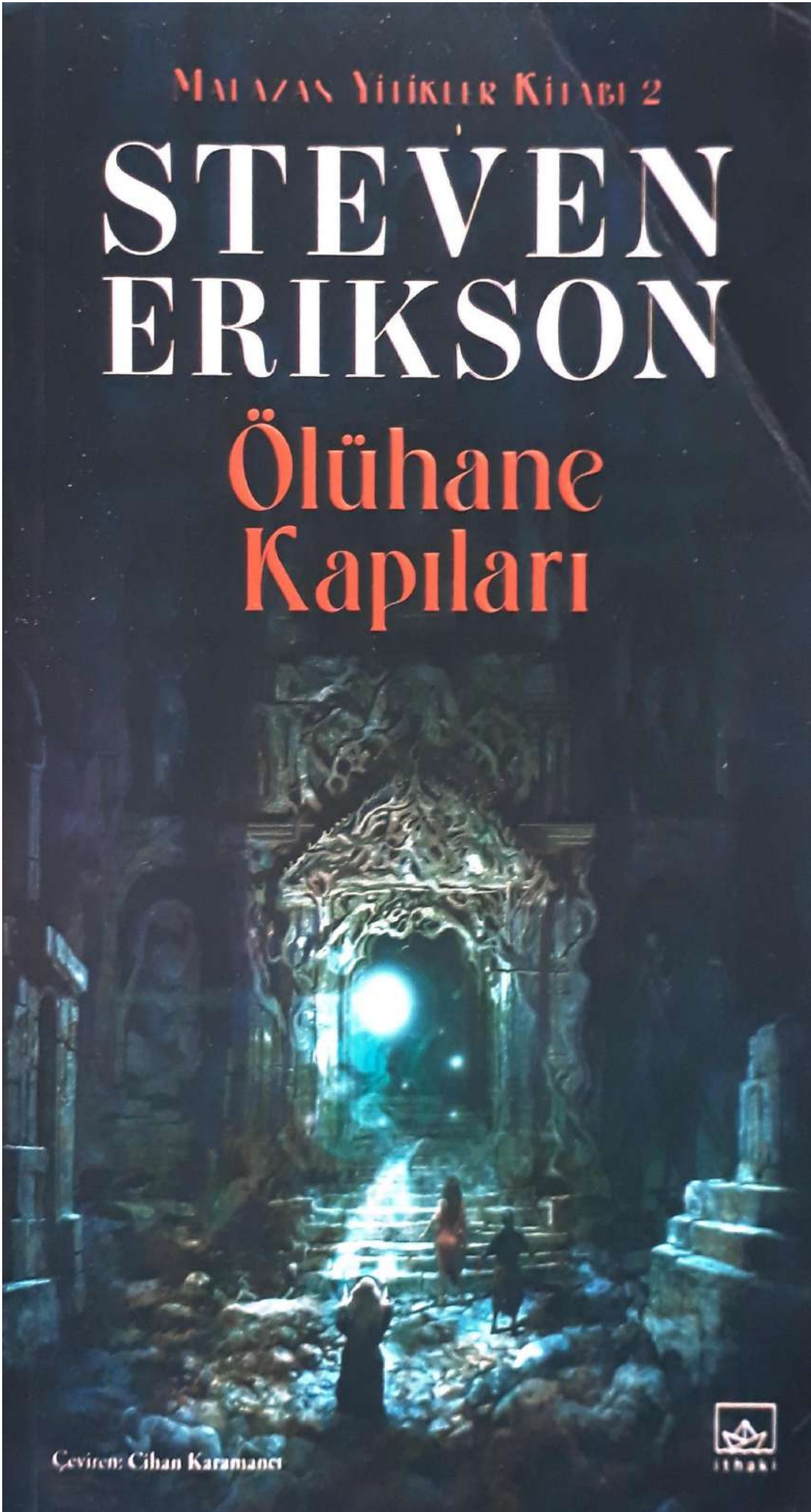
MALAZAN YİTİKLER KİTABI 2

STEVEN ERIKSON

Ölühane Kapıları

Çeviren: Cihan Karamancı

İthaki

"BIRAKIN ÖLÜMÜM ŞAN GETİRMESİN. BIRAKIN UNUTULUP GİDEYİM. BIRAKIN CANLILARI SUÇLAYAN ÖLÜLERİN ARASINDA YER ALMAYAYIM."

Zamanın ve kumların ölü uygarlıkların üzerini örttüğü, bir zamanlar denizken artık ölümcül güneşin kavurduğu Kutsal Raraku Çölü... Malazan İmparatorluğu hâkimiyeti altındaki Yedi Kent kıtasında esen sıcak çöl rüzgârlarında bir isyanın fısıltıları taşınmaktaydı. Raraku Çölü'ndeki saklı bir vahada, S'haik ismindeki peygamber, Dryjhna Kıyamet Kitabı'nın eline teslim edilmesini bekliyordu. Kehanete göre, S'haik kitabı açtığında, intikam tanrıçası uyanacak ve Yedi Kent hürriyetini geri almak için ayaklanacaktı.

Yedi Kent kıtasında gerçekleşmeyi bekleyen tek kehanet bundan ibaret değildi. Hayvan cismine bürünebilen şekildeğiştirenler, verilmiş kadim bir sözün peşinden Yedi Kent'e akın ediyor, hem çölde hem de büyülü kovanlarda birbirleriyle çatışıyorlardı. Kana susamış çöl kumlarını besleyen bu çatışmalar, Yedi Kent'i hiç olmadığı kadar tehlikeli ve korkunç bir yer hâline getiriyordu.

Tanrıların faniler üzerindeki acı oyunları devam ediyor, kumlara gömülü sırlar keşfedildikçe fanilerin entrikalarının ne kadar önemsiz olduğu açığa çıkıyordu. Ancak ne tanrıların ne de fanilerin hesaba kattığı bir gerçek vardı: Tanrılar da entrikalara kurban gidebilirlerdi.

"Steven Erikson beni kendine hayran bırakıyor. Eserleri sadece bir avuç kitabın başarabildiğini gerçekleştiriyor: Okurun gerçeklik algısını değiştiriyor."

—Stephen R. Donaldson

öyle gerçekçi, öyle efsunlu dünyalar yaratıyor ki
ayrılmak istediğinden emin olamıyor insan."

—Michael A. Stackpole

STEVEN ERIKSON

New York Times çoksatan fantazi yazarı Steven Erikson bir arkeolog ve antropologdur. Yirmiden fazla yayımlanmış kitabı bulunan Erikson, Ian C. Esslemont'la birlikte kurguladığı Malazan dünyasında geçen Malazan Yitikler Kitabı serisiyle tanınmaktadır. Steven Erikson dört kez Locus Ödülü'ne, iki kez de Dünya Fantazi Ödülü'ne aday gösterilmiştir. Steven Erikson, İngiltere'de ikamet etmektedir.

İthaki Yayınları yazarın kitaplarını yayımlamaya devam edecektir.

Ölühane Kapıları
Steven Erikson

Orijinal Adı: *Deadhouse Gates (Book 2)*

İthaki Yayınları – 2180

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Emre Aygün*
Yayına Hazırlayan: *Emre Aygün*
Düzelti: *Setenay Karaçay*
Kapak İllüstrasyonu: *Marc Simonetti*
Şömiz İllüstrasyonu: *Hamdi Akçay*
Ayraç İllüstrasyonu: *Ebrahel Lurci & Seyithan Murat Dinçer*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Mehmet Büyükturna*
1. Baskı, Haziran 2022, İstanbul

Karton Kapak ISBN: 978-625-8327-04-5
Sert Kapak ISBN: 978-625-8327-06-9

Sertifika No: 46603

© Steven Erikson, 2001
Türkçe Çeviri © Cihan Karamancı, 2022
© İthaki, 2022

Bu eserin tüm hakları AnatoliaLit Ajans aracılığıyla Penguin Random House'tan satın alınmıştır
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferaga Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

Malazan Yitikler Kitabı 2

STEVEN ERIKSON

Ölühane Kapıları

Çeviren: Cihan Karamancı

ithaki

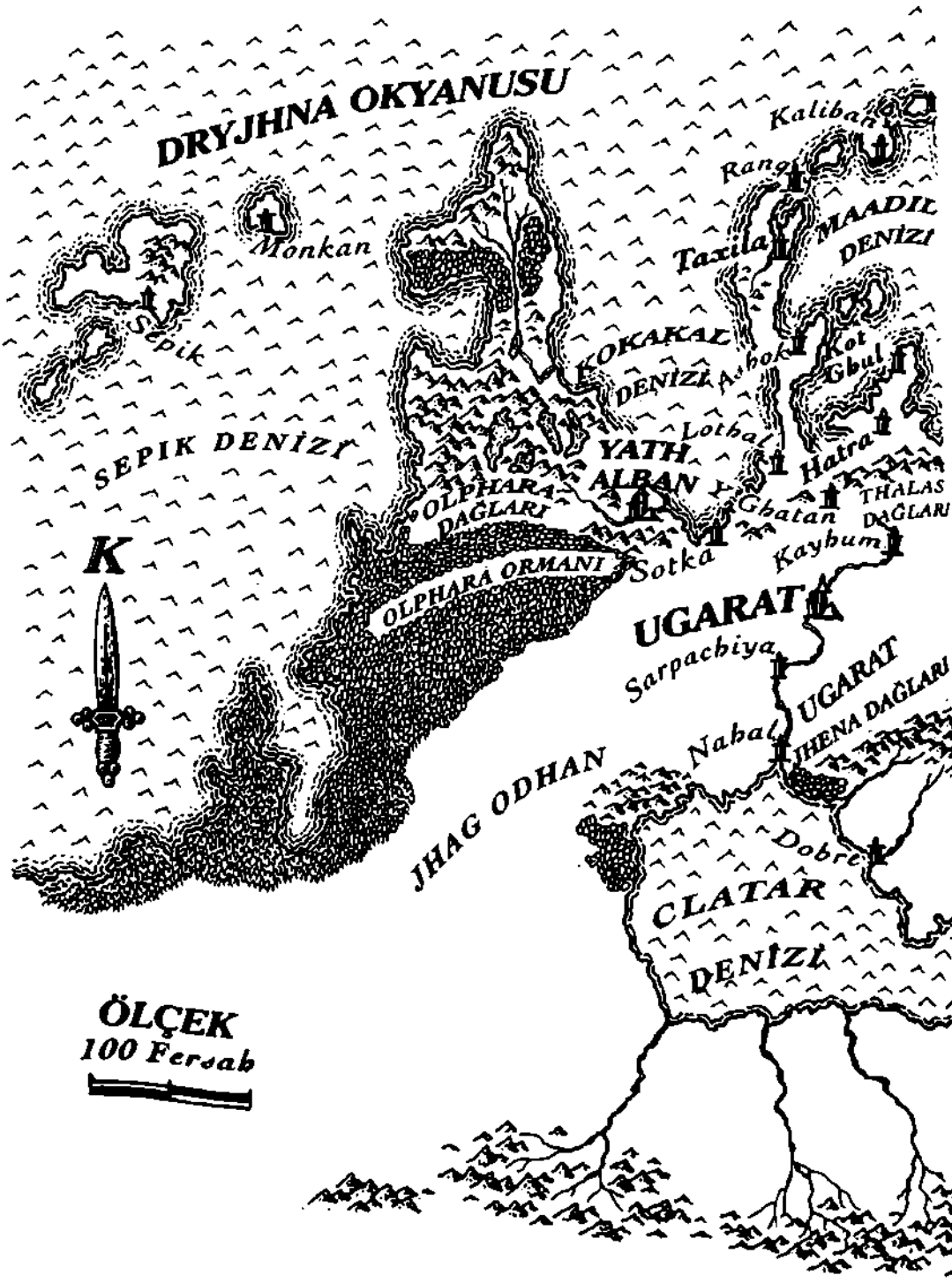
Bu romanı iki beyefendiye ithaf ediyorum: beni temsilcimle tanıştıran ve İngiltere'ye buyur eden David Thomas Jr. ile temsilcim Patrick Walsh. Yıllar boyu bana gösterdiğiniz anlayış için size ne kadar teşekkür etsem az.

TEŞEKKÜR

Desteklerinden dolayı şu kişilere en derin şükranlarımı ve teşekkürlerimi sunarım: Café Rouge çalışanları, Dorking (kahve getirmeye devam...); olağanüstü 5 Series kişisel asistanı bu romanın ilk taslağına ev sahipliği yapan Psion'dakiler; Café Hosete'deki Daryl ve ekibi; ve elbette Simon Taylor ile Transworld'ün geri kalanı. Aileme ve dostlarıma, inancınız ve teşvikiniz için teşekkürler – siz olmasaydınız başardıklarımın pek bir önemi kalmazdı. Ayrıca nazik sözlerinden ötürü Stephen ve Ross Donaldson, James Barclay, Sean Russell ve Ariel'e teşekkürler. Son olarak çeşitli internet sitelerine yorumlarını yazmaya vakit ayıran tüm okuyucularıma çok teşekkürler – yazmak tekil, yalnızlaştırıcı bir faaliyettir ama siz onu daha az öyle kıldınız.

YEDİ KENT

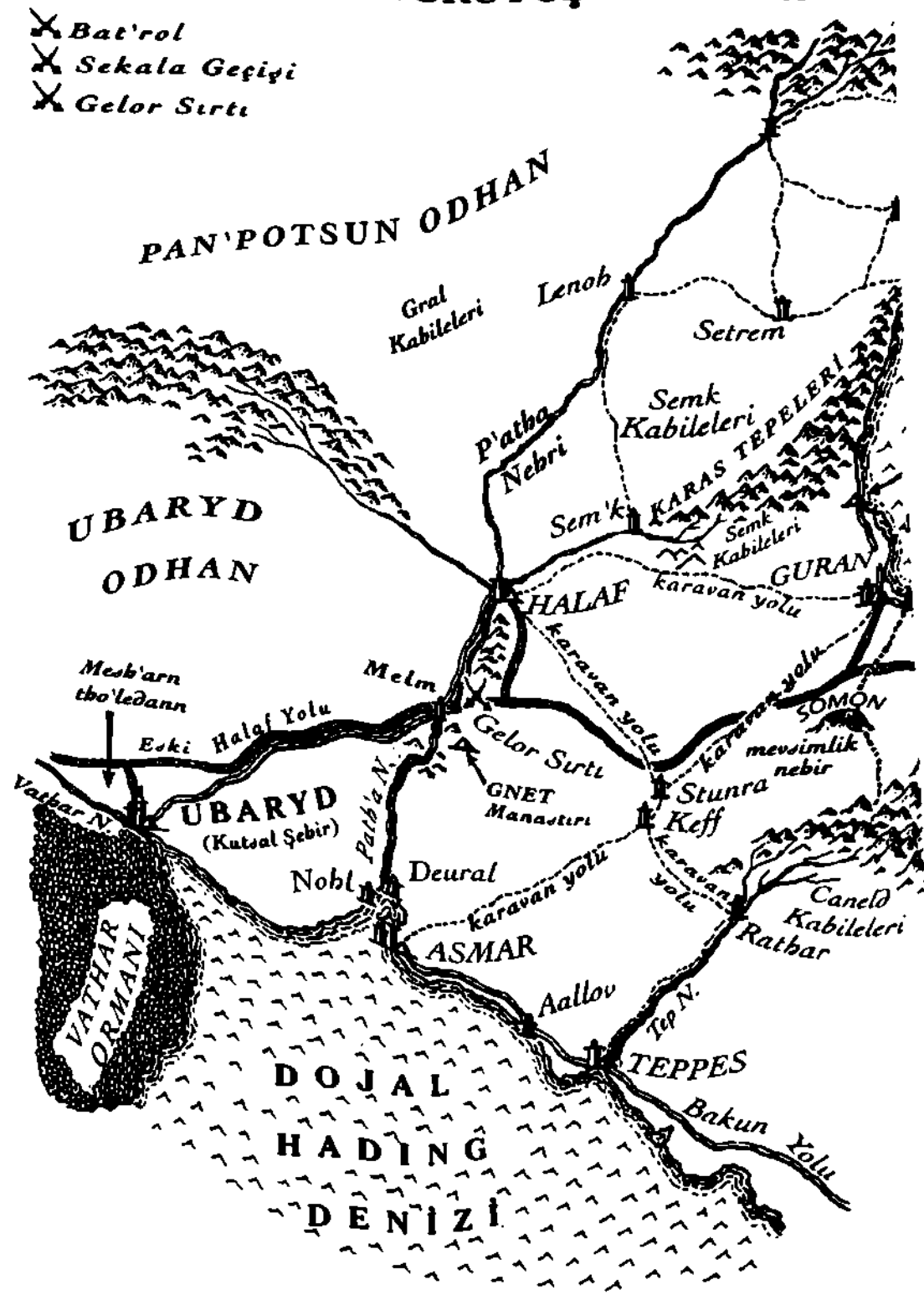
Malazan İmparatorluğu - 1160 Burn'ün Uykusu

Kbundryl Kabilleri (saldırgan)
KALTEPE
KADESH
DENİZİ
Canbasan
Belbasi
BANDIKO ÇÖLÜ
BANDIKO DENİZİ
TALGAI DENİZİ
KARAKARANG
Galladı
Karokitch
Rutu Jelba
GALLADA DENİZİ
OLEN BRAE
OLONETZ BRAE
SKARA BRAE
OTATARAL DENİZİ
OTATARAL ÇÖLÜ
Nevasa
Nob
Puri
Atri
Kansu
Longoban
Enjo
Estarb
RATHORMANI
EHRLITAN DENİZİ
EHRLITAN
Abol Tapur
RARAKU
Lato Revat
Pan'potsun
PATH'APUR DAĞLARI
KARAKASHIMESH
Mersin
SIALK ODHAN
Dosin Pali
Hisar
Sialk
Omari
UBARYD ODHAN
Carron Tepasi
Halaf
Guran
SAHUL DENİZİ
VATHAR ORMANI
Asmar
CARON DAĞLARI
Teppes
Bylan
Bakun
UBARYD DOJAL HADING DENİZİ
Jamdat
ARAYICININ DERİNLİKLERİ
Geleen
Tarxian
Sarsa
Dhebel
AREN
Falari Adaları'na Gider
Quon Tali'ye Gider

KÖPEKLER ZİNCİRİ

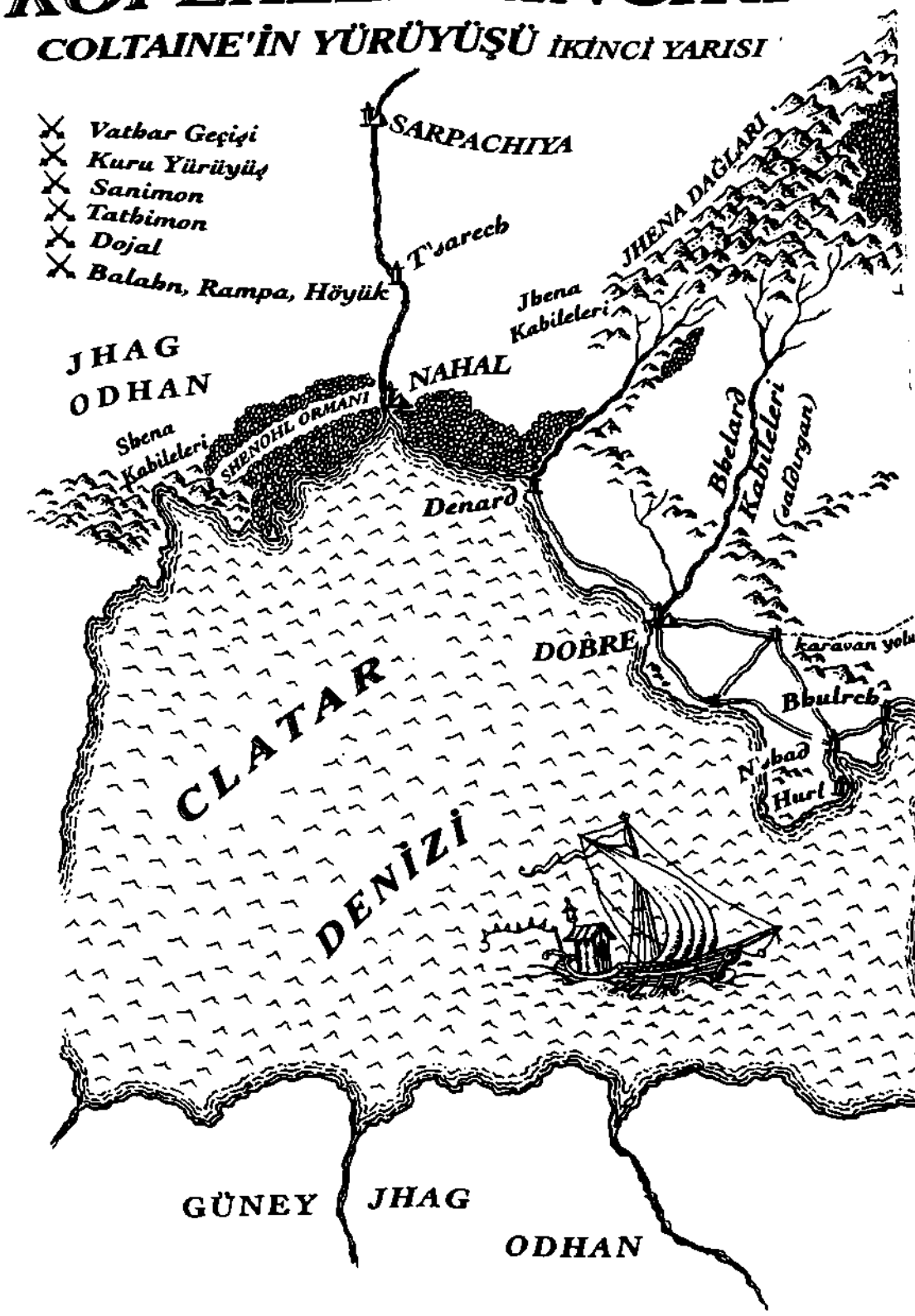
COLTAINE'İN YÜRÜYÜŞÜ İLK YARISI

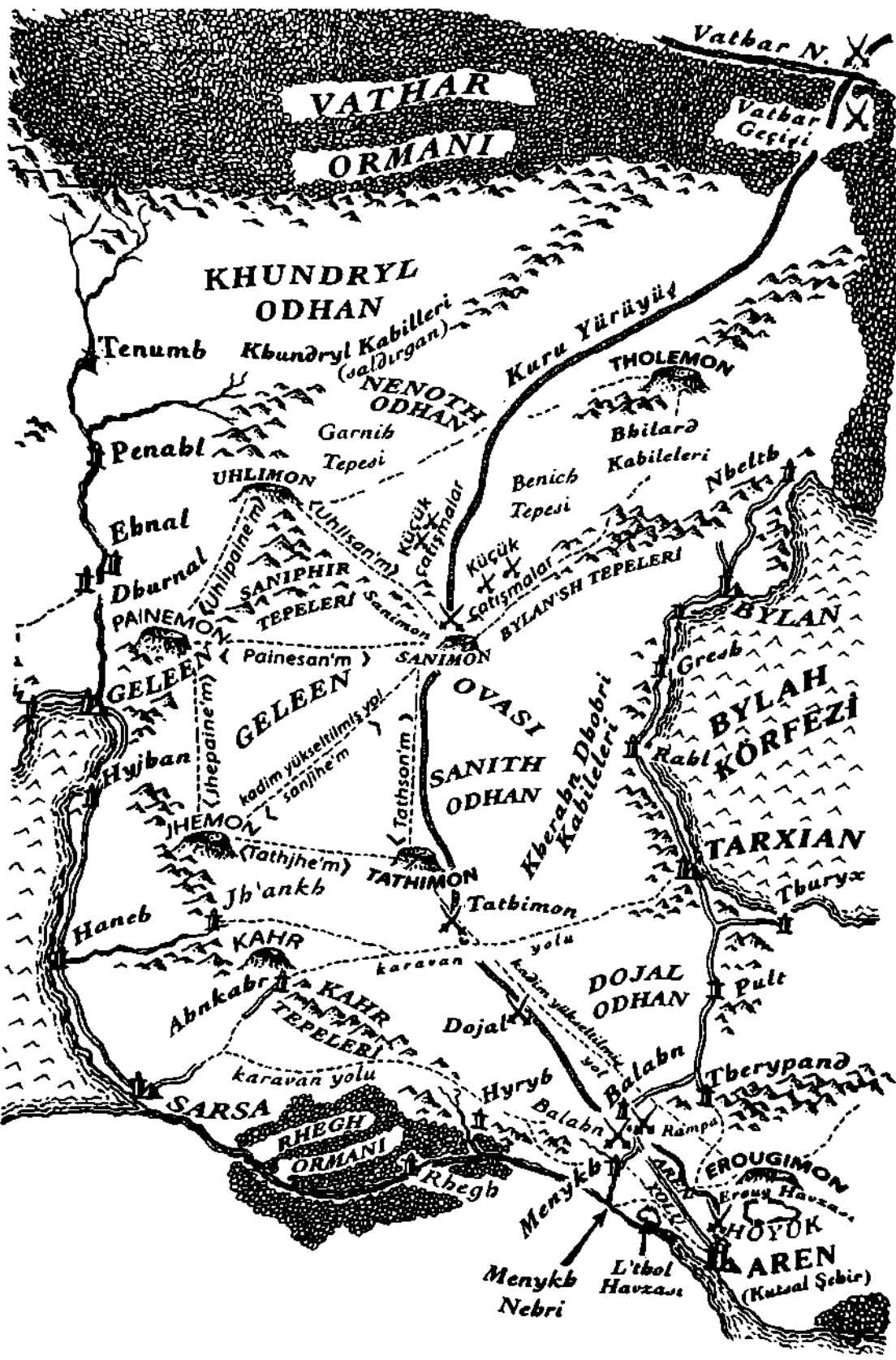

T'nal
Hara
Vrek
KARAKASHIMESH
(Kutsal Şehir)
KUNDESH
TEPELERI
SIALK
ODHAN
(Ova)
Tapur Yolu
Utbor
Debrahl
Kabileleri
HISSAR
Ebr
T'ev
Havzası
T'ev
Nitral
Narthi
SIALK
KARAS
DENİZİ
QUAL
Manastırı
CARON
TEPASI
CA'MON
KALRMON
Gillar
Vabası
Bat'rol
Nuth
Vinyard
Havzası
Havzası
Bakra
Manot
Solbba
Sekal
IRISHIMON
Dryj Pınarı
LADOR
TEPELERI
LADORMON
SAHUL
DENİZİ
Obval
Sekala
Geçişi
Titban
Kabileleri
Çukur
karavan yolu
karavan yolu
Lod
MRKMON
Sekala
Nehri
CARON
DAĞLARI
BAKUTALAR
ORMANI
Titban
Kabileleri
(Yabancı
Düşmanı)
Bakua N.
Venj

KÖPEKLER ZİNCİRİ

COLTAINE'İN YÜRÜYÜŞÜ İKİNCİ YARISI

Vathar N.
VATHAR ORMANI
Vathar Geçişi
KHUNDRYL ODHAN
Tenumb
Khundryl Kabilleri (saldırgan)
Kuru Yürüyüş
THOLEMON
NENOTH ODHAN
Garnib Tepesi
Penabl
UHLIMON
Bbilard Kabileleri
Benich Tepesi
Nbeltb
Ebnal
Küçük çatışmalar
Dburnal
SANIPHIR TEPELERİ
PAINEMON
BYLAN'SH TEPELERİ
BYLAN
GELEEN
Painesan'm
SANIMON
Gresb
OVASI
BYLAH KÖRFEZİ
Hyjban
SANITH ODHAN
Kberabn Dbobri Kabileleri
Rabl
JHEMON
TARXIAN
TATHIMON
Tatbimon
Tburyx
Jh'ankh
Haneb
KAHR
yolu
karavan
DOJAL ODHAN
Pult
Abnkabr
KAHR TEPELERİ
Dojal
kadim yükseltilmiş yol
Balabn
Tberypand
karavan yolu
Hyryb
SARSA
RHEGH ORMANI
Balabn Rampa
EROUGIMON
Rhegb
Menykb
HÖYÜK
AREN
(Kutsal Şehir)
Menykb Nebri
L'tbol Havzası

KARAKTERLER

Elin Yolu'nda

Icarium, melez bir Jaghut gezgini
Mappo, onun Trell yoldaşı
Iskaral Pust, bir Gölge Baş Rahibi
Ryllandaras, Ak Çakal, bir D'iver
Messremb, bir Tektutan
Gryllen, bir D'iver
Mogora, bir D'iver

Malazanlar

Felisin, Paran Hanesi'nin en genç kızı
Eli Hafif Heboric (Heboric Light Touch), sürgün edilmiş tarihçi ve eski Fener rahibi
Baudin, Felisin ile Heboric'in yoldaşı
Kemancı (Fiddler), 9. Manga, Köprüyakanlar
Crokus, Darujhistan'dan gelen bir konuk
Apsalar, 9. Manga, Köprüyakanlar
Kalam, 9. Manga'da bir onbaşı, Köprüyakanlar
Duiker, İmparatorluk Tarihçisi
Kulp, heyet büyücüsü, 7. Ordu
Mallick Rel, Yedi Kent Baş Yumruğu'nun başdanışmanı
Sawark, Kafatas'taki Otataral maden kampının inzibat kumandanı
Pella, Kafatas'ta görevli bir asker
Pormqual, Aren'de Yedi Kent Baş Yumruğu
Blistig, Aren İnzibatı Kumandanı
Topper, Pençe Komutanı

Lull, Sialk Piyadeleri'nde bir yüzbaşı
Chenned, 7. Ordu'da bir yüzbaşı
Sulmar, 7. Ordu'da bir yüzbaşı
List, 7. Ordu'da bir onbaşı
Kıyım (Mincer), bir lağımcı
Beceriksiz (Bungle), bir lağımcı
Huysuz (Cuttle), bir lağımcı
Gesler, Sahil Güvenlik'te bir onbaşı
Bulutlu (Stormy), Sahil Güvenlik'te bir asker
Hakikat (Truth), Sahil Güvenlik'te bir acemi er
Kısık (Squint), bir okçu
İnci (Pearl), bir Pençe
Yüzbaşı Keneb, bir mülteci
Selv, Keneb'in karısı
Minala, Selv'in kız kardeşi
Kesen, Keneb ile Selv'in en büyük oğulları
Vaneb, Keneb ile Selv'in ikinci oğulları
Kaptan, ticaret gemisi *Çultıkaç*'ın sahibi ve kumandanı
Yamuk (Bent), bir Wickan çoban köpeği
Karafatma (Roach), bir Heng süs köpeği

Wickanlar

Coltaine, Yumruk, 7. Ordu
Temul, genç bir kargıcı
Sormo E'nath, bir bağcı
Nil, bir bağcı
Nether, bir bağcı
Bult, kıdemli bir komutan ve Coltaine'in amcası

Al Kılıçlar

Baria Setral (Dosin Pali)
Mesker Setral, onun kardeşi (Dosin Pali)
Tene Baralta (Ehrlitan)

Aralt Arpat (Ehrlitan)
Lostara Yil (Ehrlitan)

Köpekler Zinciri Soyluları (Malazan)

Nethpara
Lenestro
Pullyk Alar
Tumlit

Kıyamet Yandaşları

Sha'ik, isyanın lideri
Leoman, Raraku Kıyameti'nin bir yüzbaşısı
Toblakai, Raraku Kıyameti'nde bir yakın koruma ve savaşçı
Febryl, bir büyücü ve Sha'ik'in kıdemli danışmanı
Korbolo Dom, Odhan ordusunu yöneten asi Yumruk
Kamist Reloe, Odhan ordusunda Baş Büyücü
L'oric, Raraku Kıyameti'nde bir büyücü
Bidithal, Raraku Kıyameti'nde bir büyücü
Mebra, Ehrlitan'daki bir casus

Ötekiler

Salk Elan, denizlerde bir gezgin
Shan, Bir Gölge Tazısı
Dişli, Bir Gölge Tazısı
Kör, Bir Gölge Tazısı
Baran, Bir Gölge Tazısı
Rood, Bir Gölge Tazısı
Moby, bir familyar*
Hentos Ilm, bir T'lan Imass Kemikbakar
Legana Breed, bir T'lan Imass

---

* (İng.) *familiar*: Doğaüstü özelliklere sahip evcil yaratık. –çn

Olar Ethil, bir T'lan Imass Kemikbakar
Kimloc, bir Tano Ruhgezeri
Beneth, bir suç beyi
Irp, ufak tefek bir uşak
Rudd, onun kadar ufak tefek bir uşak
Apt, bir aptoryan iblisi
Panek, bir çocuk
Karpolan Demesand, bir tüccar
Bula, bir hancı
Kotilyon, suikastçıların hami tanrısı
Gölgetaht, Gölge Üst Hanesi Hükümdarı
Rellock, bir uşak

AÇILIŞ

Ne görürsün ufkun morarmış lekesinde
Önünü kapatamayacağın
Kaldırdığın elinle?

Köprüyakanlar
Genç Toc

Burn'ün Uykusu'nun 1163. Yılı
İmparatoriçe Laseen'in Saltanatının 9. Yılı
Kıyım Yılı

Biçimsiz sinek yığınından oluşan adam ayaklarını sürüyerek Ruhlar Caddesi'nden Hüküm Avlusu'na girdi. Siyah ve ışıltılı yumrular bilinçsiz bir göçle adamın vücudunda kıpır kıpır geziniyor, kimi zaman telaşlı topaklar hâlinde üstünden düşüp parke taşlarına çarpıyor ve dağılarak tekrar havalanıyordu.

Susuz Saat sona ererken rahip kör, sağır ve suskun bir hâlde yalpalıyordu. Böyle bir günde tanrısına hürmetlerini sunan Ölümün Efendisi Hood'un hizmetkârı çırılçıplak soyunarak ve idam edilmiş katillerin kanını –tapınağın nefindeki* duvarların önüne dizili dev çömleklerde saklanırdı bu kan– üstüne başına sürerek yoldaşlarının arasına katılmıştı. Rahipler bunun ardından tanrının elçilerini karşılamak için kafile hâlinde Unta sokaklarına dökülerek Çürüme Mevsimi'nin son gününün geldiğini gösteren fani dansa iştirak etmişlerdi.

Avlu'nun çevresine sıralanmış muhafızlar ayrılarak rahibin geçmesine izin verdiler, sonra uçuşup vızıldayarak adamın peşinden gelen bulut için daha da ayrıldılar. Şafakta, Unta'nın yukarısındaki göğün hâlâ maviden ziyade kurşuni olduğu saatlerde Malazan İmparatorluğu'nun başkentine akın etmiş sinekler yükselerek körfezin üzerinden yavaş yavaş tuz bataklıklarına ve resifin ötesindeki batık adalara doğru uzaklaşmaktaydı. Beraberinde salgınları getiren Çürüme Mevsimi son on yılda emsalsiz bir şekilde üç defa çıkagelmişti.

Avlu'nun havası hâlâ vızıltılı, hâlâ uçuşan çakıl taşlarıyla

* Tapınaklarda cemaatin toplandığı ana salon. –çn

doluymuş gibi benek benekti. Ötedeki sokaklarda bir yerde bir köpek, ölmek üzereymiş ama daha vakti varmışçasına cıyakladı ve daha önceden Avlu'nun merkezî süs havuzunun yakınına yığılıp kalmış sahipsiz katır, havayı takatsizce çifteledi. Sineklerin bulabildikleri her delikten içine girdikleri hayvan içinde biriken gazlarla şişmişti. Doğası gereği inatçı olan katır bir saattir can çekişmekteydi. Rahip önünü görmeksizin yalpalayarak yanından geçerken sinekler hızlı bir perde gibi katırdan havalanıp adamı zaten sarmalamış olanlara katıldı.

Hood rahibinin, tam da diğerleriyle beraber beklediği yere doğru, Felisin'in üzerine geldiği apaçık ortadaydı. Adamın sanki on bin gözü vardı ama kadın hepsinin de kendisine çevrili olduğundan emindi. Lakin bu gitgide artan dehşet bile kadının zihnini boğucu bir battaniye gibi kaplayan uyuşukluğu dağıtmaya yetmedi; Felisin dehşetin içini kapladığının farkındaydı ama bu farkındalık korkunun kendisinden ziyade bir anısını esas alır gibiydi.

Atlattığı ilk Çürüme Mevsimi'ni hayal meyal hatırlasa da ikincisine dair net anılara sahipti. Üç yıldan kısa süre önce Çürüme Mevsimi'nin son gününe aile malikânesinde, panjurları indirilmiş ve pencere kenarları kumaşlarla tıkanmış sağlam bir evde tanıklık etmişti. Kapıların dışında ve avlunun yüksek, üstü kırık cam parçalarıyla kaplı duvarlarında istaarl yapraklarının acı dumanını saçan maltızlar yakılmıştı. Mevsim'in son günü ve onun Susuz Saat'i genç kız için sinir bozucu ve rahatsız edici olsa da uzak bir tiksintiden öteye geçmemişti. O sırada şehirdeki barınak yoksunu sayısız dilenciyi ve sokak hayvanını, hatta günler sonra bile temizlik ekiplerinde zorla işe koşulan fakir vatandaşları pek kafasına takmamıştı.

Şehir hâlâ aynı şehirdi ama dünya bambaşkaydı.

Muhafızların, Kıyım kurbanlarına doğru ilerleyen rahibe engel olup olmayacaklarını merak etti Felisin. O ve kuyruktaki diğerleri artık İmparatoriçe'nin –Laseen'in– sorumluluğundaki birer yanaşmaydılar ve rahibin izlediği yolun karambole ve tesadüfi olduğu, yaklaşan çarpışmanın tasarımdan ziyade şansa dayandığı düşünülebilirdi. Fakat Felisin içten içe aksi görüşteydi. Acaba miğferli muhafızlar öne çıkıp rahibi başka tarafa yönlendirmeye, onu Avlu'dan güvenle geçirmeye çalışırlar mıydı?

"Hiç sanmıyorum," dedi sağında çömelen adam. Derin çukurlara gömülü kısık gözleri keyfe benzer bir ifadeyle parlıyordu. "Bakışlarının muhafızlar ile rahip arasında mekik dokuduğunu gördüm."

Solundaki iriyarı, suskun adam yavaşça ayağa kalkarak zinciri de beraberinde çekti. Kollarını yara izleriyle kaplı çıplak göğsünde kavuştururken asıldığı zincirler Felisin'i çekiştirdi ve adam, yaklaşan rahibe dik dik baksa da ağzını açmadı.

"Benden ne istiyor?" diye fısıldayarak sordu Felisin. "Bir Hood rahibinin ilgisini hak edecek ne yaptım?"

Çömelen adam ağırlığını topuklarına vererek yüzünü akşamüstü güneşine çevirdi. "Düşler Kraliçesi, o dolgun ve tatlı dudaklardan duyduğum şey sadece bencil gençlik mi? Yoksa evrenin merkezinde yer alan soylu sülalelerin her zamanki tavrı mı? Yalvarırım bana cevap ver, hoppa Kraliçe!"

Felisin kaşlarını çattı. "Az önce uyuduğunu –veya öldüğünü– sandığımda kendimi daha iyi hissediyordum."

"Ölü adamlar çömelmezler, kızım. Yere serilirler. Hood rahibi sana değil, bana geliyor."

Felisin bunun üzerine aralarındaki zinciri şıngırdatarak ona doğru döndü. Kel adam bir insandan çok çökük gözlü bir kurbağaya benziyordu. Genel bir desende gizli ufacık, siyah, dörtgen semboller içeren dövmelerin kapladığı suratı kırışmış bir parşömen gibiydi. Rengi solmuş, kırmızı, yırtık pırtık bir don haricinde çıplaktı. Üstünde başında gezinen sinekler havalanmaya yanaşmadan danslarını sürdürüyordu. Fakat Felisin yaratıkların bunu Hood'un kasvetli idaresine göre yapmadıklarını fark etti. Başındaki dövmeler, adamın yüzünü örten bir yaban domuzunun çehresini andırıyordu. Kargacık burgacık bir metin labirenti kıvrık bir post gibi kollarından aşağıya iniyor, açıktaki uyluklarını ve kavalkemiklerini örtüyor, ayaklarının derisine kazınmış detaylı toynaklarla son buluyordu. Felisin o âna dek zincir hattındaki yoldaşlarına dikkat etmeyecek kadar kendi derdine düşmüş, geçirdiği şokla uyuşmuştu; bu adam bir Fener, yani Yaz Yaban Domuzu rahibiydi ve sinekler sanki bunu biliyor, telaşlı devinimlerinde değişikliğe gidecek kadar anlıyordu. Felisin yaratıkların adamın bilek uçlarındaki çotuklarda toplanmasını

marazi bir huşuyla seyretti. Eski yara dokusu adamın bedeninde Fener'in boş bıraktığı tek yerdi ama sineklerin o çotuklara giderken izlediği yollar tek bir dövme hattına bile değmiyordu. Sinekler bir sakınma dansı ediyordu – fakat buna rağmen dans heveslerini yitirmiyorlardı.

Fener rahibi kuyruğun sonuna ayaklarından zincirliydi. Diğer herkesin bileklerinde ince demir şeritler bulunuyordu. Adamın ayakları kanla ıslanmıştı ve orada uçuşmalarına rağmen sineklerin deriye kondukları yoktu. Felisin gün ışığının aniden kesilmesiyle adamın gözlerinin açılıverdiğini gördü.

Hood rahibi gelmişti. Felisin'in solundaki adam halkaların müsaade ettiği kadar geri çekilirken zincir kaydı. Sırtını dayadığı duvar Felisin'e çok sıcak geliyor, imparatorluk sahnelerinin resmedildiği taşlar köle tuniğinin incecik dokusundan sızan terle ıslanıyordu. Felisin çömelmiş olan Fener rahibinin karşısında konuşmadan dikilen sinek kaplı yaratığa aval aval baktı. Açıkta kalmış bir deri parçası, adamın kendisine ait herhangi bir kısım görmedi – sinekler rahibi tamamen sahiplenmiş, onu güneşin sıcaklığının bile aşamadığı bir karanlığa mahkûm etmişti. Sinek bulutun yayılmasıyla Felisin oturduğu yerde büzüldü. Sayısız böceğin soğuk ayakları kadının bacaklarına değdi, uyluklarından yukarı çabucak tırmandı. Felisin tuniğinin eteğine sarınarak bacaklarını sımsıkı kapattı.

Geniş yüzü keyifsiz bir sırıtışla yarılan Fener rahibi konuştu. "Susuz Saat çoktan geride kaldı, Mürit. Tapınağına geri dön."

Hood'un hizmetkârı cevap vermese de sanki vızıltının perdesi değişti. Sonunda kanatların müziği Felisin'in kemiklerini titretir oldu.

Çökük gözleri kısılan rahip ses tonunu değiştirdi. "Ah, hadi ama. Evet, eskiden Fener'in bir hizmetkârıydım ama yıllardır öyle değilim – Fener'in dokunuşunu tenimden kazımak mümkün değil. Lakin görünüşe bakılırsa Yaz Yaban Domuzu beni sevmemesine rağmen seni daha bile az seviyor."

Vızıltı hızla değişti ve ruhunda bir ürperti hisseden Felisin'in anlayabildiği sözcükler biçimlendirdi. "*Şimdi... gösterecek... sır...*"

"Hadi öyleyse," diye homurdandı Fener'in eski hizmetkârı, "göster bana."

Belki de Fener o anda harekete geçmiş ve öfkeli bir tanrının tokadı indirmişti – Felisin o anı unutmayacak ve sıklıkla düşünecekti. Veya bahsi geçen sır bakiler arasında bir alay, kadının idrak kabiliyetinin çok ötesindeki bir espriydi. Fakat o anda Felisin'in içini kaplayan dehşet seli dışarı taştı ve ruhundaki uyuşma kavrularak kül oldu. Çünkü sinekler patlarcasına dört bir yana dağıldığında altlarında kimsecikler yoktu.

Tokat yemişçesine irkilen eski Fener rahibinin gözleri fal taşı gibi açıldı. Avlu'nun karşısında yarım düzine muhafız boğazlarından sözsüz sesler çıkararak haykırdı. Kuyruktaki ötekilerin kaçacakmışçasına hareketlenmeleriyle zincirler şangırdadı. Duvara takılı demir halkalar gerilse bile ne onlar ne de zincirler koptu. Muhafızlar ileri atılınca kuyruktakiler sinerek duruldu.

"İşte buna," diye titrek bir sesle mırıldandı dövmeli adam, "hiç gerek yoktu."

Aradan bir saat geçti ve bu zaman zarfında Hood rahibinin esrarı, şoku ve dehşeti Felisin'in bünyesine batarak bir diğer katmana, bitmek bilmez bir kâbus hâline gelmiş olaylar zincirinin en yeni ama son olmaktan uzak halkasına dönüştü. Orada olmayan... bir Hood müridi. Sözcükler yaratan kanat vızıltıları. *Yoksa o Hood'un ta kendisi miydi? Ölümün Efendisi gelip fanilerin arasında mı dolaştı? Peki neden eski bir Fener rahibinin karşısına çıktı – vahyin altında yatan mesaj neydi?*

Fakat bu sorular zihninden yavaşça silindi ve uyuşukluk tekrar içine sızarak o soğuk ümitsizliği geri getirdi. İmparatoriçe soyluları kıyımdan geçirmiş, Hanelerin ve sülalelerin servetine el koymuş, bunu zincirlerde son bulan ayaküstü bir vatana ihanet suçlaması ve mahkûmiyeti izlemişti. Öte yandan ne sağındaki eski rahip ne de solundaki adi bir suçlunun tüm özelliklerine sahip iriyarı ve hoyrat adam soylu kanı taşıdığını iddia edebilirdi.

Felisin hafifçe gülerek iki adamı da şaşırttı.

"Yoksa Hood'un sırrına akıl mı erdirdin, kızım?" diye sordu eski rahip.

"Hayır."

"Öyleyse bu kadar eğlenceli bulduğun ne?"

Felisin başını iki yana salladı. *Kendimi seçkin bir grupta bul-*

mayı bekliyordum. İyimser düşünmek diye buna demezler de neye derler? İşte buyurun; köylülerin alaşağı etmeye can attıkları tavrın, İmparatoriçe'nin tutuşturduğu yakıtın ta kendisi—

"Çocuk!"

Ses hâlâ kibirli olsa da çaresiz bir özlem havası taşıyan yaşı geçkin bir kadına aitti. Felisin gözlerini kısa bir süreliğine yumdu ve ardından sırtını dikleştirip kuyruğun daha ilerisine, haydudun ötesindeki cılız ve yaşlı kadına baktı. Kadın yırtık ve lekeli bir gecelik giyiyordu. *Hem de soylu kanıyla lekeli.* "Leydi Gaesen."

Yaşlı kadın titrek bir elle uzandı. "Evet. Lord Hilrac'ın karısı! Ben Leydi Gaesen'im..." Bu sözleri kim olduğunu unutmuş gibi söyledi, sonra da kırışıklıklarını kaplayan çatlak makyajın arkasından kaşlarını çatarak, kanlanmış gözlerini Felisin'e dikti. "Seni tanıyorum," diye tısladı. "Paran Hanesi. Kızların en genci. Felisin!"

Felisin'in kanı buz kesti. Başını çevirip dümdüz önüne, muhafızların teberlerine yaslanarak bira mataralarını elden ele dolaştırdıkları ve ellerini sallayarak son sinekleri de savuşturdukları tesisin içine baktı. Katır almak için bir at arabası gelmiş, üstü başı küle bulanık dört adam ellerinde halatlar ve kancalarla arabanın kasasından inmişti. Hüküm Avlusu'nu çevreleyen duvarların ötesinde Unta'nın boyalı kuleleri ve kubbeleri yükseliyordu. Aralarındaki gölgeli sokaklar, daha bir hafta öncesinin şımarık yaşantısı, en gözde kısrağını yürüttüğü sırada Sebry'nin ona sert komutlar bağırması genç kızın gözünde tütüyordu. Hassas, dikkatli bir dönüşte kısrağa yol gösterirken başını kaldırdığında at çiftliğini ailenin üzüm bağlarından ayıran yeşil yapraklı sıra sıra kurşuntahta ağaçlarını görmenin de tüttüğü gibi.

Yanındaki haydut homurdandı. "Hood'un ayakları aşkına, kaltağın espri anlayışı yok değilmiş."

Hangi kaltağın? diye merakla düşündü Felisin. Yine de anılarının huzurunu kaybetmesine rağmen yüzünü ifadesiz tutmayı becerdi.

Eski rahip kıpırdandı. "Kardeşler arasındaki bir dalaş, ha?" Duraksadı, ardından alaycı bir dille ekledi. "Biraz aşırıya kaçmıyor mu?"

Haydut yeniden homurdandı ve öne eğilerek gölgesini Felisin'in üstüne düşürdü. "Demek meslekten çıkarılmış bir papazsın? Herhangi bir tapınağa kıyak geçmek İmparatoriçe'den beklenecek şey değil."

"Geçmedi de. Sofuluğumu uzun zaman önce kaybettim. Eminim ki İmparatoriçe manastırda kalmamı yeğlerdi."

"Çok da umurundaydı ya," diye küçümseyici bir karşılık veren haydut eski pozunu aldı.

Leydi Gaesen vıdı vıdıyı sürdürdü. "*Onunla* konuşmalısın, Felisin! Bir temyiz! Zengin dostlarım var ve—"

Haydudun homurtusu bir bağırtıya dönüştü. "Kuyruğun daha ilerisine bak, kocakarı. Zengin dostlarını orada bulursun!"

Felisin başını sağa sola sallamakla yetindi. *Onunla konuşmak ha. Aradan aylar geçti. Babamız öldüğünde bile konuşmadık.*

Sonrasında tüm bu lakırdıdan önce hüküm sürene benzer bir sessizlik çöktü. Derken eski rahip genzini temizleyip balgam tükürdü. "Sadece emirleri uygulayan birinden medet ummaya değmez, bayan. O kişi bu kızın ablası bile olsa."

Felisin yüzünü ekşitti, sonra eski rahibe dik dik baktı. "Her ne farz ediyorsan—"

"Hiçbir şey farz ettiği yok," diye söylendi haydut. "Nasıl bir kan taşıdığını, kendi bakış açından o kanın ne anlam ifade ettiğini unut. Bu İmparatoriçe'nin halt yemesi. Belki ortada şahsi bir sebep olduğunu düşünüyorsundur. Belki böyle düşünmeye mecbursundur. Sonuçta sen bir—"

"Ben bir neyim?" Felisin sert bir kahkaha attı. "Sen hangi Hane'ye mensupsun?"

Haydut sırıttı. "Utanç Hanesi'ne. Ne olmuş yani? Seninki de benimki kadar pespaye görünüyor."

"Tahmin ettiğim gibi," dedi Felisin, güç de olsa adamın son gözlemini duymazdan gelerek. Muhafızlara ters ters baktı. "Neler oluyor? Neden burada oturmuş bekliyoruz?"

Eski rahip yeniden tükürdü. "Susuz Saat bitti. Dışarıdaki ayaktakımının teşkilatlandırılması lazım." Rafa benzer kaşlarının altından kıza göz attı. "Köylüler kızıştırılmalı. Biz ilkiz, çocuk ve ibretlik bir örnek belirlenmeli. Bugün Unta'da yaşananlar İmparatorluk'taki her soyluyu sarsacak."

"Hadi oradan!" diye çattı Leydi Gaesen. "Bize iyi muamele edilecek. İmparatoriçe'nin bize iyi muamele etmesi gereki—"

Haydut üçüncü defa homurdandı ve Felisin o homurtuların kahkaha olduğunu nihayet anladı. "Ahmaklık bir suç olsaydı, kadın, sen yıllar önce tutuklanırdın. Gulyabani haklı. Pek çoğumuz köle gemilerine varamayacağız bile. Pasaj Caddesi'ndeki bu geçit töreni uzun bir katliam olacak. Gerçi," diye ekledi, kısık gözlerle muhafızları süzerek, "ihtiyar Baudin bir köylü kalabalığı tarafından parçalanacak değil..."

Felisin karnında gerçek bir korkunun kıpırtısını hissetti ve ürpertisini bastırdı. "Gölgende kalmamın sakıncası var mı, Baudin?"

Adam ona baktı. "Zevkime göre biraz tombulsun." Kafasını başka tarafa çevirdi ve ekledi. "Ama canın ne isterse yap."

Eski rahip onlara doğru eğildi. "Düşünüyorum da, kızım, sizin şu çekişmeniz gammazlıkla ve birbirinizin saçını başını yolmakla aynı seviyede değil. Ablan muhtemelen senin—"

"O Muavin Tavore," diye adamın sözünü kesti Felisin. "O artık ablam değil. İmparatoriçe'nin çağrısı üzerine Hanemize sırt çevirdi."

"Yine de içimden bir ses aranızdaki meselenin şahsi olduğunu söylüyor."

Felisin kaşlarını çattı. "Sen böyle mevzulardan ne anlarsın?"

Adam hafifçe eğilerek alaycı bir selam verdi. "Önce hırsız, ardından rahip, şimdi de tarihçi oldum. Soyluların kendilerini içinde buldukları hassas pozisyonu iyi bilirim."

Felisin'in gözleri yavaşça aralanarak kocaman açıldı ve kız, budalalığından dolayı kendine sövdü. Onlara ister istemez kulak misafiri olan Baudin bile öne eğilerek meraklı bir bakış attı. "Heboric," dedi. "Eli Hafif Heboric."

Heboric kollarını kaldırdı. "Hafif ki ne hafif."

"Sen o değiştirilmiş tarihi yazdın," dedi Felisin. "Vatana ihanet suçu işledin ve—"

Heboric'in incecik kaşları sahte bir panikle kalktı. "Tanrılar sakınsın! Yazdığım şey felsefi bir görüş ayrılığından fazlası değildi! Duruşmamda Duiker beni aynen bu sözlerle savundu. Fener onu kutsasın."

"Ama İmparatoriçe kulak asmadı," dedi Baudin sırıtarak. "Sonuçta ona katil dedin, sonra da işi berbat ettiğini söyleyecek kadar ileri gittin!"

"Yoksa yazdıklarımın yasadışı bir kopyasını mı buldun?"

Baudin gözlerini kırpıştırdı.

"Her halükârda," diye Felisin'e hitap etmeyi sürdürdü Heboric, "Muavin ablan tahminimce köle gemilerine tek parça hâlinde binmeni planlıyordur. Ağabeyinin Genabackis'te ortadan kaybolmasının babanı yataklara düşürdüğünü duymuştum," diye sırıtarak ekledi. "Ama ablanı asıl çığırından çıkaran vatana ihanet söylentileriydi, değil mi? Ailenizin ismini aklamak falan—"

"Sen böyle anlatınca her şey kulağa ne kadar makul geliyor, Heboric," dedi Felisin. Sesindeki burukluğu duysa da artık umurunda değildi. "Tavore ile ben farklı fikirdeydik ve sonuç işte karşında."

"Tam olarak ne konuda farklı fikirdeydiniz?"

Felisin cevap vermedi.

Kuyrukta ani bir kıpırdanma yaşandı. Muhafızlar dikleştiler ve Avlu'nun Batı Kapısına doğru döndüler. Ablasını, daha doğrusu Darujhistan'da ölen Lorn'un yerine getirilmiş *Muavin* Tavore'u –hem de Paran ahırlarında yetiştirilmiş bir aygıra binerken– görünce Felisin'in beti benzi attı. T'amber her zamanki gibi yanındaydı. Uzun, sarımsı kahverengi saçlarından dolayı ismi genç ve güzel kadına yakışırdı.* Nereden geldiğini kimseler bilmezdi ama artık Tavore'un özel yaveriydi. İkilinin arkasından at sırtında yirmi subay ve bir ağır süvari bölüğü gelmekteydi. Askerlerin egzotik ve ecnebi bir hâlleri vardı.

"Bir tutam ironi," diye mırıldandı Heboric, atlı askerleri süzerek.

Baudin başını öne çıkarıp yere tükürdü. "Al Kılıçlar. Soysuz piçler, ne olacak."

Tarihçi ona keyifli bir bakış attı. "Mesleğinde epey seyahat ettin galiba, Baudin? Aren'in deniz duvarlarını da gördün mü?"

Haydut huzursuzca kıpırdandı, sonra da omuz silkti. "Vakti zamanında bir iki güvertede durmuşluğum var, gulyabani. Üstelik," diye ekledi, "dedikodulara bakılırsa en az bir haftadır şehirdeler."

---

* "Amber" İngilizcede kehribar anlamına gelir. –çn

Al Kılıç kıtasında bir hareketlenme oldu ve Felisin zırhlı ellerin silah saplarına kapandığını, sivri uçlu miğferlerin hep beraber Muavin'e çevrildiğini gördü. *Tavore Abla, ağabeyimizin ortadan kaybolması seni bu kadar derinden mi yaraladı? Böyle bir tazminat ödediğine göre onun çaptan düşüşünü kimbilir ne kadar gözünde büyüttün. Üstüne üstlük sadakatini mutlak kılmak için annemizle benim aramda sembolik bir kurban seçtin. Her iki seçimin de sonunda Hood'un beklediğini bilmez misin? Annemiz en azından artık sevgili kocasının yanında...* Kız, Tavore'un muhafızlarını şöyle bir gözden geçirmesini, ardından yaverine bir şeyler söylemesini seyretti. T'amber kendi bineğini Doğu Kapısı'na doğru sürdü.

Baudin bir kez daha homurdandı. "Canlanın. Bitmez saat başlamak üzere."

İmparatoriçe'yi cinayetle suçlamak ayrı şey, bir sonraki hamlesini öngörmek ayrı şeydi. *Keşke uyarımı dikkate alsalardı.* Ayaklarını sürüyerek yürürlerken ayak bilekleri prangalarla kesilen Heboric yüzünü ekşitti.

Medeni bir yaradılışa sahip insanlar kişiliklerinin yumuşak taraflarını fazlasıyla açığa vururdu – naiflik ve hassasiyet daha seçkin soylara aitti. Hayat onlar için daha kolay, daha güvenliydi. Zaten mesele de buydu: Fakirlerin genzini şatafatlı bir servet gösterisinden daha çok yakan mütevazı bir refah beyanı.

Heboric eserinde bunlara da yer vermişti ve şimdi gerek İmparatoriçe'ye gerekse onun bu alandaki maşası olan Muavin Tavore'a yönelik buruk bir hayranlık duyduğunu itiraf edebilirdi. Gece yarısı tevkiflerinin aşırıya kaçan acımasızlığı –kapıların kırılması, ailelerin feryat eden uşaklar arasında yataklarından kaldırılıp sürüklenerek götürülmeleri– ilk şok katmanını temin etmekteydi. Uyku mahmuru soylular bağlanıp zincire vurulmuş, sarhoş bir yargıcın ve sokaklardan toplanmış bir dilenciler jürisinin karşısına çıkarılmıştı. Adaletle edilen bu acı ve bariz alay, medeni davranışın geriye kalan az sayıdaki beklentisini de ortadan kaldırıyordu – hatta medeniyetin kendisini ortadan kaldırıyor, geriye yabanıllığın kargaşasından başka bir şey bırakmıyordu.

Şok üstüne şok, o narin kişiliklerin paralanması. Tavore kendi türünün acizliklerini biliyordu ve o acizlikleri istismar etmekten çekinmedi. Bir insanı böyle bir fenalığa ne itebilir?

Fakir halk ayrıntıları duyduğunda İmparatoriçe'ye olan sevgilerini haykırarak sokakları doldurmuş, buna müteakip dikkatle tetiklenen ayaklanmalar, yağmalar ve katliamlar Soylular Mahallesi'ni kasıp kavurmuştu. Tutuklanmayan birkaç asilzade de –ayaktakımının kana susamışlığını tatmin etmeye, onlara öfkelerini ve nefretlerini odaklayabilecekleri simalar vermeye yetecek kadarı– tek tek avlanmıştı. Sonra da şehir alevlere teslim olmasın diye düzen tekrar sağlanmıştı.

İmparatoriçe pek hata yapmamıştı. Fırsattan istifade muhalifleri ve tarafsız akademisyenleri yakalatmış; başkenti askeri idareye sokmuş; daha fazla asker, daha fazla acemi er, soylu sınıfının kalleşçe entrikalarına karşı daha fazla koruma ihtiyacı yaratmıştı. Bu askeri genişlemenin masrafları da el koyulan kaynaklarla karşılanmıştı. Önceden haber verilseydi bile başarıya ulaşması kaçınılmaz bu hamle, İmparatorluk Fermanı kuvvetiyle İmparatorluk geneline yayılmış, aynı zalimce öfke her şehri pençesine almıştı.

Buruk bir hayranlık. Heboric kendini Malaz Şehri'nin Fare Semti'ndeki yankesicilik günlerinden beri yapmadığı bir şey olan tükürmeye ihtiyaç duyarken bulup duruyordu. Zincir kuyruğundaki çoğu çehreye hâkim şoku açıkça görebiliyordu. O çehreler çoğunlukla çukurlarda tutulmaktan kirlenip pislenen, giyenleri sıradan giysilerin sosyal zırhından bile mahrum bırakan geceliklerin üzerinde yer alıyordu. Karmakarışık saçlar, afallamış yüz ifadeleri, bükük boyunlar – Avlu'nun dışındaki ayaktakımının görmeye can attığı, vurmaya heves ettiği her şey.

Sokaklara hoş geldiniz, diye içinden geçirdi Heboric, muhafızlar kuyruktakileri dürterek harekete geçirirken. Yüksek eyerinde dimdik oturarak onları seyreden Muavin'in ince yüzü, geriye çizgilerden –birer yarıktan ibaret gözlerinden, düz ve neredeyse dudaksız ağzının iki yanındaki parantezlerden– başka bir şey kalmayıncaya dek süzülmüştü. *Vay be, pek bir şeye benzediği yokmuş*. Ortak ebeveynlerinin tüm güzelliği küçük kız kardeşine, yani Heboric'in bir adım önünde yalpalayan genç kıza miras kalmıştı.

Heboric'in meraklı gözleri donuk bakışlarını kuyrukta gezdiren ve kız kardeşinde kısacık bir an için oyalanan Muavin

Tavore'a odaklanarak bir şey –belki de şirretçe bir zevk parıltısı– aradı. Fakat gördüğü tek şey o kısacık duraksama oldu. Bakışlar bu tanıma belirtisinin ardından yoluna devam etti.

Muhafızlar iki yüz adım ileride, zincirli kuyruğun önüne yakın bir noktada Doğu Kapısı'nı açtılar. O kadim kemerli geçitten bir kükreme geldi. Ses dalgası askerleri de mahkûmları da sarsarak uzun duvarlardan aksetti ve üst saçaklardan korkuyla havalanan güvercinlerle beraber göğe yükseldi. Kanat çırpışlar kibar bir alkışa benzese de Heboric'e tanrıların bu ironik dokunuşunu bir tek kendisi takdir etmiş gibi geldi. Bir jestten mahrum bırakılmaya niyeti olmayan tarihçi hafifçe eğilerek selam verdi.

Hood kahrolası sırlarını kendine saklasın. Fener, seni gidi ihtiyar domuz, işte o bir türlü geçmeyen o kaşıntı. Hadi, şimdi yakından bak da dikbaşlı oğluna neler oluyor gör.

Felisin'in zihninin bir parçası akıl sağlığına sımsıkı tutunarak fırtınanın karşısında ona can havliyle yapıştı. Askerler üç saf hâlinde Pasaj Caddesi'ne dizilmiş olsalar da ayaktakımı o hatta zayıf nokta bulmaktan geri kalmadı. Eller üstünü başını yırtarken, yumruklar art arda vücuduna inerken, bulanık suratlar öne çıkıp üzerine balgam atarken bile Felisin kayıtsızca gözlem yapmaktan kendini alamıyordu. Ve o akıl sağlığına tutunurken bir çift sağlam kol da onu sarmalayıp tuttu. Elleri olmayan, cerahatli uçları yara izleriyle son bulan kollar onu devamlı ileriye gitmesi için teşvik etti. Hiç kimse rahibe dokunmadı. Hiç kimse öyle bir şeye cüret edemedi. Öndeki Baudin ise ayaktakımından bile daha dehşet vericiydi.

Adam zahmetsizce öldürüyordu. Cesetleri kükreyerek, el kol hareketleri yaparak, başkalarını da kışkırtarak horgörüyle bir kenara fırlatıyordu. Askerler bile hakaretleri karşısında başlarını çevirip mahyalı miğferlerinin altından ona dik dik bakmakla ve teberlerini veya kılıç kabzalarını daha bir sıkmakla yetiniyorlardı.

İsabetle fırlatılmış bir tuğlayla burnu ezilen, vücudundan taşlar seken, yırtık pırtık köle tuniği kanla ve tükürükle ıslanan Baudin kahkahalarla gülüyordu. Erişim menziline atılan her bedeni tutuyor, kıvırıyor, büküyor ve kırıyordu. İlerleyişi ancak ileride bir şey olunca, askerlerin arasında bir gedik açılınca veya

Leydi Gaesen tökezleyince duraklıyordu. Baudin de yaşlı kadını koltuk altlarından kabaca tutuyor, bir yandan sövüp sayarak kadını ileriye itiyordu.

Adamın önüne yayılan korku dalgasıyla saçılan dehşetin bir kısmı ayaktakımına geri döndü. Saldırganların sayısı azalsa da tuğlalar devamlı bir yaylım ateşiyle yağmayı sürdürerek kimi hedefini vurdu, çoğu ıskaladı.

Şehirdeki yürüyüş devam etti. Felisin'in kulakları acıyla çınlıyordu. Genç kız her şeyi bir uğultu şeklinde duysa da gözleri apaçık görüyor, –istemediği bir sıklıkla– asla unutmayacağı imgeler arayıp buluyordu.

En vahşice hücum, kapı görüş mesafesine girmişken gerçekleşti. Askerler âdeta eriyip gittiler ve azılı bir açlık seli sokağı basarak mahkûmları yuttu.

Felisin kendisini sertçe iten Heboric'in homurtulu sözlerini kulağının hemen arkasında duydu: "Demek buraya kadarmış."

Baudin kükredi. Bedenler yığıldı, eller yırttı, tırnaklar tırmaladı. Felisin'in giysilerinden geriye kalanlar da parçalandı. Bir el kızın saçlarını tutup acımasızca asıldı ve başını ters döndürerek boynunu kırmaya çalıştı. Bir çığlık duyan Felisin sesin kendi boğazından çıktığını fark etti. Arkasından hayvansı bir hırıltı geldi ve elin spazm geçirircesine kasıldığını, sonra da çekildiğini hissetti. Kulakları daha başka çığlıklarla doldu.

Güçlü bir ivme onları tutarak çekip itmeye başladı – Felisin o ivmenin aralarından hangisini çektiğini kestiremedi. Ağzından kanlı insan derisi tüküren Heboric'in yüzü görüş alanına girdi. Bir anda Baudin'in çevresinde boş bir alan açıldı. Ezik dudaklarının arasından art arda liman küfürleri sıralayan adam yere çömeldi. Sağ kulağı koparılmış, oradaki saçları ve deriyi de beraberinde götürmüştü. Şakağındaki kemik ıslakça parlıyor, etrafında çok azı kıpırdayan harap bedenler yatıyordu. Ayaklarının dibinde de Leydi Gaesen duruyordu. Baudin yaşlı kadını saçlarından çekerek kaldırdı. O anda dünya donmuşçasına sadece o noktaya odaklandı.

Baudin dişlerini göstererek güldü. "Ben mızmız bir soylu değilim," diye homurdandı, kalabalığa bakarak. "Ne istiyorsunuz? Soylu bir kadının kanını mı?"

Ayaktakımı haykırarak hevesli ellerle uzandı. Baudin tekrar güldü. "Geçmemize izin vereceksiniz, beni duyuyor musunuz?" Doğrularak Leydi Gaesen'in başını yukarı çekti.

Felisin yaşlı kadının şuuru açık mı kestiremedi. Gaesen'in gözleri kapalı, kirin ve morlukların altındaki yüzü olduğundan genç görünecek kadar huzurluydu. Belki de ölmüştü. Felisin öyle olması için dua etti. Bir şey, bu kâbusu tek bir imgede yoğunlaştıracak bir şey yaşanmak üzereydi. Hava yay gibi gergindi.

"Alın sizin olsun!" diye haykıran Baudin diğer eliyle Leydi'nin çenesini tutup başını geriye çevirdi. Kadının boynu kırıldı ve bedeni gevşeyerek seğirdi. Baudin kurbanının boynuna zincir doladı ve asılarak gerdiği zinciri ileri geri oynatmaya başladı. Fışkıran kanlar zinciri yırtık bir eşarp gibi gösteriyordu.

Felisin dehşetle bakakaldı.

"Fener insaf etsin," diye fısıldadı Heboric.

Afallayan kalabalık suspus oldu, o kana susamışlığında bile geri büzüldü. Miğfersiz bir asker belirdi. Genç yüzü bembeyaz, gözleri Baudin'e çevrili olan adam durdu. Ötesindeki Al Kılıçlar'ın sivri uçlu miğferleri ve geniş yalımları yayaların üzerinde parladı. Atlılar kalabalığı yararak yavaşça olay mahalline geliyordu.

İleri geri oynayan zincir haricinde hiçbir şey hareket etmiyordu. Baudin'in tıknefes homurtuları haricinde kimse soluk almıyordu. Oranın ötesinde her nasıl bir isyan cereyan ediyorsa sanki bin fersah uzaktaydı.

Felisin yaşlı kadının başının yaşamın hareketliliğiyle âdeta dalga geçercesine sağa sola yattığını gördü. Leydi Gaesen'i kibirli, buyurgan, güzelliğini geride bıraktığı ve onun yerine itibar peşinde koştuğu hâliyle hatırladı. Zaten başka ne seçeneği vardı? Aslında seçenekler çoktu ama artık bir önemi yoktu. Gaesen nazik, şefkatli bir nine olsaydı bile fark etmez, bu ânın zihin uyuşturucu dehşetini değiştirmezdi.

Kafa bir hıçkırık sesiyle koptu. Kalabalığı süzerken Baudin'in dişleri ışıldadı. "Bir anlaşmamız vardı," diye hırıldadı adam. "İşte istediğiniz şey. Size bugünü hatırlatacak bir yadigâr." Leydi Gaesen'in kellesini ayaktakımına fırlattı. Saçlarıyla beraber topaç gibi dönen kafadan etrafa kanlar sıçradı. Görünmeyen inişine çığlıklar eşlik etti.

Al Kılıçlar'ın takviye ettiği başka askerler çıkageldiler. Yavaş ilerliyorlar, hâlâ sesleri sedaları çıkmayan seyircileri itiyorlardı. Hat boyunca düzen tekrar sağlanıyordu. Fakat aynı şey burada şiddetle, insafsızca yapılıyordu. İnsanlar kılıç darbeleri altında can vermeye başlarken diğerleri oradan kaçtı

Arenadan tek sıra hâlinde çıkan mahkûmların sayısı üç yüz civarıydı. Felisin kuyruğun ilerisine baktığında geriye kalanları ilk defa gördü. Bazı kelepçelerden sadece önkollar sarkarken diğerleri tamamıyla boştu. Yüzden daha az mahkûm ayakta duruyordu. Parke taşlarında yatanların çoğu acıyla haykırarak kıvranırken diğerleri hiç kıpırdamıyordu.

Baudin en yakındaki asker öbeğine dik dik baktı. "Zamanlamanız bir harika, teneke kafalar."

Okkalı bir balgam tükürен Heboric yüzünü buruşturarak gözlerini hayduda dikti. "Geçiş hakkını satın alacağını düşündün, değil mi Baudin? Onlara istediklerini vererek. Ama boşuna uğraştın. Askerler geliyordu. Kadıncağız sağ kalabilir—"

Baudin kanla kaplı bir yüzle yavaşça döndü. "Ne amaçla kalacaktı, rahip?"

"Yürüttüğün mantık bu muydu? Nasılsa geminin ambarında ölecek olması?"

Baudin dişlerini göstererek ağır ağır konuştu. "Piç kurularıyla anlaşma yapmaktan nefret ederim."

Felisin kendisi ile Baudin'in arasındaki bir metrelik zincire gözlerini dikti. Bunu bin farklı düşünce halka halka izleyebilirdi; eskiden olduğu ve şimdi dönüştüğü şey, karış karış keşfettiği hapishane net bir anıda bir araya gelebilirdi. Fakat tek düşündüğü, tek söylediği şu oldu: "Başka bir anlaşma yapma, Baudin."

Adam kısılı gözlerini ona çevirdi. Her nasılsa, Felisin'in ses tonu adamın üzerinde etkili olmuştu.

Heboric dik durup gözlerinde sert bir bakışla genç kızı süzdü. Felisin kısmen inat kısmen de utançla başını öteye çevirdi.

Az sonra ölüler hattını aşan askerler onları iterek kapıdan Doğu Yolu'na çıkardılar ve hem Muavin Tavore ile maiyetinin hem de Aren köle gemilerinin onları beklediği Talihsiz adındaki liman kasabasına doğru götürdüler.

Yol kenarına dizilmiş çiftçilerde ve köylülerde şehirdeki ku-

zenlerini pençesine almış cinnetten eser yoktu. Felisin yüzlerde donuk bir keder, farklı yara izlerinden doğmuş bir ihtiras gördü. O ihtirasın nereden geldiğini anlamıyor ve kendisi ile onlar arasındaki farkın bu cehalet olduğunu biliyordu. Bildiği bir diğer şey de alacağı derslerin morluklarıyla, çizikleriyle ve çaresiz çıplaklığıyla başlamış olduğuydu.

BİRİNCİ KİTAP

RARAKU

Yüzüyordu ayaklarımın dibinde,
Güçlü kollarının geniş kulaçlarıyla
Kumları yara yara.
Ben de sordum o adama,
"Hangi denizlerde yüzersin?"
Şu cevabı verdi bana,
"Deniz kabukları ve benzerlerini gördüm
Bu çöl zemininde,
O yüzden bu diyarın anısında yüzerim
Geçmişine hürmet olsun diye."
Yolun uzun mu, diye sual ettim.
"Bilmem," diye yanıtladı,
"Zira sonuna gelmeden çok önce
Boğulup gideceğim."

Soytarının Söylevleri
Thenys Bule

1

Herkes yoldan geçişini
Nakşetmeye geldi,
Kuru rüzgârları
İç bayıcı Ermişlik
Talepleriyle kokutmaya

Ellerin Yolu
Messremb

Burn'ün Uykusu'nun 1164. Yılı
İmparatoriçe Laseen'in Saltanatının Onuncu Yılı
Vahiyci Dryjhna'nın Yedi Yılının Altıncısı

Sarmal bir toz sütunu Pan'potsun Odhan'daki ıssız çölün içlerine doğru havzada hızla ilerliyordu. İki bin adımdan daha yakın bir mesafe bulunmasına rağmen sütun yoktan var olmuşa benziyordu.

Mappo Runt, bu toz sütununu mesanın* rüzgârla aşınmış kenarındaki tüneğinden, gürbüz kemikli, solgun bir yüzün derinlerine gömülü kum rengi şaşmaz gözlerle takip ediyordu. Adam üzeri kıllı elinde bir dilim emrag kaktüsü tutuyor, bitkiyi ısırırken zehirli dikenlere aldırış etmiyordu. Ağzından akan sular çenesini maviye boyarken lokmasını düşünceli bir edayla ağır ağır çiğniyordu.

Yanındaki Icarium uçurumun kenarından aşağı bir çakıl taşı attı. Taş, kayalarla bezeli tabana düşerken tıkırdayıp takırdadı. Daimi güneşin altında solarak turuncudan tozlu bir pas rengine

* Ova ve plato gibi düz yerlerde arazinin diğer kısımlarından biraz daha yüksekte kalan küçük toprak parçası. —çn

dönmüş pejmürde Ruhgezer cüppesinin altında, babasının kanı bu sahranın kadim çağrısına cevap vermişçesine gri teni kararıp zeytin yeşiline çalmıştı. Siyah bir ter damlası, uzun, örülü siyah saçlarından ağarmış kayalara damlamaktaydı.

Mappo ön dişlerinin arasından yamulmuş bir diken parçasını çekip çıkardı. "Boyan akıyor," diye gözlemde bulundu, kaktüs yaprağına şöyle bir göz attıktan sonra bir ısırık daha alarak.

Icarium omuz silkti. "Artık önemi yok. En azından buradayken."

"Kör ninem bile sahte kılığını yutmazdı. Ehrlitan'da kısılı gözlerle izleniyorduk. Gece gündüz sırtımda gezindiklerini hissediyordum o gözlerin. Sonuçta Tanolar genellikle kısa boylu ve çarpık bacaklıdırlar." Mappo bakışlarını toz bulutundan ayırıp dostunu inceledi. "Gelecek sefere," diye homurdandı, "herkesin iki metreden uzun olduğu bir kabileye mensup olmaya çalış."

Icarium'un hava şartlarından yıpranmış kırışık yüzü tebessüme benzer bir ifadeyle azıcık seğirdi, ardından az önceki durgun hâlini aldı. "Yedi Kent'te bizi tanıyanlar artık bizi kesinlikle tanıyorlardır. Tanımayanlar bizi merak edebilirler ama daha fazlasını yapacak değiller." Gün ışığına karşı gözlerini kısarak başıyla sütunu işaret etti. "Ne görüyorsun, Mappo?"

"Basık bir kafa, uzun bir boyun, siyah ve kıllarla kaplı. Hepsi bununla sınırlı kalsaydı amcalarımdan birini tanımlıyor olabilirdim."

"Ama fazlası var."

"Önde bir, arkada iki bacak."

Icarium burun köprüsünü sıvazlayarak düşündü. "Demek ki amcalarından biri değil. Bir aptoryan olmasın?"

Mappo yavaşça kafa salladı. "Kavuşuma daha aylar var. Herhalde Gölgetaht neler olacağını çaktı ve birkaç izci yolladı..."

"Peki ya bu?"

Mappo sırıtarak devasa köpekdişlerini açığa çıkardı. "Evinden biraz fazla uzakta. Artık Sha'ik'in evcil hayvanı." Kaktüsü bitirdi, yayvan ellerini sildi, sonra da çömeldiği yerden doğruldu. Sırtını esnetirken yüzünü buruşturdu. Geçen gece her nedense döşeğini bir kök yığınının üstüne sermişti ve omuriliğinin her iki yanındaki kaslar o ağaçsız kemiklerin her boğumuna, her

kıvrımına uyum sağlamıştı. Adam gözlerini ovuşturdu. Göğsünden aşağı attığı kısa bir bakış ona giysilerinin yırtık pırtık, kirle kaplı hâlini gösterdi. İç geçirdi. "Söylenenlere göre buralarda bir yerde bir su çukuru varmış."

"Etrafına Sha'ik'in ordusunun kamp kurduğu bir su çukuru."

Mappo homurdandı.

Icarium da doğrulurken bir Trell için bile iri olan yoldaşının koskoca cüssesine, simsiyah kıllarla kaplı geniş omuzlarına, uzun kollarının sırım gibi kaslarına ve de gözlerinin arkasında şen bir keçi gibi fink atan bin yıla bir kez daha dikkat etti. "Yerini tespit edebilir misin?"

"Eğer istersen."

Icarium surat ekşitti. "Birbirimizi ne zamandır tanıyoruz, dostum?"

Mappo ona keskin bir bakış attı, sonra omuz silkti. "Uzun zamandır. Niye soruyorsun?"

"Gönülsüzlüğün dikkatimden kaçmadı. İsteğim canını mı sıktı?"

"İblislerle karşılaşma ihtimali her zaman canımı sıkar, Icarium. Mappo Trell bir yaban tavşanı kadar ürkektir."

"Merakımın sesini dinliyorum."

"Biliyorum."

Alışılmadık çift rüzgârla yontulmuş iki yüksek kayalığın arasına kurulu küçük kamp alanlarına geri döndüler. Aceleleri yoktu. Icarium yassı bir kayanın üstüne oturdu ve uzunyayını yağlamaya girişerek boynuzağacını kurumaktan alıkoymaya çalıştı. Silahın durumundan tatmin olunca tek taraflı uzun kılıcını eline aldı ve kadim silahı bronz şeritli haşlanmış deri kınından çekip çentikli ağzına yağlı bir bileğitaşı dayadı.

Mappo güderi çadırı bozarak gelişigüzel topladıktan sonra büyük deri çuvalına tıkıştırdı. Bunu kap kacaklar ve döşekler izledi. Ağzını bağladığı çuvalı omzuna vurdu, ardından yayını tekrar sarıp sırtına asmış olan Icarium'un beklediği yere göz attı.

Icarium kafa salladı ve melez Jaghut ile safkan Trell havzaya inen patikaya doğru yola koyuldular.

Yukarıda parıl parıl asılı duran yıldızlar havzanın çatlak toprağını

gümüşe boyayacak kadar ışık saçıyordu. Kansinekleri gündüzün sıcağıyla beraber ortadan kaybolmuş, geceyi tek tük kepgüve sürülerine ve onlarla beslenen yarasamsı rhizan kertenkelelerine bırakmıştı.

Mappo ile Icarium bir harabenin avlusunda mola verdiler. Kerpiç duvarlar aşınıp gitmiş, geride eski ve kurumuş bir kuyunun etrafında geometrik bir düzenle uzanan incik hizası çıkıntılardan başka bir şey kalmamıştı. Rüzgârla savrularak parke taşlarını kaplamış kum ufak taneli olup Mappo'nun gözüne hafifçe parlar gibi geliyordu. Eğri büğrü çalılar boğumlu köklerle avlunun kenarlarına tutunmuştu.

Hem Pan'potsun Odhan hem de batıdaki komşusu Raraku Kutsal Çölü, yıkılalı çok olmuş uygarlıkların bu tür sayısız kalıntısına ev sahipliği yapardı. Mappo ile Icarium seyahatlerinde yüksek tallara –şehir katmanlarının üst üste yığılmasından oluşan yassı tepelere– rastlamışlardı. Tepeler ile çöl arasındaki elli fersahlık bir mesafede neredeyse tek sıra hâlinde uzanan tallar artık kuru, rüzgârlı bir sahra olan yerde eskiden varlıklı ve muvaffak bir halkın yaşadığının kesin kanıtıydı. Kutsal Çöl'den Vahiyci Dryjhna efsanesi türemişti. Mappo bu bölgedeki kentlilerin başından geçen bir facianın bu yıkım ve ölüm zamanı mitine katkıda bulunup bulunmadığını merak etti. Şimdi içinde istirahat ettiklerine benzer tek tük terk edilmiş malikâne haricinde çoğu harabe şiddetli bir sonun emarelerini taşımaktaydı.

Düşünceleri tanıdık izler bulan Mappo yüzünü buruşturdu. *Her geçmiş ayaklarımızın önüne serilemez ve burası ile şimdiye her zamankinden daha yakın değiliz. Kendi sözlerime inanmamak için bir sebebim de yok.* Adam bu düşünceleri de bir kenara bıraktı.

Avlunun merkezine yakın bir noktada pembe mermerden tek bir sütun yükseliyordu. Sütunun Raraku'dan doğan rüzgârların Pan'potsun Tepeleri'ne doğru durmaksızın estiği yöne çevrili tarafı oyulup yol yol olmuştu. Öteki tarafındaysa çoktan ölmüş zanaatkârların kazıdıkları sarmal desenler yerlerini koruyordu.

Avluya giren Icarium dosdoğru bir buçuk metrelik sütuna yürüyüp yüzeyini inceledi. Homurtusu, Mappo'ya aradığı şeyi bulduğunu söyledi.

"Ya bu?" diye sordu Trell, deri çuvalını yere bırakarak.

Icarium ellerindeki tozu silkerek yanına geldi. "Tabanın yakınında minicik pençe izleri var. Arayıcılar, Yol'u takip ediyorlar."

"Sıçanlar mı? Bir çiftten fazla mı?"

"D'iver," diye kafa sallayarak doğruladı Icarium.

"Acaba kim olabilir?"

"Herhalde Gryllen'dir."

"Hımm, bak bu hiç hoş değil."

Icarium batıya doğru yayılan düz ovayı inceledi. "Başkaları da olacak. Hem Tektutanlar hem de D'iverler. Kendilerini Ermişlik'e yakın hissedenler ve hissetmeseler bile Yol'u arayanlar."

Mappo iç geçirip eski dostunu süzdü. İçinde hafif bir yılgı kıpırdanıyordu. *D'iverler ve Tektutanlar. Şekildeğiştirmenin çifte laneti. Şifası bulunmayan humma. Burada, bu yerde toplanıyor.* "Yaptığımız akıllıca mı, Icarium?" diye sordu usulca. "Ebedi amacının peşinden koşarken kendimizi pek tatsız bir kavuşuma dahil olurken buluyoruz. Kapının açılması hâlinde o kapının Ermişlik sunduğuna inanan kana susamış bir güruh geçişimize rakip olacak."

"Eğer öyle bir yol mevcutsa," dedi Icarium gözlerini ufuktan ayırmaksızın, "belki cevaplarımı orada da bulurum."

Cevaplar nimet değildir, dostum. Bu konuda bana güven. Lütfen. "Onları bulunca ne yapacağını bana hâlâ açıklamadın."

Icarium hafif bir tebessümle ona doğru döndü. "Ben kendi kendimin lanetiyim, Mappo. Asırlardır yaşıyorum ama kendi geçmişim hakkında ne biliyorum? Anılarım nerede? Böyle bir bilgi olmadan kendi yaşamıma nasıl değer biçebilirim?"

"Bazıları lanetini bir velinimet kabul edebilir," dedi Mappo, yüz hatlarından anlık bir keder geçerek.

"Ben etmiyorum. Bu kavuşumu bir fırsat olarak görüyorum. Bana pekâlâ cevaplar sunabilir. Onlara erişebilmek için silahlarımı çekmekten kaçınmayı umuyorum ama mecbur kalırsam çekerim."

Trell ikinci kez iç geçirdi ve çömeldiği yerden doğruldu. "Bu azmin yakında sınanabilir, dostum." Güneybatıya doğru döndü. "Peşimizde altı çöl kurdu var."

Icarium boynuzlu yayını çözüp kirişi tez ve akıcı bir hareketle taktı. "Çöl kurtları insan avlamaz."

"Hayır, avlamazlar," diye doğruladı Mappo. Ayın doğmasına bir saat daha vardı. Icarium'un altı tane uzun, taş uçlu oku yan yana dizmesini seyretti, ardından gözlerini kısarak karanlığa baktı. Ensesi korkuyla ürperdi. Kurtlar henüz görünür değillerse de onları hissedebiliyordu. "Altı taneler ama aslında tekler. D'iver." *Bir Tektutan olsaydı daha iyiydi. Tek bir hayvana tahavvül etmek zaten nahoş bir şey ama pek çoğuna etmek...*

Icarium kaşlarını çattı. "Altı kurdun şeklini alabildiğine göre güçlü biri. Kim olabileceğini biliyor musun?"

"Şüphelendiğim biri var," dedi Mappo usulca.

Susup beklediler.

Otuz arşından yakın bir mesafede kendinden türemişe benzeyen bir alacakaranlıktan yarım düzine sarımsı şekil çıktı. Kurtlar yirmi adım uzakta yayılarak Mappo ile Icarium'a dönük bir yarım daire oluşturdu. Durgun gece havası baharatlı D'iver kokusuyla doldu. Kıvrak hayvanlardan biri yavaşça yaklaştı, sonra Icarium'un yayını kaldırmasıyla durdu.

"Altı değil," diye mırıldandı Icarium, "tek."

"Onu tanıyorum," dedi Mappo. "Onun da aynı şeyi bizim için söyleyememesi yazık. Kararsız ama kana susamış bir şekle bürünmüş. Ryllandaras bu gece çölde avlanıyor. Acaba avladığı biz miyiz, yoksa bir başkası mı?"

Icarium omuz silkti. "Önce kim konuşacak, Mappo?"

"Ben," cevabını veren Trell bir adım öne çıktı. Bu iş açıkgözlülük ve kurnazlık gerektirecekti. Herhangi bir hata ölümcül sonuçlar doğurabilirdi. Alçak ve alaycı bir ses tonu takındı. "Evimizden çok uzaktayız, değil mi? Kardeşin Treach seni öldürdüğünü sanıyordu. Neredeydi o uçurum? Dal Hon'da mı? Yoksa Li Heng miydi? Hatırladığım kadarıyla o zamanlar D'iver çakallarıydın."

Ryllandaras zihinlerinde konuştu. Sesi kullanılmamaktan dolayı çatlak ve kesik kesik çıkıyordu. *Sizi öldürmeden önce seninle akıl yarıştırasım var, N'Trell.*

"Uğraştığına değmeyebilir," diye kaygısızca karşılık verdi Mappo. "Yoldaşlık ettiğim kişiden dolayı ben de senin kadar idmansızım, Ryllandaras."

Öndeki kurdun parlak mavi gözleri Icarium'a çevrildi.

"Bende yarıştıracak pek akıl yok," dedi melez Jaghut usulca, güç duyulur bir sesle. "Ve sabrım tükeniyor."

Ahmakça. Sizi kurtarabilecek tek şey diliniz. Söyle bana, okçu, canını yoldaşının ayartmalarına teslim mi ediyorsun?

Icarium başını iki yana salladı. "Elbette hayır. Onun kendisine dair görüşlerini paylaşıyorum."

Ryllandaras'ın kafası karışmış gibiydi. *Öyleyse ikinizin birlikte seyahat etmesi bir çıkar meselesi. Birbirine güvenmeyen, itimat etmeyen yoldaşlar. Ortada büyük bir koz olmalı.*

"Sıkılmaya başlıyorum, Mappo," dedi Icarium.

İrkilir gibi olan altı kurt hep beraber gerildi. *Mappo Runt ve Icarium. Ah, anlıyoruz. Bilin ki sizinle bir alıp veremediğimiz yok.*

"Akıl yarışı burada biter," diyen Mappo'nun sırıtışı bir an genişledikten sonra tamamen kayboldu. "Git başka yerde avlan, Ryllandaras, yoksa Icarium bu gidişle Treach'e bir kıyak geçecek." *Sen önlemeye yemin ettiğim her şeyi salmadan önce.* "Sözlerim anlaşıldı mı?"

Yollarımız... kesişiyor, dedi D'iver. *Bir Gölge iblisinin izinde.*

"Artık Gölge'nin değil," karşılığını verdi Mappo. "Sha'ik'in. Kutsal Çöl uykusundan uyandı."

Öyle görünüyor. Bizi avlanmaktan men mi ediyorsun?

Mappo'nun göz attığı Icarium yayını indirip omuz silkti. "Bir aptoryana diş geçirmek istiyorsan seçim sana kalmış. Bizim ilgimiz kısa süreliydi."

Öyleyse dişlerimiz sahiden de iblisin boğazına geçecek.

"Sha'ik'i kendine düşman mı edeceksin?" diye sordu Mappo.

Öndeki kurt başını yan yatırdı. *O isim bana bir anlam ifade etmiyor.*

İki yolcu kurtların sessiz adımlarla uzaklaşarak tekrardan efsunlu bir alacakaranlıkta gözden kaybolmalarını seyretti. Mappo dişlerini gösterdi, ardından iç geçirdi. Icarium kafa sallayarak ortak düşüncelerini seslendirdi. "Yakında edecek."

Wickan süvarileri geniş sırtlı atlarını taşıma gemisinin iskele kalaslarından aşağı sürerlerken hararetli sevinç çığlıkları atıyorlardı. Hissar'ın İmparatorluk Limanı'ndaki rıhtım boyu tam bir kargaşa içerisindeydi. Ele avuca sığmaz erkek ve kadın kabilelile-

den oluşan kalabalıkta demir uçlu kargılar örgülü siyah saçların ve sivri takkelerin üzerinde ışıldıyordu. Duiker liman girişindeki kulenin korkuluğundan serkeş ecnebi bölüğüne azımsanamayacak bir kuşku ve artan bir tasayla bakıyordu.

İmparatorluk Tarihçisi'nin yanında Baş Yumruk'un temsilcisi Mallick Rel duruyordu. Tombul ve yumuşak ellerini göbeğinin üstünde kavuşturmuş olan adamın yağlı deriyle aynı renkteki cildi Aren parfümleri kokuyordu. Mallick Rel hiç de Yedi Kent'teki Malazan orduları komutanının bir başdanışmanına benzemiyordu. Rel, denizlerin Ata tanrısı Mael'in bir Jhistal rahibiydi ve 7. Ordu Yumruğu'nu Baş Yumruk adına resmen karşılamak için orada bulunmasındaki amaç tam da göründüğü gibiydi: Kasıtlı bir hakaret. Yine de Duiker yanındaki adamın çok kısa bir sürede bu kıtadaki İmparatorluk oyuncuları arasında güçlü bir konuma yükseldiğini reddedemezdi. Askerler arasında yumuşak başlı, tatlı dilli rahibin Baş Yumruk Pormqual üzerinde nasıl bir nüfuzunun olduğuna dair bin farklı dedikodu dolaşırdı. Fakat o dedikoduların hiçbiri fısıltıdan daha yüksek bir sesle dillendirilmezdi. Mallick Rel'in yükselerek Pormqual'ın yanına kadar çıkması, önünde duran herkesin başına gizemli –ve de ölümcül– talihsizliklerin geldiği bir öyküydü.

Yedi Kent'in Malazan işgalcileri arasındaki siyasi bataklık muğlak olduğu kadar potansiyel açıdan ölümcüldü de. Duiker ehlileşmiş İmparatorluk vatandaşlarında bulunan daha medeni nüanslardan yoksun yeni Yumruk'un üstü kapalı aşağılama jestlerini pek anlamayacağı kanaatindeydi. Bu durumda tarihçinin aklındaki soru Karga Klanı'ndan Coltaine'in yeni makamında ne kadar sağ kalacağıydı.

Mallick Rel dolgun dudaklarını büzerek yavaşça soluk verdi. "Tarihçi," dedi hafifçe, Gedorian Falari aksanını ıslıklı sesine belli belirsiz yansıtarak, "buradaki varlığından memnunum. Meraklıyım da. Şimdilerde Aren sarayından uzaksın..." Yeşile boyalı dişlerini göstermeden gülümsedi. "Yoksa uzaktaki kıyım ihtiyatı mı doğurdu?"

Sahili yalayan dalgalar gibi, tanrı Mael'in biçimsiz gösterişi ve sinsi sabrı gibi sözler. Bu Rel'le ettiğim dördüncü sohbet. Ah, bu yaratıktan nasıl da hazzetmiyorum! Duiker genzini temizledi. "İmparatoriçe bana pek önem vermez, Jhistal..."

Mallick Rel'in yumuşak kahkahaları bir çıngıraklı yılanın kuyruk zırıltısı gibiydi. "Önemsiz tarihçi mi, yoksa tarihe önem vermemek mi? Geri çevrilen veya daha da beteri duymazdan gelinen nasihatten kaynaklı bir burukluğun belirtisi. Sakin kal, Unta'nın kulelerinden haberi uçurulan bir suç yok."

"Bunu duyduğuma sevindim," diye mırıldandı Duiker, rahibin kaynağını merak ederek. "Hissar'da bir araştırma icabı kalıyorum," diye açıkladı az sonra. "Adadaki Otataral madenlerine mahkûm naklinin teamülü İmparator'un devrine kadar dayanır. Tabii o genelde bu kaderi büyücülere ayırırdı."

"Büyücüler mi? Ah, ah."

Duiker kafa salladı. "Evet, etkili ama öngörülemez. Otataralın sihir köreltici bir cevher olarak taşıdığı özelliklerin çoğu esrarını koruyor. O efsuncuların çoğu aklını kaçırmıştı ama bu sonuca cevher tozuna maruz kalmanın mı, yoksa kovanlarından mahrum bırakılmanın mı yol açtığı bilinmiyor."

"Bir sonraki köle sevkiyatında büyücüler de var mı?"

"Biraz."

"Öyleyse o soru yakında cevaplanacak."

"Yakında," diye onayladı Duiker.

T şeklindeki rıhtım artık bir saldırgan Wickanlar, korkulu liman hamalları ve asabi savaş atları keşmekeşiydi. Bir Hissar İnzibatı kordonu, limanın yarım avluya açıldığı darboğazda tıkaç işlevi görüyordu. Yedi Kent soyundan gelen Muhafızlar kalkanlarını ellerine alıp tulvarlarını* çekmişlerdi ve geniş, kıvrık yalımları Wickanlara doğru tehditkâr bir tarzda sallıyorlardı. Wickanlar da bağırarak yapılan meydan okumalarla onlara karşılık veriyorlardı.

Korkuluğa iki adam geldi. Duiker onlara kafa salladı. Mallick Rel ise her ikisini de selamlamaya tenezzül etmedi – kaba saba yüzbaşı da, Yedinci'nin sağ kalmış tek heyet büyücüsü de belli ki rahibin çıkar amaçlı bir dostluk kurmasına değmeyecek kadar düşük rütbeliydi.

"Eh, Kulp," dedi Duiker bodur, ak saçlı sihirbaza, "tam zamanında gelmiş olabilirsin."

Kulp'un dar, güneş yanığı yüzü çarpılarak somurtuk bir ifade-

* Uca doğru yukarı kıvrılan ince uzun bir kılıç. –çn

ye büründü. "Buraya kemiklerim ve bedenim sağlam kalsın diye çıktım, Duiker. Coltaine'in makamına geçerken üstüne basacağı yamru yumru bir halı olmaya niyetim yok. Sonuçta bunlar *onun* halkı. Bana kalırsa mayalanan bu isyanı bastırmaya yönelik bir halt yememesi hayra alamet değil."

Yanındaki yüzbaşı bir homurtuyla ona arka çıktı. "İnsanın boğazına batıyor," diye hırıldadı. "Buradaki subaylardan yarısı ilk defa Coltaine olacak o piçle çatışırken kan gördü ve herif şimdi komutayı devralacak. Hood aşkına," diye çattı, "Hissar İnzibatları onu ve bütün Wickan vahşilerini hemen buracıkta doğrasalar kimse gözyaşı dökmez. Yedinci'nin onlara ihtiyacı yok."

"Gerçek," diye kısılı gözlerle Duiker'e hitap etti Mallick Rel, "ayaklanma tehdidinin arkasında. Bu kıta bir engerek yuvası. Coltaine tuhaf bir seçim."

"O kadar da tuhaf değil," dedi Duiker omuz silkerek. Dikkatini tekrar aşağıdaki sahneye yöneltti. Hissar İnzibatlarına en yakın Wickanlar zırhlı hattın önünde volta atmaya başlamışlardı. Vaziyetin topyekûn bir muharebeye dönüşmesine saniyeler vardı – darboğaz, bir ölüm kapanı hâline gelmek üzereydi. Wickan askerleri arasında boynuz yaylarına kiriş takıldığını görünce tarihçi karnında bir ürperti hissetti. Ana pasajın sağındaki caddeden teberlerle donanmış başka bir muhafız bölüğü çıkageldi.

"Ne demek istediğini açıklayabilir misin?" diye sordu Kulp.

Duiker döndüğünde üç adamın da kendisine baktığını görüp şaşırdı. Son yorumunu düşündü, sonra tekrar omuz silkti. "Coltaine, Wickan klanlarını İmparatorluk'a karşı bir ayaklanmada birleştirdi. İmparator onu dize getirmekte zorlandı – bazılarınızın ilk elden de bildiği gibi. İmparator kendi tarzına sadık kalarak Coltaine'in sadakatini kazandı—"

"Nasıl?" diye sertçe sordu Kulp.

"Kimse bilmiyor." Duiker gülümsedi. "İmparator başarılarına nadiren açıklık getirirdi. Her halükârda İmparatoriçe Laseen selefinin seçtiği komutanlardan hazzetmediği için Coltaine, Quon Tali'deki kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde çürümeye terk edildi. Sonra durum değişti. Muavin Lorn, Darujhistan'da öldürüldü, Baş Yumruk Dujek ile ordusu isyan ederek bütün Genabackis Seferi'ni bilfiil boşa çıkardı ve Yedi Kent'te kehanetlerin isyan yılı

olarak nitelendirdiği Dryjhna Yılı yaklaşıyor. Laseen'in her şey elinden kaçmadan önce becerikli komutanlara ihtiyacı var. Yeni Muavin Tavore henüz kendini ispatlamadı. O nedenle..."

"Coltaine." Yüzbaşı kaşlarını daha da çatarak kafa salladı. "Buraya Yedinci'nin başına geçmesi ve ayaklanmayı bastırması için gönderildi."

"Sonuçta," diye ilgisizce konuştu Duiker, "kim bir ayaklanmayla kendisi de bir tane başlatmış bir savaşçıdan daha iyi başa çıkabilir ki?"

"Eğer burada da başkaldırılırsa şansına küssün," dedi Mallick Rel, gözlerini aşağıdaki sahneden ayırmaksızın.

Duiker yarım düzine tulvarın ışıldadığını gördü ve irkilen Wickanların kendi uzunbıçaklarına davranmalarını seyretti. Kabileliler kendilerine bir lider bulmuşa benziyorlardı. Saç örgülerine fetişler bağlamış uzun boylu, haşin görünümlü savaşçı onlara teşvikler böğürüyor, kendi silahını başının üzerinde sağa sola sallıyordu. "Hood aşkına!" diye sövdü tarihçi. "Coltaine hangi cehennemde?"

Yüzbaşı güldü. "Tek bir uzunbıçak taşıyan uzun boylu adam var ya, işte o Coltaine."

Duiker'in gözleri kocaman açıldı. *O deli Coltaine mi? Yedinci'nin yeni Yumruğu?*

"Bakıyorum da hiç değişmemiş," diye sözlerini sürdürdü yüzbaşı. "Bütün klanların lideri olarak kelleni korumak istiyorsan hepsinin toplamından daha şirret olmalısın. Eski İmparator ondan niye o kadar çok hoşlanırdı sanıyorsun?"

"Beru yardımcımız olsun," diye dehşetle fısıldadı Duiker.

Hemen sonra Coltaine'den yükselen bir zılgıt Wickan bölüğünü birden susturdu. Silahlar tekrar kınlarına girdi, yaylar indirildi, oklar sadaklarına geri konuldu. Tepinip diş şaklatan atlar bile durularak başlarını kaldırdı, kulaklarını dikti. Muhafızlara sırtını dönen Coltaine'in etrafında boş bir alan açıldı. Uzun boylu savaşçı bir el hareketi yaptı ve korkuluktaki dört adam her atın kusursuz bir ustalıkla eyerlenmesini sessiz sedasız seyretti. Bir dakikadan kısa sürede süvariler atlarına binmişlerdi ve hayvanları İmparatorluk seçkinleriyle boy ölçüşebilecek, yakın bir tören düzeninde yürütüyorlardı.

"İşte bu," dedi Duiker, "müthişti."

Mallick Rel hafifçe iç geçirdi. "Vahşice bir zamanlama, bir hayvanın meydan okuma algısı, sonra da aşağılama. Muhafızlara verilen bir beyan. Sakın bize de verilmiş olmasın?"

"Coltaine yılanın tekidir," dedi yüzbaşı. "Tabii eğer sorduğun buysa. Aren Başkomutanlığı'ndakiler onu parmaklarında oynatabileceklerini sanıyorlarsa avuçlarını yalarlar."

"Cömertçe bir öğüt," diye bildirdi Rel.

Yüzbaşı sivri bir şey yutmuş gibi oldu. Adam belli ki rahibin Başkomutanlık'taki yerini düşünmeden konuşmuştu.

Kulp genzini temizledi. "Onları askeri düzene soktu – sanırım her şeye rağmen kışlaya kadarki yolculuk olaysız geçecek."

"İtiraf etmeliyim ki," dedi Duiker alaycı bir dille, "Yedinci'nin yeni Yumruk'uyla tanışmayı iple çekiyorum."

Sarkık gözlerle aşağıdaki sahneye bakan Rel kafa salladı. "Aynı fikirdeyim."

Doğu istikametli bir rotada Skara Adaları'nı geride bırakan balıkçı teknesinin yelkeni gıcırtılı ve şişkindi. Şiddetli rüzgâr devam ederse Ehrlitan sahiline dört saatte varırlardı. Kemancı'nın kaşları daha da çatıldı. *Ehrlitan sahili, Yedi Kent. Bu kahrolası kıtadan nefret ediyorum. Daha ilk gördüğümde ettim. Şimdi daha bile çok ediyorum.* Küpeşteden sarkarak sıcak, yeşil dalgalara acı safra tükürdü.

"Daha iyi hissediyor musun?" diye pruvadan sordu Crokus. Bronzlaşmış genç yüzü içten bir endişeyle buruşmuştu.

İhtiyar sabotajcının o suratı yumruklayası geldi. Öyle yapmaktansa homurdanmakla yetindi ve tekne gövdesinin daha derinlerine büzüldü.

Yekenin başında oturan Kalam bir kahkaha patlattı. "Kemancı ile suyun arası yoktur, delikanlı. Ona bir bak; rengi senin şu canı çıkasıca kanatlı maymunundan daha yeşil."

Kemancı'nın yanağına sempatik bir burun çekişin nefesi çarptı. Adam kanlı gözlerinden birini açtığında ufacık, pörsük bir çehreyi kendisine bakarken buldu. "Git başımdan, Moby," diye hırıltılı bir sesle homurdandı. Bir zamanlar Crokus'un amcası Mammot'a hizmet eden familyar, sokak kedilerinin ve köpekle-

rinin sıklıkla yaptıkları gibi lağımcıyı sahiplenmişe benziyordu. Tabii Kalam onları asıl sahiplenenin Kemancı olduğu söylerdi. "Yalan," diye fısıldadı Kemancı. "Kalam öyle şeylerden iyi anlar." *Bir Skrae tüccarının çıkagelmesi gibi uzak bir ihtimale güvenerek Rutu Jelba'da bütün bir hafta aylaklık etmek gibi şeylerden. "Şöyle rahat bir yolculuk yaparız, ne dersin, Kem?" Kahrolası okyanusu aşarkenki gibi değil, ah hayır – güya o yolculuk da rahat geçecekti. Kertenkele istilası altındaki turuncu tuğlalı lağım çukurundan bozma Rutu Jelba'da koca bir hafta. Ya sonra? Testereyle ikiye bölünüp delikleri paçavralarla tıkanmış bu bira fıçısı için tam sekiz jakata.*

Saatler geçtikçe teknenin düzenli batış çıkışları Kemancı'nın midesini alt üst etti. Aklı onları buralara kadar getiren uzun mu uzun yolculuğa, sonra da onları bekleyen uzun mu uzun diğer yolculuğa gitti. *İşimizi hiç kolay yoldan halletmiyoruz, değil mi?*

Kemancı her denizin kurumasını yeğlerdi. *İnsanların yüzgeçleri değil, ayakları var. Yine de karadan –başkalarının yalnızca seni öldüreceklerini duyurmak için gülümsedikleri sinek dolu, susuz bir sahradan– geçmek üzereyiz.*

Rengi yeşile çalan titrek gün uzadıkça uzadı.

Kemancı, Genabackis'te bıraktıkları silah arkadaşlarını düşündü. Yanlarında yürüyebilmeyi ne de çok isterdi. *Tam da dini bir savaşa doğru. Bunu unutma, Kem. Dini savaşlar hiç de eğlenceli değildir.* Teslimiyete izin veren muhakeme kabiliyeti böyle durumlarda işe yaramıyordu. Yine de mangası yıllardır bildiği tek şeydi ve onun gölgesi dışındayken kendini yoksun hissederdi. *Tek yoldaşım Kalam ve o da önümüzdeki memlekete yuva diyor. Ayrıca öldürmeden önce gülümsüyor. Hem onun ve Tez Ben'in planlayıp da bana henüz anlatmadıkları şey ne?*

"O uçan balıklardan daha da var," diyen Apsalar, sesiyle Kemancı'nın omzuna konan yumuşak elin sahibini açık etti. "Hem de yüzlerce!"

"Derinlerden gelen büyük bir şey onları kovalıyor," dedi Kalam.

Kemancı inleyerek doğrulup oturdu. Fırsattan yararlanan Moby o günkü yılışmalarının altında yatan sebebi ortaya koyarak lağımcının kucağına çıktı, kıvrılıp yattı ve sarı gözlerini kapadı. Kemancı küpeşteye tutundu ve sancak tarafının yüz metre

açığındaki uçan balık sürüsünü inceleyen yoldaşlarına katıldı. Yetişkin bir insanın kolu uzunluğundaki süt beyazı balıklar havada on metre kadar süzülerek dalgaların üstünden aşıyor, sonra tekrar yüzeyin altına dalıyordu. Kansu Denizi'nde uçan balıklar köpekbalıkları gibi avlanırdı. Sürüler erkek bir balinayı dakikalar içinde kemiklerine kadar parçalayabilirdi. Uçma kabiliyetlerini kullanarak, hava almak için yüzeye çıkan bir balinanın sırtına fırlarlardı. "Mael aşkına, *onları* ne avlıyor olabilir?"

Kalam'ın kaşları çatıktı. "Kansu'da öyle bir şey bulunmamalı. Arayıcının Derinlikleri'ndeyse elbette dhenrabiler var."

"Dhenrabiler! Oh, yüreğime su serptin, Kalam. Hem de ne serpmek!"

"Bir tür deniz yılanı mı?" diye sordu Crokus.

"Seksen adım uzunluğunda bir kırkayak düşün," diye yanıtladı Kemancı. "Balinalara da gemilere de sarılır, zırhlı derisinin altındaki bütün havayı boşaltır ve avını da beraberinde götürerek bir taş gibi dibe batar."

"Nadirdirler," dedi Kalam, "ve sığ sularda hiç görülmezler."

"Şimdiye kadar," diyen Crokus'un sesi telaşla yükseldi.

Dhenrabi uçan balıkların arasında yüzeye çıkıp başını sağa sola salladı ve jilet gibi dişlere sahip geniş ağzıyla avlarını yirmişer yirmişer kaptı. Yaratığın muazzam başı on kulaç genişliğindeydi. Vücuduna yapışmış midyelerin altındaki eklemli zırhı koyu yeşildi ve her bir eklemden kitin bacaklar çıkıntı yapmaktaydı.

"Seksen adım uzunluğunda, öyle mi?" diye tısladı Kemancı. "Belki yarısı o kadar eder!"

Kalam yekenin başında doğruldu. "Yelkeni aç, Crokus. Kaçacağız. Batıya."

Kemancı cıyaklayan Moby'yi kucağından itti ve sırt çantasını açıp arbaletini çözmekle uğraştı. "Eğer leziz göründüğümüze karar verirse, Kalam..."

"Biliyorum," diye gürledi suikastçı.

Dev demir silahı çabucak monte eden Kemancı başını kaldırdığında Apsalar'ın kocaman aralanmış gözleriyle karşılaştı. Kızın yüzü bembeyazdı. Lağımcı göz kırptı. "Bize saldırırsa ona bir sürprizim var, çocuk."

Kız kafa sallayarak onayladı. "Hatırlıyorum..."

Dhenrabi onları görmüştü. Canavar uçan balık sürüsünden ayrıldı ve yılankavi hareketlerle dalgaları yararak üzerlerine gelmeye başladı.

"O sıradan bir hayvan değil," diye homurdandı Kalam. "Aldığım kokuyu sen de alıyor musun, Kemancı?"

Ekşi, baharatlı. "Hood aşkına, bu bir Tektutan!"

"Bir ne?" diye sordu Crokus.

"Şekildeğiştiren," dedi Kalam.

Kemancı'nın zihni hırıltılı bir sesle doldu – ve yoldaşlarının yüzlerindeki ifadeler sesi onların da duyduklarını ortaya koydu. *Faniler, geçişime tanıklık etmeniz sizin için büyük talihsizlik.*

Lağımcı bir homurtu çıkardı. Yaratığın hiç de üzgün bir hâli yoktu.

Tektutan sözlerini sürdürdü. *Bu yüzden hepinizin ölmesi gerekiyor. Lakin sizi yiyerek bedenlerinize saygısızlık etmeyeceğim.*

"Ne de kibarsın," diye mırıldanan Kemancı arbaletin yuvasına sağlam bir ok yerleştirdi. Demir uç greyfurt iriliğinde bir kil topla değiştirilmişti.

Bir balıkçı teknesi daha esrarengiz bir şekilde kaybolacak, diye ironik bir üslupla düşüncelerini aktardı Tektutan. *Ne yazık.*

Kemancı kıça seğirtip Kalam'ın yanına çömeldi. Suikastçı bir elini yekede tutarak doğruldu ve dhenrabiyi karşısına aldı. "Tektutan! Yoluna git – geçişin umurumuzda değil!"

Sizi öldürürken insaflı davranacağım. Yaratık suları sivri gövdeli bir gemi gibi yararak tekneye tam kıçtan hücum etti. Çenesi kocaman açıldı.

"Uyarmadı deme," diyen Kemancı arbaleti kaldırdı, nişan aldı ve ateş etti. Ok hızla yaratığın açık ağzına doğru uçtu. Dhenrabi oka şimşek hızıyla hamle yaptı ve ince, testere uçlu dişleri tahta sapı biçip kil topu kırdı. Topun içindeki tozumsu karışım etrafa dağıldı. Temasla ortaya çıkan ani patlama Tektutan'ın kafasını paramparça etti.

Kafatası ve gri et parçaları dört bir yana saçıldı. Patlayıcı toz yapıştığı her şeyi cayır cayır yakmayı sürdürerek tıslayan buhar bulutları yarattı. Kazanmış olduğu ivmeyle teknenin dört kulaç yakınına kadar yüzen başsız gövde sonunda öne yattı ve patla-

manın son yankıları kaybolurken hızla batarak gözden kayboldu. Dumanlar bir süre daha dalgaların üzerinde yanlamasına uçuştu.

"Yanlış balıkçılara dadandın," diyen Kemancı silahını indirdi.

Yekenin başına geçen Kalam tekneyi bir kez daha güney istikametli bir rotaya soktu. Havaya garip bir durgunluk hâkimdi. Kemancı arbaletini söktü ve yeniden mumlu beze sardı. Teknenin ortasındaki yerine dönmesiyle Moby hemen kucağına çıktı. İç geçiren adam hayvanın kulağının arkasını kaşıdı. "Eee, Kalam?"

"Emin değilim," diye itirafta bulundu suikastçı. "Bir Tektutan'ı Kansu Denizi'ne ne getirmiş olabilir? Neden geçişinin sır kalmasını istedi?"

"Tez Ben burada olsaydı..."

"Ama değil, Kem. Bu alışmamız gereken bir gizem ve kısmetse başka biriyle karşılaşmayız."

"Sence bir ilgisi var mıdır?"

Kalam kaşlarını çattı. "Hayır."

"Neyle bir ilgisi var mıdır?" diye öğrenmek istedi Crokus. "Siz ikiniz neden bahsediyorsunuz?"

"Yalnızca sesli düşünüyoruz," dedi Kemancı. "Tektutan güneye gidiyordu. Bizim gibi."

"Ne olmuş yani?"

Kemancı omuz silkti. "Hiçbir şey olmamış. Hepsi bu." Tekrar denize tükürdü ve sırtını küpeşteye yasladı. "Yaşadığımız heyecan bana mide bulantımı unutturdu. Ama heyecan artık geçti. Kahretsin."

Herkes sessizliğe bürünse de Crokus'un çatık kaşları lağımcıya oğlanın bu konuyu uzun süre kapalı tutmaya niyetinin olmadığını gösterdi.

Rüzgâr şiddetini koruyarak onları hızla güneye itti. Üç saatten kısa süre sonra Apsalar ileride karayı görebildiğini duyurdu ve kırk dakikanın ardından Kalam tekneyi yarım kilometre açıkta Ehrlitan sahil şeridine paralel bir seyre soktu. Gündüz yavaş yavaş sona ererken sedir kaplı bayırı takip ederek batı yönünde ilerlediler.

"Galiba atlılar görüyorum," dedi Apsalar.

Kemancı başını kaldırdı ve diğerleri gibi bayır boyunca sahile yakın bir güzergâh izleyen süvari hattını inceledi.

"Altı kişi sayıyorum," dedi Kalam. "İkinci süvarinin—"

"Bir İmparatorluk flaması var," diye cümleyi tamamladı Kemancı, ağzındaki tattan dolayı surat ekşiterek. "Bir ulak ve Kargıcı muhafızlar—"

"Ehrlitan'a gidiyorlar," diye ekledi Kalam.

Kemancı oturduğu yerden dönüp onbaşısıyla göz teması kurdu. *Sorun?*

Belki.

Yıllarca omuz omuza çatışmanın bir ürünü olan bakışma sessizdi.

"Bir terslik mi var?" diye sordu Crokus. "Kalam? Kemancı?"

Oğlan sivri zekâlı. "Söylemesi güç," diye mırıldandı Kemancı. "Bizi gördüler ama gördükleri ne? Bir teknedeki dört balıkçı? Medeniyetten tatmak için limana giden bir Skrae ailesi?"

"Ağaç hattının hemen güneyinde bir köy var," dedi Kalam. "Bir dere ağzına ve dökün tü vurmamış bir kumsala bakarak ol, Crokus – evler bayırın kuytusuna, yani iç kesime bakan tarafa kurulmuş olacak. Hafızam nasıl, Kem?"

"Senin gibi bir yerli için fena değil. Şehre ne kadar var?"

"Yayan on saat."

"O kadar yakın mı?"

"O kadar yakın."

Kemancı sustu. Ehrlitan'a doğru güneye yönelerek bayırı terk eden İmparatorluk ulağı ile atlı muhafızları görüş alanından çıkmışlardı. Tekneyi doğrudan Kutsal Kent'in kadim, kalabalık limanına sokarak şehre tanınmadan girmeyi planlamışlardı. Ulak muhtemelen onlarla alakası olmayan bir mesaj iletmek maksadıyla oradaydı – Genabackis'ten ücretini tayfalık ederek ödedikleri bir Mavi Moranth ticaret gemisiyle ayrılıp Karakarang'daki İmparatorluk limanına ulaştıklarından beri kimselere bir şey belli etmemişlerdi. Karakarang'dan başlayıp Talgai Dağları'nı aşan ve Rutu Jelba'ya inen karadan yolculukları, sıkça kullanılan Tano haccı güzergâhında gerçekleşmişti. Rutu Jelba'daki bir haftayı da göze batmadan geçirmişler, bir tek Kalam geceleri rıhtım semtine uğrayarak Otataral Denizi'nden anakaraya gidecek bir gemi aramıştı.

En kötü ihtimalle resmi makamın tekine bir Genabackisli

ile bir kadının refakatindeki iki muhtemel asker kaçağının Malazan topraklarına girdiği rapor edilmiş olabilirdi. Bu hiç de ta Ehrlitan'a kadar İmparatorluk eşekarısı kovanını kızıştıracak bir haber değildi. Dolayısıyla Kalam büyük ihtimalle her zamanki gibi paranoyaklık etmekteydi.

"Akarsu ağzını görüyorum," diyen Crokus parmağıyla kıyıdaki bir yeri gösterdi.

Kemancı tekrar Kalam'a göz attı. *Düşman topraklardayız. Ne kadar alçaktan sürünmeliyiz?*

Çekirgelere aşağıdan bakacak kadar, Kem.

Hood aşkına. Kemancı bir kez daha sahile göz gezdirdi. "Yedi Kent'ten nefret ediyorum," diye fısıldadı. Kucağındaki Moby esneyerek iğnemsi dişlerle dolu bir ağzı meydana çıkardı. Kemancı'nın rengi attı. "Ne zaman istersen kucağıma oturabilirsin, ufaklık," dedi ürpererek.

Kalam yekeyi çevirdi. Arayıcının Derinlikleri'nde yaptıkları iki aylık deniz yolculuğunda iyice ustalaşan Crokus'un yelkeni ayarlayarak tekneyi kolayca rüzgâra sokmasına rağmen yırtık pırtık kumaş belli belirsiz orsalandı. Oturduğu yerde kıpırdanan Apsalar kollarını gerdi ve Kemancı'ya kısa bir tebessüm etti. Lağımcı kaşlarını çatarak başka tarafa baktı. *Burn beni iflah etsin; bunu her yapışında ağzım bir karış açılmasa olmaz sanki. O bir zamanlar başka bir kadındı. Bir katildi. Bir tanrının bıçağıydı. Kötü şeyler yaptı... Hem artık Crokus'la beraber, öyle değil mi? Zaten bütün şans oğlanda. Karakarang'daki yosmalar frengili koskoca bir ailenin frengili kız kardeşlerine benziyorlardı. Sırtlarındaki frengili bebekler de cabası...* Silkindi. *Of be, Kemancı, denizde çok kaldın, çok!*

"Hiç tekne görmüyorum," dedi Crokus.

"Derenin yukarısında," diye geveledi Kemancı, bir bit yumurtasının peşinden sakalında bir çivi gezdirerek. Az sonra aradığını bulup yandan denize attı. *On saatlik bir yürüyüş, sonra Ehrlitan. Bir banyo, bir sakal tıraşı ve işi bittikten sonra bütün gece boş kalacak eli taraklı bir Kansu kızı.*

Crokus onu dürttü. "Yoksa heyecanlanıyor musun, Kemancı?"

"Heyecanlanmak ne kelime."

"Fetih sırasında buradaydın, değil mi? Yani Kalam karşı taraf için –Yedi Kutsal Falah'd için– savaşırken ve T'lan Imasslar İmparator'a arka çıkarak—"

"Yeter." Kemancı bir elini salladı. "Öyle şeyleri bana da Kalam'a da hatırlatmana gerek yok. Bütün savaşlar çirkindir ama o çoğundan daha çirkindi."

"Tez Ben'i Raraku Kutsal Çölü boyunca kovalayan bölükte yer aldığın doğru mu? Kalam rehberinizmiş ama o ve Tez size ihanet etmeyi planlıyorlarmış. Gel gör ki Alakarga gerçeği anlayıp—"

Kemancı dönüp Kalam'a sert bir bakış attı. "Rutu Jelba'da bir testi Falar romuyla geçen bir gecenin ardından bu çocuk hâlâ nefes alan bütün İmparatorluk tarihçilerinden daha çok şey biliyor." Yeniden Crokus'a doğru döndü. "Dinle, evlat. O sarhoş zontanın sana o gece anlattıklarını unutsan iyi edersin. Geçmiş zaten izimizi sürüyor – bir de işini kolaylaştırmanın gereği yok."

Crokus bir elini uzun siyah saçlarından geçirdi. "Eh," dedi hafifçe, "eğer Yedi Kent o kadar tehlikeliyse neden dosdoğru Apsalar'ın bir zamanlar yaşadığı Quon Tali'ye gidip babasını aramıyoruz?"

"Bu iş o kadar basit değil," diye söylendi Kalam.

"Neden? Ben bu yolculuğa o yüzden çıktık sanıyordum." Crokus uzanıp iki eliyle birden genç kadınınkini tuttu. Fakat sert bakışlarını Kalam ile Kemancı'ya çevirdi. "İkiniz de ona bu kadarını borçlu olduğunuzu söylediniz. Böyle olması doğru değildi ve işleri yoluna sokmak istediniz. Ama şimdi bunun sebeplerden sadece biri olduğunu düşünüyorum. Bana kalırsa ikinizin başka bir planı var. Apsalar'ı memleketine götürmek, resmen kanun kaçağı ilan edilmenize rağmen sevgili İmparatorluğunuza geri dönmeniz için bir bahaneydi. Planınız her neyse buraya, Yedi Kent'e gelmeyi gerektirdi. Tabii bütün Malazan ordusu peşimizdeymiş gibi etrafta sinsice gezinmeyi, her şeyden korkmayı, gölgelerden bile ürkmeyi de." Devam etmeden önce duraksayıp derin bir nefes aldı. "Gerçeği bilmek hakkımız çünkü bizi de tehlikeye atıyorsunuz ve bunun ne tür bir tehlike olduğunu bilmiyoruz. Hatta hiçbir halt bilmiyoruz. O yüzden çıkarın ağzınızdaki baklayı. Hemen."

Kemancı sırtını küpeşteye yasladı. Kalam'a bakıp bir kaşını kaldırdı. "Eee, Onbaşı? Karar senin."

"Bana bir liste çıkar, Kemancı," dedi Kalam.

"İmparatoriçe, Darujhistan'ı istiyor." Lağımcı konuşurken Crokus'un şaşmaz gözlerinin içine baktı. "Kabul mü?"

Oğlan tereddüt etti, ardından kafa salladı.

Kemancı sözlerini sürdürdü. "Laseen istediklerini çoğunlukla er geç elde eder. Buna teamül diyebilirsin. Şehrinizi bir kez ele geçirmeye çalıştı, öyle değil mi Crokus? Ve bu ona Muavin Lorn'a, iki İmparatorluk iblisine ve Baş Yumruk Dujek'in sadakatine mal oldu. Köprüyakanların kaybı da cabası. Böyle bir zarara kim uğrasa canı yanar."

"Tamam. Ama bütün bunların konumuzla ne ilgisi—"

"Sözümü kesme. Onbaşı bir liste çıkarmamı söyledi. Ben de çıkarıyorum. Buraya kadarki sözlerim anlaşıldı mı? Güzel. Laseen, Darujhistan'ı bir defa elinden kaçırdı – ama gelecek sefere işini sağlama alacak. Tabii gelecek sefer diye bir şey olursa."

"Eh," diyen Crokus'un kaşları çatılıydı, "neden olmasın ki? İmparatoriçe'nin ne isterse elde ettiğini söyledin ya."

"Şehrine sadıksın, değil mi Crokus?"

"Tabii ama—"

"Yani İmparatoriçe'nin onu fethetmesini önlemek için her şeyi yaparsın?"

"Şey, evet ama—"

"Komutanım?" Kemancı, suikastçıya doğru döndü.

İriyarı ve siyah tenli adam dalgalara bakarak iç geçirdi, sonra kendi kendine kafa salladı. Crokus'a baktı. "Her şey buraya kadar, delikanlı. Vakit geldi. Onun peşine düşüyorum."

Darulu oğlanın yüzü ifadesiz kaldı. Fakat Kemancı az ileride ki Apsalar'ın gözlerinin fal taşı gibi aralandığını, yüzünün sararıp solduğunu gördü. Kız aniden arkasına yaslandı, sonra yarım bir tebessüm etti. O tebessümü görünce Kemancı'nın kanı dondu.

"Ne demek istediğini anlamıyorum," dedi Crokus. "Kimin peşine düşüyorsun? İmparatoriçe'nin mi? Nasıl?"

"Demek istiyor ki," dedi Apsalar, uzun zaman önce... *başka biriyken* ettiği tebessümü bozmayarak, "gidip onu öldürmeyi deneyecek."

"Ne?" Hızla doğrulan Crokus neredeyse yandan suya düşecekti. "Sen mi? Sen ve sırtında kırık bir keman taşıyan deniz tut-

muş bir lağımcı mı? Böyle intihardan farksız, çılgınca bir planda size yardım edeceğimizi mi sanıyor—"

"Hatırladım," dedi Apsalar bir anda, Kalam'ı kısık gözlerle süzerek.

Crokus ona doğru döndü. "Neyi hatırladın?"

"Kalam'ı. Bir Falah'dan Hançeri'ydi ve Pençe ona bir Elin komutasını verdi. Kalam bir usta suikastçı, Crokus. Ve Tez Ben—"

"Üç bin fersah uzakta!" diye bağırdı Crokus. "Hood aşkına, o bir heyet büyücüsü! Hepsi bu, uyduruk bir heyet büyücüsü!"

"Pek sayılmaz," dedi Kemancı. "Hem aradaki mesafenin hiçbir önemi yok, evlat. Tez Ben cepteki kesik zarımız."

"Neredeki neyiniz?"

"Kesik zarımız. Hani zar atarken kullanılır ya. Iyi bir kumarbaz genellikle cebinde bir kesik zar bulundurur – yani hile yapar, bilmem anlatabildim mi. 'Cep' de Tez Ben'in kovanı – ne kadar uzakta olursa olsun, onu ânında Kalam'ın yanına getirebilecek olan bir kovan. İşte durum bu, Crokus: Kalam bir denemede bulunacak ama bunun için biraz planlama ve hazırlık gerekecek. Ve o hazırlık burada, Yedi Kent'te başlayacak. Darujhistan'ın ebediyen özgür kalmasını mı istiyorsun? Öyleyse İmparatoriçe Laseen'in ölmesi gerek."

Crokus yavaşça arkasına yaslandı. "Iyi ama neden Yedi Kent? İmparatoriçe Quon Tali'de değil mi?"

"Çünkü, delikanlı," diyen Kalam balıkçı teknesini dere ağzına yönlendirdi ve o bölgenin boğucu sıcaklığı çarçabuk üzerlerine çöktü, "Yedi Kent başkaldırmak üzere."

"Ne demek istiyorsun?"

Suikastçı dişlerini gösterdi. "İsyan."

Kemancı dönerek banketleri kaplayan pis kokulu çalılıkları taradı. *İşte bu*, diye düşünürken içini bir ürperti kapladı, *planın en çok nefret ettiğim kısmı. Bütün taşra alevlere boğulurken Tez Ben'in çılgınca fikirlerinden birinin peşinden koşmak.*

Bir dakika sonra aştıkları dönemecin ardında bir köy belirdi. Kabaca yarım daire düzeninde dizilmiş birkaç saz kulübenin önünde bulunan kumluk sahile bir dizi kayık çekiliydi. Kalam'ın yekeyi biraz çevirmesiyle balıkçı teknesi kıyıya doğru sürüklendi. Omurga dibe sürterken Kemancı küpeştenin üstünden kuru

toprağa atladı. Artık uyanmış olan Moby dört ayağıyla birden tuniğinin önüne sımsıkı yapışmıştı. Kemancı cıyaklayan yaratığı duymazdan gelerek yavaşça belini doğrulttu. "Eh," diye iç geçirdi, köyün sokak köpeklerinden ilki gelişlerini duyururken, "işte başlıyoruz."

2

> Aren Başkomutanlığı'nın hıyanetle, geçimsizlikle, husumetle ve şerle dolup taştığı gerçeğini göz ardı etmek bugün bile kolaydır. ... Başkomutanlık'ın taşradaki akımlardan habersiz olduğu savı en iyi tabiriyle safça, en kötüsüyleyse aşırı derecede küçümseyicidir.
>
> *Sha'ik İsyanı*
> Cullaran

Duvardaki kırmızı aşıboyası el izi yağmurda çözünüyor, akarken ateşte pişirilmiş kerpiç tuğlaların arasındaki harç boyunca izler bırakıyordu. Bu mevsimde pek az görünen sağanağın altında kamburunu çıkaran Duiker el izinin yavaşça kaybolmasını seyrederken o gün havanın kuru olmadığı, ize yağmur onu dağıtmadan önce rastlamadığı, izi oraya –Hissar'ın kalbindeki eski Falah'd Sarayı'nın duvarına– bırakan ele dair bir izlenim edinemediği için hayıflanıyordu.

Yedi Kent'in pek çok kültürü sembollerle, yerlilerin alamet gözüyle baktıkları dolaylı imalardan müteşekkil gizli bir grafiksel lisanla kaynardı. O semboller hiçbir Malazan'ın akıl erdiremeyeceği karmaşık bir diyalog oluştururdu. Duiker burada geçirdiği uzun aylarda cehaletlerinin arkasında yatan tehlikeyi yavaş yavaş fark etmişti. Dryjhna Yılı yaklaşırken bu tür semboller kaotik bir bollukla ortaya çıkıyor, her şehirdeki her duvar gizli bir şifreyle yazılmış bir tomara dönüyordu. Rüzgâr, güneş ve yağmur geçiciliği garantileyerek bir sonraki mübadele için yeni bir sayfa açıyordu.

Üstelik bugünlerde söyleyecek amma çok şeyleri oluyor.

Duiker silkinerek boynundaki ve omuzlarındaki gerginliği gevşetmeye çalıştı. Başkomutanlık'a yaptığı uyarılar kulak arkası edilir gibiydi. Bu sembollerde bir düzen vardı ve görünüşe bakılırsa tüm Malazanlar arasında şifreyi kırmaya, hatta bir yabancının ilgisizliğini korumanın risklerini kabullenmeye yanaşan tek kişi kendisiydi.

Yüzünü kuru tutma çabasıyla kapüşonunu başına daha da çekerken telaba harmaniyesinin geniş yenleri kısa bir süreliğine yağmura açıldığı için suyun önkollarından aşağı aktığını hissetti. El izi tamamen silinmişti. Duiker hareketlenerek yolculuğuna kaldığı yerden devam etti.

Ayak bileklerine kadar yükselen sular saray duvarlarının altındaki parke kaplı yokuşlardan aşağı sel olmuş akıyor, şehrin her bir ara sokağını ve şosesini ikiye ayıran hendekleri dolduruyordu. Dev saray duvarının karşısında elbise dolabı ebatlarındaki dükkânların tenteleri her an yırtılacakmışçasına sarkıyordu. Dükkân vitrini demenin bin şahit istediği deliklerin soğuk gölgelerinde asık suratlı tüccarlar Duiker'in geçişini seyrediyorlardı.

Perişan eşeklerin ve beli çökmüş birkaç atın haricinde sokaklar yaya trafiğinden büyük ölçüde yoksundu. Arada bir Sahul Denizi'nden gelen yolunu şaşırmış akıntılara rağmen Hissar iç kesimlerdeki kurak alanlardan ve çöllerden doğmuş bir şehirdi. Bir liman ve şimdilerde İmparatorluk'un merkezi bir çıkartma noktası olsa da kent ve halkı ruhen denize sırtı dönük bir yaşam sürerdi.

Duiker saray duvarını çevreleyen kadim binaların ve dar sokakların dar halkasını geride bırakıp Hissar'ın tam ortasından bir mızrak gibi dümdüz geçen Dryjhna Pasajı'na ulaştı. Pasajın fayton yolu boyunca sıralı guldindha ağaçları, aşıboyası renginde yapraklarına düşen yağmurla bulanık bir hareketlilik içerisindeydi. Çoğu duvarsız ve halkın beğenisine açık malikâne bahçeleri her iki tarafta da yemyeşil yayılmaktaydı. Sağanak yağış çalılardan ve bodur ağaçlardan kopardığı çiçeklerle parkeli kaldırımları beyaza, kırmızıya ve pembeye boyamıştı.

Sert bir esintiyle harmaniyesi sağ tarafına yapışan tarihçi başı-

nı eğdi. Dudaklarına değen sudaki tuz tadı bin adım sağında bulunan kızgın denizin yegâne belirtisiydi. Kıyamet Fırtınası'nın ismini taşıyan sokağın ansızın daraldığı noktada fayton yolu kırık parke taşlarıyla ve çömlek parçalarıyla kaplı çamurlu bir patika hâlini almakta, bir zamanların görkemli ceviz ağaçları yerlerini çöl çalılarına bırakmaktaydı. Değişim o kadar aniydi ki Duiker daha şehrin kenarına geldiğini fark etmeden kendini dizlerine kadar kirli suyun içinde buldu. Yağmura karşı gözlerini kısarak yukarı baktı.

Solunda uzanan İmparatorluk Tesisi'nin taş duvarı su perdelerinin arkasında bulanık görünüyor, duvarın müstahkem yüksekliğinin ötesinden ağır ağır duman yükseliyordu. Sağında ve çok daha yakınındaysa güderi çadırların, atların, develerin ve arabaların karmakarışık yumağı –Sialk Odhan'dan oraya yeni gelmiş bir ticaret kampı– yer alıyordu.

Rüzgâra karşı harmaniyesine daha sıkı sarınan Duiker sağa dönüp kampa doğru yollandı. Geniş çadırların arasındaki dar, çamurlu patikaya girdiği sırada yağmur, ayak seslerini kabilenin köpeklerinden saklayacak kadar şiddetliydi. Duiker bir kavşakta durakladı. Karşısında duvarlarına boydan boya semboller boyanmış büyük, bakır lekeli bir çadır vardı. Çadır ağzından dışarı duman çıkmaktaydı. Tarihçi kavşağı geçti ve anlık bir tereddüdün ardından kanadı kenara çekip içeri girdi.

Harmaniyesindeki suyu silkelemek için duraklayan Duiker'e buhar yüklü sıcak hava dalgalarıyla taşınan bir kükremenin uğultusu çarptı. Sesler dört bir yanda bağırıyor, küfrediyor, gülüyordu. Durhang ve tütsü dumanı kadar kızarmış et, ekşi şarap ve tatlı bira kokularıyla kuşatılan Duiker içerideki sahneyi gözden geçirdi. Solunda toplanmış yirmi kumarbaz arasındaki çömleklerde sikkeler takırdıyor ve fırıl fırıl dönüyordu. Önündeki kalabalığın arasında bir tapu hızla zikzaklar çiziyor, her bir elinde kızarmış etler ve meyveler dizili birer metrelik demir şişler taşıyordu. Duiker bağırarak tapuyu yanına çağırmak ve adamın dikkatini çekmek için bir elini kaldırdı. Seyyar satıcı hemen oraya geldi.

"Keçi eti, yemin ederim!" diye kıyısal Debrahl dilinde bağırarak konuştu tapu. "Köpek değil, sadece keçi, Dosii! İstersen

kendin kokla. Üstelik böyle leziz bir yiyecek sadece bir kırpık! Dosin Pali'de bu kadar az öder misin?"

Dal Hon ovalarında doğmuş Duiker'in koyu teni yerel Debrahllılarınkiyle uyumluydu. Ayrıca ada şehri Dosin Pali'den bir tüccarın telaba deniz harmaniyesini giyiyordu ve oranın dilini en ufak bir yabancı aksana bile yer vermeden konuşabilirdi. Tarihçi, tapunun iddiası karşısında sırıttı. "Köpek eti için öderim, Tapuharal." Cebinden iki yerel hilal –İmparatorluk'un gümüş jakatasının "kırpılmış" bir karşılığı– çıkardı. "Ve eğer Mezlaların adada daha rahat para harcadıklarını sanıyorsan aptaldan da betersin demektir!"

Tedirgin görünen tapu, şişlerin birinden yağ damlatan bir et parçası ile kehribar renkli iki yuvarlak meyve çekip yapraklara sardı. "Mezla casuslarından sakın, Dosii," diye mırıldandı. "Sözcükler çarpıtılabilir."

"Sözcükler onların bildiği tek dil," diye aşağılayıcı bir karşılık veren Duiker yiyeceği aldı. "Artık Mezla ordusuna yara izli bir barbarın komuta ettiği doğru mu?"

"Bir iblisin suratını taşıyan bir adam, Dosii." Tapu başını iki yana salladı. "Mezlalar bile ondan korkuyorlar." Hilalleri cebine attı ve şişleri bir kez daha havaya kaldırıp oradan ayrıldı. "Köpek değil, keçi eti!"

Duiker sırtını yaslayacak bir çadır duvarı buldu ve bir yandan kalabalığı seyrederken bir yandan da yerel usulle –hapır hupur ve pasaklıca– yemeğini yedi. *Her yemek son yemeğindir* sözü bütün Yedi Kent felsefesini kapsıyordu. Etin yağını hem yüzüne hem de ellerine bulaştıran tarihçi yaprakları ayakları altındaki çamurlu zemine attı, sonra da yasaklanmış bir jestle âdeten alnına dokunarak kemikleri Hissar Körfezi'nin alüvyonlu çamurunda çürümekte olan bir Falah'd'a şükranını gösterdi. Ellerini bacaklarına silen tarihçi kumarbazların ilerisindeki bir yaşlı adamlar çemberine odaklandı ve oraya yollandı.

Adamlar iki kâhinin karşı karşıya geldiği ve karmaşık bir el kol hareketi dansıyla sembolik bir görü dili konuştuğu bir Mevsimler Halkası'nda toplanmışlardı. Duiker seyirci çemberinin arasında yerini alırken halkadaki kâhinlerin kadim bir şaman ile on beş yaşlarında bir oğlan olduklarını gördü. Gümüş iğneli,

derisi dikişli yüzüne bakılırsa şaman çok daha iç kesimlerdeki Semk kabilesine mensuptu. Oğlanınsa gözlerinin olması gereken yerlerde kötü iyileşmiş birer yara dokusuna sahip iki oyuk mevcuttu. İncecik uzuvları ve şiş karnı yetersiz beslenmenin ileri safhasında olduğunu açık ediyordu. Duiker oğlanın ailesini Malazan fethi sırasında kaybettiğini ve artık Hissar'ın sokaklarında yaşadığını içgüdüsel olarak anladı. Belli ki Halka'yı düzenleyenler tarafından bulunup oraya getirilmişti zira tanrıların böyle çilekeşler aracılığıyla konuştukları iyi bilinirdi.

Seyircilere hâkim gergin sessizlik tarihçiye bu görünün güç taşıdığını söylüyordu. Oğlan kör olmasına rağmen yüzünü beyaz kumdan bir zeminde çıt çıkarmaksızın yavaş yavaş raks eden Semk kâhine dönük tutuyordu. İkili ellerini birbirine uzatarak aralarındaki boşluğa desenler çiziyordu.

Duiker yanındaki adamı dürttü. "Ne öngörüldü?" diye fısıldadı.

Adam –eski bir Hissar alayının yara izleri, yanaklarındaki çirkin yanıklar tarafından gizlenen bodur bir yerli– lekeli dişlerinin arasından bir ikaz tısladı. "Elleriyle dış hatlarını çıkardıkları Dryjhna'nın ruhundan daha azı değil. Onu buradaki herkes gördü – ruhani bir ateş vaadi olarak."

Duiker iç geçirdi. "Keşke ben de tanıklık edebilseydim."

"Edeceksin – bak. İşte tekrar geliyor!"

Tarihçi oynayan ellerin görünmez bir figüre temas etmişçesine arkalarında kızılımsı bir ışık lekesi bırakmalarını seyretti. Parıltı insan şeklindeydi ve o şekil gitgide belirginleşti. Bedeni ateşten bir kadın kollarını kaldırdı ve bileklerinde demir gibi bir şey ışıldadı. Kadın, kâhinlerin arasında kıvırtarak dönerken dansçıların sayısı üçe çıktı.

Oğlan ansızın başını geriye attı ve boğazından taşların sürtünmesine benzer sözcükler yükseldi. "Fıkır fıkır kaynayan iki kan fıskiyesi! Yüz yüze. Kan da ikisi de aynı. Raraku kıyıları tuzlu dalgalarla yıkanacak. Kutsal Çöl geçmişini hatırlıyor!"

Dişi tayf yok oldu. Oğlan bir kalasın katılığıyla öne devrilerek kumlara kapaklandı. Semk kâhini çömelip bir elini çocuğun başına koydu. "Ailesinin yanına gitti," dedi ihtiyar şaman çemberin sessizliğinde. "Bu çocuğa armağanların en nadiri, Dryjhna'nın inayeti bahşedildi."

Yürekleri nasır tutmuş kabileliler hüngür hüngür ağlamaya başlarken ötekiler dizlerinin üstüne yığıldılar. Çember yavaşça daralırken derinden sarsılan Duiker de geri çekildi. İzlendiğini sezinleyerek terli gözlerini kırpıştırdı ve etrafına bakındı. Karşısında siyah güderilere bürünmüş biri duruyor, taktığı keçi başından kukuleta yüzünü gölgede bırakıyordu. Figür az sonra başka tarafa döndü. Duiker yabancının görüş hattından çabucak çıktı.

Çadırın ağzına yöneldi.

Bir zamanlar unutulmuş yerler arasındaki her ticaret yolunda, her patikada, her güzergâhta Ermişlerin yürüdükleri kadim bir uygarlık olan Yedi Kent antik çağların gücüyle doluydu. Hışırdayarak akan kumların gücü biriktirdiği, her taşın efsunu kan gibi emdiği ve her şehrin altında daha başka sayısız şehrin –İlk İmparatorluk'a kadar dayanan çok daha eski şehirlerin– harabelerinin yattığı söylenirdi. Yine söylentilere göre her şehir hayaletlerin sırtında yükselir, ruhların özü ezilmiş kemik katmanları gibi kalın olurdu. Her şehir sokakların altında ilelebet ağlar, güler, bağırır, işportacılık yapar, dua eder, yaşam getiren ilk nefesleri alır ve ölümü duyuran son nefesleri verirdi. Sokakların altında düşler, bilgelik, aptallık, korku, hiddet, keder, şehvet, sevgi ve acı nefret bulunurdu.

Yağmura çıkan tarihçi temiz ve serin havayı ciğerlerine çekerek bir kez daha harmaniyesine sarındı.

Fatihler bir şehrin duvarlarını yıkabilirler, o duvarların arasındaki herkesi öldürebilirler, her malikâneyi, evi ve dükkânı kendi vatandaşlarıyla doldurabilirlerdi. Buna rağmen şehrin incecik yüzeyinden, şimdinin derisinden başka hiçbir şeye hükmedemezlerdi ve günün birinde aşağıdaki cinler tarafından dize getirilip kendileri de pek çok anlık katmandan biri olup çıkarlardı. *Bu asla yenemeyeceğimiz bir düşman*, diye düşündü Duiker. *Lakin tarih bize o düşmana tekrar tekrar meydan okuyanların öykülerini anlatır. Belki zafer, o düşmanı alt ederek değil de ona katılarak, onunla bir olarak kazanılıyordur.*

İmparatoriçe bu diyarın huzursuz asırlarını dize getirmek için yeni bir Yumruk gönderdi. Mallick Rel'e iddia ettiğim gibi Coltaine'i bir kenara mı attı? Yoksa onu tek bir maksatla üretilip bilenmiş bir kılıç misali hazırda mı bekletiyordu?

Duiker yine sağanak yağmur altında kamburunu çıkararak kamptan ayrıldı. İleride İmparatorluk Tesisi'nin kapısı yükseliyordu. Sonraki bir saat içinde Karga Klanı'ndan Coltaine'le yüz yüze geleceği için tarihçinin sorularına bazı cevaplar bulması mümkündü.

Duiker toynak ve teker izlerini dolduran bulanık sulara bata çıka yolun karşısına geçti, ardından nizamiyeye doğru çamurlu yamacı tırmandı.

Girişin dar yan geçidine ulaştığında başları kapüşonlu iki muhafız önüne çıktı.

"Bugün huzura kimse kabul edilmiyor, Dosii," dedi Malazan askerlerinden biri. "Yarın tekrar dene."

Duiker harmaniyesinin önünü açarak tuniğine iğnelenmiş İmparatorluk tacını gözler önüne serdi. "Yumruk bir toplantı düzenliyor, öyle değil mi?"

Her iki asker de selam verip geri çekildi. Az önce konuşan özür dilercesine gülümsedi. "Ötekine eşlik ettiğini bilmiyorduk," dedi.

"Hangi ötekine?"

"Birkaç dakika önce gelene, tarihçi."

"Evet, elbette." Duiker iki adamı başıyla selamlayıp aralarından geçti. Geçidin taş zemini bir çift mokasenin çamurlu ayak izleriyle kirlenmişti. Kaşlarını çatan tarihçi yoluna devam ederek tesise girdi. Çatılı bir şose solundaki duvarı takip ediyor, güdük ve alelade karargâh binasının yan kapısında son buluyordu. Zaten sırılsıklam hâldeki Duiker o kapıya aldırış etmeksizin tesisi direkt binanın ana girişine doğru katetmeyi seçti. Yürürken, kendisinden önce gelen adamın da aynı şekilde davrandığı dikkatinden kaçmadı. Adımların ıslak ayak izleri çarpık bacaklı bir yürüyüşü ele verir cinstendi. Tarihçinin kaşları daha da çatıldı.

Duiker girişe vardığında başka bir muhafız onu toplantı odasına yönlendirdi. Odanın çift kanatlı kapısına yaklaşırken önceki konuğun ayak izlerine bakınsa da göremedi. Anlaşılan adam binadaki başka bir odaya gitmişti. Omuz silken Duiker kapı kanatlarını açtı.

Alçak tavanlı toplantı odasının taş duvarları sıvanmamışsa da beyaz boyayla badanalanmıştı. Mekâna hâkim uzun mermer

masa ne gariptir ki sandalyelerin yokluğunda eksik görünüyordu. Mallick Rel, Kulp, Coltaine ve başka bir Wickan subayı çoktan gelmişlerdi. Hepsi de içeri giren tarihçiye doğru dönerken Rel'in kaşları hafif bir şaşkınlıkla kalktı. Belli ki Coltaine'in Duiker'i de davet ettiğinden haberi yoktu. Acaba yeni Yumruk kasıtlı bir dışlamayla rahibi bocalatmaya mı niyetlenmişti? Tarihçi bu düşünceden çabucak vazgeçti. Sebep büyük ihtimalle komuta kademesinin henüz düzene girmemiş olmasıydı.

Sürüklenirken zemindeki beyaz tozda bıraktıkları izlerden sandalyelerin bu toplantı için özellikle dışarı çıkarıldığı anlaşılıyordu. Nerede duracağını veya nasıl konuşlanacağını bilmemenin huzursuzluğu hem Mallick Rel'de hem de Kulp'ta görülebiliyordu. Mael'in Jhistal rahibi ellerini yenlerinin içine sokmuş, ağırlığını bir ayağından diğerine aktarıyor, alnındaki ter masanın üstüne koyulmuş fenerlerin parlak ışığını yansıtıyordu. Kulp'un yaslanacak bir duvara ihtiyacı varmış gibiydi ama Wickanların öyle lakayt bir poza ne gözle bakacaklarından emin olmadığı anlaşılıyordu.

Duiker içinden gülümseyerek su damlatan harmaniyesini çıkardı ve kapının yanındaki eski bir meşale tutacağına astı. Bunun ardından dönüp kendini masanın en yakın ucunda dikilen yeni Yumruk'a takdim etti. Adamın solunda çatık kaşlarla dikilen subayının geniş, yassı yüzü sağ çene hattından sol kaşına kadar uzanan bir yara iziyle kendi içine çaprazlamasına katlanır gibiydi.

"Ben Duiker," dedi tarihçi. "İmparatorluk Tarihçisi." Hafifçe eğildi. "Hissar'a hoş geldin, Yumruk." Yakından baktığında Karga Klanı savaş liderinin Quon Tali'deki kuzey Wickan Ovaları'nda geçen kırk yılın yıpranmışlığını taşıdığını gördü. Coltaine'in süzgün ve ifadesiz yüzü çizgili olup ince ve geniş ağzının kenarlarında parantezler, çukura kaçan kara gözlerinin köşelerindeyse kısılma izleri mevcuttu. Omuzlarının altına kadar sarkan yağlı saç örgülerine karga tüyünden fetişler tutturulmuştu. Uzun boylu savaşçı güderi gömleğinin üstüne aşınmış bir zincir yelek giyiyor, geniş omuzlarından dizlerinin arkasına kadar karga tüyünden bir pelerin sarkıyordu. Bacaklarındaki binici pantolonunun dış taraflarına örülü bağırsak telleri kalçalarına kadar çı-

kıyor, boynuz saplı tek bir uzunbıçak sol kolunun altından dışarı taşıyordu.

Adam Duiker'in sözlerine cevaben başını yana yatırdı. "Seni son gördüğümde," dedi ağır bir Wickan aksanıyla, "İmparator'un kendi karyolasında ateşler içinde yatıyordun. Kalkıp Hood'un Kapısı'ndan geçmek üzereydin." Duraksadı. "Bult kargısıyla seni yırtan genç savaşçıydı ve çabasına karşılık Dujek adlı bir asker kılıcıyla onu suratından öptü." Coltaine yavaşça dönüp yanındaki yara izli Wickan'a gülümsedi.

Saçlarına kır düşmüş binici çatık kaşlarını düzeltmeden Duiker'e kötü kötü baktı. Az sonra başını iki yana sallayıp göğsünü şişirdi. "Ben silahsız bir adam hatırlıyorum. Silahsız olduğunu görünce kargımı son anda çevirdim. Dujek kılıcıyla benden yakışıklılığımı çalarken atımın onun kolunu ısırarak kemiği ezdiğini ve atımın nefesiyle cerahatlenen o kolun cerrahlar tarafından kesildiğini de hatırlıyorum. Aramızda kalsın ama o mübadeleyi kaybettim zira kolunun kaybı Dujek'in anlı şanlı kariyerine en ufak bir zarar vermezken yakışıklılığımın kaybı beni zaten sahip olduğum tek bir eşle bıraktı."

"O da kız kardeşin değil miydi, Bult?"

"Öyleydi, Coltaine. Ayrıca kördü."

Her iki Wickan da susup kaşlarını çattı.

Kenarda bekleyen Kulp boğuk bir homurtuya benzer bir ses çıkardı. Duiker yavaşça bir kaşını kaldırdı. "Üzgünüm, Bult," dedi. "Muharebede bulunmama rağmen ne seni ne de Coltaine'i gördüm. Her halükârda yakışıklılığından bir eksilme fark etmiş değilim."

Gazi kafa salladı. "Doğru, dikkatli bakmak gerekiyor."

"Belki," dedi Mallick Rel, "ne kadar eğlendirici olsalar da artık hoşbeşi bırakma ve bu toplantıya başlama zamanı gelmiştir."

"Hazır olduğumda," dedi Coltaine kayıtsızca, Duiker'i incelemeyi sürdürerek.

Bult homurdandı. "Söyle bana, Tarihçi; seni çatışmaya silahsız girmeye ne itti?"

"Belki onları dövüşte kaybetmişimdir."

"Ama kaybetmedin. Kemerin ve kının yoktu. Kalkan da taşımıyordun."

Duiker omuz silkti. "Eğer İmparatorluk'un hadiselerini kaydedeceksem o hadiselerin ortasında yer almalıyım, bayım."

"Coltaine'in komutasının hadiselerini de kaydederken öyle pervasızca bir şevk sergileyecek misin?"

"Şevk? Ah evet, bayım. Pervasızlığa gelince..." İç geçirdi. "Maalesef eski cesaretim yok. Bugünlerde muharebelere iştirak ederken zırh giyiyor, yanıma bir kısa kılıç ile kalkan alıyorum. Ve de miğfer. Etrafım yakın korumalarla çevrili oluyor ve çatışmanın merkezinden en az bir fersah uzakta bekliyorum."

"Yıllar sana akıl getirmiş," dedi Bult.

"Korkarım bazı konularda yeterince değil," dedi Duiker yavaşça, sonra da Coltaine'e doğru döndü. "Yine de size bu toplantıda öğüt verecek kadar cesaretimi toplayabilirim, Yumruk."

Coltaine konuşurken bakışlarını Mallick Rel'e çevirdi. "Ama hoşuma gitmeyecek laflar edeceğin için haddini aşmaktan korkuyorsun. Belki o lafları duyduğumda Bult'a seni öldürme işini tamamlamasını emrederim diye. Bu da," diye sözlerini sürdürdü, "bana Aren'deki durum hakkında epey şey söylüyor."

"Orasını bilemem," diyen Duiker tuniğinin altında terlemeye başladığını hissetti. "Ama sizin hakkınızda daha bile az bilgi sahibiyim, Yumruk."

Coltaine'in yüz ifadesi değişmedi. Duiker'in aklına soğuk bakışlı gözlerini kırpmadan ağır ağır dikilen bir kobra geldi.

"Bir soru," dedi Mallick Rel. "Toplantı başladı mı acaba?"

"Daha değil," dedi Coltaine yavaşça. "Bağcımı bekliyoruz."

Mael rahibi bunu duyunca keskin bir nefes aldı. Yandaki Kulp da bir adım öne çıktı.

Duiker genzinin aniden kuruduğunu fark etti. Konuşmadan önce yutkundu. "İmparatoriçe daha tahttaki ilk senesinde tüm Wickan bağcılarının, şey, kökünün kazınmasını buyurmamış mıydı? Buna müteakip bir toplu idam düzenlenmemiş miydi? Hatırladığım kadarıyla Unta'nın dış duvarlarında..."

"Ölmeleri günler sürdü," dedi Bult. "Kargalar ruhlarını götürmeye gelinceye kadar demir kazıklarda asılı tutuldular. Kısa saçlı kadının emriyle canları alınan kabile büyüklerine baksınlar diye çocuklarımızı şehir duvarlarına getirdik. Hakikatin yaşaması için hafızalarında yara izleri bıraktık."

"Ve artık o İmparatoriçe'ye hizmet ediyorsunuz," dedi Duiker, Coltaine'in yüzüne bakarak.

"Kısa saçlı kadın Wickan törelerinden zerre kadar anlamıyor," dedi Bult. "En büyük bağcıların ruhunu beraberlerinde götüren kargalar her yeni doğumda aramıza döndüler. Böylece büyüklerimizin güçleri bize geri verildi."

Duiker'in daha önce fark etmediği bir yan kapı açıldı. İçeriye uzun boylu, çarpık bacaklı bir figür girdi. Figürün yüzü keçi başından bir kukuletanın gölgelerinde gizliydi. Yabancı o kukuletayı aşağı çekerek on yaşından büyük olmayan bir oğlanın düzgün çehresini meydana çıkardı. Gencin kara gözleri tarihçininkilerle buluştu.

"Bu Sormo E'nath," dedi Coltaine.

"Sormo E'nath adında yaşlı bir adam Unta'da idam edilmişti," dedi Kulp sertçe. "Bağcıların en güçlüsüydü. İmparatoriçe ölümünü sağlama almıştı. Duvarda can vermesinin on bir gün sürdüğü söylendi. Bu Sormo E'nath falan değil. Bu bir çocuk."

"On bir gün," diye homurdandı Bult. "Ruhunu tek bir karganın taşıması mümkün değildi. Tamamı götürülünceye dek her gün başka bir karga geldi. On bir gün, on bir karga. Sormo'nun gücü, yaşama azmi ve kara kanatlı cinlerin ona bahşettikleri onur işte o kadar büyüktü. Ona tam on biri geldi. *On bir.*"

"Ata efsunu," diye fısıldadı Mallick Rel. "Çoğu kadim tomar öyle şeylere atıfta bulunur. Bu çocuğa Sormo E'nath adı verilmiş. Gerçekten de o bağcının reenkarnasyonu mu?"

"Genabackisli Rhivilerin de benzer inançları vardır," dedi Duiker. "Yeni doğmuş bir çocuk, Hood'un Kapısı'ndan geçmemiş bir ruhun taşıyıcısı hâline gelebilir."

Oğlan, erkekliğin eşiğindeki tiz ama çatlak bir sesle konuştu. "Ben göğüs kemiğinde demir bir kazığın anısını taşıyan Sormo E'nath'ım." Harmaniyesini omuzlarının arkasına attı. "Bugün bir ayine rastladım ve kalabalığın arasında tarihçi Duiker'i gördüm. Birlikte büyük bir gücün tayfının, yüzü diğer pek çoğunun arasında yer alan bir cinin gönderdiği bir tasavvura tanıklık ettik. O cin kıyamet vadetti."

"Ettiğini kendi gözlerimle gördüm," dedi Duiker. "Şehrin dışına bir ticaret kervanı kamp kurmuştu."

"Malazan olduğun anlaşılmadı mı?" diye sordu Mallick.

"Kabile dilini iyi konuşuyor," dedi Sormo. "Ve İmparatorluk'a duyduğu nefreti gösteren el kol hareketleri yapıyor. Yerlileri ayaküstü kandırmaya yetecek kadar ustalıkla. Söyle bana, Tarihçi, daha önce hiç öyle görüler görmüş müydün?"

"Hiç bu kadar... barizini değil," diye itiraf etti Duiker. "Ama artan ivmeyi sezmeme yetecek kadar belirti gördüm. Yeni yıl beraberinde isyan getirecek."

"Cüretkâr bir sav," dedi Mallick Rel. İç geçirirken ayakta durmaktan rahatsızlık duyduğu belliydi. "Yeni Yumruk bu tür iddialara temkinle yaklaşsa iyi eder. Görünüşe göre bu memleketteki kehanetlerin sayısı insanlarınki kadar çok. Böyle bir çokluk her birinin güvenilirliğini azaltıyor. Malazan fethinden beri her yıl Yedi Kent'te isyan vadedildi. O vaatlerden ne çıktı? Bir hiç."

"Rahibin gizli gayeleri var," dedi Sorma.

Duiker kendini nefesini tutarken buldu.

Mallick Rel'in yuvarlak, ter kaplı yüzü sarardı.

"Herkesin gizli gayeleri vardır," dedi Coltaine, bağcısının iddiasını boşlarcasına. "Benim duyduğum bir uyarı ile bir ihtiyat tavsiyesi. İyi bir denge. Bana kalırsa sırtını taş duvarlara yaslamaya can atan büyücü beni döşeğindeki bir engerek gibi görüyor. Bana olan korkusunu Yedinci Ordu'daki her asker paylaşıyor." Yumruk yüzünü buruşturup yere tükürdü. "Ne düşündükleri umurumda değil. Onlar emirlerime itaat ettikleri sürece ben de onlara hizmet edeceğim. Etmezlerse de kalplerini göğüslerinden sökeceğim. Sözlerimi duyuyor musun, Heyet Büyücüsü?"

Kulp'un kaşları çatıktı. "Duyuyorum."

"Ben," dedi Rel neredeyse cırtlak bir sesle, "Baş Yumruk Pormqual'ın buyruklarını aktarmak maksadıyla burada—"

"Baş Yumruk'un resmi karşılamasından önce mi, yoksa sonra mı?" Bult'un attığı kahkahaya rağmen Duiker daha sözünü bile bitirmeden konuştuğuna pişman oldu.

Mallick Rel cevaben dikleşti. "Baş Yumruk Pormqual, Yumruk Coltaine'in Yedi Kent'e hoş geldiğini söylüyor ve ona yeni makamında başarılar diliyor. Yedinci Ordu Malazan İmparatorluğu'nun üç orijinal ordusundan biri olma ayrıcalığını koruyor ve Baş Yumruk, Yumruk Coltaine'in o ordunun takdire değer tarihine saygı göstereceğine güveniyor."

"Şan şöhret umurumda değil," dedi Coltaine. "Yedinci Ordu eylemleriyle değerlendirilecek. Devam et."

Rel tir tir titreyerek sözlerini sürdürdü. "Baş Yumruk Pormqual benden emirlerini Yumruk Coltaine'e iletmemi istedi. Amiral Nok, gemileri ikmal edilir edilmez Hissar Limanı'ndan ayrılacak ve Aren'e gidecek. Yumruk Coltaine de Yedinci'yi Aren'e karadan yürütmenin hazırlıklarına başlayacak. Baş Yumruk'un arzusu, nihai konuşlandırılmasından önce Yedinci'yi teftiş etmek." Rahip, cüppesinden mühürlü bir tomar çıkarıp masaya bıraktı. "Baş Yumruk'un emirleri işte bunlar."

Coltaine'in yüzü bir tiksinti ifadesiyle asıldı. Kollarını göğsünde kavuşturup Mallick Rel'e mahsus sırtını döndü.

Bult neşesizce güldü. "Demek Baş Yumruk orduyu teftiş etmek istiyor. Herhalde Baş Yumruk'un emrinde bir Baş Büyücü, hatta belki bir de Pençe Eli vardır. Pormqual eğer askerleri teftiş etmek istiyorsa buraya kovan üzerinden gelebilir. Yumruk'un sırf Pormqual tozlu çizmelere kaş çatsın diye bu orduyu donatıp dört yüz fersah yürütmek gibi bir niyeti yok. Öyle bir hamle Yedi Kent'in doğu vilayetlerini bir işgal ordusundan mahrum bırakır. Bu da böyle gergin bir zamanda ricat gibi algılanır – özellikle de Sahul Filosu'nun geri çağrılmasına eşlik ederse. Bu memleket Aren'in duvarları arkasından yönetilemez."

"Baş Yumruk'un emirlerine karşı mı geliyorsun?" diye fısıldayarak sordu Rel. Coltaine'in geniş sırtına çevrili gözleri kanlı elmaslar gibi ışıldıyordu.

Yumruk hızla ona doğru döndü. "O emirlerde bir değişiklik tavsiye ediyorum," dedi, "ve şimdi bir cevap bekliyorum."

"O cevabı ben sana veririm," dedi rahip, dişlerini gıcırdatarak.

Coltaine dudak büktü.

"Sen mi?" dedi Bult. "Sen asker veya vali değil, bir rahipsin. Başkomutanlık'ın üyesi olarak bile görülmüyorsun."

Rel'in sert bakışları Yumruk'tan gaziye çevrildi. "Görülmüyor muyum? Bilakis—"

"En azından İmparatoriçe Laseen tarafından," diye adamın sözünü kesti Bult. "Baş Yumruk'un raporlarında yazanlar hariç, İmparatoriçe senin hakkında hiçbir şey bilmiyor, rahip.

İmparatoriçe'nin tanımadığı kimselere güç yüklemediğini anla. Baş Yumruk Pormqual seni haberci oğlanı olarak yanında çalıştırıyor ve Yumruk da sana öyle muamele edecek. Hiç kimseye komuta edecek bir mevkide değilsin. Ne Coltaine'e, ne bana ne de Yedinci'deki ikinci derece bir aşçıya."

"Bu sözleri ve fikirleri Baş Yumruk'a aktaracağım."

"Ona ne şüphe. Artık gidebilirsin."

Rel'in ağzı açık kaldı. "Gitmek mi?"

"Seninle işimiz bitti. Yürü git."

İçeridekiler rahibin oradan ayrılışını tek kelime etmeden seyrettiler. Duiker kapı kapanır kapanmaz Coltaine'e döndü. "Bu akıllıca bir davranış olmayabilir, Yumruk."

Coltaine'in gözleri uykuluydu. "Bult konuştu, ben değil."

Duiker gaziye göz attı. Yara izli Wickan sırıtmaktaydı.

"Bana Pormqual'dan bahset," dedi Coltaine. "Onunla tanıştın mı?"

Tarihçi tekrar Yumruk'a doğru döndü. "Tanıştım."

"İyi yönetir mi?"

"Saptayabildiğim kadarıyla," dedi Duiker, "hiç yönetmez. Fermanlarının çoğunu az önce bu toplantıdan kovduğunuz – Bult'un kovduğu– adam çıkarır. Perdenin arkasında daha başka bir sürü insan var – çoğu soylu ailelerden gelen zengin tüccarlar. İthal mallardaki gümrük vergisi kesintilerinden ve de ona mukabil yerel üretim ve ihracat vergisi artışlarından genellikle onlar sorumlu. Tabii bizzat ihraç ettikleri şeyler o artışlardan muaf. Kısacası İmparatorluk işgali Malazan tüccarları tarafından idare ediliyor. Bu durum Pormqual dört yıl önce Baş Yumruk unvanını aldığından beri böyle."

"Ondan önceki Baş Yumruk kimdi?" diye sordu Bult.

"Bir gece Aren Limanı'nda boğulan Cartheron Crust."

Kulp alaycı bir homurtu çıkardı. "Crust bir kasırgada sarhoş yüzebilirdi. Ama sonra tıpkı kardeşi Urko gibi o da boğuldu. Elbette her ikisinin de cesedi bulunamadı."

"Yani?"

Kulp, Bult'a sırıtsa da cevap vermedi.

"Crust da Urko da İmparator'un adamlarıydı," diye açıkladı Duiker. "Görünüşe bakılırsa Baba Toc ve Ameron da dahil

Kellanved'in yoldaşlarının çoğuyla aynı kaderi paylaştılar. Onların da cesetleri bulunamadı." Duiker omuz silkti. "Bunlar artık eski tarih. Hatta yasaklı tarih."

"Laseen'in emriyle öldürüldüklerini farz ediyorsun," dedi Bult, tırtıklı dişlerini göstererek. "Ama İmparatoriçe'nin en becerikli komutanlarının birdenbire... ortadan kayboldukları bir durum hayal et. Bu onu yalnız ve işini bilen kimselere hasret bırakır. İmparatoriçeliğe gelmeden önce Laseen'in Crust, Urko, Amerin, Dassem ve diğerleriyle yakın arkadaş olduğunu unutuyorsun, Tarihçi. Şimdi yapayalnız kaldığını, terk edilmenin yaralarını hâlâ hissettiğini hayal et."

"Yani gruplarındaki diğer yakın arkadaşları –Kellanved ile Dansçı'yı– öldürmesinin o komutanlarla olan dostluğunu etkilemeyeceğini mi sandı?" Duiker başını iki yana sallarken sesindeki burukluğun farkındaydı. *Onlar benim de arkadaşlarımdı.*

"Bazı muhakeme hataları asla düzeltilemez," dedi Bult. "İmparator ile Dansçı becerikli fatihlerdi ama becerikli hükümdarlar mıydı?"

"Asla bilemeyeceğiz," diye tersledi Duiker.

Wickan'ın iç çekişi neredeyse alaycıydı. "Hayır ama tahtın yakınındakiler arasında neler yaşanacağını görebilen biri varsa o Laseen'di."

Coltaine tekrar yere tükürdü. "Bu konuda söylenecek başka bir şey yok, Tarihçi. Tatları fazla ekşi gelmediyse burada edilen sözleri kayıt altına al." Suskun Sormo E'nath'a doğru döndü ve bağcısını incelerken kaşlarını çattı.

"Boğazıma dizilseler bile," karşılığını verdi Duiker, "onları kaleme alırım. Öteki türlü kendime tarihçi diyemem."

"Peki öyleyse." Yumruk bakışlarını Sormo E'nath'tan ayırmadı. "Söyle bana, Tarihçi; Mallick Rel'in Pormqual üstünde nasıl bir nüfuzu var?"

"Keşke bilseydim, Yumruk."

"Öğren."

"Benden casusluk etmemi istiyorsunuz."

Coltaine hafif bir tebessümle ona doğru döndü. "Ya tüccar çadırında ne yapıyordun, Duiker?"

Tarihçi yüzünü buruşturdu. "Bunun için Aren'e gitmem ge-

rekir. Burada küçük düşüşüne tanık olmamın ardından Mallick Rel'in artık beni yakın çevrelere alacağını sanmam. Hatta beni artık düşman bellediğini ve düşmanlarının ortadan kaybolmak gibi bir alışkanlık edindiklerini gönül rahatlığıyla söyleyebilirim."

"Ben ortadan kaybolmayacağım," diyen Coltaine yaklaştı ve elini tarihçinin omzuna koydu. "Madem öyle, Mallick Rel'i dikkate almayacağız. Kurmay kadroma katılacaksın."

"Nasıl emrederseniz, Yumruk," dedi Duiker.

"Toplantı bitmiştir." Coltaine bağcısına doğru döndü. "Sormo, bu sabahki macerayı bana... daha sonra anlatırsın."

Bağcı onu eğilerek selamladı.

Duiker harmaniyesini aldı ve peşinde Kulp'la odadan çıktı. Kapı arkalarından kapanırken tarihçi heyet büyücüsünün yenini çekiştirdi. "Iki çift laf edebilir miyiz? Baş başa."

"Tam da aklımı okudun," karşılığını verdi Kulp.

Koridorun daha ilerisinde, kırık mobilyalar hariç boş bir oda buldular. Kulp kapıyı kapatıp kilitledi, sonra da yabanıl bakışlarla Duiker'e doğru döndü. "Herifin insana benzer bir tarafı yok – o bir hayvan ve her şeyi bir hayvan gibi görüyor. Bult da efendisinin hırıltılarını ve diklenmelerini okuyup kelimelere döküyor. O eciş bücüş ihtiyar kadar konuşkan bir Wickan hiç görmemiştim."

"Belli ki," dedi Duiker ilgisizce, "Coltaine'in söyleyecek çok şeyi varmış."

"Herhalde Mael rahibi daha şimdiden intikamını planlıyordur."

"Evet. Ama beni asıl sarsan Bult'un İmparatoriçe'yi savunması oldu."

"İddiasını destekliyor musun?"

Duiker iç geçirdi. "Laseen'in eylemlerinden pişmanlık duyduğunu ve artık gücün yalnızlığını tüm ağırlığıyla hissettiğini mi? Mümkündür. Ilginç ama şu anki durumumuzla ilgisini uzun zaman önce yitirmiş bir detay."

"Sence Laseen o Wickan vahşilerine içini dökmüş müdür?"

"Coltaine, İmparatoriçe'nin huzuruna çağrıldı ve tahminimce Bult efendisine âdeta göbeğinden bağlı – ama Laseen'in konutundayken aralarında geçenler bilinmezliğini koruyor." Tarihçi

omuz silkti. "Mallick Rel'e karşı hazırlıklıydılar – o kadarı belli. Peki sen şu genç bağcı hakkında ne düşünüyorsun, Kulp?"

"Genç mi?" Heyet büyücüsünün alnı kırıştı. "O *oğlan* yaşlı mı yaşlı bir adamın aylasına sahip. Kısrak kanı içilen ayinin kokusunu taşıyor ve o ayin bir bağcının Demir Zamanı'nda, yani gücünün en büyük filizlenmesi olan hayatının son birkaç yılında düzenlenir. Ne yaptığını gördün mü? Rahibe bir dart attı, sonra sessizce bekleyip etkisini seyretti."

"Lakin sen yalan söylediğini öne sürdün."

"Ne kadar hassas bir burnumun olduğunu Sormo'ya belli etmenin gereği yok. Ona bir çocukmuş, sahtekârmış gibi muamele etmeyi sürdüreceğim. Şanslıysam beni görmezden gelir."

Duiker tereddüt etti. Odanın bayat havasını içine çekerken toz tadı alıyordu. "Kulp," dedi nihayet.

"Evet, Tarihçi? Benden ne isteyeceksin?"

"Coltaine'le, Mallick Rel'le veya Sormo E'nath'la bir ilgisi yok. Yardımın gerekiyor."

"Hangi konuda?"

"Bir esirin serbest kalmasını istiyorum."

Heyet büyücüsünün kaşları kalktı. "Hissar hapishanesinden mi? Tarihçi, Hissar İnzibatı dahilinde hiç sözüm geçmez."

"Hayır, şehir hapishanesini kastetmiyorum. Bu kişi İmparatorluk'un esiri."

"Nerede tutuluyor?"

"Köle olarak satıldı, Kulp. Otataral madenlerinde."

Heyet büyücüsü bakakaldı. "Hood aşkına, Duiker; bunun için bir *büyücüden* mi yardım istiyorsun? O madenlere kendi rızamla yaklaşır mıyım sanıyorsun? Otataral efsunu yok eder, büyücülere akıllarını kaçır—"

"Bir sandalla adanın açıklarında bekleyeceksin," diye adamın sözünü kesti Duiker. "Söz veriyorum, Kulp."

"Esiri aldıktan sonra ne yapacağız? Peşimize bir Dosii savaş kalyonu takıp var gücümüzle kürek mi çekeceğiz?"

Duiker sırıttı. "Onun gibi bir şey."

Kulp en yakındaki kapıya göz attı, ardından daha önce fark etmemişçesine içerideki mobilya enkazını inceledi. "Bu ne odasıydı?"

"Yumruk Torlom'un ofisi," yanıtını verdi Duiker. "Dryjhna suikastçısının onu o gece bulduğu yer."

Kulp yavaşça kafa sallayarak onayladı. "Peki burayı tesadüfen mi seçtik?"

"Umarım öyledir."

"Ben de umarım, Tarihçi."

"Bana yardım edecek misin?"

"Şu esir... kim?"

"Eli Hafif Heboric."

Kulp ikinci kez aynı şekilde kafa salladı. "Bırak biraz düşüneyim, Duiker."

"Seni neyin duraksattığını sorabilir miyim?"

Kulp kaşlarını çattı. "Bir diğer hain tarihçinin dünyada elini kolunu sallaya sallaya gezmesi tabii. Başka ne olacak?"

Beyaz taştan inşa edilmiş Ehrlitan Kutsal Kenti limandan yükselerek Jen'rahb adıyla bilinen kocaman, üstü yassı bir tepeyi çevrelerdi. Jen'rahb dahilinde dünyanın ilk şehirlerinden birinin gömülü olduğuna ve o sıkışık enkazda Yedi Müdafaacının Tahtı'nın beklediğine inanılırdı. Efsanelere göre o aslında bir taht değil, her biri gidip Yedi Kent'i kurmuş Ermişlerden birinin kutsadığı halka şeklinde dizili yedi kürsüyü barındıran bir odaydı. Ehrlitan bin yıllıktı ama artık ufalanmış taşlardan bir tepe olan kadim Jen'rahb kentinin ondan dokuz kat daha eskiye dayandığı düşünülürdü.

Eski bir Ehrlitan Falah'd'ı sokakların altına gömülü kente hürmetini göstermek için Jen'rahb'ın düz zirvesinde geniş çaplı ve hırslı bir inşaat projesi başlatmıştı. Kuzey sahilindeki taş ocaklarının içi boşaltılmış, koca koca yamaçlar oyulmuş, on ton beyaz mermer blok yontulup gemiyle Ehrlitan'ın limanına taşınmış, sonra da tepenin zirvesine kadar çıkan rampalar üzerinde çekilerek aşağı mahallelerden geçirilmişti. Böylece Jen'rahb el değmemiş bir tacın pırlantalarını andıran tapınaklarla, malikânelerle, bahçelerle, kubbelerle, kulelerle ve Falah'd sarayıyla bezenmişti.

Son bloğun yerine oturtulmasından üç yıl sonra, gömülü kadim şehir âdeta... omuz silkmişti. Yeraltı kemerleri Falah'd Tacı'nın muazzam ağırlığı altında çökmüş, duvarlar yıkılmış,

temel taşları tozla sımsıkı dolu sokaklara kaymıştı. Toz, yüzeyin altında su gibi hareket etmiş, sokaklardan aşağı akarak açık kapı aralıklarından içeri dolmuştu. Tüm bunlar Jen'rahb'ın zifiri karanlığında kimseler görmeden gerçekleşmişti. Yüzeyde, Falah'd'ın saltanatının yıldönümü olan parlak bir şafakta Taç bel vermiş, kuleler devrilmiş, kubbeler beyaz mermer tozu bulutları arasında yarılmış ve saray dengesizce çökerek akan toz nehirlerine bazı kısımlarda bir iki metre, diğerlerindeyse yirmi kulaç batmıştı.

Aşağı Kent'teki gözlemcilerin anlattıklarına göre sanki görünmez ama devasa bir el yukarıdan Taç'a uzanmış, kapanarak bütün binaları avucunda toplamış ve onları ezerken bir taraftan da tepeyi aşağıya bastırmıştı. Kalkan toz bulutu sonraki günlerde güneşi bakır bir diske çevirmişti.

O gün Falah'd'ın kendisi de dahil otuz binden fazla insan ölmüştü ve sarayda yaşayıp çalışan üç bin kişiden sadece biri sağ kalmıştı: Bütün o faciaya depremden birkaç saniye önce yere düşürdüğü sürahinin yol açtığına ikna olan genç bir aşçı yamağı. Vicdan azabından aklını kaçıran delikanlı Aşağı Kent'teki Merykra Meydanı'nda durup kendini kalbinden bıçaklamış, akan kanlar o anda Kemancı'nın üzerlerinde durduğu parke taşlarını ıslatmıştı.

Lağımcı kısılı mavi gözlerle Meydan'ın öbür tarafında kaçışan kalabalığın arasında hızla at süren Al Kılıçlar birliğini seyrediyordu.

Rengi ağarmış ince bir keten kaftan giyen ve kapüşonunu bir Gral kabilelisi tarzında başına geçirmiş olan Kemancı, anma metinleri silikleşmiş mukaddes parke taşlarının üstünde hareketsiz dikiliyor, kalp atışlarının etrafta tedirgince ilerleyen kalabalıklarca duyulacak kadar yüksek olup olmadığını merak ediyordu. Önce kadim şehirde bir gezintiye çıkma riskine girdiği için kendine, ardından kentteki eski ajanlarından biriyle irtibat kurmayı becerinceye dek ayrılışlarını geciktiren Kalam'a sövüp saydı.

"*Mezla'ebdin!*" diye tısladı yakınındaki bir ses.

Malazan itleri yeterince doğru bir tercümeydi. Al Kılıçlar, Yedi Kentli olmalarına rağmen İmparatoriçe'ye mutlak sadakat yemini etmişlerdi. Bağnaz hayalperestlerle dolu bir diyardaki ender

–ve şimdilerde istenmeyen– pragmatistler olarak Dryjhna'nın müritlerine karşı kendi tipik tarzlarında bağımsız bir baskı uygulamaya başlamışlardı: kılıçlarının ağzı ve kargılarının ucuyla.

Meydan'ın ağarmış taşlarında; etrafa saçılmış sepetlerin, giysi çıkınlarının ve yiyeceklerin arasında yarım düzine kurban hareketsiz yatıyordu. İki küçük kız, kurumuş süs havuzunun yakınındaki bir kadının cesedinin yanında çömelmiş bekliyordu. Yakındaki duvarları kan serpintileri süslüyor, şehrin Yumruk'u kıt egemenliğinin Al Kılıçlar tarafından bir kez daha hiçe sayıldığına dair bilgilendirilmiş olacak ki birkaç sokak uzakta Ehrlitan Muhafızları'nın alarmları çınlıyordu.

Acımasız biniciler doğaçlama, gelişigüzel katliamlarına Meydan'dan ayrılan bir anacadde boyunca devam ederek kısa sürede gözden kayboldular. Daha ortalık feryatlarla yeni yeni dolarken dilenciler ve hırsızlar yere yığılmış bedenlere üşüştüler. Kambur bir pezevenk iki küçük kızı yanına aldı ve topallayarak bir sokak arasına daldı.

Daha birkaç dakika önce Meydan'a girerken kendini hücuma geçmiş bir Al Kılıç'ın yolu üstünde bulan Kemancı'nın da kafasının ikiye bölünmesine ramak kalmıştı. Askerlik tecrübeleri sayesinde kendini atın önünden atmış, savaşçı da kılıcını kalkanının bulunduğu tarafa savurmak zorunda kalmıştı. Başını son bir kez eğmesiyle havada ıslık çalan kılıç üzerinden geçip gitmiş ve lağımcı menzil dışında kalmıştı. Al Kılıç onu kovalamakla uğraşmayıp bir sonraki bahtsız vatandaşın, yani panikle iki çocuğunu atın önünden çekmekte olan bir kadının kellesini uçurmaya davranmıştı.

Sessizce söven Kemancı silkinerek kendini toparladı. İtişip kakışan kalabalığı yararak pezevengin kullanmış olduğu sokak arasına yollandı. Her iki taraftaki yüksek ve eğik binalar dar geçidi gölgelerle örtüyor, hava leş gibi çürümüş yiyecek ve ölü bir şey kokuyordu. Kemancı hafif adımlar atarak ihtiyatla yürürken görünürde kimsecikler yoktu. Sonunda iki yüksek duvarın arasında bir katırın zar zor sığabileceği kadar geniş ve kuru palmiye yapraklarıyla ayak bileklerine kadar kaplı bir ara yol buldu. Her bir yüksek duvarın arkasında bir bahçe vardı ve uzun palmiye ağaçlarının yaprakları yedi metre yukarıda birbirine dolanarak

âdeta bir tavan yaratmıştı. Geçit otuz adım ileride bir duvarla son buluyordu ve pezevenk orada bir diziyle en küçük kızı yere bastırırken duvara yasladığı diğer kızın pantolonunun uçkurunu çözmeye çalışıyordu.

Kurumuş yapraklara basan Kemancı'nın ayak seslerini duyunca pezevenk başını çevirdi. Bir Skrae'nin beyaz tenine sahip adam bilgiç bir sırıtışla kararmış dişlerini gösterdi. "Gral, hele bir kızlığını bozayım da yarım jakataya senindir. Diğeri daha ufak olduğu için sana daha pahalıya patlar."

Kemancı adama yaklaştı. "Satın alayım," dedi. "Avratlarım yapayım. İki jakata."

Pezevenk burun kıvırdı. "Onun iki katını bir haftada kazanırım. On altı jakata."

Kemancı bir saat önce satın almış olduğu Gral uzunbıçağını çekti ve keskin kenarını pezevengin gırtlağına dayadı. "İki jakata ve insafım, simharal."

"Kabul, Gral," dedi gözleri kocaman açılan pezevenk. "Hood şahidim olsun, kabul!"

Kemancı kemerinden iki sikke çıkarıp yaprakların arasına attı, sonra geri çekildi. "Onları hemen alayım."

Dizleri üstüne düşen simharal kurumuş yaprakların arasında emekledi. "Al, Gral. Al."

Kemancı homurdanarak bıçağını kınına soktu ve kızları birer kolunun altında topladı. Pezevenge sırtını döndü ve ara yoldan çıkıp gitti. Adamın kalleşçe bir girişimde bulunma ihtimali yok denecek kadar düşüktü. Gral kabilelileri kendilerine hakaret edilmesine bayılırlardı. Çünkü o zaman en gözde faaliyetleri – kan davası gütmek– için bir bahane çıkardı. Ayrıca içlerinden birine arkadan gizlice yaklaşmanın imkânsız olduğu söylendiğinden kimse öyle bir işe kalkışmazdı. Tüm bunlara rağmen Kemancı pezevenkle arasındaki kalın yaprak halısına minnettardı.

Sokak arasından çıktı. Geçirdikleri şoktan hâlâ uyuşmuş vaziyetteki kızlar kollarında kocaman birer oyuncak bebeği andırıyordu. Kemancı yaşça büyük olanın yüzüne baktı. Dokuz, belki de on yaşındaki kız kocaman aralanmış kara gözlerle o bakışlara karşılık verdi. "Artık güvendesin," dedi Kemancı. "Seni yere bırakırsam yürüyebilir misin? Bana nerede yaşadığınızı gösterebilir misin?"

Kız uzun bir süre sonra kafa sallayarak onayladı.

Aşağı Kent'te sokak yerine geçen eğri büğrü patikalardan birine ulaşmışlardı. Kemancı büyük kızı yere bırakırken diğerini kolunun kovuğunda tuttu – çocuk uykuya dalmış gibi görünüyordu. Büyük kız itiş kakış ilerleyen kalabalığa kapılmamak için Kemancı'nın kaftanına yapıştı, sonra onu peşi sıra çekmeye başladı.

"Ev?" diye sordu Kemancı.

"Ev," yanıtını verdi kız.

On dakika sonra çarşı semtini geride bırakıp konutların mütevazı ama temiz olduğu daha tenha bir meskûn mahalleye girdiler. Kız, Kemancı'yı bir yan sokağa yönlendirdi. Oraya vardıkları anda ortaya çıkan çocuklar bağrışarak etraflarını sardılar. Az sonra da bir bahçe kapısından silahlı üç adam fırladı. Adamlar Kemancı'yı tulvarlarını kaldırarak karşılarlarken çocuk kalabalığı dört bir yana dağılıp suspus oldu ve onları seyre koyuldu.

"Nahal Gral," diye hırıldadı Kemancı. "Kadın bir Al Kılıç'a kurban oldu. Bu ikisini bir simharal götürdü. Onları satın aldım. Kızlıkları bozulmadı. Üç jakata."

"İki," diye düzeltti adamlardan biri, Kemancı'nın ayakları dibine tükürerek. "Simharalı bulduk."

"Ücrete iki. Teslimata bir. Bozulmamış. Üç." Kemancı onlara sertçe sırıttı. "Adil fiyat. Gral koruması için ucuz."

Kemancı'nın arkasında dördüncü bir adam konuştu. "Gral'a ücretini ödeyin, sizi ahmaklar. Yüz altın jakata bile fazla olmaz. Dadı ve çocuklar korumanız altındaydı. Yine de Al Kılıçlar gelince kaçtınız. Eğer bu Gral çocukları bulup satın almasaydı şimdiye kadar kızlıkları bozulurdu. Parayı ödeyin, sonra da Düşler Kraliçesi bu Gral'ı ve ailesini ebediyen kutsasın diye dua edin." Adam yavaş adımlarla öne geçti. Yüzbaşı rütbeli bir özel muhafızın zırhını giymişti. Süzgün yüzü bir Y'ghatan gazisinin çatık izini taşıyordu ve ellerinin tersi yanık yaralarıyla oyuk oyuktu. Adam sert bakışlı gözlerini Kemancı'nınkilere dikti. "Seni dualarımızda anabilmemiz için tüccar adını öğrenmek isterim, Gral."

Kemancı tereddüt etti, sonra yüzbaşıya gerçek ismini –uzun zaman evvel doğumunda verileni– söyledi.

Adam ismi duyunca kaşlarını çatsa da yorum yapmadı.

Muhafızlardan biri elinde sikkelerle yaklaştı. Kemancı uyuyan çocuğu yüzbaşıya uzattı. "Uyuyor olması yanlış," dedi.

Kırçıl gazi çocuğu nazikçe aldı. "Hane şifacısına muayene ettiririz."

Kemancı etrafına bakındı. Çocuklar belli ki zengin ve güçlü bir aileye aitti. Lakin görüş alanındaki ikametgâhların hepsi de nispeten küçüktü. Bunlar ufak çaplı tüccarların ve zanaatkârların evleriydi.

"Bizimle yemek yer misin, Gral?" diye sordu yüzbaşı. "Çocukların dedesi seni görmek isteyecektir."

Meraklanan Kemancı başıyla onayladı. Yüzbaşı onu bahçe duvarındaki alçak bir yaya kapısına götürdü. Üç muhafız önden gidip kapıyı açtılar. Oradan önce küçük kız geçti.

Kapı şaşırtıcı derecede geniş bir bahçeye açılıyor, serin hava gür bitkilerin arasında şırıldayarak akan görünmez bir derenin nemini taşıyordu. Yaşlı meyve ve ceviz ağaçları taş döşeli patikanın üzerini örtüyordu. Öbür tarafta tümüyle bulanık camdan inşa edilmiş bir duvar yükseliyor, rutubetten dolayı boncuk boncuk su damlalarıyla bezeli ve mineral lekeleriyle kaplı cam paneller gökkuşağının renkleriyle ışıldıyordu. Kemancı şimdiye dek tek bir yerde hiç bu kadar çok cam görmemişti. Duvarda ince bir demir çerçeveye gerili ağartılmış ketenden yapılma tek bir kapı mevcuttu. Kapının önünde turuncu renkli kırışık bir kaftan giyen yaşlı bir adam dikiliyor, gür beyaz saçları koyu aşıboyası tenine tezat oluşturuyordu. Kız koşup adama sarıldı. Adamın kehribar renkli gözleri Kemancı'dan ayrılmadı.

Lağımcı bir dizinin üstüne çöktü. "Hayırduanı benden esirgeme, Ruhgezer," dedi en yoğun Gral aksanıyla.

Tano rahibinin gülüşü kumların hışırtısına benziyordu. "Olmadığın bir şeye hayırduası edemem, bayım," dedi usulca. "Ama lütfen, özel bir yemekte bana ve Yüzbaşı Turqa'ya iştirak et. Bu muhafızların burada, bahçe sınırları dahilinde çocuklara göz kulak olacak kadar cesaretlerini toplayacaklarına güveniyorum." Yıpranmış ellerinden birini uyuyan çocuğun alnına koydu. "Selal kendini kendince koruyor. Yüzbaşı, şifacıya bu dünyaya geri getirilmesi gerektiğini söyle. Nazikçe."

Yüzbaşı çocuğu muhafızlardan birine teslim etti. "Efendiyi duydunuz. Çabuk olun."

Her iki çocuk da keten kapıdan içeri sokuldu. Tano Ruhgezeri el ettiği Kemancı ile Turqa'yı da daha sakin bir tempoyla aynı kapıdan geçirdi.

Cam duvarlı odanın içinde alçak bir demir masa, onun etrafındaysa diz hizasında güderi kaplı iskemleler vardı. Masaya meyve ve baharatlarla kızıla boyalı soğutulmuş et içeren çanaklar diziliydi. Kristal bir testinin tıpası çıkarılarak içindeki soluk renkli sarı şarap havalanmaya bırakılmıştı. Testinin dibindeki şarap tortusu iki parmak kalınlığındaydı: çöl çiçeği tomurcukları ve beyaz bal arısı leşleri. İçkinin tatlı ve ferahlatıcı kokusu tüm odaya sinmişti.

Mermer bir duvara yekpare tahtadan bir iç kapı takılmıştı. Aynı duvara oyulmuş küçük girintilere muhtelif renklerde alevler çıkaran mumlar yerleştirilmişti. Alevlerin karşıdaki cama vuran titrek yansımaları hipnotize ediciydi.

Rahip yerine geçtikten sonra diğer iskemleleri gösterdi. "Lütfen oturun. Bir Malazan casusunun kimliğini açığa vurmayı göze alarak iki Ehrlii kızını kurtarmasına şaşırdım. Yoksa şimdi şükran dolu bir aileden değerli bilgiler edinme peşinde misin?"

Kemancı iç geçirerek kapüşonunu çıkardı. "Evet, Malazan'ım," diye doğruladı. "Ama casus değilim. Kılık değiştirdim çünkü... Malazanlar tarafından keşfedilmek istemedim."

İhtiyar, şarapla doldurduğu bir kadehi lağımcıya uzattı. "Bir askersin."

"Evet."

"Firari misin?"

Kemancı surat ekşitti. "İsteyerek değil. İmparatoriçe alayımı suçlu ilan etmeyi uygun buldu." Çiçek tadı taşıyan tatlı şarabı yudumladı.

Yüzbaşı Turqa tısladı. "Bir Köprüyakan. Tekkol'un ordusunun askeri."

"İyi bilgilendirilmişsin, bayım."

Tano Ruhgezeri çanakları işaret etti. "Buyurun. Eğer bunca yıl savaştıktan sonra barış içinde bir yer arıyorsan Yedi Kent'e gelerek büyük bir hata yaptın."

"Öyle görünüyor," diyen Kemancı biraz meyve aldı. "Zaten o yüzden en kısa zamanda Quon Tali'ye gitmeyi umuyorum."

"Kansu Filosu, Ehrlitan'dan ayrıldı," dedi yüzbaşı. "Bugünlerde çok az ticari gemi okyanus yolculuklarına çıkıyor. Yüksek vergilerden—"

"Ve bir iç savaşın getireceği servet beklentisinden dolayı," dedi Kemancı kafa sallayarak. "Dolayısıyla karadan gitmeliyim. En azından Aren'e kadar."

"Akıllıca bir fikir değil," dedi yaşlı rahip.

"Biliyorum."

Fakat Tano Ruhgezeri başını iki yana sallıyordu. "Sadece yaklaşan savaşı kastetmiyorum. Aren'e gidebilmek için Raraku Kutsal Çölü'nün etrafından dolaşarak Pan'potsun Odhan'dan geçmelisin. Raraku'dan Kıyamet'in hortumu çıkagelecek. Dahası bir kavuşum gerçekleşecek."

Tektutan dhenrabiyi hatırlayan Kemancı'nın gözleri kısıldı. "Ermiş güçlerin bir araya gelmesiyle mi?"

"Aynen öyle."

"Onları oraya ne çekecek?"

"Bir kapı. Ellerin Yolu Kehaneti. Tektutanlar ve D'iverler. Kapı... bir şey vadediyor. Onlar da ateşe üşüşen güveler gibi orada toplanıyorlar."

"Şekildeğiştirenler niye bir kovan kapısına ilgi göstersinler ki? Onlar ne birbirlerine yakınlık duyarlar ne de efsun kullanırlar – en azından sofistike bir açıdan bakıldığında."

"Bir asker için şaşırtıcı bir bilgi dağarcığına sahipsin."

Kemancı kaşlarını çattı. "Askerler hep hafife alınır," dedi. "İmparatorluk savaşlarında dövüştüğüm on beş yılı gözlerim kapalı geçirmedim. İmparator, Li Heng'in dışında hem Treach'le hem de Ryllandaras'la çatıştı. Ben de oradaydım."

Tano Ruhgezeri başını eğerek özür diledi. "Sorularına verecek cevabım yok," dedi usulca. "Hatta Tektutanlar ile D'iverlerin bile ne aradıklarını tam olarak bildiklerini sanmıyorum. Somon balıklarının doğdukları sulara dönmeleri gibi içgüdüleriyle, ilkel bir özlem ve yalnızca sezilen bir vaat doğrultusunda hareket ediyorlar." Ellerini kavuşturdu. "Şekildeğiştirenler arasında bir birleşme olacak değil. Her biri bağımsız davranıyor. Bu Ellerin Yolu" –derken tereddüde kapıldı, sonra kaldığı yerden devam etti– "belki de Ermişlik'e çıkıyordur. Yani galip için."

Kemancı yavaş, titrek bir nefes aldı. "Ermişlik güç demektir. Güç de kontrol." Ruhgezer'in sarımtırak gözlerine baktı. "Eğer bir şekildeğiştiren Ermişlik'e kavuşursa—"

"Evet, türüne egemen olur. Öyle bir olay... belli başlı sonuçlar doğurur. Her halükârda, dostum, sahralara asla güvenli denemez ama önümüzdeki aylar Odhan'ı yabanıl dehşetlerle dolu bir yere çevirecek. O kadarını kesinkes biliyorum."

"Uyarın için teşekkürler."

"Yine de seni caydırmayacak."

"Korkarım hayır."

"Öyleyse bana çıkacağın yolculukta sana biraz koruma sunmak düşer. Yüzbaşı, rica etsem?"

Gazi ayağa kalkıp oradan ayrıldı.

"Kendisini ölüme mahkûm eden İmparatorluk'un kalbine dönmek için canını riske atan kanun kaçağı bir asker," dedi yaşlı rahip az sonra. "Gereksinimin büyük olsa gerek."

Kemancı omuz silkti.

"Köprüyakanlar, Yedi Kent'te hatırlanırlar. Onlarınki hem sövülen hem de takdir edilen bir isimdir. Siz onursuz bir savaşta çatışan onurlu askerlerdiniz. Alayın bir Falah'd sihirbazlar bölüğünü kovalarken Raraku Kutsal Çölü'nün sıcaklığıyla ve kavrulmuş kayalarıyla biçimlendiği söylenir. O öyküyü şarkıya dökebilmek için bir ara duymak isterim."

Kemancı'nın gözleri kocaman açıldı. Bir Ruhgezer şarkı söyleyerek efsun yapar, başka bir ayine ihtiyaç duymazdı. Kendilerini barışa adamalarına rağmen bir Tano şarkısının muazzam bir güç taşıdığına inanılırdı. Lağımcı öyle bir eserin Köprüyakanlar'a ne yapacağını merak etti.

Tano Ruhgezeri bu soruyu sezmiş olacak ki gülümsedi. "Şimdiye kadar kimse öyle bir şarkıya teşebbüs etmedi. Bir Tano şarkısında Ermişlik potansiyeli bulunur ama bütün bir alay erebilir mi? İşte bu sahiden de cevaplanmayı hak eden bir soru."

Kemancı iç geçirdi. "Vaktim olsaydı sana o öyküyü anlatırdım."

"Göz açıp kapayıncaya dek anlatabilirsin."

"Ne demek istiyorsun?"

Yaşlı rahip uzun parmaklı, kırışık ellerinden birini kaldırdı. "Sana dokunmama izin verirsen geçmişini öğrenirim."

Lağımcı irkildi.

"Ah." Tano Ruhgezeri iç geçirdi. "Sırlarına özen göstermeyeceğimden korkuyorsun."

"Onları öğrenmenin hayatını tehlikeye atacağından korkuyorum. Anılarımın hepsi onurlu değil."

Yaşlı adam başını geriye atıp güldü. "Hepsi de onurlu olsaydı, dostum, bu cüppeyi benden daha çok hak ederdin. Madem öyle, cüretkârca ricamı affet."

Yüzbaşı Turqa geri gelirken yıpranmış tahtası kum renginde olan küçük bir sandık taşıyordu. Sandığı efendisinin önüne koydu ve Ruhgezer kapağı kaldırıp elini içine soktu. "Raraku eskiden bir denizmiş," dedi Tano. Sandıktan ağarmış bir deniz kabuğu çıkardı. "Kutsal Çöl'de bu tür kalıntılar bulunabilir – tabii kadim sahillerin yerlerini bilmen şartıyla. Barındırdığı iç denize dair o hatıra şarkısına ilaveten bu kabuğa daha başka şarkılar da yüklendi." Başını kaldırıp Kemancı'yla göz teması kurdu. "Kendi güç şarkılarım. Lütfen torunlarımın canlarını ve namuslarını kurtarmana olan minnetime karşılık bu hediyeyi kabul et."

Yaşlı rahip deniz kabuğunu ellerine bırakırken Kemancı onu eğilerek selamladı. "Sağ ol, Tano Ruhgezeri. Bu durumda hediyen korunma mı sunuyor?"

"Bir bakıma," dedi rahip gülümseyerek. Az sonra iskemlesinden kalktı. "Daha fazla vaktini almayalım, Köprüyakan."

Kemancı da çabucak doğruldu.

"Yüzbaşı Turqa seni geçirsin." Ruhgezer sokulup bir elini Kemancı'nın omzuna koydu. "Ruhgezer Kimloc sana teşekkür ediyor."

Lağımcı ellerindeki deniz kabuğuyla rahibin huzurundan götürüldü. Dışarıdaki bahçede suyun soğuttuğu hava Kemancı'nın terli alnını gıdıkladı. "Kimloc," diye bıyık altından mırıldandı.

Arka kapıya giden patikada yan yana yürürlerken Turqa homurdandı. "On bir yıldır ilk misafirisin. Sana bahşedilen onuru idrak edebiliyor musun, Köprüyakan?"

"Belli ki," dedi Kemancı ilgisizce, "torunlarına değer veriyor. On bir yıl mı dedin? Öyleyse bir önceki misafiri..."

"Malazan İmparatorluğu'ndan Baş Yumruk Dujek Tekkol'du."

"Tano tarikatının kutsal kenti Karakarang'ın barışçıl bir şekil-

de teslim olmasını müzakeresini ettiler. Kimloc, Malazan ordularını yok edebileceğini öne sürdü. Hem de tamamen. Lakin boyun eğdi ve boş tehditleriyle adı efsaneleşti."

Turqa alaycı bir homurtu çıkardı. "Yaşama her şeyden daha çok değer verdiği için şehrinin kapılarını açtı. İmparatorluğunuzun ölçüsünü aldı ve binlerce kişinin ölümünün onun nezdinde hiç önem taşımadığını anladı. Malazan istediğini elde edecekti ve istediği Karakarang'dı."

Kemancı yüzünü ekşitti. Konuşurken üslubu hayli iğneleyiciydi. "Ve eğer bu Aren'e yaptıklarını oraya da yapsınlar diye T'lan Imassları Kutsal Kent'e getirmemizi gerektirseydi onu da yapardık. Kimloc'un efsununun bile T'lan Imassları geri püskürtebileceğinden kuşkuluyum."

Çıkışta durdular. Kapıyı iterek açarken Turqa'nın kara gözlerinde eski bir acının izleri vardı. "Kimloc da kuşkuluydu," dedi. "Aren'deki katliam İmparatorluk'un çılgınlığını gün yüzüne çıkar—"

"Aren Ayaklanması'nda yaşananlar bir hataydı," diye tersledi Kemancı. "Logros T'lan Imasslara hiçbir emir verilmemişti."

Turqa'nın tek cevabı efkârlı, buruk bir sırıtışla dışarıdaki sokağı işaret etmek oldu. "Güle güle, Köprüyakan."

Gıcık olan Kemancı oradan ayrıldı.

Sevinçle cıyaklayan Moby coşkulu kanat çırpışlarla kendini dar odanın karşı ucuna fırlatıp Kemancı'nın göğsüne yapıştı. Lağımcı, gırtlak ezici bir sarılma teşebbüsünde bulunan familyarı küfrederek itti ve eşiği aşıp kapıyı arkasından çekti.

"Tasalanmaya başlıyordum," diye odanın diğer ucunu dolduran gölgelerden gürledi Kalam.

"İşim çıktı," dedi Kemancı.

"Sorun mu var?"

Omuz silken lağımcı dış harmaniyesini çıkararak alttaki deri kaplı zincir sürkotu* gözler önüne serdi. "Ötekiler nerede?"

"Bahçede," diye muzipçe yanıtladı Kalam.

Kemancı oraya giderken sırt çantasının önünde durakladı.

---

* Orj. *surcoat*; Genellikle zırhın üstüne giyilen ve neredeyse ayak bileklerine kadar inen bol, kolsuz bir ortaçağ giysisi. –çn

Çömelip Tano deniz kabuğunu çantaya soktu ve yedek gömleklerinin arasına itti.

Kalam oturduğu küçük masaya gelen dostuna bir testiden sulandırılmış şarap koydu, sonra kendi bardağını tekrar doldurdu. "Eee?"

"Şehir diken üstünde," dedi Kemancı, sözlerini sürdürmeden önce kana kana içerek. "Duvarlar sembollerle kaplı. Tahminimce bir hafta bile geçmeden sokaklar kıpkırmızı kesilecek."

"Atlarımız, katırlarımız ve erzakımız hazır. O zamana kadar Odhan'a yaklaşmış oluruz. Oralar daha güvenlidir."

Kemancı yoldaşını süzdü. Kalam'ın kara, ayımsı suratı kumaş kaplı pencereden sızan kısık gün ışığında parlıyordu. Suikastçının önündeki oyuklu masada bir çift bıçak, yanlarında da bir bileğitaşı duruyordu. "Olabilir. Olmayabilir de."

"Duvarlardaki elleri mi kastediyorsun?"

Kemancı homurdandı. "Demek onları sen de fark ettin."

"Ayaklanma sembolleri almış başını gidiyor, toplanma yerleri bildiriliyor, Dryjhna'ya yapılacak ayinler duyuruluyor – bütün bunları şehrin yerlileri kadar iyi okuyabilirim. Ama o insandışı el izleri bambaşka bir şey." Kalan öne eğilerek ellerine birer bıçak aldı ve oksitlenmiş yalımları aylakça çakıştırdı. "Bir istikameti gösterir gibiler. Güney."

"Pan'potsun Odhan," dedi Kemancı. "Bu kavuşum."

Suikastçı kara gözlerini önünde çakıştırdığı yalımlara dikerek duruldu. "Henüz öyle bir söylenti duymadım."

"Kimloc o görüşte."

"Kimloc!" Kalam sövdü. "Şehirde miymiş?"

"Öyle söyleniyor." Kemancı bir ağız dolusu şarap daha içti. Maceralarını –ve Ruhgezer'le yaptığı görüşmeyi– anlatması suikastçıyı dışarı yollardı. *Kimloc'u da Hood'un Kapısı'na. Onu, ailesini, muhafızlarını. Herkesi.* Karşısında oturan adam riske girmezdi. *Sana bir hediye daha, Kimloc... suskunluğum.*

Arka koridordan ayak sesleri geldi ve birkaç saniye sonra Crokus belirdi. "Burası bir mağara kadar karanlık," diye yakındı.

"Apsalar nerede?" diye öğrenmek istedi Kemancı.

"Bahçede – başka nerede olacak?" diye tersledi Darulu hırsız.

Lağımcı durgunlaştı. Eski huzursuzluğunu hâlâ üstünden tü-

müyle atabilmiş değildi. *Göz önünde olmadığında sorun çıkardı. Göz önünde olmadığında sırtını kollardın.* Kızın artık eskisi gibi olmadığını kabullenmekte hâlâ zorluk çekiyordu. *Zaten Suikastçıların Hamisi onu bir kez daha sahiplenmeyi seçerse alacağımız ilk uyarı gırtlağımızı kesecek bir bıçak olur.* İç geçirerek boynunun gergin kaslarını ovaladı.

Crokus masaya bir sandalye çekip oturdu ve şaraba uzandı. "Beklemekten usandık," diye duyurdu. "Bu kahrolası diyardan illa geçmemiz gerekiyorsa geçelim gitsin. Bahçe duvarının arkasında buharlar çıkaran ve lağım hendeğini tıkayan bir çöp yığını var. Her yanı farelerle kaynıyor. Hava o kadar sıcak ve sineklerle dolu ki nefes almakta zorlanıyorsun. Burada daha fazla kalırsak hastalığa yakalanacağız."

"Öyleyse umalım da o hastalık mavidil olsun," dedi Kalam.

"Neymiş o?"

"Dilin şişip maviye çalar," diye açıkladı Kemancı.

"Bunun nesi iyiymiş?"

"Konuşamazsın."

Kalam yıldızların ışıldadığı ama ayın henüz doğmadığı bir göğün altında Jen'rahb'a gidiyordu. Tepenin zirvesine çıkan eski rampalar bir devin merdivenlerini andırıyor, taş blokların Ehrlitan'ın başka yerlerinde kullanılmak üzere yontularak yerlerinden sökküldüğü noktalarda gedikler göze çarpıyordu. Uzun ve sırım gibi kökleri yamaç dolgusunun derinlerine kadar inen birbirine dolanık çalılar boşlukları dolduruyordu.

Suikastçı önüne çıkan molozları kıvrakça aşarken birileri aşağıdaki sokaklardan yukarı bakabilir diye başını eğik tutuyor, böylece göğe fazla bir siluet düşürmüyordu. Şehir tenha, sessizliği anormaldi. Az sayıdaki Malazan devriyesinin askerleri, hayaletlerden başka bir şeyin uğramadığı bir kabristanı korumakla görevlendirilmişçesine kendilerini neredeyse yapayalnız bulmuşlardı. Ara sokaklarda yürürlerken tedirginlikleri onları gürültü yapmaya sevk ettiği için Kalam fazla bir çaba harcamaksızın onlardan sakınmayı başarmıştı.

Bir zamanlar zirvenin dış duvarının bir parçası olan iki büyük kireçtaşı bloğun arasından geçerek nihayet doruğa ulaştı. Durak-

layıp tozlu gece havasından derin nefesler aldı ve aşağıdaki Ehrlitan sokaklarına baktı. Eskiden şehrin Kutsal Falah'd'ının kaldığı Yumruk'un Kalesi tıpkı bir kömür yatağından dışarı uzanmış sıkılı bir el gibi karanlık ve biçimsiz bir kütle olarak aydınlık tesisten yükseliyordu. Lakin o taş binada Malazan İmparatorluğu'nun askeri valisi saklanıyor, adam hem Al Kılıçlar'ın hem de henüz kentten atılmamış yahut öldürülmemiş Malazan casusları ile sempatizanlarının hararetli ikazlarına kulaklarını tıkıyordu. Ehrlitan'ın çevresindeki stratejik noktalara kurulu dış garnizon karakollarından çağrılmış kuvvetler de dahil işgalci alayın tamamı kalenin kendi kışlasına çekilmişti. Kale bu kadar çok sayıda kişiyi barındıramazdı – kuyu şimdiden kirlenmişti ve askerler yıldızların altında, dış avlunun döşeme taşlarında yatıyorlardı. Limanda çok eski iki Falar kadırgası Malazan dalgakıranının açıklarına demirlemiş bekliyordu ve İmparatorluk rıhtımlarında yalnız, sayıca eksik olan bir piyade bölüğü tutuluyordu. Henüz kimse onlara el kaldırmamış olmasına rağmen Malazanlar kuşatma altındaydılar.

Kalam çelişkili sadakatler arasında kalmıştı. Doğum itibarıyla işgal edilenlere mensuptu ama tercihen İmparatorluk bayrağı altında savaşmıştı. O İmparator Kellanved için savaşmıştı. *Ve de Dassem Ultor, Alakarga ve Dujek Tekkol için. Ama Laseen için değil. İhanet, o bağları uzun zaman önce kopardı.* İmparator bu başkaldırının kalbini daha ilk atışında sökerdi. Kısa ama mütemadi bir katliamı uzun bir barış izlerdi. Fakat Laseen eski yaraların iltihaplanmasına müsaade etmişti ve şimdi yaşanacak olanlar Hood'u bile susturacaktı.

Kalam yeniden tepenin zirvesine doğru döndü. Önündeki arazi bir kırık kireçtaşı, tuğla, kumbatan* ve dallı budaklı çalılık labirentiydi. Simsiyah su birikintilerinin üstünde böcek bulutları asılı duruyor, aralarında yarasalar ve rhizanlar uçuşuyordu.

Merkezin yakınında bir kulenin ilk üç katı eğikçe yükseliyor, tepesinde çıkmış ve susuzluktan yamulmuş bir ağacın kökleri aşağı sarkıyordu. Kulenin dibinde açık bir ağzı andıran bir kapı aralığı görülüyordu.

Kalam kapı aralığını bir müddet inceledi, ardından oraya yak-

* Suyun kireçtaşı gibi çözünebilir bir kaya tabakasını oyarak açtığı çukur. –çn

laştı. Girişe on adım kala içeride titrek bir ışık gördü. Suikastçı bıçaklarından birini çekti, sapını bir taş bloğa iki kez vurdu, sonra da kapı aralığına kadar yürüdü. Karanlıktan gelen bir ses onu durdurdu.

"Daha fazla yaklaşma, Kalam Mekhar."

Kalam'ın tepkisi sert oldu. "Mebra, sesini tanımadığımı mı sanıyorsun? Senin gibi aşağılık rhizanlar asla yuvalarından fazla uzaklaşmazlar. O sayede seni kolayca buldum. Buraya kadar izini sürmem daha bile kolay oldu."

"İlgilenecek önemli işlerim var," diye hırıldadı Mebra. "Neden geri geldin? Benden ne istiyorsun? Borcum Köprüyakanlar'aydı ama artık Köprüyakanlar yok."

"Borcun banaydı," dedi Kalam.

"Yani yanan köprü armalı bir sonraki Malazan iti beni bulduğu zaman o da alacaklı olduğunu iddia edebilecek mi? Ya ondan sonraki ve ondan sonraki? Ah hayır, Kal—"

Mebra henüz farkına bile varmadan suikastçı kapıya ulaşmıştı. Kolunu hızla karanlığa daldırıp şaşmaz bir tutuşla casusu boğazından yakaladı. Kalam cıyaklayan adamın ayaklarını yerden kesti ve onu bir duvara çarptı. Casusu orada tutarak göğüs kemiğinin üzerindeki çukura bıçağın sivri ucunu dayadı. Mebra'nın bağrına bastığı bir şey elinden kayarak aralarından geçti ve tok bir sesle yere düştü. Gözlerini casusunkilere diken Kalam cisme bakmadı bile.

"Borç," dedi.

"Mebra onurlu biridir," dedi casus nefes nefese. "Her borcunu öder! Seninkini de öder!"

Kalam sırıttı. "Daha şimdi kemerindeki hançeri kavrayan elini orada tutsan iyi edersin, Mebra. Ne planlıyorsan görüyorum. Gözlerinden okunuyor. Şimdi sen de benimkilere bak. Ne görüyorsun?"

Mebra'nın soluması hızlandı. Alnından ter aktı. "Merhamet," dedi.

Kalam'ın kaşları kalktı. "Ölümcül bir yanılgı—"

"Hayır, hayır! Merhamet dileniyorum, Kalam! Gözlerinde yalnızca ölüm görüyorum! Mebra'nın ölümü! Borcumu ödeyeceğim, eski dostum. Çok şey biliyorum – Yumruk'un bilmesi gereken her şeyi! Ehrlitan'ı onun ellerine teslim edebilir—"

"Ona ne şüphe," diyen Kalam adamın boğazını bırakıp geri çekildi. Mebra duvardan aşağı kayıp acizce yere çömeldi. "Ama Yumruk'u kaderine terk et."

Casus gözlerinde ani bir kurnazlıkla başını kaldırdı. "Kanun kaçağı ilan edildin. İmparatorluk'a geri dönmek gibi bir arzun yok. Yine Yedi Kentli'sin! Kalam, Yedi senden razı olsun!"

"İşaretlere ihtiyacım var, Mebra. Odhan'dan güvenle geçebilmek için."

"Onları zaten biliyor—"

"Semboller yavrulamış. Ben *eskileri* biliyorum ve onlar karşıma çıkan ilk kabilede beni canımdan eder."

"Tek bir sembolle yoluna gidebilirsin, Kalam. Yedi Kent'in bir ucundan diğerine kadar. Yemin ederim."

Suikastçı geri çekildi. "Neymiş o sembol?"

"Sen Dryjhna'nın çocuğu, bir Kıyamet askerisin. Hortum sembolünü yap – hatırlıyor musun?"

Kalam kuşkuyla kafa salladı. "Lakin daha başka bir sürü yeni sembol gördüm. Onlar ne ayak?"

"Çekirge bulutları arasında sadece bir tane var," dedi Mebra. "Al Kılıçlar'ı kör tutmanın daha iyi bir yolu olabilir mi? Lütfen, Kalam, artık gitmelisin. Borcumu ödedim..."

"Bana kalleşlik ettiysen, Adaephon Ben Delat'ın bundan haberi olur. Söyle bana, kovanlarını açığa çıkarırsa Tez Ben'den kaçabilir misin?"

Mebra mehtap kadar solgun bir suratla başını iki yana salladı. "Hortum."

"Evet, Yedi üstüne yemin ederim."

"Kıpırdama," diye buyurdu Kalam. Bir elini kemerindeki uzunbıçağın sapında tutarak öne çıktı ve çömelip Mebra'nın az önce düşürdüğü nesneyi aldı. Casusun nefesini tuttuğunu duyunca gülümsedi. "Ben bunu teminat olarak yanımda götürürüm."

"Lütfen, Kalam—"

"Sus." Suikastçı kendini tülbende sarılı bir kitap tutarken buldu. Kirli kumaşı açtı. "Hood aşkına!" diye fısıldadı. "Baş Yumruk'un Aren'deki depolarından... bir Ehrlii casusunun ellerine." Başını kaldırıp Mebra'yla göz göze geldi. "Pormqual'ın Kıyamet'i salıverecek şeyin çalındığından haberi var mı?"

Ufak tefek adam sırıtarak bir sıra sivri, gümüş uçlu dişi meydana çıkardı. "Ahmağın başını koyduğu yastığı çalsan ruhu duymaz. Görüyorsun ya, Kalam, eğer bunu teminat olarak alırsan Kıyamet'in her savaşçısı peşine düşer. Dryjhna Kutsal Kitabı kurtarıldı ve Raraku'ya geri götürülmesi lazım. Orada Kâhine—"

"Hortum'u çıkaracak," diye tamamladı Kalam. Kadim Kitap ellerine bir granit tabaka kadar ağır geliyordu. Bhederin postundan cildi lekeli ve yırtık olup kuzu derisi sayfaları lanolin ve kanyemişi mürekkebi kokuyordu. Ve o sayfalarda... *deliliğin sözcükleri yazıyor ve Kutsal Çöl'de Kâhine Sha'ik, yani isyanın vadedilen lideri bekliyor...* "Bana son sırrı da söyleyeceksin, Mebra – bu kitabı taşıyanın bilmesi gerekeni."

Casusun gözleri panikle aralandı. "Rehinen o olamaz, Kalam! Onun yerine beni al, sana yalvarırım!"

"Kitap'ı Raraku Kutsal Çölü'ne götüreceğim," dedi Kalam. "Sha'ik'in ellerine teslim edeceğim ve böylece geçiş hakkı kazanacağım, Mebra. Ve eğer herhangi bir kalleşlik tespit edersem, peşimde tek bir Kıyamet askeri bile görürsem Kitap'ı imha edeceğim. Beni anlıyor musun?"

Mebra terli gözlerini kırpıştırdı, ardından başıyla onayladı. "Kanının karıştığı kum rengi bir aygıra binmelisin. Kırmızı bir telaba giymelisin. Her gece geldiğin istikamete dönüp dizlerinin üstüne çökmeli, Kitap'ı açmalı ve Dryjhna'ya seslenmelisin. Daha başka tek kelime bile söylememelisin zira Hortum tanrıça seni duyup riayet edecek – ve izlerin tamamen silinecek. Bir saat sessizce beklemelisin, sonra Kitap'ı tekrar sarmalısın. Onu asla gün ışığına maruz bırakmamalısın zira Kitap'ı uyandırmak Sha'ik'e düşer. Bu talimatları şimdi bir kez daha tekrarlayacağım."

"Gerek yok," diye hırıldadı Kalam.

"Gerçekten de kanun kaçağı mısın?"

"Bu yeterli bir kanıt değil mi?"

"Dryjhna'nın Kitabı'nı Sha'ik'in ellerine teslim edersen adın ebediyen dillere şarkı olur, Kalam. Yok eğer davaya ihanet edersen adın kumlara tükürülür."

Suikastçı Kitap'ı yeniden tülbentle sardı, ardından onu tuniğinin kıvrımları arasına soktu. "Konuşmamız bitmiştir."

"Yedi seni kutsasın, Kalam Mekhar."

Tek cevabı bir homurtu olan Kalam kapı aralığına gitti ve duraklayıp dışarıyı gözden geçirdi. Ay ışığında kimseyi görmeyince açık havaya çıktı.

Mebra sindiği duvardan ayrılmaksızın suikastçının gidişini seyretti. Kalam'ın taşları, tuğlaları ve molozları aşarken çıkaracağı seslere kulak kabartsa da hiçbir şey duymadı. Casus alnındaki teri sildi, başını serin taşlara dayadı ve gözlerini kapadı.

Birkaç dakika sonra kulenin girişinde zırh hışırtıları işitti. "Onu gördünüz mü?" diye sordu gözlerini açmadan.

Ona alçak bir gürleme cevap verdi. "Lostara peşinden gidiyor. Kitap onda mı?"

Mebra'nın ince ağzı bir tebessümle genişledi. "Beklediğim konuk değildi. Ah hayır, böyle talihli bir ziyaret aklımın ucundan bile geçmedi. O Kalam Mekhar'dı."

"Köprüyakan mı? Hood aşkına, Mebra; bilseydim bu kuleden bir adım bile uzaklaşmasına fırsat bırakmadan onu doğrardık."

"Deneseydiniz," dedi Mebra, "sen, Aralt ve Lostara şu anda Jen'rahb'ın susuz köklerini kanınızla yıkıyor olurdunuz."

İrikiyim savaşçı bir kahkaha atıp içeri girdi. Casus onun arkasında Aralt Arpat'ın kule girişini koruduğunu tahmin etti. Adam mehtabı büyük ölçüde kesecek kadar uzun boylu ve genişti.

Tene Baralta eldivenli ellerini belinin her iki tarafındaki kılıçların topuzlarına koydu. "Yanaştığın ilk adamdan ne haber?"

Mebra iç geçirdi. "Söyledim ya, muhtemelen bunun gibi bir düzine geceye ihtiyacımız olurdu. Herif ürktü. Şimdiye kadar herhalde G'danisban'a yolunu yarılamıştır. Makul herkesin yapacağı gibi... fikrini değiştirdi." Casus ayağa kalkıp telabasındaki tozu süpürdü. "Şansımıza inanamıyorum, Baralta—"

Tene Baralta'nın zırhlı elleri gözün takip edemeyeceği bir hızla ileri atılıp Mebra'ya vurdu. Eldivenlerin mahmuzlu halkaları casusun yüzünde derin yarıklar açtı ve duvara kan sıçradı. Geri geri sendeleyen Mebra ellerini yırtık yüzüne götürdü.

"Çok laubalisin," dedi Baralta sakince. "Herhalde Kalam'ı hazırlamışsındır. Uygun... talimatları verdin mi?"

Mebra kan tükürdü, ardından başıyla onayladı. "Onu rahatlıkla takip edebileceksin, Komutan."

"Sha'ik'in kampına kadar mı?"

"Evet. Ama yalvarırım dikkatli olun, efendim. Eğer Kalam sizi sezerse Kitap'ı yok eder. En az bir gün arkasında kalın."

Tene Baralta kemerindeki bir keseden bir parça bhederin postu çıkardı. "Buzağı anasını özlüyor," dedi.

"Ve onu şaşmadan arıyor," diye tamamladı Mebra. "Sha'ik'i öldürmek için bir orduya ihtiyacın olacak, Komutan."

Al Kılıç gülümsedi. "Orası bizi ilgilendirir, Mebra."

Derin bir nefes alan casus konuşmadan önce tereddüt etti. "Tek bir isteğim var, efendim."

"İsteğin mi?"

"Ricam, Komutan."

"Neymiş?"

"Kalam sağ kalsın."

"Yaraların simetrik değil, Mebra. Müsaade et yüzünün öbür tarafını da okşayayım."

"Bana kulak ver, Komutan! Köprüyakan, Yedi Kent'e döndü. Kıyamet'in askeri olduğunu iddia ediyor. Peki ama Kalam sahiden de Sha'ik'in tarafına geçer mi? Yönetmek için doğmuş biri kulluk etmekle yetinir mi?"

"Ne demeye çalışıyorsun?"

"Kalam başka bir sebeple burada, Komutan. Tek derdi Pan'potsun Odhan'dan güvenle geçmek. Kitap'ı yanında götürüyor çünkü öyle yapması o geçişi garantileyecek. Suikastçı güneye gidiyor. Neden? Bence bu Al Kılıçlar'ın –ve de İmparatorluk'un– bilmesi gereken bir şey. Ve öyle bir bilgi ancak o nefes aldıkça edinilebilir."

"Bir tahminin var."

"Aren."

Tene Baralta alaycı bir homurtu çıkardı. "Pormqual'ın kaburgaları arasına bir bıçak saplamak için mi? Öyle yapması canımıza minnet."

"Baş Yumruk, Kalam'ın umurunda değil."

"O zaman Aren'de ne işi var?"

"Aklıma tek bir şey geliyor, Komutan. Malazan'a gidecek bir gemi." Yüzü acıyla zonklayan, kamburu çıkmış Mebra sözlerinin Al Kılıç komutanının zihnine işlemesini çekingen gözlerle seyretti.

Tene Baralta uzunca bir sürenin ardından alçak sesle konuştu. "Planın ne?"

Öyle yapmak canını yaksa da Mebra gülümsedi.

Birbirine dayalı devasa kireçtaşı tabakalarını andıran yamaçlar, çöl tabanından dört yüz kulaç yükseliyordu. Yıpranmış cephelerde açılmış derin yarıklardan en büyüğünde bir kule mevcuttu. Tuğlaların arasında tek bir kemerli pencere siyahlığıyla dikkat çekiyordu.

Mappo titrek bir iç geçirdi. "Bariz bir giriş görmüyorum ama bir tane olmalı." Başını çevirip yoldaşına göz attı. "İçerisinin boş olmadığı fikrindesin."

Icarium kaşlarındaki kurumuş kanı kazıdı, ardından kafa salladı. Kılıcını kınından yarısına kadar çektiğinde çentikli ağza yapışmış et parçacıklarına kaşlarını çattı.

D'iver onları hazırlıksız yakalamıştı. İki yolcu kamp kurmaya hazırlanırken on adım sağlarındaki bir sel yatağından kum rengi bir düzine leopar fırlamıştı. Hayvanlardan biri Mappo'nun sırtına atlayıp onu ensesinden ısırmış, sivri dişleri Trell'in sert derisini delmişti. Avına bir antilopmuş gibi saldıran yaratık Mappo'nun soluk borusunu ezerek onu yere yıkmak istemişti ama Mappo antilop falan değildi. Köpekdişleri derine batsa da kastan başka bir şey bulamamışlardı. Çileden çıkan Trell elini sırtına atıp hayvanı omuzlarından sökmüştü. Hırlayan leoparı ensesindeki deriden ve kalçalarından tutmuş, bir kayaya çarparak kafasını kırmıştı.

Diğer on biri Icarium'u kuşatmıştı. Mappo saldırganının leşini bir kenara fırlatıp döndüğünde hayvanlardan dördünün melez Jaghut'un etrafında kıpırtısız yattığını görmüştü. Bakışları Icarium'a çevrilirken Trell ani bir korkuya kapılmıştı. *Ne kadar? Jhag ne kadar ileri gitti? Beru, ne olur bize yardım et.*

Öbür hayvanlardan biri çenesini Icarium'un sol uyluğuna kapatmıştı ve Mappo savaşçının kadim kılıcının yukarıdan aşağıya savrularak leoparın kellesini uçurmasını seyretmişti. Kellenin kısa bir süre düşmeyip kanlar fışkırtan bir yumru gibi savaşçının bacağına tutunması tüyler ürpertici bir ayrıntı olmuştu.

Sağ kalan kediler avlarının etrafında turluyordu.

Mappo ileri atıldı ve savrulan bir kuyruğu yakaladı ve cıyak-

layan yaratığı böğürerek havaya fırlattı. Boşlukta çırpınarak yedi sekiz adım uçan leoparın bir kaya duvarına çarpmasıyla omurliği kırıldı.

D'iver için daha şimdiden çok geçti. Hatasını anlayan yaratık kaçmayı denedi ama Icarium ona aman vermedi. Ağıtı andıran bir sesle uluyan Jhag geriye kalan beş leoparın arasına daldı. Hayvanlar dağılsalar da yeterince hızlı değillerdi. Kanlar fışkırdı, kumlara et parçaları saçıldı. Saniyeler içinde beş leş daha yere serildi.

Icarium hızla dönerek başka kurbanlar aradı ve Trell yarım adım geri çekildi. Az sonra tiz ağıtı kısılıp giden Icarium yavaşça doğruldu. Duygusuz bakışları Trell'i bulunca kaşlarını çattı.

Mappo yoldaşının kaşlarındaki kan damlalarını gördü. Ürkütücü ses kesilmişti. *Fazla kalmadı. Emniyet. Aşağıdaki tanrılar aşkına, bu yolu izlemekle ahmaklık ediyorum. Yakın, çok fazla yakın.*

Bu kadar bolca akan D'iver kanının kokusu başkalarını da oraya çekecekti. İkili kamp malzemelerini çabucak toplayıp hızlı bir tempoyla yola koyuldu. Icarium gitmeden önce sadağından tek bir ok çıkarıp açıkça görüleceği bir noktada kumlara sapladı.

Gece boyunca koşar adım ilerlediler. Onları acele ettiren şey ölüm korkusu değildi; her ikisini de asıl yıldıran şey öldürmekti. Mappo yoldaşının okunun yeterli bir ikaz olması için dua etti.

Şafakta doğu kayalığına gelmişlerdi. Yarların ötesinde Raraku'yu Pan'potsun Odhan'dan ayıran aşınmış sıradağlar yükselmekteydi.

Oku hiçe saymış bir şey belki bir fersah geriden izlerini sürmekteydi. Trell onu bir saat önce sezinlemişti. Peşlerindeki bir Tektutan'dı ve aldığı biçim kocamandı.

"Bize tırmanacak bir yol bul," diyen Icarium yayına kiriş taktı. Kalan oklarını yan yana dizdi ve gözlerini kısarak geldikleri tarafa döndü. Yüz adımdan sonra sıcaklık dalgası ötedeki her şeyi örten bir perde gibi yükseliyordu. Tektutan kendini gösterip hücum ederse Jhag yarım düzine ok atacak kadar zaman bulurdu. Okların saplarına kazınmış kovanlar bir ejderhayı bile alaşağı edebilirdi ama Icarium'un yüz ifadesi bu düşünceden tiksindiğini ele veriyordu.

Mappo ensesindeki yara deliklerini yokladı. Yırtık et sıcak ve

iltihaplı olup sinek kaynıyor, kaslar derin bir zonklamayla sızlıyordu. Trell çantasından bir jegura kaktüsü dilimi çıkardı ve yaralara bitkinin suyunu sıktı. Uyuşukluk çabucak yayılarak son birkaç saatte kendisini sırılsıklam terleten batmalı acıyı çekmeksizin kollarına oynatabilmesini sağladı. Mappo ani bir ürpertiye kapıldı. Kaktüsün suyu o kadar güçlüydü ki günde yalnızca bir defa kullanılabilirdi, yoksa uyuşturucu etki kalbe ve ciğerlere yayılırdı. O da yetmezmiş gibi sinekleri daha çok susatırdı.

Mappo kaya yüzeyindeki yarığa yaklaştı. Trell'ler ovalarda yaşarlardı. Mappo'nun tırmanma alanında özel bir becerisi yoktu ve kendisini bekleyen işi iple çektiği söylenemezdi. Yarık sabah güneşinin ışığını yutacak kadar genişti ve alt kısmı omuzlarının ancak ucu ucuna sığabileceği kadar dardı. Mappo başını eğerek içeri girdiğinde serin, küf kokulu hava bir diğer ürpertiyi tetikledi. Gözleri karanlığa çabucak alışan Trell yarığın arka duvarının altı adım uzakta olduğunu gördü. Bir basamakla veya tutamakla karşılaşmadı. Başını kaldırıp yukarı baktı. Yükseldikçe genişleyen yarık, Mappo'nun kule tabanı olduğunu tahmin ettiği bir engele kadar kesintisiz devam ediyordu. Yukarı çıkmanın sallanan düğümlü bir halat gibi kolay bir yolu yoktu. Hüsranla homurdanan Mappo tekrar gün ışığına adım attı.

Icarium ok sürdüğü yayını doğrultmuş, geldikleri tarafa doğru dönmüş bekliyordu. Otuz adım uzağında devasa bir boz ayı dört ayak üstünde sallanıyor, burnunu havaya kaldırmış rüzgârı kokluyordu. Tektutan gelmişti.

Mappo yoldaşının yanına gitti. "Bunu tanıyorum," dedi usulca.

Jhag silahını indirip kirişi gevşetti. "Dönüşüyor," dedi.

Ayı onlara doğru yalpaladı.

Ansızın bulanık görmeye başlayan Mappo gözlerini kırpıştırdı. Ağzı pütürlendi, değişimin getirdiği keskin kokuyla burun delikleri seğirdi. İçgüdüsel bir korku dalgası, yutkunmayı güçleştiren tozlu bir kuruluk hissetti. Az sonra dönüşüm tamamlandı. Göz kamaştırıcı gün ışığında çıplak ve solgun bir adam onlara doğru emin adımlarla yürüdü.

Mappo başını yavaşça iki yana salladı. Tektutan kılık değiştirdiğinde kocaman ve güçlü kuvvetli bir kas yığınıydı. Lakin

şimdiki gibi insan biçimindeyken boyu bir buçuk metreyi geçmeyen Messremb, neredeyse tüysüz ve kıtlıktan çıkmışçasına cılızdı. Dar bir çehreye ve kazma dişlere sahip yaratığın lal taşı rengindeki ufacık gözleri, ağzını bir sırıtışla büken pörsümüş keyif yuvaları misali parlamaktaydı.

"Mappo Trell, seni kokundan tanıdım!"

"Uzun zaman oldu, Messremb."

Tektutan, Jhag'ı süzüyordu. "Evet, en son Nemil'in kuzeyinde görüşmüştük."

"Bana kalırsa o gür çam ormanları sana daha uygundu," diyen Mappo'nun aklı kısa bir süreliğine o zamana, dev Trell kervanlarının ve çıkılan büyük yolculukların daha özgür günlerine gitti.

Adamın sırıtışı kayboldu. "Öyleydi. Ve sen, bayım, mekanizmaların yaratıcısı ve artık hem D'iverlerin hem de Tektutanların belası Icarium olmalısın. Bil ki yayını indirmene sevindim – nişan almanı seyrederken göğsümde sanki davullar çalıyordu."

Icarium'un kaşları çatıktı. "Seçme şansı tanınsa kimsenin belası olmazdım," dedi. "Habersizce saldırıya uğradık," diye eklerken üslubu ne gariptir ki kararsızdı.

"Diğer bir deyişle bahtsız yaratığı uyarma fırsatı bulamadın. Tanrılar ruhunun parçalarını bağışlasınlar. Öte yandan ben hiç de aceleci değilimdir. Tek lanetim meraklı bir burundur. Trell'inkine nasıl bir kokunun karıştığını merak ettim. Jaghut kanına çok yakın olmakla beraber farklıydı. Şimdi gözlerim bana aradığım cevabı verdiklerine göre Yol'a devam edebilirim."

"Seni nereye götürdüğünü biliyor musun?" diye sordu Mappo.

Messremb tedirginleşti. "Kapıyı gördün mü?"

"Hayır. Orada ne bulmayı bekliyorsun?"

"Cevaplar, eski dostum. Şimdi aramıza biraz mesafe koyarak sizi tahavvülümün tadından esirgeyeceğim. Bana şans diliyor musun, Mappo?"

"Diliyorum, Messremb. Bir de uyarı ekliyorum: Dört gece evvel Ryllandaras'la yollarımız kesişti. Dikkatli ol."

Tektutan'ın gözlerinde o vahşi ayıdan kalma bir parıltı belirdi. "Ona bakarak olurum."

Mappo ile Icarium adamın yürüyüp gitmesini ve bir kayalık

çıkıntının arkasında gözden kaybolmasını seyrettiler. "İçinde delilik kol geziyor," dedi Icarium.

Trell bu sözleri duyunca irkildi. "Hepsinin içinde," deyip iç geçirdi. "Bu arada henüz bir yokuş bulabilmiş değilim. Mağara hiçbir şey ele vermiyor."

O sırada kulaklarına yavaş yavaş inip kalkan nallı toynakların sesi ulaştı. Kayalık yamaca paralel bir keçiyolundan siyah bir katıra binen bir adam çıkageldi. Yüksek bir tahta eyerde bağdaş kurmuş oturan adam yırtık pırtık, kirli bir telaba giymişti. Süslü eyer boynuzunda duran elleri pas rengindeydi. Yüz hatları bir kapüşonun altında gizliydi. Tuhaf görünümlü bir hayvan olan katırın, gözleri gibi burnu ve kulaklarının derisi de siyahtı. Taşıdığı toz lekeleri ve kurumuş kana benzer serpintiler hariç abanoz tonunda açık renkli bir yer yoktu.

Adam onlara yaklaşırken eyerde sallanıyordu. "Çıkıştan başka giriş yok," diye tısladı. "Henüz saati gelmedi. Alınan bir cana karşılık verilen bir can, bu sözü unutmayın, onu unutmayın. Yaralısın. Enfeksiyonla parlıyorsun. Uşağım seninle ilgilenir. Yardımsever adamcağızın tuzlu ellerinden biri buruşuk, diğeri pembedir – bunun önemini aklın alıyor mu? Daha değil. Daha değil. Ne kadar az sayıda... konuk. Ama bekliyordum sizi."

Yarığın karşısında duran katır iki yolcuyu acıklı bakışlarla süzerken sahibi bacaklarını bağdaş pozisyonundan çıkarmaya uğraştı. Gayretine acı sızlanmaları eşlik etti ve sonunda telaşlı çabaları dengesini bozdu. Adam bir korku cıyaklamasıyla devrilerek küt diye tozun toprağın içine düştü.

Telabanın dokusuna parlak kırmızı bir lekenin yayıldığını gören Mappo öne çıktı. "Sen de yaralısın, bayım!"

Bacaklarını çapraşık pozisyondan kurtaramayan adam ters dönmüş bir kaplumbağa gibi yerde kıvrandı. O kıvranırken kapüşonu sıyrılarak gagaya benzeyen büyük bir burnu, tutam tutam seyrek gri sakalı, dövmelerle kaplı kel bir kafayı ve koyu bal renginde bir teni açığa çıkardı. Adam yüzünü ekşitirken inci gibi bembeyaz dişlerini gösterdi.

Yanına diz çöken Mappo gözlerini kısarak onca kan akıtan yaraya ait bir belirti aradı. Trell'in burnuna keskin bir demir kokusu çalındı. Az sonra elini adamın harmaniyesinin altına sok-

tuğunda tıpası çıkmış bir tulum buldu. Homurdanarak Icarium'a göz attı. "Kan değil. Boya. Kırmızı aşıboyası."

"Bana yardım et, öküz herif!" diye çıkıştı adam. "Bacaklarım!"

Şaşkına dönen Mappo adamın bacaklarını birbirinden ayırmasına yardım etti. Her hareketi yabancıdan iniltiler kopardı. Adam serbest kalır kalmaz doğrulup oturdu ve kendi uyluklarına şaplak atmaya başladı. "Uşak! Şarap! Hay tahtakurusu yemiş beynine lanet olsun, şarap getir!"

"Ben uşağın değilim," diye soğuk bir cevap veren Mappo geri çekildi. "Ayrıca bir çölü katederken üstümde şarap taşımam."

"Sana demiyorum, barbar!" Adam etrafına dik dik bakındı. "Nerede o?"

"Kim?"

"Uşağım elbette. Tek görevinin beni taşımak olduğunu sanı... Ah, işte!"

Adamın bakışlarını takip eden Trell kaşlarını çattı. "O bir katır, bayım. Bir şarap tulumunu, bir kadehi dolduracak kadar iyi tutabileceğini sanmam." Icarium'a sırıtsa da Jhag'ın gelişmelere ilgi gösterdiği yoktu; yayının kirişini çözmüştü ve şimdi bir kayaya oturmuş kılıcını temizliyordu.

Adam yerden kalkmadan avuç dolusu kum toplayıp katıra attı. İrkilen hayvan anırdı ve yarığa doğru fırlayıp mağarada gözden kayboldu. Adam of çekerek yerden zar zor kalktı ve yalpalayarak ayakta durdu. Önünde tuttuğu elleri bir tür tikle birbirini çekiştiriyordu.

"Konuklara çoğunluğu kaba bir karşılama," diyerek gülümseme teşebbüsünde bulundu. "Çok. *Çok* kaba bir karşılama, demek istedim. Anlamsız özürler ve nazik jestler çok önemlidir. Geçici misafirperverlik eksikliği için çok üzgünüm. Ah evet, öyleyim. Bu tapınağın efendisi olmasaydım daha çok pratik yapardım. Bir mürit yaltaklanmakla ve yılışmakla yükümlüdür. Sonra da homurdanmakla ve yoldaşlarına sefilce yakınmakla. Ah, işte geliyor Uşak."

Mağaradan siyah bir cüppe giyen geniş omuzlu, çarpık bacaklı bir adam çıkmıştı. Elindeki tepside bir testi ve kil bardaklar taşıyan adam yüzüne bir hizmetçi peçesi takmış, peçe yalnızca koyu kahverengi gözlerini açıkta bırakmıştı.

"Tembel budala! Hiç örümcek ağı gördün mü?"

Uşağın Malazan aksanı Mappo'yu şaşırttı. "Görmedim, Iskaral."

"Bana unvanımla hitap et!"

"Baş Rahip—"

"Yanlış!"

"Tesem Gölge Tapınağı Baş Rahibi Iskaral Pust—"

"Salak! Sen Uşak'sın! Öyleyse ben kimim?"

"Efendi."

"Evet." Iskaral, Mappo'ya doğru döndü. "Birbirimizle nadiren konuşuruz," diye açıkladı.

Icarium yanlarına geldi. "Demek burası Tesem. Bana onun Düşler Kraliçesi'ne adanmış bir manastır olduğu söylenmişti."

"Çekip gittiler," diye tersledi Iskaral. "Fenerlerini de yanlarında götürüp geride bir tek—"

"Gölgeler bıraktılar."

"Ne akıllı bir Jhag. Ama zaten bundan haberdar edildim. Ah, evet. Siz ikiniz az pişmiş domuzlar kadar hastasınız. Uşak odalarınızı hazırladı. Şifalı otlardan, köklerden, ilaçlardan ve iksirlerden bir de çorba yaptı. İçine paralt, emülör, tralb—"

"Bunlar birer zehir," diye belirti Mappo.

"Öyle mi? Domuzun ölmesine şaşmamak lazım o zaman. Vakit neredeyse geldi. Yukarı çıkmaya hazırlanalım mı?"

"Önden buyur," diye davette bulundu Icarium.

"Alınan bir cana karşılık verilen bir can. Beni takip edin. Hiç kimse Iskaral Pust'u faka bastıramaz." Baş Rahip haşin bir kaş çatışla yarığın karşısına geçti.

Mappo'nun akıl erdiremediği bir sebepten dolayı beklediler. Trell birkaç dakika sonra genzini temizledi. "Müritlerin aşağıya bir merdiven sarkıtacaklar mı?"

"Müritler mi? Müridim falan yok. Böylece zorbalık fırsatı da yok. Arkamdan homurdanmalar ve mızmızlanmalar olmaması çok üzücü. Bu Baş Rahip için memnun edici mükâfatlar çok az. Tanrımın fısıldamaları da olmasaydı inanın hiç uğraşmazdım. Yaptığımı ve yapmak üzere olduğumu hesaba katacağınıza güvenim tam."

"Çatlakta bir kıpırtı görüyorum," dedi Icarium.

Iskaral homurdandı. "Bhok'arallar. Bu yamaç yüzeyinde yuva yaparlar. Miyavlayıp duran pis hayvanlardır. Devamlı müdahale edip onu bunu koklarlar, mihraba işerler, yastığıma kakalarını yaparlar. Başımın belasıdırlar. Beni gözlerine bir kestirdiler pir kestirdiler. Peki neden? Birinin bile derisini yüzmüşlüğüm yok. Medeni bir yemek için beyinlerini pişirip kafataslarından çıkarmışlığım yok. Ne kapan, ne tuzak ne de zehir kullandım. Yine de başımdan gitmiyorlar. Derdimin devası yok. Ben hayıflanmayayım da kimler hayıflansın."

Güneş daha da battıkça bhok'arallar cesaretlenerek yamaç yüzeyinin yükseklerinde tünekten tüneğe kondular, elleri ve ayaklarıyla kayadaki çatlaklar boyunca seğirterek gece beslenmesi için dışarı çıkan rhizanları –kanatlı küçük kertenkeleleri– aradılar. Ufak tefek ve maymunumsu bhok'arallar tıpkı yarasalar gibi kanatlı ve kuyruksuz olup ten ve kahverengi benekli postlara sahipti. Uzun köpekdişleri haricinde suratları şaşırtacak kadar insansıydı.

Kulenin tek penceresinden aşağı düğümlü bir halat atıldı. Minicik ve yuvarlak bir kafa dışarı çıkıp onlara baktı.

"Elbette," diye ekledi Iskaral, "birkaçının yararı olmuyor değil."

Mappo iç geçirdi. Bir Gölge Baş Rahibi'ne yakışacak cinsten sihirli bir yükseliş yöntemi beklemişti. "Yani tırmanacağız."

"Kesinlikle hayır," diye gücenikçe karşılık verdi Iskaral. "Uşak tırmanacak, sonra bizi yukarı çekecek."

"Beni taşıyabilmesi için muazzam kuvvette biri olması gerek," dedi Trell. "Tabii Icarium'u da."

Uşak tuttuğu tepsiyi yere bıraktı, ellerine tükürdü ve halata kadar yürüdü. Şaşırtıcı bir çeviklikle yukarı sıçradı. Iskaral tepsinin yanına çömelip üç bardağa şarap koydu.

"Uşak yarı bhok'araldır. Uzun kollar, demir gibi kaslar. Onlarla arkadaşlık kurar. Muhtemelen bütün illetlerimin kaynağı o." Iskaral kendine bir bardak aldı ve doğrulurken yerdeki tepsiyi işaret etti. "Uşak'ın şansına çok kibar ve sabırlı bir efendiyim." Dönüp adamın tırmanışını denetledi. "Acele et, seni gidi kuyruksuz köpek!"

Daha şimdiden pencereye varmış olan Uşak oradan içeri girip gözden kayboldu.

"Uşak Ammanas'ın armağanıdır. Alınan bir cana karşılık verilen bir can. Bir el eski, bir el yeni. Gerçek pişmanlık budur. Göreceksiniz."

Halat oynadı. Baş Rahip şarabından kalan son yudumu da başına dikti, bardağı fırlatıp attı ve halata doğru seğirtti. "Çok uzun süre açıkta kaldık! Savunmasızız. Çabuk olun!" Düğümlerden birine tutunup ayaklarını bir diğerine bastı. "Çek! Sağır mısın? Çek!"

Iskaral ok gibi yukarı fırladı.

"Makara," dedi Icarium. "Başka bir açıklaması olamayacak kadar süratli."

Omuzları yine acımaya başlayan Mappo surat ekşitti. "Herhalde beklediğin bu değildi."

"Tesem," dedi Icarium, rahibin pencereden geçmesini seyrederken. "Bir şifa mekânı. Yalnız başına tefekkür edebileceğin bir yer. Tomar ve kitap deposu. Doyumsuz rahibeleri de cabası..."

"Doyumsuz mu?"

Jhag bir kaşını kaldırıp dostuna göz attı. "Cidden."

"Ah, üzücü bir son."

"Hem de çok."

"Bu durumda," dedi Mappo halat yine sarkıtılırken, "sanırım yalnız başına tefekkür etmek beyni sapıttırmış. Bhok'arallarla akıl yarıştırmak ve çoğu kimsenin deli kabul ettiği bir tanrının fısıltılarını dinlemek..."

"Yine de burada güç var, Mappo," dedi Icarium alçak sesle.

"Evet," diye onayladı Trell, halata yaklaşırken. "Katır içeri girdiğinde mağarada bir kovan açıldı."

"Öyleyse Baş Rahip onu neden kullanmıyor?"

"Iskaral Pust hakkında kolay cevaplar bulabileceğimizden şüpheliyim, dostum."

"Sıkı tutunmaya bak, Mappo."

"Peki."

Icarium aniden uzanıp bir elini Mappo'nun omzuna koydu. "Dostum."

"Evet?"

Jhag'ın kaşları çatıktı. "Bir okum kayıp, Mappo. Dahası kılıcımda kan var ve sende feci yaralar görüyorum. Söyle bana,

Trell uzunca bir süre sessiz kaldı. "Sen uyurken bir leoparın saldırısına uğradım, Icarium. Silahlarını biraz kullandım. Değinmeye değmeyeceğini düşündüm."

Icarium'un kaşları daha da çatıldı. "Bir kez daha," diye yavaşça fısıldadı, "zaman kavramını yitirmişim."

"Dert etmeye değmez, dostum."

"Değseydi bana söyler miydin?" Jhag'ın gri gözlerinde çaresizce bir yakarış vardı.

"Neden söylemeyeyim ki, Icarium?"

3

Al Kılıçlar o sırada işgal altındaki yörelerde türeyen Malazan yanlısı teşkilatların en önde geleniydi. İmparatorluk'un birleştirici değerlerini benimseyen anlayışlarıyla kendilerini ilerici gören bu yarı askeri tarikat, muhalif hısımlarıyla muhatap olurken sergilediği acımasızca pragmatizmle kötü bir şöhrete kavuştu...

Fethedilenlerin Yaşantıları
Ilem Trauth

Felisin'in altında kıpırdamadan yattığı Beneth nihayet son bir titremeyle işini bitirdi. Adam kalkıp onun bir tutam saçını kavradı. Kirli yüzü kızarmıştı ve gözleri fener ışığında parlamaktaydı. "Zevk almayı öğreneceksin, yavrum," dedi.

Beneth onunla ne zaman yatsa, hemen ardından vahşice bir şey yüzeye çıkacak gibi olurdu. Felisin bu hissin geçeceğini biliyordu. "Öğreneceğim," dedi. "O bir günlüğüne dinlenebilecek mi?"

Beneth bir an için elini sıktı, sonra gevşetti. "Evet, dinlenebilecek." Gidip uçkurunu bağlamaya başladı. "Yine de ne gereği var anlamıyorum. Yaşlı adamın bir gözü toprağa bakıyor." Duraklayıp genç kızı incelerken hâlâ soluk soluğaydı. "Hood aşkına, be yavrum, amma güzelsin. Gelecek sefer biraz canlı ol. Sana iyi bakarım. Sabun, yeni bir tarak, lökseben bulurum. Burada, Burkaçlar'da çalışırsın; sözüm söz. Biraz zevk göster, yavrum, tek isteğim bu."

"Yakında," dedi Felisin. "Acımaz olduğunda."

Günün on birinci çanı çalmıştı. Uzak Burkaçlar kuyusuna bağlı üçüncü tüneldeydiler. Çürbacakların oydukları yarım kilometrelik tünelin büyük bölümü ancak emeklemeye imkân tanıyacak kadar yüksekti. Boğucu hava leş gibi Otataral tozu ve kaya teri kokuyordu.

Hemen hemen herkes şimdiye kadar Yakınışık'a varmış olurdu ama Beneth, Yüzbaşı Sawark'ın gölgesinde hareket eder ve canı ne isterse yapabilirdi. Adam, içinde bulundukları terk edilmiş tüneli sahiplenmişti. Felisin'in üçüncü ziyaretiydi bu. En zoru ilk sefer olmuştu. Beneth onu Kafatas'a, yani Dosin Çukuru'ndaki maden kampına gelişinden saatler sonra gözüne kestirmişti. Baudin'den daha iri olan Beneth de bir köleydi ama aynı zamanda diğer bütün kölelerin efendisi, muhafızların zalim ve tehlikeli ayakçısıydı. Üstelik şaşılacak kadar yakışıklıydı.

Felisin köle gemisinde çok çabuk öğrenmişti. Vücudundan başka takas edecek bir şeyi yoktu ama o vücudun değerli bir para birimi olduğu anlaşılmıştı. Kendini gemi muhafızlarına vermesi karşılığında o, Heboric ve Baudin daha fazla yemekle ödüllendirilmişlerdi. Bacaklarını doğru erkeklere açarak kendini ve iki yoldaşını ambar koridorunun altındaki diz seviyesine kadar gelen lağım suyuna değil de karina rampasına zincirletmeyi becermişti. O suda çürüyüp gidenler olmuştu. Bazıları açlıktan ve hastalıktan başını yukarıda tutamayacak kadar güçsüz düşüp boğulmuştu.

Felisin ödediği bedele karşılık Heboric'in duyduğu üzüntüyü ve öfkeyi görmezden gelmekte ilk başta zorlanmış, içini utanç kaplamıştı. Fakat yapması gerekeni yaparak üçünün de canını satın almıştı ve bu sorgulanamayacak bir gerçekti. Baudin'in tek tepkisiyse onu ifadesizce süzmek olmuştu ve halen aynı tepkiyi veriyor, onun kim veya ne olduğuna bir türlü karar veremeyen bir yabancı gibi genç kızı seyretmekle yetiniyordu. Yine de Felisin'in yanından ayrılmamıştı ve artık Beneth'le de yakınlaşmıştı. İkili kendi aralarında bir tür anlaşmaya varmış gibiydi. Beneth genç kızı korumak için yanında olmadığında Baudin oluyordu.

Felisin gemideyken erkeklerinki kadar, onu yataklarına atan az sayıdaki kadın muhafızın da zevklerini iyi öğrenmişti. Beneth gibi birine hazırlıklı olacağını düşünmüştü ve çoğu açıdan olmuştu da. *Aletinin büyüklüğü hariç.*

Felisin yüzünü buruşturarak köle tuniğini üstüne geçirdi.

Yüksek elmacıkkemikleri gözlerinin altında sert çıkıntılar yaratan, siyah renkli uzun ve kıvırcık saçları balina yağıyla ışıldayan Beneth onu seyretti. "İstersen ihtiyarı Derintoprak'a veririm," dedi.

"Gerçekten öyle bir şey yapar mısın?"

Adam kafa sallayarak onayladı. "Senin uğruna değişiklikler yaparım. Yatağıma başka kadın almam. Ben Kafatas'ın kralıysam sen de benim kraliçem olursun. Baudin sana özel korumalık yapar – ona güveniyorum."

"Peki ya Heboric?"

Beneth omuz silkti. "Ona güvenmiyorum. Hem pek işe yaradığı da yok. Tek yapabildiği maden arabalarını çekmek. Maden arabaları veya Derintoprak'ta bir saban." Gözlerini kadına çevirdi. "Ama arkadaşın olduğu için ona bir şeyler bulurum."

Felisin parmaklarını saçlarından geçirdi. "Heboric'in canını çıkaran da arabalar. Sırf saban çekmesi için Derintoprak'a yollarsan ona fazla bir iyilik etmiş olma—"

Beneth kaşlarını çatınca Felisin fazla ileri gidip gitmediğini sorguladı. "Hiç taş dolu bir maden arabası çekmedin, yavrum. Onlardan birini tünellerde yarım fersah çek, sonra geri gidip bunu günde üç dört defa yap bakalım. Bunu bir de yumuşak, kazılmış toprakta saban çekmekle kıyasla. Eh be, yavrum, herifi arabalardan alacaksam buna bir gerekçe göstermeliyim. Kafatas'ta herkes çalışır."

"Söylemediğin bir şey var, değil mi?"

Adam cevaben ona sırtını döndü ve tünelden yukarı tırmanmaya başladı. "Bizi Kan şarabı ile taze peynir ekmek bekliyor. Bula, muhafızlara yahni pişirdi ve bize de birer kâse ayırdı."

Felisin onu takip etti. Yemek fikri ağzını sulandırıyordu. Heboric asıl ihtiyacının meyve ve et olduğunu söylese de yeterince peynir ekmek varsa Felisin ona da biraz ayırabilirdi. Meyve ve et burada ağırlığınca altın değerindeydi ve Kafatas'ta bir o kadar nadir bulunurlardı. Felisin ne götürürse götürsün dostunun minnettar kalacağını biliyordu.

Sawark'ın tarihçiyi öldürmesi yönünde emir aldığı belliydi. Cinayet kadar aleni bir yöntemle değil – öyle bir şeyin siyasi riski

çok yüksekti. Onun yerine yetersiz beslenmenin ve aşırı çalışmanın yavaş, tüketici ölümü kullanılacaktı. Ellerinin olmaması onu arabalara koşması için Çukur Kumandanı'na yeterli bir sebep sunmuştu. Heboric her gün koşum takımının içinde uğraşıp didiniyor, yüzlerce kilo kırık taşı kuyunun Yakınışığına kadar Derin Maden'den yukarı çekiyordu. Diğer her koşum takımına birer öküz bağlıydı. Hayvanların her biri üçer araba çekerken Heboric bir taneyle yetiniyor, muhafızlar onun insanlığının farkında olduklarını sadece bu şekilde gösteriyorlardı.

Beneth, Sawark'ın aldığı talimatları biliyordu – Felisin bundan emindi. Kafatas'ın "kralı" aksi yöndeki iddialarına rağmen sınırlı bir güce sahipti.

Ana kuyuya ulaştıklarında Burkaçlar'ın Yakınışığına dört yüz adımlık mesafedeydiler. Tepelerin çok altında uzanan kalın, zengin ve düzgün bir Otataral damarına sahip Derin Maden'in aksine Burkaçlar kireçtaşının içinde yükselip alçalarak, kıvrılıp bükülerek katlı bir damarı izlerdi.

Anakaradaki demir madenlerinin aksine Otataral asla gerçek ana kayaca kadar inmezdi. Yalnızca kireçtaşında rastlanan maden damarları bitki fosilleriyle ve deniz kabuklarıyla dolu sıkışık katmanlar arasında pas nehirleri gibi sığ ve uzun bir seyir izlerdi.

Kireçtaşı sadece eskiden yaşamış şeylerin kemikleridir, demişti Heboric ikinci gecelerinde Balgam Sokak'ta sahiplendikleri kulübede kalırlarken. O sırada Beneth henüz onları Bula'nın Hanı'nın arkasındaki daha ayrıcalıklı muhite taşımış değildi. *Bu teoriyi daha önce okumuştum ve artık ikna oldum. Bu yüzden artık Otataralın doğal bir cevher olmadığı kanaatindeyim.*

Ne önemi var ki? diye sormuştu Baudin.

Otataral doğal değilse o zaman ne? Heboric sırıtmıştı. *Sihrin belası Otataral efsunla yaratılmış. Böylesine temkinli bir âlim olmasaydım bu konuda bir tez yazardım.*

Ne demek istiyorsun? diye sormuştu Felisin.

Demek istiyor ki, cevabını vermişti Baudin, *simyacıları ve büyücüleri kendi Otatarallarını yaratmaları için deneyler yapmaya çağırırdı.*

Öyle yapmasının ne sakıncası var ki?

Kazdığımız damarlar var ya, diye açıklamıştı Heboric, *eriyeli*

çok olmuş bir yağ tabakası gibiler. Derin bir Otataral nehri kireçtaşı katmanları arasında sıkışıp kalmış. O damarlar ancak bütün bir adanın erimesiyle oluşmuş olabilir. Otataralı yaratan efsun her neyse kontrolden çıkmış. Benzer bir hadiseye yol açmak istemem.

Yakınışık kapısında tek bir Malazan askeri nöbet tutuyor, adamın ötesinde çukur yerleşkesine çıkan yükseltilmiş yol uzanıyordu. Güneş karşı uçta çukurun sırt hattına doğru batarak Kafatas'ı erkenden gölgelere boğuyor, yarattığı alacakaranlık cebiyle ada halkını gündüzün sıcağından kurtarıyordu.

Genç muhafız zırhlı önkollarını teberinin çapraz yalımlarının üstüne koymuştu.

"Ortağın nerede, Pella?" diye homurdandı Beneth.

"Dosii domuzu çekip gitti, Beneth. Belki sen Sawark'ın kulağını çıtlatabilirsin – Hood biliyor ya, bizi dinlediği yok. Dosii muvazzaflarda disiplin falan kalmadı. Görev çizelgelerini hiçe sayıp bütün vakitlerini Bula'nın Hanı'nda para atarak geçiriyorlar. Biz yetmiş beş kişiyken onlar iki yüz kişiler, Beneth. Bütün bu ayaklanma söylentileri... Sawark'a durumu açıklarsan—"

"Tarih bilmiyorsun," dedi Beneth. "Dosiiler üç asırdır dizleri üstünde yaşıyorlar. Yaşamanın başka bir yolunu bilmezler. Önce anakaralılar, ardından Falari sömürgecileri, şimdi de siz Malazanlar. Küçük düşmeden önce sakin ol, çocuk."

"'Tarih kıt zekâlılara huzur verir,'" dedi genç Malazan.

Kapıya varan Beneth sert bir kahkaha attı. "Peki bunlar kimin sözleri, Pella? Sana ait olmadıkları belli."

Muhafız kaşlarını kaldırdı, sonra omuz silkti. "Korelri olduğunu bazen unutuyorum, Beneth. O sözler İmparator Kellanved'e ait." Pella'nın bakışları biraz keskinleşerek Felisin'e çevrildi. "Duiker'in *İmparatorluk Seferleri, Birinci Cilt*. Sen Malazan'sın, Felisin; sonra neler olduğunu hatırlıyor musun?"

Delikanlının üstü örtülü dikkatine şaşıran genç kız başını iki yana salladı. *Yüz ifadelerini okumayı öğrendim – Beneth'in ruhu duymuyor.* "Duiker'in eserlerine pek aşina değilim, Pella."

"Öğrenmeye değer," dedi muhafız gülümseyerek.

Beneth'in kapıda sabırsızlandığını sezen Felisin delikanlının önünden geçti. "Kafatas'ta tek bir tomar bile olduğunu sanmam," dedi.

"Belki hafızasına at ağmaya layık birini bulursun."

Felisin kaşlarını çatarak arkasına baktı.

"Oğlan sana kur mu yapıyor?" diye rampadan sordu Beneth. "Kibar davran, yavrum."

"Dediğini düşüneceğim," diye Pella'ya alçak sesle hitap eden Felisin yoluna devam ederek Burkaçlar Kapısı'ndan geçti. Yükseltilmiş yolda bekleyen Beneth'in yanına gelip ona gülümsedi. "Tedirgin tiplerden hoşlanmam."

Adam güldü. "Bak bu içimi rahatlattı."

Mübarek Düşler Kraliçesi, yalvarırım doğru söylüyor olsun.

Kenarlarında moloz dolu çukurlar bulunan yükseltilmiş yol biraz ilerideki Üç Kader kavşağında iki yolla daha birleşerek sağında ve solunda birer güdük Dosii muhafız kulübesi olan geniş bir çatal hâlini aldı. Burkaçlar Yolu'nun kuzeyinde ve çatallara yaklaşırken sağlarında Derin Maden Yolu, güneyde ve sollarındaysa her günbatımında ölülerin atıldığı tükenmiş bir madene çıkan Kuyu Yolu uzanıyordu.

Ceset arabası görünürde yoktu. Demek ki her zamankinden daha fazla sayıda cenazenin çıkarılıp kasasına atıldığı çukur yerleşkesindeki güzergâhında işi uzamıştı.

Çataldan geçip İş Yolu'na doğru devam ettiler. Kuzey Dosii muhafız kulübesinin ilerisinde Batar Göl, yani turkuaz renkli suları kuzey çukur duvarına kadar yayılan derin bir gölet vardı. Suyun lanetli olduğu ve içine dalarsan ortadan kaybolacağın söylenirdi. Kimileri derinliklerinde bir iblisin yaşadığına inanırdı. Heboric kaldırma kuvvetindeki eksikliğin kireçtaşına doymuş suyun bir niteliği olduğunu ileri sürmüştü. Her halükârda çok az köle o istikamete kaçmaya kalkışacak kadar aptaldı zira çukur duvarının kuzey bölümü de diğerleri kadar sarp olup ıslak ve cilalı kemik gibi ışıldayan bir çökelti katmanına devamlı su akıtırdı.

Kuru mevsimin gelmesiyle birlikte Heboric genç kızdan her halükârda Batar Göl'ün su seviyesine bakarak olmasını istemişti ve İş Yolu'nda yürürlerken Felisin loş ışıkta yapabildiği kadar karşı tarafı inceledi. Yüzeyden bir karış yukarıda bir tortu çizgisi görülebilmekteydi. Bu haber Heboric'i sevindirecekse de neden sevindireceğine dair Felisin'in hiçbir fikri yoktu. Kaçma

düşüncesi saçmaydı. Kaçabilenleri, çukurun ötesinde cansız bir çöl ve solmuş kayalar beklerdi. Herhangi bir yönde su bulmak için günlerce yol tepmek gerekirdi. Bir şekilde çukurun kenarına ulaşabilen ve ardından Kınkanat Yolu'ndaki, yani çukuru çevreleyen patikadaki devriyelerden sakınabilen köleler çölün kızıl kumlarına kemiklerini armağan ederlerdi. Çok az kişi o kadar ileri gidebilmişti ve Pas Rampası'ndaki kulenin dik duvarına çakılmış Kurtuluş Sırası adlı kazıklar onların başarısızlıklarını cümle âleme sergilemekteydi. Kule duvarında yeni bir kurbanın belirmediği tek bir hafta bile geçmezdi. Kazığa geçirilenlerin çoğu daha ilk gün bitmeden can verirdi ama bazıları daha uzun süre dayanırdı.

İş Yolu'nun aşınmış parkeleri, sağdaki Bula'nın Hanı'nın ve soldaki genelev sırasının arasından geçtikten sonra Sıçan Deliği Meydanı'na çıkardı. Meydanın merkezinde de Sawark'ın Hisarı yükselirdi. Yontulmuş kireçtaşından yapılma altıgen kule üç kat yüksekliğindeydi ve köleler arasında bir tek Beneth içeri girmişti.

Kafatas'ta, yani adanın güney kıyısındaki tek şehir olan Dosin Pali'nin otuz fersah kuzeyindeki engin maden çukurunda on iki bin köle yaşardı. Onlara ve üç yüz muhafıza ilaveten bir de yerliler vardı: genelevlerin fahişeleri, Bula'nın Hanı'nda ve kumarhanelerde çalışan servis personeli, gerek kendi hayatlarını gerekse ailelerininkini Malazan ordusuna bağlamış bir hizmetkâr kastı, İstirahat Günü'nde Sıçan Deliği Meydanı'na kurulan derme çatma çarşının işportacıları ve de bir maden kasabasını Dosin Pali'nin çürümüş ara sokaklarına tercih eden tek tük sürgünler ve muhtaçlar.

"Yahni şimdiye soğumuştur," diye söylendi Beneth, Bula'nın Hanı'na yaklaşırlarken.

Felisin alnındaki teri sildi. "İyi ya işte."

"Daha sıcağa alışmadın. Bir iki ay içinde diğer herkes gibi gecenin ayazını hissetmeye başlarsın."

"Bu erken saatler hâlâ gündüzün anısını taşıyor. Gece yarısının ve sonraki saatlerin soğuğunu ben de hissediyorum, Beneth."

"Yanıma taşın, yavrum. Ben seni güzelce ısıtırım."

Adam daha şimdiden ani huysuzluklarından birinin eşiğin-

deydi. Konunun kendiliğinden kapanacağını uman Felisin cevap vermedi.

"Neyi geri çevirdiğine dikkat et," diye hırladı Beneth.

"Bula beni yatağına alır," dedi genç kız. "Seyredebilir, hatta belki bize katılabilirsin. Kâseleri bizim için muhakkak ısıtır. Hatta belki ikinci bir porsiyon bile verir."

"O annen olacak kadar yaşlı," diye homurdandı Beneth.

Sen de babam. Fakat adamın solumasının değiştiğini işitti. "Bula toplu, yumuşak ve sıcak, Beneth. Bunu bir düşün."

Beneth'in sahiden de düşüneceğini ve yanına taşınma konusunun burada kapanacağını biliyordu. *En azından bu gecelik. Heboric yanılıyor. Yarını düşünmenin anlamı yok. Sadece bir sonraki saati, her bir saati düşünmek gerek. Sağ kal, Felisin ve elinden gelirse iyi yaşa. Günün birinde ablanla yüz yüze geleceksin ve Tavore'un damarlarından akan bir okyanus dolusu kan bile yetmeyecek. Yine de aktığı kadarıyla idare edeceksin. Sağ kal, kızım; tek yapman gereken bu. Her bir saati, bir sonraki saati sağ salim atlat...*

Hanın kapısına ulaştıkları sırada Beneth'in elini tuttu ve adamın avucunda kızın anlattıklarından doğan tasavvurların sebep olduğu teri hissetti.

Günün birinde yüz yüze, abla.

Battaniyelere örtünüp şömine ateşinin yanına çökmüş olan Heboric hâlâ uyanıktı. Felisin odaya tırmanıp zemin kapağını kilitlerken tarihçi başını kaldırdı. Genç kız bir sandıktan koyun postundan bir şal alıp omuzlarına sardı.

"Seçtiğin yaşamdan hoşlanır olduğuna inanmamı mı istiyorsun, kızım? Böyle gecelerde merak etmemek elimde değil."

"Şimdiye kadar hüküm vermekten bıkarsın sanıyordum, Heboric," diyen Felisin bir çiviye takılı şarap tulumunu aldı ve bir sukabağı kabuğu yığını içinde temiz bir tanesini aradı. "Galiba Baudin henüz geri dönmemiş. Anlaşılan bardaklarımızı yıkamak gibi ufak bir angaryaya bile eli varmıyor." Fazla yakın bir incelemeye maruz tutmazsa işini görecek bir tane buldu ve şarabı bardağın içine sıktı.

"Onu içmek ağzını kurutacak," diye gözlemde bulundu Heboric. "Bahse varım bu geceki ilk içkin de değildir."

"Bana babalık taslama, ihtiyar."

Dövmeli adam iç geçirdi. "İstesen de taslamam. Hem Hood ablanın canını alsın," diye mırıldandı. "Seni ölü görmekle yetinmeyip on dört yaşındaki kız kardeşini bir fahişeye çevirdi. Fener dualarıma kulak verirse Tavore'un sonu işlediği suçlara ağır basacak."

Şarabın yarısını bir dikişte içen Felisin kısılı gözlerle Heboric'i inceledi. "Geçen ay on altıma bastım," dedi.

Heboric ansızın çok yaşlı bakan gözlerle kızı süzdü, sonra dikkatini yeniden şömineye verdi.

Felisin bardağını tekrar doldurup dörtgen, yükseltilmiş şöminenin başındaki Heboric'e katıldı. Taş çanakta yanan tezek neredeyse hiç duman çıkarmıyordu. Çanağın üstünde durduğu kaide sırlanıp suyla doldurulmuştu. Ateşin sıcak tuttuğu su hem kirlilerin yıkanmasında hem de banyo yapmakta kullanılırken kaide gecenin ayazını tek göz odadan uzak tutmaya yetecek kadar sıcaklık yayıyordu. Dosii işi bir kilimin parçaları ve saz hasırlar döşeme tahtalarını kaplıyor, bütün konut kumlardan bir buçuk metre yükseğe kadar çıkan sütunların üstünde duruyordu.

Alçak bir tahta tabureye oturan Felisin üşümüş ayaklarını kaideye uzattı. "Bugün seni arabaların orada gördüm," dedi dilini döndürmekte biraz zorlanarak. "Gunnip bir kamçıyla yanında yürüyordu."

Heboric homurdandı. "Gunnip muhafızlarına sinekleri avladığını söyleyerek onları bütün gün eğlendirdi."

"Kan akıttı mı?"

"Evet ama senin de bildiğin gibi Fener'in izleri beni çabucak iyileştiriyor."

"Yaraları iyileştiriyor iyileştirmesine ama acını dindirmiyor – o kadarını görebiliyorum."

Adamın bakışları buruktu. "Bu hâlinle bir şey görebilmene şaşırdım, kızım. Yoksa burnuma durhang kokusu mu geliyor? Aman ona dikkat et. Duman seni Derin Maden'in erişebileceğinden çok daha derin ve karanlık bir kuyuya çekiverir."

Felisin çakıl büyüklüğünde siyah bir topak uzattı. "Ben kendi acımla başa çıkayım, sen de kendininkiyle."

Eski rahip başını iki yana salladı. "Teklifine minnettarım ama

bu sefer olmaz. Elinde bir Dosii muhafızın bir aylık maaşını tutuyorsun. Onu takasta kullanmanı tavsiye ederim."

Omuz silken kız durhang topağını kemerindeki keseye koydu. "Beneth'in bana zaten vermeyeceği hiçbir şeye ihtiyacım yok. Tek yapmam gereken istemek."

"Yoksa istediklerini sana karşılıksız verdiğini mi sanıyorsun?"

Felisin içkisini içti. "Hemen hemen. Yerin değiştiriliyor, Heboric. Derintoprak'a geçiyorsun. Yarından itibaren. Gunnip ile kamçısından kurtulacaksın."

Yaşlı adam gözlerini yumdu. "Neden sana teşekkür etmek ağzımda bu kadar acı bir tat bırakıyor?"

"Çakırkeyif beynim *ikiyüzlülük* diye fısıldıyor."

Felisin adamın yüzündeki rengin çekilmesini seyretti. *Ah, Felisin. Çok fazla durhang, çok fazla şarap! Heboric'e sırf yaralarına tuz basmak için mi iyilik ediyorum? Bu kadar zalim olmak gibi bir arzum yok.* Tarihçiye ayırdığı yiyecekleri tuniğinin altından çıkardı ve öne eğilip küçük bohçayı adamın kucağına bıraktı. "Batar Göl bir karış daha alçalmış."

Ses çıkarmayan Heboric gözlerini bilek uçlarındaki çotuklardan ayırmadı.

Felisin kaşlarını çattı. Adama söylemek istediği bir şey daha vardı ama hafızası onu yüzüstü bıraktı. Genç kız şarabını bitirip doğruldu ve iki elini birden saçlarında gezdirdi. Kafa derisi uyuşmuş gibiydi. Heboric'in, gerilen tuniğin altında yuvarlak ve dolgun duran memelerine gözucuyla baktığını görüp duraksadı. Pozunu gerekenden kısa bir süre daha fazla korudu, sonra kollarını ağır ağır indirdi. "Bula seninle ilgili fanteziler kuruyor," dedi yavaşça. "İlgisini çeken şey... olasılıklar. Sana da iyi gelir, Heboric."

Yaşlı adam tabureye hızla sırtını dönerken ellenmemiş yiyecek bohçası yere düştü. "Hood aşkına be, kız!"

Felisin kahkaha atarak eski rahibin karyolasını odanın geri kalanından ayıran perdeyi çekmesini, sonra arkasından beceriksizce tekrar kapatmasını seyretti. Az sonra kahkahaları dindi ve Heboric'in karyolasına uzanmasını dinledi. *Seni gülümsetmeyi ummuştum, Heboric,* diye açıklayası geldi. *Ve kahkahamın kulağa o kadar... sert gelmesini istemedim. Sandığın gibi biri değilim.*

Yoksa öyle miyim?

Felisin sarılı yiyecekleri yerden alıp çanağın üstündeki rafa bıraktı.

Bir saat sonra o kendi karyolasında, Heboric de kendisininkinde uyanık yatarken Baudin çıkageldi. Odada usulca gezinerek ateşi canlandırdı. Sarhoş değildi. Felisin adamın nerelerde kaldığını, her gece nereye gittiğini merak etti. Bunu ona sorarak nefes tüketmeye değmezdi. Başkalarına söyleyecek fazla sözü olmayan Baudin'in ona söyleyecek daha da az sözü vardı.

Felisin az sonra adamın tarihçiye ait perdeye bir fiske attığını duyunca kararını gözden geçirmek zorunda kaldı. Heboric genç kızın çıkaramadığı kısık sözcüklerle hemen tepki verdi ve Baudin ona bir şeyler fısıldadı. Diyalog bir dakika daha sürdü, ardından Baudin hafifçe kendine has homurtulu kahkahasını atıp kendi yatağına gitti.

İkisi bir plan kurmaktaydı ama Felisin'i sarsan bu değil de kendisini dışlamalarıydı. Bunu anlayınca tepesi attı. *Onları canlı tuttum! Yaşantılarını kolaylaştırdım – hem de taşıma gemisinden beri! Bula haklı – erkeklerin hepsi de namussuzdur ve sadece kullanılmaya yararlar. Pekâlâ, Kafatas diğer herkes için nasıl bir yermiş kendi gözlerinizle görün. Artık sizinle işim bitti. Tekrar maden arabalarına verilmeni sağlayacağım, ihtiyar; yemin ederim.* Kendini gözyaşlarına direnirken bulan genç kız aklından geçenleri yapmayacağının farkındaydı. Doğru, Beneth'e ihtiyacı vardı ve ona yakın olmak için gereken bedeli ödemeye razıydı. Fakat Heboric ile Baudin'e de ihtiyacı vardı ve bir parçası onlara bir çocuğun ebeveynlerine tutunması gibi tutunuyor, onlar söz konusuyken dünyasının diğer her yerini dolduran sertliği reddediyordu. Bunu yitirmek –onları yitirmek– bir bakıma... her şeyi yitirmek olurdu.

Belli ki Felisin'in kendisine gösterilecek güveni tıpkı vücudu gibi kolayca satacağını düşünüyorlardı ama bu doğru değildi. *Yemin ederim ki doğru değil.*

Felisin yaşlar akan gözlerini karanlığa dikti. *Yapayalnızım. Artık sadece Beneth var. Beneth, şarabı, durhangı ve bedeni.* Beneth hancının kocaman yatağında ona ve Bula'ya nihayet eşlik ettiğinden beri bacaklarının arasındaki ağrı geçmemişti.

Felisin kendi kendine bunun yalnızca acıyı zevke dönüştürme meselesi olduğunu söyledi.

Her bir saati sağ atlat.

Rıhtımın yanındaki çarşı sabah kalabalıklarını çekmeye başlayarak bugünün öncekilerden farklı olmadığı illüzyonunu güçlendiriyordu. Yükselmekte olan güneşin bile üstesinden gelemediği bir korkuyla ürperen Duiker dalgakıranda bağdaş kurmuş oturuyor, bakışlarını körfezin ilerisindeki Sahul Denizi'nde gezdirerek Amiral Nok ile filosunun geri gelmesini diliyordu.

Fakat onlar Coltaine'in bile iptal edemeyeceği emirlerdi. Wickan'ın Malazan savaş gemileri üstünde herhangi bir yetkisi yoktu ve Pormqual'ın çağrısı üzerine Sahul Filosu daha o sabah Hissar limanından ayrılıp Aren'e kadarki bir aylık yolculuğuna başlamıştı.

Bütün normallik gösterisine rağmen filonun gidişi Hissar vatandaşlarının dikkatinden kaçmamıştı. Sabah çarşısı kahkahalarla ve heyecanlı konuşmalarla gitgide daha çok çınlamaktaydı. Mazlumlar ilk zaferlerini kazanmışlardı ve bu zaferi sonrakilerden ayıran tek şey hiç kan akmamış olmasıydı. Daha doğrusu kanaat bu yöndeydi.

Duiker'i teselli eden tek şey ise Jhistal Baş Rahibi Mallick Rel'in de filoyla beraber gitmesiydi. Yine de adamın Pormqual'a vereceği raporu hayal etmek zor değildi.

Boğazdaki bir Malazan yelkeni tarihçinin gözüne takıldı. Kuzeydoğudan küçük bir taşıma gemisi rıhtıma doğru geliyordu. *Belki de adadaki Dosin Pali'den veya kıyının daha yukarısından.* Bu plansız ziyaret Duiker'i meraklandırdı.

Yanında bir varlık hisseden tarihçi dönüp baktığında Kulp'un geniş ve alçak duvara tırmanıp bacaklarını üç metre aşağıdaki bulanık sulara doğru sarkıttığını gördü. "Oldu," dedi büyücü, adice bir cinayeti itiraf edercesine. "Haber gönderildi. Dostun halen yaşıyorsa talimatlarını alacak."

"Sağ ol, Kulp."

Büyücü huzursuzca kıpırdandı. Yüzünü ovuşturdu ve gözlerini kısarak limana giren taşıma gemisine baktı. Bir devriye sandalı tek yelkenini mayna etmekte olan gemiye yaklaşıyor, ışıltılı

zırhlar giyen iki adam geminin güvertesinde dikilerek sandalın yanaşmasını seyrediyordu.

Zırhlı adamlardan biri küpeşteden sarkarak liman yetkilisiyle konuştu. Hemen sonra sandalın kürekçileri bariz bir aceleyle tekneyi gerisingeri döndürdüler.

Duiker hıhladı. "Bunu sen de gördün mü?"

"Evet," diye homurdandı Kulp.

Gövdedeki su hattının yakınında dışarı uzatılan alçak bir kürek sırasının ittiği taşıma gemisi İmparatorluk İskelesi'ne doğru yüzdü. Az sonra rıhtım tarafındaki kürekler geminin içine çekildi. Liman işçileri atılan halatları tutmaya koştular. Gemide geniş bir iskele kalası hazır edildi ve güvertedeki atlar görüş alanına girdi.

"Al Kılıçlar," dedi Duiker, gemide binekleriyle yan yana bekleyen daha başka zırhlı adamlar belirdiği sırada.

"Dosin Pali'den," dedi Kulp. "İlk ikisini tanıyorum: Baria Setral ve kardeşi Mesker. Orto adında bir kardeşleri daha var. Aren Bölüğü'ne komuta ediyor."

"Al Kılıçlar," dedi tarihçi düşünceli bir edayla. "Gidişatın farkındalar. Diğer kentlerde kontrolü sağlamaya çalıştıklarına dair bilgi geldi. Burada da Hissar'daki sayılarını ikiye katladıklarına tanıklık edeceğiz."

"Acaba Coltaine'in haberi var mı?"

Çarşı yeni bir gerginlikle doldu; başlar çevrildi ve gözler Baria ile Mesker'in askerlerini iskeleye çıkarmalarını seyretti. Al Kılıçlar iyi donanımlı olup savaşa hazırdılar. Taşıdıkları çok sayıda silaha ilaveten tam boy zincir tozluklar takmışlar ve miğferlerinin yarıklı vizörlerini indirmişlerdi. Yaylara kiriş takılmış, oklar sadaklarında gevşetilmişti. At bıçakları bile kınlarından çıkarılıp bineklerin ön bacaklarına geçirilmişti.

Kulp tedirgince tükürdü. "Bundan hiç hoşlanmadım," diye söylendi.

"Sanki—"

"Çarşıya saldırmaya niyetliler," diye tamamladı Kulp. "Bu sadece göstermelik değil, Duiker. Fener'in toynakları aşkına!"

Ağzı kuruyuveren tarihçi dönüp Kulp'a göz attı. "Kovanını açtın."

Cevap vermeyen büyücü, atlarına binip iskelenin ucuna dizilen Al Kılıçlar'dan gözlerini ayırmaksızın dalgakırandan indi. Çarşıdaki suspus olmuş beş yüz vatandaş geri çekilmeye, el arabalarının ve tentelerin arasındaki koridorları doldurmaya başladı. Kalabalıktaki büzülme paniği tetikleyecekti. Zaten Al Kılıçlar'ın niyeti de oydu.

Bileklerine dolanık ham deri ilmiklerden kargıların sarktığı Al Kılıçlar yaylarına ok sürdüler. Bindikleri atlar titremelerine rağmen hareketsiz kaldılar.

Altlarındaki toprak kayıyormuşçasına kalabalık yer yer kıpırdanıyordu. Duiker uzaklaşacaklarına süvari hattına yaklaşan bazı figürler gördü.

Kulp, Al Kılıçlar'a doğru yarım düzine adım attı.

Kalabalığın arasından sıyrılan figürler telaba harmaniyelerini ve kapüşonlarını sıyırarak üzerlerine siyah demir pullar dikilmiş deri zırhlarını meydana çıkardılar. Eldivenli ellerde uzunbıçaklar parladı. Dövmelerle kaplı bronzlaşmış Wickan çehrelerindeki kara gözler Baria ve Mesker Setral ile onların savaşçılarını sert bakışlarla süzdü.

On Wickan kırk küsur Al Kılıç'ın karşısına dikildi. Arkalarındaki kalabalık birer heykel kadar sessiz ve hareketsizdi.

"Kenara çekilin!" diye hiddet dolu bir yüzle böğürdü Baria. "Veya geberin!"

Wickanlar korkusuz bir küçümsemeyle güldüler.

Duiker tez adımlarla Al Kılıçlar'a doğru ilerleyen Kulp'un peşinden gitti.

Kulp'un geldiğini görünce Mesker bir küfür savurdu. Ağabeyi kaşlarını çatarak o tarafa göz attı.

"Aptallık etme, Baria!" diye tısladı büyücü.

Komutanın gözleri kısıldı. "Bana büyü yaparsan seni dilim dilim doğrarım."

Artık daha yakın mesafedeki Duiker savaşçının zincir zırhına örülmüş Otataral halkaları gördü.

"Bu bir avuç barbarı geberteceğiz," diye homurdandı Mesker. "Sonra da Hissar'a gelişimizi gerektiği gibi duyuracağız... hainlerin kanıyla."

"Beş bin Wickan da hısımlarının intikamını alacak," dedi

Kulp. "Üstelik kılıç darbeleriyle değil. Hayır, dalgakırandaki kazıklara diri diri oturtulacaksınız. Martılar sizinle keyif çatsın diye. Coltaine henüz düşmanın değil, Baria. Silahlarını kınlarına sok ve yeni Yumruk'a rapor ver, Komutan. Öteki türlü hem kendi canını hem de askerlerininkini heba edersin."

"Beni yok sayıyorsun," dedi Mesker. "Baria benim bakıcım değil, Büyücü."

Kulp burun kıvırdı. "Dilini tut, enik. Baria nereye giderse Mesker onu izler. Yoksa şimdi ağabeyinle kılıç mı çakıştıracaksın?"

"Yeter, Mesker," diye gürledi Baria.

Kardeşinin tulvarı bir hışırtıyla kınından çıktı. "Bana ne cüretle emir verirsin!"

Wickanlar teşviklerini bağırarak belirttiler. Arkalarındaki kalabalıkta bulunan cesur birkaç kişi güldü.

Mesker'in yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi.

Bari iç geçirdi. "Kardeşim, şimdi zamanı değil."

Kalabalığın gerisinde beliren atlı Hissar İnzibatı kıtası pazar tezgâhlarının arasındaki koridorlar boyunca ilerledi. Sollarından bir ıslık korosu yükseldi. Duiker ve diğerleri o tarafa döndüklerinde yaylarına ok sürmüş altmış Wickan okçusunun Al Kılıçlar'a nişan aldığını gördü.

Baria sol elini yavaşça kaldırıp döndürdü. Savaşçıları silahlarını indirdiler.

Tiksintiyle hırlayan Mesker tulvarını tahta kınına soktu.

"Eskortunuz geldi," dedi Kulp umursamazca. "Anlaşılan Yumruk sizi bekliyormuş."

Büyücünün yanında duran Duiker, Baria'nın Al Kılıçları Hissar askerlerine doğru götürmesini seyretti. Tarihçi silkindi. "Hood aşkına, Kulp. Riskli bir kumar oynadın!"

Adam homurdandı. "Mesker Setral'a daima güvenebilirsin," dedi. "Bir kedi kadar beyinsizdir ve dikkatinin dağıtılması bir o kadar kolaydır. Bir an için Baria'nın kendisine meydan okunmasını karşılıksız bırakmayacağını umdum. Sonuç ne olursa olsun, Setralların sayısı bir azalırdı. Büyük bir fırsat kaçtı."

"Kılık değiştirmiş o Wickanlar," dedi Duiker, "resmi bir karşılamaya dahil değillerdi. Coltaine onları çarşıya gizlice sokmuş."

"Kurnaz adam şu Coltaine."

Duiker başını iki yana salladı. "Artık kendilerini gösterdiler."

"Evet. Aynı zamanda Hissar vatandaşlarını korumak için canlarını vermeye hazır olduklarını da gösterdiler."

"Coltaine burada olsaydı savaşçılarına saldırmalarını emredeceğinden kuşkuluyum, Kulp. O Wickanlar bir dövüşe hevesliydiler. Çarşı ahalisini korumanın bununla bir ilgisi yoktu."

Büyücü yüzünü ovuşturdu. "Umalım da Hissarlılar aksine inansınlar."

"Gel," dedi Duiker. "Gidip biraz şarap içelim – İmparatorluk Meydanı'nda bir yer biliyorum. Hem yolda bana Yedinci'nin yeni Yumruk'una nasıl ısındığını anlatırsın."

Yürümeye başlarlarken Kulp bir kahkaha attı. "Ona saygı duyuyor olabilirler ama ona pek ısındıkları söylenemez. Coltaine tatbikatları tamamen değiştirdi. Geldiğinden beri tek bir cenk meydanı düzeni kurduk. O da başa geçtiği gündü."

Duiker kaşlarını çattı. "Askerleri yorgun düşünceye kadar çalıştırdığını, herkes uyumaya can attığından yat borusu çaldırmasına gerek kalmadığını ve kışlanın sekizinci çanda bir kabir kadar sessiz olduğunu duymuştum. Çark, kaplumbağa ve kalkan duvarı düzenlerinin talimini yapmıyorlarsa ne yapıyorlar?"

"Hani şehrin güneyindeki tepede harabeye dönmüş bir manastır var – orayı biliyor musun? Merkezi tapınak hariç geriye bir tek temelleri kalmış. Fakat zirvenin tamamı küçük bir şehir gibi göğüs hizasında duvarlarla kaplı. Lağımcılar o duvarları yükselttiler, bazılarının üstüne çatı inşa ettiler. Harabeler zaten bir pasaj ve çıkmaz sokak labirentiydi ama Coltaine'in emriyle lağımcılar orayı tam bir kâbusa çevirdiler. Bahse varım yolunu kaybetmiş bazı askerler hâlâ içeride geziniyordur. Wickan her öğleden sonra bize orada tatbikat muharebeleri düzenletip sokak kontrolü, bina taarruzu, yarma taktikleri, yaralıların toplanması gibi konularda eğitim veriyor. Ayaklanmış kalabalıklar ve yağmacılar rolünü Coltaine'in savaşçıları oynuyorlar. Bak demedi deme, tarihçi; herifler resmen bu iş için doğmuşlar." Soluklanmak için duraksadı. "Her gün... o kemik beyazı tepeye çıkıp güneşin altında pişiyoruz. Manga seviyesinde gruplara ayrılıyoruz ve her bir mangaya imkânsız görevler veriliyor." Yüzünü buruş-

turdu. "Bu yeni Yumruk'un sahte muharebelerinde Yedinci'nin her askeri en az on kez öldü. Onbaşı List şimdiye kadarki her idmanda can verdi. Zavallı oğlan şapşala döndü. Tüm bunlar olurken Wickan vahşileri uluyup bizi yuhalıyorlar."

İmparatorluk Meydanı'na doğru yollarına devam ederlerken Duiker hiç konuşmadı. Malazan Semti'ne girdiklerinde nihayet ağzını açtı. "Öyleyse Yedinci ile Wickan Alayı arasında bir nevi rekabet var."

"Ah, evet. O kadarı yeterince açık. Ama bana göre ölçüyü kaçırdı biraz. Birkaç gün içinde Wickan Kargıcıları'ndan destek almaya başladığımızda ne neymiş göreceğiz. Bak buraya yazıyorum; sırtından bıçaklananlar olacak."

Meydana girdiler. "Ya sen?" diye sordu Duiker. "Coltaine, Yedinci'nin son heyet büyücüsüne neler yaptırıyor?"

"Saçmalık. Kafam çatlayacakmış gibi oluncaya kadar illüzyonlar zuhur ediyorum."

"İllüzyon mu? Tatbikat muharebelerinde mi?"

"Evet. Zaten görevleri öylesine imkânsız kılan da bu. İnan bana, çok küfür yedim, Duiker. Çok."

"Neler zuhur ediyorsun, ejderha falan mı?"

"Keşke. Malazan mültecileri yaratıyorum, tarihçi. Hem de yüzlerce. Askerlerin ağırlık bağlanmış bin bostan korkuluğunu yerlerde sürüklemesi Coltaine'e yetmiyor. Bana yarattırdığı mülteciler yanlış yöne kaçıyor, evlerinden çıkmayı reddediyor veya mobilyalarını yahut diğer eşyalarını yanlarında götürmeye çalışıyor. Coltaine'in emirleri o yönde – mültecilerim kargaşa çıkarıyor ve şimdiye kadar talimlerdeki diğer her unsurdan daha çok can kaybına yol açtılar. Popüler biri değilim, Duiker."

"Sormo E'nath'tan ne haber?" diye sordu ağzı aniden kuruyan tarihçi.

"Bağcıdan mı? Ortalarda gözüktüğü yok."

Duiker kendi kendine kafa salladı. Kulp'un bu soruya vereceği cevabı önceden tahmin etmişti. *Kumdaki taşları okumakla meşgulsün, Sormo. Öyle değil mi? Coltaine de o sırada Yedinci'ye Malazan mültecilerinin koruyucuları olarak döve döve şekil veriyor.* "Büyücü," dedi.

"Efendim?"

"Tatbikat muharebelerinde on kez ölmenin lafı bile edilmez. İş ciddiye bindiğinde yalnızca bir defa ölürsün. Yedinci'yi zorla, Kulp. Elinden gelen her açıdan. Coltaine'e Yedinci'nin nelere kadir olduğunu göster – konuyu manga liderleriyle görüş. Bu gece. Yarın görevlerinizi başarıyla tamamlayın. Ben de Coltaine'den bir günlük istirahat isteyebilirim böylece. Ona gösterirseniz size istirahat verecektir."

"Seni bu kadar emin kılan ne?"

Çünkü zaman daralıyor ve size ihtiyacı var. Hem de en dinç hâlinizle. "Görevlerinizi tamamlayın. Yumruk'u bana bırak."

"Pekâlâ, elimden geleni yaparım."

Onbaşı List tatbikat çatışmasının ilk birkaç dakikasında öldü. Harabenin anacaddesinden aşağı bağıra çağıra akın eden bir Wickan ayaktakımının başındaki Bult, bahtsız Malazan'ın başına delikanlıyı baygın bir hâlde tozların arasına serecek kadar sert bir darbe indirdi. Kıdemli savaşçı bunun ardından List'i omzuna attı ve onu muharebenin dışına taşıdı.

Tozlu bir patika boyunca sırıtarak koşar adım ilerleyen Bult yeni Yumruk ile subaylarından birkaçının çatışmayı gözlemledikleri yükseltiye çıktı ve onbaşıyı Coltaine'in ayakları dibine attı. Duiker iç geçirdi.

Coltaine etrafına bakındı. "Şifacı! Oğlanla ilgilen!"

Yedinci'nin baytarlarından biri gelip onbaşının yanına çömeldi.

Coltaine'in kısılı gözleri Duiker'i buldu. "Bugünkü gidişatta bir değişiklik görmüyorum, Tarihçi."

"Vakit henüz erken, Yumruk."

Homurdanan Wickan dikkatini bir kez daha toz dolu harabelere çevirdi. Askerler –kâh Yedinci'ye kâh Wickanlara mensup dövüşçüler– hafif yaralarla ve kırık uzuvlarla kargaşanın içinden yalpalayarak çıkıyordu.

Bult kaşlarını çatarak sopasını hazırladı. "Çok erken konuştun, Coltaine," dedi. "Bu seferki farklı."

Duiker kurbanların arasında Yedinci'nin askerlerinden çok Wickanlar olduğunu gördü. Üstelik oran her geçen dakika büyüyordu. Karmakarışık toz bulutlarının içinde çatışmanın seyri değişmişti.

Coltaine atının getirilmesini istedi. Eyere çıkıp Bult'a sert bir bakış attı. "Burada kal, Amca. Kargıcılarım neredeler?" Coltaine sabırsızlıkla beklerken yükseltiye kırk süvari çıktı. Adamların kargı uçları deri kayış katmanlarıyla köreltilmişti. Duiker buna rağmen tam isabet eden bir darbenin muhtemelen kemikleri kıracağının bilincindeydi.

Coltaine bir eşkinle harabelere doğru onlara öncülük etti.

Bult ağzındaki tozu tükürdü. "Zamanı gelmişti," dedi.

"Neyin?" diye sordu Duiker.

"Yedinci nihayet Kargıcı desteğini hak etti. Bir hafta geç kalındı, Tarihçi. Coltaine çetinleşme beklerken ürkekleşmeyle karşılaştı. Onları bu şekilde yüreklendiren kim? Sen mi? Dikkatli ol, yoksa Coltaine seni yüzbaşı yapar."

"Takdir almayı ne kadar istesem de," dedi Duiker, "bu Kulp'un ve manga çavuşlarının eseri."

"Demek Kulp işleri kolaylaştırıyor? Tevekkeli baskın gelmişler."

Tarihçi başını iki yana salladı. "Kulp sadece Coltaine'in emirlerini uyguluyor, Bult. Eğer Wickanlarının yenilgisini açıklayacak bir sebep arıyorsan başka bir yere bakman gerekecek. İşe Yedinci'nin gerçek gücünü göstermesinden başlayabilirsin."

"Belki başlarım," dedi gazi düşünceli bir edayla. Koyu renkli küçük gözlerinde bir ışıltı vardı.

"Yumruk sana Amca dedi."

"Evet."

"Eee? Öyle misin?"

"Ne miyim?"

Duiker vazgeçti. Wickanların espri anlayışına akıl erdirmeye başlıyordu. Bult nihayet pes edip bir cevap verinceye kadar hiç şüphe yok ki yarım düzine kez daha birbirlerine laf yetiştirmeleri gerekecekti. *Oyuna devam edebilirim. Veya piç kurusunu bekletirim... hem de ebediyen.*

Toz bulutlarının içinden garip bir biçimde titreşen yirmi mülteci çıktı. Hepsi de olmadık olmadık eşyalar yüklenmişti – koskoca şifonyerler, sandıklar, tıka basa erzak dolu dolaplar, şamdanlar ve antika zırhlar. Yedinci'nin askerleri kalabalığın iki yanında koruyucu bir kordon hâlinde ilerliyorlar, başarıyla ricat

ederlerken gülüşüp bağırarak kılıçlarını kalkanlarına vuruyorlardı.

Bult sert bir kahkaha attı. "Gördüğünde Kulp'a övgülerimi ilet, Tarihçi."

"Yedinci bir günlük istirahati hak etti," dedi Duiker.

Wickan kılsız kaşlarını kaldırdı. "Tek bir zafere karşılık mı?"

"Bunun tadını çıkarmaları lazım, Komutan. Hem şifacılar kemikleri iyileştirmekle meşgul olacaklar – yanlış zamanda tükenmiş kovanlarla kalakalmalarını istemezsin."

"O yanlış zaman yakın galiba?"

"Eminim ki," dedi Duiker yavaşça, "Sormo E'nath benimle hemfikir olacaktır."

Bult tekrar tükürdü. "Yeğenim geliyor."

Coltaine ile Kargıcıları ortaya çıkmışlardı. Mülteci rolünü üstlenen bostan korkuluklarını sürükleyen veya taşıyan askerlerin arkasını kolluyorlardı. Askerlerin çokluğu, Yedinci'nin kesin bir zafer kazandığını açıkça gösteriyordu.

"Yoksa Coltaine'in yüzü mü gülüyor?" diye sordu Duiker. "Sanki bir an için..."

"Kuşkusuz yanlış gördün," diye homurdandı Bult. Fakat bu Wickanları gitgide daha iyi tanıyan Duiker, gazinin sesinde bir keyif emaresi saptadı. Bult az sonra sözlerini sürdürdü. "Yedinci'ye haber götür, Tarihçi. Bir gün istirahati hak ettiler."

Kemancı karanlıkta oturuyordu. Ot bürümüş bahçe, kuyunun ve önündeki bankın âdeta üstüne üstüne geliyordu. Lağımcının yukarısındaki yıldızlı göğün sadece ufak bir parçası görülebiliyordu. Ay yoktu. Adam kısa süre sonra başını kaldırdı. "Hakkını vermeliyim, delikanlı. Sessizce hareket etmeyi biliyorsun."

Crokus lağımcının arkasında tereddüt etti, sonra banka gelip yanına oturdu. "Herhalde rütbesini kullanarak sana emir vermesini hiç beklememiştin," dedi delikanlı.

"Yaptığı o muydu?"

"Öyle görünüyordu."

Kemancı karşılık vermedi. Ara sıra bir rhizan havada hızla uçarak kuyu ağzının üzerinde asılı duran kepgüveleri avlıyordu. Serin gece havası arka duvarın ötesinde çürüyen çöpler yüzünden leş gibi kokuyordu.

"Apsalar'ın canı sıkkın," dedi Crokus.

Lağımcı başını iki yana salladı. Demek canı sıkkındı. "Sadece tartışıyorduk; tutsaklara işkence etmiyorduk."

"Apsalar bunların hiçbirini hatırlamıyor."

"Ben hatırlıyorum, delikanlı ve onlar unutulması zor anılar."

"O sadece bir balıkçı kızı."

"Çoğu zaman," dedi Kemancı. "Ama bazen..." Başını iki yana salladı.

Crokus iç geçirdi, ardından konuyu değiştirdi. "Demek Kalam'ın tek başına çekip gitmesi planın bir parçası değildi?"

"Kökleri onu çağırıyor, delikanlı. Kalam, Yedi Kent'te doğup büyüdü. Hem zaten Sha'ik denen şu çöl cadısıyla, yani Dryjhna'nın Eli'yle görüşmek istiyor."

"Bak yine onun tarafını tutuyorsun," dedi Crokus sakin bir bezginlikle. "Daha bir çanın onda biri önce onu neredeyse hainlikle suçluyordun..."

Kemancı surat ekşitti. "Bunlar hepimiz için kafa karıştırıcı zamanlar. Laseen tarafından kanun kaçağı ilan edildik ama bu durum bizi İmparatorluk'un askerleri olmaktan çıkarır mı? Malazan, İmparatoriçe olmadığı gibi İmparatoriçe de Malazan değil."

"Bence bu anlamsız bir ayrım."

Lağımcı ona göz attı. "Demek öyle? Git kıza sor; belki o sana izah eder."

"Ama sen ayaklanmayı bekliyorsun. Hatta ona bel bağlıyorsun."

"Yine de Hortum'u bizzat tetiklememiz gerekmez, değil mi? Kalam olayların merkezinde yer almayı sever. O hep böyle biri olageldi. Bu sefer fırsat resmen kucağına düştü. Dryjhna'nın Kitabı, Hortum Tanrıça'nın kalbini içerir – Kıyamet'in başlaması için kitabın sadece ve sadece Kâhine tarafından açılması gerekiyor. Kalam yaptığının pekâlâ intihar olabileceğinin farkında ama lanet olasıca kitabı Sha'ik'in ellerine teslim edecek ve böylece Laseen'in gitgide zayıflayan kontrolünde bir çatlak daha açacak. Geri kalanımızı bu işin dışında tutmakta ısrar ettiği için ona hakkını ver."

"İşte yine onu savunuyorsun. Plan Laseen'e suikast düzenlemekti; ayaklanmaya müdahil olmak değil. Bu kıtaya gelmemizin hâlâ mantıklı hiçbir tarafı yok."

Kemancı yukarıda parıldayan yıldızlara bakarak dik oturdu. Keskin elmasları andıran çöl yıldızları kan akıtmaya hep hevesli görünüyordu. "Unta'ya giden birden fazla yol var, delikanlı. Biz muhtemelen daha önce hiç kullanılmayan bir tanesini bulmak için buradayız. O yol belki hiçbir yere çıkmayacak ama onu yine de arayacağız – Kalam olsun veya olmasın. Hood biliyor ya, belki Kalam kara yoluyla Aren'e gidip sıradan bir gemiyle Quon Tali'ye geçmekle daha akıllıca bir güzergâh izliyordur. Belki yollarımızı ayırmakla en doğru kararı vermişiz, en azından birimizin hedefe ulaşma şansını artırmışızdır."

"Tabii canım," diye çattı Crokus. "Peki ya Kalam başaramazsa? Laseen'e sen mi suikast düzenleyeceksin? Abartılı bir hendek kazıcısı – üstelik de yaşını başını almış bir tane. Pek güven verdiğin söylenemez, Kemancı. Bizim asıl Apsalar'ı evine götürmemiz gerekiyor."

Kemancı'nın sesi sertti. "Üstüme varma, delikanlı. Darujhistan sokaklarında birkaç yıl kese aşırmak seni hakkımda hüküm verecek bir seviyeye çıkarmaz."

Karşılarındaki ağacın dalları hışırdadı ve Moby ortaya çıktı. Bir dala tek koluyla tutunan maymunun çenesi arasında bir rhizan çırpınmaktaydı. Kemikler çıtırdarken familyarın gözleri parladı. Kemancı homurdandı. "Quon Tali'ye döndüğümüzde," dedi yavaşça, "sandığından daha fazla destekçi bulacağız. Hiç kimse zaruri değildir. Aynı şekilde hiç kimse lüzumsuz olarak gözden çıkarılmamalıdır. Hoşuna gitse de gitmese de, delikanlı, daha epey bir büyümen lazım."

"Beni budala zannediyorsun ama yanılıyorsun. Cepte *başka* bir kesik zarnızın olduğunu ve bunun ayırdına varmadığımı düşünüyorsun. Tez Ben'i kastetmiyorum. Kalam bir ihtimal Laseen'i haklayabilecek kadar hünerli bir suikastçı. Ama o bunu başaramazsa bir tanrının becerilerine sahip olabilecek başka biri daha var. Üstelik de öyle alelade bir tanrının becerilerine değil – hayır, Urgan diye adlandırdığınız Suikastçıların *Hamisi'nin* becerilerine. Bu yüzden onu teşvik ediyorsunuz – onu evine geri götürüyorsunuz çünkü o artık eskisi gibi değil. İşin aslı onun *eski hâlini* istiyorsunuz."

Kemancı uzunca bir süre sessiz kalarak Moby'nin rhizanı yemesini seyretti. Familyar kanatlı kertenkelenin son lokmasını da

yuttuktan sonra lağımcı genzini temizledi. "Ben o kadar derin düşünmem," dedi. "İçgüdülerim doğrultusunda hareket ederim."

"Yani Apsalar'ı kullanmayı hiç akıl etmediğini mi söylüyorsun?"

"Hayır, etmedim..."

"Ama Kalam..."

Kemancı ayak diredi, sonra omuz silkti. "O akıl etmeseydi bile Tez Ben ederdi."

Crokus'un tıslaması utkuluydu. "Biliyordum. Aptal olmadığımı—"

"Of, Hood aşkına be, çocuk, aptal değilsin zaten."

"Buna izin vermeyeceğim, Kemancı."

"Amcanın şu bhok'aralı var ya," dedi lağımcı, başıyla Moby'yi işaret ederek. "Sahiden de bir familyar, yani bir efsuncunun hizmetkârı mı? İyi ama Mammot öldüyse neden hâlâ burada? Büyücü falan değilim ama bu tür familyarların sihirli olduklarını... efendileriyle bağlantılı olduklarını sanırdım."

"Bilmiyorum," diye itiraf etti Crokus. Sesindeki sertlik Kemancı'ya onun aklından geçenlerin tamamıyla farkında olduğunu bildirdi. "Belki yalnızca evcil bir hayvandır. Dua et de öyle olsun. Apsalar'ı kullanmanıza izin vermeyeceğimi söyledim. Moby eğer gerçek bir familyarsa aşman gereken tek kişi ben olmam."

"Hiçbir katakulli çevirmeyeceğim, Crokus," dedi Kemancı. "Ama hâlâ büyümen gerektiğini söylüyorum. Er veya geç Apsalar adına konuşamayacağını anlayacaksın. İstesen de istemesen de o kendi kararlarını uygulayacak. Sahiplenme sona ermiş olabilir; fakat tanrının becerileri hâlâ o kızın iliklerinde." Yavaşça oğlana doğru döndü. "Ya o becerileri kullanmaya kendisi karar verirse?"

"Vermeyecek," dedi Crokus ama sesindeki özgüven kaybolmuştu. Elini kaldırması üzerine Moby kanatlarını savsakça çırparak kollarına uçtu. "Ona ne demiştin – bir bhok...?"

"Bhok'aral. Bu memlekete özgüdürler."

"Ah."

"Biraz yat uyu, evlat. Yarın yola çıkacağız."

"Kalam da çıkacak."

"Evet ama birlikte seyahat etmeyeceğiz. Paralel güzergâhlardan güneye gideceğiz – en azından ilk başta."

Kemancı, delikanlının içeri gitmesini seyretti. Moby ona bir çocuk gibi tutunuyordu. *Hood aşkına, bu yolculuğu hiç de iple çekmiyorum.*

Kervan Kapısı'ndan yüz adım içeride kara tüccarlarının Ehrlitan'dan ayrılmadan evvel toplandıkları bir meydan vardı. Bunların çoğu körfez hattını izleyerek yükseltilmiş kıyı yolu boyunca güneye gidecekti. Bu güzergâhta pek çok köy ve karakol bulunmasının yanı sıra Malazan yapımı parkeli yol sıkı korunuyordu – en azından şehrin Yumruk'u garnizonları geri çağırmadan önce.

Kemancı'nın çeşitli tüccarlarla ve kervan muhafızlarıyla konuşarak öğrenebildiği kadarıyla henüz askerlerin geri çekilmesinden az sayıda haydut yararlanmıştı. Fakat her bir karavana eşlik eden paralı muhafız saflarındaki artışa bakılarak tüccarların riske girmedikleri lağımcı için apaçık ortadaydı.

Üç Malazan'ın güneye yapacakları yolculukta tüccar kılığına girmeleri fayda sağlamazdı; öyle bir rol kesmelerini sağlayacak paraya veya donanıma sahip değillerdi. Şehirler arasında seyahat şimdiki kadar riskliyken hacı kılığında yol almayı seçmişlerdi. Dindarların çoğu için Yedinin Yolu –yedi Kutsal Kent'in her birine tek tek uğrayarak hac yapmak– saygın bir iman gösterisiydi. Bu memleketteki geleneklerin temelini oluşturan hac gerek haydut gerekse savaş tehdidinden etkilenmezdi.

Kemancı, Gral kılığını koruyarak –birlikteliklerini Yedi Sema altında kutsayacak bir seyahate çıkan iki genç, yeni evli mümin rolünü oynayacak– Crokus ile Apsalar'ın hem koruyucusu hem de kılavuzu rolüne bürünecekti. Üçü de ata binecekti – Kemancı binicisini küçümseyen asabi bir Gral safkanına, Crokus ile Apsalar ise Ehrlitan'ın dışındaki kaliteli ahırların birinden satın alınmış soylu kısraklara. Üç yedek at ve dört katırla konvoyları tamamlanacaktı.

Kalam, lağımcı ile diğerlerine kısa ve öz bir veda etmesinin ardından şafakta yola çıkmıştı. Bir gece önce söylenen sözler ay-

rılık ânına gölge düşürmüştü. Kemancı, dostunun isyanda akacak kan vasıtasıyla Laseen'i yaralama arzusunu anlıyordu fakat İmparatorluk'un –ve Laseen'den sonra tahta çıkacak kişinin– göreceği potansiyel hasar lağımcıya göre çok büyük bir riskti. Birbirlerine sert sözler söylemişlerdi ve tartışmanın ardından Kemancı kendini çentilip körelmiş gibi hissetmişti.

Kemancı o ayrılığın acıklı bir tarafının bulunduğunu geç de olsa fark etti zira şimdiye dek onu ve Kalam'ı tek bir gayede birbirine bağlayan –ve diğer her şey kadar dostluk da olan– vazife aşkı sona ermiş gibiydi. Ve Kemancı için en azından şimdilik onun yerini doldurabilecek başka bir şey yoktu. Lağımcı kendini yıllardan beri olmadığı kadar kayıp ve yalnız hissediyordu.

Onlarınki Kervan Kapısı'ndan çıkan son kervanların arasında yer alacaktı. Kemancı katırların bel kayışlarını son bir kez kontrol ederken dörtnala gelen atların sesi dikkatini çekti.

Altı kişilik bir Al Kılıç kıtası meydana girerken bineklerini yavaşlattı. Kemancı atlarının yanında bekleyen Crokus ile Apsalar'dan tarafa baktı. Delikanlıyla göz göze gelince başını iki yana salladı ve katırın kayışını ayarlamaya devam etti.

Askerler birini arıyorlardı. Kıta dağıldı ve her bir süvari kalan katarlardan birine yollandı. Arkasındaki parke taşlarında toynak patırtıları duyan Kemancı kendini sakin kalmaya zorladı.

"Gral!"

Lağımcı, tıpkı bir Malazan iti tarafından rahatsız edilen bir kabilelinin yapacağı şekilde yere tükürdükten sonra yavaşça döndü.

Bu tavır karşısında Al Kılıç'ın esmer yüzü miğferinin siperliği altında asıldı. "Günün birinde Al Kılıçlar tepeleri Grallardan temizleyecekler," diye vaatte bulunup bir tebessümle mat gri dişlerini gösterdi.

Kemancı alaycı bir homurtuyla cevap verdi. "Söylemeye değer bir sözün varsa, Al Kılıç, konuş. Gölgelerimiz bugün aşacağımız fersahlar için daha şimdiden çok kısa."

"O senin beceriksizliğini gösterir, Gral. Soracak tek bir sorum var. Doğru cevap ver zira yalan söylersen anlarım. Bu sabah benekli bir aygıra binen bir adam Kervan Kapısı'ndan tek başına çıkıp gitti mi öğrenmek istiyoruz."

"Öyle birini görmedim," diye yanıtladı Kemancı, "ama artık ona şans diliyorum. Yedi Ruh onu ömrü boyunca korusun."

Al Kılıç hırladı. "Seni uyarıyorum; kanın bana karşı zırh değil, Gral. Şafakta burada mıydın?"

Kemancı katırlara doğru döndü. "Tek bir soru dedin," dedi dişlerini sıkarak. "Dahası için para ödemen gerekecek, Al Kılıç."

Asker, Kemancı'nın ayakları dibine tükürdü, bineğinin başına asılarak hayvanı döndürdü ve gidip kıtasına katıldı.

Kemancı çöl peçesinin altında hafifçe gülümsemeyi göze aldı. Crokus yanında belirdi.

"Ne konuştunuz?" diye fısıldayarak öğrenmek istedi.

Lağımcı omuz silkti. "Al Kılıçlar birini avlıyorlar. Bizimle bir ilgisi yok. Atına geri dön, evlat. Gidiyoruz."

"Kalam mı?"

Önkollarını katırın sırtına koyan Kemancı tereddüde kapıldı ve ağarmış parkelerden yansıyan gün ışığı karşısında gözlerini kıstı. "Belki kutsal kitabın artık Aren'de olmadığını ve birinin onu Sha'ik'e götürdüğünü duymuşlardır. Kalam'ın buraya uğradığını hiç kimse bilmiyor."

Crokus ikna olmuşa benzemiyordu. "Dün gece biriyle buluştu, Kemancı."

"Ona borcu olan eski bir irtibat."

"Kalam'a borcunun olması, ona ihanet etmesi için sebep verir. Kimse borçlarının hatırlatılmasından hoşlanmaz."

Kemancı konuşmadı. Az sonra katırın sırtına hafifçe vurarak seyrek bir toz bulutu kaldırdı, sonra atına gitti. O elini dizginlere uzatırken Gral beygiri dişlerini gösterdi. Lağımcı hayvanın çenesinin altındaki yuları sıkıca tuttu. At başını kaldırmaya çalışsa da Kemancı onu bırakmayıp öne eğildi. "Biraz terbiyeli ol, çirkin piç kurusu, yoksa seni doğduğuna pişman ederim." Dizginleri eline alıp yüksek arkalıklı eyere çıktı.

Kervan Kapısı'nın ötesinde güneye doğru uzayıp giden sahil yolu, batı tarafında körfeze tepeden bakan kumtaşı falezlerin hafif yokuşlarına ve inişlerine rağmen düz bir seyir izliyordu. Sollarında ve karanın bir fersah içinde Arifal Tepeleri yükseliyordu. Arifal'ın sarp tırtıkları ta otuz altı fersah güneydeki Eb Nehri'ne kadar onlara eşlik edecekti. O tepelerde uygar demeye bin şahit

isteyen kabileler ikamet eder, bunların başında da Grallar gelirdi. Kemancı'nın en büyük endişesi gerçek bir Gral kabilelisine rastlamaktı. Mevsimden dolayı öyle bir ihtimal düşüktü zira Grallar şimdilerde keçilerini hem gölgenin hem de suyun bulunduğu tepe sırasının daha derinlerine güderlerdi.

Bineklerini mahmuzlayarak eşkine kaldırdılar ve çıkan toz bulutlarından kaçınmak için bir ticaret katarının yanından geçip gittiler. Sonrasında Kemancı onları yavaş bir tırısa soktu. Gündüzün sıcağı daha şimdiden tırmanmaya başlamıştı. Hedefleri sekiz fersahtan biraz uzaktaki Salik adlı küçük bir köydü. Orada mola verip öğle yemeği yiyebilir ve günün en sıcak saatlerinin geçmesini bekleyip Trob Nehri'ne doğru yollarına devam edebilirlerdi.

Her şey yolunda giderse bir hafta içinde G'danisban'a ulaşırlardı. Kemancı o zamana kadar Kalam'ın arayı iki, belki üç gün açacağı fikrindeydi. G'danisban'ın ötesinde Pan'potsun Odhan bulunuyordu. Seyrek nüfuslu sahrada onları kavrulmuş tepeler, yıkılalı çok olmuş şehirlerin iskeletimsi harabeleri, zehirli yılanlar, ısırgan sinekler ve –Ruhgezer Kimloc'un sözlerini anımsadı– çok daha ölümcül bir şeyin potansiyeli onları bekliyordu. *Bir kavuşum. Togg'un patileri aşkına, düşüncesi bile hiç hoşuma gitmiyor.* Kemancı deri çantasındaki deniz kabuğunu düşündü. Bir güç eşyası taşımak asla akıllıca bir şey değildi. *Herhalde faydadan çok zarar getirir. Ya bir Tektutan kokusunu alır da onu koleksiyonuna katmak istediğine karar verirse?* Kaşlarını çattı. *Bir deniz kabuğu ve üç parlak kafatası öyle bir koleksiyona iyi bir eklenti olur.*

Konuya kafa yordukça huzuru da o kadar çok kaçtı. *En iyisi onu G'danisban'da bir tüccara satayım gitsin. İlave paranın yararı dokunabilir.* Bu düşünce içini rahatlattı. Deniz kabuğunu satacak, ondan kurtulacaktı. Bir Ruhgezer'in gücünü hiç kimse inkâr edemese de o güce gereğinden fazla bel bağlamak muhtemelen tehlikeli sonuçlar doğururdu. Tano rahipleri barış uğruna canlarını feda ederlerdi. *Veya daha fazlasını. Kimloc onurundan vazgeçti. Gizemli bir deniz kabuğu yerine çantamdaki Moranth patlayıcılarına güvenirim daha iyi. Bir alevgeç bir Tektutan'ı da diğer her şeyi yaktığı kadar kolayca yakabilir.*

Crokus atını lağımcının yanına sürdü. "Aklından neler geçiyor, Kemancı?"

"Hiçbir şey. Senin şu bhok'aral nerede?"

Genç adam kaşlarını çattı. "Bilmiyorum. Galiba her şeye rağmen sıradan bir evcil hayvanmış. Dün gece çekip gitti ve bir daha da dönmedi." Elinin tersiyle yüzünü sildi ve Kemancı hırsızın yanaklarına bulaşmış gözyaşları gördü. "Moby varken Mammot yanımdaymış gibi hissediyordum."

"Jaghut Tiran onu almadan önce amcan iyi biri miydi?"

Crokus kafa sallayarak onayladı.

Kemancı ofladı. "Öyleyse hâlâ yanında. Moby büyük ihtimalle türdeşlerinin kokusunu almıştır. Şehirde bhok'aral besleyen soylular var. Sonuçta onlar sadece birer evcil hayvan."

"Galiba haklısın. Hayatımın büyük bir bölümü boyunca Mammot'a sadece bir âlim, durmadan tomarlara bir şeyler çiziktiren yaşlı bir adam gözüyle baktım. O amcamdı. Ama sonra bir Baş Rahip olduğunu öğrendim. Meğer Baruk gibi güçlü dostlara sahip önemli biriymiş. Ama daha ben buna alışamadan can verdi. Mangan onu yok edip—"

"Ağır ol, delikanlı! O şey amcan değildi. En azından biz onu öldürdüğümüzde."

"Biliyorum. Onu öldürerek Darujhistan'ı kurtardınız. Biliyorum, Kemancı..."

"Olan oldu, Crokus. Hem anlamalısın ki Mammot'un seni büyütmesi ve sevmesi, bir Baş Rahip olmasından daha önemli. Sanırım o da aynı şeyi söylerdi – yani fırsatını bulsaydı."

"İyi de anlamıyor musun? Amcam *güç* sahibiydi, Kemancı ama o güçle hiçbir şey yapmadı! Kendini köhne bir apartmandaki ufacık odasına kapattı! Bir malikâne sahibi olabilir, Konsey'de yer alabilir, bir fark yaratabilirdi..."

Kemancı böyle bir tartışmaya girmeye hazır değildi. Oldu olası öğüt vermekten hiç anlamazdı. *Zaten vermeye değer bir öğüdüm de yok.* "Apsalar seni huysuzlanıyorsun diye mi yanıma yolladı, delikanlı?"

Crokus suratını astı, sonra atını mahmuzlayarak grubun önüne geçti.

İç geçiren Kemancı eyerinde dönüp birkaç adım gerisinden gelen Apsalar'ı süzdü. "Sevgili kavgası mı?"

Gözlerini kırpıştıran kız ona dik dik baktı.

Kemancı tekrar önüne döndü. "Hood'un taşakları aşkına," diye bıyık altından söylendi.

Iskaral Pust süpürgeyi bacanın daha yukarısına uzatarak hummalı bir şekilde taşlara sürtüyordu. Şömine tabanına inen siyah bulutlar Baş Rahip'in gri cüppesine de bulaştı.

"Odunun var mı?" diye sordu Mappo, bir yatak olarak kullandığı ve o esnada üstünde oturduğu yükseltilmiş taş platformdan.

Iskaral durakladı. "Odun mu? Odun bir süpürgeden daha mı iyi?"

"Ateş yakmak için," dedi Trell. "Bu odanın soğuğunu kırmak için."

"Odun! Hayır, elbette yok. Ama tezek, ah evet, ondan bol bol var. Bir ateş. Fevkalade. Onları yakıp kül etmeli! Trell'ler kurnazlıklarıyla mı tanınırlar? Öyle bir şey hatırlamıyorum. Trell'lerden bahsedilen nadir kitaplarda öyle bir şey geçmez. Okuma yazma bilmeyen bir halk hakkında yazılar bulmak çok zor. Hımm."

"Trell'ler hayli okuryazardır," dedi Mappo. "Hem de uzun zamandır. Hatta yedi sekiz asırdır."

"Kütüphanemi güncellemeliyim. Pahalı bir fikir. Dünyanın büyük kütüphanelerini yağmalamaları için gölgeler yaratmak." İs kaplı bir suratla şöminenin önünde çömelip kaşlarını çattı.

Mappo genzini temizledi. "Neyi yakıp kül etmeli, Baş Rahip?"

"Örümcekleri elbette. Bu tapınak örümceklerden geçilmiyor. Onları gördüğün yerde öldür, Trell. O kalın tabanlı ayakları, o köselemsi elleri kullan. Hepsini gebert, anladın mı?"

Kafa sallayan Mappo kürk battaniyeye daha sıkı sarındı. Post, ensesindeki büzüşmüş yaralara sürttüğünde yüzünü birazcık buruşturmadan edemedi. Ateşi düşmüştü. Mappo bunu Iskaral'ın suskun uşağının tatbik ettiği ne idüğü belirsiz ilaçlar kadar kendi bünyesine de bağlıyordu. D'iverlerin ve Tektutanların dişleri ile pençeleri genellikle halüsinasyonlara, hayvani bir deliliğe ve ardından ölüme neden olan son derece ağır bir hastalığa yol açardı. Sağ kalanların çoğunda o delilik geçmez, düzenli olarak yılda dokuz ya da on kez bir iki geceliğine tekrar ortaya çıkar ve cinayetlerle kendini gösterirdi.

Iskaral Pust'a göre Mappo öyle bir kaderden paçayı kurtar-

mıştı. Fakat ayın en az iki döngüsü herhangi bir semptomla karşılaşmadan geçinceye dek Trell'in içi rahat etmeyecekti. Mappo cinai bir hiddete kapılırsa neler yapabileceğini düşünmek dahi istemiyordu. Uzun yıllar önce Jhag Odhan'ı kasıp kavuran savaş çetesine mensupken savaşçıların sıklıkla yaptıkları gibi kendini bilerek öyle bir hâle sokardı ve aldığı canların hatırası ömrü boyunca aklından çıkmayacaktı.

Eğer Tektutan'ın zehri içinde kaldıysa Mappo onun arzuları doğrultusunda hareket edeceğine kendi canını alırdı.

Iskaral Pust, Trell'in kaldığı ufacık fukara odasının her köşesini süpürgesiyle dürttü, ardından tavandaki köşelere uzanarak bu hareketi tekrarladı. "Isıran, sokan ne varsa gebert. Gölge'nin bu mukaddes şubesi tertemiz olmalı! Sürünen, gezinen her şeyi gebert. İkinizin de üstünde haşarat araması yapıldı, ah evet. İstenmeyen konuklara izin yok. Küllü su banyoları hazırlandı ama ikinizde de bir şey çıkmadı. Tabii halen kuşkuluyum."

"Burada uzun zamandır mı kalıyorsun, Baş Rahip?"

"Hiçbir fikrim yok. Konumuzla alakasız. Önem sadece gerçekleştirilen edimlerde, ulaşılan amaçlardadır. Zaman dediğin şey hazırlıktan fazlası değildir. Kişi gerektiği kadar hazırlık yapar. Böyle yapmak, planlamanın doğumda başladığını kabul etmektir. Doğarsın ve diğer her şeyden önce gölgelere daldırılır, kutsal müphemlikle sarılıp orada mis gibi emzirilirsin. Ben hazırlık yapmak için yaşarım, Trell ve hazırlıklar tamamlanmak üzere."

"Icarium nerede?"

"Alınan bir cana karşılık verilen bir can. Ona böyle de. Kütüphanede. Rahibeler arkalarında sadece birkaç kitap bıraktılar. Kendi kendilerine zevk vermeye adanmış ciltler. Bana göre okunacakları en iyi yer yatak. Eserlerin geri kalanı bana ait. Kıt bir koleksiyon. Kısıtlılığı beni utandırıyor. Aç mısın?"

Mappo silkindi. Baş Rahip'in lakırdısı hipnotize edici bir niteliğe sahipti. Trell'in seslendirdiği her soru abuk sabuk bir monologla cevaplanıyor, duydukları sanki başka bir soru soramayacağı kadar iradesini tüketiyordu. Iskaral Pust iddialarını haklı çıkarırcasına zamanın geçişini anlamsız kılabiliyordu. "Aç mıyım? Evet."

"Uşak yemek hazırlıyor."

"Yemeği kütüphaneye getirebilir mi?"

Baş Rahip kaşlarını çattı. "Adabımuaşeret ihlali. Ama madem ısrar ediyorsun."

Trell yataktan destek alarak ayağa kalktı. "Kütüphane nerede?"

"Sağa dön, kırk üç adım git, tekrar sağa dön, on iki adım git, sonra sağdaki kapıdan gir, otuz beş adım git, sağdaki kemerin altından geçip on bir adım daha git, son bir kez sağa dön, on beş adım git, sağdaki kapıdan gir."

Mappo adama bakakaldı.

Baş Rahip tedirginice kıpırdandı. "Veya," dedi Trell kısılı gözlerle, "sola dön, on dokuz adım git."

"Evet," diye mırıldandı Iskaral.

Mappo uzun adımlarla kapıya yollandı. "Öyleyse daha kısa yolu kullanacağım."

"Madem öyle istiyorsun," diye homurdanan Baş Rahip eğilip süpürgenin çalı ucunu inceledi.

Mappo kütüphaneye girip de güdük odanın aynı zamanda mutfak olarak kullanıldığını görünce adabımuaşeret ihlali lafına anlam getirebildi. Icarium girişin birkaç adım sağındaki siyah lekelerle kaplı sağlam bir masada otururken Uşak bir zincir yardımıyla Mappo'nun bir adım solundaki şöminenin üzerinde asılı duran kazana doğru eğilmişti. Elindeki tahta kepçeyle yemeği yavaş yavaş karıştıran Uşak'ın bir buhar bulutunda neredeyse tamamen kaybolmuş başından kazanın içine su damlamaktaydı.

"Sanırım ben çorbadan içmeyeceğim," dedi Mappo adama.

"Bu kitaplar çürüyor," diyen Icarium arkasına yaslanıp Mappo'yu süzdü. "İyileştin mi?"

"Öyle görünüyor."

Icarium gözlerini Trell'den ayırmadan kaşlarını çattı. "Çorba mı? Ah," yüz ifadesi yumuşadı. "Çorba değil. Çamaşır. Kesme masasında daha yenebilir yiyecekler bulacaksın." Başıyla Uşak'ın arkasındaki duvarı işaret etti, sonra tekrar önünde açık duran kadim kitabın küflü sayfalarına doğru döndü. "Bu şey hayret verici, Mappo..."

"O rahibelerin dünyadan ne kadar kopuk oldukları düşünülürse," dedi Mappo kesme masasına yaklaşırken, "hayret etmene şaşırdım."

"O kitaplardan bahsetmiyorum, dostum. Iskaral'ınkileri kastediyorum. Burada, varlıkları uzak bir söylentiden ibaret olan eserler var. Bazılarınıysa –mesela bunu– daha önce hiç duymamıştım. *Beşinci Ararkal Milenyumunda Sulama Planlaması Üzerine Bir Tez*. Üstelik yazarları dörtten az değil."

Tepeleme peynir ekmek dolu teneke bir tabakla kütüphane masasına geri dönen Mappo dostunun omzu üzerinden kitabın tirşe sayfalarındaki ayrıntılı çizimleri, ardından yabancı ve örgümsü yazıyı inceledi. Trell homurdandı. "O kadar hayret verici olan neymiş?" diye kuruyuveren bir ağızla mırıldanmayı başardı.

Icarium yeniden arkasına yaslandı. "Kitabın katıksız... havailiği, Mappo. Bu cilt için gereken malzemeler bile bir zanaatkârın senelik kazancı değerinde. Aklı başında hiçbir âlim bu kadar kaynağı –hele hele zamanı– böylesine anlamsız ve basmakalıp bir konuda ziyan etmez. Üstelik tek örnek bu değil. Bak, *Skar Yarımadası'nda Purille Çiçeği Tohumlarının Dağılma Düzenleri* ve işte, *Lekoor Körfezi'nin Beyaz Çeperli Midyelerine Özgü Hastalıklar*. Ayrıca bu eserlerin binlerce yıllık olduğu kanaatindeyim. Binlerce."

Hem de anlamak bir yana tanıyacağını bile tahmin etmediğim bir dildeler. Mappo böyle bir metni en son gördüğü yeri –kabilesinin en kuzey sınırını oluşturan tepedeki hayvan postundan bir tentenin altı– hatırladı. O gün kabile büyüklerini sonradan mukadder olduğu anlaşılacak bir çağrıya götüren bir avuç muhafız arasında yer almıştı.

Yukarıda güz yağmurları pıtırdarken kuzeye dönük bir yarım daire şeklinde çömelmişler ve kapüşonları takılı cüppeler giyen yedi figürün yaklaşmasını seyretmişlerdi. Her biri bir değnek taşıyan figürler tentenin altına girmişler ve büyüklerin karşısında sessizce dikilmişlerdi. Mappo o değneklerin gözleri önünde âdeta kıvrandığını ürpererek görmüş, tahta parçalarını yılankavi bitki köklerine veya belki de komşularının gövdelerine dolanarak onları boğan parazit ağaçlara benzetmişti. Sonra sırıkların bükümlü çılgınlığının aslında görünmez eller her nefeste üzer-

lerine yeni sözcükler kazıyormuşçasına devamlı değişen rünik oymalardan kaynaklandığını fark etmişti.

Derken figürlerden biri kapüşonunu çıkarmış ve böylece Mappo'nun geleceğini değiştirecek an başlamıştı. Trell bu anıyı aklından çıkarıp attı.

Titreyerek bir sandalyeye oturdu ve masada tabağına yer açtı. "Tüm bunlar önemli mi, Icarium?"

"Son derece, Mappo. Bu eserleri ortaya koyan uygarlık dudak uçuklatacak kadar zengin olmalı. Kullanılan lisan belli ki modern Yedi Kent lehçeleriyle akraba ama bazı açılardan daha sofistike. Bir de her bir cildin sırtındaki şu sembol var ya. Kıvrık bir değnek. O sembolü daha önce gördüm, dostum. Bundan eminim."

"Zengin mi dedin?" Trell konuyu dipsiz bir uçurum olduğunu bildiği yerden uzaklaştırmaya çalıştı. "Teferruatlara takılıp kalmış demek daha doğru olur. Öyle bir uygarlığın neden toza ve küle döndüğü belli. Barbarlar kapıya dayanmışken rüzgârdaki tohumlar hakkında tartışmak. Miskinlik pek çok şekle bürünür ama azmini yitirmiş her uygarlığa muhakkak uğrar. Bunu sen de benim kadar iyi biliyorsun. Bu vakada miskinlik bilgi peşine koşmakla, her şeyin cevabını harıl harıl aramakla nitelenmiş – öyle cevapların değeri ne olursa olsun. Bir uygarlık bilmedikleri kadar bildiklerinin içinde de kolayca boğulabilir. Mesela," diye sözlerini sürdürdü, "*Gothos'un Divaneliği*'ni düşün. Gothos'un laneti fazla bilinçli olmaktı – her şeyden. Her permütasyondan, her potansiyelden. Dünyaya attığı her bakışı zehirlemeye yetecek kadar. Bu özelliği ona hiçbir şey kazandırmadı. Daha da beteri, kazandırmadığının bile bilincindeydi."

"Kendini daha iyi hissediyor olmalısın," dedi Icarium alaycı bir üslupla. "Karamsarlığın geri gelmiş. Her halükârda bu eserler Raraku'daki ve Pan'potsun Odhan'daki çok sayıda harabenin bir zamanlar burada müreffeh bir uygarlığın, hatta belki de diğer hepsini doğuran ilk gerçek insan uygarlığının var olduğu inancımı destekliyor."

Bu düşünce yolundan ayrıl, Icarium. Hem de hemen. "Peki bu bilgi, mevcut durumumuzda bize ne gibi bir yarar sağlayacak?"

Icarium'un yüzü biraz asıldı. "Zamanla ilgili saplantımı

unutma. Görüyorsun ya, yazmak hafızanın yerini alır ve bundan dolayı dilin kendisi bile değişir. Saatlerin, günlerin, yılların geçişini ölçme maksadıyla kurduğum mekanizmaları düşün. O tür ölçümler doğaları gereği döngüsel, tekrarlıdır. Bir zamanlar kelimeler ve cümleler de aynı ritme sahipti. Böylelikle kişinin zihnine hapsedilebiliyorlar ve daha sonra mutlak bir isabetlilikle hatırlanabiliyorlardı. Belki," diye düşünceli bir üslupla lafına devam etti, "okuma yazma bilmeseydim bu kadar unutkan olmazdım." İç geçirip kendini gülümsemeye zorladı. "Hem zaten altı üstü vakit öldürüyordum, Mappo."

Trell küt ve kırışık parmaklarından biriyle açık kitabı dürttü. "Herhalde bunun yazarları da kendi çabalarını aynı sözcüklerle savunurlardı, dostum. Benim daha acil bir endişem var."

Jhag'ın soğukkanlı yüz ifadesi keyfini tamamen gizlemiyordu. "Neymiş o?"

Mappo havada elini salladı. "Bu yer. Gölge, gözde tarikatların arasında yer almaz. Suikastçıların ve daha beterinin yuvasıdır. İllüzyon, dalavere ve kalleşlik içerir. Iskaral Pust zararsız bir görünüme bürünüyor ama beni kandıramaz. Belli ki bizi bekliyordu ve her ne entrikalar çeviriyorsa onlara müdahil olacağımızı umuyor. Burada oyalanarak büyük bir riske giriyoruz."

"İyi de, Mappo," dedi Icarium yavaşça, "amacıma tam da burada, bu yerde ulaşacağım."

Trell surat ekşitti. "Ben de öyle demenden korkuyordum. Bunu bana açıklaman gerekiyor."

"Yapamam, dostum. Daha değil. Kafamdakiler birer şüpheden ibaret. Emin olduğumda açıklama yapmaya yetecek kadar kendime güveneceğim. Bana sabır gösterebilir misin?"

Mappo zihninde başka bir çehre gördü. Bu seferki ince ve solgun olup bir insana aitti. Yağmur damlaları kırışmış yanaklardan aşağı zikzaklar çizerek akıyordu. Sönük, kurşuni gözler yukarı çevrilip kabile büyüklerinin ötesindeki Mappo'nunkileri buldu. "Bizi tanıyor musunuz?" diye kösele gıcırtısıyla sordu ses.

Büyüklerden biri kafa salladı. "Sizi İsimsizler adıyla tanıyoruz."

"Münasiptir," cevabını verdi adam, gözlerini Mappo'nunkilerden ayırmaksızın. "Senelerle değil, asırlarla düşünen İsimsiz-

ler. Seçilmiş savaşçı," diye Mappo'ya hitap ederek sözlerini sürdürdü, "sabır hakkında ne öğrenebilirsin?"

Anılar bir cesedin üstünden havalanan kargalar misali uçup gitti. Icarium'a bakan Mappo zoraki bir tebessüm ederek ışıltılı köpekdişlerini gösterdi. "Sabır? Sana başka hiçbir şey gösteremem. Bununla beraber Iskaral Pust'a güvenmiyorum."

Uşak sırılsıklam giysileri ve yatak örtülerini çıplak elleriyle kazandan çıkarmaya başladı. Onları sıkarak buharlar çıkaran sular akıttı. Trell onu seyrederken kaşlarını çattı. Uşak'ın kollarından biri nedense pembe, yıpranmamış, âdeta gençti. Kalın kaslı, kıllı ve bronzlaşmış olan diğeriyse adamın görünürdeki yaşına daha uygundu.

"Uşak?"

Adam başını çevirmedi.

"Konuşabilir misin?" diye sordu Mappo.

"Anlaşılan," dedi Icarium adamdan tepki gelmeyince, "tahminimce efendisinin buyrukları doğrultusunda bizi duymazdan geliyor. Tapınağı keşfe çıkalım mı, Mappo? Tabii muhtemelen her gölgenin sözlerimizi Baş Rahip'in kulaklarına fısıldayacağını aklımızda tutarak."

"Eh," diye homurdanarak ayağa kalktı Trell, "Iskaral'ın ona güvenmediğimi öğrenmesi pek umurumda değil."

"Hiç şüphesiz hakkımızda bizim onun hakkında bildiğimizden daha çok şey biliyordur."

Odadan çıkarlarken Uşak hâlâ kalın önkollarındaki damarları şişire şişire âdeta yabani bir hazla giysilerin suyunu sıkıyordu.

4

Yedi altın şehrin
Yükseldiği bir diyarda,
Tozun bile gözleri ola.

Debrahl Özdeyişi

Son cesetler de götürülürken civarda tozlu, ter lekeli bir insan kalabalığı toplandı. Derin Maden'in karşı ucundaki tünel sabahleyin çöktüğünden beri olduğu gibi maden girişinde hareketsiz bir toz bulutu asılıydı. Köleler göçük altında kalmış otuz küsur yoldaşlarını çıkarmak için Beneth'in emirleri doğrultusunda harıl harıl çalışmışlardı.

Hiç kimse faciadan sağ kurtulamamıştı. Felisin su fıçılarının doldurulup getirilmesini bekleyen diğer bir düzine köleyle beraber Burkaçlar Ağzı'ndaki istirahat rampasından olup bitenleri ifadesizce seyrediyordu. Sıcaklık, madenlerin en derin tünellerini bile bayıltıcı ve terletici birer fırına çevirmişti. Yeraltındaki köleler her saat yirmişer yirmişer yığılıp kalıyordu.

Heboric çukurun öbür tarafında Derintoprak'ın kavrulmuş toprağını sürmekteydi. Bu oradaki ikinci haftasıydı ve hem daha temiz bir hava solumak hem de maden arabalarını çekmekten kurtulmak sağlığına iyi gelmişti. Beneth'in emriyle teslim edilen bir ıhlamur sevkiyatının da faydası dokunmuştu.

Felisin başka bir göreve atanmasını sağlamasaydı Heboric şimdi ölmüş, bedeni tonlarca kayanın altında ezilmiş olurdu. Genç kıza canını borçluydu.

Bunu düşünmek Felisin'i pek hoşnut etmiyordu. Artık birbirleriyle nadiren konuşur olmuşlardı. Kafası durhang dumanıyla

dolu Felisin her gece Bula'nın mekânından kendi evine bile zar zor gidebiliyordu. Uzun saatler boyunca uyumasına rağmen dinlenmiyordu. Burkaçlar'da çalıştığı günler uzun, uyuşturucunun getirdiği bir pusun içinde geçiyordu. Beneth bile sevişmelerinin cansızlaştığından yakınmaya başlamıştı.

Oyuklu iş yolundaki su arabalarının patırtıları ve gıcırtıları yükselse de ezilmiş cenazeler halihazırdaki ceset arabasına yatılırken Felisin bakışlarını kurtarıcılardan ayıramadı. Gözlerini çevirmek bir yana, olay yerine bakarken acıma duygusuna kapılmak bile çok fazla çaba gerektirir gibiydi.

Felisin bu donuk hâline rağmen kullanılmayı isteyerek Beneth'e gitgide daha sık gidiyordu. Adamı sarhoşça yalpaladığı, cömert davrandığı, onu dostlarına, Bula'ya, hatta diğer kadınlara sunduğu zamanlarda arayıp buluyordu.

Senin için geçmiş, çocuk, demişti Heboric ona hitap ettiği birkaç seferden birinde. *Lakin hissetmeye duyduğun açlık artıyor. Sonunda acıyla bile yetineceksin. Fakat onu yanlış yerlerde arıyorsun.*

Yanlış yermiş. Heboric yanlış yerlerden ne anlardı ki? Derin Maden'in en uç tüneli yanlış bir yerdi. Cesetlerin atıldığı Kuyu da yanlış bir yerdi. *Diğer her yer yeterince iyinin bir derecesinden ibaret.*

Beneth'in yanına taşınarak yapmış olduğu seçimleri noktalamaya hazırdı. Belki birkaç gün içinde. Gelecek hafta. Yakında. Kendi bağımsızlığını boşu boşuna gözünde büyütmüştü ama her şeye rağmen ondan vazgeçmesi kolay olmuyordu.

"Yavrum."

Felisin gözlerini kırpıştırarak başını kaldırdı. Konuşan bir keresinde *–uzun zaman önce–* Beneth'i uyaran o genç Malazan muhafızdı.

Asker sırıttı. "Alıntıyı buldun mu?"

"Ne?"

"Kellanved'in yazdıklarında." Delikanlı artık kaşlarını çatıyordu. "Alıntı yaptığım paragrafın geri kalanını bilen birini bulmanı önermiştim."

"Neden bahsettiğini bilmiyorum."

Muhafız kolunu uzattı ve Felisin'in yüzünü yukarı çevirirken kılıç tutan elinin işaretparmağı ile başparmağı arasındaki nasır-

lı kıvrım genç kızın çenesine sürttü. Saçları geriye itildiğinde parlak gün ışığı Felisin'e yüzünü buruşturttu. "Durhang," diye fısıldadı delikanlı. "Kraliçenin kalbi aşkına be, kızım, seni son gördüğümden beri on yıl yaşlanmış gibisin. Daha ne kadar oldu ki? En fazla iki hafta."

"Beneth'ten iste," diye geveledi Felisin, başını adamın dokunuşundan çekerek.

"Ne isteyeyim?"

"Beni. Yatağına. Evet der ama ancak sarhoşsa. Bu gece sarhoş olacak. Ölülerin yasını bir testiyle tutar. Veya iki. Bana o zaman dokun."

Muhafız sırtını dikleştirdi. "Heboric nerede?"

"Heboric mi? Derintoprak'ta." Felisin adama neden kendisini değil de Heboric'i istediğini sormayı düşündü ama soru aklından çabucak uçup gitti. Delikanlı ona o gece dokunabilirdi. Felisin nasırlardan hoşlanır olmuştu.

Kumandan Sawark'ın ziyaretine giden Beneth onu da yanında götürmeye karar vermişti. Felisin adamın bir anlaşma yapmak istediğini ve kendisini teşvik olarak kumandana teklif edeceğini geç de olsa anladı.

İş Yolu'ndan Sıçan Deliği Meydanı'na yaklaşırlarken Bula'nın Hanı'nın önünden geçtiler. Mesaisini bitirip ön kapı civarında oyalanan yarım düzine Dosii muhafız onları bezgin bakışlarla takip etti.

"Düzgün yürü, yavrum," diye gürledi Beneth, kızın koluna girerek. "Ve ayak sürümekten vazgeç. Hoşuna gitmiyor değil ya? Hep daha fazlasını istemiyor musun?"

Felisin'le konuşurken adamın ses tonuna bir tiksinti tınısı karışmaya başlamıştı. Beneth ona vaatlerde bulunmayı bırakmıştı. *Sadece benim olacaksın, kızım. Yanıma taşın. Başkalarına ihtiyaç duymayacağız.* Bu hırçın, fısıltılı teminatlar kesilmişti. Durumun ayırdına varmak Felisin'i rahatsız etmemişti. Beneth'e hiç inanmamıştı zaten.

Sawark'ın Hisarı tam ilerideki Sıçan Deliği Meydanı'nın ortasından bodurca yükseliyor, binanın zımparasız koskoca taş blokları Kafatas'ı bir türlü terk etmeyen yağlı dumanın lekelerini

taşıyordu. Girişin önünde teberini bir elinde gevşekçe tutan yalnız bir muhafız dikiliyordu. "Büyük talihsizlik," dedi adam onlar yaklaşırlarken.

"Neymiş o?" diye öğrenmek istedi Beneth.

Asker omuz silkti. "Sabahki göçük. Başka ne olacak?"

"Birkaçını kurtarabilirdik," dedi Beneth. "Eğer Sawark bize yardım gönderseydi."

"Birkaçını kurtarabilir miydiniz? Niye ki? Buraya yakınmak için geldiysen Sawark hiç havasında değil." Nöbetçinin gözleri Felisin'e çevrildi. "Tabii yanında bir hediye getirdiysen iş değişir." Ağır kapıyı açtı. "Ofisinde."

Beneth homurdandı. Felisin'i kolundan çekerek kapıdan içeri sürükledi. Zemin kat bir silahlıktı. Duvarlarda kilitli raflara takılı silahlar sıralıydı. Yanda bir masa ile üç sandalye vardı. Küçük masanın üstü muhafızların kahvaltısından artakalanlarla doluydu. Odanın merkezinden demir bir merdiven yükseliyordu.

Sawark'ın bir kat yukarıdaki ofisine çıktılar. Kumandan karaya vurmuş tahta parçalarından yapılmışa benzeyen bir çalışma masasının arkasında oturuyordu. Koltuğu kabarık minderli ve yüksek arkalıklıydı. Önünde büyük, deri ciltli bir hesap defteri açıktı. Sawark tüy kalemini bırakıp arkasına yaslandı.

Hatırladığı kadarıyla Felisin kumandanı daha önce hiç görmemişti. Sawark soğuk bir tavır takınmaya, kendini kulesinde başkalarından yalıtmaya önem veriyordu belli ki. Vücudu yağdan yoksun olup incecikti. Çıplak önkollarındaki kaslar solgun derisinin altında kablolar gibi büküm bükümdü. Mevcut modanın aksine sakallıydı. Uzun sakalının telimsi siyah lüleleri yağlanıp parfümlenmişti. Başındaki saçlar kısa kesilmişti. Yüksek elmacıkkemiklerinin üzerinde devamlı kısılı duran ışıltılı gözleri yeşilin donuk bir tonundaydı. Geniş ağzı aşağıya kıvrık çizgilerle iki yandan paranteze alınmışa benziyordu. Kız orada değilmişçesine Felisin'e aldırış etmeden gözünü Beneth'e dikti.

Beneth kızı Sawark'ın solundaki duvara yakın bir sandalyeye oturttu, sonra kendisi de kumandanın tam karşısındaki tek sandalyeye çöktü. "Çirkin dedikodular dolaşıyor, Sawark. Onları duymak ister misin?"

Kumandanın sesi yumuşaktı. "Bana neye mal olacaklar?"

"Hiçbir şeye. Bunlar bedava."

"Konuş öyleyse."

"Dosiiler Bula'nın mekânında atıp tutuyorlar. Hortum vaatlerinde bulunuyorlar."

Sawark kaşlarını çattı. "Yine şu safsata. Bu haberi bana bedavaya verdiğine şaşmamak lazım, Beneth. Beş paralık değeri yok."

"İlk başta ben de öyle düşündüm ama—"

"Bana söyleyecek başka neyin var?"

Beneth'in gözleri çalışma masasındaki hesap defterine çevrildi. "Bu sabahki ölülerin çetelesini tuttun mu? Aradığın ismi buldun mu?"

"Belirli bir isim aramıyorum, Beneth. Bir tahminde bulunduğunu sanıyorsun ama ortada tahmin edecek bir şey yok. Sabrım tükeniyor."

"Kurbanların arasında dört büyücü—"

"Yeter! Neden buradasın?"

Beneth kapıldığı şüpheleri üstünden atarcasına omuz silkti. "Bir hediye," deyip Felisin'i işaret etti. "Çok genç. Uysal ama hevesli. Direnme azmi yok – canın ne isterse yap, Sawark."

Kumandanın yüzü daha da asıldı.

"Karşılığında," diye devam etti Beneth, "tek bir soruya cevap istiyorum. Köle Baudin bu sabah tutuklandı – neden?"

Felisin gözlerini kırpıştırdı. Baudin mi? Başını iki yana sallayarak uyanık geçirdiği saatleri esir alan pusu dağıtmaya çalıştı. Bu duyduğunun bir önemi var mıydı?

"Sokağa çıkma yasağının ardından Sırım Sokak'ta tutuklanmış. Kaçmayı başarmış ama adamlarımdan biri onu tanıdığı için tutuklama bu sabah gerçekleşmiş." Sawark'ın donuk bakışları nihayet Felisin'e çevrildi. "Çok genç mi dedin? On sekiz, on dokuz? Buna çok genç diyorsan yaşlanıyorsun, Beneth."

Felisin adamın gözlerinin hayalet eller gibi vücudunu yokladığını hissetti. Kapıldığı his bu sefer hiç de hoş değildi. Kendini ürpermekten güçlükle alıkoydu.

"On beş yaşında, Sawark. Ama deneyimli. Daha iki gemi önce geldi."

Kumandanın gözleri kıza odaklandı ve Felisin adamın yüzündeki bütün kanın çekilmesini merakla seyretti.

Beneth hemen ayağa kalktı. "Başkasını gönderirim. Geçen sevkiyatta gelen iki genç kız var." Felisin'e yaklaştı ve onu çekerek ayağa kaldırdı. "Memnun kalacağını garanti ederim, Kumandan. Bir saat içinde burada—"

"Beneth." Sawark'ın sesi yumuşaktı. "Baudin senin hesabına çalışıyor, değil mi?"

"Sadece bir tanıdık, Sawark. Üstelik güvendiklerimden biri değil. Sordum çünkü tünel ekibimde. Onu yarın da alıkoyarsan güçlü kuvvetli adamlarımızın bir eksilmesi bizi yavaşlatır."

"İdare et, Beneth."

İkisi de birbirine inanmıyor. Bu düşünce Felisin için kaybolalı çok olmuş bir şuurun parıltısı gibiydi. Genç kız derin bir nefes aldı. *Bir şeyler oluyor. Bu konuya kafa yormalıyım. Kulaklarımı açık tutmalıyım. Hemen şimdi.*

Beneth kumandanın nasihatine cevaben derin bir iç geçirdi. "Elden başka ne gelir? Sonra görüşürüz, Kumandan."

Felisin merdivene doğru itilmeye direnmedi. Dışarı çıktıklarında Hisar muhafızının küçümseyici bir ses tonuyla ettiği lafı karşılıksız bırakan Beneth, genç kızı Meydan boyunca kolundan sürükledi. Sonunda nefes nefese onu bir ara sokağın gölgelerine soktu ve hızla kendine doğru çevirdi.

Sesi sert bir hırıltıydı. "Kimsin sen, çocuk? Onun uzun zaman önce ayrı düştüğü kızı falan mısın? Hood aşkına! Kafanı topla! Bana az evvel o ofiste neler olduğunu anlat! Baudin? Baudin senin neyin oluyor? Bana cevap ver!"

"O... o hiçbir şeyim—"

Felisin'in suratına inen tokat taş dolu bir çuval gibiydi. Gözlerinin arkasında şimşekler çakan Felisin yanlamasına yere düştü. Burnundan kanlar akarak ara sokağın çürüyen çöpleri arasında kıpırdamadan yattı. On beş santim uzaktaki bir noktaya alık alık bakarak tozlu zemine kırmızı bir birikintinin yayılmasını seyretti.

Beneth onu tutup kaldırdı ve tahta tirizli bir duvara çarptı. "Tam adını söyle, çocuk. Söyle!"

"Felisin," diye geveledi kız. "Hepsi—"

Adam hırlayarak elini tekrar kaldırdı.

Genç kız dişlerinin Beneth'in parmak eklemlerinde bırakmış

olduğu izlere bakakaldı. "Hayır! Yemin ederim! Sokağa bırakılmış—"

Beneth'in gözleri güvensizlikle dellendi. "Ne yapılmış ne yapılmış?"

"Bebekken Malaz Adası'ndaki Fener Manastırı'nın önüne bırakılmışım. İmparatoriçe ithamlarda bulunmuş – Fener'in müritlerine. Heboric—"

"Gemin Unta'dan geldi, kızım. Beni aptal mı sanıyorsun? Sen bir soylu—"

"Hayır! Sadece iyi bakıldım. Lütfen, Beneth, yalan söylemiyorum. Sawark'ı anlamıyorum. Belki Baudin paçayı kurtarmak için bir masal uydurmuştur."

"Gemin Unta'dan yelken açtı. Malaz Adası'nda hiç bulunmadın. Bahsettiğin şu manastır hangi şehre yakın?"

"Jakata'ya. Adada yalnızca iki şehir var. Diğeri Malaz Şehri. Oraya bir yazlığına gönderildim. Öğrenimim için. Bir rahibe olarak eğitiliyordum. Git Heboric'e sor, Beneth. Ne olursun."

"Malaz Şehri'nin en fakir semtini söyle."

"En fakir mi?"

"Söyle!"

"Bilmiyorum! Fener Tapınağı limanın oradadır. En fakiri o mu ki? Şehrin dışında, Jakata Yolu boyunca varoşlar vardı. Ben orada sadece bir mevsim kaldım, Beneth! Jakata'yı doğru düzgün görmedim bile – oraya gitme iznimiz yoktu! Lütfen, Beneth, bunların hiçbirini anlamıyorum! Neden canımı yakıyorsun? Benden istediğin her şeyi yaptım – arkadaşlarınla yattım, beni satmana göz yumdum, kendimi *değerli* kılıp—"

Adam artık cevap veya telaşla söylenen yalanları aşmanın bir yolunu aramadan ona tekrar vurmaya başlamıştı – gözlerinde bir öfke ışıltısı doğuran yeni bir sebep belirmişti. Felisin'i sessiz, soğuk bir hiddetle sistematik olarak dövdü. Genç kız ilk birkaç darbenin ardından kendini acının etrafında tortop etti. Gölgelerin soğuttuğu ara sokak tozu vücuduna değdiği yerlerde merhem etkisi yarattı. Felisin solumasına yoğunlaşarak kendini bir tek o işe adadı. Havayı içine çekerken öyle bir çabanın getirdiği ıstırap dalgalarıyla cebelleşti, sonra acıyı alıp götüren muntazam bir üfürükle soluğunu dışarı bıraktı.

Sonunda Beneth'in durmuş ve çekip gitmiş olduğunu fark etti. Adam belki de ona birkaç defa vurmuştu sadece. Felisin ara sokakta yalnızdı ve yukarıdaki göğün ince şeridi akşamın gelişiyle beraber kararıyordu. Genç kız ötedeki sokakta tek tük insan sesleri duysa da kimse onun büzüşmüş yattığı dar koridora uğramadı.

Daha sonra tekrar uyandı. Anlaşılan sokak ağzına doğru sürünürken bayılmıştı. Meşalelerle aydınlanan İş Yolu bir düzine adım uzaktaydı. Bazı figürler koşarak görüş hattından gelip geçti. Felisin kulaklarındaki devamlı çınlama arasında bağrışlar ve çığlıklar işitti. Havada duman kokusu asılıydı. Sürünmeye kaldığı yerden devam etmeyi düşündü, sonra bilinci tekrar kapandı.

Alnına serin bir kumaş sürttü. Felisin gözlerini açtı.

Heboric üstüne eğilerek sırayla gözbebeklerini incelemeye başladı. "Hâlâ bizimle misin, kızım?"

Dudakları kabuk tutmuş olan Felisin'in çenesi sızlıyordu. Kendi yatağında yattığını daha yeni anlayıp kafa salladı.

"Dudaklarına biraz yağ süreceğim. Bakalım canını çok yakmadan onları açabilecek miyiz. Sana su lazım."

Felisin tekrar kafa sallayıp kendini tedavinin acısına hazırladı. Heboric sol kolunun ucuna sarılı yağa batırılmış bezi onun ağzına değdirdi. Çalışırken bir yandan da konuşmaya başladı. "Hepimiz için olaylı bir gece. Baudin dikkat dağıtmak için birkaç binayı ateşe verip hapisten kaçtı. Kafatas'ın bir yerlerinde saklanıyor. Hiç kimse falez duvarlarını veya Batar Göl'ü aşmayı denemedi – her halükârda yukarıdaki Kınkanat Yolu'na dizili muhafız kordonu herhangi bir geçme teşebbüsü bildirmedi. Sawark başına ödül koydu. Piç kurusunu canlı istiyor – kaçması kadar adamlarından üçünü öldürmesi sebebiyle de. Şahsen ben işin içinde bir iş olduğu fikrindeyim, sen ne dersin? Neyse, Beneth bu sabah Burkaçlar'daki vardiyana gelmediğini bildirdi. Ben de meraklandım. Öğle molasında gidip onunla konuştum. Seni en son dün gece Bula'nın mekânında gördüğünü, ciğerlerine havadan çok duman çekiyorsun diye seninle bağını kopardığını söyledi – sanki bunda hiç kendi kabahati yok da. Fakat o konuşurken parmak eklemlerindeki kesikleri fark ettim. Baktım ki dün gece bir kavgaya karışmış ve birinin dişlerinin açtıklarından

başka hiç yara almamış. Eh, yabani otların ayıklanması bitmişti ve hiç kimse ihtiyar Heboric'e dikkat etmiyordu. Ben de öğleden sonrayı arama yaparak, ara sokakları kontrol ederek geçirdim. Ne yalan söyleyeyim, en kötüsünü bekle—"

Felisin eski rahibin kolunu itti. Ağzını yavaşça aralarken acıyla yüzünü ekşitti. Tekrar açılan patlaklarına soğuk iğneler batar gibiydi. "Beneth," diyebildi. Aldığı her nefeste göğsü ağrıyordu.

Heboric'in bakışları sertti. "Ona ne olmuş?"

"Ona... üzgün olduğumu... söyle."

Yaşlı adam yavaşça geriye kaykıldı.

"Beni... geri almasını... istiyorum. Söyle ona. Ne olursun."

Heboric ayağa kalktı. "Biraz dinlen," derken sesi nedense ifadesizdi. Kızın görüş alanından çıktı.

"Su."

"Getiriyorum. Sonra yatıp uyuyacaksın."

"Uyuyamam," dedi Felisin.

"Neden?"

"Pipo içmeden... uyuyamam. Yapamam."

Felisin yaşlı adamın kendisine baktığını hissetti. "Ciğerlerin bereli. Kaburgalarından bazıları çatlak. Çay işini görür mü? Durhang çayı."

"Sert olsun."

Eski rahibin bir bardağı fıçıdaki suyla doldurduğunu duyan Felisin gözlerini kapadı.

"Zekice bir masal, kızım," dedi Heboric. "Sokağa bırakıldığını söylemen. Şansına kafam hızlı çalışıyor. Beneth sana büyük ihtimalle inanmıştır."

"Neden? Bunu bana neden söylüyorsun?"

"İçin rahatlasın diye. Sanırım demek istediğim" –yaşlı adam su bardağını önkollarının arasında tutarak geri geldi– "Beneth belki tam da istediğin gibi seni geri alır, kızım."

"Ah. Seni... seni anlamıyorum, Heboric."

Adam onun kil bardağı dudaklarına götürmesini seyretti. "Hayır," dedi, "anlamıyorsun."

Kum fırtınası Estara Tepeleri'nin batı eteklerinden aşağı devasa bir duvar gibi indi ve ölümcül bir uğultuyla sahil yoluna yaklaş-

tı. Böyle fırtınalar yarımadanın iç kesimlerinde nadiren çıksa da Kalam onların gazabıyla daha önce de yüzleşmişti. Yapması gereken ilk iş yoldan ayrılmaktı. Yol yer yer falezlerin çok yakınında geçmekteydi ve bu tür falezlerin çökebildiği bilinen bir gerçekti.

Yolun kayşat banketine yönlendirilen aygır itiraz etti. Kalın kaslı, hırçın bir hayvana göre rahatına fazlasıyla düşkündü. Kumlar sıcak, gizli kumbatanlar içeren zemin tehlikeliydi. Kalam atın boyun çekiştirmelerine ve baş savurmalarına aldırış etmeden onu aşağıdaki havzaya sürdü, ardından hayvanı eşkine kaldırdı.

Bir buçuk fersah ileride Ladro Sahanlığı adında bir köy, onun ötesindeki mevsimlik bir nehrin kenarındaysa Ladro Hisarı vardı. Elinden geldiği sürece Kalam orada çok vakit geçirmeyi planlamıyordu. Hem hisar komutanı hem de hisar muhafızları Malazan'dı. Suikastçı becerebilirse fırtınanın en şiddetli bölümünü geride bırakacak, hisarı geçtikten sonra tekrar sahil yoluna çıkacak, sonra da güneydeki Intesarm köyüne doğru yola devam edecekti.

Aşıboyası rengindeki duvar uluyarak Kalam'ın solundaki ufku gitgide yaklaştırdı. Tepeler kaybolmuştu. Gökyüzü şişkin bir alacakaranlıkla kaplıydı. Suikastçının etrafı kanat çırparak ve seğirterek kaçan rhizanlarla çevrildi. Bir küfür tıslayan Kalam aygırı dörtnala koşturdu.

Atlardan prensip gereği hiç hazzetmese de bindiği hayvan son sürat giderken muhteşem görünüyor, Kalam'ın mütevazı yeteneklerini affeden bir ritimle sanki yerin üzerinde zahmetsizce süzülüyordu. Suikastçının aygıra yönelik gitgide artan beğenisi bundan daha fazla itiraf etmeye hiç niyeti yoktu.

Atını sürerken fırtınaya göz attığında kenarının yüz adımdan daha yakın olduğunu gördü. Belli ki fırtınayı atlatamayacaktı. Savrulan kumların yarattığı türbülanslı bir sınır, rüzgârın toprakla birleştiği yeri belli ediyordu. Hızla Kalam'ın üstüne gelen o dalgada yumruk iriliğinde taşlar uçuşuyor, dakikalar içinde onlara çarpacak olan duvarın kükreyişi havayı dolduruyordu.

Kalam biraz ilerideki aşıboyası bulut dahilinde ve onlarınkiyle kesişecek bir rotada gri bir leke gördü. Kendini eyerde geriye atarak dizginlere asıldı. Ritmi bozulan aygır kişnedi ve toynakları üzerinde kayarak durdu.

"Azıcık kafan çalışsaydı bana teşekkür ederdin," diye hırıldadı Kalam. Gri leke bir ekin piresi sürüsüydü. Obur böcekler tam da böyle fırtınaları beklerler, sonra da rüzgârlara binerek kendilerine av ararlardı. En kötüsü de karşıdan görülmelerinin mümkün olmamasıydı; ancak yandan bakıldığında belli olurlardı.

Sürü önlerinden hızla geçip giderken fırtına bastırdı.

Rüzgâr duvarının onları yutmasıyla aygıt tökezledi. Dünya haykıran, savrulan aşıboyası bir pusun içinde kayboldu. Üzerlerine yağan taşlar ve çakıllar aygırın irkilmesine, Kalam'ın ise acıyla homurdanmasına sebep oldu. Suikastçı kapüşonlu başını rüzgâra doğru eğdi. Gözlerini kısarak telaba fularındaki yarıktan ileri baktı ve bineğini yürümeye zorladı. Hayvanın boynuna yatıp eldivenli ellerinden birini uzatarak aygırın sol gözünü uçuşan taşlardan ve topraktan korudu. Onunla buraya kadar geldiği için ata o kadarını borçluydu.

Savrulan kum perdesinde hiçbir şey görmeden on dakika daha ilerlediler. Derken aygır homurdanıp şahlandı. Altlarından çatır çutur sesler geldi. Kalam gözlerini kısarak aşağıya baktı. Dört bir yanları kemiklerle sarılıydı. Fırtına bir mezarlığı altüst etmişti. Bu yaygın bir hadiseydi. Suikastçı bineğini tekrar kontrol altına aldı, ardından aşıboyası alacakaranlığı delmeye çalıştı. Ladro Sahanlığı yakınlardaydı ama hiçbir şey göremiyordu. Yürüsün diye aygırı dürttü. Hayvan zarifçe kemik kümelerinin etrafından dolaştı.

İleride sahil yoluyla beraber geçecekleri köprünün iki yanındaki nöbetçi kulübeleri belirdi. Köy sağlarında kalıyordu o zaman – *tabii rüzgâr kahrolasıca şeyi uçurmadıysa*. Öyleyse köprünün ötesinde Ladro Hisarı'nı bulacaktı.

Tek kişilik nöbetçi kulübeleri kocaman, geometrik bir kafatasının göz yuvaları gibi boştu.

Atını ahıra yerleştiren Kalam rüzgâra doğru eğilerek yerleşkeyi katetti ve hisarın nizamiye girişine yaklaşırken bacaklarındaki sızıdan dolayı surat ekşitti. Başını eğerek kulübeye girdiğinde saatlerden beri ilk defa fırtınanın uğultusundan kurtuldu. Nizamiyenin köşelerine kum yığılmışsa da tozlu hava durgundu. Nöbet tutan bir muhafız yoktu: Yalnız taş bank boştu.

Kalam ağır demir halkayı kaldırıp tahta kapıya sertçe çarptı. Bekledi. Bir süre sonra diğer tarafta sürgülerin çekildiğini işitti. Kapı büyük bir gıcırtıyla içe doğru savrularak açıldı. Yaşlı bir mutfak uşağı onu tek sağlam gözüyle süzdü.

"İçeri buyur," diye homurdandı adam. "Ötekilere katıl."

Yaşlı uşağın yanından geçen Kalam kendini büyük bir ortak salonda buldu. Girişiyle birlikte yüzler o tarafa çevrilmişti. Dörtgen salon boyunca uzanan ana masanın karşı ucunda hisar muhafızlarından dördü oturuyordu. Görünüşe bakılırsa Malazanların kafası epey bozuktu. Masanın üstündeki şarap birikintilerinde üç testi duruyordu. Bir tarafta, oradaki sandalyelerin ilkinde oturan sırım gibi ve çöküк gözlü kadının yüzü ancak genç kızlara yakışabilecek bir tarzda boyanmıştı. Yanındaki Ehrlii tüccar herhalde kocasıydı.

Kalam eğilerek grubu selamladı, ardından masaya yaklaştı. Kapıcıdan sadece birkaç yaş daha genç başka bir uşak yeni bir testi ve kadehle belirdi. Suikastçı nereye oturacağına karar verinceye dek uşak tereddüt etti. Kalam tüccar çiftin karşısına geçtiğinde de kadehi masaya bıraktı ve ona yarım bardak içki koyup geri çekildi.

Tüccar samimi bir tebessümle durhang lekeli dişlerini gösterdi. "Kuzeyden mi gelirsin?"

Bir tür bitkisel karışım olan şarap o iklime göre fazla tatlı ve mayhoştu. Kalam kaşlarını çatarak kadehi bıraktı. "Bu mekânda bira yok mu?"

Tüccarın kafası inip kalktı. "Var. Hem de soğutulmuş. Ama maalesef sadece şarap bedava. Ev sahibimizin ikramı."

"Bedava olduğuna şaşırmadım," diye söylendi suikastçı. Uşağa el etti. "Bir maşrapa bira lütfen."

"Fiyatı bir kesik," dedi uşak.

"Resmen soygun. Ama susuzluğum ne derse o olur." Suikastçı kırpık bir Jakata bulup masaya koydu.

"Yoksa köy denize mi kaydı?" diye sordu tüccar. "Ehrlitan'dan buraya gelirken köprü ne durumdaydı?"

Kalam masada, tüccarın karısının önünde duran küçük bir kadife kese gördü. Başını kaldırdığında kadının çukurdaki gözleri onunkilerle buluştu. Kadının göz kırpışı tüyler ürperticiydi.

"Seninle dedikodu edecek değil, sevgili Berkru. Bunun ağzından öğreneceğin tek şey fırtınada çıkagelen bir yabancı olduğu."

Muhafızlardan biri başını kaldırdı. "Saklayacak bir şeyin mi var? Bir kervanı korumayıp yalnız mı yolculuk edersin? Herhalde Ehrlitan Muhafızları'ndan firar ettin. Veya Dryjhna'nın kelamını yayıyorsundur. Belki ikisi birdendir. Şimdi de doğma büyüme Malazan efendiden misafirperverlik bekleyerek buralara geldin."

Kalam adamları süzdü. Dört nemrut surat. Çavuşun suçlamasını inkâr etse de ona inanmazlardı. Muhafızlar can sıkıntılarını gidermek için onun en az azından bir gece zindanda kalması gerektiğine karar vermişlerdi. Lakin suikastçının kan akıtası yoktu. Ellerini masaya koyup yavaşça doğruldu. "Konuşabilir miyiz, Çavuş?" diye sordu. "Baş başa."

Adamın esmer yüzü iyice asıldı. "Gırtlağımı kesesin diye mi?"

"Öyle bir şeyi becerebilir miyim sanıyorsun?" diye şaşkınlıkla sordu Kalam. "Zincir zırh giyiyor, kemerinde kılıç taşıyorsun. Üç silah arkadaşın hiç şüphesiz yakınımızda kalacak – sırf söylenenleri dinlemek için bile olsa."

Çavuş ayağa kalktı. "Kendi başıma da rahat rahat hakkından gelebilirim," diye homurdanıp arka duvara doğru yürüdü.

Kalam peşinden gitti. Telabasının altından küçük bir pandantif çıkarıp gösterdi. "Bunu tanıdın mı, Çavuş?" diye hafifçe sordu.

Adam ihtiyatla öne eğilip pandantifin yassı yüzeyine kazınmış sembolü inceledi. Ne gördüğünü anlayan adamın yüzü solarken ağzını istemdışı oynattı. "Pençebaşı."

"Sorularına ve ithamlarına bir son, Çavuş. Öğrendiğini adamlarına söyleme – en azından ben gidinceye kadar. Anlaşıldı mı?"

Çavuş kafa salladı. "Pardon, bayım," diye fısıldadı.

Kalam yarım bir tebessüm etti. "Huzursuzlanmakta haklısın. İkimizin de bildiği gibi Hood bu memlekette bir gezintiye çıkmak üzere. Bugün hata yaptın ama güvensizliğinden vazgeçme. Hisar Komutanı bu duvarların dışındaki durumun farkında mı?"

"Evet, farkında."

Suikastçı iç geçirdi. "Öyleyse sen ve mangan şanslılar arasındasınız, Çavuş."

"Evet."

"Artık masaya geri dönelim mi?"

Çavuş mangasının meraklı bakışlarına cevaben başını iki yana sallamakla yetindi.

Kalam tekrardan birasının başına otururken tüccarın karısı elini kadife keseye uzattı. "Askerlerin her biri falına bakmamı istedi," diyerek bir Ejderhalar Destesi meydana çıkardı. Deste'yi iki eliyle birden tutarak kırpılmayan gözlerle suikastçıya baktı. "Ya sen? Geleceğini öğrenmek ister misin, yabancı? Sana hangi tanrıların gülümsediğini, hangilerinin kaş çattığını—"

"Tanrıların bize ilgi göstermeye ne vakitleri ne de eğilimleri var," dedi Kalam horgörüyle. "Beni oyununa bulaştırma, kadın."

"Çavuşun gözünü korkuttun," dedi kadın gülümseyerek. "Şimdi de benim gözümü korkutma peşindesin. Sözlerinin bende yarattığı korkuyu görüyor musun? Dehşetten tir tir titriyorum."

Kalam bezgin bir homurtuyla bakışlarını kaçırdı.

Ön kapıya vurulmasıyla ortak salonda bir gümbürtü koptu.

"Daha başka esrarengiz yolcular!" deyip kıkırdadı kadın.

Herkes kapıcının bir yan odadan tekrar çıkagelmesini ve ayak sürüyerek kapıya doğru gitmesini seyretti. Dışarıda bekleyen her kimse sabırsızdı – yaşlı adam elini sürgüye uzatırken bile salon amirane gümlemelerle çınlıyordu.

Sürgü mandaldan kalkar kalkmaz kapı sertçe itildi. Kapıcı geri geri sendeledi. Biri kadın olan iki zırhlı figür belirdi. Kadın metal hışırtıları eşliğinde salonun ortasına kadar paldır küldür yürüdü. Sabit bakışlı gözler muhafızları ve konukları tek tek inceledi. Kalam'a kendisine özel bir ilgi gösterilmemiş gibi geldi.

Kadın belli ki bir zamanlar rütbe sahibiydi – belki hâlâ öyleydi ama üstünde mevcut durumunu ilan eden bir donanım veya renk yoktu. Arkasındaki adam da üniformaya benzer bir şey giymiyordu.

Kalam ikilinin yüzlerinde kabarıklıklar görüp kendi kendine gülümsedi. Ekin pireleriyle karşılaşmışlardı ve her ikisi de o karşılaşmadan hoşnut ayrılmamıştı. Hauberkinin* içine kaçmış bir böceğin sokmasıyla adam aniden irkildi ve söverek zırhının kayışlarını gevşetmeye başladı.

---

* İç içe geçmiş metal halkalardan oluşan gömleğe benzer koruyucu bir zırh. –ç.n

"Hayır," diye çattı kadın.

Adam durdu.

Kadın güney ovalarındaki bir kabile olan Pardu'dandı. Bir kuzeyliye benzeyen yoldaşıysa Ehrlii olabilirdi. Adamın esmer teni kadınınkinden bir ton solgun ve her türlü kabile dövmesinden yoksundu.

"Hood aşkına!" diye kadına hırıldadı çavuş. "Bir adım daha yaklaşmayın! İkiniz de ekin piresi kaynıyorsunuz. Masanın karşı ucuna geçin. Uşaklardan biri sedir kabuklu bir banyo hazırlasın – tabii bu size pahalıya patlayacak."

Kadın bir an için karşı çıkacak gibi göründü. Fakat sonra eldivenli ellerinden biriyle masanın boş ucunu işaret etti ve yoldaşı oraya iki sandalye çekerek tepki verdikten sonra kendini kasarak sandalyelerden birine çöktü. Pardulu diğerine oturdu. "Bir sürahi bira," dedi.

"Efendi birayı parayla satıyor," diyen Kalam ona buruk bir tebessüm etti.

"Yedili aşkına! Cimri pezevenk – sen, uşak! Bana bir maşrapa getir de para ödemeye değip değmediğine karar vereyim. Çabuk ol!"

"Herhalde burayı bir taverna sanıyor," dedi muhafızlardan biri.

Çavuş konuştu. "Hisar komutanının lütfuyla burada bulunuyorsunuz. Biranın da, banyonun da, bu zeminde yatmanın da ücretini ödeyeceksiniz."

"Sen buna lütuf mu diyorsun?"

Çavuşun yüzü asıldı – bir Malazan'dı ve bir Pençebaşı'yla aynı odayı paylaşmaktaydı. "Dört duvar, tavan, şömine ve ahır bedava, kadın. Yine de bakire bir prenses gibi yakınıyorsun – konukseverliğimizi kabul et veya bas git."

Kadın gözlerini kıstı, sonra kemerindeki keseden bir avuç jakata çıkarıp masanın üstüne çarptı. "Sanırım," dedi sakince, "lütufkâr efendin bira için senden bile para alıyor, Çavuş. Öyle olsun. Buradaki herkese bir maşrapa ısmarlamaktan başka çarem yok."

"Cömertçe," diyen çavuş kafa sallayarak zoraki bir teşekkür etti.

"Gelecek şimdi açığa çıkacak," dedi tüccar karısı, Deste'yi kararak.

Pardulu'nun kartları görünce irkilmesi Kalam'ın gözünden kaçmadı.

"Bize ilişme," dedi suikastçı. "İleride yaşanacakları görmekten kimseye hayır gelmez. Zaten fal bakma kabiliyetinin olduğundan da şüpheliyim. Bizi performansının utancından mahrum bırak."

Yaşlı kadın onu duymazdan gelerek muhafızlara doğru döndü. "Hepinizin de kaderi... buna bağlı!" İlk kartı açtı.

Kalam bir kahkaha attı.

"Hangisi o?" diye öğrenmek istedi muhafızlardan biri.

"Dikilitaş," dedi Kalam. "Bu kadın bir sahtekâr. Marifet sahibi bir kâhin o kartın Yedi Kent'te geçersiz olduğunu bilir."

"Demek görü uzmanısın?" diye ona çıkıştı kadın.

"Bir kara yolculuğuna çıkmadan önce işini bilen bir kâhine uğrarım," cevabını verdi Kalam. "Başka türlü davranmak budalalık olur. Deste'yi bilirim ve falın doğru çıktığını, gücün açılan ele yansıdığını görmüşlüğüm var. Hiç şüphesiz fallarına baktıktan sonra bu muhafızlardan para isteyecektin. Onlara ne kadar zengin olacaklarını, çok uzun yaşayacaklarını, düzinelerce kahraman doğurtacaklarını söyleyip—"

Yüz ifadesiyle dümenin sona erdiğini açığa vuran yaşlı kadın öfkeyle çığlık attı ve Deste'yi suikastçıya fırlattı. Kalam'ın göğsüne çarpan kartlar masanın üstüne gelişigüzel saçıldı – ve bir düzene girdi.

Ortak salondaki tek ses Pardulu kadının ağzından kaçan havanın tıslamasıydı.

Ansızın kan ter içinde kalan Kalam kartlara baktı. Altı kart birini çevrelemişti ve Kalam o tek kartın kendisini temsil ettiğinden adı gibi emindi. *Gölge Suikastçısı Urgan*. Çevresindeki altı kartın hepsi de aynı Hane'dendi. *Kral, Haberci, Taş Ustası, Eğirici, Şövalye, Kraliçe... Hood'a ait Ölüm Üst Hanesi. Hepsi de... Dryjhna Kutsal Kitabı'nın taşıyıcısını kuşatmış*. "Ah, neyse," diye iç geçiren Kalam başını kaldırıp Pardulu kadına baktı. "Galiba bu gece yalnız yatacağım."

*

Al Kılıç Yüzbaşısı Lostara Yil ile silah arkadaşı, Ladro Hisarı'ndan son ayrılan kişilerdi. Hedefleri bir saat önce aygırına binip kum fırtınasının peşi sıra güneye doğru uzaklaşmıştı.

Kalam'la mecburi yakınlaşmaları kaçınılmaz olmuştu. Fakat nasıl ki suikastçı aldatmacada hünerliyse Lostara da öyleydi. Kabadayılık da başlı başına bir maske olabilir, kibir büsbütün ölümcül bir özgüveni gizleyebilirdi.

Ejderhalar Destesi'nin beklenmedik açılımı Lostara'ya pek çok şey göstermişti – üstelik sadece Kalam ve görevi hakkında değil. Hisarın çavuşu yüz ifadesiyle bir işbirlikçi –İmparatoriçesine ihanet etmeye hazırlanan bir diğer Malazan askeri– olduğunu ele vermişti. Anlaşılan Kalam'ın hisara uğraması göründüğü gibi tesadüf değildi.

Atlarını kontrol eden Lostara, hisardan çıkan yoldaşına doğru döndü. Al Kılıç ona sırıttı. "Her zamanki gibi titiz çalışmışsın," dedi. "Yine de komutan beni peşinden koşturttu. Onu kabirde elli yıllık bir zırh takımına girmeye çalışırken buldum. Görünüşe bakılırsa gençliğinde çok daha sıskaymış."

Lostara eyerine tırmandı. "Nefes alan kalmış mıydı? Hepsini kontrol ettiğinden emin misin? Arka koridordaki uşaklardan ne haber? Onları biraz acele halletmiş olabilirim."

"Atan tek bir kalp bile bırakmamışsın, Yüzbaşı."

"Peki. Atına bin. Suikastçınınki bunların canını çıkarıyor – Intesarm'dan yeni binekler alacağız."

"Tabii Baralta gereken ayarlamaları yaptıysa."

Lostara yoldaşını süzdü. "Baralta'ya güven," dedi soğukkanlılıkla. "Ve kuşkuculuğunu –bu seferlik– rapor etmeyeceğime şükret."

Adam dudaklarını sıkarak kafa salladı. "Sağ ol, Yüzbaşı."

İkili hisarı terk edip sahil yolunda güneye döndü.

Manastırın ana katının tamamı dairesel bir düzenle tek bir odanın çevresine yayılıyordu. Bahsi geçen odada karanlığa inen sarmal bir merdiven mevcuttu. Mappo o merdivenin başında çömeldi.

"Bu herhalde kabristana iniyordur."

"Doğru hatırlıyorsam," dedi Icarium odanın girişine yakın bir

noktadan, "Düşler Kraliçesi'nin rahibeleri öldüklerinde cenazeleri yalnızca ketene sarılır ve kabir duvarlarındaki girintilere yerleştirilir. Ceset incelemeye meraklı mısındır?"

"Genellikle hayır," diyen Trell hafif bir oflamayla doğruldu. "Merdiven kat seviyesinin altına iner inmez kayaç değişiyor da ondan."

Icarium bir kaşını kaldırdı. "Öyle mi?"

"Bulunduğumuz kat doğal kayadan –kepezin kendi kireçtaşından– oyulmuş. Hayli yumuşak. Fakat altında yontma granit bloklar var. Aşağımızdaki kabristanın daha eski bir yapı olduğu kanaatindeyim. Ya öyle ya da rahibeler ve tarikatları bir kabristanın duvarları ile girişinin çıplak bırakılmaması gerektiği, öte yandan yaşam alanının gerekmediği inancını taşıyorlarmış."

Jhag başını iki yana sallayarak yaklaştı. "Öyle bir şey beni şaşırtır. Düşler Kraliçesi yaşam boyutludur. Pekâlâ, keşfe çıkalım mı?"

Merdivenden önce Mappo indi. İkisinin de suni ışığa pek ihtiyacı yoktu; aşağıdaki karanlık onlara engel teşkil etmiyordu. Sarmal basamaklarda mermer fayans kalıntıları bulunsa da uzun zaman evvel oradan geçen çok sayıda ayak çoğunu aşındırarak ortadan kaldırmıştı. Alttaki sert granit ise herhangi bir aşınma belirtisinden yoksundu.

Merdiven indikçe indi. Yetmişinci basamakta sekizgen duvarlı bir odanın merkezinde son buldu. Her bir duvarı frizler süslüyor, kullanılan renkler grinin pek çok tonuyla kendilerini belli ediyordu. Merdiven sahanlığının ötesindeki zemin, fayansların kesilmesiyle ve alttaki granit blokların çıkarılmasıyla açılmış dörtgen çukurlarla oyuk oyuktu. O bloklar kapı aralığı olduğu anlaşılan bir yerde üst üste duruyor, her bir çukurda kefene sarılı bir ceset yatıyordu.

Hava kuru ve kokusuzdu.

"Bu tablolar Kraliçe'nin tarikatına ait değil," dedi Mappo. Beyanı gereksizdi zira duvarlardaki sahneler karanlık bir mitosu resmediyordu. Dört bir yanda siyah gövdeleri yosun kaplı kalın köknar ağaçları yükseliyordu. Ortaya çıkan etki, kadim bir ormanın derinliklerindeki bir kayranın ortasında dikilmeye benziyordu. Ağaç kütüklerinin arasında yer yer iriyarı, dört bacaklı

hayvanlar kendilerini belli ediyordu. Yaratıkların gözleri mehtabı yansıtırcasına parlıyordu.

Icarium çömelip bir elini sağlam kalmış fayanslarda gezdirdi. "Rahibelerin işçileri mezarları kazmadan önce," dedi, "bu zeminde bir desen varmış. Yazık."

Mappo tıkalı kapı aralığına göz attı. "Buradaki gizemlerin cevapları varsa o barikatın arkasındadır."

"Kuvvetini yeterince topladın mı, dostum?"

"Yeteri kadar." Trell bariyere gitti ve en üstteki bloğa asıldı. Taş blok kollarına düştüğünde yabani bir homurtu çıkararak yalpaladı. Icarium koşup granit bloğu yere indirmesine yardım etti. "Hood aşkına! Beklediğimden daha ağırmış."

"Belli oluyor. Gel birlikte çalışalım."

Yirmi dakika sonra, bloğu ötedeki koridora geçmelerine imkân tanıyacak kadar indirmişlerdi. Merdiven boşluğunda beliren bir bhok'aral sürüsü tırabzanlara tutunarak ikilinin gayretini sessiz sedasız seyretmişti. Lakin önce Mappo, ardından da Icarium açıklıktan geçtiğinde bhok'arallar onları takip etmedi.

Önlerinde uzanan koridor, iki yanında sedir gövdelerinden çifte sütunların sıralı olduğu geniş bir pasajdı. Her bir ağaç gövdesi en az bir kulaç çapındaydı. Kütüklerin pütürlü, oyuklu kabukları sağlam kalmışsa da çoğu dökülüp yerlere saçılmıştı.

Mappo tahta sütunlardan birine elini dayadı. "Bunları buraya getirmek için gereken çabayı düşün."

"Kovan," dedi Icarium havayı koklayarak. "Asırlar sonra bile artığı kalmış."

"*Asırlar* mı? Hangi kovanın kullanıldığını sezebiliyor musun, Icarium?"

"Kurald Galain. Ata, Karanlığın Kovanı."

"Tiste Andiiler, ha? Yedi Kent'le ilgili okuduğum tarih kitaplarının hiçbirinde bu kıtadaki Tiste Andii varlığına dair bir bilgiye rastlamadım. Aynı şey Jhag Odhan'ın öbür tarafındaki anavatanım için de geçerli. Emin misin? Bu hiç mantıklı değil."

"Emin *değilim*, Mappo. Kapıldığım his Kurald Galain'i hatırlatıyor, hepsi bu. Karanlık'ı hatırlatıyor. Omtose Phellack'ı veya Tellann'ı değil. Starvald Demelain'i de. Bildiğim başka bir Ata Kovanı da yok."

"Benim de."

İkili tek kelime daha etmeden yürümeye başladı.

Mappo'nun sayımına göre koridor üç yüz otuz adım sonra biterek başka bir sekizgen odaya açıldı. Bu seferkinin zemini koridorunkinden bir elin genişliği kadar yükseltilmişti. Döşeme taşları da sekizgendi ve her birine detaylı imgeler oyulmuş, sonra da tamamen rasgele görünen telaşlı bir yıkımla üzerleri kazınıp çizilmişti.

Trell yanındaki Icarium'la beraber odanın eşiğinde dururken ensesindeki tüylerin dikelerek bir araya toplandığını hissetti.

"Bu odaya," dedi Jhag, "girmemizi önermiyorum."

Mappo bir homurtuyla hemfikir oldu. Hava eski, bayat, yapış yapış ve güce doymuş bir efsun kokuyordu. Döşeme taşlarından, üzerlerine oyulmuş imgelerden ve o imgelerin taşıdıkları sıcaklık ısı dalgaları gibi sihir sızıyordu.

Icarium başını iki yana sallıyordu. "Eğer bu Kurald Galain ise tadı bana yabancı. Sanki... bozulmuş."

"Kirletildiği için mi?"

"Mümkün. Lakin o pençe izlerinden çıkan koku döşeme taşlarından çıkanla aynı değil. Sana tanıdık geliyor mu? Dessembrae'nin fani gözyaşları biliyor ya, geliyor olmalı, Mappo."

Trell gözlerini kısarak üstünde izler bırakılmış en yakındaki döşeme taşına baktı. Burun delikleri şişip indi. "Tektutanlar. D'iverler. Şekildeğiştirenlerin baharatlı kokusu. Elbette." Odada yankılanan yabanıl bir kahkaha attı. "Ellerin Yolu, Icarium. Kapı burada."

"Bence o bir kapıdan fazlası," dedi Icarium. "Hasar görmemiş oymalara bak – sana neyi anımsatıyorlar?"

İstemese de Mappo'nun buna verecek bir cevabı vardı. Dizilimi giderek artan bir katiyetle taramasına rağmen kavrayışı gerçek bir cevap değil, sadece daha fazla soru yaratıyordu. "Benzerliği görüyorum ama aynı zamanda bir... benzemeyen yanları da var. Daha da sinir bozucu olanı, ikisinin arasında muhtemel bir bağlantı düşünememem..."

"Burada o tür cevaplar yok," dedi Icarium. "İlk başta bulmaya niyetlendiğimiz yere gitmeliyiz, Mappo. İdrake yaklaşıyoruz – bundan eminim."

"Icarium, sence Iskaral Pust daha başka ziyaretçiler için de hazırlık yapıyor mudur? Tektutanlar ve D'iverler, kapının eli kulağındaki açılışı. Acaba o –ve ona bağlı olarak Gölge Âlem– bu kavuşumun tam da merkezinde olabilir mi?"

"Bilmiyorum. Gel gidip soralım."

Eşikten geri çekildiler.

"*İdrake yaklaşıyoruz.*" Mappo'nun içinde dehşet uyandıran iki sözcük. Kendini usta bir okçunun nişan aldığı yaban tavşanı gibi hissediyordu. Kaçabileceği her yön öylesine ümitsizdi ki olduğu yerde donakalıyordu. Zihnini sekteye uğratan, güçlerin, geçmişin ve şimdinin güçlerinin yanında duruyordu. *Görevlendirmeleriyle, ipuçlarıyla ve tasavvurlarıyla, maskelenmiş amaçlarıyla ve örtülü arzularıyla İsimsizler. Eğer Trell efsanelerinde herhangi bir doğruluk payı varsa yüklü bir antikliğin yaratıkları. Ve Icarium, ah, sevgili dostum, sana hiçbir şey söyleyemem. Aklına düşen her soruyu susturmakla lanetliyim ve bir kardeş olarak uzattığım el seni sadece yanılgıya götürebilir. Sevgi adına bunu yaparak bir bedel ödüyorum... hem de ne bedel.*

Merdivende onları bekleyen bhok'arallar iki adamı tedbirli bir mesafeden ana kata kadar takip ettiler.

Baş Rahip'i kendi yatak odasına çevirmiş olduğu holde buldular. Iskaral Pust kendi kendine mırıldanarak hasır bir çöp kovasını çürük meyvelerle, ölü yarasalarla ve ezilmiş rhizanlarla dolduruyordu. Yaşlı adam başını çevirip odanın girişinde duran Mappo ile Icarium'u çatık kaşlarla süzdü.

"O murdar maymunlar peşinizden geldilerse bırakın gazabımı hissetsinler," diye tısladı. "Hangi odayı seçersem seçeyim orayı pis artıkları için depo olarak kullanıyorlar. Sabrım tükendi! Bir Gölge Baş Rahibi'yle alay ederek kendilerini tehlikeye atıyorlar!"

"Kapıyı bulduk," dedi Mappo.

Iskaral temizliğine ara vermedi. "Ah, demek buldunuz? Ahmaklar! Hiçbir şey göründüğü gibi değil. Alınan bir cana karşılık verilen bir can. Her köşeyi, her bucağı keşfettiniz, öyle mi? Salaklar! Bu kadar kibirli bir özgüven cehaletin daniskasıdır. Onu gözüme sokarsanız ezilip büzüleceğimi mi sanıyorsunuz?

Hah. Benim de kendimce sırlarım, planlarım, entrikalarım var. Iskaral Pust'un deha labirenti sizin gibiler tarafından çözülemez. Şu hâlinize bakın. İkiniz de bu fani dünyadaki kadim birer gezginsiniz. Neden diğerleri gibi siz de Ermediniz? Durun ben söyleyeyim. Uzun ömür doğrudan hikmet kazandırmaz. Ah hayır, hiç de öyle değil. Gözünüze takılan her örümceği öldürdüğünüzü umuyorum. Öldürseniz iyi edersiniz zira hikmete çıkan yol odur. Ah evet, kesinlikle, yol!

"Bhok'aralların beyinleri küçüktür. Ufacık yuvarlak kafataslarının içindeki ufacık beyinler. Sıçanlar kadar kurnaz olup ışıltılı siyah taşlar gibi gözleri vardır. Bir defasında biriyle tam dört saat bakıştım. Gözlerimi bir kerecik bile kaçırmadım, hayır efendim. Bu bir müsabakaydı ve kaybetmeye hiç niyetim yoktu. Dört saat, yüz yüze. Birbirimize o kadar yakındık ki pis nefesinin kokusunu alabiliyordum. Kim kazanacaktı? Tanrılara kalmıştı."

Mappo dönüp Icarium'a göz attı, ardından genzini temizledi. "Peki o... o akıl savaşını kim kazandı, Iskaral Pust?"

Baş Rahip sert bakışlarla Mappo'yu süzdü. "Ne denli yavan ve alakasız olursa olsun, amacından dönmeyen birine baktığınızda yarım akıllı neymiş anlarsınız. Bhok'aral gözlerime ebediyen bakabilirdi zira içinde bir zekâ parıltısı dahi yoktu. Yani onun gözlerinin içinde. Dikkatimin dağılması, üstünlüğümün ispatıydı."

"Niyetin D'iverleri ve Tektutanları aşağıdaki kapıya götürmek mi, Iskaral Pust?"

"Trell'ler de pek patavatsızlar, canım. Aceleyle koşuşturmaya azimli ve koşuşturmalı azimlerinde aceleci oluyorlar. Dediğim gibi. Meseleye ilişkin gizemler, Gölgetaht'ın planları, Gri Kale, Gölge Tahtı'nın durduğu Örtülü Hane hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz. Lakin ben biliyorum. Karşımda dizili gerçek, bütün faniler arasında bir tek bana gösterildi. Tanrım cömerttir, bilgedir, bir sıçan kadar kurnazdır. Örümceklerin ölmeleri lazım. Bhok'arallar süpürgemi çaldılar ve siz iki konuğumu bu maceraya koşuyorum. Icarium ve Mappo Trell, dünyanın meşhur gezginleri, sizi bu tehlikeli işle görevlendiriyorum – bana süpürgemi bulun."

Koridora çıktıklarında Mappo iç geçirdi. "Eh, boşuna uğraştık. Şimdi ne yapacağız, dostum?"

Icarium şaşırır gibi oldu. "Ne yapacağımız belli, Mappo. Bu tehlikeli maceraya atılmalıyız. Iskaral Pust'un süpürgesini bulmalıyız."

"Manastırı keşfe çıktık ya, Icarium," dedi Trell bezgince. "Gözüme bir süpürge takılmadı."

Jhag'ın ağzı hafifçe kıvrıldı. "Keşfe mi çıktık? Her köşeyi, her bucağı? Sanmıyorum. Lakin ilk hedefimiz mutfak. Bizi bekleyen keşifler için kendimizi donatmalıyız."

"Sen ciddisin."

"Öyleyim."

Sıcakta sokup duran sinekler yakıcı güneşin altındaki diğer her şey kadar asabiydi. Öğleye kadar Hissar'ın süs havuzlarını doldurarak ılık, bulanık sularda omuz omuza duran insanlar sonrasında evlerinin daha serin gölgesine çekilmişlerdi. Dışarı çıkmaya uygun bir gün değildi ve Bult kapıda beklerken bol, ince dokunmuş bir telabayı üstüne geçirmekte olan Duiker kendini kaşlarını çatarken buldu.

"Neden ayın altında yapmıyor?" diye söylendi tarihçi. "Serin gece havası, yukarıda yıldızlar parlarken her cinin aşağıyı seyretmesi. İşte o zaman başarı garantilenirdi!"

Bult'un alaycı sırıtışının duruma faydası dokunmadı. Duiker kuşağını bağlayıp kırçıl komutana doğru döndü. "Pekâlâ, önden buyur, Amca."

Wickan'ın sırıtışı genişleyince yüzündeki yara izi de öyle bir derinleşti ki bir yerine iki tebessüm eder gibi göründü.

Dışarıdaki Kulp kendi küçük, gürbüz atının sırtında bineklerle beraber onları bekliyordu. Duiker heyet büyücüsünün asık suratından sapkınca bir zevk duydu.

Neredeyse bomboş sokaklarda at sürdüler. Marrok vaktiydi: Aklı başında insanlar ikindi başlarında yaz sıcağının en şiddetli saatlerini atlatmak için kapalı mekânlara çekilirlerdi. Marrok sırasında kestirmeye alışmış olan ve şimdi Sormo'nun ayinine giderken kendini huysuz hisseden tarihçinin hiç keyfi yoktu. Bağcılar münasebetsizlikleriyle, sağduyuyu kasten hiçe saymalarıyla tanınırlardı. *Sırf bu ayıp yüzünden bile İmparatoriçe'nin idamları mazur görülebilir.* Duiker yüzünü buruşturdu – elbette herhangi

bir Wickan'ın işitme mesafesinde güvenle dile getirilebilecek bir fikir değildi bu.

Şehrin kuzey ucuna vardılar ve bir sahil patikasında yarım fersah gitmelerinin ardından iç kesimlere, Odhan'ın sahralarına yöneldiler. Bir saat sonra ulaştıkları vaha ölmüş, pınarı çoktan kurumuştu. Bir zamanların gür ve doğal bahçesinden geriye bir palmiye yaprağı halısından yükselen pörsük, eğri büğrü bir sedir korusu kalmıştı.

Duiker, atlarını koruya doğru sürerken, buradaki ağaç gövdelerinde merakını uyandıran çıkıntılar gördü.

"Ağaçlardaki şu şeyler boynuz mu?" diye sordu Kulp.

"Sanırım bhederin boynuzları," cevabını verdi tarihçi. "Budaklara sokulmuşlar ve ağaç büyüdükçe tahtanın derinlerine kadar gömülmüşler. Su kaybolmadan önce bu ağaçlar muhtemelen bin yıllıktı."

Büyücü homurdandı. "Hissar'a bu kadar yakınken şimdiye dek kesilmemeleri garip."

"Boynuzlar birer ikaz," dedi Bult. "Kutsal toprak. Uzun zaman önce. Anısı unutulmamış."

"Unutulmaması da lazım," diye söylendi Duiker. "Sormo kutsanmış kumları arayıp bulacağına onlardan uzak durmalı. Bu yer boyutlandırılmışsa muhtemelen bir Wickan bağcısına zıttır."

"Sormo E'nath'ın muhakeme yeteneğine güvenmeyi uzun zaman önce öğrendim, Tarihçi. Sen de öğrensen iyi edersin."

"İyi bir âlim başkalarının muhakeme yeteneğine güvenmez," dedi Duiker. "Hatta ve belki özellikle kendisininkine de."

"Yerlilerin dedikleri gibi," diye cevap vermeye başlayan Bult iç geçirdi, sonra tekrar sırıttı, "sürekli yer değiştiren kumlar üzerinde yürür insan."

"Peki siz Wickanlar ne dersiniz?" diye sordu Kulp.

Bult'un gözleri muzipçe parladı. "Hiçbir şey. Bilgece sözler, insanın alnına atılmış oklar gibidir. Öyle bir durumda ne yaparsın? Eğilirsin tabii. Bir Wickan bu gerçeği at binmeyi ilk öğrendiğinde –yürümeyi öğrenmeden çok önce– beller."

Bağcıyı bir açıklıkta buldular. Kum yığınları kenara süpürülerek kabarık ve çarpık tuğla bir zemin –bir tür yapıdan geriye kalan tek şey– meydana çıkarılmıştı. Tuğlaların arasında obsidyen kırıkları parıldamaktaydı.

Kulp açıklığın merkezinde dikilen Sormo'yu süzerek atından indi. Bağcının elleri bol yenlerinin içinde gizliydi. Heyet büyücüsü bir sineği defetti. "Bu ne? Bir tür kayıp, unutulmuş tapınak mı?"

Genç Wickan gözlerini yavaşça kırpıştırdı. "Asistanlarım bir ahır olduğunda karar kıldılar. Sonra da ayrıntıya girmeden gittiler."

Kulp kaşlarını çatarak Duiker'e baktı. "Wickanların espri anlayışından nefret ediyorum," diye fısıldadı.

Sormo yaklaşmalarını işaret etti. "Kendimi bu kherorun mukaddes boyutuna açmaya niyetliyim. Wickanlar üstü kapatılmamış kutsal mekânlara o adı—"

"Sen deli misin?" Kulp'un yüzü bembeyaz kesilmişti. "O cinler kafanı koparırlar, çocuk. Onlar Yedili'nin bir parçası—"

"Değiller," diye tersledi bağcı. "Bu kherordaki cinler Yedili'den önceki bir zamanda kaldırılmışlar. Toprağın kendisine aitler ve onları bilinen bir boyutla ilişkilendireceksen o boyut Tellann olmalı."

"Hood aşkına," deyip of çekti Duiker. "Sahiden de Tellann ise T'lan Imasslarla muhatap olacaksın, Sormo. İmparator'a suikast düzenlenmesinin ardından namevt savaşçılar İmparatoriçe'ye ve İmparatorluk'la ilgili her şeye sırt çevirdiler."

Bağcının gözleri parlaktı. "Peki sebebini hiç merak etmedin mi?"

Tarihçi ağzını şak diye kapattı. Bu konuda teoriler türetmemiş değildi ama onlardan –herhangi bir kimseye– bahsetmek vatana ihanet olurdu.

Kulp'un bağcıya sorduğu alaycı soru Duiker'in düşüncelerini böldü. "İmparatoriçe Laseen seni öyle yapmakla mı görevlendirdi? Gelecekteki hadiselere dair fikir edinmek amacıyla mı buradasın, yoksa bu sadece bir yanıltmaca mı?"

Birkaç adım ötelerindeki Bult o âna dek hiçbir şey dememişse de sonunda dayanamadı. "O kadarını tahmin etmek için bir kâhine ihtiyacımız yok, Büyücü."

Bağcı kollarını iki yana kaldırdı. "Yakınımda dur," dedi Kulp'a, ardından gözlerini tarihçiye çevirdi. "Ve sen; burada şahitlik edeceklerini gör ve aklında tut."

"Zaten öyle yapıyorum, Bağcı."

Sormo kafa sallayıp gözlerini kapadı.

Gücü hafif, zor algılanır bir dalga gibi etrafa yayılarak Duiker'i ve diğerlerini aştı, bütün açıklığı kapladı. Aniden kısılan gün ışığının yerini loş bir alacakaranlık aldı. Kuru hava bir anda rutubetlendi ve bataklık kokar oldu.

Kayranın etrafı nöbetçileri andıran selvilerle çevriliydi. Dallardan perdeler hâlinde sarkan yosunlar daha ötede ne varsa aşılmaz gölgelerin içinde saklıyordu.

Duiker, Sormo E'nath'ın efsununu sıcak bir harmaniye gibi hissedebiliyordu; daha önce hiç bunun gibi bir güçle karşılaşmamıştı. Sakin ve korumacı, yoğun fakat esnekti. Bu bağcıların kökünü kurutarak İmparatorluk'un nasıl bir kayba uğradığını merak etmemek elinde değildi. *İmparatoriçe belli ki yanlışından döndü ama çok geç kalmış olabilir. Gerçekte kaç bağcı yitirildi?*

Sormo engin bir mağaranın içinde duruyormuşçasına yankılanan bir zılgıt çekti.

Hemen sonra havayı dolduran buz gibi rüzgârlar geldikleri gibi kavgaya tutuştu. Yalpalayan Sormo'nun gözleri telaşla kocaman açıldı. Derin bir nefes alan çocuk havanın tadından dolayı gözle görülecek kadar irkildi. Duiker onu suçlayamazdı. Rüzgârların getirdiği hayvansı kokular her geçen saniye daha da ağırlaşmaktaydı.

Kayran yay gibi gergin bir şiddetle doldu. Bu kesin vaat, yosun yüklü dalların ani sallanışıyla duyuruldu. Kıpır kıpır bir bulutun Bult'a arkadan yaklaştığını gören tarihçi bir ikaz bağırdı. Wickan ellerinde uzunbıçaklarla o tarafa dönüverdi. Yabanarılarından ilkinin sokmasıyla çığlık attı.

"D'iverler!" diye böğüren Kulp bir eliyle Duiker'in telabasını kavradı ve tarihçiyi Sormo'nun afallamışçasına dikildiği yere doğru çekti.

Yumuşak toprakta seğirten sıçanlar tiz viyaklamalar çıkararak yerde kıvranan bir yılan demetine saldırdı.

Bacaklarında bir yanma hisseden tarihçi aşağı baktı. Ateş karıncaları uyluklarına kadar tırmanmıştı. Sıcaklık dayanılmaz bir seviyeye çıktı. Duiker haykırdı.

Kulp sövüp sayarak kovanını bir güç akımıyla açığa çıkardı.

Büzüşen karıncalar tarihçinin bacaklarından toz gibi döküldü. Saldıran böcek sürüsü irkilerek geri çekildi ve D'iver ricat etti.

Sıçanlar yılanları aşmışlardı ve şimdi Sormo'yu kuşatıyorlardı. Wickan onlara bakarak kaşlarını çattı.

Bult'un çömelerek kendisini sokan yabanarılarını faydasızca tokatladığı yerin yakınında bir sıvı ateş sütunu patladı ve gazinin üstünü alevler kapladı.

Bakışlarıyla ateşi kaynağına kadar takip eden Duiker açıklığa kocaman bir iblisin girmiş olduğunu gördü. Gece yarısı tenli ve yetişkin bir insandan iki kat uzun boylu yaratık hiddetle kükredi ve beyaz kürklü bir ayıya vahşice taarruz etti – kayran D'iverlerle ve Tektutanlarla kaynıyor, çığlıklar ve hırıltılar havayı dolduruyordu. İblis sıçrayıp ayının üstüne indi ve kemik çatırtıları eşliğinde onu yere yapıştırdı. Hayvanı seğirir hâlde bırakan siyah canavar yana atladı ve ikinci defa kükredi. Duiker bu seferki kükreyişte bir anlam işitti.

"Bizi uyarıyor!" diye Kulp'a bağırdı.

İblisin gelişi bir mıknatıs gibi D'iverleri ve Tektutanları oraya çekti. Yaratığa saldırmak için çılgınca bir yarışa girerek birbirleriyle kapıştılar.

"Buradan gitmeliyiz!" dedi Duiker. "Bizi dışarı çek, Kulp – hemen!"

Büyücü hiddetle tısladı. "Nasıl? Bu Sormo'nun ayini, seni gidi lanet olasıca kitap kurdu!"

İblis, bir yaratık kalabalığının altında gözden kayboldu. Yine de ayakta kaldığı belliydi zira D'iverler ve Tektutanlar sanki sapasağlam bir taş sütuna tırmanıyorlardı. Kara derili kollar belirerek ölen ve can çekişen yaratıkları fırlatıp attı. Fakat bu böyle süremezdi.

"Hay Hood canını alsın, Kulp! Bir şeyler düşün!"

Büyücünün yüzü kasıldı. "Bult'u tutup Sormo'ya sürükle. Çabuk! Bağcıyı bana bırak." Kulp sözünü bitirince Sormo'ya doğru fırladı ve genci her nasıl bir transa girmişse ondan çıkarma gayretiyle bağırmaya başladı. Duiker ise Bult'un beş adım uzakta kıvrılıp yattığı yere doğru döndü. Karınca ısırıklarının iğne batışına benzer acısı altında kurşun gibi ağır gelen bacaklarla Wickan'a doğru yalpaladı.

Gazi düzinelerce kez sokulmuş, vücudu kıpkırmızı şişliklerle deforme olmuştu. Baygın ya da bir ihtimal ölüydü. Duiker adamı koşumundan tutup Kulp'un Sormo E'nath'a bağırıp çağırmayı sürdürdüğü yere sürükledi.

Tarihçi hedefine ulaşırken iblis son bir çığlık attı ve saldırgan yığınının altında kayboldu. D'iverler ve Tektutanlar bunun ardından dört insana doğru hücuma geçtiler.

Donuk bakan Sormo E'nath'ın dünyadan haberi yoktu. Büyücünün onu bağırarak kendine getirme çabalarına aldırış etmiyordu.

"Onu uyandır, yoksa işimiz bitti demektir," dedi Duiker nefes nefese ve Bult'un üzerinden aşıp ufak bir bıçaktan başka hiçbir silahı olmaksızın, hızla yaklaşan hayvanların karşısına dikildi.

Silah, arayı süratle kapatan kızgın bir eşekarısı bulutu karşısında hiçbir işe yaramayacaktı.

Sahne sarsılarak değişti. Duiker bir de baktı ki ölü vahaya geri dönmüşlerdi. D'iverler ve Tektutanlar ortadan kaybolmuştu. Tarihçi, Kulp'a doğru döndü. "Başardın! Nasıl?"

Büyücü inleyerek yerde yüzükoyun yatan Sormo E'nath'a göz attı. "Bunun bedelini ödeyeceğim," diye mırıldandı, ardından Duiker'le göz göze geldi. "Oğlanı yumrukladım. Üstelik neredeyse elimi kıracaktım. Bu *onun* kâbusuydu, değil mi?"

Tarihçi gözlerini kırpıştırdı, sonra da silkindi ve Bult'un yanına diz çöktü. "Bu zehir biz yardım getiremeden çok önce onu öldürecek."

Kulp çömelip sağlam elini gazinin şiş suratında gezdirdi. "Zehir değil. Daha ziyade bulaşıcı bir kovan. Bununla başa çıkabilirim, Duiker. Bacaklarınla da." Gözlerini yumup konsantre oldu.

Sormo E'nath yerden destek alarak yavaşça doğrulup oturdu. Etrafına bakındı, ardından çenesini nazikçe yokladı. Kulp'un parmak eklemleri giderek yayılan bir kızarıklığın ortasında büzüşük adalara benzer inişli çıkışlı bir iz bırakmıştı.

"Başka çaresi yoktu," dedi Duiker ona.

Bağcı kafa salladı.

"Konuşabilir misin? Gevşeyen bir dişin var mı?"

"Bir yerlerde," dedi oğlan açıkça, "bir karga kırık kanatlarla toprağın üstünde çırpınıyor. Geriye sadece on karga kaldı."

"Orada neler oldu, Bağcı?"

Sormo tedirginlikle gözlerini kaçırdı. "Beklenmedik bir şey, Tarihçi. Bir kavuşum gerçekleşiyor. Eller Yolu. Tektutanların ve D'iverlerin kapısı. Talihsizce bir tesadüf."

Duiker kaşlarını çattı. "Tellann dememiş—"

"Öyleydi," diye adamın sözünü kesti bağcı. "Şekildeğiştirme ile Ata Tellann arasında bir karışma var mı? Bilmem. Belki D'iverler ile Tektutanlar kovandan yalnızca geçip gidiyorlardı – oranın T'lan Imasslardan yoksun ve dolayısıyla daha güvenli olduğunu düşündüler. Sahiden de yapılan ihlale içerleyecek bir T'lan Imass çıkmadı ve geriye çatışacak bir tek birbirleri kaldı."

"Öyleyse buyursunlar birbirlerini yok etsinler," diye homurdanan tarihçinin bacakları yavaşça gevşeyerek ağırlığını taşıyamaz oldu ve o da Sormo gibi yere oturdu.

"Size az sonra yardım edeceğim," diye seslendi Kulp.

Kafa sallayan Duiker bir palmiye kabuğu parçasını kahramanca kenara itmeye uğraşan bir bokböceğini seyre koyuldu. Gördüğü şeyde derin bir anlam sezinlemesine rağmen düşünüp taşınamayacak kadar yorgundu.

5

Bhok'arallar anlaşıldığı kadarıyla Raraku sahralarında ortaya çıkmışlardır. Bu sosyal yaratıklar çok geçmeden çevreye yayılmış ve kısa bir zaman zarfında Yedi Kent'in dört bir yanında görülür olmuşlardır. Yerleşim yerlerinde etkili bir sıçan denetimi sağlayan bhok'arallar sadece mazur görülmemişler, aynı zamanda teşvik de edilmişlerdir. Evcilleştirilmiş cinsler üzerinden yapılan hareketli ticaretin büyük bir ihracat kalemi hâline gelmesi uzun sürmemiştir...

Bu canlı türünün gerek büyücüler gerekse simyacılar arasındaki kullanımı ve iblissel yatırımı bundan daha özgül tezlerde bir tartışma konusudur. *Baruk'un Üç Yüz Yirmi Bir Tezi*, konuya ilgi duyan âlimler için muhtasar bir analiz sunmaktadır...

Raraku Türleri
Imrygyn Tallobant

Dinmesini Trob'da bekledikleri kum fırtınasının ve Ehrlitan yolundaki sıkı korumalı bir kervan için keşif yapan bir izcinin aktardığı, Ladro Hisarı'ndaki bir katliama dair huzur kaçırıcı haberin dışında G'danisban görünene kadarki yolculuk Kemancı, Crokus ve Apsalar için olaysız geçti.

Kemancı ileride, yani Pan'potsun Odhan'daki küçük şehrin güneyinde onları bekleyen risklerin midesinde ülser yaraları açacak kadar ciddi olduğunu bilmesine karşın G'danisban yolculu-

günun son ayağının sakin bir seyir izlemesini beklemişti. Beklemediği şeyse kent duvarlarının dışında kamp kurmuş karman çorman bir asi ordusu bulmaktı.

Ordunun ana kuvveti yolu kapatsa da kuzey tarafındaki ince bir tepe hattının kuytusunda kalmıştı. Kanal yolu da hiçbir şeyden habersiz üç yolcuyu kampın sınır hatlarına kadar getirmişti. O yüzden hiçbir uyarıyla karşılaşmamışlardı.

Bir piyade bölüğü iki taraftaki tepelerden yolu tutuyor, şehre girmek isteyen herkesi kapsamlı bir sorguya çekiyordu. Bölük belli ki eğreti bariyerde son bulan yoldan dönüp de kaçmaya çalışabilecek yolcuları yakalamakla görevlendirilmiş, Arak kabilesine mensup yirmi kadar atlı savaşçı tarafından destekleniyordu.

Kemancı ile sorumluluğundakilerin sahte kılıklarına güvenerek yollarına devam etmekten başka çareleri yoktu. Lağımcının kendine güvendiği söylenemezdi ama hisleri dar yüz hatlarına çatık kaşlı tipik bir Gral ifadesi kazandırdı ve bu da barikatta önlerini kesmek için öne çıkan üç muhafızın ikisinde fazlasıyla münasip bir ihtiyat uyandırdı.

"Şehir kapalı," dedi en yakınlarındaki umursamaz muhafız ve Kemancı'nın bineğinin toynakları arasına tükürerek sözlerini noktaladı.

Daha sonra bir Gral'ın atının bile edilen bir hakarete göz yummayacağı söylenecekti. Bineği, Kemancı'nın tepki vermesine fırsat bırakmadan başını hızla ileri uzatarak dizginleri lağımcının ellerinden ayırdı ve muhafızın suratını ısırdı. At kafasını yan çevirdiğinden çenesi adamın yanaklarına kapanarak yanak etlerini, üst dudağını ve burnunu parçaladı. Kanlar fışkırdı. Taş dolu bir çuval gibi yere yığılan muhafızdan tiz bir feryat yükseldi.

Tutacak başka bir şey bulamayan Kemancı beygirin kulaklarını kavrayıp sertçe asıldı ve tortop olmuş muhafızı ezmeye hazırlanan hayvanı geri çekti. Girdiği şoku daha bile çatık kaşlı bir ifadenin arkasında saklayan lağımcı, telaşla geri kaçtıktan sonra teberlerini ona doğrultan diğer iki muhafıza art arda Gral küfürleri yağdırdı. "Kuduz itlerin pis sümükleri! Dizanteri geçirmiş keçilerin kıç akıntıları! Yeni evli iki gence bu yapılır mı! O mübarek günün üstünden daha iki hafta geçmişken evliliklerini lanetlemeye mi niyetlisiniz? Kafamdaki pireleri üstünüze salıp

beş para etmez etlerinizi bıngıldak kemiklerinizden ayırayım mı istiyorsunuz?"

Kemancı muhafızları bocalatma çabasıyla aklına gelen her türlü Gral hakaretini kükrerken bir Arak atlı savaşçı kıtası amansız bir aceleyle bineklerini oraya sürdü.

"Gral! Atına benden on jakata!"

"On iki, Gral! Bana sat!"

"On beş ve en küçük kızım!"

"Üç kuyruk kılına beş jakata!"

Kemancı binicilere en haşin yüz ifadesiyle baktı. "Tekiniz bile atımın osuruklarını koklamaya layık değilsiniz!" Yine de sırıtarak bira dolu bir tulumun kayışını çözdü ve onu tek eliyle en yakındaki Arak'a fırlattı. "Ama bu gece birliğinizle beraber kamp kurmamıza izin verirseniz bir kesiğe karşılık avuçlarınızla atımın sıcaklığını hissedebilirsiniz – sadece bir kez! Daha fazlası için para ödemelisiniz!"

Şen sırıtışlarla tulumu aralarında gezdiren Araklardan her biri büyük bir yudum içerek bu törensel mübadeleyi sonlandırdı. Kemancı birasını paylaşmakla onları dengi olarak tanımış, bu jestiyle onlara ettiği hakareti yumuşatmıştı.

Lağımcı başını çevirip Crokus ile Apsalar'a baktı. Gençler epey sarsılmış gibiydiler. Kendi korkusunu içine atan Kemancı onlara göz kırptı.

Muhafızlar artık toparlanmıştı. Fakat onlar yaklaşamadan önce kabileliler bineklerini araya soktular.

"Bizimle sür!" diye Kemancı'ya bağırdı Araklardan biri. Kıta hep beraber çark etti. Dizginleri tekrar eline alan Kemancı beygiri onların peşinden mahmuzladı ve yeni evlilerin de aynını yaptıklarını duyduğunda rahat bir nefes aldı.

Arak kampına kadar yarışacaklardı ve Gral atı ansızın kazandığı efsanevi statüsüne uygun olarak galip gelmek uğruna vücudundaki her kası son raddesine kadar zorlamaya kararlıydı. Hayatı boyunca hiç böylesine azimli bir hayvana binmemiş olan Kemancı muhafızın mahvolmuş yüzünü aklından çıkaramasa da kendini ister istemez sırıtırken buldu.

Yakındaki bir tepenin rüzgârlı zirvesinin kenarlarına Arak

tipileri* diziliydi. Çadırlar hiçbir komşularının gölgesi altında kalarak aşağılanmasınlar diye geniş aralıklarla kurulmuştu. Yarışı seyretmek için zirve kenarına gelen kadınlar ve çocuklar Kemancı'nın atının ön sırayı yarmasıyla çığlık çığlığa bağrıştılar. At geçerken biraz saparak en hızlı rakibine omuz attı. Tökezleyen rakip hayvan binicisini tahta ve keçe eyerinden atacak gibi oldu, sonra da yarıştan çıkarılmanın öfkesiyle kişneyerek kendini doğrulttu.

Yavaşlamayan Gral atı yamaca ulaşıp otlu toprağından yukarı tırmanırken Kemancı öne eğildi. Sonunda ikiye ayrılan seyirci hattının arasından geçip zirveye çıktı ve tipilerin arasında dizginlere asıldı.

Araklar da tıpkı diğer ova kabileleri gibi kamp kurmak için vadi tabanı yerine tepe doruklarını seçerlerdi. Oralarda rüzgârlar böcekleri asgariye indirir, tipi kenarlarına koyulan kayalar hayvan postundan çadırların uçup gitmesini önlerdi ve güneşin doğuşu ile batışına tanıklık edilerek şükran ayininin zamanı belirlenebilirdi.

Kampın yerleşim düzeni, İmparator'un seferleri sırasında Wickan izcilerle beraber bu topraklarda at sürmüş Kemancı'ya yabancı değildi. Tipi halkasının merkezinde kenarlarına taş dizili bir ateş çukuru vardı. Bir yandaki iki tipinin arasına dikilen ve tek bir kenevir urganla birbirine bağlanan dört direk atlar için ağıl işlevi görüyordu. Yakınlarda dürülmüş keçe demetleriyle beraber üç ayaklı sehpalara gerili hayvan postları ve et parçaları kurutuluyordu.

Kemancı eyerinde otururak etrafını incelerken bir düzine kadar kamp köpeği onlara diş şaklatan beygiri kuşattı. Lağımcı cılız ve gürültücü kırmaların sorun çıkarabileceğini fark etse de köpeklerin Grallar da dahil tüm yabancılara kuşkuyla yaklaştıklarını umdu. Yok eğer yaklaşmıyorlarsa foyası meydana çıkmış demekti.

Kıta az sonra ona yetişti. Atlı savaşçılar bağrışıp gülüşerek dizginlere asıldılar ve kendilerini eyerlerinden aşağı attılar. Zirvede en son Crokus ile Apsalar belirdi. Her ikisi de keyifli havayı paylaşmaya hazır değilmiş gibiydi.

---

* İnce uzun bir çadır modeli. –çn

Onların yüzlerini görmek Kemancı'nın aklına aşağıdaki yolda perişan hâlde bıraktıkları muhafızı getirdi. Tekrar kaşlarını çatıp eyerden indi. "Şehir kapalı demek?" diye bağırdı. "Mezlaların bir akılsızlığı daha!"

Daha önce konuşan Arak binicisi ince yüzünde haşin bir sırıtışla onun yanına geldi. "Mezlalar değil! G'danisban özgürleştirildi! Güneyli tavşanlar Hortum'un vaadiyle kaçıp gittiler."

"Öyleyse şehir bize neden kapalı? Mezla mıyız biz?"

"Bir arındırma yapılıyor, Gral! Mezla tüccarları ve soyluları G'danisban'ı istila etmiş durumdalar. Hepsi de dün tutuklandı ve bugün idam ediliyor. Yarın sabah mukaddes çiftini özgür bir şehre götüreceksin. Gel, bu gece kutlama yapacağız!"

Kemancı bir Gral'a yakışır tarzda çömeldi. "Yani Sha'ik Hortum'u çıkardı mı?" Onların sorumluluğunu üstlendiğine ansızın pişman olmuşçasına Crokus ile Apsalar'a göz attı. "Savaş başladı mı, Arak?"

"Yakında," dedi adam. "Bizler sabırsızlıkla lanetlenmişiz," diye alaycı bir sırıtışla ekledi.

Crokus ile Apsalar oraya yaklaştılar. Arak o geceki kutlamanın hazırlıklarına yardım etmeye gitti. O sırada beygirin toynaklarına sikkeler atılıyor, eller temkinle uzanarak hayvanın boynuna ve sağrısına hafifçe dokunuyordu. Üç yolcu şimdilik yalnızdı.

"O sahneyi asla unutmayacağım," dedi Crokus. "Ama Hood biliyor ya, keşke unutabilsem. Zavallı adam yaşayacak mı?"

Kemancı omuz silkti. "İsterse."

"Bu gece burada mı kamp kuruyoruz?" diye etrafına bakınarak sordu Apsalar.

"Ya öyle yapacağız ya da bu Arakları aşağılayarak karınlarımızın deşilmesi riskine gireceğiz."

"Onları uzun süre daha kandıramayız," dedi Apsalar. "Crokus bu memleketin dilinin tek kelimesini dahi bilmiyor. Ben de Malazan aksanıyla konuşuyorum."

"O asker benimle yaşıttı," diye mırıldandı Darulu hırsız.

Lağımcı çatık kaşlarla konuştu. "Diğer tek seçeneğimiz Hortum'un intikamına tanıklık etmek üzere G'danisban'a inmek."

"Yaşanacakların bir diğer kutlaması mı?" diye öğrenmek iste-

di Crokus. "İkide bir bahsettiğin şu kahrolası Kıyamet mi? İçimden bir ses bu memleketteki halkın konuşmaktan başka bir şey yapmadığını söylüyor."

Kemancı genzini temizledi. "Bu akşam G'danisban'da düzenlenecek kutlamada;" dedi yavaşça, "birkaç yüz Malazan'ın diri diri derisi yüzülecek, Crokus. Öyle bir hadiseye tanıklık etme hevesi gösterirsek belki bu Araklar erkenden çekip gitmemize gücenmezler."

Apsalar dönüp yarım düzine kabilelinin yaklaşmasını seyretti. "Bir dene bakalım, Kemancı."

Ona asker selamı verecek gibi olan lağımcı bir küfür tısladı. "Bana emir mi veriyorsun, Çaylak?"

Apsalar gözlerini kırpıştırdı. "Sanırım emir veriyordum... yani sen hâlâ annenin eteklerini tutarken, Kemancı. Biliyorum – bu his beni sahiplenenden geliyor. Şu anda çeliğin taşa vurulması gibi kafamda çınlayanlar onun içgüdüleri. Ne diyorsam yap."

Arakların gelişiyle bir tersleme fırsatı kaçtı. "Şanslısın, Gral!" dedi içlerinden biri. "Bir Gral klanı Kıyamet'e katılmak için yoldaymış! Umalım da senin gibi onlar da kendi biralarını yanlarında getirsinler!"

Kemancı eliyle bir nesep işareti yaptı, sonra başını efkârla sağa sola salladı. "Olmaz," dedi zihnen nefesini tutarak. "Ben bir sürgünüm. Dahası bu yeni evliler şehre girmemizde ısrarcılar... idamlara tanıklık ederek evlilik bağlarının daha da kutsanması için. Onların refakatçisi olduğumdan buyruklarına itaat etmek zorundayım."

Apsalar öne çıktı ve eğilerek selam verdi. "Niyetimiz sizi gücendirmek değil," dedi.

İşler iyi gitmiyordu. Karşılarında sıralı Arak suratları asıldı. "Sürgünsün, ha? Demek izlediğin yola hürmet edecek bir hısmın yok, Gral? Belki kardeşlerinin intikamı için seni burada tutarız, onlar da karşılığında atını bize bırakırlar."

Apsalar kusursuz bir oyunculukla ayağını yere vurarak şımarık bir kızın ve yeni bir eşin hiddetini ilan etti. "Ben gebeyim! Bana kafa tutun da lanetlenin! Şehre gideceğiz! Derhal!"

"Yolculuğunun geri kalanı için bizden birini tut, kutlu hanım! Ama bu soysuz Gral'ı bırak. O sana hizmet etmeye layık değil!"

Tir tir titreyen Apsalar peçesini kaldırmaya hazırlanarak lanet okuma niyetini gösterdi.

Araklar irkildiler.

"Sizin gözünüz beygirde! Bu yaptığınız açgözlülükten başka bir şey değil! Şimdi hepinize lanet okuyup—"

"Affet!" "Önünde eğiliyoruz, kutlu hanım!" "Peçene dokunma!" "Gidin öyleyse! İnin şehre! Gidin!"

Apsalar tereddüt etti. Kemancı bir an için kızın yine de onlara lanet okuyacağını sandı. Apsalar öyle yapmaktansa hızla arkasına döndü. "Bize bir kez daha eşlik et, Gral," dedi.

Endişeli ve korkulu simalarla çevrili üçlü atlarına bindi.

Daha önceden konuşmuş Araklardan biri lağımcıya sokuldu. "Şehirde sadece bir gece geçirin, sonra hızla yol alın, Gral. Hısımların peşinden gelecektir."

"Onlara deyin ki," diye konuştu Kemancı, "atı adil bir dövüşte kazandım. Onlara bunu deyin."

Arak kaşlarını çattı. "Öyküyü biliyorlar mıdır?"

"Hangi klan?"

"Sebark."

Lağımcı başını iki yana salladı.

"Öyleyse sırf zevk olsun diye peşine düşerler. Ama yine de sözlerini onlara aktaracağım. Atın sahiden de uğruna adam öldürmeye değer."

Kemancı'nın aklına Ehrlitan'dayken beygiri satın aldığı sarhoş Gral geldi. Ata üç jakata ödemişti. Şehirlere taşınan kabileliler yollarını fena hâlde kaybetmişlerdi. "Bu gece biramı içer misiniz, Arak?"

"İçeriz. Grallar gelmeden önce. Sen yoluna git."

Yola çıkıp G'danisban'ın kuzey kapısına yaklaşırlarken Apsalar lağımcıya doğru döndü. "Artık başımız dertte, öyle değil mi?"

"İçgüdülerin sana öyle mi söylüyorlar?"

Kız surat ekşitti.

"Evet." Kemancı iç geçirdi. "Dertte. O sürgün masalını uydurmakla hata ettim. Şimdi düşünüyorum da orada sergilediğin performanstan sonra lanet okuma tehdidin yeterli olurdu."

"Muhtemelen."

Crokus genzini temizledi. "Cidden o idamları seyredecek miyiz, Kem?"

Lağımcı başını iki yana salladı. "Kesinlikle hayır. Elimizden gelirse şehirden çabucak geçip gideceğiz." Apsalar'a göz attı. "Cesaretini yitirmekten çekinme, çocuk. Bir kez daha mızmızlık edersen belki vatandaşlar seni güney kapısından altın bir yatakta çıkarırlar."

Kız ona buruk bir tebessümle karşılık verdi.

Bu kıza sakın âşık olayım deme, eski dostum Kem. Yoksa delikanlının canını korurken laçkalık eder ve buna kaderin oyunu dersin...

Kemerli kuzey kapısının altındaki aşınmış parke taşlarında kan lekeleri vardı ve şosenin iki tarafına da kırılıp ezilmiş tahta oyuncaklar saçılıydı. Yakınlarda bir yerden ölen çocukların çığlıkları yükseliyordu.

"Bunu yapamayız," dedi yüzü bembeyaz kesilmiş olan Crokus. O atını Kemancı'nınkiyle yan yana sürerken Apsalar ikiliyi biraz geriden takip ediyordu. Ara sıra sokağın ilerisinde çapulcular ve silahlı adamlar beliriyordu ama şehre giren yol ne gariptir ki açık görünüyordu. Her şey bir duman bulutuyla kaplı olup yanık birer kabuğa dönmüş dükkânlar ve konutlar dört bir yanda bomboş bekliyordu.

Kavruk mobilyaların, kırık çömleklerin ve seramiklerin, ıstıraplı ölüm pozlarında çarpılmış cesetlerin arasından geçtiler. Ölen çocukların sağdan gelen çığlıkları neyse ki kesilmişti ama G'danisban'ın merkezinden tüyler ürpertici daha başka, daha uzak çığlıklar yükselmekteydi.

Önlerinden hızla geçip giden çıplak ve yara bere içinde genç bir kız üçlüyü irkiltti. Kız onların farkına varmadan koşup Kemancı ile grubuna on beş adımdan daha yakın kırık tekerli bir at arabasının altına girdi. Hep birlikte kızın oraya saklanmasını seyrettiler.

Bir yan sokaktan silahlı altı adam çıkageldi. Gelişigüzel silahlanmışlardı ve zırh giymiyorlardı. Yırtık pırtık telabaları koyulaşmış kan lekeleriyle kaplıydı. İçlerinden biri konuştu. "Gral! Bir kız gördün mü? Daha onunla işimizi bitirmedik."

Adam daha sorusunu sorarken bir diğeri sırıtarak arabayı işaret etti. Kızın dizleri ve ayakları açıkça görülebiliyordu.

"Bir Mezla mı?" diye sordu Kemancı.

Grubun lideri omuz silkti. "Yeterince. Korkma, Gral, sana da bırakırız."

Lağımcı, Apsalar'ın uzun ve yavaş bir nefes aldığını işitti. Eyerinde geriye kaykıldı.

Grup ayrılarak Kemancı, Crokus ve Apsalar'ın iki yanından geçti. Lağımcı en yakınındaki adamın arkasından eğildi ve uzun bıçağının ucunu düşmanının ense köküne sapladı. Gral beygiri Kemancı'nın altında yön değiştirdi ve arka toynaklarıyla başka bir adamın göğsüne çifte attı. Geriye savrulan adam parke taşlarına serildi.

Beygirini tekrar kontrol altına alan Kemancı topuklarını hayvanın böğrüne gömdü. İleri fırlayıp grubun cömert liderini acımasızca ezdiler. Atın sertçe inip kalkan toynaklarının altından kemiklerin ve kafatasının mide bulandırıcı çatırtıları yükseldi. Kemancı geriye kalan üç adamı bulmak için eyerinde döndü.

İkisi Apsalar'ın yakınında acıyla feryat ederek kıvranıyordu. Eyerinde sakin sakin oturan genç kadın her bir eldivenli elinde kalın yalımlı bir kethra bıçağı tutuyordu.

Atından inmiş olan Crokus şimdi son bedenin yanında çömeliyor, fırlatma bıçağını kanlar içindeki bir gırtlaktan çekip çıkarıyordu.

Çömlek kırıklarının çıtırdadığını duyunca hep beraber dönüp kızın arabanın altından çıkmasını, ayağa fırlamasını, sonra da bir ara sokağın gölgelerine koşup gözden kaybolmasını seyrettiler.

O sırada kuzey kapısından gelen atlı sesleri duydular.

"Yola devam edin!" diye çattı Kemancı.

Crokus bineğinin sırtına atladı. Apsalar bıçaklarını kınlarına soktu ve lağımcıya kafa sallayıp dizginleri topladı.

"Gidin – güney kapısına!"

Kemancı ikilinin dörtnala uzaklaşmasını seyretti, sonra beygirin sırtından inip Apsalar'ın yaraladığı iki adama yaklaştı. "Ah," diye fısıldadı yaklaşıp da bıçakla yarılmış apış aralarını görünce, "işte tanıdığım kız."

Atlı birlik sonunda oraya vardı. Hepsi de zincir zırh kaplı gö-

güslerine çaprazlama aşıboyası kuşaklar sarmıştı. Komutanları konuşmak için ağzını açsa da Kemancı ondan önce davrandı.

"Yedi lanetli bu şehirde kimsenin kızı güvende değil mi? Ecdadım şahit olsun, kızcağız Mezla falan değildi! Kıyametiniz bu mu? Öyleyse umarım Yedi Cehennem'deki yılan çukurunu boylarsınız!"

Komutanın kaşları çatıktı. "Gral, bu adamların tecavüzcü olduklarını mı söylüyorsun?"

"Bir Mezla yosması layığını bulur ama o kız Mezla değildi."

"Sen de bu adamları öldürdün. Altısını birden."

"Evet."

"Yanındaki diğer iki atlı kimdi?"

"Korumaya yemin ettiğim hacılar."

"Lakin şehrin göbeğine doğru at sürüyorlar... hem de sen yanlarında değilken."

Kemancı'nın suratı asıldı.

Komutan kurbanları taradı. "İkisi hâlâ yaşıyor."

"Hood canlarını almadan önce yüz bin nefesle daha lanetlensinler."

Komutan eyer boynuzunun üstüne eğilip bir süre konuşmadı. "Git hacılarını bul, Gral. Hizmetine ihtiyaçları var."

Kemancı homurdanarak tekrar atına bindi. "G'danisban'a artık kim hükmediyor?"

"Hiç kimse. Kıyamet ordusu sadece iki semti elinde tutuyor. Diğerlerini de sabaha kadar biz alacağız."

Kemancı atı döndürüp eşkine kaldırdı. Birlik onu takip etmedi. Lağımcı bıyık altından sövdü – komutan haklıydı; Crokus ile Apsalar'ı önden göndermemesi gerekirdi. Tecavüzcülerinin yanında kalmasının tipik bir Gral davranışı olarak algılanmasından dolayı kendini şanslı saymalıydı. Sonuçta kırmızılara bürünmüş atlılara böbürlenme, küfürler edip bir kabilelinin benzersiz kibrini sergileme fırsatını değerlendirdiği düşünülmüştü. Fakat öyle yapmakla sorumluluğundakileri koruma yeminini zan altına sokmuştu. Komutanın gözlerinde beliren hafif tiksinti dikkatinden kaçmamıştı. Kısacası bir Gral atlı savaşçısı rolünde çok ileri gitmişti. Apsalar'ın korkutucu becerileri olmasaydı o ikisinin başı büyük derde girebilirdi.

Gençlerin peşinden son sürat giderken beygirin her dokunuşa tepki verdiğini geç de olsa fark etti. At onun Gral falan olmadığının bilincindeydi ama belli ki biraz saygıyı hak edecek kadar münasip bir tavır sergilediğine kanaat etmişti. Kemancı bunun o gün kazandığı yegâne zafer olduğu kanaatine vardı.

G'danisban'ın merkezi meydanı tam bir katliam alanıydı. Kemancı yol arkadaşlarına tam da atlarını dehşet verici sahnede yürütmeye başladıkları sırada yetişti. Geldiğini duyan ikili aynı anda dönüp baktı ve Kemancı onu tanıdıkları zaman yüzlerinde beliren rahatlama karşısında ancak kafa sallayabildi.

Gral beygiri bile meydanın kenarına yaklaşınca tereddüt etti. Parke taşlarını kaplayan cesetlerin sayısı birkaç yüzü buluyordu. Yaşlı adamların ve kadınların yanı sıra pek çok çocuk göze çarpıyordu. Hepsi de vahşice doğranmış veya bazı durumlarda diri diri yakılmıştı. Meydana güneşin ısıttığı kan, safra ve yanık et kokusu hâkimdi.

Kemancı tiksintisini bastırıp genzini temizledi. "Bu meydanın ötesinde," dedi, "göstermelik bir kontrol bile kalmayacak."

Crokus titrek bir elle işaret etti. "Bunlar Malazan mı?"

"Evet, evlat."

"Fetihler sırasında Malazan orduları aynı şeyi buranın yerlilerine yapmışlar mıydı?"

"Yani bunun kısasa kısas olup olmadığını mı soruyorsun?"

Apsalar şahsi denebilecek bir hararetle konuştu. "İmparator sivillere değil ordulara karşı savaşıy—"

"Aren hariç," diye küçümseyici bir dille araya girdi Kemancı, Tano Ruhgezeri'nin sözlerini anımsayarak. "T'lan Imasslar şehre girdiklerinde—"

"Kellanved'in emriyle değil!" diye karşı çıktı genç kadın. "T'lan Imassların Aren'e girmelerini kim buyurdu? Ben sana söyleyeyim. Pençe'nin komutanı Surly. Hani kendisine yeni bir isim seçen kadın."

"Laseen." Kemancı genç kadını meraklı gözlerle süzdü. "Bu iddiayı daha önce hiç duymamıştım, Apsalar. Yazılı bir emir yoktu – en azından öyle bir şeye rastlanmadı."

"O kaltağı hemen oracıkta gebertmeliydim," diye söylendi Apsalar.

Hayrete düşen Kemancı dönüp Crokus'a göz attı. Darulu başını iki yana salladı.

"Apsalar," dedi lağımcı ağır ağır, "Aren isyan ettiğinde ve ardından T'lan Imasslara yenildiğinde henüz bir çocuktun."

"Biliyorum," cevabını verdi kız. "Fakat bu anılar... öyle net ki. Katliamı... görmek için... Aren'e gönderilmiştim. Neler olduğunu öğrenmek için. Ben... Surly'yle *tartıştım*. Odada başka kimse yoktu. Sadece Surly ve... ben vardık."

Meydanın karşı ucuna ulaştılar. Kemancı atını dizginleyip Apsalar'ı uzun bir müddet inceledi.

"Seni sahiplenen Urgan, yani suikastçıların hami tanrısıydı," dedi Crokus. "Lakin anıların—"

"Dansçı'ya aitler." Bu sözcükler ağzından çıkar çıkmaz Kemancı doğru olduklarını anladı. "Urgan'ın bir adı daha var. Kotilyon. Hood aşkına, her şey öyle bariz ki! Suikastların gerçekleştiğinden hiç kimse şüphe duymadı. Dansçı da İmparator da... Laseen ve onun seçilmiş Pençebaşları tarafından öldürüldü. Peki Laseen cesetleri ne yaptı? Bilen yok."

"Demek Dansçı sağ kalmış," dedi Crokus kaşlarını çatarak. "Ve ermiş. Gölge Kovanı'nda bir hami tanrı hâline gelmiş."

Suratını dikkatle ifadesiz tutan Apsalar hiç konuşmadan seyredip dinliyordu.

Kemancı ahmaklığı yüzünden kendi kendine sövüyordu. "O olaydan kısa süre sonra Ejderhalar Destesi'nde hangi Hane belirdi? Gölge. İki yeni Ermiş. Kotilyon... ve Gölgetaht..."

Crokus'un gözleri fal taşı gibi açıldı. "Gölgetaht, Kellanved'den başkası değil," dedi. "İkisi de suikasta uğramamış. Ererek kaçmışlar."

"Gölge Âlem'e." Kemancı buruk bir tebessüm etti. "Orada intikam hayalleri kurdular ve Kotilyon sonunda Itko Kan'daki genç bir balıkçı kızını sahiplendi. Böylece sonu Laseen'de biten ve başarısızlıkla sonuçlanan uzun, dolambaçlı bir yolculuk başladı. Apsalar?"

"Söylediklerin doğru," dedi kız, kelimelerine vurgu yapmadan.

"Öyleyse Kotilyon neden kendini bize göstermedi?" diye öğrenmek istedi lağımcı. "Alakarga'ya? Kalam'a? Dujek'e? Kahret-

sin, Dansçı hepimizi tanırdı – ve eğer o piç kurusu dostluk kavramından azıcık anlıyorsa az önce isimlerini verdiklerim onun dostlarıydı!"

Apsalar'ın ani kahkahası her iki adamı da sarstı. "Yalana başvurabilir ve sizi korumaya çalıştığını söyleyebilirim. Gerçeği sahiden de öğrenmek ister misin, Köprüyakan?"

Kemancı yüzünün öfkeyle kızardığını hissetti. "İsterim," diye hırıldadı.

"Dansçı sadece iki kişiye güvenirdi. Biri Kellanved'di. Diğeriyse İlk Kılıç Dassem Ultor. Dassem öldü. Bu duydukların seni gücendiriyorsa üzgünüm, Kemancı. Düşünüyorum da bana göre *Kotilyon* hiç kimseye güvenmiyor. Gölgetaht'a bile. İmparator Kellanved... bir yere kadar. *Ermiş* Kellanved –yani Gölgetaht– ise... ah, işte o bambaşka bir şey."

"Kellanved ahmağın tekiydi," diye duyuran Kemancı dizginlerini topladı.

Apsalar'ın tebessümü ne gariptir ki hüzünlüydü.

"Bu kadar laflamak yeter," dedi Crokus. "Artık şu kahrolası şehirden çıkalım."

"Hayhay."

Komutanın tüm uyarılarına rağmen meydandan güney kapısına kadarki kısa yolculuk şaşırtıcı bir şekilde olaysız geçti. Alacakaranlık sokakları örtüyor, yanan bir apartman bloğundan yükselen dumanlar etrafa nefes almayı güçleştiren acı bir pus yayıyordu. Küçük grup hiddetin dinip bilincin şokla ve utançla geri geldiği katliamın sessiz akıbetinde ilerliyordu.

Kemancı bu ânın büyüdükçe büyüyecek bir orman yangınında tek bir nefes olduğunun farkındaydı. Malazan lejyonları yakındaki Pan'potsun'dan çekilmeseydi bu ilk kıvılcımı asilerinkiyle yarışır bir gaddarlıkla söndürme fırsatı doğardı. Katliam, onu yapanlara uygulandığında kana susamışlık çabucak geçerdi.

İmparator olsaydı hızla ve kararlılıkla hareket ederdi. *Hood biliyor ya, işlerin bu kadar ileri gitmesine asla göz yummazdı o.*

Meydandan ayrılmalarının üstünden bir çanın onda biri bile geçmeden korumasız güney kapısının isli kemerine ulaştılar. Ötede Pan'potsun Odhan yayılıp gidiyor, sahranın batısında Odhan'ı

Raraku Kutsal Çölü'nden ayıran sırt yükseliyordu. Gecenin ilk yıldızları daha şimdiden yukarıda parıldamaya başlamıştı.

Uzun suskunluğu Kemancı bozdu. "İki fersah kadar güneyde bir köy var. Şans bizden yanaysa leş yiyiciler için bir ziyafete dönmemiştir. En azından şimdilik."

Crokus genzini temizledi. "Kemancı, eğer Kalam'ın Dansçı'dan... yani Kotilyon'dan haberi olsaydı..."

Lağımcı yüzünü buruşturarak Apsalar'a göz attı. "O da Kalam'la beraber giderdi."

Crokus'un vermeye niyetlendiği cevap her neyse cıyaklayıp kanat çırparak karanlıktan inen ve delikanlının sırtına çarpan bir suret tarafından engellendi. Yaratık onun saçlarından tutarak başına tırmanırken Crokus panikle bağırdı.

"Sadece Moby," dedi Kemancı, familyarın gelişinin yol açtığı heyecandan sıyrılmaya çalışarak. Gözlerini kıstı. "Görünüşe bakılırsa bir kavgaya karışmış," diye gözlemde bulundu.

Crokus bhok'aralı kollarına aldı. "Her yeri kanıyor!"

"Ciddi bir şeyi olmasa gerek," dedi Kemancı.

"Nereden biliyorsun?"

Lağımcı sırıttı. "Bhok'aralların çiftleşmesini hiç gördün mü?"

"Kemancı," diyen Apsalar'ın sesi gergindi, "takip ediliyoruz."

Dizginlere asılan Kemancı üzengiler üstünde doğrulup arkasına döndü. Uzaktaki alacakaranlıkta bir toz bulutu vardı. Lağımcı bir küfür tısladı. "Gral klanı."

"Yorgun atlara biniyoruz," dedi Apsalar.

"Evet. Kraliçe bize Yeni Velar'da dinç atlar bağışlasın."

Kalam birbiriyle birleşen üç koyağın dibinde sahte patikadan ayrıldı ve atını dikkatle dar bir drenaj kanalına soktu. Raraku'ya çıkan yolların eski anılarını tüm ağırlığıyla iliklerinde hissediyordu. *Her şey değişti ama hiçbir şey değişmedi.*

Tepelerden geçen sayısız patikanın birkaçı hariç hepsi ölümle son bulurdu. Sahte güzergâhlar yolcuları az sayıdaki su çukurundan ve pınardan akıllıca uzaklaştırırdı. Su olmadan Raraku'nun güneşi ölümcül bir yoldaştı. Tanıdığı her yer şekli, Kutsal Çöl'ü iyi bilen Kalam'ın hafızasındaki onlarca yıllık haritaya yeniden dağlanmaktaydı. Doruklar, eğik kayalar, bir sel yatağının yolu

– tüm yeni sadakatlerine ve çelişkili bağlılıklarına rağmen sanki bu diyardan hiç ayrılmamıştı. *Bir kez daha bu çölün çocuğuyum. Bir kez daha onun mukaddes ihtiyaçlarının hizmetkârıyım.*

Tıpkı rüzgâr ile güneşin kuma ve taşa yaptığı gibi Raraku da onu tanıyan herkesi biçimlendirirdi. Onu aşmak, ileride Köprü-yakanlar adıyla anılacak üç alayın ruhlarını aşındırmıştı. *Kendimize başka bir ad yakıştıramazdık. Raraku geçmişimizi yakıp yok ederek daha önce geçtiğimiz yolları külden bir kuyruğa dönüştürdü.*

Bir kayşata yönlendirdiği aygır altındaki taşları ve kumu kaydırarak yokuşu tırmandı. Sonunda hafif bir meyille Raraku'nun tabanına inen batı yönlü sırt hattındaki gerçek patikaya ayak bastı.

Yıldızlar yukarıda bıçak uçları gibi ışıldıyordu. Ağarmış kireçtaşı kayalıklar daha yeni sonlanan gündüzün anılarını yansıtırcasına solgun mehtapta gümüşi bir parıltı saçıyordu.

Suikastçı atını iki gözetleme kulesinin yıkık temelleri arasından geçirdi. Aygırın toynakları altında çömlek kırıkları ve tuğla parçacıkları çıtırdadı. Rhizanlar yumuşak kanat çırpışlarla önlerinden kaçıştı. Kalam kendini evine dönmüş gibi hissetti.

"Dur," diye uyardı hırıltılı bir ses.

Kalam gülümseyerek dizginlere asıldı.

"Gözü kara bir duyuru," diye devam etti ses. "Kum rengi bir aygır, kırmızı telaba..."

"Neysem onu duyururum," diye istifini bozmadan yanıtladı Kalam. Kaynağını belirlediği ses solundaki gözetleme kulesinin hemen ötesinde bulunan bir kumbatanın koyu gölgelerinden geliyordu. Üstüne bir arbalet doğrultulmuş olsa da Kalam oktan sakınabileceğini, eyerden aşağı yuvarlanarak aygırı kendisi ile yabancının arasına sokabileceğini biliyordu. Gölgelerin arasındaki daha koyu şekle isabetle fırlatılacak iki bıçak mübadeleye noktayı koyardı. Kalam'ın içi rahattı.

"Silahlarını al," dedi ses telaşsızca.

İki koca el arkadan Kalam'ın bileklerine kapandı ve her iki kolunu da acımasızca geriye çekti. Hiddetle küfreden suikastçı aygırın kıçından aşağıya düştü. Hayvandan ayrılır ayrılmaz eller vücudunu ters çevirdi ve onu taşlık zemine yüzükoyun yapıştırdı. Ciğerlerindeki hava boşalan Kalam savunmasız kaldı.

Konuşan kişinin kumbatandan kalkıp yaklaştığını duydu. Aygır dişlerini şaklatsa da yabancıdan gelen yumuşak bir sözle çabucak sakinleşti. Suikastçı heybelerinin eyerden alınıp yere bırakılmasını dinledi. Heybelerin ağızları açıldı. "Ah, demek bu o."

Eller Kalam'ı bıraktı. Suikastçı oflayarak sırtüstü döndü. Yüzü kırık cam gibi dövmelenmiş devasa bir adam tepesinde dikiliyordu. Göğsünün sol tarafından aşağı tek bir saç örgüsünün sarktığı adam istiridye kabuklarından yapılmışa benzeyen zırhlı bir yeleğin üstüne bhederin postundan bir pelerin giyiyordu. Bir tür yalımlı silahın tahta sapı ve taş topuzu sol kolunun hemen altından çıkıntı yapıyordu. Peştamalının üstündeki geniş kemer Kalam'a çeşitli ebatlardaki mantar başları gibi gelen garip cisimlerle süslüydü. Boyu iki metre on santimi aşmasına rağmen tıknaz görünecek kadar kaslıydı ve aşağıya bakan basık, geniş yüzü ifadeden yoksundu.

Soluklanan suikastçı doğrulup oturdu. "Efsunlu bir sessizlik," diye daha ziyade kendi kendine mırıldandı.

Artık Kıyamet Kitabı'nı elinde tutan adam bu hırçın fısıltıyı işitip alaycı bir homurtu çıkardı. "Hiçbir fanini ses çıkarmadan sana yaklaşamayacağını sanıyorsun. Kendi kendine bunun ancak sihirle yapılabileceğini söylüyorsun. Yanılıyorsun. Yoldaşım Toblakai, Genabackis'teki Laederon Platosu'ndan gelen kaçak bir köledir. On yedi yaz görüp geçirdi ve kırk bir düşman öldürdü. Kemerindekiler onlardan topladığı ganimet kulaklar." Adam doğrulup Kalam'a elini uzattı. "Raraku'ya hoş geldin sefalar getirdin, Teslimci. Uzun nöbetimiz sona erdi."

Kalam yüzünü buruşturarak adamın elini tuttu ve zahmetsizce ayağa kaldırıldığını hissetti. Giysilerindeki tozu toprağı silkeledi. "Demek haydut değilsiniz."

Yabancı bir kahkaha attı. "Hayır, değiliz. Ben Sha'ik'in Korumaları'nın Kumandanı Leoman'ım. Yoldaşım ismini yabancılara vermeyi reddettiğinden ona hiç ilişmeyelim. Biz Sha'ik'in seçtiği ikiliyiz."

"Kitap'ı Sha'ik'in ellerine teslim etmeliyim," dedi Kalam. "Seninkilere değil, Leoman."

Ten renginden ve giysilerinden bu çölün çocuğu olduğu anlaşılan bodur savaşçı Kitap'ı uzattı. "Nasıl istersen."

Suikastçı ağır, hırpalanmış cildi ihtiyatla aldı.

Arkasında bir kadın konuştu. "Artık onu bana verebilirsin, Teslimci."

Sinirlerinin tiftik tiftik olmuş uçlarını toplamakta zorlanan Kalam gözlerini yavaşça yumdu. Arkasına döndü.

En ufak bir şüphe yoktu. Karşısında duran ufak tefek, bal rengi kadın etrafına dalga dalga güç yayıyordu. İnsan ona bakarken rüzgârların kaldırdığı toz ve kum kokuları alıyor, ağzına tuz ve kan tadı geliyordu. Hayli alelade yüzündeki derin çizgiler onu kırk yaşlarındaymış gibi gösterse de Kalam kadının daha genç olduğundan kuşkulanıyordu – Raraku zorlu bir memleketti.

Suikastçı ister istemez bir dizinin üstüne çöküp Kitap'ı uzattı. "Bunu sana getirdim, Sha'ik, Kıyamet." *Ve onunla beraber bir kan denizi. Laseen'i devirmek için kaç masum hayat tuzla buz oldu? Hood canımı alsın; ben ne yaptım?*

Kadın tarafından alınırken Kitap'ın ağırlığı ellerinden kalktı. "Hasar görmüş."

Başını kaldıran suikastçı yavaşça doğruldu.

Sha'ik kaşlarını çatıyor, bir parmağını deri cildin yırtık bir köşesinde gezdiriyordu. "Eh, bin yıllık olduğu düşünülürse şaşırmamak lazım. Teşekkür ederim, Teslimci. Bundan böyle askerlerimin arasına katılır mısın? Sende büyük bir kabiliyet seziyorum."

Kalam eğilerek selam verdi. "Yapamam. Kaderim beni başka bir yerde bekliyor." *Kaç, Kalam. Bu korumaların hünerlerini sınamadan önce kaç. Kararsızlık seni öldürmeden önce kaç.*

Kadının kara gözleri kısılarak aklını okumak istercesine suikastçınınkilere kilitlendi, sonra kocaman aralandı. "İyi gizlemene rağmen arzuna dair bir şeyler sezinliyorum. Madem öyle, yolculuğuna devam et. Güneye giden yol sana açık. Dahası bir refakatçin olacak."

"Refakatçiye ihtiyacım yok, Kâhine."

"Yine de bir tane alacaksın." Kadının el etmesiyle alacakaranlığın içinde iri, hantal bir şekil belirdi.

"Kutsal Kişi," diye uyarırcasına tısladı Leoman.

"Yoksa kararımı sorguluyor musun?"

"Toblakai bir orduya bedel ve benim de ondan kalır yanım yok, Kutsal Kişi. Lakin—"

"Çocukluğumdan beri," diye duygusal bir sesle korumasının sözünü kesti Sha'ik, "bir tasavvur beni diğer hepsinden daha çok etkisi altına aldı. Bu anı gördüm, Leoman. Hem de bin defa. Şafakta Kitap'ı açacağım ve Hortum yükselecek. Ben de onun içinden... yenilenmiş olarak çıkageleceğim. 'Ellerde bıçaklar, el değmemiş bilgelik.' İşte bunlar rüzgârın sözleriydi. Genç ama yaşlı. Bir can tam, bir diğeri eksik. *Gördüm*, Leoman!" Duraksayıp nefes aldı. "Bundan başka bir gelecek görmüyorum. Güvendeyiz." Sha'ik yeniden Kalam'a doğru döndü. "Kısa süre önce bir... bir evcil edindim. Şimdi onu seninle gönderiyorum. Sende... olasılıklar seziyorum, Teslimci." Tekrar el etti.

Koskoca, hantal şekil yaklaştı ve Kalam bir adım geri çekilmekten kendini alamadı. Aygırı hafif bir cıyaklamanın ardından tir tir titremeye başladı.

Leoman konuştu. "Bir aptoryan, Teslimci. Gölgeler Âlemi'nden. Raraku'ya Gölgetaht tarafından... casusluk etmesi için gönderildi. Artık Sha'ik'e ait."

Bir kâbustan fırlamışa benzeyen hemen hemen üç metre boyundaki yaratık iki ince arka uzvu üstünde çömeliyordu. Garip görünen çatallı göğsünden aşağıya uzun ve çok eklemli tek bir ön bacak çıkıntı yapıyordu. İblisin kambur, köşeli kürekkemiğinden yükselen yılankavi boynu yassı ve dik bir kafada son buluyordu. İğnemsi dişlerle kaplı çene hattı bir yunusunki gibi doğal bir sırıtışla arkaya doğru kıvrılıyordu. Başı, boynu ve uzuvları siyahken gövdesi boz renkteydi. Tek ve düz bir siyah göz Kalam'ı dehşet verici bir şuurla süzüyordu.

Kalam iblisin üstünde yeni yeni iyileşen yaralar gördü. "Biriyle mi dövüştü?"

Sha'ik kaşlarını çattı. "Bir D'iver'le. Çöl kurtları. Onları geri püskürtüp—"

"D'iver'in yaptığı daha ziyade taktiksel bir ricattı," diye ilgisizce ekledi Leoman. "Yaratık şimdiye dek gördüğümüz kadarıyla ne yiyor ne de içiyor. Ve Kutsal Kişi aksine inansa da tamamen beyinsize benziyor – gözündeki o bakış büyük ihtimalle çok az şeyi saklayan bir maske."

"Leoman kuşkularla başımın etini yiyor," dedi Sha'ik. "Bunu kendine görev biliyor ve beni gitgide usandırıyor."

"Kuşkular yararlıdır," dedi Kalam, sonra da çenesini kapadı.

Kutsal Kişi gülümsedi. "Aranızdaki benzerliği sezmiştim. Git öyleyse. Yedi Kutlu biliyor ya, bir Leoman yeter de artar bile."

Suikastçı genç Toblakai'ye attığı son bir bakışın ardından tekrar eyerine çıktı ve aygırı güney patikasına döndürüp tırısa kaldırdı.

Belli ki aptoryan aralarında biraz mesafe kalmasını yeğliyordu; geceden daha koyu bir leke olarak yirmi adım uzaktan Kalam'a paralel bir seyir izledi. Kemikli üç bacağı üstünde sarsakça koşmasına rağmen ses çıkarmıyordu.

Suikastçı hızlı bir tırısla on dakika yol aldıktan sonra aygırı yürüme temposuna yavaşlattı. Kitap'ı teslim etmiş, Hortum'un çıkışına aracı olmuştu. Motivasyonu ne kadar lekeli olursa olsun, soyunun çağrısına uymuştu.

Onu şimdi diğer yaşantısının gereksinimleri bekliyordu. İmparatorluk'u kurtarmak için İmparatoriçe'yi öldürecekti. Başarırsa Sha'ik'in isyanı yarım kalacak, kontrol yeniden sağlanacaktı. *Yok eğer başaramazsam Sha'ik ile Laseen helak oluncaya dek boğuşacaklar. İkisi de aynı hamurdan yoğrulmuş – Hood aşkına, tipleri bile birbirine benziyor.* Dolayısıyla gölgesinde yüz bin ölüm gören Kalam'ın boşu boşuna evhamlandığı söylenemezdi. Suikastçı, Yedi Kent'in dört bir yanındaki Ejderhalar Destesi okuyucularının artık titreyen ellerinde yeni uyanmış bir Ölümün Habercisi tutup tutmadıklarını merak etti.

Kraliçe yardımcım olsun, ok yaydan çıktı.

Şafaktan dakikalar önce Sha'ik yere bağdaş kurup Kıyamet Kitabı'nı önüne koydu. Gözetleme kulelerinin harabelerindeki iki muhafızı onun sağında ve solunda bekliyordu. Genç Toblakai çift elli demirağacı kılıcına yaslanıyordu. Başında yanak muhafazalarından biri eksik olan, ezilmiş bir bronz miğfer vardı ve gözleri yarıklı yarım vizörünün gölgesinde saklıydı. Silah arkadaşı kollarını göğsünde kavuşturmuştu. Hayvan postu sarılı bacaklarından birine bir arbalet yaslıydı ve geniş deri kemerine iki adet çivili gürz takılıydı. Adam sivri bir demir miğferin üstüne renksiz bir telaba fular sarmıştı. Onun altındaki sinekkaydı tıraşlı yüzü çıplak olup otuz yıllık güneşin ve rüzgârın izleriyle yol yoldu. Açık mavi gözleri her zamanki gibi huzursuzdu.

Şafağın huzmeleri Sha'ik'e vurdu. Kutsal Kişi elini uzatıp Kitap'ı açtı.

Ok, sol gözünün iki santim üstünden alnına isabet etti. Demir uç kemiği parçalayıp içeri girdikten hemen sonra yaylı çengeller kadının beyninde ölümcül bir çiçek gibi açıldı. Okun ucu bunun ardından kafatasın arka duvarına çarptı ve bir patlamayla dışarı çıktı.

Sha'ik devrildi.

Tene Baralta bir nara attı ve Aralt Arpat ile Lostara Yil'in on iki Al Kılıç'ı bahtsız iki korumaya doğru hücuma geçirmesini memnuniyetle seyretti.

Sha'ik'in ölümünden hemen sonra çöl savaşçısı kendini yere atıp yuvarlanmıştı. Şimdi ellerinde tuttuğu arbalet boşaldı. Oku göğüs kemiğine yiyen Aralt Arpat'ın göğsü gözle görülecek kadar içe çöktü. Ayakları yerden kesilen uzun boylu çavuş kuru toprağa serildi.

Hiddetle böğüren komutan tulvarlarını çekip saldırıya katıldı.

Lostara'nın mangası Toblakai'ye on beş adım kala peş peşe kargılar fırlattı.

Altı kargıdan biri bile hedefini tutturamayınca Tene Baralta'nın gözleri hayretle açıldı. O cüssedeki biri için akıl almaz derecede kıvrak olan Toblakai âdeta kargıların içinden geçti, ağırlığını bir ayağından diğerine aktardı ve bir omzunu öne çıkarıp ileri fırladı. Ters tutarak savurduğu antik tahta kılıcı en öndeki Al Kılıç'ın dizlerine çarptı. Her iki bacağı da kırılan adam bir toz bulutu içinde yere yığıldı.

Toblakai artık manganın ortasındaydı. Tene Baralta yanlarına varmak için depar atarken Lostara Yil'in başından kanlar fışkırarak geri geri sendelediğini gördü. Kadının miğferi döne döne uçtu ve çömlek kırıklarının arasına düşüp yuvarlandı. Tahta kılıcın bir saplama hamlesiyle boğazı ezilen ikinci bir asker yere devrildi.

Arpat'ın mangası çöl savaşçısına saldırdı. Çivili gürzler ileriye savrulup ölümcül bir isabetle hedeflerini bulurken zincirler şakladı. Karşılanması çivili gürzden daha zor bir silah yoktu – zincir onu bloke eden silahın üstünden kıvrılır, ucundaki demir top hiçbir engelle karşılaşmadan hedefine doğru yoluna devam ederdi. Silahın en büyük dezavantajı geri çekilmesindeki yavaşlık-

tı. Fakat çatışmanın gidişatını değerlendirmek için oraya bakan Tene Baralta çöl savaşçısının her iki eliyle de aynı ustalıkla dövüştüğünü ve hamlelerini sırayla yaparak karşısındaki askerlerden hiçbirinin aşamadığı kesintisiz bir darbe silsilesi indirdiğini gördü. Komutanın kısacık incelemesi sırasında miğferli bir kafa o darbelerden biriyle ezildi.

Tene Baralta derhal taktik değiştirdi. Sha'ik ölmüştü. Görev başarıyla tamamlanmıştı – artık Hortum falan olmayacaktı. Canlarını bu dehşet verici iki celladın karşısında heba etmeleri anlamsızdı – sonuçta adamlar Sha'ik'i koruyamamışlardı ve artık tek amaçları intikamdı. Komutan bağırarak ricat emri verdi ve askerlerinin iki düşmandan ayrılma çabasıyla vuruşmalarını seyretti. Bu çaba onlara pahalıya patladı zira sağ kalan dövüşçülerin dönüp kaçabilecekleri kadar geri çekilebilmeleri için aralarından üç kişinin daha ölmesi gerekti.

Lostara Yil'in askerlerinden ikisi, kaçarlarken sersemlemiş yüzbaşıyı da beraberlerinde sürükleyecek kadar sadıktı.

Al Kılıçlar'ın geri püskürtülmeleri karşısında öfkeden deliye dönen Tene Baralta kendini küfürler yağdırmaktan güçlükle alıkoydu. Tulvarlarını ileri uzatarak askerlerinin arkasını kolladı ama bir yandan da korumalardan herhangi birinin bu meydan okumaya cevap vereceği kaygısıyla hop oturup hop kalktı.

Lakin her iki adam da onları takip etmeyip gözetleme kulelerine geri döndü. Çöl savaşçısı arbaletini kurmak için çömeldi.

Tene Baralta'nın iki katile dair gördüğü son şey silahın hazırlanmasıydı. Komutan arkasına döndü ve askerleriyle beraber atlarının bağlı olduğu küçük kanyona doğru koşar adımlarla ilerledi.

Al Kılıçlar yüksek duvarlı nehir yatağına vardıklarında sağ kalmış tek arbaletçilerini güneye bakan sırta konuşlandırdılar, sonra da yaralarını sarmak ve soluklanmak için mola verdiler. Arkalarındaki atları kan kokusunu alınca kişnedi. Bir asker Lostara'nın kırmızıya boyanmış yüzüne su döktü. Gözlerini kırpıştıran kadın yavaş yavaş ayıldı.

Tene Baralta ona kaşlarını çattı. "Kendine gel, Yüzbaşı," diye homurdandı. "Kalam'ı takip edeceksin – güvenli bir mesafeden."

Kafasıyla onaylayan kadın elini kaldırıp alnındaki yarığı yokladı. "O kılıç *tahtadandı*."

"Evet. Yine de çelik kadar sertti. Toblakai'yi Hood'a havale ediyorum – tabii öbürünü de. Onlarla işimiz bitti."

Yüzünde alaycı denebilecek bir ifade beliren Lostara Yil tekrar kafa sallamakla yetindi.

Tene, eldivenli ellerinden birini uzatıp çavuşu ayağa kaldırdı. "İyi bir atıştı, Lostara Yil. Tanrının cezası cadıyı ve çıkardığı isyanı öldürdün. İmparatoriçe memnun olacak. Hatta memnundan da fazla."

Lostara hafifçe yalpalayarak atına kadar yürüdü ve eyere çıktı.

"Biz Pan'potsun'a gidiyoruz," dedi Tene Baralta ona. "Haberi yaymak için," diye uğursuz bir sırıtışla ekledi. "Kalam'ı kaybetme, Yüzbaşı."

"O konuda henüz başarısız olmuş değilim," dedi kadın.

Bu kayıpları senin üstüne yıkacağımın farkındasın, değil mi? Kafan çalışıyor, kızım.

Komutan onun at sırtında uzaklaşmasını seyretti, sonra da sert bakışlarını diğer askerlerine çevirdi. "Korkaklar! Kaçarken arkanızı kolladığım için şanslısınız. At binin!"

Leoman battaniyeyi iki nöbetçi kulesinin temelleri arasına serdi ve Sha'ik'in ketene sarılı ölüsünü yatırıp battaniyeyi dürdü. Kısa bir süre cenazenin yanında hareketsizce diz çöküp bekledi, ardından alnındaki kirli teri sildi.

Toblakai yakında bir yerde dikilmekteydi. "Öldü."

"Görüyorum," dedi Leoman ifadesizce. Uzanıp üstüne kan sıçramış Kitap'ı eline aldı ve tekrar kumaşla sardı.

"Şimdi ne yapacağız?"

"Kitap'ı açtı. Vakit şafaktı."

"Ama hiçbir şey olmadı – tabii kafasına bir okun saplanması hariç."

"Lanet olsun, *biliyorum*!"

Toblakai kütük gibi kollarını göğsünde kavuşturup sustu.

"Kehanet kesindi," dedi Leoman birkaç dakika sonra. Doğrulurken kaslarındaki çatışma ağrılarına surat ekşitti.

"Şimdi ne yapacağız?" diye yeniden sordu genç dev.

"Sha'ik... yenileneceğini söylemişti." Leoman iç geçirdi. Ellerindeki Kitap daha bir ağırlaşmış gibiydi. "Bekleyeceğiz."

Toblakai başını kaldırıp havayı kokladı. "Fırtına geliyor."

İKİNCİ KİTAP

HORTUM

Yürüdüm bugün
Yaklaşan geceyle
Hayalete dönen
Ve şafakta
Gözlerime giren
Eski yollarda.
Böyleydi yolculuğum
Asırlar boyu fersahlar
Güneşin tek bir göz kırpışında.

Pardu kitabesi

6

Kellanved saltanatının başlarında İmparatorluk orduları, özellikle de İmparatorluk Piyadeleri tarikatlardan geçilmezdi. Unutulmamalıdır ki bu aynı zamanda İlk Kılıç ve Malazan Kuvvetleri Başkomutanı Dassem Ultor'un, yani kendini Hood'a adamış bir adamın zamanıydı...

Malazan Seferleri, 2. Cilt
Duiker

Bula'nın mekânındaki masasında oturan Beneth bir hançerle tırnaklarını temizliyordu. Tırnaklarının zaten tertemiz olması bu alışkanlığı bir gösteriş hâline getiriyordu. Felisin adamın pozlarına ve o pozların ruh hâline dair verdiği ipuçlarına alışmıştı. Beneth'in içi hem öfke hem de korku doluydu. Şimdilerde başını belirsizliklerden bir türlü kurtaramıyordu; bunlar kansineği larvaları gibi derisinin altında kıpırdanıyor, etlerini kemirerek büyüdükçe büyüyordu.

Yüzü, alnı ve yara izleriyle kaplı geniş bilekleri terle ışıldıyordu. Soğutulmuş Saltoan şarabı içeren teneke maşrapa yıpranmış masanın üstünde el değmeden duruyor, bir dizi sinek maşrapanın ağzında döndükçe dönüyordu.

Minik siyah böceklere bakarken Felisin'in hafızasında dehşet anıları canlandı: orada olmayan Hood müridi, Ölüm'ün insan biçimli bir sürüsü, sözcükler şekillendiren kanat vızıltıları...

"Gözlerinde yine bir ışık yanıyor, çocuk," dedi Beneth. "Bana ne hâle düştüğünün farkında olduğunu söyleyen çirkin bir ışık." Küçük bir deri keseyi kızın önüne kadar masa boyunca itti. "Söndür onu."

Felisin titreyen bir elle uzanıp kesenin ağzını gevşetti ve içinden bir durhang topağı çıkardı.

Beneth kızın nemli poleni piposunun lülesine ufalamasını seyretti.

Baudin altı gündür kayıptı. Kumandan Sawark birden fazla kez Beneth'i ayağına çağırmıştı. Aramalar sırasında Kafatas neredeyse altüst edilmiş, kampın çeperindeki Kınkanat Yolu'na çıkarılan devriyelerin sayısı ikiye katlanmıştı –*dön babam dön*– ve Batar Göl kurutulmuştu. Sanki yer yarılmıştı da Baudin içine girmişti.

Beneth bu durumu üstüne alınıyordu. Kafatas üstündeki kontrolü sekteye uğramıştı. Genç kıza merhametten değil, artık ona güvenmediğinden tekrar kucak açmıştı. Felisin bir şey –Baudin'le ilgili bir şey– biliyordu. Daha da beteri Beneth, onun göründüğünden fazlası olduğunun farkındaydı artık.

Beneth ile Sawark baş başa konuştular, demişti Heboric kızın onu bırakıp gittiği –aldığı tedavi gidişine bahane yaratacak kadar sağlıklıymış gibi rol yapmasına imkân tanıdığı– gün. *Dikkatli ol, kızım. Beneth seni yanına geri alıyor ama sırf yıkımına bizzat önayak olmak için. Daha önce gelişigüzel yapılan şey artık titizce ve kasten yapılıyor. Beneth'e yol gösterildi.*

Bunları nereden biliyorsun?

Doğru, sadece tahmin yürütüyorum. Ama Baudin'in kaçışı Beneth'e Sawark karşısında bir koz verdi ve Beneth muhtemelen o kozu kullanarak senin hakkında bilgi aldı. Sawark ona daha fazla kontrol bahşetti. İkinci bir Baudin vakası yaşanmayacak – her iki adam da öyle bir şeyle başa çıkamaz. Sawark'ın Beneth'e daha fazla kontrol... ve bilgi vermekten başka çaresi yok...

Durhang çayı Felisin'e çatlak kaburgalarının ve şişmiş çenesinin acısını unutturmuştu ama düşüncelerini köreltecek kadar etkili olmamıştı. Genç kız zihninin her geçen dakika kendisini daha da ümitsizliğe sürüklediğini hissetmişti. Heboric'in yanından ayrılışı bir kaçış, Beneth'e kadarki yolculuğu telaşlı bir ihtiyaç olmuştu.

Felisin durhangı tutuştururken Beneth gülümsedi.

"Baudin öyle sıradan bir liman haydudu değil, ha?"

Ona bir duman bulutunun arkasından bakan genç kızın kaşları çatıldı.

Beneth hançeri masaya yan koyup fırıldak gibi çevirdi. Beraber yalımın ışıltılı dönüşlerini seyrettiler. Hançer durduğunda ucu Beneth'e çevriliydi. Kaşlarını çatan adam silahı ikinci kez çevirdi. Sivri uç tekrar kendisine doğru yavaşlarken hançeri alıp kemerindeki kına soktu, ardından teneke maşrapaya uzandı.

Maşrapayı dudaklarına götürürken sinekler havalandı.

"Baudin'le ilgili hiçbir şey bilmiyorum," dedi Felisin.

Beneth'in çukura kaçan gözleri onu uzun bir müddet inceledi. "Hiçbir şeyle ilgili hiçbir şey bildiğin yok, değil mi? Yani ya kalın kafalısın ya da... kasten cahil."

Felisin konuşmadı. Vücuduna bir uyuşukluk yayılıyordu.

"Sebep ben miyim, çocuk? Benim olman çok mu ağır geldi? Seni arzuladım, Felisin. Güzeldin. Ve zeki – gözlerinden belliydi. Şimdiki hâlin benim suçum mu?"

Kızın masadaki keseye göz attığını fark edince buruk bir tebessüm etti. "Emir emirdir. Üstelik hayır diyebilirdin."

"Ne zaman istersem," dedi kız bakışlarını kaçırarak.

"Ah, öyleyse suç bende değil."

"Hayır," cevabını verdi Felisin, "bütün suçlar bende, Beneth."

Adam birdenbire sandalyesinden kalktı. "Bu gece havada tatlı hiçbir şey yok. She'gai –sıcak rüzgâr– başladı. Şimdiye kadar çektiğin bütün cefalar bir alıştırmaydı, çocuk. Yaz She'gai'yle başlar. Ama bu akşam..." Dikildiği yerden genç kızı süzse de cümlesini bitirmedi ve onu kolundan tutup ayağa kaldırdı. "Benimle yürüyüşe çık."

Beneth'e kendi seçtiği kölelerden oluşan, eli sopalı bir milis kuvveti kurma hakkı tanınmıştı. Bu kuvvet gece boyunca Kafatas'ın eğreti sokaklarında devriye geziyordu. Sokağa çıkma yasağı artık hava karardıktan sonra dışarıda yakalanan herkes için bir dayakla ve buna müteakip bir idamla uygulanıyordu. İdam işini muhafızlar hallediyor, Beneth'in milisleriyse attıkları dayaklardan yeterince zevk alıyorlardı.

Beneth ile Felisin devriye mangasına katıldılar. Felisin mangadaki yarım düzine adamı iyi tanırdı zira Beneth sadakatlerini genç kızın vücuduyla satın almıştı. "Gece tenha geçerse," diye adamlarına söz verdi Beneth, "şafakta biraz eğleniriz." Milisler bunu duyunca sırıttılar.

Çöplerle bezeli kum koridorlarında yürürlerken gözlerini açık tutsalar da hiç kimseyle karşılaşmadılar. Suruk'un Mekânı adlı bir kumarhaneye yaklaşırlarken Dosii bir muhafız kalabalığı gördüler. Dosii yüzbaşı Gunnip yanlarındaydı. Adamların uykulu bakışları yoluna devam eden devriyeden ayrılmadı.

Beneth yüzbaşıyla konuşası varmışçasına durakladı, sonra burun deliklerinden derin bir nefes verip yürümeyi sürdürdü. Bir eli bıçağının sapına kalktı.

Felisin o uyuşuk hâline rağmen, sıcak rüzgâr gece havasına yeni bir tehdit üflüyormuşçasına bir değişiklik fark etti. Milislerin geyik muhabbeti sonlanmıştı ve tedirginlik emareleri apaçık ortadaydı. Genç kız bir durhang topağı daha çıkarıp ağzına attı. Yanağı ile dişeti arasında tuttuğu topak serin ve tatlı geldi.

"Seni öyle yaparken seyretmek," diye mırıldandı Beneth, "bana Sawark'ı hatırlatıyor."

Felisin gözlerini kırpıştırdı. "Sawark'ı mı?"

"Evet. İşler kötüye gittikçe kumandan gözlerini daha çok yumuyor."

Felisin uyuşuk uyuşuk konuştu. "Peki hangi işler kötüye gidiyor?"

Sanki buna cevaben arkalarından bir bağrış ve hemen sonrasında bir kahkaha yükseldi. Seslerin kaynağı kumarhane önüydü. Beneth bir el işaretiyle adamlarını durdurdu, ardından az evvel geride bıraktıkları kavşağa geri gitti. Oradan Suruk'un Mekânı'nı –ve Gunnip'in askerlerini– görebilirdi.

Bir öcü yerden yükselip içine sızmışçasına Beneth'in duruşu yavaş yavaş gerildi. Onu seyrederken Felisin'in kafasında belli belirsiz alarm zilleri çaldı. Genç kız tereddüt etti, sonra milislere doğru döndü. "Bir şeyler oluyor. Yanına gidin."

Adamlar da Beneth'i seyrediyorlardı. Biri kaşlarını çatarak elini sopasına doğru kemeri boyunca kaydırdı. "Bize emir vermedi ki," diye hırıldadı. Kafa sallayan ötekiler huzursuzca kıpırdanarak gölgelerde beklediler.

"Orada yapayalnız bekliyor," dedi kız. "Hiç kıpırdamıyor. Sanırım üzerine oklar doğrul—"

"Kapa çeneni be, kız," diye tersledi milis. "Hiçbir yere gitmiyoruz."

Beneth bir adım geri çekilecek gibi oldu, sonra kendini gözle görülür derecede kastı.

"Üstüne yürüyorlar," diye tısladı Felisin.

Gunnip ile Dosii askerleri görüş alanına girip Beneth'in önüne yarım daire şeklinde dizildiler. Kurulu arbaletler ona doğru önkollara dayanmıştı.

Felisin hızla milislere doğru döndü. "Ona arka çıkın, kahrolasıcalar!"

"Hood canını alsın!" diye çıkıştı adamlardan biri. Devriye dağılıyor, gölgelere ve ardından daha ötedeki karanlık ara sokaklara çekiliyordu.

"Orada yalnız mısın, yavrum?" diye seslendi Yüzbaşı Gunnip. Askerleri güldüler. "Gel Beneth'e katıl. Onunla iki çift laf ediyoruz, hepsi bu. Endişelenecek bir şey yok, yavrum."

Beneth, genç kıza hitap etmek için döndü. Bir Dosii muhafız öne çıkıp eldivenli eliyle suratına bir tokat attı. Sendeleyen Beneth ellerini kırık burnuna kaldırırken küfretti.

Felisin geri geri yalpaladı, sonra da dönüp oradan kaçmaya başladı. Aynı anda arbaletler tıkırdadı. Her iki yanından oklar geçen kız bir ara sokağa daldı. Arkasında kahkahalar yankılandı.

Felisin, Pas Rampası'na paralel ara sokakta tabana kuvvet koştu. Yüz adım ileride Karasalon ve kışla onu bekliyordu. Nefesi kesildiği sırada tökezleyerek iki Malazan binasını çevreleyen açık alana çıktı. On beş değil, elli yaşındaymış gibi kalbi âdeta göğsünden dışarı fırlayacaktı. Beneth'i çaresiz durumda görmenin şoku yavaş yavaş tüm vücuduna yayıldı.

Kışlanın arkasında bağıranlar oldu. At toynakları patırdadı. Yirmi kadar köle ortaya çıkıp peşlerinde elli Dosii askerle Felisin'in dikildiği yere doğru koştu. Bazıları kargılarla sırtlarından şişlenerek tozlu toprağa kapaklanıyordu. Silahsız köleler kaçmaya çalışsalar da Dosiiler onları tamamen kuşatmışlardı. Felisin kendi kaçış yolunun da kesilmiş olduğunu biraz geç anladı.

Beneth'ten kan aktığını gördüm. Bu düşünceyi bir diğeri izledi. *Şimdi hep birlikte öleceğiz.*

Dosii atlar, erkekleri ve kadınları ezmekteydi. Tulvarlar savruldu. Köleler ümitsiz bir sessizlik içerisinde can veriyordu. İki atlı Felisin'e hücum etti. Genç kız yanına ilk hangisinin vara-

cağını merak ederek seyretmekten başka bir şey yapamadı. Biri elindeki kargıyı kızın göğsüne doğrulttu. Diğeri geniş yalımlı kılıcını yüksekte tutarak yukarıdan aşağıya savurmaya hazırlandı. Savaşçıların suratlarının zevkten kızardığını gören Felisin insanlık dışı yüz ifadelerine şaştı kaldı.

Kızla aralarında saniyeler kala ikilinin göğüslerine oklar saplandı. Her iki adam da sarsılarak eyerlerinden aşağı yuvarlandı. Felisin dönüp baktığında bir Malazan arbaletçi kıtasının çatışma düzeninde yaklaştığını gördü. Ön saftakiler diz çöküp silahlarını tekrar kurarlarken ikinci saf onların birkaç adım önüne çıktı, nişan aldı ve sağa sola koşuşturan Dosii süvarilere aynı anda ateş açtı. Hayvanlar ve insanlar acıyla haykırdı.

Üçüncü bir salvo Dosiileri dağıtarak kışlanın arkasındaki karanlığa geri kaçırdı.

Bir avuç köle halen hayattaydı. Bir çavuş bağırarak emir verdi ve bir düzine asker gidip yerlere serilmiş bedenleri kontrol etti, sonra da sağ kalanları kıtanın durduğu yere doğru itti.

"Benimle gel," diye tısladı Felisin'in arkasındaki bir ses.

Gözlerini kırpıştıran kız, Pella'nın simasını hemen tanıyamadı. "Ne?"

"Köleleri ahırlara yerleştiriyoruz – ama seni değil." Kızı nazikçe kolundan tuttu. "Sayıca çok eksiğiz. Korkarım köleleri korumak önceliklerimiz arasında değil. Sawark bu ayaklanmanın bastırılmasını istiyor. Bu gece."

Felisin delikanlının yüzünü inceledi. "Ne demeye çalışıyorsun?"

Çavuş, kıtasını bir ara sokak ağzındaki daha korunaklı bir konuma çekmişti. Gruptan ayrılmış on iki asker köleleri ahırlara giden yan sokak boyunca itmekteydi. Pella genç kızı da aynı istikamete yönlendirdi. Çavuşun görüş alanından çıktıklarında da diğer askerlere hitap etti. "Üçünüz benimle gelin."

"Oponn beynini mi çırptı, Pella? Böyleyken bile kendimi güvende hissetmiyorum ama sen mangayı bölmek istiyorsun, ha?"

"Gelin şu kahrolası köleleri başımızdan savalım ve çavuş, kumandana doğru yola çıkmadan önce geri dönelim," diye homurdandı bir diğeri.

"Bu Beneth'in kadını," dedi Pella.

"Beneth'in hayatta olduğunu sanmıyorum," dedi Felisin donuk bir sesle.

"Daha beş dakika önce öyleydi, çocuk," dedi Pella kaşlarını çatarak. "Ağzı burnu biraz kanıyordu, o kadar. Şu anda milis kuvvetini bir araya topluyor." Ötekilere doğru döndü. "Sawark ne kadar kabadayılık taslasa da Beneth'e ihtiyacımız olacak, Reborid. Dediğim gibi, üçünüz benimle gelin – fazla uzaklaşmayacağız."

Reborid adlı asker kaşlarını çatsa da dönüp iki kişiye daha el etti.

Kafatas'ın batı kolunda –Balgam Sokak'ın oralarda– bir yangın başlatılmıştı. Kendi hâline bırakıldığı için yangın hızla yayılıyor, parlak turuncu ışığı duman bulutlarının altına vuruyordu.

Pella, kızı peşi sıra sürüklerken Reborid durmadan konuşuyordu. "Hood aşkına, Be'thra Garnizonu nerede? Sizce alevleri görmüyorlar mıdır? Kınkanat Yolu'nda Malazan timleri devriye geziyordu. Bir haberci göndermişlerdir herhalde. Askerlerin şimdiye gelmeleri gerekirdi."

Sokaklarda iki büklüm olmuş hareketsiz şekiller yatıyordu. İnsan cesetleri. Küçük grup duraklamaksızın onların etrafından dolaştı.

"Gunnip'in aklından geçenleri bilse bilse Hood bilir," diye sözlerini sürdürdü asker. "Sawark buranın elli fersah dahilindeki canı çıkasıca her Dosii'nin karnını deşecek ve onları güneşin altında ölüme terk edecek."

"İşte geldik," diyen Pella, kızı çekerek durdurdu. "Savunma pozisyonu alın," diye ötekilere emretti. "Az sonra dönerim."

Heboric'in evinin önündeydiler. Panjurlardan hiç ışık sızmıyordu. Kapı kilitliydi. Bıkkınlıkla homurdanan Pella incecik bariyeri tekmeleyerek açtı. Felisin'i sırtından itekleyerek evin karanlığına soktu, sonra da peşinden geldi.

"Burada kimse yok," dedi Felisin.

Cevap vermeyen Pella, kızı iteklemeyi sürdürdü. Nihayet arkasında eski rahibin odasının bulunduğu kumaş paravana ulaştılar. "Perdeyi aç, Felisin."

Genç kız söyleneni yapıp küçük odaya girdi. Pella da peşinden geldi.

Karyolasında oturan Heboric onları sessizce süzüyordu.

"Onu hâlâ yanına almak isteyip istemediğinden emin değildim," dedi Pella alçak bir sesle.

Eski rahip homurdandı. "Ya sen ne olacaksın, Pella? Belki seni de—"

"Hayır. Benim yerime onu götür. Kumandan'a geri dönmeliyim – bu ayaklanmayı bastıracağız. Ama siz bundan daha uygun bir zaman bulamazsınız."

Heboric iç geçirdi. "Doğru, bulamayız. Fener aşkına, Baudin; çık artık gölgelerden. Bu delikanlı bize tehlike teşkil etmiyor."

Perdenin arkasından koskoca bir şeklin ayrılmasıyla Pella irkildi. Gözleri loş ışıkta parlayan Baudin hiç konuşmadı.

Kendini toplayan Pella bir eliyle kirli kumaşa tutunarak girişten geri çekildi. "Fener seni korusun, Heboric."

"Sağ ol, delikanlı. Her şey için."

Pella hafifçe kafa salladı, sonra da oradan ayrıldı.

Felisin kaşlarını çatarak Baudin'e baktı. "Islaksın."

Heboric yerinden kalktı. "Her şey hazır mı?" diye Baudin'e sordu.

İriyarı adam kafa sallayarak onayladı.

"Kaçıyor muyuz?" diye sordu Felisin.

"Evet."

"Nasıl?"

Heboric kaşlarını çattı. "Yakında görürsün."

Baudin arkasından iki büyük deri çuval aldı ve birini zahmetsizce Heboric'e attı. Eski rahip onu kollarının arasında ustaca kıstırdı. Yaşlı adam tarafından yakalanırken çıkardığı sesi duyan Felisin, çuvalın hava dolu bir tulum olduğunu anladı. "Batar Göl'de yüzeceğiz," dedi genç kız. "Neden? Öbür tarafında dimdik bir yardan başka bir şey yok ki."

"Mağaralar var," dedi Heboric. "Su seviyesi alçakken onlara ulaşabilirsin. İstersen Baudin'e sor. Ne de olsa bir haftadır onlardan birinde saklanıyordu."

"Beneth'i yanımızda götürmeliyiz," diye ilan etti Felisin.

"Bak, kızım—"

"Hayır! Bana borçlusunuz – ikiniz de! Ben olmasaydım bütün bunları yapabilecek kadar canlı kalmazdınız, Heboric. Beneth'i bulacağım ve sizinle göl kıyısında—"

"Hayır, bulmayacaksın," dedi Baudin. "Onu ben getiririm." Tulumu Felisin'in eline tutuşturdu.

Kız, Baudin'in orada olduğunu bile bilmediği bir arka kapıdan sıvışmasını seyretti, sonra yavaşça dönüp Heboric'e baktı. Çömelmiş olan yaşlı adam çuvallara sarılı gevşek fileleri inceliyordu. "Kaçış planınızın bir parçası değildim, öyle mi Heboric?"

Eski rahip kaşlarını kaldırarak doğruldu. "Bu geceye kadar Kafatas'ı cennet bilir gibiydin. Buradan ayrılmaya ilgi duyacağını düşünmemiştim."

"Cennet mi?" Bu sözcük nedense Felisin'i sarstı. Kız karyolaya oturdu.

Heboric onu süzdü, ardından omuz silkti. "Beneth sayesinde."

Felisin uzun bir müddet adamın gözlerinin içine baktı. Sonunda Heboric geri çekildi ve çuvalı da kaldırarak bir oflamayla doğruldu. "Artık gitmeliyiz," dedi boğukça.

"Artık gözünde pek bir kıymetim yok, öyle değil mi, Heboric? Hiç olmuş muydu?" *Paran Hanesi'nden Felisin. Ablası Muavin Tavore, ağabeyi Muavin Lorn'la at binmiş bir subay. Bir asilzade. Şımartılmış küçük bir kız. Bir fahişe.*

Heboric cevap vermeyip arka duvardaki aralığa gitti.

Kafatas'ın batı yarısı cayır cayır yanıyor, alevler bütün çanağı puslu ve dalgalı bir kızıl ışıkla aydınlatıyordu. Heboric ile Felisin göle doğru İş Yolu'nda aceleyle yürürlerken çatışma emareleriyle karşılaştılar: yere yıkılmış atlar, can vermiş Malazan ve Dosii muhafızları. Bula'nın Hanı'na barikat çekilmiş, sonra o barikat delinmişti. Onlar geçerlerken kapı aralığının karanlığından hafif bir inilti geldi.

Felisin tereddüde kapılsa da Heboric kolunu onunkine taktı. "Oraya girmek istemezsin, kızım," dedi. "Gunnip'in adamları ilk oraya saldırdılar. Hem de şiddetle."

Kasabanın dışında İş Yolu ta Üç Kader çatalına kadar bomboş ve karanlık bir hâlde uzanıyordu. Sollarındaki sazlıkların arasından Batar Göl'ün durgun yüzeyi görülür gibi oluyordu.

Eski rahip, Felisin'i otların arasına sokup çömeltti, sonra kendisi de aynını yaptı. "Burada bekleyeceğiz," deyip geniş, dövmeli alnındaki teri sildi.

Dizlerinin altındaki serin, yapış yapış çamur genç kıza iyi geldi. "Demek mağaraya kadar yüzeceğiz. Ya sonra?"

"Gittiğimiz yer çeperin ötesine, Kınkanat Yolu'nun epey ilerisine kadar uzanan eski bir maden kuyusu. Öteki uçta bizim için bırakılmış malzemeler bulacağız. Oradan da çölü katedeceğiz."

"Dosin Pali'ye mi?"

Yaşlı adam başını iki yana salladı. "Dosdoğru batıya, iç sahile gideceğiz. Dokuz on gün. Gizli pınarlar var – Baudin yerlerini ezberledi. Bizi bir tekneyle alıp karşı kıyıdaki anakaraya götürecekler."

"Nasıl? Kim?"

Eski rahip yüzünü buruşturdu. "Muhtemelen kendisine zararı dokunacak kadar sadık eski bir dost. Tabii Hood biliyor ya, şikâyetim yok."

"İrtibatınız da Pella'ydı, öyle mi?"

"Evet. Aramızdaki bağlantıyı baba, amca ve dost tanıdıkları gibisinden birileri kurdu. Bilmem farkında mısın, Pella ilk seninle konuştu ama kafan basmadı. O da beni bizzat arayıp buldu."

"Öyle bir şey hatırlamıyorum."

"Hani Kellanved'den bir alıntı vardı. Onu kaydeden kişi, kaçışımızı ayarlayanın ta kendisiydi – Duiker."

"Tanıdık bir isim..."

"İmparatorluk Tarihçisi. Duruşmada lehime tanıklık etti. Sonrasında da kovan yoluyla Hissar'a gönderilmek için elinden geleni yaptı." Eski rahip susup başını iki yana salladı. "Sırf yazılı tarihleri kasıtlı yalanlar olarak kötüleyen buruk bir yaşlı adamı kurtarmak için. Duiker'le yüz yüze görüşebilirsem sanırım ona bir özür borçlu olacağım."

O sırada kulaklarına kasabanın yukarısındaki dumanlı havadan gelen hummalı bir uğultu çalındı. Ses giderek yükseliyordu. Batar Göl'ün düzgün yüzeyi âdeta sağanak bir dolu yağışı altında kayboldu.

Felisin korkuyla sindi. "Bu da ne? Neler oluyor?"

Heboric bir müddet konuşmadı, ardından, "Kansinekleri!" diye tısladı. "Yangın çeker onları. Çabuk, kızım. Yerden çamur al ve üstüne başına sür! Sonra da bana. Acele et!"

Işıltılı böcek bulutları görüş alanlarına girip birer sis duvarı gibi hızla üzerlerine geldi.

Felisin telaşla parmaklarını kırmızı sazların arasındaki serin çamura batırıp boynunu, kollarını ve yüzünü avuç avuç sıvadı. Çalışırken dizleri üstünde emekledi ve sonunda gölün sularına girdi. Heboric'e doğru döndü. "Yaklaş!"

Heboric kızın yanına seğirtti. "Su onları durdurmaz, çocuk. Oradan çıkmalısın – bacaklarını çamura bula!"

"Hele seni halledeyim de," dedi kız.

Fakat artık çok geçti. Bir bulutun onları sarmalamasıyla hava neredeyse solunmaz hâle geldi. Kan sinekleri birer ok gibi suya daldı. Genç kızın uyluklarına sanki iğneler battı.

Heboric kızın ellerini itti, ardından öne kapandı. "Kendini kurtar, kızım!"

Komutu gereksizdi zira o ilk yakıcı ısırıkla beraber Felisin'in yaşlı adama yardım etme düşüncelerinden eser kalmadı. Genç kız sudan dışarı fırlayıp çamurdan tırnaklarıyla parçalar kopardı ve kanlı uyluklarına çarptı. Oradan çabucak baldırlarına, ayak bileklerine ve ayaklarına indi. Saçlarında böcekler gezinmekteydi. Sızlanarak onları koparıp attı, sonra başını çamurla kapladı. Kansinekleri aldığı nefeslerle ağzına girdi ve o öğürüp tükürürken ağzının içini soktu. Felisin kendini ısırırken buldu ve ezilen böceklerin acı suları dilini asit gibi yaktı. Sinekler her yerdeydi. Öfkeli öbekler hâlinde gözlerinin etrafına yığılıp onu kör ediyorlardı. Genç kız o öbekleri çığlık çığlığa kazıdı, ardından yere uzanıp daha çok çamur aldı. Karanlık teskin edici olsa bile çığlıkları kesilmedi, kesilecek gibi de değildi. Böcekler kulaklarındaydı. Felisin kulaklarını çamurla doldurdu. Sessizlik.

Vücuduna elsiz kollar dolandı. Heboric'in sesi ona çok uzaklardan ulaşır gibiydi. "Geçti artık, kızım – geçti artık. Çığlık atmayı bırakabilirsin, Felisin. Bırakabilirsin."

Felisin sazların arasında tortop olmuştu. Bacaklarındaki, göz ve kulak çevrelerindeki, ağzındaki ısırıkların acısı dinerek yerini serin ve yumuşak bir uyuşmaya bırakıyordu. Genç kız sesinin kesildiğini duydu.

"Sürü geçip gidiyor," dedi Heboric. "Fener'in takdisi onlara dokunamayacakları kadar yakıcı geldi. Kurtulduk, kızım. Gözlerini sil – kendin bak."

Felisin kıpırdamadı. Uyuşukluk vücuduna yayılırken hareketsiz yatmak fazlasıyla kolaydı.

"Uyan!" diye çıkıştı Heboric. "Her ısırıkta bir yumurta bulunur. O yumurtaların salgıladığı zehir eti uyuşturup yumuşatır. Ve de öldürür. Vücudun yumurtaların içindeki larvalara yem olur. Beni anlıyor musun, kızım? O yumurtaları öldürmemiz lazım. Kemerimdeki kesede bir çözelti var ama onu kendi kendine tatbik etmelisin, tamam mı? Elleri olmayan yaşlı bir adam bu işi senin yerine yapamaz."

Felisin inledi.

"Uyan artık, kahrolasıca!"

Heboric kızı tokatladı, itti, ardından tekmeledi. Felisin küfrederek doğrulup oturdu. "Kes artık, uyanığım!" Ağzındaki uyuşma nedeniyle sözcükleri geveliyordu. "Nerede o kese?"

"Burada. Gözlerini aç!"

Göz çevreleri şişen Felisin önünü zar zor görebiliyordu ama Heboric'in dövmelerinden yayılan garip bir mavi parlaklık, içinde bulundukları sahneyi yeterince aydınlatıyordu. Eski rahibin üstünde tek bir ısırık bile yoktu. *Fener'in takdisi onlara dokunamayacakları kadar yakıcı geldi.*

Yaşlı adam kemerindeki keseyi işaret etti. "Çabuk, o yumurtalar kırılmak üzere. O zaman larvalar seni yemeye başlayacak – içten dışa doğru. Keseyi aç... işte, siyah şişe, şu küçük olan. Tıpasını çıkar!"

Felisin şişeyi açtı. Keskin koku onu irkiltti.

"Parmak ucuna bir damla damlat, sonra o damlayı yaranın içine sertçe sok. O şekilde tek tek—"

"Gözlerimin... gözlerimin etrafındakileri hissetmiyorum!"

"Ben sana rehberlik ederim, kızım. Acele et."

Dehşet sona ermedi. Cildi sarartan kötü kokulu ve koyu kahverengi çözelti yumurtadan çıkan larvaları öldürmüyor, onları sadece dışarı atıyordu. Her bir böcek miskince kıvranarak çıkarken Heboric kızın ellerini gözlerinin ve kulaklarının etrafındakilere yönlendirdi. Felisin'in ısırılarak açılmış deliklerden çekip çıkardığı her bir larva tırnak ucu uzunluğunda ve çözeltinin uyutucu etkisi sebebiyle gevşekti. Genç kızın görebildiği ısırıklar gözlerinin ve kulaklarının çevresindekilere örnek teşkil etmekteydi. Çözeltinin acı tadı ağzındaki kansineği larvalarının zehrini etkisiz hâle getirerek başını döndürdü ve nabzını endişe

verecek kadar hızlandırdı. Çıkan larvalar dilinin üstünde pirinç taneleri gibiydi. Felisin onları tükürdü.

"Üzgünüm, Felisin," dedi Heboric, genç kız işini bitirdikten sonra. Felisin'in göz çevrelerindeki ısırıkları incelerken yüz ifadesi şefkat doluydu.

Felisin'i bir ürperti aldı. "Sorun ne? Kör mü olacağım? Sağır mı? Ne var, Heboric!"

Yaşlı adam başını iki yana sallayarak yavaşça geriye kaykıldı. "Kansineği ısırıkları... hissizleştirici zehirleri eti öldürür. İyileşeceksin ama yüzünde çiçekbozukları kalacak. Çok üzgünüm, kızım. Gözlerinin etrafı iyi değil. Hem de hiç..."

Başı fıldır fıldır dönen Felisin gülecek gibi oldu. Bir kez daha ürperip kollarını gövdesine sardı. "Onlardan görmüştüm. Yerlilerde. Kölelerde. Orada burada—"

"Evet. Kansinekleri normalde sürü hâlinde uçmazlar. Herhalde alevlerden böyle oldu. Bak, yeterince iyi bir şifacı –Üst Denul sahibi biri– izleri geçirebilir. Kendimize öyle bir şifacı bulacağız, Felisin. Fener'in dişleri üstüne yemin ederim."

"Kusacak gibiyim."

"Çözeltiden. Hızlı kalp atışları, ürpertiler, mide bulantısı. Yedi Kent'te yetişen bir bitkinin suyundan hazırlanır. O minicik şişede kalanı içersen dakikalar içinde ölürsün."

Felisin bu sefer dayanamayıp güldü. Kahkahası titrek ve gevrekti. "Şu an Hood'un Kapısı'na hayır demem, Heboric." Gözlerini kısarak adama baktı. Mavi parıltı geçiyordu. "Fener çok bağışlayıcı olmalı."

Heboric kaşlarını çattı. "Dürüst konuşmak gerekirse bu olaya anlam veremiyorum. Yaban domuzu tanrının... bağışlayıcı olduğu iddiasını duysa şaşıp kalacak birden fazla Fener Baş Rahibi tanıyorum." İç geçirdi. "Ama görünüşe bakılırsa haklısın."

"Şükürlerini sunmak isteyebilirsin. Bir adakla."

"Olabilir," diye homurdanan adam bakışlarını kaçırdı.

"Seni tanrından uzaklaştırdığına göre işlediğin kabahat çok büyük olmalı, Heboric."

Eski rahip karşılık vermedi. Az sonra alevler içindeki kasabaya bakarak yerden kalktı. "Atlılar geliyor."

Felisin daha dik oturdu. Hâlâ ayağa kalkamayacak kadar başı dönüyordu. "Beneth mi?"

Yaşlı adam başını iki yana salladı.

Saniyeler sonra at sırtında oraya gelen bir Malazan kıtası ikilinin tam önünde durdu. Kıtanın başında Kumandan Sawark bulunuyordu. Bir Dosii kılıcı yanaklarından birini yarmış, üniforması kanla ıslanıp kararmıştı. Felisin adamın soğuk kertenkele gözleri karşısında istemeden büzüldü.

Sawark nihayet konuştu. "Çepere çıktığınızda... güneye bakın."

Heboric şaşkınlıktan hafifçe sövdü. "Gitmemize izin mi veriyorsun? Sağ ol, Kumandan."

Adamın kaşları çatıldı. "Senin hatırına değil, ihtiyar. Tüm bunlara senin gibi fitneci puştlar yol açtı. Bana kalsa seni bir mızrağa oturturdum." Gözlerini Felisin'e çevirip daha fazlasını da söyleyecek gibi oldu fakat öyle yapacağına dizginlere asılarak atını döndürdü.

İki kaçak, atlıların Kafatas'a geri gitmelerini seyretti. Kıta bir çatışmaya girecekti. Felisin bunu içgüdüsel olarak anladı. Kaynağı belirsiz bir diğer katiyet de kulağına hepsinin öleceğini fısıldadı. Kumandan Sawark, Pella, bütün Malazanlar. Dönüp Heboric'e göz attı. Kıtanın kasaba kenarına ulaşmasını, sonra da dumanların arasında gözden kaybolmasını seyrederken yaşlı adamın gözlerindeki ifade düşünceliydi.

Hemen sonra yakındaki bir sazlık kümesinden Baudin çıktı.

Felisin ayağa fırlayıp ona doğru bir adım attı. "Beneth nerede?"

"Öldü, çocuk."

"Sen... sen..." İçini kaplayan bir acı seli kızın sözcüklerini boğdu. Hissettiği ıstırap o zamana değin katlandığı her şeyden daha yıkıcıydı. Bir adım geriye yalpaladı.

Baudin'in küçük, donuk gözleri onun üstünden bir an bile ayrılmadı.

Heboric genzini temizledi. "Acele etsek iyi olur. Şafağa fazla kalmadı ve gölü geçişimizin fark edileceğini pek sanmasam da niyetimizi açığa vurmanın gereği yok. Sonuçta Malazan'ız." Onları bekleyen tulumlara doğru yürüdü. "Planımız önümüzdeki günün sonuna kadar tünelin diğer ucunda beklemek, güneş battıktan sonra da yola koyulmak. Böylece seyyar Dosii gruplarının bizi görme ihtimalleri azalır."

Felisin uyuşuk adımlarla iki adamın peşinden göl kenarına gitti. Baudin tulumlardan birini Heboric'in göğsüne bağladı. Felisin diğerini Baudin'le paylaşması gerektiğini anladı. Fileyi tekrardan kontrol etmekte olan iriyarı adamı inceledi.

Beneth ölmüş. En azından öyle söylüyor. Herhalde onu aramamıştır bile. Beneth yaşıyor. Yaşaması lazım. Yüzü biraz kanlandı, hepsi bu. Baudin yalan söylüyor.

Batar Göl'ün suları Felisin'in tenindeki son çamur ve çözelti kalıntılarını da yıkadı. Yine de hiç yeterli olmadı.

Kayalık yamaçlar hızlı hızlı alıp verdikleri nefeslerin yankılarını onlara taşıyordu. Üşüyen ve suyun kendisini aşağıya çekmeye çalıştığını hisseden Felisin ağa daha sıkı tutundu. "Mağara falan görmüyorum," dedi soluk soluğa.

Baudin homurdandı. "Herhangi bir şeyi görebiliyor olmana bile şaşırdım."

Genç kız cevap vermedi. Göz çevreleri şişmiş, geriye sadece yarıklar kalmıştı. Kulakları ağır ve iri et parçalarından farksızdı. Dişetleri de şişerek dişlerinin etrafını kaplamıştı. Felisin nefes almakta zorlanıyor, devamlı genzini temizlese de sonuç alamıyordu. Bütün bu rahatsızlıklar ona kendini dünyadan kopmuş, kaybettiğine üzüleceği bir şeyi kalmamış gibi hissettirerek neredeyse keyiflendiriyordu.

Önemli olan tüm bunları sağ atlatmak. Bırak Tavore yüz yüze geldiğimiz gün bende bıraktığı bütün izleri görsün. O zaman intikamımı haklı göstermek için bir şey söylememe gerek kalmayacak.

"Giriş yüzeyin altında," dedi Heboric. "Bu tulumları delip suya dalmamız gerekecek. Baudin beline bir ip bağlayıp önden gidecek. O ipe tutun, kızım, yoksa dibe batarsın."

Baudin kıza bir hançer verdi, sonra da batıp çıkan tulumun üstüne bir urgan koydu. Az sonra kendini yar duvarına doğru itip göl yüzeyinin altında gözden kayboldu.

Felisin ipi sımsıkı tutarak kangalların çözülmesini seyretti. "Ne kadar dalacağız?"

"İki, iki buçuk metre," dedi Heboric. "Ardından bir sonraki nefesini alana kadar mağarada beş metre yüzmen gerekecek. Becerebilir misin, evlat?"

Mecburum.

Gölün karşısından zor duyulur çığlıklar geliyordu: Yanan kasabanın son, acınası ağlaşmaları. Her şey öylesine çabuk ve neredeyse çıt çıkmadan gerçekleşmişti ki. Kafatas'a tek bir gecede kanlı bir son verilmişti. Sanki olup bitenler gerçek değildi.

Felisin urganın gerildiğini hissetti.

"Sıra sende," dedi Heboric. "Tulumu del ve batmaya bırak, sonra da ipi takip et."

Felisin hançeri ters çevirip deriye sapladı. Hava ıslık çalarak dışarı kaçarken tulum sönmeye başladı. Su tıpkı eller gibi genç kızı aşağıya çekti. Felisin batmadan önce telaşlı bir soluk alabildi. Az sonra urgan aşağıyı değil, yukarıyı gösterir oldu. Felisin yarın kaygan yüzeyine geldi. Hançeri bırakıp ipe iki eliyle birden tutundu ve kendini ileriye çekti.

Mağara ağzı daha koyu bir siyahlıktı ve su buz gibi soğuktu. Ciğerleri daha şimdiden nefes almak için yanıp tutuşuyordu. Felisin gözünün kardığını hissetse de bu hissi hışımla bastırdı. İleride yansıyan bir ışığın parıltısını gördü. Ağzı suyla dolarken bacaklarını çırparak oraya doğru yüzdü.

Yukarıdan uzanan eller tuniğinin kıvrık yakasını kavrayıp onu zahmetsizce havaya ve ışığa çekti. Felisin sert, soğuk taşta yatarak öksürüklerle sarsılmaya başladı. Başının yanında gazyağı fitilli bir fener parlamaktaydı. Onun ötesindeki duvara tahta çerçeveli seyahat çantaları ve su dolu tulumlar konulmuştu.

"Kahrolası bıçağımı kaybettin, değil mi?"

"Hood canını alsın, Baudin."

İriyarı adam kahkahasını homurdandı, sonra da urgana asılmaya odaklandı. Saniyeler sonra Heboric'in başı da sudan çıktı. Baudin eski rahibi kayalık rafa çekti.

"Yukarıda sorun çıkmış olmalı," dedi koca adam. "Malzemelerimiz buraya indirilmiş."

"Öyle görünüyor." Heboric oturup soluklandı.

"En iyisi ben keşif yaparken siz ikiniz burada kalın," dedi Baudin.

"Peki. Git öyleyse."

Baudin tünelde yokuş yukarı çıkarak gözden kaybolurken Felisin de doğrulup oturdu. "Ne tür bir sorun?"

Heboric omuz silkti.

"Hayır," dedi kız. "Şüphelerin var."

Yaşlı adam yüzünü buruşturdu. "Sawark güneye bakmamızı söylemişti."

"Eee?"

"E'si o, kızım. Gel Baudin'i bekleyelim, tamam mı?"

"Üşüyorum."

"İlave kıyafetlere yer ayırmadık. Yiyecek ve su, birkaç silah, ateş yakma seti. Battaniyeler de var ama onları kuru tutmamız daha doğru olur."

"Nasılsa yakında kururlar," diye çatan genç kız çantalardan birine kadar emekledi.

Baudin birkaç dakika sonra geri gelip Heboric'in yanına çömeldi. Felisin bir battaniyenin altında titreyerek iki adamı seyretti. "Hayır, Baudin," dedi, adam eski rahibe başka bir şey fısıldamaya hazırlanırken. "Hepimizin duyabileceği kadar yüksek sesle konuş."

Koca adamın göz attığı Heboric omuz silkti.

"Dosin Pali otuz fersah uzakta," dedi Baudin. "Lakin ışığı buradan görülebiliyor."

Heboric kaşlarını çattı. "Bir alev fırtınası bile böyle bir mesafeden görülmez, Baudin."

"Doğru. Zaten görülen şey bir alev fırtınası değil. Efsun, ihtiyar. Bir büyücüler çatışması."

"Hood aşkına," diye mırıldandı Heboric. "Ne çatışma ama!"

"Başladı," diye homurdandı Baudin.

"Ne başladı?" diye sordu Felisin.

"Yedi Kent ayaklandı, çocuk. Dryjhna. Hortum çıktı."

Balıkçı sandalı topu topu dört metre uzunluktaydı. Duiker ona binmeden önce uzunca bir müddet duraksadı. Sandalın güvertesini oluşturan iki düz kalasın altında on beş santim su birikmiş, gövdedeki yirmi kadar ufak çaplı delik çeşitli derecelerde başarı sağlanarak paçavralarla tıkanmıştı. Çürük balık kokusu neredeyse yolcuları bayıltacak kadar yoğundu.

Ordu malı yağmurluğuna sarınmış olan Kulp henüz rıhtımdaki yerinden kıpırdamamıştı. "Peki bu..." diye ifadesizce sordu,

"tekneye ne kadar para ödedin?"

Tarihçi iç geçirdi ve başını kaldırıp büyücüye baktı. "Sen onu onaramaz mısın? Kovanın neydi, Kulp?"

"Tekne onarımı," yanıtını verdi adam.

"Pekâlâ," diyen Duiker tekrar rıhtıma çıktı. "Ne demek istediğini anlıyorum. Boğaz'dan geçmek için bundan daha sağlam bir şeye ihtiyacın olacak. Bu taşıtı bana satan adam özelliklerini abartmış."

"Bir haraldan da o beklenir. Satın alacağına kiralasan daha iyiydi."

Duiker homurdandı. "Kime güvenebilirdim ki?"

"Şimdi ne yapacağız?"

Tarihçi omuz silkti. "Hana döneceğiz. Bize yeni bir plan lazım."

Köhne rıhtımdan geri gidip köyün anacaddesi yerine geçen toprak patikaya girdiler. Her iki taraftaki balıkçı kulübeleri de büyük bir şehrin gölgesindeki küçük yerleşim yerlerinde sıkça rastlanan bir gurur kıtlığı sergiliyordu. Alacakaranlık çökmüştü ve bir balık leşini sırayla yerde yuvarlayan üç cılız köpekten müteşekkil bir sürü hariç etrafta kimsecikler yoktu. Kulübelerden sızan ışığın büyük bölümü kalın perdelerle kesiliyordu. Hava sıcak olup iç kesimlerden esen bir meltem deniz rüzgârını o bölgeden uzak tutuyordu.

Direklerin üstüne kurulu köy hanı ağarmış tahta bir iskelete, branda duvarlara ve saman kaplı bir çatıya sahip geniş, tek katlı bir yapıydı. Altındaki kumlarda yengeçler geziniyordu. Hanın karşısında bir Malazan Sahil Güvenlik müfrezesinin taş koruganı vardı. Müfreze Cawnlı dört denizci ile kökenleri görünüşlerinden anlaşılmayan iki bahriyeliden ibaretti. Onlar için eski ulusal tabiiyetlerin hiçbir önemi yoktu. *Yeni İmparatorluk soyu*, diye aklından geçirdi Duiker, Kulp'la beraber hana girip daha önceki masalarına otururlarken. Bir başka masanın etrafında Malazan Muhafızları toplanmışlardı. Masanın yakınında bulunan arka duvarın brandası çekilerek kurumuş otlar, beyaz kumlar ve ışıltılı bir deniz içeren huzurlu manzara meydana çıkarılmıştı. Duiker askerlerin oturdukları yerden hiç şüphesiz alabildikleri temiz havaya gıpta etti.

Adamlar henüz ikiliye yaklaşmış değildi fakat tarihçi bunun sadece bir zaman meselesi olduğunun farkındaydı. Böyle bir köye nadiren yolcu uğrardı ve asker harmaniyesi giyen birine daha bile nadiren rastlanırdı. Yine de şimdiye kadar merakı eyleme dönüştürmek zor gelmişti.

Kulp bir testi bira için barmene işaret etti, ardından Duiker'e doğru eğildi. "Sorular sorulacak. Yakında. Bu bir problem. Bir teknemiz yok. Bu da başka bir tane. Denizcilikten anlamamamsa üçüncü bir—"

"Tamam, tamam," diye tısladı tarihçi. "Hood aşkına, bırak da düşüneyim!"

Kulp asık suratla arkasına yaslandı.

Odadaki titrek fener alevlerinin arasında güveler hantalca dans ediyordu. İçeride hiç köylü yoktu ve yegâne barmen Malazan askerlerine saplantı denebilecek bir ilgi gösteriyor, Kulp'un önüne bir bira maşrapası koyarken bile kara gözlerini onlardan ayırmıyordu.

Barmenin gidişini seyreden büyücü homurdandı. "Bu gece bir tuhaf geçiyor, Duiker."

"Evet." *Herkes nerede?*

Yerde kayan bir sandalyenin sesi, dikkatlerini üst rütbeli bir Malazan'a çekti. Sürkotunda onbaşı nişanı taşıyan adam ayağa kalkmıştı ve şimdi yanlarına geliyordu. Donuk teneke nişanın altında pardösü kumaşının rengi atmamış, daha genişçe bir leke vardı – adam eskiden çavuştu.

Onbaşının vücudu gibi yassı ve geniş olan yüzü, ecdadının bir yerlerde Itko Kan'a dayandığının ispatıydı. Tıraşlı kafasındaki jilet yaralarından bazıları hâlâ kurumuş kanla kaplıydı. Gözleri Kulp'a dikiliydi.

Önce büyücü konuştu. "Dilini tut, yoksa geri gitmeyi sürdürürsün."

Asker gözlerini kırpıştırdı. "Geri gitmek mi?"

"Çavuş, ardından onbaşı – şimdi de erliğe mi heves ediyorsun? Uyarmadı deme."

Adam oralı olmadı. "Bir rütbe görmüyorum," diye homurdandı.

"Çünkü neye bakacağını bilmiyorsun. Masana dön, Onbaşı ve bizi işimizle baş başa bırak."

"Yedinci'densin." Belli ki masasına dönmek gibi bir niyeti yoktu. "Bir firari."

Kulp'un incecik kaşları kalktı. "Onbaşı, Yedinci'nin bütün Büyücü Heyeti'yle karşı karşıyasın. Şimdi seninkine solungaçlar ve pullar koymadan önce yüzümün önünden çekil."

Onbaşı'nın gözleri Duiker'e, ardından tekrar Kulp'a çevrildi.

"Hayır," deyip iç geçirdi büyücü. "Bütün heyet benim. Bu adam misafirim."

"Solungaçlar ve pullar, ha?" Onbaşı geniş ellerini masaya dayayıp Kulp'a doğru eğildi. "Bir kovanın kokusunu bile alırsam gırtlağında bir bıçak bulursun. Burası benim karakolum, sihirci ve buradaki her iş *benim de* işim sayılır. Artık meramınızı açıklamaya başla da o kepçe kulaklarını kesip kemerime takmayayım. Komutanım."

Duiker genzini temizledi. "Ortam daha fazla gerilmeden önce—"

"Kapa çeneni!" diye tarihçiyi tersledi onbaşı, Kulp'a kötü kötü bakmaya ara vermeden.

Sohbetleri uzak bağrışmalarla bölündü. "Hakikat!" diye gürledi onbaşı. "Git dışarıda neler oluyor bak."

Cawnlı genç bir denizci ayağa fırladı ve belindeki kında duran yeni verilmiş kısa kılıcı yoklayarak kapıya gitti.

"Biz buraya," dedi Duiker onbaşıya, "bir tekne satın almak için—"

Dışarıdan şaşkın bir küfür duyuldu ve hanın köhne basamakları telaşlı adımların altında gıcırdadı. Hakikat adındaki acemi er bembeyaz bir suratla içeri daldı. Genç birbirinden etkileyici Cawn liman küfürlerini art arda sayıp döküyordu. "Dışarıda silahlı bir kalabalık toplanmış, Onbaşı. Konuşmaya niyetleri yok. Ayrıldıklarını ve on tanesinin *Ripath*'a yöneldiğini gördüm."

Diğer denizciler hemen ayağa fırladılar. Biri onbaşıya hitap etti. "Onu ateşe verirlerse, Gesler, bu kıytırık kumsal parçasında çakılı kalır—"

"Silahlarınızı çekin ve sıraya girin," diye hırıldadı Gesler. Belini doğrultup diğer bahriyeliye doğru döndü. "Bulutlu, ön kapıya. Dışarıdaki gruba kimin liderlik ettiğini bul ve onu iki gözünün ortasından vur."

"Tekneyi kurtarmalıyız!" dedi denizcilerin sözcüsü.

Gesler kafa salladı. "Kurtaracağız, Vered."

Bulutlu adındaki bahriyeli kapının yanına konuşlandı ve kurulu bir arbaleti âdeta yoktan var etti. Dışarıdaki bağrışmalar yükselmiş, yaklaşmıştı. Ayaktakımı hana hücum etmek için gereken cesareti topluyordu. Hakikat denen oğlan hiddetten kıpkırmızı kesilmiş bir suratla odanın ortasında dikiliyor, kısa kılıcı elinde titriyordu.

"Sakinleş, delikanlı," dedi Gesler. Bakışları Kulp'a çevrildi. "Artık bir kovan açarsan kulaklarını kesmeye eskisi kadar hevesli değilim, Büyücü."

"Köyde düşmanlar mı edindiniz, Onbaşı?" diye sordu Duiker.

Adam gülümsedi. "Bunun uzun zamandır olacağı vardı. *Ripath* tam donanımlıdır. Sizi belki Hissar'a kadar götürebiliriz... tabii vaziyetten paçayı kurtarabilirsek. Arbalet kullanabilir misin?"

Tarihçi iç geçirdi, ardından kafa sallayarak onayladı.

"İlk okların duvarı delmesini bekleyin," dedi Bulutlu kapı aralığından.

"Liderlerini buldun mu?"

"Evet ama mesafesini koruyor."

"Bekleyemeyiz – herkes arka kapıya!"

Odanın bir yanındaki küçük tezgâhın arkasında çömelen barmen öne çıktı. Branda duvarları delip geçecek ilk ok salvosunun beklentisiyle yengeç gibi kamburunu çıkarmıştı. "Hesap, Mezla – haftalar oldu. Yetmiş iki jakata—"

"Peki canının değeri ne?" diye soran Gesler, arka duvardaki aralıktan dışarı sıvışırlarken Hakikat'e peşlerinden gelmesini işaret etti.

Barmenin gözleri kocaman aralandı, sonra boynu büküldü. "Yetmiş iki jakata mı, Mezla?"

"Aşağı yukarı," diyen onbaşı kafa salladı.

İçerisi yosun ve ıslak taş kokan serin, rutubetli havayla doldu. Duiker'in dönüp baktığı Kulp konuşmadan başıyla onayladı. Tarihçi ayağa kalktı. "Bir büyücüleri var, Onba—"

Dışarıdaki sokaktan gelen bir uğultu, koca bir dalga gibi hanın ön duvarına çarptı. Tahta iskelet eğrildi, branda duvarlar şiş-

ti. Bir ikaz bağıran Kulp sandalyesinden fırlayıp yerde yuvarlandı. Kalaslar yarıldı ve brandalar yırtıldı.

Bulutlu kendini ön kapıdan beriye attı ve odada kalan herkes aynı anda arka çıkışa koştu. Ön direklerin yamulmasıyla altlarındaki zemin kalkarak içeridekileri arka duvara doğru attı. Masalar ve sandalyeler devrilip insan çığına katıldı. Barmen haykırarak bir raftan düşen şarap testilerinin altında kayboldu.

Çadırdan dışarı yuvarlanan Duiker karanlıkta bir kurumuş deniz yosunu yığınına çakıldı. Sanki sırf dizlerden ve dirseklerden oluşan Kulp üstüne düşerek tarihçinin ciğerlerindeki havayı boşalttı.

Dokunduğu her şeyi pençesine alan efsunlu dalga hanın ön kısmını daha da kaldırıp itti.

"Bir şeyler yap, Kulp!" dedi Duiker soluk soluğa.

Büyücü cevaben tarihçiyi ayağa kaldırdı, ters çevirdi ve sertçe itti. "Kaç! İşte bunu yapacağız!"

Hanı harap etmekte olan efsun aniden kesildi. Hâlâ arka direkleri üstünde duran binanın önü aşağıya düştü. Kirişler kırıldı. Tahta iskeleti paramparça olan han âdeta patladı. Çökerek zemine çarpan tavan bir kum ve toz bulutu kaldırdı.

Aceleyle kumsala inerlerken Duiker'in yanında tökezleyen Bulutlu homurdandı. "Hood az önce barmenin hesabını ödedi, ha?" Bahriyeli taşıdığı arbaletle işaret etti. "Sana göz kulak olmak için buradayım. Onbaşı önden gitti – *Ripath*'ın rıhtımına ancak çatışarak ulaşabileceğiz."

"Kulp nerede?" diye öğrenmek istedi Duiker. Her şey o kadar çabuk olup bitmişti ki feleği şaşmıştı. "Az önce yanımda—"

"Tahminimce o büyü kullanıcısının peşine düşmüştür. Büyücülere kim akıl erdirebilir ki, ha? Tabii kaçmadıysa. Hood biliyor ya, şimdiye kadar pek bir işe yaramadı, değil mi?"

Nihayet kıyıya vardılar. Otuz adım sollarında Gesler ile denizciler, dar bir rıhtımın önüne konuşlanmış bir düzine yerlinin üstüne yürüyordu. Rıhtımda tek direkli basık, zarif bir devriye taşıtı demir atmış bekliyordu. Sağda kumsal güneye doğru hafif bir kavis yapıyordu. O tarafta bulunan Hissar... cayır cayır yanıyordu. Sendeleyerek duran Duiker uzak şehrin yukarısındaki kırmızı göğe bakakaldı.

"Togg'un memeleri aşkına!" diye tısladı Bulutlu, tarihçinin bakışlarını takip edince. "Dryjhna gelmiş. Galiba sizi şehre götürme planımız suya düştü, ha?"

"Yanlış," dedi Duiker. "Coltaine'in yanına dönmeliyim. Atım ahırda – kahrolası tekneyi boş ver."

"Bahse varım şu anda atını dilim dilim doğruyorlardır. Buralarda insanlar develere biner, atları yerler. Unut gitsin." Adam elini uzatsa da tarihçi ondan sakındı ve kıyıdan yukarıya, *Ripath*'ın ve orada çıkan çatışmanın aksi istikametine koşmaya başladı.

Bulutlu tereddüt etti, sonra bir küfür homurdanıp Duiker'in peşine düştü.

Ön sokağın üzerindeki hava çakan bir efsunla tutuştu. Bunu bir acı çığlığı izledi.

Kulp, diye aklından geçirdi Duiker. *Ölüyor veya öldürüyor.* Kumsalda kalarak köye paralel bir yol izledi. Sonunda ahırla aynı hizada olduğuna hükmedip iç kesime doğru döndü ve gelgit hattındaki yosunlara bata çıka ilerledi. Bulutlu tarihçinin yanına kadar geldi.

"Seni sağ salim yolcu edeyim, ha?"

"Teşekkürler," diye fısıldadı Duiker.

"Bu arada kimsin sen?"

"İmparatorluk Tarihçisi. Ya sen kimsin, Bulutlu?"

Adam ofladı. "Hiç kimse. Hiç kimse değilim."

İlk kulübe sırasının arasına girdiklerinde yavaşlayıp gölgelerde kaldılar. Sokağa birkaç adım kala önlerindeki hava dalgalandı ve Kulp belirdi. Pelerini kavrulmuş, alevlerin yaladığı yüzü kızartmıştı.

"Hood aşkına, siz ikiniz buraya neden geldiniz?" diye tıslayarak öğrenmek istedi büyücü. "Etrafta kol gezen bir Baş Büyücü var – burada ne halt yediğini ancak Hood bilir. Sorun şu ki burada olduğumu biliyor ve bu da beni yakınında bulunulması tehlikeli biri hâline getiriyor. Son saldırısından kıl payı kurtul—"

"Duyduğumuz o çığlık senden mi geldi?" diye sordu Duiker.

"Hiç üstünden bir büyü geçti mi? Neredeyse kemiklerim yuvalarından çıkacaktı. Altıma da sıçtım. Ama hayattayım."

"Şimdilik," dedi Bulutlu sırıtarak.

"Hayırduan için sağ ol," diye mırıldandı Kulp.

Duiker yine söz aldı. "Bir an önce—"

Etraflarındaki gece alevlerin aydınlattığı bir patlamayla çiçek açtı. Her üç adam da kendini yerde buldu. Efsun âdeta vücudunu pençelerken, kemiklerini buz gibi parmaklarla tutup uzuvlarından yukarı ıstırap akımları yollarken tarihçinin acı çığlığına iki çığlık daha eşlik etti. Amansız acı beynine ulaşıp da dünyayı gözlerinin arkasında cızırdayan kanlı bir pusla doldurunca çığlığı iyice yükseldi. Duiker yerde debelenip yuvarlansa da kaçış yoktu. Dehşet verecek kadar şahsi saldırı onu öldürüyor, benliğinin her köşesini istila ediyordu.

Derken büyünün etkisi geçti. Saldırı sonrasında bedeni seğiren tarihçi bir yanağı serin ve tozlu toprağa dayalı vaziyette kıpırdamadan yattı. Altına kaçırmıştı. İşemişti de. Teri leş gibi kokmaktaydı.

Bir el telabasının yakasını kavradı. Kulağına Kulp'un sıcak nefesi vurdu. "Karşılık verdim. Canını yakmaya yetecek kadar. Tekneye ulaşmalıyız. Gesler—"

"Sen Bulutlu'yla git," dedi Duiker nefes nefese. "Ben atları alıp—"

"Aklını mı kaçırdın?"

Çığlık atmamak için kendini zor tutan tarihçi yerden destek alarak ayağa kalktı. Çektiği acının anıları uzuvlarında gezinirken yalpaladı. "Bulutlu'yla git, canı çıkasıca – git!"

Kulp adama bakakaldı, sonra gözleri kısıldı. "Tamam, bir Dosii olarak at bin. İşe yarayabilir..."

Bulutlu ölüm kadar beyaz bir yüzle büyücünün yenini çekiştirdi. "Gesler sonsuza kadar beklemez."

"Peki." Büyücü başıyla Duiker'e son bir selam verip bahriyeliye eşlik etti. İkili var güçleriyle kumsala doğru koşarak uzaklaştı.

Gesler ile denizcilerin başları dertteydi. Rıhtımın etrafındaki altüst olmuş kumlara cesetler –yerlilerin ilk bir düzinesi ve Cawnlı denizcilerden ikisi– serilmişti. Gesler bir yanında Hakikat, diğerindeyse başka bir denizciyle beraber oraya yeni gelmiş yirmi kadar köylüyü geri püskürtmeye çabalıyordu. Kudurmuş kadınlı erkekli gruptakiler ağızlarından tükürükler saçarak zıpkınlarla, tokmaklarla, satırlarla, hatta çıplak elleriyle ileri atılıyorlardı. Kalan iki denizci *Ripath*'a çıkmıştı ve yaralı adamlar halatları çözmek için takatsizce uğraşıyorlardı.

Kulp'u ayaktakımının dört beş metre uzağına kadar getiren Bulutlu diz çöküp nişan aldı ve kalabalığın arasına bir ok attı. Biri haykırdı. Bulutlu arbaleti omzuna asıp bir kısa kılıç ile balık bıçağı çekti. "Yapabileceğin bir şey var mı, Büyücü?" diye sordu, sonra cevap beklemeksizin yerinden fırlayıp ayaktakımına yandan saldırdı. Bahriyelinin aralarına dalmasıyla köylüler bocaladılar. Hiçbiri ölmese de pek çoğu ağır yaralandı – ölüler kimseye yük olmazdı ama yaralılar pekâlâ olurdu.

Gesler artık rıhtımı tek başına tutuyor, Hakikat yere yığılmış bir silah arkadaşını tekneye doğru sürüklüyordu. *Ripath*'ın güvertesindeki yaralı denizcilerden biri de hareket etmiyordu.

Yapacağı efsunun Baş Büyücü'yü oraya çekeceğini bilen Kulp tereddüt etti. Heyet büyücüsü bir diğer saldırıya karşı koyabileceğini sanmıyordu. Bütün eklemleri içeriden kanıyor, vücudu oralarda biriken kanla şişiyordu. Sabaha kalmadan kıpırdayamaz hâle gelecekti. *Tabii bu geceyi sağ atlatabilirsem.* Yine de başvurabileceği daha kurnazca taktikler yok değildi.

Kulp kollarını kaldırıp tiz bir sesle haykırdı. Önünde ateşten bir duvar belirdi, sonra da gitgide büyüyerek köylülere doğru hızla ilerledi. Bunu gören köylüler geri dönüp kaçmaya başladılar. Kulp alevleri onların peşi sıra kumsaldan yukarı gönderdi. Ateş duvarı çimli bankete vardığında kayboldu.

Bulutlu hızla ona doğru döndü. "Madem bunu yapabiliyordun—"

"Gördüğün bir hiçti," dedi Kulp, adamların yanına gelirken.

"Bir ateş duvarı—"

"*Hiç* diyorum! Hood'un cezası bir illüzyondu, seni budala! Hadi, artık buradan defolup gidelim!"

Kıyının yirmi karış açığında Vered'i kaybettiler. Göğsünün derinliklerine saplı bir zıpkın başı nihayet kanının son damlalarını da kaygan güverteye akıtıyordu. Gesler özensizce adamı yandan denize yuvarladı. Onbaşıya ilaveten bir tek Hakikat, Bulutlu ve Kulp ayakta kalmışlardı. Bir başka denizci sol uyluğundaki kesik bir atardamarla girdiği çatışmayı yavaş yavaş kaybediyordu ve Hood'un Kapısı'na ulaşmasına sadece dakikalar vardı.

"Herkes sessiz olsun," diye fısıldadı Kulp. "Işık yakmayın – Baş Büyücü kumsalda."

Nefesler tutuldu. Can çekişen denizcinin iniltileri kesilinceye dek ağzı acımasız bir el tarafından kapatıldı.

Altı üstü bir fırtına yelkeninin takılı olduğu *Ripath* sığ koyda ağır ağır yüzüyordu. Omurgası suyu yararken hafif bir şıpırtı çıkarıyordu.

Kulp bu sesin bile yeterince yüksek olduğunun farkındaydı. Kovanını açıp rasgele yönlere sesler –oraya boğuk bir konuşma, buraya bir tahta gıcırtısı– attı. Bölgeyi bir alacakaranlıkla örterken kovanının gücünü zaptetti ve onu meydan okumak değil, yanıltmak için azar azar sızdırdı.

Altmış kulaç sollarında sahte seslere kanan bir büyü patladı. Alacakaranlık, sihrin ışığını yuttu.

Geceye yine bir sessizlik çöktü. Gesler ile diğerleri Kulp'un ne yaptığını anlamışa benziyorlardı. Zar zor dizginlenen bir korkunun doldurduğu gözler onu umutla süzüyordu. Yekenin başındaki Hakikat kıpırdamıyor, yelkeni hafif esintinin önünde tutmaktan başka bir şey yapmaya cesaret edemiyordu.

Suyun üstünde âdeta sürünüyorlardı. Kulp'tan şıpır şıpır ter damlıyordu – Baş Büyücü'nün araştırıcı duyularını atlatma çabasıyla sırılsıklam olmuştu. O ölümcül yoklamaları hissedebiliyor, rakibinin erkek değil, kadın olduğunu daha yeni anlıyordu.

Çok daha güneydeki Hissar'ın limanı siyah lekeli parlak bir alev duvarından farksızdı. Oraya yönelme girişiminde bulunulmamıştı ve diğerleri gibi Kulp da oradan medet umamayacaklarının farkındaydı. Yedi Kent ayaklanmıştı.

Ve biz denizdeyiz. Yanaşabileceğimiz güvenli bir liman kaldı mı? Gesler bu teknenin tam donanımlı olduğunu söyledi – bizi Aren'e götürecek kadar mı? Hem de düşman sularında... Falar daha iyi bir seçenekti ama orası Dosin Pali'nin altı yüz fersahtan fazla güneyindeydi.

Baş Büyücü'nün arayışları azalırken ve sonunda biterken aklından başka bir düşünce geçti. *Eli Hafif Heboric – her şey planlandığı gibi gittiyse zavallı herif buluşma yerine yollanacak. Bir çölü aşıp cansız bir sahile varacak.* "Artık rahat nefes alabilirsiniz," dedi. "Kadın avı sonlandırdı."

"Menzil dışına mı çıktık?" diye sordu Hakikat.

"Hayır, bize olan ilgisini yitirdi, hepsi bu. İlgilenmesi gereken daha önemli meseleler olsa gerek, delikanlı. Onbaşı Gesler."

"Evet?"

"Boğazın karşısına geçmemiz gerekiyor. Otataral Sahili'ne."

"O neden, Büyücü?"

"Kusura bakma, bu sefer rütbe üstünlüğüme başvuruyorum. Emrimi yerine getir."

"Peki ya öyle yapmaktansa seni denize atarsak?" diye soğukkanlılıkla sordu Gesler. "Buralarda Sahul Sahanlığı'nın kenarına kadar dhenrabiler beslenir. Senden leziz bir lokma olur..."

Kulp iç geçirdi. "Biz bir Fener Baş Rahibi'ni almaya gideceğiz, Onbaşı. Beni bir dhenrabiye yem edersen kimse arkamdan gözyaşı dökmez. Yok eğer bir Baş Rahip'i kızdırırsan onun asabi tanrısı sizden tarafa kötü gözle bakabilir. Öyle bir riske girmeye hazır mısın?"

Onbaşı arkasına yaslanıp bir kahkaha attı. Bulutlu ile Hakikat de sırıtıyorlardı.

Kulp kaşlarını çattı. "Çok mu hoşuna gitti?"

Bulutlu küpeşteden sarkıp denize tükürdü. Konuşmadan önce elinin tersiyle ağzını sildi. "Anlaşılan Fener zaten bizden tarafa kötü gözle bakmış, Büyücü. Biz lağvedilen Birinci Ordu'ya mensup Yaban Domuzu Bölüğü'ndeniz. Daha doğrusu Laseen tarikatı ezmeden önce öyleydik. Artık sefil bir Sahil Güvenlik kuvvetine dahil edilmiş bahriyelileriz, o kadar."

"Yine de Fener'e kulluktan vazgeçmedik, Büyücü," dedi Gesler. "Hatta savaşçı tarikata yeni müritler almaktan da," diye ekleyip başıyla Hakikat'i işaret etti. "Yani sen nereye gideceğimizi göster yeter – galiba Otataral Sahili demiştin. Tekneyi doğuya yönlendir, delikanlı. Gelip şu yelkeni açıp sabah rüzgârlarına hazırlayalım."

Kulp yavaşça arkasına yaslandı. "Pantolonunu yıkaması gereken başka kimse var mı?" diye sordu.

Duiker telabasına sarılı hâlde atını köyün dışına sürdü. Sahil yolunun her iki tarafında da soluk ay ışığında yüz hatları seçilmeyen figürler vardı. Serin çöl havası sanki beraberinde bir kum fırtınasının kalıntısını –insanın boğazını yakan kurutucu bir pus– taşıyordu. Tarihçi kavşağa vardığında dizginlere asıldı. Sahil yolu Hissar'a doğru güney yönünde devam ediyor, bir ticaret

patikasıysa batıdaki iç kesimlere doğru uzanıyordu. O patikanın yarım kilometre aşağısına bir ordu kamp kurmuştu.

Görünürde bir düzen yoktu. Ateşlerin aydınlattığı toz bulutlarıyla kaplı kocaman merkezi bir alanın etrafına binlerce çadır gelişigüzel kurulmuştu. Kumların karşısından kabile zikirleri geliyordu. Patikanın ilerisinde, Duiker'in konumundan elli uzun adımlık bir mesafede bahtsız bir Malazan mangası o yörede "kayan yataklar" adıyla anılan şeylerin üstünde kıvranıyordu. Bu işkence yönteminde yere dört mızrak dikilir, kurban omuzlarından ve uyluklarının üst kısmından sivri uçlara yatırılırdı. Vücut ağırlığına ve hareketsiz kalmakta gösterdiği iradeye bağlı olarak şişlenme ve toprağa kadar yavaş yavaş kayma süreci saatler alabilirdi. Hood'un izniyle sabah güneşi askerlerin eziyetli ölümlerini hızlandıracaktı. Onlara bakarken tarihçinin yüreğini öfke kapladı.

Duiker onlara yardım edemeyeceğinin farkındaydı. Cinai bir şehvetle dolup taşan taşrada sırf canlı kalmak bile yeterince zordu. Fakat intikam zamanı gelip çatacaktı. *Tanrılar izin verirlerse.*

Hissar'ın üzerinde kocaman –ve o mesafeden sessiz– büyücü ateşleri patladı. Coltaine halen hayatta mıydı? Ya Bult? Yedinci Ordu? Sormo başlarına gelecekleri zamanında öngörebilmiş miydi?

Duiker topuklarını bineğinin böğrüne vurarak sahil yolundaki ilerleyişini sürdürdü. Asiler ordusunun ortaya çıkışı tarihçiyi şoke etmişti. Ordu âdeta yoktan var olmuştu ve kampın tüm kargaşasına rağmen orada planladıkları şeyleri gerçekleştirebilecek kana susamış komutanlar vardı. Bu öyle gelişigüzel bir isyan değildi. *Kulp bir Baş Büyücü'den bahsetti. Orada başka kimler var? Sha'ik'in Kıyamet ordusunu kuracak, ajanlarını yayacak, bu geceyi –ve sonrasında yaşanacakları– planlayacak yılları oldu. Her şeyin farkındaydık. Laseen uzun zaman önce Pormqual'ın kellesini kazığa geçirmeliydi. İşini bilen bir Baş Yumruk bu isyanı daha başlamadan ezerdi.*

"Dosii kim'aral!"

Yolun kara tarafındaki sel yatağından harmaniyeli üç şekil çıktı. "Şanlı bir gece!" diye karşılık veren Duiker atını yavaşlatmaksızın yabancıların önünden geçti.

"Bekle, Dosii! Kıyamet seni kucaklamayı bekliyor!" Konuşan figür kamptan tarafı gösterdi.

"Hissar Limanı'nda akrabalarım var," diye yanıtladı tarihçi. "Hürriyetin zenginliklerini paylaşmaya gidiyorum!" Duiker aniden dizginlere asılıp atını geriye döndürdü. "Tabii Yedinci şehri geri almadıysa – yoksa bana bunu mu haber verecektiniz?"

Konuşmacı güldü. "Dümdüz edildiler. Yataklarında helak oldular, Dosii! Hissar nihayet Mezla lanetinden kurtarıldı!"

"Öyleyse bana müsaade!" Duiker atını tekrar topukladı. Yoluna devam ederken nefesini tutsa da kabileliler arkasından seslenmediler. *Yedinci ortadan kalktı mı? Coltaine şu anda bir kayan yatakta mı yatıyor?* İnanması güçtü ama pekâlâ doğru olabilirdi. Belli ki saldırı aniden gerçekleşmiş ve dahası üst düzey efsunculukla desteklenmişti. *Onca gece dururken Kulp'u tam da bu gece peşimden sürükledim ya, Hood beni bildiği gibi yapsın.* İçindeki tüm canlara rağmen Sormo E'nath henüz bir çocuktu. Bedeni böyle bir zorluğa göğüs gerecek kadar güçlenmiş değildi. Düşman büyücülerinden birkaçının burnunu kanatması pekâlâ mümkündü. Lakin bundan daha fazlasını beklemek yahut ummak haksızlık olurdu. Yedinci'nin her bir mensubu canla başla savaşırdı. Hissar'ın fethi pahalıya patlardı.

Yine de Duiker'in şehri kendi gözleriyle görmesi lazımdı. İmparatorluk Tarihçisi olarak bundan daha azını yapmaya gönlü elvermezdi. Üstelik düşmanın arasında elini kolunu sallaya sallaya gezebilmesi fevkalade bir fırsattı. *Riskleri boş ver.* Er geç bir Malazan misilleme kuvvetinin arasına dönme beklentisiyle toplayabildiği kadar bilgi toplayacak, sonra da o bilgilerin ölümcül neticelerle kullanılmasını sağlayacaktı. *Diğer bir deyişle artık bir casusum. Tarafsızlık buraya kadarmış, Duiker.* Ticaret patikası boyunca kayan yataklarda yavaş yavaş can veren Malazan askerlerin görüntüsü, Duiker'in yansızlığını yakıp kül etmeye yetmişti.

Yaklaşık bir kilometre gerisindeki balıkçı kasabası sihirle aydınlandı. Duiker tereddüde kapılsa da durmadı. Kulp çetin cevizdi ve Sahil Güvenlikçiler görünüşleri itibarıyla tecrübeli askerlerdi. Büyücü daha önce de güçlü efsunlarla yüzleşmişti – mağlup edemeyeceğinden kaçabilirdi. Askerlik günlerini çok geride bırakmış olan Duiker'in varlığı faydadan çok zarar getirirdi – onsuz daha rahat ederlerdi.

İyi ama Kulp şimdi ne yapacaktı? Yedinci'den sağ kalanlar olduysa heyet büyücüsünün yeri onların yanıydı. Peki o zaman Heboric'e ne olacaktı? *Eh, o elsiz puşt için yapabileceğimi yaptım. Fener seni korusun, ihtiyar.*

Yolda hiç mülteci yoktu. Anlaşılan silah çağrısına uymayan kalmamıştı – herkes kendini Dryjhna'nın askeri ilan etmişti. Yaşlı kadınlar, balıkçı karıları, çocuklar ve sofu dedeler. Duiker buna rağmen Malazanlarla veya en azından kaçma çabalarının ürkütücü bir son bulduğu yerlerde bıraktıkları izlerle karşılaşmayı beklemişti. Onun yerine yükseltilmiş askeri yol ayın gümüşi ışığı altında bomboş uzanıyordu.

Uzaktaki Hissar'ın parıltısı önünde çöl kepgüveleri belirdi. Böcekler bir karış genişliğindeki kül taneleri gibi tarihçinin önünde ileri geri uçuşuyorlardı. Kepgüveler leş yiyicilerdi ve sayıları arttıkça artarken Duiker'le aynı yöne gidiyorlardı.

Gece dakikalar içinde tarihçinin dört bir yanından vızır vızır geçen sessiz, hayaletimsi böceklerle doldu. Duiker içini kaplayan ürpertici yılgıya karşı koydu. "*Ölümün dünyadaki müjdecileri çok ve çeşitlidir.*" Kaşlarını çatarak bu sözleri nerede duyduğunu hatırlamaya çalıştı. *Herhalde Unta'daki Çürüme Mevsimi'nde rahipler tarafından söylenen sayısız Hood ağıtından birindendir.*

Gitgide silikleşen alacakaranlıkta şehrin dış varoşlarından ilki belirdi. Kumsalın yukarısındaki kayalığa dar bir kulübe ve gecekondu kümesi yayılmıştı. Havaya yayılan dumanda yanmış boyalı tahta ve kavruk kumaş kokusu vardı. Bu yok edilmiş bir şehrin, öfkenin ve kör nefretin kokusuydu. Koku onu çok iyi tanıyan Duiker'e kendini yaşlı hissettiriyordu.

Kulübelerin arasından iki çocuk fırlayıp yolun karşısına koştu. Biri delilikle çınlayan bir kahkaha attı. Çıkardığı ses öylesine genç birinden gelmeyecek kadar bilgiçti. Tüyleri ürperen tarihçi o noktadan geçip gitti. Korkuya kapılmak onu hayrete düşürmüştü. *Çocuklardan mı korkuyorsun? İhtiyar, sen buraya ait değilsin.*

Solundaki boğazda gökyüzü aydınlanıyordu. Kepgüveler ilerideki şehirden fosur fosur yükselen duman bulutlarına dalarak gözden kayboluyordu. Duiker atını dizginledi. Sahil yolu burada ikiye ayrılıyordu. Ana kol dosdoğru giderek şehrin ana-

caddesine bağlanıyor, sağdaki ikinci kol ise kentin etrafından dolaşıp Malazan kışlasının bulunduğu yerleşkeye çıkıyordu. Tarihçi gözlerini kısarak o yolun ilerisine baktı. Kışlanın bir kilometre kadar uzağından siyah duman sütunları yükseliyor, yukarılarda bir çöl rüzgârı o sütunları yakalayıp kıvırıyor ve denizden tarafa itiyordu.

Yataklarında katledildiler. Bu ihtimal ansızın fazlasıyla gerçek göründü. Duiker atını kışlaya doğru sürdü. Yükselen güneşle birlikte sağına gölgeler vururken Hissar yanmayı sürdürüyordu. Destek kirişleri kırılıyor, kerpiç duvarlar yıkılıyor, yontulmuş taş bloklar yoğun sıcaklıkta patlayarak tuzla buz oluyordu. Duman ölümcül, geniz yakıcı örtüsüyle bütün sahneyi kaplıyordu. Ara sıra şehir merkezinden uzak bir çığlık yükseliyordu. Ayaklanmanın yıkıcı hışmının sonunda kendi kendini yediği açıkça anlaşılıyordu. Özgürlük kazanılmış ve bedeli her şey olmuştu.

Tarihçi bir zamanlar ticaret kampının bulunduğu –bağcı Sormo'yla beraber öngörüye tanıklık ettiği– çiğnenmiş toprağa ulaştı. Kamp muhtemelen daha birkaç saat önce aceleyle boşaltılmıştı. Şehirden gelen bir köpek sürüsü o sırada geride bırakılmış çöpleri eşelemekle meşguldü.

Alanın karşısında ve Faladhan yolunun öbür tarafında Malazan yerleşkesinin müstahkem duvarları yükseliyordu. Duiker atını yavaşlattı, ardından durdurdu. Ayakta kalabilen az sayıdaki ağarmış taş kısımlar simsiyah olmuştu. Duvara taarruz eden efsun Duiker'in görebildiği kadarıyla onu dört yerinden delmiş, her bir noktada kalabalık bir birliğin geçebileceği kadar geniş bir delik açılmıştı. Cesetler gedikleri doldurmuş, yerlerinden çıkan taş blokların arasına serilmişti. Hiçbirinin üstünde zırh namına pek bir şey yoktu ve Duiker'in gözüne takılan silahlar antika teberlerden kasap satırlarına kadar değişiklik gösteriyordu.

Yedinci kıran kırana dövüşmüş, her gedikte saldırganların karşısına dikilmişti. Amansız bir sihirle yüz yüzeyken bile düşmanlarını kırıp geçirmişti. Kimse saldırıya yatağında uyurken yakalanmamıştı. Tarihçinin düşüncelerine ufacık bir umut sızdı.

Yolun aşağısına, ceviz ağaçlarının yol kenarında sıralı olduğu yere baktı. Yerleşkenin iç şehir kapısının yakınına bir tür süvari hücumu düzenlenmişti. Hissarlı ölülerin arasında iki at yatsa

da Duiker bir kargıcı göremedi. Ya saldırganların şansı hücumda kimseyi kaybetmeyecekleri kadar yaver gitmişti ya da ölü ve yaralı silah arkadaşlarını alıp götürecek kadar zaman bulmuşlardı. Fakat burada organize bir faaliyet gerçekleşmişti – hem de ustalıkla. *Coltaine? Bult?*

Duiker sokak boyunca canlı hiç kimseyi görmedi. Çatışma sürüyorsa bile yer değiştirmişti. Atından indi ve yerleşke duvarındaki gediklerden birine yaklaştı. Kanla kaplı taşlardan kaçınarak moloz yığınını aştı. Saldırganlardan çoğunun arbalet oklarıyla öldürülmüş olduğunu gördü. Cesetlerin pek çoğu güdük oklarla resmen delik deşik edilmişti. Atışlar son derece yakın mesafeden yapılmış ve ölümcül bir etki yaratmıştı. Kötü donanımlı bir Hissarlı ayaktakımının kudurukça yaptığı düzensiz hücum böyle yoğun ateş altında başarılı sonuçlanamazdı. Duiker kopuk taş yığınının ötesinde herhangi bir cesede rastlamadı.

Yerleşkenin eğitim sahası boştu. Gediklerdeki savunma aşılırsa ölümcül bir çapraz ateş açılabilmesi için sağa sola siperler kurulmuştu – fakat öyle bir olay yaşandığına dair herhangi bir iz yoktu.

Tarihçi kırık taş yığınından indi. Malazan karargâhı ve kışlası ateşe verilmişti. Sakın Yedinci bunu bizzat yapmasındı? *Coltaine'in duvarlar arkasında saklanmaya niyetinin olmadığını ele güne duyuran Yedinci ile Wickanlar nizami bir yürüyüşe geçmişler. Acaba nasıl sonuç aldılar?*

Duiker onu bekleyen atına geri döndü. Eyere çıktığında Malazan Malikâneleri semtinden fosur fosur yükselen dumanları daha net gördü. Şafak beraberinde garip bir sükûnet getirmişti. Şehri yaşamdan bu kadar yoksun görmek her şeye gerçekdışı bir hava katıyordu. Sanki sokaklara serili cesetler bir hasat festivalinden kalma bostan korkuluklarıydı. Lakin kepgüveler onları bulup üzerlerini tamamen kaplamıştı ve beslenirken geniş kanatlarını ağır ağır oynatıyorlardı.

Duiker atını Malazan Malikâneleri'ne doğru sürerken uzakta tek tük bağrışlar ve çığlıklar, köpek havlamaları ve eşek anırmaları duydu. Yangınların uğultusu bir falez yamacına çarpan dalgalar gibi yükselip alçalıyor, sıcak esintiler havada ıslık çalarak yan sokaklardaki çöpleri hışırdatıyordu.

Tarihçi, Malikâneler'e elli adım kala ilk gerçek katliam sahnesine rastladı. Hissarlı isyancılar muhtemelen diğer kuvvet Yedinci'yi yerleşkede kıstırırken ani bir hışımla Malazan semtine saldırmışlardı. Tüccar ve soylu evleri telaşlı bir savunmayla kendi özel muhafızlarını öne sürmüştü ama bunlar hem sayıca az hem de uyumdan yoksun olduğu için çabucak ve vahşice öldürülmüşlerdi. Ayaktakımı semte doluşarak malikâne kapılarını kırmış, Malazan aileleri geniş sokağa sürüklemişti.

Atı cesetlerin arasında dikkatli bir seyir izlerken Duiker çılgınlığın şehre gerçekten gelmiş olduğunu gördü. Erkeklerin karınları deşilmiş, bağırsakları dışarı çıkarılıp kadınların –eşler, anneler, teyzeler, kız kardeşler– vücuduna sarılmıştı. O kadınlar tecavüze uğradıktan sonra aynı bağırsaklarla boğulmuşlardı. Çocukların kafaları ezilmiş, bebekler tapu şişlerine geçirilmişti. Öte yandan saldırganlar semtin daha içlerine giderken kız çocuklarının pek çoğunu yanlarında götürmüşlerdi. Onların akrabalarınınkinden daha bile korkunç sonlarla karşılaşmaları işten bile değildi.

Tarihçi tüm bunları artan bir uyuşmayla seyretti. Burada açığa çıkarılan müthiş ıstırap âdeta havada gerilmiş bekliyor, akli dengesine saldırmak için fırsat kolluyordu. Ruhu da kendini savunma maksadıyla gitgide daha derinlere çekiliyordu. Yine de duygularından tümüyle ayrılan gözlem gücü yerini koruyordu. Duiker boşalımın daha sonra gerçekleşeceğini iyi biliyordu: titreyen uzuvlar, kâbuslar, imanının yavaşça berelenmesi.

Duiker aynı sahnelerle karşılaşmayı bekleyerek atını semtin ilk meydanına doğru sürdü. Fakat gördükleri onu şaşkına çevirdi. Hissarlı isyancılar meydanda pusuya düşürülmüşlerdi ve düzinelercesi katledilmişti. Atılan oklar yeniden toplanmışsa da kırılan saplardan bazıları geride kalmıştı. Tarihçi atından inip birini eline aldı. *Wickan*. Yaşananları nihayet çözdüğüne kanaat etti.

Kışla yerleşkesi kuşatılmıştı. Hissarlılara her kim komuta ediyorsa Coltaine ile kuvvetlerini şehre çıkmaktan alıkoymaya niyetlenmiş ve başvurulan efsunculuğun seviyesine bakılırsa Malazan ordusunu tamamen ortadan kaldırmaya çalışmıştı. Komutanın çabaları belli ki boşa çıkmıştı. Wickanlar hücuma geçerek

kuşatmayı yarmışlar ve dosdoğru Malikâneler'e at sürmüşlerdi. Semt girişindeki ilk saldırıyı durduramayacak kadar geç kalınca güzergâhlarını değiştirip ayaktakımının etrafından dolaşmışlar ve meydanda pusu kurmuşlardı. Hissarlılar o kana susamışlıkla paldır küldür ilerlemişler, önden izci yollamaya gerek duymaksızın meydandan geçmişlerdi.

Wickanlar da hepsini öldürmüştü. Çatışma sonrasında sağlam oklarını topladıklarına göre misilleme riski kalmamıştı. Kıyım mutlak olmalıydı. Her çıkış kapatılmış, ardından meydandaki Hissarlılar titiz ve sistemli bir şekilde imha edilmişti.

Yaklaşan ayak sesleri duyunca Duiker atını çevirdi. Arkasındaki girişten bir grup isyancı geliyordu. İyi silahlanmış adamlar ellerinde teberler, bellerindeyse tulvarlar taşıyorlardı. Giydikleri kırmızı telabaların altında zincir yelekler parlıyordu. Başlarında Şehir İnzibatı'nın sivri bronz miğferleri bulunuyordu.

"Bu ne feci katliam!" diye Dosin aksanıyla feryat etti Duiker. "İntikamı mutlaka alınmalı!"

Manganın başındaki çavuş tarihçiyi ihtiyatla süzdü. "Üstünde çölün tozu var," dedi.

"Evet, buraya Baş Büyücü'nün kuzeydeki kuvvetlerinden geldim. Liman semtinde oturan bir yeğenim var. Onu arıyor—"

"Hâlâ hayattaysa onu ancak Reloe'nin ordusunda bulursun, ihtiyar."

"Mezlaları şehirden attık," dedi başka bir asker. "Sayıca bizden çok daha azlar. Ağır yaralılar ve yanlarında on binlerce mülteci—"

"Sus, Geburah!" diye çattı çavuş. Gözlerini kısarak Duiker'e baktı. "Biz de Reloe'nin yanına gidiyoruz. Hissarlıların tamamı Mezlaların son kıyımına katılma şerefine erişecek."

Mecburi hizmet. Ortalıkta kimseciklerin olmamasına şaşmamalı. İsteseler de istemeseler de kutsal orduya alınmışlar. Tarihçi kafa salladı. "Katılacağım da. Fakat yeğenimi korumaya ant içtim..."

"Yedi Kent'i Mezla musibetinden arındırma andı daha önemli," diye hırıldadı çavuş. "Dryjhna ruhunu talep ediyor, Dosii. Kıyamet geldi çattı – memleketin dört bir yanında ordular toplanıyor ve herkes çağrıya uymak zorunda."

"Dün gece bir Mezla Sahil Güvenliği'nin kanını dökmeye ka-

tıldım – ruhum daha o zaman Kıyamet'e emanet edildi, Hissarlı." Duiker'in ses tonunda genç çavuşa bir ikaz vardı. *Büyüklerine saygı göster, çocuk.*

Adam kabullenici bir kafa sallamayla tarihçiye karşılık verdi.

Duiker atını dizginlerinden çekerek Malikâneler'de mangaya eşlik etti. Çavuşun anlattıklarına bakılırsa Kamist Reloe'nin ordusu şehrin güneybatısındaki ovada toplanıyordu. Üç Odhan kabilesi aşağılık Mezlalarla irtibatı koruyor, mülteci kervanını ve onları koruyan çok az sayıdaki askeri taciz ediyordu. Mezlalar Hissar'ın yirmi fersah güneyindeki başka bir kıyı kenti olan Sialk'a ulaşmaya çalışıyorlardı. Fakat çavuşun tekinsiz bir sırıtışla belirttiği üzere, ahmaklar Sialk'ın da ele geçirildiğini ve o anda bile binlerce Mezla soylusu ve ailelerinin kuzey yolu boyunca kovalandığını bilmiyordu. Mezla komutanının korumaya yemin ettiği vatandaşların sayısı kısa süre sonra ikiye katlanacaktı.

Kamist Reloe yedi kat daha kalabalık kuvvetleriyle düşmanı kuşatacak ve katliamı tamamlayacaktı. Muharebenin üç gün sonra gerçekleşmesi bekleniyordu.

Duiker tüm bunları dinlerken onaylayıcı sesler çıkarsa da düşünceler kafasında birbirini kovalıyordu. Kamist Reloe on yılı aşkın bir zaman önce Kıyamet'e önderlik etmek kaderinde yazan Sha'ik'le Raraku'da girdiği bir çatışmada öldürüldüğü sanılmış bir Baş Büyücü'ydü. Belli ki Sha'ik rakibinin canını almaktansa onun sadakatini kazanmıştı. Kanlı bıçaklı düşmanlıklar, kan davaları ve kişilik çatışmaları Malazanlarda Sha'ik'in ülküsüne dahili zayıflıkların musallat olduğu gibi bir izlenim yaratmıştı. *Meğer hepsi yalanmış. Kandırıldık ve şimdi bunun bedelini ödüyoruz.*

"Mezla ordusu sayısız darbeyle yaralanmış, böğründen kanlar akan koca bir hayvan gibi," dedi çavuş şehir sınırına yaklaşırlarken. "Acıdan önünü bile göremeyen hayvan yalpalayarak ilerliyor. Üç gün sonra da işi bitecek, Dosii."

Düşünceli bir edayla kafa sallayan tarihçinin aklına kuzey Quon Tali'nin ormanlarındaki mevsimsel yaban domuzu avları geldi. Bir izci ona öyle avlarda can veren avcılardan çoğunun domuz ölümcül bir yara aldıktan *sonra* belasını bulduğunu söylemişti. Beklenmedik son bir saldırı, Hood'a kafa tutarcasına yapılan cinai bir atılım. Zafere yalnızca saniyeler kaldığını görünce

pek çok avcı ihtiyatı bir kenara bırakırdı. Duiker isyancının sözlerinde o aşırı güvenin izlerine rastladı. Evet, hayvan kan kaybediyordu ama henüz son nefesini vermemişti.

Onlar güneye yolculuk ederlerken güneş gökyüzünü tırmandı.

Odanın bir çanak gibi bombe yapmış zemininde kalın, keçemsi bir toz tabakası birikmişti. Tepenin taş kalbinin yaklaşık bir fersahın üçte biri içindeki zımparasız duvarları cam gibi çatlamış, bu çatlaklar kubbeli tavandan zemine kadar uzanmıştı. Odanın ortasında tek direğinin voltasız yelkeni çürümüş bir file gibi sarkan devrik bir balıkçı teknesi vardı. Kuru ve sıcak hava kavelaları yuvalarından çıkardığı için kalaslar büzülmüş, teknenin kendi ağırlığı altında bel vermişti.

"Şaşırtıcı değil," dedi Mappo kapı aralığından.

Dudakları hafifçe yukarı kıvrılan Icarium dostunun yanından geçip taşıta yaklaştı. "Beş yıl mı? Daha uzun değil – tuzlu su kokusunu hâlâ alabiliyorum. Tasarım tanıdık geliyor mu?"

"Böyle şeylere ilgi duymadığım için kendime lanet okuyorum," deyip iç geçirdi Mappo. "Cidden böyle anları tahmin etmeliydim – aklımdan ne geçiyordu ki?"

"Bana kalırsa," dedi Icarium yavaşça, bir elini teknenin pruvasına koyup, "Iskaral Pust'un bizden bulmamızı istediği buydu."

"Bir süpürge uğruna maceraya atıldığımızı sanıyordum," diye mırıldandı Trell.

"Süpürgesi hiç şüphesiz kendiliğinden ortaya çıkar. Değer biçeceğimiz şey aramanın hedefi değil, yapılan yolculuktu."

Dostuna bakarken Mappo'nun gözleri kuşkuyla kısıldı, sonra da köpekdişleri kadirşinas bir sırıtışla ortaya çıktı. "Zaten hep öyledir, değil mi?" Jhag'ın peşinden odaya girdi. Burun delikleri genişleyip daraldı. "Tuzlu su kokusu almıyorum."

"Belki abartmışımdır."

"Teknenin asırlardır burada olmadığı konusunda sana hak veriyorum. Bu durumdan ne sonuç çıkaracağız, Icarium? En yakın pınardan elli kilometre uzaktaki bir çölde, kayalıkların derinliklerinde bulunmuş bir balıkçı teknesi. Baş Rahip karşımıza tam bir gizem çıkardı."

"Öyle."

"Peki tarzı *sana* tanıdık geldi mi?"

"Maalesef su taşıtları ve denizle ilgili diğer şeyler hakkında ben de senin kadar cahilim, Mappo. Korkarım Iskaral Pust'un beklentilerini şimdiden boşa çıkardık."

Trell homurdanırken Icarium tekneyi incelemeye başladı.

"Burada ustaca yapılmış ağlar var. Eskiden balık olabilecek birkaç kurumuş cisim... ah!" Jhag elini tekneye soktu. Bir tahta takırtısı yükseldi. Doğrulup Mappo'ya dönerken ellerinde Baş Rahip'in süpürgesi vardı.

"Şimdi de odayı mı süpüreceğiz?"

"Bence vazifemiz bunu meşru sahibine geri götürmek."

"Tekneyi mi, süpürgeyi mi?"

Icarium'un kaşları kalktı. "Bak bu ilginç bir soru, dostum."

Mappo kaşlarını çattı, sonra omuz silkti. Bu tahkikatta akıllıca bir şey varsa bile tamamen tesadüfiydi. Trell'in canı sıkkındı. Çok uzun bir süre yeraltında ve pasif kalmış, bir kaçığın entrikalarına âlet olmuştu. Aklını bu gizeme vermesi büyük bir çaba gerektiriyor ve o çabayı harcamaya değeceği varsayımına içerliyordu. Uzunca bir sürenin ardından iç geçirdi. "Gölge bu taşıtın ve yolcusunun üzerlerine çullanmış, ikisini de alıp buraya bırakmış. Bu Pust'un kendi teknesi miydi? Bana hiç de balıkçı soyundan gelirmiş gibi görünmedi. Dudaklarından tek bir liman küfrünün, müstehcen benzetmenin, iğneleyici ilmihalin çıktığını duymadım."

"O zaman Iskaral Pust'un teknesi değil."

"Hayır. Böylece geriye..."

"Eh, katır ve Uşak kalıyor."

Mappo kafa sallayıp sakallı çenesini sıvazladı. "Bir tekneden resiflere ağ atan bir katırın tanrıda merak uyandıracak kadar enteresan olduğunu inkâr edemem – hem de o tanrının gelecekte ikisini birden alıp saklayacağı kadar."

"Ah, iyi ama resmi tamamlayacak bir göl veya gölet olmadıktan sonra bunun ne kıymeti var ki? Hayır, bence katırı elemeliyiz. Bu taşıt Uşak'a ait. Tırmanırken sergilediği beceriyi hatırlarsan—"

"Hazırladığı berbat çorba da cabası."

"O çorba değil, çamaşırdı, Mappo."

"Ben de onu diyorum ya, Icarium. Haklısın. Uşak bir zamanlar bu tekneyle sularda geziyormuş."

"Öyleyse hemfikiriz."

"Evet. Şans adamcağızın yüzüne hiç gülmemiş."

Icarium silkindi. Süpürgeyi bir bayrak gibi havaya kaldırdı. "Iskaral Pust'a soracak daha başka sorularımız çıktı. Dönüş yolculuğuna başlayalım mı, Mappo?"

Üç saat sonra iki yorgun adam Gölge Baş Rahibi'ni kütüphanedeki masada otururken buldu. Iskaral Pust bir Ejderhalar Destesi'nin üzerine eğilmişti. "Geç kaldınız," diye çattı başını kaldırmadan. "Deste yoğun bir enerjiyle uğulduyor. Dışarıdaki dünya hızlı bir değişim içerisinde – cehalet aşkınız böyle çalkantılı zamanlara layık değil. Bu açılıma iştirak edin, yolcular veya yolunuzu bulamama tehlikesini göze alın."

Bezgince homurdanan Mappo şarap testilerinin durduğu rafa gitti. Icarium bile Baş Rahip'in sözlerine şaşırmış gibiydi; elinden bıraktığı süpürge yere düşüp takırdarken Iskaral Pust'un karşısına bir sandalye çekti. Jhag'ın asabi havası ikindi vaktinin sakin bir sohbetle geçme ihtimalini azaltıyordu. Mappo iki bardağa şarap koydu, sonra masaya geldi.

Baş Rahip iki eliyle Deste'yi havaya kaldırdı, gözlerini kapadı ve Gölgetaht'a sessiz bir dua fısıldadı. Spiral bir açılıma başlayarak evvela orta kartı açtı.

"Dikilitaş!" diye cıyakladı Iskaral, sandalyesinde tedirgince kıpırdanarak. "Biliyordum! Geçmiş, şimdiki zaman, gelecek. Burası, şimdisi, sonrası, zamanı—"

"Hood aşkına!" diye fısıldadı Mappo.

İkinci kart açıldığında üst sol köşesi Dikilitaş'ın alt köşesiyle örtüştü. "Urgan – Suikastçıların Gölge Hamisi, hah!" Müteakip kartlar art arda açılırken seyircileri kara cahil veya körmüş gibi Iskaral Pust onları tek tek duyurdu. "Oponn, yukarı dönük erkek İkiz, iten şans, kötü talih, büyük bahtsızlık, yanlış hesaplama, olumsuz şartlar... Asa... Taht... Yaşam Üst Hanesi Kraliçesi... Ölüm Üst Hanesi Eğiricisi... Işık Üst Hanesi Askeri... Yaşam Şövalyesi, Karanlık Taş Ustası..." Bunları bir düzine daha kart izledi, sonra Baş Rahip arkasına yaslandı. Gözleri incecik kısılmış, ağzı bir karış açık kalmıştı. "Yenilenme, Hood'un Kapısı'ndan

geçmeksizin bir diriliş. Yenilenme..." Başını kaldırıp Icarium'un gözlerinin içine baktı. "Bir yolculuğa çıkmalısın. Yakında."

"Bir macera daha mı?" diye soran Jhag'ın sesi o kadar alçaktı ki Mappo'nun tüyleri endişeyle diken diken oldu.

"Evet! Görmüyor musun, ahmak?"

"Neyi görmüyor muyum?" diye fısıldadı Icarium.

Belli ki hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunun farkında olmayan Iskaral Pust kart açılımını hararetle işaret ederek ayağa kalktı. "Tam önünde ya, salak! Her şey Gölge Lordu'mun elinden geldiği kadar açık! Bunca zaman nasıl sağ kalabildin?" Baş Rahip o feveranla başında kalmış seyrek saç tutamlarına asılarak sağa sola çekiştirdi. Neredeyse zıp zıp zıplayacaktı. "Dikilitaş! Görmüyor musun? Taş Ustası, Eğirici, Asa, Kraliçeler ile Şövalyeler, Krallar ve soytarılar!"

Yıldırım gibi hareket eden Icarium masanın karşısına uzanıp iki eliyle birden Baş Rahip'in boynunu kavradı ve adamı havaya kaldırıp kendi tarafına çekti. Gözleri yuvalarından uğrayan Iskaral Pust gurultular çıkararak güçsüzce çırpındı.

"Dostum," diye uyardı Mappo, kalıcı bir hasar verilmeden önce araya girip Icarium'un ellerini kurbanının boynundan ayırması gerekeceğinden korkarak.

Kendi öfkesinden sarsılan Jhag adamı bıraktı ve derin bir nefes aldı. "Açık konuş, rahip," dedi sakince.

Iskaral Pust masanın üstünde kısa bir süre daha kıvranarak tahta kartları yere saçtı, ardından yatıştı. Yaşlarla dolu kocaman açılmış gözlerle Icarium'a baktı. "Yollara düşmelisin," dedi boğuk çıkan bir sesle. "Kutsal Çöl'e gitmelisin."

"Neden?"

"Neden mi? Neden ha? Sha'ik ölmüş de ondan."

"Hiçbir soruya açıkça cevap vermemenin," dedi Mappo yavaşça, "adamda alışkanlık hâline geldiğini farz etmeliyiz. Tıpkı nefes almak gibi."

Trell'e oda olarak tahsis edilmiş holde oturuyorlardı. Iskaral Pust duyurusunu yaptıktan sadece birkaç dakika sonra ortadan kaybolmuştu ve balıkçı teknesinin bulunduğu mağaradan döndüklerinden beri Uşak'tan bir ize rastlamamışlardı.

Icarium kafa sallıyordu. "Bir dirilişten bahsetti. Bu mutlaka dikkate alınmalı zira Sha'ik'in ani ölümü her kehaneti yalanlar gibi görünüyor – tabii 'yenilenme' lafıyla Hood'un Kapısı'ndan dönmek kastedilmiyorsa."

"Yani Iskaral Pust şu dirilişe iştirak etmemizi mi bekliyor? Bizi kendi delilik ağına ne kadar zahmetsizce düşürdü. Şahsen ben cadının ölmesinden memnunum ve öyle kalmasını umuyorum. Her isyan kanlıdır. Sha'ik'in ölümü bu diyarı ayaklanmanın kıyısından döndürecekse müdahale etmek bizi büyük bir tehlikeye düşürür."

"Tanrıların gazabından mı korkuyorsun?"

"Farkına bile varmaksızın onlar yahut uşakları tarafından kullanılmaktan korkuyorum, Icarium. Kan ve kaos tanrıların şarabı ve etidir – en azından çoğu için öyledir. Özellikle de fani meselelere burnunu sokmaya en çok heves edenlerin. Onların arzularının gerçekleşmesi adına kılımı bile kıpırdatacak değilim."

"Ben de, dostum," diyen Jhag iç geçirerek sandalyesinden kalktı. "Yine de öyle bir dirilişe tanıklık etmek isterim. Hangi dalavere bir ruhu Hood'un elinden alabilecek kadar güçlü olabilir? Kalkışıldığını duyduğum her diriliş ayini kaçınılmaz bir şekilde önceden hesaplanamayacak bir bedelle sonuçlanmıştır. Hood bir ruhtan vazgeçerken bile o takastan kârlı çıkmayı sağlama alır."

Gözlerini yuman Mappo geniş, yara izli alnını ovdu. *Dostum, burada ne arıyoruz? Çaresizliğini görüyorum. İdrak umuduyla her yolu yürüyorsun. Seninle açık açık konuşabilseydim hakikatten uzak durmanı tembihlerdim.* "Burası kadim bir diyar," dedi hafifçe. "Nesiller boyunca taşa, kuma ve toprağa nasıl güçlerin aşılandığını bilemeyiz." Ansızın kendini yorgun hissederek başını kaldırdı. "Ne zaman Raraku'nun sınırına kadar gelsek, Icarium, hep bütün ufuklara doğru uzanan bir örümcek ağındaki daracık bir telin üstünde yürüyormuşum gibi hissettim. Kadim dünya uykuda ve onun huzursuz kıpırtılarını sezinliyorum – hem de her zamankinden daha fazla." *Sakın bu yeri uyandırma, dostum, yoksa o da seni uyandırır.*

"Eh," dedi Icarium uzun ve düşünceli bir ânın ardından. "Her halükârda yollara düşeceğim. Bana refakat eder misin, Mappo Trell?"

Mappo gözünü zemindeki kabarık parkelere dikip yavaşça kafasını sallayarak onayladı.

Kum duvarı göğün aşıboyası kubbesine kadar kesintisizce yükseliyordu. O azgın, türbülanslı hengâmenin bir yerlerinde Raraku Kutsal Çölü vardı. Kemancı, Crokus ve Apsalar tepe yamaçlarından aşağıdaki çöl sahralarına inen bir patikanın başındaki atlarının sırtında oturuyorlardı. Raraku'nun bin adım içerisinde dünya öylece yok oluyordu.

Kulaklarına hafif, ıslıklı bir uğultu çalınıyordu.

"Galiba," dedi Crokus usulca, "bu sıradan bir fırtına değil."

Sabahleyin kalkıp da Moby'nin bir kez daha ortadan kaybolduğunu öğrendiğinden beri morali bozuktu. Yaratık vahşi içgüdülerini keşfediyordu ve Kemancı onu bir daha göreceklerini sanmıyordu.

"Hortum'dan bahsedildiğini duyduğumda," diye az sonra sözlerini sürdürdü Darulu hırsız, "ne bileyim... mecazi olduğunu farz ettim. Bir varoluş hâli gibi. Söyleyin bana, şu an *gerçek* Hortum'a mı bakıyoruz? Yani bir tanrıçanın gazabına?"

"Bir isyan böyle bir şeyin bağrında nasıl doğabilir?" diye merakını dile getirdi Apsalar. "O fırtınada kıta geneline yayılacak bir ayaklanmanın planlanması bir yana, insan gözünü açmakta bile zorlanır. Tabii bu bir bariyerse ve ötesi sakinse o ayrı."

"Mümkün görünüyor," diye onayladı Crokus.

Kemancı homurdandı. "Öyleyse başka seçeneğimiz yok. İçinden geçeceğiz."

Gral avcılar onlarınkiler kadar yorgun atlarla on dakika arkalarındaydılar. Sayıları en az yirmiydi ve gerek Apsalar'ın tanrı vergisi becerilerine, gerekse Kemancı'nın çantasındaki Moranth patlayıcılarına rağmen savaşçılara kafa tutmak ümit vadeden bir fikir değildi.

Lağımcı, yoldaşlarına göz attı. Güneş ve rüzgâr yüzlerini yakmış, göz kenarlarında beyaz kırışıklıklar bırakmıştı. Derisi soyulan çatlak ve yarık dudaklar düz birer çizgiden ibaret olup daha derin çizgilerin parantezleri arasındaydı. Aç ve susuz hâldeki gençler bitkinlikten eyerlerinde sallanıyorlardı. Kemancı kendisinin de onlar kadar kötü durumda olduğunu biliyordu. Daha da

kötüsü güç alabileceği gençlik rezervleri yoktu. *Gerçi Raraku bir defasında beni damgaladı. Uzun zaman önce. Orada nelerin beklediğini biliyorum.*

Apsalar nihayet konuştu. "Bu çölü ve... gücünü daha iyi tanımak istiyorum."

"Tanıyacaksın da," diye homurdandı Kemancı. "Yüzlerinizi sarın. Gidip Hortum'u selamlayacağız."

Fırtına onları kucaklayan bir rüzgâr gibi üzerlerine kapandı. Uçuşan kumlar sanki yabani bir şuurla yönlendiriliyor, telabalarının kıvrımları arasına inatla kaçarak bin tane aşındırıcı parmak gibi derilerini tırmalıyordu. Giysilerin ve iplerin serbest uçları yukarı kalkıp ivedi bir ritimle havayı kamçılıyordu. Uğultu hava kadar kafalarını da dolduruyordu.

Raraku uyanmıştı. Kemancı geçen sefer bu sahralarda at sürerken yalnızca üstü örtülü bir huzursuzluk sezinlemişti. Daha önceleri ruhani bir vaatle sınırlı olan yüzeyin altındaki kâbuslar şimdi özgürlüğün coşkusuyla serbest kalmıştı.

Başlar öne eğildi, atlar isteksiz adımlarla ilerledi, yolcular kum dolu havanın başıboş yelleriyle tokatlandılar. Alttaki zemin sımsıkı bir kil ve moloz karışımıydı. Önceden kalın bir örtüyü andıran incecik beyaz kumlar havada şarkı söylemeleri için yüzeyden kalkmış, onlarla beraber her şeyi örten sabırlı asırlar da çıkarılıp atılmıştı.

Grup atlarından indi, bineklerin başlarını örttü, sonra yola devam etti.

Ayaklar altında kemikler belirdi. Paslanan zırh kalıntıları, savaş arabası tekerlekleri, atların ve develerin nal çivileri, deri parçaları, duvarların hörgüçlü taş temelleri – bir zamanlar her türlü yer şeklinden yoksun olan çöl artık kemiklerini gösteriyordu ve bunlar Kemancı'nın şaşıp kalmasına yetecek kadar boldu. Lağımcı bastığı yerde bir şeyler çıtırdamadan tek bir adım bile atamıyordu.

Yolları ansızın yüksek, taş dizili bir banketle kesildi. Meyilli banket başlarının epey yukarısına kadar yükselmekteydi. Kemancı uzun bir müddet durakladı, sonra atının dizginlerini toplayıp başı çekti. Sarp yamacı düşe kalka tırmandılar ve sonunda zirveye ulaşıp kendilerini bir yolda buldular.

Parke taşları özenle yontulmuş ve aralarında zor görülen incecik aralıklar bırakılarak muntazaman yerleştirilmişti. Şaşkın durumdaki Kemancı çömeldi ve dikkatini toplamakta zorlanarak yolun yüzeyini inceledi – taşları hızla süpüren kumlar sebebiyle bu hiç de kolay değildi. Yolun yaşını kestirmek imkânsızdı. Kumların altında gömülüyken bile yolda aşınma belirtileri olmasını bekleyen lağımcı öyle bir şeyle karşılaşmadı. Dahası kullanılan mühendislik o zamana dek Yedi Kent'te gördüğü her türlü taş işçiliğinden daha üstün bir hünere sahipti.

Kısılı gözlerinin görebildiği kadarıyla yol sağa ve sola bir mızrak kadar dümdüz uzanıyor, bu efsunlu fırtınanın bile yıkamadığı devasa bir dalgakıran gibi yükseliyordu.

Crokus adamın yanına sokuldu. "Raraku'da hiç yol yok sanıyordum!" diye fırtınanın uğultusu arasında bağırdı.

Bir açıklama getiremeyen lağımcı başını iki yana salladı.

"Bu yoldan mı gideceğiz?" diye sordu Crokus. "Rüzgâr bu yükseklikte o kadar da kötü—"

Kemancı'nın kestirebildiği kadarıyla yolun bir ucu güneybatıya, yani Raraku'nun kalbinin derinliklerine dönüktü. Diğer ucuysa kuzeydoğuda Pan'potsun Tepeleri'nin on fersah yakınından geçiyordu – o istikamete giderlerse tepelerden ayrıldıkları noktanın aşağı yukarı beş fersah güneyine ulaşırlardı. Öyle yapmalarının pek bir kıymeti olmazdı. Kemancı yine sağındaki yolun ilerisine baktı. *Raraku'nun kalbi. Orada bir vahanın olduğu söylenir. Sha'ik ile asilerinin kamp kurdukları bir vahanın. Oraya ne kadar var ki? Burası ile orası arasında su bulunabilir mi?* Çölden geçen bir yol hiç şüphesiz su kaynaklarıyla kesişecek bir güzergâhta inşa edilirdi. Aksini düşünmek delilikti ve bu yolu inşa edenler belli ki budala olamayacak kadar hünerliydi. *Tremorlor... Tanrılar izin verirlerse bu yol bizi o efsanevi kapıya götürür. Tez Ben, Raraku'nun bir kalbi olduğunu söylemişti. Tremorlor, bir Azath Hanesi.*

Lağımcı, Gral beygirine bindi. "Yoldan gideceğiz," diye yoldaşlarına bağırarak güneybatıyı işaret etti.

Gençler yakınmadan bineklerine döndüler. Kemancı bu diyarı hiç bilmedikleri için buyruğuna boyun eğdiklerini anladı. Ona gözleri kapalı güveniyorlardı. *Hood aşkına, ne yaptığımı*

biliyorum sanıyorlar. Tremorlor'u bulma planımın tümüyle o efsanevi yerin gerçekten var olduğu ve Tez Ben iddialarının kaynağını açıklamaya yanaşmasa da o iddiaların doğru çıkacağı umuduna dayandığını onlara söylesem mi? Peki ya burada susuzluktan değilse bile Sha'ik'in yobaz müritlerinin ellerinde can vermemiz ihtimalinin kadar yüksek olduğunu?

"Kem!" diye haykıran Crokus yolun ilerisini işaret etti. Hemen arkasına dönen lağımcı bir avuç Gral savaşçısının elli adımdan daha yakın bir noktada banketi tırmandığını gördü. Peşlerindeki avcılar, tıpkı Kemancı'nın grubu gibi, efsunlu fırtınayı hiçe sayarak daha küçük ekiplere ayrılmışlardı. Adamlar az sonra avlarını gördüler ve kısık savaş naralarıyla atlarını düz yüzeye çektiler.

"Kaçacak mıyız?" diye sordu Apsalar.

Grallar atlarına binmişlerdi ve şimdi kargılarını ellerine alıyorlardı.

"Anlaşılan konuşmaya niyetleri yok," diye mırıldandı lağımcı, ardından sesini yükseltti. "Onları bana bırakın! Siz ikiniz yola devam edin!"

"Ne dedin?" Crokus yine atından indi. "Öyle bir şeyden ne fayda gelir ki?"

Apsalar da onu taklit etti. Kemancı'ya yaklaşıp adamın gözlerine baktı. "Sen ölürsen bu çölden sağ çıkma ihtimalimiz ne olur?"

Başınızda ben varken olacağı kadar. Düşüncelerini dile getirme hevesine karşı koyan lağımcı cevaben omuz silkti ve arbaletini omzundan aldı. "Bu çatışmayı çok uzun tutmayı planlamıyorum," derken kurulmamış arbaletin yuvasına bir küfürgeç oku yerleştirdi.

Grallar bineklerini yolda bir düzene sokmuşlardı. Kargılar doğrultuldu, atlar topuklanarak harekete geçirildi.

Nişan alıp atışını yaparken bile Kemancı o Gral atları için hayıflanmaktan kendini alamadı. Ok hücuma geçmiş kabilelilerin bir metre önündeki yola isabet etti. Patlama kulakları sağır ediciydi. Çıkan alev topu havadaki kumu ve onu taşıyan rüzgârı dağıttı, saldırganları ve bineklerini bir tanrının eli gibi her iki yana fırlattı. Havaya sıçrayan kanlar kum tanelerini birbirine

yapıştırıp âdeta dolu yağdırdı. Esinti saniyeler içinde alevler ve dumanı oradan götürerek geride seğiren bedenlerden başka bir şey bırakmadı.

Lüzumsuz bir takip ve şimdi de lüzumsuz ölümler. Ben Gral değilim. Taklit gibi basit bir suç böyle amansız bir avı tetikleyebilir mi? Keşke size sorabilseydim, savaşçılar.

"İki defa hayatımızı kurtarmalarına rağmen," dedi Crokus, "bu Moranth patlayıcıları korkunç, Kemancı."

Lağımcı konuşmadan arbaletine başka bir ok taktı, kemik tetiği kilitlemek için üstüne bir deri kayış geçirdi, sonra da ağır silahı omzuna astı. Eyere çıkıp dizginleri bir elinde topladı ve yoldaşlarını süzdü. "Gözünüzü açık tutun," dedi. "Hiçbir uyarıyla karşılaşmadan başka bir ekibe rastlayabiliriz. Rastlarsak onları yarıp geçmeye çalışın."

Beygiri hafifçe topukladı.

Rüzgâr kulaklarına kahkaha gibi geliyor, sanki bu anlamsız şiddete tanıklık etmenin zevkini taşıyordu. Daha fazlasına heves duyuyordu. *Hortum uyandı. Bu tanrıça düpedüz deli. Onu kim durdurabilir?* Kemancı'nın kısılı gözleri ileriye baktı. Hiç değişmeksizin uzayıp giden yol fıldır fıldır dönen aşıboyası bir kursağa girerek gözden kayboluyordu.

Kemancı bir küfür homurdanarak düşüncelerini pençeleyen beyhudeliği başından savdı. Hortum onları tek lokmada yutmadan önce Tremorlor'u bulmaları lazımdı.

Kalam'ın on metre solundaki daha koyu bir gölgeden ibaret aptoryan kum dolu rüzgârda amansız bir rahatlıkla yürüyordu. Suikastçı kendini fırtınaya minnet duyarken buldu – istenmeyen yoldaşını ne zaman açıkça görse sinirleri altüst oluyordu. Daha önce de cenk meydanlarında ve savaşın mahvettiği sokaklarda iblislerle karşılaşmıştı. Genellikle Malazan büyücüleri tarafından çatışmanın ortasına salındıkları için bir bakıma müttefik olsalar da efendilerinin isteklerini harfiyen yerine getirmek dışında hiçbir şeye ilgi duymazlardı. Neyse ki düşmanın saldığı iblislerle yüz yüze gelmesi daha nadirdi. Öyle anlarda tek derdi sağ kalmak olurdu ve sağ kalmak da kaçmayı gerektirirdi. İblisler elbette etten kemikten yaratıklardı – suikastçı Kirpi'nin küfürgeç

oklarından biriyle patlayan birinin iç organlarını hafızasında nahoş anılar kalmasına yetecek kadar görmüştü. Fakat bir iblisinin soğuk öfkesine ve şaşmaz azmine ancak ahmaklar kafa tutmaya kalkışırlardı.

Muharebede yalnızca iki tür insan ölür, demişti Kemancı bir keresinde. *Ahmaklar ve bahtsızlar.* Bir iblisle kapışmak hem ahmaklık hem de bahtsızlıktı.

Tüm bu sebeplerden dolayı aptoryan âdeta graniti kesmeye çalışan demir bir bıçak gibi Kalam'ın gözlerini törpülüyordu. Yaratığa uzun süre odaklanmak bile mide bulantısına davetiye çıkarıyordu.

Sha'ik'in armağanında istenen hiçbir şey yoktu. *Armağan... veya casus. Sha'ik, Hortum'u serbest bıraktı ve şimdi tanrıça onu sahiplenmiş kadar oldu. Bu da muhtemelen minnet fitilini epey kısaltacak. Hem zaten Dryjhna bile kolay kolay bir aptoryan iblisini refakatçilik gibi alelade bir görevle heba etmez. O yüzden, dostum Apt, sana güvenemem.*

Kalam son birkaç günde kampı şafaktan önce sessiz sedasız terk edip türbülanslı rüzgârların en yoğun olduğu yerlere dalarak yaratığı atlatmaya çalışmıştı. İblisi geride bırakmak ümitsiz bir amaçtı – aptoryan hem sürat hem de dayanıklılık bakımından her türlü dünyevi canlıya baskın gelebilirdi ve suikastçının tüm çabalarına rağmen Apt iyi eğitimli bir tazı gibi her seferinde onu takip etmişti – tabii neyse ki uzak bir mesafeden.

Kaya kaplı tepeleri doymak bilmez bir hiddetle zımparalayan rüzgâr her kum tanesini pençesine almak istercesine çatlaklara ve yarıklara doluyordu. Kalam'ın atını sürdüğü sığ vadinin her iki yanındaki ağarmış sırtlara dizili düzgün, hörgüçlü kireçtaşı kubbeler sanki adamın gözleri önünde eskiyerek sayısız kırışıklığı ve yara izini meydana çıkarıyordu.

Suikastçı, Pan'potsun Tepeleri'ni altı gün önce arkasında bırakarak ayırt edilemez bir sınırı geçmiş ve Anibaj adlı bir diğer tırtıklı tepe hattına girmişti. Raraku'nun bu kadar güneyindeki araziye daha az aşinaydı. Hattın doğu kenarından dolaşan işlek ticaret patikalarını izlerken ara sıra tepelere yaklaştığı olmuştu. Anibaj hiçbir kabilenin yurdu değilse de söylentilere göre gizli manastırlar barındırırdı.

Hortum dün gece Raraku'dan ayrılmış, yıldızları örten dev efsun dalgası onun yakın zamanlı gelişini önceden bilmesine rağmen Kalam'ı derinden sarsmıştı. Dryjhna suikastçıyı dehşete düşürecek kadar şiddetli bir açlıkla uyanmıştı. Kalam oynadığı rolden zamanla pişman olacağından korkuyordu ve Apt'ı her görüşü bu korkuyu daha da güçlendiriyordu.

Anibaj, suikastçının gözünde cansızdı. Kalam gizli olsun veya olmasın hiçbir yerleşim izine rastlamamıştı. Tek tük kale harabesi daha kalabalık bir geçmişi akla getirse de hepsi bundan ibaretti. Eğer bu sahralarda yaşayan çilekeş keşişler ve rahibeler varsa bile ilahlarının lütfu onları fani gözlerden saklıyordu.

Hâl böyleyken sırtı rüzgârın kırbaçlarına hedef olan Kalam eyerinde kamburunu çıkarmış otururken takip edildiği hissini bir türlü üzerinden atamıyordu. Bu hisse son altı saat içinde kapılmıştı. Orada, görüş menzilinin dışında izini süren ve her nasılsa kuyruğundan ayrılmayan bir varlık –insan veya hayvan– vardı. Suikastçı kendisinin ve atının kokusunun rüzgâr tarafından güneye taşınarak önlerinden gittiğini biliyordu. Aynı şekilde atın toynak izleri yerde birkaç saniyeden fazla kalmıyordu. Kalam peşindeki avcının görme yetisinin kendisininkinden üstün olduğunu sanmıyordu ve o sayede menzilin hemen dışında kalabildiğine de inanmıyordu. Böylece geriye bir tek açıklama kalıyordu. *Hood'un cezası sihir. İhtiyacım olan son şey.*

Soluna tekrar göz attığında Apt'ın devasa suretini seçebildi. Yaratık o tuhaf mekanik akıcılığıyla ona ayak uyduruyordu. İblis herhangi bir endişe belirtisi göstermiyordu –*gerçi gösterip göstermediğini nasıl anlayacağım ki?*– ama Kalam ona bakarken rahatlayacağı yerde gitgide artan bir huzursuzluk, iblisinin rolünün artık kendisini korumayı içermediği yönünde bir kuşku duyuyordu.

Rüzgâr aniden kesildi. Uğultu azalarak tekrar yere çöken kumların hışırtısına dönüştü. Şaşkınlıkla homurdanan Kalam dizginlere asılıp arkasına baktı. Fırtınanın kenarı beş adım gerisindeki çalkantılı ve sabit bir duvardı. O duvardan yağan kum zerreleri ise çukur kumullar şeklinde birikerek biraz kıvrık bir set oluşturuyor, bu set hem doğu hem de batı yönünde ufkun sınırına kadar uzanıyordu. Yukarıdaki gökyüzü açıldıkça perdahlı

bakır tonuna bürünüyor, varak altın rengindeki güneş batı ufkunun bir saat yukarısında asılı duruyordu.

Suikastçı atını bir düzine adım daha yürüttü, sonra ikinci kez durdu. Apt fırtınadan çıkmamıştı. Kaygıyla ürperen Kalam eyer boynuzuna kayışından asılmış arbalete uzandı.

Ani bir panikle irkilen at başını kaldırıp kulaklarını yatırarak yana kaçtı. Hava sert ve baharatlı bir kokuyla doldu. Kalam tam eyerden aşağı yuvarlandığı sırada bir şey yukarısındaki boşluktan hızla geçip gitti. Oksuz arbaleti bırakan suikastçı daha havadayken uzunbıçaklarını çekti. Sağ omzu yumuşak kumlara çarptığında ivmesini kullanarak bir takla attı ve ayaklarını çömelik pozisyonda yere bastı. Saldırganı –ürkütücü irilikte bir çöl kurdu– yana çekilen attan kaçınamamış ve eyere tutunarak kehribar sarısı gözlerini Kalam'a dikmişti.

İleri atılan suikastçı sağ elindeki dar yalımı dümdüz uzattı. O anda başka bir kurt ona soldan çarpıp kalın kaslarının kıpır kıpır ağırlığı ve açılıp kapanan çenesiyle onu yere yıktı. Suikastçının sol kolu yaratığın altında kaldı. Uzun köpekdişleri omzunu kaplayan zırh halkalarını oydu. Halkalar kırılıp koptu, dişler zırhı aşarak adamın etine sertçe baskı yaptı.

Kalam diğer kolunu öteki taraftan uzatıp sağdaki uzunbıçağını hayvanın böğrünün üst kısmına sapladı. Yalım kurdun sağrısının hemen önünden omuriliğin altına girdi. Omzunu sıkan çene gevşedi. İrkilen hayvan ondan uzaklaşmak için debelendi. Suikastçı bıçağını çekip çıkarmak için uğraşırken keskin kenarın kemiğe sürttüğünü hissetti. Aren çeliği büküldü, sonra da kırıldı.

Acıyla uluyan kurt geriye sıçradı ve sırtını bükerek bıçağın çıkıntı yapan parçasını ısırma çabasıyla kuyruğunu kovalarmış gibi döndü durdu.

Ağzındaki kumları tüküren Kalam yuvarlanarak ayağa kalktı. Çılgınca tepinen atı eyerine tutunan ilk kurdu fırlatıp atmış, ardından yaratığın başına yandan okkalı bir çifte indirmişti. Bir metre uzakta sersemlemiş hâlde dikilen kurdun burnundan kanlar akmaktaydı.

Fırtına duvarının arkasında bir yerde hırıltıları, homurtuları ve havlamaları rüzgâr tarafından bastırılan başkaları da vardı. Hayvanların bir şeyle kapıştıkları belliydi. Kalam'ın aklına

Sha'ik'in birkaç hafta önce aptoryana saldırıp da bir sonuç alamayan D'iver'le ilgili sözleri geldi. Görünüşe bakılırsa şekildeğiştiren bir denemede daha bulunmaya karar vermişti.

Suikastçı atının güney istikametinde patikadan aşağı fırlayıp gittiğini ve koşarken bir yandan da tepindiğini gördü. Hemen iki kurda doğru dönse de hayvanların ortadan kaybolduğunu ve fırtınaya doğru çifte kan izlerinin uzandığını keşfetti. Hortum'un içinden gelen dalaşma sesleri de kesilmişti.

Az sonra Apt hantal adımlarla görüş alanına girdi. Yaratığın böğründen ve iğnemsi dişlerinden koyu kan damlıyor, bu hâli çene hattının sırıtışını daha bile ürkütücü gösteriyordu. İblis dar kafasını çevirip Kalam'ı siyah, bilgiç gözüyle süzdü.

Kalam kaşlarını çattı. "Senin şu kahrolası kan davan olmadan da yeteri kadar tehlike içerisindeyim, Apt."

İblis çenesini şaklattı ve dışarı uzanan yılankavi bir dille dişlerindeki kanı yaladı. Kalam yaratığın titrediğini gördü – boynuna yakın yaralardan bazıları epey derin görünüyordu.

Suikastçı iç geçirdi. "Sana pansuman yapmadan önce atımı bulmalıyım." Kemerindeki küçük mataraya uzandı. "Ama en azından yaralarını temizleyebilirim." Öne çıktı.

İrkilerek geri çekilen iblis başını tehditkârca eğdi.

Kalam durdu. "Nasıl istersen." Tekrar kaşlarını çattı. Alçak bir hörgüce benzeyen ağarmış bir kaya tabakasının üstünde dikilen, başını çevirip yarığımsı burun delikleriyle havayı koklayan ibliste garip bir şey vardı. Suikastçının kaşları daha da çatıldı. *Bir şey...* Kalam uzunca bir sürenin ardından iç geçirdi ve sağ elindeki kırık uzunbıçağın sapına baktı. Birbiriyle eş bıçak çiftini ikiz sadakatinin bir aynası gibi yetişkinlik hayatının büyük bölümü boyunca taşımıştı. *Acaba şimdi ikisinden hangisini kaybettim?*

Telabasının tozunu silkti, arbaletini alıp omzuna astı, sonra da uzaktaki havzaya doğru giden patikada güneye yürümeye başladı. Apt başını eğerek onu bu sefer daha yakından takip etti. Tekil ön uzvunun kaldırdığı küçük toz bulutları güneşin azalan ışığında pembe bir parıltı saçmaktaydı.

7

Ölüm benim köprüm olacak.

Toblakai Özdeyişi

Hissar'ın güneyindeki ova, Duiker'in görebildiği mesafeye kadar yanan at arabalarıyla; at, öküz, katır, erkek, kadın ve çocuk ölüleriyle; mobilya, giysi ve diğer ev eşyası parçalarıyla bezeliydi. Yer yer savaşçıların son ve ümitsiz bir direniş gösterdikleri noktalarda ceset yığınları topraksız höyükler gibi yükselmekteydi. Kimseye insaf edilmemiş, kimse esir alınmamıştı.

Tarihçinin birkaç adım önünde duran Vin'til Havzası'ndaki sahneyi ve daha sonraları bir fersah uzaktaki Bat'rol köyünün ismini alacak olan muharebenin akıbetini sindirmekte olan çavuş da adamları kadar suskundu.

Duiker eyerinde yana eğilip tükürdü. "Yaralı hayvan dişli çıktı," dedi kızgınca. *Aferin, Coltaine! Seninle tekrar dalaşmadan önce tereddüt edecekler.* Cesetler Hissarlı'ydı – çocuklar bile çatışmaya sokulmuşlardı. Bir tanrı katliama iştirak etmek için pençesini savurmuşçasına cenk meydanı kapkara yanık izleriyle kaplıydı. O izler kavrulmuş et parçalarıyla tıkalıydı – parçaların insanlara mı yoksa hayvanlara mı ait olduğunu belirlemek imkânsızdı. Kepgüveler deliliğin resmi gibi sahnenin üzerinde sessizce uçuşuyorlardı. Havaya ağır bir efsunculuk kokusu hâkimdi; kovanların çatışması her şeyi yağlı bir külle kaplamıştı. Dehşete kapıla kapıla yüreği kabuk bağlamış olan tarihçinin tek hissettiği huzurdu.

Güneybatıda bir yerde Yedinci, sadık Hissar destek birliklerinden kalanlar ve Wickanlar vardı. *Ve de eşyalarından yoksun*

ama hâlâ canlı on binlerce Malazan mülteci. Tehlike geçmemişti. Kıyamet ordusu daha şimdiden tekrar örgütlenmeye başlamıştı. Sağ kalan askerler tek tek veya küçük gruplar hâlinde Sialk takviye kuvvetlerinin ve geç gelen çöl kabilelerinin beklediği Meila Vahası'nda toplanıyorlardı. Tekrar takibe geçtiklerinde Coltaine'in yıpranmış ordusundan yine çok daha kalabalık olacaklardı.

Çavuşun adamlarından biri batıya yaptığı keşiften döndü. "Kamist Reloe hayatta," diye duyurdu. "Bir diğer Baş Büyücü kuzeyden yeni bir ordu getiriyor. Gelecek sefere hata yapılmayacak."

Sözleri oradakilere bir gün evvel yapacağı kadar güven vermedi. Kafa sallarken çavuşun ağzı incecik bir çizgiden ibaretti. "Öyleyse diğerlerine Meila'da katılacağız."

"Ben değil," diye homurdandı Duiker.

Ona bakan gözler kısıldı.

"Daha değil," diye ekledi tarihçi, cenk meydanını tarayarak. "Yüreğim bana yeğenimin cenazesini burada bulacağımı söylüyor."

"Önce sağ kalanların arasına bak," dedi askerlerden biri.

"Hayır. Yüreğimde korku değil, sadece katiyet var. Siz gidin. Hava kararmadan önce size yetişirim." Çavuşa sert, meydan okuyucu bir bakış attı. "Gidin."

Adam konuşmadan el etti.

Duiker askerlerin batıya yürümelerini seyrederken onları tekrar görürse bunu Malazan ordusunun saflarından yapacağının farkındaydı. Ve o zaman her nasılsa daha az insan olacaklardı. *Zihnin yakıp yıkmak için oynaması gereken oyunlar.* Birden fazla kez safların arasında durmuş, yanındaki askerlerin zihinlerindeki o soğuk ve sessiz yeri arayıp bulduklarını sezinlemişti. Kocalar, babalar, karılar ve anneler o yerde birer katil hâline gelirlerdi. Ve tecrübe bunu her seferinde daha da kolaylaştırırdı. *Ta ki oradan bir daha ayrılamayıncaya dek.*

Atını cenk meydanına süren tarihçi Malazan ordusuna tekrar katılmaya neredeyse can atıyordu. Böyle bir zamanda her enkaz veya yanık et parçasının âdeta sessiz bir hınçla haykırdığı katliamın kalbi yalnız kalmaya uygun bir yer değildi. Toprağa karışan

kan acıyı ve dehşeti hatırlarmış, çığlıkların ve ölüm iniltilerinin yankılarını içinde taşırmış gibi çatışma alanlarına bir tür delilik tutunurdu.

Etrafta hiç çapulcu yoktu. Civardaki yegâne canlılar sinekler, kepgüveler, rhizanlar ve yabanarılarıydı. Hood'un çok sayıdaki elçisi at binen Duiker'in etrafındaki boşlukta uçuşup vızıldıyordu. Bir kilometre ileride bir çift binici güney sırtı boyunca batıya doğru dörtnala ilerliyor, adamların telabaları peşleri sıra uçuşuyordu.

Duiker alçak sırta ulaştığında ikili gözden kaybolmuştu. Tarihçinin önündeki tozlu toprak teker ve ayak izleriyle kaplıydı. Muharebe alanını terk eden konvoy bunu düzenli bir şekilde yapmışsa da izlerin genişliği kafilenin devasa olduğunu gösteriyordu. *Yan yana dokuz on at arabası. Sığırlar. Yedek binekler... Düşler Kraliçesi aşkına! Coltaine tüm bunları savunmayı nasıl umabilir? Hepsi de kıymetli kıçlarını koruyacak bir asker duvarı talep eden kırk bin, hatta belki daha bile fazla mülteci – Dassem Ultor buna yanaşmazdı.*

Çok daha doğuda gökyüzü kızılımsı kahverengine bulanmıştı. Hissar gibi Sialk da alev alevdi. Fakat o şehirde yalnızca küçük bir Bahriyeli garnizonu, bir karakol ve limanda kendi dalgakıranı ile üç devriye teknesine sahip bir yerleşke vardı. Oponn'un izniyle kaçmayı başarmış olmaları mümkündü ama Duiker bundan pek ümitli değildi. Malazan vatandaşlarını korumaya çalışmaları ve onların da katledilmiş olmaları ihtimali daha yüksekti.

Coltaine'in ordusu ile mültecilerin arkalarında bıraktıkları izi güneybatıdaki iç kesimlere, Sialk Odhan'a doğru takip etmek basit bir işti. Sığınabilecekleri en yakın şehir altmış fersah uzaktaki Caron Tepasi'ydi. Tabii oraya varmak için önce aradaki bozkırlarda yaşayan düşman Tithan klanlarını aşmaları gerekecekti. *Hem de Kamist Reloe'nin Kıyameti peşlerindeyken.* Duiker orduya katılması hâlinde muhtemelen onlarla beraber öleceğinin farkındaydı.

Bununla beraber isyanın diğer yerlerde bastırılmış olması pekâlâ mümkündü. Hem Caron Tepasi'de hem de Guran'da birer Yumruk bulunuyordu. Bunlardan biri veya ikisi birden kendi şehirlerindeki ayaklanmayı başarıyla yok ettiyse Coltaine'e gidebileceği başka bir yer kazandırırdı. Öte yandan Odhan üzerinden

yapılacak öyle bir yolculuk aylar sürerdi. Yol boyunca besi hayvanları için bol bol otlak bulunsa da su kaynakları azdı ve kuru mevsim daha yeni başlamıştı. *Hayır, öyle bir yolculuğu düşünmek bile zırdelilik olur.*

Böylece geriye bir tek... karşı saldırı kalıyordu. Ani, ölümcül bir taarruzla Hissar ele geçirilebilirdi. Veya Sialk. Yıkık bir şehir, bozkır araziden daha çok savunma imkânı sunardı. Dahası Malazan filosu onlara destek verebilirdi – *Pormqual ahmağın teki olabilir ama Amiral Nok hiç de öyle değil.* 7. Ordu kendi kaderine terk edilemezdi zira o olmadan isyanı çabucak sonlandırma umutları suya düşerdi.

Lakin şimdilik Coltaine'in Dryj Pınarı'na gittiği belliydi ve aralarındaki mesafeye rağmen Duiker konvoy oraya varmadan çok önce onlara yetişeceğini tahmin ediyordu. Malazanların şu anki en büyük ihtiyacı suydu. Kamist Reloe da bunun farkındaydı. Coltaine'i hiçbir komutanın arzulamadığı bir pozisyon olan öngörülebilirliğe kıstırmıştı. Yumruk'un seçenekleri ne kadar azalırsa durum o kadar vahim hâle gelirdi.

Duiker yola devam etti. Dökün tü bezeli patikayı izlerken batıya doğru yavaş yavaş alçalan güneş kayıtsızlığıyla tarihçiye kendini önemsiz, umutlarını ve korkularını da anlamsız hissettirdi. Yer yer, aldığı yaralardan can verip de özensizce yol kenarına atılmış bir mültecinin yahut askerin ölüsüyle karşılaştı. Güneş cesetleri şişirmiş, ciltlerini koyu kırmızıya ve alacalı siyaha çevirmişti. Cenazelerini gömmeden arkalarında bırakmak konvoydakiler için zor olmalıydı. Duiker o derbeder kuvvetin çaresizliğini hisseder gibiydi.

Günbatımından bir saat önce iç kesimlere doğru yarım fersah uzakta bir toz bulutu belirdi. Tarihçi bulutun Dryj Pınarı'na son sürat gitmekte olan Tithan atlı savaşçılarından çıktığını tahmin etti. Coltaine ile yanındakiler huzur bulamayacaklardı. Kampın piketleri* at sırtında düzenlenen yıldırım gibi akınlarla taciz edilecek, ani baskınlarla besi hayvanları kaçırılacak, mülteci arabalarına yanan oklar atılacaktı. Kısacası gece aralıksız bir korku içinde geçecekti.

* Orj. *picket*; Bir askeri kampa düzenlenebilecek düşman saldırılarına karşı ileri mevzilere kurulan ve bir yahut daha fazla nöbetçiyle donatılan gözlem/savunma noktası. –*çn*

Tarihçi, Tithanların yavaşça arayı açmalarını seyrederken bitkin bineğini eşkine geçirdi. Kabileli binicilerin yanlarında yedek atlar olduğu kesindi ve Duiker'in onlardan önce Coltaine'e ulaşması için kendi atını öldüresiye yorması gerekecekti. Ulaştığında da onları kaçınılmaz hakkında bilgilendirmekten başka bir şey yapamayacaktı. *Coltaine neyle karşı karşıya olduğunu zaten biliyordur. Biliyordur çünkü bir zamanlar o da asi bir reis olarak at bindi ve ricat hâlindeki bir İmparatorluk ordusunu Wickan düzlüklerinde kovaladı.*

Düzenli bir tırısla yoluna devam ederken önündeki gecenin zorluklarını düşündü: düşman hatlarından geçiş, Yedinci'nin sinirleri altüst durumdaki sınır nöbetçilerine habersiz yaklaşmak. Konuya kafa yordukça şafağı görecek kadar sağ kalabileceğine gitgide daha az ihtimal verir oldu.

Kızıl gökyüzü çöllere özgü o anilikle kararak havayı kuruyan kan rengine boyadı. Duiker son ışığı kaybetmeden saniyeler önce arkasına göz atma fırsatı yakaladı. Orada güneye ilerledikçe fark edilecek kadar genişleyen benekli bir bulut gördü. Rüzgâr engin bir ormanın sınırındaki huş yapraklarını yukarı aşağı oynatıyormuşçasına bulutun içi yüz bin soluk yansımayla ışıldar gibiydi. Sayıları milyonları bulan kepgüveler kan kokusunu takip ederek Hissar'ı arkalarında bırakmışlardı.

Duiker kendi kendine onları güdüleyen şeyin şuursuz bir açlık olduğunu söyledi. Kendi kendine göğü dolduran o kabarık buluttaki izlerin, lekelerin ve bulanıklıkların tesadüfen bir çehre şeklini aldığını söyledi. Sonuçta Hood'un varlığını somutlaştırmaya ihtiyacı yoktu. Aynı şekilde melodramatik bir tanrı olarak tanınmazdı – hatta ironiktir ki Ölüm Tanrısı'nın mütevazı olduğu söylenirdi. Duiker'in gördükleri sadece korkunun ürünü, anlamsız olaylardan sembolik anlamlar çıkarmaya yönelik son derece insansı bir ihtiyaçtı. *Daha fazlası değil.*

Tarihçi atını topuklayarak tekrar eşkine çıkardı ve gözlerini bir kez daha önündeki derinleşen karanlığa dikti.

Felisin alçak yükseltinin zirvesinden havzanın kıpır kıpır tabanını seyrediyordu. Sanki deliliğin kıskacı şehirlerden, erkeklerin ve kadınların zihinlerinden dışarı yayılıp doğal dünyayı kirletmişti.

Alacakaranlığın çöküşüyle o ve iki yoldaşı geceki yürüyüş için kamplarını toplamaya hazırlanırlarken, havzanın kumu yağmur damlalarının düştüğü bir göl gibi titreşmeye başlamıştı. Her biri siyah ve Baudin'i başparmağı kadar iri olan kınkanatlar ortaya çıkmaya başlamış, yerde gezinirken yarattıkları ışıltılı halı kısa sürede çölü boydan boya kaplamıştı. Sayıları binlere, ardından yüz binlere ulaşmasına rağmen hep beraber tek bir amaç doğrultusunda hareket ediyorlardı. Heboric her zamanki âlimliğiyle böceklerin hedefini belirlemeye gitmişti. Genç kız onun böcek ordusunun karşı kenarından dolaşmasını ve bir sonraki sırtın arkasında gözden kaybolmasını seyretmişti.

O zamandan beri yirmi dakika geçmişti.

Genç kızın yanında çömelen Baudin önkollarını büyük sırt çantasına dayayarak koyulaşan alacakaranlığı delmek için gözlerini kısıyordu. Felisin onun giderek artan tedirginliğini sezse de ortak kaygılarını dile getirecek kişinin kendisi olmayacağına karar vermişti. Heboric'in neyin önem taşıyıp neyin taşımadığı anlayışına şaşmadığı zamanlar yok değildi. Acaba yaşlı adam sahiden de ayak bağı mıydı?

Yüzündeki şişlikler görmesine ve duymasına fırsat verecek kadar inmişti ama sanki kansineği larvaları derisinin altında bir şey, görünümünü bozmakla yetinmeyip ruhunu da lekeleyen bir çürüme bırakmışçasına geride daha derin bir acı kalmıştı. Genç kızın içinde bir zehir vardı. Uykuları kan tasavvurlarıyla, hiç durmadan akarak onu gündoğumundan günbatımına kadar gemi enkazı gibi sürükleyen kıpkırmızı bir nehirle doluydu. Kafatas'tan kaçalı altı gün olmuştu ve Felisin'in bir parçası bir sonraki adımlarını iple çekiyordu.

Baudin homurdandı.

Tekrar ortaya çıkan Heboric onların konumuna doğru havzanın kenarı boyunca muntazam adımlarla koştu. Bodur ve kambur hâliyle çocuk masallarından fırlamış bir ogreye benziyordu. Sanki ellerinin bulunması gereken yerdeki küt yumrular havaya kalkıp dişlerle bezeli ağızları meydana çıkaracaktı. *Çocukları korkutacak öyküler. Rahatlıkla öyle şeyler yazabilirim. Hayal kurmama bile gerek yok. Çevremde gördüklerimi anlatsam yeter. Yaban domuzu dövmeli ogrem Heboric. Eskiden bir kulağının dundu-*

ğu yerde artık kırmızı bir yara izinin olduğu, saçlarının büzüşmüş deriden karmakarışık ve hayvansı bir tarzda uzadığı Baudin. Bu ikisinden daha dehşet verici bir çift zor bulunur.

Yaşlı adam yanlarına varınca diz çöküp kollarını sırt çantasının kayışlarından geçirdi. "Olağanüstü," diye mırıldandı.

Baudin yine homurdandı. "Etraflarından dolaşabilir miyiz peki? O böceklere bata çıka aralarından geçecek değilim, Heboric."

"Ah evet, orası kolay. Bir sonraki havzaya göç ediyorlar, o kadar."

Felisin burun kıvırdı. "Olağanüstü bulduğun şey bu mu?"

"Evet," dedi eski rahip, Baudin'in çanta kayışlarını kısaltmasını seyrederken. "Yarın gece bir sonraki derin kumluğa geçecekler. Anlıyor musunuz? Bizim gibi onlar da batıya gidiyorlar ve yine bizim gibi denize ulaşacaklar."

"Ya sonra?" diye sordu Baudin. "Yüzecekler mi?"

"Hiçbir fikrim yok. Daha büyük ihtimalle arkalarına dönüp diğer kıyıya yollanacaklar."

Baudin kendi sırt çantasını takıp doğruldu. "Bir kadehin ağzında gezinen bir böcek gibi," dedi.

Beneth'le geçirdiği son akşamı hatırlayan Felisin ona kısa bir bakış attı. Beneth o gece Bula'nın mekânındaki masasında oturarak maşrapasının ağzında gezinen sinekleri izliyordu. Bu Felisin'in aklına getirebildiği birkaç anıdan biriydi. *Beneth, sevgilim, Kafatas'ı turlayan Sinek Kral. Baudin onu çürümeye terk etti; o yüzden benimle göz göze gelmiyor. Haydutlar asla doğru dürüst yalan söyleyemezler. Günün birinde bunun bedelini ödeyecek.*

"Beni izleyin," diyen Heboric yola koyuldu. Yürürken ayakları kuma battığı için kollarının ucundakilere benzer çotukların üstünde yürüyormuş gibi bir izlenim yaratıyordu. Güne daima dinç başlar, yaşlı ve grubun en nahif üyesi olduğunu çürütmek istercesine Felisin'e abartılı gelen bir enerji sergilerdi. Gecenin son üçte birlik kısmındaysa başını önüne eğerek ve ayaklarını sürüyerek onların yedi sekiz yüz adım gerisinden gelir, yanında neredeyse cüce kaldığı çantanın ağırlığıyla yalpalar dururdu.

Baudin'in kafasında bir harita var gibiydi. Onlara verilen bilgiler doğru ve isabetli çıkmıştı. Çöl insanı tüketen cansız ve ölümcül bir bariyer gibi görünse de su bulmak mümkündü. Ka-

yalık çıkıntılarda pınarların beslediği birikintileri veya hiç karşılaşmadıkları hayvanların ayak izleriyle çevrili çamur çukurlarını bir karış veya daha az kazdıklarında hayat verici su çıkıyordu.

Yanlarına on iki gün, yani sahile kadarki yolculuk için gerekenden iki gün daha fazla yetecek kadar erzak almışlardı. Fark büyük olmamakla birlikte idare etmekten başka çareleri yoktu. Yine de zayıf düşüyorlardı. Her gece güneşin batışı ile doğuşu arasındaki saatlerde daha az mesafe katediyorlardı. Havasız tünellerde çalışarak Kafatas'ta geçirdikleri aylar bünyelerindeki elzem bir rezervi eksiltmişti.

Bu dile getirilmese de bariz bir gerçekti. Zaman, yani Hood'un en sabırlı hizmetkârı fırsat kollayarak peşlerinde geziyordu. Her gece biraz daha geri kalıyorlar, yaşama azminin derin bir huzura teslim olduğu yere biraz daha yaklaşıyorlardı. *Pes etmenin hoş bir vaadi var. Fakat bunu fark etmek bir yolculuk gerektiriyor. Ruhun yapacağı bir yolculuk. Hood'un Kapısı'na kadar yürüyemezsin; sis dağıldığı zaman onu karşında bulursun.*

"Aklından ne geçiyor, evlat?" diye sordu Heboric. İki sırt hattını aşıp kurumuş bir çanağa gelmişlerdi. Yukarıdaki yıldızlar demir çiviler gibiydi. Ay henüz doğmamıştı.

"Bir bulutta yaşıyoruz," diye yanıtladı genç kız. "Hem de hayatımız boyunca."

Baudin homurdandı. "Bunu sana durhang söyletiyor."

"Böylesine şakacı olduğunu bilmezdim," dedi Heboric, adama.

Baudin sesini kesti. Felisin kendi kendine sırıttı. Haydut gecenin geri kalanı boyunca fazla konuşmayacaktı. Alaya alınmayı pek iyi karşılamazdı. *Bir dahaki sefere boyunun ölçüsünü almak gerektiğinde bunu aklımda tutmalıyım.*

"Özür dilerim, Baudin," dedi Heboric az sonra. "Felisin'in söylediğinden rahatsız oldum ve acısını senden çıkardım. Dahası kasıtlı olsun veya olmasın, esprin hoşuma gitti."

"Boşuna uğraşma," deyip iç geçirdi Felisin. "Bir katır somurtmayı eninde sonunda bırakır ama onu öyle yapmaya zorlayamazsın."

"Demek," dedi Heboric, "dilinin şişliği inmişse de zehir kalmış."

Genç kız irkildi. *Bunun ne kadar doğru olduğunu bir bilsen.*

Şuursuz kınkanatları geride bıraktıkları için artık yegâne yoldaşları çanağın çatlak yüzeyinde uçuşan rhizanlardı. Dosiilerin isyan ettikleri gece Batar Göl'ü geçtiklerinden beri hiç kimseyle karşılaşmamışlardı. Yüksek alarmlar ve telaşlı takipler yerine, kaçışları hiçbir etki yaratmamıştı. Bu durum Felisin için o gecenin dramına her nedense acınası bir hava katmaktaydı. Kendilerine biçtikleri tüm öneme rağmen idrak edemeyecekleri kadar büyük bir fırtınadaki kum zerrelerinden farkları yoktu. Böyle düşünmek genç kızın hoşuna gitti.

Mamafih endişelenmek için sebepleri yok değildi. Eğer ayaklanma anakaraya yayıldıysa sahile vardıklarında asla gelmeyecek bir tekneyi bekleyerek can verebilirlerdi.

Yıldız ışığında gümüş rengi parlayan ve tırtıklı biçimiyle devasa bir yılanın omurgası gibi görünen bir dizi alçak kayalığa ulaştılar. Kayalık sırtın ötesinde dalgamsı bir kum sahası yayılıp gidiyordu. Elli adım kadar ilerideki kumullardan bir şey yükseliyordu. Cisim devrik bir ağaç veya mermer sütun gibi eğri duruyordu ama yaklaştıkça küt ve çarpık olduğu anlaşılıyordu.

Örümcek ısırmış bir dansçıyı takip edercesine kıvrılarak esen hafif bir rüzgâr kumları hışırdattı. Kalkan kumlar yolcuların inciklerini okşadı. Eğri sütun –veya her neyse– Felisin'in ilk başta tahmin ettiğinden daha uzak çıktı. Zihninde yeni bir ölçek algısı oluşan kızın nefesi dişlerinin arasından dışarı tıslադı.

"Al benden de o kadar," diye cevaben fısıldadı Heboric.

Aradaki mesafe elli adım değildi. Daha ziyade beş yüzdü. Rüzgârın bulandırdığı yüzey onları kandırmıştı. Havza düz bir toprak parçası olmayıp yavaş yavaş alçalan, sonra cismin etrafında tekrar yükselen engin ve sığ bir çukurdu. Bu idraki bir baş dönmesi izledi.

Abideye ulaştıklarında ayın tırpanı güney ufkunun üzerine yükselmişti. Baudin ile Heboric dillendirilmeyen bir uzlaşmayla sırt çantalarını indirdiler. Yere oturup kendisininkine yaslanan haydut daha şimdiden önlerinde kule gibi yükselen sessiz abideye karşı ilgisizdi.

Heboric çantasından feneri ve kav kutusunu çıkardı. Bir araya yığılı kömürlere üfledi, sonra bir kav yakıp onu fenerin kalın

fitilini tutuşturmakta kullandı. Herhangi bir yardım girişiminde bulunmayan Felisin yaşlı adamın bu işi elsiz bileklerinin görünürdeki yetersizliğine ters düşen bir maharetle halletmesini huşuyla seyretti.

Bir kolunu fenerin sapına geçiren eski rahip yerden kalktı ve koyu abideye yaklaştı.

Elli adam el ele verse yapının tabanını kuşatamazdı. Eğrilik yedi sekiz adam boyu yukarıda, toplam uzunluğun yaklaşık beşte üçlük kısmındaydı. Ayın renksiz ışığının koyu griye boyadığı taş hem kırışık hem de cilalı görünüyordu.

Heboric gelip önünde durduğunda fenerin aydınlığı taşın yeşil olduğunu ortaya koydu. Felisin adamın başını kaldırarak yukarıya doğru göz gezdirmesini seyretti. Eski rahip bunun ardından öne çıktı ve bir çotuğunu yüzeye bastırdı. Hemen ardından geri çekildi.

Baudin su içerken tulumun içindeki suyun sesi geldi. Felisin elini uzattı ve haydut az sonra tulumu ona aktardı. Heboric geri gelirken kumlar hışırdadı. Eski rahip yanlarına çömeldi.

Felisin tulumu ona sundu. Başını iki yana sallayan Heboric'in kurbağayı andıran yüzü sıkıntılı bir ifadeyle buruşmuştu.

"Şimdiye dek gördüğün en büyük sütun bu mu, Heboric?" diye sordu kız. "Aren'de bir kolon olduğunu duymuştum. Yirmi adam boyundaymış ve bir ucundan diğerine kadar sarmal şeklinde oyulmuşmuş. Beneth onu bir keresinde tarif etmişti."

"Ben gördüm," diye söylendi Baudin. "Bunun kadar geniş değildi ama belki daha bile yüksekti. Bu neden yapılmış, Rahip?"

"Yeşim taşından."

Baudin ilgisizce homurdansa da Felisin adamın gözlerinin hafifçe aralandığını gördü. "Eh, daha uzununu gördüm. Daha genişi—"

"Kapa çeneni, Baudin," diye çıkışan Heboric kollarını gövdesine doladı ve haydudu çatılı kaşlarının altından süzdü. "Bu bir kolon değil," diye fısıldadı. "Bir parmak."

Göğü sinsice ele geçiren şafak araziye gölgeler düşürdü. O yeşimden oyulmuş parmağın ayrıntıları yavaş yavaş alacakaranlıktan kurtuldu. Derideki kabarıklıklar ve kıvrımlar, ayadaki

helezonlar topyekûn görünür hâle geldi. Aynı şey tam altındaki kumlarda bulunan bir tümsek için de geçerliydi – başka bir parmak.

Parmaklar ele. El kola. Kol gövdeye... Felisin bu silsilenin mantığına rağmen ihtimal veremiyordu. Öyle bir şey yapılamazdı. Yapılsa bile dik duramaz veya tek parça hâlinde kalamazdı. Bir el tamam. Fakat bir kol, bir gövde... Mümkünatı yoktu.

Gecenin karanlığı geçerken tek kelime bile etmeksizin kıpırtısız bekleyen Heboric kollarını hâlâ açmamıştı. Gerçekleşen temasın anısı acı veriyormuşçasına yapıya değdirdiği bileğini koltuk altına kıstırmıştı. Artan ışıkta ona bakarken Felisin yaşlı adamın dövmelerine bir kez daha şaştı kaldı. Her nasılsa daha bir derinleşmiş, daha bir netleşmiş gibi görünüyorlardı.

Baudin nihayet ayağa kalktı ve parmağın dibine yakın bir noktaya –gölgelerin en çok kalacağı yere– iki küçük çadır kurmaya başladı. Upuzun abideyi bir ağaç gövdesinden fazlası değilmişçesine göz ardı etti ve ilk çadırın köşelerindeki pirinç halkalardan geçirdiği uzun ince kazıkları kumun mümkün olduğunca derinlerine saplamakla uğraştı.

Güneş yükseklere tırmanırken hava turuncu bir ton kazandı. Felisin göğün bu rengini adada daha önce de görmesine rağmen böyle bir yoğunluk hatırlamıyor, demir kadar acı tadını alır gibi oluyordu.

Baudin ikinci çadıra girişirken Heboric nihayet canlandı. Başını kaldırıp havayı kokladı, sonra da gözlerini kısarak yukarı baktı. "Hood aşkına!" diye homurdandı. "Bu kadarı yetmedi mi?"

"Ne var?" diye öğrenmek istedi Felisin. "Sorun ne?"

"Bir fırtına çıkmış," dedi eski rahip. "Bu Otataral tozu."

Çadırların oradaki Baudin durakladı. Bir elini omzunda gezdirdi, ardından avucuna bakarak kaşlarını çattı. "Yere çöküyor," dedi.

"Çadırlara girsek iyi—"

Felisin dudak büktü. "Sanki öyle yapmanın bir yararı dokunacak da! Unuttun mu bilmem ama o şeyi aylarca topraktan çıkardık. Bize her ne etkisi olacaksa çoktan oldu."

"Kafatas'tayken gün sonunda yıkanabiliyorduk," diyen He-

boric bir kolunu erzak çantasının kayışına takıp onu çadırlara doğru sürükledi.

Felisin yaşlı adamın diğer çotuğu –abideye dokunanı– hâlâ diyaframına sıkıca bastırdığını fark etti.

"Peki sence yıkanmak bir fark yaratıyor mudur?" diye sordu. "Eğer yaratsaydı neden orada çalışan her büyücü ölüyor veya deliriyordu? Sağlıklı düşünmüyorsun, Hebo—"

"Öyleyse orada otur," diye tersleyen yaşlı adam eğilerek ilk çadıra girdi ve çantayı peşinden içeri çekti.

Felisin dönüp Baudin'e göz attı. Omuz silken haydut acele etmeden ikinci çadırı hazırlamaya devam etti.

Felisin iç geçirdi. Bitkin olmasına rağmen uykusu gelmemişti. Çadıra girerse muhtemelen gözlerini kapatmadan orada öylece yatacak ve yukarısındaki brandanın dokumasını inceleyecekti.

"En iyisi içeri gir," dedi Baudin.

"Uykum yok."

Haydut bir kedininki gibi akıcı bir hareketle genç kızın yanına yaklaştı. "Uykunun olup olmaması umurumda değil. Güneşin altında oturmak seni susatır. Yani daha çok su içersin. Yani bize daha az kalır. Yani seni dizime yatırmadan önce şu kahrolası çadıra gir, çocuk."

"Beneth burada olsaydı benimle böyle—"

"Pezevenk geberdi!" diye hırıldadı Baudin. "Umarım Hood onun o kokuşmuş ruhunu en derin cehennem çukuruna atar!"

Felisin dişlerini gösterdi. "Bakıyorum da *artık* pek cesursun – ama Kafatas'ta ona diklenmeye cesaretin yoktu."

Baudin kızı örümcek ağına yakalanmış bir kansineğini inceler gibi inceledi. "Belki de vardı," deyip kurnazca sırıttı, hemen sonra da arkasına döndü.

Ürperen Felisin haydudun diğer çadıra gitmesini ve diz çöküp içeriye emeklemesini seyretti. *Beni kandıramazsın, Baudin. Ara sokaklarda sürten bir köpektin ve değişen tek şey o sokakları arkanda bırakman oldu. Bizimle gelseydi Beneth'in ayaklarına kapanırdın.* Kafa tutarcasına bir dakika daha bekledikten sonra kendi çadırına girdi.

Döşeğini açıp üstüne uzandı. Uyuma hevesi, uyumasını engellemekteydi. Biraz durhang veya bir testi şarap hasreti çekerek

brandanın dokumasındaki koyu kusurlara gözünü dikti. Rüyalarının kıpkırmızı nehri koruyucu ve kollayıcı bir kucak hâline gelmişti. Hafızasında o imgenin bir yankısını ve ona eşlik eden bütün hisleri canlandırdı. Nehir bir gaye doğrultusunda mütemadiyen ve yılmadan akardı; Felisin sıcak akıntılarındayken onun gayesini anlamaya yaklaştığını hissederdi. Cevabı yakında keşfedeceğinin ve edindiği bilgiyle dünyasının değişeceğinin, şimdikinden çok daha fazlası hâline geleceğinin bilincindeydi. O zaman tombul, hımbıl ve kullanılıp atılmış, gelecek tasavvuru on yıllarla ölçülmesi gerekirken günlere indirgenmiş, kendi kendine ancak alaycı bir ironiyle genç diyebilen bir kız olmaktan çıkacaktı.

Rüyasının ona ettiği tüm vaatlere rağmen kendini aşağılamanın bir değeri, uyuduğu ve uyanık geçirdiği saatler –olanlar ve olabilecek olanlar– arasında bir kontrpuan vardı. Gerçek ile hayal edilen arasında bir gerilim mevcuttu – veya en azından Heboric her baktığını küçümseyen eleştirel gözüyle böyle bir yorumda bulunurdu. İnsan doğasının âlimi o doğayı horgörüyordu. Genç kızın alınyazısına dair fikirleriyle alay ederdi ve Felisin'in rüyada somut bir anlam olduğu inancı ona horgörüsünü dillendirmesi için bir sebep sunardı. *Bir sebebe ihtiyaç duyduğu da yok ya. Ben kendimden nefret ediyorum ama o diğer herkesten nefret ediyor. Hangimiz daha büyük bir kayba uğradık?*

Felisin sersem gibi uyandı. Kurumuş ağzında pas tadı vardı. Hava pütürlüydü ve brandadan kurşuni renkte loş bir ışık sızıyordu. Dışarıda toplanıldığını duydu. Heboric kısaca mırıldandı, Baudin onu bir homurtuyla yanıtladı. Genç kız gözlerini yumup kendisini uykusu boyunca taşımış o mütemadi, akıcı nehri hayalinde canlandırmaya çalışsa da başaramadı.

Doğrulup otururken eklemlerinin sızlamasıyla yüzünü ekşitti. Aynı şeyi ötekilerin de tecrübe ettiklerinin farkındaydı. Heboric bunun bir tür besin yetersizliğinden kaynaklandığı görüşündeydi ama o besinin ne olabileceğini çözememişti. Yanlarında kurutulmuş meyve, tütsülenmiş katır eti parçaları ve tugla sertliğinde koyu bir Dosin ekmeği vardı.

Felisin ağrıyan kaslarla çadırdan dışarı emekleyerek serin sa-

bah havasına çıktı. İki adam erzak paketlerini önlerine dizmiş karınlarını doyuruyordu. Fazla yiyecekleri kalmamıştı. Tek istisna tuzlu olduğu için genellikle onları susuzluktan kırıp geçiren ekmekti. Heboric ekmeğe öncelik verip ilk birkaç günde –hâlâ kuvvetliyken ve susuzluk çekmezken– tüketmelerinde ısrar etmişti ama ne Felisin ne de Baudin ona kulak asmıştı. Eski rahip de nedense bir sonraki öğünlerinde bu fikirden caymıştı. Felisin öyle yaptığı için onunla alay ettiğini hatırlıyordu. *Demek kendi tavsiyene uyasın yok, ha, ihtiyar?* Lakin tavsiyesi doğru çıkmıştı. Tuz yüklü ölümcül sahile vardıkları zaman yanlarında daha da tuzlu ekmek ile susuzluklarını bastıracak çok az su olacaktı.

Belki onu dinlemememizin sebebi hiçbirimizin sahile ulaşabileceğimize inanmamasıydı. Belki Heboric de o ilk öğünün ardından aynı karara vardı. Gel gör ki ben o kadar ilerisini düşünmüyordum, değil mi? Tüm bunların beyhudeliğini bilgece kabullendiğim falan yoktu. Tavsiyeyi sırf garezimden alaya alıp kulak ardı ettim. Baudin'e gelince... Eh, kafası çalışan suçlulara nadiren rastlanırdı ve Baudin hiç de nadir biri değildi.

Kahvaltıya katılan Felisin tütsülenmiş eti yutmak için tulumdaki ılık sudan ilave bir yudum içtiğinde hedef olduğu bakışları görmezden geldi.

Yemeyi bitirdiğinde Baudin yiyecekleri tekrar paketledi.

Heboric iç geçirdi. "Bizim gibi üçlü zor bulunur!" dedi.

"Birbirimizden hoşlanmamamızı mı kastediyorsun?" diye bir kaşını kaldırarak sordu Felisin. "Şaşırmaman gerekir, ihtiyar," diye sözlerini sürdürdü. "Belki farkına varmamışsındır ama hepimiz de o veya bu açıdan kusurluyuz. Öyle değil mi? Tanrılar biliyorlar ya, itibarsızlaşmama yeteri kadar sıkça dikkat çektin. Baudin de bir katilden fazlası değil – kardeşlik ayaklarını bir kenara bıraktı. Üstüne üstlük zorbanın teki. Bu da aslında bir korkak olduğu anlamına gelir..." Çantaların başında çömelerek kendisini ifadesizce süzen adama göz atıp tatlı bir tebessüm etti. "Değil mi, Baudin?"

Adam karşılık vermeyip belli belirsiz çatılmış kaşlarla kızı inceledi.

Felisin dikkatini tekrar Heboric'e yöneltti. "Senin kusurların yeterince açık – bahsetmeye bile değ—"

"Boşa nefes tüketme, evlat," diye mırıldandı eski rahip. "On beş yaşındaki bir kızın bana eksikliklerimi söylemesine ihtiyacım yok."

"Ruhbanlığı neden bıraktın, Heboric? Herhalde bağışları yürüttüğündendir. Onlar da ellerini kestiler ve seni tapınağın arkasındaki çöp yığınına attılar. Öyle bir durumda kim olsa tarih yazmayı meslek edinir."

"Gitme zamanı," dedi Baudin.

"Ama daha soruma cevap vermedi."

"Bence verdi, çocuk. Artık çeneni kapa. Bugün diğer çantayı o değil, sen taşıyacaksın."

"Makul bir teklif ama hayır, teşekkürler."

Baudin suratını asarak doğruldu.

"Boş ver," diyen Heboric kollarını kayışlara geçirmeye gitti. Felisin alacakaranlıkta yeşim parmağa dokunmuş çotuğu ilk kez gördü. Kolun ucu kızarmış, büzüşük deri şişerek gerilmişti. Bilek ucunu kaplayan dövmeler orayı neredeyse kapkara etmişti. Genç kız işte o zaman yaşlı adamın vücudundaki bütün gravürlerin koyulaşmış, sarmaşıklar gibi her yeri kaplamış olduğunun farkına vardı.

"Sana ne oldu böyle?"

Heboric ona göz attı. "Keşke bilseydim."

"O heykele dokununca bileğin yanmış."

"Yanmadı," dedi yaşlı adam. "Yine de Hood öpmüş gibi acıyor. Sihir Otataral kumuna gömülerek serpilebilir mi? Otataral sihir doğurabilir mi? Bunlardan hiçbirine verecek bir cevabım yok, kızım."

"Eh," diye söylendi Felisin, "o kahrolası şeye dokunman aptalcaydı. Oh olsun."

Baudin yorum yapmadan yola koyuldu. Felisin de Heboric'e daha fazla aldırış etmeyip haydudun peşine takıldı. "Bu gece önümüzde bir su çukuru var mı?" diye sordu

İriyarı adam homurdandı. "Bunu payına düşenden fazlasını içmeden önce sormalıydın."

"Eh, öyle bir şey yapmadım. Var mı?"

"Dün yarım gece kaybettik."

"Yani?"

"Yanisi yarın akşama kadar su yok." Yürürken başını çevirip kıza baktı. "O yudumu saklamadığına pişman olacaksın."

Felisin cevap vermedi. Tekrar su içme vakti geldiğinde onurlu davranmaya hiç niyeti yoktu. *Onur ahmaklar içindir. Onur ölümcül bir kusurdur. Onurlu davranayım derken ölmeyeceğim, Baudin. Heboric zaten ölüyor olsa gerek. Suyumuzu ona içirip de heba etmeyelim.*

Genç kızın peşi sıra ağır aksak yürüyen eski rahibin ayak sesleri saatler geçtikçe geride kaldı. Felisin yolculuğun sonunda bu Kraliçe'nin belası adanın batı kıyısında durarak denize bakacak yegâne kişilerin kendisi ve Baudin olacağına hükmetti. Acizler daima yol kenarına terk edilirlerdi. Bu Kafatas'ın ilk kuralı, dahası Felisin'in köle gemilerine doğru yürürken Unta sokaklarında öğrendiği ilk dersti.

O zamanki saflığıyla Baudin'in Leydi Gaesen'i öldürmesine ayıplanacak bir dehşet eylemi gözüyle bakmıştı. Haydut aynı şeyi bugün yapsa –Heboric'in çilesine son verse– gözünü bile kırpmazdı. *Amma uzun bir yolculuk. Nerede sona erecek ki?* Kan nehrini düşündü ve bu düşünce içini ısıttı.

Baudin'in tahmini doğru çıktı. Geceki yolculukları bir su çukurunda sonlanmadı. İriyarı adam kamp yeri olarak rüzgârla yontulmuş kireçtaşı çıkıntılarla çevrili, kumluk bir alanı seçti. Alan ağarmış insan kemikleriyle bezeliyse de Baudin çadırları kurarken onları bir kenara atıp geçti.

Felisin sırtı kayaya dönük olarak oturdu ve Heboric'in az önce katettikleri düzlüğün karşı ucunda belirmesini bekledi. Eski rahip daha önce hiç bu kadar geri kalmamıştı –düzlük bir fersahın üçte biri genişliğindeydi– ve şafak ilerideki ufuk hattını kızartırken genç kız orada bir yerde Heboric'in cansız bedeninin yatıp yatmadığını merak etti.

Baudin gelip yanına çömeldi. "Sana erzak çantasını taşımanı söylemiştim," derken gözlerini kısarak doğuya baktı.

Yani yaşlı adama acıdığından değil. "Anlaşılan gidip o çantayı bulman gerekecek."

Baudin doğruldu. Uzun bir süre doğuya bakarken etrafındaki hâlâ serin havada sinekler vızıldadı.

İriyarı adam fırlayıp gitti. Kayaları aşıp da tempolu bir koşu tutturunca genç kızın ağzı açık kaldı. İlk defa Baudin'den ciddi ciddi korktu. *Erzak biriktiriyormuş – gizli bir su tulumu var. Başka türlü bu kadar dinç olamaz.* Çabucak ayağa kalkıp diğer çantaya koştu.

Çadırlar kurulmuş, içlerine döşekler serilmişti. Çanta yakında sönük bir bohça gibi duruyordu. Felisin içinde ilkyardım malzemelerinin bulunduğunu bildiği bir çıkın, daha önce hiç görmediği eski püskü bir kav kutusu *–Baudin'inki–* ve dipteki bir kenara dikili bir kulağın altında küçük, yassı bir geyik postu paket buldu.

Çantada ne su tulumu ne de gizli erzak cepleri vardı. Felisin'in hayduda duyduğu korku açıklanamaz bir şekilde arttı.

Genç kız çantanın yanındaki yumuşak kumlara oturdu. Az sonra elini gizli pakete uzattı ve bağlarını gevşetip onu açtı. Kaliteli bir hırsızlık âletleri seti ortaya çıktı: muhtelif maymuncuklar, minyatür testereler ve törpüler, balmumu topakları, incecik öğütülmüş tozla dolu ufak bir kese ve de sökülmüş iki stilet.* Silahların keskin, geniz yakıcı bir koku yayan iğnemsi yalımları koyu maviye boyanmıştı. Cilalı kemik saplarda koyu lekeler vardı. Parçalara ayrılmış mafsallı küçük kabzalar X biçimli bir el kundağı oluştururken delikli demir topuzlar kurşun çekirdeklerle ağırlaştırılmıştı. *Fırlatma bıçakları. Bir suikastçının silahları.* Paketteki son nesne deri bir ilmiğe sokulmuştu: Büyük bir kedinin kehribar sarısı ve pürüzsüz pençesi. Acaba pençenin yüzeyine görünmez bir zehir sürülmüş olabilir miydi? Eşya gizemli olduğu kadar meşumdu.

Felisin paketi tekrar sardı ve diğer eşyalarla beraber onu da yerine koydu. Doğudan sert ayak sesleri geldiğini duyunca doğruldu.

Kireçtaşı çıkıntıların arasında Baudin belirdi. Erzak çantası sırtında, Heboric kollarındaydı.

Haydut tıknefes bile olmamıştı.

"Suya ihtiyacı var," diyen Baudin kampa girip baygın adamı yumuşak kumlara yatırdı. "Şu çantayı aç, çocuk. Acele—"

Felisin yerinden kıpırdamadı. "Niye ki? Bizim suya daha çok ihtiyacımız var, Baudin."

---

* Sivri uçlu, düz, ince uzun bir hançer. –çn

İriyarı adam bir an durakladı, sonra kollarını kayışlardan çıkarıp çantayı önüne bıraktı. "Burada sen yatsaydın onun böyle konuşmasını ister miydin? Bu adadan ayrılır ayrılmaz kendi yollarımıza gidebiliriz. Ama şimdilik birbirimize muhtacız, çocuk."

"O ölüyor. İtiraf et."

"Hepimiz ölüyoruz." Baudin tıpayı çıkarıp tulumu Heboric'in çatlak dudaklarına dayadı. "İç, ihtiyar. Yut şu suyu."

"Ona kendi payından veriyorsun," dedi Felisin. "Benimkinden değil."

"Eh," dedi Baudin soğuk bir sırıtışla, "hiç kimse asilzadeliğinden şüphe etmez. Gerçi Kafatas'ta önüne gelene bacaklarını açman yeterli bir kanıttı ya."

"Öyle yaparak bizi canlı tuttum, piç kurusu."

"Herhalde kendini tombul ve tembel tuttun demek istiyorsun. Heboric'le yediklerimizin çoğu Dosii muhafızlara geçtiğim kıyaklardan geliyordu. Beneth senin gönlünü hoş tutmak için bize sadece artıklarını veriyordu. Sana dert yanmayacağımızın farkındaydı. Kendini bir şey sanmana gülerdi."

"Yalan söylüyorsun."

"Dediğin gibi olsun." Baudin sırıtmayı sürdürdü.

Heboric öksürerek gözlerini açtı, sonra onları şafağın ışığında kırpıştırdı.

"Keşke kendini görebilsen," dedi Baudin ona. "Bir buçuk metre uzaktan bakıldığında tek bir dövme gibisin – bir Dal Hon bağcısı kadar karasın. Bu kadar yakından her çizgiyi, Yaban Domuzu'nun her kılını seçebiliyorum. Çotuğunu bile kaplıyor – şişmiş olanı değil, diğerini. Al, biraz daha su—"

"Piç kurusu!" diye çıkıştı Felisin. Sularının son damlasının da yaşlı adamın ağzına akmasını seyretti. *Beneth'i ölüme terk etti. Şimdi de onun anısını zehirlemeye çalışıyor. İşe yaramayacak. Hayatta kalsınlar diye yapmam gerekeni yaptım ve bu gerçekten nefret ediyorlar – ikisi de. Ödediğim bedelin vicdan azabı içlerini kemiriyor. Baudin'in şimdi inkâr etmeye çalıştığı da bu. Vicdanıyla bağlarını koparıyor ki o bıçaklardan birini bana sapladığında hiçbir şey hissetmesin. Ölü bir asilzade daha. Bir Leydi Gaesen daha.*

Heboric'in gözlerine bakarak yüksek sesle konuştu. "Her gece rüyamda bir kan nehri görüyorum. O nehirde yüzüyorum. Siz

de yanımda oluyorsunuz ama sadece ilk başta çünkü ikiniz de o nehirde boğuluyorsunuz. Neye isterseniz inanın. Bütün bunları sağ atlatacak olan benim. Ben. Sadece ben."

Felisin iki adamı peşinden aval aval bakmaya bırakıp çadırına gitti.

Ertesi gece ay doğmadan bir saat evvel pınarı buldular. Görünmeyen bir çatlağın aşağıdan beslediği su kaynağı taş bir çöküntünün dibindeydi. Yüzey gri bir çamur tabakasıyla kaplı gibiydi. Baudin kenara kadar gitse de bir delik açmaya ve içeride birikmiş sudan içmeye kalkışmadı. Az sonra dermansızlıktan başı dönen Felisin omuzlarındaki erzak çantasını yere attı ve sendeleyerek gidip haydudun yanına diz çöktü.

Gri tabaka hafiften fosforluydu ve suda boğulmuş kepgüvelerden oluşuyordu. Kanatları açık yatan böcekler üst üste binerek bütün yüzeyi kaplamıştı. Felisin yüzen halıyı yana itmek için uzandı ama Baudin'in eli fırladığı gibi kızı bileğinden yakaladı.

"Kirlenmiş," dedi. "İçi ebeveynlerinin ölüleriyle beslenen kepgüve larvalarıyla kaynıyor."

Hood aşkına, yine mi larvalar? "Suyu bir bezle süzelim," dedi Felisin.

Adam başını iki yana salladı. "Larvalar zehir işeyip suyu onunla doldururlar. Böylece rekabetin önüne geçerler. Suyun içilebilir hâle gelmesi bir ay sürecek."

"Mecburuz, Baudin."

"İçersen geberirsin."

Gri balçığa gözünü diken Felisin'in arzusu boğazında ve zihninde yanan bir ateş gibi dayanılmazdı. *Olamaz. Bu su olmazsa ölürüz.*

Baudin arkasına döndü. Heboric de oraya varmıştı. Yaşlı adam kayalık yamaçtan aşağı inerken yalpaladı. Cildi gece kadar siyah olmakla beraber yaban domuzunun dövmeli hatları tepedeki yıldızları yansıtırcasına gümüşi bir ışıkla parlıyordu. Sağ bileğinin çotuğuna her ne enfeksiyon bulaşmışsa geçmeye başlamış, geride cerahatli ve çatlak bir deri bırakmıştı. Yaradan garip bir öğütülmüş taş kokusu yayılıyordu.

Eski rahibin hortlaktan farkı yoktu ve isterinin eşiğindeki

Felisin onun kâbus gibi görünümüne cevaben kahkahalara boğuldu. "Meydan'ı hatırlıyor musun, Heboric? Hani Unta'dakini? Hood'un müridi, sineklerle kaplı o rahip... aslında sineklerden başka bir şey değildi. Sana bir mesaj getirmişti. Peki şimdi ne görüyorum? Karşıma tepeden tırnağa kaplı bir adam çıkıyor – sineklerle değil, dövmelerle. Tanrılar farklı ama mesaj aynı. İşte onu görüyorum. Bırak Fener o derisi soyulan dudaklardan konuşsun, ihtiyar. Tanrının sözleri Hood'unkilerle aynı mı olacak? Dünya sahiden de bir dengeler topluluğu, kaderlerin ve yazgıların ebediyen bir o yana bir bu yana sallanması mı? Yaz Yaban Domuzu, Savaşın Kazma Dişli Çıkarıcısı, ne diyorsun?"

Yaşlı adam ona bakakaldı. Ağzı açılsa da oradan tek kelime çıkmadı.

"Ne dedin?" Felisin bir elini kulağına dayadı. "Duyduğum kanat vızıltıları mı? Yok daha neler!"

"Ahmak," diye homurdandı Baudin. "Kamp kuracak bir yer bulalım. Burası olmaz."

"Yoksa alametler içine sinmedi mi, katil? Senin gözünde bir anlam taşıdıklarını bilmezdim."

"Nefesini sakla, çocuk," dedi Baudin, taş yamaca doğru dönerek.

"Artık ne fark eder?" karşılığını verdi genç kız. "Hâlâ bir tanrının göz ucunda dans ediyorum ama sadece göstermelik olarak. Tüm seğirmelerimize rağmen çoktan öldük. Hood'un Yedi Kent'teki sembolü neydi? Burada ona Kukuletalı diyorlar, değil mi? Söyle bakalım, Baudin; Ölümün Efendisi'nin Aren'deki tapınağına oyulmuş sembol nedir?"

"Cevabı zaten biliyor gibisin," dedi Baudin.

"Kepgüveler, müjdeciler, çürüyen etin yiyicileri. Ölüler onlar için çürümenin nektarı, güneşin altında şişip yeşeren güldür. Hood bize Unta'daki Meydan'da bir söz verdi ve o sözü az önce tuttu."

Baudin peşinde bu sözlerle çöküntünün kenarına çıktı. Yükselen güneşin turuncuya boyadığı iriyarı adam dönüp aşağısındaki genç kıza baktı. "Kan nehrin buraya kadarmış o zaman," dedi alçak, keyifli bir sesle.

Felisin'in gözü karardı. Dizlerinin bağı çözüldü ve kıçüstü

yere düştü. Sert kayaca çarptığı kuyruk sokumu sarsıldı. Başını çevirip baktığında Heboric'in bir kulaç uzakta tortop yattığını gördü. Adamın giydiği mokasenlerin tabanları erimiş, haşat hâldeki kanlı deri açığa çıkmıştı. Yoksa çoktan ölmüş müydü? *Ölmemişse bile ölmüş kadar olmuş.* "Bir şeyler yap, Baudin."

Haydut ağzını açmadı.

"Sahile daha ne kadar var?" diye sordu genç kız.

"Ne fark eder?" diye az sonra cevapladı Baudin. "Tekne kıyıda üç dört gece devriye gezecekti, daha fazla değil. Sahile kadar en az dört günümüz var ve her saat daha da güçsüz düşüyoruz."

"Peki bir sonraki su kaynağı?"

"Aşağı yukarı yedi saatlik yürüyüş mesafesinde. Tabii bu hâlimizle on dört saati bulur."

"Dün gece epey dinç görünüyordun!" diye çıkıştı Felisin. "Heboric'i almak için koşup gittin. Bizim kadar susamışa da benzemiyor—"

"Kendi sidiğimi içiyorum da ondan."

"Ne yapıyorsun ne yapıyorsun?"

Haydut homurdandı. "Beni duydun."

"Tatmin edici bir cevap değil," diye kısa bir düşünmenin ardından karara vardı genç kız. "Sakın bana kendi bokunu da yediğini söyleme. O bile bu hâlini açıklamaya yetmez. Yoksa bir tanrıyla anlaşma mı yaptın, Baudin?"

"Öyle bir şeyin kolay olduğunu mu sanıyorsun? Hey, Düşler Kraliçesi, beni kurtarırsan sana hizmet ederim. Söyle bana, *senin* dualarından kaçı kabul edildi? Zaten ben kendimden başka hiç kimseye güvenmem."

"Yani henüz pes etmedin mi?"

Felisin yoldaşının cevap vermeyeceğini sandı. Fakat içine kapanmaya başladığı uzun bir dakikanın ardından Baudin kısa bir, "Hayır," ile onu kendine getirdi.

İriyarı adam çantasını çıkardı, sonra tekrar yamaçtan aşağı kaydı. Hareket tarzı Felisin'i ani bir korkuya sevk etti. *Bana tombul diyor, beni bir et parçasıymışım gibi süzüyor – Beneth gibi kullanmak için değil de bir sonraki öğününe bakar gibi.* Genç kız kalbi gümbür gümbür atarak gelecek ilk hamleyi, haydudun küçük ve hayvansı gözlerinde bir açlık parıltısını kolladı.

Baudin hamle yapmaktansa Heboric'in yanına çömeldi ve baygın adamı sırtüstü çevirdi. Üzerine eğilerek nefes alıp almadığını dinledi, ardından iç geçirerek yere oturdu.

"Ölmüş mü?" diye sordu Felisin. "Derisini sen yüz – ne kadar aç olursam olayım dövmeli kısımları yemem."

Baudin ona şöyle bir göz atsa da konuşmayıp eski rahibi yoklamaya devam etti.

"Ne yapıyorsun?" diye en sonunda sordu kız.

"Yaşıyor ve hayatta kalmamızı sağlayacak tek şey bu olabilir." Duraksadı. "Ne kadar alçaldığın beni ırgalamaz, çocuk. Yeter ki düşüncelerini kendine sakla."

Baudin eski rahibin çürüyen giysilerini çıkarıp atarak alttaki hayret verici dövme örüntüsünü gözler önüne serdi. Bunun ardından yer değiştirip kendi gölgesini arkasına aldı ve eğilip Heboric'in göğsündeki koyu desenleri incelemeye başladı. Aradığı bir şey vardı.

"Kalkık bir ense," dedi Felisin ruhsuzca. "Uçları aşağı bakıyor ve neredeyse birleşerek bir halka oluşturuyor. Bu halka bir çift domuz dişini çevreliyor."

Baudin ona kısık gözlerle dik dik baktı.

"Fener'in kutsal damgası," dedi kız. "Aradığın buydu, değil mi? Heboric aforoz edilmiş ama Fener hâlâ yüreğinde yaşıyor. Bu canlı dövmelerden o kadarı anlaşılıyor."

"Peki ya damga?" diye soğukkanlılıkla sordu Baudin. "Böyle şeyleri nasıl öğrendin?"

"Beneth'e bir yalan uydurmuştum," diye açıkladı Felisin, haydut Heboric'in kalabalık cildini bir kez daha incelerken. "Heboric'in bana arka çıkması gerekiyordu. Tarikatıyla ilgili ayrıntılara ihtiyacım vardı. Bana anlattı. Tanrıya sığınmaya niyetlisin."

"Aradığımı buldum," dedi Baudin.

"Ya şimdi? Başka bir insanın tanrısına nasıl erişeceksin, Baudin? O damgada bir anahtar deliği, maymuncukla açabileceği mukaddes bir kilit yok."

Bunu duyunca irkilen haydut parlayan gözlerini kızınkilere dikti.

Kılını bile kıpırdatmayan Felisin hiçbir şey belli etmedi.

"Sence Heboric ellerini nasıl kaybetti?" diye masumca sordu genç kız.

"Eskiden bir hırsızmış."

"Öyleymiş. Ama ellerini ondan aforoz almış. Anlarsın ya, bir anahtar varmış. Baş Rahip'in tanrısına olan kovanı. Sağ avucuna dövmeliymiş. Kutsal damgaya tutulması –esasen elin göğse koyulması– yetiyormuş. Selam vermek kadar basit. Beneth'in dayaklarının ardından iyileşene kadar günlerce yatmam gerekirdi. Heboric öyle zamanlarda konuşurdu. Bana o kadar çok şey anlattı ki. Hepsini unutmam gerekirdi. Durhang çayını litreyle içiyordum. Ama karışım yalnızca yüzeyi, neyin önemli olup neyin olmadığını söyleyen o filtreyi eritti. Sözleri hiçbir engelle karşılaşmadan içime akıp orada kaldı. Aklından geçeni yapamazsın, Baudin."

İriyarı haydut Heboric'in sağ kolunu kaldırıp ışıltılı, kızarık çotuğu artan ışıkta inceledi.

"Geri dönmek imkânsız," dedi kız. "Ruhbanlık bunu sağlama almış. Heboric artık eskiden olduğu kişi değil, işte o kadar."

Baudin sessiz bir hırlamayla önkolu geriye çekip çotuğu mukaddes damgaya bastırdı.

Havada bir çığlık koptu. Ses onları kamçıladı, ikisini birden geriye püskürterek acıdan uzaklaşmak için taş zemini şuursuzca tırmalamaya zorladı. O haykırıştaki ıstırap öyle yoğundu ki ateş gibi çöküp yukarıdaki göğü kararttı, üstünde durdukları kayacı incecik çatlaklarla kapladı. Çatlakların merkezinde Heboric'in hareketsiz bedeni vardı.

Kulaklarından kan sızan Felisin sürünerek uzaklaşmaya, sarsılan yamacı tırmanmaya çalıştı. Çatlaklar –Heboric'in dövmeleri deri ile taş arasındaki akıl almaz mesafeyi aşarak vücudundan dışarı taşmıştı– genç kızın altına yayıldı, avuçlarını dayadığı kayalık yüzeyi kaygan ve yağlı bir şeye dönüştürdü.

Her şey sallanmaya başlamıştı. Sanki gök bile bükülüyor, düzinelerce görünmez el gizli kapılardan uzanarak dünyanın dokusunu soğuk ve yıkıcı bir hiddetle çekiştiriyormuş gibi kendi üstüne katlanıyordu.

Çığlığın sonu gelmiyordu. Hiddet ile dayanılmaz acı durmaksızın gerilen bir ipin ikiz telleri gibi birbirine karıştı. Ses bir ilmik

oldu ve genç kızın boynuna dolanarak dış dünyayı –onun havasını, ışığını– kesti.

Yere bir şey çarptı. Felisin'in altındaki kayaç sarsılarak onu yukarı fırlattı. Genç kız bir dirseğinin üstüne sertçe düştü. Kolundaki kemikler bir kılıcın yalımı gibi titreşti. O nefes almaya çabalarken güneşin ışığı kısıldı. Kocaman açılmış gözleri bir toz bulutuyla beraber havzanın dışındaki ovadan hantalca kalkan bir şey görür gibi oldu. Çift başlı, üst kısmı kürk kaplı toynak Felisin'in bütünüyle idrak edemeyeceği kadar büyüktü. Toynak semadaki bir gece yarısı karanlığının içine çekildi.

Dövme taştan havaya sıçramış, delice ve kesik kesik lekelerle dört bir yöne yayılan çivitotu bir ağ hâline gelmişti.

Felisin nefes alamıyordu. Ciğerleri cayır cayır yanıyordu. Ölüyor, bir tanrının çığlığı olan boşluk tüm havasını emiyordu.

Kafasında çınlayan yankılar hariç ani bir sessizlik çöktü. Ciğerlerine dolan hava soğuk ve acı olsa bile hayatı boyunca tattığı her şeyden daha güzeldi. Öksüren, safra tüküren Felisin elleri ve dizleri üstünde doğrulup başını titrekçe kaldırdı.

Toynak ortadan kaybolmuştu. Bir artçıl görüntü* gibi göğün tamamını kaplayan dövme o bakarken yavaş yavaş silindi. Bir kıpırtıyla bakışları Baudin'e çevrildi. Az evvel ellerini başının iki yanına bastırarak dizlerinin üstünde duran haydut şimdi yavaşça kalktı. Yüzündeki çizgiler kanlı gözyaşlarıyla dolmuştu.

Bastığı zemin ne gariptir ki akışkanmış gibi gelen Felisin sallanarak ayağa kalktı. Başını aşağı çevirdi ve gözlerini kırpıştırarak mozaikli kireçtaşına alık alık baktı. Kıllı dövmenin sarmal desenleri hâlâ titreşiyor, genç kız dengesini korumaya çalışırken mokasenlerinden dışa doğru dalgalanıyordu. Çatlaklar, dövmeler... indikçe iniyorlar. *Sanki bir fersah yüksekliğindeki çivili bir yataktayım. Her bir çivi sadece etrafındakiler sayesinde dik duruyor. Abis'ten buraya mı geldin, Fener? Mukaddes Kovanının doğrudan Kaos'a komşu olduğu söylenir. Fener? Artık aramızda mısın?* Dönüp Baudin'in gözlerinin içine baktı. O gözler geçirdikleri şokla donuk baksa da Felisin içlerinde yanmaya başlamış korkuyu görür gibi oldu.

---

* Özellikle parlak bir cisme bakıldıktan sonra gözler kapalıyken bile bir süre daha kaybolmayan imge. –çn

"Tanrının dikkatini çekmek istedik," dedi kız. "Kendisini değil." Vücudunu bir titreme aldı. Kollarını gövdesine dolayıp kendini konuşmaya zorladı. "Üstelik o da *gelmek istemedi*!"

Baudin'in irkilişi anlıktı. Sonrasında omuz silkercesine kollarını oynattı. "Nasılsa artık gitti, değil mi?"

"Bundan emin misin?"

Haydut cevap verme gereği duymadı ve öyle yapmaktansa Heboric'e baktı. Tekrar konuşmadan önce yaşlı adamı kısa bir tetkikten geçirdi. "Artık daha düzenli nefes alıyor. Derisi de eskisi kadar kırışık ve çatlak değil. Ona bir şeyler oldu."

Felisin dudak büktü. "Üstüne basılmaktan kıl payı farkla kurtulmanın ödülü."

Homurdanan Baudin ansızın dikkatini başka yere verdi.

Kız, haydudun bakışlarını takip etti. Su birikintisi gitmiş, geriye sadece kepgüve leşlerinden bir halı kalıncaya dek kurumuştu. Felisin sert bir kahkaha attı. "Kurtarılmak diye ben buna derim."

Heboric yavaşça tortop oldu. "O burada," diye fısıldadı.

"Biliyoruz," dedi Baudin.

"Fani âlemde..." diye kısa bir aranın ardından devam etti eski rahip. "Savunmasız."

"Duruma yanlış bir açıdan bakıyorsun," dedi Felisin. "Artık tapmadığın tanrı senden ellerini aldı. Sen de onu aşağı çektin. Fanilere bulaşırsan olacağı budur."

Felisin'in ya soğuk ses tonu ya da acımasızca sözleri Heboric'i cesaretlendirir gibi oldu. Yaşlı adam açıldı, başını kaldırdı, sonra da doğrulup oturdu. "Çocuktan al haberi," dedi neşeden tümüyle yoksun bir sırıtışla.

"Demek Fener burada," dedi Baudin etrafına bakınarak. "Bir tanrı nasıl saklanabilir ki?"

Heboric ayağa kalktı. "Şu anda bir Deste açılımını incelemek için bir kolumdan arta kalanı seve seve feda ederdim. Ermişler arasında çıkan kargaşayı bir düşünün. Bu öyle sinekli bir ziyaret, güç tellerinin hafifçe tıngırdatılması değil." Kollarını kaldırdı ve çatılı kaşlarla çotuklarına baktı. "Aradan yıllar geçti ama hayaletler geri geldi."

Baudin'in şaşkınlığını seyretmek bile başlı başına bir çabaydı. "Hayaletler mi?"

"Orada olmayan eller," diye açıkladı Heboric. "Yankılar. Hem de insanı delirtmeye yetecek kadar." Silkindi ve gözlerini kısarak güneşten tarafa baktı. "Kendimi daha iyi hissediyorum."

"Öyle de görünüyorsun," dedi Baudin.

Sıcaklık artıyordu. Bir saat içinde dayanılmaz hâle gelecekti.

Felisin kaşlarını çattı. "Sırt çevirdiği tanrı tarafından iyileştirilen eski bir rahip. Ama fark etmez. Gündüzü çadırlarımızda geçirirsek günbatımında bir şey yapamayacak kadar zayıf düşeriz. Gitmemiz lazım. Bir sonraki su çukuruna. Gitmezsek ölürüz." *Yine de senden uzun yaşayacağım, Baudin. Kalbine bir hançer saplamaya yetecek kadar.*

Baudin çantasını sırtlandı. Heboric sırıtarak kollarını daha önce Felisin'in taşıdığı çantaya geçirdi. Kolayca ayağa kalksa da doğrulmasının ardından dengesini sağlamak için bir adım atması gerekti.

Baudin başı çekti. Felisin onun peşine takıldı. *Bir tanrı fani âlemde geziyor ama korkuyor. Akıl almaz bir güce sahip ama saklanıyor.* Yine de Heboric her nasılsa tüm olup bitenlere göğüs gerecek kuvveti bulmuştu. *Üstelik bunların sorumlusu o. Yaşananların onu yıkması, ruhunu tuzla buz etmesi gerekirdi. Öyle olacağına uyum sağlıyor.* Acaba eski rahibin kötümserlik duvarı böyle bir kuşatmaya uzun süre dayanabilir miydi? Ellerini kaybetmek için sahiden de ne yapmıştı?

Felisin başa çıkması gereken kendi iç çalkantılarına sahipti. Düşünceleri zihninin her köşesini talan ediyordu. Hâlâ cinayet hayalleri kuruyor, bir yandan da iki yoldaşıyla arasında silik olduğu kadar alaycı bir arkadaşlık bağı hissediyordu. İkisi de kendisini deliliğe ve ölüme çeken bir girdapmış gibi onlardan kaçmak istiyor, bir yandan da onlara muhtaç olduğunu biliyordu.

Heboric arkasında konuştu. "Sahile ulaşacağız. Su kokusu alıyorum. Yakınlarda. Ve oraya ulaştığımızda, Felisin, hiçbir şeyin değişmediğini keşfedeceksin. Hem de hiçbir şeyin. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Felisin yaşlı adamın sözlerinde bin farklı anlam sezinlese de hiçbirini anlamıyordu. Baudin ileriden şaşkınlıkla bağırdı.

Mappo Trell'in düşünceleri batı istikametinde neredeyse sekiz yüz fersah uzağa, buna benzemekle beraber iki yüz yıl önceki

bir günbatımına yolculuk etti. Kendini katederken gördüğü ova göğüs hizasında otlarla doluydu ama o otlar yağa benzer bir şeyle kaplanarak yere yapışmıştı ve Mappo adım attıkça kösele çizmelerinin altındaki toprağın ta kendisi ürküp kıpırdanmaktaydı. Mappo daha şimdiden asırlar görüp geçirmiş, devamlı tekrarlanan bir yağmalar, hesaplaşmalar ve onur tanrısına adanan kanlı kurbanlar döngüsü dahilinde savaşla evlenmişti. Oynadığı oyun gençlere göreydi ve Mappo ondan bıkmıştı. Yine de oyundan çıkmamış, sırf çevresindeki manzaraya alışkın olduğu için tek bir ağaca çivili kalmıştı. Ataletin pençesindeyken nelere katlanılabileceği şaşırtıcıydı. Mappo her türlü garip ve yabancı şeyin korku kaynağı olduğu bir noktaya varmıştı. Fakat erkek ve kız kardeşlerinin aksine ömrü boyunca o korkuyla yaşayamazdı. Onca şeyin ardından şimdi yaklaştığı şeyin dehşeti onu o ağaçtan söküp atmıştı.

Yuvası olan ticaret kasabasından genç yaşta ayrılmıştı. O zamanlar pek çok yaşıtı gibi o da hummalı bir coşkuya kapılmış, Trell kasabalarının çürütücü hareketsizliğine ve de bhederin, keçi ve koyun ticareti yapan tüccarlar hâline gelip artık sayısız tavernada ve meyhanede vurdulu kırdılı günlerini anan eski savaşçılara sırt çevirmişti. Geçmiş günlerin gezgin âdetlerine kucak açmış, kendi rızasıyla cefa çekerek geleneksel yaşam tarzını benimseyen arka topraklardaki klanlardan birine katılmıştı.

İnançlarının zincirleri yüzlerce yıl sağlam kalmış, en sonunda da aklının ucundan bile geçmeyecek bir biçimde kopmuştu.

Ovada bir kez daha yürürken anıları tüm tazeliğiyle zihnindeydi. Doğduğu ticaret kasabasının harabeleri görülür olmuştu. Kasabanın yıkımının üstünden bir ay geçmişti. Ölen on beş bin kişinin –çıkan yangınlarda kül olmayanların– cesetleri ovanın leş yiyicileri tarafından çoktan didik didik edilmişti. Mappo ağarmış kemiklerle, giysi parçalarıyla ve sıcaktan çatlamış tuğlalarla dolu bir yuvaya dönüyordu.

Üvey klanının kadim omuz-kadınları, tıpkı İsimsizler'in aylar önce tahmin ettikleri gibi, öyküyü yaktıkları yassı kemiklerden edinmişlerdi. Kasabalı Trell'ler onlara yabancılaşmış olsalar da hâlâ birbirlerinin hısımlarıydılar. Lakin şimdi yerine getirilmesi gereken vazife intikam amaçlı değildi. Bu duyuru tıpkı Mappo

gibi yıkık kasabalarda doğan pek çok yoldaşı susturmuştu. Hayır, önlerindeki vazife için seçilen kişi her türlü intikam hevesinden arındırılmalıydı. Bu ânı öngören İsimsizler böyle söylemişlerdi.

Mappo neden seçildiğini hâlâ anlayabilmiş değildi. Akranı savaşçılardan bir farkı olduğuna inanmıyordu. İntikam bir nimetti. Etten ve sudan fazlasıydı; yiyip içmenin sebebiydi. Mappo'yu arındıracak olan ayin benliğini yok edecekti. *Boyanmamış bir post olup çıkacaksın, Mappo. Gelecek kendi metnini sunarak geçmişini yeniden yazacak ve şekillendirecek. Soydaşlarımızın kasabalarına yapılanlar bir daha tekrarlanmamalı. Sen bunu sağlama alacaksın. Anlıyor musun?*

Feci zaruret ifadeleri. Lakin doğduğu kasaba korkunç bir yıkıma uğramasaydı Mappo hepsine karşı gelirdi. Gür bir yabani ot ve kök halısıyla kaplı anacaddede bizzat yürümüş, ayakları dibindeki ağarmış kemiklerin ışıltısını görmüştü.

Çarşı meydanının yakınında kendisini bekleyen bir İsimsiz'le karşılaştı. Meydanın ortasında dikilen, soluk gri cüppesi kır rüzgârında uçuşan İsimsiz kapüşonunu indirerek sert bir kadının çehresini açığa çıkarmıştı. Mappo yaklaşırken solgun gözler onunkilere kenetlendi. Kadının bir elinde tuttuğu değnek parmakları arasında kıvranır gibiydi.

"Biz senelerle görmeyiz," diye tısladı İsimsiz.

"Asırlarla görürsünüz," yanıtını verdi Mappo.

"Evet. Şimdi, savaşçı, sen de aynını yapmayı öğrenmelisin. Büyüklerin öyle buyuracaklar."

Trell yavaşça etrafına bakınarak harabeleri kısılı gözlerle inceledi. "Bunu bir yağmacı ordusu yapmışa benziyor. Nemil'in güneyinde öyle kuvvetlerin olduğu söyle—"

Kadının alaycı tebessümü apaçık horgörüsüyle onu şaşırttı. "Tıpkı senin şimdi ve burada yaptığın gibi, o da günün birinde yuvasına dönecek. O zamana dek vazifen—"

"Niye ben, kahrolasıca!"

Kadın cevaben hafifçe omuz silkti.

"Peki ya karşı gelirsem?"

"Öyle bir şey bile, savaşçı, sabır gerektirir." Kadın bunun ardından değneğini kaldırarak hareketiyle Mappo'nun bakışlarına hedef oldu. Eğrilip bükülen tahta âdeta açlıkla Trell'e uzanarak

büyüdükçe büyüdü, Mappo onun eziyet gibi labirentinde kaybolduncaya dek bütün dünyasını doldurdu.

"Yolculuk edilmemiş bir diyarın bu kadar tanıdık görünebilmesi ne garip."

Anıları o tanıdık ve yumuşak sesle dağılan Mappo gözlerini kırpıştırdı. Başını kaldırıp Icarium'a baktı. "Hayal gücünün kaşla göz arasında çok uzaklara yolculuk edebilmesi, sonra bir anda geri gelebilmesi daha bile garip."

Jhag gülümsedi. "Öyle bir hayal gücüyle bütün dünyayı keşfedebilirsin."

"Veya ondan kaçabilirsin."

Aşağıdaki çölün moloz bezeli arazisini tararken Icarium'un gözleri kısıldı. Önlerindeki yolu daha iyi görebilmek için bir talın tepesine çıkmışlardı. "Kendime ait fazla anım olmadığından seninkiler beni hep büyülemiştir. Özellikle de onları paylaşmaya yanaşmadığın için."

"Klanımı hatırlıyordum," dedi Mappo omuz silkerek. "Kişinin zamanla eften püften şeyleri bile özlemesi hayret verici. Sürülerin doğum mevsimi, ova kurtlarıyla vardığımız sözsüz anlaşma doğrultusunda zayıfları ayıklama yöntemimiz." Gülümsedi. "Bir yağmacılar çetesinin kampına sızıp her savaşçının bıçağının ucunu kırdığımda ve kimseyi uyandırmaksızın oradan sıvıştığımda kazandığım şan." İç geçirdi. "O uçları yıllarca savaş kemerime bağlı bir kesede taşıdım."

"Onlara ne oldu?"

"Daha akıllı bir yağmacı tarafından çalındılar." Mappo'nun tebessümü genişledi. "*O kadının* kazandığı şanı var sen düşün!"

"Çaldıkları onunla mı sınırlıydı?"

"Ah, bırak bazı sırlarımı kendime saklayayım, dostum." Trell ayağa kalkıp deri pantolonundaki kumu ve tozu silkeledi. "Bu arada," dedi bir duraksamanın ardından, "o kum fırtınası durduğumuzdan beri üçte bir oranında büyüdü."

Icarium ellerini beline dayayıp düzlüğü ikiye bölen koyu duvarı inceledi. "Üstelik sanırım daha da yaklaştı," dedi. "Efsunculuktan, hatta belki bir tanrıçanın nefesinden doğduğu belli. Gücü hâlâ artıyor. Bize doğru uzandığını hissedebiliyorum."

"Evet." Mappo ürpertisini bastırarak kafa salladı. "Sha'ik'in sahiden öldüğü dikkate alınırsa şaşırtıcı."

"Sha'ik'in ölümü gerekmiş olabilir," dedi Icarium. "Sonuçta fani bir beden böyle bir güce hükmedebilir mi? Canlı bir varlık Dryjhna ile bu âlem arasında geçirgenlik işlevi görüp de sağ kalabilir mi?"

"Yani Sha'ik'in erdiğini mi düşünüyorsun? Ve öyle yaparak etten kemikten bedenini geride bıraktığını?"

"Mümkündür."

Mappo sustu. Ne zaman Sha'ik, Hortum ve kehanetler hakkında konuşsalar olasılıklar çoğalıyordu. O ve Icarium kendi kafalarını kendileri karıştırıyorlardı. *Öyle yapmamız kime fayda sağlar?* Zihninde Iskaral Pust'un sırıtan çehresi belirdi. Nefesi dişlerinin arasından çıkarken ıslık çaldı. "Manipüle ediliyoruz," diye hırıldadı. "Bunu hissedebiliyorum. Kokusunu alıyorum."

"Tüylerinin kabarması dikkatimden kaçmadı," dedi Icarium ciddi bir tebessümle. "Şahsen ben o tür duygulara alışkınım – hayatım boyunca manipüle edildiğimi hissettim."

Trell irkilmesini gizleme maksadıyla silkindi. "Peki," diye usulca sordu, "seni kim manipüle ediyor olabilir?"

Omuz silken Jhag ona bir kaşını kaldırdı. "Bu soruyu sormaktan uzun zaman evvel vazgeçtim, dostum. Artık karnımızı doyuralım mı? Buradan çıkarılması gereken ders, koyun etli yahninin merakınkinden daha üstün bir tadının olduğu."

Mappo kampa doğru yürüyen savaşçının arkasından baktı. *Peki ya intikamın tadı, dostum?*

Kadim yolda atlarını sürerlerken kum dolu rüzgâr uğuldayarak onları taciz ediyordu. Gral beygiri bile bitkinlikten yalpalıyordu. Fakat Kemancı'nın seçenekleri tükenmişti. Olup bitenlere bir açıklama getiremiyordu.

Sağ taraflarındaki aşılmaz kum perdesinin ötesinde bir yerde bir çatışma yaşanıyordu. Çatışma onlara yakındı – en azından sesi yakından gelir gibiydi ama çatışmacılardan bir iz görülmemesinin yanı sıra Kemancı'nın gidip araştırmaya niyeti yoktu. O korkulu ve yorgun hâliyle onları canlı tutan tek şeyin yolda kalmak olduğu yönünde hummalı, telaşlı bir kanıya varmıştı. Yoldan çıkarlarsa paramparça edilmeleri işten bile değildi.

Çatışmanın sesleri arasında ne çelik çınlamaları ne de insan-

ların ölüm çığlıkları yer alıyordu. Gürültüler hayvansıydı – kükremeler, şaklamalar, hırlamalar, yabani bir öfkenin de karıştığı dehşet ve acı ulumaları. Hiçbirinin kaynağı bir insan değildi. Görünmeyen mücadelede kurtlar da yer alıyor olabilirdi ama daha başka, tümüyle farklı boğazlar kendi kudurukça iştiraklerini dile getiriyordu. Ayıların genizsel homurtuları, koca kedilerin tıslamaları ve başka türlü sesler – sürüngenimsi, kuşumsu, maymunumsu. *Ve de iblisler. O iblisimsi havlamaları unutmamalı. Hood'un kendi kâbusları bile bundan beter olamaz.*

Atını dizginsiz sürüyor, her iki eliyle de arbaletinin kum taneleriyle zımparalanmış dipçiğini tutuyordu. Silah kuruluydu ve yuvada bir alevgeç oku hazır bekliyordu – hem de kapışmanın başladığı *on saat öncesinden* beri. Kemancı misina sarılı telin şimdiye dek gevşediğini iyi biliyordu. Çelik nervürlerin normalden daha geniş duruşu ona bu kadarını gösteriyordu. Ok atıldığında fazla uzağa gitmeyecek ve uçuşu daha yavaş gerçekleşecekti. Fakat alevgeçin etkili olabilmesi için lağımcının ne isabetliliğe ne de uzun menzile ihtiyacı vardı. Silahı elinden düşürmesi hâlinde hem kendisinin hem de atının alevlere boğulacağını bilmek, arbalet vıcık vıcık terli parmakları arasında ne zaman azıcık kaysa ona bu gerçeği hatırlatıyordu.

Daha fazla yol alamazdı. Arkasına attığı kısa bir bakış ona Apsalar ile Crokus'un hâlâ peşinden geldiklerini gösterdi. İkilinin atları dinlenme sınırını aşmıştı ve canları çıkıncaya dek koşacaktı. Fazla kalmamıştı.

Gral beygiri kişneyerek yan döndü. Kemancı ansızın sıcak bir sıvıyla sırılsıklam oldu. Gözlerini kırpıştırarak ve sövüp sayarak yüzünü sildi. *Kan. Hay Fener'in evladı, Hood'un belası bir kan fıskiyesi.* Kanlar aşılmaz kum perdesinin arkasından gelmişti. *Bir şey yanımıza yaklaştı. Başka bir şey de daha fazla yaklaşmasını engelledi. Kraliçe aşkına, neler oluyor?*

Crokus bağırdı. Kemancı arkasına bakınca delikanlının yere yığılan atından tam zamanında sıçradığını gördü. Ön dizleri daha fazla tutmayan hayvan çenesini parke taşlarına sertçe çarparak geride bir kan ve köpük izi bıraktı. Son bir kalkma çabasıyla başını silkti, ardından sırtüstü yuvarlandı. Bacaklarını boşlukta kısa bir süre oynattıktan sonra da hareketsiz kaldı.

Lağımcı bir elini arbaletinden güçlükle ayırdı ve dizginleri toplayıp beygirini durdurdu. Yalpalayan hayvanı geriye döndürdü. "Çadırları at!" diye bağırdı ayağa kalkan Crokus'a. "Yedek atların en dincine yüklüler. Çabuk ol, canı çıkasıca!"

Eyerinde kaykılmış oturan Apsalar yanlarına yaklaştı. "Böyle olmayacak," dedi çatlak dudakları arasından. "Durmamız lazım."

Kemancı hırlayarak ısırgan kum perdesine baktı. Çatışma yaklaşıyordu. Canavarları onlardan uzak tutan her neyse gerilemekteydi. Lağımcı devasa bir şeklin ortaya çıktığını, sonra aynı hızla kaybolduğunu gördü. Yaratığın omuzlarında sanki leoparlar vardı. Bir tarafta yere sinerek sessizce ilerleyen heyula gibi dört şekil belirdi.

Kemancı arbaleti o tarafa doğrultup ateş etti. Ok dört hayvandan bir düzine adım uzağa isabet etti. Alev dalgalarıyla kaplanan yaratıklar haykırdı.

Seyretmeye vakit ayırmayan lağımcı, eyerine bağlı kürlenmiş deri kılıftan rasgele bir ok daha aldı. Başlangıçta Moranth patlayıcısı takılı bir düzine okla yola çıkmıştı. Bunların sayısı artık dokuza inmişti ve onlardan sadece biri küfürgeçti. Oku takarken –bir diğer alevgeç– arbalete şöyle bir bakmayı göze aldı, sonra da ellerini ezberden çalışmaya bırakıp çalkantılı kum duvarını taramaya devam etti.

Şekiller görünüyor, bulanık hayaletler gibi bir belirip bir kayboluyordu. Yedi metre yukarıda köpek ebatlarında bir düzine kanatlı sürüngen hava akımıyla yükseliyordu. *Esanthan'el – Hood aşkına, bunlar D'iverler ve Tektutanlar!* Harmaniyeye benzer kocaman başka bir şey esanthan'ellerin tepesine binip onları yuttu.

Crokus çantalardan birini telaşla eşeleyerek Ehrlitan'dayken satın aldığı kısa kılıcı arıyordu. Apsalar yolun ilerisine dönük olarak onun yanında çömeliyor, hançerleri ellerinde parıldıyordu.

Kemancı tam düşmanın sollarında olduğunu bağıracakken kızın gördüğünü gördü: Omuz omuza son sürat hücum eden üç Gral avcı. Adamlar onların konumundan bir düzine at adımı uzaktaydı. Kargıları ileri doğrultulmuştu.

Mesafe güvenli bir atış yapılamayacak kadar kısaydı. Lağımcının elinden gelen tek şey savaşçıların yaklaşmalarını seyretmek-

ti. Kemancı müdahale etmekten aciz bir hâlde bakarken zaman âdeta yavaşladı. O sırada yol kenarından fırlayan koskoca bir ayı soldaki Gral biniciyle çarpıştı. Tektutan yere yıktığı at kadar iriydi. Çenesi savaşçının beline yandan, kaburgalar ile kalça arasından kapandı. Köpekdişleri neredeyse öteki taraftan dışarı çıktı. Çene görünürde çaba harcamaksızın sıktı. Savaşçının ağzından safra ve kan fışkırdı.

Apsalar diğer iki adama doğru fırlayıp kargı uçlarının altından yıldırım gibi geçti. Atların arasına girip her iki bıçağını da yukarıya ve yanlara uzattı. Her iki Gral'ın da tepki vermeye vakti olmadı. Yalımlar aynadaki yansımalar gibi aynı anda göğüs kafeslerine alttan girerek kayboldu. Soldaki bir yüreği bulurken sağdaki bir ciğeri yırttı.

Sonra genç kadın her iki silahı da geride bırakarak atların arasından sıyrıldı. Bir dalış ve bir omuz taklası, Kemancı'nın daha önce görmediği dördüncü bir atlının kargısından sakınmasını sağladı. Sonra tek bir akıcı hareketle ayağa kalktı ve hayret verici bir kuvvetle havaya sıçradı. Artık Gral'ın arkasında oturan Apsalar'ın sağ kolu adamın boğazına dolanırken sol eli yukarıdan uzandı ve parmakları her bir gözün derinlerine kadar battı. Gral'ın başını geriye çeken genç kadın aniden sağ elinde beliren küçük bıçakla savaşçının savunmasız gırtlağını boydan boya yardı.

Yaşananları büyülenmişçesine seyreden Kemancı'nın dikkati büyük ve pullu bir şeyin suratına çarpmasıyla birdenbire dağıldı. O eyerinden fırlarken arbalet de ellerinden uçtu. Lağımcı bir acı patlamasıyla yolun yüzeyine düştü. Kaburgalar kırıldı, o yerde yüzükoyun yuvarlanırken sivri uçlar dokuları paralayıp yırttı. Ayağa kalkma düşüncesi hemen üstünde kıran kırana bir kavganın çıkmasıyla çarçabuk kayboldu. Ellerini başının arkasına kapatan Kemancı vücudunu tortop ederek mümkün olduğunca küçüldü. Sert toynaklar onu tekmeledi, pençeyi andıran ayaklar zincir zırhını tırmalayıp uyluklarını mahvetti. Atılan ani bir adım sol ayak bileğini ezdi, kemikten geriye kalanın üstünde döndükten sonra da kalktı.

Kemancı atının acıyla değil, dehşet ve hiddetle haykırdığını duydu. Beygirin toynakları sert bir şeyle temas edince çıkan ses

lağımcının zihnini dolduran ıstırap seli içinde anlık bir memnuniyet yarattı.

Yanındaki zemine koca bir beden düştü ve yuvarlanıp pullu böğrünü ona dayadı. Kemancı seğirdikçe kendi hırpalanmış vücuduna sempati ürpertileri gönderen kaslar hissetti.

Kapışma sesleri kesildi. Geriye yalnızca rüzgârın iniltisi ve kumların hışırtısı kaldı. Kemancı doğrulup oturmayı denemesine rağmen başını kaldırmakta bile zorlandı. Tam bir kıyım sahnesinin ortasındaydı. Hemen önünde, bir kol mesafesi dahilinde beygiri dört bacağı üstünde tir tir titriyordu. Bir yanda arbaleti duruyordu. Alevgeç yerinde yoktu – silah yere çarptığında tetiklenmiş, ölümcül oku fırtınaya fırlatmış olmalıydı. Az ileride ciğerinden bıçaklanmış Gral kan öksürüyordu. Apsalar adamın başında düşünceli bir edayla dikiliyor, gırtlak kesiciyi bir elinde gevşekçe tutuyordu. Kızın dört metre ötesinde Tektutan ayının koskoca geniş sırtı görülebiliyor, yaratık yere yıktığı atın etlerini parçalarken postu dalgalanıyordu. Crokus görüş alanına girdi – kısa kılıcını bulmuşsa da henüz kınından çekmemişti. Delikanlının yüz ifadesi karşısında Kemancı'nın yüreği şefkatle doldu.

Lağımcı harcadığı çabayla inleyerek bir kolunu arkasına uzattı. Pullu deriye değen eli orada kaldı. Seğirmeler sonlanmıştı.

Ayı ani bir telaşla kükredi. Kemancı o tarafa döndüğünde hayvanın fırlayıp gittiğini gördü. Of, *Hood aşkına, eğer o bile kaçıyorsa...*

Beygirin bacaklarındaki titremeler arttı – hem de Kemancı'nın onları bulanık görmesine yetecek kadar. Yine de at kaçmayıp lağımcı ile gelen her neyse onun arasına girdi. Jesti adamın yüreğini sızlattı. "Eh be, hayvan," diye fısıldadı Kemancı. "Git buradan!"

Apsalar ona doğru geri çekiliyordu. Kılıcını düşürdüğünün farkına bile varmayan Crokus hareketsiz bekliyordu.

Kemancı gelen ziyaretçiyi nihayet gördü. *Ziyaretçiler*. D'iver kıpır kıpır, yumru yumru siyah bir halı gibi parke taşlarını kapladı. *Sıçanlar. Hem de yüzlerce. Fakat aslında bir tane. Yüzlerce mi? Binlerce. Of, Hood aşkına, bunu tanıyorum*. "Apsalar!"

Genç kadın ifadesiz bir yüzle ona göz attı.

"Eyerimde," dedi lağımcı. "Bu küfürgeç—"

"Yetmez," dedi Apsalar soğukkanlılıkla. "Hem artık çok geç."

"Onlara değil. Bize."

Kız gözlerini yavaşça kırparak tepki verdi, ardından beygire yaklaştı.

Rüzgârın feryadı arasında bir yabancının sesi yükseldi. "Gryllen!"

Evet, D'iver'in ismi bu. Gryllen, namı diğer Deliliğin Gelgiti. *Çıkan yangınlarla Y'ghatandan'dan ayrılmak zorunda kalmıştı. Oh, her şey olacağına varıyor, öyle değil mi ya!*

"Gryllen!" diye tekrar gürledi ses. "Git buradan, D'iver!"

Görüş alanına kürk kaplı bacaklar girdi. Başını kaldıran Kemancı solgun bir Tano telabası giyen fevkalade uzun boylu bir adam gördü. Adamın derisi gri ile yeşil arası bir renkti ve uzun parmaklı ellerinde kıvrık bir yay vardı. Run sarılı bir ok yaya sürülüp atışa hazırlanmıştı. Uzun gri saçlarındaki siyah boya kalıntıları yüzünden benekli bir yelesi varmış gibi görünüyordu. Ağzından dışarı taşan domuz dişlerinin tırtıklı uçları ince alt dudağından aşağı doğru uzanıyordu *Bir Jhag. Bu kadar doğuya yolculuk ettiklerini bilmezdim. Hood aşkına, bunun ne önemi var ki?*

Jhag artık ayının öldürdüğü attan ve binicisinden geriye kalanları kaplayan kabarık kütleye doğru bir adım daha atıp bir elini beygirin omzuna koydu. Hayvanın titremesi kesildi. Apsalar yabancıyı ihtiyatla inceleyerek geri çekildi.

Gryllen tereddüt ediyordu – Kemancı gözlerine inanamıyordu. Jhag'a tekrar göz attı. Uzun boylu okçunun yanında bir figür daha belirmişti. Bir kuşatma makinesi misali kısa ve geniş olan adamın derisi koyu, yoğun bir kahverengiydi. Siyah saçları örülüp fetişlerle süslenmişti. Domuz dişleri yoldaşınınkilerden bile daha iriydi ve çok daha keskin gibiydi. *Bir Trell. Bir Jhag ile bir Trell. Bak bu hafızamda bir yığın çağrışım yapıyor. Keşke canım bu kadar yanmasaydı da kafa yorabilseydim.*

"Avın elinden kaçtı," diye Gryllen'e hitap etti Jhag. "Bu insanlar Eller Yolu'nu izlemiyorlar. Dahası artık korumam altındalar."

Sıçanlar tıslayıp cıvıldaşarak sağır edici bir kükreme çıkardılar ve yolda daha da kabardılar. Çalkantılı bir fırtınanın içinde toz grisi gözler ışıldadı.

"Sabrımı," dedi Jhag yavaşça, "zorlama."

Bin vücut aynı anda irkildi. Gelgit yağlı bir kürk dalgası şeklinde geri çekildi. Az sonra sıçanlardan eser kalmadı.

Trell gelip Kemancı'nın yanına çömeldi. "Yaşayacak mısın, asker?"

"Görünüşe bakılırsa mecburum," yanıtını verdi lağımcı. "Sırf az önce yaşananlardan bir anlam çıkarmak için bile olsa. Siz ikinizi tanımam gerekir, değil mi?"

Trell omuz silkti. "Ayağa kalkabilir misin?"

"Bakalım." Kemancı bir kolunu altına aldı, kendini yerden bir iki santim itti, sonra hiçbir şey hatırlamaz oldu.

8

Kellanved ile Dansçı'nın Dönüş gecelerinde Malaz Şehri'nin bir efsunculuk ve vahim musallatlar kargaşasına gömüldüğü söylenir. Suikastların düzensiz ve karman çorman birer hadise olduğunu ve de başarı yahut başarısızlık hükmüne kişinin bakış açısına göre varılacağını düşünmek hiç de zor değildir...

İmparatorluk Komploları
Heboric

Coltaine herkesi şaşırtmıştı. Yedinci'nin piyadelerini Dryj Pınarı'ndan su alma sürecini korumaya bırakıp Wickanlarını Odhan'a çıkarmıştı. Günbatımından iki saat sonra vahadan bir fersah uzakta atlarını yularlarından çekerek dinlendirmekte olan Tithan kabilelileri ansızın kendilerini nal şeklinde bir hücumun ortasında bulmuşlardı. Taarruzu karşılamak için düzene girmek bir yana, çok azı atına binebilmişti. Wickanlardan sayıca yedi kat üstün olmalarına rağmen dağılmışlardı ve Coltaine'in kaybettiği her klan savaşçısına karşılık yüzü birden can vermişti. Katliam iki saat içinde tamamlanmıştı.

Vahaya doğru güney yönünde ilerleyen Duiker çok daha sağında yanan Tithan arabalarının ışığını görmüştü. Gördüğüne anlam vermesi uzun bir zaman aldı. O yangına at sürmesi söz konusu bile olamazdı. Yaptıkları kıyımla Wickanların gözü dönmüş olmalıydı – onu hiç düşünmeden öldürürlerdi. Duiker de atını kuzeybatıya çevirip eşkine kaldırdı ve kaçan Tithanlardan ilkine rastladığında öyküyü onun ağzından dinledi.

Wickanlar birer iblisti. Ateş soluyorlardı. Attıkları oklar hava-

da sihirle çoğalıyordu. Atları olağanüstü bir zekâyla çatışıyordu. Bir Mezla Ermişi celbedilmişti ve şimdi Hortum tanrıçayla yüzleşiyordu. Wickanlar öldürülemiyorlardı. Güneş bir daha doğmayacaktı.

Duiker adamı kendi hâline bıraktı ve atını yola geri sürüp vahaya yaptığı yolculuğa kaldığı yerden devam etti. İki saat kaybetmiş ama Tithan firarilerin dehşet dolu sayıklamalarından paha biçilmez bilgiler edinmişti.

Tarihçi yoluna devam ederken bunun acı içindeki yaralı bir hayvanın kendini savunmasından daha fazlası olduğunu anladı. Coltaine belli ki duruma o gözle bakmıyordu. Belki de hiç bakmamıştı. Yumruk bir sefer yürütüyordu. Telaşlı bir kaçışa değil, bir savaşa girişmişti. *Kıyamet'in liderleri sahiden de bu yılanın dişlerini sökmeye niyetlilerse düşüncelerini gözden geçirseler iyi ederler. Dahası Wickanların insandan fazlası oldukları yönündeki, çoktan yayıldığı anlaşılan kanıyı ortadan kaldırmaya bakmalılar. Tabii bunu söylemesi yapmasından çok daha kolay.*

Sayı üstünlüğü halen Kamist Reloe'deydi ama askerlerin niteliği kendini belli etmeye başlıyordu – Coltaine'in Wickanları paldır küldür bir disipline sahipti ve Yedinci, yeni Yumruk'un tam da bu tür bir savaşa hazırlamaya özen gösterdiği tecrübeli bir kuvvetti. Malazan kuvvetlerinin er geç imha edilmeleri hâlâ mümkündü – vaziyet her yerde bu kadar kötüyse kıtada mahsur kalan ordu ve ona askıntı olan binlerce mülteci için pek ümit yoktu. *Tüm bu ufak tefek zaferlerle savaş kazanılamaz. Reloe'nin askere alabileceği insanların sayısı yüz binleri buluyor – tabii Sha'ik, Coltaine'in yarattığı tehlikeyi anlar ve onları Yumruk'un peşinden yollarsa.*

Dryj Pınarı'nı çevreleyen küçük vahanın görüş alanına girdiğinde hemen hemen her palmiye ağacının kesilmiş olduğunu görmek Duiker'i şoka uğrattı. Ağaç kümeleri ortadan kalkmış, geride yalnızca çotuklar ve alçak bitkiler kalmıştı. Ağaran göğün altında hayaletimsi görünen bir duman bütün bölgeye yayılmıştı. Duiker üzengilerinde doğrulup kamp ateşleri, piketler, çadırlar aradı. *Hiçbir şey yok. Belki pınarın öbür tarafındadırlar.*

Vahaya girerken duman yoğunlaştı. Atı, kesilmiş çotukların etrafından dikkatle dolaştı. Ortalık izlerle doluydu – önce çevre

nöbetçileri tarafından kuma kazılmış çukurlar, ardından arabaların savunma hattı oluşturacak şekilde konuşlandırıldıkları yerlerdeki teker izleri. Kamp ateşlerinden geriye yalnızca dumanlar tüten küller kalmıştı.

Afallayan ve birdenbire yorgun düşen Duiker atını terk edilmiş kampta başıboş gezinmeye bıraktı. Pınar daha ötedeki derin kumbatandı – neredeyse tamamen boşalmıştı ve daha yeni yeni dolmaktaydı: Çamur kaplı palmiye yaprağı kabuklarıyla ve çürüyen eğreltiotlarıyla çevrili kahverengimsi küçük bir gölet. Balıklar bile alınmıştı.

Wickan atlı savaşçıları Tithanlara pusu kurmaya giderlerken Yedinci ile mülteciler vahayı çoktan terk etmişlerdi. Tarihçi bu gerçeğe akıl erdirmekte zorlanıyordu. Ayrılık sahnesini –ayakta zor duran kıpkırmızı gözlü mülteciler, arabalara doluşmuş çocuklar, göçü koruyan kıdemli askerlerin mustarip bakışları– hayalinde canlandırabiliyordu. Coltaine onlara hiç rahat vermemiş, şoku atlatıp olup bitenleri –ve *hâlâ* olanları– kabullenmeleri için fırsat tanımamıştı. Vahaya gelmişler, suyu ve işlerine yarabilecek diğer her şeyi toplamışlar, sonra da çekip gitmişlerdi.

İyi ama nereye?

Duiker atını ilerletti. Arabaların, sığırların ve atların bıraktığı geniş yolu izleyerek vahanın güneybatı kenarına geldi. Güneydoğuda Lador Tepeleri'nin aşınmış hattı uzanıyor, batıda Tithan Bozkırları yayılıp gidiyordu. *O yönde Sekala Nehri'ne kadar hiçbir şey yok – orası Coltaine'in göz önünde bulundurmayacağı kadar uzak. Kuzeybatıda Manot köyü ve onun da ötesinde Karas Denizi kıyısındaki Caron Tepasi var. Neredeyse Sekala Nehri kadar uzak.* Konvoyun izleri batıdaki bozkırlara gidiyordu. *Hood aşkına, orada hiçbir şey yok ki!*

Wickan Yumruk'un aklından geçenleri anlamaya çalışmanın pek bir anlamı yok gibiydi. Tarihçi pınara geri döndü. Atından kasılarak inerken kalçalarındaki ve uyluklarındaki sızılar kadar belindeki donuk zonklama nedeniyle de yüzünü ekşitti. Ne o ne de atı daha fazla yol tepebilirdi. Dinlenmeye ihtiyaçları vardı – ve de göl yatağının dibindeki çorbamsı suya.

Döşeğini eyerden alıp yapraklarla kaplı kuma attı. Kısrağın bel kayışını çözüp süslü püslü eyeri hayvanın terli sırtından indirdi. Dizginleri eline alıp atı su kenarına götürdü.

Pınar taşlarla tıkanmıştı. Bu da suyun neden azar azar sızdığını açıklıyordu. Duiker fularını çıkardı ve suyu kumaşla süzerek miğferine akıttı. Onu önce atına içirdi, ardından süreci yineleyip kendi susuzluğunu giderdi ve matarasını doldurdu.

Kısrağı eyere bağlı tahıl çuvalıyla besledi. Hayvanı tımar da ettikten sonra dikkatini üstünkörü bir kamp kurmaya verdi. Coltaine ile orduyu bulup bulamayacağının merakı içerisindeydi; acaba hayaletlerin peşinden koştuğu bir kâbusta mahsur kalmış olabilir miydi? *Belki sahiden de birer iblistirler*. Yorgunluğuna yenik düşüyordu.

Duiker döşeğini serdi, ardından telabasını kullanarak üzerine bir tente kurdu. Ağaçlar olmadan güneş bu vahayı kavururdu – eski hâline dönebilse dahi bu iş yıllar alırdı. Tarihçi uykuya dalmadan önce, çıkacak uzun savaşı düşündü. Şehirler su kaynakları kadar önemli değildi. Orduların engin bir denizdeki adalar kadar önemli hâle gelecek olan vahaları işgal etmeleri gerekecekti. Coltaine daima dezavantajlı olacaktı – gideceği her yer önceden bilinecek, her yaklaşımına karşı hazırlık yapılacaktı... *tabii Kamist Reloe onları daha önce bulabilirse. Zaten bulamaması mümkün mü? Onun refakat etmesi gereken binlerce mülteci yok.* Tüm sürprizlerine rağmen Coltaine taktiksel kısıtlamalar içindeydi.

Tarihçinin içi geçmeden evvel kendi kendine sorduğu soru dobra bir nihailik içermekteydi: Coltaine kaçınılmazı ne kadar erteleyebilirdi?

Duiker günbatımında uyandı ve yirmi dakika sonra tekrar yollara düştü. Yalnız atlının üzerindeki dev kepgüve örtüsü yıldızları saklayacak kadar kalındı.

Dalgaların çarpıp dağıldığı yarım kilometre açıktaki resif bulutlarla dolu bir göğün altındaki fosforlu bir kurdeleye benziyordu. Güneşin doğuşuna daha bir saat vardı. Felisin beyaz kumlarla kaplı engin kumsala tepeden bakan çimenli bir kaya tabakasında dikiliyor, dakikalar geçtikçe başı dönerek hafiften sallanıyordu.

Görünürde ne bir tekne vardı ne de bu sahil kesimine ayak basıldığına dair en ufak bir iz. Dalga hattı karaya vurmuş tahta parçalarından ve ölü yosun yığınlarından belli oluyordu. Baktığı her yerde kum yengeçleri geziniyordu.

"Eh," dedi yanındaki Heboric, "en azından karnımızı doyurabileceğiz. Tabii o şeyler yenebiliyorsa. Bunu da öğrenmenin tek bir yolu var."

Felisin, yaşlı adamın çantadan bir çuval bezi çıkarıp kuma inmesini seyretti. "Aman kıskaçlarına dikkat et," dedi arkasından. "Parmaklarını kaybetmek istemezsin, değil mi?"

Eski rahip gülerek yoluna devam etti. Felisin onu ancak giysileri sayesinde görebiliyordu. Heboric'in cildi artık kapkaraydı. Dövmeleri gündüz vakti yakından bakıldığında bile zar zor belli oluyordu. Üstelik görünür değişikliklere daha başka, daha güç algılananlar eşlik ediyordu.

"Artık onu incitemezsin," dedi Baudin başında çömeldiği diğer çantanın oradan. "Ne dersen de."

"Öyleyse sessiz kalmam için bir sebep yok," karşılığını verdi kız.

Bir, bilemedin iki gün daha yetecek kadar suları vardı. Boğazın üzerindeki bulutlar yağmur vadetse de Felisin her vaadin bir yalan olduğunun farkındaydı – selamet başkaları içindi. Yeniden etrafına göz gezdirdi. *Kemiklerimiz kumdaki çıkıntılar olarak burada yatacak. Sonra günün birinde o izler bile silinecek. Hood'dan başka kimsenin beklemediği kıyıya vardık. Beden kadar ruhun da yolculuğuydu bu yaptığımız. İkisinin de sonunu iple çekiyorum.*

Çadırları kuran Baudin şimdi de ateş yakmak için odun topluyordu. Heboric çotukları arasında tuttuğu çuval beziyle geri geldi. Bezin seyrek dokusu arasından kıskaç uçları çıkıntı yapıyordu. "Bunlar bizi ya öldürecek ya da çok susatacak – hangisinin daha beter olacağından emin değilim."

Son temiz su kaynağı on bir saat arkalarındaki sığ bir havzada yer alan ıslak toprak parçasıydı. Ulaşmak için bir karış derine inmelerini gerektiren su acımsı ve demir tadında çıkmış, onu midelerinde tutmakta zorlanmışlardı. "Duiker'in hâlâ sahil boyunca gidip geldiğine cidden inanıyor musun? Kaç gün oldu, beş mi?"

Heboric çömelip bohçayı yere bıraktı. "Yıllardır hiçbir eser yayımlamadı – bunca boş zamanı daha başka nasıl değerlendirebilir ki?"

"Sence laubalilik Hood'la tanışmanın münasip bir yolu mu?"

"Hood'la tanışmanın münasip bir yolu olduğunu bilmiyordum, evlat. Öleceğimizden kesinkes emin olsaydım bile –ki değilim, en azından yakın gelecekte– her birimiz onu kendi tarzımızda karşılamalıyız. Sonuçta Hood rahipleri bile nihayetinde tanrılarının karşısına çıkmanın uygun bir yolunda anlaşamazlar."

"Nutuk dinleyeceğimi bilseydim çenemi kapalı tutardım."

"Bakıyorum da bir ergen olarak hayatın zorluklarına alışıyorsun."

Kızın kaş çatışı yaşlı adamı neşeyle güldürdü.

Heboric'in en gözde esprileri kasıtsız olanlar. Alayları sadece nefretinin artığı ve her kahkahasında habislik saklı. Genç kızın daha fazla laf yetiştirecek gücü yoktu. *Son gülen sen olmayacaksın, Heboric. Bunu çok yakında keşfedeceksin. Sen de Baudin de.*

Bir kömür yığınında pişirdikleri yengeçleri, çırpınışları duruncaya dek çomaklarla yakıcı sıcaklığa bastırmaları gerekti. Beyaz et lezzetli fakat tuzluydu. İstedikleri kadar yiyebilecekleri bu bereketli şölen ölümcül sonuçlar doğurabilirdi.

Baudin yemeğin ardından önlerindeki gece vakti bir işaret ateşi yakma niyetiyle daha fazla odun topladı. Güneş doğu ufkunu aştığı sırada da ateşin üstüne ıslak yosun yığdı ve havaya yükselen duman bulutunu hoşnut bir ifadeyle seyretti.

"Bunu bütün gün yapmayı mı planlıyorsun?" diye sordu Felisin. *Uyku ne olacak? Uyumana ihtiyacım var, Baudin.*

"Arada bir," yanıtını verdi haydut.

"Şu bulutlar burada toplanırsa ne işe yarar ki?"

"Daha gelmediler, değil mi? Hem de uzaklaşıyorlar – anakaraya doğru."

Felisin adamın ateşi harlamasını seyretti. Baudin'in hareketlerindeki ekonomiyi kaybetmiş olması dikkatinden kaçmadı; artık bitkinliğinin boyutlarını ele veren bir sarsaklık, muhtemelen nihayet sahile ulaşmanın getirdiği bir zayıflık vardı. Kaderleri üstündeki tüm kontrolü kaybetmişlerdi. *Baudin şimdiye kadar bir tek kendisine bel bağladı. Artık o da bizim gibi bir başkasına muhtaç. Hem belki de tüm bu çabalar bir hiç uğrunaydı. Belki şansımızı Dosin Pali'ye giderek denemeliydik.*

Yengeç etinin bedelini ödemeye başlıyorlardı. Felisin'in kapıl-

dığı şiddetli susuzluğu, dolu olmaya isyan eden karnındaki sert kramplar izledi.

Aynı semptomları gösteren Heboric çadırına girerek gözden kayboldu.

Felisin sonraki yirmi dakika boyunca acıya katlanmak ve Baudin'i seyrederek aynı eziyeti ona da dilemek dışında bir şey yapmadı. Haydut benzer bir sıkıntı çekiyorsa bile herhangi bir belirti göstermiyordu. Felisin'in adama duyduğu korku derinleşti.

Kramplar geçse de susuzluk kaldı. Bulutlar boğazın üzerinden uzaklaştı, güneşin sıcaklığı yükseldi.

Baudin ateşin üstüne son bir posta yosun attı, ardından çadırına çekilmeye hazırlandı.

"Benimkine git," dedi Felisin.

Başı hızla ona doğru çevrilen iriyarı adamın gözleri kısıldı.

"Az sonra sana katılırım."

Baudin ona dik dik bakmayı sürdürdü.

"Niye olmasın?" diye çattı genç kız. "Başka bir kaçış var mı? Yok eğer yeminliysen—"

Haydut belli belirsiz irkildi.

Felisin sözlerini sürdürdü. "—ve kendini seksten nefret eden bir Ermiş'e adadıysan orasını bilemem. Mesela kim olabilir? Hood mu? Amma da sürpriz olur! Ama sevişmede hep biraz ölüm de vardır."

"Yaptığına onu mu diyorsun?" diye mırıldandı Baudin. "Sevişmek?"

Kız omuz silkti.

"Kendimi hiçbir tanrıya adamadım."

"Bunu daha önce de söyledin. Yine de beni hiç kullanmadın, Baudin. Yoksa erkekleri mi yeğlersin? Oğlanları? Beni yüzükoyun yatırırsan aradaki farkı anlamazsın bile."

Baudin okunmaz bir yüz ifadesiyle gözünü genç kızdan ayırmaksızın doğruldu. Sonra çadıra gitti. Felisin'in çadırına.

Kendi kendine gülümseyen Felisin yüz kalp atışı bekledi, sonra ona katıldı. Haydut nazik davranmaya çalışırmış ama bunu nasıl yapacağını bilmezmiş gibi genç kızı beceriksizce okşadı. Paçavraya dönmüş giysilerini çıkarmaları saniyeler sürdü. Sır-

tüstü yatan Felisin adamın küt, sakallı suratına baktı. Baudin'in iri elleri kızın memelerini avuçlayıp birbirine bastırırken gözleri hâlâ soğuk ve meçhuldü.

Kızın içine girer girmez tüm çekinceleri kayboldu. İnsanlıktan çıkıp bir hayvana döndü. Kabaydı ama ne Beneth ne de yandaşlarından pek çoğu kadar değil.

İşini çabucak bitirip hatırı sayılır ağırlığıyla genç kızın üstüne yığıldı. Felisin'in kulağına vuran nefesi sert ve ağırdı. Felisin onu kıpırdatmadı; her duyusu adamın solumasına, uykuya dalarken seğiren kaslarına yoğunlaşmıştı. Haydudun bu kadar kolayca teslim olmasını beklememiş, böyle savunmasız kalacağını öngörmemişti.

Felisin'in eli yavaşça döşeğin yanındaki kumlara girdi ve hançeri buluncaya dek eşelendi. Kendi solumasını düzene girmeye zorlasa da gümbür gümbür atan kalbini yavaşlatmayı becerememedi. Adam uyuyor, kılını bile kıpırdatmıyordu.

Felisin bıçağı çekti ve elinde döndürerek ucunu içe çevirdi. Derin bir nefes alıp tuttu.

Saplamaya başladığı anda Baudin'in eli onu bileğinden yakaladı. Adam akıcı bir hareketle kalkıp Felisin'in kolunu büktü ve onu altında yüzükoyun döndürdü. Ağırlığıyla kızı yere mıhladı.

Hançer düşünceye dek kızın bileğini sıktı. "Âletlerimi kontrol etmediğimi mi sanıyorsun, çocuk?" diye fısıldadı. "Benim için bir muamma olduğunu mu sanıyorsun? Gırtlak şişlerimden birini başka kim çalar ki?"

"Beneth'i ölüme terk ettin." Felisin adamın yüzünü göremiyordu. Sözleri cevaplandığında buna neredeyse memnun oldu.

"Hayır, çocuk. Pezevengi kendi ellerimle geberttim. Boynunu bir çıta gibi kırdım. Daha çok acı çekmeyi, daha yavaş ölmeyi hak ediyordu ama vaktim yoktu. Merhamete layık değilse de ona kavuştu."

"Sen kimsin böyle?"

"Bugüne kadar bir erkeği veya oğlanı hiç becermemiştim. Ama sineye çekebilirim. Sineye çekmekte becerikliyimdir."

"Çığlık atarsam—"

"Heboric'in uykusu bölünebilecek türden bir uyku değil. Rüyalar görüyor. Çırpınıyor. Yanağını tokatladığımda bile kıpırda-

madı. O yüzden istediğin kadar çığlık at. Zaten çığlık dediğin nedir? Hıncını dile getirmektir. Artık hınç duyabileceğini düşünmemiştim, Felisin."

Kız tüm vücudunun umutsuzlukla dolduğunu hissetti. *Gene aynı şey. Bunu da atlatırım. Hatta denersem belki zevk bile alabilirim.*

Baudin üstünden kalktı. Telaşla sırtüstü dönen Felisin ona bön bön baktı. Hançerini alıp çadırın girişine çekilmiş olan haydut gülümsedi. "Seni hayal kırıklığına uğrattıysam kusura bakma ama havamda değilim."

"Öyleyse neden—"

"Hâlâ eskisi gibi olup olmadığını görmek için." Baudin vardığı neticeyi seslendirmedi. "Biraz uyu, çocuk."

Yalnız kalan Felisin döşeğine kıvrılıp yattı. İçini bir uyuşukluk kapladı. *Hâlâ eskisi gibi olup olmadığını... evet, öylesin. Baudin bunu zaten biliyordu. Sadece senin de anlamanı istedi, kızım. Onu kullandığını sandın ama asıl o seni kullandı. Ne planladığının farkındaydı. Bunu bir düşün. Uzun uzun düşün.*

Yontulmuş ruhların biçicisi Hood dalgaların arasından çıkageldi. Yeterince beklemiş, çektikleri cefadan aldığı zevkin tadı kaçmıştı. Kapı'dan geçme vakti gelmişti.

Kendini etrafındaki sahile vuran tahta parçaları gibi ağarmış ve kurumuş hisseden Felisin boğaza dönük oturuyordu. Suyun üzerinde bulutlar süzülüyor, şimşekler gök gürültülerinin yürek hoplatıcı ritmiyle dans ediyordu. Resif hattına çarpan dalgalar karanlıkta mavi beyaz köpükler saçarak patlıyordu.

Heboric ile Baudin kumsalda çıktıkları yürüyüşten bir saat önce dönmüşler, parçalanmış bir teknenin pruvasını aralarında sürükleyerek yanlarında getirmişlerdi. Pruva eski olsa da ondan bir sal yapmayı konuşmuşlardı. Konuşmaları kulağa geyik muhabbeti gibi gelmişti – hiç kimsede öyle bir işi başarabilecek kadar derman kalmamıştı. Şafakta ölmeye başlayacaklardı ve hepsi de bunun farkındaydı.

Felisin içlerinde en son Baudin'in öleceğini fark etti. Tabii Heboric'in tanrısı gelip de kaprisli çocuğunu kucağına alıp götürmezse. Felisin en sonunda ilk kendisinin öleceğine inanmaya

başladı. Kimseden intikam alamayacaktı. Ne Baudin'den, ne ablası Tavore'dan ne de Hood'un belası Malazan İmparatorluğu'nun tamamından.

Resifi döven dalgaların ötesinden garip bir şimşek dalgası fırladı. Elektrik akımı fersahlarca uzunlukta ve otuz adım kalınlığında görünmez bir kütüğü sarmalarmış gibi boşlukta burgular yaparak oynaştı. Cızırtılı uzantıları köpüklü sulara değdiğinde yakıcı bir tıslama çıktı. Yayılan gök gürültüsü kumları titretecek bir sertlikle plajı tokatladı. Yıldırım ilerleyişini sürdürerek dosdoğru üzerlerine geldi.

Heboric hemen kızın yanına koştu. Kurbağayı andıran suratı bir korku ifadesiyle buruşmuştu. "Bu efsunculuk, kızım! Kaç!"

Felisin'in ağzından sert bir kahkaha çıktı. Yerinden kıpırdamadı. "En azından çarçabuk öleceğiz, ihtiyar!"

Rüzgâr uludu.

Heboric yaklaşan akıma doğru döndü. Artan uğultunun boğduğu bir küfür savurdu, ardından Felisin ile efsunun arasına girdi. Yıldırım kıyıya yaklaştıkça kızın yanında çömelen Baudin'in yüzünü mavi bir ışıkla aydınlattı ve nihayet onlara ulaştı.

Elektrik akımı kayalık bir çıkıntıymış gibi Heboric'e çarpıp dağıldı. Yalpalayan ihtiyarın dövmeleri ateşten bir dantel gibi göz kamaştırıcı bir ışık saçtı, ardından söndü.

Efsun sonlandı. Tüm tehdidine rağmen göz açıp kapayıncaya dek kumsal boyunca kayboldu.

Gevşeyen Heboric kumda dizlerinin üstüne yığıldı. "Benden değil," dedi o ani sessizlikte. "Otataral. Elbette. Korkacak hiçbir şey yok. Hiçbir şey."

"Bakın!" diye bağırdı Baudin.

Tek yelkeni alev alev yanan bir tekne her nasılsa resiften geçip onlara doğru geldi. Efsunculuk tıpkı engerekler gibi taşıta dört bir yandan saldırdı, sonra teknenin sahile yaklaşmasıyla kesildi. Az sonra dibe sürten tekne kayarak durdu ve yerine yerleşirken yana eğildi. İki figür derhal iskalaryalara çıktı ve yanan yelkeni kesip attı. Alevden bir kanat gibi havada süzülen kumaş parçası suya değer değmez söndü. Daha başka iki adam aşağı atladı ve sulara bata çıka sahile yürüdü.

"Hangisi Duiker?" diye sordu Felisin.

Heboric başını iki yana salladı. "İkisi de değil. Ama soldaki bir büyücü."

"Nereden bildin?"

Eski rahip cevap vermedi.

İki adam hızla oraya geldi. İkisi de yorgunluktan ayakta zor duruyordu. Önce büyücü –alazlanmış bir harmaniye giyen ufak tefek, yüzü kızarık bir adam– konuştu. Sözleri Malazanca'ydı. "Tanrılara şükürler olsun! Yardımınıza ihtiyacımız var!"

Resifin ötesinde bir yerde bilinmeyen bir büyücü –isyanla bir ilgisi olmayan, kendi kâbusunda mahsur kalmış bir yabancı– bekliyordu. Denize açılmalarının ikinci gününde, şiddetli bir fırtınanın göbeği gibi derinliklerden yükselmişti. Kulp daha önce hiç öylesine kısıtsız bir güç hissetmemişti. Teknedekileri kurtaran tek şey gücün vahşiliği olmuştu zira büyücüyü pençesine alan delilik adamın kovanını paralayıp tersyüz ediyordu. Kontrol diye bir şey yoktu. Kovanın yaraları oluk oluk sızdırıyor, rüzgârlar büyücünün kendi çığlıklarıyla uluyordu.

Ripath şelaleli bir dağ akarsuyuna düşmüş bir yaprak gibi oradan oraya savruldu. Büyücünün gazabının kendisini ve yoldaşlarını hedef aldığını zanneden Kulp ilk başta illüzyonlarla karşılık verdi. Fakat çılgın sihir kullanıcısının onların farkında bile olmadığı ve bambaşka bir savaşta boğuştuğu kısa sürede anlaşıldı. Kulp kendi kovanını koruyucu bir kabuk gibi *Ripath*'ın etrafına sardı, sonra da Gesler ile tayfası taşıtın batmaması için mücadele ederlerken yere oturup saldırıya göğüs gerdi.

Batıya, Otataral kıyılarına doğru sürüklendiler. Büyücü fazla bir etki yaratmadan o sahili de hedef aldı ve Kulp nihayet durumdan anlam çıkarmaya başladı – büyücünün zihni Otataral tarafından mahvedilmiş olmalıydı. Adam büyük ihtimalle kaçak bir madenci, duvarları aştığında hapishanesini de yanında götürdüğünü keşfeden bir savaş esiriydi. Kontrolünü yitirdiği kovanı onu ele geçirmiş, büyücünün hayatı boyunca sahip olduğundan çok daha büyük bir güce kavuşmuştu.

Bu idrak Kulp'u dehşete düşürdü. Fırtına teknelerini o kıyıya vurmakla tehdit ediyordu. Acaba kendisini de aynı kader mi bekliyordu?

Ripath'ı resife çarpmaktan alıkoyan tek şey Gesler ile müret-tebatının becerisi oldu. On bir saat boyunca dalgaların altındaki jilet kadar keskin kayalara paralel bir seyir izlemeyi başardılar.

Kulp üçüncü gece bir değişiklik sezinledi. Otataralın cansız varlığı sebebiyle aşılmaz bir etkisizleştirme duvarı olarak hissettiği sağlarındaki sahil şeridi aniden... *yumuşadı*. Orada sihir köreltici cevherin iradesini zedeleyen, onu dört bir tarafa doğru geri iten bir güç vardı.

Resifte bir gedikle karşılaştılar. Kulp tek şanslarının bu olduğuna karar verdi. Çömeldiği yerden kalkıp Gesler'e bağırdı. Onbaşı büyücünün dediğini yapmaya dünden razıydı. Gerek yorgunluk gerekse efsunun hızla üzerlerine gelip Kulp'un koruyucu sihrinden –her saldırıda biraz daha zayıfladığını görebildikleri bir bariyerden– sektiğini seyretmenin bunaltıcı stresi onlara mücadelelerini yavaş yavaş kaybettiriyordu.

Tırtıklı resiflerin arasından geçtikleri sırada gelen bir diğer saldırı Kulp'un direncini kırdı. Alevler fırtına flokunu, halatları, yelkeni tutuşturdu. Yolculardan herhangi birinin üstü başı kuru olsaydı bir anda şenlik ateşine dönmesi işten bile değildi. Halihazırda efsun üzerlerinden geçerek tıslayan bir buhar dalgası çıkardı, ardından yoluna devam edip sahile ulaştı. Kumsaldan yukarı biraz daha gittikten sonra da söndü.

Kulp sahilin bu kısmındaki köreltici etkinin bulmaya gönderildikleri adamla bir dereceye kadar ilişkili olduğunu tahmin etmişti. O nedenle plajın ötesindeki alacakaranlıktan üç figürün çıktığını görünce şaşırmadı. Bitkinliğine rağmen üçlünün birbirlerine göre duruş tarzı kafasında alarm zilleri çaldırdı. Şartlar onları işbirliği yapmaya zorlamıştı ama bu tecrübe aralarında dostluk bağlarının kurulmasını sağlamamıştı. Yine de bundan daha fazlası söz konusuydu.

Ayaklarının altındaki hareketsiz zemin Kulp'un başını döndürüyordu. Bitap bakışları elsiz rahibi bulduğu zaman içi huzur doldu. Yardım çağrısının ironik bir tarafı yoktu.

Eski rahip kuru bir kahkahayla karşılık verdi.

"Onlara su ver," dedi Gesler'e büyücü. Onbaşı bakışlarını Heboric'ten güçlükle ayırdı, sonra da kafa sallayıp arkasına döndü. Hakikat, *Ripath*'ın gövdesindeki hasarı gözden geçirme ama-

cıyla tekneden inmişti. Bulutlu ise ellerinde arbaletiyle pruvaya tünemişti. Onbaşı su fıçılarından birini getirmeleri için bağırdı. Hakikat yeniden tekneye çıktı.

"Duiker nerede?" diye sordu Heboric.

Kulp'un kaşları çatıldı. "Emin değilim. Hissar'ın kuzeyindeki bir kasabada yollarımız ayrıldı. Kıyamet—"

"Biliyoruz. Çukurdan kaçtığımız gece Dosin Pali alevler içindeydi."

"Eh, evet." Kulp, diğer ikisini inceledi. Bir kulağı eksik iriyarı adam soğukkanlılıkla gözlerine baktı. Duruşundan anlaşılan mahrumiyetin sebep olduğu hasara karşın büyücüyü huzursuz eden bir otokontrole sahipti. Belli ki Kulp'un ilk başta sandığı gibi yaralı bir liman haydudundan fazlasıydı.

Genç kızın tedirgin edicilikte ondan kalır yanı yoktu ama bunu Kulp'un tanımlayamadığı bir biçimde yapıyordu. Büyücü iç geçirdi. *Bunlara daha sonra kafa yor. Diğer her şeye daha sonra kafa yor.*

Hakikat su fıçısıyla çıkageldi. Gesler bir adım gerisindeydi.

Üç kaçak başında toplanırken genç bahriyeli fıçıyı açtı, sonra da ona bağlı teneke maşrapayı eline alıp suyla doldurdu.

"Ağırdan alın," dedi Kulp. "Kana kana değil, yudum yudum için."

Üçlünün su içmesini seyrederken kovanını yokladı. Kovanının kaygan, kaçamak bir hâli vardı. Yine de ona hâkim olmayı becerdi ve oradan aldığı güçle duyularını takviye etti. Heboric'e tekrar baktığında şaşkınlıktan bağıracak gibi oldu. Eski rahibin dövmeleri canlıymışçasına kıpır kıpırdı: Titrek güç dalgaları vücudunu hızla katediyor ve sol bileğinin ucunda girdap gibi dönerek ele benzer bir izdüşüm yaratıyordu. Bir kovanın içine girmiş o hayalet el bir yuları tutarcasına sımsıkı kapalı duruyordu. Sağ çotuğunun etrafındaysa bambaşka bir güç zonkluyordu. Ölümüne dövüşen iki yılanın birbirine dolanması gibi bu gücün içinden yeşil ve Otataral kırmızısı damarlar geçiyordu. Köreltici etki yalnızca yeşil şeritlerden geliyor, âdeta bilinçli bir iradeyle dışa doğru yayılıyordu. Otataralın etkisine karşı koyacak kadar güçlü olması hayret vericiydi.

Denul şifacıları hastalıkları genellikle bir savaş olarak tarif

ederlerdi. Kovanları onlara vücuttaki savaş meydanını görme yetisi kazandırırdı. Kulp şimdi gördüğü şeyin de ona benzeyip benzemediğini merak etti. *Ama bu bir hastalık değil. Kovanlar arasındaki bir savaş. Biri hayalet bir ele bağlı Fener'inki. Diğeri Otatarala yakalanmış olmasına rağmen giderek güçlenen tanımadığım bir kovan – bütün duyularıma yabancı bir kuvvet.* Gözlerini kırpıştırdı. Heboric geniş ağzında hafif bir tebessümle ona bakıyordu.

"Hood aşkına, sana ne oldu böyle?" diye öğrenmek istedi Kulp.

Eski rahip omuz silkti. "Keşke bilseydim."

Üç bahriyeli Heboric'e yaklaştı. "Ben Gesler," dedi onbaşı duygulu bir hürmetle. "Bizler Yaban Domuzu Tarikatı'ndan geriye kalanlarız."

Yaşlı adamın tebessümü silindi. "Öyleyse üç kişi fazlanız var." Arkasını döndü ve bir çift sırt çantasını almaya gitti.

Gesler ifadesiz bir yüzle yaşlı adamın arkasından uzun uzun baktı.

Kendini ne çabuk toparlıyor. Tanrısının rahibi olarak gördüğü birinin bu sert sözleri karşısında Hakikat'in ağzı açık kalmıştı. Kulp, delikanlının açık mavi gözlerinde bir şeylerin yıkıldığını gördü. Bulutlu muhtemelen ona adını veren bir ifadeyle kaşlarını çatsa da bir elini Hakikat'in omzuna koydu, ardından tek kulaklı adama doğru döndü.

"Ellerin o gizli bıçakların üstünde biraz daha durursa asabım bozulacak," dedi alçak bir hırıltıyla, ellerindeki arbaleti oynatarak.

"Bu Baudin," dedi genç kız. "İnsan öldürür. Yaşlı kadınları, rakiplerini. Rasgele bir isim söyle, muhtemelen ellerine o kişinin kanı bulaşmıştır. Öyle değil mi, Baudin?" Cevap beklemeden sözlerini sürdürdü. "Ben Paran Hanesi'nden Felisin. Ailemin en küçük çocuğuyum. Ama bunun sizi yıldırmasına izin vermeyin."

Ayrıntıya girmedi.

Heboric her bir koluna takılı birer çantayla geri geldi. Onları yere bıraktı, ardından Kulp'a sokuldu. "Size yardım edebilecek durumda değiliz ama bu kahrolası çölü aştıktan sonra ne gariptir ki boğularak ölme düşüncesi cazip geliyor." Çalkantılı dalgalara göz gezdirdi. "Orada ne var?"

"Elinde tasma tutan bir çocuk düşün. Tasmanın ucunda da bir Gölge Tazısı var. Çocuk büyücü, Tazı da onun kovanı. Tahminimce kaçmadan evvel madenlerde çok vakit geçirmiş. Fırtınasını tekrar atlatmaya çalışmadan önce dinlenmemiz lazım."

"Anakarada vaziyet ne kadar kötü?"

Kulp omuz silkti. "Bilmiyorum. Hissar'ın yandığını gördük. Duiker de Coltaine'i ve Yedinci'yi bulmaya gitti – bu gidişle iyimserliği onu bir kayan yatağa yatıracak. Şahsen ben Yedinci gibi Coltaine'in ve onun Wickanlarının da tarih oldukları fikrindeyim."

"Ah, şu Coltaine. Laseen'in sarayının arkasındaki çukurda zincirliyken onunla komşu olmayı bekliyordum. Hood biliyor ya, oradakilerin hepsi birbirinden meşhurdu." Eski rahip başını iki yana salladı. "Coltaine hayatta, Büyücü. Onun gibi adamlar kolay kolay ölmezler."

"Eğer öyleyse ona katılmakla yükümlüyüm."

Heboric kafa salladı.

"Heboric aforoz edildi," dedi Felisin yüksek sesle.

Her iki adam da dönüp baktığında kızı Gesler'in karşısında buldular. Felisin sözlerini sürdürdü. "Dahası tanrısının belası. Daha doğrusu tanrınızın. Küçük düşmüş rahiplerden sakının. Fener'e dualarınızı bizzat etmeniz gerekecek, çocuklar. Ayrıca dualarınızı aksatmadan etmenizi öneririm. Hem de bol bol."

Eski rahip iç geçirerek tekrar Kulp'a doğru döndü. "Bana bakmak için kovanını açtın. Ne gördün?"

Kulp kaşlarını çattı. "Bir eliyle Hood'un belası bir Tazı'yı tasmasından tutan bir çocuk gördüm," dedi az sonra.

"Ya diğerinde?"

"Kusura bakma," dedi Kulp. "Verebileceğim kolay bir cevap yok."

"Tasmayı bırakırdım..."

"Tabii elinden gelseydi."

Heboric kafa salladı.

Kulp sesini alçalttı. "Gesler durumu anlarsa..."

"Beni başından savar."

"O kadarla kalsa iyi."

"Anlaştığımızı umuyorum," dedi Heboric hafif bir tebessümle.

"Pek sayılmaz ama konuyu şimdilik kapatacağım."

Eski rahip kafa sallayarak onay verdi.

"Arkadaşlarını kendin mi seçtin, Heboric?" diye sordu Kulp, gözlerini Baudin ile Felisin'in üzerlerinde tutarak.

"Evet, hemen hemen. İnanması zor, değil mi?"

"Gel kumsalda biraz yürüyelim," diyen büyücü oradan ayrıldı. Dövmeli adam da peşinden geldi. "Bana onlardan bahset," dedi Kulp az ileride.

Heboric omuz silkti. "İnsanın madenlerde canlı kalabilmesi için ödün vermesi gerekiyor," dedi. "Ayrıca birinin değerli bulduğunu bir başkası hiç düşünmeden satar. Hem de ucuza. Eh, artık öyleler – ucuz. Daha önceleriyse..." Tekrar omuz silkti.

"Onlara güveniyor musun?"

Heboric'in yüzü geniş bir sırıtışla yarıldı. "*Sen* bana güveniyor musun, Kulp? Biliyorum, yanıtlamak için henüz çok erken. Sorduğun kolay bir soru değil. Baudin'in çıkar sağladığı sürece bizimle işbirliği yapacağı kanaatindeyim."

"Ya kız?"

Yaşlı adam cevap verirken ağırdan aldı. "Hayır."

Böyle bir şey beklememiştim. İşin kolay kısmının bu olması gerekirdi. "Pekâlâ," dedi Kulp.

"Peki ya senin yoldaşların? O budala adamlar ve budala tarikatları?"

"Bunlar bir Fener rahibi için sert söz—"

"Aforoz edilmiş bir rahip. Kız doğruyu söyledi. Ruhum Fener'e değil kendime ait. Onu geri aldım."

"Bunun mümkün olduğunu bilmezdim."

"Belki değildir. Lütfen, daha fazla yürüyemeyeceğim, Büyücü. Yolculuğumuz... zorlu geçti."

Sen onu bir de bana sor, ihtiyar.

Öbürlerinin yanına dönerken başka laf etmediler. Boğazı geçmenin tüm kargaşasına rağmen Kulp planının bu kısmının nispeten basit olmasını beklemişti. Sahile yanaşacaklar, Duiker'in dostunu beklerken bulacaklar veya bulmayacaklardı. Tarihçi onu bir kenara çekip yardım istediğinde Kulp kaygılarını göz ardı etmişti. *Salak.* Eh, onları bu kahrolası adadan alıp anakaraya bırakacaktı ve böylece onlarla işi bitecekti. Sonuçta kendisinden sadece bu kadarı istenmişti.

Güneş yükseliyor, denizin üzerindeki efsun fırtınası siyahlı morlu kaynayarak boğazın ortalarına çekiliyordu.

Ripath'tan erzak getirilmişti. Heboric sessiz ve gergin bir yemekte iki yoldaşına katıldı. Kulp onbaşının uyuyan iki askerinin başında nöbet tuttuğu yere gitti. Bahriyeliler dört sırığın uçlarına gerilmiş dörtgen bir yelken bezinin altındaydı.

Gesler'in yara izli yüzü ironik bir sırıtışla çarpıldı. "Fener bize nasıl da bir şaka yaptı," dedi.

Kulp adamın yanına çömeldi. "Hoşuna gitmesine sevindim."

"Yaban domuzu tanrının espri anlayışı kullarını güldürmez, Büyücü. Garip ama Yazın Efendisi'nin... *buraya* uğradığına yemin edebilirim. Sanki o rahibin omzuna bir karga gibi konmuş."

"Fener'in dokunuşunu daha önce de hissettin mi, Gesler?"

Adam başını iki yana salladı. "Öyle bir hünerim yok. Asla da olmadı. Benimki sadece bir his."

"Aynı şeyi hâlâ hissediyor musun?"

"Sanmam. Bilmiyorum. Fark etmez."

"Hakikat nasıl?"

"Sırtını dönüp bizi geri çeviren bir Fener rahibiyle karşılaşmak ağırına gitti. Ama bunu da atlatacak – ben ve Bulutlu ona göz kulak olacağız. Şimdi bazı soruları cevaplama sırası sende. Anakaraya nasıl döneceğiz? O kahrolası sihirbaz hâlâ oralarda bir yerde, değil mi?"

"Rahip bizi koruyacak."

"O nasıl olacak?"

"Açıklaması uzun sürer, Onbaşı ve şu anda tek düşünebildiğim uyku. Bir sonraki nöbet benim." Kulp kalktı ve kendine bir gölge bulmaya gitti.

Cin gibi uyanık olan Felisin kollarını gövdesine sarmış vaziyette büyücünün bir tente kurmasını, sonra da o tentenin altına girmesini seyretti. Bahriyelilere göz atarken keyif verici bir horgörüye kapıldı. *Fener'in kullarıymış. Duy da gülme. Yaban domuzu tanrının kulakları arasında hiçbir şey yok. Hey, aptallar, Fener burada bir yerde. Fani âlemde saklanıyor. Sivri bir mızrağa sahip her avcı için biçilmiş kaftan. Toynağını gördük. Bunun için o yaşlı adama teşekkür edebilirsiniz. Canınız ne şekilde isterse öyle.*

Baudin yıkanmak maksadıyla deniz kenarına inmişti. Geri geldiğinde sakalından su damlıyordu.

"Korkuyor musun, Baudin?" diye sordu Felisin. "Şuradaki askere bak – hani uyanık olana. Sana göre fazla çetin ceviz. Bir de o arbaletli olanı var – senin ne mal olduğunu anlaması uzun sürmedi, değil mi? Bunlar acımasız adamlar – senden çok daha—"

"Ne yani, yoksa onlarla çoktan yattın mı?" dedi ağır ağır.

"Beni kullandın. Bana—"

"Ne olmuş yani, çocuk? Sonuçta kullanılmayı bir yaşam tarzı hâline getirdin."

"Hood canını alsın, puşt!"

Adam onun önünde dikilerek bir kahkaha homurdandı. "Beni kışkırtamayacaksın – bu adadan ayrılıyoruz. Sağ kaldık. Söyleyeceğin hiçbir şey moralimi bozamaz, çocuk. Hiçbir şey."

"O pençe nasıl bir anlam taşıyor, Baudin?"

Adamın yüzü ifadesiz bir maske olup çıktı.

"Bilirsin işte, hani hırsızlık âletlerinle beraber sakladığın."

Haydudun donuk bakışları kızın gerisine çevrildi. Felisin döndüğünde Heboric'i birkaç adım uzakta dikilirken buldu. Eski rahip gözlerini Baudin'inkilere odaklayarak konuştu. "Doğru mu duydum?"

Tek kulaklı adam sesini çıkarmadı.

Kız, Heboric'in yüzünde idrak olması gereken bir ifadenin belirdiğini gördü. Eski rahip ona göz attı, sonra tekrar Baudin'e baktı. En sonunda gülümsedi. "Aferin," dedi. "En azından şimdilik."

"Cidden öyle mi düşünüyorsun?" diye sordu Baudin, ardından başını öteye çevirdi.

"Neler oluyor, Heboric?" diye öğrenmek istedi Felisin.

"Tarih öğretmenlerinin anlattıklarına daha çok ilgi göstermeliydin, evlat."

"Açıkla."

"Çok beklersin." Eski rahip paytak adımlarla yürüyüp gitti.

Kollarını gövdesine daha sıkı saran Felisin yüzünü boğaza çevirdi. *Hayattayız. Tekrar sabırlı olabilirim. Fırsat kollayabilirim.* Anakara Malazan İmparatorluğu'na karşı çıkmış bir isyanla yanıyordu. Bunun düşüncesi bile hoştu. Belki her şey yerle bir olur-

du – İmparatorluk, İmparatoriçe... Muavin. Ve Malazan İmparatorluğu ortadan kalktığında bir kez daha barış gelirdi. *Baskıların ve intikamımı almaya koyulurken itidal tehdidinin sonu. Korumalarını kaybettiğin gün, Tavore Abla, ben ortaya çıkacağım. Gelmiş geçmiş bütün tanrılar ve bütün iblis lordları üstüne ant içerim.* Fakat o zamana kadar etrafındakilerden faydalanması, onları kendi tarafına çekmesi gerekecekti. Baudin veya Heboric için artık çok geçti. Fakat diğerleri... Büyücü, askerler...

Felisin ayağa kalktı.

Onbaşı onun gelişini uykulu gözlerle seyretti.

"En son ne zaman bir kadınla yattın?" diye ona sordu Felisin.

Lakin cevabı Gesler vermedi. Yelken bezinin altındaki gölgelerde arbaletçinin –Bulutlu'nun– sesi yükseldi: "Bir yıl ve bir gün önce, Kanlı bir kahpe gibi giyindiğim geceydi – Gesler'i saatlerce işletmiştim. Gerçi kör kütük sarhoştu, o ayrı. Gerçi ben de öyleydim."

Onbaşı homurdandı. "Askerlik hayatı işte. Aradaki farkı anlamayacak kadar kalın kafalı oluyorsun..."

"Umursamayacak kadar da sarhoş," diye tamamladı arbaletçi.

"İyi bildin, Bulutlu." Gesler'in ağırlaşmış gözleri Felisin'e çevrildi. "Git oyunlarını başka yerde oyna, çocuk. Kusura bakma ama bir teklifin altında gizli zincirler olup olmadığını anlayacak kadar düzüşmüşlüğümüz var. Zaten satılık olmayan bir şeyi satın alamazsın."

"Size Heboric'ten bahsettim," dedi kız. "Mecbur değildim."

"Duydun mu, Bulutlu? Kız bize acımış."

"Size ihanet edecek. Daha şimdiden sizi küçük görüyor."

Hakikat adlı delikanlı bunu duyunca doğrulup oturdu.

"Git başımızdan," dedi Gesler genç kıza. "Adamlarım biraz uyumaya çalışıyorlar."

Felisin delikanlının şaşırtıcı derecede mavi gözlerine baktığı zaman orada masumiyetten başka bir şeyle karşılaşmadı. Dudaklarını büzerek ona bir öpücük yolladı ve beti benzi altınca ona gülümsedi. "Dikkat et, yoksa o kulaklar alev alacak," dedi.

"Hood aşkına," diye mırıldandı Bulutlu. "Hadi durma, evlat. Kızcağızın canı çok çekiyor. Ona bir tadımlık ver."

"Dünyada olmaz," diyen Felisin arkasına döndü. "Ben yalnızca erkeklerle yatarım."

"Aptallarla demek istiyorsun herhalde," diye sertleşen bir sesle düzeltti Gesler.

Kumsaldan aşağı yürüyen Felisin dalgalar dizlerini yalayıncaya dek açıldı. *Ripath*'ı gözden geçirdi. Aniden parlayan alevler gövdeyi kalın, gelişigüzel lekelerle siyaha boyamıştı. Baş kasaradaki ön küpeştenin tahtası dolu yağan kuvars taşlarıyla bezenmiş gibi ışıl ışıldı. Halatlar tiftik tiftik olmuş, bıçakların kestiği yerlerde sökülmüştü.

Güneşin sudaki yansıması göz kamaştırıcıydı. Gözlerini yuman Felisin bacaklarının etrafındaki sıcak suyun yarattığı histen başka hiçbir şey kalmayıncaya dek zihnini boşalttı. Fiziksel in ötesinde bir yorgunluk hissediyordu. Kendini sulara saldırmaktan alıkoyamadı ve ondan tarafa çevrilen her surat bir ayna hâline geldi. *Nefretten ve horgörüden başka şeyler yansıtmanın bir yolu olmalı.*

Hayır, bir yolu değil.

Bir sebebi.

"Umudum, vücuduna karışmış Otataralın o üşütük büyücüyü geri püskürtmeye yetmesi," dedi Kulp. "Yoksa bizi zorlu bir yolculuk beliyor demektir." Bir fener yakmış olan Hakikat şimdi üçgen baş kasarasında çömelerek resife açılmalarını bekliyordu. Sarı ışık Kulp'un sözleri karşısında yüzünü buruşturan Heboric'in dövmelerinden yansıyarak parıldıyordu.

Gesler dümen küreğine yaslanmış oturuyordu. Diğer herkes gibi o da eski rahibi bekliyordu. Küçük bir umut ışığı bekliyordu.

Efsunlu fırtına resifin ötesinde esip gürlüyor, manik şimşekler geceyi aydınlatarak köpüklü bir denizin üzerinde süzülen kara bulutları meydana çıkarıyordu.

"Madem öyle diyorsun," diye nihayet konuştu Heboric.

"Bu hiç yeterli değil."

"Elimden daha fazlası gelmez," diye tersledi yaşlı adam. Bir çotuğunu kaldırıp Kulp'a doğru uzattı. "Senin gördüğün şeyi ben hissedemiyorum bile, Büyücü!"

Büyücü, Gesler'e doğru döndü. "Eee, Onbaşı?"

Asker omuz silkti. "Başka çaremiz var mı?"

"Bu iş o kadar basit değil," dedi Kulp, sükûnetini korumakta zorlanarak. "Heboric teknedeyken kovanımı açabileceğimden bile emin değilim – yayılmasını istemediğim lekeler taşıyor. Kovanım olmadan da o efsunu saptıramam. Yani—"

"Bir güzel kızarırız," dedi Gesler kafa sallayarak. "Hadi bakalım, Hakikat. Yelken açıyoruz!"

"Yanlış kişiye bel bağlıyorsun, Onbaşı," dedi Heboric.

"Böyle söyleyeceğini biliyordum. Artık kimse yerinden kıpırdamasın – benim, Bulutlu'nun ve delikanlının yapacak işlerimiz var."

Dövmeli ihtiyardan bir kol mesafesi uzaklıkta oturmasına rağmen Kulp kendi kovanını sezebiliyordu. Kovanı serbest kalmaya hazır –hatta neredeyse hevesli– gibiydi. Büyücü korku içindeydi. Meanas uzak bir kovandı ve Kulp'un şimdiye dek tanıştığı her büyü kullanıcısı onu aynı şekilde tanımlardı: soğuk, mesafeli, keyifli bir zekâ. İllüzyonların oyunu ışıkla, karanlıkla, dokuyla ve gölgelerle oynanır, bir gözü kandırmayı başardığında galibiyetini ilan ederdi. Fakat o zafer bile duygusuz, yarattığı tatmin tarafsız olurdu. Kovana erişmek daima başka meselelerle meşgul bir gücü rahatsız etme hissi uyandırırdı. Sanki o gücün küçük bir parçasını şekillendirmek, dikkate almaya bile değmeyen bir oyalanmaydı.

Kulp, kovanının karakterine aykırı bu ilgiye güvenmiyordu. Kovan oyuna katılmak istiyordu. Büyücü, Meanas'ı bir varlık, erişimin ibadet ve başarının bir iman mükâfatı olduğu meçhul bir tanrı gibi düşünme tuzağına düştüğünü biliyordu. Kovanlara o gözle bakmak yanlıştı. Bir büyücü bir rahip olmadığı gibi sihir de ilahi müdahale değildi. Efsunculuk, Ermişlik'e çıkan bir merdiven, kişiyi sonuca götüren vasıta olabilirdi ama vasıtaya tapmanın bir anlamı yoktu.

Bulutlu kontrol sağlamaya yeten ama zayıflamış direği tehlikeye sokacak kadar büyük olmayan küçük, dörtgen bir yelken takmıştı. *Ripath* hafif bir kıyı esintisini arkasına alarak yola çıktı. Hakikat cıvadrada uzanarak ilerideki resife vuran dalgaları tarıyordu. İçinden geçtikleri gediği bulmakta zorlanıyorlardı. Gesler emirler yağdırıp taşıtı resife paralel yüzdürdü.

Kulp dönüp Heboric'e göz attı. Sol omzunu direğe dayamış

oturan eski rahip gözlerini kısmış, karanlığa bakıyordu. Büyücü, kovanını açmaya –yaşlı adamın hayalet ellerine bakıp Otataral yılanını ölçmeye– can atıyordu. Fakat kapıldığı meraktan kuşku duyarak kendini tuttu.

"İşte!" diye bağırdı Hakikat, parmağıyla göstererek.

"Gördüm!" diye böğürdü Gesler. "Acele et, Bulutlu!"

Ripath dönerek pruvasını dalgalara... ve Kulp'un belli belirsiz seçebildiği bir gediğe doğru çevirdi. Rüzgâr hızlandı ve yelken şişerek gerildi.

Resifin ötesindeki kabarık bulutlar kıvrılarak ters bir huni yarattı. Dalgalardan fırlayan yıldırımlar onu çerçeveledi. *Ripath* resifteki aralıktan geçip dosdoğru o fırıl fırıl dönen hortumun içinde daldı.

Kulp'un çığlık atacak kadar bile zamanı olmadı. Kovanı açıldı ve şeytani bir hiddete sahip bir güçle derhal savaşa tutuştu. Yukarıdan düşen su mızrakları yelkeni saniyeler içinde paçavraya çevirdi, güverteye birer ok gibi çarparak kalasları deldi. Kulp mızraklardan birinin Bulutlu'nun uyluğuna saplanarak adamı çığlık çığlığa güverteye mıhladığını gördü. Diğerleri Heboric'in kambur sırtına isabet edip parçalandı – yaşlı adam kendini Felisin'in üstüne atmış, mızraklar yağmur gibi yağarken vücudunu ona siper etmişti. Dövmeleri çamurla sıvanmış altın renkli bir ateşle alev alevdi.

Baudin baş kasarasına boylu boyunca yatmış, bir kolunu aşağı uzatarak görüş alanından çıkarmıştı. Hakikat ortalarda yoktu.

Mızraklar kayboldu. *Ripath* dev bir dalgaya kapılmışçasına kıçını kaldırarak ileri sürüklendi. Güç çiçeklerinin açtığı yukarıdaki mosmor gökyüzü kudurdukça kudurdu. Oraya bakarken Kulp'un gözleri fal taşı gibi aralandı – ufacık bir figür uzuvlarını sallayarak fırtınanın içinde asılı duruyor, bir pelerinin kalıntıları yırtık bir kanat gibi sırtında uçuşuyordu. Fırtınanın efsunu o figürü içi saman dolu bir bebekten fazlası değilmişçesine oradan oraya atıyordu. Işıklı bir dalganın bahtsız yaratığı yutmasıyla bir kan patlaması yaşandı. Dalga geçip gittiğinde figür havada taklalar atarak ve bir balıkçının ağı gibi arkasında kandan danteller bırakarak onun peşi sıra savruldu.

Sonra da aşağı düştü.

Gesler büyücüyü itip geçti. "Küreğin başına geç!" diye rüzgârın uğultusu arasında bağırdı.

Kulp telaşla kıça gitti. *Tekneyi yüzdürecek miyim? Neyin içinde?* Onları taşıyanın su olmadığından emindi. Bir delinin kovanına girmişlerdi. Parmaklarını küreğin sapına sararken kendi kovanının tahtaya akarak kontrolü devraldığını hissetti. Sallantılar azaldı. Kulp homurdandı. Meraklanmaya zaman yoktu – kapıldığı dehşet bütün dikkatini meşgul ediyordu.

Gesler ileri atıldı ve pruvadan aşağı kaymaya başlayan Baudin'i ayak bileklerinden yakaladı. Onu geri çektiğinde iriyarı adamın bir eliyle Hakikat'i kemerinden tuttuğu anlaşıldı. O elden kanlar akmaktaydı ve Baudin'in yüzü acıdan bembeyaz kesilmişti.

Altlarındaki görünmeyen dalga kayboldu. *Ripath* artık durgun sularda yüzüyordu. Bir sessizlik çöktü.

Eski rahip, Bulutlu'nun yanına koştu. Bahriyeli güvertede hareketsiz yatıyor, delinmiş uyluğundan korkunç miktarda kan fışkırıyordu. Kulp seyrettikçe kan akışı şiddetini kaybetmeye başlamıştı.

Heboric yapabileceği yegâne şeyi yaptı. Kulp daha sonra başlarından geçenleri düşünürken bunu anlayacaktı. Lakin o anda bir ikaz haykırdı. Yine de çok geç kalmıştı. Heboric balçıkla sıvanmış hayaletimsi bir eli dosdoğru yaranın içine soktu.

Acıyla bağıran Bulutlu kasıldı. Heboric'in bileğindeki dövmeler dışarı akarak askerin uyluğuna parlak bir desen yaydı.

Yaşlı adam kolunu geri çektiğinde dövmeler birer dikiş gibi birbirine bağlanarak yarayı kapatmıştı. Şok geçiren Heboric kendini geriye attı.

Bulutlu'nun büzülmüş dudaklarından bir tıslama kaçtı. Titreyen bahriyeli kemik kadar beyaz bir suratla doğrulup oturdu. Kulp gözlerini kırpıştırdı. Heboric'in kolundan Bulutlu'nun içine şifadan daha fazla bir şeyin geçtiğini görmüştü. O şey her neyse zehirliydi ve delilik içeriyordu. *Bunu daha sonra dert edersin – adam yaşıyor, değil mi?* Büyücünün dikkati Gesler ile Baudin'in iki yanında diz çöktükleri Hakikat'e çevrildi. Onbaşı kıpırdamadan yatan delikanlıyı yüzükoyun döndürmüştü ve iki eliyle birden düzenli aralıklarla bastırarak ciğerlerine kaçmış suyu boşaltıyordu. Hakikat az sonra öksürmeye başladı.

Ripath biraz yan yatmıştı. Alçakta asılı duran yeknesak gri gökyüzü hafif bir ışık saçıyordu. Tamamen hareketsizdiler. Tek ses kaynağı aşağıda bir yerde ambara dolmakta olan suydu.

Gesler, delikanlının doğrulup oturmasına yardım etti. Hâlâ dizleri üstünde duran Baudin sağ elini kucağında tutuyordu. Kulp o eldeki bütün parmakların eklemlerinden çıkmış olduğunu, derideki yarıklardan kan sızdığını gördü.

"Heboric," diye fısıldadı büyücü.

Yaşlı adam başını hızla çevirdi. Solukları kesik kesikti.

"O şifalı dokunuşla Baudin'i de tedavi et," dedi Kulp usulca. *Beraberinde ne geldiğini düşünmeyiz, olur biter.* "Tabii yapabilirsen..."

"Hayır," diye hırıldadı Baudin, Heboric'i dikkatle inceleyerek. "Tanrının bana dokunmasını istemiyorum, ihtiyar."

"O eklemlerin yerlerine oturtulmaları gerekiyor," dedi Kulp.

"Gesler halleder. Zor yoldan."

Onbaşı ona baktı, sonra kafa sallayıp yanına yaklaştı.

Felisin konuştu. "Neredeyiz böyle?"

Kulp omuz silkti. "Emin değilim. Ama batıyoruz."

"Tekne delik deşik olmuş," dedi Bulutlu. "Dört beş yerden." Uyluğunu kaplayan dövmelere uzun uzun bakıp kaşlarını çattı.

Ayağa kalkmakta zorlanan kız bir elini uzatıp kararmış direğe tutundu. Güvertenin eğimi artmıştı.

"Alabora olabiliriz," dedi Bulutlu, dövmeleri incelemeyi sürdürerek. "Hem de her an."

Kulp'un kovanı duruldu. Büyücü ani bir dermansızlıkla gevşedi. Suda uzun süre kalamayacağının farkındaydı.

Gesler sağ elinin ilk parmağını yerine oturturken Baudin bir homurtu çıkardı. Onbaşı bir sonrakine geçerken konuştu. "Birkaç fıçı hazırla, Bulutlu. Tabii yürüyebilirsen. İçme suyunu aralarında bölüştür. Felisin, acil durum erzak stokuna git – baş kasarasının yanındaki şu sandık var ya, işte o. Onu komple al." Bir sonraki parmağı yerine oturturken Baudin inledi. "Hakikat, biraz sargı bezi hazırlayabilecek durumda mısın?"

Öğürtüleri birkaç saniye evvel dinmiş olan delikanlı yavaşça elleri ve dizleri üstünde doğrulup kıça emeklemeye başladı.

Kulp, kıza göz attı. Felisin onbaşının emrini henüz uygulama-

mıştı ve bir şeyler söylemeye hazırlanır gibi bir hâli vardı. "Gel hadi, kızım," dedi Kulp ayağa kalkarak. "Sana yardım edeyim."

Bulutlu'nun alabora olma korkuları boşa çıktı: *Ripath* battıkça eğikliği yavaş yavaş düzeldi. Ambarı doldurmuş olan, artık ambar kapağını yalayan sular çorba kadar yoğun ve soluk mavi renkliydi.

"Hood aşkına," dedi Bulutlu, "sanki keçi sütüne batıyoruz."

"Tuzlu su katılmış keçi sütüne," diye ekledi Gesler. Baudin'in eliyle işini bitirdi. Hakikat bir ilkyardım çantasıyla yanlarına geldi.

"Fazla uzaklaşmamıza gerek yok," diyen Felisin'in bakışları sancak tarafına çevriliydi. Yanına gelen Kulp kızın neye baktığını gördü. Elli kulaçtan daha yakın bir mesafede büyük bir gemi yoğun suda hareketsiz bekliyordu. Geminin çift sıra kürekleri gevşekçe aşağı sarkmıştı. Görünürde tek bir yeke vardı. Üç direkten hem ana hem de ön direğe yırtık pırtık dörtgen yelkenler takılıydı. Mizana direğindeyse üçgen bir yelkenin parçaları kalmıştı. Gemide herhangi bir yaşam belirtisi yoktu.

Sağ eli artık küt bir sargı yumrusundan ibaret olan Baudin onbaşıyla beraber yanlarına geldi. Tek kulaklı adam homurdandı. "Bu bir Quon dromonu.* İmparatorluk öncesi."

"Gemilerden iyi anlıyorsun," dedi Gesler, hayduda keskin bir bakış atarak.

Baudin omuz silkti. "Bir hapishane ekibinde çalışırdım. Quon Limanı'ndaki cumhuriyet filosunu batırarak ıskartaya çıkarırdık. Bu dediğim yirmi yıl önceydi. Dassem onları Bahriyelileri eğitmekte kullanırdı."

"Biliyorum," dedi Gesler, bu konuda ilk elden tecrübeli olduğunu ses tonuyla belli ederek.

"Bir hapishane ekibi için gençmişsin," dedi Bulutlu su fıçılarının arasından. "O zamanlar kaç yaşındaydın, on mu? On beş?"

"O civarlarda," diye yanıtladı Baudin. "Ama oraya nasıl düştüğüm seni ilgilendirmez, asker."

Uzun bir suskunluk yaşandı, sonra Gesler silkindi. "İşini bitirdin mi, Bulutlu?"

"Evet, her şey tamam."

---

* Üç direkli antik bir savaş gemisi. *–çn*

"Pekâlâ, bizim hatun dibi boylamadan önce gelin karşı tarafa yüzelim. Onunla beraber batarak bir şey kazanamayız."

"Hiç içime sinmiyor," dedi Bulutlu dromonu süzerek. "O şey gece yarısı anlatılan bir taverna öyküsünden fırlamış gibi. Hood'un Elçisi de olabilir, lanetli de, vebalı da."

"Ayak basabileceğimiz tek kuru şey de olabilir," dedi Gesler. "Ötekilere gelince – bir dahaki taverna ziyaretinde anlatacağın öyküyü bir düşün, Bulutlu. Dinleyicilerin altlarına kaçıracaklar ve takdis almak için en yakındaki tapınağa koşacaklar. Satılacak putların gelirinden pay bile talep edebilirsin."

"Eh, belki senin hiçbir şeyden korkacak kadar kafan çalışmıyordur..."

Onbaşı sırıttı. "Islanmaya hazırlanın, millet. Soylu kadınların şimdi yapacağımıza benzer banyolar için altın saçtıklarını duymuştum. Öyle değil mi, çocuk?"

Felisin cevap vermedi.

Kulp başını iki yana salladı. "Sen hayatta kaldığına seviniyorsun, hepsi bu," dedi Gesler'e.

"İyi bildin."

Serin su ne gariptir ki kaygandı ve içinde yüzmesi kolay değildi. Güvertesi sular altında kalan *Ripath* arkalarında battıkça battı. Sonra yelken direği bir tarafa yattı ve kısa bir duraklamanın ardından denize gömüldü. Tekne saniyeler içinde yüzeyin altında kayboldu.

Yarım saat sonra yorgunluktan nefes nefese dromona ulaştılar. İçlerinde bir tek Hakikat dümen küreğinden yukarı tırmanabildi. Delikanlı tutuna tutuna yüksek kıç kasarasına çıktı. Az sonra aşağıya kalın örgülü kenevir bir merdiven sarkıtıldı.

Epey uğraşmaları gerekti ama sonunda herkes gemiye çıktı. Gesler ile Bulutlu son olarak erzak sandığı ile su fıçılarını yukarı çektiler.

Kulp kıç kasarasından güvertenin karşı ucuna baktı. Gemi alelacele terk edilmişti. Etrafa halat kangalları ve fok derisiyle sarılı malzeme bohçaları saçılmıştı. Çıkarılıp atılmış vücut zırhları, kılıçlar ve kemerler de cabasıydı. Her şey kalın, soluk, yağlı bir toz tabakasıyla kaplıydı.

Ötekiler de büyücünün sessiz incelemesine iştirak ettiler.

"Gövdede bir isim gören oldu mu?" diye en sonunda sordu Gesler. "Baktım ama..."

"*Silanda*," dedi Baudin.

"Togg'un memeleri aşkına, be adam," diye homurdandı Bulutlu. "Gövdede hiçbir şey yazmı—"

"Bu gemiyi tanımam için yazmasına gerek yok," dedi Baudin. "Aşağıya saçılmış şu kargo var ya, onlar Drift Avalii'den. *Silanda,* Tiste Andiilerle ticaret yapma izni verilmiş tek gemiydi. İmparator'un kuvvetleri Quon'u istila ettiğinde adaya gidiyordu. Bir daha da geri dönmedi."

Sözleri sessizlikle karşılandı.

Felisin o sessizliği yumuşak bir kahkahayla böldü. "Haydut Baudin. Hapishane ekibin kütüphanelerde de mi çalışırdı?"

"Su hattı dikkatinizi çekti mi?" diye sordu Gesler. "Bu gemi yıllardır yerinden kıpırdamamış." Delici gözlerle Baudin'e soran bir bakış attı, ardından ana güverteye indi. "Dizlerine kadar boka batmış bir taş yığınından farkı yok," deyip fok derisi bohçalardan birinin önünde durdu. Bohçayı açmak için çömeldi. Hemen sonra bir küfür tıslayarak kendini geriye attı. Bohça çözülerek içeriğini serbest bırakmıştı: Kesik bir baş. Güvertede çılgınca yuvarlanan kelle, ambar kaportalarından birinin kenarına çarptı.

Kulp hareketsiz hâldeki Heboric'i itip geçti, ana güverteye indi ve kelleye yaklaştı. Kovanını açtı. Durdu.

"Ne görüyorsun?" diye sordu eski rahip.

"Hiç hazzetmediğim bir şey," yanıtını verdi büyücü. Daha da yaklaşıp çömeldi. "Tiste Andii." Gesler'e göz attı. "İleri sürmek üzere olduğum şey hoş değil ama..."

Onbaşı bembeyaz bir suratla kafa salladı. "Bulutlu," deyip bir sonraki bohçaya doğru döndü. "Bir yardım et."

"Ne yapacağız?"

"Kafaları sayacağız."

"Fener beni korusun! Gesler—"

"Böyle bir öyküyü anlatabilmek için soğukkanlı olmalısın. O da talim gerektirir. Buraya gel ve ellerini kirlet, asker."

Güvertede düzinelerce bohça vardı. Her biri tek vuruşta kesilmiş birer kelle ihtiva ediyordu. Çoğu Tiste Andii olsa da bazıları insandı. Gesler onları tüyler ürpertici bir piramit gibi ana dire-

ğin etrafına yığmaya başladı. Onbaşının ilk şoku atlatması uzun sürmemişti – adam belli ki bir İmparatorluk Bahriyelisi olarak payına düşenden fazla dehşet görüp geçirmişti. Bulutlu da tiksintisini bir kenara bırakmakta neredeyse onbaşısı kadar süratliydi ama batıl bir dehşet o tiksintiyle yer değiştirmiş gibiydi. Adam telaşla çalışıyordu ve fazla geçmeden her kelle ürkütücü piramitteki yerini almıştı.

Kulp dikkatini kürek çukuruna açılan kaportaya yöneltti. Kaportadan onun kovan takviyeli duyularına durgun havadaki sıcaklık dalgaları gibi görünen belli belirsiz bir efsun aylası yükselmekteydi. Büyücü oraya yaklaşmadan önce epey bir tereddüt etti.

Büyücü, Gesler ve Bulutlu hariç gruptakiler kıç kasarasında kalıp gelişmeleri şoka benzer bir uyuşuklukla seyretti.

Onbaşı, Kulp'un yanına geldi. "Aşağısını kontrol etmeye hazır mısın?"

"Kesinlikle hayır."

"Öyleyse önden buyur," dedi Gesler zoraki bir sırıtışla. Kılıcını çekti.

Kulp silaha göz attı.

Onbaşı omuz silkti. "Evet, biliyorum."

Bıyık altından söylenen Kulp ambar kaportaya yollandı. Aşağıdaki ışık eksikliği gördüklerini gizlemeye yaramadı. Her şey marazlı bir sarıya çalan ve hafifçe zonklayan bir efsunla kaplıydı. Büyücü tırabzana iki eliyle birden tutunarak kabuk bağlamış basamaklardan indi. Gesler de hemen arkasından geldi.

"Bir şey görebiliyor musun?" diye sordu onbaşı.

"Hem de nasıl."

"Bu ne kokusu?"

"Sabrın bir kokusu olsaydı," dedi Kulp, "şimdi o kokuyu alıyor olurdun." Bank sıralarının arasındaki merkezi koridor boyunca bir ışık dalgası gönderdi ve onu yan döndürüp orada sabitledi.

"Eh," dedi Gesler kuru ve hırıltılı bir sesle, "belirli bir mantık yok değil, ne dersin?"

Her bankta üçer kişi olmak üzere küreklerin başında kafasız cesetler duruyordu. Bir davulun önünde başka bir kafasız figür

oturuyor, ellerinde su kabağına benzer garip sopalar tutuyordu. Figür aşırı derecede kaslıydı. Cesetlerden hiçbirinde çürüme emaresi yoktu. Boyunlardaki beyaz kemikler ve kırmızı etler hâlâ parlıyordu.

Her iki adam da uzun bir süre konuşmadı. Sonunda Gesler genzini temizledi ama bu çabasının zorla çıkan sesine pek bir yararı olmadı. "Sabır mı demiştin, Kulp?"

"Evet."

"Demek ki yanlış duymamışım."

Kulp başını iki yana salladı. "Biri gemiyi ele geçirmiş, herkesin kellesini uçurmuş... sonra da onları işe koşmuş."

"Bu sırayla."

"Bu sırayla."

"Ne kadar zaman önce?"

"Yıllar. On yıllar. Şu an bir kovandayız, Onbaşı. Burada zamanın nasıl geçtiğini kestirmek mümkün değil."

Gesler homurdandı. "Kaptan kamarasını kontrol etmeye ne dersin? Belki bir seyir defteri buluruz."

"Ve de bir 'küreklerin başına' düdüğü."

"Evet. Bak, eğer şu davulcuyu saklarsak tempo tutsun diye Bulutlu'yu buraya gönderebilirim."

"Çirkin bir espri anlayışına sahipsin, Gesler."

"Öyle. Mesele şu ki Bulutlu dünyanın en sıkıcı deniz öykülerini anlatır. Durumu biraz renklendirmek bundan sonra tanışacağı herkesin işine gelir."

"Sakın bana ciddi olduğunu söyleme."

Onbaşı iç geçirdi. "Hayır," dedi az sonra. "Hiç kimseyi deliliğe sürüklemek istemem, Büyücü."

Ana güverteye geri döndüler. Herkes gözünü onlara dikti. Gesler omuz silkti. "Tahmin edebileceğiniz gibi," dedi. "Tabii zırdeliyseniz."

"Eh," karşılığını verdi Felisin, "doğru bir kalabalığa hitap ediyorsun."

Kulp kamara kaportasına doğru yürüdü. Kılıcını kınına sokan onbaşı onu takip etti. Kaporta iki basamak indikten sonra bir yemekhaneye açıldı. Odanın ortasına büyük bir tahta masa hâkimdi. Karşı taraftaki ikinci bir kaportadan her iki yanında

kuşetlerin olduğu dar bir koridora giriliyordu. Koridorun sonunda da kaptan kamarasının kapısı bulunuyordu.

Kuşetler boş olsa da artık onlara ihtiyacı kalmamış sahiplerini bekleyen eşyalar boldu.

Kamara kapısı yüksek bir gıcırtıyla açıldı.

O âna dek karşılaştıkları onca şeye rağmen içerisi bir dehşet manzarasıydı. Daha ilk bakışta dört ceset görülebiliyordu. Bunlardan üçü ani ölüm pozlarıyla grotesk şekiller almıştı. Yine çürüme belirtisi yoktu ama kan da görünmüyordu. Adamları her ne öldürdüyse derilerini bir kez bile yırtmadan onları iyice ezmişti. Tek istisna bizzat Hood'un kurduğu bir tiyatro sahnesini denetlercesine bir harita masasının karşı tarafındaki kaptan sandalyesinde oturuyordu. Ucu sandalyenin arkasından dışarı çıkıncaya kadar saplanmış bir mızrak adamın göğsünden çıkıntı yapıyordu. Figürün önü yaradan akıp kucağında birikmiş kanlarla parlıyordu. Akış durmuştu ama kan hâlâ ıslak görünüyordu.

"Tiste Andii mi?" diye bir fısıltıyla sordu Gesler.

"Öyle gibiler," diye usulca cevapladı Kulp, "ama pek sayılmaz." Kamaraya adım attı. "Ciltleri siyah değil, gri. Üstelik pek de... medeni durmuyorlar."

"Drift Avalii'deki Tiste Andiilerin epey barbar oldukları söylenirdi. Tabii yaşayanlar arasında adayı ziyaret etmiş biri yoktu, o ayrı."

"Her halükârda ziyaret edenlerin de hiçbiri geri gelmedi," diye hak verdi Kulp. "Ama bunlar hayvan derileri giyiyorlar – hem de çok az tabaklanmış. Hem takılarına bak..." Dört ceset de kemik fetişlerle, pençelerle, hayvan köpekdişleriyle ve cilalı deniz kabuklarıyla süslüydü. Kulp'un geçmişte yer yer rastladığı kaliteli Tiste Andii el işçiliklerinden eser yoktu. Dahası dördü de kahverengi saçlıydı. Yağdan tel tel ayrılmış bu saçlar ne toplanmış ne de taranmıştı. Tiste Andiilerin saçları ya gümüşi beyaz ya da kapkara olurdu.

"Hood aşkına, neye bakıyoruz böyle?" diye sordu Gesler.

"Tahminimce Quonlu denizcilerin ve Tiste Andiilerin katillerine," dedi Kulp. "Daha sonra belki isteyerek belki de istemeden bu kovana girmişler. Ve kendilerinden daha belalı bir şeyle karşılaşmışlar."

"Sence mürettebatın geri kalanı kaçmış mıdır?"

Kulp omuz silkti. "Kafasız cesetlere hükmetmeni sağlayacak bir efsunculuğa sahipsen buradakinden daha büyük bir mürettebata niye ihtiyaç duyasın ki?"

"Yine de Tiste Andii'ye benziyorlar," dedi onbaşı, sandalyedeki adama yakından bakarak.

"Heboric'i buraya getirmeliyiz," dedi Kulp. "Belki o tüm bunlara ışık tutacak bir şeyler biliyordur."

"Burada bekle," dedi Gesler.

Grubun geri kalanı ana güvertede gezinmeye başladığından gemi artık gıcırdıyordu. Kulp, onbaşının ayak seslerinin koridorda uzaklaşmasını dinledi. İki elini birden masaya dayayıp yüzeye serilmiş çizimleri taradı. Aralarında tanımadığı bir diyarı gösteren bir harita vardı: Üstünkörü çam ağacı çizimleriyle bezenmiş haliçlere sahip zikzaklı bir sahil şeridi. İç kesimler buzla veya karla kaplıymışçasına beyaza boyanmıştı. Zikzaklı kıyı şeridinden doğuya giden, sonra da güneydeki engin bir okyanusu kateden bir rota belirlenmişti. Malazan İmparatorluğu'nun tüm dünyayı haritalandırdığı öne sürülürdü ama o haritalarda Kulp'un burada gördüğüne benzer bir yer yoktu. İmparatorluk'un egemenlik iddiası aniden acınası bir hâl aldı.

Heboric arkadan kamaraya girdi. Kulp başını çizimden kaldırmadı. "Şunlara yakından bak," dedi.

Yaşlı adam büyücünün yanından geçip çömeldi ve kaşlarını çatarak kaptanın yüzünü inceledi. Adamın çıkık elmacıkkemikleri ve çekik göz yuvaları kadar aşikâr boyu da Tiste Andiileri hatırlatıyordu. Heboric çekinerek uzandı—

"Bekle," diye homurdandı Kulp. "Neye dokunduğuna dikkat et. Ve hangi kolu kullandığına."

Heboric bezgince tıslayıp kolunu indirdi. Az sonra doğruldu. "Aklıma tek bir şey geliyor. Tiste Edurlar."

"Kim?"

"*Gothos'un Divaneliği*. Orada başka bir âlemden gelmiş üç farklı Tiste halkından bahsedilir. Elbette biz bir tek Tiste Andiileri biliriz ve Gothos diğer gruplardan da yalnızca birinin ismini verir – Tiste Edurlar. Siyah değil, gri tenli. Karanlık Ana ile Işık'ın istenmeyen birlikteliğinin çocukları."

"İstenmeyen mi?"

Heboric yüzünü buruşturdu. "Tiste Andiiler o birlikteliğe saf Karanlık'ın bir tenzili ve bütün müteakip illetlerinin kaynağı gözüyle bakarlarmış. Her neyse, *Gothos'un Divaneliği* onlara değinilen tek kitap. Ayrıca en eskisi."

"Gothos bir Jaghut'tu, doğru mu?"

"Evet. Ayrıca okuma hoşnutsuzluğuna katlandığım en huysuz yazarlardan biriydi. Söyle bana, Kulp, kovanın sana ne söylüyor?"

"Hiçbir şey."

Heboric ona şaşkın bir bakış attı. "Hiç mi?"

"Evet."

"İyi ama bu adamlar durağanlaşmışa benziyorlar – kan hâlâ ıslak."

"Biliyorum."

Heboric kaptanın boynundaki bir şeyi gösterdi. "İşte düdüğün. Tabii alt güvertede her ne varsa ondan yararlanacaksak."

"Ya yararlanacağız ya da burada kalıp açlıktan öleceğiz." Kulp, kaptanın cesedine yaklaştı. Deri bir sırıma bağlı uzun bir kemik düdük mızrak sapının yanından aşağı sarkıyordu. "Kemik tüpte de bir şey sezmiyorum. Hiçbir işe yaramayabilir."

Heboric omuz silkti. "Burada temiz hava yerine geçen şeyden almak için yukarı çıkıyorum. Bu arada o mızrak Barghast yapımı."

"Öyle olamayacak kadar büyük," diye karşı çıktı Kulp.

"Biliyorum ama bana öyle görünüyor."

"Fazla büyük."

Heboric cevap vermeyip koridorda gözden kayboldu. Kulp mızrağa dik dik baktı. *Fazla büyük*. Az sonra elini uzattı ve düdüğü cesedin boynundan dikkatle aldı.

Ana güverteye çıkan büyücü düdüğe bir kez daha göz attı. Homurdandı. Artık efsunla kaynıyordu. *O kamara Otataral kokuyordu. Efsunlarının onları koruyamadığına şaşmamak lazım.* Etrafına bakındı. Bulutlu yanından ayırmadığı arbaletini sırtına asıp pruvaya konuşlanmıştı. Baudin sargılı elini bağrına basarak onun yakınında dikiliyordu. Kollarını göğsünde kavuşturup ana direğe yakın bir noktada küpeşteye yaslanan Felisin neredeyse

ayakları dibindeki kesik kafa piramidini hayret verecek kadar sakin karşılıyordu. Heboric ortalarda yoktu.

Gesler yaklaştı. "Hakikat çanaklığa çıkıyor," dedi. "Düdük sende mi?"

Kulp düdüğü ona attı. "Bir rota belirledin mi?"

"Hakikat göreceğini görecek, ondan sonra karar vereceğiz."

Büyücü başını kaldırdı ve çevik hareketlerle selviçeye tırmanmakta olan delikanlıyı gözlerini kısarak izledi. Hakikat beş nefes sonra çanaklığa girip gözden kayboldu.

"Fener'in toynağı aşkına!" Aşağıya kadar gelen nidası herkesin dikkatini çekti.

"Hakikat!"

"İskeleye doğru üç kerte! Fırtına yelkenleri!"

Gesler ile Kulp hemen sancak küpeştesine koştular. Biçimsiz ufuk şimşeklerle yanıp sönen bir lekeyle kirlenmişti. Kulp tısladı. "O Hood'un belası sihirbaz peşimizden gelmiş!"

Onbaşı hızla arkasına döndü. "Bulutlu! Şu yelkenlerden geriye ne kaldığına bir bak." Hiç duraksamadan düdüğü dudaklarına dayayıp üfledi. Donuk bir inilti korosu yükseldi. İşkencenin ötesine kadar çarpıtılmış ruhların feryadı havayı soğuttu. Gesler'in düdüğü dudaklarından ayırmasıyla acının sese dönüşmüş hâli gönülsüzce kayboldu.

Kürekler hazırlanırken her iki yandan tahta patırtıları geldi. Ambar kaportasından yalpalayarak çıkan Heboric'in dövmeleri fosforluymuş gibi parlıyordu. Yaşlı adam fal taşı gibi açılmış gözlerini Gesler'e çevirdi. "Mürettebatına kavuştun, Onbaşı."

"Uyandılar," diye mırıldanan Felisin ana direkten uzaklaştı.

Kızın gördüğünü Kulp da gördü. Kesik başlar gözlerini açmış, tüyler ürpertici tek bir mekanizma tarafından idare edilircesine hep beraber Gesler'e doğru çevrilmişti.

Onbaşı irkilir gibi oldu, sonra kendini toparladı. "Talim çavuşluğu yaparken böyle bir şey çok işime yarardı," dedi zoraki bir sırıtışla.

"Davulcun aşağıda hazır bekliyor," dedi yukarıdan kürekçiler çukuruna bakan Heboric.

"Yelkenleri unutun," dedi Bulutlu. "Baştan aşağı çürümüşler."

"Dümen küreğinin başına geç," diye ona emretti Gesler. "İskeleye doğru üç kerte – kaçmaktan başka bir şey yapamayız."

Düdüğü tekrar kaldırıp seri bir silsile üfledi. Davul aynı ritimle gümlemeye başladı. Kürekler savruldu, uçları yataydan dikeye döndü, sonra da durgun suya daldırılıp çekildi.

Gövdede birikmiş tortu çatlarken gemi gıcırdadı. *Silanda* sarsılarak hareketlendi ve yaklaşan fırtınayı tam kıçına alıncaya dek yavaş yavaş döndü. Kürekler amansız bir kesinlikle balçığımsı suları itti.

Gesler düdüğün sırımını boynuna geçirdi. "Eski İmparator bu yaşlı hatuna bayılırdı, ha, Kulp?"

"Heyecanın mide bulandırıcı, Onbaşı."

Adam bir kahkaha attı.

Çift sıra kürekler *Silanda*'yı bir toslama süratine çıkarıp orada sabitledi. Davulun ritmi fazla hızlı atan bir kalp gibiydi. Ses sinirleri acıyla dağlayan bir rezonansla Kulp'un kemiklerinden aksediyordu. Sukabaklarını davulun derisine vuran o kalın kaslı başsız cesedi, kürekçilerin durmak bilmez itip çekmelerini, boğucu atmosferdeki Hood'un belası efsunun yakıcı kıpırtısını tasavvur etmek için çukura inmesine gerek yoktu. Gözleri Gesler'i aradı ve onu Bulutlu'yla beraber kıç kasarasında dikilirken buldu. Bunlar çetin adamlardı – hem de akıl erdirebileceğinden daha çetin. Askerliğin kara mizahını Kulp'un ihtimal vereceğinden daha uzağa, bir buzulun güneşsiz göbeğine kadar götürmüşlerdi. *İnatçı bir özgüven mi... yoksa kadercilik mi? Fener'in kıllarının bu kadar kara olabileceğini hiç bilmezdim.*

Deli efsuncunun fırtınası hâlâ arayı kapatıyordu. Artık bunu eskisinden yavaş yapıyordu ama yine de inkâr edilemez bir tehdit yaratıyordu. Büyücü tez adımlarla Heboric'in yanına gitti.

"Bu kovan tanrına mı ait?"

"O benim tanrım değil. Bu da onun kovanı değil. Hangi cehennemde olduğumuzu ancak Hood bilir ve görünüşe bakılırsa bu kâbustan uyanmanın kolay bir yolu yok."

"Bulutlu'nun yarasına tanrı dokunmuş elini soktun."

"Evet. Tümüyle tesadüfen. Rahatlıkla öbürünü de sokabilirdim."

"Ne hissettin?"

Heboric omuz silkti. "Bir şeyin geçtiğini. O kadarını sen de tahmin ettin, değil mi?"

Kulp kafa salladı.

"Sence geçen şey Fener'in kendisi miydi?"

"Bilmiyorum. Sanmam. Dini konularda uzman değilim. Bulutlu etkilenmişe benzemedi... tabii iyileşmesi hariç. Fener'in bu tür lütuflarda bulunduğunu bilmezdim."

"Bulunmaz da," diye mırıldanan eski rahip düşünceli gözlerle iki bahriyeliye baktı. "En azından bir bedel ödetmeksizin."

Diğerlerinden ayrı oturan Felisin'in en yakın yoldaşı, gözleri açık kafa piramidiydi. Dikkatleri Gesler'de, yani boynundan efsunlu kemik düdük sarkan adamda olduğu için kelleler onu pek rahatsız etmiyordu. Genç kızın aklı yine Unta'daki meydana, o sinekler rahibine gitti. Efsunculukla ilk kez o zaman karşılaşmıştı. Sihirle ve çılgın sihirbazlarla, İmparatorluk'un sınırlarındaki şehirleri yutan efsunlu yangınlarla ilgili tüm öykülere rağmen Felisin öyle kuvvetlere daha önce hiç tanıklık etmemişti. Sihir hiç de öykülerde anlatıldığı kadar yaygın değildi. Ayrıca ona tanık olmak yaralar bırakır, kontrol edemeyeceği bir şeyle karşılaşmak kişide ezici bir savunmasızlık hissi uyandırırdı. Öyle anlarda dünyadan uzak, ölümcül, korkutucu ve kasvetli bir hâl alırdı. Unta'daki o gün Felisin'in dünyadaki yerini –veya en azından ona bakış açısını– değiştirmişti. Ve o günden beri kendini bir türlü toparlayamamıştı.

Ama belki sebep o değildi. Hem de hiç. Belki kadırgalara kadarki yürüyüşte yaşadıklarımdı. Belki o çehre denizindeki nefret ve şuursuz hiddet fırtınasıydı. Özgürlüğün ve açlığın o son derece normal suratlara apaçık yazdığı acıydı. Belki bana feleğimi şaşırtan şey insanlardı.

Dönüp kesik kafalara baktı. Gözler hiç kırpışmıyordu. Kuruyorlar, sıcak parke taşlarına sıçramış yumurta akları misali cızırdıyorlardı. *Tıpkı benimkiler gibi. Çok fazla şey gördüm. Hem de çok.* Eğer tam o anda çevrelerindeki sulardan iblisler fırlasa Felisin şoke olmaz, yalnızca gelmelerinin neden bu kadar uzun sürdüğünü merak ederdi. *Her şeyi sona erdirirken acele eder misiniz? N'olur?*

Uzun kollu bir maymun gibi selviçelere tutunarak aşağı atlayan Hakikat güverteye yumuşak bir iniş yaptı ve kızın yakı-

nında duraklayıp giysilerindeki tozlu halat liflerini süpürdü. Felisin'den bir iki yaş büyük olmasına rağmen kıza çok daha genç görünüyordu. *Çıbansız, yumuşacık bir ten. Seyrek sakal tutamları, fazlasıyla berrak gözler. Ne litre litre şarap, ne durhang dumanı bulutları ne de sırayla içine –ilk başta savunmasız olan ama kısa zamanda gerçek hislere kapatılan bir yere– giren ağır bedenler. Onlara sadece içime girdikleri izlenimini verdim. Oysaki girdikleri şey diğer ucu kapalı bir cepti. Neden bahsettiğimi anlıyor musun, Hakikat?*

Hakikat, kızın ilgisini fark edince ona utangaç bir tebessüm etti. "Bulutların içinde," dedi ergenliğin boğuklaştırdığı bir sesle.

"Kim?"

"Efsuncu. Arkasında kandan kurdelele uçuşan, ipi kopmuş bir uçurtma gibi bir o yana bir bu yana savruluyor."

"Ne kadar şairane konuştun, Hakikat. İyisi mi bir bahriyeli olmaya kaldığın yerden devam et."

Yüzü kızaran oğlan başka tarafa döndü.

Baudin kızın arkasından konuştu. "Delikanlı sana göre fazla düzgün. O yüzden pis davranıyorsun."

"Sen ne bilirsin ki?" diye dönmeden burun kıvırdı genç kız.

"Seni pek çözebilmiş değilim, çocuk," diye itiraf etti Baudin. "Yine de biraz çözdüm."

"Sen öyle san. O el çürümeye başladığında bana haber ver – kesilişini görmek istiyorum."

Kürekler davulun gümlemeleriyle dönüşümlü olarak şaklıyordu. Rüzgâr nara atılırken verilmiş bir soluk gibi çıkageldi ve efsuncunun fırtınası tepelerine bindi.

Alnına sürten pütürlü bir şey Kemancı'yı uyandırdı. Gözlerini açınca karşısında bulduğu çalı süpürgesinin uçları aniden kalkarak onu dikkatle süzen kırışık ve siyahi bir suratı meydana çıkardı. Surat hoşnutsuz bir ifadeyle muayenesini tamamladı.

"Sakalında örümcekler var... veya daha beteri. Onları göremesem de orada olduklarını biliyorum."

Lağımcı derin bir nefes aldı ve kırık kaburgalarının zonklamalı itirazları karşısında surat ekşitti. "Benden uzak dur!" diye hırıldadı. Uyluklarından gelen sızlama ona oraları tırmalamış

oyucu pençeleri hatırlattı. Sol ayak bileği kat kat sarılmıştı – ayağındaki uyuşukluk endişe vericiydi.

"Olmaz," yanıtını verdi yaşlı adam. "Kaçmak mümkün değil. Pazarlıklar yapıldı, anlaşmalara varıldı. Deste bu konuda açık konuşuyor. Alınan bir cana karşılık verilen bir can. Hatta daha bile fazlası."

"Sen Dal Honlu'sun," dedi Kemancı. "Burası neresi?"

Surat geniş bir sırıtışla yarıldı. "Gölge. He he."

Tuhaf, yaşlı adamın arkasından yeni bir ses geldi. "Uyanır uyanmaz ona eziyet ediyorsun, Baş Rahip. Kenara çekil. Askerin havaya ihtiyacı var, boş sözlere değil."

"Bu bir adalet meselesi," diye tersledi Baş Rahip. Yine de geri çekildi. "Huysuz yoldaşın mihrabın önünde diz çöküyor, öyle değil mi? Bu detaylar anlayış için çok önemli." Diğer konuşmacının devasa sureti görüş alanına girerken bir adım daha geriledi.

"Ah," diye iç geçirdi Kemancı. "Şu Trell. Anılarım canlanıyor. Yoldaşın... bir Jhag'dı, değil mi?"

"Şu an dostlarını eğlendiriyor," dedi Trell. "İtiraf etmeliyim ki beceriksizce. Icarium yaşadığı onca yıla rağmen başkalarını rahatlatmak için gereken sosyal meziyetlerde ustalaşamadı."

"Icarium adlı bir Jhag. Makinelerin yapıcısı, zamanın kovalayıcısı—"

Trell geniş ve buruk bir tebessümle köpekdişlerini gösterdi. "Evet, kum tanelerinin efendisi – yine de bu şiirsel kinaye çoğu kimse tarafından anlaşılmaz. Ayrıca mahcup edicidir."

"Mappo."

"Tekrar evet. Dostların da seni Kemancı diye isimlendirerek bir Gral atlı savaşçısı maskeni düşürdüler."

"Öyleyse karakterime aykırı bir şekilde uyanmış olmam pek bir fark yaratmayacaktır," dedi Kemancı.

"İhmalini bekleyen bir ceza yok, asker. Susuz musun? Aç mısın?"

"Güzel, evet ve evet. Ama evvela neredeyiz?"

"Bir yara oyulmuş bir tapınakta. Hortum'un dışında. Bir Gölge Baş Rahibi'nin konuklarıyız. Kendisiyle tanışmış bulunuyorsun. Iskaral Pust."

"Pust mu?"

"Aynen."

Dal Honlu Baş Rahip kaşlarını çatarak tekrar görüş alanına girdi. "Adımla dalga mı geçiyorsun, asker?"

"Asla, Baş Rahip."

Yaşlı adam homurdanarak elini süpürgesi boyunca kaydırdı, sonra da odadan dışarı seğirtti.

Kemancı yaşı geçmiş biri gibi hareket ederek özenle doğrulup oturdu. Mappo'dan, aldığı yaraların –özellikle de ayak bileğinin– bir değerlendirmesini isteyesi geldi ama muhtemelen kötü çıkacak haberi biraz daha ertelemeye karar verdi. "O adamın öyküsü ne?"

"Kendisinin bile bildiğini sanmam."

"Uyandığımda kafamı süpürüyordu."

"Hiç şaşırmadım."

Trell'in duruşunda Kemancı'yı gevşeten bir sakinlik vardı. Ta ki savaşçının ismini anımsayıncaya dek. *Mappo. Bir başkasınınkine temelli bağlı bir isim. Ve de o isme eşlik eden bir kitap dolusu söylenti. Eğer içlerinden herhangi biri doğruysa...* "Demek Icarium D'iverleri korkutup kaçırdı."

"Şöhretinin bir ağırlığı var."

"Peki bu hak edilmiş bir şöhret mi, Mappo?" Kemancı daha sözünü bitirmeden böyle bir soru yöneltmekle hata ettiğini anladı.

İrkilen Trell hafifçe büzüldü. "İyisi mi sana biraz yiyecek içecek getireyim."

Mappo küçük odayı terk ederken hatırı sayılır cüssesine karşın sessizce hareket ediyordu. Bu kombinasyon Kemancı'nın aklına Kalam'ı getirdi. *Fırtınayı atlatabildin mi, dostum?*

Iskaral Pust yavaşça odaya girdi. "Neden buradasın?" diye fısıldadı. "Sebebini biliyor musun? Bilmiyorsun ama dur ben sana söyleyeyim. Hem de bir tek sana." Öne eğilerek başındaki sarmal saç tutamlarını iki eliyle birden çekiştirdi. "*Tremorlor!*"

Kemancı'nın yüz ifadesine gülen Baş Rahip hoplayıp zıplayarak kendi ekseninde döndü, sonra yeniden lağımcının karşısına geçti. Suratlarının arasında sadece birkaç santim vardı. "Bir yolun söylentisi, eve giden bir yol. Bir dedikodunun küçücük bir solucanı. Hatta daha bile ufak. Tırnak ucundan daha küçük bir

kurtçuk. Hakikat olabilecek bir şeye sarılı yoğun, boğum boğum bir kütle. Veya olmayabilecek. He he!"

Kemancı'nın canına tak etti. Çektiği acıyla dişlerini sıkarak adamı yakasından tutup sarstı. Yüzüne tükürükler sıçradı. Baş Rahip'in gözleri bir fincandaki bilyeler gibi yuvarlandı.

"Ne yani, gene mi?" diyebildi Iskaral Pust.

Kemancı onu geriye itti.

Sendeleyen yaşlı adam dengesini topladı ve ağırbaşlı bir tavır takınırmış gibi yaptı. "Sosyal etkileşimlerden çok uzun süre ayrı kalmanın verdiği bir tepkiler muvafakatı. Tavırlarımı ve dahası kişiliğimi tetkik etmeliyim." Başını yan yatırdı. "Dürüst. Açık sözlü. Nazik ve etkileyici bir güvenirlik. Eh! Öyleyse sorun nerede? Askerler kabadırlar. Toy ve kalın kafalıdırlar. Huysuzdurlar. Köpekler Zinciri'ni bilir misin?"

İrkilen Kemancı sarsılarak bir transtan çıkarılmışçasına gözlerini kırpıştırdı. "Ne?"

"Başladı ama henüz bilinmiyor. Anabar Thy'lend. Malazan dilinde Köpekler Zinciri. Askerlerin hayal güçleri yoktur. Dolayısıyla büyük şaşkınlıklara açıktırlar. Hortum'un bile bir kenara süpüremeyeceği şeyler bulunur."

Mappo Trell elinde bir tepsiyle geri geldi. "Misafirimizi yine rahatsız mı ediyorsun, Iskaral Pust?"

"Gölge kaynaklı kehanetler," diye söylenen Baş Rahip soğukkanlı bir değerlendirmeyle Kemancı'yı süzdü. "Yüzeyine dalgacıkların yayıldığı sel basmış bir sığ lağım hendeği. Bir kan nehri, gizli bir kalpten akan sözcükler. Her şey ayrık. Her köşe bucakta örümcekler." Hızla arkasına dönüp odadan hışımla çıktı.

Mappo adamın peşinden bakakaldı.

"Ona aldırış etmeyeyim, değil mi?"

Tekrar önüne bakan Trell kalın kaşlarını kaldırdı. "Hood aşkına, hayır, o adama edebildiğin kadar aldırış et, Kemancı."

"Ben de böyle diyeceğinden korkuyordum. Tremorlor'dan bahsetti. Biliyor."

"Yoldaşlarının bile bilmediklerini biliyor," dedi Mappo, tepsiyi lağımcıya götürerek. "Efsanevi Azath Hanesi'ni arıyorsun. Çölde bir yerlerde."

Evet. Onu ve Tez Ben'in var olduğuna yemin ettiği kapıyı... "Ya sen?" diye sordu Kemancı. "Seni Raraku'ya ne getirdi?"

"Icarium'u takip ediyorum," yanıtını verdi Trell. "Daimi bir arayış."

"Peki hayatını ona aramasında yardım etmeye mi adadın?"

"Hayır." Mappo iç geçirdi, sonra da Kemancı'nın gözlerine bakmadan fısıldadı. "O arayışı daimi tutmaya çalışıyorum. Al, kahvaltını et. İki gün baygın yattın. Dostlarının soracak pek çok sorusu var. Seninle konuşmayı iple çekiyorlar."

"Galiba başka çarem yok – o soruları cevaplasam iyi olacak."

"Evet. Ve biraz iyileşmenin ardından yolculuğumuza başlayabiliriz..." İhtiyatla gülümsedi. "Tremorlor'u bulmak için."

Kemancı kaşlarını çattı. "İyileşmek dedin. Ayak bileğim ezildi – dizimin altını neredeyse hiç hissetmiyorum. Muhtemelen o ayağı kesmen gerekecek."

"Şifa alanında tecrübeliyimdir," dedi Mappo. "Bu tapınak bir zamanlar o tür simyalarda uzmanmış ve rahibeler arkalarında pek çok şey bırakmışlar. Ve ne gariptir ki Iskaral Pust da bu konuda biraz kabiliyet sahibiymiş gibi görünüyor. Yine de gözümüzü ondan ayırmamakta fayda var. Bazen aklı başka yere gidiyor ve iksirleri zehirlerle karıştırıyor."

"O Gölgetaht'ın bir tecessümü," dedi lağımcı gözlerini kısarak. "Veya Urgan adıyla da bilinen Suikastçıların Hamisi Kotilyon'un – ikisinin arasında pek bir fark yok."

Trell omuz silkti. "Suikast sanatı bütünleyici bir şifa bilgisi gerektirir. İkisi aynı simyasal sikkenin iki yüzüdür. Her halükârda senin ayak bileğini ameliyat etti – korkma, ona refakat ettim. Ve itiraf etmeliyim ki ondan çok şey öğrendim. Baş Rahip esasen ayak bileğini yeniden yarattı. Bir merhem kullanarak parçaları birbirine kaynattı – benzerini daha önce hiç görmemiştim. Dolayısıyla iyileşeceksin. Hem de çabucak."

"Gölge'ye adanmış bir çift el derimin altını mı kurcaladı? Hood aşkına!"

"Ya öyle olacaktı ya da ayağını kaybedecektin. Ciğerlerinden biri de delinmişti. Yaran becerilerimin ötesindeydi ama Baş Rahip ciğerindeki kanı boşaltmanın bir yolunu buldu, ardından sana şifalı bir buhar soluttu. Iskaral Pust'a canını borçlusun."

"Ben de onu diyorum ya," diye mırıldandı Kemancı.

Dışarıdan konuşmalar geldi, sonra Apsalar arkasında

Crokus'la kapı aralığında belirdi. Yıpratıcı fırtınadan ayrı geçen iki gün ikisini de epey dinçleştirmişti. İçeri girdiklerinde Crokus önden koşup Kemancı'nın yatağının yanına çömeldi.

"Buradan gitmeliyiz!" diye tısladı.

Lağımcı yavaş yavaş geri çekilen Mappo'ya göz attı. Trell yine buruk bir tebessüm ediyordu. "Sakin ol, delikanlı. Sorun ne?"

"Baş Rahip – o Gölge Tarikatı'na mensup, Kemancı. Görmüyor musun – Apsalar..."

Lağımcının içine bir ürperti yayıldı. "Ah, hay aksi," diye fısıldadı. "Ne demek istediğini anlıyorum." Başını kaldırıp yatağın ayak ucuna yanaşan kıza baktı ve alçak sesle konuştu. "Zihnin hâlâ sana mı ait, evlat?"

"Küçük adam bana iyi muamele ediyor," dedi Apsalar omuz silkerek.

"Ne yani?" dedi Crokus telaşla. "Efendisine eder gibi mi demek istiyorsun? Kotilyon'un seni bir kez daha sahiplenmesini ne önleyebilir?"

"Sen iyisi mi sorunu onun hizmetkârına sor," dedi yeni bir ses kapı aralığından. Icarium kollarını göğsünde kavuşturup kapı çerçevesine yaslanmıştı. Kısılı gri gözleri odanın karşı köşesine çevriliydi.

Oradaki gölgelerin karanlığında bir figür şekillendi. Tuhaf bir tarzda üretilmiş bir sandalyede oturan Iskaral Pust huzursuzca kıpırdanarak Jhag'a kötü kötü baktı. "Görülmemem gerekiyordu, salak! Sakladıkları şeyi böyle apaçık sezdikten sonra gölgelerden ne hayır gelir? Pöh! Foyam meydana çıktı!"

Icarium'un ince dudakları hafifçe yukarı kıvrıldı. "Neden onlara cevap vermiyorsun, Iskaral Pust? İçleri rahatlar."

"İçleri mi rahatlar?" Baş Rahip bu sözcükleri garipsemiş gibiydi. "Onun ne kıymeti var ki? Düşünmeliyim. Rahatlama. Gevşeme. Sıkıntılara aldırmama. Umursamama. Evet, elbette! Harika bir fikir." Duraksayıp başını Kemancı'ya çevirdi.

Lağımcı, adamın buruşuk yüzünde bir tebessümün belirmesini seyretti. İfadesi yılışık, yapmacık ve acınacak kadar samimiyetsizdi.

"Her şey yolunda, dostlarım," diye sırnaştı Baş Rahip. "Sakin olun. Kotilyon'un kızla işi bitti. Anomander Rake'in tehdidi ge-

çerliğini koruyor. Medeniyetten nasibini almamış o kaba saba fitnecinin tapınak kapısını kırmasını kim ister ki? Gölgetaht istemez. Suikastçıların Hamisi de. Kız hâlâ korunuyor. Hem zaten Kotilyon artık onu kullanmaya gerek görmüyor. Hatta kabiliyetlerinin kızda kalan izleri gizli bir endişeye sebep—" Yüzü buruştu. "Hayır, o düşünceyi dile getirmesem daha iyi!" Tekrar gülümsedi. "Kültürlü sohbet yeniden keşfedilip kurnazlık ve zarafetle icra edildi. Şunlara bak, Iskaral Pust; topunun birden güvenini kazandın."

Uzun bir suskunluk yaşandı.

Mappo genzini temizledi. "Baş Rahip nadiren misafir ağırlıyor," dedi.

Ansızın yorgun düşen Kemancı iç geçirdi. Arkasına yaslanıp gözlerini yumdu. "Atım? Sağ kaldı mı?"

"Evet," dedi Crokus. "Bakımı yapıldı. Tıpkı öbürleri, yani Mappo'nun ilgilenmeye vakit bulabildikleri gibi. Ayrıca buralarda bir yerde bir uşak var. Onu görmedik ama iyi iş çıkarıyor."

Apsalar söz aldı. "Kemancı, bize Tremorlor'dan bahset."

Ortam yeni bir gerilimle doldu. Lağımcı uykunun bastırarak geçici bir kaçış vaadiyle kendisini ayartmasına rağmen bunu sezinledi. Kısa bir sürenin ardından tekrar iç geçirip onu başından savdı ve gözlerini açtı. "Tez Ben'in Kutsal Çöl hakkındaki bilgileri, şey, çok kapsamlıdır. Geçen sefer oradan geçtiğimiz –daha doğrusu çıktığımız– sırada Kaybolmuş Yollar'a değinmişti. Hani bulduğumuz var ya, onun gibi. Kumların altında uyuyan ve sadece ara sıra, yani rüzgârlar doğru açıdan estiğinde ortaya çıkan kadim yollar. Eh, onlardan biri Tremorlor'a gidiyor."

Crokus lafa karıştı. "O ne?"

"Bir Azath Hanesi."

"Darujhistan'da ortaya çıkan gibi mi?"

"Evet. O tür binalar neredeyse her kıtada bulunur – veya bulunduğu rivayet edilir. Hiç kimse amaçlarını bilmese de birer güç mıknatısı gibi göründükleri kesin. Eski bir öyküde İmparator ile Dansçı..." *Ah, Hood aşkına, Kellanved ile Dansçı, Ammanas ile Kotilyon, Gölge'yle olan muhtemel bağlantı... bu tapınak...* Lağımcı, Iskaral Pust'a keskin bir bakış attı. Gözleri parlayan Baş Rahip hevesli bir sırıtış takınmıştı. "Şey, efsaneye göre Kellanved ile

Dansçı da bir keresinde Malaz Şehri'nde öyle bir Hane'de ikamet edip—"

"Ölühane," dedi Icarium kapı aralığından. "Efsane doğru."

"Evet," diye mırıldandı Kemancı, sonra da silkinerek kendini toparladı. "Onun gibi bir şey. Her halükârda Tez Ben öyle Hanelerin hepsinin de bir tür kapıyla birbirlerine bağlı olduğuna inanıyor. Ve birinden diğerine yolculuk etmenin mümkün olduğuna – hem de ânında—"

"Affedersin," diyen Icarium ilgili bir tavırla odaya girdi. "Tez Ben ismini daha önce duymamıştım. Azathlar hakkında böyle esrarlı bilgilere sahip olduğu iddia edilen bu adam kim?"

Lağımcı, Jhag'ın dikkatli bakışlarından rahatsızlanarak kıpırdandı, ardından kendi kendine kaşlarını çatıp biraz daha dik oturdu. "Bir manga büyücüsü," yanıtını verdi, ayrıntıya girmek gibi bir niyetinin olmadığını açıkça göstererek.

Icarium'un gözlerindeki bakış nedense sertleşti. "Bir manga büyücüsünün fikirlerine çok güveniyorsun."

"Evet, güveniyorum."

Crokus tekrar konuştu. "Tremorlor'u bulmaya ve kapıyı kullanarak bizi Malaz Şehri'nde götürmeye niyetlisin. Şu Ölühane'ye. Oradan da—"

"Yarım günlük tekne yolculuğuyla Itko Kan sahiline," diyen lağımcı, Apsalar'ın gözlerine baktı. "Ve de babanın evine."

"Baba mı?" diye kaşlarını çatarak sordu Mappo. "İşte şimdi kafamı karıştırdın."

"Apsalar'ı evine geri götürüyoruz," diye açıkladı Crokus. "Ailesine. Kotilyon tarafından sahiplenilip babasından kaçırıldı. Tabii yaşantısından da."

"Önceki yaşantısında neydi?" diye sordu Mappo.

"Bir balıkçı kızı."

Trell sessiz kalsa da Kemancı onun dile getirilmemiş düşüncelerini biliyordu. *Başına gelenlerden sonra ağ atarak yaşamakla yetinecek mi?*

Apsalar kendi payına hiç konuşmadı.

"Alınan bir cana karşılık verilen bir can!" diye bağıran Iskaral Pust sandalyesinden fırladı ve saç tutamlarını iki eliyle birden kavrayıp fırıl fırıl döndü. "Böyle bir sabır insanı çıldırtmaya ye-

ter! Ama beni değil! Güneşin parıltısı altında akan kumlar aşınmış taşın akımlarına demirli! Zaman ebedi bir oyundaki baki oyuncuları sündürdü, sündürüyor. Bilirsiniz ya, elementlerin çekiminde bir şiirsellik bulunur. Jhag anlıyor. Jhag sırları arıyor – o taş ve taş unutur. Taş daima şimdidedir ve bunda Azathların hakikati yatar. Ama durun! Böyle gizli düşüncelerle vıdı vıdı ettim ama söylenenlerin tek kelimesini bile işitmedim!" Aniden susup tekrar sandalyesine doğru geriledi.

Icarium, yaşlı adamı incelerken taştan oyulmuş bir heykele benziyordu. Kemancı dikkatini nereye vereceğini bilemiyordu. Uykusu kaçalı çok olmuştu. "Detaylardan emin değilim," diye yavaşça konuşarak herkesin ilgisini çekti, "ama kendimi muazzam ve karmaşık bir dansa katılan bir kukla gibi hissediyorum. Dansın düzeni ne? İpler kimlerin ellerinde?"

Bütün gözler Iskaral Pust'a çevrildi. Baş Rahip sabit bakışlarını biraz daha korudu, ardından gözlerini kırptı. "Mütevazı bendenize sorulan bir soru mu? Bahaneler ve özürler, açıkçası, samimiyetsizce. Muazzam ve karmaşık zihin zaman zaman dağılıyor. Sualiniz?" Başını eğip gölgelere gülümsedi. "Kandılar mı? Zımni hakikatler, müphem imalar, ilgisiz yankıda tesadüfi bir sözcük seçimi? Bilmiyorlar. Gözlerini fal taşı gibi açan huşularının tadını çıkar. Ah, bu ne güzel şey böyle!"

"Bize etraflıca bir cevap verdin," dedi Mappo, yaşlı adama.

"Verdim mi? Bu hiç iyi değil. Meğer ne kadar nazikmişim. Rica ederim. Öyleyse Uşak'a grubunuzu hazırlamasını buyuracağım. Tüm hakikatlerin kınsız yalımların ve gösterilmemiş dişlerin berraklığıyla bir araya geleceği, Icarium'un kayıp geçmişine rastlayacağı, bir zamanların sahiplenilmiş balıkçı kızının henüz aradığını bile bilmediği şeyi bulacağı, delikanlının adam olmanın bedelini öğreneceği veya belki öğrenmeyeceği, bahtsız Trell'in yapması gerekeni yapacağı ve bitap bir lağımcının en azından İmparatorunun takdisini alacağı efsanevi Tremorlor'a yapılacak bir yolculuk. Ah, evet. Tabii," diye ekledi işaretparmağını dudaklarına dayayarak, "Tremorlor bir efsaneden ve bu görevler boş bir uydurmacadan ibaret değilse."

Baş Rahip –parmağını dudaklarından çekmeksizin– garip sandalyeye oturdu. Gölgeler etrafını sardı. Az sonra da sandalyeyle beraber yok oldu.

Kemancı âdeta içinde yüzdüğü müphem bir transtan irkilerek çıktı. Başını iki yana salladı, gözlerini ovuşturdu ve ötekilere baktı. Onların da benzer şekillerde tepki verdiklerini gördü – sanki hep beraber zımni, baştan çıkarıcı bir efsuna kapılmışlardı. Lağımcı titrek bir nefes verdi. "Alelade sözcüklerde sihir olabilir mi?" diye ortaya sordu.

Ona Icarium cevap verdi. "Hem de tanrılara diz çöktürecek kadar güçlüsünden, asker."

"Buradan çıkıp gitmeliyiz," diye mırıldandı Crokus.

Bu sefer herkes kafa sallayarak ona katıldı.

9

Malazan istihkâmcıları eşsiz bir camiadır. Aksi, küfürbaz, otoriteyi küçümseyici, ağzı sıkı ve kalın kafalıdırlar. Aynı zamanda da Malazan Kara Kuvvetleri'nin mihenk taşıdırlar...

İmparatorluk Ordusu
Senjalle

Orbala Odhan'a inerken Kalam isyanın ilk emarelerine rastlamaya başladı. Malazan bir mülteci kervanı, kurumuş bir akarsu yatağı boyunca yolculuk ederken pusuya düşürülmüştü. Saldırganlar her iki banketi kaplayan yüksek otların arasından fırlayıp önce ok yağdırmışlar, ardından hücum ederek bahtsız Malazanlarla aralarını kapatmışlardı.

Üç at arabası ateşe verilmişti. Suikastçı atının sırtında kıpırdamadan oturarak is lekeli kararmış tahta, kül ve kemik yığınlarını inceledi. Kurbanların eşyalarından geriye bir tek küçük bir çocuk giysileri bohçası kalmıştı. Ufacık renk yumağı, arabaların dumanı tüten kalıntılarından on adım uzaktaydı.

Apt'ı arayarak etrafına son bir kez bakınan Kalam –iblis görünürde yoktu ama suikastçı, yaratığın yakınlarda olduğunu biliyordu– atından indi. Yerdeki izler kervanın besi hayvanlarının pusucular tarafından alınıp götürüldüğünü ele veriyordu. Yegâne cesetler arabaların içinde yanmış olanlardı. Kalam yaptığı inceleme sonucunda birilerinin sağ kaldığını anladı. Küçük bir grup olay mahallini terk edip Odhan'ın güneyine kaçmıştı. Takip edilmişe benzemiyorlardı ama suikastçı düzlükte fazla bir kurtuluş şansları olmadığını iyi biliyordu. Orbal kasabası yayan beş,

belki de altı gün uzaktaydı ve zaten oradaki Malazan müfrezesi eskiden beri asker kıtlığı çektiği için büyük ihtimalle asilerin eline geçmişti.

Kalam mültecilerin oraya nereden geldiklerini merak etti. Herhangi bir yöne doğru fersahlarca mesafede hiçbir şey yoktu.

Kumlarda davul patırtısına benzer bir ses çıkaran Apt yavaş adımlarla akarsu yatağının aşağısında görüş alanına girdi. İblisin yaraları iyi kötü iyileşmiş, siyah postunda büzüşük izler kalmıştı. D'iver saldırısının üstünden beş gün geçmişti. Şekildeğiştirenin hâlâ peşlerinde olduğuna dair bir iz yoktu ve Kalam, şekildeğiştirenin avdan vazgeçmesine yetecek kadar zarar gördüğünü umuyordu.

Yine de... *birileri* tarafından takip ediliyorlardı. Suikastçı bunu iliklerinde hissediyordu. İçinden kendi pususunu kurmak geliyordu ama o yalnız bir adamken peşindekilerin kalabalık olması mümkündü. Dahası Apt'ın yardımına koşacağından da pek emin değildi – hatta koşmayacağı fikrindeydi. Tek avantajı yolculuğunun süratiydi. Çatışmanın ardından fazla bir sıkıntı çekmeden atını bulmuştu ve hayvan yolculuğun zorluklarından etkilenmeze benziyordu. Kalam, at ile iblis arasında bir gurur rekabeti yaşandığından kuşkulanmaya başlamıştı – dövüşten kaçmak atı mahcup etmiş gibiydi ve hayvan sanki sahip olduğu üstünlük hayallerine tekrar kavuşmaya kararlıydı.

Kalam bir kez daha eyere çıktı. Apt kaçan felaketzedelerin izini bulmuştu ve uzun, küt başını sağa sola sallayarak havayı kokluyordu.

"Bizim derdimiz değil," dedi Kalam ona, kemerindeki sağlam kalmış tek uzunbıçağı gevşeterek. "Zaten yeterince sorunla boğuşuyoruz, Apt." Atını dürterek izlerin hayli çevresinden dolaşmasını sağlayacak bir yöne doğru hareket etti.

Hava kararırken o hâlâ düzlükte yol alıyordu. İblis cüssesine rağmen sanki alacakaranlıkta buhar olup uçmuştu. *O Gölge Âlem'de doğmuş bir iblis. Şaşırmamam gerekir.*

Çayır ileride alçalıyordu – bir diğer kadim nehir yatağı. Suikastçı yaklaştığı sırada en yakındaki banketin arkasından figürler çıktı. Bıyık altından söven Kalam atını yavaşlattı ve avuçları ileri bakacak şekilde ellerini kaldırdı.

"Mekral, Obarii," dedi. "Hortum'un izindeyim!"

"Yaklaş öyleyse," karşılığını verdi bir ses.

Kalam ellerini indirmeden atını topuklarıyla ve dizleriyle yönlendirdi.

"Mekral," diye tasdik etti aynı ses. Uzun otların arasından eli tulvarlı bir adam çıktı. "Gel ziyafetimizde bize katıl, binici. Kuzeyden getirdiğin bir haber var mı?"

Gevşeyen Kalam atından indi. "Aylar öncesinden kalma, Obarii. Haftalardır sesli konuşmadım – bana anlatacak ne gibi öyküleriniz var?"

Konuşmacının isyanın soylu maskesi ardında çapulculuk eden bir diğer eşkıya olduğu belliydi. Suikastçıya gedik dişli bir tebessüm etti. "Mezlalardan intikam alıyoruz, Mekral. Hem de pınar suyu kadar tatlı bir intikam."

"Yani Hortum hiç yenilgi görmedi mi? Mezla orduları hiçbir şey yapmadı mı?"

Kalam atını peşi sıra çekerek yağmacılarla beraber kamp alanına indi. Özensizce kurulmuş olan kamp, eşkıyalara savsak bir zihnin komuta ettiğini gösteriyordu. Yakılmak üzere olan büyük bir odun yığını Odhan'ın diğer ucundan görülecek bir yemek ateşi vadediyordu. Rüzgâra göre kampın aşağısında kalan eğreti bir ağılda küçük bir öküz sürüsü tutuluyordu.

"Mezla orduları ölmekten başka bir şey yapmadılar," dedi lider sırıtarak. "Geriye sadece çok daha güneydoğudaki birinin kaldığını duyduk. Göğsünde kalp yerine kapkara, kansız bir taş olan bir Wickan tarafından yönetiliyormuş."

Kalam homurdandı. Bir adam ona bir şarap tulumu verdi ve kafa sallayarak teşekkür eden suikastçı lıkır lıkır içti. Saltoan şarabı bir Mezla ganimeti olmalıydı – *herhalde daha önce gördüğüm o arabalardandır. Öküzler de öyle.* "Güneydoğu mu? Kıyı şehirlerinden biri mi?"

"Evet, Hissar. Ama orası artık Kamist Reloe'nin elinde. Tıpkı Aren hariç diğer bütün şehirler gibi. Zaten Aren'de de Jhistal var. Wickan karadan kaçıyor. Binlerce mülteciyi de yanında götürüyor – bunlar bir yandan Wickan'ın kanını yalarken bir yandan da ondan koruma dileniyorlar."

"Demek ki yeterince kara kalpli değilmiş," diye mırıldandı Kalam.

"Doğru. Aslında mültecileri Reloe'nin ordularına bırakması lazım ama Aren'de komutanlık eden pohpohlanmış ahmakların gazabından korkuyor. Tabii onların da son nefeslerini vermelerine pek kalmadı, o ayrı."

"Şu Wickan'ın adı ne?"

"Coltaine. Bir karga gibi kanatlı olduğu ve katliamın orta yerinde gülecek çok şey bulduğu söyleniyor. Onu uzun ve yavaş bir ölüm bekliyor. Kamist Reloe o kadarına söz verdi."

"Umarım Hortum hak ettiği her mükâfata kavuşur," diyen suikastçı tekrar içti.

"Atın pek güzelmiş, Mekral."

"Sadıktır da. Ona binmeye çalışacak yabancının vay hâline." Kalam ikazının adam için fazla dolaylı olmadığını umdu.

Eşkıya lider omuz silkti. "Her şey evcilleştirilebilir."

Suikastçı iç geçirip şarap tulumunu yere bıraktı. "Yoksa siz Hortum'a kalleş misiniz?" diye sordu.

Etrafındaki bütün hareketlilik durdu. Solundaki ateşin kemik kadar kuru odunları yükselen bir alevle çat etti.

Lider yüzünde gücenik bir ifadeyle ellerini iki yana açtı. "Sadece iltifatta bulundum, Mekral! Bu kuşkuyu hak edecek ne yaptık? Bizler hırsız veya katil değiliz, ahbap. İnananlarız! Güzel atın elbette sana ait. Yine de altınım—"

"Atım satılık değil, Obarii."

"Daha teklifimi duymadın ki!"

"Yedi Kutsal Hazine bile aklımı çelemez," diye hırıldadı Kalam.

"Öyleyse konu kapanmıştır." Adam şarap tulumunu yerden alıp Kalam'a uzattı.

Suikastçı tulumu kabul etse de dudaklarını ıslatmaktan fazlasını yapmadı.

"Bunlar hüzünlü zamanlar," diye sözlerini sürdürdü eşkıyaların lideri. "Güven aynı tarafın askerleri arasında bile nadir bir şey. Sonuçta hepimiz Sha'ik adına at biniyoruz. Nefret edilen tek bir düşman paylaşıyoruz. Bu kutsal savaşta yıldızların altında huzur veren böyle geceler kutlama ve kardeşlik sebebidir, ahbap."

"Sözlerin çıktığımız seferin güzelliğini dillendiriyor," dedi Kalam. *Sözler kargaşanın, terörün ve dehşetin üstünü öyle kolayca örtebilir ki güvenin var olması bile bir mucize.*

"Şimdi bana atını ve kemerindeki o güzel silahı vereceksin."

Suikastçının kahkahası yumuşak bir homurtudan ibaretti. "Saydığım kadarıyla yedi kişisiniz. Dördü önümde, üçü arkamda." Duraksayıp eşkıyaların liderinin ateşle aydınlanan gözlerine baktı. "Hepinizle birden başa çıkmak zor olacak ama ne yapıp edip evvela ilk seni öldüreceğim, *ahbap*."

Adam tereddüde kapıldı, sonra kendi tebessümüyle cevap verdi. "Sende de hiç espri anlayışı yokmuş. Belki onca zaman yalnız seyahat ettiğin için askerlerin yaptıkları şakaları unuttun. Karnın aç mı? Bu sabah bir Mezla grubuna denk geldik. Erzaklarını ve eşyalarını paylaşmaya fazlasıyla hevesliydiler. Şafakta yeniden ziyaretlerine gideceğiz. Aralarında kadınlar da var."

Kalam kaşlarını çattı. "Mezlalara karşı verdiğiniz savaş bu mu? Silahlısınız, atlısınız – neden Kıyamet'in ordularına katılmadınız? Kamist Reloe'nin sizin gibi savaşçılara ihtiyacı var. Aren muhakkak kuşatılacaktır; ben güneye at sürüp ona katılacağım."

"Biz de öyle – Aren'in ardına kadar açılacak kapılarından geçmek için!" diye şevkle yanıtladı adam. "Dahası ordudaki kardeşlerimizin beslenmelerine yardım için yanımızda besi hayvanları götüreceğiz! Yolda karşılaştığımız zengin Mezlaları görmezden mi gelelim?"

"Odhan bizim yardımımız olmadan da onları öldürecek," dedi suikastçı. "Nasılsa öküzleri sizde." *Aren'in ardına kadar açılacak kapıları... şehirdeki Jhistal... Bunun anlamı ne? Jhistal tanıdık bir sözcük değil. Yedi Kent'te kullanılmaz. Falar kökenli olmasın?*

Kalam'ın sözleri karşısında adamın yüz ifadesi sertleşmişti. "Onlara şafakta saldıracağız. Bizimle gelecek misin, Mekral?"

"Buranın güneyindeler mi?"

"Evet. Atla bir saatten daha yakında."

"Öyleyse zaten gittiğim yöndeler. O yüzden size katılacağım."

"Harika!"

"Ama tecavüzün kutsal bir tarafı yoktur," diye hırıldadı Kalam.

"Varsın kutsal olmasın." Adam sırıttı. "Ama adil."

Geceleyin engin bir yıldız serpintisi altında yol aldılar. Eşkıyalardan biri öküzlerle ve diğer ganimetlerle beraber geride kala-

rak Kalam'ı altı kişilik bir grupla baş başa bırakmıştı. Adamların hepsi de kısa birer kıvrık yay taşımasına rağmen ok stokları kısıtlıydı – tek bir sadakta bile üçten fazla yoktu ve hepsinin de kuyruk tüyleri kısmen dökülmüştü. Silahlar sadece yakın mesafede etkili olurdu.

Eşkıyaların lideri Bordu, suikastçıya Malazan mültecilerinin bir adamdan –bir Malazan askeri– iki kadından ve iki genç oğlandan müteşekkil olduğunu söyledi. Askerin ilk pusuda yaralandığından emindi. Bordu fazla bir direniş beklemiyordu. Önce adamın işini bitireceklerdi. "Sonra kadınlarla ve oğlanlarla oynayabiliriz – belki fikrini değiştirirsin, Mekral."

Kalam'ın tek tepkisi bir homurtu oldu. Böyle adamları tanırdı. Kurbanlarından sayıca üstün oldukları müddetçe yürekli davranırlardı. Açlığını çektikleri boş övünç çaresizlere baskın gelmekten ve korku salmaktan doğardı. Bu tür yaratıklara dünyada sıkça rastlanırdı ve savaşa tutuşmuş bir memleket onlara istediklerini yapma imkânı tanırdı. Bu, her haklı davanın altında yatan zor bir gerçekti. Onlara Ehrlitan dilinde bir isim bile takılmıştı: E'ptarh le'gebran. Şiddetin akbabaları.

Kırın kurumuş yüzeyi ileride deliniyordu. Otların arasında hörgücümsü granit tümsekler görülüyor, bunlar bir dizi alçak tepenin yamaçlarını süslüyordu. Öyle büyük bir çıkıntının arkasından kısık bir ateş ışığı sızıyordu. Kalam başını iki yana salladı. Düşman bir memlekette bu kadar dikkatsizlik iyi değildi – gruptaki askerin böyle bir hataya düşmemesi gerekirdi.

Bordu bir elini kaldırarak onları abidemsi çıkıntıdan yaklaşık elli adım uzakta durdurdu. "Ateşe bakmayın," diye ötekilere fısıldadı. "Bırakın bizim değil, o budalaların gözleri kamaşsın. Şimdi yayılın. Mekral ve ben öbür tarafa geçeceğiz. Bize elli nefeslik zaman tanıyın, sonra da saldırıya geçin."

Kalam'ın eşkıya liderine çevrili gözleri kısıldı. Kampa karşı taraftan sokulduğu zaman yakın dövüşte bu saldırganlardan bir veya daha fazla ok yemek gibi bariz bir riske girerdi. *Bu da bir asker şakası olsa gerek.* Fakat hiçbir şey söylemeyip Bordu'yla beraber oradan ayrıldı ve mülteci kampının etrafından dolaşacak bir güzergâhta onunla yan yana at sürdü.

"Adamların yaylarını kullanmakta becerikli midirler?" diye birkaç dakikanın ardından sordu.

"Engerekler gibi, Mekral."

"Atış menzilleri de hemen hemen o civarda olacak," diye homurdandı Kalam.

"Iskalamayacaklar."

"Ona ne şüphe."

"Yoksa korkuyor musun, Mekral? Senin gibi tehlikeli görünen irkıyım bir adam. Hiç şüphesiz bir savaşçı. Şaşırdım."

"Seni daha da şaşırtacak bir sürprizim var," diyen Kalam uzanıp Bordu'nun gırtlağından bir yalım geçirdi.

Kan püskürdü. Gurultular çıkaran eşkıya lideri eyerinde kaykıldı. Kafası feci bir biçimde sağa sola sarkmaya başladı.

Suikastçı bıçağını kınına soktu. Atını diğerine tam zamanında yaklaştırarak bir elini adamın sırtına koydu ve onu eyerinde dik oturtup dengede tuttu. "Benimle biraz daha at bin," dedi Kalam. "Umarım Yedi Kutsallar o kalleş ruhunu perişan eder." *Tıpkı zamanı gelince bana da yapacakları gibi.*

Ateşin ışığı ileride parlıyordu. Uzak bağrışlar eşkıyaların hücumunu duyurdu. Toynaklar sert toprakta patırtılar çıkarıyordu. Kalam bineğini dürterek eşkine kaldırdı. Bordu'nun atı da ona ayak uydurdu. Eşkıya liderinin vücudu oradan oraya sallandıkça başı neredeyse tamamen yan yatıyor, kulağı omzuna değiyordu.

Tepenin o tarafta daha az yokuş ve büyük ölçüde engebesiz yamacına ulaştılar. Saldırganlar ışık dairesine girerek görülür hâle geldiler. Oklar havada ıslık çalarak ateşin etrafındaki battaniyelere sarılı figürlere art arda saplandı.

Kalam o okların çıkardığı seslere dayanarak battaniyelerin altında kimsenin olmadığını hemen anladı. Asker tuzak kurup değerini ispatlamıştı. Suikastçı sırıttı. Bordu'yu eyer boynuzundan aşağı itti ve eşkıyanın atının sağrısına bir şaplak attı. Hayvan ışığa daldı.

Suikastçı çabucak kendi atının eşkinini yavaşlattı. Ateş ışığının dışındaki karanlıkta kalarak yere atladı ve sessiz adımlarla ilerledi.

Bir arbaletin sert tınlaması duyuldu. Eşkıyalardan biri eyerinde geriye kaykılıp yere yuvarlandı. Kafalarının karıştığı anlaşılan diğer dördü atlarını durdurmuştu. Kamp ateşine doğru fırlatılan çıkına benzer küçük bir şey hedefini tutturarak etrafa kıvılcımlar

saçtı. Hemen sonra gece karanlığı harlanan alevlerle aydınlandı ve dört eşkıyanın dış hatları açıkça gözler önüne serildi. Arbalet tekrar ateşlendi. Çığlığı basan bir eşkıya belini kıvırarak sırtına saplı oka uzanmaya çalıştı. Ardından bir iniltiyle gevşedi ve atı şaşkın bir tur attı.

Kalam ışık patlamasında açığa çıkmaktan kaçınmasına rağmen gece görüşünü kaybetmişti. Bıyık altından söven suikastçı sağ elinde uzunbıçağı, sol elindeyse çift ağızlı bir hançerle ağır ağır yürüdü.

Bir taraftan başka bir binicinin hızla oraya geldiğini duydu. Eşkıyaların her ikisi de ikisi hücumu karşılamak üzere o tarafa doğru döndü. Az evvel yerinden fırlamış olan at ortaya çıkarken yavaşladı. Eyerde kimse yoktu.

Kamp ateşinin ışığı azalıyordu.

Sinirleri ansızın karıncalanan Kalam durup yere çöktü. Binicisiz atın haydutların sağına doğru gelişigüzel tırıs gitmesini seyretti. Hayvan saldırganlardan birinin yanına yaklaştı. O sırada binicisi akıcı ve zarif bir hareketle eyere çıktı. Bir kadın olan binici, üzengilerden birine basarak atın öbür tarafında saklanmıştı. Kadın belini kıvırıp bir kasap satırını en yakınındaki hayduda doğru yukarıdan aşağıya savurdu. Koca yalım adamın boynuna denk geldi ve kasları yarıp omura saplandı.

Kadın bunun ardından her iki ayağını da üzengilere geçirdi. Daha kurbanı yere devrilmeden adamın atına sokuldu, eyer kılıfındaki kargıyı aldı ve silahı bir mızrak gibi kullanarak ikinci eşkıyaya doğru hamle yaptı.

Küfreden adam bir savaşçının eğitimiyle tepki verdi. Hızla göğsüne gelen kargı ucundan sakınmaya yönelik ümitsiz bir çabayla arkasına yaslanacağına her iki topuğunu da atının böğrüne vurdu ve gövdesini kıvırarak kargının yanından geçip gitmesini sağladı. Atı diğer hayvana yandan göğüs attı. Kadın şaşkın bir cıyaklamayla dengesini kaybedip yere çakıldı.

Eyerinden atlayan eşkıya tulvarını çekti.

Kalam'ın hançeri adamı sersemlemiş kadının üç adım uzağında boğazından vurdu. Hiddetten tükürükler saçan ve ellerini boynuna kapatan eşkıya dizlerinin üstüne yığıldı. Kalam bir ölüm vuruşu yapmak için yaklaştı.

"Kıpırdama," dedi bir ses arkasından. "Üstüne doğrultulmuş bir ok var. O kertenkele şişini yere at. Hemen!"

Omuz silken suikastçı silahı elinden bıraktı. "İkinci Ordu'danım," dedi. "Tekkol'un ordusu—"

"Buradan bin beş yüz fersah uzakta."

Kadın boşalan ciğerlerini yeteri kadar havayla doldurmuştu. Elleri ve dizleri üstünde doğrulurken uzun siyah saçları yüzünden aşağı sarktı.

Son haydut hafif, ıslak bir gurultuyla can vermeyi tamamladı.

"Yedi Kentli'sin," dedi Kalam'ın arkasındaki ses.

"Evet. Yine de İmparatorluk'un bir askeriyim. Bak, bir düşün. Eşkıyaların lideriyle beraber öbür taraftan yaklaştım. Atı onu kampınıza taşımadan önce ölmüştü."

"Peki bir asker neden armasız bir telaba giyip yalnız başına at sürer? Firar ettiği için. Bunun cezası da ölümdür."

Kalam bezgince tısladı. "Sen de belli ki bağlı olduğun bölük yerine aileni korumayı seçmişsin. İmparatorluk Askeri Kanunları gereği asıl *bu* firar sayılır, asker." O konuşurken Malazan arbaletini indirmeksizin suikastçının önüne dolaştı.

Kalam ayakta duran yarı ölü bir adam gördü. Kısa boylu ve geniş omuzlu asker yırtık pırtık sınır karakolu müfrezesi üniformasına ilaveten açık gri bir deri yelek ve koyu gri bir sürkot giymişti. Yüzü gibi elleri ve önkolları da çizik içindeydi. Kısa sakallı çenesinde derin bir yara vardı ve gözlerini gölgeleyen miğfer göçüktü. Sürkotundaki tokaya göre rütbesi yüzbaşıydı.

Bunu görünce suikastçının gözleri kocaman açıldı. "Gerçi bir yüzbaşının firar etmesi nadir bir olaydır..."

"Firar etmedi," dedi artık kendini tamamen toparlamış ve ölü eşkıyaların silahlarını gözden geçirmeye başlamış olan kadın. Hafif bir tulvar buldu ve birkaç savuruşla silahın dengesini sınadı. Kalam ateş ışığında saçlarına kır düşmüş kadının çekici ve balıketli olduğunu fark etti. Gözleri şaşırtıcı bir açık griydi. Kadın halkalı bir kılıç kemeri bulup taktı.

"Orbal'dan yola çıktık," diyen yüzbaşının acısı sesine yansıyordu. "Mültecilere –ailelerimize– eşlik eden koca bir bölüktük. Derken güneye yürüyen Hood'un cezası bir orduyla karşılaştık."

"Geriye bir tek biz kaldık," diyen kadın dönüp karanlığa el

etti. Başka bir kadın –ilkinin daha genç ve zayıf bir versiyonu– ve iki çocuk ihtiyatla ışığa çıktılar. Yeni gelen kadın hemen yüzbaşının yanına koştu.

Adam arbaleti Kalam'a titrekçe doğrultmayı sürdürdü. "Selv, karım," diyerek yanında duran kadını işaret etti. "Bunlar çocuklarımız. O da Selv'in ablası Minala. Bizden bu kadar. Şimdi senin öykünü dinleyelim."

"Onbaşı Kalam, Dokuzuncu Manga... Köprüyakanlar. Neden üniforma giymediğimi artık biliyorsun, komutanım."

Adam sırıttı. "Kanun kaçağı ilan edildiniz. Öyleyse neden Dujek'in yanında değilsin? Tabii Hortum'a katılmak için anavatanına döndüysen o başka."

"Şu at senin mi?" diye sordu Minala.

Suikastçı döndüğünde atının sakin adımlarla kampa girdiğini gördü. "Evet."

"Atlardan iyi anlıyormuşsun," dedi kadın.

"Bana bir bakirenin fidyesine patladı. O kadar pahalıysa aynı zamanda kalitelidir de diye düşündüm. İşte atlardan bu kadar anlıyorum."

"Neden burada olduğunu hâlâ açıklamadın," diye mırıldandı yüzbaşı. Fakat Kalam adamın gardını indirmekte olduğunu görebiliyordu.

"Rüzgârda isyan kokusu aldım," dedi suikastçı. "İmparatorluk, Yedi Kent'e barış getirdi. Sha'ik eski günlere dönmek istiyor – zorbalar, sınır savaşları ve katliamlar. Aren'e at sürüyorum. Misilleme kuvveti karaya oradan çıkacak. Şansım yaver giderse belki de bir kılavuz olarak araya karışabilirim."

"Öyleyse bizimle geleceksin, Onbaşı," dedi yüzbaşı. "Gerçekten bir Köprüyakan isen nasıl askerlik yapılacağını biliyorsun demektir. Ve Aren yolunda bunu bana ispatlarsan İmparatorluk saflarına dertsiz tasasız katılmanı sağlayacağım."

Kalam kafa salladı. "Artık silahlarımı alabilir miyim, Yüzbaşı?"

"Buyur."

Suikastçı çömelip elini uzunbıçağına uzatırken durakladı. "Ah, bir şey daha var, Yüzbaşı..."

Adam karısına yaslanmıştı. Baygın gözlerini Kalam'a çevirdi. "Neymiş?"

"Adımı değiştirsek daha iyi olur... yani resmen demek istiyorum. Aren'de göze batarsam asılmak istemem. Gerçi Kalam yeterince yaygın bir isim ama tanınma ihtimalim her zaman—"

"Sen *o* Kalam mısın? Dokuzuncu demiştin, değil mi? Hood aşkına!" Yüzbaşı daha fazlasını söyleyecekse bile dizlerinin boşalmasıyla sözleri yarım kaldı. Karısı hafif bir sızlanmayla onu yere yatırdı ve korku dolu gözlerle önce ablasına, ardından Kalam'a baktı.

"İçin rahat olsun, bacım," dedi suikastçı doğrularak. Sırıttı. "Nasılsa artık gene ordudayım."

Biri yedi diğeri dört yaşlarındaki iki oğlan abartılı bir ihtiyatla baygın adam ile eşine doğru yürüdü. Genç kadın onları görünce kollarını açtı. Çocuklar annelerinin kucağına koştular.

"Babaları ezildi," dedi Minala. "Eşkıyalardan biri onu atının arkasına bağladı. Kendini kurtarana kadar altmış adım sürüklendi."

Garnizonlarda yaşayan kadınlar ya fahişe ya da eş olurlardı – Minala'nın bunlardan hangisi olduğuna şüphe yoktu. "Senin kocan da mı bölükteydi?"

"Ona komuta ediyordu ama öldü."

Açığa vurduğu duygulara bakılırsa Minala sanki hava durumu hakkında bir beyanda bulunuyordu. Kalam kadının kendini ne kadar sıkı bir kontrol altında tuttuğunu sezinleyebiliyordu. "Yüzbaşı da enişten mi oluyor?"

"Adı Keneb. Kız kardeşim Selv'le tanıştın. Büyük oğlan Kesen, küçüğü Vaneb."

"Quonlu musunuz?"

"Uzun zaman önce."

Konuşkan biri değil. Suikastçı yan gözle Keneb'e baktı. "Yaşayacak mı?"

"Bilmiyorum. Arada bir başı dönüyor. Gözleri kararıyor."

"Peki yüzü gevşiyor mu? Konuşmakta zorlanıyor mu?"

"Hayır."

Kalam atının yanına gidip dizginleri topladı.

"Nereye gidiyorsun?" diye öğrenmek istedi Minala.

"Erzakın, suyun ve atların başında nöbet tutan bir haydut var. Üçüne de ihtiyacımız olacak."

"Öyleyse hep beraber gidelim."

Kalam itiraz edecek gibi oldu ama Minala bir elini kaldırdı. "Düşün, Onbaşı. Eşkıyaların atları elimizde. Hep beraber onlara binebiliriz. Oğlanlar daha yürümeyi öğrenmeden eyerde oturuyorlardı. Hem sen gittikten sonra bizi kim koruyacak? Ya son eşkıyayla dövüşürken yaralanırsan?" Kız kardeşine doğru döndü. "Keneb'i bir eyere bağlarız, Selv. Anlaştık mı?"

Genç kadın başıyla onayladı.

Suikastçı iç geçirdi. "Ama nöbetçiyi bana bırakın."

"Bırakırız. Keneb'in tepkisine bakılırsa bir şöhretin var."

"İyi mi yoksa kötü bir şhret mi?"

"Ayıldığında daha fazlasını söyleyecektir."

Öyleyse umarım ayılmaz. Hakkımda ne kadar az şey bilirlerse o kadar iyi.

Suikastçı bir elini kaldırarak grubu durdurduğunda güneşin doğmasına halen bir saat vardı. "Şu eski nehir yatağı," diye fısıldayarak bin adım ilerisini işaret etti. "Hepiniz burada bekleyin. Az sonra dönerim."

Kalam eşkıyaların kıvrık yaylarından en iyisini eyer kınından çıkardı ve tüyleri en az dökülmüş oklardan ikisini seçti. "O arbaleti kur," dedi Minala'ya. "Neme lazım, bir terslik falan çıkabilir."

"Çıktığını nasıl anlayacağım?"

Suikastçı omuz silkti. "İçine doğacak." Keneb'e göz attı. Bir eyere yatırılmış yüzbaşı halen baygındı. Bu iyi değildi. Kafa yaralanmalarının sağı solu hiç belli olmazdı.

"Hâlâ nefes alıyor," dedi Minala usulca.

Kalam homurdandı, ardından düzlükte yavaş bir koşu tuttu.

Banketi kaplayan uzun otlara ulaşmadan çok önce kamp ateşinin ışığını gördü. Savsaklık aynen devam ediyordu. Bu iyiye işaretti. Suikastçının duyabildiği insan sesleri ise değildi. Kalam yere uzandı ve çiyle ıslanmış otlarda ileri süründü.

Başka bir yağmacı grubu gelmişti. Üstelik yanlarında hediyeler getirmişlerdi. Kalam kampın sağında solunda hareketsiz yatan beş kadın gördü. Hepsi tecavüze uğramış, sonra da öldürülmüştü. Kampta Bordu'nun nöbetçisine ilaveten yedi kişi daha

vardı. Ateşin etrafında oturan adamların hepsi iyi silahlanmış ve kösele zırhlarla donanmıştı.

Bordu'nun nöbetçisi aldığı her nefeste bir düzine sözcük sarf ediyordu. "—atları yormak istemezler. O yüzden esirleri yürütürler. İki kadın, iki de oğlan. Dediğim gibi, Bordu böyle şeyleri iyi planlar. Prenslere layık bir at da cabası. Yakında kendi gözlerinizle görürsü—"

"Bordu o atı armağan edecek," diye hırıldadı yeni gelenlerden biri. Rica etmiyor, buyuruyordu.

"Elbette edecek. Bir de oğlan. Bordu cömert bir komutandır, efendim. Hem de çok cömert..."

Efendim. Demek ki bunlar Hortum'un gerçek askerleriydi.

Kalam geri çekildi, sonra tereddüt etti. Az sonra bir kez daha gözleri katledilmiş kadınlara çevrildi ve içinden lanet okudu.

Neredeyse yanı başından hafif bir çıtırtı geldi. Suikastçı kaskatı kesildi, sonra kafasını yavaşça çevirdi. Apt yanına çömelmişti. Başını eğik tutuyor, çenesinden aşağı uzun bir salya damlası sarkıyordu. Gözlerini bilgiççe kırpıyordu.

"Bu sefer yardım edecek misin?" diye fısıldadı Kalam. "Yoksa seyretmeye mi geldin?"

İblis hiç renk vermedi. Doğal olarak.

Suikastçı iki oktan en sağlamını yayına taktı ve parmaklarını yalayıp tüy kılavuzlar boyunca gezdirdi. Ayrıntılı bir plan kurmaktan fayda gelmezdi. Öldürmesi gereken sekiz adam vardı.

Uzun otların arasından çıkmaksızın çömelme pozisyona geçti ve derin bir nefes alarak yayın kirişine asıldı. Her ikisini de uzunca bir süre tuttu.

Tam da ihtiyaç duyduğu atışı yaptı. Ok kıta komutanının sol gözünden girdi ve kafatasının arkasına kadar saplandı. Demir uç, kemiği delerken tok bir çatırtı çıkardı. Adamın başı geriye savruldu, takke miğferi havaya fırladı.

Daha cesedin belden yukarısı öne devrilmeden Kalam ikinci atış için yayını geriyordu. En hızlı tepki veren adamı, sırtı ona dönük irikıyım savaşçıyı gözüne kestirdi.

Ok hedefi yüksekten ıskaladı. Kalam eğri bir sapın ihanetine uğramıştı. Miğferin kenarına sürtüp geçen ok savaşçının sağ omzuna saplandı. Yine de suikastçının şansı yaver gitti. Adam

önündeki ateşin üzerine kapaklanarak ânında öldü. Ceset alevleri yutarken etrafa kıvılcımlar fışkırdı. Karanlık, bir örtü gibi her yeri kapladı.

Suikastçı yayı bıraktı ve korku içinde bağrışan adamlarla arasını çabucak kapattı. Sağ elinde bir çift bıçak tutan Kalam hedeflerini seçti. Sol eli ilk bıçağı fırlatırken bulanık bir leke hâline geldi. Bir savaşçı haykırdı. Başka biri suikastçıyı fark etti.

Kalam uzunbıçağını ve yakın saldırı hançerini çekti. Kafasına bir tulvar savruldu. Suikastçı eğildi, rakibine sokuldu ve adamı çenesinin altından bıçakladı. Orada hançerin yalımını kıstıracak sert bir kemik bulunmadığından silahı derhal çekip çıkarmayı başardı ve bir kargı hamlesini tam zamanında karşıladı. Öne bir adım daha attı ve uzunbıçağın ucunu bir adamın boğazına batırdı.

Bir tulvar omuzlarına sürtüp geçti. Darbe Kalam'ın telabasının altındaki zincir zırhı yırtamayacak kadar acelece indirilmişti. Suikastçı hızla dönerek baş aşağı tuttuğu bıçağıyla saldırganın yanağını ve burnunu yardı. Adam geriye yalpaladı.

Suikastçı onu bir tekmeyle uzaklaştırdı. Dövüşmeye hazır üç savaşçı daha vardı. Bunlar Bardu'nun nöbetçisiyle beraber tekrar düzene girmek için geri çekildiler. Tepkilerine bakılırsa kendilerine bütün bir manganın saldırdığını zannediyorlardı. Kalam adamların telaşla gölgelere bakınmalarından istifade ederek az önce suratını kestiği rakibinin işini bitirdi.

"Yayılın!" diye tısladı savaşçılardan biri. "Jelem, Hanor, arbaletleri—"

Öyle bir şeyi beklemek intihar olurdu. Saldırıya geçen Kalam komutayı devralmış adama hücum etti. Can havliyle kendini geriye atan savaşçı elindeki tulvarı her bir yöne oynatarak suikastçının çetrefilli feyklerine ayak uydurmaya ve gelecek asıl saldırıyı yakalamaya çalıştı. Derken içgüdülerine uyarak bu çabasından caydı ve karşı saldırıya geçti.

Suikastçının beklediği de buydu. Adamın yukarıdan aşağıya yaptığı hamleyi karşıladı – hem de hançerinin ucunu düşmanının bileğine batırarak. Kolu şişlenen savaşçı acıyla bağırdı, silahı spazm geçiren elinden fırladı.

Kalam uzunbıçağı adamın göğsüne sapladı ve Bordu'nun koşarak üstüne gelen muhafızından sakınmak için eğilerek arkası-

na döndü. Uğradığı saldırı Kalam'ı hazırlıksız yakaladı zira adamın bu kadar cesurca davranmasını beklememişti. O anda ölüme çok yaklaştı. Canını kurtaran tek şey nöbetçinin gardı dahilinde doğrulmak oldu. Hançerini alçaktan uzatarak nöbetçiyi kemer tokasının hemen altından bıçakladı. Önkoluna sıcak kanlar fışkırdı. Çığlığı basan nöbetçi iki büklüm olunca hem hançeri hem de onu tutan eli kıstırdı.

Suikastçı silahı orada bıraktı ve nöbetçinin etrafından dolaştı.

Geri kalan iki savaşçı yedi adım ileride arbaletlerini kurmaktaydı. Taarruz tipi silahlar Malazan yapımıydı ve her iki adam da kurma mekanizmalarına ölümcül bir yabancılık sergilemekteydi. Kalam öyle bir arbaleti dört saniyede hazır edebilirdi.

Aradaki mesafeyi bir çırpıda kapatarak savaşçılara o kadarlık bir süre bile tanımadı. Biri hâlâ manivelayı yerine kilitleme derdindeydi. Kapıldığı korkuyla eli ayağına dolaştı ve okun yuvasından fırlayıp yere düşmesiyle çabaları boşa çıktı. Diğer adam bir hırıltıyla kendi arbaletini elinden bıraktı ve tulvarını tam zamanında çekerek Kalam'ın hücumunu karşıladı. Silahının hem uzunluğu hem de ağırlığı avantajdı fakat ani bir cesaret kaybı onu durduğu yere mıhladığı için ikisi de fayda sağlamadı.

"N'olur—"

Cümlesi yarım kaldı çünkü Kalam bir darbeyle tulvarı yana itti ve jilet keskinliğindeki uzunbıçağını çaprazdan savurarak savaşçının gırtlağını yardı. Hamle devam ederek yanlamasına bir saplayış hâline geldi. Bıçak diğer adamın kösele zırhını ve derisini deldi, kaburgalarının arasından akciğerine girerek göğsüne saplandı. Nefesi kesilen adam yere yığıldı. Suikastçı bir diğer saplamayla onun da işini bitirdi.

Bordu'nun nöbetçisinin iniltileri haricinde etrafa sessizlik çöktü. Nehir yatağının on metre aşağısındaki kısa bir ağaç korusundan şafağa uyanan kuşların ilk cıvıltıları yükseldi. Bir dizinin üstüne çöken Kalam tatlı ve serin havayı doya doya içine çekti.

Güney banketinden bir atın indiğini işitti ve döndüğünde Minala'yı gördü. Kadın açıklığı gözden geçirirken ellerindeki arbaleti bir cesetten diğerine çevirdi, sonra da fark edilir derecede rahatladı. Kocaman açılmış gözlerini Kalam'a dikti. "Sekiz ölü sayıyorum."

Hâlâ tıknefes durumdaki suikastçı kafa salladı. Uzanıp bıçağının yalımını ve sapını son kurbanının telabasına sildi. Keskin kenarı kontrol ettikten sonra da silahı belindeki kına soktu.

Bordu'nun nöbetçisi nihayet sesini kesti.

"Şimdi sekiz. Yüzbaşı nasıl?"

"Uyanık. Dermansız. Belki biraz ateşi de var."

"Buranın doğusunda bir açıklık daha olacaktı," dedi Kalam. "Gündüzü orada geçirmemizi öneririm. Uyumam lazım."

"Peki."

"Bu kampı ortadan kaldırmalıyız. Cesetleri de."

"Sen o işi Selv ile bana bırak. Kolay kolay şok olmayız. En azından artık..."

Suikastçı bir homurtuyla doğruldu ve diğer silahlarını toplamaya gitti. Minala onu seyretti.

"İki kişi daha varmış," dedi.

Bir cesedin yanına çökmüş olan Kalam duraklayıp ona baktı. "Ne?"

"Atları koruyorlarmış. Hâlleri..." Kadın tereddüt etti, ardından vakarla sözlerini sürdürdü. "Paramparça edilmişlerdi. Vücutlarından koca koca kısımlar... eksikti. Isırık izleri vardı."

Suikastçı ikinci kez homurdandı ve yavaşa ayağa kalktı. "Son zamanlarda karnımı doyurma fırsatım pek olmamıştı," diye mırıldandı.

"Belki bir ova ayısı yapmıştır. Yani iri ve kahverengi olanlardan. Hengâmeden yararlanıp iki muhafızı pusuya düşürmüştür. Atların çığlıklarını duydun mu?"

"Belki." Kalam o gümüşi gözlerin arkasından neler geçtiğini merak ederek kadının yüzüne baktı.

"Ben duymadım ama yine de epey bir çığlık atıldı. Zaten ses bu tür nehir yataklarında oradan oraya akseder durur. Her neyse, bu açıklama şimdilik işimizi görür, ne dersin?"

"Evet, görür."

"Güzel. Artık diğerlerini getirmeye gideyim. Az sonra dönerim."

Minala iki eliyle hâlâ arbaleti tuttuğundan dolayı dizginleri kullanmadan atını çevirdi. Kalam kadının bunu nasıl başardığından emin değildi. Bir saat önce tek bir üzengiye basarak çö-

melişini, eyerlerin üstünde dans edişini anımsadı. *Bu kadın at binmeyi iyi biliyor.*

Minala bineğini banketten yukarı sürerken suikastçı ürkütücü kampı gözden geçirdi. "Hood aşkına," diye fısıldadı, "Bir istirahate ihtiyacım var."

"Kalam. Alakarga'yla beraber Raraku'yu at sırtında kateden adam..." Yüzbaşı Keneb başını iki yana sallayıp ateşi tekrar eşeledi.

Günbatımıydı. Suikastçı uzun ve derin bir uykudan uyanmıştı. Uyanık geçirdiği ilk saat asla hoş olmazdı. Sızlayan eklemler, eski yaralar – ne zaman yatsa arkasında bıraktığı yıllar ona yetişirdi. Selv koyu bir çay demlemişti. Kalam'a bir fincan koydu. Suikastçı sönmeye yüz tutmuş alevlere gözünü dikti.

"Tek bir kişinin dakikalar içinde sekiz adamı birden öldürebileceğine asla inanmazdım," dedi Minala.

"Kalam, Pençe'ye alınmıştı," dedi Keneb. "Bu nadir bir hadisedir. Pençe mensupları genellikle çocukken alınıp eğitilerek—"

"Eğitim mi?" diye söylendi suikastçı. "Beyin yıkama." Başını kaldırıp Minala'ya baktı. "Bir grup savaşçıyı alt etmek düşündüğün kadar imkânsız değildir. Yalnız bir saldırgan için ilk hamleyi yapacak başka biri yoktur. Sekiz on adam içinse... Eh, hep beraber üstüme yürüyüp beni doğramak isterler. İyi ama önden kim gidecektir? Hepsi de duraklayıp bir açık arar. Tek yapmam gereken durmamak, onlar tepki veremeden her açığı kapatmaktır. Gerçi tecrübeli bir manga nasıl birlikte çalışacağını bilir..."

"Öyleyse bilmedikleri için şanslıydın."

"Evet."

Kesen adlı büyük oğlan söz aldı. "Nasıl öyle dövüşüleceğini bana öğretir misiniz, bayım?"

Kalam homurdandı. "Babanın aklında senin için daha iyi bir yaşam olsa gerek, evlat. Dövüşmek başka hiçbir şeyi beceremeyen kimselere göredir."

"Ama dövüşmekle askerlik aynı şey değildir," dedi Keneb.

"Orası öyle," diye doğruladı suikastçı, her nasılsa yüzbaşının gururunu incittiğini sezerek. "Askerler saygıyı hak ederler ve bazen dövüşmekten başka çare kalmaz. Askerlik öyle zamanlarda

geri adım atmamaktır. Yani, evlat, illa dövüşmeyi öğrenmek istiyorsan önce askerliği öğren."

"Diğer bir deyişle babanın sözünü dinle," dedi Minala, Kalam'a kısa ve buruk bir tebessüm ederek.

Selv, suikastçının fark etmediği bir el hareketine ya da bakışa cevaben ayağa kalktı ve oğlanları da alıp kampı toplamaya gitti. Onlar işitme mesafesinden çıkar çıkmaz Keneb konuştu. "Aren ne kadar uzakta, üç ay mı? Hood aşkına, daha yakınlarda Malazan kontrolünden çıkmamış bir şehir veya istihkâm olmalı, Onbaşı."

"Aldığım bütün haberler kötüydü," dedi Kalam. "Buranın güneyindeki her yer ta Vathar Nehri'ne kadar kabile toprakları. Ubaryd nehre yakın ama herhalde Sha'ik'in Kıyameti tarafından ele geçirilmiştir – orası ihmal edilemeyecek kadar değerli bir liman. Ayrıca burası ile Aren arasındaki çoğu kabilenin Kamist Reloe'ye katılmak için yola çıktıklarını tahmin ediyorum."

Keneb şaşırmış göründü. "Reloe mi?"

Kalam'ın kaşları çatıldı. "Eşkıyalar onun buranın güneydoğusunda olduğunu söylemişlerdi..."

"Güneyden çok doğuda. Reloe, Yumruk Coltaine'i ve Yedinci Ordu'yu kovalıyor. Herhalde onları şimdiye dek imha etmiştir ama öyle bile olsa kuvvetleri Sekala Nehri'nin doğusunda ve tutmakla görevlendirildiği bölge orası."

"Bu konuda benden çok daha fazla bilgi sahibisin," dedi suikastçı.

"Tithan uşaklarımız vardı," diye açıkladı Minala. "Bize sadıktılar."

"Bedelini canlarıyla ödediler," diye ekledi yüzbaşı.

"Yani buranın güneyinde bir Kıyamet ordusu var, öyle mi?"

Keneb kafa sallayarak onayladı. "Evet. Aren'e yürümeye hazırlanıyorlar."

Suikastçı kaşlarını çattı. "Söyle bana, Yüzbaşı... hiç 'Jhistal' diye bir sözcük duydun mu?"

"Hayır, Yedi Kent'te duymadım. Niye ki?"

"Eşkıyalar 'Aren'deki bir jhistalden' bahsettiler. Sanki kesik bir zarmış gibi." Kalam kısa bir süre sessiz kaldı, ardından tekrar kaşlarını çattı. "Şu orduya kim komuta ediyor?"

"Korbolo Dom olacak o puşt."

Kalam'ın gözleri kısıldı. "İyi de o bir Yumruk."

"Eh, ta ki yerli bir kadınla evleninceye dek. Şu tesadüfe bak ki kadın Halaf'ın son Kutsal Koruyucusu'nun kızıydı. Taraf değiştiren Korbolo, lejyonunun ona katılmayı reddeden yarısını idam etmek zorunda kaldı. Diğer yarı İmparatorluk üniformasını çıkarıp attı, kendilerini fedai bölüğü ilan etti ve Korbolo'nun kontratını üstlendi. Bize Orbal'da saldıran da o bölüktü. Kendilerine Hortum Lejyonu mu ne diyorlar." Keneb ayağa kalktı ve ateşe tekme atarak son közleri de dağıttı. "Yanımıza müttefik gibi geldiler. Hiçbir şeyden şüphelenmedik."

Suikastçı bu öykünün dahası da olduğunu sezdi. "Korbolo'yu hatırlıyorum," diye mırıldandı.

"Tahmin etmiştim. Alakarga'nın yerine getirilmişti, değil mi?"

"Bir süreliğine. Raraku'dan sonra. Müthiş bir taktikçidir ama bana göre biraz fazla hunhardır. Laseen de aynı fikirdeydi. Bu yüzden onu Halaf'a sürdü."

"Ve yerine Dujek'i koydu." Yüzbaşı güldü. "O da kanun kaçağı ilan edildi."

"Bak o adaletsizlikten sana günün birinde bahsetmek isterim," diyen Kalam da doğruldu. "Artık yola koyulmalıyız. O yağmacıların yakınlarda dostları olabilir."

Atını hazırlarken Minala'nın gözlerini üstünde hissedince huzursuzlanmaktan kendini alamadı. Kadının kocası daha yirmi dört saat önce ölmüştü. Bir çapa kopmuştu. Kalam ise kadının enişte sinden daha düşük rütbeli olsa da idareyi devralmış bir yabancıydı. Minala uzun zamandan beri ilk kez o yanlarındayken sağ kalma şansı yakaladıklarını düşünüyor olmalıydı. Bu Kalam'ın hoşuna giden bir sorumluluk değildi. *Aslında becerikli kadınları eskiden beri beğenmişimdim. Ama kocasının ölümünden bu kadar kısa bir zaman sonra bir başkasına ilgi göstermesi ölü bir sapın ucundaki çiçeğe benziyor. Çekici ama uzun ömürlü değil.* Minala becerikli olmasına becerikliydi ama Kalam ona müsamaha gösterirse kadının kendi ihtiyaçları o becerikliliği baltalardı. *Bu ona da iyi gelmez. Hem zaten suyuna gidersem daha ilk başta ilgimi çeken vasfını kaybeder. En iyisi onu kendi hâline bırakmak. En iyisi uzak durmak.*

"Onbaşı Kalam," dedi Minala arkasından.

Suikastçı o tarafa döndü. "Ne var?"

"O kadınlar. Bence onları gömmeliyiz."

Kalam tereddüt etti, ardından atının bel kayışını kontrol etmeyi sürdürdü. "Vakit yok," diye homurdandı. "Ölüler değil, diriler için tasalan."

Kadının sesi sertleşti. "Ben de öyle yapıyorum. Aramızda saygının hatırlatılması gereken iki küçük oğlan var."

"Şimdi olmaz." Kalam tekrar kadına doğru döndü. "Ölürlerse veya başlarına daha kötüsü gelirse saygının onlara bir faydası dokunmaz. Git diğerleri yola çıkmaya hazırlar mı bak, sonra da kendi atına bin."

"Emirleri yüzbaşı verir," dedi beti benzi atan Minala.

"Enişte nin kafası patlamış. Bunun bir piknik olduğunu düşünüp duruyor. Aklı başına geldiğinde ona bir bak – gözleri korkuyla doluyor. Sen de kalkmış adamcağızın sırtına yeni bir yük bindirmek istiyorsun. En ufak bir baskı bile temelli kendi içine çekilmesine yol açabilir. O zaman kimin ne işine yarar?"

"Peki," diye çatan Minala hızla dönüp gitti.

Kalam kadının hışımla uzaklaşmasını seyretti. Kendi atlarının yanında duran Selv ile Keneb bir şey işitemeyecek kadar uzak, lakin ikili arasında soğuk rüzgârların estiğini anlayacak kadar yakındılar. Az sonra çocuklar tek bir atın sırtında görüş alanına girdiler. Yedi yaşındaki oğlan önde dimdik otururken arkasındaki küçük kardeşi kollarını onun beline dolamıştı. İkisi de yaşından büyük gösteriyordu.

Hayata saygı. Tabii. Diğer bir ders de hayatın ne kadar ucuz hâle gelebileceği. Belki ilki ikincisinden doğuyordur. O durumda çocuklar zaten alacakları kadar ders aldılar.

"Hazırız," dedi Minala soğuk bir sesle.

Kalam eyerine çıktı. Çöken karanlığı taradı. *Yakınlarda kal, Apt. Ama çok yakınlarda da değil.*

Başını Kalam'ın çektiği grup nehir yatağından çimenli Odhan'a çıktı. Neyse ki iblis utangaçtı.

Başıboş dalga onlara iskele tarafından çarptı. Kalın ve yoğun bir duvarı andıran sular âdeta küpeştenin üzerinden atlayıp bir ça-

mur heyelanı gibi güverteyi kapladı. Su, taşıdığı tortudan saniyeler içinde boşalarak ana güvertedeki Felisin ile diğerlerini dizlere kadar gelen pis kokulu bir balçık içinde bıraktı. Kelle piramidi ise biçimsiz bir höyük olup çıktı.

Heboric, kıza doğru emekledi. Yüzü donuk bir aşıboyasına bulanmıştı. "Bu tortu!" dedi nefes nefese, ağzına kaçanı tükürmek için duraksayarak. "Bak içinde ne var!"

Felisin neredeyse cevap veremeyecek kadar perişan bir hâlde olmasına rağmen aşağıya uzandı ve bir avuç balçık aldı. "İçi tohum dolu," dedi. "Ve de çürüyen bitkiler."

"Evet! Çim tohumları ve çürüyen çimenle – anlamıyor musun, evlat? Aşağıdaki şey deniz dibi değil. Bir çayır. Sulara gömülü bir çayır. Bu kovanı sel basmış. Hem de kısa süre önce."

Yaşlı adamın heyecanını paylaşmayan Felisin of çekti. "Bunda şaşılacak ne var? Bir çayırda gemi yüzdüremezsin ya."

Heboric'in gözleri kısıldı. "Haksız değilsin, Felisin."

İnciklerini saran tortu genç kıza bir tuhaf geliyor, sanki yerinde duramayıp kıpırdanıyordu. Felisin eski rahibe aldırış etmeden kıç kasarasına doğru bata çıka yürüdü. Dalga o kadar yükseğe çıkmamıştı. Hem Gesler hem de Bulutlu dümen küreğinin başındaydı; rotalarında kalabilmek için dört ele birden ihtiyaç vardı. Kulp, gücü tükenecek ilk adamın yerini almak için yakınlarında bekliyordu. Bekleyişi Gesler ile Bulutlu'nun bir gurur yarışına tutuştukları açıkça anlaşılacak kadar uzun sürmüştü. Her iki bahriyeli de diğerinden önce pes etmek istemiyor, sıkılı dişleri bunu Felisin'e ispatlıyordu. *Ahmaklar! İkisi de aynı anda yığılıp büyücüyü dümen küreğiyle baş başa bırakacaklar.*

Üzerlerindeki gökyüzü sancılanmayı sürdürerek dört bir yöne şimşekler yolluyordu. Denizin yüzeyi uluyan rüzgâra direniyor, tortu yüklü su akıp gitmeye gönlü yokmuş gibi görünen dalgalar hâlinde kabarıyordu. Başsız kürekçiler dur durak bilmeden kürek çekmeye devam ediyorlardı. Küreklerden bir düzinesi kırılmış olmasına rağmen hâlâ suya girip çıkanlarla aynı anda hareket ediyordu. Davulun gümlemeleri de aynen sürüyor, ölçülü ve şaşmaz bir sabırla yukarıdaki gök gürültüsüne cevap veriyordu.

Kasaraya ulaşan Felisin basamakları tırmanarak çamurdan çıktı, sonra şaşıp kaldı. Tortu canlıymışçasına cildinden kaçarak

bacaklarından aşağı aktı ve ana güverteyi kaplayan titreşimli birikintiye katıldı.

Ana direğin yakınında çömelen Heboric ani bir panikle bağırdı. Gözlerini ayırmadığı etrafındaki çamurun titreşimleri artmaktaydı. "İçinde bir şey var!"

"Bu tarafa gel!" diye baş kasarasının basamaklarından seslenen Hakikat elini uzattı. Baudin sağlam eliyle delikanlının diğer kolunu tutarak onu yerine sabitledi. "Çabuk! İçinden bir şey çıkıyor!"

Felisin bir basamak daha tırmandı.

Çamur şekil değiştiriyor, bir araya toplanarak insansı figürler hâlini alıyordu. Bazıları gri, bazıları koyu kalseduan kırmızısı çakmaktaşı kılıçlar belirdi. Geniş, çıkık omuzlar yavaş yavaş pejmürde kürklerle kaplandı. Sarı ve kahverengi tonlarda cilalanmış kemik miğferler ışıldadı – hepsi de Felisin'in hayal dahi edemeyeceği hayvanların kafataslarından yapılmışa benziyordu. Görülür hâle gelen pislik içindeki uzun saç tutamları çoğunlukla kahverengi veya siyahtı. Figürlerin üstündeki çamur dökülmekten ziyade *değişti*. Bu yaratıklar kildendi.

"T'lan Imasslar!" diye bağırdı mizana direğine tutunan Kulp. *Silanda* vahşi bir enerjiyle sallanmaktaydı. "Logros T'lanlar!"

Yaratıkların sayısı altıydı. Biri hariç hepsi de kürklere bürünmüştü. Diğerlerinden daha ufak tefek olan o biri en son ortaya çıkmıştı. Yaratık rengârenk kuşların yağlı, hırpani tüylerini takıp takıştırmıştı. Uzun saçları kızılın da karıştığı demir grisiydi. Giydiği çürümüş havyan postuna deniz kabukları, geyik boynuzları ve kemik takılar asılı olsa da silah taşırmış gibi görünmüyordu.

Yaratıkların suratları pörsümüştü. Alttaki kemikler yüzeye yakın ve gürbüzdü. Göz yuvaları simsiyah birer çukurdu. Çenesinde tel tel sakallar kalmışsa da gümüş saçlı olanı buna istisnaydı. Sakalsız yaratık dik durup Kulp'a baktı.

"Kenara çekil, Zincirlenmişin Hizmetkârı. Soydaşlarımız ve Tiste Edurlar için geldik." Bir kadına ait olan ses Malazanca konuşuyordu.

Başka bir T'lan Imass gümüş saçlıya doğru döndü. Yaratık tüm grubun açık ara en irisiydi. Omuzlarını kaplayan kürk bir tür ayıdan yüzülmüştü. Kılların uçları gümüşiydi. "Fani tapın-

macılar da birer beladır," dedi bezgin bir sesle. "Onları da öldürmeliyiz."

"Öldüreceğiz," dedi bir başkası. "Ama avımız önce gelir."

"Burada hiç soydaşınız yok," dedi Kulp titrek bir sesle. "Ayrıca Tiste Edurlar ölmüşler. Gidin kendi gözlerinizle görün. Kaptan kamarasındalar."

Dişi T'lan Imass başını yan yatırdı. Yoldaşlarından ikisi kaportaya doğru yürüdü. Dişi arkasına döndü ve baş kasara küpeştesinin yanındaki Heboric'e uzun uzun baktı. "Sana bağlı büyücüye gem vur. O bir yara. Ve giderek yayılıyor. Bu sona ermeli. Dahası tanrına bu tür oyunların onu büyük bir tehlikeye soktuğunu söyle. Kovanlara böyle hasar verilmesine göz yumacak değiliz."

Felisin isteriye yakın bir sesle güldü.

T'lan Imasslar hep beraber ona baktılar.

Genç kız o cansız bakışlar karşısında irkildi, sonra derin bir nefes alarak kendini toparladı. "Baki ve yaban domuzu tanrıyı tehdit edebilecek kadar güçlü olabilirsiniz," dedi, "ama henüz tek bir şeyi bile doğru bilemediniz."

"Açıkla," dedi dişi.

"Umursayan birine sor," diyen genç kız o dipsiz göz yuvalarına bakarken ne irkilerek ne de bakışlarını kaçırarak kendini şaşırtti.

"Ben artık bir Fener rahibi değilim," dedi Heboric, çotuklarını göstererek. "Yaban domuzu tanrı eğer burada, aramızdaysa farkında bile değilim. Zaten pek umursadığım da yok. Bu fırtınayı çıkaran efsuncu bizi yok etme maksadıyla peşimizden geliyor. Sebebini bilmiyorum."

"O Otataralın deliliği," dedi dişi.

Kamaraya giden iki Imass geri geldi. Kimse sesli konuşmasa da dişi kafa salladı. "Demek ölmüşler. Ve soydaşlarımız buradan ayrılmışlar. Avımıza devam etmeliyiz." Bakışlarını tekrar Heboric'e çevirdi. "Sana el sürmek isterim."

Felisin bir kahkaha daha attı. "Onun canına minnet."

"Kapa çeneni, çocuk," diye hırıldayan Kulp, kızın yanından geçip ana güverteye indi. "Biz Zincirlenmişin Hizmetkârları değiliz," dedi. "Hood aşkına, Zincirlenmiş de ne? Boş ver, bilmek bile istemiyorum. Bu gemiye kasten değil, kazara geldik."

"Bu kovanın sular altında kaldığını öngörmedik," dedi dişi.

"Sizlerin okyanusları aşabildiğiniz söylenir," diye mırıldandı büyücü, kaşlarını çatarak. Felisin adamın T'lan Imasslardan gelen beyanları anlamakta güçlük çektiğini görebiliyordu. Aynı şey kendisi için de geçerliydi.

"Su kütlelerini aşabiliriz," diye doğruladı dişi. "Ama bir tek karada şekil alabiliriz."

"Demek siz de bizim gibi kuru bir zemine basmak için bu gemidesiniz."

"Ve de görevimizi tamamlamak için. Asi soydaşlarımızın izini sürüyoruz."

"Burada bulundularsa bile gitmişler," dedi Kulp. "Biz gelmeden önce. Sen bir Kemikbakar'sın."

Dişi başını sallayarak onayladı. "Logros T'lan Imasslardan Hentos Ilm."

"Logroslar artık Malazan İmparatorluğu'na hizmet etmiyorlar. Kendinizi meşgul etmenin bir yolunu bulmanıza sevindim."

"Niye?"

"Boş ver." Kulp bakışlarını göğe çevirdi. "Biraz duruldu."

"Bizi sezinliyor da ondan," dedi Hentos Ilm. Yeniden Heboric'e döndü. "Doğru, sol elin dengede. Otataral ile bilmediğim bir güç arasında. Fırtınadaki büyücü güçlenmeyi sürdürürse Otataral ağır basacak ve sen de onun deliliğini tadacaksın."

"Onu üstümden atmak istiyorum," diye hırıldadı Heboric. "N'olur."

Hentos Ilm omuz silkip eski rahibe yaklaştı. "Semadakini yok etmeliyiz. Sonra da kovanın yarasını kapatmalıyız."

"Diğer bir deyişle," diye konuştu Felisin, "muhtemelen zahmete değmezsin, ihtiyar."

"Kemikbakar," dedi Kulp, "bu ne kovanı?"

Hentos Ilm dikkatini Heboric'ten ayırmaksızın durakladı. "Ata. Kurald Emurlahn."

"Kurald Galain'i duymuştum – Tiste Andii Kovanı."

"Bu da Tiste Edur. Beni şaşırtıyorsun, Büyücü. Sen Meanas Rashan'a bağlısın. Yani Kurald Emurlahn'ın fani insanlara açık olan dalına. Kullandığın kovan buranın çocuğu."

Kaşlarını çatan Kulp gözünü Kemikbakar'ın sırtına dikti. "Bu

hiç mantıklı değil. Meanas Rashan, Gölge Kovanı'dır. Ammanas ile Kotilyon'a ve bir de Tazılara aittir."

"Gölgetaht ile Kotilyon'dan önce," dedi Hentos Ilm, "Tiste Edurlar vardı." Kemikbakar elini Heboric'e uzattı. "Sana dokunmak isterim."

"Rahatına bak," dedi yaşlı adam.

Felisin dişinin pörsümüş avucunu eski rahibin göğsüne koymasını seyretti. Hentos Ilm az sonra geri çekildi ve Heboric'i boşlarcasına sırtını döndü. Daha önce konuşmuş o ayı kürklü T'lan Imass'a hitap etti. "Sen klansızsın, Legana Breed."

"Klansızım," diye onayladı iriyarı yaratık.

Dişi, Kulp'u işaret etti. "Büyücü. Kılına dokunma."

"Bekle!" dedi Heboric. "Bende ne sezinledin?"

"Tanrından kopmuşsun ama o senden faydalanmayı sürdürüyor. Varlığında başka bir amaç görmüyorum."

Felisin edepsizce bir yorumu kendine sakladı. *Bu sefer olmaz.* Posası çıkarılmış hayati bir öz, kan damlatarak göğsünden sökülüp alınmışçasına Heboric'in omuzlarının yavaşça çöktüğünü görebiliyordu. Eski rahip bir şeye sımsıkı tutunmuştu ve Kemikbakar az önce o şeyin öldüğünü ilan etmişti. *Onu incitmekte kullanabileceğim şeyler gitgide azalıyor. Belki bu beni denemekten alıkoyar.*

Hentos Ilm başını geriye yasladı ve çözünmeye başlayarak olduğu yerde girdap gibi dönen bir toz bulutuna dönüştü. Bulut az sonra dönmeyi sürdürerek yükseldi ve yukarıda kaynayan alçak bulutların arasında gözden kayboldu.

Bir şimşeğin çakmasıyla Felisin'in kulaklarına ağrı saplandı. Çığlık atan genç kız dizlerinin üstüne yığıldı. Ötekiler de benzer bir ıstırap içindeydi. Kıpırtısız bir umursamazlıkla yerlerinde bekleyen T'lan Imasslar buna istisnaydı. *Silanda* aniden yukarı kalktı. Ana direğin etrafındaki çamur kaplı kesik kafa piramidi çöktü. Kelleler güverteden seke seke yuvarlandı.

T'lan Imasslar bunun üzerine silahlarını bir anda çekerek döndüler.

Çalkantılı fırtına bulutları şimşeklerle gümbürdedi. Hava yeniden titreşti.

Legana Breed adındaki yaratık aşağıya uzandı ve kafalardan

birini uzun siyah saçlarından tutup kaldırdı. Kafa bir Tiste Andii kadınına aitti. "Hâlâ yaşıyor," dedi namevt savaşçı, hafif bir şaşkınlık belirtisi sergileyerek. "Kurald Emurlahn'ın efsunu ruhlarını bedenlerine hapsetmiş."

Bulutlardan kısık bir çığlık aksetti. Ses yeis ve –sarsıcı bir şekilde– huzur doluydu. Bulutlar dört bir yana dağılarak incecik tutamlara ayrıldı. Soluk kehribar sarısı gökyüzü meydana çıktı. Fırtına gitmişti. Deli efsuncu da.

Bir şey arkasında küflü, ölü bir koku bırakarak yanından hızla geçip giderken Felisin eğildi. Başını kaldırdığında Hentos Ilm yine Legana Breed'e dönük olarak ana güvertede duruyordu. Her ikisinin kıpırdamaması, aralarında sessiz bir diyalog geçtiğini akla getiriyordu.

"Hood aşkına," diye Felisin'in yanında fısıldadı Kulp. Kız yukarı baktı. Büyücü bembeyaz bir suratla bakışlarını gökyüzüne dikmişti. Felisin o bakışları takip etti.

Çevresi kıpkırmızı ve dolunay kadar büyük siyah bir lezyon sarı gökyüzünü lekeliyordu. Dışarı sızdırdığı şey her neyse âdeta gözlerinden Felisin'in içine kaçıyordu. Sanki onu görmek bile tüm bedenine yayılacak bir enfeksiyonun, hastalığın bulaşmasına yetiyordu. *Bir kansineğinin zehri gibi.* Boğazından hafif bir inilti kaçan kız bakışlarını can havliyle oradan ayırdı.

Yaraya bakmayı sürdüren Kulp'un yüzü gitgide daha çok beyazlıyor, çenesi gevşekçe aşağı sarkıyordu. Felisin onu dürttü. "Kulp!" Adam tepki vermedi. Kız bu sefer ona vurdu.

Gesler ansızın yanlarında belirip bir kolunu Kulp'un gözlerine sardı. "Eh be, Büyücü, kendine gel!"

Kulp karşı koydu, sonra gevşedi. Felisin onun kafa salladığını gördü. "Artık bırakabilirsin," dedi onbaşıya.

Gesler kolunu çeker çekmez büyücü hızla Hentos Ilm'e doğru döndü. Sesi titrek bir hırıltıdan ibaretti. "Bahsettiğin yara işte o, değil mi? Kanser gibi yayıldığını hissedebiliyorum."

"Bir ruh onu birleştirmeli," dedi Kemikbakar.

Legana Breed harekete geçti. Bütün gözler kıç kasarasına giden yaratığı takip etti. Savaşçı basamakları çıkıp Bulutlu'nun karşısına dikildi. Yara izli asker geri çekilmedi.

"Eh," diye mırıldandı bahriyeli, "sizden birine hiç bu kadar

yaklaşmamıştım." Sırıtışı dermansızdı. "Bir kez yeter de artar bile."

T'lan Imass gri çakmaktaşı kılıcını havaya kaldırdı.

"Dur," diye atıldı Gesler. "O yarayı tıkayacak bir ruha ihtiyacın varsa... benimkini kullan."

Legana Breed başını çevirdi.

Gesler çenesini sıkarak kafa salladı.

"Yetersiz," diye duyurdu Hentos Ilm.

Legana Breed yeniden Bulutlu'ya doğru döndü. "Ben klanımın son mensubuyum," diye gürledi. "L'echae Shayn sona erecek. Bu silah bizim hatıramız. Onu taşı, fani. Ağırlığını öğren. Taş daima kana susar." Bir metre yirmi santim uzunluğundaki kılıcı bahriyeliye uzattı.

Bulutlu ifadesiz bir yüzle silahı aldı. Felisin kılıcın ağırlığı altında adamın önkollarındaki kasların gerildiğini gördü.

"Şimdi," dedi Hentos Ilm.

Legana Breed geri çekildi ve bir toz sütunu şeklinde çöktü. Sütun dönerek kendi içine kıvrıldı. Etrafındaki hava hareketlendi, ardından girdaba benzeyen yayılımın içine çekildi. Esinti az sonra dindi ve Legana Breed ortadan kayboldu. Kalan T'lan Imasslar dönüp başlarını göğe çevirdiler.

Felisin o yaraya ulaşan T'lan Imass'ın eski şekline büründüğünü gerçekten gördü mü, yoksa sadece hayal mi etti emin olamadı. Minicik, görünüşte önemsiz figür zifiri karanlık tarafından çarçabuk yutuldu. Birkaç saniye sonra yaranın kenarları titreşir gibi oldu ve içten dışa doğru hafif dalgalar yayıldı. Lezyon bunun ardından kendi içine katlanmaya başladı.

Hentos Ilm gözünü yukarıdan ayırmadı. Sonunda kafa salladı. "Yeterli. Yara birleştirildi."

Bulutlu çakmaktaşı kılıcı yavaşça indirerek ucunu güverteye dayadı.

Horgörülerek haddi bildirilen, posası çıkmış bir gazi. Imparatorluk'un askıntılarından biri daha. Olup bitenlerin bahriyeliye fazla geldiği belliydi. *Yetersiz, dedi o şey. Haklı da.*

"Artık gidiyoruz," dedi Hentos Ilm.

Bulutlu silkinerek kendine geldi. "Kemikbakar!"

Konuşurken dişinin sesinde bariz bir küçümseme vardı. "Legana Breed hakkını aldı."

Bahriyeli geri adım atmadı. "Şu 'birleştirme'... söyle bana, acı verici bir şey mi?"

Hentos Ilm'in tek cevabı duyulur bir kemik gıcırtısıyla silktiği omuzlarıydı.

"Bulutlu—" diye uyardı Gesler fakat silah arkadaşı başını iki yana sallayıp ana güverteye indi. Kemikbakar'a yaklaşırken başka bir T'lan Imass öne çıkarak onun yolunu kesti.

"Asker!" diye çattı Gesler. "Geri dur!"

Fakat Bulutlu sadece havaya kaldırdığı çakmaktaşı kılıca yer açacak kadar geri çekildi.

Karşısındaki T'lan Imass gözle takip edilemeyecek bir süratle arayı kapattı ve bir kolunu ok gibi uzatarak Bulutlu'yu boynundan kavradı.

Küfreden Gesler kendi elini belindeki kılıcın sapına götürerek Felisin'i itip geçti. Onbaşı ancak T'lan Imass'ın Bulutlu'yu sabit tutmakla yetindiği anlaşılınca yavaşladı. Zaten Bulutlu da tamamen hareketsiz kalmıştı. İkilinin arasında sessiz sözcükler geçti. Derken namevt savaşçı parmaklarını açıp geriledi. Bulutlu'nun öfkesi dinmişti. Omuzlarının duruşu Felisin'e Heboric'i hatırlattı.

T'lan Imassların beşi birden çözünmeye başladı.

"Bekleyin!" diye bağırdı büyücü, yerinden fırlayarak. "Hood aşkına, buradan nasıl çıkacağız?"

Artık çok geçti. Yaratıklar kaybolmuşlardı.

Gesler hızla Bulutlu'ya doğru döndü. "O piç kurusu sana ne söyledi?" diye öğrenmek istedi.

Onbaşısına bakan askerin gözlerinin ıslak olması Felisin'i hayrete düşürdü.

"Bulutlu..." diye fısıldadı Gesler.

"Acının büyük olduğunu söyledi," diye mırıldandı adam. "*Ne kadarlığına?* diye sordum. *İlelebet*, dedi. Yara o yaratığın etrafında iyileşecekmiş. Hentos Ilm öyle bir şeyi buyuramazmış. O yüzden kendisi gönüllü olmuş—" Boğazı düğümlenen Bulutlu daha fazla konuşamadı. Döndüğü gibi ambar kaportasından geçip gözden kayboldu.

"Klansız," dedi Heboric baş kasarasından. "Lüzumsuzla aynı şey. Anlamdan yoksun bir varoluş..."

Gesler kesik başlardan birini tekmeleyerek güverte boyunca yuvarladı. Kellenin çıkardığı düzensiz patırtılar durgun havada epey yüksekti. "İçinizde hâlâ ilelebet yaşamak isteyen var mı?" diye homurdandı, sonra yere tükürdü.

Hakikat titreyen bir sesle konuştu. "Başka hiç kimse görmedi mi?" diye sordu. "Kemikbakar'ın görmediğinden eminim. O..."

"Sen ne sayıklıyorsun, evlat?" diye öğrenmek istedi Gesler.

"O T'lan Imass. Onu kemerine bağladı. Saçlarından. Ayı postu onu gizledi."

"Neyi?"

"Kellelerden birini yanına aldı. Başka hiç kimse görmedi mi?"

İlk tepkiyi Heboric verdi. Yaşlı adam çılgınca bir sıratışla ana güverteye atlayıp yemekhaneye yollandı. O daha kapı aralığından geçerken Kulp birinci kürek güvertesine iniyordu. Büyücü gözden kayboldu.

Dakikalar geçti.

Hâlâ kaşlarını çatan Gesler eski rahip ile Bulutlu'nun yanlarına gitti.

Kulp geri geldi. "İçlerinden biri bir kaya kadar ölü," dedi.

Felisin ona tüm bunların ne anlama geldiğini sormayı düşündü fakat ani bir bitkinlik bu dürtüyü alıp götürdü. Baudin'i buluncaya dek etrafına bakındı. Adam pruvada her şeye, herkese sırtı dönük duruyordu. Genç kız onun bu ilgisizliğini merak etti. Kısa süre sonra da sebebi hayal gücü eksikliğine yordu. Bu düşünceyle dudaklarına alaycı bir tebessüm oturdu. Koca adamın yanına gitti.

"Bütün bunlar sana fazla mı geldi, ha, Baudin?" diye sordu, kavisli küpeşteye onunla beraber yaslanarak.

"T'lan Imasslar eskiden beri sorundan başka bir şey olmadılar," dedi Baudin. "Yaptıkları her şey iki yönlüdür. Hatta belki ikiden fazla. Belki de yüzlerce."

"Şuna bakın. Kanaatlere sahip bir haydut."

"Asla bildiğinden şaşmıyorsun, çocuk. İnsanlar boşuna seni devamlı şaşırtıyorlar."

"Şaşırtmak mı? Şaşkınlığı çoktan geride bıraktım, haydut. Her birimiz bir belaya bulaştık. Dahası da gelecek; o yüzden çıkış yolu bulmayı unut gitsin. Öyle bir şey yok."

Adam homurdandı. "Bir kerecik olsun akıllıca konuştun."

"Sakın bana yumuşak davranmaya başlama," dedi Felisin. "Gaddarlık edemeyecek kadar yorgunum. Hele birkaç saat uyuyayım, eski hâlime dönerim."

"Herhalde eski hâline dönmekten kastın beni öldürmenin yollarını planlamak."

"Başka türlü vakit geçmiyor ki."

Adam ilerideki boş ufka bakarak uzun bir süre konuşmadı, sonra Felisin'e doğru döndü. "Her neyin içine hapsolmuşsan seni böyle biri yapanın seni oraya hapseden şey olabileceğini hiç düşündün mü?"

Genç kız gözlerini kırpıştırdı. Haydudun ufak, hayvansı gözlerinde küçümseyici bir hüküm vardı. "Ne demek istediğini anlamıyorum, Baudin."

Adam gülümsedi. "Hayır, pek güzel anlıyorsun, çocuk."

10

Arkanda bir düzine asker varken davranışlarınla örnek olmak ayrı şeydir, on bin asker varken örnek olmak ayrı şey.

Dassem Ultor'un Hayatı
Duiker

Duiker, Caron Tepasi'den gelen mültecilerin izine rastlayalı bir hafta geçmişti. Tarihçi onların da Coltaine'in hareket hâlindeki derme çatma şehrine daha fazla yük olmaları için güneye sürüldükleri görüşündeydi. Bu sonu gelmeyen ıssız diyarda başka hiçbir şey yoktu. Kurak mevsim başlamış, bomboş gökyüzündeki güneşin kavurduğu otlar âdeta kırılgan birer tel olup çıkmıştı.

Günler geçip gitmesine rağmen Duiker henüz Yumruk'a ve onun konvoyuna yetişebilmiş değildi. Dev toz bulutunun görüş mesafesine girdiği birkaç seferde Reloe'nin Tithan akıncıları daha fazla yaklaşmasını engellemişlerdi.

Coltaine her nasılsa kuvvetlerini durmaksızın hareket hâlinde tutarak Sekala Nehri'ne doğru götürüyordu. *Peki ya oradan sonra? Sırtını kadim forda* verip direniş mi gösterecek?*

Duiker de böylece konvoyu takip ediyordu. Mültecilerin arkalarında bıraktıkları şeyler giderek azalsa da daha dokunaklı bir hâl almaya başlamıştı. Eski kamplarda ufacık mezarlar yükseliyordu; etrafta atlardan ve sığırlardan kalmış kısa kemiklere rastlanıyordu; sıkça onarılmış ama en sonunda terk edilmiş bir araba dingili bir ayrılık noktasını belirliyor, arabanın geri kalanı yedek parça olarak sökülüp götürüldüğünden ortalarda görün-

* Derin bir nehrin basılacak sağlam bir zemini olduğu için karşıya geçmeye imkân tanıyan sığ kısmı. –çn

müyordu. Sinek bulutlarının altındaki lağım hendekleri leş gibi kokuyordu.

Kısa çatışmaların yaşandığı yerler ise başka bir öykü anlatıyordu. Tithan atlı savaşçılarının çıplak, toplanmamış cesetleri arasında kırılıp uçları çıkarılmış Wickan kargıları oluyordu. Tithanların üstünde yeniden kullanılabilecek ne varsa alınmıştı: deri sırımlar ve kayışlar, pantolonlar ve kemerler, silahlar, hatta saç örgüleri. Ölü atlar bütün bütün sürüklenerek götürülmüş, geçtikleri yerlerde kana bulanmış otlar kalmıştı.

Duiker gördüklerine şaşmayı uzun zaman önce bırakmıştı. Ara sıra lafladığı Tithan kabilelileri gibi o da Coltaine'in insandan fazlası olduğuna, askerlerini ve mültecileri imkânsızın boyun eğmez tecessümlerine çevirdiğine inanmaya başlamıştı. Lakin tüm bunlara rağmen galibiyet umudu yoktu. Kamist Reloe'nin Kıyameti dört şehrin ve bir düzine kasabanın ordularından, sayısız kabileden ve bir iç deniz kadar büyük köylü yığınlarından oluşuyordu. Arayı kapatmakta olan bu insan sürüsü şimdilik Sekala Nehri'ne kadar Coltaine'e eşlik etmekle yetiniyordu. Herkes oraya akıyor, bir muharebe –bir kıyım– biçimleniyordu.

Rüzgârda yanan, giysileri iyice paçavraya dönen Duiker gündüzleri aç susuz yol tepiyordu. O artık köylü ordusunun geride kalmış bir takipçisi, son mücadeleye katılmaya kararlı bir ihtiyardı. Tithan binicileri onu görür görmez tanıyorlar ve uzaktan el sallamak dışında ona pek aldırış etmiyorlardı. Her iki üç günde bir yanına gelen bir kıta ona yiyecek ve su bohçası verip atını besliyordu. Tarihçi sembolik yolculuğuyla bir bakıma onların ikonu hâline gelmiş, istemediği bir önem kazanmış bulunuyordu. Bundan vicdan azabı duysa da hediyeleri içten bir minnetle kabul ediyor, hem kendisi hem de atı onlar sayesinde hayatta kalıyordu.

Yine de sadık bineği zayıf düşmeye başlamıştı. Duiker'in her gün biraz daha uzun bir süre hayvanı dizginlerinden tutarak yürütmesi gerekiyordu.

Hava kararmaya başladı. Uzak toz bulutu, tarihçi Coltaine'in öncü kolunun nehre ulaştığından emin oluncaya dek ilerlemeyi sürdürdü. Yumruk hiç şüphesiz öncü kolun daha şimdiden hazırladığı kampa ulaşıncaya dek tüm konvoyun gece boyunca yol

almasında ısrar ederdi. Duiker onlara katılsa katılsa ancak bu gece katılabilirdi.

Fordu yalnızca haritalardan bilen tarihçinin hatırladıkları bir hayli kısıtlıydı. Ortalama beş yüz adım genişliğindeki Sekala Nehri kuzeydeki Karas Denizi'ne dökülürdü. Fordun birkaç yüz adım güneyindeki iki tepenin kuytusunda küçük bir köy kuruluydu. Duiker bir de eski bir boyunduruk* anımsar gibiydi.

Günün son saatlerinde araziyi gölgeler kaplıyordu. Gecenin en parlak yıldızları göğün koyulaşan mavisinde göz kırpıyordu. Kepgüvelerin kanatları kavrulmuş topraktan kaçan sıcaklıkla beraber simsiyah kül taneleri gibi yükseliyordu.

Duiker yeniden eyere çıktı. Küçük bir Tithan akıncı birliği bir buçuk kilometre kuzeydeki bir sırtta at sürüyordu. Duiker nehirden en az bir fersah uzakta olduğuna hükmetti. Orduya yaklaştıkça atlı savaşçıların devriyeleri sıklaşacaktı. Tarihçinin onlarla baş etmek için bir planı yoktu.

Duiker atını gündüz büyük ölçüde yürüterek geceleyin yapacağı zorlu yolculuğa hazırlamıştı. Hayvanın kendisine verebileceği her şeye ihtiyacı vardı ve korkusu bunun bile yeterli olmayacağıydı. Kısrağı tırısa kaldırdı.

Uzaktaki Tithanlar ona aldırış etmeyip kısa süre içinde gözden kayboldular. Kalbi gümbür gümbür atan Duiker atını eşkine hızlandırdı.

Rüzgâr yüzünü okşuyordu. Tarihçi bundan sorumlu tanrı her kimse ona bir teşekkür duası fısıldadı. İleride asılı duran toz bulutu ondan tarafa sürüklenmeye başladı.

Hava daha da kararmıştı.

Birkaç yüz adım solundan bir ses bağırdı. Kargılarında kürk şeritler uçuşan bir düzine süvari. Tithanlar. Duiker yumruğunu kaldırarak onları selamladı.

"Şafakta, ihtiyar!" diye böğürdü biri. "Şimdi saldırmak intihar olur!"

"Atını Reloe'nin kampına sür!" diye bağırdı bir başkası. "Kuzeybatıya, ihtiyar – düşman hatlarına gidiyorsun!"

Duiker bir zırdeli gibi el kol hareketleri yaparak uyarıları savuşturdu. Eyerde hafifçe doğrulup kısrağın kulağına fısıldadı ve

* Bazı nehirlerde suyun yavaş aktığı U şeklinde dönemeç. –çn

dizleriyle hafifçe sıktı. Başını ileri uzatan hayvanın adımları hızlandı.

Alçak bir tepenin zirvesine çıkan tarihçi nihayet aradığı manzarayı gördü. Tithan kargıcılarının kampı ileride, sağında yer alıyor, bini aşkın hayvan postundan çadırın arasında yemek ateşleri yanıyordu. Atlı devriyeler çadırların ötesindeki kıpır kıpır bir hat üstünde gezerek kampı forda mevzilenmiş düşman kuvvetlerinden koruyordu. Tithan kampının soluna yirmi bin derme çatma çadır kurulmuştu – köylü ordusu. Bu köhne gecekondu mahallesinin üzerinde toplanmış duman bulutu kül lekeli bir pelerine benziyordu. Yemekler pişiriliyordu. Dış piketler yine nehre dönük tahkimatlardan oluşuyordu. İki düşman kampının arasında iki at arabası genişliğini aşmayan, eğimli taşkın ovasından inerek Coltaine'in toprak savunmalarında son bulan bir koridor uzanıyordu.

Duiker atını o koridordan aşağı dörtnala sürdü. Arkasındaki Tithan akıncıları peşinden gelmemişlerse de kampta devriye gezen savaşçılar artık onu seyrediyorlar, bir araya toplanmalarına rağmen bariz bir endişe sergilemiyorlardı... tabii şimdilik.

Duiker önce sağındaki kabile kampının iç kenarını, sonra da solundaki köylülere ait çadır denizini geride bıraktığı sırada yükseltilmiş toprak setler, düzenli çadır sıraları ve bol nöbetçili piketler gördü – güruh kendini sağlama almıştı. Tarihçi iki sancakla karşılaştı: Sialk ve Hissar – muvazzaf askerler. Miğferli başlar çevrildi, gözler tarihçinin atına odaklandı ve Tithan atlılarından ikaz bağrışları yükseldi.

Kısrak zorlanıyordu. Coltaine'in beş yüz adım ilerideki piketleri bir türlü yaklaşırmış gibi görünmüyordu. Duiker peşinde arayı kapatan atlar duydu. Malazan siperlerinde yaylarını atışa hazırlayan figürler belirdi. Tarihçi, atını üzerlerine sürdüğü askerler arasında kıvrak zekâlı akıllar olması için dua etti. Yayların kaldırıldığını, ardından gerildiğini görünce sövdü.

"Beni değil, piç kuruları!" diye Malazanca bağırdı.

Kirişler tınladı. Oklar gece karanlığında görülmeden uçtu.

Duiker'in arkasında atlar haykırdı. Takipçileri dizginlere asılıyorlardı. Daha başka oklar da havalandı. Arkasına göz atma riskine giren tarihçi Tithanların ok menzilinden çıkmak için telaşla kaçıştıklarını gördü. Yerde çırpınan atlar ve bedenler yatıyordu.

Duiker toprak setlere yaklaşırken kısrağını önce eşkine, ardından tırısa yavaşlattı. Hayvanın ağzı köpürmüş, uzuvları fazlasıyla gevşemiş, başı aşağı sarkmıştı.

Duiker'in aralarına girdiği mavi derili Wickanlar –Sansar Klanı– onu sessizce süzdüler. Tarihçi etrafına bakınırken kendini evindeymiş gibi hissetti – kuzeydoğu Quon Tali'den gelen ova savaşçıları hayalete benziyorlardı. Yorgunluktan süzülmüş yüzleri Duiker'inkiyle birebir örtüşüyordu.

Sansar Klanı'nın kampının ötesinde ordu malı çadırlara ek olarak iki sancak vardı – sadık kalmış Hissar İnzibatları ile ortasındaki Malazan Bahriyelileri'ni temsil eden stilize arbalet hariç Duiker'in amblemini tanımadığı bir bölük.

Yukarı uzanan eller eyerden inmesine yardım etti. Etrafını saran Wickan gençleri ile büyüklerinden yatıştırıcı mırıldanmalar yükseldi. Kaygılar kısrak içindi. Yaşlı bir adam tarihçinin kolunu tuttu. "Biz bu cesur atla ilgileniriz, yabancı."

"Sanırım işi bitti," diyen Duiker'in içini üzüntü kapladı. *Tanrılar aşkına, amma yorgunum.* Batan güneş ufuktaki bulutların arkasından çıkarak her şeyi altın sarısına boyadı.

Yaşlı adam başını iki yana salladı. "At ebelerimiz böyle şeylerde hünerlidirler. Atın tekrar koşacak. Bak, bir subay geliyor – git artık."

Bilinmeyen Bahriyeliler bölüğüne mensup bir yüzbaşı yanına yaklaştı. Falarlı adamın hem sakalı hem de uzun ve dalgalı saçları parlak kızıldı. "Bir Malazan gibi at biniyorsun," dedi, "ama kahrolası bir Dosii gibi giyinmişsin. Meramını anlat ve çabuk ol."

"Duiker, İmparatorluk Tarihçisi. Hissar'ı terk ettiğinden beri bu konvoya yetişmeye çalışıyordum."

Yüzbaşının gözleri kocaman aralandı. "Yüz altmış fersah – buna inanmamı mı bekliyorsun? Coltaine oradan neredeyse üç ay önce ayrıldı."

"Biliyorum. Bult nerede? Kulp tekrar Yedinci'ye katıldı mı? Ayrıca sen kimsin?"

"Lull, Sialk Bahriyeliler Kumandanı, Cartheron Kanadı, Sahul Filosu. Coltaine bir brifing düzenliyor – sen de gelsen iyi olur, Tarihçi."

Kampta ilerlemeye başladılar. Gördükleri Duiker'i dehşete

düşürdü. Bahriyeliler'in yarım yamalak tahkimatlarının ötesinde ortasından iplerle sınırlanmış bir patikanın geçtiği geniş, eğimli bir alan vardı. Patikanın sağına kasaları yaralılarla dolu yüzlerce at arabası park edilmişti. Araba tekerlerinin saplandığı çamurlu toprak kan deryasına dönmüştü. Meşalelerin aydınlattığı havayı dolduran kuşlar coşkulu bir koro hâlinde ötüyordu – anlaşılan kan tadı hoşlarına gitmişti. Altüst olmuş alanın solundaysa omuz omuza duran, çalkantılı bir su kütlesi gibi durmadan kıpırdanan koca bir sığır kütlesi bekliyordu. Sığırların üzerinde bir rhizan bulutu uçuşuyor, kanatlı kertenkeleler sinek sürüleriyle ziyafet çekiyordu.

Arazi ileride alçalarak iki tarafı birbirine kalaslarla bağlanmış bataklık bir şeritle son buluyor, durgun su birikintileri kızılımsı bir renkle parlıyordu. Daha ileride mültecilerin –hem de on binlercesinin– hınca hınç doluştukları, hörgüce benzer geniş bir boyunduruk adası yer alıyordu.

"Hood aşkına," diye mırıldandı tarihçi, "oradan geçmemiz mi gerekecek?"

Yüzbaşı başını iki yana sallayarak ford yolunun sığırlı tarafındaki büyük çiftlik evini işaret etti. "Şurası. Coltaine'in kendi Karga Klanı güney kısmındaki tepeleri tutarak besi hayvanlarının kaçmasını veya yerliler tarafından çalınmasını önlüyor – öbür tarafta bir köy var."

"Sahul Filosu mu dedin? Neden Amiral Nok'la beraber Aren'de değilsiniz, Yüzbaşı?"

Kızıl saçlı asker yüzünü buruşturdu. "Keşke olsaydık. Onarımlar için filodan ayrılıp Sialk'a yanaştık – taşıma gemimiz yetmiş yaşındaydı ve Hissar'dan yelken açalı iki saat geçmişken su almaya başlamıştı. İsyan aynı gece çıktı. Biz de gemiyi terk ettik, yerel Bahriyeliler bölüğünden kalanları topladık, sonra da Sialk'tan yapılan göçe refakat ettik."

Yaklaştıkları çiftlik evi sağlam, heybetli bir yapıydı. Sakinleri Coltaine'in konvoyunun gelmesiyle oradan kaçmışlardı. Temeli yontma taştan, duvarlarıysa güneşte pişirilen kille sıvanmış yarım kütüklerdendi. Yekpare bir meşe kapının önünde Yedinci'den bir asker nöbete durmuştu. Adam Yüzbaşı Lull'u başıyla selamlarken Duiker'e gözlerini kısarak baktı.

"Kabile esvabına aldırış etme," dedi Lull ona. "O da bizden. Kimler geldi?"

"Yumruk, bağcılar ve lağımcıların kumandanı hariç herkes, komutanım."

"Lağımcıyı unut," dedi Lull. "Henüz bu toplantılardan birine katılmaya zahmet etmiş değil."

"Emredersin, komutanım." Asker eldivenli yumruğunu kapıya vurdu, sonra da onu iterek açtı.

Dışarıya odun dumanı yayıldı. Duiker ile yüzbaşı içeri girdiler. Odanın karşı ucundaki kocaman bir taş şöminenin önünde çömelen Bult ile Yedinci'den iki subay belli ki tıkalı bir baca hakkında tartışıyorlardı.

Lull kılıç kemerini çıkardı ve silahı kapının yanındaki bir kancaya taktı. "Hood aşkına, ne demeye ateş yakıyorsunuz ki?" diye öğrenmek istedi. "İçerisi zaten yeterince sıcak ve pis kokulu değil mi?" Elini sallayarak yüzünün önündeki dumanı dağıttı.

Yedinci'nin subaylarından biri o tarafa baktı. Duiker adamı tanıdı. Coltaine ile Wickanları Hissar'da karaya çıkarlarken onunla yan yana durmuştu. İkili göz göze geldi.

"Togg'un ayakları aşkına, bu tarihçinin ta kendisi!"

Bult doğrulup hızla döndü. Hem yüzündeki yara izi hem de ağzı çifte sırıtışlarla kıvrıldı. "Surmo haklıymış – kokunu haftalar önce almıştı. Hoş geldin, Duiker!"

Dizlerinin bağı çözülecek gibi olan Duiker duvara dayanmış iskemlelerden birine oturdu. "Seni görmek güzel, Amca," diyerek arkasına yaslandı ve kaslarındaki sızılar yüzünden surat ekşitti.

"Biraz bitki çayı demleyecektik," dedi Wickan, kızarmış ve sulanmış gözlerle. Yaşlı gazi kilo kaybetmiş, yorgunluktan rengi sararmıştı.

"Ciğerlerimizin hatırına vazgeçin," dedi Lull. "Bu arada Yumruk niye gecikti? Bizi bu beladan kurtarmak için tasarladığı çılgın planı duymaya can atıyorum."

"Buraya kadar gelmeyi başarmış ya," dedi Duiker.

"Evet, tek bir orduya karşı," dedi Lull. "Ama artık karşımızda iki—"

Tarihçi kafasını kaldırdı. "İki mi?"

"Guran'ın kurtarıcıları," dedi Duiker'in tanımadığı yüzbaşı. "Tanıştık mı hatırlamıyorum. Ben Chenned. Bu da Yüzbaşı Sulmar."

"Yedinci'nin üst düzey subaylarından bir tek siz mi kaldınız?"

Chenned sırıttı. "Korkarım öyle."

Yüzbaşı Sulmar homurdandı. "Pek sayılmaz. Yedinci'nin lağımcılarından sorumlu adam da var."

"Hani bu brifinglere hiç katılmayan."

"Evet." Sulmar surat assa da Duiker daha şimdiden bunun yüzbaşının en gözde ifadesi olduğundan kuşkulanmaya başlamıştı. Esmer tenli, kısa boylu adamın nesebinde Kan ve Dal Hon kanı var gibiydi. Omuzları ömür boyu ağır bir yük taşımışçasına çöküktü. "Yine de o pezevenk neden geri kalanımızdan üstün olduğunu düşünüyor bilmiyorum. Kahrolası lağımcıların arabaları onarmaktan, koca koca taş parçaları toplamaktan ve baytarlara ayak bağı olmaktan başka bir şey yaptıkları yok."

"Cenk meydanında bize Bult komuta ediyor," dedi Yüzbaşı Chenned.

"Ben Yumruk'un iradesiyim de ondan," diye gürledi Wickan gazi.

Dışarıya yanaşan atların sesi, koşum takımlarının ve zırhların şangırtısı duyuldu. Derken kapıya bir kez daha vuruldu ve hemen sonra açıldı.

Duiker'e göre Coltaine hiç değişmemiş gibiydi. Hâlâ bir mızrak gibi dimdikti ve rüzgârların yaktığı süzgün yüzü köselenin rengi kadar dokusuna da sahipti. Yumruk siyah kuştüyü pelerinini peşi sıra şişirerek salonun ortasına kadar yürüdü. Arkasından gelen Sormo E'nath ile bir düzine Wickan genci gelişigüzel dağılarak duvarlara ve mobilyalara yaslandılar. Bu hâlleriyle tarihçiye Malaz Şehri'nde yerleştikleri küçücük bir çöplüğe hükmeden bir liman sıçanları sürüsünü hatırlattılar.

Sormo tarihçinin yanına geldi ve iki elini birden uzatarak onu bileklerinden tuttu. Gözleri buluştu. "Sabrımız mükâfatlandırıldı. Aferin, Duiker!"

Oğlanın eskisinden çok daha yaşlı bir hâli vardı. Sarkık gözlerine sanki koca koca ömürler sığmıştı.

"Daha sonra dinlenirsen, Tarihçi," diyen Coltaine delici bakışlarla odadaki herkesi tek tek süzdü. "Verdiğim emir açıktı,"

dedi en sonunda Bult'a doğru dönerek. "İstihkâmcıların kumandanı nerede?"

Bult omuz silkti. "Haber verildi. O bulması zor bir adam."

Coltaine kaşlarını çattı. "Yüzbaşı Chenned, raporunu ver."

"Üçüncü ve Beşinci bölükler fordun karşısında mevzileniyorlar. Geçiş dört yüz yirmi adım kadar. Her iki yakadaki sığlıklar buna yaklaşık yirmi adım daha ekliyor. Ortalama derinlik bir buçuk kulaç. Yolun büyük bölümünde genişlik dört beş adım arası. Bazı yerler daha dar, bazı yerler daha geniş. Dip, sağlam bir kayalık omurganın üstünü kaplayan iki parmak kadar balçık."

"Avanak Köpek Klanı karşı tarafta bölüklerinize katılacak," dedi Coltaine. "Geçiş sırasında Guran kuvvetleri fordun o tarafını almaya çalışırsa onları durduracaksınız." Yumruk hızla Yüzbaşı Lull'a doğru döndü. "Yaralılar ve mülteciler karşıya geçerlerken sen ve Sansar Klanı bu yakayı koruyacaksınız. Ben de yol açılıncaya dek güneydeki konumumda kalıp köy yolunu tıkayacağım."

Yüzbaşı Sulmar genzini temizledi. "Geçiş sırası konusuyla ilgili, Yumruk. Soylular Konseyi kıyameti koparıp—"

"Umurumda değil. Önce yaralıları taşıyan arabalar geçecek. Ardından besi hayvanları, sonra da mülteciler."

"Belki grubu daha fazla bölersek," diye üsteledi yassı alnı terle parıldayan Sulmar. "Yüz sığır, sonra yüz soylu—"

"Soylu mu?" diye sordu Bult. "Herhalde mülteciler demek istiyorsun."

"Elbette—"

Yüzbaşı Lull, Sulmar'a dudak büktü. "Yoksa her iki tarafa da yaranmaya mı çalışıyorsun? Ben de senin bir Yedinci askeri olduğunu sanıyordum."

Sulmar'ın yüzü asıldı.

"Taksit taksit geçmek intihar olur," dedi Chenned.

"Evet," diye homurdandı Bult, Sulmar'ı çürümüş bir et parçası gibi süzerek.

"Sorumluluklarımızı göz ardı edeme—" diye çıkışan yüzbaşı, Coltaine'in bir küfür hırıldaması sonucu sustu.

Bu tepki yeterli oldu. Odaya sessizlik çöktü. Dışarıdan araba tekerlerinin gıcırtısı geldi.

"Yalakası yetmedi, şimdi bir de kendisiyle uğraşacağız," diye söylendi Bult.

Az sonra kapı açıldı ve içeriye iki adam girdi. Öndeki açık mavi, tertemiz, sırmalı bir ceket giymişti. Gençliğinde sahip olduğu kasların yerini yağ almıştı ve o yağ üç aylık çaresiz kaçış sırasında erimişti. Pörsümüş bir deri çantayı andıran suratına rağmen adamın dargın bir incinmişlikle bezeli şımarık bir havası vardı. Onun bir adım gerisindeki adam da kaliteli giysiler kuşanmıştı ama toz ve ter o giysileri ince yapılı vücudundan sarkan biçimsiz paçavralara çevirmişti. Kel kafa derisi eski güneş yanıklarıyla alacalanmıştı. Ötekilere bakarken sulanmış gözlerini kısıyor, kırpıştırıp duruyordu.

İlk asilzade konuştu. "Bu toplantının haberi Konsey'e gecikmeli ulaştı."

"Ve de gayriresmi," diye ilgisizce mırıldandı Bult.

Asilzade sözlerine hiç ara vermedi. "Bu tür hadiseler hiç kuşkusuz büyük ölçüde askeri müzakereler gerektirir ve Konsey öyle meselelere müdahil olmayı zaten istemez. Lakin burada toplanmış yaklaşık otuz bin mültecinin temsilcileri olarak size sunmak istediğimiz... konuların... bir listesini çıkardık."

"Siz sadece birkaç bin soyluyu ve dolayısıyla sadece kendi çıkarlarınızı temsil ediyorsunuz, Nethpara," dedi Yüzbaşı Lull. "Bu zırvaları kenefe sakla."

Nethpara, yüzbaşının yorumlarını dinlemeye dahi tenezzül etmedi. Bakışlarını Coltaine'den ayırmaksızın bir cevap bekledi.

Yumruk cevap vereceğine yönelik herhangi bir belirti göstermedi. "Lağımcıları bul, Amca," dedi Bult'a. "Arabalar bir saat içinde geçişe başlayacak."

Gazi Wickan yavaşça kafa salladı.

"Bir gece dinlenmeyi umuyorduk," dedi Sulmar çatık kaşlarla. "Kimsenin mecali kalma—"

"Bir saat," diye hırıldadı Coltaine. "Önce yaralıları taşıyan arabalar. Şafağa kadar en az dört yüzünün karşıya geçmesini istiyorum."

Nethpara tekrar söz aldı. "Lütfen, Yumruk, geçiş sırasını tekrar düşün. O yaralı askerler için yüreğim parçalansa da başlıca sorumluluğun mültecileri korumak. Dahası besi hayvanlarının

silahsız İmparatorluk vatandaşlarından önce karşıya geçmesi çoğu Konsey üyesi tarafından ağır hakaret olarak görülecektir."

"Peki ya sığırları kaybedersek?" diye asilzadeye sordu Lull. "Herhalde o zaman öksüz kalmış çocukları şişe geçirip ateşin üstünde kızartırsınız."

Nethpara mütevekkil bir tebessüm etti. "Ah evet, kısıtlı tayın meselesi de endişelerimiz arasında yer alıyor. Güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgilere göre kısıtlamalar Yedinci'nin askerlerine uygulanmamış. Daha dengeli bir dağıtım yöntemi belirlenebilir mi? Çocukların günden güne eriyip gitmelerini seyretmek öyle zor ki."

"Pişirecek daha az et olacak yani çocuklarda?" Lull'un yüzü zor tutulan bir hiddetle kızardı. "Sizinle Tithanlar arasında iyi beslenmiş askerler olmadan mideleriniz yerlerde gezer."

"Çıkarın şunları dışarı," dedi Coltaine.

Diğer asilzade genzini temizledi. "Nethpara, Konsey'in çoğunluğu adına konuşsa da görüşleri herkesçe paylaşılmıyor." Yoldaşının attığı sert bakışlara aldırış etmeyen yaşlı adam sözlerini sürdürdü. "Ben yalnızca meraktan buradayım. Mesela yaralılarla dolu şu arabalar – tahmin ettiğimden çok daha fazla yaralı varmış gibi görünüyor: Arabalar tıklım tıklım dolu olmasına rağmen sayıları üç yüz elliyi buluyor. İki gün önce belki yüz yetmiş beş araba kullanarak yedi yüz asker taşıyorduk. O zamandan beri iki küçük çatışmaya girildi ama artık yaralıları taşımak için iki kat daha fazla araba kullanıyoruz. Dahası lağımcılar o arabaların etrafında dört dönerek baytarların çabalarını baltalayacak kadar herkesi uzak tutuyorlar. Burada planlanan tam olarak nedir?"

Bir sessizlik yaşandı. Duiker, Yedinci'nin iki yüzbaşısının meraklı gözlerle bakıştıklarını gördü. Yaşlı adamın sunduğu ayrıntılara kafa yoran Sulmar'ın şaşkın yüz ifadesi neredeyse gülünçtü. Bir tek Wickanlar duyduklarından etkilenmemişe benziyorlardı.

"Yaralıları daha fazla arabaya yaydık," dedi Bult. "Kasaların yan duvarlarını sağlamlaştırıp—"

"Ah, evet," diyen asilzade duraksayıp sulanan gözlerini gri bir mendille sildi. "İlk başta ben de aynı sonuca vardım. İyi ama o arabalar neden artık çamura o kadar batıyorlar?"

"Bütün bunlara sahiden gerek var mı, Tumlit?" diye bıkkın-

lıkla sordu Nethpara. "Teknik nüanslara ilgi duyuyor olabilirsin ama Hood biliyor ya, başka hiç kimse duymuyor. Konsey'in çok önemli bazı meselelere bakışını görüşüyorduk. Sana konu dışına çıkma izni verilme—"

"Amca," dedi Coltaine.

Bult sırıtarak iki asilzadeyi de kollarından tuttu ve kararlı bir edayla kapıya yönlendirdi. "Planlayacak bir geçişimiz var," dedi. "Konu dışına çıkmak istemeyiz."

"Peki ya taş yontucular ve sıvacılar—" diye girişimde bulundu Tumlit.

"İkiniz de dışarı!" Bult adamları ileriye itti. Kumandan onları son bir kez kakmadan önce Nethpara kapıyı son anda açacak kadar akıllıydı. İki asilzade sendeleyerek dışarı çıktı.

Bult'un kafa sallaması üzerine muhafız kolunu odaya soktu ve kapıyı çekerek kapattı.

Lull zincir gömleğinin ağırlığı altında omuzlarını yuvarladı. "Bilmemiz gereken bir şey var mı, Yumruk?"

"Benim endişem," dedi Chenned, Coltaine'in o soruyu cevaplamayacağı anlaşıldıktan sonra, "şu fordun derinliği. Geçiş muhtemelen çok yavaş gerçekleşecek – fazla bir akıntı yok ama ayak altındaki çamur ve bir buçuk metre derinlik yüzünden kimse karşı yakaya çarçabuk ayak basamayacak. At sırtında bile olsa." Lull'a göz attı. "Çatışmalı bir ricat hiç de hoş olmayacak."

"Hepiniz pozisyonlarınızı ve görevlerinizi biliyorsunuz," dedi Coltaine. Sormo'ya doğru dönüp önce bağcıyı, ardından onun arkasına dizili çocukları kısılı gözlerle inceledi. "Her birinize bir bağcı verilecek," dedi subaylarına. "Bütün iletişim onların üzerinden gerçekleşecek. Gidebilirsiniz."

Duiker, subayların ve çocukların salonu terk etmelerini seyretti. Sonunda geriye bir tek Bult, Sormo ve Coltaine kaldı.

Bağcı âdeta yoktan var ettiği bir testiyi Yumruk'una verdi. Coltaine ağız dolusu içti, sonra testiyi Duiker'e uzattı. Yumruk'un gözleri parlıyordu. "Tarihçi, bize anlatacak bir hikâyen var. Yedinci'nin büyücüsü Kulp'la beraberdin. İsyandan yalnızca saatler önce at sırtında çekip gittiniz. Sormo adamı bulamıyor... hem de hiçbir yerde. Öldü mü?"

"Bilmiyorum," diye doğruyu söyledi Duiker. "Birbirimizden

ayrıldık." O da içkiden ağız dolusu içti, sonra testiye bakakaldı. *Soğutulmuş bira. Sormo bunu nereden buldu ki?* Bağcıya göz attı. "Kulp'u kovanınla aradın mı?"

Genç adam kollarını göğsünde kavuşturdu. "Birkaç defa," yanıtını verdi. "Ama son zamanlarda değil. Kovanlar... zorluk çıkarıyor."

"Şans bizden yana," dedi Bult.

"Anlamıyorum."

Sormo iç geçirdi. "Düzenlediğimiz o ayini hatırlıyor musun, Tarihçi? Hani D'iverlerin ve Tektutanların saldırısına uğradığımız? Artık her kovan onların istilası altında – en azından bu kıtada. Hepsi de efsanevi Eller Yolu'nu arıyor. Çabalarımı eski yöntemlere; toprağın, yaşam cinlerinin ve totem hayvanlarının efsunlarına yoğunlaştırmak zorunda kaldım. Düşmanımız, yani Baş Büyücü Kamist Reloe o tür Ata ilmine sahip değil. O yüzden haftalardır sihrini üstümüze salmaya cesaret edemiyor."

"O sihir olmadan," dedi Coltaine, "Reloe altı üstü becerikli bir komutan. Bir dâhi değil. Taktikleri basit. Devasa ordusuna bakıyor ve de özgüveni yüzünden rakiplerinin kuvvetini ve azmini hafife alıyor."

"Uğradığı yenilgilerden ders de çıkarmıyor," diye ekledi Bult.

Duiker bakışlarını Coltaine'den ayırmadı. "Bu konvoyu nereye götürüyorsun, Yumruk?"

"Ubaryd'e."

Tarihçi gözlerini kırpıştırdı. *En az iki aylık bir yolculuk.* "Öyleyse o şehir hâlâ bizim elimizde mi?"

Sessizlik uzadı.

"Bilmiyorsunuz," dedi Duiker.

"Hayır," diyen Bult testiyi tarihçinin elinden alıp bir fırt çekti.

"Duiker," dedi Coltaine, "artık bize yolculuğundan bahset."

Tarihçinin, Eli Hafif Heboric'le ilgili çabalarını izah etmek gibi bir niyeti yoktu. Yine de kulağa ikna edici gelmesi için gerçeğe yakın bir öykü uydurdu. O ve Kulp bir Bahriyeli müfrezesindeki eski bir dostlarıyla buluşmak maksadıyla bir sahil kasabasına gitmişlerdi. Bunu İsyan gecesi yapmış olmaları kötü şanstı. Kılık değiştirerek düşman saflarından geçme ve yol boyunca istihbarat toplama fırsatı yakalayan Duiker karadan gitmeyi seçmişti. Kulp

ise güneydeki Hissar'ın limanına tekneyle ulaşma gayretiyle bahriyelilere katılmıştı. Tarihçi konuşurken boyunduruk adasından yola çıkan at arabalarının sesleri oraya kadar ulaştı.

Gürültü, Kamist Reloe'nin askerlerinin duyabilecekleri ve geçişin başladığı yönünde doğru bir tahmin yürütebilecekleri kadar yüksekti. Duiker, Hortum komutanının nasıl tepki vereceğini merak etti.

O düşman hakkındaki gözlemlerini ayrıntılarıyla aktarırken Coltaine bir elini kaldırarak sözünü kesti. "Bütün anlatımların bu kadar sıkıcıysa yazdıklarının okunması hayret verici," diye söylendi.

Duiker gülümseyerek arkasına yaslandı ve gözlerini kapadı. "Ah, Yumruk, tarihin en büyük laneti, onu okuması gerekenlerin öyle bir şey yapmamalarıdır. Hem zaten çok yorgunum."

"Amca, bu ihtiyara bir çadır ve döşek bul," dedi Coltaine. "Ona iki saat ver, sonra da kaldır. Geçişe mümkün olduğunca tanıklık etmesini istiyorum. Yarınki hadiseler kayda geçsin ki bizden sonra gelecekler tarihten ders alsınlar."

"İki saat mi?" diye geveledi Duiker. "Gördüklerimi daha sonra bölük pörçük hatırlamayacağımı garanti edemem – tabii öyküyü kaleme alabilecek kadar sağ kalırsam."

Bir el omzunu sarstı. Tarihçi gözlerini açtı. İskemlede uyuyakalmış, üstüne bir battaniye serilmişti. Meçhul lekelerle kaplı Wickan yünü pis kokuyordu. Genç bir onbaşı tepesinde dikiliyordu.

"Komutanım? Artık kalkmanız gerekiyor."

Vücudunun her kemiği sızlayan Duiker kaşlarını çattı. "Adın ne, Onbaşı?"

"List, komutanım. Beşinci Bölük, komutanım."

Ah. Evet, talim çatışmalarında tekrar tekrar ölen.

Dışarıdan gelen karma gürültü ancak o zaman tarihçinin duyularına ulaştı. Duiker dik oturdu. "Hood aşkına! Dışarıda bir muharebe mi var?"

Onbaşı List omuz silkti. "Daha değil. Sadece çobanlar ve besi hayvanları. Karşıya geçiyorlar. Öbür tarafta bazı çatışmalar yaşandı – Guran ordusu çıkageldi. Ama yerimizi koruyoruz."

Duiker battaniyeyi üstünden atıp ayağa kalktı. List ona ezik bir teneke bardak verdi.

"Dikkat edin, komutanım. Sıcak."

Tarihçi gözünü koyu kahverengi sıvıya dikti. "Bu ne?"

"Bilmiyorum, komutanım. Wickanlara özgü bir şey."

Bir yudum içen Duiker dilini haşlayan acı tat karşısında surat ekşitti. "Coltaine nerede? Dün gece ona bir şey söylemeyi unuttum."

"Karga Klanı'yla beraber at biniyor."

"Vakit ne?"

"Neredeyse güneş doğacak."

Neredeyse güneş doğacak ve sığırlar karşıya geçmeye daha yeni mi başlıyorlar? Dinçleştiğini hisseden tarihçi bardaktaki sıvıya yeniden göz attı ve bir yudum daha içti. "Yoksa bu Sormo'nun çaylarından mı? Beni kendime getirdi."

"Onu bana yaşlı bir kadın verdi, komutanım. Hazır mısınız?"

"Bana refakat etmekle mi görevlendirildin, List?"

"Evet, komutanım."

"Öyleyse ilk vazifen, Onbaşı, bana kenefin yerini göstermek."

Dışarının hengâmesine çıktılar. Boyunduruk adasını kaplayan sığırlar çobanların bağrışlarıyla kambur bir sırt yığını gibi ağır ağır ilerliyordu. Sekala'nın karşı yakası, nehrin üzerine sürüklenmeye başlamış toz bulutlarından görünmüyordu.

"Bu taraftan, komutanım." List eliyle çiftlik evinin arkasındaki hendeği işaret etti.

"Şu 'komutanım' lafından vazgeç," dedi Duiker kenefe giderlerken. "Ve bana bir kurye bul. Karşı yakadaki o askerleri ciddi bir sorun bekliyor."

"Komutanım?"

Duiker hendeğin kenarında durdu. Telabasını sırtına attı, sonra duraksadı. "Bu hendekte kan var."

"Evet, komutanım. Nehrin karşı yakasıyla ilgili ne diyordunuz, komutanım?"

"Bazı Tithan akıncılarından duydum," dedi tarihçi işerken. "Semkler güneye inmişler. Tahminimce Guranlıların tarafında yer alırlar. O kabilenin efsuncuları var ve savaşçıları Tithanların ödlerini kopardığına göre belalı tipler olmalılar. Buna dün gece değinmeyi planlamıştım ama unuttum."

O esnada evin önünde bir atlı savaşçı kıtası geçiyordu. Onbaşı List önlerini kesmek için o tarafa koştu.

İşini bitiren Duiker yaverinin yanına giderken yavaşladı. Kıtanın flamasını derhal tanımıştı. List mesajı soluk soluğa kıtanın komutanına aktarmaktaydı. Tarihçi tereddüdünden sıyrılıp yaklaştı.

"Baria Setral."

Al Kılıç komutanının Duiker'e çevirdiği bakışları sertleşiverdi. Yanındaki kardeşi Mesker sözsüzce hırıldadı.

"Bakıyorum şansın yaver gitmiş," dedi tarihçi.

"Seninki de," diye gürledi Baria. "Ama o beyaz saçlı büyücününki değil. Yazık. Postunu sancağımıza asmak için sabırsızlanıyordum. Şu Semk haberi senden mi geldi?"

"Tithanlardan."

Mesker bir kahkaha atıp sırıttı. "Yoksa buraya gelirken çadırlarını mı paylaştın?" Ağabeyine doğru döndü. "Yalan."

Duiker iç geçirdi. "Yalan söylemek bana ne kazandırır?"

"Yedinci'nin ileri piketlerini takviye etmeye gidiyoruz," dedi Baria. "İkazını iletiriz."

"Sana söylüyorum, bize tuzak—"

"Kapa çeneni, kardeşim," dedi Baria, gözlerini Duiker'den ayırmaksızın. "Sadece bir ikaz. Ne bir yalan ne de bir tuzak. Semkler ortaya çıkarlarsa hazır olacağız. Çıkmazlarsa da bir masal dinlediğimizle kalacağız. Kaybedecek bir şeyimiz yok."

"Teşekkürler, Kumandan," dedi Duiker. "Sonuçta hepimiz aynı taraftayız."

"Geç olsun güç olmasın," diye homurdandı Baria. Yağlı sakalında ufacık bir tebessüm belirdi. "Tarihçi." Eldivenli yumruğunu kaldırıp parmaklarını açtı. İşaretiyle Al Kılıç kıtası forda doğru yoluna devam etti. Geçip giderlerken bir tek Mesker tarihçiye kötü kötü baktı.

Şafağın soluk ışığı vadiye yavaş yavaş sızdı. Sekala'nın yukarısındaki koyu toz bulutu hafif esintiyle beraber çaprazlama süzülerek fordun tam üstüne çöktü ve orada kaldı. Geçişin tamamı gözlerden saklandı. Duiker homurdandı. "İyi dokunuş."

"Sormo," dedi Onbaşı List. "Toprağın ve havanın cinlerini asırlardır süren bir uykudan uyandırdığı söyleniyor. Kabileler bile o âdetleri geride bırakmışlar. Bazen... kokularını alabiliyorsun."

Tarihçi genç adama göz attı. "Kokularını mı?"

"Hani büyük bir kayayı ters çevirdiğinde bir koku yayılır. Serin, küflü bir koku." Omuz silkti. "Onun gibi."

Duiker'in zihninde List'in çocukluğunun –şimdikinden sadece birkaç yaş daha genç hâlinin–görüntüsü belirdi. Oğlan kayaları ters çeviriyor, barışın kozasında keşfedeceği bir dünya onu bekliyordu. Gülümsedi. "O kokuyu bilirim, List. Söyle bana, şu cinler ne kadar güçlüler?"

"Sormo hoşnut olduklarını söylüyor. Oynamaya hevesliymişler."

"Bir cinin oyunu, bir insanın kâbusudur. Eh, umalım da oyunlarını ciddiye alsınlar."

Durumu incelemeye kaldığı yerden devam eden Duiker mülteci yığınının boyunduruk adasından çıkarılarak ford yolunun karşısındaki güney yamacına ve eski boyunduruk kanalının bataklığımsı yatağına geçirilmiş olduğunu gördü. Mevcut boş alana sığmayacak kadar insan vardı ve kalabalığın diğer ucu ötedeki tepelere kadar uzanıyordu. Birkaçı fordun güneyinden nehre girmişti ve sulara bata çıka akıntıya açılıyordu.

"Mültecilerden kim sorumlu?"

"Karga Klanı mensupları. Coltaine başlarına kendi Wickanlarını dikti – mülteciler onlardan neredeyse Kıyamet'ten korktukları kadar korkuyorlar."

Ve Wickanlar satın alınamazlar.

"Bakın, komutanım!" List doğuyu gösterdi.

Duiker'in geçen gece atla aralarından geçtiği düşman pozisyonları hareketlenmeye başlamıştı. Sialk ve Hissar piyadeleri sağda, Hissar kargıcıları solda ve Tithan atlı savaşçıları ortadaydı. İki atlı birlik Sansar Klanı'nın savunmalarına doğru hücuma geçti. Kargıcıların eşlik ettiği atlı Wickan okçuları onları karşılamak üzere ilerledi. Fakat hücum bir feykti. Hissarlılar ile Tithanlar kafa tokuşturmadan batıya çark ettiler. Fakat komutanları manevrada yeterince pay bırakmış, askerleri Wickan okçularının menziline girmişti. Oklar atıldı. Biniciler ve atlılar yere yığıldı.

Ani bir hücumla ileri fırlama sırası Wickan kargıcılarına geldi. Düşman çabucak asıl pozisyonuna geri çekildi. Duiker kargıcıların dizginlere asılmalarını ve yaylı soydaşlarının koruması altın-

da bazılarının eyerlerinden atlamasını şaşkınlıkla seyretti. Yaralı düşman askerleri oracıkta öldürüldü, kafa derileri ve teçhizatları toplandı. Halatlar ortaya çıktı. Wickanlar dakikalar sonra peşlerinden sürükledikleri at leşleriyle ve yakalamayı becerdikleri bir avuç yaralı binekle beraber savunmalarına geri döndüler.

"Wickanlar onlarla karınlarını doyuracaklar," dedi List. "Postları da kullanacaklar. Kemikleri, kuyrukları ve yeleleri de. Ayrıca dişleri ve—"

"Anladım," diye delikanlının sözünü kesti Duiker.

Düşman piyadeleri yavaş ilerleyişlerini sürdürdü. Artık toparlanmış olan Hissar ve Tithan atlı savaşçıları bu sefer daha yavaş, daha temkinli bir yaklaşım sergiledi.

"Adada eski bir duvar var," dedi List. "Ona tırmanabilir ve her tarafı daha net görebiliriz. Tabii oraya ulaşmak için sığırların sırtlarında yürümeyi dert etmezseniz. Sanıldığı kadar zor bir şey değil – hiç durmamak gerekiyor, hepsi bu."

Duiker bir kaşını kaldırdı.

"Cidden, komutanım."

"Pekâlâ, Onbaşı. Önden buyur."

Batıdaki forda doğru uzanan iple çevrili yolu kullandılar. Eski boyunduruk kanalının iki yakası kalaslarla birbirine bağlanmış, kalaslar Yedinci'nin lağımcıları tarafından yerleştirilen yeni desteklerle sağlamlaştırılmıştı. Bu koridor atlı ulakların gidip gelebilmelerine imkân tanımak için kurulmuştu ama diğer her yerde olduğu gibi oraya da kargaşa hâkimdi. List köprüye doğru zikzaklar çizip dans ederek yürürken Duiker onu yakından izledi. Köprünün ötesinde binlerce sığırla dolu adanın hörgücü yükselmekteydi.

"Bu sürü nereden geldi?" diye sordu tarihçi, kalaslı geçişe vardıkları sırada.

"Büyük çoğunluğu satın alındı," diye cevapladı List. "Coltaine ile klanları Hissar'ın dışında topraklarda hak iddia ettiler, sonra da sığırları, atları, öküzleri, katırları ve keçileri –dört ayak üstünde yürüyen hemen hemen her şeyi– satın almaya başladılar."

"Bütün bunlar ne zaman oldu?"

"Daha geldikleri gün," dedi onbaşı. "İsyan çıktığında Avanak Köpek Klanı'nın büyük bölümü sürülerin yanındaydı – hayvanları çalmaya kalkışan Tithan kabileleri boylarının ölçüsünü aldı."

Sürünün arka ucuna yaklaşırlarken bağıran çobanların, havlayan çoban köpeklerinin –bunlar Wickan Ovaları'nda doğup büyümüş kaslı, yarı vahşi hayvanlardı– ve bitmek bilmez toynak patırtıları eşliğinde böğüren sığırların gürültüsü had safhaya çıktı. Nehri kaplayan toz bulutunun içini görmek imkânsızdı.

Duiker ilerideki kıpır kıpır kütleye kısılı gözlerle baktı. "Fikrinden emin değilim, Onbaşı – bu hayvanlar ürkek görünüyorlar. Muhtemelen saniyeler içinde ezilerek dümdüz edileceğiz."

Arkalarından gelen bir bağrış dikkatlerini çekti. Bir Wickan kızı onlara doğru at sürmekteydi.

"Nether," dedi onbaşı.

Delikanlının ses tonu Duiker'i o tarafa döndürdü. List'in suratı miğferinin altında sararıp soldu.

Dokuz on yaşından büyük olmayan kız atını önlerinde durdurdu. Teni koyuydu. Saçları kısacık kesilmiş olup gözleri simsiyah göletlere benziyordu. Tarihçi onu geçen gece Sormo'nun yanaşmaları arasında gördüğünü anımsadı. "Duvarı bir gözlem noktası olarak kullanmak istiyorsunuz," dedi kız. "Size bir yol açacağım."

List kafa salladı.

"Öbür tarafta boyutlandırılmış sihir var," dedi kız, gözlerini Duiker'e dikerek. "Yalnız bir tanrının kovanı. Ne D'iverler ne de Tektutanlar. Bir kabilenin tanrısı."

"Semk Kabilesi," dedi tarihçi. "Al Kılıçlar oradakilere haber götürüyor." Kızın sözlerinin önemini, dün geceki toplantıya iştirakinin önemini fark edince sustu. *Yeniden doğmuş bağcılardan biri. Sormo ömürlerle güçlendirilmiş çocuklardan müteşekkil bir klana önderlik ediyor.*

"Onlarla yüzleşmeye gidiyorum. Toprağın cinleri tüm tanrılardan daha yaşlı." Kız atını iki adamın etrafından dolaştırdı, sonra da kulak çınlatıcı bir haykırış kopardı. Hayvanlar korkuyla iki yana çekilirken bir koridor biçimlenmeye başladı.

Nether atını o koridora soktu. Fazla geçmeden List ile Duiker ona yetişmek için koşar adımlarla peşinden gittiler. Patikaya basar basmaz çizmelerinin altındaki toprağın titreştiğini hissettiler – sayısız toynağın derin sarsıntılarıyla değil, daha yoğun, daha kaslı bir şeyle. *Sanki devasa bir yılanın sırtında yürüyoruz. Toprak uyanmış ve gücünü göstermeye can atıyor.*

İleride aşınmış, sarmaşıklarla kaplanmış bir duvarın sırtı belirdi. Kadim bir istihkâmdan kaldığı belli, güdük ve kalın duvar adam boyunu aşıyordu ve etrafında hiç sığır yoktu. Nether'in açtığı koridor onun yanından geçip nehre kadar devam ediyordu.

Kız, arkasına bakmadan yoluna devam etti. Saniyeler sonra yapıya ulaşan List ile Duiker onun engebeli ama geniş tepesine çıktılar.

"Güneye bakın," dedi List, parmağıyla işaret ederek.

Kıpırdak mülteci yığınının ötesindeki tepe hattından parlak sarı bir bulut şeklinde toz kalkmıştı.

"Coltaine ile Kargaları savaşıyorlar," dedi List.

Duiker kafa salladı. "O tepelerin öbür tarafında bir köy var, değil mi?"

"Evet, komutanım. Adı L'enbarl. Galiba çatışma onu forda bağlayan yolda gerçekleşiyor. Sialk süvarilerini görmediğimize göre Reloe bizi kanattan vurmak için onları etraftan dolaştırmış olmalı. Coltaine'in hep dediği gibi, adam öngörülebilir biri."

Duiker kuzeye döndü. Adanın diğer tarafı eski boyunduruk kanalını dolduran bataklık otlarıyla kaplıydı. Karşı yakada ölü kurşuntahta ağaçlarından müteşekkil dar bir koru, onun ilerisinde de sarp yamaçlı bir tepeye çıkan geniş bir yokuş vardı. Tepenin düzgünlüğü oranın bir tal olduğunu gösteriyor, zirvesindeki düz platoda silahları ve zırhları sabah ışığında parıldayan bir ordu bekliyordu. Ağır piyadeler. Ön saflarda duran iki Tithan okçu lejyonunun arkasındaki büyük çadırların arasından koyu sancaklar yükseliyordu.

"Şuradakiler Kamist Reloe'nin bizzat seçtiği elitleri," dedi List. "Henüz onları kullanmış değil."

Doğuda Sansar Klanı'nın atlı savaşçıları ile onların Tithan ve Hissarlı mevkidaşları arasındaki feykler ve yoklamalar devam ederken Sialk ve Hissar piyadeleri Wickan savunmalarıyla aralarındaki mesafeyi gitgide kapatıyorlardı. O lejyonların arkasında köylü ordusu kıpır kıpır geziniyordu.

"Eğer o güruh hücuma geçerse," dedi Duiker, "saflarımız tutunamaz."

"Geçecekler zaten," diye karamsarca doğruladı List. "Şanslıysak gereğinden fazla beklerler ve bize geri çekilebileceğimiz kadar yer bırakırlar."

"Hood böyle risklere bayılır," diye mırıldandı tarihçi.

"Altlarındaki toprak korku fısıldıyor. Bir süre yerlerinden ayrılmayacaklar."

"Dört bir yanda kontrol mü görüyorum, yoksa onun yanılgısını mı?"

List'in dudakları hafifçe kıvrıldı. "Bazen ikisi aynı şeydir. Yani yarattıkları etki bakımından. Coltaine'e göre kontrol ile kontrol yanılgısının arasındaki tek fark birini kanattığında darbeyi emerken diğerinin çökmesidir."

Duiker başını iki yana salladı. "Bir Wickan savaş liderinin savaşa böyle... simyasal bir gözle bakacağını kim tahmin edebilirdi? Ve sen, Onbaşı... Yoksa Coltaine seni çırağı mı yaptı?"

Genç adamın yüzü asıldı. "Savaş oyunlarında ölüp durdum. Bu da bana boş oturup söylenenlere kulak misafiri olma fırsatı verdi."

Sığırlar artık daha hızlı hareket ediyor, fordu maskeleyen sabit toz bulutlarına birbiri ardına dalıyordu. Hatta Duiker'e hayvan akışı fazla hızlı görünüyordu. "Bir buçuk metre derinlik, dört yüz adımı aşkın bir uzunluk... o hayvanların karşıya ağır aksak geçmeleri gerekirdi. Dahası sürülerin sığlıklarda kalmaları nasıl sağlanabilir? O köpeklerin yüzmeleri gerekecek, çobanlar derinliklere itilecek. Hem onca toz arasında kim önünü görebilir ki?"

List bir şey demedi.

Fordun karşı yakasında bir gümbürtü koptu ve bunu seri gümlemeler izledi. Duman sütunlarının yükseldiği hava aniden kızıştı. *Efsunculuk. Semk sihirbaz-rahipleri. Karşılarında da yapayalnız bir çocuk.* "Bu iş çok uzun sürüyor," diye çattı Duiker. "Hood aşkına, sırf arabaları karşıya geçirmek neden bütün gece sürdü? Mülteciler daha yerlerinden kıpırdamadan hava kararacak."

"Yaklaşıyorlar," dedi List. Yüzü toza bulanık bir terle kaplıydı.

Doğuda Sialk ve Hissar piyadeleri dış savunmalarla temasa geçmişlerdi. Hava oklarla doldu. Sansar Klanı'nın atlı savaşçıları iki cephede birden çatışıyorlardı – önde Tithan kargıcılarıyla, sağ kanatlarındaysa teberli piyadelerle. Onlar geri çekilmek için çabalarken Yüzbaşı Lull'un bahriyelileri, Wickan okçuları ve bir miktar destek birliği toprak savunmaları tutuyorlardı. İlk siperleri zırhlı piyadelere bırakıyorlardı. Düşman ordusu ötedeki yamaçlara taşmaya başlamıştı.

Kuzeyde iki Tithan okçu lejyonu kurşuntahta korusuna koşuyordu. Orada siper alıp sığırları öldürmeye başlayacaklardı. Onlara karşı koyacak kimse yoktu.

"İşte kırılma başlıyor," dedi Duiker.

"Sizin de Reloe'den kalır yanınız yok, komutanım."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bizi çabucak hiçe sayıyorsunuz. Bu ilk muharebemiz değil."

Kurşuntahtaların karşısından hafif çığlıklar geldi. Duiker tozlu havada gözlerini kıstı. Tithan okçuları çığlık çığlığa çırpınıyorlar, iskeletimsi ağaçların altındaki uzun bataklık otları arasında gözden kayboluyorlardı. "Yahu o adamlara ne oluyor?"

"Eski, kana susamış bir cin, komutanım. Sormo ona sıcak kan içebileceği bir gün vadetti. Son bir gün. Ölmeden, yok olmadan veya cinler göçüp giderlerken her ne yapıyorlarsa ondan önce."

Geri püskürtülen okçular panik içerisinde talın altındaki yamaca geri kaçtılar.

"İşte sonuncuları da gidiyor," dedi List.

Duiker bir an için onbaşının Tithan okçularını kastettiğini sandı, sonra şaşırarak sığırların ortadan kaybolduğunu gördü. Yoğun toz bulutlarına küfrederek forda doğru döndü. "Fazla hızlı," diye mırıldandı.

Mülteciler harekete geçti. İnsan kuyrukları eski boyunduruk kanalından geçerek adaya çıktı. Göstermelik bile olsa bir düzen, yaklaşık otuz bin yorgun ve korku dolu insanı kontrol altında tutmanın bir yolu yoktu. Üstelik bunlar Duiker ile onbaşının tepesine çıktıkları duvarı kaplamak üzereydi.

"Yer değiştirmeliyiz," dedi List.

Tarihçi kafa salladı. "Nereye?"

"Şey, doğuya?"

Yani Sansar Klanı'nın toprak setleri art arda boşaltmakta olan bahriyelilerin ve diğer askerlerin arkasını kolladıkları yere. Askerler o kadar çabuk geri çekiliyorlardı ki dakikalar içinde kalas köprüye ulaşacaklardı. *Ya sonra? Bu avaz avaz bağıran mülteci kalabalığına dayanacaklar. Of, Hood aşkına? Şimdi ne halt yiyeceğiz?*

List, tarihçinin aklından geçenleri okumuş gibiydi. "Köprüyü tutacaklar," diye beyan etti. "Başka çareleri yok. Gelin!"

Tutturdukları koşu onları yaklaşan mülteci kalabalığının önünden geçirdi. Altlarındaki uyanmış toprak sarsılıyor, çamurlu teri andıran ağır bir kokuyla beraber buharlar çıkarıyordu. Adanın doğu kenarının orasında burasında toprak şişerek yarılıyordu. Telaşlı bir depar atmakta olan Duiker bocaladı. Topraktaki yarıklardan şekiller çıkıyordu – esrarlı, oyuklu ve kabuk tutmuş bronz zırhlar giyen, geyik boynuzlu göçük miğferler takan ve kızıla boyalı uzun saçları keçeleşmiş tutamlar hâlinde omuzlarından aşağı sarkan iskeletimsi şekiller. Yaratıklardan çıkan ses Duiker'in ruhunu ürpertti. *Kahkahalar. Şen kahkahalar. Hood, şu anda gücenik bir hiddetle yerinde duramıyorsan hiç şaşırmam.*

"Nil," dedi List soluk soluğa. "Nether'in ikiz kardeşi – şuradaki oğlan. Sormo buranın daha önce de çatışma gördüğünü söylemişti – boyunduruk adası doğal değilmiş... ah, Düşler Kraliçesi aşkına, bir Wickan kâbusu daha!"

Kan dondurucu bir keyfi dile getiren kadim savaşçılar artık adanın doğu ucu boyunca topraktan dışarı fırlıyorlardı. Duiker'in sağında ve arkasında mülteciler dehşetle haykırıyor, korkunç yaratıklar tam aralarında ayağa kalkarken tökezleyerek kaçışlarına ara veriyorlardı.

Sansar Klanı ile askerler köprünün ve kanalın bu tarafında bir araya sıkışarak tek bir hat oluşturmuşlardı. Dirilmiş savaşçılar safların arasından geçerken o hat bozuldu. Yaratıklar tek ağızlı kılıçlarını havaya kaldırarak –silahlar mineral birikiminin altında neredeyse şekillerini yitirmişti– yaklaşan Hissar ve Sialk piyade yığınına doğru yürüdüler. Kahkahaları şarkılı, gırtlaktan gelen bir cenk marşına dönüştü.

Duiker ile List kendilerini dumanı tüten çukurlarla bezeli boş bir alanda buldular. Geride bıraktıkları mülteci kalabalığı forda doğru yoluna devam ederek oradan uzaklaşıyor, namevt savaşçılar düşmanın arasına dalarken önlerindeki artçı uç nihayet rahat bir nefes alabiliyordu.

Nether'in ikizi olan Nil adlı oğlan tüylerle bezeli, ucunda bir topuz bulunan bir tür sopayı başının üzerinde sallayarak koca bir kır atın sırtında hat boyunca gidip geliyordu. Yanından geçen namevt savaşçılar böğürüp silahlarını sarsarak onu selamlıyorlardı – veya şükranlarını ifade ediyorlardı. Onlar gibi, oğlan da gülüyordu.

Reloe'nin kıdemli piyadeleri bu taarruz karşısında dağıldı ve panikle geri çekilirken arkalarındaki artık ilerlemeyi bırakan güruhla çarpıştılar.

"Böyle bir şey nasıl mümkün?" diye sordu Duiker. "Hood'un Kovanı – bu düpedüz nekromansi."

"Belki gerçekten ölü değildirler," diye fikir yürüttü List. "Belki adanın cini onları sadece kullanıyordur."

Tarihçi başını iki yana salladı. "Pek sayılmaz. Kahkahalarını dinle. Söyledikleri şarkıyı. Konuştukları dili duyuyor musun? Bu savaşçıların ruhları uyanmış. O ruhlar cin tarafından burada tutulmuş, asla Hood'a gönderilmemiş olmalı. Bunun bedelini ödeyeceğiz, Onbaşı. Hem de her birimiz."

Topraktan daha başka figürler de çıkıyordu: kadınlar, çocuklar, köpekler. Köpeklerin pek çoğu hâlâ deri koşumlar takıyor, arkalarından kızak kalıntıları sürüklüyordu. Kadınlar çocuklarını bağırlarına basıyorlar, kemik saplarından tuttukları geniş yalımlı bronz bıçakları o çocuklara saplıyorlardı. Bütün bir kabile bilinmeyen bir düşman tarafından katledilirken yaşanmış kadim, nihai trajedi sanki bir tablo hâlinde donmuştu. *Bu olayın üstünden kaç bin yıl geçti? Bütün bu tutsak ruhlar bu dehşet verici, yürek parçalayıcı âna ne kadar zamandır tutunuyorlardı? Ya şimdi? O ebedi ıstırabı tekrarlamaya mı mahkûmlar?* "Hood, ne olur bu insanları kutsa," diye fısıldadı Duiker. "Onları yanına al. Hemen şimdi."

Kadınlar o ölümcül hadiseye takılıp kalmışlardı. Duiker onların hançerleri saplamalarını ve çocuklarının kasılıp kıvranmalarını seyretti, kısa süreli feryatlarını dinledi. Bunun ardından kadınların yere yığılmalarını, görünmeyen silahlar altında kafalarının ezilmesini izledi. Yaşananların anılarını bir tek onlar görüyorlar... ve hissediyorlardı. İnsafsızca idamlar bitmek bilmiyordu.

Hummalı gidiş gelişlerini sonlandırmış olan Nil şimdi kır atını yavaş bir tempoyla tüyler ürpertici sahneye doğru yürütüyordu. Oğlanın bronz teni sapsarı kesilmişti. İçinden bir ses Duiker'e genç bağcının diğer herkesten –daha doğrusu yaşayan diğer herkesten– daha çok şey gördüğünü söyledi. Oğlan başını çevirerek hayalet katilleri takip ediyor, ölüm getiren her darbede irkiliyordu.

Bacakları taş kesmiş tarihçi, oğlana doğru yalpaladı. Uzanıp dizginleri bağcının kıpırtısız ellerinden aldı. "Nil," dedi usulca, "ne görüyorsun?"

Oğlan gözlerini kırpıştırdı, sonra başını yavaşa indirerek Duiker'le bakıştı. "Ne?"

"Görebiliyorsun. Onları kim öldürüyor?"

"Kim mi?" Nil titreyen bir eliyle alnını sildi. "Hısımları. Klan ikiye bölünmüş. Boynuzlu Koltuk'a iki talip çıkmış. Hısımları, Tarihçi. Kuzenleri, kardeşleri, amcaları..."

Bu sözler üzerine Duiker içinde bir şeyin koptuğunu hissetti. Çaresizce bir umutla tutunduğu yarım yamalak beklentileri katillerin Jaghutlar, Forkrul Assailler, K'Chain Che'Malleler... kısacası başka birileri olduğunda ısrar etmişti. "Hayır," dedi.

Nil genç fakat aynı zamanda kadim gözlerini onunkilerden ayırmaksızın kafa salladı. "Hısımları. Bu olay tıpatıp tekrar yaşandı. Wickanlar arasında. Bir nesil önce. Tıpatıp."

"Ama artık yaşanmıyor, değil mi?" *Lütfen.*

"Artık yaşanmıyor." Nil buruk bir tebessüm etti. "İmparator ortak düşmanımız olarak bizi birleştirdi. Bunu önemsiz çatışmalarımıza, anlamsız kan davalarımıza gülerek yaptı. Gülerek ve hatta dudak bükerek. Aşağılamasıyla bizi utandırdı, Tarihçi. Coltaine'le karşılaştığında ittifakımız çoktan dağılmaya başlamıştı. Kellanved bizimle alay etti. Tek yapması gerekenin oturup isyanımızın kendiliğinden sonlanmasını seyretmek olduğunu söyledi. Sözleriyle ruhlarımızı dağladı. Sözleriyle ve birlik teklifiyle bize bilgelik bağışladı. Gerçek bir minnetle önünde diz çöktük ve teklifini kabul edip ona sadakatimizi verdik. Bir keresinde İmparator'un kalplerimizi nasıl kazandığını merak etmiştin. Artık biliyorsun."

Kadim savaşçıların paslanmış silahları modern demire çarpıp kırıldıkça düşman cesaretleniyordu. Kuruyup kalmış iskelet bedenler giriştikleri işte yetersiz kaldı. Parçalar havada uçuştu. Figürler yalpaladı, ardından bir daha kalkmamak üzere yere yığıldı.

"Yenilgilerini ikinci bir kez yaşamaya mecburlar mı?" diye sordu Duiker.

Nil omuz silkti. "Bize nefes alabileceğimiz, kendimizi topar-

layabileceğimiz kadar zaman kazandırdılar. Tarihçi, eğer bu savaşçılar ilk seferde galip gelselerdi kendi ailelerine yapılanları kurbanlarına yapacaklardı." Çocuk bağcı başını yavaşça iki yana salladı. "İnsanların içinde çok az iyilik var. Çok az."

Böyle bir beyanın bu kadar genç birinden gelmesi sarsıcıydı. *Unutma, oğlan yaşlı bir adamın sesiyle konuşuyor.* "Yine de yok değil," diye karşılık verdi Duiker. "Ve nadirliği onu daha da kıymetli kılıyor."

Nil dizginleri devraldı. "Burada ondan bulamayacaksın, Tarihçi," derken sesi de sözleri kadar sertti. "Biz deliliğimizle tanınırız – adanın kadim cinleri bize o kadarını gösterdiler. Hafızalarımızda kalan anılar dehşetten ibaret. Edimlerimiz toprağı bile kavuracak kadar kara. Gözlerini açık tut," diye ekledi ve bineğini kalaslı köprüde kaldığı yerden devam eden çatışmaya doğru çevirdi. "İşimiz daha bitmedi."

Duiker hiç konuşmadan çocuk bağcının hatta doğru at sürmesini seyretti.

Tarihçinin akıl erdiremediği bir şekilde mültecilerin önündeki yol ansızın açıldı ve kalabalık karşıya geçmeye başladı. Duiker göğe baktı. Güneş yavaş yavaş öğleye yaklaşıyordu. Nedense vakit çok daha geçmiş gibi geliyordu. Duiker bakışlarını yeniden toz bulutuyla örtülü nehre çevirdi. Geçiş korkunç olacaktı. Derin su her iki yakada da büyük tehlike arz ediyordu – avaz avaz bağıran çocuklar, başının çaresine bakamayacak kadar dermansız yaşlı adam ve kadınlar, akıntıya kapılıp yüzeyin altında kaybolanlar. Toz ve dehşet, her yankıyı emen çalkantılı sular.

Karga Klanı'nın atlı savaşçıları koca bir şuursuz hayvan sürüsünü güdercesine korku içinde dört dönen binlerin etrafında at koşturuyorlardı. Uçları küt uzun sırıklarla kalabalıkların yayılmasını ve dışarı taşmasını önlüyorlar, o sırıkları kavalkemiklerine ve dizlere vurup suratları dürtüyorlardı. Gittikleri her yerde mülteciler topyekûn irkiliyorlardı.

"Tarihçi," dedi List yanı başında, "binecek birer at bulmalıyız."

Duiker başını iki yana salladı. "Daha değil. Bu artçı uç artık muharebenin kalbi – hiçbir yere gitmiyorum. Ona tanıklık etmem—"

"Anlaşıldı, komutanım. Fakat ricat zamanı geldiğinde Wickanlar onları toplayacaklar. Her bir ata fazladan bir asker binecek. Coltaine ile klanının geri kalanı yakında onlara katılacaktır. Fordun bu yakasını tutarak artçı ucun karşıya geçmesine imkân tanıyacaklar. Kellelerimizin mızraklara takılmasını istemiyorsanız kendimize at bulmalıyız, komutanım."

Duiker az sonra kafa salladı. "Bul öyleyse."

"Peki, komutanım." Genç asker oradan ayrıldı.

Eski kanal boyunca uzanan savunma hattı yılan gibi kıvrılıyordu. İskelet savaşçıları tamamıyla imha eden düşmanın muvazzaf askerleri artık şiddetle bastırıyorlardı. Aralarındaki bahriyelilerin azminden ve aman vermezliğinden cesaret bulan takviye kuvvetler muvazzafları geri püskürtmeyi sürdürüyordu. Sansar Klanı'nın atlı savaşçıları, okçu ve kargıcı karışımı daha küçük kıtalara ayrılmıştı. Hattın neresi yarılacak gibi olsa oraya gidip destek veriyorlardı.

Onlara bağcı Nil komuta ediyor, bağırarak verdiği emirler muharebenin gümbürtülerini ve kükremelerini delip geçiyordu. Oğlan zayıflayan unsurları daha fiziki bir belirti olmadan seziyor gibiydi. Hattı bozulmaktan alıkoyan tek şey onun sihirle keskinleştirilmiş zamanlama duyusuydu.

Kuzeyde Kamist Reloe elit kuvvetini nihayet harekete geçirmişti. Okçular önden giderken ağır piyade safları Tithan paravanının arkasında yürüyordu. Lakin ölümcül koruya ve bataklığa yanaşmayacaklar, doğu istikametinde yavaş yavaş oranın etrafından dolaşacaklardı.

Köylü ordusu da artık Sialk ve Hissar piyadelerinin arkasından bastırıyor, on binlerin ağırlığı durdurulamaz bir dalgaya dönüşüyordu.

Duiker kaygıyla güneye baktı. Coltaine neredeydi? Tepelerden artık tozun yanı sıra duman da yükseliyordu. L'enbarl köyü yanıyor, çatışma hâlâ kıran kırana devam ediyordu – eğer Coltaine ile klanı yakında geri çekilemezlerse nehrin bu tarafında kapana kısılacaklardı. Tasasında yalnız olmadığı tarihçinin dikkatinden kaçmadı. Nil'in başı tekrar tekrar o yöne çevriliyordu. Duiker en sonunda genç bağcının Coltaine'in bölüğündeki bağcı arkadaşlarıyla iletişim hâlinde olduğunu anladı.

List atının peşi sıra çektiği Duiker'in kendi kısrağıyla yanına geldi. Dizginleri verirken atından inmedi. Tarihçi aşina olduğu o yıpranmış eyere çıkarken atına sevgiyle bakmış Wickan büyüklerine bir minnet duası fısıldadı. Hayvan dinç ve hayat doluydu. *Bir de aynı şeyi bana yapsalar.*

Artçı uç bir kez daha gerilemeye başlayarak eski kanalı amansızca baskı yapan düşmana bıraktı. Kamist Reloe'nin ağır piyadelerinin kuzey kanadına saldırmalarına beş dakika ya kalmış ya kalmamıştı.

"Gidişat hiç iyi görünmüyor," dedi Duiker.

Miğfer kayışını ayarlamakta olan Onbaşı List bir şey demese de tarihçi genç adamın ellerinin titrediğini gördü.

Yaralıların yükü altındaki Sansar Klanı atlıları artık hattan ayrılıyordu. Kan ve toz kaplı öcüler gibi Duiker'in konumunun önünden geçerlerken dövmeli yüzleri ve vücutlarıyla birer iblisi andırıyorlardı. Fıkır fıkır kaynayan mülteci kalabalığına yönelirlerken tarihçi onları gözleriyle takip etti. Son baktığından beri nehrin bu yakasındaki sivil yığınları büyük ölçüde azalmıştı. *Bu kadarı da çok hızlı. Fordda paniklemiş olmalılar. Derinliklerde binlerce kişi boğuluyor. Tam bir felaket.*

"Artık gitmeliyiz, komutanım," dedi List.

Artçı uç çöküyor, yaralı akışı artıyor, atlar iki ve hatta bazen üç dövüşçü birden taşıyarak gümbür gümbür geçip gidiyordu. Hat daralarak dış uçları merkeze doğru çekiliyordu. Dakikalar içinde kuşatılacaklardı. *Sonra da katledileceğiz.* Tarihçi, Yüzbaşı Lull'un bir dörtgen oluşturulması yönünde emirler bağırdığını duydu. Hâlâ ayakta duran askerlerin sayısı acınacak kadar azdı.

Savaşın o esrarengiz kaprislerinden birinde, mutlak zaferin eşiğindeki Sialk ve Hissar piyadeleri durakladılar. Bir tarafta elli asker genişliğinde ve yirmi asker derinliğinde iki dörtgen blogu andıran vardı, o blokların arasında ve iki yanında da okçu şeritleri bulunan ağır piyadeler çıkageldiler. Kısa bir süre boyunca iki rakip kuvvetin arasındaki açık alana bariyer gibi bir durgunluk ve sessizlik çöktü.

Sansar Klanı, müttefik askerleri kapıp götürmeyi sürdürdü. Lull'un dörtgeninin o tarafı eriyor, birliği üç taraflı, içi boş bir halkaya dönüşüyordu.

"Son mülteciler de suya indiler," diyen List eskisinden daha hızlı nefes alıp veriyor, dizginleri tutan elleri seğiriyordu. "Artık gitmemiz gere—"

"Coltaine hangi cehennemde?" diye öğrenmek istedi Duiker.

Nil, bir düzine adım uzaktaki yoğun bir toz bulutunun içinde dizginlere asıldı. "Daha fazla beklemeyeceğiz! Yumruk böyle buyuruyor! Git, Tarihçi!"

Atlılar Lull'un son askerlerini de toplarken düşman safları havayı titreten bir kükremeyle hücuma geçti. Piyadelerin arasında koridorların açılmasıyla köylü sürüsünün gözü dönmüş hiddeti nihayet serbest kaldı.

"Komutanım!" List'in çığlığı telaşlı bir yakarıştı.

Duiker söverek atını döndürdü ve topuklarını kısrağın böğrüne gömdü. Wickan atlı savaşçılarının peşinden fırladılar.

Fordun bu tarafını ele geçirmeye hevesli güruh ipini koparmışçasına onların arkasından sel olup aktı. Gerek Sialk ve Hissar piyadeleri, gerekse Kamist'in ağır piyadeleri disiplinlerini koruyarak köylüleri kendi başlarına önden gitmeye bıraktılar.

Wickan atlıları ilerideki toz bulutlarına dörtnala dalıyordu. O süratle hâlâ geçiş aşamasındaki mültecilerin arka unsurlarına toslamaları işten bile değildi. Hele köylü ordusu temas sağladığında nehir kıpkırmızı kesilecekti. Duiker dizginlere asılarak List'e bağırdı. Arkasına göz atan onbaşının yüzünde bir şok ifadesi vardı. Onun da dizginlere abanmasıyla atı çamurlu yamaçta kayarak durdu.

"Tarihçi!"

"Banketi takip ederek güneye gideceğiz!" diye bağırdı Duiker. "Atları suya sokacağız – ileride sadece kargaşa ve ölüm var!"

İnkâr içerisindeki List başını inatla iki yana salladı.

Tarihçi cevap beklemeden bineğini sola döndürdü. Acele ederlerse güruh fordun banketine ulaşmadan önce adayı terk edebilirlerdi. Topuklarını bir kez daha kısrağın böğrüne vurdu. Hayvan yerinden fırladı.

"Tarihçi!"

"Gel veya öl, kahrolasıca!"

Kıyının yüz adım ilerisinde eski boyunduruğun batık ağzı vardı. Gür ve yemyeşil sukamışı sahası mucizevi bir şekilde o

günkü olaylardan etkilenmemişti. Daha ötede L'enbarl'ı bağrına basan tepeler yükselmekteydi. *Eğer Coltaine düşmandan ayrılabilirse akıllıca davranıp dosdoğru nehre girer. Akıntı onları forda sürüklese bile arayı biraz açarlar. Birkaç yüz kişinin boğulması, üç bin kişinin birden fordun bu tarafını geri almaya çalışıp da katledilmesinden çok daha iyidir.*

Wickan atlı savaşçıları onun bu düşüncelerine meydan okurcasına ortaya çıkıp karşı yamaçtan aşağı aktılar. En önde dörtnala at koşturan Coltaine'in siyah kuştüyü pelerini bir kanat gibi peşi sıra uçuşuyordu. Kargılar doğrultuldu, iki yandaki okçular hiç yavaşlamadan atışa hazırlandılar. Hücum dosdoğru Duiker'in üstüne geliyordu.

Gözlerine inanamayan Duiker kısrağını yavaşlattı ve sendeleyen hayvana U dönüşü yaptırdı. "Hood aşkına, oldu olacak bu beyhude hücuma ben de katılayım!" List'in de aynı şeyi yaptığını gördü. Delikanlının tozlu miğferinin altındaki yüzü kireç kadar beyazdı.

Bir balinanın böğrüne saplanan bıçak gibi, köylü ordusuna yandan dalacaklardı. *Ve ancak o kadar etkili olacağız. Bu düpedüz intihar! Forda ulaşsak bile yavaşlayacağız. Atlar devrilecek, insanlar boğulacak ve köylüler üstümüze çullanıp bizi kıyımdan geçirecekler.* Yine de yollarına devam ettiler. Duiker temastan saniyeler önce Sansar Klanı atlı savaşçılarının toz bulutundan tekrar çıktıklarını gördü..*Karşı saldırı. Deliliğin daniskası!*

Tarihçinin iki yanına yayılan Karga süvarilerinin hücumları azami sürate çıktı. Duiker başını haşin ve şen bir nara atan Coltaine'e çevirdi.

Oklar vızır vızır uçuşuyordu. Köylü ordusunun kanadı büzülüp içe çöktü. Wickanlar saldırdıklarında bunu hıncahınç yığılmış bir insan yığınına yaptılar. Lakin Karga Klanı atlıları son anda nehre doğru çark edip kanat boyunca yol aldılar. *Bıçak saplaması değil. Bir kılıç kesiği.*

Pek çok köylü can verdi. Diğerleri telaşlı kaçış sırasında yere düştü ve panik hâlindeki atların altında ezildi. Keskin Wickan yalımlarının boylu boyunca biçtiği kanadın tamamı kıpkırmızı kesildi.

Fordun sahanlığını tutan köylüler Sansar Klanı'nın karşı sal-

dırısıyla bozguna uğradılar. Derken Karga Klanı'nın en öndeki atlıları kuzey kenarıyla temasa geçti.

Köylü hattı Duiker'in gözleri önünde âdeta eridi. Karga Klanı'nın arasında kalan tarihçi her iki bacağına da atların omuzlarından darbeler yedi. İnip kalkan silahlardan yağan kanlar yüzüne ve ellerine sıçradı. Sansar Klanı'nın binicileri ileride ikiye ayrılıp toz bulutlarına çılgınca at süren soydaşlarının arkasını kolladılar.

Asıl çıngar işte şimdi çıkacak. Coltaine'in anlı şanlı hücumuna rağmen ileride nehir onları bekliyordu. Tabii yaralı askerler, mülteciler ve Hood bilir daha başka neler de.

Tarihçi güneşin parlattığı toz bulutuna dalmadan önce hayatının sonuncusu olacağını düşündüğü derin bir nefes aldı.

Kısrağı suya girse de hemen hemen hiç yavaşlamadı. Önünde bomboş uzanan yol çalkantılı, ne gariptir ki dalgalı bir çamurlu suyla kaplıydı. Atlarını dörtnala koşturan diğer biniciler ileride ancak belli belirsiz görülebiliyordu. Duiker kısrağının attığı tok, okkalı adımları hissedebiliyordu. Altlarında bir buçuk metre değil, onun yarısı kadar su mevcuttu. Ve atın toynakları çamura değil, taşa inip kalkıyordu. Duiker neler olduğuna akıl erdiremiyordu.

Onbaşı List'e ilaveten geride kalmış bir Karga atlı savaşçıları mangası tarihçinin yanında belirdi. Wickanlardan biri sırıttı. "Coltaine'in yolu – savaşçıları nehri hayaletler gibi uçarak geçiyorlar!"

Duiker'in aklına bir gece önceki muhtelif yorumlar geldi. *Tumlit – o asilzadenin gözlemleri. Yaralılarla tıklım tıklım doluymuş gibi görünen sağlamlaştırılmış arabalar. Taş yontucular ve İstihkâmcılar. Önce arabaların karşıya geçmesi ve bunun neredeyse bütün gece sürmesi. Yaralılar taş blokların üstüne yatırılmış. Kahrolası İstihkâmcılar bir yol inşa etmişler!*

Bu hâlâ imkânsız gibi gelse de kanıtı bindiği atın altındaydı. Yolun kenarlarını göstermek için her iki tarafa sırıklar dikilmiş, aralarına Tithanların saçlarından örülü ipler gerilmişti. Yol üç metreden biraz daha genişti – genişliğin kısıtlı tutulması, karşı tarafa kadarki dört yüz adımlık mesafenin nispeten süratle geçilebilmesiyle telafi edilmişti. Fordun derinliği artık yetmiş san-

timden fazla değildi ve belli ki hem besi hayvanları hem de mülteciler bu derinlikle başa çıkabilmişlerdi.

Toz bulutu ileride seyreldi ve tarihçi nehrin batı yakasına yaklaştıklarını anladı. Kulağına efsun gümbürtüleri çalındı. *Muharebenin bitmesine daha çok var. Bir orduyu geçici bir süreliğine atlattık ama bir diğerine bodoslama dalıyoruz. Tüm bu çaba iki kayanın arasında ezilmek için miydi?*

Sığlıklara ulaştılar ve az sonra yirmi arşınlık bir yokuş tırmanarak havada süzülen son toz perdesinden de çıktılar.

Duiker bir ikaz bağırdı ve hem o hem de yoldaşları telaşla dizginlere asıldılar. Tam önlerinde fordun sahanlığına doğru tabana kuvvet koşarak gelen bir manga asker –İstihkâmcılar– vardı. Lağımcılar ağır hakaretler savurarak, tökezleyen ve kayan atların arasında zikzaklar çizerek dağıldılar. İçlerinden biri –güneşte bronzlaşmış sinekkaydı tıraşlı ve yassı bir yüze sahip, sağlam yapılı, dağ gibi bir adam– göçmüş miğferini çıkararak kel bir kafayı gözler önüne serdi ve demir takkeyi en yakınındaki Wickan binicisine fırlattı. Takke savaşçının kafasını birkaç santim farkla ıskaladı. "Çekilin yolumuzdan, sizi gidi sinek kaplı bok yığınları! Yapacak işimiz var!"

"Evet!" diye homurdandı ayağının üstüne bir toynak inmesinin ardından topallayarak daireler çizen bir diğeri. "Gidip kendinize dövüşecek birilerini bulun! Çekmemiz gereken bir tıkaç var!"

Duiker onların taleplerine aldırış etmeden kısrağını forda doğru çevirdi. Tozu suyun üzerinde tutan efsun sona ermişti. Bulutlar daha şimdiden akıntı yönünde elli adım uzaklaşmıştı. Ve Coltaine'in Yolu avazları çıktığı kadar bağıran silahlı bir köylü yığınıyla kaplıydı.

Az önce konuşan ikinci lağımcı çamurlu sahanlığa tepeden bakan sığ bir çukura seğirtti.

"Ağır ol, Huysuz!" diye buyurdu koca adam, gözünü ön unsurları geçişin ortalarına kadar ulaşmış binlerden ayırmaksızın. Lağımcı dev ellerini beline koyup görünüşte mangası kadar Duiker'in, List'in ve yarım düzine Wickan süvarisinin de pür dikkat kendisini seyrettiğini fark etmeden kaşlarını çatarak öylece dikildi. "Zayiatı azamiye çıkarmalıyız," diye gürledi. "Zamanlamadan bir tek Wickanlar anlamıyorlar."

Güruhun silahlarla ışıldayan ve dev bir yılanın demir dişli ağzını andıran başı yolun dörtte üçünü geçmişti. Tarihçi münferit çehreleri, muharebenin yüzü olan korku ve cinai niyet ifadelerini seçebiliyordu. Arkasına attığı bakış ona Yedinci'nin savunma pozisyonlarının sağ kanadında yoğunlaşan duman sütunlarını ve efsun flaşlarını gösterdi. O kanattan gelen tiz Semk savaş naraları gergin bir deriyi tırmalayan tırnaklardan çıkar gibiydi. İlk toprak setlerde kıran kırana bir çatışma yaşanıyordu.

"Pekâlâ, Huysuz," dedi iriyarı adam, kelimeleri yuvarlayarak. "Saçı çek."

Duiker döndüğünde çukurdaki lağımcının iki eliyle birden suya giren uzun, siyah bir kordonu kavradığını gördü. Huysuz gözlerini kapadı, toz toprak bulaşmış yüzünü azimle buruşturdu. Sonra da asıldı. Kordon gevşedi.

Hiçbir şey olmadı.

Tarihçi, koca adama bakma riskine girdi. Gözleri açık ve nehre çevrili olsa da adam her bir kulağını birer parmakla tıkamıştı. Daha List, "Komutanım!" diye haykırırken Duiker neler olduğunu anladı.

Altlarındaki toprak iki parmak battı. Fordun suyu kabardı, şişti, bulandı ve şişlik, batık yol boyunca yıldırım hızıyla yayıldı. Nehirdeki köylüler bir anda gözden kayboldular. Hemen sonra kırmızı, pembe ve sarı parçacıklar hâlinde tekrar ortaya çıktılar. Et ve kemik, uzuv, saç, giysi paçavraları dört bir yana dağılırken şok dalgası kıyıdaki herkese bir tanrının yumruğu gibi çarptı. Sular çamurlu ve tüyler ürpertici bir serpinti şeklinde yukarıya ve etrafa saçıldı.

Duiker'in atı başını sallayarak geri çekildi. Gürültü sağır ediciydi. Dünya baştan aşağı titreşti. Eyerinden düşen bir Wickan binicisi ellerini kulaklarına bastırarak yerde kıvrandı.

Tekrar aşağıya yağan nehir cesetlerle ve ceset parçalarıyla dolu dehşetengiz bir çorbaya dönmüştü. Çıkan buharlar ani bir esintiyle kıvrılıp büküldü. Dev yılan başı ortadan kalkmış, yok olmuştu. Aynı şey boyunun üçte biri için de geçerliydi – suda kim varsa ölmüştü.

Artık yakında durmasına rağmen iriyarı adamın sözleri Duiker'in çınlayan kulaklarına kısık ve uzak geldi. "Elli beş kü-

fürgeç – Yedinci'nin yıllardır biriktirdiği ne varsa. O ford artık bir hendek. Hah." Sonra yüzündeki hoşnut ifade silindi. "Hood aşkına, bundan sonra toprağı kazarken gene kürek kullanmamız gerekecek."

Bir el tarihçinin yenini çekiştirdi. List ona doğru eğilip fısıldadı. "Şimdi nereye, komutanım?"

Tarihçi akıntının aşağısındaki kızıla boyalı ve insan kalıntılarıyla dolu anaforlara göz attı. Bir an için onbaşının sorusunu idrak edemedi. *Nereye mi? Gidecek iyi bir yer, katliama ara vermenin yılgıdan başka bir duygu uyandırmayacağı bir yer kaldı mı ki?*

"Komutanım?"

"Çatışmaya, Onbaşı. Bu işi tamamına erdireceğiz."

Coltaine ile Karga süvarilerinin bir anda çıkagelip nehrin o yakasındaki Tithan kargıcılarının batı kanadına saldırmaları muharebenin gidişatını değiştirmişti. Duiker ile List atlarını toprak setlerdeki çatışmaya doğru sürerlerken Tithanların bozguna uğradıklarını, Semk piyadelerini atlı Wickan okçuları karşısında savunmasız bıraktıklarını görebiliyorlardı. Oklar karmakarışık saçlı Semk dövüşçülerini delik deşik ediyordu.

Ortada Yedinci'nin piyadeleri duruyor, bunlar Semklerin gözü dönmüş saldırılarını geri püskürtürken yüz adım kuzeyde Guran ağır piyadeleri hâlâ can düşmanları Malazanlarla çatışmaya girmeyi bekliyordu. Belli ki komutanları tereddüde kapılıyordu. Kamist Reloe ile ordusu en azından bu muharebe boyunca nehrin öteki tarafında mahsur kalmışlardı. Artçı uçtaki zarar görmüş bahriyeliler ve Sansar Klanı haricinde Coltaine'in kuvvetleri nispeten sağlamdı.

Sansar Klanı beş yüz adım batıda, geniş ve taşlık bir düzlükte Guran süvarilerinden arta kalanları kovalamakla meşguldü.

Duiker, Yedinci'nin arasında sarı kırmızı bir renk yumağı gördü. Baria Setral ile onun Al Kılıçları çatışmanın tam ortasındaydılar. Semkler, Malazan yalakalarına saldırmaya can atarmış gibi görünüyorlardı ve bu arzularının bedelini kanlarıyla ödüyorlardı. Yine de Setral'ın kıtası yarıya inmiş gibiydi – sayıları yirmiden azdı.

"Daha da yaklaşmak istiyorum," diye duyurdu Duiker.

"Peki, komutanım," diyen List parmağıyla gösterdi. "Şuradaki yükseltiye çıkabiliriz ama öyle yaparsak ok menzilinde kalırız."

"Riski göze alacağım."

Atlarını Yedinci'ye doğru sürdüler. Bölük flaması hattın hemen gerisindeki alçak bir tepede yapayalnız ve tozlu bir hâlde dalgalanıyordu. Onu saçları ağarmış üç gazi koruyor, yamaca serili Semk cesetleri o tepenin daha erken saatlerde hararetli bir çatışmaya sahne olduğunu ele veriyordu. Gaziler de o çatışmaya iştirak etmişlerdi ve hepsi de ufak tefek yaralar taşıyordu.

Tarihçi onların konumuna yaklaşırken üç adamın yerde yatan bir silah arkadaşlarının etrafında toplanmış olduğunu gördü. Gözyaşları askerlerin tozlu yanaklarında zikzaklı izler bırakmıştı. Yanlarına varan Duiker atından yavaşça indi.

"Burada anlatacak bir öykünüz var, askerler," derken otuz adım kuzeylerindeki mücadelenin gürültüsü ve bağrışları arasında sesini duyurabilmek için alçak perdeden konuştu.

Gazilerden biri başını kaldırıp gözlerini kıstı. "Hood aşkına, bu eski İmparator'un tarihçisi! Seni Falar'da görmüştüm. Yoksa Wickan Ovaları mıydı?"

"İkisi de. Bakıyorum da flama ele geçirilmeye çalışılmış. Onu savunurken bir dostunuzu kaybetmişsiniz."

Adam gözlerini kırpıştırdı, ardından Yedinci'nin flamasına odaklanıncaya dek etrafa bakındı. Teber sırığı yana eğilmiş, güneş yırtık pırtık sancağı ağartarak hayalet renklerine boyamıştı. "Hood aşkına," diye hırıldadı adam, "bir sırığın ucundaki bez parçasını kurtarmak için dövüşeceğimizi mi sanıyorsun?" Çevresinde diz çöktükleri dostlarının cenazesini işaret etti. "Nordo iki ok yedi. O kendiliğinden ölebilsin diye bir Semk mangasını geri püskürttük. Alçak kabileliler yaralı düşmanları kapıp götürüyorlar ve işkence edebilmek için onları canlı tutuyorlar. Aynı şeyi Nordo'ya da yapmalarına izin veremezdik."

Duiker uzun bir süre konuşmadı. "Öykünün böyle mi anlatılmasını istiyorsun, asker?"

Adam biraz daha gözlerini kıstı, ardından kafa salladı. "Aynen böyle, Tarihçi. Biz artık yalnızca bir Malazan ordusu değiliz. Bizler Coltaine'in askerleriyiz."

"İyi de o bir Yumruk."

"O soğukkanlı bir kertenkele." Adam sırıttı. "Ama bizim kertenkelemiz."

Duiker gülümseyerek eyerinde döndü ve cephedeki çatışmayı inceledi. Bir şevk eşiği aşılmıştı. Semkler yılmışlardı. Üç lejyon dolusu sözde müttefikleri arkalarındaki yamaçlarda hareketsiz beklerken yirmişer yirmişer ölmeleri, atıldıkları kutsal davadaki heveslerini kırmıştı – en azından bu muharebede. Duiker o gece düşman kamplarında küfürlerin ve hararetli ithamların havada uçuşacağının farkındaydı. *Güzel, bırak kendi kendilerine bölünsünler.*

Hortum bugün de galip gelememişti.

İkindi güneşi ufka doğru alçalırken Coltaine muzaffer ordusunun dinlenmesine izin vermedi. Yeni istihkâmlar inşa edildi, ötekiler pekiştirildi. Hendekler kazıldı, piketler belirlendi. Mülteciler fordun batısındaki taşlık ovaya götürüldüler ve aralarında geniş koridorların bulunduğu bloklar hâlinde kurulan çadırlara yerleştirildiler. Yaralı askerlerin yüklendiği arabalar o koridorlara park edildi ve baytarlar ile şifacılar işe koyuldular.

Besi hayvanları güneye, Barl Tepeleri'nin –ağarmış kayalarla ve eğri büğrü çam ağaçlarıyla kaplı hörgüçlü bir tepe sırasının– otlu yamaçlarına güdüldü. Sürüleri Avanak Köpek Klanı'ndan atlıların desteklediği çobanlar korudu.

Güneş batarken Yumruk'un komuta çadırında bir toplantı düzenlendi.

Duiker artık yanından hiç eksik etmediği Onbaşı List'le beraber bir kamp iskemlesinde bitkince oturarak komutanların raporlarını vermelerini dinlerken yavaş yavaş uyuşukluğa dönüşen bir yeise kapıldı. Lull emri altındaki bahriyelilerin yarısını kaybetmiş, ona destek veren takviye birlikler daha da ağır kayıplara uğramıştı. Sansar Klanı ricat sırasında epey hırpalanmıştı – artık başlıca endişeleri bir at kıtlığıydı. Yedinci'den yüzbaşılar Chenned ile Sulmar bitmek bilmeyen bir ölü ve yaralı listesi sıraladılar. Görünüşe bakılırsa en büyük zayiatı subayları ve manga çavuşları vermişti. Savunma hattı özellikle günün ilk saatlerinde –destek Al Kılıçlar ve Avanak Köpek Klanı şeklinde çıkagelmeden önce– müthiş bir baskı altında kalmıştı. Baria Setral ile bölüğünün imhası dillerden düşmeyen bir öyküydü. Adamlar ön saflarda şeytani bir hınçla dövüşmüşler, piyadelerin

tekrar örgütlenebilmelerini sağlayan elzem bir zaman dilimini canları pahasına kazandırmışlardı. Al Kılıçlar, Coltaine'in bizzat övgüsünü hak eden bir yiğitlik göstermişlerdi.

Sormo, Semk sihirbaz-rahipleriyle girdiği mücadelede bağcı çocuklarından ikisini kaybetmişse de Nil ile Nether sağ kalmışlardı. "Şanslıydık," dedi ölümleri soğukkanlı, hissiz bir tonla bildirdikten sonra. "Semklerin tanrısı bedhah bir Ermiş. Hiddetini yönlendirirken kullandığı sihirbazların fani bedenlerine özen göstermiyor. Muharebede tanrılarının gücüne dayanamayanlar toza döndüler."

"Öyleyse sayıları azalmıştır," dedi Lull bir homurtuyla.

"Tanrı yerlerine başkalarını seçiyor," dedi Sormo. Jestleriyle bile yaşlı bir adama gitgide daha çok benziyordu. Duiker oğlanın gözlerini yummasını ve parmak eklemlerini onlara bastırmasını seyretti. "Daha aşırı önlemler almak lazım."

Diğerleri sessiz kaldılar. Sonunda Chenned herkesin kararsızlığına sözcülük etti. "Bu ne anlama geliyor, Bağcı?"

"Dile getirilen kelimeler başkalarının kulağına kadar gidebilir... kindar, paranoyak bir tanrı da dahil. Bir alternatif yoksa, Sormo, gerekeni yap."

Bağcı yavaşça kafa salladı.

Bult az sonra yüksek sesle iç geçirdi ve konuşmadan önce bir tulumdan fırt çekti. "Kamist Reloe kuzeye gidiyor. Karşıya nehir ağzından geçecek – Sekala kasabasında bir taş köprü var. Ama bu ona on, belki on bir gün kaybettirecek."

"Guran piyadeleri peşimizden ayrılmayacaklar," dedi Sulmar. "Tabii Semkler de. Bize zarar vermeleri için çatışmaya girmelerine gerek yok. Fazla geçmeden yorgunluğa yenik düşeceğiz."

Bult'un geniş ağzı düz bir çizgi hâlini aldı. "Coltaine yarını istirahat günü ilan etti. Sığırlar ve düşmanın ölü atları kesilip pişirilecek. Silahlar ve zırhlar tamir edilecek."

Duiker başını kaldırdı. "Hâlâ Ubaryd'e gidiyor muyuz?"

Kimse cevap vermedi.

Tarihçi, komutanları gözden geçirdi. Yüzlerinde en ufak bir ümide rastlamadı. "Şehir fethedilmiş."

"Bir Tithan savaş lideri öyle iddia etti," dedi Lull. "Zaten ölmek üzere olduğu için bize bilgi vermekle kaybedeceği bir şey

yoktu. Nether adamın doğru söylediğini belirledi. Malazan filosu Ubaryd'den kaçmış. On binlerce mülteci şimdi bile kuzeydoğuya sürülüyormuş."

"Coltaine'in başının etini yiyecek daha fazla soylu," dedi Chenned dudak bükerek.

"Olacak iş değil," dedi Duiker. "Eğer Ubaryd'e gidemeyeceksek başka hangi şehre sığınabiliriz?"

"Tek bir seçeneğimiz var," dedi Bult. "Aren."

Duiker dik oturdu. "Yok daha neler! Orası iki yüz fersah uzakta!"

"Kesin konuşmak gerekirse onun üstüne üçte bir fersah daha ekle," dedi Lull, dişlerini göstererek.

"Pormqual karşı saldırıya geçiyor mu? Bizimle yarı yolda buluşmak için kuzeye yürüyor mu? Bizden haberi dahi var mı?"

Bult bakışlarını tarihçinin üstünde tuttu. "Bizden haberi var mı? Sanırım vardır, Tarihçi. Peki Aren'den ayrılır mı? Karşı saldırıya geçer mi?" Gazi omuz silkti.

"Buraya gelirken bir İstihkâmcı bölüğü gördüm," dedi Lull. "Hepsi de hüngür hüngür ağlıyordu."

"Neden?" diye sordu Chenned. "Görünmez komutanları çamur dolu bir ağızla Sekala'nın dibinde mi yatıyor?"

Lull başını iki yana salladı. "Küfürgeçleri bitmiş. Sadece bir iki kasa delergeçleri ve yakargaçları kalmış. Sanırsın ki topunun birden anası gebermiş."

Coltaine nihayet konuştu. "Muharebede iyi iş çıkardılar."

Bult kafa salladı. "Evet. Keşke yolun infilak edişini kendi gözlerimle görebilseydim."

"Biz gördük," dedi Duiker. "Aklından çıkaramadığın anıların gıyabında zafer tatlı gelir, Bult. Keyfini çıkar."

Duiker çadırında yumuşak ve küçük bir elin omzuna dokunmasıyla uyandı. Gözlerini karanlığa açtı.

"Tarihçi," dedi bir ses.

"Nether? Saat kaç? Ne kadar uyudum?"

"İki saat kadar," cevabını verdi kız. "Coltaine benimle gelmeni buyuruyor. Derhal."

Duiker doğrulup oturdu. Yatmadan önce döşeğini yere ser-

mekten fazlasını yapamayacak kadar yorulmuştu. Battaniyeler terden ve nemden sırılsıklamdı. Üşüyen yaşlı adam ürperdi. "Neler oldu?" diye sordu.

"Henüz hiçbir şey. Tanıklık edeceksin. Çabuk ol, Tarihçi. Vaktimiz az."

Duiker dışarı adım attığında kamp sahte şafağın* bastırışından önceki en karanlık saatte usulca inliyor, binlerce insan sesi birleşerek tüyler ürpertici bir uğultu yaratıyordu. Alınan yaralar bitap uykuları bölerken şifacıların ve baytarların maharetlerini aşan askerlerin hafif ağlaşmaları, besi hayvanlarının böğürtüleri ve kıpırdanan atların toynak patırtıları gurultuya benzer kıpırtılı bir tempoyla o koronun arasına karışıyordu. Kuzeylerindeki ovanın bir yerlerinden belli belirsiz feryatlar yükseliyor, eşler ve analar ölülerinin yasını tutuyordu.

Wickan kampının dolambaçlı koridorlarında Nether'in yün bir harmaniyeye sarılı dinç suretini takip ederken tarihçiyi kederli düşünceler aldı. Ölüler Hood'un Kapısı'ndan geçip gitmişlerdi. Dirilerse onların gidişinin acısıyla kalmışlardı. İmparatorluk Tarihçisi olarak Duiker'in pek çok halk görmüşlüğü vardı. Fakat bildiği kadarıyla onlardan teki bile bir kahır ritüelinden yoksun değildi. *Bütün şahsi tanrılarımıza rağmen Hood bin farklı kılıkta hepimizi kucaklıyor. Kapısından gelen esinti bizi okşadığında o ebedi sessizliği başımızdan savmak için hepimiz birden ses veriyoruz. Bu gece Semkleri duyuyoruz. Ve de Tithanları. Yalın ritüelleriyle. Her şey mukaddesken yitim ve yeis beyanlarını zincire vurup yönlendirecek tapınaklara ve rahiplere kim ihtiyaç duyar ki?*

"Nether, Wickanlar bu gece niçin dövünmüyorlar?"

Kız yürümeye ara vermeden başını çevirdi. "Coltaine yasakladı da ondan."

"Niye?"

"Git ona sor. Bu yolculuğa çıktığımızdan beri ölülerimizin yasını tutmadık."

Duiker konuşmadan önce uzun bir müddet sessiz kaldı. "Peki sen ve üç klandaki diğerleri bu konuda ne hissediyorsunuz, Nether?"

---

* Dünyanın bazı yerlerinde gündoğumundan bir saat kadar önce ufku kaplayan ince ışık çizgisi. –çn

"Coltaine buyurur. Biz de ona itaat ederiz."

Wickan kampının kenarına ulaştılar. Son çadırın ötesinde belki yirmi adım genişliğinde düz bir kıyım şeridi* uzanıyor, sonrasında da piketlerin hasır duvarları yükseliyordu. Aralarına saplanmış uzun bambu kazıkların dışa dönük uçları bir atın göğüs hizasına kadar geliyordu. Sansar Klanı'nın atlı savaşçıları ilerideki karanlık ve taşlık düzlükten gözlerini ayırmaksızın savunma hattında devriye geziyorlardı.

Kıyım şeridinde biri uzun diğeri kısa boylu iki figür bekliyordu. Figürlerin ikisi de çıta gibi incecikti. Nether, tarihçiyi onların yanına götürdü.

Sormo. Nil. "Bir tek siz mi kaldınız?" diye uzun boylu bağcıya sordu tarihçi. "Coltaine'e dün sadece iki zayiat verdiğinizi söylemiştin."

Sormo E'nath başıyla onayladı. "Diğerleri genç bedenlerini dinlendiriyorlar. Bir düzine at ebesi bineklerle ilgileniyor ve bir avuç şifacı yaralı askerleri tedavi ediyor. Biz üçümüz en güçlüleriz ve dolayısıyla buradayız." Bağcı öne çıktı. Etrafında kızışık bir hava vardı ve ses tonuyla tarihçiden veremeyeceği bir şey isteyecek gibiydi. "Ticaret kampında Hortum hayaletlerinin öbür tarafından gözleri benimkilerle buluşan Duiker, sözlerime kulak ver. Korkuyu –her vakur çınlamayı– duyacaksın. Sen o karanlık koroya yabancı değilsin. O yüzden bu gece kuşkularım olduğunu bil."

"Bağcı," dedi Duiker usulca, Nether de öne çıkıp Sormo'nun sağına geçerken. Artık çocukların üçü de tarihçiye dönüktü. "Burada neler oluyor?"

Sormo E'nath cevaben ellerini kaldırdı.

Etraflarındaki sahne değişti. Duiker üç bağcının arkasında yükselen morenler** ve kayşatlı yamaçlar gördü. Tepelerindeki koyu gökyüzü siyahlığıyla âdeta zonkluyordu. Duiker'in mokasenlerinin altındaki zemin ıslak ve soğuktu. Yaşlı adam aşağıya baktığında üzerleri kırılgan buz tabakalarıyla kaplanmış çamurlu su birikintileri gördü. Buzdaki çılgınca desenler kaynaksız bir ışığın muhtelif renklerini yansıtıyordu.

* Düşmanların siper alabilecekleri engellerden arındırılan ve taarruz sırasında savunmacılara serbest ateş imkânı tanıyan boş alan. –ç.n

** Bir buzulun önüne katıp bir yere yığdığı taş ve diğer döküntüler. –ç.n

Soğuk bir esinti onu arkasına döndürdü. Ağzından gırtlaktan gelen bir şaşkınlık nidası kaçtı. Benliği dehşetle dolan tarihçi geri çekildi. Çürümüş, kana bulanmış buzlar biraz ileride kırık bir yar oluşturmuştu. Yarın dibindeki devrik, tırtıklı bloklarla arasında on adım bile yoktu. Dik bir açıyla yükselen çizgili uçurum sislerin içinde kayboluyordu.

Buzun içi ceset doluydu. İnsan biçimli eğri büğrü figürlerin etleri paralanmıştı. Yar dev bir mezbahaymışçasına tabanından dışarı iç organlar ve bağırsaklar saçılmıştı. Yavaş yavaş eriyen kanlı buz parçaları, vücut parçalarının hörgüçlü ve kaygan adalar gibi dışarı taştığı bir göl oluşturmuştu.

Açıkta kalan etler çürüyüp deforme oldukça içlerinde kemiklerin belli belirsiz görülebildiği jelatinimsi tümsekler hâlini almaya başlamıştı.

Sormo arkasında konuştu. "O buzun içinde ama yakında."

"Kim?"

"Semk tanrısı. Uzun zaman öncesinden kalma bir Ermiş. Efsunla başa çıkamayınca diğerleriyle beraber gömülmüş. Lakin ölmemiş. Öfkesini hissedebiliyor musun, Tarihçi?"

"Sanırım bir şey hissedebilecek hâlde değilim. Bu ne efsunu?"

"Jaghut. İstilacı insan dalgalarının önünü almak için buzu yükseltmişler. Stratejileri doğrultusunda bazen hızla, bazen yavaşça. Buz bazı yerlerde kıtaları tamamen yutarak üzerlerinde bir zamanlar ne varsa yok etmiş. Forkrul Assail uygarlıklarını, K'Chain Che'Mallelerin muazzam mekanizmaları ile yapılarını ve tabii ileride dünyayı devralacakların köhne kulübelerini. Omtose Phellack'ın en yüksek ayinleri asla ölmez, Tarihçi. Yükselirler, batarlar ve tekrar yükselirler. Şimdi bile uzak bir diyarda bir yenisi doğuyor ve o buz nehirleri rüyalarıma giriyor zira kaderlerinde müthiş bir kargaşaya ve akıl almaz sayıda ölüme sebep olmak var."

Sormo'nun sözlerinde bir antiklik hissi vardı. Asırların insafsız soğuğu tekrar tekrar katlanarak üst üste bindikçe Duiker'e her kaya, her yar, her dağ ebedi bir devinimle hareket eden birer devmiş gibi geldi. Damarlarındaki kana karışan ürpertiler sonucu tir tir titredi.

"Bütün bu buzun neler içerdiğini bir düşün," diye devam etti

Sormo. "Kabir yağmacıları servetler bulabilirler ama güç peşindeki bilge avcıların aradıkları şey... buzun kendisidir."

Bu sefer Nether konuştu. "Toplanmaya başladılar."

Duiker nihayet mahvolmuş, bedenlerle kirlenmiş buza sırtını döndü. Üç bağcı artık biçimsiz helezonlarla ve enerji zonklamalarıyla çevriliydi. Bunlardan bazıları parlak ve enerjik bir ışık saçarken diğerleri düzensiz bir ritimle hafifçe açılıp kapanmaktaydı.

"Toprağın cinleri," dedi Sormo.

Nil dans etme arzusunu güçlükle dizginlercesine cüppesinin içinde kıpır kıpırdı. Çocuksu yüzünde meşum bir tebessüm belirdi. "Bir Ermiş'in bedeni büyük güç barındırır. Cinlerin hepsi de bir parça yemeye can atıyor. Onlara verdiğimiz bu armağanla bize daha fazla hizmet edecekler."

"Tarihçi." Sormo bir adım yaklaştı ve cılız ellerinden birini uzatıp Duiker'in omzuna koydu. "Bu insaf dilimi ne kadar ince? Tüm o öfkenin... sona erdirilmesi. Parçalara ayrılması, her bir parçanın tüketilmesi. Ölümle değil, bir tür dağılmayla—"

"Peki ya Semk sihirbaz-rahipleri?"

Bağcı yüzünü ekşitti. "Bilgi ve beraberinde büyük bir ıstırap. Semklerin kalbini sökmeliyiz. Lakin o kalp taştan beter. Fani bedeni kullanış biçimi..." Başını iki yana salladı. "Coltaine bunu buyuruyor."

"Sen de itaat ediyorsun."

Sormo kafa salladı.

Duiker bir düzine kalp atışı boyunca ses çıkarmadı, ardından iç geçirdi. "Kuşkularını duydum, Bağcı."

Sormo'nun yüzünde hararetli denebilecek bir huzur ifadesi belirdi. "Öyleyse gözlerini yum, Tarihçi. Bu epey... pis bir iş olacak."

Duiker'in arkasında buz bir uğultuyla patladı. Tarihçinin üstüne yağan soğuk, kırmızı yağmur onu sendeletti.

Yine arkasından vahşice bir çığlık yükseldi.

Toprağın cinleri ileri fırlayıp Duiker'in yanından vızır vızır geçtiler. O tarafa doğru dönen tarihçi çürüyüp kapkara kesilmiş bir vücuda ve bir maymununkiler kadar uzun kollara sahip bir figürün kirli, buharlı sulusepkenden apar topar çıktığını gördü.

Cinler figüre yönelerek üstünü başını kapladılar. Yaratık tek bir kulak tırmalayıcı çığlık attıktan sonra paramparça edildi.

Kıyım şeridine geri döndüklerinde doğu ufku kızıla çalmıştı. Kamp şimdiden uyanıyor, yaşamın talepleri derbeder ve bitkin ruhlara bir kez daha baskı yapıyordu. Arabalara yüklü ocaklar yakılıyor, taze hayvan postları sıyrılıyor, gerilip delinen deriler kararmış dev kazanlarda kaynatılıyordu. Malazan mültecileri şehirlerde geçen bir ömre rağmen şehirlerini –veya en azından hayatta kalmaları için gereken birkaç parça öteberiyi– yanlarında taşımayı öğreniyorlardı.

Duiker ile üç bağcının üstleri başları kurumuş kanla ve et parçacıklarıyla kaplıydı. Ovada yeniden belirişleri başarılarını duyurmaya yetti ve Wickanlardan her bir klanın kampında yankılanan bir feryat koptu. Çıkardıkları utkulu olduğu kadar kederli ses bir tanrının sonunu ilan etmeye münasip bir ağıttı.

Kuzeyde yer alan uzak Semk kaplarındaki yas ritüelleri sona ermiş, geriye meşum bir sessizlikten başka bir şey kalmamıştı.

Yerdeki çiy buharlaşırken kıyım şeridinden geçerek Wickan kampına geri gitmekte olan tarihçi, toprağın cinlerinin gücünde daha karanlık bir titreşim hissedebiliyordu. Kampın kenarına yaklaşırlarken üç bağcı onun yanından ayrıldı.

Titreşimli güç sadece saniyeler sonra bir ses buldu. Dev kamptaki her köpek ulumaya başladı. Ne gariptir ki demir kadar cansız ve soğuk ulumalar havayı bir vaat gibi doldurdu.

Duiker adımlarını yavaşlattı. *Bir vaat. Her şeyi yutacak bir buz çağı—*

"Tarihçi!"

Duiker başını kaldırdığında üç adamın geldiğini gördü. İkisini tanıdı: Nethpara ile Tumlit. Onlara eşlik eden diğer asilzade kısa boylu ve toparlak olup onun iki katı uzunluğunda ve yarı genişliğinde bir adamın sırtında azametli görünebilecek altın sırmalı bir harmaniye giymişti. Harmaniyenin onda yarattığı etkiyse daha ziyade acıklıydı.

Aceleyle yürüdükçe vücudundaki çamur sıçramış yağ katmanları zangır zangır titreyen Nethpara soluk soluğaydı. "İmparatorluk Tarihçisi Duiker, seninle konuşmak istiyoruz."

Uykusuzluk –ve daha başka bir sürü şey– sabrını tüketmişse de Duiker ses tonunu sakin tutmayı becerdi. "Başka bir zaman—"

"Mümkünatı yok!" diye tersledi üçüncü asilzade. "Konsey bir kez daha savsaklanmaya göz yummayacak! Kılıç Coltaine'de olduğu için barbarca kayıtsızlığıyla bizi başından savabilir fakat talebimizi öyle veya böyle bildireceğiz!"

Duiker adama gözlerini kırpıştırdı.

Tumlit özür mahiyetinde genzini temizledi ve sulanan gözlerini sildi. "Tarihçi, Asil Lenestro'yu takdim etmeme izin ver. Kendisi kısa bir süre öncesine kadar bir Sialk mukimi olup––"

"Öyle sıradan bir mukim değil!" diye cıyakladı Lenestro. "Aynı soyadını taşıyan Kan sülalesinin tüm Yedi Kent'teki tek temsilcisi. Tabii en kaliteli tabaklanmış deve postlarının ihracatını yürüten en büyük ticari girişiminin de. Bana Lonca başkanlığı onurunu Sialk'taki Baş Erklik bahşetmişti. Önümde birden fazla Yumruk diz çöktü. Lakin şimdi burada dikilerek üstü başı pislik içindeki bir âlimden görüşme talep edecek hâllere düş—"

"Lenestro, lütfen!" dedi Tumlit bıkkınca. "Böyle davranarak işini kolaylaştırmıyorsun!"

"İmparatoriçe'nin yıllar önce kazığa oturtması gereken domuz yağına bulanmış bir vahşiden tokat yiyorum! Bu dehşetin haberini aldığı zaman gösterdiği merhametten pişmanlık duyacağını garanti ederim!"

"Neymiş o dehşet, Lenestro?" diye usulca sordu Duiker.

Bu soru üzerine ağzı açık kalan ve yüzü kıpkırmızı kesilen Lenestro boğulurcasına sesler çıkardı.

Onu Nethpara yanıtladı. "Tarihçi, Coltaine uşaklarımıza el koydu. Ricada bile bulunmadı. Emrindeki Wickan itleri onları toplayıp götürdüler. Hatta saygıdeğer meslektaşlarımızdan biri itiraz edince aldığı bir darbeyle yere yıkıldı. Uşaklarımız iade edildiler mi? Edilmediler. Hâlâ hayattalar mı? Onlara nasıl bir intihar görevi yıkıldı? Sorularımıza tek bir cevap bile verilmedi, Tarihçi."

"Yani endişeniz uşaklarınızın sıhhati mi?" diye sordu Duiker.

"Yemeklerimizi kim hazırlayacak?" diye öğrenmek istedi Lenestro. "Kim giysilerimizi dikecek, çadırlarımızı kuracak, banyo yapabilmemiz için su ısıtacak? Bu tam bir rezalet!"

"Sıhhatleri *benim* başlıca kaygım," dedi Tumlit, üzgün bir tebessüm ederek.

Duiker adama inandı. "Öyleyse senin adına sorup soruşturacağım."

"Elbet öyle yapacaksın!" diye çattı Lenestro. "Hem de derhal."

"Ne zaman fırsat bulursan," dedi Tumlit.

Duiker kafa sallayıp sırtını döndü.

"Daha seninle işimiz bitmedi!" diye bağırdı Lenestro.

"Bitti," diye Tumlit'in araya girdiğini duydu Duiker.

"Birinin şu köpekleri susturması lazım! Ulumaları hiç bitmiyor!"

Gelip oranı buranı ısıracaklarına ulusunlar daha iyi. Duiker yoluna devam etti. Yıkanma arzusu dayanılmaz boyutlara ulaşıyordu. Giysileri ile tenindeki kan ve et kalıntıları kurumaya başlıyordu. Çadırların arasındaki koridorlarda ayak sürüyerek ilerlerken dikkatleri üstüne çekiyor, o geçip gittiğinde arkasından korunma işaretleri yapılıyordu. Duiker istemeden de olsa bir müjdeci hâline geldiğinden ve kamp köpeklerinin ruhsuzca ulumaları kadar ürpertici bir kader vadettiğinden korkuyordu.

İleride sabah ışığı tüm göğe yayılıyordu.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

KÖPEKLER ZİNCİRİ

Kumlar körü körüne
Dans ettiğinde,
Çıktı o bağrından
Kudurmuş bir tanrıçanın

Sha'ik
Bidithal

11

Arıyorsan T'lan Imassların
ufalanmış kemiklerini,
topla bir elinde
Raraku'nun kum tanelerini

Kutsal Çöl
Anonim

Kulp kendini ogrelerle dolu koskoca bir odadaki bir fare gibi hissediyordu. Oraya gölgeler tarafından kapatılmışsa da ayaklar altında ezilmesine saniyeler kalmıştı. Daha önce Meanas Kovanı'na girdiğinde hiç bu kadar... *sıkıntıya* kapılmamıştı.

Burada yabancılar, istilacılar, atmosferin ta kendisini kızıştıracak kadar âleme aleyhtar kuvvetler vardı. Özü dokudan geçerek kovana girdikten sonra büzülen, ürkekçe sinen bir yaratığa indirgenmişti. Bununla beraber tek hissedebildiği bir dizi murdar pasaj, istenmeyenlerin geçmiş oldukları yolları gösteren bükümlü izlerdi. Duyuları ona –en azından şimdilik– yalnız olduğunu, boz renkli geniş arazide başka bir yaşamın bulunmadığını bas bas bağırıyordu.

Büyücü yine de korkudan tir tir titriyordu.

Zihni dahilinde hayaletimsi bir elle uzanıp vücudunun var olduğu yerden, damarlarında fışırdayarak akan kandan, etin ve kemiğin dolgun ağırlığından somut bir güvence aldı. *Silanda*'nın kaptan kamarasında bağdaş kurmuş oturuyordu. Temkinli ve huzursuz bir Heboric yanında nöbet tutarken ötekiler dört bir yandaki kesintisiz, insafsızlık derecesinde düz ufku tarayarak güvertede bekliyorlardı.

Bir çıkış yoluna ihtiyaçları vardı. Kendilerini içinde buldukları Ata Kovan'ın tamamı çorbamsı, sığ bir denizle dolmuştu. Kürekçiler ellerindeki tahta sırıklar çürüyüp kırılana, altlarındaki gemi dağılmaya başlayana dek *Silanda*'yı binlerce yıl yüzdürebilirdi. Onlar bir ileri bir geri yaslanırken davul çalmaya devam ederdi. *Tabii biz o zaman zarfında çoktan ölmüş, küflenen bir toz yığınına dönmüş oluruz.* Kaçmak için kovandan kovana geçmenin bir yöntemini bulmalıydılar.

Kulp kendi kısıtlamalarına sövdü. Eğer bir Serc, Denul, D'riss veyahut insanlara açık diğer herhangi bir kovanın kullanıcısı olsaydı ihtiyaç duydukları şeyi bulabilirdi. *Fakat Meanas onlardan biri değil. Burada bir deniz, bir nehir, hatta Hood'un belası bir su birikintisi bile yok.* Kulp kendi kovanı içerisinde fani dünyaya uzanan bir geçit arıyordu... ve arayışında sorunlarla karşılaşıyordu.

Kovanlar kendilerine özgü yasalara, sebep sonuç prensipleriyle âdeta oyunlar oynayan doğa kanunlarına tâbiydi. Kulp ve yoldaşları bir at arabasına binmiş olsalardı kovanlar arasında yaptıkları yolculuk onları mutlaka kuru bir yola bırakırdı. Esas elementler tüm kovanlarda sabit bir tutarlılık gösterirdi: toprak toprağa, hava havaya, su suya.

Kulp –söylentilere göre– o sınırlanamaz yasaları çiğnemenin yöntemlerini bulan Baş Büyücüler hakkında rivayetler duymuştu. Belki tanrılar ve diğer Ermişler de o tür bir vukufa sahiptiler. Fakat bir ogre demircinin âletleri ürkek bir fareyi ne kadar aşıyorsa o yöntemler sıradan bir heyet büyücüsünü de o kadar aşardı.

Kulp'un diğer bir endişesi de altından kalkması gereken işin büyüklüğüydü. Bir avuç yoldaşını kendi kovanından geçirmesi zor fakat başa çıkılabilir bir şeydi. *Fakat bütün bir gemiyi!* Meanas Kovanı'na girdiğinde ilham bulmayı, kafasında çakacak bir şimşeğin basit ama etkili bir çözüm sunmasını ummuştu. *Hem de şiirsel bir zarafetle. Şairlik ile efsunculuğun her insanın kalbinde yer alan bıçağın iki keskin kenarı olduğunu bizzat Balıkçı Kel'Tath söylememiş miydi? Peki öyleyse benim sihirli uyaklarım nerede?*

Kulp, kaptan kamarasında kös kös otururken kendini ne kadar aptalca hissettiyse Meanas'tayken de o kadar hissettiğini surat asarak itiraf etti. *İllüzyon sanatının kendisi zarafettir. Bir... bir*

hileyle buradan çıkmamızın bir yolu olmalı. Gerçek olan ile olmayan arasındaki fark bir faninin zihnindeki sinerjidir. Peki ya daha büyük kuvvetler? Gerçekliğin ta kendisi kandırılarak gerçekdışı bir hâle sokulabilir mi?

Bas bas bağıran duyuları perde değiştirdi. Kulp artık yalnız değildi. Gölgelerin buzlu cam gibi bir dokuya sahip olduğu ve içlerinden geçmenin kişiye ürpertici bir coşku tattırdığı Meanas Kovanı'nın yoğun, doygun havası şişmeye, ardından bükülmeye başlamıştı. Sanki devasa bir şey önündeki havayı iterek oraya yaklaşıyordu. Ve o şey her neyse çok hızlı geliyordu.

Büyücünün zihni ani bir düşünceyle doldu. Dahası bu düşünce... zarifti. *Togg'un patileri aşkına, bunu yapabilir miyim? Artan basınç, o basıncın getireceği rüzgâr, belirli bir cereyan, belirli bir akış. Hood biliyor ya, su değil ama ona yeteri kadar yakın.*

Umarım.

Heboric'in telaşla geriye sıçradığını ve başını kamaradaki alçak bir kirişe çarptığını gördü. Tekrar vücuduna girerken hırıltılı bir nida attı. "Gitmek üzereyiz, Heboric. Herkesi hazır et!"

Yaşlı adam çotuklarından biriyle başının arkasını ovuşturuyordu. "Neye hazır edeyim, Büyücü?"

"Her şeye."

Kulp tekrar vücudunu terk etti ve zihnen Meanas dahilindeki çapasına tırmandı.

İstenmeyen, oraya geliyordu. Üstelik bunu öyle bir gücün kuvvetiyle yapıyordu ki kızışmış atmosfer ürperiyordu. Büyücü yakındaki gölgelerin titreşerek çözündüğünü gördü. Havada, ayakları altındaki killi toprakta yükselen bir gerilim hissetti. Bu kovandan geçen şey her neyse birinin dikkatini çekmişti. *Gölgetaht'ın, Tazıların – veya belki de sahiden canlı olan kovanların.* Her halükârda varlık kibirli bir umursamazlıkla geliyordu.

Kulp ansızın Hissar'ın dışındayken onları T'lan Imassların kovanına çeken Sormo'nun ayinini hatırladı. *Of, Hood aşkına, Tektutanlar ve D'iverler... ama bu seferki o kadar güçlü ki! Böyle bir güç kimde bulunabilir?* Aklına sadece iki isim geldi: Karanlığın Oğlu Anomander Rake ve Osric. İkisi de Tektutan, ikisi de fevkalade kibirliydi. Onlar gibi başkaları da olsaydı Kulp faaliyetlerinin öykülerini muhakkak duyardı. *Savaşçılar kahramanlardan söz ederler. Büyücülerse Ermişlerden.* Evet, duyardı.

Rake şimdilerden Genabackis'teydi ve Osric'in bir asır kadar önce çok daha güneydeki bir kıtaya yolculuk ettiği yönünde iddialar vardı. *Eh, soğuk bakışlı piç kurusu belki geri dönmüştür.* Her halükârda sorusunun cevabını yakında alacaktı.

Varlık çıkageldi. Ruhsal vücudunu yumuşak toprağa yüzükoyun seren Kulp başını göğe çevirdi.

Ejderha yere doğru alçaldı. Görünümü Kulp'un hayatı boyunca karşılaştığı ejderan varlıkların her birininkinden farklıydı. *Rake de değil, Osric de.* Koskoca kemiklere ve kurutulmuş köpekbalığı postuna benzer bir deriye sahip yaratık kanat açıklığıyla Karanlığın Oğlu'nu bile gölgede bırakıyordu. *Üstelik o ejderan tanrıçanın soyundan geliyor.* Ayrıca o kanatlar Rake'inkilerin akıcı, kavisli zarafetinden tümüyle yoksundu. Kemikler ezilmiş bir yara kanadındakiler gibi çılgınca bir düzende çok eklemliydi ve o boğumlu eklemlerden her biri gergin, çatlak derinin altında belli oluyordu. Ejderhanın kafası tıpkı bir engereğinki gibi uzun olduğu kadar genişti ve gözleri kafatasının yukarısındaydı. Çıkık bir alnı yoktu ve kafatası geriye doğru kıvrılarak boyun ve çene kaslarına neredeyse tamamen gömülü bazal bir tırtıkta son buluyordu.

Bu kaba saba bir kalıptan çıkmış bir ejderha, ilkel bir antiklik havası taşıyan bir yaratıktı. Duyularıyla yaratığın yansıttığı her şeyi yalayıp yutan Kulp soluk kesici bir şaşkınlıkla ejderhanın *namevt* olduğunu anladı.

Büyücü yirmi kulaç yukarıda bir fısıltı sessizliğiyle süzülen canavar tarafından fark edildiğini hissetti. Ani bir dikkat yoğunluğu, yerini çabucak aldırışsızlığa bıraktı.

Ejderha arkasında delici bir rüzgâr bırakırken Kulp sırtüstü döndü ve sahip olduğu birkaç Üst Meanas sözcüğünü tıslad. Kovanın dokusu ayrılarak bir yırtık belirdi. Bu yırtık bir atın zar zor geçebileceği kadar büyüktü ama öbür tarafında bir vakum vardı ve rüzgârın iniltisi bir uğultu hâlini aldı.

Hâlâ âlemler arasında asılı duran büyücü *Silanda*'nın çamur kaplı hırpalanmış pruvasının yırtığı doldurmasını huşuyla seyretti. Doku yarıldıkça yarıldı. Ansızın geminin kemeresi dehşet verecek kadar enli göründü. Kulp'un huşusu önce korkuya, ardından dehşete dönüştü. *Ah hayır, ben ne halt yedim böyle?*

Geminin gövdesinin etrafına süt beyazı, köpüklü sular oluk oluk aktı. Geçit içeri akmaya başlayan bir denizin ağırlığıyla dört bir tarafa doğru kontrolsüzce genişliyordu.

Bir su duvarı hızla Kulp'un üstüne geldi ve az sonra ona çarparak çapasını, yani ruhsal varlığını yok etti. Büyücü kendini gıcırtılar çıkararak yan yatmakta olan kaptan kamarasında buldu. Dalga *Silanda*'yı beraberinde sürüklerken bir yarısı kamaranın içinde, diğeriyse dışında olan Heboric tutunacak bir yer arıyordu.

Kulp'un yerden telaşla kalktığını gören eski rahip ona dik dik baktı. "Bana bunu planladığını söyle! Her şeyin kontrol altında olduğunu söyle, Büyücü!"

"Elbette öyle, seni salak! Görmüyor musun?" Kulp zemine vidalı mobilyaların etrafından dolaştı ve yerde yatan Heboric'in üstünden geçerek koridora çıktı. "Buraya göz kulak ol, ihtiyar. Sana güvenimiz tam!"

Heboric ana güverteye çıkan adamın arkasından birkaç küfür savurdu.

Meanas dahilindeki güçler İstenmeyen'in geçişine buruk da olsa tahammül edip doğrudan karşı koymayacaksa bile kovanın parçalanışı dizginleme seçeneğini tamamıyla ortadan kaldırdı. Bu kozmik ölçekli bir hasar, muhtemelen onarılamayacak bir yaraydı.

Az önce kendi kovanımı yok etmiş olabilirim. Tabii gerçeklik kandırılamazsa. Fakat elbette ki kandırılabilir – devamlı kandırmıyor muyum ki!

Kulp alelacele ana güverteye çıkıp kıç kasarasına koştu. Gesler ile Bulutlu hâlâ dümen küreğinin başındaydılar. Her iki adam da gemiyi rotasında tutmak için uğraşırken akıllarını kaçırmış ahmaklar gibi sırıtıyordu. Gesler ileriyi işaret etti. O tarafa dönen Kulp ejderhanın silik, hayaletimsi tayfını gördü. Yaratığın dar ve kemikli kuyruğu kumlarda ilerleyen bir yılanın ritmiyle sağa sola sallanıyordu. Kulp seyrederken ejderha takoz biçimli başını arkasına çevirdi ve ölü, simsiyah göz yuvalarıyla onlardan tarafa bir bakış attı.

Gesler el salladı.

Silkinerek kendine gelen Kulp rüzgâra karşı koyarak kıç kü-

peştesine yanaştı ve onu iki eliyle birden sımsıkı kavradı. Yırtık daha şimdiden epey uzaklaşmıştı – *lakin hâlâ görülebiliyor. Demek ki... of, Hood aşkına!* Sular Tektutan ejderhanın arkasında bıraktığı boşlukta sel olmuş akıyordu. Yırtığın daha da yayılmamasını sadece Kulp'un kenarlarda toplandıklarını gördüğü gölgeler sağlıyordu. Bu gölgeler harcadıkları çabayla yok olmalarına rağmen dahası da geliyordu. Gediği iyileştirmek o kadar muazzam bir güç gerektiriyordu ki ona yaklaşma, yarayı kapatma fırsatı doğmuyordu.

Gölgetaht! Ve sesimi duyan diğer tüm beş belası Ermişler! Belki hiçbirinize tevekkül etmiyorum ama siz bana etseniz iyi edersiniz. Hem de hemen! İllüzyon yeteneğime inanın! Kulp gözlerini yırtıktan ayırmadan bacaklarını açtı, sonra da kıç küpeştesini bırakıp kollarını havaya kaldırdı.

Kapanacak... iyileşecek! Karşısındaki sahne dalgalandı. Yırtık birleşmeye, kenarları birbirine kaynamaya başladı. Su akışı yavaşladı. Kulp kendini daha da zorlayarak illüzyonun gerçeğe dönüşmesini tüm kalbiyle arzuladı. Uzuvları titredi. Tenini kaplayan ter giysilerini sırılsıklam etti.

Gerçeklik ona direndi. İllüzyon bulandı. Kulp'un dizleri gevşedi. Ayakta kalabilmek için tekrar küpeşteye tutundu. Başaramayacaktı. *Hiç dermanım kalmadı. Başaramıyorum. Ölüyorum...*

Ona arkadan çarpan kuvvetle başına fiziksel bir darbe yemiş gibi oldu. Gözlerinin önünde şimşekler çaktı. Yabancı bir güç içini kaplayarak vücudunu dimdik doğrulttu. Kolları ve bacakları iki yana açılan büyücü eğik güverteden ayrıldığını hissetti. Güç onu havada asılı tuttu ve vücudu buz gibi soğuk bir iradeyle doldu.

Güç namevtti. Onu pençesine alan irade bir ejderhaya aitti. Hafif bir asabiyete kapılan, harekete geçmeye gönlü olmayan irade yine de Kulp'un efsunsal çabalarının mantıksızlığını kavradı... ve ona ihtiyaç duyduğu tüm kuvveti verdi. Hem de fazlasıyla.

Vücudu buzul ateşiyle kavrulan büyücü çığlığı bastı.

Namevtler fani bedenin sınırlamalarını zerre kadar umursamazlardı. Bu ders şimdi Kulp'un kemiklerine dağlanmaktaydı.

Uzaktaki yırtık kapandı. Birdenbire büyücünün içine daha başka güçler dolmaya başladı. Ermişler Kulp'un pervasızca niye-

tini kavramışlar, meşum bir neşeyle oyuna katılmaya gelmişlerdi. *Zaten hayat onlar için hep bir oyundur. Topunuzun canı cehenneme! Dualarımı geri alıyorum! Beni duyuyor musunuz? Hood hepinizi bildiği gibi yapsın!*

Kulp acının geçtiğini fark etti. Diğer kuvvetlerin gelip yerini almasıyla Tektutan ejderha dikkatini başka tarafa çevirmişti. Büyücü yine de güvertenin bir iki metre yukarısında asılı kaldı ve onu kullanan güçler faniliğini muzipçe çekiştirirken uzuvları seğirdi. O güçler bunu bir namevtin aldırışsızlığıyla değil, şerle yapıyorlardı. Kulp öncekini özlemeye başladı.

Aniden düşüp iki dizini birden kirli güverteye çarptı. *Maşayla işlerini bitirip onu bir kenara attılar...*

Bulutlu hemen yanına gelip ağzına bir şarap tulumu yaklaştırdı. Kulp tulumu eline aldı ve mayhoş sıvıyla ağzını doldurdu.

"Ejderhanın peşinden gidiyoruz," dedi asker. "Ama artık suda yüzmüyoruz. O delik bir lağımcının büzüğü gibi sımsıkı kapandı. Her ne yaptıysan, Büyücü, işe yaradı."

"Daha badireyi atlatmadık," diye mırıldandı Kulp, uzuvlarındaki titremeyi bastırmaya çalışarak. Daha fazla şarap içti.

"Biraz ağırdan al," dedi Bulutlu sırıtarak. "O şey adamı fena çarpar. Başına çifte yemiş gibi olursun."

"Farkına bile varmam – kafatasımın içi zaten hamur oldu."

"Üstün başın mavi bir ateşle kaplandı, Büyücü. Böylesini hiç görmemiştim. Bundan harika bir taverna hikâyesi çıkacak."

"Ah, demek nihayet bakiliğe eriştim. Oh canıma değsin, Hood!"

"Ayağa kalkabilecek misin?"

Kulp yalpalayarak doğrulurken gururu incinse de askerin kolunu geri çevirmedi. "Bana birkaç dakika verin," dedi. "Sonra bizi bu kovandan kendi âlemimize geçirmeye çalışacağım."

"Geçiş de bir o kadar zor olacak mı, Büyücü?"

"Umarım olmaz."

Felisin kıç kasarasından büyücü ile Bulutlu'nun şarap tulumunu elden ele geçirmelerini seyrediyordu. Ermişlerin varlığını, gerek gemiyi gerekse içindekileri dürtüp yoklarken gösterdikleri soğuk ve ruhsuz ilgiyi hissetmişti. Hele o soğuk ve kayıtsız ejderha

daha bile beterdi. *Onun gözünde postundaki pirelerden farkımız yoktu.*

Genç kız arkasına döndü. Baudin sargılı elini oymalı küpeşteye hafifçe dayayarak kendine bir yol açan kanatlı dev tayfı inceliyordu. Onları taşıyan her neyse fısıltılı bir akışla altlarından geçip gidiyordu. Kürekler hâlâ amansız bir sabırla inip kalkmasına rağmen *Silanda*'nın kasla ve kemikle olabileceğinden daha hızlı gittiği açıkça anlaşılıyordu – onlar namevt kasları ve kemikleri olsa bile.

Şu hâlimize bak. Bir avuç alınyazısı. Bu delice, çetrefilli yolculukta atacağımız bir sonraki adım da dahil hiçbir şeye hâkim değiliz. Büyücünün efsunu, yaşlı askerin taş kılıcı ve diğer ikisinin Domuz Dişli Tanrı'ya olan imanları var. Heboric'inse... hiçbir şeyi yok. Bana gelince; ben kabarcıklara ve yara izlerine sahibim. Malımız mülkümüz bundan ibaret.

"Yaratık hazırlanıyor..."

Kız, Baudin'e göz attı. *Ah evet, haydudu unuttum. Artık ne işine yarayacaksa onun da sırları var. Hem de öyle az buz değil.* "Neye hazırlanıyor? Yoksa ejderhalar konusunda da mı uzmansın?"

"İleride bir şey açılıyor – gökyüzünde bir değişiklik oluyor. Görüyor musun?"

Felisin görüyordu. Tekdüze kurşuni atmosfer ileride lekelenmiş, giderek koyulaşan ve büyüyen pirinç tonunda bir karaltı belirmişti. *Sanırım büyücüye haber vermek—*

Fakat o daha dönerken leke serpilerek göğün yarısını doldurdu. Çok daha arkalarında bir yerden yoğun bir hınç uluması yükseldi. Önlerinden hızla geçip giden gölgeler *Silanda*'nın pruvasıyla yarıldıkça yanlardan geriye yuvarlandı. Ejderha kanatlarını kıvırdı ve cayır cayır yanan bir bronz ateşin içinde gözden kayboldu.

Baudin hızla arkasına dönüp kocaman kollarını Felisin'e doladı ve ateş gemiyi sararken kızı yere devirip üstüne yattı. Alevler onları yutarken Felisin adamın tıslamasını duydu.

Ejderha bir kovan buldu... pireleri yakarak postundan atmak için!

Alevler Baudin'in koruyucu cüssesinin kenarlarından taştıkça kendini irkilmekten alamadı. Burnuna adamdan –deri gömleğin-

den, sırtından, saçlarından– gelen yanık kokuları çalındı. Kesik kesik aldığı nefesleri ciğerlerine ıstırapla çekti.

Derken Baudin onu kollarında zahmetsizce taşıyarak koşuyor, geçiş merdiveninden ana güverteye atlıyordu. Birileri avaz avaz bağırıyordu. Felisin'in gözüne Heboric takıldı. Dövmeleri simsiyah dumanlarla kaplı eski rahip tökezleyip iskele küpeştesine çarptı, sonra da geminin yanından aşağıya düştü.

Silanda yanıyordu.

Koşmayı sürdüren Baudin ana direğin yanından ok gibi geçti. Görüş alanına giren Kulp haydudun kollarına tutunarak kükreyen alevlerin alıp götürdüğü bir şeyler haykırdı. Fakat Baudin çektiği acıyla şuursuz bir varlık olup çıkmıştı. Kolunu savurmasıyla büyücü alevlerin arasından geriye fırladı.

Böğüren Baudin yalpalayarak yoluna devam etti ve can havliyle kıç kasarasına doğru körü körüne koşturdu. Piyadeler ortadan kaybolmuşlardı – ya yanıp kül olmuşlardı ya da alt güvertelerde bir yerde can veriyorlardı. Bir kaçış olasılığı göremeyen Felisin gitgide artan bir sıklıkla gelen alevlerin yakışından neredeyse memnuniyet duyacaktı.

Baudin'in kendisini taşıyarak kıç küpeştesinden atlamasını seyretmekle yetindi.

Düştüler.

Sıkı bir kum zemine çakılmalarıyla kızın ciğerlerindeki hava boşaldı. Birbirlerini kucaklamaya devam ederek sarp bir yamaçtan aşağıya yuvarlandılar ve suyun akışıyla düzleşmiş bir çakıl yığınının ortasında durdular. Bronz ateş sönmüştü.

Etraflarına toz çökerken Felisin parlak gün ışığına baktı. Başına yakın bir yerde sinekler vızıldıyordu. Ses o kadar doğaldı ki genç kızı bir titreme aldı – sanki çaresizce etrafını çevirdiği savunma duvarları yıkılıyordu. *Geri döndük. Eve.* Bunu içgüdüsel bir katiyetle biliyordu.

Baudin inledi. Kendini ondan yavaşça iterken altındaki taşlar kayıp birbirine sürtündü.

Felisin adama baktı. Haydudun başındaki saçlar dökülmüş, geriye alacalı bronz renginde kavruk bir kafa derisi kalmıştı. Deri gömleği yanık bir örümcek ağının kalıntısı gibi sırtından sarkan birbirine dikili birkaç şeritten fazlası değildi. Adamın sırtı başın-

dan daha bile koyu ve alacalıydı. Elindeki sargılar da yok olmuş, şiş parmakları ve morarmış eklemleri açığa çıkmıştı. İnanılmaz görünse de derisi ne çatlamış ne de yarılmıştı; bilakis yaldızlı bir hâli vardı. *Sanki tavlanmış.*

Sancılı bir özenle hareket eden Baudin yavaşça doğrulup oturdu. Felisin adamın gözlerini kırpıştırıp derin bir nefes aldığını gördü. Başını eğerek kendine bakarken Baudin'in gözleri kocaman açıldı.

Beklediğin gibi değil. Çektiğin acı geçiyor – yüzünden okuyorum. Artık sadece bir anıdan ibaret. Sağ kaldın ama sanki... her şey bambaşka. Sen de öyle.

Seni hiçbir şey öldüremez mi, Baudin?

Haydut ona göz attı, ardından kaşlarını çattı.

"Yaşıyoruz," dedi kız.

Birlikte ayağa kalktılar. Dar bir nehir yatağındaydılar. İçinde bulundukları boğaz öyle şiddetli su baskınlarına uğramıştı ki kanalın dönemeçleri kafatası iriliğinde taşlarla kaplanmıştı. Hendek beş adımdan daha dardı ve yetişkin bir erkeğin iki katı boyundaki yanları çeşitli renklerde kum tabakalarıyla yol yoldu.

Hava çok sıcaktı. Felisin'in sırtından şıpır şıpır ter akıyordu. "Yukarı tırmanabileceğimiz bir yer görebiliyor musun?" diye sordu.

"Otataral kokusu alıyor musun?" diye mırıldandı Baudin.

Felisin iliklerine kadar ürperdi. *Yoksa adaya geri mi döndük?* "Hayır. Ya sen?"

Baudin başını iki yana salladı. "Hiçbir koku almıyorum. Sadece aklımdan geçti."

"İyi halt yedi," diye tersledi genç kız. "Gel bir çıkış yolu bulalım." *Hayatımı kurtardığın için sana teşekkür etmemi bekliyorsun, değil mi? Tek bir sözcük, hatta küçücük bir bakışma bekliyorsun. Daha çok beklersin, haydut.*

Vızıldayan bir sinek bulutunun ve kendi yankılarının eşliğinde tıkalı kanal boyunca ilerlediler.

"Daha... ağırım," dedi Baudin birkaç dakikanın ardından.

Duraklayan Felisin başını çevirip ona göz attı. "Ne?"

Adam omuz silkti. "Daha ağırım." Sağlam eliyle kendi kolunu yoğurdu. "Daha okkalıyım. Bilmiyorum. Bir değişiklik var."

Bir değişiklik var. Duyguları seslendirilmemiş korkularla ağırlaşan Felisin ona bakakaldı.

"Kemiklerime kadar yanıyormuşum gibi geldi," dedi haydut, kaşlarını daha da çatarak.

"Bende bir değişiklik yok," diyen kız dönüp yoluna devam etti. Az sonra haydudun da arkasından geldiğini işitti.

Bir yan kanal, sellerin aşağıya akarak ana kanala boşalırken kumtaşı katmanlarını kesmesiyle ortaya çıkmış bir oluk buldular. Bu yol kısa zamanda derinliğini kaybederek yirmi adım kadar sonra dışa açıldı. Tabanındaki toprağın çatlamış olduğu geniş bir vadiye tepeden bakan küt bir tepe sırasının kenarında dışarıya çıktılar. Oluğun öbür tarafında aradaki sıcaklık dalgalarının bulandırdığı daha sivri ve engebeli başka tepeler yükseliyordu.

Vadi çanağının beş yüz adım ilerisinde bir figür dikiliyor, ayaklarının dibinde kambur bir şekil yatıyordu.

"Heboric," dedi Baudin gözlerini kısarak. "Ayaktaki."

Peki ya diğeri? Ölü mü diri mi? Ve de kim?

Artık onları seyretmeye başlamış olan eski rahibe doğru yan yana yürüdüler. Heboric'in giysileri de yanarak kararmış paçavralar hâline gelmişti. Buna rağmen dövme ağının altındaki teni zarar görmemişti.

Onlar yaklaşırlarken Heboric kendi kel başını işaret etti. "Sana yakışmış, Baudin," dedi buruk bir sırıtışla.

"Ne yani?" Felisin'in ses tonu iğneleyiciydi. "İkiniz artık bir camia mısınız?"

Yaşlı adamın ayakları dibindeki figür büyücü Kulp'tan başkası değildi. Genç kızın bakışları ona çevrildi. "Ölmüş."

"Pek sayılmaz," dedi Heboric. "Yaşayacak ama yandan aşağı düşerken bir şeye çarpmış."

"Öyleyse onu uyandır," dedi Felisin. "Sırf o biraz güzellik uykusu çeksin diye bu sıcakta beklemek gibi bir planım yok. Fark etmediysen, ihtiyar, yine bir çöldeyiz. Ve çöl susuzluk demek. Ayrıca gıdamız veya herhangi bir malzememiz de yok. Ve son olarak nereye geldiğimize dair hiçbir fikrimiz—"

"Anakaradayız," dedi Heboric. "Yedi Kent."

"Bunu nasıl biliyorsun?"

Eski rahip omuz silkti. "Biliyorum işte."

Kulp inledi, ardından doğrulup oturdu. Bir eliyle sol gözünün yukarısındaki bir yumruyu yoklayarak etrafına bakındı. Yüzü asıldı.

"Yedinci Ordu hemen şurada kamp kurmuş," dedi Felisin.

Kulp buna bir an inanır gibi oldu, sonra bitkin bir tebessüm etti. "Komik, evlat." Ayağa kalktı ve ufku çepeçevre taradıktan sonra başını geriye yatırıp havayı kokladı. "Anakara," diye duyurdu.

"Kafandaki bütün o ak saçlar neden yanmadı?" diye sordu Felisin. "Alazlanmamışsın bile."

"Ejderhanın Kovanı," dedi Heboric. "Neydi o?"

"Biliyorsam ne olayım," diye itiraf eden Kulp varlığını sürdürdüğünü doğrulamak istercesine bir elini kafasındaki beyaz yelede gezdirdi. "Belki Kaos, yani kovanların arasındaki fırtınadır. Bilmiyorum. Daha önce hiç öyle bir şey görmemiştim ama bunun pek bir anlamı yok. Sonuçta ben bir Ermiş değilim."

"Ona ne şüphe," diye mırıldandı Felisin.

Büyücü gözlerini kısarak genç kızı süzdü. "Yüzündeki o kabarcıklar geçiyor."

Bu sefer irkilen Feslin oldu.

Baudin homurdandı.

Genç kız hızla ona doğru döndü. "Bu kadar komik olan ne?"

"Aynı şeyi ben de fark ettim ama bu seni güzelleştirmiyor."

"Yeter artık," dedi Heboric. "Vakit öğle. Diğer bir deyişle hava soğumadan önce daha da ısınacak. Sığınacak bir yer bulmalıyız."

"Bahriyelilerden bir iz var mı?" diye sordu Kulp.

"Öldüler," dedi Felisin. "Alt güverteye indiler ama gemi yanıyordu. Öldüler. Besleyecek ağızların sayısı azaldı."

Buna kimse cevap vermedi.

Başa geçen Kulp belli ki hedefleri olarak karşı tepe sırtını seçmişti. Ötekiler yorum yapmadan onu takip ettiler.

Büyücü yirmi dakika sonra durakladı. "Hızlansak iyi olacak. Yaklaşan bir fırtınanın kokusunu alıyorum."

Felisin burun kıvırdı. "Benim aldığım tek koku ağır bir ter – çok yakın duruyorsun, Baudin. Benden uzak dur."

"Elinden gelse eminim dururdu," diye anlayışla mırıldandı Heboric. Az sonra bu düşüncesini istemeden dile getirmişçesine

şaşkınlıkla başını kaldırdı. Kurbağayı andıran yüzü yeisle kıvrıldı.

Felisin solumasını kontrol altına alıncaya kadar bekledi, ardından hayduda doğru döndü.

Baudin'in donuk sikkeleri andıran ufacık gözleri hiçbir şey belli etmedi.

"Koruma," dedi Kulp yavaşça kafa sallayarak. Heboric'e hitap ederken sesi sertti. "Öt bakalım. Yoldaşımızın kim olduğunu ve kime sadakat beslediğini öğrenmek istiyorum. Daha önce bu konuya girmedim çünkü Gesler ile adamları yanımızdaydılar. Ama artık değiller. Bu kızın bir koruması var – neden? Şu anda bunun gibi zalim bir yaratığa değer verecek tek bir kişi bile olduğunu sanmıyorum. Demek ki korumanın sadakati satıl alınmış. Kim bu kız, Heboric?"

Eski rahip yüzünü buruşturdu. "Tavore'un kardeşi, Büyücü."

Kulp gözlerini kırpıştırdı. "Tavore? Muavin Tavore? Öyleyse bu kız bir maden çukurunda ne halt yiyordu?"

"Beni oraya ablam yolladı," dedi Felisin. "Haklısın – ortada bir sadakat yok. Ben Unta'daki kıyımın bir diğer kurbanıydım, hepsi bu."

Sarsıldığı açıkça anlaşılan büyücü hızla Baudin'e doğru döndü. "Sen bir Pençe'sin, değil mi?" Etrafındaki hava dalgalanır gibi oldu – Felisin adamın kovanını açtığını anladı. Büyücü dişlerini gösterdi. "Muavin'in kahrının etten kemikten hâli."

"O bir Pençe değil," dedi Heboric.

"Ne öyleyse?"

"Bunu açıklamak bir tarih dersi gerektirir."

"Konuşmaya başla."

"Eski bir çekişme," dedi eski rahip. "Dansçı ile Surly. Dansçı askeri seferler için gizli bir kol yarattı. İmparatorluk'un bir küre tutan iblis sembolüne uygun olarak onlara Kıskaçları dedi. Surly, Pençe'yi yaratırken o modelden yararlandı. Kıskaçlar hariciydiler – İmparatorluk'un dışında faaliyet gösterirlerdi. Fakat Pençe dahiliydi. Bir gizli polis örgütü, bir casuslar ve suikastçılar şebekesiydi."

"İyi ama Pençeler gizli askeri operasyonlarda da kullanıldılar," diye belirtti Kulp.

"Artık kullanılıyorlar. Kellanved ile Dansçı'nın yokluğunda Naiplik'e gelen Surly, Pençelerini Kıskaçların üzerlerine saldı. İhanet gizli saklı –faciayla sonuçlanan bir dizi başarısız görev şeklinde– başladı. Fakat birileri ihmalkârca davrandı ve oynanan oyunu ele verdi. İki grup birbirine girdi ve acı sona kadar kapıştı."

"Ve Pençe galip geldi."

Heboric kafa salladı. "Surly, Laseen olup çıktı. Laseen de İmparatoriçe. Pençeler iyi beslenmiş kargalar gibi koca bir kafatası yığınının üstüne oturdular. Kıskaçlar ise Dansçı'nın izinden gittiler. Bu dünyadan göçtüler... veya birkaç kişinin ara sıra düşündüğü gibi öyle bir saklandılar ki ortadan kalkmışa *benzediler*." Eski rahip sırıttı. "Belki de Dansçı'nın ta kendisi gibi."

Felisin haydudu inceledi. *Kıskaç. Ablamın İmparator ile Dansçı'ya hâlâ bağlı kalan gizli bir uyanışçı hiziple ne ilgisi olabilir? Neden bir Pençe kullanmasın ki? Tabii kimseye belli etmeden faaliyet göstermesi gerekmediyse.*

"Zaten vaziyet daha en başından itibaren düşünülemeyecek kadar tatsızdı," diye devam ediyordu Heboric. "Tavore'un küçük kız kardeşini sıradan bir kurban gibi zincire vurdurmasını kastediyorum. Sırf İmparatoriçe'ye sadakatini göstermek için."

"Sadece kendi sadakatini değil," dedi Felisin. "Paran Hanesi'ninkini de. Ağabeyimiz Genebackis'te Tekkol'un yanında yer aldı. Bu da bizi... savunmasız kıldı."

"Her şey ters gitti," dedi Heboric, Baudin'e dikkatle bakarak. "Felisin'in Kafatas'ta fazla kalmaması gerekiyordu, öyle değil mi?"

Baudin başını iki yana salladı. "Gitmek istemeyen birini alıp götüremem." Bu sözler yeterliymiş ve konuya dair söyleyecek başka bir şeyi yokmuş gibi omuz silkti.

"Demek Kıskaçlar yok olmadılar," dedi Heboric. "Öyleyse size kim komuta ediyor?"

"Hiç kimse," yanıtını verdi Baudin. "Ben örgütün içine büyüdüm. Geriye orada burada zaman öldüren bir avuç üye kaldı. Onlar da ya iyice yaşlandılar ya da bunayıp gittiler. İlk doğan birkaç oğul... sırrı miras olarak devraldı. Dansçı ölmedi. Kellanved'le beraber erdi – babam bunu Malaz Şehri'deki Gölge Ay gecesinde kendi gözleriyle görmüş."

Kulp dudak bükse de Heboric yavaşça kafa salladı.

"Varsayımlarım doğruymuş," dedi eski rahip. "Hem de Laseen'e göre fazla doğru. O da gerçeği biliyor veya tahmin ediyor, değil mi?"

Baudin omuz silkti. "Bir dahaki sohbetimizde kendisine sorarım."

"Bir korumaya olan ihtiyacım sona erdi," dedi Felisin. "Yıkıl karşımdan, Baudin. Ablamın tasalarını Hood'un kapısına götür."

"Evlat—"

"Kapa çeneni, Heboric. Seni geberteceğim, Baudin. Elime geçen her fırsatta bunu deneyeceğim. Kendi canını kurtarmak için beni öldürmen gerekecek. Çek git. Derhal."

Koca adam onu yine şaşırttı. Diğerlerinden medet ummayıp öylece arkasına döndü ve az önce ilerledikleri güzergâha dik başka bir tane izleyerek oradan uzaklaştı.

İşte bu kadar. Gidiyor. Tek kelime bile etmeden hayatımdan çıkıyor. Felisin kalbindeki burkulmaya şaşırarak haydudun arkasından uzun uzun baktı.

"Kahretsin, Felisin," diye hırıldadı eski rahip. "Bizim ona onun bize olandan daha çok ihtiyacımız var."

Kulp söz aldı. "İçimden seni de yanımda sürükleyerek ona katılmak geliyor, Heboric. Bu aşağılık cadalozu kendi başına bırakalım gitsin. Hood onu en iyi dileklerimle alabilir."

"Durduğunuz kabahat," diye meydan okudu Felisin.

Büyücü ona aldırış etmedi. "Senin kıçını kurtarma sorumluluğunu üstlendim, Heboric ve bunu benden Duiker istediği için o sorumluluğa bağlı kalacağım. Karar senin."

Yaşlı adam kollarını gövdesine doladı. "Felisin'e hayatımı borçluyum."

"Bunu unuttun sanıyordum," dedi genç kız küçümseyici bir dille.

Heboric başını iki yana salladı.

Kulp iç geçirdi. "Pekâlâ. Her halükârda Baudin'in bizsiz daha rahat edeceğinden şüpheleniyorum. İyisi mi ben erimeden yola koyulalım. Hem belki Dansçı'nın hâlâ yaşadığına dair yorumunu bana izah edersin, ha, Heboric? Bak bu çok ilginç bir fikir..."

Felisin yürürken onları duymazdan geldi. *Bu hiçbir şeyi değiş-*

tirmez, ablacığım. Kıymetli ajanın sevgilimi, Kafatas'ta beni umursayan yegâne insanı öldürdü. Baudin'in gözünde bir görevden ibarettim. Daha da beteri o beceriksiz, sakar, kalın kafalı bir budala. Babasının gizli amblemini hâlâ üstünde taşıyor – ne kadar acınası! Seni bulacağım, Tavore. Kan nehrimin içinde bir yerde seni bulacağım. Sana söz veriyorum ki—

"—efsunculuk."

Kelime kızı kendine getirdi. Dönüp Kulp'a baktı. Adımlarını hızlandırmış olan büyücünün yüzü solgundu.

"Ne dedin?" diye sordu Felisin.

"Arkamızdaki fırtınanın doğal olmadığını söyledim."

Kız arkasına baktı. Koyu bir kum duvarı vadiyi boylu boyunca kesmişti – daha önceden Baudin'le beraber ayrıldığı tepeler gözden kaybolmuştu. Duvar dev bir dalga gibi üzerlerine geliyordu.

"Sanırım koşma zamanı," dedi yanındaki Heboric soluk soluğa. "Eğer karşı tepelere ulaşabilirsek—"

"Nerede olduğumuzu biliyorum!" diye bağırdı Kulp. "Raraku! O şey Hortum!"

İleride, iki yüz adım kadar uzakta tepelerin engebeli, taşlık yamaçları yükseliyordu. Her bir hörgücün arasında kocaman kaburgaların arasındaki çöküntüleri andıran derin derbentler bulunuyordu.

Üçü hedeflerine zamanında yetişemeyeceklerini bile bile koştu. Onlara arkadan çarpan rüzgâr, aklını kaçırmış bir şey gibi uluyordu. Hemen sonra kumlar onları yuttu.

"İşin aslı, Sha'ik'in cesedini aramaya çıkmıştık."

Kemancı, karşısında oturan Trell'e kaşlarını çattı. "Cesedini mi? Sha'ik öldü mü? Nasıl? Ne zaman?" *Bu senin başının altından mı çıktı, Kalam? Öyle bir şeye dünyada inanmam.*

"Iskaral Pust, kadının Ehrlitan'dan gelen bir Al Kılıç kıtası tarafından katledildiğini iddia ediyor. Deste ona öyle fısıldamış."

"Ejderhalar Destesi'nin bu kadar açık bilgi verebileceğini sanmazdım."

"Bildiğim kadarıyla vermez de."

Gölge rahibinin en sık uğradığı yerlerin en az iki kat altında-

ki bir defin odasına yerleştirilmiş taş banklarda oturuyorlardı. Banklar eskiden boyalı fayanslarla kaplı zımparalanmamış bir duvara dayalıydı ve alttaki kireçtaşında bulunan girintiler onların aslında bank değil, ölüleri taşıma amaçlı kaideler olduklarını gösteriyordu.

Bacağını esneten Kemancı aşağıya uzandı ve kaynamış kemiklerin etrafındaki şişliği geçmemiş eti parmak eklemleriyle yoğurdu. *İksirler, merhemler... zorla şifa hâlâ can yakıyor.* Duyguları olumsuzdu – Gölge Baş Rahibi bahane üstüne bahane uydurarak gidişlerini geciktirdiği için günlerden beri de öyleydi. O bahanelerin en sonuncusu daha fazla erzaka ihtiyaç duyacaklarıydı. Iskaral Pust ne gariptir ki lağımcıya mangalarının büyücüsü Tez Ben'i hatırlatıyordu. Sonu gelmez bir plan içinde plan silsilesi. Kemancı onları şeytani bir düzenle fıkır fıkır kaynayan esas taslaklarına kadar teker teker sıyırıp atmanın hayalini kuruyordu. *Herifin bütün varlığının bir şu-şöyleyse-bu-böyle varsayımları dizisinden ibaret olması hayli mümkün. Hood biliyor ya, belki aynı şey hepimiz için geçerli!*

Baş Rahip, lağımcının başını döndürüyordu. *Hem de Tez Ben ve Togg'un belası şu Tremorlor kadar. Malaz Şehri'ndeki Ölühane gibi bir Azath Hanesi. İyi ama onlar tam olarak ne? Bilen birileri var mı? Tek bir kişi bile?* Bu konuda söylentilerden ve muğlak ikazlardan başka bir şey yoktu – üstelik onlar da topu topu bir elin parmakları kadardı. Çoğu kimse o tür Haneleri görmezden gelmek için elinden geleni yapardı – Malaz Şehri sakinleri âdeta kasıtlı denebilecek bir cehalet beslerlerdi. *"Sadece terk edilmiş bir konut," deyip geçerler. "Belki bahçesindeki birkaç öcü hariç özel bir tarafı yok." Fakat bazıları bunu gözlerinde ürkek bir bakışla yapar.*

Tremorlor, bir Azath Hanesi. *Aklı başında insanlar gidip öyle yerleri aramazlar.*

"Aklını kurcalayan bir şey mi var, asker?" diye usulca sordu Mappo Rant. "Dessembrae tapınağının duvarlarını doldurmaya yetecek bir ifade kafilesinin suratından geçişini seyrediyorum da."

Dessembrae. Dassem Tarikatı.

"Görünüşe bakılırsa az önce kulaklarının hoş karşılamadığı bir şey söyledim," diye devam etti Mappo.

"İnsan nihayetinde hiçbir anının hoş karşılanmadığı bir noktaya ulaşıyor," dedi Kemancı dişlerini sıkarak. "Sanırım ben de o noktaya ulaştım, Trell. Kendimi yaşlı ve bitik hissediyorum. Pust'un aklında bir şey var – muhtemelen kısa zaman içinde sonumuzu getirecek muazzam bir entrikanın bir parçasıyız. Bir zamanlar öyle şeylerin az çok ayırdına varırdım. Tabiri caizse bela kokusu alabilen bir burnum vardı. Ama bu sefer düğümü çözemiyorum. Herif bana feleğimi şaşırttı, bu kadar basit."

"Sanırım durumun Apsalar'la bir ilgisi var," dedi Mappo bir süre sonra.

"Evet. Ve bu beni endişelendiriyor. Hem de çok. Kızcağız daha fazla üzülmeyi hak etmiyor."

"Icarium bu sorunun takipçisi," dedi Trell, çatlak ve aşınmış parke taşlarına kısılı gözlerle bakarak. Fenerin gazyağı azaldıkça odanın karanlığı derinleşiyordu. "İtiraf etmeliyim ki Baş Rahip kızı tam da ona göreymiş gibi görünen bir role zorlamaya mı niyetli merak ediyordum."

"Bir rol mü? Ne gibi?"

"Sha'ik'in kehaneti bir tekrar doğumdan bahseder..."

Beti benzi atan Kemancı başını hararetle iki yana salladı. "Hayır. Apsalar öyle bir şey yapmaz. Burası onun memleketi değil. Hortum tanrıçasının onun gözünde hiçbir anlamı yok. Pust ne kadar baskı yaparsa yapsın, Apsalar ona kulak asmaz – bak şuraya yazıyorum." Keyfi kaçan Kemancı ayağa kalktı ve volta atmaya başladı. Ayak sesleri odada hafif yankılar çıkaramaya başladı. "Sha'ik öldüyse öldü. Ne idüğü belirsiz kehanetleri Hood alsın! Kıyamet suya düşecek ve Hortum tekrar toprağa gömülüp bin sene daha yahut bir sonraki Dryjhna yılına kadar uyuyacak."

"Lakin Pust bu ayaklanmaya epey önem veriyormiş gibi görünüyor," dedi Mappo. "Sona ermesine daha çok var – en azından Pust öyle düşünüyor."

"Bu oyunu kaç tanrı ve Ermiş oynuyor, Trell?" Kemancı duraklayıp kadim savaşçıyı süzdü. "Apsalar fiziksel olarak Sha'ik'e benziyor mu?"

Mappo koca omuzlarını silkti. "Hortum Kâhinesi'ni bir defa gördüm – o da uzaktan. Bir Yedi Kent yerlisine göre açık tenliydi. Gözleri karaydı ve pek uzun boylu ya da heybetli değildi. Söy-

lentilere göre gücü gözlerindeymiş. Karanlık ve zalim bir güç." İkinci defa omuz silkti. "Yaşça Apsalar'ınkinden büyüktü. Belki iki katı. Fakat siyah saçları onunkinin aynısıydı. Mesele iman ve beraberindeki kehanetlerse fiziksel detaylar önemsizdir, Kemancı. Belki tekrar doğması gereken tek şey rolün kendisidir."

"Kızcağız Malazan İmparatorluğu'ndan intikam almaya ilgi duymuyor," diye homurdanan lağımcı voltasına devam etti.

"Peki ya bir zamanlar onu sahiplenmiş gölge tanrısı?"

"Çekip gitti," diye tersledi lağımcı. "Geriye anılarından başka bir şey kalmadı. Neyse ki onlar da tek tük."

"Lakin kız her gün daha fazlasını keşfediyor. Doğru mu?"

Kemancı konuşmadı. Crokus orada olsaydı duvarlar öfkesiyle çınlardı – Apsalar söz konusu olduğunda delikanlı çok çabuk öfkeleniyordu. Crokus gençti ve tabiatı gereği zalim biri değildi. Kemancı buna rağmen Baş Rahip'in Apsalar'ı kullanmaya çalışacağı ihtimalinin bile onu hiç düşünmeden Iskalar Pust'u öldürmeye iteceğinden adı gibi emindi. *Öyle bir girişim de muhtemelen intihar olur*. Bir rahibe kendi batakhanesinde meydan okumak asla akıllıca bir davranış değildi.

Genç kadının anılarını hatırlamakta olduğu doğruydu. Ayrıca o anılar kızı Kemancı'nın beklediği –veya umduğu– kadar dehşete düşürmüyordu. Rahatsız edici bir belirti daha. Mappo'ya Apsalar'ın öyle bir rolü reddedeceğini söylemesine rağmen Kemancı bundan o kadar emin olmadığını –en azından kendi kendine– itiraf etmeye mecburdu.

Apsalar anılarla beraber kaybettiği gücü de hatırlıyordu. *Hem gerçeklerle yüzleşelim; gerek bu dünyada gerekse diğerlerinde güç vaadine sırt çevirecek çok az kişi var*. Iskaral Pust bunu bilirdi ve yapacağı bir teklifi o bilgi doğrultusunda şekillendirirdi. *Bu rolü üstlenirsen, evlat, koca bir imparatorluğu devirebilirsin...*

"Tabii," diyen Mappo sırtını duvara yaslayıp iç geçirdi, "tümüyle yanlış bir..." Kaşlarını çatarak tekrardan yavaşça öne eğildi. "...yol izliyor olabiliriz."

Kemancı ona çevrili gözlerini kıstı. "Ne demek istiyorsun?"

"Eller Yolu. Tektutanların ve D'iverlerin kavuşumu – Pust o olaya müdahil."

"Açıkla."

Mappo küt uçlu parmaklarından biriyle altlarındaki fayansları işaret etti. "Bu tapınağın en alt katında bir oda var. Zemindeki döşeme taşları bir dizi oymaya sahip ve bir Ejderhalar Destesi gibi bir şeyler anlatıyor. Daha önce ne Icarium ne de ben bir benzerini gördük. Sahiden de bir Deste'yse onun bir Ata versiyonu. Haneler değil, Yuvalar içeriyor. Kuvvetler daha elemental, daha saf ve ilkel."

"Bunun şekildeğiştirmeyle ne ilgisi var?"

"Geçmişi küflü bir kitap gibi düşünebilirsin. Başlangıca yaklaştıkça sayfalar daha yırtık pırtık bir hâl alırlar. Kelimenin tam anlamıyla ellerinde ufalanırlar ve geriye bir avuç sözcükten başka bir şey kalmaz – üstelik bunların çoğu anlamadığın bir dildedir." Mappo uzunca bir süre gözlerini yumdu, sonra başını kaldırıp sözlerini sürdürdü. "O dağınık sözcüklerin arasında bir yerde şekildeğiştirenlerin yaradılışı anlatılıyor – adlarına Tektutan ve D'iverler dediğimiz güçler işte o kadar eskidir, Kemancı. Ata zamanlarında bile eskiydiler. Hiçbir canlı türü şekildeğiştirmenin kendine özgü olduğunu iddia edemez ve onlara dört Kurucu Irk da dahildir: Jaghutlar, Forkrul Assailler, Imasslar ve K'Chain Che'Malleler.

"Hiçbir şekildeğiştiren bir diğerine katlanamaz – yani normal şartlar altında. İstisnalar yok değil ama o istisnalara şimdi değinmesem de olur. Lakin hepsinde de hayvani hummanın kendisi kadar iliklerine işlemiş bir açlık var. *Egemenlik* hevesi. Diğer bütün şekildeğiştirenlere hükmetmek, hepsi de senin arzularının kölesi olmuş öyle yaratıklardan bir ordu kurmak isterler. O ordudan da bir imparatorluk. Diğer hiçbirine benzemeyecek kadar vahşi bir imparatorluk."

Kemancı homurdandı. "Tektutanlardan ve D'iverlerden doğacak bir imparatorluğun diğerlerinden tabiatı gereği daha kötü –daha şeytani– olacağını mı ima ediyorsun? Beni şaşırtıyorsun, Trell. Senin de iyi bildiğin gibi, rezillik tıpkı bir kanser gibi bütün teşkilatlara yayılır – insan kökenli olsun veya olmasın. Ve o rezillik gitgide daha da büyür. Geçit verdiğin her kötülük zamanla sıradanlaşır. Asıl sorun o kötülüklere alışmanın onları söküp atmaktan daha kolay olmasıdır."

Mappo'nun cevaben ettiği tebessüm kederliydi. "Doğru söylü-

yorsun, Kemancı. Vahşilik derken bir kargaşa atmosferini kastetmiştim. Fakat korkunun düzende de bir o kadar palazlandığını itiraf ediyorum." Omuzlarını üçüncü kez yuvarladı ve sırtındaki tutulmayı geçirmek için daha dik oturdu. "Şekildeğiştirenler o tür bir Ermişlik'e ulaşmalarını sağlayacak bir kapının vaadiyle toplanıyorlar. Tektutanların ve D'iverlerin bir tanrısı olma peşindeler – hiçbir şekildeğiştiren bundan daha azının peşinden koşmuyor ve amaçlarına ulaşmak için her engele göğüs germeye hazırlar. Kemancı, biz kapının aşağıda yer aldığını ve Iskaral Pust'un şekildeğiştirenler o kapıyı bulamasınlar diye gücü dahilindeki her şeyi –çöle sahte patikalar çizmeyi ve hepsi de kapının bulunduğu yere çıkan el izlerini taklit etmeyi bile– yapacağı fikrindeyiz."

"Peki Pust'un sana ve Icarium'a da biçtiği bir rol var mı?"

"Muhtemelen," diye kabullendi Mappo. Yüzü ansızın asıldı. "Bizden haberdar olduğuna inanıyorum – daha doğrusu Icarium'dan. Evet, haberi var..."

O da ne demek? diye sorası geldi Kemancı'nın ama Trell'in bunu kendi isteğiyle açıklamayacağını fark etti. Icarium yaygın olarak değilse bile tanınan bir addı. Yıkım, dehşet verici cinayetler, hatta soykırım dedikodularının kapkara bir dümen suyu gibi peşinden ayrılmadığı Jaghut soyundan bir gezgin. Lağımcı bezgince iç geçirdi. Tanımakta olduğu Icarium o dedikoduları gülünç gösteriyordu. Jhag cömert ve müşfikti. Üstünde hâlâ dehşet izleri taşıyorsa o dehşetler kadim olmalıydı – sonuçta gençlik yılları bir taşkınlık zamanıydı. Bu Icarium gücün kan nehrine kapılmayacak kadar bilge ve yıpranmıştı. Pust bu ikisinin neyi salmasını umuyordu ki?

"Belki," dedi Kemancı, "Icarium ve sen Pust'un son savunma hattısınızdır. Yani Yol buraya kavuşursa." *Evet, şekildeğiştirenlerin kapıya ulaşmalarını engellemek iyi bir şey ama öyle bir çaba ölümcül –hatta görünüşe göre daha bile beter– sonuçlar doğurabilir.*

"Mümkündür," diye karamsarca itiraf etti Mappo.

"Eh, ne zaman isterseniz çekip gidebilirsiniz."

Trell başını kaldırıp buruk bir tebessüm etti. "Korkarım Icarium kendi arayışında. Dolayısıyla kalacağız."

Kemancı'nın gözleri kısıldı. "Siz ikiniz kapının kullanılma-

sını engelleme derdindesiniz, değil mi? Iskaral Pust'un bildiği ve güvendiği şey bu, öyle değil mi? Sizin vazife anlayışınızı ve onurunuzu size karşı kullanıyor."

"Güçlü bir taktik. Ve tesiri düşünüldüğünde o taktiğe pekâlâ yeniden başvurabilir – siz üçünüze karşı da."

Kemancı kaşlarını çattı. "Benim o kadar sadık olduğum bir şey bulmakta zorlanacaktır. Askerlik vazife ve onur gibi şeylere dayanmasına rağmen her ikisini de Hood söz konusu olduğunda ayaklar altına alınabilir. Crokus'a gelince; onun sadakati sadece Apsalar'a karşı. Apsalar'ın sadakatiyse..." Sözünün devamını getirmedi.

"Evet." Mappo uzanıp bir elini lağımcının omzuna koydu. "Artık sıkıntının kaynağını görebiliyorum, Kemancı. Ve hâlinden anlıyorum."

"Tremorlor'a kadar bize eşlik edeceğinizi söylüyorsun."

"Edeceğiz de. Yolculuk zorlu geçecek. Icarium size kılavuzluk etmeye karar verdi."

"Demek ki öyle bir yer gerçekten var."

"Kesinlikle olduğunu umuyorum."

"Sanırım ötekilerin yanına dönme vaktimiz geldi."

"Peki düşüncelerimizi onlarla paylaşacak mıyız?"

"Hood aşkına, hayır!"

Kafa sallayan Trell banka tutunarak ayağa kalktı.

Kemancı usladı.

"Ne var?" diye sordu Mappo.

"Fener sönmüş. Bir süredir yanmıyor. Karanlıktayız, Trell."

Tapınak, Kemancı'nın zihnine baskı yapıyordu. Aşağı katlardaki güdük ve siklopik* duvarlar tepelerine yığılı taşların ağırlığı altında ezilircesine içeri doğru eğik duruyordu. Kimi yerlerde tavan armuzlarından aşağıya su gibi toz akarak parke taşlarında piramitler oluşturuyordu. Lağımcı onları diğerlerinin yanına geri götürecek olan sarmal merdivene doğru Mappo'nun peşi sıra topallıyordu.

Yol boyunca yarım düzine bhok'aral onları takip ediyor, hay-

* Orj. *Cyclopean*: Farklı ebatlarda koca koca taşların harç kullanılmadan bir araya getirilmesi esasına dayanan çok eski bir duvarcılık tarzı. –çn

vanların her biri etrafta seğirtirken elinde tuttuğu yapraklı bir dalla taşları süpürüyordu. Yaratıklar yuvarlak, buruşuk ve siyah yüzlerindeki yoğun konsantrasyona kadar Iskaral Pust'u ve onun örümcek takıntısını kusursuzca taklit ediyorlar, bu hâlleriyle lağımcıyı keyiflendirmekten çok huzurunu kaçırıyorlardı.

Mappo yaratıkların Baş Rahip'e taptıklarını açıklamıştı. Bir köpeğin efendisine taptığı gibi değil de kulların tanrılarına taptıkları gibi. Bhok'aralların beceriksizce ritüelleri adaklarla, muğlak sembollerle ve yarım yamalak ikonlarla doluydu. Ayrıca o ritüellerin pek çoğu vücut atıkları içerir gibi görünüyordu. *Herhalde kutsal kitaplar üretemediğinde elindekilerle yetinmen gerekiyor.* Yaratıklar, Iskaral Pust'un dikkatini dağıtıyorlardı. Onlara verip veriştiren yaşlı adam yanında taş dolu bir torba taşıyor, yakaladığı geçen her fırsatta onları taş yağmuruna tutuyordu.

Kanatlı yaratıklar o tanrının müjdesi cisimleri topluyorlar ve belli ki onlara hürmet ediyorlardı – Baş Rahip bu sabah uyandığında çuvalın yeniden doldurulmuş olduğunu görmüştü. Bu keşif üzerine de ağzından tükürükler saçarak bir öfke nöbeti geçirmişti.

Yolda bir meşale zulasına takılan Mappo yere kapaklanmaktan son anda kurtuldu. Karanlık, gölgelerin düşmanıydı. Pust tanrısının hizmetkârlarından refakatçiler olarak yararlanılmasını teşvik etmek istiyordu. İki adam meşalelerin asıl amacını bile bile birer tane yaktı. Mappo onların yardımı olmadan yeteri kadar görebilse de Kemancı bir eliyle Trell'in göğüs koşumuna tutunarak el yordamıyla ilerlemek zorundaydı.

Merdivene ulaştıklarında durakladılar. Koridorun bir düzine adım aşağısında kalan bhok'arallar müphem fakat kıyasıya bir tartışmayla kendi aralarında cıvıldıyorlardı.

"Icarium kısa bir süre önce buradan geçmiş," dedi Mappo.

"Duyularını efsunla mı keskinleştiriyorsun?" diye sordu Kemancı.

"Pek sayılmaz. Daha ziyade asırların yoldaşlığıyla."

"Herhalde seni ona bağlayan şeyi kastediyorsun."

Trell homurdandı. "Aramızda bir değil, bin zincir var, asker."

"Yani dostluğunuz bir yük mü?"

"Bazı yükler isteyerek omuzlanır."

Kemancı birkaç nefes sessiz kaldı. "Icarium'un zamana kafayı taktığı söylenir. Bu doğru mu?"

"Evet."

"Onu ölçmek için dünyanın dört bir yanında acayip yapılar inşa edermiş."

"Evet, zamansal haritalar."

"Hedefine yaklaştığını hissediyor, öyle değil mi? Aradığı cevabı bulmak üzere – yani senin gizlemek için elinden geleni yapacağın cevabı. Andın bu mu, Mappo? Jhag'ı bihaber bırakmak mı?"

"Evet, geçmişten bihaber. Kendi geçmişinden."

"Bunun düşüncesi bile beni korkutuyor, Mappo. Geçmiş yoksa gelişme de olmaz."

"Evet."

Lağımcı yeniden sessiz kaldı. Söylemeye cüret edebileceği şeyler tükenmişti. *Bu dev savaşçıda öyle bir ıstırap, öyle bir keder var ki. Icarium hiç meraka kapılmadı mı? Bu asırlık ortaklığı hiç sorgulamadı mı? Hem Jhag için dostluk ne ki? Anılar olmadan o bir illüzyon, sadece ve sadece inanca dayanan bir mutabakattır. Icarium'un cömertliği nasıl olur da öyle bir şeyden doğar?*

Yolculuklarına devam ederek içbükey taş basamakları tırmandılar. Kemancı'ya hararetli bir fısıldaşma gibi gelen bir sesin noktaladığı kısa bir duraksamanın ardından bhok'arallar da susup bir kez daha ikilinin peşine takıldılar.

Ana kata çıkan Mappo ile Kemancı'yı mihrap odasında bas bas bağıran birinin koridordaki yankıları karşıladı. Lağımcı surat ekşitti. "Bu Crokus olsa gerek."

"Sanırım dua etmiyor."

Darulu genç hırsızı sabrının sınırına dayanmış hâlde buldular. Delikanlı, cüppesinin önünden tuttuğu Iskaral Pust'u tozlu mihrap taşının arkasındaki duvara dayamıştı. Pust'un döşeme taşlarından otuz santim yüksekte sallanan ayakları dermansızca çırpınıyordu. Bir tarafta kollarını göğsünde kavuşturan Apsalar duruyor, genç kadın sahneyi ifadesiz bir yüzle seyrediyordu.

Kemancı gelip bir elini delikanlının omzuna koydu. "Onu boğuyorsun, Crokus."

"Az bile yapıyorum, Kemancı!"

"Buna karşı çıkacak değilim ama eğer fark etmediysen gölgeler toplanıyor."

"Haklı," dedi Apsalar. "Dediğim gibi, Crokus. Hood'un Kapısı'ndan birkaç saniye uzaklıktasın."

Darulu tereddüt etti, ardından hırlayarak Pust'u bıraktı. Baş Rahip duvardan aşağı kaydı ve soluk soluğa yere yığıldı. Az sonra doğruldu ve cüppesine çekidüzen vermeye koyuldu. Konuşurken sesi boğuk çıkıyordu. "Aceleci genç! Tulla Teyze'nin bahçesinde badi badi gezinirken yaptığım melodramatik tafralar aklıma geldi. Örmeye saatler harcadığım hasır şapkaları geri çevirdiklerinde tavuklara zulmederdim. Tasarladığım detaylı plileri beğenmekten acizdiler. Onlara ne çok gücenirdim." Başını yan yatırıp Crokus'a sırıttı. "Yeni ve gelişmiş hasır şapkam arkadaşına öyle çok yakışacak ki."

Kemancı ileri atılan delikanlının önüne geçip onunla boğuştu. Mappo'nun da yardımıyla Crokus'u geri çekerken Baş Rahip kıkırdayarak geri kaçtı.

Kıkırdamaların bir öksürük krizine dönüşmesiyle Pust ansızın kör olmuşçasına sağa sola yalpaladı. İleri uzattığı eli bir duvarı buldu ve oraya sarhoş gibi yaslandı. Krizin son bir öksürükle geçmesinin ardından gözlerini silip başını kaldırdı.

Crokus hırıldadı. "Bu herif Apsalar'ı—"

"Biliyoruz," dedi Kemancı. "O kadarını tahmin ettik, delikanlı. Fakat sonuçta karar Apsalar'ın, öyle değil mi?"

Mappo lağımcıya şaşkın bir bakış attı. Kemancı omuz silkti. *Geç de olsa akıllandım.*

"Bir defasında bir Ermiş tarafından kullanıldım," dedi genç kadın. "Bir daha kendi rızamla kullanılacak değilim."

"Kullanılmayacaksın ki," diye tısladı Iskaral Pust, tuhaf bir dansa başlayarak. "Liderlik edeceksin! Hükmedeceksin! İsteklerini yerine getirteceksin! Şartları belirleyeceksin! Canın ne zaman isterse huysuzlanacak, her kaprisini dayatacak, şımarık bir çocuk gibi davranıp karşılığında da tapılacaksın!" Ansızın duraksayarak başını eğdi ve bir fısıltıyla konuştu. "Baştan çıkarıcı yem diye buna denir! Sınırsız ayrıcalıklar çerçevesinde uygulanan bir öz inceleme! Tereddüt ediyor, aklına yatıyor – gözlerinden okunuyor!"

"Aklıma falan yatmıyor," dedi Apsalar soğukkanlılıkla.

"Yatıyor! Kızda her düşüncemi sezinleyen bir idrak kabiliyeti var – sanki onları duyuyor! Urgan'ın gölgesi hâlâ içinde. Aradaki bağ inkâr edilemez! Tanrılar aşkına, ne kadar da akıllıyım!"

Apsalar bezgin bir homurtuyla odayı terk etti.

Iskaral Pust onun peşinden seğirtti.

Kemancı takip girişiminde bulunan Darulu'yu zaptetti. "Apsalar onunla başa çıkabilir, Crokus," dedi. "Sen bile bunu apaçık görebiliyor olmalısın."

"Burada hayal edebileceğinden daha fazla gizem var," dedi Mappo, Baş Rahip'in arkasından kaşlarını çatarak.

Koridordan konuşma sesleri geldi, sonra Icarium girişte belirdi. Geyik derisinden harmaniyesini giymiş olan Jhag'ın koyu yeşil teninde çöl tozu vardı. Mappo'nun gözlerindeki soruya cevaben omuz silkti. "Tapınaktan ayrıldı – onu fırtınanın kenarına kadar takip ettim."

"Kimden bahsediyorsun?" diye sordu Kemancı.

"Uşak'tan," yanıtını veren Mappo'nun kaşları daha da çatıldı. Crokus'a göz attı. "Onun Apsalar'ın babası olduğu kanaatindeyiz."

Delikanlının gözleri kocaman açıldı. "Tek kollu mu?"

"Hayır," diye cevapladı Icarium. "Lakin Iskaral Pust'un uşağı bir balıkçı. Hatta teknesi bu tapınağın aşağılarındaki bir odada duruyor. Üstüne üstlük Malazanca konuşuyor."

"Apsalar'ın babası Li Heng kuşatmasında bir kolunu kaybetmiş," dedi Crokus, başını sağa sola sallayarak. "Duvarları tutan asiler arasındaymış ve İmparatorluk Ordusu şehri geri alırken kolu yanmış."

"Bir tanrı müdahale ettiğinde..." dedi Mappo, ardından omuz silkti. "Uşak'ın kollarından biri... genç görünüyor. En azından diğerinden daha genç, Crokus. Sizi buraya getirdiğimizde ortadan kayboldu. Iskaral Pust onu sizden sakladı. Niye?"

Icarium söz aldı. "Sahiplenmeyi ayarlayan Gölgetaht değil miydi? Kotilyon kızı kontrolü altına aldığında Gölgetaht da pekâlâ babasını almış olabilir. Sebepler hakkında tahmin yürütmenin pek bir anlamı yok – Gölge Âlemin Efendisi meçhullüğüyle ünlüdür. Mamafih böyle bir olasılık bana mantıklı geliyor."

Crokus'un beti benzi atmıştı. Bakışları boş kapı aralığına çevrildi. "Koz," diye fısıldadı.

Kemancı, delikanlının ne kastettiğini hemen anladı. Icarium'a doğru döndü. "Uşak'ın izinin Hortum fırtınasına gittiğini söyledin. Sha'ik'in yeniden doğmasının beklendiği belirli bir yer var mı?"

"Baş Rahip, ölüsünün Al Kılıçlar elinde can verdiği yerden götürülmediğini iddia ediyor."

"Fırtınanın içinde mi?"

Jhag kafa salladı.

"Herif aynı şeyi şimdi de Apsalar'a söylüyor," diye hırıldayan Crokus yumruklarını öyle bir sıktı ki parmak eklemleri bembeyaz kesildi. "'Yeniden doğacaksın ve babana tekrar kavuşacaksın.'"

"'Alınan bir cana karşılık verilen bir can,'" diye mırıldandı Mappo ve lağımcıyı süzdü. "Bir takibe atılabilecek kadar iyileştin mi?"

Kemancı kafa salladı. "At binebilir, yürüyebilirim. İş oraya varırsa yerlerde bile sürünürüm."

"Öyleyse ayrılış hazırlıklarımıza hemen başlıyorum."

Teçhizatların ve seyahat çantalarının yığılı olduğu küçük depoda çömelen Mappo'nun eli kendi çuvalının içindeydi. Trell döşeklerin tulumlarının ve branda çadırın arasını eşelerken aradığı şeyi en sonunda buldu. Hayvan postuna sarılı sert cismi çekip aldı ve mumlanmış alageyik postunu sıyırarak önkolunun bir buçuk karu uzunluğunda yekpare bir uzun-kemiği açığa çıkardı. Altın sarısına çalan gövde yıllar tarafından cilalanmıştı. Sapın etrafına sarılı deri kayış her iki el için yeterliydi. Distal uç benzer şekilde cilalanmış çiviye benzer dişlerle çevriliydi. Her biri Trell'in başparmağı iriliğindeki dişler demir bir halkaya takılıydı.

Mappo'nun burun deliklerine belli belirsiz bir adaçayı kokusu çalındı. Silahtaki efsun hâlâ güçlüydü. Yedi Trell cadısının çabaları zamanla silinip gidecek türden bir şey değildi. Uzunkemik bir dağ akarsuyunun içinde bulunmuştu. Bol mineralli su onu demir kadar sertleştirip bir o kadar ağırlaştırmıştı. Yabancı, bilinmeyen hayvana ait iskeletin diğer parçaları da ortaya çıka-

rılmıştı ama onlar her biri güç yüklenen saygın eşyalar olarak Klan'da kalmıştı.

Mappo tüm parçaları hep beraber sadece bir kez görmüştü. İskelet bir ova ayısının iki misli cüssede bir hayvanı işaret ediyordu. Üst ve alt çenesinin her ikisinde de kabaca iç içe geçmiş diş sıraları uzanıyordu. Mappo'nun o an elinde tuttuğu uylukkemiği bir kuşunkini andırsa da hayret verecek kadar büyük ve etrafını sardığı boş gövdeden iki kat daha kalındı. Gövde boyunca bir zamanlar devasa kasların bağlı olması gereken çıkıntılar vardı.

Silahın yükü altında Mappo'nun elleri titriyordu.

Icarium arkasında konuştu. "Onu şimdiye dek bir kez bile kullandığını hatırlamıyorum, dostum."

Henüz Jhag'a doğru dönmek istemeyen Mappo gözlerini kapadı. "Hayır, kullanmadım." *Hatırlamıyorsun.*

"O yırtık pırtık çuvala," diye sözlerini sürdürdü Icarium, "bu kadar çok şey sığdırabilmen beni devamlı hayrete düşürüyor."

Klan cadılarının bir diğer hilesi – uçkurların ötesindeki küçük, müstakil bir kovan. Asla bu kadar uzun sürmemesi gerekirdi. Bir, bilemedin iki ay dayanacağını söylemişlerdi. Asırlar değil. Trell'in bakışları yeniden elindeki silaha çevrildi. *Bu kemiklerde daha en başında bir güç vardı – cadılar yalnızca bazı pekiştirmeler, parçaların bir arada kalmasını falan sağlayacak bağlama büyüleri yaptılar. Belki kemik bir şekilde çuvaldaki kovanı besliyordur... veya aynı şeyi kendi öfke nöbetlerimde içeri tıktığım bir avuç sinir bozucu kişi yapıyordur. Acaba nereye gittiler...* İç geçirip silahı çuvala geri koydu ve uçkuru sıkıca büzdü. Sonra doğruldu ve arkasına dönüp Icarium'a gülümsedi.

Jhag da kendi silahlarını toplamıştı. "Görünüşe bakılırsa Tremorlor'u bulma yolculuğumuzun biraz daha beklemesi gerekecek," dedi omuz silkerek. "Apsalar babasının peşinden gitti."

"Ve böylece Sha'ik'in ölüsünün beklediği yere götürülecek."

"Biz de onun peşine düşeceğiz," dedi Icarium. "Belki Iskaral Pust'un tekerine çomak sokabiliriz."

"Anlaşılan sadece Pust'un değil, tüm bunları daha en başında şekillendirmiş olabilecek Hortum tanrıçanınkine de."

Jhag kaşlarını çattı.

Mappo tekrar iç geçirdi. "Bir düşün, dostum. Sha'ik neredeyse

doğar doğmaz Kıyamet Kâhinesi ilan edildi. Kırk yıl veya daha uzun bir zaman boyunca Raraku'da bu seneye hazırlandı. Raraku misafirperver bir yer değildir ve kırk yıl bir seçilmişi bile yıpratır. Belki Kâhine'nin aşması gereken tek zorluk hazırlık aşamasıydı. Sonuçta her savaş taze kan gerektirir."

"İyi ama askerin dediğine göre Kotilyon o kızı Anomander Rake'in tehdidi üzerine serbest bırakmadı mı? Sahiplenmenin çok daha uzun sürmesi, kızı İmparatoriçe'ye gitgide yaklaştırması planlanmıştı..."

"Herkes öyle farz ediyor," dedi Mappo. "Iskaral Pust bir Gölge Baş Rahibi. Bence o ne kadar kurnaz olursa olsun Gölgetaht ile Kotilyon daha kurnazlar. Hem de açık ara. Gerçekten sahiplenilmiş bir Apsalar, Laseen'e asla yaklaşamazdı – Pençeler vaziyeti hemencecik anlarlardı. Muavin'e ve onun Otataral kılıcına değinmiyorum bile. Fakat serbest kalmış bir Apsalar... Eh. Hem Kotilyon onu sıradan bir balıkçı kızı olmaktan çıkardı, öyle değil mi?"

"Dalavere içinde dalavere. Bunu Kemancı'yla konuştun mu?"

Mappo başını iki yana salladı. "Yanılıyor olabilirim. Belki de Gölgenin Hükümdarları burada bir fırsat, kavuşumdan istifade etmek için bir yol görmüşlerdir, o kadar – hançerin bilenip hengâmede gizlice içeri sokulması gibi. Apsalar'ın anılarının neden bu kadar hızla... ve bu kadar zahmetsizce geri geldiğini merak ediyordum."

"Peki bizim bunda hiçbir rolümüz yok mu?"

"Bak orasını bilmiyorum."

"Apsalar, Sha'ik'e dönüşecek. Sha'ik, Malazan ordularını yenip Yedi Kent'i özgürlüğüne kavuşturacak. İdareyi bizzat eline almak zorunda kalan Laseen bu memleketin azılı vatandaşlarını yeniden fethetmek için bir orduyla beraber çıkagelecek."

"Kotilyon'un yetenekleri ve bilgileriyle donanan Sha'ik gidip Laseen'i öldürecek. Böylece İmparatorluk son bulup––"

"Son bulmak mı?" Icarium'un kaşları kalktı. "Gölge'nin hami tanrılarına sığınacak yeni bir İmparator veya İmparatoriçenin tahta çıkma ihtimali daha yüksek..."

Mappo homurdandı. "Endişe verici bir düşünce."

"Neden?"

Trell kaşlarını çattı. "Ansızın aklımda bir İmparator Iskaral Pust tasavvuru belirdi..." Başını iki yana salladı ve çuvalı kaldırıp bir omzundan geriye attı. "Bence şimdilik bu diyaloğu kendimize saklasak iyi ederiz, dostum."

Icarium kafa salladı. Sonra tereddüde kapıldı. "Bir sorum var, Mappo."

"Evet?"

"Kim olduğumu keşfetmeye her zamankinden daha fazla yaklaştığımı hissediyorum. Tremorlor'un zaman boyutlu olduğu söylenir."

"Evet, öyle söylenir ama bunun ne anlama geldiğini kim bilebilir?"

"Ben cevaplar anlamına geldiği inancındayım. Benim için. Hayatım için."

"Merak ettiğin ne, Icarium?"

"Eğer geçmişimi keşfedersem, Mappo, bu beni nasıl değiştirecek?"

"Bana mı soruyorsun? Neden?"

Mappo'ya gülümserken Icarium'un gözleri yarı yarıya kapalıydı. "Çünkü, dostum, anılarımı içinde taşıyorsun – ve onların hiçbirini açık etmeye hazır değilsin."

Demek iş bu noktaya vardı... gene. "Senin kim olduğun, Icarium, ne bana ne de anılarıma bağlı. Kafamdaki versiyonun hâline gelmek sana ne kazandırır? Sana maceranda eşlik ediyorum, dostum. Eğer hakikat –*senin* hakikatin– bulunabilirse onu bulacaksın."

Icarium bu diyaloğun geçmişten gelen yankılarını anımsadıkça kafa sallıyordu. *Kadimler aşkına, ne olur daha fazlasını anımsamasın.* "Lakin içimden bir ses senin de o gizli hakikatin bir parçası olduğunu söylüyor, Mappo."

Trell'in kalbi buz kesti. *Daha önce hiç bu kadar ileri gitmemişti – yoksa Tremorlor'un yakınlığı o kilitli kapıyı zorluyor mu?* "Öyleyse zamanı gelince bir karar vermen gerekecek."

"Sanırım gerekecek."

Birbirlerini süzdüler. Gözleri karşılarındaki farklılaşmış yansımayı inceledi. O yansımalardan biri masum sorularla dolup taşarken diğeri yıkıcı bilgiler gizlemekteydi. *Aramızda ikimizin de akıl erdiremediği sallantılı bir dostluk olması boşuna değil.*

Icarium uzanıp Mappo'nun omzunu sıvazladı. "Artık ötekilerin yanına dönmeliyiz."

Yarın dibinde beklerlerken lağımcı, Gral beygirinin sırtında oturuyordu. Bhok'aralar tapınak cephesinde seğirtiyorlar, cıyaklayıp bağrışarak katır yüklerini ve muhtelif seyahat malzemelerini alçaltmakla uğraşıyorlardı. Kuyruğunu halata kıstırmış olan biri donanımla beraber yavaş yavaş alçalırken acınası çığlıklar atıyordu. Iskaral Pust kule penceresinden beline kadar sarkarak bahtsız yaratığa taş atıyor, bu taşlar hedeflerini açık ara ıskalıyordu.

Lağımcı, Mappo ile Icarium'u süzüyor, iki kafadar samimi bir rahatlıkla beraber çalışmasına karşın aralarında yeni bir gerilim sezinleyebiliyordu. Kemancı bu gerilimin ikili arasında dile getirilmemiş sözlerden kaynaklandığını düşünüyordu. *Anlaşılan hepimiz birden değişiyoruz.* Devraldığı yedek bineği sırtında zar zor dizginlediği bir sabırsızlıkla kaskatı oturmakta olan Crokus'a göz attı. Kısa bir süre önce delikanlıyı yakın mesafeli bıçak dövüşü talimi yaparken yakalamıştı. Onu daha önce bıçak kullanırken gördüğü birkaç seferde Crokus'un tekniğinin bir tür vahametle lekelendiğini görmüştü. Genç adam yetenekli olmasına rağmen olgunluk eksikliği çekiyor, bıçakların arkasında kendini çok fazla sakınıyordu. Kemancı, delikanlının rutinini gerçekleştirmesini seyrederken bunun değiştiğini fark etmişti. Kesikler almak ölümcül darbeler indirmenin bir parçasıydı. Bıçak dövüşü pis bir işti. Lakin Crokus artık soğuk bir azimle hareket ediyor, lağımcı onun başının çaresine bakmaktan fazlasını yapacağını biliyordu. Ayrıca Darulu hırsız bundan böyle bıçaklarını fırlatmakta acele etmeyecekti – tabii telabasının kolayca erişilebilecek kıvrımları arasında bol bol yedek bulunmadığı sürece. *Bahse girerim artık bulunuyordur.*

Puslu bir aşıboyası rengindeki ikindi sonrası güneşi, Raraku'nun on fersah kadar uzaktaki kalbinde kudurmayı sürdüren Hortum'un havada asılı kalıntılarıyla doluydu. O boğucu örtü, sıcağı daha bile çekilmez hâle getiriyordu.

Mappo kısılı kalmış bhok'aralı serbest bırakırken yaptığı iyiliğe karşılık bileğinden alçakça ısırıldı. Yaratık öfkesini seslendirerek uçurumdan yukarı yarı seğirtip yarı kaçarken bir yandan da öfkesini kustu.

Lağımcı, Trell'e seslendi. "Hadi bakalım, düş önümüze!"

Mappo kafa salladı ve Icarium'la beraber yola koyuldu.

Aralarında bir tek Kemancı arkasına göz attı. Yirmi kadar bhok'aral onlara el sallayarak veda ediyor, Iskaral Pust pencereden aşağı yuvarlanma pahasına en yakındaki yaratıkları süpürgesiyle kulenin taş duvarından düşürmeye çabalıyordu.

Asi Korbolo Dom'un Kıyamet ordusu ovanın güney kenarına buruşuk bir halı gibi yayılmış çimenli tepeleri kaplıyordu. Her bir tepenin doruğunda komuta çadırları ve gerek çeşitli kabilelerin, gerekse kendinden menkul taburların sancakları yükseliyordu. Küçük çadır mahallelerinin ve arabaların arasında muazzam sığır ve at sürüleri geziniyordu.

Kampın piketleri eğri büğrü üç sıra hâlinde çarmıha gerilmiş esirlerin oradan başlıyordu. Her bir kurbanın etrafında çaylak kuşları, rhizanlar ve kepgüveler uçuşuyordu.

Kalam'ın bulunduğu konum ile en dış hattın hemen önündeki toprak setler ve hendek arasında elli adım bile yoktu. Suikastçı sararmış uzun otların arasında yüzükoyun yatıyor, altındaki kavruk topraktan yükselen sıcaklığa toz ve adaçayı kokuları eşlik ediyordu. Vücudunda gezinen böceklerin pıtır pıtır adımları ellerinde ve önkollarında amaçsız güzergâhlar izliyordu. Suikastçı onlara aldırış etmeyerek gözlerini çarmıha gerilmiş kurbanların en yakındakinde tutuyordu.

Gencecik Malazan delikanlının yaşı en fazla on iki ya da on üçtü. Omuzlardan bileklere kadar kepgüvelerle kaplı kolları birer kanada benzemişti. Rhizanlar kazıkların ete kemiğe batırılmış olduğu ellerinde ve ayaklarında kıvır kıvır yumaklar hâlinde toplanıyordu. Oğlanın gözleri ve burnu yoktu – yüzü mahvolmuş bir yaradan ibaretti. Buna rağmen hâlâ yaşıyordu.

Görüntü bronza dökülen asit gibi Kalam'ın yüreğine kazınıyor, can çekişen kendisiymişçesine uzuvları ürperiyordu. *Onu kurtaramam. Onu çabucak öldürerek insaf bile gösteremem. Ne bu delikanlıyı ne de ordunun çevresindeki yüzlerce Malazan'dan herhangi birini. Elimden hiçbir şey gelmez.* Bu bilgi bir deliliğin fısıltısıydı. Suikastçı tek bir şeyden korkar, onun düşüncesi bile içinin dehşetle dolmasına yeterdi: *Çaresizlik.* Fakat esir alınmanın,

işkenceden geçirilmenin çaresizliği değil. Geçmişte her ikisinin de kurbanı olmuştu ve işkencenin herkese –hem de herkese– boyun eğdirebileceğini bilirdi. *Ama bu...* Kalam'ın korktuğu önemsizlikti. Bir etki yaratma, dünyayı kendi bedeninin ötesinde bir değişime zorlama acizliğiydi.

Karşısındaki sahneyi ruhuna dağlayan da işte bu bilgiydi. *Hiçbir şey yapamam. Hiçbir şey.* Gencin boş göz yuvalarına bakarken aradaki elli adımlık mesafe her nefeste kısaldı ve Kalam en sonunda dudaklarını oğlanın güneşte çatlamış alnına değdirebilecekmiş, kulağına yalanlar fısıldayabilecekmiş gibi hissetti. *Ölümün, elindeki tek şey olduğu için vermeyi hâlâ reddettiğin kıymetli canının gerçeği unutulmayacak* – yalan. Delikanlı yapayalnızdı. Solan, yıkılan yaşamıyla yapayalnız. Ve vücudu bir ceset hâlini aldığında, eskiden bir ordunun bulunduğu bir yerin çevresindeki diğerleriyle beraber çürüyüp yere yığıldığında o da unutulacaktı. Bir diğer isimsiz kurban. Akla hayale sığmayacak kadar büyük bir sayıdaki bir rakam.

İmparatorluk fırsat bulursa bunun intikamını alacaktı ve sayılar büyüdükçe büyüyecekti. İmparatorluk tehdidi daima şöyleydi: *Bize ve türümüze verdiğiniz zararı size on misliyle öderiz.* Kalam eğer Laseen'i öldürmeyi becerirse belki bir kriz pozisyonundan hüküm sürmeye yanaşmayacak kadar yürekli birini tahta çıkarmayı da becerirdi. Suikastçı ile Tez Ben'in aklında buna uygun biri vardı. *Tabii her şey yolunda giderse.* Fakat bu insanlar için artık çok geçti.

Tuttuğu nefesi yavaşça verirken bir karınca yuvasının üstünde yattığını ve yuva sakinlerinin ona çekip gitmesini açık seçik söylediklerini daha yeni fark etti. *Bir tanrının ağırlığıyla dünyalarının üstünde yatıyorum ve bu karıncalar öyle yapmamdan hoşlanmıyorlar. Birbirimize çoğu kimsenin sandığından çok daha fazla benziyoruz.*

Otların arasında geri geri süründü. *Sonuçta bu tanıklık ettiğim ilk dehşet manzarası değil. Bir asker her türlü zırhı giymeyi öğrenir ve mesleğini sürdürdükçe bu alışkanlığını yitirmez. Tanrılar aşkına, akli dengemin barıştan sağ çıkabileceğini hiç sanmıyorum!*

Kalam dermansızlık gibi uzuvlarına sızan bu ürpertici düşünceyle kurbanların görüş hattından çıkarak arka yamaca ulaştı.

Bölgeyi gözden geçirerek Apt'tan bir iz aradı ama iblis sanki yok olmuştu. Suikastçı az sonra yerden kalktı ve belini kırarak hızlı adımlarla ötekilerin bekledikleri kavak korusuna gitti.

O gümüşi yapraklı ağaçların çevresindeki alçak çalılıklara yaklaşırken Minala ellerinde arbaletle doğruldu.

Kalam başını iki yana salladı. Hiç konuşmadan incecik ağaç gövdelerinin arasından geçtiler ve grubun yanına döndüler.

Keneb'in yine ateşi çıkmıştı. Karısı Selv paniğin eşiğindeki dudak sıktıran bir korkuyla onun başında bekliyor, ıslak bir bezi kocasının alnına bastırırken bir yandan da adamın çırpınmalarını ve seğirmelerini durdurma çabasıyla mırıldanıyordu. Çocuklar Vaneb ile Kesen yakında bir yerde dikiliyorlar ve büyük bir özen göstererek atlarla ilgileniyorlardı.

"Durum ne kadar kötü?" diye sordu Minala, arbaleti dikkatle gevşeterek.

Vücudundaki karıncaları ayıklamakla ve süpürmekle bir süre daha meşgul olan Kalam iç geçirdi. "Etraflarından dolaşamayız. Batı kabilelerinin sancaklarını gördüm – o kamplar hâlâ büyüyor. Yani Odhan'ın batısı boş olmayacak. Doğuya gidersek hepsi de kurtarılıp birer garnizona dönüştürülmüş köylere ve kasabalara rastlarız. O ufuk boydan boya duman kaplı."

"Yalnız olsaydın aralarından geçip giderdin," diyen Minala elini kaldırıp yüzüne düşen siyah saçları çekti. Suikastçıya çevrili açık gri gözlerindeki bakış sertti. "Kıyamet'in bir diğer askeri gibi güney kenarında bir piket nöbeti üstlenmekte ve bir gece vakti sıvışmakta zorlanmazdın."

Kalam homurdandı. "O iş sandığın kadar basit değil. O kampta büyücüler var." *Üstelik Kitap'ı ellerimde tuttum – meçhul kalmam biraz zor.*

"Ne fark eder ki?" diye sordu Minala. "Belki bir şöhretin vardır ama Ermiş değilsin ya."

Suikastçı omuz silkti. Doğruldu, sırt çantasını aldı, yere bıraktı ve içini eşelemeye başladı.

"Sorumu cevaplamadın, Onbaşı," diye devam etti Minala, onu seyrederek. "Neden kendine bu kadar önem veriyorsun? Havalara girecek tipte biri değilsin; demek ki bizden sakladığın bir şey var. Kendinle ilgili bir diğer... *önemli* ayrıntı."

"Efsun," diye mırıldanan Kalam çantasından küçük bir cisim çıkardı. "Benim değil. Tez Ben'in." Cismi göstererek buruk bir tebessüm etti.

"Bir taş."

"Evet. Doğru, bir pırlanta veya altın bir boyunluk olsaydı daha dramatik bir etki yaratırdı. Fakat bu dünyada değerli bir eşyaya güç yükleyecek kadar aptal bir büyücü yoktur. Sonuçta kim bir taş çalar ki?"

"Aksi yönde efsaneler duymuş—"

"Ah, sihirli mücevherler ve benzeri şeyler bulabilirsin – efsuncular onlardan düzinelerce üretirler. Hepsi de öyle veya böyle lanetlidir. Çoğu bir tür sihirli gözetleme aygıtıdır – efsuncular onlarla iz sürebilirler, hatta bazen onlar aracılığıyla görebilirler bile. Pençeler bu istihbarat toplama yönteminden devamlı yararlanırlar." Taşı havaya atıp tuttu, sonra ansızın ciddileşti. "Bunun bir son çare olarak kullanılması gerekiyordu..." *Aslına bakarsan Unta'daki sarayda.*

"Ne işe yarıyor?"

Suikastçı surat ekşitti. *En ufak bir fikrim bile yok. Tez Ben olacak o piç kurusu pek konuşkan biri değil. "Bu şey cebindeki kesik zar, Kalam. Bununla elini kolunu sallaya sallaya taht odasına girebilirsin, sözüm söz."* Etrafına bakınarak yakında alçak ve yassı bir kaya buldu. "Herkesi gitmeye hazır et."

Kalam kayanın önünde çömeldi, taşı onun üstüne koydu, sonra da yumruk iriliğinde bir çakıl buldu. Çakılı düşünceli bir edayla tartmasının ardından taşın üstüne vurdu.

Taşın ıslak kil gibi etrafa sıçramasıyla hayrete düştü.

Üzerlerine karanlık çöktü. Kalam yukarı bakıp yavaşça doğruldu. *Kahretsin, tahmin etmeliydim.*

"Neredeyiz?" diye tiz ve tedirgin bir sesle öğrenmek istedi Selv.

"Anne!"

Suikastçı dönünce Kesen ile Vaneb'in diz boyu küle bata çıka yürüdüklerini gördü. Külün için kararmış kemiklerle doluydu. Atlar kişniyor, duman gibi yükselen gri tozların arasında başlarını yukarı aşağı sallıyorlardı.

Hood aşkına, İmparatorluk Kovanı'ndayız! Kalan kendini gri-

ye çalan geniş, yükseltilmiş bir bazalt diskin üstünde dururken buldu. Gök biçimsiz, renksiz bir pus içerisinde toprakla birleşiyordu. *Hay canın çıksın, Tez Ben!* Suikastçı böyle bir kovanın yaratıldığına dair söylentiler duymuştu ve dinlediği tarifler burayla eşleşiyordu. Fakat Genabackis'teyken kulağına çalınan öykülerde kovanın daha çok yeni olduğu ve Unta'nın etrafındaki birkaç yüz fersahı geçmeyen bir halkayla sınırlı kaldığı öne sürülüyordu – *tabii fersah kavramının burada bir anlamı varsa. Meğerse Yedi Kent'e kadar uzanıyormuş. Peki ya Genabackis'e? Oraya neden uzanmasın ki? Tez Ben, şu an peşinde bir Pençe geziyor olabilir...*

Çocuklar atları sakinleştirip eyerlere çıkmışlardı ve o tüyler ürpertici kül yığınından uzak duruyorlardı. Kalam dönüp baktığında Minala ile Selv'in yüzbaşıyı yine eyerine bağladıklarını gördü.

Suikastçı kendi aygırına yaklaştı. Eyere çıkıp dizginleri elinde toplarken hayvan küçümseyici bir edayla kişnedi.

"Bir kovandayız, değil mi?" diye sordu Minala. "Eskiden beri başka âlemlerle ilgili bütün o öykülerin beceriksizliklerini haklı çıkarmak için sihirbazlar ve rahipler tarafından uydurulduğuna inanırdım."

Kalam homurdandı. Bu durumu kanıksamasına yetecek kadar çok kovandan geçmişliği ve kaotik efsun fırtınasına dalmışlığı vardı. Minala ona böyle bir gerçekliğin çoğu kimseye yabancı olduğunu ve kabullenilse bile ona kuşkuyla yaklaşıldığını hatırlatmıştı. *Acaba bu tür bir cehalet insana huzur mu verir, yoksa korku mu?*

"Herhalde burada Korbolo Dom'dan güvendeyizdir, değil mi?"

"Öyle umuyorum," diye mırıldandı suikastçı.

"Yönümüzü nasıl tayin edeceğiz? Bir yer şekli veya yol yok."

"Tez Ben aklında bir hedefle yolculuk edersen kovanın seni oraya götüreceğini söylemişti."

"Peki aklında hangi hedef var?"

Kaşlarını çatan Kalam uzunca bir müddet konuşmadı. Sonra iç geçirdi. "Aren."

"Ne kadar güvendeyiz?"

Güvende mi? Az önce bir yabanarısı yuvasına girdik. "Göreceğiz."

"Ah, içim rahatladı!" diye çıkıştı Minala.

Suikastçının aklına yine o çarmıha gerili Malazan oğlanın görüntüsü geldi. Başını çevirip Keneb'in çocuklarına göz attı. "Bu risk başka bir... kesinlikten iyidir," diye mırıldandı.

"Yorumuna açıklık getirecek misin?"

Kalam başını iki yana salladı. "Bu kadar çene çalmak yeter. Hayalimde canlandırmam gereken bir şehir var..."

Atını kocaman deliğe doğru ürüten Lostara Yil daha önce benzerini hiç görmemesine rağmen karşısındaki şeyin başka bir kovana açılan bir geçit olduğunu daha ilk bakışta anladı. Deliğin kenarları bir yaranın kapanması gibi silikleşmeye başlamıştı.

Kadın tereddüt etti. Suikastçı bir kısa yol, kendisi ile Aren arasındaki hainin ordusunu es geçmesini sağlayacak bir yöntem seçmişti. Al Kılıç suikastçıyı takip etmekten başka bir seçeneği bulunmadığının farkındaydı zira Aren'e uzun yoldan giderse o varana kadar izler silinirdi. Kaldı ki Korbolo Dom'un kuvvetlerini aşması bile büyük ihtimalle mümkün değildi – bir Al Kılıç olarak üstündeki sembolsüz zırha rağmen tanınacağı kesin gözüyle bakıyordu.

Lostara Yil buna rağmen tereddüt etti.

Bir figürün yalpalayarak geçitten çıkmasıyla atı şahlanıp cıyakladı. Gri kıyafetli, gri tenli –ve hatta gri saçlı– bir adam Al Kılıç'ın karşısına dikildi ve garip bir parıltı saçan gözlerle etrafına bakındı. Sonra da gülümsedi.

"Düşmeyi beklediğim bir delik değildi," dedi adam inişli çıkışlı bir sesle. "Seni ürküttüysem kusuruma bakma." Yarım yamalak bir reverans yaparken üstünden toz bulutları döküldü. Lostara gri tozların kül olduğunu anladı. Adamın ince yüzündeki koyu cilt parça parça açığa çıktı.

Adam, Lostara Yil'i bilgiççe süzdü. "Boyutlandırılmış bir amblem taşıyorsun. Gizli."

"Ne?" Kadının eli kılıcının kabzasına doğru gitti.

Bu hareketin farkına varan adamın tebessümü genişledi. "Bir Al Kılıç'sın. Dahası bir subaysın. Bu da bizi müttefik yapar."

Kadının gözleri kısıldı. "Kimsin sen?"

"Bana İnci diyebilirsin. Anladığım kadarıyla İmparatorluk

Kovanı'na girmek üzereydin. Sohbetimizi sürdürmeden –ve geçit kapanmadan– önce öyle yapmamızı öneririm."

"Geçidi açık tutamaz mısın, İnci? Ne de olsa içinde yolculuk ediyordun..."

Adamın abartılı kaş çatışı alaycıydı. "Maalesef bu kapı hiçbir kapının mümkün olmaması gereken bir yerde duruyor. Doğru, buranın kuzeyinde İmparatorluk Kovanı bile... istenmeyen işgalcilerle dolu. Fakat onların giriş yöntemi esasen çok daha... ilkel. Dolayısıyla bu geçidi senin açmadığın açıkça belliyken onun varlığından derhal yararlanmamızı öneririm."

"Kim olduğunu –*ne* olduğunu– öğreninceye kadar öyle bir şey yapacak değilim."

"Elbette ki bir Pençe'yim. İmparatorluk Kovanı'nda yolculuk etme ayrıcalığı başka kimse tanınır ki?"

Lostara Yil başıyla geçidi işaret etti. "Bizi az önce o ayrıcalığı kendi kendine tanıdı."

İnci'nin gözleri parladı. "Sen de bana bundan bahsedeceksin, Al Kılıç."

Kadın eyerinde sessizce otururak düşünüp taşındı, ardından kafa salladı. "Evet. İdeal. Sana eşlik edeceğim."

İnci bir adım geri çekilip eldivenli ellerinden biriyle onu yanına çağırdı.

Lostara Yil topuklarını atının sağrısına hafifçe vurdu.

Tez Ben'in cepteki kesik zarı kapanırken hiç kimsenin beklemediği kadar ağırdan alıyordu. Al Kılıç ile Pençe birlikte İmparatorluk Kovanı'na girerek gözden kaybolduktan yedi saat sonra yukarıdaki aysız gökyüzünde yıldızlar ışıldıyor, buna rağmen hâlâ açık duran geçidin kırmızı kenarları gitgide solarak donuk bir mora dönüşüyordu.

Korudaki kayrana sesler geliyor, Korbolo Dom'un kampında verilen alarmın panik dolu yankıları oraya kadar ulaşıyordu. Her yöne elleri meşaleli atlı grupları salınıyordu. Büyücüler kovanlarına başvurmayı göze alarak tehlikeli bir hâle gelmiş efsun yollarında geçecek bir yer arıyorlardı.

Bin üç yüz Malazan çocuk ortadan kaybolmuş, azatları ne piketler ne de atlı devriyeler tarafından görülmüştü. X şeklin-

deki tahta çarmıhlar çıplaktı. Bir zamanlar canlı varlıkların acılar içinde onlara asılı olduğunu gösteren tek kanıt geride kalmış kan, sidik ve dışkı lekeleriydi.

Ova karanlıkta hareketsiz otların üstünden herhangi bir kaynağa sahip olmaksızın akıp giden garip gölgelerle kıpır kıpırdı.

Hançerimsi dişleri doğal sırıtışlarıyla ışıldayan Apt sessiz adımlarla kayrana girdi. Yaratığın siyah postu terle kaplı olup kafasındaki kalın, dikenimsi saçlar çiyle ıslanmıştı. Dik duran dişi iblis tek ön uzvunda genç bir oğlanın gevşek bedenini tutuyordu. Ellerinden ve ayaklarından kan damlayan oğlanın yüzü korkunç bir şekilde çiğnenip gagalanmış, bu da onu gözsüz ve eskiden burnunun olduğu yerde geniş bir kırmızı delikle bırakmıştı. Hummalı ciğerlerin aldığı sığ nefesler açıklıkta sahipsizce süzülen buğu sütunları şeklinde dışarı veriliyordu.

İblis çömelip bekledi.

Gölgeler sıvıymışçasına ağaçların arasından akarak geçidin önündeki boşlukta toplandı.

Apt başını yan yatırdı ve esneyen bir köpek gibi geniş ağzını kocaman açtı.

Gölgeler dahilinde müphem bir suret şekillendi. Figürün iki yanında muhafız Tazıların parlayan gözleri belirdi.

"Seni kaybettim sanıyordum," diye iblise fısıldadı Gölgetaht. "Sha'ik ve onun sonu gelmiş tanrıçası tarafından öyle uzun bir süre esir alındın ki. Lakin bu gece geri geldin. Üstelik yalnız da değilsin – ah hayır, yalnız değilsin, aptoryan. Altı üstü bir İblis Lord'un cariyesi olduğun günlerden bu yana epey hırslanmışsın. Söyle bana, canımın içi, can çekişen binden fazla faniyle ne yapacağım ben?"

Tazılar, iblisi potansiyel bir yemekmiş gibi süzüyorlardı.

"Ben bir baytar mıyım? Yoksa bir şifacı mı?" Gölgetaht'ın sesi oktav oktav yükseliyordu. "Kotilyon cana yakın bir amca mı? Tazılarım bir çocuğun köpek yavruları mı?" Tanrı olan gölge şiddetle kabardı. "Sen büsbütün aklını mı kaçırdın?"

Apt seri, hırıltılı bir dizi tıkırtı ve tıslamayla konuştu.

"Kalam elbette onları kurtarmak istedi!" diye haykırdı Gölgetaht. "Ama *o* bunun mümkün olmadığının farkındaydı! Mümkün olan tek şey intikamdı! Ya şimdi?! Şimdi güçlerimi harcayarak bin sakat çocuğu iyileştirmem gerekecek! Üstelik ne için?"

Apt tekrar konuştu.

"Hizmetkârlar mı? Gölge Kale'nin ne kadar büyük olduğunu sanıyorsun, seni gidi tek kollu salak!"

Arduvaz grisi rengindeki petekli gözü yıldız ışığında parıldayan iblis cevap vermedi.

Gölgetaht aniden çömeldi ve kollarını gövdesine dolamasıyla tülbende benzer harmaniyesi vücuduna sımsıkı sarındı. "Bir hizmetkârlar ordusu," diye fısıldadı. "*Hizmetkârlar*. İmparatorluk'un sırt çevirdiği, Sha'ik'in kana susamış haydutlarının ellerinde kaderlerine terk ettiği hizmetkârlar. Yaralı ve esnek ruhlarında... tereddüt olacak." Tanrı başını kaldırıp iblise baktı. "Pervasızca eyleminde uzun vadeli yararlar görüyorum, iblis. Şans senden yana!"

Apt tıslayıp tıkırdadı.

"Pençendekinin senin olmasını mı istiyorsun? Peki –eğer Köprüyakan suikastçısını korumaya devam edeceksen– böyle çelişkili sorumlulukları nasıl koordine etmeyi planlıyorsun?"

İblis cevap verdi.

Gölgetaht'ın tepesi attı. "Bu ne cesaret, seni gidi şımartılmış kaltak! Aptoryan Lord'un gözünden düşmen boşuna değilmiş!" Sonra sessiz kaldı ve kısa bir süre sonra öne aktı. "Zorla şifa bir bedel gerektirir," diye mırıldandı Gölgetaht. "Beden iyileşirken zihin acıların anısıyla çaresizliğin ağırlığı altında kıvranır." Yeniyle örtülü bir elini oğlanın alnına götürdü. "Sırtında taşıyacağın bu çocuğun... sağı solu belli olmayacak." Yaralar kapanmaya, oğlanın mahvolmuş yüzünde yeni dokular oluşmaya başlarken bir kahkaha tısladı. "Ne tür gözleri olsun istersin, canımın içi?"

Apt cevap verdi.

Gölgetaht irkilir gibi oldu, sonra yeniden güldü. Kahkahası bu sefer sert ve soğuktu. "'Gözler aşkın prizmasıdır,' öyle değil mi? Çarşı gününde el ele tutuşup balıkçıya da gidecek misiniz, canımın içi?"

Oğlanın başı geriye savruldu. Kemikler şekil değiştirirken iki boş göz yuvası burnun üzerinde birleşti. Burun köprüsüyse iki yana dallandı, sonra da ince ve kabarık bir sırt şeklinde yuvanın dış kenarlarından yukarı çıktı. İblisinkiyle uyumlu bir göz titreşerek varlık kazandı.

Gölgetaht bir adım geri çekilip eserini inceledi. "Amanın," diye fısıldadı. "Şimdi böyle bir prizmadan bana bakan kim? Aşağıdaki Abis, sakın cevap verme!" Tanrı ansızın dönüp gözlerini geçide dikti. "Kurnaz Tez Ben – bu onun halt yemesi. Himayem altında büyük işler başarabilirdi..."

Malazan oğlan yukarı tırmanıp Apt'ın dar, çıkık kürekkemiğine oturdu. Narin vücudu zorla şifanın ve çarmıhta geçen bir ebediyetin travmasıyla titriyordu. Fakat ürkütücü yüzü iblisinkine birebir benzeyen bir hat üstünde ironik denebilecek bir tebessüm taşıyordu.

Apt geçide yaklaştı.

Gölgetaht eliyle gösterdi. "Git bakalım. Köprüyakan'ı takip edenleri takip et. Doğru hatırlıyorsam Alakarga'nın askerleri daima vefalıdır. Kalam'ın Laseen'i bulduğunda onu yanaklarından öpmeye niyetli olmadığından eminim."

Apt tereddüt etti, ardından sonra bir kez konuştu.

Yanıt verirken tanrının ses tonu çekimserdi. "Baş Rahip'im olacak o adam beni bile tasalandırıyor. Eller Yolu'ndaki avcıları kandıramazsa son zamanlarda payına düşenden fazla işgalcinin uğradığı kıymetli âlemim iyice kalabalıklaşacak." Gölgetaht başını iki yana salladı. "Üstelik ona verdiğim görev o kadar basitti ki." Peşinde tazılarıyla oradan sürüklenerek uzaklaşmaya başladı. "Bugünlerde güvenilir, becerikli bir yardımcı bulmak amma zor iş..."

Gölgelerin çekilmesiyle Apt yalnız kaldı.

Geçit zayıflamaya, âlemler arasındaki yara ağır ağır kapanmaya başlamıştı. İblis teselli sözcükleri hırıldadı. Oğlan kafa salladı.

Birlikte İmparatorluk Kovanı'na girdiler.

12

Asırlar meydana çıkardı Kutsal Çöl'ü.
Raraku bir zamanlar aşıboyası bir denizdi.
Bir kulenin gururuyla
rüzgâra karşı durarak
kadim filoları seyrederdi—
kemikten gemiler, ağarmış saçtan
yelkenler, suların ileride çöl olacak
kumların altına sızdığı
sahillere akın ederdi.

Kutsal Çöl
Anonim

Masmavi bir göğün önünde siluetleri görünen bir vahşi keçi sırası Samon adındaki talın zirvesinde durmuş bekliyordu. Yaratıklar mermerden oyulmuş hayvani tanrılar gibi upuzun konvoyun devasa bir toz bulutu kaldırarak dolambaçlı vadide ilerlemesini seyrediyordu. Sayılarının yedi olması, Avanak Köpek Wickanlarından kurulu güney kanat devriyesiyle beraber at süren Duiker'in gözünden kaçmamış bir alametti.

Tarihçinin dokuz yüz adım gerisinde bin askerden biraz eksik Yedinci'nin beş bölüğü yürüyor, onların aynı mesafe arkasından da iki yüz elli Wickan'dan oluşan başka bir devriye geliyordu. Bu üç birim konvoyun ana kolunu oluşturan elli bine yakın mültecinin ve besi hayvanlarının güney cephesini koruyor, ona eş bir diğer kuvvet de aynı şeyi kuzey cephesinde yapıyordu. Kolun kenarları boyunca yayılmış sadık Hissar Piyadeleri'nden ve Bahriyelilerden kurulu bir iç halka ise bahtsız sivillerle beraber yürüyordu.

Her bir klandan biner Wickan'ın oluşturduğu bir artçı uç, Duiker'in konumunun üçte bir fersahtan biraz daha doğusunda konvoyun tozunu yutuyordu. Bunlar gruplara ayrılıp bir düzine veya daha az kişilik kıtalar hâlinde at binmelerine rağmen imkânsız bir görev yürütüyorlardı. Tithan akıncıları mülteci kolunun hırpalanmış kuyruğundan bir türlü ayrılmıyorlar, Wickanları sonu gelmez çatışmalarla meşgul ediyorlardı. Coltaine'in konvoyunun arka ucu, iyileşmesine asla fırsat verilmeyen kanlı bir yarayı andırıyordu.

Mültecilerin öncü ucunu Yedinci'nin sağ kalmış unsurlarının orta donanımlı süvari eklentisi oluşturuyor, bunların sayısı iki yüzü biraz geçiyordu. Önlerinde Malazan soyluların faytonları ve at arabaları gidiyor, Yedinci Piyade Taburu'nun on bölüğü her iki yanda onlara eşlik ediyordu. Yine Yedinci'ye mensup bine yakın asker –yürüyebilen yaralılar– soylulara kendi öncü uçlarını sağlarken onların da önünde baytarları ve daha ağır yaralıları taşıyan arabalar yer alıyordu. Coltaine de Karga Klanı'ndan bin atlıyla beraber bütün kolun başını çekiyordu.

Her şeye rağmen çok fazla mülteci ve dövüşebilecek çok az asker mevcuttu. Malazanların tüm çabalarına rağmen Kamist Reloe'nin akıncı grupları dâhiyane bir koordinasyonla engerekler gibi saldırıyordu. Reloe'nin Kıyamet ordusuna yeni bir komutan katılmış, bu meçhul Tithan savaş lideri ölmeyi reddeden kan revan içindeki bir yılan gibi ağır ağır batıya sürünen konvoyu gece gündüz taciz etmekle görevlendirilmişti. Artık Coltaine'in karşısındaki en büyük tehdit işte o savaşçıydı.

Yavaş, hesaplı bir katliam. Oyuncak gibi oynuyorlar bizimle. Ardı arkası kesilmeyen toz tarihçinin boğazını yıpratmış, her yutkunmayı bir ıstıraba çevirmişti. Su stokları tehlike arz edecek kadar azalmış olup Sekala Nehri'nin anıları artık kavruk bir özlemden ibaretti. Sığırların, koyunların, domuzların ve keçilerin gecelik kesimleri artmıştı. Çektikleri eziyetten kurtarılan hayvanlar parçalara ayrılarak dev kazanlarda pişirilen ve de herkesin ana besin kaynağı hâline gelen kan, ilik ve yulaf yahnilerini tatlandırıyordu. Kamp her gece böğüren hayvanlarla dolu bir mezbahaya dönüşüyor, ortalık kesim yerlerine üşüşen rhizanlardan ve kepgüvelerden geçilmiyordu. Her günbatımında kopan

şamata ve kargaşa Duiker'in sinirlerini alt üst etmişti – üstelik bu bakımdan yalnız değildi. Delilik konvoydakilerin günlerine dadanıyor, Kamist Reloe ve onun dev ordusu kadar ısrarla peşlerinden geliyordu.

Onbaşı List uyuşmuş bir suskunlukla tarihçinin yanında at sürerken başı göğsüne düşüyor, omuzları çökük duruyordu. Delikanlı sanki Duiker'in gözleri önünde yaşlanıyordu.

Dünyaları iyice küçülmüştü. *Görünenin ve görünmeyenin kenarlarında sallanıyoruz. Belimizin bükülmesine rağmen inat ediyoruz. Zaman kavramını yitirdik. Sonsuz devinimi bölen tek şey onun donuk noksanlığı – istirahatten, gündüz yürüyüşlerinin sonunu haber veren o borazan seslerinden gelen şok. O zaman zarfında tozlar uçuşmayı sürdürürken hiç kimse kıpırdamıyor. Bir günün daha bitmesine rağmen hâlâ yaşadığımıza hayret ederek kalakalıyoruz.*

Gece vakti mülteci kampında yürüyerek eğri büğrü çadır, tente ve üstü örtülü araba sıralarının arasında gezinmiş, gördüğü her şeyi sapkın bir kopuklukla beynine kazımıştı. *Tarihçi artık bir tanık olarak sağ kalacağı illüzyonunda düşe kalka yürüyor. Bunu hakikatin değerli bir gaye olduğuna, öyküsünün ileride kulak verilen bir ders hâline geleceğine yönelik zayıf bir inançla ayrıntıları parşömene dökmesine yetecek kadar yapıyor. Zayıf bir inanç? Hayır, apaçık bir yalan; en kötüsünden bir yanılgı. Tarihinki hiç kimsenin öğrenmediği bir derstir.*

Çocuklar ölüyordu. Duiker bir annenin omzunu tutarak çömelmiş ve kadının kollarındaki bebeğin can vermesini seyretmişti. *Bir gaz lambasının ışığı gibi canı kısılıyor, kısılıyor, sönüyor. Mücadelenin çoktan kaybedildiğini, teslim olunduğunu anlayan minicik kalp yavaşlıyor, sonra da sessiz bir huşuyla duruyor. Ve bir daha hiç kıpırdamıyor.* İşte böyle anlarda ıstırap yaşayanların içlerindeki koskoca mağaraları doldurur, adaletsizliğe duyduğu öfkeyle dokunduğu her şeyi yok ederdi.

Ananın gözyaşlarıyla boy ölçüşmesi mümkün olmayan Duiker yoluna devam etmişti. Toprağa, tere ve kana bulanmış bir hâlde gezindikçe ruhani bir varlığa, gönüllü bir paryaya dönüşüyordu. Aksi yöndeki kesin emirlere rağmen Coltaine'in gecelik toplantılarına katılmayı bırakalı çok olmuştu. Sadece List'in refakatinde Wickanlarla beraber kanatlarda ve geride at biniyor.

Yedinci'yle, Hissarlı sadıklarla, Bahriyelilerle, lağımcılarla, soylularla ve soysuz mültecilerin kendilerine yakıştırdıkları lâkap olan çamur kanlılarla yan yana yürüyordu.

Tüm bu zaman zarfında çok az konuşuyordu. Varlığı etrafındaki insanların gevşemelerine izin verecek kadar alışılmış bir hâl almıştı. Sıkıntılar ne denli büyük olursa olsun, daima fikir beyan etmeye yetecek kadar enerji varmış gibi görünüyordu.

Coltaine aslında bir iblis. Laseen'in bize yaptığı kötü bir şaka. Kamist Reloe ve Sha'ik'le işbirliği içerisinde – bu isyan aslında detaylı bir oyundan başka bir şey değil. Hood insanların âlemini kucaklamaya geldi. Kafatası suratlı hamimizin önünde eğildik ve akan tüm bu kana karşılık Coltaine, Sha'ik ve de Laseen hep beraber ererek Kefenli'nin yanındaki yerlerini alacaklar.

Hood kendini bu kepgüvelerin uçuşuyla belli ediyor – yüzünü tekrar tekrar göstererek her günbatımını kararan gökyüzündeki aç bir sırıtışla selamlıyor.

Wickanlar toprak cinleriyle anlaşmaya vardılar. Toprağı gübreleyip bereketlendirmek için buradayız.

Yanılıyorsun, ahbap. Hortum tanrıçası için bir eğlenceden fazlası değiliz. Uzatılarak anlatılan bir dersiz, o kadar.

Soylular Konseyi çocukları yiyormuş.

Bunu nereden duydun?

Biri dün gece tüyler ürpertici bir şölene denk gelmiş. Konsey şişman kalabilmek için kötü kalpli Ata tanrılara başvurmuş.

Ne için ne için?

Şişman kalabilmek için. Doğru söylüyorum. Ve artık hayvani ruhlar geceleyin kampta gezinerek ölü yeya daha sulu olmaları hariç bir fark yaratmayacak kadar ölüme yakın olan çocukları topluyor.

Sen aklını kaçırmışsın.

Söylediklerinde doğruluk payı olabilir, ahbap! Daha bu sabah ayıklanıp kemirilmiş kemikler gördüm. Hepsi de bir yığında toplanmıştı – aralarında kafatası yoktu ama kemikler yeteri kadar insana benziyordu. Gel gör ki çok ufaklardı. Şimdilerde kızarmış bir bebeğe hayır der misin? Her gün yediğimiz yarım kap kahverengi çamurun yerine?

Aren ordusunun sadece birkaç gün uzakta olduğunu duydum.

Pormqual ona bizzat komuta ediyormuş. Yanında bir lejyon iblis de varmış.

Sha'ik ölmüş – Semklerin geceleyin ettikleri feryatları duydunuz, değil mi? Ayrıca artık üstlerini başlarını yağlı küle buluyorlarmış. Yedinci'den biri bana dün geceki pusuda –kurumuş su çukurundaki o kapışmada– onlardan biriyle yüz yüze geldiğini söyledi. Semk'in gözleri tozlu taşlar kadar donuk bakan simsiyah çukurlara benziyormuş. Asker herifi kılıcıyla şişlediğinde bile piç kurusunun gözlerinde hiçbir şey belirmemiş. Size söylüyorum, Sha'ik öldü.

Ubaryd kurtarılmış. Bugün yarın güneye sapacağız – göreceksiniz. Tek çıkar yol bu. Buranın batısında hiçbir şey yok. Hiçbir şey.

Hiçbir şey...

"Tarihçi!"

Sert bir Falar aksanı taşıyan bağrış, atını Duiker'e doğru çevirmiş tozla kaplı bir biniciden gelmişti. Cartheron Kanadı'ndan Yüzbaşı Lull'un uzun kızıl saçları yağlı tutamlar hâlinde miğferinin altından sarkıyordu. Tarihçi ona gözlerini kırpıştırarak baktı.

Yaşı ilerlemiş asker sırıttı. "Söylentilere göre yolunu kaybetmişsin, ihtiyar."

Duiker başını iki yana salladı. "Konvoyu takip ediyorum," dedi şevksizce, gözlerine kaçan kum tanelerini silerek.

"Orada bir yerde bulunması ve haklanması gereken bir Tithan savaş lideri var," dedi Lull, tarihçiyi kısık gözlerle süzerek. "Sormo ve Bult bu iş için bazı gönüllüler belirlediler."

"Onları Şehitler Listeme kaydetmeyi ihmal etmem."

Yüzbaşının nefesi dişlerinin arasından ıslık çalarak çıktı. "Abis aşkına, ihtiyar, daha ölmediler – daha *ölmedik*, kahrolasıca! Her neyse, sana gönüllü olduğunu bildirmeye geldim. Bu gece onuncu çanda yola çıkacağız. Dokuzuncuda Nil'in ateşinin başında toplanacağız."

"Teklifi reddediyorum," dedi Duiker.

Lull'un sırıtışı geri geldi. "Talebin kabul edilmemiştir. Ayrıca alışkanlık edindiğin gibi sıvışıp gitmeyesin diye yanında kalacağım."

"Hood canını alsın, piç kurusu!"

"Merak etme, yakında alacak."

P'atha Nehri'ne dokuz gün. Her ufak çaplı hedefe ulaşmak için

kendimizi zorluyoruz. Bunda bir deha var. Coltaine ucu ucuna mümkün olanı sunarak bizi imkânsıza ulaşmamız için kandırıyor. Ta Aren'e kadar. Fakat onun tüm hırsına rağmen başaramayacağız. Bedenlerimiz bunu başaramayacak. "Savaş liderini öldürsek bile yerine bir başkası geçer," dedi Duiker bir süre sonra.

"Ama muhtemelen vazifesinin gerektirdiği kadar yetenekli ve cesur olmaz. Benliğinin bir parçası çabalarını vasat tutarsa büyük ihtimalle yaşamasına göz yumacağımızı, yok eğer zekâ gösterirse onu da öldüreceğimizi bilir."

Ah, tam Coltaine'e göre bir plan. Onun o iyi nişanlanmış korku ve belirsizlik okları. Henüz hedefini ıskalamış değil. Başarısız olmadığı müddetçe başarısız olamaz. Hata yaptığı, kusur emaresi gösterdiği gün kellelerimiz uçacak. İçme suyuna dokuz gün. Tithan savaş liderini öldürürseniz oraya varırız. Bırak her zaferde şaşakalsınlar, her yenilgide nefes alsınlar – Coltaine onları hayvan eğitir gibi eğitiyor ve onlar bunun farkına bile varmıyorlar.

Yüzbaşı Lull eyer boynuzunun üzerinden biraz eğildi. "Onbaşı List, uyanık mısın?"

Genç adam başını kaldırıp bir o yana bir bu yana çevirdi.

"Eh be, Tarihçi," diye hırıldadı Lull. "Delikanlı susuzluktan ateşlenmiş."

Duiker, onbaşıya bakarken onun toz lekeleriyle kaplı çöküк yanaklarındaki kızarıklığı ve aşırı parlak gözlerini fark etti. "Bu sabah böyle değildi."

"On bir saat önce!"

On bir mi?

Yüzbaşı atını başka tarafa döndürdü. Konvoyun kesintisiz uğultusunu oluşturan toynakların, araba tekerleklerinin ve sayısız ayağın aralıksız patırtısı arasında bir şifacı arayan bağrışları duyuldu.

On bir mi?

Toz bulutlarının içerisinde hayvanlar yer değiştirdi. Lull az sonra yanında Nether'le geri geldi. Kız çocuğu bindiği kocaman, kaslı küheylanın sırtında ufacık kalmıştı. Yüzbaşı uzanıp List'in atının dizginlerini topladı ve onları Nether'e devretti. Duiker, çocuğun onbaşıyı oradan götürmesini seyretti.

"List'ten sonra seninle de ilgilenmesini isteyesim gelmiyor

değil," dedi Lull. "Hood aşkına, be adam, en son ne zaman bir yudum su içtin?"

"Ne suyu?"

"Askerlere ayırdığımız fıçılar var. Her sabah yaralıları taşıyan arabaların konuşlandırıldığı yerden bir tulum alabilirsin, Tarihçi. Her akşam da tulumu geri getirirsin."

"Yahninin içinde su var ama, değil mi?"

"Süt ve kan."

"Fıçılar askerlere ayrıldıysa diğer herkes ne içiyor?"

"Sekala Nehri'nden her ne getirebildilerse," dedi Lull. "Evet, onları koruyacağız ama onlara analık edecek hâlimiz yok. Duyduğum kadarıyla su konvoyun para birimi olup çıkmış ve ticaret yoğunmuş."

"Çocuklar ölüyor."

Lull kafa salladı. "Bak bu dediğin insanoğlunun kısa bir özeti. Kimin tarih kitaplarına ve parşömenlerine ihtiyacı var ki? Çocuklar ölüyor. Dünyanın adaletsizliği o iki sözcükte saklı. Benden alıntı yap yeter, Duiker. Başka bir şey yazmana gerek yok."

Piç kurusu haklı. Ekonomi, ahlak, tanrıların oyunları – hepsi de o trajik beyana sığıyor. Senden alıntı yapacağım, asker. Emin olabilirsin. Sözlerin kalbi deşen oyuklarla bezenmiş, körelip çentilmiş eski bir kılıç gibi. "Beni mahcup ediyorsun, Yüzbaşı."

Lull homurdanarak ona bir tulum uzattı. "Bir iki yudum. Abartırsan boğazına kaçar."

Duiker'in tebessümü buruktu.

"Herhalde," diye devam etti yüzbaşı, "bahsettiğin o Şehitler Listesi'ni güncellemişsindir."

"Hayır, korkarım son zamanlarda... ihmal ettim."

Lull sertçe kafa salladı.

"Ne durumdayız, Yüzbaşı?"

"Hırpalanıyoruz. Hem de çok fena. Günde yirmiye yakın ölümüz, onun iki katı da yaralımız oluyor. Tozların içindeki engerekler gibi ortaya çıkıveriyorlar. Oklar uçuyor, bir asker ölüyor. Peşlerinden yolladığımız bir Wickan kıtası pusuya düşürülüyor. Bir tane daha yolladığımızda şiddetli bir çatışma çıkıyor. Bu da her iki kanadımızı açıkta bırakıyor. Mülteciler katlediliyor, çobanlar şişleniyor ve birkaç hayvan daha kaybediyoruz – tabii

Wickan köpekleri ortalarda yoksa. Onlar pek belalı hayvanlar. Gerçi onların sayısı da giderek azalıyor."

"Diğer bir deyişle bu iş uzun süre daha böyle süremez."

Lull'un dişlerini göstermesiyle kırçıllaşmış kızıl sakalında beyaz bir ışıltı belirdi. "O yüzden savaş liderinin kellesini almaya gidiyoruz ya. P'atha Nehri'ne ulaştığımızda büyük çaplı bir muharebe daha çıkacak. O herif davetli değil."

"Yine ihtilaflı bir geçiş mi olacak?"

"Hayır, nehir ayak bileği derinliğinde ve kuru mevsim uzadıkça daha da sığlaşıyor. Büyük ihtimalle karşı tarafta belaya bulaşacağız – yol engebeli bir arazide dolambaçlı bir seyir izliyor. Her halükârda ya o zamana kadar biraz soluklanma fırsatı yaratacağız ya da güneşte bırakılmış bir et parçası olup çıkacağız ve hiçbir şeyin önemi kalmayacak."

Wickan borazanları çaldı.

"Ah," dedi Lull, "bugünlük buraya kadar. Biraz dinlen, ihtiyar – Avanak Köpek kampında kendimize bir yer bulalım. Birkaç saat sonra seni yemekle uyandırırım."

"Önden buyur, Yüzbaşı."

Uzun otların arasında ne idüğü belirsiz bir şey uğruna boğuşan Wickan çoban köpekleri duraklayıp Duiker ile Lull'un yirmi adım kadar uzaktan geçip gitmelerini seyrettiler. Tarihçi cılız, benekli hayvanlara kaşlarını çattı.

"Gözlerinin içine bakmasan iyi edersin," dedi Lull. "Bir Wickan olmadığını biliyorlar."

"Ne yediklerini merak ettim, o kadar."

"Öğrenmek isteyeceğin bir şey değil."

"Kazılan çocuk mezarlarıyla ilgili bir dedikodu dolaşıyor..."

"Dediğim gibi, öğrenmek istemezsin, Tarihçi."

"Eh, çetin ceviz çamur kanlılardan bazıları ücret karşılığında o mezarların başında nöbet tutuyorlarmış."

"O çamurun içinde Wickan kanı da yoksa pişman olurlar."

İki adamın gitmesinin ardından köpekler havlamalarına ve didişmelerine kaldıkları yerden devam ettiler.

İlerideki kampta şömine ateşleri titreşiyordu. Son bir savunma hattı, yuvarlak kösele çadırların etrafında devriye geziyor-

du. İki adam Wickan kampına girerlerken kimi genç kimi yaşlı savunucular çoban köpeklerininkinden geri kalmayan suskun, meşum denebilecek bir teyakkuz sergiliyorlardı.

"İçimden bir ses," diye mırıldandı Duiker, "bu insanların mültecileri koruma heveslerini giderek kaybettiklerini söylüyor..."

Yüzbaşı surat ekşitse de konuşmadı.

Yollarına devam ederek çadır sıralarının arasında zikzaklar çizdiler. Hava dumanın yanı sıra at sidiği ve kaynamış kemik kokularıyla doluydu. Bu kokulardan ikincisi keskin olmakla beraber ne gariptir ki hoştu. O kokuyu yayan kemiklerle dolu demir bir kazanı karıştırmakla meşgul yaşlı bir kadının yakınından geçerlerken Duiker durakladı. Kazanda kaynayan sıvı her neyse tamamen su değildi. Kadın yüzeyde donan yoğun kemik yağı ve ilik tabakasını yassı bir tahta kürekle topluyor, kürekten kazıdığı maddeyi daha sonra bükülüp bağlanarak sosis hâline getirilecek olan bir bağırsağa dolduruyordu.

Tarihçiyi fark eden yaşlı kadın tahta küreği havaya kaldırdı. Sanki onu yalayarak temizlesin diye küçük bir çocuğa uzatıyordu. Yağın içinde adaçayı benekleri görülebiliyordu. Duiker bir zamanlar adaçayına bayılsa da artık ondan tiksinir olmuştu zira Odhan'a özgü bitkilerden biri de oydu. Yaşlı adam gülümseyerek başını iki yana salladı.

Hızlanıp Lull'a yetişti. "Tanınıyorsun, ihtiyar," dedi yüzbaşı. "Ruhlar dünyasında yürüdüğünü söylüyorlar. O yaşlı at ebesi öyle her önüne gelene yemek ikram etmez – en azından bana etmeyeceği kesin."

Ruhlar dünyası. Evet, orada yürüdüm. Bir defa. Bir daha da asla yürümeyeceğim. "Yırtık pırtık paçavralar içinde yaşlı bir adam görenler..."

"Ona tanrıların dokunduğuna inanırlar, evet. Ama bu inançla alay etme – günün birinde hayatını kurtarabilir."

Nil'in kamp ateşi görünürdeki diğerlerinin arasında eşsizdi zira üstünde bir tencere kaynamadığı gibi tütsülenecek etlerin dizili olduğu kurutma askılarıyla da çevrelenmemişti. Küçük taş halka dahilindeki tezek neredeyse hiç duman çıkarmadan mavimsi, çıplak bir alevle yanıyordu. Ateşin bir tarafında oturan genç bağcının elleri deri şeritleri ustaca örerek kamçıya benzer bir şeye dönüştürüyordu.

Lull'un bahriyelilerinden dördü silahlarını ve zırhlarını son bir kontrolden geçirmek için yakına çömelmişti. Yanlarında götürecekleri taarruz arbaletleri daha yeni karartılmış, ardından ışıltıyı gidermek için yağlı toza bulanmıştı.

Duiker bunların zorlu, kıdemli askerler olduklarını daha ilk bakışta anladı. Hareketleri ekonomik, yaptıkları hazırlıklar profesyonelceydi. Timin ne erkek üyelerinin ne de üç kadın üyesinin yaşı otuzun altındaydı. Komutanları yanlarına gelirken konuşmadıkları gibi başlarını bile kaldırmadılar.

Nil gelip karşısında bağdaş kuran Duiker'i başıyla selamladı. "Soğuk bir gece olacağa benziyor," dedi oğlan.

"Şu savaş liderinin konumunu buldun mu?"

"Tamı tamına değil. Genel bir bölge belirleyebildim. Tespite karşı ufak tefek bazı muskalar taşıyor olabilir – yeterince yaklaştığımızda ona bir faydaları dokunmayacak."

"Yalnızca becerisiyle öne çıkan birini nasıl arayıp bulursun, Nil?"

Genç bağcı omuz silkti. "Daha başka... izler de bıraktı. Onu bulacağız, orası kesin. Sonra gerisi onlara kalacak." Başıyla bahriyelileri işaret etti. "Son aylarda bu ovada bir şeyin farkına vardım, Tarihçi."

"Neymiş o?"

"Malazan profesyonel askerleri bildiğim en ölümcül silah. Coltaine beşte üçü kalmış bir ordu yerine eksiksiz üç tanesine sahip olsaydı bu isyanı yıl sonuna kadar bastırırdı. Üstelik bunu öyle bir katiyetle yapardı ki Yedi Kent bir daha asla ayaklanmazdı. Korumaya ant içtiğimiz mülteciler olmasaydı Kamist Reloe'yi hemen şimdi darmadağın edebilirdik."

Duiker kafa salladı. Oğlanın sözleri yeterince doğruydu.

Kampın sesleri boğuk bir normallik illüzyonu, tarihçinin içini sıkan çepeçevre bir kucaklamaydı. Duiker gevşeme becerisini kaybetmekte olduğunu karamsarlıkla anladı. Yerden küçük bir çırpı alıp ateşe doğru attı.

Nil'in eli onu havada kaptı. "Bu olmaz," dedi.

Başka bir genç bağcı çıkageldi. Cılız, çıkık kemikli kolları bileklerden omuzlara kadar birbirine çapraz yara izleriyle bezeli oğlan Nil'in yanına çömeldi ve ateşe bir defa tükürdü.

Bir cevap cızırtısı çıkmadı.

Nil doğrulup deri kordonu bir kenara fırlattı ve Lull ile askerlerine göz gezdirdi. Tim harekete hazırdı.

"Vakit geldi mi?" diye sordu Duiker.

"Evet."

Nil ile diğer bağcı, grubu kamptan geçirdiler. Klandaşlarından çok azı onlardan tarafa baktı ve Duiker görünüşteki bu gelişigüzel ilgisizliğin muhtemelen kültürel âdetlere dayanan kasıtlı bir saygı gösterisi olduğunu ancak birkaç dakikada anlayabildi. *Veya belki bambaşka bir şeydir. Sonuçta bakmak, belli etmeden dokunmaktır.*

Kampın kuzey kenarına vardılar. Hasır bariyerlerin ötesindeki ovayı sis basmıştı. Duiker kaşlarını çattı. "Bunun doğal olmadığını anlayacaklar," diye mırıldandı.

Lull homurdandı. "Elbette bir yanıltma planladık. Şu an orada üç lağımcı mangası çuvallar dolusu gırgırla—"

Sözü kuzeydoğudan gelen bir patlamanın sesiyle kesildi. Bunu örtülü karanlıktan hafif çığlıkların yükseldiği bir duraksama izledi. Sonra gece havası bir dizi seri patlamayla çınladı.

Sis, flaşları yutsa da Duiker delergeçlerin kendine has çatırtısını ve alevgeçlerin gümlemeli uğultusunu tanıdı. Daha başka çığlıklar, sonra da kuzeydoğuda toplanan atların patırtıları geldi.

"Şimdi ortalık yatışana kadar bekleyeceğiz," dedi Lull.

Dakikalar geçtikçe uzaktaki çığlıklar kesildi. "Bult, lağımcıların kumandanını nihayet bulabildi mi?" diye bir ara sordu tarihçi.

"Toplantıların hiçbirinde yüzünü görmedim – eğer kastettiğin buysa. Ama adam buralarda bir yerde. Coltaine en sonunda onun utangaç olduğunu kabullendi."

"Utangaç mı?"

Lull omuz silkti. "Espri yaptım, Tarihçi. Espri nedir hatırlıyor musun?"

Nil nihayet onlara doğru döndü. "Bundan böyle konuşmak yok."

Yarım düzine Wickan nöbetçi hasır bariyerlerden birini yere sabitleyen kazıkları söktü, sonra bariyeri usulca yatırdı. Grubun geçişinin kaçınılmaz gıcırtılarını maskelemek için bariyerin üstüne kalın bir hayvan postu serildi.

Ötedeki sis kümeler şeklinde dağılıyordu. O bulutlardan biri süzülerek gelip grubun etrafına çöktü ve ovaya açılırlarken onlara ayak uydurdu.

Duiker önceden daha çok soru sormadığına pişmandı. Düşman kampının piketleri ne kadar uzaktaydı? Onları fark edilmeden aşabilmek için nasıl bir plan kurulmuştu? İşler ters giderse nasıl geri çekileceklerdi? Bir elini belindeki kısa kılıcın sapına attı ve onu ne kadar garipsediğine şaştı – silah kullanmayalı uzun zaman geçmişti. *Ön saflardan alınmak onca yıl önce İmparator'un bana mükâfatıydı. Bir o bir de beni saçım sakalım ağardıktan çok sonra bile ayakta tutan çeşitli simyalar. Tanrılar aşkına, o son dehşetten kalan yara izleri bile silindi! "Tomarların ve kitapların arasında büyüyen hiç kimse dünyayı yazamaz," demişti Kellanved bir keresinde bana. "Bu yüzden seni İmparatorluk Tarihçisi tayin ediyorum, asker."*

"İmparatorum, ben okuma yazma bilmem ki."

"Yani kirlenmemiş bir zihne sahipsin. Güzel. Baba Toc seni önümüzdeki altı ay boyunca eğitecek – o da beyni olan bir başka askerdir. Bak, altı ay diyorum. Daha fazla değil."

"İmparatorum, o bu işe benden daha uygunmuş gibi—"

"Baba Toc için aklımda başka bir fikir var. Dediğimi yap, yoksa seni şehir duvarındaki kazıklardan birine oturturum."

Kellanved'in espri anlayışı en iyi zamanlarda bile tuhaftı. Duiker o eğitim seanslarını hatırlıyordu. Ömrünün yarıdan fazlası seferlerde geçmiş otuz küsur yaşında bir asker. Yanındaki sandalyede de Toc'un öz oğlu, yani devamlı soğuk algınlığı geçirirmiş gibi görünen ve gömleğinin yenlerinde kurumuş sümük hiç eksik olmayan bücür bir oğlan. Eğitim altı aydan uzun sürmüştü ama o zamana kadar öğretme işini Genç Toc üstlenmişti.

İmparator tevazu derslerine bayılırdı. Tabii o dersler kendisine verilmediği müddetçe. Acaba Baba Toc'a ne oldu? Suikastlardan sonra ortadan kayboldu – bunun hep Laseen'in başının altından çıktığını düşünürdüm. Genç Toc ise tomarlar ve kitaplar arasında geçecek bir ömrü geri çevirdi... ve Genabackis'e düzenlenen seferde o da yitiril—

Eldivenli bir el tarihçinin omzunu tutup sertçe sıktı. Duiker dikkatini Lull'un yıpranmış yüzüne verip kafa salladı. *Pardon. Anlaşılan aklım hâlâ alıp başını gidiyor.*

Durmuşlardı. İleride sislerin arasından belli belirsiz görülebilen kazıklarla bezenmiş sımsıkı bir toprak sırt yükseliyor, setin ötesinde yanan alevler sisi turuncuya boyuyordu.

Ya şimdi?

İki bağcı beş adım ilerideki otların arasında diz çökmüştü. İkisinde de en ufak bir kıpırtı yoktu.

Beklediler. Duiker sırtın diğer tarafından gelen boğuk konuşma sesleri duydu. Sesler yavaşça soldan sağa gitti, sonra Tithan devriyesi yoluna devam ederken kısılarak duyulmaz oldu. Nil arkasına dönüp el etti.

Bahriyeliler kurulu arbaletlerle çıt çıkarmadan ilerlediler. Az sonra tarihçi de peşlerinden geldi.

İki bağcının önündeki zeminde bir tünel ağzı açılmıştı. Topraktan buharlar yükseliyor, taşlar ve mıcırlar sıcaktan çıtırdıyordu. Tünel dev pençeler tarafından oyularak açılmışa benziyordu – aşağıdan.

Duiker kaşlarını çattı. Tünellerden nefret ederdi. Hayır, onlardan *ödü patlardı*. Bu korkusunun mantıklı bir tarafı yoktu – *yine yanıldın. Tüneller çöker. İnsanlar diri diri toprağa gömülürler. Tamamen mantıklı, mümkün, muhtemel, kaçınılmaz bir şey.*

Nil önden gitti ve tünele girerek görüş alanından çıktı. Diğer bağcı da onu çabucak izledi. Lull, tarihçiye doğru döndü ve eliyle yürümesini işaret etti.

Duiker başını iki yana salladı.

Yüzbaşı işaretparmağını önce ona, ardından çukura doğrulttu ve ağzını sessizce oynattı. *Derhal.*

Bir küfür fısıldayan tarihçi yavaşça yaklaştı. Menzile girdiği anda Lull'un eli hızla ileri fırladı, yaşlı adamın tozlu telabasından bir avuç kavradı ve Duiker'i tünel ağzına sürükledi.

Yüzbaşı tarafından paldır küldür tünele sokulurken Duiker çığlık atmamak için kendini zor tuttu. Seğirterek zemini çılgınca tırmaladı. Savrulan topuklarından birinin yukarısındaki boşlukta bir şeye çarptığını hissetti. *Bahse varım Lull'un çenesidir. Oh olsun, piç kurusu!* Bu beklenmedik keyfin yardımı dokundu. Tarihçi oraya eski sellerin taşımış olduğu alüvyon tabakasını aşınca kendini sıcak bir kayacın içinde buldu. Kendi kendine göçük ihtimalinin düşük olduğunu söylerken neredeyse sayıklamaya

başlıyordu. Tünel aşağıya inmeye devam ettikçe sıcak kayalar önce kayganlaştı, ardından ıslandı. Göçüğün yerini kâbus gibi suda boğulma tasavvurları aldı.

Duiker tereddüt edince bir kılıç ucu mokaseninin aşınmış tabanına baskı yaptı, ardından tabanı delip ete battı. Tarihçi sızlanarak kendini ileriye çekti.

Tünel düzeldi. Emekleyen tarihçi serin bir akıntının içine girdi. Duraklayıp sudan çekingen bir fırt çektiğinde ağzına demir ve kum tadı geldi. *Yine de içilebilir.*

Düz kısım uzadıkça uzadı. Akıntı endişe verici bir çabuklukla derinleşti. Sırılsıklam olan ve ıslak giysileri gitgide ağırlaşan Duiker uğraşa didine yoluna devam etse de yorgun düşüyor, kasları onu yüzüstü bırakıyordu. İlerlemesini sadece arkasından gelen öksürme ve tükürme sesleri sağlıyordu. *Ötekiler boğuluyorlar ve sırada ben varım!*

Sonunda yokuşa ulaştı. Tırnaklarını çamurlu ve kaygan zemine batırarak yukarı tırmandı. İleride gri sisle kaplı yamuk bir küre belirdi – tünel ağzına az kalmıştı.

Eller onu tutup dışarı çekti ve yan çevirdi. Duiker keskin saplı otlardan oluşan bir yatakta nefes nefese yatarak üzerindeki sisin alçak tavanına baktı. Bahriyelilerin de tünelden teker teker çıktıklarının ve bir savunma kordonu oluşturduklarının hayal meyal farkındaydı. Tıslayarak nefes alıp veren askerlerin silahlarından çamurlu sular damlamaktaydı. *O arbalet kirişleri esneyecek – tabii yağa batırılıp mumlanmadılarsa. Elbette ki mumlandılar – o askerler ahmak değil. Tozlu bir ovanın altında yüzmek de dahil her ihtimale hazırlıklılar. Bir defasında bir silah arkadaşımın çöldeyken bir oltayı kullandığını görmüştüm. Bir Malazan askerini böylesine tehlikeli kılan nedir? Düşünmelerine izin verilir.*

Duiker doğrulup oturdu.

Lull karmaşık el işaretlerinden yararlanarak askerleriyle iletişim kuruyordu. Onlar da aynı şekilde karşılık verdiler, ardından sisin içinde yavaşça dağıldılar. Nil ile diğer bağcı siste donuk kırmızı bir ışık saçan bir kamp ateşine doğru otların arasında emeklemeye başladılar.

Etraflarından sesler yükseliyor, sert Tithan dili alçak mırıltılarla endişe verecek kadar yakınlarda konuşuluyordu. Öyle ki

Duiker fazla geçmeden bir manga dolusu askerin sadece bir adım arkasında durduğundan ve mızraklarını sırtının neresine saplayacaklarını sakin sakin tartıştıklarından emin oldu. Sis bulutu sesi her ne şekilde etkiliyorsa tarihçi Nil ile yoldaşının o etkiyi sihirle güçlendirdiklerinden ve az sonra o işitsel karmaşayla canları pahasına kumar oynayacaklarından kuşkulanıyordu.

Lull, yaşlı adamın omzuna dokunup onu bağcıların gözden kayboldukları tarafa yönlendirdi. Sis cebi aşılamayacak kadar yoğundu – Duiker bir kol mesafesinden daha ilerisini göremiyordu. Kaşlarını çatarak yere yüzükoyun uzandı, kılıcının kınını belinin arkasına kaydırdı, sonra da Nil'in beklediği yere doğru süründü.

Kamp ateşi büyük, alevler sis perdesine rağmen parlaktı. Hepsi de kürklere bürünmüş altı Tithan savaşçısı görüş alanında dikiliyor veya oturuyordu. Nefes verdikçe ağızlarından buhar çıkıyordu.

Nil'in yanında sahneyi inceleyen Duiker artık toprağın ince bir kırağı tabakasıyla kaplı olduğunu görebiliyordu. Hafif gece rüzgârı kafasına göre yön değiştirdikçe üzerlerine soğuk hava vuruyordu.

Duiker bağcıyı dürttü, başıyla kırağıyı işaret etti ve sorarcasına kaşlarını kaldırdı.

Nil cevaben belli belirsiz omuz silkti.

Isınma çabasıyla kırmızıya boyalı ellerini alevlere doğru tutan savaşçılar bekliyorlardı. Sahne yirmi nefes daha aynı kaldı. Derken oturanlar veya çömelenler hep beraber ayağa kalktılar ve diğerleriyle beraber aynı yöne –Duiker'in soluna– baktılar.

Ateş ışığına iki figür çıktı. Öndeki adam bir ayının cüssesine sahipti. Geniş omuzlarını kaplayan aynı hayvana ait post bu kıyaslamayı güçlendiriyordu. Belinin her iki tarafından tek başlı birer fırlatma baltası sarkıyordu. Göğüs kemiğinden başlayarak düğmeleri iliklenmemiş deri gömleği kalın kaslarını ve gür, kıvırcık kıllarını açıkta bırakıyordu. Yanaklarındaki parlak kırmızı boya çizgileri onun bir savaş lideri olduğunu duyuruyor, her bir çizgi kısa zaman önceki bir zaferi ifade ediyordu. Yeni çizilmiş şeritlerin çokluğu, Malazanlara çektirdiği çileyi apaçık gösteriyordu.

Bu muazzam yaratığın arkasında ise bir Semk duruyordu.

Böylece varsayımlarımızdan biri çürümüş oldu. Belli ki Semk kabilesinin Semk olmayan herkese duyduğu nefret, Hortum tanrıçasına hizmet uğruna rafa kaldırılmıştı. *Daha doğrusu Coltaine'in yok edilmesi uğruna.*

Semk erkeği, Tithan savaş liderinin daha bodur, daha kavgacı görünümlü bir versiyonuydu. Vücudu bir ayı postu gerektirmeyecek kadar çok kılla kaplıydı. Yegâne giysileri güderi bir peştamal ile karnına sıkıca bağlanmış bir kemerler kuşağıydı. Üstü başı yağlı külle kaplı olan adamın püsküle benzeyen siyah saçları kalın örgüler hâlinde toplanmış, sakalına parmak kemiklerinden fetişler bağlanmıştı. Yüzünü çarpıtan aşağılayıcı ifadenin kalıcı bir tarafı vardı.

Semk'in ateşe daha da yaklaşmasıyla açığa çıkan son ayrıntı, adamın ağzını sıkıca kapatan misina dikişleriydi. *Hood aşkına, meğer Semkler sessizlik yeminlerini epey ciddiye alıyorlarmış!*

Hava buz kesti. Zihninin gerisinde alarm zilleri çalmaya başlayan Duiker, Nil'i yeniden dürtmek için elini uzattı.

Bağcıyla temas sağlamasına fırsat kalmadan arbaletler tınladı. Tithan savaş liderinin göğsüne iki ok saplanırken iki Tithan savaşçısı daha inleyerek yere yıkıldı. Beşinci bir ok Semk'in omzunun derinliklerine kadar battı.

Kamp ateşinin altındaki toprak patlayarak közleri ve yanan odunları havaya fırlattı. Çok uzuvlu, katran derili bir yaratık tüyler ürpertici bir haykırışla çukurdan dışarı fırladı. Canavar diğer Tithanların arasına dalıp pençeleriyle zırhları ve bedenleri paraladı.

Dizleri üstüne düşen savaş lideri göğsüne gömülü tüy kanatlı oklara alık alık baktı. Kan püskürterek öksürdü, sarsıldı, sonra da tozlu toprağa kapaklandı.

Bir hata... yanlış...

Semk omzundaki oku bir marangoz çivisiymişçesine söküp atmıştı. Adamın etrafında beyaz bir anafor oluştu. Kara gözlerini toprak cinine dikip yaratığın üstüne atıldı.

Nil, tarihçinin yanında kıpırtısızdı. Duiker dönüp onu sarstığında genç bağcının bayıldığını keşfetti.

Ayağa kalkmış olan diğer Wickan genci görünmez bir efsun

saldırısının altında yalpalıyordu. Bağcının vücudundan et şeritleri ve kanlar uçuşmaya başladı – saniyeler içinde yüzünden geriye bir tek kemik ve kıkırdak kalmıştı. Oğlanın gözlerinin patladığını görünce Duiker hızla arkasına dönmekten kendini alamadı.

Tithanlar dört bir yandan akın ediyorlardı. Tarihçi, Nil'i oradan sürüklerken Lull ile bahriyelilerden birinin Semk'in sırtına neredeyse sıfır mesafeden oklar attıklarını gördü. Karanlıktan fırlayan bir kargı piyadenin zincir zırhlı sırtından sekti. Her iki asker de hemen o tarafa döndü. Arbaletlerini bırakan adamlar oraya gelecek ilk savaşçıları karşılamak üzere uzunbıçaklarını çektiler.

Uzuvlarından üçü kopan ve yerde seğirerek yatmakta olan toprak cini artık çığlık atıyordu. Semk sırtındaki oklara aldırış etmeden sessiz bir kasırga gibi tekrar tekrar saldırarak toprak cinini pataklıyordu. Adamdan etrafa dalga dalga soğuk yayılıyordu – hem de Duiker'in tanıdığı bir soğuk: *Semk tanrısı – bir parçası sağ kalmış ve o parça şimdi seçilmiş savaşçılarından birine hükmediyor.*

Güneyde patlamalar gerçekleşti. Delergeçler. Geceyi çığlıklar doldurdu. Malazan lağımcıları Tithan hatlarında gedikler açıyorlardı. *Bense bunun bir intihar görevi olduğunu sanıyordum.*

Duiker, lağımcıların kendisini bir düşman sanmamaları için dua ederek oğlanı güneydeki patlamalara doğru sürükledi.

Yakınlardan gümbür gümbür atlar geçti. Demir çınlamaları yükseldi.

Bahriyelilerden biri ansızın yanında belirdi. Yüzünün bir tarafı kanla kaplı olsa da kadın kılıcını fırlatıp attı ve bağcıyı tarihçinin ellerinden alıp zahmetsizce omzuna vurdu. "Belindeki o kahrolası kılıcı çek ve arkamı kolla!" diye hırıldayıp ileri fırladı.

Kalkansız mı? Hood bizi bildiği gibi yapsın, kalkanın olmadan kısa kılıç kullanamazsın ki! Yine de silah sanki kendiliğinden kınından fırlayıp avucuna atlamışçasına elinde belirdi. Askerin peşi sıra geri geri yürürken önünde tuttuğu silahın oyuklu demir yalımı acınacak kadar kısa görünmekteydi.

Topukları yumuşak bir şeye çarpan Duiker tökezleyip yere düştü.

Bahriyeli arkasına göz attı. "Ayağa kalk, canı çıkasıca! Birileri peşimizden geliyor!"

Duiker bir cesede takılmıştı. Tithan kargıcısının haşat olan sol eli nihayet dizginlerden kurtuluncaya kadar bindiği at onu yerlerde sürüklemişti. Adamı ensesine bir fırlatma yıldızı gömülüydü. Tarihçi alelacele ayağa kalkarken yıldıza şaşkın şaşkın baktı – *bir Pençe silahı. Yine görünmeyen bir destek mi?* Topyekûn bir muharebe çıkmışçasına sisin içinde çatışma gürültüleri yankılanmaktaydı.

Duiker bağcının gevşek bedenini bir turp çuvalı gibi omzunda taşıyarak yoluna devam eden bahriyeliyi takip etti.

Az sonra sisten tulvarlarını savuran üç Tithan savaşçısı fırladı.

Tarihçi onlarca yıllık askerlik eğitimi sayesinde ilk saldırıdan sağ çıktı. Başını eğerek sağındaki savaşçıya yaklaştı ve adamın deri kaplı önkolu sol omzuna inince ofladı. Tithan bileğini bükerek elindeki tulvarı aşağı batırdı ve sol kalçasında derin bir kesik açılan Duiker bu sefer bir nida attı. Acı tüm bedenine yayılırken kısa kılıcını yukarıya sürdü ve savaşçının göğüs kafesinin altından sokarak kalbini deldi.

Yalımı çekip çıkaran tarihçi sağına atladı. Ceset aralarına devrilirken geri kalan her iki savaşçı da sağ elli olmak gibi bir dezavantaja sahipti. Havayı yaran tulvarlar Duiker'i bir kol mesafesi farkla ıskaladı.

En yakındaki silah toprağa saplanmasına yetecek bir kuvvetle savrulmuştu. Tarihçi bir ayağını yalımın yassı tarafına sertçe indirerek tulvarı Tithan'ın elinden ayırdı. Bunu acımasızca bir kesme hamlesi izledi ve kısa kılıç adamın omzu ile boynunun arasına inerek köprücükkemiğini yardı.

Duiker, üçüncü Tithan'la yüzleşmek için yalpalayan savaşçının arkasından ileri atıldığında adamı yerde yüzüstü yatarken buldu. Savaşçının kürekkemikleri arasından bir fırlatma bıçağının sapı çıkıntı yapıyordu. *Bir Pençe şişi – nerede görsem tanırım!*

Tarihçi duraklayıp etrafına bakınsa da kimsecikleri görmedi. Kül kokulu sis, yoğunluğundan bir şey kaybetmemişti. Bahriyeliden gelen bir tıslama yaşlı adamı arkasına döndürdü. Piket hendeğinin iç kenarında çömelen kadın ona ilerlemesini işaret ediyordu.

Ansızın terden sırılsıklam olan ve ürperen Duiker çabucak kadının yanına gitti.

Kadın sırıttı. "Etkileyici bir kılıç dövüşüydü, ihtiyar. Yine de sonuncusunun hakkından nasıl geldiğini çözemedim."

"Başka birini gördün mü?"

"Ha?"

Tıknefes olmuş Duiker başını iki yana sallamakla yetindi. Toprak sette hareketsiz yatan Nil'e baktı. "Onun nesi var?"

Bahriyeli omuz silkti. Soluk mavi gözleri hâlâ tarihçiyi değerlendiriyordu. "Saflarda işimize yarayabilirsin."

"Süratten kaybettiğimi tecrübeden kazandım ve tecrübelerim bana böyle belalara bulaşmamamı söylüyor. Bu yaşlı adamlara göre bir oyun değil, asker."

Kadın surat ekşitmesine rağmen bunu keyifle yaptı. "Yaşlı kadınlara göre de. Gel, çatışma doğuya kaydı – hendeği aşmakta zorlanmamamız lazım." Nil'i tekrar kolayca omzuna attı.

"Yanlış adamı çivilediniz, bilmem farkında mısın..."

"Evet, o kadarını biz de tahmin ettik. O Semk sahiplenilmişti, değil mi?"

Yamaca ulaştılar ve toprağa saplı kazıkların arasından dikkatle geçtiler. Tithan kampında çadırlar yanıyor, çıkan dumanlar sise ekleniyordu. Uzakta hâlâ çığlıklar ve silah çınlamaları yankılanıyordu.

"Kaçmayı başaran başka birini gördün mü?" diye sordu Duiker.

Kadın başını iki yana salladı.

Bir grup cesede rastladılar. Bir Tithan devriyesi bir delergeçle vurulmuştu. El bombasının demir kıymıkları adamları dehşetengiz bir randımanla delip geçmişti. Sağ kalanlar oradan ayrılırlarken arkalarında kan izleri bırakmışlardı.

Wickan hatlarına yaklaşırlarken sis çarçabuk seyreldi. Hasır bariyerlerde devriye gezen bir Avanak Köpek kıtası onları fark edip atlarını yanlarına sürdü.

Adamların gözleri Nil'e odaklandı.

"Yaşıyor," dedi bahriyeli, "ama Sormo'yu bulsanız iyi olur."

Atlıların ikisi gruptan ayrılıp kampa geri gitti.

"Diğer bahriyelilerden bir haber var mı?" diye en yakındaki atlı savaşçıya sordu Duiker.

Wickan kafa salladı. "Yüzbaşı ile biri daha sağ kurtulmuş."

Aheste bir koşuyla sislerin arasından çıkan bir lağımcı mangası grubu görür görmez yavaşlayarak yürümeye başladı. "İki delergeç yedi," diyordu içlerinden biri. Sesinde hayret vardı. "Pezevenk yine de yıkılmadı."

Duiker öne çıktı. "Kimden bahsediyorsun, asker?"

"O kıllı Semk—"

"Artık kıllı değil," diye lafa karıştı başka bir lağımcı.

"Biz temizlik ekibiydik," dedi ilk adam, kızıla boyalı dişlerini bir sırıtışla göstererek. "Siz Coltaine'in baltasının ağzı, bizse başıydık. O ogreye elimizde ne varsa yağdırdık ama hiçbir işe yaramadı."

"Çavuş bir ok yedi," diye atıldı bir diğer lağımcı. "Ciğeri kanıyor."

"Sadece biri. Zaten o da azıcık," diye düzeltti çavuş, tükürmek için duraksayarak. "Diğeri sapasağlam."

"Kan soluyamazsın, Ça—"

"Seninle aynı çadırda kaldım, delikanlı – çok daha kötüsünü soludum."

Mangadakiler çavuşun gidip bir şifacı bulması gerekip gerekmediği hakkında tartışarak yollarına devam ettiler. Bahriyeli arkalarından bakarak başını iki yana salladı. Sonra tarihçiye doğru döndü. "Eğer sakıncası yoksa Sormo'yla konuşma işini sana bırakayım, bayım."

Duiker kafa salladı. "Arkadaşlarından ikisi geri gelemedi."

"Ama biri geldi. Bir dahaki sefere kılıç talimi yapacağımda gelip seni bulurum, bayım."

"Eklemlerim daha şimdiden tutuluyor, asker. Düşmemem için beni bir yere dayaman gerekecek."

Kadın, Nil'i nazikçe otların üstüne yatırdı, sonra da oradan ayrıldı.

On yaş genç olsaydım ona yanaşacak kadar cesaretim... neyse, boş ver. Yemek ateşinin başında nasıl tartışmalara girerdik bir düşün...

İki Wickan atlısı, aralarındaki feci görünümlü bir çoban köpeğine bağlanmış bir sedyeyle geri geldi. Bir toynak geçmişte hayvanın kafasına isabet etmişti ve kemikler eğri büğrü kaynayarak hayvana gözlerindeki hırçın ışıltıyla birebir uyuşan manik bir hırlama ifadesi kazandırmıştı.

Biniciler atlarından inip Nil'i dikkatle sedyeye yatırdılar. Köpek refakatçilerini hiçe sayarak Wickan kampına doğru yürüyüp gitti.

"Amma çirkin hayvan," dedi Yüzbaşı Lull, tarihçinin arkasından.

Duiker homurdandı. "Kafalarında kemikten başka bir şey olmadığının kanıtı."

"Şaşkınlığını atlatabildin mi bari, ihtiyar?"

Tarihçi kaşlarını çattı. "Gizli destekçilerimiz olduğunu bana neden söylemedin, Yüzbaşı? Kimdi onlar, Pormqual'ın adamları mı?"

"Yahu sen neden bahsediyorsun?"

Duiker ona doğru döndü. "Pençe'den. Biri arkamızı kolluyordu. Yıldızlar ve şişler kullanıyor, Hood'un ensemdeki kahrolası nefesi gibi görünmeden hareket ediyordu."

Lull'un gözleri kocaman açıldı.

"Coltaine daha başka kaç ayrıntıyı kendine saklıyor?"

"Coltaine'in böyle bir şeyden haberdar olması mümkün değil, Duiker," dedi Lull başını iki yana sallayarak. "Gördüğünden eminsen –ki sana inanıyorum– Yumruk bunu öğrenmek isteyecektir. Hemen."

Duiker'in hatırlayabildiği kadarıyla Coltaine ilk kez kaygılı görünüyordu. Arkasında hiç kimsenin beklemediğinden, görünmez bıçakların ölümcül darbeyi indirmesine saniyeler kalmadığından emin değilmişçesine hiç kıpırdamadan dikiliyordu.

Bult gırtlağından alçak bir homurtu çıkardı. "Seni sıcak çarpmış, Tarihçi."

"Ne gördüğümü biliyorum, Amca. Dahası ne *hissettiğimi* de."

Uzun bir sessizlik yaşandı. Çadırdaki hava durgun ve boğucuydu.

Sormo içeri adım attı. Coltaine'in sert bir bakışla mıhladığı bağcı girişin hemen önünde kalakaldı. Aylardır taşıdıkları ağırlığı artık kaldıramıyormuşçasına oğlanın omuzları çökük tü. Yorgunluktan gözlerinin altı şişmişti.

"Coltaine'in sana bazı soruları var," dedi Bult ona. "Daha sonra."

Delikanlı omuz silkti. "Nil ayıldı. Cevaplara sahibim."

"Bunlar farklı sorular," dedi yara izli gazi, keyifsizce sırıtarak.

Coltaine konuştu. "Neler olduğunu açıkla, Bağcı."

"Semk tanrısı ölmemiş," dedi Duiker.

"Aynı fikirdeyim," diye mırıldandı bir kamp taburesinde oturan Lull. Kolluklarını çıkarıp kucağına koymuş, bacaklarını ileri uzatmıştı. Tarihçiyle bakışarak göz kırptı.

"Pek sayılmaz," diye düzeltti Sormo. Tereddüt etti, derin bir nefes aldı, sonra da sözlerini sürdürdü. "Semk tanrısı gerçekten yok oldu. Parçalara ayrılıp yutuldu. Fakat bazen bir et parçası öyle bir şer içerir ki yiyeni yozlaştırır."

Duiker oturduğu yerde öne eğilirken kalçasındaki zorla iyileştirilmiş yaranın acısıyla yüzünü ekşitti. "Bir toprak cini—"

"Evet, bu memleketin bir cini. Gizli bir hırs ve aniden kazanılan bir güç. Diğer cinler... hiçbir şeyden şüphelenmediler."

Bult'un yüzü tiksintiyle buruştu. "Yani sırf bir avuç Tithan savaş liderini öldürmek ve asi bir cinin maskesini düşürmek uğruna mı on yedi asker yitirdik?"

Tarihçi irkildi. Zayiatların tam sayımını ilk defa duyuyordu. *Coltaine'in ilk başarısızlığı. Oponn bizden yanaysa düşman bunun farkında varmaz.*

"Edindiğimiz bilgi sayesinde," diye usulca açıkladı Sormo, "gelecekte hayatlar kurtarılacak. Cinler fazlasıyla sıkkınlar – baskınları ve pusuları öngörememelerine anlam veremiyorlardı. Artık sebebi biliyorlar. Suçluyu kendi türdeşlerinin arasında aramayı akıl edememişlerdi. Artık uygun bir zamanda kendi adaletlerini uygulayacaklar."

"Yani baskınlar devam mı edecek?" Bult bağcının suratına tükürdü tükürecekti. "Cin müttefiklerin daha önceden etkili bir şekilde yaptıkları gibi bizi uyarabilecekler mi?"

"Asinin çabaları baltalanacak."

"Sormo," dedi Duiker, "Semk'in ağzı neden dikilerek kapatılmıştı?"

Bağcı yarım bir tebessüm etti. "O yaratığın *her yeri* dikilerek kapatılmıştı, Tarihçi. Yutulan şey dışarı kaçmasın diye."

Duiker başını iki yana salladı. "Bu ne garip bir sihir."

Sormo kafa salladı. "Kadim," dedi. "Etin kemiğin efsunu.

Eskiden içgüdüsel olarak taşıdığımız irfanı hatırlamakta zorlanıyoruz." İç geçirdi. "Kovanlardan önce, sihrin *içimizde* olduğu zamanlarda."

Duiker daha bir yıl önce böyle yorumlar karşısında meraka ve heyecana kapılır, bıkıp usanmadan bağcıyı sorguya çekerdi. Şimdiyse Sormo'nun sözleri bitkinliğinin uçsuz bucaksız mağarasında yitip giden donuk bir yankıdan ibaretti. Tek isteği uyumaktı ve bunun kendisinden on iki saat daha esirgeneceğinin farkındaydı – güneşin doğmasına daha bir saat olmasına rağmen dışarıdaki kamp kıpırdanmaya başlamıştı bile.

"Eğer öyleyse," diye ağırdan alarak konuştu Lull, "o Semk'i deldiğimizde neden ağzına kadar doldurulmuş bir su tulumu gibi patlamadı?"

"Yutulan şey derinlerde saklanıyor. Söyleyin bana, o sahiplenilmiş Semk'in karnı korunuyor muydu?"

Duiker homurdandı. "Kalın deri kemerlerle."

"Tahmin etmiştim."

"Nil'e ne oldu?"

"Gafil avlanınca hatırlamakta zorlandığımız o irfandan yararlandı. Efsun saldırısı gerçekleşirken kendi içine çekildi. Saldırı onu takip etse de habis güç kendi kendini tüketinceye dek kaçamak davrandı. Öğreniyoruz."

Duiker'in aklına diğer bağcının feci ölümü geldi. "Ağır bir bedel karşılığında."

Sormo cevap vermese de çektiği ıstırap bir anlığına gözlerinden okundu.

"Tempomuzu hızlandıracağız," diye duyurdu Coltaine. "Her asker günde bir yudum daha az su içecek."

Duiker dik oturdu. "İyi de suyumuz var ki."

Bütün gözler ona çevrildi. Tarihçi, Sormo'ya buruk bir tebessüm etti. "Anladığım kadarıyla Nil raporunu... kuru kuruya vermiş. Cinler bizim için kayaçta bir tünel açtılar. Yüzbaşının da doğrulayabileceği gibi taştan su sızıyor."

Lull sırıttı. "Hood aşkına, ihtiyar haklı!"

Sormo, tarihçiye fal taşı gibi açılmış gözlerle bakıyordu. "Sırf doğru soruları sormadığımız için uzun zaman –ve boşu boşuna– cefa çektik."

Coltaine'in içini kaplayan yeni bir enerji, ona dişlerini göstererek doruğa çıktı. "Yüz bin boğazı rahatlatmak için bir saatiniz var," dedi Yumruk bağcıya.

Kır toprağını aşınmış kayalık çıkıntılarla yaran kayaçtan tatlı mı tatlı gözyaşları akıyordu. Dev çukurlar kazılmıştı. Hava sevinç şarkılarıyla ve artık sıkıntılarını böğürmeyen hayvanların mübarek sessizliğiyle doluydu. Ve tüm bunların altında sıcak, şaşırtıcı bir yeraltı akıntısı mevcuttu. Toprağın çinleri bir kez olsun ölümün dokunmadığı bir armağan veriyorlardı. Aldıkları haz kampın kuzey kenarına yakın bir noktada dikilerek seyreden ve dinleyen Duiker'in duyuları için somuttu.

Ateşi düşmüş olan Onbaşı List, yaşlı adamın yanındaydı. "Sızıntı kasten yavaş ama yeterince yavaş değil. Mideler isyan edecek – pervasızlar aşırıya kaçıp kendilerini öldürebilirler..."

"Evet. Birkaçı ölebilir."

Duiker başını kaldırıp vadinin kuzey sırtını taradı. Sırt boyunca dizilmiş bir grup Tithan atlı savaşçısı vadideki manzarayı Duiker'in tahmininee korkulu bir huşuyla seyrediyordu. Tarihçi Odhan'daki bilinen tüm su çukurlarını ellerinde tutmak gibi bir avantajları olmasına karşın Kamist Reloe'nin ordusunun susuzluk çektiğinden şüphe duymuyordu.

Savaşçıları incelerken vadi yamacından aşağıya hızla inen, sonra da görüş hattından çıkarak ortadan kaybolan beyaz bir şeyler görür gibi oldu. Duiker homurdandı.

"Bir şey mi gördün, komutanım?"

"Sadece taraf değiştiren bazı yaban keçileri," dedi tarihçi.

Uçuşan kumlar mesanın yanlarında delikler açmıştı. Oyuklar yontarak başlayan bu saldırı zamanla mağaralar, ardından tüneller, en sonunda da diğer taraftan çıkıyor olabilecek dehlizler yaratmıştı. Rüzgâr, yaşlı bir ağacı harap eden obur solucanlar gibi yamaç yüzeyini yutuyor, ardı ardına çukurlar beliriyor, aralarındaki duvarlar incelmekle kalmayıp çöküyor, tüneller gitgide genişliyordu. Yine de platonun kabuğu ufaldıkça ufalan temellerin üstündeki dev bir taş takke gibi yerini koruyordu.

Kulp böyle bir şeyi daha önce hiç görmemişti. *Sanki Hortum ona kasten saldırmış. Bir kayayı neden kuşatsın ki?*

Rüzgârla dolan tünellerin her biri kendine has bir perdeyle uğuldayarak hararetli bir koro oluşturuyordu. Yarın dibinden yukarı çıkan hava akımları toz kadar ince kumları kaldırıp savuruyordu. Kulp başını çevirip Heboric ile Felisin'in bekledikleri yere –fırtınanın aralıksız hiddeti karşısında büzülmüş iki silik şekle– baktı.

Hortum üç günden, yani üzerlerine ilk çöktüğünden beri onları her türlü sığınaktan mahrum bırakmıştı. Rüzgâr her yönden üzerlerine saldırmaktaydı – *dersin ki deli tanrıça bizi gözüne kestirmiş*. Aslında bu ihtimal ilk başta göründüğü kadar düşük değildi. Habis irade elle tutulacak kadar yoğundu. *Sonuçta birer işgalciyiz. Hortum nefretini hep buraya ait olmayanlara odaklamıştır. Zavallı Malazan İmparatorluğu. Böyle dünden hazır bir isyan mitosuna bulaşarak başına dert aldı...*

Büyücü diğerlerinin yanına koştu. Sonu gelmez uğultuda sesini duyurabilmek için ötekilerin burnunun dibine kadar girmesi gerekti. "Mağaralar var! Ama rüzgâr onları da dolduruyor – sanırım tepeyi diğer tarafına kadar delmiş!"

Sabahtan beri bitkinlik kaynaklı bir ateşle yanan Heboric titriyordu. Eski rahip hızla zayıf düşüyordu. *Hepimiz düşüyoruz.* Güneş batmıştı – yukarılarındaki aralıksız aşıboyası kubbe kararıyordu. Buna rağmen büyücü son on iki saatte yalnızca bir fersah kadar yol aldıklarını tahmin ediyordu.

Suları ve erzakları yoktu. Hood peşlerinde dolaşıyordu.

Felisin, büyücünün yırtık pırtık harmaniyesine asılarak adamı yanına çekti. Dudakları yarılmış, ağzının kenarlarında kum birikmişti. "Yine de deneyelim!" dedi.

"Bilmiyorum. Tepe topyekûn üstümüze çökebilir."

"Mağaralar! Mağaralara girelim!"

Ya burada öleceğiz ya da orada. En azından mağaralar cesetlerimize kabir olur. Kısaca kafa sallayarak kabul etti.

Kollarına girdikleri Heboric'i yarı taşıyıp yarı sürüklediler. Yar engebeli, peteği andıran çehresiyle onlara yirmi farklı seçenek sundu. Herhangi birini seçmekle uğraşmayıp denk geldikleri ilk mağara ağzına daldılar. Ne gariptir ki basık olan tünel düz bir seyir izler gibiydi – en azından ilk birkaç adım boyunca.

Rüzgâr kesintisiz baskısına ara vermeye yanaşmayan bir el

gibi sırtlarındaydı. Bir çığlıklar kazanının içinde yalpalayarak yürürlerken karanlık etraflarını sardı.

Oyuklarla bezenmiş zeminde yürümek zordu. On beş adım ileride aşındırıcı rüzgâra direnmiş kuvarsit veya başka bir kristalli mineral çıkıntısına rastladılar. Çıkıntının arkasına geçtiklerinde yetmiş saati aşkın bir zamandır ilk kez Hortum'un hırpalayıcı kuvvetinden korundular.

Heboric, ikilinin kollarında gevşeyip kaldı. Onu çıkıntının kuytusunda birikmiş ayak bileği derinliğindeki toza yatırdılar. "Ben gidip keşif yapacağım," dedi Kulp, kıza, sesini duyurabilmek için bağırarak.

Kafa sallayan Felisin dizlerinin üstüne çöktü.

Otuz adım sonra büyücü ilkinden geniş bir mağaraya ulaştı. Boşluğu dolduran daha çok kuvarsit, beş metre yukarıda buzlu camdan yapılmış gibi görünen bir tavanın içeri aldığı loş ışığı yansıtıyordu. Mineral kristalleri dikey damarlar hâlinde yükseliyor, parıltılı sütunlar hızla esen rüzgârın toz dolu akıntısına rağmen şaşırtıcı güzellikte bir galeri etkisi yaratıyordu. Kulp ilerlemeyi sürdürdü. O yürüdükçe mağaranın enginliğinde gücünü kaybeden tiz uğultu azaldı.

Mağaranın ortasına yakın bir noktada bir taş yığını yükseliyordu. Yığındaki yuvarlak kenarlı taşlar doğal olamayacak kadar düzgündü. Üzerleri yer yer tavandaki ışıltılı maddeyle kaplıydı. Büyücü kısa bir incelemenin ardından dörtgenimsi şekillerinin tek bir yüzeyinin öyle olduğunu anladı. Çömelen Kulp bir elini o yüzeylerden birinde gezdirdi, sonra daha da eğildi. *Hood aşkına, bu sahiden de cam! Rengârenk, ufalanmış ve sıkıştırılmış...*

Başını kaldırdı. Tavanda kenarları o garip, donuk ışıkla parlayan geniş bir delik vardı. Kulp tereddüt etti, ardından kovanını açtı. Oh çekti. *Hiçbir şey yok. Kraliçe'ye şükür, efsun kullanılmamış – her şey alelade.*

Büyücü rüzgâra karşı eğilerek diğerlerinin yanına döndü. İkisini de uyuyakalmış veya baygın bir hâlde buldu. Onları süzerken susuz kalmış yüz hatlarında gördüğü nihai sakinlik kanını dondurdu.

Uyandırmamak daha insaflı olabilir.

Felisin, adamın varlığını sezmişçesine gözlerini açtı. Bakışları derhal bilinçle doldu. "O kadar kolay kurtulamazsın," dedi.

"Bu tepe gömülü bir şehir ve biz gömülü olanın altındayız."

"Eee?"

"Rüzgâr en az bir odayı doldurup içindeki kumları boşaltmış."

"Kabrimiz."

"Belki."

"Pekâlâ, gidelim."

"Bir sorunumuz var," dedi Kulp yerinden kıpırdamadan. "Odanın girişi zeminden beş metre yukarıda kalıyor. Oraya çıkan bir kuvarsit sütunu var ama tırmanış kolay olmayacak – özellikle de bu hâldeyken."

"Kovanını kullan."

"Ne?"

"Bir geçit aç."

Kulp, kıza bakakaldı. "Bu iş o kadar basit değil."

"Ama ölmek basit."

Kulp gözlerini kırpıştırdı. "Öyleyse gel şu ihtiyarı ayağa kaldıralım."

Heboric'in kum dolu yaşlar akıtan gözleri su toplayarak kapanmıştı. Yavaş yavaş uyanırken nerede olduğunu bile bilmediği apaçık ortadaydı. Ağzı tüyler ürpertici bir tebessümle ayrıldı. "Burada denediler, değil mi?" diye sordu, yürümesine yardım ederlerken başını devirerek. "Denediler ve bedelini ödediler. Ah, su anıları, heba edilen tüm o canlar..."

Tavandaki gediğin bulunduğu yere geldiler. Felisin bir elini deliğe en yakın kuvarsit sütununa koydu. "Buna bir Dosii'nin bir hindistancevizi palmiyesine tırmandığı gibi tırmanmam gerekecek."

"Yani nasıl?" diye sordu Kulp.

"Gönülsüzce," diye mırıldanan Heboric sesler duyuyormuşçasına kafasını yan yatırdı.

Felisin büyücüye göz attı. "Kemerindeki o kayışlara ihtiyacım olacak."

Kulp bir homurtuyla belindeki deri şeridi çözmeye başladı. "Beni pantolonsuz görmek için çok tuhaf bir zaman seçtin, evlat."

"Biraz gülmek hepimize iyi gelir," cevabını verdi kız.

Kulp ona kemerini verdi ve kızın her iki uçtaki bağlama ilmiklerini ayak bileklerine geçirmesini seyretti. Felisin'in düğümleri ne kadar sıktığını görünce yüzünü ekşitmekten kendini alamadı.

"Şimdi de yağmurluğundan geriye kalan lütfen."

"Kendi tuniğinin nesi var?"

"Hiç kimsenin göğüslerimi dikizlemesini istemiyorum – en azından bedavaya. Zaten harmaniyenin kumaşı daha sağlam."

"Bir kısas gerçekleşti," dedi Heboric. "Rezalet sistemli, duygusuz bir temizlikle giderildi."

Kulp kumların yıprattığı harmaniyesini çıkarırken eski rahibe kaşlarını çattı. "Yahu sen ne sayıklıyorsun, Heboric?"

"İlk İmparatorluk, yukarıdaki şehir. Gelip işleri yoluna koydular. Baki bekçiler. Nasıl da bir fiyasko! Gözlerim kapalıyken bile ellerimi görebiliyorum – körü körüne yokluyorlar. Artık öyle körler, öyle boşlar ki." Vücudunu sarsan bir kederle ansızın yere çöktü.

"Onu boş ver," diyen Felisin tırtıklı sütuna sarılacakmışçasına öne çıktı. "Yaşlı kurbağa tanrısını kaybedince aklını oynattı."

Kulp sesini çıkarmadı.

Felisin kollarını sütunun arkasına uzattı, harmaniyeyi öbür tarafta iki ucundan tuttu ve kıvırarak gerdi. Ayaklarının arasındaki kemer de sütunun ona dönük tarafını sardı.

"Ah," dedi Kulp. "Anladım. Dosii zekâsı."

Kız harmaniyeyi diğer tarafta yapabildiği kadar yükseğe taktı, sonra da geriye yaslandı ve ani bir sıçramayla kısa bir mesafe çıktı. Hemen dizlerini yukarı çekerek kemeri sütuna bastırdı. İlmikler ayak bileklerine batarken bedeninin acıyla kasılması Kulp'un gözünden kaçmadı.

"Dosiilerin ayakları olmasına şaşırdım," dedi büyücü.

"Galiba küçük bir ayrıntıyı atladım," dedi genç kız nefes nefese.

Doğrusunu söylemek gerekirse büyücü onun başaracağını sanmıyordu. Daha iki kulaç –tavanın bir insan boyu aşağısına kadar– bile gitmeden kızın ayak bileklerinden kanlar akıyordu. Akla hayale sığmaz ama hızla tükenen enerji rezervlerini kullanırken tepeden tırnağa titriyor, yine de durmuyordu. *Bu çetin mi çetin bir yaratık. Bizi tekrar tekrar gölgede bırakıyor.* Bu düşünce

aklına Baudin'i getirdi. Kovulmuş olan haydut muhtemelen dışarıda bir yerde fırtınaya göğüs geriyordu. *Çetin biri daha. İnatçı ve vurdumduymaz. Ne durumdasın, Kıskaç?*

Felisin nihayet deliğin tırtıklı kenarının erişim mesafesine vardı. Ve orada durakladı.

Gene ne oldu?

"Kulp!" Sesi rüzgârın çabucak alıp götürdüğü ürkütücü bir yankıyla aksetti.

"Evet?"

"Ayaklarım sana ne kadar yakın?"

"Belki üç kulaç. Niye?"

"Heboric'i doğrultup sütuna daya ve omuzlarına çık."

"Ne halt yemeye öyle yapacağım?"

"Bileklerime tutunman, sonra da bana tırmanman lazım. Ellerimi bırakamam – hiç gücüm kalmadı!"

Tanrılar aşkına, ben senin kadar çetin değilim, evlat. "Bana kalırsa—"

"Dediğimi yap! Başka çaremiz yok, kahrolasıca!"

Kulp tıslayarak Heboric'e doğru döndü. "İhtiyar, sözlerimi anlayabiliyor musun? Heboric!"

Eski rahip dik durup sırıttı. "Taş eli hatırlıyor musun? Parmağı? Geçmiş yabancı bir dünya. Akıl almaz güçler. Dokunmak başka birinin anılarını hatırlamaktır. O kişi düşünceler ve duyular bakımından senden öyle farklıdır ki seni deliliğe çağırır."

Taş el mi? Piç kurusu sayıklıyor. "Omuzlarına basmam lazım, Heboric. Sabit durmalısın – yukarı çıktığımızda bir koşum ayarlayıp seni de yanımıza çekeceğiz, tamam mı?"

"Omuzlarıma. Her biri uzun zaman önce Hood'a yitirilmiş bir can tarafından oyulan ve şekillendirilen taş birer dağ. Kaç özlem, arzu, sır? Hepsi nereye gider? Hayattaki düşüncelerinin görünmeyen enerjisi tanrıların gıdasıdır, bunu biliyor muydun? İşte o yüzden kaprisli hercai olmaya mecburdurlar – *mecburdurlar!*"

"Büyücü!" diye feryat etti Felisin. "Çabuk!"

Kulp, eski rahibin arkasına geçti ve ellerini onun omuzlarına koydu. "Kıpırdamadan durup––"

Yaşlı adam öyle yapmaktansa ona doğru döndü. Aralarında ellerin bulunması gereken bir boşluk bırakarak bileklerini birbirine yanaştırdı. "Ayağını bas. Seni dosdoğru ona fırlatacağım."

"Heboric, ayağımı tutacak ellerin yok ki."

Yaşlı adamın sırıtışı genişledi. "Sen dediğimi yap."

Mokasenli ayağı iç içe geçmiş parmakların görünmez ama sağlam üzengisine yerleşince Kulp hayretten de öte bir duyguya kapıldı. Ellerini bir kez daha eski rahibin omuzlarına koydu.

"Dümdüz yukarı gideceksin," dedi Heboric. "Gözlerim görmüyor. Beni konuşlandır, Büyücü."

"Bir adım geri çekil. Biraz daha. Tamam."

"Hazır mısın?"

"Evet."

Fakat Kulp müthiş bir kuvvetin kendisini kaldırıp zahmetsizce yukarı fırlatmasına hazır değildi. Hiç düşünmeden Felisin'i tutmaya çalışsa da ıskaladı. İyi ki de ıskaladı çünkü kızı bir çırpıda geçip tavandaki delikten içeri daldı. Neredeyse dümdüz aşağı düşecekti. Lakin üst gövdesini panikle kıvırması sayesinde acıyla deliğin kenarına çakıldı. Kenar gıcırdayarak sarktı.

Göremediği döşeme taşlarını parmaklarıyla pençeleyerek kendini sağlam zemine çekti.

Felisin'in sesi aşağıdan inledi. "Büyücü! Neredesin?"

"Buradayım," dedi yüzünde isteriğe yakın bir sırıtışın donup kaldığı Kulp. "Dayan, geliyorum."

Heboric görünmez ellerini kullanarak Kulp'un on dakika sonra aşağıya sarkıttığı deri ve kumaş karışımı halata çarçabuk tırmandı. Küçük, kasvetli odanın biraz ilerisinde oturan Felisin içini kaplayan başıboş bir korkuyla onu sessiz sedasız seyretti.

Vücudu kıza acıyla işkence ediyor, ayakları sessiz bir gazapla tekrardan hissetmeye başlıyordu. Ayak bileklerindeki ve sütunun kristal çıkıntılarının kollarına attığı çiziklerdeki kan incecik bir toz tabakasıyla kaplanıyordu ve kız kendini zangır zangır titremekten alamıyordu. *O yaşlı adam ayakta ölmüşe benziyordu. Ayakta ölmüşe. Ateşler içinde yanıyordu ama yine de sayıklamaları boş sözler değildi. İçlerinde bilgiler, bilinmesi imkânsız bilgiler vardı. Şimdi de hayalet elleri gerçek olup çıktı.*

Dönüp Kulp'a göz attı. Büyücü ellerindeki yırtık yağmurluğu çatık kaşlarla süzüyordu. Derken iç geçirdi ve bakışlarını çevirdiği Heboric'i sessiz bir incelemeden geçirdi. Eski rahip yine yüksek ateşli bir baygınlığa kapılır gibiydi.

Kulp'un odaya celbetmiş olduğu loş bir ışık çıplak taş duvarları meydana çıkarıyordu. Bir duvar boyunca yükselen içbükey basamaklar sağlam görünümlü bir kapıda son buluyordu. Duvarın bitişiğindeki zeminde her biri bir fıçının ya da bidonun sığabileceği ebatlarda zıt, yuvarlak girintiler sırayla uzanıyordu. Odanın karşı tarafındaki zincirlerin uçlarından paslı kancalar sarkıyordu. Felisin'in gözüne her şey körelmiş görünüyordu. Ya mekân garip bir aşınmaya maruz kalmıştı ya da bu etki büyücünün efsunlu ışığının bir ürünüydü.

Felisin titremeye karşı koymak için başını iki yana sallayarak kollarını gövdesine sardı.

"Yaptığın harika bir tırmanıştı, evlat," dedi Kulp.

Felisin homurdandı. "Ve görünen o ki lüzumsuz." *Şimdi de büyük ihtimalle beni öldürecek. O tırmanışı gerçekleştirmek için kastan ve kemikten fazlası gerekti. Sanki... bomboşum artık. İçimde baştan yaratılacak hiçbir şey kalmadı.* Bir kahkaha attı.

"Ne oldu?"

"Kendimize kabir olarak bir kiler bulduk."

"Ben henüz ölmeye hazır değilim."

"Ne mutlu sana."

Felisin, büyücünün yalpalayarak ayağa kalkmasını seyretti. Kulp etrafına bakındı. "Bu odayı bir defasında su basmış. Akan bir su."

"Nereden nereye akan?"

Omuz silken Kulp yavaş, zahmetli adımlarla merdivene doğru yürüdü.

Herif yüz yaşında görünüyor. Ben de kendimi o yaşta hissediyorum. Beraber bir Heboric bile etmiyoruz. Neyse, en azından ironi kavramının değerini bilmeyi öğreniyorum.

Kulp birkaç dakika sonra kapıya ulaştı. Bir elini yüzeyine koydu. "Bronz kaplama – çekiçle düzeltilirken oluşmuş çöküntüleri hissedebiliyorum." Koyu metali parmak eklemleriyle tıklattı. Tok bir hışırtı çıktı. "Altındaki tahta çürümüş."

Kapı mandalı elinde kırıldı. Bir küfür mırıldanan büyücü ağırlığını kapıya verip yüklendi. Bronz çatlayarak göçtü. Hemen sonra kapı Kulp'u da beraberinde götürerek devrildi ve düştüğü yerde bir toz bulutu kaldırdı.

"Bariyerler asla sanıldığı kadar sağlam değildir," dedi Heboric, gürültünün yankıları kaybolurken. Ayağa kalkıp güdük kollarını önünde tuttu. "Bunu artık anlıyorum. Kör bir adam için bütün vücudu bir hayalettir. Hissedilir ama görünmez. Böylelikle görünmez kollar kaldırıyor, görünmez bacaklar oynatıyorum. Görünmez göğsüm görünmez havayı soludukça şişip iniyor. Şimdi de parmaklarımı uzatıyor, ardından yumruk yapıyorum. Kendi gözlerimin attığı kazık olmasa her yanım sapasağlam – ve hep öyleydi."

Felisin bakışlarını eski rahipten ayırdı. "Belki sağır olursam ortadan kaybolursun."

Heboric güldü.

Kulp sahanlıkta iniltiler çıkarıyor, kesik kesik nefes alıp verirken zorlanıyordu. Yerden destek alarak kalkan Felisin acının demir prangalar gibi ayak bileklerinin etrafına kapanmasıyla sendeledi. Kız dişlerini sıktı ve merdivene doğru topalladı.

Çıktığı on bir basamak onu bitkin düşürdü. Büyücünün yanında dizlerinin üstüne çöktü ve soluklanıncaya kadar uzun bir dakika bekledi. "İyi misin?"

Kulp başını kaldırdı. "Galiba kahrolası burnumu kırdım."

"Yeni aksanına bakılırsa haklısın. Yine de yaşayacak gibisin."

"Öyle gibiyim." Elleri ve dizleri üstünde doğrulan büyücünün yüzünden aşağı toza bulanmış kanlı sümükler sarkıyordu. "İleride ne var görüyor musun? Ben daha bakma fırsatı bulamadım."

"Etraf karanlık. Havada bir koku var."

"Ne kokusu?"

Felisin omuz silkti. "Emin değilim. Kireç? Yani kireçtaşındaki gibi."

"İyi ki netleştirdin. Yoksa kireç nedir bilemeyecektim."

Basamaklardaki ayak sesleri Heboric'in geldiğini haber verdi.

İleride bir ışık parladı. Yavaş yavaş beliren silik dış hatlar bir sahne betimledi. Felisin aval aval baktı.

"Soluman hızlandı, evlat," dedi hâlâ başını kaldıramayan veya kaldırmaya yanaşmayan Kulp. "Bana ne gördüğünü söyle."

Heboric'in sesi merdivenin yarısından yankılandı: "Gördüğü şey ters gitmiş bir ayinin kalıntıları. Dokunaklı bir sahnenin donmuş anıları."

"Heykeller," dedi Felisin. "Zeminin dört bir tarafına serilmişler. Oda büyük. Hem de çok – ışık karşı uca ulaşmıyor."

"Bekle, heykeller mi dedin? Ne tür?"

"İnsanlar. Yerde yatıyormuş gibi oyulmuşlar. İlk başta gerçek olduklarını düşündüm."

"Neden artık öyle düşünmüyorsun?"

"Şey..." Felisin emekledi. Bir düzine adım mesafedeki en yakın heykel, ölmüş veya uyuyakalmışçasına yan yatan ileri yaşlarda çıplak bir kadına aitti. Yapımında kullanılan taş donuk beyaz olup kireçlenmiş ve küf lekeleriyle bezenmişti. Kadının pörsümüş vücudundaki her kırışıklık ustaca yapılmış, hiçbir ayrıntı atlanmamıştı. Felisin huzurlu bir ifadeye sahip yaşlanmış çehreye baktı. *Leydi Gaesen – bu kadın onun kız kardeşi olabilir.* Elini uzattı.

"Bu arada hiçbir şeye dokunma," dedi Kulp. "Hâlâ yıldızlar görüyorum ama tüylerimin kabarması bu odada efsun olduğunu söylüyor."

Felisin elini çekip yere oturdu. "Bunlar sadece heykel."

"Kaidelerin üstünde mi duruyorlar?"

"Şey, hayır, yere koyulmuşlar."

Işık aniden parlaklaşarak odayı doldurdu. Felisin arkasına baktığında Kulp'u kırık kapı çerçevesine yaslanarak ayakta dururken buldu. Büyücü uzağı görmekte zorlanırcasına gözlerini kırpıştırarak sahneyi inceliyordu. "Heykeller mi, evlat?" diye homurdandı. "Hiç de bile. Bir kovan burayı kasıp kavurmuş."

"Bazı kapılar asla açılmamalı," diyen Heboric tasasızca büyücünün yanından geçti. Dosdoğru Felisin'e doğru gitti ve kızın yanında durdu. Gülümseyerek başını devirdi. "Kızı Tektutan Yolu'nu seçerek tehlikeli bir yolculuğa çıktı. Yaptığı hiç de eşsiz değildi; o dolambaçlı güzergâh Ermişlik'e giden popüler bir alternatifti. Üstelik... daha dünyevi olduğu iddia edilirdi. Ve de eski – İlk İmparatorluk'un son günlerinde eski şeyler büyük rağbet görürdü." Yüz hatları ani bir hüzünle buruşan eski rahip durakladı. "Anlaşılabileceği üzere o zamanın Ataları çocuklarının seçtikleri yolu kolaylaştırmak, eski ve riskli olanın yeni bir versiyonunu yaratmak istediler – zira eskisi un ufak olmuş, zayıf düşüp kanserli bir hâl almıştı. İmparatorluk'un çok fazla genci kaybolup gidiyordu. Batıdaki savaşlara değinmiyorum bile."

Kulp bir elini Heboric'in omzuna koydu. Dokunuşuyla sanki bir valf kapandı. Eski rahip hayalet ellerinden birini yüzüne götürdü, sonra iç geçirdi. "Kaybolmak öylesine kolay ki..."

"Suya ihtiyacımız var," dedi büyücü. "Hafızanda öyle bir bilgi yer alıyor mu?"

"Burası bir pınarlar, çeşmeler, hamamlar ve kanallar şehriydi."

"Muhtemelen hepsi de kum dolmuştur," dedi Felisin.

"Belki dolmamıştır," diyen Kulp kanlı gözlerle etrafına göz gezdirdi. Burnu fena kırılmış, kuruyan deri şiştikçe her iki yandan da çatlamıştı. "Burası kısa zaman önce boşalmış – havanın hâlâ kımıldadığını hissedebiliyorum."

Felisin ayakları dibindeki kadını süzdü. "Demek bir zamanlar gerçekti. Etten kemiktendi."

"Evet, hepsi de öyleydi."

"Yaşlanmayı yavaşlatan simyalar," dedi Heboric. "Her bir vatandaş için altı yedi asır. Ayin onları öldürdü ama simyalar etkinliğini korudu."

"Sonra da şehri su bastı," dedi Kulp. "Bol mineralli bir su."

"Sadece kemiği değil, eti de taşa çevirdi." Heboric omuz silkti. "Sel uzak hadiselerden kaynaklandı – baki bekçiler gelip gideli çok olmuştu."

"Hangi baki bekçilerden bahsediyorsun, ihtiyar?"

"Hâlâ bir pınar olabilir," dedi eski rahip. "Hem de yakınlarda."

"Önden buyur, kör adam," dedi Felisin.

"Başka sorumlarım da var," dedi Kulp.

Heboric gülümsedi. "Daha sonra. Halihazırdaki yolculuğumuz pek çok şeye açıklık getirecek."

Odanın mineralleşmiş sakinlerinin hepsi de yaşlıydı ve sayıları yüzleri buluyordu. Hepsinin de huzur içinde ölmüşe benzemesi Felisin üzerinde huzur kaçırıcı bir etki yaratıyordu. *Her son eziyetli olmuyor. Hood yöntemlere kayıtsız. En azından rahiplerin iddiaları öyle. Lakin en büyük hasat savaşlarda, hastalıklarda ve kıtlıklarda yapılıyor. Sayısız asırlar boyunca verilen canlar Ölümün Baş Kralı'nı muhakkak usandırmıştır. Kapısı keşmekeş içerisinde ve bunun kendine has bir tadı var. Öte yandan tenha bir soykırım bambaşka çanlar çalmış olmalı.*

Felisin bu dünyaya döndüklerinden beri olduğu gibi şimdi de Hood'u yanında hissediyordu. Kendini ona sevgilisiymiş gibi bakarken buluyor, tanrıyı kalıcı ve ne gariptir ki güven verici gelen bir mülkiyetle ruhunun derinliklerinde taşıyordu.

Artık yalnızca Heboric ile Kulp'tan korkuyorum. Tanrıların birbirlerinden çok fanilerden korktukları söylenir. Dehşetimin kaynağı bu mu? İçimde Hood'un bir yankısı mı kaldı? Ölüm tanrısı rüyalarında hiç şüphesiz kan nehirleri görüyordur. Belki bunca zamandır ona aittim.

Öyleyse kutsandım.

Heboric bir anda döndü ve sanki güneşte yanmış, şişerek kapanmış gözleriyle onu süzdü.

Artık aklımı da mı okuyabiliyorsun, ihtiyar?

Heboric'in geniş ağzı alaycı bir ifadeyle kıvrıldı. Az sonra önüne dönüp yoluna devam etti.

Oda, izledikleri yolu alçak tavanlı bir tünele bağlayan bir geçitte son buldu. Eski su baskınları her yandaki ağır taşları zımparalayıp parlatmıştı. Ağır aksak ilerlemeyi sürdürürlerken Kulp yaygın, kaynaksız ışığı açık tuttu.

Hareketlendirilip sonu gelmeyen bir yolculukla lanetlenmiş cesetler gibi düşe kalka gidiyoruz. Felisin gülümsedi. *Hood bizimle.*

Eskiden sokak olan bir yere geldiler. Dar ve eğri koridorun parke taşlı zemini şişerek bombe yapmış, tortu kaplı sıkıştırılmış camdan bir tavanın altında her iki yana alçak konutlar yığılmıştı. Görünürdeki tüm duvarlarda benzer bir maddeden dar şeritler uzanıyor, bunlar sanki bir zamanlar her boşluğu dolduran suyun seviyelerini veya kumun katmanlarını gösteriyordu.

Sokakta daha başka cesetler yatsa da bunların çarpılmış, deforme olmuş biçimlerinde huzurdan eser yoktu. Heboric durup başını yana yatırdı. "Ah, işte şimdi bambaşka anılara denk geldik."

Kulp, bir figürün yanında çömeldi. "Tektutan. Tahavvül ederken can vermiş. Dönüştüğü şey... sürüngensiymiş."

"Tektutanlar ve D'iverler," dedi eski rahip. "Ayinin salıverdiği güçler kontrolden çıktı. Binlerce kişi istemeden, alışmadan bir veba gibi şekildeğiştirmeye yakalandı – pek çoğu aklını kaçırdı. Ölüm tüm şehri, her sokağı, her evi doldurdu. İnsanlar kendi

aileleri tarafından paramparça edildiler." Silkindi. "Tüm bunlar birkaç saatte olup bitti," diye fısıldadı.

Kulp'un gözleri mineralleşmiş bir ceset yığınının içinde neredeyse kaybolmuş başka bir figüre yoğunlaştı. "Sadece Tektutanlar ve D'iverler değil..."

Heboric iç geçirdi. "Hayır."

Felisin, büyücünün bütün dikkatinin odak noktasına yaklaştı. Orada kalın, ceviz kahverengisi uzuvlara rastladı: Diğer uzuvları kopuk bir gövdeye bağlı kalmış bir kol ile bacak. Kalın kemikler pörsümüş bir deriyle kaplıydı. *Bunu daha önce de görmüştüm.* Silanda'*da. T'lan Imass.*

"İşte baki bekçilerin," dedi Kulp.

"Evet."

"Burada zayiat vermişler."

"Verdiler tabii," dedi Heboric. "Hem de korkunç bir zayiat. T'lan Imass ile Tektutanlar ve D'iverler arasında bir bağ, bu şehrin sakinlerinin şüphelenmedikleri gizemli bir hısımlık bulunur –kendilerine İlk İmparatorluk gibi mağrur bir unvan yakıştırmalarına rağmen. Hakkıyla kendilerine ait bir unvanın öyle küstahça sahiplenilmesi T'lan Imassları kızdırmıştır – tabii o tür yaratıklar kızabilirlerse. Lakin onları buraya çeken şey yapılan ayin ve yanlışları düzeltme ihtiyacıydı."

Çehresi hırpalanmış bir maskeyi andıran Kulp kaşlarını çatmıştı. "Tektutan'la... ve de Imasslarla karşılaşmalarımız. Yeniden ne başlıyor, Heboric?"

"Bilmiyorum, Büyücü. O kadim kapıya bir dönüş? Başka bir salıverilme?"

"Peşinden gittiğimiz o Tektutan ejderha... namevtti."

"T'lan Imass'tı," diye detaylandırdı eski rahip. "Bir Kemikbakar'dı. Belki eski kapının bekçisiydi ve yaklaşan faciaya cevaben tekrar çağrılmıştı. Artık yolumuza devam edelim mi? Su kokusu alıyorum – aradığımız pınar hâlâ akıyor."

Havuz, bir bahçenin ortasındaydı. Patikadaki çatlak döşeme taşları solgun otlarla kaplıydı. Beyaz ve pembe yapraklar deri parçalarını andırıyor, taş sütunlara ve fosilleşmiş ağaç gövdelerine dolanık sarmaşıklardan bir tür meyvenin renksiz küreleri sarkıyordu. Karanlıkta serpilmiş bir bahçe.

Havuzda gözsüz beyaz balıklar yüzüyor, efsunlu ışık tüm parlaklığıyla yaklaşırken sığınacak gölgeler arıyordu.

Felisin dizlerinin üzerine çöktü ve titreyen ellerini aşağı uzatıp suya soktu. Hissettiği serinlik içini coşkuyla doldurdu.

"Simya tortuları," dedi Heboric arkasından.

Genç kız ona göz attı. "Ne demek istiyorsun?"

"Bu nektarı içmenin... faydaları olacak."

"Bu meyveler yenilebilir mi?" diye soran Kulp solgun kürelerden birini eline aldı.

"Dokuz bin yıl önce parlak kırmızıyken öyleydiler."

İmparatorluk Kovanı'nda mesafeler kolayca ölçülememesine rağmen arkalarında bıraktıkları patika havada hareketsizce asılı duran kül taneleriyle göz alabildiğine doluydu. İzledikleri güzergâh bir mızrak sırığı kadar düz görünüyordu. Kalam'ın kaşları daha da çatıldı.

"Kaybolduk," dedi Minala, eyerinde kaykılarak.

"Ölmekten iyidir," diye mırıldandı Keneb, suikastçıya en azından o kadarcık sempati göstererek.

Kalam, kadının sert bakışlı gri gözlerini üstünde hissedebiliyordu. "Bizi bu Hood'un belası kovandan çıkar, Onbaşı! Açız, susuzuz ve nerede olduğumuzu bilmiyoruz. Bizi buradan çıkar!"

Aren'i gözümde canlandırıp bir yer seçtim: Malazan göçmenlerin yaşadıkları nehir kenarı yakınındaki gecekondu mahallesi Posa'nın ortasında, Medetsiz Sokak'ın son dönemecinin ucunda bulunan gözlerden uzak bir girinti. Mekânı yerdeki parke taşlarına kadar hayal ettim. Peki oraya neden gidemiyoruz? Bizi ne engelliyor? "Daha değil," dedi Kalam. "Aren kovanla yolculuk edildiğinde bile uzaktır." *Kulağa mantıklı geliyor değil mi? Öyleyse tüm bu huzursuzluk neden?*

"Bir terslik var," diye üsteledi Minala. "Yüzünden okuyabiliyorum. Şimdiye kadar varmamız gerekirdi."

Külün tadı, kokusu, hissiyatı Kalam'ın bir parçası olup çıkmıştı ve suikastçı aynı şeyin diğerleri için de geçerli olduğunun farkındaydı. Cansız tanecikler düşüncelerini bile kirletir gibiydi. O külün bir zamanlar ne olduğuna dair Kalam'ın şüpheleri vardı – kovana ilk geldiklerinde rastladıkları kemik yığınının eşsiz

olmadığı kısa zamanda anlaşılmıştı. Buna rağmen o şüpheleri kabullenmekten çekinmek elinde değildi. Olasılık, tasavvur edilemeyecek kadar ürkütücü ve bunaltıcıydı.

Keneb of çekti, ardından iç geçirdi. "Eee, Onbaşı, yola devam ediyor muyuz?"

Kalam, yüzbaşıyla göz attı. Adamın başındaki yaradan kaynaklı ateş düşmüşse de hareketlerindeki ve yüz ifadelerindeki belli belirsiz bir yavaşlık henüz tamamlanmamış bir iyileşmeyi ele veriyordu. Ayrıca Apt'ın görünürdeki kaybının ardından Kalam sırtını korumasız hissediyordu. Minala'nın ona güven duymaması da kadına biçtiği itimadı eksiltiyordu: Minala, kız kardeşini ve çocukları korumak için yapılması gerekeni yapardı ama daha fazlasını değil.

Yalnız olsaydım daha iyiydi. Aygırı dürterek harekete geçirdi. Az sonra ötekiler de onu takip etti.

İmparatorluk Kovanı ne gündüzün ne de gecenin olduğu bir âlemdi. Kaynağı olmayan kısık ışığıyla ebedi bir alacakaranlığın hüküm sürdüğü mekân gölgelerden yoksundu. Zamanın geçişini vücutlarının dayattığı döngüsel taleplere, yani yeme içme ve uyuma ihtiyaçlarına bakarak ölçüyorlardı. Lakin kemirici açlık ve susuzluk tatmin edilmeden sürdükçe, attıkları her adımı ağırlaştırdıkça zaman kavramı anlamını kaybediyordu. Dahası gerçeklerden değil de itikattan doğan bir şey olduğunu açığa vuruyordu.

"Zaman bizi inançlı kılar. Zamansızlık ise inançsız." Soytarı'nın bir diğer Söylevi, anavatanımın bilgelerinin dile getirdikleri bir diğer kurnazca alıntı. En çok teamülleri hiçe saymakta, tarihin verdiği derslerle alay etmekte kullanılırdı. Bilgelerin esas savı hiçbir şeye inanmamaktı. Dahası bu sav ileride birer suikastçı olacakların başlıca ilkelerinden biriydi.

"Suikast, sabitlik yalanını ispatlar. Havaya kaldırılmış hançer bir sabit olsa da kişiyi ve zamanı seçme özgürlüğün o sabitin daha meşum yalanıdır. Bu suikastçı, kaosun salıverilmiş hâlidir, öğrenciler. Ama unutmayın, kalkık hançer ateş fırtınalarını çıkarabileceği kolaylıkla söndürebilir de..."

Ve işte, âdeta bir hançer ucuyla düşüncelerine apaçık kazınmışçasına onu Laseen'e götürecek olan ince ve düz patika uza-

nıyordu. İhtiyaç duyduğu her gerekçe o çatlak dahilinde hiç şaşmadan uzanıyordu. *Lakin patika Aren'den geçmesine rağmen görünüşe bakılırsa ben farkına bile varmadan bir şey beni ondan saptırmış ve bu kül düzlüğünde başıboş dolaşmaya bırakmış.*

"İleride bulutlar görüyorum," dedi artık onunla yan yana at binen Minala.

Önlerindeki bölgede alçak toz sırtları birbiriyle çaprazlama kesişiyordu. Kalam'ın gözleri kısıldı. "Çamurda bırakılmış ayak izlerinden farkları yok," diye söylendi.

"Ne?"

"Arkamıza bak – aynı izi biz de bırakıyoruz. İmparatorluk Kovanı'nda yalnız değiliz."

"Ve burada kimseyle karşılaşmak istemeyiz," dedi kadın.

Eğri büğrü izlerin ilkine ulaşmak Kalam'ın huzursuzluğunu daha da artırdı. *Birden fazla. Hayvani. Bunları bırakanlar İmparatoriçe'nin hizmetkârları değil...*

"Bak," dedi Minala, parmağıyla göstererek.

Otuz adım ileride bir kumbatana veya yerdeki bir karaltıya benzer bir şey mevcuttu. Kül taneleri kıpırtısız, yarısaydam bir perde gibi çukurun etrafındaki boşlukta asılı duruyordu.

"Bana mı öyle geliyor," diye arkalarında hırıldadı Keneb, "yoksa Hood'un belası havada yeni bir koku mu var?"

"Naftalin gibi," diye doğruladı Minala.

Tüyleri diken diken olan Kalam arbaletini eyerdeki bağından kurtardı, kurma kolunu yerine kilitleninceye kadar döndürdü, sonra da yuvaya bir ok sürdü. Bütün bunları yaparken Minala'nın bakışlarını üstünde hissetti ve kadın konuştuğunda şaşırmadı.

"O kokuya aşinasın, öyle değil mi? Üstelik bir tüccarın kumaş sandığını eşelediğin için değil. Neye karşı tetikte beklemeliyiz, Onbaşı?"

"Her şeye," diyen suikastçı atını dürterek yürüttü.

En az yüz adım genişliğindeki çukurun kenarlarında yerden kazılmış toprak yığınları yükseliyor, o tepeciklerden kemikler çıkıntı yapıyordu.

Kalam'ın aygırı kenardan birkaç metre uzakta durdu. Suikastçı arbaletini elinden bırakmaksızın bir bacağını eyer boynuzundan aşırdı ve aşağı atlayıp gri bir toz bulutu kaldırdı. "Siz en

iyisi burada kalın," dedi ötekilere. "Kenarların ne kadar sağlam olduğunu bilemeyiz."

"Öyleyse oraya neden yaklaşıyorsun?" diye öğrenmek istedi Minala.

Kalam cevap vermeden yavaşça ilerledi. Ağzın iki adım mesafesine, çukurun dibinde ne bulunduğunu görebileceği kadar yakına gelse de dikkatini ilk çeken şey karşı taraf oldu. *Artık neye bastığımızı biliyorum ve ona kafa yormayı reddetmenin hiçbir faydası dokunmadı. Hood aşkına!* Külün oluşturduğu sıkışık katmanlar bu diyarı –ve üstündeki her şeyi– kavurmuş yangınlar arasındaki sıcaklık ve hararet farklılıklarını ele veriyordu. Katmanların kalınlığı da çeşitlilik gösteriyordu. En kalınlarından biri bir kol derinliğinde olup sıkışmış, ufalanmış kemiklerle dolu görünüyordu. Onun hemen altında tuğla tozunu andıran daha ince, kırmızımsı bir katman yer alıyordu. Beyaz kenarlı siyah lekeler içeren diğer katmanlarda sadece kömürleşmiş kemikler görünüyordu. Kalam'ın tanımlayabildiği az sayıdaki kemik, uzuvları normalden biraz daha uzun olabilecek insanların ebatlarına uygundu. Karşısındaki şeritli duvar en az altı kulaç derinliğindeydi. *Kadim ölümlerin üstünde yürüyoruz. Burada... milyonların kalıntısı var.*

Bakışları yavaşça aşağıya indi. Çukurun dibi birbirine benzeyen paslanmış, aşınmış mekanizmalarla kaplıydı. Öylece etrafa saçılmış hurdaların her biri bir tüccar arabası boyutundaydı. Demirden yapılmış kocaman ispitli tekerlekler görülebilmekteydi.

Kalam onları uzun uzun inceledi, sonra arkasına dönüp diğerlerinin yanına gitti. Yürürken arbaleti gevşetti.

"Eee?"

Suikastçı omuz silkip tekrar eyere çıktı. "Dipte eski harabeler var. Bir tuhaflar – benzerlerini yalnızca Darujhistan'da, zamanın akışını ölçtüğü söylenen Icarium'un Mevsimler Halkası'nın bulunduğu tapınakta görmüştüm."

Keneb homurdandı.

Kalam adama göz attı. "Bir şey mi var, Yüzbaşı?"

"Sadece bir söylenti. Aylar öncesinden."

"Neyle ilgili?"

"Icarium'un görüldüğüyle." Adam ansızın kaşlarını çattı. "Ejderhalar Destesi hakkında ne biliyorsun, Onbaşı?"

"Ondan uzak durmama yetecek kadar şey."

Keneb kafa salladı. "O sıralarda bir kâhine rastlamıştık – mangamdakilerden bazıları para birleştirip fal baktırmışlardı. Sonunda paralarını geri aldılar çünkü kâhin ilk kartın ardından açılıma anlam veremedi. Hatırladığım kadarıyla adam şaşırmadı bile. Bunun haftalardır böyle olduğunu söyledi. Üstelik sadece kendisi için değil, diğer tüm falcılar için de."

Maalesef bir Deste'yle en son karşılaştığımda ben o kadar şanslı değildim. "Neydi o ilk kart?"

"Galiba Bağımsızlardan biriydi. Onlar hangileri oluyordu?"

"Küre, Taht, Asa, Dikilitaş—"

"Dikilitaş! İşte o. Kâhin bunun Icarium'u gösterdiğini, onun Trell yoldaşıyla birlikte Pan'potsun'da görüldüğünü iddia etti."

"Bunların bir önemi var mı?" diye öğrenmek istedi Minala.

Dikilitaş... geçmiş, şimdi, gelecek. Zaman. Ve zamanın müttefikleri bulunmaz... "Muhtemelen yok," diye yanıtladı suikastçı.

Yoluna devam eden grup arada güvenli bir mesafe bırakarak çukurun etrafından dolaştı. Güzergâhları daha başka toz izleriyle kesişti. Bunlardan sadece birkaçı bir insanın geçişini gösterir cinstendi. Emin olmak kolay değilse de izler Kalam'ın seçtiği yönün aksine gider gibiydi. *Sahiden de güneye yol alıyorsak bütün Tektutanlar ve D'iverler kuzeye gidiyorlar. Aslında bunun içimi rahatlatması gerekirdi ama yolculuk eden daha başka şekildeğiştirenler de varsa onlarla karşılaşabiliriz.*

Bin adım sonra batık bir yola ulaştılar. Çukurdaki mekanizmalar gibi o da altı kulaç aşağıdaydı. Çakılların üzerindeki boşluğu dolduran tozun onları bulandırmasına rağmen kenarlardaki sarp banketlerde bir çökme olmamıştı. Kalam atından indi, eyer boynuzuna uzun ince bir ip bağladı, sonra da ipin diğer ucunu tutarak aşağıya inmeye başladı. Ayaklarının bankete batmaması onu şaşırttı. Bastığı yerlerden çıtırtılar yükseldi. Yamaç her nasılsa sertleşmişti. Üstelik atların inemeyeceği kadar dik değildi.

Suikastçı başını kaldırıp ötekilere baktı. "Bu yol bizi gittiğimiz istikamete doğru götürebilir. Onu izlememizi öneririm – çok daha çabuk yol alırız."

"Böylece hiçbir yere daha hızlı gideriz," dedi Minala.

Kalam sırıttı.

Herkes atını aşağı indirdikten sonra yüzbaşı söz aldı. "Neden bir müddet burada kamp kurmuyoruz? Nasılsa göz önünde değiliz ve hava biraz daha temiz."

"Ve daha serin," diye ekledi Selv, kollarını fazlasıyla suskun çocuklarına dolayarak.

"Pekâlâ," diye onayladı suikastçı.

Atlara ayırdıkları su tulumları kaygı verecek kadar hafifliyordu – Kalam hayvanların sadece yemle birkaç gün daha sağ kalabileceklerini ama o zaman zarfında korkunç eziyet çekeceklerini biliyordu. *Vaktimiz tükeniyor.* O eyerleri çıkarıp atlara yem ve su verirken Minala ile Keneb döşekleri serdiler, ardından kısıtlı erzaklarıyla kendi yemeklerini yapmaya koyuldular. Hazırlıklar sessizlik içinde yürütüldü.

"Buranın içimi açtığını söyleyemem," dedi Keneb karınlarını doyururlarken.

Yüzbaşının espri anlayışını kademe kademe geri kazanmasına sevinen Kalam homurdandı. "Güzelce bir süpürülse hiç fena olmaz," diye onayladı.

"Öyle. Tabii kamp ateşlerinin kontrolden çıktığını daha önce de görmüştüm..."

Minala son bir yudum fırt çektiği su tulumunu elinden bırakıtı. "Ben doydum," diye duyurarak ayağa kalktı. "Siz ikiniz hiç acele etmeden hava durumunu tartışabilirsiniz."

Kadının döşeğine gitmesini seyrettiler. Selv kalan yiyecekleri paketledi, sonra da o da çocuklarla beraber ateşin başından ayrıldı.

"Nöbet sırası bende," diye yüzbaşıya hatırlattı Kalam.

"Yorgun değilim."

Suikastçı bir kahkaha attı.

"Pekâlâ, yorgunum. Hepimiz öyleyiz. Ama bu toz bizi öyle yüksek sesle horlatıyor ki çıkardığımız sesle azıtmış erkek geyikleri bile bastırırız. Eğer uzanırsam gökyüzü olması gerekirken daha çok bir kefene benzeyen şeye gözümü dikip öylece yatacağım. Boğazım yanacak, ciğerlerim çamurla doluymuş gibi ağrıyacak, gözlerim unutulmuş bir şanstaşından* daha fazla ku-

* İyi şans getirdiğine inanılan bir tür muska. –çn

ruyacak. Bu mekânı vücutlarımızdan atıncaya dek hiçbirimizin gözüne doğru düzgün uyku girmeyecek."

"Onun için de önce buradan çıkmalıyız."

Keneb kafa salladı. Horlamaların şimdiden başladığı tarafa göz atıp sesini alçalttı. "Peki öyle bir şeyi ne zaman yapacağımızı kestirebiliyor musun, Onbaşı?"

"Hayır."

Yüzbaşı uzunca bir müddet sessiz kaldı, ardından iç geçirdi. "Nedense Minala'yla zıtlaştınız. Bu da küçük ailemizde istenmeyen bir gerilim yarattı, sence de öyle değil mi?"

Kalam konuşmadı.

Keneb az sonra devam etti. "Albay Tras suskun, itaatkâr bir eş istiyordu. Koluna tüneyip güzel sesler çıkaracak bir tane."

"Pek de iyi bir gözlemci değildi galiba?"

"Daha ziyade inatçıydı. Hayat felsefesi her atın uslandırılabileceğiydi. Ve aynen öyle yapmaya girişmişti."

"Albay kurnaz bir adam mıydı?"

"Zeki bile değildi."

"Lakin Minala her ikisi de – ne halt yemeye onunla evlendi ki?"

Keneb ansızın bir şeyi kavramışçasına suikastçıya çevrili gözlerini kıstı. Ardından omuz silkti. "Kız kardeşini seviyor."

Kalam keyifsiz bir sırıtışla başka tarafa baktı. "Subaylar da pek rahat bir hayat sürüyorlar ya."

"Tras o kuş uçmaz kervan geçmez garnizonda uzun süre görev yapmayacaktı. Ulaklarını kullanarak geniş bir ağ atmıştı. Olayların tam da merkezindeki yeni bir göreve atanmasına belki bir hafta vardı."

"Aren."

"Evet."

"O zaman garnizon komutanlığı sana kalacaktı."

"Ve de maaşım on mangır artacaktı. Bu da Kesen ve Vaneb için garnizon kadrosundaki eline koluna hâkim olamayan ayyaş bir kurbağa yerine doğru düzgün mürebbiyeler tutmama yetecekti."

"Minala uslanmışa benzemiyor," dedi Kalam.

"Ah, denemeler başarısız oldu. Zorla şifa, albayın başlıca yöntemiydi. Bir insanı bayıltana kadar dövmek, sonra da toparlan-

ması için bir ay kadar bekleyip aynı şeyi tekrarlamak ender görülen bir durum değildir. Fakat yanında kumar borçları birikmiş bir manga şifacısı varken birinin kemiklerini kahvaltıdan önce kırabilir ve bir sonraki gündoğumuna kadar daha fazla dayağa hazır edebilirsin."

"Bu olurken sen de o herife selam çakıp durdun."

Keneb surat ekşiterek bakışlarını kaçırdı. "Bilmediğin bir şeye itiraz edemezsin, Onbaşı. Bir kuşkuya bile kapılsaydım..." Başını iki yana salladı. "Her şey kapalı kapılar ardındaydı. Vaziyeti albayın eviyle paylaştığımız bir çamaşırcının ağzından Selv öğrendi. Kanlı çarşaflar falan sayesinde. Bana haber verdiğinde ondan hesap sormak için yerleşkeye gittim." Dişlerini sıktı. "İsyan beni engelledi – çoktan başlamış bir pusunun ortasında kaldım. Ondan sonra tek derdim bizi canlı tutmak oldu."

"Sevgili albay nasıl öldü?"

"Bir kapalı kapıya daha rastladın, Onbaşı."

Kalam gülümsedi. "Sorun değil. Bu tür zamanlarda arkalarını yeterince görebilirim."

"Öyleyse daha fazlasını söylememe gerek yok."

"Minala'ya bakarken bunların hiçbiri mantıklı gelmiyor," dedi suikastçı.

"Sanırım metanetin farklı türleri var. Ve de himayenin. Minala eskiden Selv'e ve çocuklara yakındı. Artık kendini bir zırh gibi onların etrafına sarıyor. Bir o kadar soğuk ve sert. Onun derdi sensin, Kalam. Sen de kendini onun –ve geri kalanımızın– etrafına sardın."

Yani kendini lüzumsuz mu hissediyor? Belki Keneb'e öyle görünüyordur. "Onun derdi bana güvenmemesi, Yüzbaşı."

"Ne diye güvenmesin ki?"

Çünkü ellerimde görünmeyen hançerler tutuyorum. Ve o bunun farkında. Kalam omuz silkti. "Anlattıklarına bakılırsa güven baldızının kimseye kolay kolay bahşetmediği bir şey, Yüzbaşı."

Keneb bu yorumu düşünüp taşındı, sonra da iç geçirip ayağa kalktı. "Eh, bu kadar laflamak yeter. Gözümü dikip bakacağım bir kefen ve sayacak horlamalarım var."

Kalam, yüzbaşının gidip Selv'in yanına uzanmasını seyretti. Suikastçı derin, yavaş bir nefes aldı. *Herhalde ölümün çabuk ol-*

muştur, Albay Tras. Biraz huysuzluk et, sevgili Hood ve pezevengi geri tükür. Ben onu tekrar öldürürüm. Ve Kraliçe gözünü kaçırsın ama hiç acele etmem.

Kemancı, parmak eklemlerinin soyulmasına aldırış etmeden kurulu arbaletini önünde tutarak taşlık yamaçtan aşağıya sürünüyordu. *Uşak olacak o puşt şimdi bir düzine midede eriyordur. Veyahut kellesi bir mızrağın ucuna takılıyken kulakları birinin kemerinden sarkıyordur.*

Icarium ile Mappo herkesi canlı tutma gayretiyle becerilerini son raddesine kadar zorluyorlardı. Hortum tüm şiddetine rağmen artık ölü bir memleketi süpüren boş bir fırtına değildi. Uşak'ın arkasında bıraktığı izler grubu daha odaklı bir hengâmenin içine düşürmüştü.

Lağımcının solundaki türbülanslı aşıboyası perdenin içinden bir kargı daha fırladı ve onun yattığı noktadan on adım uzağa düşüp takırdadı. *Tanrıçanın gazabı seni de bizim kadar kör bırakıyor, salak!*

Sha'ik'in çöl savaşçılarıyla dolu tepelerdeydiler. Bu melun kavuşum tesadüf kadar başka bir şeyin de eseriydi. *Hem de ne kavuşum. Takipçiler takip etmeye ant içtikleri kadını arıyorlar. Ne yazık ki diğer yol da buradan geçiyor.*

Rüzgârın daha gırtlaksı uğultusunun arasında uzak çığlıklar karıştı. *Bak sen, tepeler hayvan kaynıyor. Üstelik pek asabiler.* Icarium son bir saatte üç defa onları bir Tektutan'ın veya D'iver'in etrafından dolaştırmıştı. İki taraf arasında karşılıklı anlaşılmış bir tür kaçınma vardı – şekildeğiştirenler Jhag'a bulaşmak istemiyorlardı. *Fakat Sha'ik'in yobazları... ah, işte onlar serbest hedef. Şansımıza.*

Yine de Uşak'ın hâlâ yaşıyor olma ihtimali Kemancı'ya göre çok düşüktü. Apsalar için de endişeleniyordu ve ne ironiktir ki bir tanrının yeteneklerinin böyle bir durumla başa çıkmaya yetmesi için dua etmekten kendini alamıyordu.

İleride ve aşağıda beliren deri zırhlar giymiş iki çöl savaşçısı telaşlı bir aceleyle koyağın dibine doğru seğirttiler.

Kemancı bir küfür tısladı. Grubun o ucunda kendisi vardı – eğer adamlar onu aşmayı başarırlarsa...

Arbaletini doğrulttu.

İki figürün üstüne siyah harmaniyeler çullandı. Adamlar çığlığı bastılar. Kıpır kıpır harmaniyeler ikiliyi tamamen kapladı. Örümcekler o mesafeden bile ayırt edilebilecek kadar iriydi. Kemancı'nın tüyleri diken diken oldu. *Yanınızda süpürge getirmeliydiniz, dostlar.*

İçine girmiş olduğu yarıktan çıktı ve sağına yönelip yamaç boyunca koşar adım ilerledi. *Yakında Icarium'un kapsamına girmezsem ben de getirmediğime pişman olacağım.*

Çöl savaşçılarının çığlıkları ya aradaki mesafenin uzamasından ya da son nefeslerini vermelerinden dolayı kesildi – Kemancı'nın umudu ikincisiydi. Tam ileride –şimdiye dek– Apsalar'ın ve babasının izlerini taşıyan sırtın kenarı yükselmekteydi.

Düşe kalka zirveye tırmanırken rüzgâr onu çekiştirdi. Sırta tırmanır tırmanmaz ötekileri gördü. Aralarında on adım ya var ya yoktu. Üçü de kıpırtısız bir figürün başında çömelmişti.

Kemancı buz kesti. *Oh, Hood, izin ver baktıkları kişi bir yabancı olsun...*

Öyleydi de. Çıplak genç adam Sha'ik'in çöl savaşçılarından biri olamayacak kadar solgun tenliydi. Delikanlının gırtlağı kesilmiş, yara omurun basık iç tarafına kadar açılmıştı. Hiç kan yoktu.

Kemancı da yavaşça çömelirken Mappo ona baktı. "Bir Tektutan'ın yaptığını sanıyoruz," dedi.

"Bu Apsalar'ın eseri," dedi Kemancı. "Kafanın nasıl ileriye ve aşağıya itildiğine, yalımı sabitlemek için çenenin göğse nasıl bastırıldığına bakın – aynısını daha önce de gördüm..."

"Demek hâlâ yaşıyor," dedi Crokus.

"Dedim ya," diye gürledi Icarium. "Tıpkı babası gibi."

Buraya kadar her şey yolunda. Kemancı doğruldu. "Kan yok," dedi. "Öleli ne kadar olmuş bir fikriniz var mı?"

"Bir saatten fazla değil," dedi Mappo. "Kan eksikliğine gelince..." Omuz silkti. "Hortum susamış bir tanrıçadır."

Lağımcı kafa salladı. "Sizin için bir sakıncası yoksa sanırım bundan böyle fazla uzaklaşmayacağım – içimden bir ses Sha'ik'in savaşçılarının bizi daha fazla rahatsız etmeyeceklerini söylüyor."

Mappo kafa salladı. "Şimdilik biz de Eller Yolu'nda yürüyoruz."

Peki acaba neden?

Yolculuklarına devam ettiler. Kemancı son on iki saatte çöl savaşçılarıyla karşılaştığı yarım düzine seferi düşündü. Aslında hepsi de çaresiz adam ve kadınlardı. Raraku, Kıyamet'in merkeziydi; lakin isyan lidersizdi ve bir süredir öyle olagelmişti. Acaba Kutsal Çöl'ün kayalıklar halkasının ötesinde neler olup bitiyordu?

Bahse varım anarşi. Katliam ve cinnet. Buzdan kalpler ve çeliğin insafı. Sha'ik illüzyonu sürdürülüyorsa bile –artık emirleri üst rütbeli takipçileri veriyordur– isyanın mihenk taşı olarak ordusunun başına geçmedi. Bir isyan başlatmak, sonra da ona önderlik etmek için ortaya çıkmamak destekçilerinin içine sinmemiştir...

Eğer o rolü üstlenirse Apsalar'ın işi başından aşkın olacaktı. Suikastçılık becerileri onu canlı tutabilirdi ama o beceriler ordulara önderlik etmek için gereken soyut manyetizmanın yerini tutamazdı. Ordular *yönetmek* yeterince kolaydı – Malazan İmparatorluğu'nun becerisi kıt Yumruklarının da açıkça gösterdiği gibi geleneksel yapılar bunu garantilerdi. Fakat *önderlik etmek* bambaşka bir şeydi.

Kemancı o manyetik niteliğe sahip sadece bir avuç kişi tanıyordu: Dassem Ultor, Kızıl Muhafızlar'ın lideri Prens K'azz D'Avore, Caladan Brood ve Dujek Tekkol. *Yeterince hırslı olsaydı Yırtıkyelken. Muhtemelen Sha'ik'in kendisi. Ve de Alakarga.*

Apsalar ne denli alımlı olsa da lağımcı onda öyle bir kişilik kuvvetinden eser görmemişti. Becerikli olduğu şüphesizdi. Sakin bir özgüvene de sahipti. Fakat gözlem yapmayı iştirak etmeye yeğlediği apaçık belliydi – *en azından şişi batırma zamanı gelinceye dek. Suikastçılar ikna kabiliyetlerini geliştirmekle uğraşmazlar – ne gereği var ki? Apsalar çevresinde doğru kişilere ihtiyaç duyacak...*

Kemancı kendi kendine kaşlarını çattı. Genç kadının o kılığa gireceğine, kendini bu tanrıça dokuması goblenin merkezi ipliğine bağlayacağına daha şimdiden kesin gözüyle bakıyordu. *İşte buradayız. Hortum'un içinde koşturuyoruz... kehanetin vadettiği yeniden doğuma vakitlice tanıklık etmek için.*

Lağımcı uçuşan kum tanelerinden sakınmak için gözlerini kısarak Crokus'a baktı. Delikanlı yarım düzine adım ileride, Icarium'un bir adım gerisinde yürüyordu. Sert rüzgâra karşı eğil-

mesine rağmen duruşuyla dertli ve hassas bir ruh hâlini ele veriyordu. *Apsalar gitmeden önce ona hiçbir şey söylememiş – onu ve endişelerini tıpkı geri kalanımıza da yaptığı gibi kolayca gözden çıkarmış. Pust anlaşmaya varmak için ona babasını teklif etti. Fakat adamı önce buraya gönderdi. Demek ki herif bu dalaverede gönüllü bir oyuncu, bir işbirlikçiydi. Kızcağızın yerinde olsaydım sevgili babacığıma soracak bazı zor sorularım olurdu...*

Hortum dört bir yanda kahkahalarla güler gibiydi.

Morluk az çok kapı şeklinde ve yetişkin bir adamın iki katı boyundaydı. İnci kendi kendine mırıldanarak onun önünde volta atarken Lostara Yil adamı bıkkın bir sabırla seyretti.

Adam onun oradaki varlığını aniden hatırlamışçasına döndü. "Komplikasyonlar var, canım. Ben... ikileme düştüm."

Al Kılıç kapıyı süzdü. "Suikastçı kovandan ayrılmış olmasın? Bu kapı diğerine benzemiyor..."

Pençe alnındaki külleri silerken orada koyu bir leke bıraktı. "Ah, hayır. Bu bir... bir sapağı temsil ediyor. Sonuçta ben sağ kalan son operatörüm. İmparatoriçe boş oturanlardan hiç hazzetmez..." Kadına buruk bir tebessüm etti, ardından omuz silkti. "Hem maalesef tek derdim bu değil. İzimiz sürülüyor."

Lostara Yil bu söz üzerine ürperdi. "Öyleyse geri gitmeliyiz. Bir pusu kurup—"

İnci sırıtarak bir kolunu salladı. "O zaman bize iyi bir yer seç. Lütfen."

Al Kılıç etrafına bakındı. Her yönde dümdüz ufuklar vardı. "Bir süre önce geride bıraktığımız o tepeciklere ne dersin?"

"Onları boş ver," dedi Pençe. "İlk seferinde güvenli bir mesafe bıraktık ve şimdi de daha fazla yaklaşacak değiliz."

"Öyleyse o çukur..."

"Beyhudeliği ölçme amaçlı mekanizmalar. Hiç sanmıyorum, canım. Korkarım peşimizdekini şimdilik göz ardı etmeliyiz."

"Ya o Kalam'sa?"

"Değil. Sayende gözümüzü üstünde tutuyoruz. Suikastçımızın aklı oradan oraya dolaştıkça güzergâhı da aynı şeyi yapıyor. O kadar itibarlı biri için utanç verici bir disiplin eksikliği. Beni hayal kırıklığına uğrattığını itiraf etmeliyim." Pençe geçide doğ-

ru döndü. "Her halükârda yolumuzdan hayli büyük bir mesafe sapmış bulunuyoruz. Küçük bir yardım gerekiyor – seni temin ederim ki uzun sürmeyecek. İmparatoriçe, Kalam'ın yolculuğunun... kendisine şahsi bir risk teşkil ettiğinde hemfikir. Dolayısıyla en büyük öncelik o konuya verilmeli. Bununla beraber..."

Pençe yarım harmaniyesini çıkardı ve dikkatle katladıktan sonra yere bıraktı. Göğsüne çaprazlama takmış olduğu kemerde fırlatma yıldızları sıralıydı. Sol kolunun altından iki fırlatma bıçağının sapları çıkıntı yapmıştı. İnci her silahı tek tek kontrolden geçirdi.

"Burada mı bekleyeyim?"

"Nasıl uygun bulursan. Fakat bana eşlik etmen hâlinde emniyetini garantileyemem çünkü bir çatışmaya katılacağım."

"Düşman kim?"

"Hortum'un yandaşları."

Lostara Yil tulvarını çekti.

İnci sözlerinin yaratacağı etkiyi tahmin etmişçesine sırıttı. "Gece vakti ortaya çıkacağız. Ayrıca yoğun bir sis olacak. Hasımlarımız Semkler ve Tithanlar. Müttefiklerimizse—"

"Müttefikler mi? Çatışma çoktan başladı mı?"

"Ah, evet. Wickanlar ile Yedinci'nin bahriyelileri."

Lostara dişlerini gösterdi. "Coltaine."

Sırıtışı genişleyen İnci bir çift ince deri eldiven çıkardı. "Tercihen," diye sözlerini sürdürdü, "kendimizi göstermemeliyiz."

"Neden?"

"Yardım bir kez gelirse tekrar gelmesi beklenir. Risk Coltaine'in azmini köreltiyor ve İsimsizler biliyorlar ya, Wickan ileriki haftalarda o azme ihtiyaç duyacak."

"Ben hazırım."

"Bir şey daha," dedi Pençe ağırdan alarak. "Gideceğimiz yerde bir Semk iblisi var. Ondan uzak dur zira güçlerine dair hemen hemen hiçbir şey bilmesek de bildiklerimiz ürkütücü bir... asabiyeti ele veriyor."

"Hemen arkanda kalacağım," dedi Lostara.

"Hımm, öyleyse karşıya geçtiğimizde soldan git. Ben de sağdan gideceğim. Sonuçta üstüme çıkman uğurlu bir başlangıç olmaz."

Geçit kızıştı. İnci kaşla göz arasında ileri atılıp ortadan kayboldu. Lostara topuklarını bineğinin böğrüne gömdü. At geçide daldı—

—ve toynakları sert toprağa bastı. Lostara Yil kendini uçuşan sislerin arasında, çığlıklarla ve patlamalarla dolu bir gecenin içinde buldu. İnci'yi daha şimdiden görmez olmuştu ama yayan dört Tithan savaşçısının ortaya çıkmasıyla o tasa çabucak rafa kalktı.

Bir delergeç adamları ağır yaralamıştı ve hiçbiri Lostara'nın tulvarını savurarak ortalarına dalmasına hazır değildi. Kaçışmalarına rağmen aldıkları yaralar onları ölümcül derecede yavaşlatmıştı. İkisi daha ilk geçişte kadının kılıcına yenik düştü. Lostara bir hücum daha yapmak için geri döndü.

Diğer iki savaşçı ortalarda yoktu. Sis yavaşça serilen bir battaniye gibi her yanı örtmüştü. Solundan gelen bir dizi gürültü üzerine atını hemen o tarafa çeviren kadın İnci'nin depar atarak görüş alanına girmesini seyretti. Pençe adımının orta yerinde ters döndü ve arkasına bir yıldız fırlattı.

İnci'nin arkasından paldır küldür koşturmakta olan devasa, hayvani bir adam demir yıldızı alnına yedi. Aldığı darbe onu yavaşlatmadı bile.

Hırlayan Lostara parmaklarını açarak tulvarı bileğine sarılı ilmiğin ucunda oradan oraya sallanmaya bıraktı ve arbaletini kaptı.

Atışı alçak kaldı. Ok Semk'in göğüs kemiğinin hemen altına, karnını koruyan kalın deri kemerlerin biraz yukarısına saplandı. Lostara inleyerek iki büklüm olan adamın ağzının ve burun deliklerinin dikilerek kapatılmış olduğunu hayretler içerisinde fark etti. *Nefes almıyor! İşte iblisimiz!*

Semk doğruldu ve kollarını hızla ileriye uzattı. O kollardan fışkıran güç görülmemesine rağmen hem İnci hem de Lostara havaya fırlayıp boşlukta taklalar attılar. Kemikleri çatır çutur kırılan at ölüm ıstırabıyla kişnedi.

Sağ kalçasının üstüne düşen Al Kılıç vücudundaki kemiklerin çatlak bir çan gibi çınladığını hissetti. Derken acı dalgaları pençelerini bacağına kapattı. Mesanesinin boşalmasıyla iç çamaşırına sıcak bir ıslaklık yayıldı.

Yanına mokasenli ayaklar indi. Eline bir bıçak sapı tutuşturuldu. "İşim bittikten sonra kendini hallet! İşte geliyor!"

Lostara Yil dişlerini sıkarak gövdesini çevirdi.

On adım uzaktaki Semk iblisi kocaman ve durdurulamazdı. İnci aralarında çömeliyor, ellerinde uçlarından kızıl ateş damlayan bıçaklar tutuyordu. Lostara adamın kendini şimdiden ölmüş saydığını biliyordu.

İblise bir anda soldan saldıran şey kâbustan farksızdı. Simsiyah ve üç uzuvlu yaratık uzun boyunlu bir kafanın arkasından çıkıntı yapan kapüşona benzer bir kürekkemiğine, dişlerle dolu sırıtkan bir çeneye ve de ıslakmışçasına parlayan siyah renkli yassı bir göze sahipti.

Daha da korkuncu o kürekkemiğinin arkasında oturan, sıması bindiği canavarın alaycı bir taklidini andıran çocuksu figürdü. Sıyrılmış dudakları bir bebeğin parmakları uzunluğundaki hançerimsi dişlerini açıkta bırakmıştı. Onun da ışıldayan tek bir gözü vardı.

Öcü, Semk iblisine kontrolden çıkmış zırhlı bir araba gibi çarptı. Tekil ön uzuv ileri fırlayıp iblisin karnının derinlerine kadar battı. Çekip çıkarılmasıyla da açılan delikten dışarı sıvılar fışkırdı. O ön uzvun parmakları arasında çevresine somut hiddet dalgaları yayan bir şey vardı. Hava buz kesti.

İnci topukları Lostara'ya çarpıncaya dek geri çekildi, sonra gözlerini sahneden ayırmaksızın bir eliyle uzanıp kadını silah koşumundan tuttu.

Geri geri yalpalayan Semk'in bedeni âdeta kendi içine katlandı. Öcü hâlâ sıvılar damlatan etli cismi tutarak şahlandı.

Binicisi cisme doğru atıldı. Fakat tıslayan yaratık vücudunu kıvırarak onu çocuktan uzak tuttu, sonra da cismi sislere fırlattı.

Semk cismin peşinden sendeledi.

Uzun kafasını çeviren öcü o tüyler ürpertici sırıtışıyla Lostara ve İnci'yi süzdü.

"Sağ ol," diye fısıldadı İnci.

Etraflarında bir kapı açıldı.

Lostara kül dolu donuk göğe bakarak gözlerini kırpıştırdı. İkilinin soluklarından başka bir ses duymadı. *Güvendeyiz.* Hemen sonra baygınlık tıpkı bir kefen gibi üstünü kapladı.

13

Bir köpeğin efendisine benzeyebileceği kadar benzeyen Wickan çoban köpeği hırçın, sağı solu belirsiz bir hayvandır. Tıknaz olmakla birlikte güçlü kuvvetlidir. Lakin açık ara en dikkat çekici niteliği inatçılığıdır.

Fethedilenlerin Yaşantıları
Ilem Trauth

Duiker geniş, ferah çadırların arasında yürürken ileride bağrışlar koptu. Hemen sonra Wickan köpeklerinden biri belirdi. Başını öne eğmiş hayvan bir kas güllesi gibi dosdoğru tarihçinin üstüne geldi. Duiker elini kılıcına atsa da çok geç kaldığının farkındaydı. Koca köpek son anda kıvrak bir hareketle onun etrafından dolaştı ve tarihçi hayvanın ağzında gözleri kapkara dehşet havuzlarını andıran bir süs köpeği gördü.

Koşmayı sürdüren çoban köpeği iki çadırın arasına dalıp gözden kayboldu.

Tarihçinin ilerisinde iri taşlarla ve –ne gariptir ki– Kan'a özgü güneş şemsiyeleriyle silahlanmış bazı figürler belirdi. Hepsi de bir kraliyet davetine katılacakmışçasına giyinmişti ama Duiker çehrelerine katıksız bir öfke hâkim olduğunu gördü.

"Hey sen!" diye biri buyurganca bağırdı. "İhtiyar! Az evvel kudurmuş bir tazı gördün mü?"

"Evet, koşturan bir çoban köpeği gördüm," diye sakince yanıtladı tarihçi.

"Ağzında ender bulunur bir Heng karafatma köpeği var mıydı?"

Karafatma yiyen bir köpek ha? "Ender bulunur mu? Bana onu hiç bulamayacakmışsınız gibi geliyor."

Gözler Duiker'e odaklanırken soylular suspus oldular.

"Espri yapmak için aptalca bir zaman seçtin, ihtiyar," diye hırıldadı sözcü. Diğerlerinden daha genç olan adamın bal rengi cildi ve iri gözleri Quon Tali kökenini işaret ediyordu. İnce yapılı vücudu bir düellocunun fiziki özgüvenini taşıyor, kemerindeki el kundaklı meç bu tanımlamayı destekliyordu. Dahası bakışlarındaki bir şey Duiker'e adam öldürmekten hoşlandığını söylüyordu.

Adam çalımlı bir yürüyüşle yaklaştı. "Özür dile, köylü. Bu seni bir dayaktan kurtarmayacak ama en azından nefes almayı sürdüreceksin..."

Arkadan eşkinle bir atlı çıkageldi.

Düellocunun gözleri Duiker'in omzunun üzerindeki bir noktaya çevrildi.

Onbaşı List soyluya aldırış etmeden dizginlere asıldı. "Kusura bakma, komutanım," dedi. "Demircide işim uzadı. Atın nerede?"

"Ana sürüde," diye cevapladı Duiker. "Hayvancağız bir günlüğüne dinlenmeyi çoktan hak etti."

Bakışlarını nihayet soyluya yönelten List, düşük rütbeli genç bir adam için etkileyici sayılabilecek sert bir ifade takındı. "Geç kalırsak, bayım," dedi Duiker'e, "Coltaine bir açıklama ister."

Tarihçi, soyluya hitap etti. "Burada işimiz bitti mi?"

Adam kısaca kafa salladı. "Şimdilik," dedi.

Duiker, onbaşının refakatinde soyluların kampında yaptığı yolculuğa kaldığı yerden devam etti. Bir düzine adım ilerlediklerinde List eyerinden ona doğru eğildi. "Alar sana meydan okumaya hazır gibiydi, Tarihçi."

"Demek tanınan biri? Alar."

"Pullyk Alar."

"Amma da şanssızmış."

List sırıttı.

Kamptaki merkezi bir açıklığa geldiklerinde süregiden bir kırbaçlama keşfettiler. Sıcaktan şişmiş ellerinden birinde deri bir kedikuyruğu* tutan kısa ama geniş adam tanıdıktı. Kurban

* Püsküllü bir uca sahip kamçı türü. –*çn*

bir uşaktı. Daha başka üç uşak bakışlarını kaçırarak bir kenarda bekliyordu. Ağlayan bir kadının etrafında toplanmış diğer birkaç soylu ona teselli sözleri mırıldanıyordu.

Altın sırmalı harmaniyesi göz alıcı parlaklığının bir kısmını yitirmiş olan Lenestro, yüzünü kıpkırmızı bırakan bir hışımla kedikuyruğunu savururken bir köy panayırında ağzı köpürerek geleneksel Kralın Aynası maskaralığını icra eden bir maymuna benziyordu.

"Bakıyorum da soylular uşaklarının iade edilmesine memnun olmuşlar," dedi List alaycı bir dille.

"Sanırım bu daha ziyade kaçırılan bir süs köpeğiyle ilgili," diye mırıldandı tarihçi. "Her halükârda artık yeter."

Onbaşı ona göz attı. "Lenestro daha sonra kaldığı yerden devam edecektir, komutanım."

Duiker cevap vermedi.

"Kim bir süs köpeği çalar ki?" diye merak etti List, tarihçiyle yan yana Lenestro'ya doğru yürürken.

"Kim çalmaz ki? Suyumuz var ama hâlâ açız. Her halükârda Wickan çoban köpeklerinden biri bunu bizden daha önce akıl ederek hepimizi utandırdı."

"Ben meşguliyeti suçluyorum, komutanım."

Lenestro yaklaşan ikiliyi fark edip kırbaçlamaya ara verdi. Solukları bir körük kadar yüksekti.

Duiker, soyluyu yok sayıp uşağın yanına gitti. Yaşlı adam dirsekleri ve dizleri üstüne çöküp ellerini başına kapatmıştı. Parmak eklemleri, ensesi ve sıska sırtının tamamı kıpkırmızı çizgilerle kaplıydı. Tahribatın altında daha eski yaraların izleri mevcuttu. Yanındaki tozlu toprakta pırlantalarla süslü kopuk bir tasma yatıyordu.

"Seni ilgilendiren bir şey yok, Tarihçi," diye çattı Lenestro.

"Bu uşaklar Sekala'da bir Tithan hücumuna karşı koydular," dedi Duiker. "O savunma sayesinde kafan omuzlarının üstünde kaldı, Lenestro."

"Coltaine bizden mülkümüzü çaldı!" diye cıyakladı asilzade. "Konsey onu yargıladı ve para cezasına çarptırdı!"

"Coltaine de o cezayı yırtıp attı," dedi List.

Lenestro hızla onbaşıya doğru dönüp kırbacını havaya kaldırdı.

"Uyarmadı deme," diye doğrularak konuştu Duiker. "Yedinci'nin bir askerine –veyahut bir askerin atına– vurursan asılırsın."

Öfkesini dizginlemekte gözle görülür derecede zorlanan Lenestro'nun kolu, elinde titreyen kamçıyla beraber havada kaldı.

Meydanda Lenestro'yu desteklediklerı açıkça anlaşılan başkaları da toplanıyordu. Buna rağmen tarihçi şiddet yaşanmasını beklemiyordu. Soyluların saçma sapan görüşleri olabilirdi ama hiçbiri intihara meyilli değildi.

Duiker söz aldı. "Onbaşı, bu adamı Yedinci'nin şifacılarına götüreceğiz."

"Peki, komutanım," cevabını veren List çabucak atından indi.

Uşak bayılmıştı. Birlikte yaşlı adamı ata kadar taşıdılar ve eyere yanlamasına yatırdılar.

"İyileştikten sonra bana geri verilecek," dedi Lenestro.

"Aynı şeyi bir daha yapasın diye mi? Hayır, sana geri verilmeyecek." *Sen ve arkadaşların kızgınsanız hele bir saat sonrasını bekleyin.*

"Malazan yasalarını çiğneyen her türlü eylem kayıt altına alınıyor," dedi asilzade cırtlak bir sesle. "Zararımız faiziyle ödenecek."

Duiker'in canına tak etti. Aralarındaki mesafeyi bir çırpıda kapatıp Lenestro'nun harmaniye yakasını iki eliyle birden kavradı ve adamı dişlerini takırdatacak kadar sarstı. Kamçı yere düştü. Asilzadenin gözleri dehşetle kocaman açılarak tarihçiye tazının ağzındaki süs köpeğininkileri hatırlattı.

"Herhalde," diye fısıldadı Duiker, "sana hep beraber içinde bulunduğumuz durumu açıklamak üzere olduğumu sanıyorsun. Ama öyle bir şeyden fayda gelmeyeceği apaçık ortada. Sen kuş beyinli bir eşkıyasın, Lenestro. Bir daha kafamı kızdırırsan sana karnın tıka basa doluncaya kadar domuz boku yediririm." Acınası yaratığı bir kez daha sarstı, sonra da elinden bıraktı.

Lenestro yere yığıldı.

Duiker adama kaşlarını çattı.

"Bayıldı, komutanım," dedi List.

"Öyle oldu." *Demek bu yaşlı adam ödünü patlattı.*

"Buna gerek var mıydı?" diye hüzünle sordu bir ses. Neth-

para kalabalığın arasından sıyrıldı. "Sanki süregiden niyazımız yeterince kabarık değilmiş gibi şimdi şikâyetlerimizin arasına bir de şahsi zorbalığı eklememiz gerekecek. Yazıklar olsun, Tarihçi."

"Affedersiniz, bayım," dedi List, "ama azarınızı sürdürmeden önce bu adamın âlimliğe geç yaşta başladığını bilmek isteyebilirsiniz. Tarihçinin adını Unta'da Birinci Ordu Yazıtları'ndaki Tanınmışlar arasında bulabilirsiniz. Ayrıca buraya geç gelmeseydiniz eski bir askerin öfkesine tanıklık ederdiniz. Açıkçası tarihçinin Lenestro'ya silahsız saldırması takdire değer bir itidal örneğiydi. Yoksa belindeki kullanılmaktan yıpranmış kılıcı çeker ve o kurbağanın yüreğine saplardı."

Nethpara ter kaçan gözlerini kırpıştırdı.

Duiker, yavaşça onbaşıya doğru döndü.

List, tarihçinin yüzündeki yeisi fark etti ve bir göz kırpışla cevap verdi. "Artık gitsek iyi olacak, komutanım," dedi.

Arkalarında bıraktıkları kalabalık ancak onlar karşı koridora girdiklerinde sessizliğini bozdu.

List atını dizginlerinden çekerek tarihçiyle yan yana yürüdü. "Bu yolculuktan sağ çıkacağımız inancına tutunmaları beni halen hayrete düşürüyor."

Duiker ona şaşkınlıkla göz attı. "Yani sen öyle bir inançtan yoksun musun, Onbaşı?"

"Aren'e asla ulaşamayacağız, Tarihçi. Lakin o ahmaklar niyazlarını, şikâyetlerini sıralayıp duruyorlar – hem de onları canlı tutan kişilere karşı."

"Düzen illüzyonunun sürdürülmesine hepimizin çok ihtiyacı var."

Genç adamın yüzünde alaycı bir ifade belirdi. "Keşke aynı sempatiyi orada da gösterseydiniz, Tarihçi."

"Keşke."

Soyluların kampından çıkıp yaralıları taşıyan arabaların keşmekeşine girdiler. İnsan sesleri devamlı bir acı korosu hâlinde inliyordu. Duiker'i bir ürperti aldı. Tekerlekli hastaneler bile o nüfuz edici korku atmosferini, direnmenin sesleri kadar teslimiyetin sessizliğini beraberlerinde taşıyordu. Faniliğin pek çok teselli edici katmanı soyulmuş, kırık kemiklerle beraber çıplak bir sinir ucu gibi zonklayan ani bir ölüm farkındalığı açığa çıkmıştı.

Şuur ve ifşaat, rahiplerin tapınakları için ancak hayalini kurabilecekleri bir tarzda kır havasına nüfuz etmişti. *Tanrılardan korkmak ölümden korkmaktır. Erkeklerin ve kadınların öldükleri yerlerde tanrılar aradaki boşluklarda daha fazla durmazlar. Huzur verici şefaat molası sona erdi. Tanrılar geri çekilip kapılarından geçtiler ve öbür taraftan bizi seyrediyorlar. Seyrediyor ve bekliyorlar.*

"Etraftan dolaşmalıydık," diye mırıldandı List.

"Atının sırtındaki o muhtaç olmasaydı bile," dedi Duiker, "buradan geçmemizde ısrar ederdim, Onbaşı."

"Bu dersi çoktan öğrendim," cevabını verdi List, sesinde bir gerginlikle.

"Daha önceki sözlerine dayanarak öğrendiğin dersin benimkinden farklı olduğunu iddia edebilirim, delikanlı."

"Bu mekân sizi yüreklendiriyor mu, Tarihçi?"

"Güçlendiriyor, Onbaşı ama itiraf etmeliyim ki bunu soğuk bir yoldan yapıyor. Ermişlerin oyunlarını boş ver. Bizler işte buyuz. Daimi çabalamanın çıplak hâli. Artık huzurlu bir yaşantı olmadığı gibi kişisel güvenin yanılgısı ve önemsizliğin sahte mütevazılığı da yok. Tamamen şahsi mücadeleler vermemize rağmen aynı çatı altında bir araya gelmiş bulunuyoruz. Burası düz bir zemin, Onbaşı. Alınacak ders işte bu. Merak ediyorum da sırmalar giyen o aklı bir karış havada ayaktakımı tesadüfen mi bu arabaların arkasında yürüyor?"

"Her halükârda çok az ifşaat soyluların görüşlerine etki ediyor."

"Öyle mi? Az önce kokusunu aldığım şey çaresizlikti, Onbaşı."

List bir şifacı gördü ve uşağı kadının kanlı ellerine teslim ettiler.

Yedinci'nin ana kampına ulaştıklarında güneş tam önlerindeki ufkun alçaklarındaydı. Tezek ateşlerinden çıkan hafif duman, derli toplu çadır sıralarının üstünü yaldızlı bir tülbent gibi kaplamıştı. Bir tarafta iki piyade mangası deri kayışlı bir takkeyi top niyetine kullanarak bir kemer tutma müsabakasında kozlarını paylaşıyordu. Tarafların etrafında bir seyirci halkası tezahürat edip yuh çekiyor, ortalık kahkahalarla çınlıyordu.

Duiker askerlik günlerinde yaşlı bir bahriyeliden duyduğu

sözleri hatırladı. *Bazen sırıtmaktan ve Hood'un suratına tükürmekten başka çaren kalmaz.* Rakip mangalar da aynen öyle yapıyorlar, pestilleri çıkıncaya kadar koşup kendi halsizliklerine dudak büküyorlardı. Hepsi de Tithan gözlerinin uzaktan onları seyrettiğini biliyordu.

P'atha Nehri'yle aralarında bir gün kalmıştı ve yaklaşan muharebe, günbatımının alacakaranlığını daha da koyulaştıran bir vaatti.

Coltaine'in komuta çadırının iki tarafında Yedinci'nin bahriyelilerinden birer kişi nöbet tutuyordu. Duiker onlardan birini tanıdı.

Kadın kafa salladı. "Tarihçi."

Bahriyelinin soluk gözlerinde âdeta Duiker'in göğsüne görünmez bir elle bastıran bir bakış vardı. Tarihçi sesini çıkarmasa da gülümsemeyi başardı.

Çadırın açık girişinden geçerlerken List mırıldandı. "Vay be, Tarihçi."

"Bu kadar yeter, Onbaşı." Yine de Duiker içinden gelmesine rağmen dönüp genç adamın sırıtışını kursağında bırakmadı. *İnsan yarı yaşındaki bir yoldaşıyla arzu hakkında muhabbete girmeyecek kadar akıllandığı bir yaşa geliyor. Öyle bir rekabet illüzyonu fazlasıyla acınası olur. Hem zaten yüreğim ne fısıldarsa fısıldasın, kadın muhtemelen bana acıdığı için öyle bakıyordu. Aptalca düşüncelerine bir son ver, ihtiyar.*

Coltaine asık bir suratla merkez direğinin yakınında dikiliyordu. Duiker ile List'in gelişleri bir diyaloğu bölmüştü. İskemlelerde oturan Bult ile Yüzbaşı Lull'un da keyifsiz bir hâli vardı. Bir antilop postuna bürünüp sırtını çadırın karşı duvarına vermiş olan Sormo'nun gözleri gölgedeydi. İçerideki hava bunaltıcı ve gergindi.

Bult genzini temizledi. "Sormo az önce Semk tanrıcığını anlatıyordu," dedi. "Cinler bir şeyin onu yaraladığını söylemişler. Hem de ağır yaraladığını. Baskın gecesi bu topraklarda bir iblis yürümüş. Anladığım kadarıyla bunu hafif adımlarla yaparak arkasında kolay kolay tespit edilebilecek bir iz bırakmamış. Her halükârda Semk'i sakatlamış, sonra da çekip gitmiş. Görünüşe bakılırsa Pençe yalnız değilmiş, Tarihçi."

"Bir İmparatorluk iblisi mi?"

Omuz silken Bult ifadesiz bakışlarını Sormo'ya çevirdi.

Bir çit sırığına tünemiş siyah bir akbabayı andıran bağcı hafifçe kıpırdandı. "Öyle bir şeyin teamülü var," diye itirafta bulundu. "Lakin Nil aksini düşünüyor."

"Neden?" diye sordu Duiker.

Sormo cevap vermeden evvel uzunca bir süre duraksadı. "Nil o gece kendi içine kaçtığında... hayır, demek istediğim Semk'in efsun saldırısından korunmasını sağlayanın kendi zihni olduğuna *inandığında*..." Bağcının sözcük seçmekte zorlandığı belliydi. "Bu memleketteki Tano Ruhgezerleri'nin gizli bir dünyayı arşınlayabildikleri söylenir – gerçek bir kovanı değil, ruhların etten kemikten kurtuldukları bir âlemi. Görünüşe bakılırsa Nil tesadüfen öyle bir yere denk geldi ve orada... başka biriyle karşılaştı. İlk başta onu kendisinin bir boyutu zannetti. Benliğinin canavarca bir yansıması—"

"Canavarca mı?" diye sordu Duiker.

"Nil'in yaşlarında ama iblis suratlı bir oğlan. Nil onun Semk'e saldıran öcüye bağlı olduğunu düşünüyor. İmparatorluk iblisleri nadiren insan familyarlar edinirler."

"Öyleyse o yaratığı kim yolladı?"

"Belki de hiç kimse."

Coltaine'in tepesinin atmasına şaşmamak lazım.

Bult birkaç dakikanın ardından yüksek sesle iç geçirdi ve boğumlu, çarpık bacaklarını uzatarak gerindi. "Kamist Reloe bize P'atha Nehri'nin karşı yakasında bir karşılama hazırladı. Etrafından dolaşmayı göze alamayız. Bu yüzden onu delip geçeceğiz."

"Bahriyelilerle beraber yolculuk ediyorsun," dedi Coltaine, tarihçiye.

Duiker dönüp Yüzbaşı Lull'a göz attı.

Kızıl sakallı adam sırıttı. "Anlaşılan en iyiler arasında kendine bir yer edindin, ihtiyar."

"Hood aşkına! Bir cephe hattında beş dakika bile sağ kalamam. Geçen gece üç solukluk bir dövüşte bile neredeyse kalbim duracaktı."

"Biz ön saflarda durmayacağız," dedi Lull. "Öyle bir şey yapabilecek kadar askerimiz kalmadı. Her şey planlandığı gibi giderse kılıçlarımız çentilmeyecek bile."

"Of, pekâlâ." Duiker yeniden Coltaine'e doğru döndü. "Uşakları soylulara iade etmek bir hataydı," dedi. "Görünen o ki asilzadeler hizmetkârları ayakta duramayacak hâle gelirse onları bir daha ellerinden alamayacağın sonucuna varmışlar."

"O uşaklar Sekala Geçişi'nde yürekli davrandılar. Tek yaptıkları kalkanları tutmak oldu ama yerlerinde kaldılar."

"Amca, tazminat talep eden o tomar hâlâ sende mi?" diye sordu Coltaine.

"Evet."

"Peki o tazminat her bir uşağın ederine göre sikke cinsinden mi hesaplanmış?"

Bult kafa salladı.

"Uşakları toplayın ve ücretin tamamını altın jakatayla ödeyin."

"Tamam ama onca altın soylulara büyük bir yük olur."

"Bize olacağına onlara olsun."

Lull genzini temizledi. "O sikkeler askerlerin ücretleri değil miydi?"

"İmparatorluk borçlarını öder," diye hırıldadı Coltaine.

Bu ileriki zamanlarda yankılanarak büyümeyi vadeden bir beyandı ve çadırdaki geçici sessizlik Duiker'e öyle düşünmekte yalnız olmadığını gösterdi.

Ayın önünden kepgüve sürüleri geçiyordu. Duiker bir yemek ateşinin ufalanmış közlerinin yanında oturuyordu. Tedirginliğin verdiği bir enerji tarihçiyi döşeğinden kaldırmıştı. Etrafındaki kamp yorgun düşmüş bir şehir gibi derin uykudaydı. Hayvanların bile sesleri sedaları kesilmişti.

Rhizanlar kamp ateşinin yukarısındaki sıcak havada süzülüyor, boşlukta uçuşan böcekleri kapıveriyordu. Böceklerin çıtırtısı hiç kesilmiyordu.

Duiker'in yanında koyu bir şekil belirdi ve sessizliğini koruyarak çömeldi.

İlk konuşan Duiker oldu. "Bir Yumruk'un dinlenmeye ihtiyacı vardır."

Coltaine homurdandı. "Ya bir tarihçinin?"

"Bir tarihçi asla dinlenmez."

"Desene ihtiyaçlarımız karşılanmıyor," diye konuştu Wickan.

"Hep öyle değil midir?"

"Tarihçi, tıpkı bir Wickan gibi espri yapıyorsun."

"Bult'un espri anlayışını yakından inceleme fırsatı buldum."

"O kadarı belli."

Aralarına bir müddet sessizlik çöktü. Duiker yanındaki adamı tanıdığını öne süremezdi. Eğer Yumruk kuşkulara kapılıyorsa, bunu belli etmediği gibi elbette bundan sonra da etmeyecekti. Bir komutan kusurlarını asla açığa vuramazdı. Lakin Coltaine'in dik başlılığını belirleyen tek şey rütbesi değildi. Bult bile birkaç kez yeğeninin kendini doğal Wickan metanetinin çok daha ötesinde tecrit eden bir adam olduğunu homurdanmıştı.

Coltaine ordusuna asla konuşma yapmazdı ve askerleri tarafından sık sık görülmesine karşın diğer pek çok komutanın aksine bunun üstünde durmazdı. Gel gör ki Yumruk her sessiz boşluğu bir tokalaşma kadar somut gelen fiziki bir güvenceyle doldurabiliyormuş gibi o askerler artık ona aitlerdi.

Bu güvenin çöktüğü gün neler olacak? Ya o güne saatler kaldıysa?

"Düşman, izcilerimizi avlıyor," dedi Coltaine. "İlerideki vadide bize ne hazırlandığını göremiyoruz."

"Ya Sormo'nun müttefikleri?"

"Cinler meşguller."

Ah, Semk tanrıçığı.

"Can'eld, Debrahl, Tithan, Semk, Tepasi, Halaf, Ubaryd, Hissar, Sialk ve Guran."

Artık karşımızda dört kabile ve altı şehir lejyonu var. Yoksa sesinde kuşku mu işitiyorum?

Yumruk közlere tükürdü. "Bizi bekleyen ordu, güneyi tutan ikisinden biri."

Hood aşkına, bunu nasıl biliyor olabilir? "Öyleyse Sha'ik ordusuyla birlikte Raraku'dan çıktı mı?"

"Çıkmadı. Büyük bir hata."

"Onu engelleyen ne? İsyan kuzeyde bastırıldı mı?"

"Ne bastırılması? Her yer isyancıların kontrolünde. Sha'ik'e gelince..." Coltaine duraksayıp karga tüyü pelerinini düzeltti. "Belki tasavvurları onu geleceğe götürmüştür. Belki Hortum'un

başarısız olacağını, İmparatoriçe Muavini'nin şu anda bile lejyonlarını topladığını biliyordur – Unta limanı taşıma gemileriyle dolup taşıyor. Hortum'un başarılarının uzun sürmeyeceği, sırf İmparatorluk'un acizliği sayesinde buraya kadar gelebildiği fazla geçmeden anlaşılacak. Sha'ik gerçeği biliyor... ejderha uyandı ve hâlâ ağır hareket ediyor. Lakin gazabını kustuğunda bu diyarı bir kıyıdan diğerine kadar kasıp kavuracak."

"Güneydeki şu diğer ordu... ne kadar uzakta?"

Coltaine doğruldu. "Niyetim Vathar'a ondan iki gün önce ulaşmak."

Ubaryd'le beraber Devral ve Asmar'ın da kaybedildiğini haber almış olmalı. Vathar – üçüncü ve son nehir. Oraya varabilirsek daha güneydeki Aren'e kadar dümdüz bir yol bizi bekliyor – Hood'un belası bu kıtadaki en melun sahradan geçen bir yol. "Yumruk, Vathar Nehri'ne hâlâ aylar var. Yarın ne olacak?"

Coltaine bakışlarını közlerden ayırdı ve gözlerini kırpıştırarak tarihçiye baktı. "Yarın tabii ki Kamist Reloe'nin ordusunu ezip geçeceğiz. Muvaffak olmak için insan ileriyi düşünmeli, Tarihçi. Senin bunu herkesten daha iyi anlaman gerekir."

Yumruk yürüyüp gitti.

Duiker ağzında acı bir tatla sönmeye yüz tutmuş ateşe gözlerini dikti. *O tat korku, ihtiyar. Sen Coltaine'in delinmez zırhını giymiyorsun. Bundan birkaç saat sonrasını bile göremiyorsun ve bunun son şafağın olacağı, dolayısıyla ona tanıklık etmen gerektiği inancıyla yaşıyorsun. Coltaine imkânsızı bekliyor. Şaşmaz özgüvenini paylaşmamızı bekliyor. Deliliğini paylaşmamızı bekliyor.*

Çizmesine konan bir rhizan narin kanatlarını katlayıp oraya kuruldu. Kanatlı kertenkelenin ağzında genç bir kepgüve vardı. Rhizan onu sistemli bir şekilde çiğnerken bile böceğin çırpınışları sürdü.

Duiker yaratığın yemeğini bitirmesini bekledi, ardından ayağını oynatarak onu kaçırttı. Ayağa kalktı. Wickan kamplarından faaliyet sesleri yükselmeye başlamıştı. Duiker en yakındakine doğru ilerledi.

Meşale sırıklarının ışığı altında toplanmış Avanak Köpek Klanı'nın atlı savaşçıları teçhizatlarını hazırlıyorlardı. Duiker yaklaştı. Savaşçılar kırmızının ve yeşilin koyu, bulanık tonlarına

boyanmış süslü deri zırhlara bürünmüşlerdi. Kalın, dolgulu donanım tarihçinin daha önce hiç görmediği bir tarzdaydı. Üzerlerine Wickan rünleri dağlanmış zırhlar kadim görünse de şimdiye dek hiç kullanılmamıştı.

Duiker en yakındaki savaşçıya sokuldu. Sakalı daha yeni bitmiş delikanlı bir atın alın muhafazasına içyağı sürmekle meşguldü. "Bir Wickan için ağır bir zırh," dedi tarihçi. "Bir Wickan atı için de."

Vakarla kafa sallayan genç adam konuşmadı.

"Kendinizi ağır süvariye çeviriyorsunuz."

Delikanlı omuz silkti.

Onun yerine yakınlardaki daha büyük bir savaşçı konuştu. "Savaş lideri bunları ayaklanmamız sırasında tasarladı. Kullanılmalarına fırsat kalmadan da İmparator'la barış yaptı."

"Yani onları bunca zamandır yanınızda mı taşıyordunuz?"

"Evet."

"Bu zırhları Sekala Geçişi'nde neden kullanmadınız?"

"Gerek yoktu."

"Ya şimdi?"

Gazi sırıtarak yeni burun ve yanak muhafazaları tutturulmuş demir bir miğferi havaya kaldırdı. "Reloe'nin ordusu henüz ağır süvariyle kapışmadı, değil mi?"

Kalın zırh sizi ağır süvari yapmaz ki. Siz budalalar bunun eğitimini aldınız mı? Düz bir sıra hâlinde dörtnala at koşturabilir misiniz? Hep beraber dönebilir misiniz? Atlarınızın bütün bu ilave ağırlık altında yorulması ne kadar sürer?

"Yeterince caydırıcı göründüğünüz kesin," dedi tarihçi.

Onun kuşkuculuğunu fark eden Wickan'ın sırıtışı genişledi.

Delikanlı atının alın muhafazasını bıraktı ve bir kılıç kemeri takmaya koyuldu. Yalımı kınından çekerek bir metre yirmi santimlik karartılmış demiri açığa çıkardı. Ucu yuvarlanıp kütleştirilmiş silah ağır görünüyor, delikanlının ellerine büyük geliyordu.

Hood aşkına, daha ilk savuruşta eyerden düşecek.

Gazi homurdandı. "Isınsan iyi edersin, Temul," dedi Malazanca.

Temul hemen karmaşık bir koreografiye girişti. Ellerindeki kılıç bulanık bir leke hâlini aldı.

"Düşmana ulaştığınızda atlarınızdan inmeyi mi planlıyorsunuz?"

"Biraz uyku kafandaki dumanı dağıtır, ihtiyar."

Anlaşıldı, piç kurusu.

Duiker oradan ayrıldı. Muharebe öncesi saatlerden oldu olası nefret etmişti. Hazırlık ritüellerinden hiçbirinden fayda görmemişti. Silah ve teçhizat kontrolü deneyimli bir askerin yirmi kalp atışından fazla vaktini almazdı. Tarihçi asla o kontrolü diğer pek çok asker gibi hiç düşünmeden tekrar tekrar yapamamıştı. Zihni koyu renklerden oluşan keskin hatlı bir dünyaya, acı verici bir netliğe ve beden kadar ruhu da etkisi altına alan şevkli bir açlığa yavaş yavaş kayarken ellerini meşgul tutamamıştı.

Bazı savaşçılar kendilerini yaşamaya, bazılarıysa ölmeye hazırlarlar. Kaderin ağlarını örmesinden önceki bu saatlerde birini diğerinden ayırmak hiç kolay değildir. Temul denen delikanlı belki de az evvel son dansını yaptı. O kahrolası kılıç bir daha asla kınından fırlayıp da elinde şarkısını söylemeyebilir.

Hava doğuda aydınlanıyor, serin rüzgâr ısınmaya başlıyordu. Uçsuz bucaksız gök kubbe bulutsuzdu. Bir kuş formasyonu yükseklerde kuzeye uçuyor, benek dizisi sanki hiç kıpırdamıyordu.

Wickan kampını arkasında bırakan tarihçi Yedinci'ye ait çadır sıralarının arasına girdi. Alayın çeşitli unsurları kamp düzeni dahilinde tutarlılığını koruyor, Duiker her birini kolayca saptayabiliyordu. Ordunun büyük bölümünü oluşturan orta donanımlı piyadeler bölüklere ayrılmış olup her bir bölük müfrezelerden, müfrezeler de mangalardan meydana geliyordu. Bunlar muharebeye adam boyu bronz kalkanlarla, teberlerle ve kısa kılıçlarla katılacaklardı. Her biri pullu bronz hauberk, bacaklık ve eldiven takıp kafasına takkenin etrafındaki bir kafese sarılı demir çubuklarla güçlendirilmiş bronz bir miğfer geçirecekti. Boyunları ve omuzları zincir zırhlarla korunacaktı. Diğer askerlerse bahriyeliler ile lağımcılardan ibaretti. Bunlardan ilki ağır piyadeler ile hücum kıtalarının bir karışımıydı. Eski İmparator'un bu icadı hâlâ İmparatorluk'a özgüydü. Hepsi de arbaletlere ve kısa kılıçlara ek olarak uzun kılıçlarla silahlanacak, gri derilerin altına karartılmış zincir zırh giyecekti. Her üç askerden biri savaştan bir saat önce ıslatılacak olan kalın, yumuşak tahtadan yapılma

büyük ve yuvarlak bir kalkan taşıyacaktı. O kalkanlar kılıçlardan gürzlere kadar değişiklik gösteren düşman silahlarını yakalayıp zaptetmekte kullanılır, çatışmanın başlamasından birkaç dakika sonra da genellikle dehşet verici bir keskin ve sivri demir koleksiyonuyla bezenmiş olarak yere atılırdı. Yedinci'nin bu enteresan taktiği Semklere ve onların disiplinsiz, çift elli dövüş metotlarına karşı etkili olmuştu. Bahriyeliler buna *diş çekmek* diyorlardı.

Lağımcıların kampı diğerlerinden biraz ayrıydı – Moranth patlayıcıları taşıdıklarında o mesafe mümkün olduğu kadar geniş tutulurdu. Duiker bakınmasına rağmen kampı göremiyordu. Yine de görseydi neyle karşılaşacağını iyi biliyordu. *En düzensiz çadır kümesini, sivrisineklerle ve tatarcıklarla dolu pis kokulu buhar bulutlarını bulursan Malazan İstihkâmcılarını da bulursun. Bulacağın bir diğer şey de sıçrama yanıklarıyla, kavrulmuş saçlarıyla ve manik bir ışıltıya sahip gözleriyle yaprak gibi titreyen askerler olur.*

Onbaşı List, Bahriyeli kampının bir ucunda Yüzbaşı Lull'la beraber bekliyordu. Yakınlarındaki sadık Hissar İnzibatı eklentisinin askerleri nemrut bir suskunluk içerisinde tulvarlarını ve yuvarlak kalkanlarını hazırlıyorlardı. Coltaine onlara sarsılmaz bir güven besliyordu ve Yedi Kent yerlileri fanatikliğe varan bir azimle kendilerini tekrar tekrar ispatlamış bulunuyorlardı. Sanki bir utanç ve suçluluk yükü sırtlanmışlardı ve de o yükten kurtulmalarının tek yolu kalleş soydaşlarının her birini katletmekti.

Tarihçi yanlarına gelirken Yüzbaşı Lull gülümsedi. "Yüzüne bağlayabileceğin bir bez var mı? Bugün bol bol toz yiyeceğiz, ihtiyar."

"Takozun arka ucunda yer alacağız, komutanım," diyen List'in hiç de hoşnut bir hâli yoktu.

"Bir metre demir yutacağıma toz yutarım daha iyi," dedi Duiker. "Neyle karşılaşacağımızı öğrenebildik mi, Lull?"

"Herhalde 'Yüzbaşı' demek istedin."

"Sen bana 'ihtiyar' demeyi bırakır bırakmaz ben de sana rütbenle hitap etmeye başlarım."

"Espri yapıyordum, Duiker," dedi Lull. "Bana ne istersen de – dik kafalı piç de dahil."

"İçimden gelmiyor değil."

Lull'un yüzü asıldı. "Gözüme hiç uyku girmedi, ya senin?" List'e doğru döndü. "Moruk uyuklamaya başlarsa o yamuk yumuk miğferine bir tane patlatmana izin veriyorum, Onbaşı."

"Kendim uyanık kalabilecek miyim bilmiyorum, komutanım. Bütün bu neşe beni yoruyor."

Lull, tarihçiye bakarak surat ekşitti. "Delikanlı bugünlerde pek bir canlandı."

"İyi bildin."

Güneş ufuktan ayrılıyor, solgun kanatlı kuşlar kuzeydeki hörgüçlü tepelerin üzerinde süzülüyordu. Duiker çizmelerine göz attı. Sabah çiyi yıpranmış deriden içeri sızmış, ayak uçlarına takılmış örümcek ağları gergin ve ışıltılı desenler yaratmıştı. Duiker bunu hiç beklenmedik bir şekilde güzel buldu. *İncecik ağlar... çetrefilli tuzaklar. Lakin patavatsızca geçişim gecenin emeğini heba etmiş. Örümcekler benim yüzümden bugün aç mı kalacaklar?*

"Nelerle karşılaşacağımıza kafa yormamak lazım," dedi Lull.

Duiker gülümseyerek gökyüzüne baktı. "Emirler ne?"

"Yedinci'nin bahriyelileri mızrağın ucu, her iki yandaki Karga atlıları kancalar, Togg'un belası bir ağır süvariye dönüşmüş Avanak Köpekler ise bahriyelilerin arkasındaki ağırlık olacak. Onları her yanda Yedinci'nin piyadelerince korunan yaralılar izleyecek. En geriden de Hissar sadıkları ile Yedinci'nin süvarileri gelecek."

Duyduklarına yavaş tepki veren Duiker gözlerini kırpıştırarak yüzbaşıya baktı.

Lull kafa salladı. "Mülteciler ile hayvan sürüleri geride tutulacak. Vadinin bu tarafında ama biraz güneyde, haritaların Sığlıklar dediği ve güneyinde bir tepe sırasının bulunduğu alçak bir sahanlıkta kalacaklar. Onları Sansar Klanı koruyacak. En güvenli yol bu – o klan Sekala'dan beri ipini kopardı. İnanır mısın bilmiyorum ama atlı savaşçılarının hepsi de dişlerini törpüledi."

"Yani bu muharebeye yüksüz gireceğiz," dedi tarihçi.

"Yaralılar hariç evet."

Yüzbaşıları Sulmar ile Chenned piyade kampından çıkageldiler. Sulmar'ın duruşu ve yüz ifadesi öfke doluyken Chenned'inki biraz şaşkın ama alaycıydı.

"Olmaz böyle şey!" diye tıslad yağlı bıyığı diken diken olmuş Sulmar. "O canları çıkasıca lağımcılar ve Hood doğurduğu komutanları bu sefer çizgiyi aştılar!"

Chenned tarihçinin gözlerine bakarak başını iki yana salladı. "Coltaine haberdar olunca bembeyaz kesildi."

"Neyden haberdar olunca?"

"Lağımcılar dün gece sıvışmışlar!" diye hırıldadı Sulmar. "Hood o ödleklerin topunu birden çürütsün! Poliel üzerlerine hastalıklar salsın, gayrimeşru sülalelerini frengi alsın! Togg o yüzbaşıyı toynakları altında—"

Chenned hayretle gülüyordu. "Yüzbaşı Sulmar! Konsey'deki dostların böyle bir ağzı bozukluğu duysalar ne derler?"

"Burn senin de canını alsın, Chenned! Ben her şeyden önce bir askerim, kahrolasıca. İşler iyice sarpa—"

"Kimse firar etmeyecek," dedi Lull, hırpalanmış parmaklarını yavaşça sakalında gezdirerek. "Lağımcılar kaçmadılar. Bana kalırsa bir iş çeviriyorlar. O görgüsüz, sağı solu belirsiz bölüğü dizginlemek hiç kolay değil – hele ki daha komutanını bile bulamıyorsan. Ama Coltaine'in aynı hataya tekrar düşeceğini sanmam."

"Düşme fırsatı bulamayacak ki," diye söylendi Sulmar. "Gün sona ermeden önce ilk solucanlar kulaklarımıza girmeye başlayacak. Hep beraber onlara yem olacağız, aha buraya yazıyorum."

Lull kaşlarını kaldırdı. "Verebildiğin en büyük teşvik buysa, Sulmar, askerlerine acıyorum."

"Acımak galipler içindir, Lull."

Yalnız bir borazan hazin notasını öttürdü.

"Bekleme sona erdi," dedi Chenned bariz bir rahatlamayla. "Düştüğünüzde bana da çimlik bir yer ayırın, beyler."

Duiker, Yedinci'nin iki yüzbaşısının oradan ayrılmasını seyretti. Böyle bir uğurlamayı nice zamandır duymamıştı.

"Chenned'in babası Dassem'in İlk Kılıcı'ndaydı," dedi Lull. "En azından söylentiler o yönde. İsimler resmi tarihten silindiğinde bile geçmiş yüzünü gösteriyor, ha, ihtiyar?"

Duiker her iki sataşmaya da laf yetiştirecek havasında değildi. "Sanırım gidip teçhizatımı kontrol edeceğim," deyip arkasına döndü.

Son konumlandırmalar tamamlandığında vakit öğleydi. Mülteciler ana ordunun nehri onlarsız geçeceğini nihayet öğrendiklerinde bir ayaklanma çıkmasına ramak kalmıştı. Onlara refakatçi

olarak Sansar Klanı'nı seçmesi, Coltaine'in kurnazlığını bir kez daha ispatladı – dikişli derileriyle, siyah dövmeleriyle ve törpülenmiş dişleriyle atlı savaşçılar sahiden dehşet salıcı bir görünüm sergiliyorlardı. Yine de Sansar atlıları korumaya yemin ettikleri insanlara attıkları hunharca laflarla neredeyse fazla ileri gittiler. Sonunda tükenmek bilmez itiraz ve ilam verme kapasitesine sahip asilzade konseyinin telaşlı, korkulu çabalarına rağmen iyi kötü bir sükûnet sağlandı.

Ana kuvvetin toplanmasıyla Coltaine marş emrini verdi.

Hava yakıcı bir sıcaklıktaydı. Toynaklar ve çizmeler gevrek otları yolar yolmaz kavrulmuş toprak toz bulutları kalktı. Lull'un toz yiyecekleri tahmini iç karartacak kadar isabetli çıktı ve Duiker teneke kemer matarasını bir kez daha dudaklarına götürüp suyu ağzına, oradan da gırtlağının kupkuru borusundan aşağıya akıttı.

Yüzü tozdan bembeyaz kesilen Onbaşı List tarihçinin solunda yürüyor, miğferi ter kaplı alnına kayıp duruyordu. Duiker'in solundaysa o kıdemli bahriyeli yer alıyordu – Duiker adamın ismini bilmediği gibi sormaya da niyetli değildi. Nelerle karşılaşacaklarının korkusu tıpkı bir enfeksiyon gibi tüm vücuduna yayılmıştı. Ateşi çıkmışçasına düşünceleri mantıksız bir... bir *bilme* korkusuyla kafasında fırıl fırıl dönüyordu. *İnsanlığın ayrıntılarını hatırlama korkusuyla. Simalarla eşleştirilen isimler en acı verici ısırıkla göz korkutan çifte yılanlara benzer. Şehitler Listesi'ni bir daha hiç ellemeyeceğim çünkü artık isimsiz askerin bir lütuf olduğunu görebiliyorum. Adı bilinen asker –ölü, eriyik balmumu– canlılardan bir tepki talep eder... hem de hiç kimsenin veremeyeceği bir tepki. İsimler huzur getirmez; onlar cevaplandırılamayacak şeyler için bir cevap çağrısıdır. Neden o öldü de şu ölmedi? Neden ölülere hürmet edilirken sağ kalanlar –lanetliymişçesine– meçhul bırakılırlar? Neden hâlâ sahip olduklarımızı göz ardı edip kaybettiklerimize tutunuruz?*

Ölenleri isimlendirmeyin zira onlar bizim durduğumuz yerde durdular ve hayatlarımızın her ânında orada durmayı sürdürecekler. Bırakın ölümüm şan getirmesin. Bırakın unutulup gideyim. Bırakın canlıları suçlayan ölülerin arasında yer almayayım.

P'atha Nehri doğudan batıya iki bin, kuzeyden güneyeyse

dört bin adım genişliğindeki kurumuş bir göl yatağını ikiye bölüyordu. Öncü kol doğu sırtına ulaşıp havzaya inmeye başlarken Duiker az sonra savaş meydanı hâline gelecek yerin panoramik bir manzarasıyla karşılaştı.

Kamist Reloe ile ordusu onları bekliyordu. Sabah güneşi altında demir ışıltıları engin ve göz kamaştırıcıydı. Gevşekçe sarkan şehir bayraklarının ve kabile flamalarının altında sivri tepeli bir miğfer denizi vardı. Yan yana dizilmiş askerler görünmeyen akıntıların etkisindeymişçesine kıpırdanıp dalgalanıyorlardı. Sayıları dudak uçuklatıcıydı.

Altı yüz adım ilerideki ince, dar bir şerit olan nehir kayalarla bezeliydi ve her iki yakası da dikenli çalılarla kaplıydı. Bir ticaret patikası geleneksel geçiş yerini gösteriyor, ardından batıya kıvrılıyordu. Patika eskiden karşı sırta kadar hafif eğimli bir yokuşu tırmanırdı ama Reloe'nin lağımcıları sıkı çalışmışlardı: Kumlu topraktan bir rampa inşa edilmiş, her iki yandaki doğal yokuş kazılarak dik ve yüksek bir uçurum yaratılmıştı. Göl yatağının güneyi karmakarışık bir suyolu, bazolit,* kayşat ve sivri kayalık labirentiyken kuzeyde güneşin kemik beyazına boyadığı tırtıklı bir tepe hattı yükselmekteydi. Kamist Reloe batıya tek bir çıkış bırakmış ve o çıkışın zirvesine elit kuvvetlerini konuşlandırmıştı.

"Hood aşkına!" diye mırıldandı Onbaşı List. "Pezevenk Gelor Sırtı'nı baştan inşa etmiş. Güneye bak, komutanım. O duman sütunu Melm'deki garnizondan yükseliyor."

O tarafa doğru gözlerini kısan Duiker daha yakınlarda başka bir yer şekli gördü. Göl yatağının güneydoğu ucuna tepeden bakan bir yükseltinin üstüne bir hisar kuruluydu. "O ne?" diye merakını dile getirdi.

"Bir manastır," dedi List. "Onu gösteren tek haritaya göre."

"Hangi Ermiş'e ait?"

List omuz silkti. "Herhalde Yedi Kutsallardan birinedir."

"Orada hâlâ birileri varsa az sonra yaşanacakları ayna gibi görebilecekler."

Kamist Reloe kuvvetlerini elit bölüklerinin aşağısına ve her

---

* Magmanın sertleşmesiyle oluşan ve tektonik hareketler sonucu yeryüzüne çıkan kaya kütlesi. –*çn*

iki tarafına konuşlandırarak havzanın kuzey ve güney uçlarını tıkamıştı. Sialk, Halaf, Debrahl ve Tithan birliklerinin sancakları güney unsurundan yükselirken Ubarydlilerinki kuzeyden yükselmekteydi. Üç kuvvetin her biri Coltaine'inkinden açık ara daha kalabalıktı. Kıyamet ordusundan yükselmeye başlayan kükremeye kalkanlara vurulan silahların ritmik tangırtıları eşlik etti.

Bahriyeliler geçişe doğru konuşmadan yürüdüler. Bağrışmalar ve patırtılar bir dalga gibi üzerlerini kapladı. Yedinci geri adım atmadı.

Tanrılar aşkına, bu işin sonu ne olacak?

Ayak bileği derinliğinde sıcak bir akıntı olan P'atha Nehri'nin genişliği on adımdan kısaydı. Dipteki çakılların ve taşların üstü su yosunlarıyla kaplıydı. Daha iri kayalar kuş pislikleriyle beyaza boyanmıştı. Havada böcekler vızıldayıp uçuşuyordu. Duiker karşı kıyıya adımını atar atmaz nehrin serin nefesi kayboldu ve havzanın pişirici sıcağı bir harmaniye gibi vücudunu sardı.

Zincir hauberkinin altındaki kapitone iç çamaşırını sırılsıklam eden ter, kirli akıntılar hâlinde eldivenlerine dolarak avuçlarını ıslatıyordu. Tarihçi bir elini kısa kılıcının topuzunda tutarken diğer eliyle kalkanının kayışını daha sıkı kavradı. Ağzı ansızın kupkuru kesilse de matarasından içme dürtüsüne direndi. Hava peşlerinden gittiği askerlerin ağır kokusuyla –bir ter ve korku atmosferiyle– leş gibiydi. Başka bir şey daha hissedilebiliyordu: Bölüğün yılmaz ilerleyişine eşlik eder gibi görünen garip bir melankoli.

Duiker o hissi onlarca yıl öncesinden tanırdı. Ne teslimiyet ne de ümitsizlikti. Öyle içgüdüsel tepkilerin ötesinde her ne varsa oradan yükselen bu keder ılımlı ve fazlasıyla bilinçliydi.

Ölüme iştirak etmeye gidiyoruz. İşte böyle anlarda –kılıçlar çekilmeden, kan toprağı ıslatmadan, çığlıklar havayı doldurmadan önce– beyhudelik hepimizin üstüne çöker. Sanırım zırh giyiyor olmasaydık hep beraber hüngür hüngür ağlardık. Akıl almaz kaybın yaklaşan vaadine başka nasıl cevap verilir ki?

"Kılıçlarımız bugün epey çentilecek," dedi yanındaki List, kuru ve çatlayan bir sesle. "Deneyimlerinize göre, komutanım, hangisi daha fenadır – toz mu, yoksa çamur mu?"

Duiker ofladı "Toz nefesi keser. Gözleri kör eder. Ama çamur dünyayı ayaklarının altından kaydırıverir." *Yakında toprak kanla, safrayla ve sidikle sırılsıklam olacak. İşte o zaman çamurda dövüşeceğiz. Her iki laneti de eşit ölçüde çekeceğiz, delikanlı.* "Bu ilk muhareben mi?"

List yüzünü buruşturdu. "Sizinle beraberken henüz çatışmaya girme fırsatım olmadı, komutanım."

"Küskün gibisin."

Onbaşı konuşmasa da Duiker delikanlının hâlinden anlıyordu. List'in silah arkadaşlarının hepsi de ilk kanını akıtmıştı ve bu korku kadar heyecan da veren bir eşikti. Hayal gücü ancak tecrübenin yıkabileceği yalanlar fısıldardı.

Mamafih tarihçi daha uzak bir gözlem noktasını yeğlerdi. Safların arasında yürürken etrafındaki insan kalabalığından başka bir şey göremiyordu. *Coltaine beni neden buraya koydu ki? Kahrolasıca, benden gözlerimi aldı.*

Artık rampadan yüz adım uzaktaydılar. Atlı savaşçılar her iki taraftaki düşman kuvvetlerinin önünde dörtnala koşarak herkesin yerinde kalmasını sağlıyorlardı. Kan vadeden kalkan patırtıları ve öfke haykırışları uzun süre daha kontrol altında tutulamazdı. *İşte o zaman üç taraftan birden saldırıya uğrayacağız. Yedinci'nin piyadeleri aramızdaki yaralıları korumaya çalışırken bizi onlardan ayırma çabası gösterilecek. Düşman yapabilirse yılanın başını kesecek.*

Karga atlı savaşçıları her iki yanda yaylarını ve kargılarını hazırlıyorlardı. Başlar çevrilmiş, gözler düşman pozisyonlarına odaklanmıştı. Bir borazan sesi kalkanların hazır edilmesi emrini duyurdu. Ön saftakiler kalkanlarını birbirine kenetlerken ortadakiler ve arkadakiler kendilerininkileri başlarının üzerine kaldırdılar. Rampanın tepesinde görülebilen okçular koşuşturarak yerlerini aldılar.

Rüzgâr yoktu. Durgun hava ağırdı.

İki yandaki düşmanları yerlerinde tutan şey hayret olabilirdi. Coltaine düşmanın konumlarına ve kuvvetine gözle görülür bir tepki vermemişti; öyle ki Yedinci yoluna devam etti ve rampaya ulaştığında hiç durmadan tırmanışa geçti.

Kayalık ve kumlu yokuş yumuşaktı. Yere sağlam basılamasın

diye kasten bu hâle getirilmişti. Askerler tökezlemeye başladılar.

Ansızın gökyüzünü dolduran oklar yağmur gibi yağdı. Saplar kırılıp kalkık kalkanlardan sekerken Duiker'in başının üzerinde korkunç bir takırtı koptu. Oklardan bazıları aralardan geçerek zırhlara ve miğferlere çarptı, hatta eti deldi. Kaplumbağa kabuğunun altından oflamalar yükseldi. Yalpalayanlar oldu. Yine de kabuklu takoz duraklamadan tırmanışını sürdürdü.

Bir okun kalkanına sağlam bir darbe indirmesiyle tarihçinin dirsekleri büküldü. Üçü daha art arda takırdadı. Okların hepsi de sıyırıp geçti ve diğer kalkanlardan seke seke uzaklaştı.

Kalkanların altındaki hava ekşi ve boğucu bir hâl aldı. Terin, sidiğin ve artan öfkenin kokusu her yanı sardı. Karşılık verilemeyen bir saldırı, bir askerin en büyük kâbusuydu. Uluyan Semk ve Guran ağır piyadelerinin bekledikleri zirveye varma azmi ateşli bir hastalık gibi askerleri kasıp kavuruyordu. Duiker bahriyelilerin bir eşiğe doğru sürüklendiklerini biliyordu. İlk temas çok şiddetli olacaktı.

Sırtın yakınında rampanın her iki yanı dik ve yüksek, tepesiyse düz ve genişti. Duiker'in tanımlayamadığı bir kabileye – *Can'eld?* – mensup savaşçılar banketlerde toplanmaya ve boynuz yaylarını hazırlamaya başladılar. *Semklerle ve Guranlarla çatışmaya girdiğimizde üstümüze ok yağdıracaklar. Her iki yandan yaylım atışına tutulacağız.*

Bult kanatlardaki Karga atlı savaşçılarıyla beraber ilerliyordu. Tarihçi gazinin böğürerek verdiği komutu apaçık duydu. Atlılar bir toz ve demir fırtınası gibi dönüp banketlere doğru hücum ettiler. Oklar uçtu. Wickan tepkisinin çabukluğuna hazırlıksız yakalanan Can'eldler kaçıştılar. Rampaya cesetler yuvarlandı. Atlarını hendek boyunca süren Karga savaşçıları yüksek banketi ölümcül bir salvoyla taradılar. Saniyeler içinde düz tepede ayakta duran kimsecikler kalmadı.

İkinci bir bağrış, bir kirpiyi andıran Semk ve Guran hattı arasında bir düzine adım bile kalmamış atlı savaşçıları dizginledi. Bu ani duruş kuduruk Semkleri öne çıkardı. Fırlatma baltaları aradaki boşlukta döne döne uçtu. Oklarla karşılık ateşi verildi.

Bahriyeliler düşmanın ön saflarındaki düzensizliği görünce takozun ucu ileri atıldı. Karga binicileri atlarını döndürdüler ve

kapanan arada sıkışmamak için eyerlerinden kalkarak oradan dörtnala kaçtılar. Öyle yaparken de istemeyerek bahriyelilerin hızını kestiler. Temasın sağlanmasına saniyeler kala çekilmeyi becerdiler.

Takoz hedefine ulaştı.

Duiker çarpmanın gümbürtüsünü kalkanından hissetti. Çınlayan dalgalanma kemiklerini sarstı. Bulunduğu konumdan mavi göğün asker başlarının tam yukarısındaki küçük bir parçası hariç hiçbir şey göremiyordu. Kırık bir teber sırığı ve kayışında hâlâ sakallı bir çene tutuyor olabilecek bir miğfer o göğe doğru döne döne fırladı, sonra toz bulutu aşılmaz bir perde gibi yükselerek her şeyi kapladı.

"Komutanım!" Bir el tarihçinin kalkan tutan kolunu çekiştirdi. "Artık dönmeniz gerekiyor!"

Dönmek mi? Duiker, onbaşıya dik dik baktı.

List onu arkasına çevirdi. "Görebilmeniz için, komutanım."

Kamanın sondan bir önceki safında duruyorlardı. Bahriyeliler ile özel zırhları içindeki Avanak Köpek süvarileri arasında on adımlık bir boşluk vardı. Atlı savaşçılar kınlarından çıkardıkları ağır kılıçlarını eyerlerinin üstünde çaprazlama tutarak hareketsiz bekliyorlardı. Ötelerinde havza yayılıp gidiyordu – toprak rampanın yükseklerindeki konumu tarihçiye muharebenin geri kalanını görme imkânı sunuyordu.

Güneyde Debrahl süvarilerinin desteklediklerı Tithan okçularının yakın safları görülüyordu. Halaf piyade lejyonları onların doğusunda –sağlarında– yürürken ortalarında bir Sialk ağır piyade bölüğü bulunuyordu. Onların da doğusunda daha başka süvariler ve okçular mevcuttu. *Bir çene ve kuzeyde bir tane daha. Şimdi insafsızca kapanıyorlar.*

Duiker kuzeye baktı. Ubaryd lejyonlarının –en az üç tane– Sialk ve Tepasi süvarileriyle beraber Yedinci'nin piyadeleriyle temas sağlamasına elli adımdan az kalmıştı. Ubarydlilerin taşıdıkları flamalar arasında Duiker gri ve siyah renkler görür gibi oldu. *Bahriyelilerin eğittikleri yerliler. Al sana ironinin daniskası.*

Kalkan devasa toz bulutlarına bakılırsa nehrin doğusunda müthiş bir çatışma yaşanıyordu. Sansar Klanı neticede aradığı kavgayı bulmuştu. Tarihçi, Kamist Reloe'nin kuvvetlerinden

hangisinin arkalarına geçmeyi becermiş olduğunu merak etti. *Sürülere bir saldırı ve mülteciler arasında mükâfat gibi bir katliam. Dayanın, Sansarlar. Bizden size fayda yok.*

Etrafındaki askerlerin itiş kakışı Duiker'in dikkatini tekrardan yakın çevresine çekti. Takoz katı, disiplinli direnişin örsü üstünde yavaş yavaş yassılaşırken yukarıdaki sırttan gelen silah çınlamaları ve çığlıklar artıyordu. Yapılan baskı geri tepişin ilk sarsıntısıyla dalgalandı.

Togg'un üç savaş maskesi. Gün sona erinceye kadar her birimiz onları tek tek takacağız. Dehşet, hiddet ve ıstırap. Sırtı ele geçiremeyeceğiz.

Arkalarındaki havzada derin bir kükreme koptu. Tarihçi belini kıvırarak o tarafa baktı. Çene kapanmıştı. Yedinci'nin yaralıları taşıyan arabaların etrafına kurduğu boş kutu çöküyor, karıncaların saldırısı altındaki bir solucan gibi kıvranıyordu. İçini yılgı kaplayan Duiker kutunun yok olmasını, ona taarruz eden yırtıcılık tarafından paramparça edilmesini bekleyerek aval aval baktı.

Tarihçinin zihni kabullenmekte ne kadar zorlansa da Yedinci direndi. O çene zehirli dikenleri ısırmış ve irkilerek tekrar açılmış gibi düşman her yanda geri çekildi. Bir duraklama, iki tarafı birbirinden ayrı tutan içgüdüsel bir ürperme yaşandı – aradaki boşluk ölülerle ve can çekişenlerle kaplıydı. Sonra Yedinci beklenmeyeni yaptı. Askerler tarihçinin ensesindeki tüyleri diken diken eden bir sessizlikle teberlerini doğrultup ileri atıldılar. Kutu şişti, şeklini bozarak bir ovale dönüştü.

Düşman safları çökerek eridi, bir anda dağılıverdi.

Durun! Çok açılıyorsunuz! Çok inceliyorsunuz! Durun!

Oval gerildi, durakladı, ardından neredeyse tekinsiz bir düzenle geriledi. Sanki Yedinci bir tür mekanizma hâline gelmişti. *Aynı şeyi tekrar yapacaklar. Gelecek sefer düşman pek şaşırmayacak ama muhtemelen yine bu kadar ölümcül olacak. Sakin bir uykunun ritmiyle tekrar tekrar soluyan bir ciğer gibi.*

Duiker'in gözü Avanak Köpeklerin arasındaki bir hareketliliğe takıldı. Nil ile Nether yaya olarak ön saftan çıkmışlardı. İkincisi bir Wickan kısrağını peşi sıra çekiyordu. Hayvanın başı kalkık, kulakları ileriye dönüktü. Kızarık böğürleri terle parlıyordu.

İki bağcı kısrağın her iki yanına geçti. Nether dizginleri bırakıp ellerini hayvana koydu.

Hemen sonra Duiker kendini sendelerken buldu. Takozun arka safları alınan bir nefesle beraber sürükleniyormuşçasına rampadan yukarı çekiliyordu.

"Yakın silahları hazırlayın!" diye yakından bağırdı bir çavuş.

Of, Hood'un en büyük hayali.

"İşte başlıyoruz," dedi List yanında, yay kirişi kadar gergin bir sesle.

Cevap verecek, hatta düşünecek kadar bile zaman kalmadı zira ansızın düşmanla iç içeydiler. Duiker önündeki sahneden bir kesit yakaladı. Miğferi gözlerinin önüne düşmüş bir asker tökezleyip küfrediyordu. Bir kılıç havada uçuyordu. Haykıran bir Semk savaşçısı saç örgüsünden tutularak geriye çekiliyor, bir kısa kılıcın bağırsak kangallarıyla beraber göğsünün altından dışarı fırlamasıyla haykırışı ıslak bir gurultuya dönüşüyordu. Bir kadın bahriyeli uğradığı saldırıyla geri yalpalıyor, çizmelerinin üstüne kendi idrarı sıçrıyordu. Ve her yerde... Togg'un üç maskesi ile bir gürültü kakofonisi almış başını gidiyordu. Boğazlar asla çıkarmamaları gereken sesler çıkarıyor, kanlar fışkırıyor, insanlar ölüyordu – *her yerde insanlar ölüyor.*

"Sağına bak!"

Duiker sesi tanıdı –ismini bilmediği bahriyeli silah arkadaşına aitti– ve tam zamanında dönerek bir mızrak ucunu karşıladı. Kısa kılıcı teneke kaplı sırık boyunca kaydı. Tarihçi bir adım atarak hamleyi aştı ve kılıcının ucunu bir Semk kadınının suratına batırdı. Kadın kıpkırmızı bir tahribatla yere yığıldı ama ruhu vahşice yırtılan tarihçinin ıstırap haykırışı havada çınladı. Geri geri sendeleyen yaşlı adam sırtına dayanan sağlam bir kalkan olmasaydı düşecekti. İsimsiz kadının sesi kulağının yakınından geldi. "Bu gece sana öyle bir bineceğim ki durmam için yalvaracaksın, ihtiyar."

Duiker insan aklının o içinden çıkılmaz karmaşasında kendini zihnen bu sözcüklerle sarmaladı. Bunu şehvetle değil de suya düşmüş bir adamın bir palamar direğine sımsıkı yapışması gibi yaptı. Hıçkırıklı bir nefes aldı, doğrularak kalkanın desteğinden ayrıldı ve ilerlemeye başladı.

İleride çatışan bahriyelilerin ön safı feci şekilde incelmiş, Guran ağır piyadeleri yokuş aşağı bastırdıkça adım adım gerilemişti. Takoz dağılmak üzereydi.

Semk savaşçıları vahşi, kuduruk bir keşmekeşle bahriyelilerin arasında tepiniyorlardı. Arka saflar o kül lekeli savaşçıların hakkından gelsinler diye ileri sürülmüştü.

İş çabucak halloldu. Saf tutmayan, silahlı destek sunmayan ve kendi manik savaş naraları haricinde hiçbir ses duymayan bireysel savaşçıların amansız disiplinle başa çıkmaları mümkün değildi.

Bu ani rahatlamaya rağmen bahriyeli hattı çökmeye başlamıştı.

Bir borazan, anırırcasına üç kez art arda çaldı: İmparatorluk ayrılma çağrısı. Ağzı açık kalan Duiker sağına soluna dönerek List'e bakındı – fakat onbaşı ortalarda yoktu. Onun yerine bahriyeli silah arkadaşını gördü ve yalpalayarak kadının yanına gitti. "Ricat dört ötüş. Borazan dört defa mı çaldı? Benim duyduğum—"

Kadın dişlerini gösterdi. "Üç defa, ihtiyar. Ayrıl! Hemen!"

Bahriyeli oradan uzaklaştı. Afallamış vaziyetteki Duiker de onun peşinden gitti. Yokuş tehlikeliydi – oynak taşların üstü kanlı ve safralı çamurla kaplıydı. Ayrımın o tarafındaki –güneydeki– diğerleriyle beraber yüksek bankete doğru düşe kalka ilerlediler ve dar hendeğe indiklerinde kendilerini ayak bileği derinliğinde bir kan akıntısının içinde buldular.

Zirvenin dört arşın aşağısında safları sıklaştırmak için birbirlerine sokulmakta olan Guran ağır piyadeleri, her ne kadar olaylar öyle bir şeyi ihtimal dışı kılsa da bir tuzak sezinleyip duraklamışlardı. Bir koç boynuzunun çalmasıyla formasyon ağır aksak geri giderek tekrar zirveye çıktı.

Duiker arkasına dönünce rampanın yetmiş adım aşağısında Avanak Köpek ağır süvarilerinin Nil ile Nether'in etrafından dolaşarak ağır ağır ilerlediklerini gördü. Yerinden kıpırdamamış kısrağın iki yanında duran bağcılar hâlâ ellerini hayvana bastırıyorlardı.

"Hay böyle şansın içine tüküreyim," diye sövdü yanındaki kadın.

Ceset, enkaz, çamur ve taş kaplı bu rampadan yukarı hücum etmeye niyetliler. Yokuş binicileri atlarının boynuna yaslanmaya –ve bütün ağırlıklarını ön bacaklara vermeye– zorlayacak kadar dik. Coltaine onları hücum ettirmeyi planlıyor. Hem de ağır piyadelerin üstüne. "Hayır!" diye fısıldadı tarihçi.

Banketten aşağıya taş ve kum döküldü. Duiker'in çevresindeki miğferli başlar ani bir panikle döndü – banketin tepesinde birileri vardı. Üzerlerine daha fazla toprak yağdı.

Yukarıda Malazanca küfürler edildi, sonra da kenardan miğferli bir kafa uzandı.

"Bu Hood'un belası bir lağımcı!" diye homurdandı bahriyelilerden biri.

Üzerlerindeki toprağa bulanmış surat sırıttı. "Bilin bakalım kaplumbağalar kışın ne yapar?" diye aşağıya bağırdı, ardından geri çekilerek gözden kayboldu.

Duiker bir kez daha Avanak Köpek atlı savaşçılarına baktı. Ansızın kararsız kalmışlar gibi ilerlemeyi bırakmışlardı. Wickanlar başlarını kaldırmışlar, gözlerini her iki yandaki banketlerin tepesine dikmişlerdi.

Guran ağır piyadelerinin ve sağ kalan Semklerin de gözleri oradaydı.

Duiker zirveden aşağıya savrulan tozun toprağın arasında gözlerini kısarak kuzey banketine baktı. Banket boyunca yoğun bir hareketlilik vardı – sırtlarında kalkanlar taşıyan lağımcılar orada koşturuyorlar, zirvenin aşağısındaki ceset yığılı boşluğa atlayarak rampaya iniyorlardı.

Bir borazan daha çaldı ve Avanak Köpek atlı savaşçıları yeniden ilerleyişe geçtiler. Atlarını önce bir tırısa, ardından yokuş yukarı bir eşkine kaldırdılar. Fakat artık zirveye giden yol bir lağımcı bölüğüyle tıkalıydı.

Kaplumbağalar kışın çukur kazarlar. Piç kuruları dün gece – Reloe'nin burnunun dibinde– gizlice banketlere çıkıp kendilerini toprağa gömmüşler. İyi ama neden?

Kalkanlarını sırtlarından indirmeyen lağımcılar ortalıkta gezinerek silahlarını ve diğer donanımlarını hazırlıyorlardı. Biri ötekilerin yanından ayrıldı ve el sallayarak Avanak Köpek süvarilerine durmamalarını işaret etti.

Rampa sarsıldı.

Zırh kaplı atlar bir kas patlamasıyla tarihçinin ihtimal verdiğinden daha süratli bir şekilde dik yokuşu tırmandılar. Genişkılıçlar* göğe kalktı. Gizemli, tuhaf zırhlarının içindeki Wickanlar en az kendileri kadar vahşi bineklerinin sırtlarında başka bir âlemden gelmiş iblisler gibi oturuyorlardı.

Lağımcılar, Guran saflarına doğru koştular. El bombaları fırlatıldı. Yaşanan patlamaları feci çığlıklar izledi.

Lağımcıların ellerinde avuçlarında kalmış büyük mühimmat –delergeçler, yakargaçlar, alevgeçler– havada bir yay çizerek ağır piyade kalabalığının arasına düştü. Reloe'nin elit askerlerinden oluşan yekpare hat âdeta eridi.

Dörtnala hücum eden Avanak Köpekler lağımcılara ulaştılar ve onları yere yıktılar. Atlar ardı ardına üzerlerinden geçerken zavallı adamlar ürkütücü bir ritim tutturan yankılı çınlamalarla toynakların altında kaldılar.

Wickan atlı savaşçıları en sonunda zirveyi aşarak daha saniyeler önce yekpare bir ağır piyade hattı olan haşatı çıkmış keşmekeşin içine daldılar. Genişkılıçlar dehşetengiz bir katliamla inip kalktı.

Şamatanın arasında başka bir sinyal öttü.

Duiker'in yanındaki kadın eldivenli ellerinden birini göğsüne vurdu. "İleri, ihtiyar!"

Duiker bir adım attı, sonra tereddüde kapıldı. *Evet, askerlerin ilerleme vakti geldi. Ama ben bir tarihçiyim – görmeye, tanıklık etmeye mecburum. Ok ateşinin canı cehenneme!* "Bu sefer olmaz," diyen Duiker dönüp banketten yukarı tırmandı.

"Bu akşam görüşürüz!" diye arkasından bağıran kadın yürüyüşe geçmiş diğer bahriyelilere katıldı.

Duiker kendini zirveye kadar çekerken çabalarına karşılık ağız dolusu kum yuttu. Öksürüp öğürerek ayağa kalktı, sonra etrafına bakındı.

Banketin düz yüzeyi eğimli kuyularla petek petekti. İnsan ebatlı çukurlardan bazılarında yarısı dışarıda kalmış çadır bezinden kozalar vardı. Tarihçi gözlerine inanmakta zorlanarak onlara uzun uzun baktı, ardından dikkatini rampaya çevirdi.

---

* Geniş ve ağır bir yalıma sahip uzun, çift ağızlı bir kılıç türü. –çn

Bahriyelilerin ilerleyişi atların altında kalan lağımcıların yerden toplanması sebebiyle sekteye uğramıştı. Duiker epey kırık kemik olduğunu görebiliyordu fakat ezilerek hurdaya dönmüş kalkanlar ve göçmüş miğferler çılgın askerleri büyük ölçüde korumuştu.

Zirvenin ötesinde, batıdaki düzlükte Kamist Reloe'nin yere göğe sığdırılamayan seçkinlerinin bozguna uğratılmış kalıntıları Avanak Köpek atlı savaşçıları tarafından kovalıyordu. Zirvenin yüz adım uzağındaki alçak bir tepeye kurulu komutanın kendi çadırından alevler ve dumanlar yükseliyordu. Tarihçi, Coltaine'in işine yarayabilecek her şeyi imha etmek için asi Baş Büyücü'nün yangını bizzat çıkardığından, sonra da kovanı vasıtasıyla kaçtığından kuşkulanıyordu.

Duiker havzayı incelemek üzere döndü.

Oradaki çatışma hâlâ kıran kırana sürüyordu. Yedinci'nin yaralıları taşıyan arabaların etrafına kurduğu savunma halkası henüz bozulmamıştı ama kuzey tarafındaki Ubaryd ağır piyadelerinin toplu ve amansız baskısıyla eğrilmişti. Arabalar güney istikametinde yavaş yavaş yol alırken Tepasi ve Sialk süvarileri Hissar sadıklarının onlara karşı koydukları –ve düzineler hâlinde öldükleri– artçı ucu taciz ediyorlardı.

Hâlâ mağlup edilebiliriz.

Zirveden yükselen çifte borazan sesi Avanak Köpeklere geri çekilmelerini emretti. Duiker oraya baktığında siyah kuştüyü pelerini tozdan griye boyanmış Coltaine'i savaş atının sırtında otururken gördü. Yumruk yanındaki personeline bir el işareti yaptı ve çağırma borusu daha kısa bir aralıkla tekrar öttü. *Size hemen ihtiyacımız var!*

İyi de o atlar yorgun düşmüş olacaklar. Sonuçta imkânsızı başardılar. Benzerini daha önce hiç görmediğim arttıkça artan bir süratle yokuş yukarı hücum ettiler. Tarihçi kaşlarını çattı, sonra hızla döndü.

Nil ile Nether hâlâ yalnız kısrağın iki yanında bekliyorlardı. Yelesi ve kuyruğu hafif bir rüzgârla uçuşsa da hayvan hiç kımıldamıyordu. Duiker'in içini bir huzursuzluk ürpertisi kapladı. *Ne yaptılar böyle?*

Uzaktan gelen ulumalar tarihçinin dikkatini çekti. Nehirden

kalabalık bir atlı birlik geçiyordu. Sancakları tanımlanamayacak kadar uzaktı. Derken Duiker'in gözüne binicilerin önünde koşturan küçük, kahverengimsi şekiller takıldı. *Wickan çoban köpekleri. Bu Sansar Klanı.*

Atlı savaşçılar nehir yatağından çıkar çıkmaz eşkine kalktılar.

Saldırıya tamamen hazırlıksız yakalanan Tepasi ve Sialk süvarileri önce kuduruk bir köpek dalgasıyla karşılaştılar. Atlara aldırış etmeyip dosdoğru binicilerin üzerlerine atlayan otuzar kiloluk hırıltılı diş ve kas yığınları askerleri eyerlerinden yıktılar. Sonrasında ellerinde tuttukları kesik başları havaya fırlatarak ve ürkütücü, kan dondurucu naralar atarak gelişlerini duyuran Wickanlar süvarilere kanattan girdiler.

Yirmi kalp atışlık bir süre içerisinde Tepasi ve Sialk atlıları ortadan kalktılar – ya öldüler, ya ağır yaralandılar ya da oradan var güçleriyle kaçtılar. Sansar atlı savaşçıları neredeyse hiç ara vermeden tekrar bir araya toplandılar, ardından döndükleri gibi benekli çoban köpeklerini de yanlarına alıp bir eşkinle Ubarydlilere hücum ettiler.

İçgüdüsel ama uyumlu bir zamanlamayla irkilen düşman her iki tarafta birden dağıldı.

Avanak Köpek atlıları bu sefer rampadan aşağı akarak bağcıların ve kıpırtısız atın iki yanından dolaştılar, sonra da güneye yönelip kaçan Halaf ve Sialk piyadeleri ile Tithan okçularının peşine düştüler.

Ansızın dermanı kalmayan Duiker dizlerinin üstüne yığıldı. Duyguları bir keder, öfke ve dehşet kazanıydı. *Bugünü zaferle anmayın. Hayır, sözünü bile etmeyin.*

Biri soluk soluğa bankete çıktı. Yere sürten ayakların sesi yaklaştı, derken eldivenli bir el tarihçinin omzuna sertçe indi. Duiker'in tanımlamakta zorluk çektiği bir ses konuştu. "Soylularımızla dalga geçiyorlar, bunu biliyor muydun, ihtiyar? Dhebelcede bize bir isim bile takmışlar. Tercümesi ne biliyor musun? Köpekler Zinciri. Coltaine'in Köpekler Zinciri. Bir o onları çekiyor, bir onlar onu. İlerlemek için uğraştıkça durduruluyor. Onlara dişlerini gösteriyor ama topuklarını ısıranlar korumaya ant içtikleri değil de kim? Ah, böyle isimlerde bir hikmet gizli, ne dersin?"

Ses Lull'a ait olsa da değişmişti. Duiker başını çevirip yanına çömelen adamın yüzüne baktı. Mahvolmuş bir yırtık et yığınında tek bir mavi göz ışıldamaktaydı. Bir topuz sağlam bir darbe indirerek yanak muhafazasını surata gömmüş, yanağı parçalamış, bir gözü patlatmış ve yüzbaşının burnunu koparmıştı. Eskiden Lull'un yüzü olan dehşet verici harabe sırıtışa benzer bir ifadeyle çarpıldı. "Ben şanslı bir adamım, Tarihçi. Bak, hiçbir dişim dökülmedi – oynayan bile yok."

Zayiat sayımı savaşın beyhudeliğinin afallatıcı bir teranesiydi. Tarihçiye göre utkuyla gülümseyebilecek tek kişi Hood'du.

Sansar Klanı hem Tithan kargıcılarını hem de onlara komuta eden tanrıcığı beklemişti. Pusu kuran toprak cinleri Semk savaş liderini alaşağı etmişler, Semk tanrısının kalıntısını parçalama ve yutma açlığıyla vücudunu lime lime doğramışlardı. Sonrasında Sansar Klanı'nın tuzağı tetiklenmişti. O tuzak da kendi dehşetini içermekteydi zira mülteciler yem olarak kullanılmışlardı ve tuzağın duygusuz, soğukkanlı icrası esnasında yüzlercesi ölmüş yahut yaralanmıştı.

Sansar Klanı'nın savaş beyleri dörde karşı bir kaldıklarını, korumaya ant içtikleri insanlardan bazılarının geri kalanı kurtarmak için kurban edildiğini öne sürebilirlerdi. Bütün bunlar doğruydu ve yapılanlara savunulabilir bir gerekçe sunuyordu. Yine de savaş beyleri hiç konuşmadılar ve suskunlukları mülteciler –özellikle de Soylular Konseyi– tarafından öfkeyle karşılansa da Duiker duruma farklı bir açıdan bakıyordu. Wickan kabileleri seslendirilen sebepleri ve bahaneleri hakir görürdü – onlara kulak asmazlardı ve denemede bulunanlara burun kıvırırlardı. Kendileri de öyle şeyler öne sürmezlerdi zira Duiker'in tahminince kurban edilenlere –ve onların yakınlarına– dile getirmek kadar görgüsüzce ve bencilce bir davranışın leke süreceği bir saygı duyarlardı.

Mültecilerin bunlardan hiçbirini anlamamaları, suskunluğu bir aşağılama ifadesi –yitirilen canların küçümsenmesi– olarak görmeleri Wickanlar için büyük bir talihsizlikti.

Öte yandan Sansar Klanı can veren mültecilere başka bir yoldan daha saygısını göstermişti. Klanın havzada Tithan okçularını

katletmesiyle bütün bir ova kabilesi esasen ortadan kalkmıştı. Wickanların intikamı mutlak olmuştu. Üstelik bununla da kalmamışlardı çünkü geç de olsa savaş meydanına doğudan gelen Kamist'in ordusuna rastlamışlardı. Orada gerçekleşen kıyım, Tithanların Malazanları mahkûm etmek istedikleri kaderin canlı bir ifşası olmuştu. Tabii mülteciler o olaydan da ders çıkarmamışlardı.

Duiker âlimlerin tüm çabalarına rağmen savaşın ardından insan düşüncelerinin karamsar akıntılarına açıklama getirilemeyeceğini bilirdi. Tek yapması gereken Nil ile Nether'in bulundukları yere inerken verdiği kendi tepkisine bakmaktı. Yalpalayarak yanlarına gittiğinde bağcılar terden ve kandan yapış yapış olmuş ellerini hâlâ ayakta ölü bir kısrağın böğürlerine bastırıyorlardı. Yaşam neredeyse akıl almayacak kadar büyük bir güç barındırırdı ve beş bine yakın hayvanın dudak uçuklatıcı bir kuvvet ile iradeye kavuşması için tek birinin feda edilmesi görünüşte saygın ve soylu bir eylemdi.

Kalbi kırık iki çocuğun sevecen elleri altında kendi sonunu idrak edemeden ölen hayvanı hesaba katmazsan.

Hangi yöne bakılırsa bakılsın İmparatorluk Kovanı'nın ufku kurşuni bir perdeydi. Detayla durgun ve yoğun havanın tülbendi altında bulanıktı. Hiç rüzgâr esmese de ölümün ve yıkımın yankıları zamanın dışında mahsur kalmışçasına halen havadaydı.

Kalam karşısındaki sahneye bakarak eyerinde kaykıldı.

Kiremitli kubbe küle ve toza bulanmıştı. Çökmüş bir noktasında üstünü kaplayan bronz levhaların aşınmış kenarları görülebiliyordu. Geniş delikte gri bir pus asılı duruyordu. Kubbenin kavisine bakılarak yapının üçte birinden daha azının dışarıda kaldığı açıkça anlaşılıyordu.

Suikastçı atından indi. Üstüne yapışmış tozu toprağı dökmek için burnuna ve ağzına sarılı bezi çekiştirdi, diğerlerine göz attı, sonra da yapıya yaklaştı.

Ayaklarının altında bir yerde bir saray veya tapınak vardı. Kubbeye ulaştığında öne eğildi ve bronz kiremitlerden birinin üstündeki külleri süpürdü. Yüzeye oyulmuş bir sembol açığa çıktı.

Kalam'ın içini idrakin soğuk nefesi kapladı. Bu stilize tacı en son başka bir kıtada, çaresiz hâldeki düşmanların gösterdikleri direnişe karşı verilen beklenmedik bir savaşta görmüştü. *Caladan Brood ile Anomander Rake ve de Rhiviler ile Kızıl Muhafızlar. Malazan İmparatorluğu'nun fetih planlarına meydan okumak maksadıyla bir araya gelmiş farklı hasımlar. Genabackis Özgür Kentleri didişip birbirlerini arkadan bıçaklıyordu. En yüksek sesle cıyaklayanlar, özgürlükleri tehdit edilen gözü doymaz hükümdarlar ve soyguncu hiziplerdi...*

Aklı bin fersah uzaklara giden Kalam ambleme hafifçe dokundu. *Karakõpek... sivrisineklerle ve sülüklerle, zehirli yılanlarla ve kan emici kertenkelelerle savaşıyordu. İkmal hatlarımız kesilmiş, Moranthlılar onlara en çok ihtiyaç duyduğumuz bir zamanda geri çekilmişlerdi... ve bu amblemi Brood'un kuvvetlerinin seçmece bir bölüğünün taşıdığı yırtık pırtık bir sancakta görmüştüm.*

O piç kurusu kendine ne diyordu? Yüksek Kral mı? Kallor... krallıksız Yüksek Kral. Efsaneler doğruysa binlerce, belki on binlerce yaşındaydı. Eskiden her biri Malazan İmparatorluğu'nu bir eyalet gibi bırakacak imparatorluklar yönettiğini iddia ederdi. Yine iddiasına göre onları kendi elleriyle tamamen yok etmişti. Kallor dünyaları cansız bıraktığıyla böbürlenirdi...

Ve bu adam artık Caladan Brood'un yardımcılığını yürütüyor. Ben yanlarından ayrılırken Dujek, Köprüyakanlar ve ıslah edilmiş Beşinci Ordu, Brood'la ittifak arayışına girmek üzereydi.

Alakarga... Tez Ben... aman göze batmayın, dostlarım. Aranızda bir kaçık var...

"Düş kurmayı bitirdiysen..."

"Buranın en çok nefret ettiğim özelliği," dedi Kalam, "toprağın ayak seslerini nasıl da yuttuğu."

Suikastçıyı süzerken Minala'nın şaşırtıcı derecede gri gözleri, yüzünün alt yarısını örten fuların üzerinde kısıktı. "Korkmuş bir hâlin var."

Kalam kaşlarını çatarak ötekilere doğru döndü ve sesini yükseltti. "Artık bu kovandan çıkıyoruz."

"Ne?" diye dudak büktü Minala. "Ben bir kapı görmüyorum!"

Hayır ama içimden bir ses vaktin geldiğini söylüyor. Yeterince mesafe katettik ve taammüt gücünün yolculuk etmekten ziyade

varmakta olduğunu artık anladım. Suikastçı gözlerini kapatıp Minala'yı ve diğer herkesi aklından çıkardı, sonra da zihnini durulmaya zorladı. Son bir şey düşünmekten kendini alamadı: *Umarım haklıyımdır.*

Hemen sonra bir yırtılma sesi çıkararak genişleyen bir kapı oluştu.

"Seni gidi kalın kafalı yavşak," diye zekice bir idrakle ona çattı Minala. "Kısa bir tartışma bizi bu noktaya daha önce ulaştırabilirdi – tabii ilerleyişimizi bilerek geciktirmediysen. Hood biliyor ya, olmadık işler çeviriyorsun, Onbaşı."

İlginç bir kelime seçimi, kadın. Haklısın, ne işler çevirdiğimi bilse bilse Hood bilir.

Kalam gözlerini açtı. Bir düzine adım uzaktaki geçit kapkara bir lekeden ibaretti. Suikastçı surat ekşitti. *İşte bu kadar basit. Kalam, sen sahiden de kalın kafalı bir yavşaksın. Gerçi korku en yavan yaratığın bile aklını başına getirebilir, o ayrı.*

"Beni yakından takip edin," deyip kınındaki uzunbıçağını gevşetti, sonra da geniş adımlarla kapıya doğru gidip içinden geçti.

Mokasenleri kumlu parkelerde kaydı. Vakit geceydi. Yukarıda tuğladan yapılmış iki yüksek binanın arasındaki dar şerit parlak yıldızlarla doluydu. Ara sokak Kalam'ın iyi bildiği kıvrımlı bir güzergâhla uzayıp gidiyordu. Etrafta kimsecikler yoktu.

Suikastçı solundaki duvara yanaştı. Minala hem kendi atını hem de onunkini peşi sıra çekerek ortaya çıktı. Gözlerini kırpıştıran kadın başını sağa sola çevirdi. "Kalam? Nerede—"

"Buradayım," yanıtını verdi adam.

İrkilen Minala bezgince tısladı. "Üç nefestir bu şehirdesin ve daha şimdiden sinsice dolaşıyorsun."

"Alışkanlık."

"Ona ne şüphe." Kadın atları biraz daha yürüttü. Az sonra iki çocuğun peşlerinden geldiği Keneb ile Selv belirdiler.

"Aren?" diye sordu Kalam'ı tespit edinceye dek etrafına göz gezdiren yüzbaşı.

"Evet."

"Çok sessiz."

"Bir kabristandan geçen dolambaçlı bir ara sokaktayız."

"Aman ne hoş," diye görüş bildirdi Minala. İki yanlarındaki binaları işaret etti. "İyi de bunlar apartmana benziyor."

"Onlar... ölüler için. Aren'de fakirler fakir kalırlar."

"Garnizondan ne kadar uzaktayız?" diye sordu Keneb.

"Üç bin adım," diye yanıtlayan Kalam yüzündeki fuları çözdü.

"Yıkanmamız gerek," dedi Minala.

"Çok susadım," dedi hâlâ atın sırtında oturan Vaneb.

"Ben de acıktım," diye atıldı Kesen.

Kalam iç geçirdi, ardından kafa salladı.

"Umarım," diye ekledi Minala, "ölü sokaklarda yapacağımız yürüyüş bir alamet değildir."

"Kabristan, matemci tavernalarıyla çevrilidir," diye mırıldandı suikastçı. "Fazla bir yürüyüş yapmayacağız."

Bora Hanı daha iyi günler gördüğünü öne sürse de Kalam hiç görmediği kanaatindeydi. Ana salonun zemini devasa bir çanak gibi bel vermiş, içe eğilen duvarları dik tutmak için köşeli tahta direklerden yararlanılması gerekmişti. Çürüyen yiyecekler ve ölü sıçanlar durağan bir sabırla zeminin merkezine göç ederek sapkın bir tanrıya sunulan bir adak gibi küflü, pis kokulu bir yığın hâline gelmişti.

Göçüğün etrafına halka şeklinde dizili sandalyeler ve masalar yaratıcı bir tarzda kesilmiş bacakların üstünde duruyor, içlerinden sadece biri henüz bayılıncaya kadar kafayı çekmemiş bir müşteri tarafından kullanılıyordu. Rezillikte salondan geri kalmayan bir arka oda daha ayrıcalıklı müşterilere biraz mahremiyet sağlıyordu. Ot bürümüş bahçede bir küvet hazırlanırken karınlarını doyursunlar diye grubunu oraya bırakan Kalam bunun ardından ana salona geri dönüp ayık müşterinin karşısına oturdu.

"Herhalde yemeklerin methini duydunuz," dedi kır saçlı Napanlı, suikastçı yerini alır almaz.

"Şehirdekilerin en iyisiymiş."

"Karafatmalar konseyindeki oylamadan o sonuç çıktı."

Kalam mavi tenli adamın maşrapasını dudaklarına götürmesini ve iri ademelmasının inip kalkmasını seyretti. "Bir tane daha içebilecek gibisin."

"Rahatlıkla."

Suikastçı sandalyesinde hafifçe döndü, bira fıçısının yanındaki bir destek direğine yaslanan yaşlı kadının sarkık gözlerine baktı ve iki parmağını havaya kaldırdı. İç geçiren kadın doğruldu, durup önlüğünün kuşağına sıkıştırılmış sıçan satırını düzeltti, ardından iki maşrapa bulmaya gitti.

"Elleşirsen kolunu kırar," dedi yabancı.

Kalam arkasına yaslanıp onu süzdü. Adam yaşadığı hayatın yüküne bağlı olarak otuz ilâ altmış arası bir yaştaydı. Demir grisinin karıştığı çalı sakalının altındaki deri fazlasıyla yıpranmıştı. Huzursuzca oradan oraya çevrilen kara gözleri henüz suikastçıya odaklanmış değildi. Üstüne bol, yırtık pırtık paçavralar giymişti. "İnsanı sormaya mecbur bırakıyorsun," dedi suikastçı. "Kimsin ve hikâyen ne?"

Adam dik oturdu. "Onu herkese anlatır mıyım sanıyorsun?"

Kalam bekledi.

"Eh," diye devam etti adam. "Herkese değil. Bazıları kabalaşıp dinlemekten vazgeçiyor."

Yakın bir masadaki baygın bir müşteri sandalyesinde devrildi. Kafası bir çatırtıyla döşeme taşlarına çarptı. Kalam, yabancı ve az evvel iki teneke maşrapayla çıkagelmiş garson kadın sarhoşun merkezi yığına kadar yağlı ve kusmuklu zeminden aşağıya kaymasını hep birlikte seyrettiler.

Meğerse sıçanlardan biri sadece ölü taklidi yapmıştı. Hayvan yerinden fırladığı gibi burnunu oynatarak müşterinin üstüne tırmandı.

Suikastçının karşısındaki yabancı ofladı. "Buyur işte. Bir filozof daha."

Garson kadın oturdukları masaya içkileri getirirken ayaklarını sürüyerek yaptığı tuhaf yürüyüşle eğimli zemine uzun zamandır aşina olduğunu gösterdi. Kalam'ı süzerek Dhebelce konuştu. "Arka taraftaki dostların sabun istediler."

"Evet, istemişlerdir."

"Sabunumuz yok."

"Tahmin etmiştim."

Kadın oradan ayrıldı.

"Herhalde kente yeni geldiniz," dedi yabancı. "Kuzey kapısından mı?"

"Evet."

"Zorlu bir tırmanış olmuştur. Hele ki atlarla."

"Yani kuzey kapısı kilitli."

"Sürgülü. Diğer hepsiyle beraber. Belki limandan gelmişsinizdir."

"Belki."

"Liman kapalı."

"Aren Limanı'nı nasıl kapatırsın?"

"Peki, kapalı değil."

Kalam ağız dolusu biraz içip yuttu ve öylece kalakaldı.

"Birkaç taneden sonra daha bile kötüleşir," dedi yabancı.

Suikastçı maşrapasını masaya bıraktı. Kısa bir süre sesini bulmakta zorlandı. "Bana biraz haber ver."

"Neden verecekmişim?"

"Sana bir içki ısmarladım."

"Ne yani, minnettar mı kalmalıyım? Hood aşkına, be adam, daha şimdi tadına baktın!"

"Genellikle bu kadar sabırlı değilimdir."

"Ah, pekâlâ, neden öyle söylemedin?" İlk maşrapasını bitirip yenisini eline aldı. "Bazı biralara zamanla alışıyorsun. Bazıları da *sana* alışıyor. Sağlığına, bayım." Maşrapayı kafasına dikti.

"Seninkinden daha çirkin gırtlaklar kestim," dedi suikastçı.

Duraksayan adam kısacık bir anlığına gözlerini Kalam'ın üstünde gezdirdi, ardından maşrapasını masaya koydu. "Kornobol'un karıları onu dün gece eve almamışlar – Baş Yumruk'un devriyelerinden biri sokağa çıkma yasağını çiğnediği için onu tutuklayana dek adamcağız dışarılarda gezmiş. Bu uygulama giderek yaygınlaşıyor. Şehrin dört bir tarafında eşlerin inadı tutuyor. Daha başka? Kolunu bacağını kaptırmadan doğru dürüst bir fileto alman mümkün değil – eskiden pazarların kurulduğu sokaklar her zamankinden daha çok sakat dilenci kaynıyor. Hood'un Habercisi'yle karşılaşmadan fal açtıramıyorsun – söyle bana, dedikleri gibi Baş Yumruk başka birinin gölgesini düşürüyor olabilir mi? Tabii saray gardırobunda saklanırken kim bir gölge düşürebilir ki? Bak sana söylüyorum, bu kentteki tek kaypak şey balıklar değil. Bilmem inanır mısın, son iki günde dört defa tutuklandım ve kendimi tanıtıp İmparatorluk beratımı

göstermek zorunda kaldım. Yine de şans benden yanaydı zira düştüğüm kodeslerin birinde mürettebatımı buldum. Oponn yüzüme gülerse yarın salıverilecekler – ovalanacak bir güvertem var ve inan bana o ayyaş zontalar Abis dünyayı yutuncaya dek temizlik yapacaklar. Daha da beteri bazı kimselerin o beratı hiçe sayıp sahibinden baş ağrıtıcı taleplerde bulunması ve sanki hayat yeterince karmaşık değilmiş gibi sıradan sözcüklerin altında gizlenen mesajlar verdirmesi – altın dolu bir gemi ambarı nasıl gıcırdar haberin var mı? Şimdi kalkıp diyeceksin ki, 'Eh, Kaptan, zaten ben de Unta'ya gidecek bir gemi arıyordum.' Ben de sana diyeceğim ki, 'Tanrılar yüzüne gülüyorlarmış, bayım! Şu tesadüfe bak ki iki gün sonra yirmi bahriyeliyle, Baş Yumruk'un hazinedarıyla ve Aren'in servetinin yarısıyla beraber yelken açacağım – ama yerimiz var, bayım, ah evet, kesinlikle var. Gemime hoş geldin!'"

Kalam bir düzine kalp atışı boyunca sessiz kaldı. "Tanrılar sahiden de gülüyorlar."

Kaptanın başı aşağı yukarı sallandı. "Hem de katıla katıla."

"Bu düzenleme için kime teşekkür etmeliyim?"

"Dediğine göre bir dostunmuş ama hiç tanışmamışsınız – yine de iki gün sonra gemim *Çultıkaç*'ta tanışacakmışsınız."

"Adı?"

"Kendine Salk Elan diyor. Bir süredir seni bekliyormuş."

"Peki bu hana geleceğimi nasıl bilmiş? Daha bir saat önce buranın varlığından haberim yoktu."

"Bir tahmin ama bilinçli bir tane. Kabristandan çıktığında ilk rastlayacağın hanın bu olmasına dayanıyor. Buraya dün akşam gelmemeniz çok yazık, ahbap. İçerisi daha bile tenhaydı – en azından kocakarı o fıçının içinden boğulmuş bir sıçan çıkarıncaya kadar. Sen ve dostların sabah kahvaltısını kaçırdığınıza ne kadar hayıflansanız azdır."

Köhne kapıyı arkasından çarpan Kalam kendini kontrol altına almak için durakladı. *Tez Ben'in düzenlemeleri mi? Pek mümkün değil. Hatta düpedüz imkânsız.*

"Sorun ne?" Minala elinde bir dilim kavunla masada oturuyordu. Bahçeden gelen sesler ebeveynlerin gönülsüz çocukları yıkadıklarını belli ediyordu.

Suikastçı uzun bir müddet gözlerini yumdu, sonra iç geçirerek onları tekrar açtı. "Aren'e kadar getirildiniz –ve şimdi yollarımızı ayırmamız gerekiyor. Keneb'e bir devriyeyle karşılaşıncaya dek dışarıda gezmesini, sonra da Şehir İnzibatı komutanına rapor vermesini söyle– tabii beni tamamen o raporun dışında tutarak."

"Peki şehre gelişimizi nasıl açıklayacak?"

"Sizi bir balıkçı getirdi. Ayrıntıya girmeyin."

"Hepsi bu mu? Keneb'e, Şelv'e veya çocuklara bir veda bile etmeyecek misin? Hayatlarını kurtardığın için sana şükranlarını sunmalarına bile izin vermeyecek misin?"

"Elinden gelirse, Minala, kendini ve akrabalarını Aren'den çıkar – Quon Tali'ye dönün."

"Böyle çekip gitme, Kalam."

"En güvenli yol bu." Suikastçı tereddüt etti. "Keşke her şey... farklı olabilseydi."

Kavun dilimi bir yanağının tam ortasına çarptı. Kalam yüzünü silmeye birkaç saniye ayırdı, ardından heybelerini alıp omzuna attı. "Aygır senindir, Minala."

Ana salonda kaptanın masasına gitti. "Pekâlâ, hazırım."

Gözlerinden hayal kırıklığına benzer bir bakış geçen adam iç çekti ve sallanarak ayağa kalktı. "Madem öyle diyorsun. *Çultıkaç*'ın demirli olduğu yere kadar uzunca bir yürüyüş bizi bekliyor – şansımız yaver giderse beratımı sadece bir düzine kez falan göstermem gerekir. Hood biliyor ya, bir ordunun kamp kurduğu bir şehirde daha başka ne yapabilirsin ki, ha?"

"Giydiğin o paçavradan gömlek işimizi kolaylaştırmayacak, Kaptan. Herhalde sahte kılığından bir an önce kurtulmaya can atıyorsundur."

"Ne sahte kılığı? Bu benim şanslı gömleğim."

Lostara Yil küçük odanın duvarına yaslanıp kollarını göğsünde kavuşturdu ve pencerenin önünde volta atan İnci'yi seyretti.

"Ayrıntılar," diye mırıldandı adam. "Her şey ayrıntılarda gizli. Gözünü bile kırpma, yoksa bir şeyleri dikkatinden kaçırabilirsin."

"Al Kılıç komutanına rapor vermeliyim," dedi Lostara. "Sonra buraya geri döneceğim."

"Orto Setral sana izin verecek mi ki?"

"Bu takibi bırakmıyorum... tabii beni menetmiyorsan."

"Tanrılar saklasın! Refakatinden zevk alıyorum."

"Sululuk ediyorsun."

"Sadece birazcık. Evet, fazla bir şakacılık göstermiş değilsin. Yine de şu zamana kadar epey ilginç bir serüven paylaştık, öyle değil mi? Bunu neden şimdi sonlandıralım?"

Lostara üniformasını inceledi. Ağırlığı huzur vericiydi – kılık değiştirirken giydiği zırh mahvolmuştu ve Pençe yaralarını iyileştirdikten sonra ondan seve seve kurtulmuştu.

İnci ovadaki gece çatışması sırasında ortaya çıkan iblisin esrarını giderecek hiçbir bilgi vermemişti. Fakat hadisenin adamı halen rahatsız ettiği Al Kılıç için apaçık ortadaydı. *Beni de ediyor ama geçmiş geçmişte kaldı. Aren'e ulaştık. Hâlâ suikastçının izindeyiz. Her şey olması gerektiği gibi.*

"Beni burada bekler misin?" diye sordu kadın.

İnci'nin tebessümü genişledi. "Zamanın sonuna kadar, canım."

"Şafak yeterli olacaktır."

Pençe reverans yaptı. "O zamana dek kalp atışlarımı sayacağım."

Lostara Yil odayı terk edip kapıyı arkasından çekti. Han koridorunun sonundaki tahta merdiven onu kalabalık ana salona ulaştırdı. Sokağa çıkma yasağı zoraki bir müşteri kalabalığı yaratsa da atmosfer hiç de neşeli değildi.

Başını eğerek merdivenin altından geçen Lostara mutfağa girdi. Hava girsin diye aralık bırakılmış arka kapıya yürürken aşçının ve yamaklarının gözleri onu takip etti. Bu genç kadının alışık olduğu bir tepkiydi. Al Kılıçlar'dan çok korkulurdu.

Kapıyı iterek açtı ve ara sokağa çıktı. Körfezin tuzuyla karışık nehir esintisi yüzünü okşadı. *Umarım bir daha asla İmparatorluk Kovanı'nda yolculuk etmem.*

Çizmelerini parke taşlarında takırdatarak anacaddeye yürüdü.

Garnizon yerleşkesine giderken vardığı ilk kavşakta Baş Yumruk'un bir düzine askeri önünü kesti. Başlarındaki çavuş genç kadını hayretle süzdü.

"İyi akşamlar, Al Kılıç," dedi adam.

Lostara kafa salladı. "Anladığım kadarıyla Baş Yumruk bir sokağa çıkma yasağı koymuş. Söyle bana, Al Kılıçlar da sokaklarda devriye geziyorlar mı?"

"Katiyen," cevabını verdi çavuş.

Askerlere Lostara'yı hafifçe huzursuz eden bir beklenti hâkimdi.

"Öyleyse başka işlerde mi görevlendirildiler?"

Çavuş yavaşça kafa salladı. "Herhalde görevlendirilmişlerdir. Sözlerine ve diğer bazı... şeylere bakılırsa şehre yeni gelmiş gibisin."

Kadın kafa salladı.

"Nasıl?"

"Kovanla. Bir... refakatçim vardı."

"İlginç bir hikâyen olduğuna kuşku yok," dedi çavuş. "Şimdi silahlarını alacağım."

"Efendim?"

"Diğer Al Kılıçlar'ın yanına gitmek, Kumandan Otro Setral'la konuşmak istiyorsun, değil mi?"

"Evet."

"Baş Yumruk'un dört gün önce verdiği emir doğrultusunda Al Kılıçlar gözaltına alındılar."

"Ne?"

"Ve Malazan İmparatorluğu'na ihanet suçundan yargılanmayı bekliyorlar. Silahların lütfen."

Şaşakalan Lostara Yil askerlerin silahlarını almalarına direniş göstermedi. Çavuşa aval aval baktı. "Sadakatimiz... sorgulanıyor mu?"

Kafa sallarken adamın gözlerinde garez yoktu. "Eminim komutanının bu konuda söyleyecek daha çok şeyi olacaktır."

"Alıp başını gitti."

Keneb'in ağzı açık kaldı. "Ah," diyebildi kısa bir süre sonra. Kaşlarını çatarak Minala'nın eşyalarını toplamasını seyretti. "Ne yapıyorsun?"

Kadın hızla döndü. "Böyle apar topar ayrılmakla paçayı kurtarabileceğini mi sanıyorsun?"

"Minala—"

"Sus, Keneb! Çocukları uyandıracaksın."

"Bağırmıyordum."

"Komutanına her şeyi söyle, anladın mı? Her şeyi – Kalam hariç."

"Sen ne düşünürsen düşün aptal değilim."

Kadının bakışları yumuşadı. "Biliyorum. Beni affet."

"Sen asıl kız kardeşinden af dile. Ve Kesen ile Vaneb'den."

"Dileyeceğim."

"Söyle bana, takip edilmek istemeyen birini nasıl takip edeceksin?"

Minala'nın koyu çehresinde sert bir sırıtış belirdi. "Bir kadına bu sorulur mu?"

"Ah, Minala..."

Kadın elini uzatıp yüzbaşının yanağını okşadı. "Gözyaşlarına gerek yok, Keneb."

"Kabahat yufka yüreğimde," dedi adam bitkin bir tebessümle. "Ama şunu bil ki umudumu kaybetmeyeceğim. Şimdi gidip kız kardeşine ve çocuklara veda et."

14

Tanrıça nefes aldı,
Ve hiçbir şey kımıldamadı...

Kıyamet
Herulahn

"Burada kalamayız."

Felisin'in büyücüye çevrili gözleri kısıldı. "Nedenmiş? Dışarıdaki fırtına bizi öldürür. Ondan saklanabileceğimiz bir yer yok – tabii burası hariç. Burada hem suyumuz hem de yiyeceğimiz—"

"Çünkü avlanıyoruz," diye tersledi Kulp, kollarını gövdesine dolayarak.

Heboric duvara yaslanarak oturduğu yerden güldü. Görünmez ellerini kaldırdı. "Bana peşinden kovalanmayan bir fani göster, ben de sana bir ceset göstereyim. Her avcı avlanır; kendini bilen her zihnin peşinde birileri vardır. Güderiz ve güdülürüz. Bilinmeyenler cahili izler, hakikat kendi cehaletinin farkına varacak kadar akıllı her bilgeye hücum eder. Bilinemez hakikatlerin doğası budur."

Süs havuzunun çevresindeki alçak duvarda oturan Kulp başını kaldırdı ve kapakları sarkık gözlerle eski rahibi inceledi. "Gerçek anlamda demek istedim," diye konuştu. "Bu şehirde canlı şekildeğiştirenler var – kokuları her esintiye karışıyor ve giderek güçleniyor."

"Neden pes edip kurtulmuyoruz?" diye sordu Felisin.

Büyücü dudak büktü.

"Tafra yapmıyorum. Hortum'un memleketi Raraku'dayız. Yüz fersahlık bir alanda tek bir dostane simayla karşılaşmayacağız. Hoş, zaten o kadar yol alabilme ihtimalimiz de yok."

"Üstelik daha yakındaki simalar insan bile değiller," diye ekledi Heboric. "Bütün maskeler düştü ve herhalde farkındasındır, D'iverler ile Tektutanlar muhtemelen Hortum'un çağrısı üzerine burada değiller. Dryjhna Yılı ile melun kavuşumun aynı zamanda denk gelmesi trajik bir tesadüf, o kadar."

"Gerçekten böyle düşünüyorsan aptalın tekisin," dedi Kulp. "Zamanlama hiç de tesadüfi değil. İçimden bir ses birinin şekildeğiştirenleri o kavuşuma *ittiğini* ve o birinin tam da ayaklanma sebebiyle harekete geçtiğini söylüyor. Veya belki tam tersidir – Hortum tanrıçası kovanlar dahilinde kargaşa çıkarmak maksadıyla kehanete yön vererek Dryjhna Yılı'nın şimdiye, yani kavuşumun gerçekleştiği zamana denk gelmesini sağlamıştır."

"Bunlar ilginç fikirler, Büyücü," dedi Heboric, yavaşça kafa sallayarak. "Elbette bir Meanas kullanıcısının böyle düşünmesi doğal. Sonuçta dalavere orada yabani otlar gibi yayılır ve oyunun kurallarını kaçınılmazlık belirler... ama sadece işine geldiğinde."

Felisin sessiz kalarak iki adamı seyretti. *Yüzeyde bir konuşma yapılırken bir diğeri de yüzeyin altında yapılıyor. Rahip ile büyücü kuşkunun bilgiye karıştığı oyunlar oynuyorlar. Heboric bir örüntü görüyor. Ruhani canları yağmalaması ona ihtiyaç duyduğu şeyi verdi ve sanırım Kulp'a büyücünün o örüntüye sandığından daha yakın olduğunu anlatıyor. "İşte, Meanas kullanıcısı, tut şu görünmez elimi..."*

Sonunda Felisin'in canına tak etti. "Bizim bilmediğimiz ne biliyorsun, Heboric?"

Kör adam omuz silkti.

"Bundan sana ne, evlat?" diye homurdandı Kulp. "Sen teslimiyet öneriyorsun: Bırakalım şekildeğiştirenler bizi alsınlar – nasılsa ölü sayılırız."

"Benim sorduğum neden uğraşıp didinmeye devam ediyoruz. Buradan niye ayrılalım ki? Çölde yaşama şansımız hiç yok."

"Öyleyse sen kal!" diye tersleyen Kulp doğruldu. "Hood biliyor ya, bize hiçbir faydan yok."

"Duyduğum kadarıyla tek bir ısırık yeterliymiş."

Büyücü duruldu ve yavaşça kıza doğru döndü. "Yanlış duymuşsun. Herhalde bu epey yaygın bir cehalet. Bir ısırık seni zehirleyebilir, döngüsel bir delilik hummasına yakalanmana sebep

olabilir. Ama sırf ısırıldın diye bir şekildeğiştiren hâline gelmezsin."

"Sahi mi? O zaman nasıl yaratılırlar?"

"Yaratılmazlar. Böyle doğarlar."

Heboric ayağa kalktı. "Bu ölü şehirde yürüyeceksek gelin artık yola koyulalım. Sesler kesildi ve zihnim açıldı."

"Ne fark eder ki?" diye öğrenmek istedi Felisin.

"Bizi en kısa yoldan götürebilirim, evlat. Yoksa kaybolur ve peşimizdeki şey nihayet gelinceye dek amaçsızca dolaşırız."

Havuzdan son bir defa daha su içtiler, sonra o solgun meyvelerden taşıyabilecekleri kadarını topladılar. Felisin kendini uzun zamandan beri hissetmediği kadar sağlıklı –daha bir *iyileşmiş*– hissettiğini inkâr edemezdi. Sanki anıları kanamaz olmuştu ve geriye yara izlerinden başka bir şey kalmamıştı. Lakin zihnindeki hava halen karamsardı. Hiç umudu kalmamıştı.

Heboric onları dolambaçlı caddelerden ve ara sokaklardan, konutların ve binaların içinden süratle geçirdi. Gittikleri her yerde kıran kırana çatışmaların antik sahnelerindeki insan, şekildeğiştiren ve T'lan Imass cesetlerinin üstüne basmaları yahut da etrafından dolaşmaları gerekti. Heboric'in yağmalanmış bilgileri, karşılaştıkları her yeni ölüm sahnesinde içini titreten kadim bir dehşetle Felisin'in zihnine kazınmıştı. Genç kız varoluşun ta en başından beri bütün insanî gayretinin yörüngesinde turladığı köklü bir hakikati kavramaya yaklaşmış gibi hissetmekteydi. *Dünyayı dermansızca ve endişeyle tırmalamaktan başka bir şey yapmıyoruz. Uygarlığın, katiyetleriyle ve jestleriyle halkların uçsuz bucaksız dramı hiçbir anlama gelmiyor, hiçbir şeye etki etmiyor. Hayat her zamanki gibi akıp gidiyor.* Felisin bu aydınlanma –insanlığın altında yatan anlamı keşfetme– armağanının yıkıcı bir boşunalık hissinden başka bir şey sunup sunmadığını merak etti. *Ancak cahiller bir gaye bulup ona sımsıkı tutunurlar çünkü o gaye dahilinde önemlilik illüzyonu yatar. İman, bir kral, bir kraliçe, bir imparator veya öç... hepsi de ahmakların kalesidir.*

Arkalarında inleyen rüzgârın kaldırdığı küçük toz bulutları yolcuların ayaklarına birer dil gibi sürttü. Esinti belli belirsiz bir baharat kokusu taşıyordu.

Heboric durakladığında Felisin aradan bir saat geçtiğine hükmetti. Güdük ve geniş sütunların ağaç gövdelerini andıracak bir tarzda oyulmuş olduğu bir tür tapınağın görkemli girişine gelmişlerdi. Çatlak ve sarkık kaidenin altında bir friz uzanıyor, her panel Kulp'un kovan kaynaklı ışığının ürkütücü bir biçimde aşağıdan aydınlattığı çerçeveli bir imge içeriyordu.

Büyücü başını kaldırıp imgelere aval aval baktı. *Hood aşkına!* diye ağzını sessizce oynattı.

Eski rahip gülümsüyordu.

"Bu bir Deste," dedi Kulp.

Yine acınası bir düzen beyanı.

"Ata Deste, evet." Heboric kafa salladı. "Haneler değil, Yuvalar. Âlemler. Ölüm ile Yaşam'ı ayırt edebiliyor musun? Peki ya Karanlık ile Işık'ı? Hayvanın Yuvası'nı görüyor musun? Geyik boynuzlu tahtta kim oturuyor, Kulp?"

"Kimse oturmuyor. Boş. Tabii kastettiğine bakıyorsam – çerçevesi çeşitli yaratıkları teşhir ediyor. Tahtın iki yanında T'lan Imasslar var."

"Evet, işte o. Tahtta kimse yok mu dedin? İlginç."

"Neden?"

"Her anının yankısı bana *eskiden* orada birinin oturduğunu söylüyor da ondan."

Kulp ofladı. "Eh, tahrif edilmemiş – tahtın arkasını görebiliyorsun ve diğer her yer kadar aşınmış bir hâli var."

"Bağımsızlar da olmalı – onları tespit edebildin mi?"

"Hayır. Belki yanlarda ve arkadadırlar."

"Mümkündür. Aralarında Şekildeğiştiren'i bulacaksın."

"Ne kadar da büyüleyici," diye bezgince konuştu Felisin. "Herhalde bu yere gireceğiz – ne de olsa rüzgâr oraya esiyor."

Heboric gülümsedi. "Evet. Karşı uçtan dışarı çıkabilmeliyiz."

Tapınağın içi bir tünelden fazlası değildi. Duvarlar, zemin ve tavan üst üste birikmiş kum katmanlarının arkasında gizliydi. Onlar yol aldıkça rüzgâr sesini yükseltti. Kırk adım sonra ileride soluk aşıboyası bir ışık seçebilir oldu.

Tünel daraldıkça uluyan rüzgârın arkadan itişine direnmek güçleşti. Çıkış noktasının yakınında çömelerek ayak sürümeleri gerekti.

Heboric eşiğin hemen önünde durup Kulp'a ve ardından Felisin'e yol verdi. Dışarıya önce büyücü adım attı. Kız da onu izledi.

Bir kornişte, bir uçurumun yükseklerindeki bir mağara ağzında duruyorlardı. Rüzgâr onları havaya savurmak –sonra da en az iki yüz kulaç aşağıdaki sivri kayalıklara atarak öldürmek– istercesine bastırıyordu. Felisin mağara ağzının ufalanan kenarlarından birine tutundu. Manzara nefesini kesmiş, dizlerini güçsüz düşürmüştü.

Hortum hâlâ kudursa da bunu önlerinde değil, altlarında yapıyor, Kutsal Çöl denen o engin havzayı dolduruyordu. Fosur fosur turuncu ve sarı bulutlardan bir zeminin üzerinde ince bir toz perdesi asılı duruyordu. Batıdaki kenarsız bir kırmızı toptan ibaret olan güneş onlar baktıkça koyulaşıyordu.

Felisin uzunca bir duraksamanın ardından bir kahkaha attı. "Artık tek ihtiyacımız kanatlar."

"Yeniden faydalı hâle geldim," diyen Heboric sırıtarak dışarı çıkıp kızın yanında durdu.

Kulp'un başı hızla çevrildi. "Ne demek istiyorsun?"

"Kendinizi sırtıma bağlayın – ikiniz de. Bu adamın kullanabileceği bir çift eli var. Körlüğüm bir kerecik olsun bizi dertten kurtaracak."

Kulp uçurumdan aşağı baktı. "Tutuna tutuna aşağı mı ineceksin? Elini nereye atsan dağılıyor."

"Benim bulacağım tutamaklar dağılmayacak, Büyücü. Zaten başka ne seçeneğimiz var?"

"Ah, sabırsızlıktan yerimde duramıyorum," dedi Felisin.

"Pekâlâ ama kovanımı açacağım," dedi Kulp. "Düşeceğimiz yükseklik değişmeyecek ama inişimiz daha yumuşak olacak. Hoş, bunun pek bir fark yaratacağını sanmam ama en azından sağ kalma şansımız doğar."

"Sizde de hiç iman yok!" diye bağırdı Heboric. Kahkahalarını bastırmaya çalışırken yüzü buruştu.

"Eksik olma," dedi Felisin. *Daha ne kadar zorlanmamız gerekecek? Deliliğe kaymıyoruz – dürtülüyoruz, çekiliyoruz ve onun içine sürükleniyoruz.*

Omzunda sıcak, sağlam bir baskı hissetti. Başını çevirdi. Heboric onu hayalet ellerinden biriyle tutmuştu – genç kız hiç-

bir şey göremese de gömleğinin incecik kumaşı sıkışmış, cildindeki terle yavaş yavaş kararmaya başlamıştı. Elin ağırlığını hissedebiliyordu. Eski rahip ona sokuldu. "Raraku ona gelen herkesi yeniden şekillendirir. Bu hakikate sıkı sıkıya tutunabilirsin. Eskiden olduğun kişiden sıyrılır, farklı biri hâlini alırsın." Kızın küçümseyici bakışları karşısında tebessümü genişledi. "Doğru, Raraku'nun armağanları buruktur," dedi sempati taşıyan bir sesle.

Kulp koşumlar hazırlıyordu. "Bu kayışlar çürümüş," dedi.

Heboric ona doğru döndü. "Öyleyse sıkı tutunmalısınız."

"Bu düpedüz delilik."

Ben de aynı şeyi söyledim.

"Oturup D'iverleri ve Tektutanları beklemeyi mi tercih edersin?"

Büyücü kaşlarını çattı.

Heboric'in bedeni yamru yumru ağaç kökleri gibiydi. Gergin deri kayışlara güvenmeyen Felisin ona kasları titreyerek tutunuyordu. Bakışları eski rahibin bileklerinden ayrılmazken –görünmez eller uçurum yamacına gömülüydü– aşağıda adamın ayaklarının tekrar tekrar kaydığını duyuyordu. Heboric sadece elleri ve kollarıyla üçünün birden ağırlığını taşıyordu.

Aşınmış uçurum batan güneşin kızıl ışığıyla yıkanıyordu. *Sanki bir ateş kazanına, şeytani bir âleme iniyoruz. Üstelik bu tek yönlü bir yolculuk – Raraku bizi içine alacak, yutacak. Kumlar her intikam düşünü, her arzuyu, her umudu gömecek. Bu çölde hep beraber boğulup gideceğiz.*

Rüzgâr onları uçurum yamacına çarpıyor, ardından dışa doğru çekerek havada uçuşan kumlarla zımparalıyordu. Bir kez daha Hortum'un içine girmişlerdi. Kulp hırpalayıcı uğultuda kaybolan bir şey bağırdı. Azgın, aç rüzgârın yukarıya kaldırdığı Felisin boşluğa çekildiğini hissetti. Bir kolunu Heboric'in sağ koltuk altına taktı.

Harcadığı çabayla kasları titremeye, eklemleri harlanmış közler gibi yanmaya başlamıştı. Vücuduna sarılı koşum kayışlarının yavaş ama kaçınılmaz bir şekilde gerilerek sıkılaştığını hissetti. *Hiç umut yok. Tanrılar her fırsatta bizimle dalga geçiyorlar.*

Heboric aşağıya, kasırganın içine inmeyi sürdürdü.

Felisin dirseğindeki gergin derinin savrulan kumlar tarafından aşınmasını birkaç santim uzaktan seyretti. Kapıldığı his bir kedi dilinden farklı değildi ama deri soyuluyor, yok olup gidiyordu.

Rüzgâr bacaklarını ve gövdesini tokatlıyor, kız fırtınanın dilinin feci törpüsünü her yerinde hissediyordu. *Dibe ulaştığımızda bir kemik ve adale yığınından fazlası olmayacağım. Sırıtan kafatasım boynumun ucunda etsizce sallanacak. Nihayet tüm haşmetimle gözler önüne serileceğim...*

Heboric uçurum yamacından ayrıldı. Hep beraber tırtıklı bir kayalık zemine serildiler. Taşlar ve kum tahrip olmuş sırtına baskı yapınca Felisin bir çığlık attı. Kendini uçuşan kumlar kısacık bir anlığına seyreldikçe yer yer açığa çıkan uçurumdan yukarı bakarken buldu. Elli kulaç yukarılarında bir figür görür gibi oldu, sonra fırtına her şeyi bir kez daha yuttu.

Kulp telaşlı bir aceleyle kayışlara asılıyordu. Felisin yana yuvarlanarak koşumun üstünden çekildi ve elleri ile dizleri üstünde doğruldu. *Bir şey var... ben bile hissedebiliyorum...*

"Ayağa kalk, evlat!" diye bağırdı büyücü. "Çabuk!"

Sızlanan Felisin güç bela doğruldu. Rüzgâr acıyla sırtını kamçıladı. Sıcak eller onu tutup ince ama kaslı kolların arasına aldı.

"Hayat böyledir işte," dedi Heboric. "Sıkı tutun."

Kuduruk rüzgâra doğru eğilerek koşuyorlardı. Genç kız gözlerini yumdu. Yüzülmüş derisinin ıstırabı gözkapaklarının arkasında şimşek gibi çakıyordu. *Hood belasını versin! Tüm bunların!*

Ani bir sükûnetin çökmesiyle sendelediler. Kulp şaşkınlıkla tıslad.

Felisin gözlerini hareketsiz bir toz bulutuna açtı. Hortum'un orta yerindeki bir kürede duruyorlardı. Kum perdesinin içinden iri, muğlak bir şekil badi badi yürüyerek üzerlerine geliyordu. Havada hoş bir narenciye kokusu mevcuttu. Kız yere bırakılıncaya kadar debelendi.

Paçavralar içindeki dört solgun adam bir tahtırevan taşıyordu. Tahtırevandaki şemsiyenin altında uyumsuz renklere sahip bol ipekler giyen koskoca, şişman bir figür oturuyordu. Kısık gözler boncuk boncuk terle kaplı deri katmanlarının altından

onlara bakıyordu. Adam şişkin ellerinden birini kaldırarak taşıyıcıları durdurdu.

"Olacak iş değil!" diye cıyakladı adam. "Yanıma gelin, yabancılar ve tehlikelerle vedalaşın – bu çöl pek nahoş fıtratlı hayvanlarla dolu. Büyük kişisel masraflarla bu koltuğa yüklenmiş ustaca bir efsunculuğun sağladığı mütevazı bir sığınak teklif ediyorum. Aç mısınız? Susuz musunuz? Ahh, şu çıtı pıtı kızcağızın yaralarına da bakın! Yanımda şifalı karışımlar var. Böyle bir ahunun teninin bir kez daha gençliğin kusursuzluğuna kavuşmasını sağlamak isterim. Söyleyin bana, acaba o bir köle mi? Bir teklifte bulunabilir miyim?"

"Köle falan değilim," dedi Felisin. *Artık satılık da değilim.*

"Limon kokusu kör gözlerimi yaşartıyor," diye fısıldadı Heboric. "Kötü niyet değil ama tamah seziyorum..."

"Ben de," dedi yanlarındaki Kulp. "Lakin... taşıyıcıları namevt. Üstüne üstlük... *çiğnenmiş* gibi bir hâlleri var."

"Tereddüdünüzü görüyor ve temkinli davranmanızı alkışlıyorum. Evet, uşaklarım daha iyi günler de gördüler ama sizi temin ederim ki zararsızdırlar."

"Nasıl oluyor da," diye seslendi Kulp, "Hortum'a karşı koyabiliyorsun?"

"Karşı koymuyorum ki, bayım! Ben gerçek, naçizane bir müminim. Devamlı kefaret ödemem karşılığında tanrıça bana geçiş kolaylığı bahşediyor! Ben altı üstü bir tüccarım. Seçmece malların ticaretini gerçekleştiririm – yani sihirli olanların. Görüyorsunuz ya, Sha'ik'in asiler kampına yaptığım kârlı bir ziyaretin ardından Pan'potsun'a dönüyorum." Adam gülümsedi. "Evet, Malazan ve hiç şüphesiz büyük davaya düşman olduğunuzu biliyorum. Fakat sizi temin ederim ki intikam hırsı benim toprağıma kök salmaz. Hem doğrusunu söylemek gerekirse yarenliğiniz hoşuma gider zira bu feci uşakların akılları fikirleri kendi ölümlerinde ve yakınmalarının sonu gelmiyor."

Bir el işaretiyle dört taşıyıcı tahtırevanı yere bıraktı. İkisi hemen özensizce ve oynak hareketlerle koltuğun arkasındaki malzeme askısından kamp teçhizatı çıkarmaya başladı. Diğer ikisiyse efendilerini ayağa kaldırmaya girişti.

"Son derece etkili bir krem olacaktı," dedi çabucak tıknefes olan adam. "Şu tahta sandığın içinde – işte! Nafa adındakinin ta-

şıdığını diyorum. Nafa! Onu yere bırak, mankafa! Mankafa Nafa, hehe! Mandalı kurcalamaktan vazgeç – öyle kıvraklık gerektiren işler çürümüş beynini eritir. Ayy! Senin ellerin yok!" Adamın gözleri ilk kez görüyormuşçasına Heboric'e çevrilmişti. "Kim böyle bir suç işler ki? Maalesef şifalı karışımlarımdan hiçbiri bu kadar karmaşık bir yenilenmenin altından kalkamaz."

"Lütfen," dedi Heboric, "eksikliğini çektiğim –veya senin çektiğin– şeyler için dertlenme. Hiçbir ihtiyacım yok. Yine de bizi rüzgârdan koruman çok hora geçti."

"Seninki muhakkak trajik bir terk edilme öyküsüdür, eski Fener rahibi. Burnumu sokmayacağım. Ve sen—" Adam Kulp'a doğru döndü. "—affedersin ama acaba Meanas Kovanı mı?"

"Anlaşılan efsunlu ıvır zıvırlar satmaktan fazlasını yapıyorsun," diye hırıldadı yüzü asılan Kulp.

"Uzun bir yakınlık, sevgili bayım," dedi adam, başıyla selam vererek. "Seni temin ederim ki daha fazlası değil. Hayatımı büyücülüğe adadım ama onu icra etmem. Geçen yıllar bana belirli bir... hassasiyet kazandırdı, hepsi bu. Gücendirdiysem özür dilerim." Uzanıp uşaklarından birine tokat attı. "Hey, sana ne isim vermiştim?"

Felisin cesedin kemirilmiş dudaklarının çarpık bir sırıtışla sıyrılmasını şaşkınlıkla seyretti. "Midye. Lakin bir zamanlar kendimi Iryn Thalar olarak bilirdim."

"Of, kapa çeneni! Bir zamanlar ne bildiğin kimin umurunda? Artık adın Midye."

"Korkunç bir şekilde öldüm."

"Kapa çeneni!" diye haykırdı kaşları bir anda çatılan efendisi.

Namevt uşak sustu.

"Şimdi," dedi adam soluk soluğa, "bize o Falar şarabını bul. Gelin İmparatorluk'un en medeni armağanlarıyla kutlama yapalım."

Uşak yalpalayarak uzaklaştı. En yakındaki yoldaşı başını çevirerek pörsümüş gözlerle onu takip etti. "Ölümün benimki kadar korkunç değildi."

"Yedi Kutlu bizi korusun!" diye tısladı tüccar. "Sana yalvarıyorum, Büyücü; şu kötü seçilmiş hareketlilere bir sessizlik büyüsü yap! Sana jakata mangırlarıyla yüklü bir ödeme yaparım!"

"Becerilerimi aşar," diye mırıldandı Kulp.

Felisin'in heyet büyücüsüne çevrili gözleri kısıldı. *Yalan söylüyor olmalı.*

"Ah, neyse." Adam iç geçirdi. "Tanrılar aşkına, daha kendimi tanıtmadım bile! İsmim Nawahl Ebur. Kutsal Kent Pan'potsunlu mütevazı bir tüccarım. Peki siz üçünüz hangi isimlerle tanınmak istersiniz?"

İlginç bir ifade tarzı.

"Ben Kulp."

"Heboric."

Felisin konuşmadı.

"Kızcağız pek utangaçmış," dedi Nawahl, ona bakarken dudakları hoşgörülü bir tebessümle kıvrılarak.

Tahta sandığın önünde çömelen Kulp mandalı açtı ve kapağı kaldırdı.

"Balmumuyla mühürlenmiş beyaz kil kâse," dedi tüccar.

Rüzgâr uzak bir iniltiydi. Sükûnetin aşıboyası tozu ağır ağır etraflarına çöküyordu. Halen görmeyi gereksiz kılan bir bilince sahip Heboric aşınmış bir kayanın üstüne oturdu. Kaşlarının çatılmasıyla geniş alnı hafifçe kırışmıştı. Bir toz örtüsünün altındaki dövmeleri silikti.

Kulp elinde kâseyle Felisin'in yanına gitti. "Şifalı bir krem," diye doğruladı. "Hakikaten etkili de."

"Rüzgâr neden senin derini yolmadı, Büyücü? Heboric'in koruması sende yok."

"Bilmiyorum, evlat. Kovanım açıktı – belki o kadarı yetmiştir."

"Neden beni de nüfuzuna almadın?"

Kulp bakışlarını kaçırdı. "Aldığımı sanıyordum," diye mırıldandı.

Serin krem acıyı emer gibiydi. Felisin onun renksiz tabakası altında cildinin yeniden oluştuğunu gördü. Onun erişemediği yerlere kremi Kulp sürdü ve yarım kâsenin ardından son ıstırap kalıntıları da geçti. Ansızın bitkin düşen Felisin kumlu zemine oturdu.

Yüzünün önünde sapı kırık bir şarap kadehi belirdi. Nawahl ona tepeden bakarak gülümsedi. "Bu gücünü yerine getirir, sev-

gili kızım. Zihnin yumuşacık bir akıntıya kapılarak cefayı geride bırakacak ve yaşamın en huzurlu sularına sürüklenecek. Al iç, canım. Esenliğine büyük önem veriyorum."

Felisin kadehi aldı. "Neden?" diye öğrenmek istedi. "Neden büyük önem veriyorsun?"

"Benim kadar zengin bir adam sana pek çok şey sunabilir, çocuk. Tek ödülüm hür iradenle bahşedeceklerin. Ve bil ki çok naziğimdir."

Felisin mayhoş, serin şaraptan ağız dolusu içti. "Demek öylesin?"

Gamzeli deri katmanları arasında gözleri ışıldayan adam vakarla kafa salladı. "Sözüm söz."

Hood biliyor ya, daha iyisini zor bulurum. Zenginlik ve konfor, kolaylık ve şımartılma. Üstünde yatacak yastıklar...

"Sende hikmet sezinliyorum, canım," dedi Nawahl, "dolayısıyla üstüne varmayacağım. Öyle yapmaktansa en uygun yolu bizzat seçmene izin vereceğim."

Döşekler serilmişti. Namevt uşaklardan biri bir kamp sobasını yelleyerek canlandırırken bir yeninin kalıntısı tutuşup duman çıkardı. Kimse bu ayrıntıya yorum yapmadı.

Karanlık kısa zamanda üzerlerine çöktü. Nawahl fenerler yakılmasını ve uçlarına takıldıkları sırıkların bir halka şeklinde kampın etrafına dizilmesini buyurdu. Cesetlerden biri Felisin'in yanında dikilerek her yudumun ardından kadehi tekrar dolduruyordu. Yaratığın vücudu kemirilmişe benziyor, solgun kollarında kan akıtmayan açık yaralar birbirini izliyordu. Dökülmemiş bir dişi yoktu.

Felisin başını kaldırıp ona bakarken kendini irkilmemeye zorladı. "Peki sen nasıl öldün?" diye alaycı bir dille sordu.

"Feci şekilde."

"Ama nasıl?"

"Daha fazlasını söylemem yasak. Feci şekilde öldüm. Ölümüm Hood'un kendi kâbuslarına yakışacak cinstendi. Uzun ama çabuktu. Göz açıp kapayıncaya dek bir ebediyet geçti. Şaşırmıştım ama farkındaydım. Acım hem az hem de çoktu. Karanlık bir sel gibi gelip beni kör—"

"Pekâlâ. Efendinin ne demek istediğini anlıyorum."

"Daha da anlayacaksın."

"İçkiyi fazla kaçırma, evlat," dedi Kulp kamp sobasının yakınından. "Aklını başında tutsan iyi edersin."

"Niyeymiş? Şimdiye kadar bana bir faydası dokunmadı ki." Kız kafa tutarcasına kadehini bir dikişte bitirdi ve tekrar doldurulması için uzattı. Başı dönüyor, uzuvları sanki suda yüzüyordu. Uşak eline şarap sıçrattı.

Geniş, minderli koltuğuna geri dönen Nawahl üçünü dudaklarında hoşnut bir tebessümle seyrediyordu. "Fani yoldaşlar amma büyük bir fark yaratıyorlar!" dedi nefes nefese. "Öyle keyifliyim ki zevk almam için en alelade şeyler bile yeter. Söyleyin bana, nereye gitme peşindesiniz? Sizi böyle tehlikeli bir yolculuğa ne çıkardı? İsyan mı? Sahiden de dedikodulardaki kadar kanlı mı? Böyle adaletsizliklerin bedeli daima tamı tamına ödetilir. Fakat korkarım ki kimse ders çıkarmaz."

"Hiçbir yere gitmiyoruz," dedi Felisin.

"Öyleyse sizi varış yerinizde değişiklik yapmaya ikna edebilir miyim?"

"Ne yani, koruma mı teklif edeceksin?" diye sordu kız. "Ne kadar güvenilir olabilir ki? Ya haydutlarla veya daha beteriyle karşılaşırsak?"

"Kılına bile zarar gelmez, canım. Efsunculuğun ticaretini yapan birinin nefsini müdafaa etmek için pek çok çaresi bulunur. Seyahatlerim sırasında bir kez bile alçak budalaların saldırısına uğramadım. Evet, taciz edildim edilmesine ama onlara hikmetimi armağan ettiğimde hepsi birden dönüp gitti. Canım, filhakika nefes kesicisin – pürüzsüz, güneş yanığı tenin gözlerime merhem oluyor."

"Karın duysa ne der?" diye mırıldandı Felisin.

"Ne yazık ki ben bir dulum. Biriciğim neredeyse tam bir yıl önce Kukuletalının Kapısı'ndan geçti. Dolu dolu, mutlu bir hayat yaşamış olması bana büyük huzur veriyor. Ah, keşke ruhu canlanabilseydi de vereceği güvencelerle içini rahatlayabilseydi, canım."

Kamp sobasının üstünde şişe geçirilmiş tapular cızırdıyordu.

"Büyücü," dedi Nawahl, "bir süre önce kovanını açtın. Söyle bana, ne görüyorsun? Bana güvenmemen için bir sebep verdim mi?"

"Hayır, tüccar," dedi Kulp. "Ve tekinsiz bir şey görmüyorum – lakin bizi çevreleyen büyüler Üst seviyede... Etkilenmedim desem yalan olur."

"İnsan elbette kendini en iyi şekilde korumalı."

Ansızın yer sarsıldı ve devasa bir şey Felisin'in karşısında küreye omuz attı. Hayvanın kahverengi kürklü omzu neredeyse üç kol boyuydu. Yaratık daha sonra hırlayarak geri çekildi.

"Hayvanlar! Bu çölün başına bela oluyorlar! Ama korkmayın; hiç kimse müdafaa büyülerimi aşamaz. Sükûnet salık veririm."

Sakinim. Hem de çok sakinim. Nihayet güvendeyiz. Hiçbir şey bize el süre—

Parmak uzunluğunda tırnaklar kürenin bulanık duvarını yırtarken kopan bir hiddet böğürtüsü havayı çınlattı.

Nawahl şaşırtıcı bir süratle ayağa fırladı. "Geri çekil, melun şey! Uzak dur! Her şey sırayla!"

Felisin gözlerini kırpıştırdı. *Her şey sırayla mı?*

Tırtıklı yırtıklar kapanırken küre parladı. Dışarıdaki öcü bu sefer bariz bir hüsranla yeniden böğürdü. Tırnakların açtığı yeni yarıkların belirmeleriyle kaybolmaları bir oldu. Bir vücut bariyere çarptı, geri çekildi, tekrar denemede bulundu.

"Güvendeyiz!" diye haykırdı Nawahl, öfke dolu bir yüzle. "Ne kadar inat ederse etsin başaramayacak! Ama bakalım böyle bir şamatada nasıl uyuyacağız!"

Kulp sert adımlarla tüccarın üstüne yürüdü. Şişman adam nedense bir adım geri çekildi. Büyücü bunun ardından azimli işgalciye doğru döndü. "Bu bir Tektutan," dedi. "Çok güçlü—"

Bunu izleyen olaylar, oturduğu yerden onları seyreden Felisin'e zarif denebilecek kadar aralıksız bir akıcılıkla gerçekleşmiş gibi geldi. Kulp yeniden tüccara döndüğü anda Nawahl ipeklerinin altında âdeta bulanıklaştı ve cildi kararark parlak siyah bir kürk hâlini aldı. Sıcak bir esintinin taşıdığı keskin bir baharat kokusu narenciye rayihasını bastırdı. Gitgide artan bir sel hâlinde etrafa sıçanlar yayıldı.

Heboric bir ikaz haykırsa da artık çok geçti. Kulp'un üstünü kaplayarak onu kıpır kıpır bir harmaniye gibi yutan sıçanlar düzinelerle değil, yüzlerle sayılacak kadar kalabalıktı.

Büyücünün çığlığı kulağa boğuk geldi. Hemen sonra yaratık yığını âdeta çökerek ağırlığıyla Kulp'u ezdi.

Dört tahtırevan taşıyıcısı bir kenarda durup olup biteni seyrediyordu.

Fare yığınının içine dalan Heboric'in hayalet elleri artık biri zümrüt yeşili, diğeriyse pas kızılı parlayan ateşten birer eldiven gibiydi. Sıçanlar irkilerek kaçtı. Tuttuğu her biri yanarak simsiyah, eğri büğrü bir et parçasına döndü. Buna rağmen sürü etrafa yayılmayı sürdürdü. Sayıları gitgide artan sessiz yaratıklar birbirlerinin üstüne çıkarak toprağı dalga dalga kapladı.

Sıçanlar Kulp'un yattığı yeri boşalttı. Felisin parıldayan ıslak kemikler ve yırtık pırtık bir yağmurluk gördü. Gördüğü şeyin anlamını idrak edemedi.

Müdafaaların dışındaki Tektutan bariyere kudurmuşçasına saldırıyor, yırtarak açtığı yaralar artık daha yavaş kapanıyordu. Bir ayının pençesi ve Felisin'in beli kalınlığındaki kolu yarıkların birinden içeri girdi.

Sıçanlar kıvrılıp bükülen dev bir dalga gibi kabarıp Heboric'in üstüne aktı. Haykırmayı kesmemiş eski rahip geri geri yalpaladı.

Felisin'in yakasını arkadan kavrayan bir el asılarak kızı ayağa kaldırdı. "Onu tut ve kaç, evlat."

Başı fırıl fırıl dönen Felisin arkasına baktığında Baudin'in yıpranmış yüzünü karşısında buldu. Adam diğer elinde fenerlerin dördünü tutuyordu. "Kıpırda, kahrolasıca!" Kızı fokur fokur dalga karşısında gerilemeyi sürdüren Heboric'e doğru itti. Heboric'in ilerisinde iki tonluk ayı bariyeri delerek içeri girmek üzereydi.

Baudin, eski rahibin ötesine atladı ve fenerlerden birini yere çarptı. Gazyağı alev alarak etrafa saçıldı.

Sıçanlardan öfke dolu bir çığlık yükseldi.

Dört uşak kesik kesik kahkahalara boğuldu.

Dalga Baudin'e çarpsa da sıçanlar Kulp'a yaptıkları gibi onu yere yıkamadılar. Haydut fenerleri savurup kırdı. Ateş dört bir yanı sardı. Hemen sonra o ve yüzlerce fare alevlerle kaplandı.

Felisin nihayet Heboric'e ulaştı. Yaşlı adam sayısız küçük yaradan akan kanla kaplıydı. Görmez gözleri karşılarındaki sahneden geri kalmayan dahili bir dehşete odaklanmış gibiydi. Felisin onu kolundan tutup bir tarafa çekti.

Tüccarın sesi zihnini doldurdu. *Kendin için korkma, canım.*

Zenginlik ve huzur, arzularını tatmin edecek her türlü rahatlık. Üstelik naziğim de – seçtiğim kişilere öyle naziğimdir ki...

Felisin tereddüde kapıldı.

Bu derisi sert yabancıyı ve yaşlı adamı bana bırak. Sonrasında Messremb'in, benden hiç hazzetmeyen o aşağılık ve kaba Tektutan'ın da hakkından geleceğim...

Lakin Felisin yaratığın sözlerinde acı, bir çaresizlik tınısı işitti. Tektutan bariyeri yıkıyor, aç kükremesinin çınlamalarıyla kulakları sağır ediyordu.

Baudin bir türlü devrilmiyordu. Alevden bir örtünün altında sıçanları art arda öldürüyordu. Yine de hayvanlar giderek artan sayılarla üstünü başını kaplıyor, bedenlerin çokluğu yanan gazyağını söndürüyordu.

Felisin dönüp Tektutan'a göz attı, onun müthiş gücünü ve korkusuz hiddetini tarttı. Başını iki yana salladı. "Hayır. Başın dertte, D'iver." Heboric'i bir kez daha tutup yıkılmak üzere olan bariyere doğru sürükledi.

Canım! Bekle! Ah, seni inatçı fani, neden ölmüyorsun!

Felisin kendini sırıtmaktan alamadı. *Boşuna uğraşıyorsun – tecrübelerime dayanarak konuşuyorum.*

Hortum da küreye kendi saldırısını başlatmıştı. Rüzgârın savurduğu kumlar genç kızın yüzünü törpüledi.

"Bekle!" dedi Heboric nefes nefese. "Kulp—"

Felisin buz kesti. *O öldü, ah, tanrılar aşkına, o öldü! Yutuldu! Ve ben ruhum bile duymadan sarhoş ve umursamaz bir hâlde seyrettim – "her şey sırayla." Kulp öldü.* Ağlamamak için kendini tutarak önce eski rahibi, ardından kendisini yıkılmak üzere olan bariyerden dışarı itti. Tektutan muzaffer bir kükremeyle sıçanların arasına yaptığı hücumu ilan etti. Felisin ne saldırıyı seyretmek ne de Baudin'in başına ne geldiğini anlamak için dönüp baktı. Heboric'i sürükleyerek günbatımının kararttığı fırtınanın içine daldı.

Fazla uzaklaşmadılar. Kum fırtınasının hışmı onları hırpaladı, itip kaktı, en sonunda da eğik bir kayalığın sunduğu kıt kanaat sığınağına soktu. Kuytuya yığılıp kaldılar ve birbirlerine sarılarak ölümü beklediler.

Damarlarındaki alkol Felisin'in uykusunu getirdi. Kız ona direnmeyi düşündü, sonra nasılsa dehşetin yakında onları bulacağını ve kendi ölümüne tanıklık etmenin huzur vermeyeceğini içinden geçirdi. *Artık Heboric'e bilmenin gerçek değerini söylemeliyim. Ama kendisi de öğrenecek. Fazla kalmadı. Hem de hiç...*

Sessizliğe uyandı. Fakat hayır, sessizliğe değil. Yakınlarda biri ağlıyordu. Felisin gözlerini açtı. Hortum'un fırtınası dinmişti. Dünya sanki tozdan yapılmış altın sarısı bir örtüyle kaplıydı. Toz bulutu dört bir yanda öylesine yoğundu ki kız bir düzine adımdan uzağı göremiyordu. Yine de hava durgundu. *Tanrılar aşkına, o D'iver geri geldi* – ama hayır, her yer sütlimandı.

Felisin ağrıyan bir başla ve kupkuru bir ağızla doğrulup oturdu.

Birkaç adım uzakta diz çöken Heboric ışıltılı bir pusun arkasında silik duruyordu. Yüzüne bastırdığı görünmez elleri oradaki deri tabakasını tuhaf kıvrımlara sokuyor, bu hâliyle çirkin bir maske takmışa benziyordu. Vücudu kederle baştan aşağı sarsılıyordu ve uyuşuk, bilinçsizce tekrarlarla ileri geri sallanıyordu.

Felisin'in hafızası tazelendi. *Kulp.* Kendi yüzünün de buruştuğunu hissetti. "Bir terslik sezinlemesi gerekirdi," dedi boğuk bir sesle.

Heboric hızla başını kaldırdı. Kıza çevirdiği görmeyen gözleri kızarık ve sarkıktı. "Ne?"

"Büyücü," diye çıkıştı Felisin, kollarını dermansızca gövdesine sararak. "O puşt bir D'iver'di. Kulp'un bunu anlaması gerekirdi!"

"Ah be, kızım, keşke sendeki zırh bende de olsaydı!"

O zırhın içinde oluk oluk kanasam bile hiçbir şey görmezsin, ihtiyar. Kimse görmez. Kimse bilmez.

"Eğer olsaydı," diye az sonra devam etti Heboric, "yanında durabilir, seni elimden geldiğince koruyabilirdim. Evet, bir yandan da niye uğraştığımı merak ederdim. Ama yine de korurdum."

"Gene ne zırvalıyorsun?"

"Ateşlendim. D'iver beni zehirledi, evlat. Ve o zehir ruhumdaki diğer yabancılarla savaşıyor. Bundan sağ çıkabilecek miyim bilmiyorum, Felisin."

Genç kız onu hayal meyal işitti. Bir hışırtı dikkatini çekmişti.

Biri ağır aksak oraya geliyordu. Yürürken yalpalıyor, ayaklarını çakıllı zeminde sürüyordu. Felisin sesin sahibiyle yüzleşmek için yerden destek alarak ayağa kalktı.

Heboric susup başını devirdi.

Aşıboyası sisin içinden çıkan figür kızın akıl sağlığına pençelerini geçirdi. Felisin kendi gırtlağından bir iniltinin çıktığını duydu.

Baudin yanmış, kemirilmiş, bazı kısımları tamamen yenmişti. Vücudu yer yer kemiğe kadar kömürleşmişti ve içindeki gazların ısınmasıyla karnı hamileymiş gibi şişmiş, derisi çatlayıp yarılmıştı. Gözlerinin, burnunun ve ağzının bulunması gereken yerlerdeki eğri büğrü deliklerden başka yüzünde hiçbir şey kalmamıştı. Yine de Felisin onu tanıdı.

Kıskaç bir adım daha yalpaladı, ardından ağır ağır yere yığıldı.

"Ne var?" diye tıslayarak öğrenmek istedi Heboric. "Bu sefer gerçekten körüm – kim geldi?"

"Hiç kimse," dedi Felisin uzun bir duraksamanın ardından. Yavaşça bir zamanlar Baudin olan şeyin yanına gitti. Sıcak kumlara çöktü, uzanıp adamın başını kaldırdı ve kucağına koydu.

Baudin onun farkındaydı. Eriyip kabuk bağlamış ellerinden biri havaya kalktı, kısa bir süre kızın dirseğinin yanında durdu, sonra tekrar aşağı düştü. Konuşurken her kelimesi taşa sürten bir urganı andırıyordu. "Ateşe... bağışıklılığım var... sanıyordum."

"Yanılmışsın," diye fısıldayan kız bir anda çatlayan, çatlakları hızla yayılan bir zırhın resmi gibiydi. Ve zırhın altında bir yerde bir şeyler birikiyordu.

"Yeminim."

"Yeminin."

"Ablan..."

"Tavore."

"O—"

"Sus. Hayır, Baudin. Onun adını anma."

Adam hırıltılı bir nefes aldı. "Sen..."

Felisin canın bu kabuktan kaçmasını umarak bekledi. Bir an önce kaçsındı ki—

"Beklediğim gibi... çıkmadın..."

Zırh dağılıncaya kadar her şeyi saklayabilir. Bir çocuğu dahi. Hatta özellikle bir çocuğu.

*

Gökyüzünü yeryüzünden ayıran hiçbir şey yoktu. Altın sarısı bir durgunluk bütün dünyayı kucaklamıştı. Kemancı kendini zirveye çekerken patikaya patır patır taş yağıyor, patırtılar lağımcının kulağına aşırı derecede yüksek geliyordu. *Tanrıça nefes alıyor. Ve bekliyor.*

Alnındaki tozlu teri sildi. *Hood aşkına, bu hiç hayra alamet değil.*

İlerideki pusun içinden Mappo çıktı. Kapıldığı yorgunluk dev Trell'in yürürken ayaklarını her zamankinden daha çok sürümesine yol açıyordu. Gözleri kanlı, çıkık köpekdişlerini paranteze alan çizgiler yıpranmış cildine kazınmışçasına belirgindi. "Patika kıvrıla büküle uzayıp gidiyor," deyip lağımcının yanına çömeldi. "Artık babasıyla beraber olduğunu düşünüyorum – birlikte yürüyorlar. Kemancı..." Tereddüt etti.

"Evet. Hortum tanrıçası..."

"Havada bir... beklenti var."

Kemancı bu tefrit karşısında bir of çekti.

"Eh," diye az sonra iç geçirdi Mappo, "gel diğerlerine katılalım."

Icarium iri kayalarla çevrili düz bir alan bulmuştu. Sırtını kayalardan birine dayamış oturan Crokus onun erzakları merkeze dizmesini seyrediyordu. Genç Darulu'nun yanlarına gelen lağımcıya çevirdiği yüzü sanki çok daha yaşlı bir adama aitti. "Apsalar geri dönmüyor, değil mi?" dedi genç adam.

Cevap vermeyen Kemancı arbaletini omzundan indirip yere bıraktı.

Icarium genzini temizledi. "Gel de karnını doyur, delikanlı," dedi. "Âlemler örtüşüyor ve her şey mümkün hâle geliyor... beklenmeyenler de dahil. Henüz olup bitmemiş şeylere dertlenmek işini kolaylaştırmaz. O zamana kadar vücudunun gıdaya ihtiyacı var ve harekete geçme zamanı geldiğinde gücünün tükenmesi bize fayda sağlamaz."

"Daha şimdiden çok geç," diye mırıldandı Crokus. Yine de ayağa kalktı.

"Bu yolda herhangi bir şeyden emin olunamayacak kadar çok gizem var," karşılığını verdi Icarium. "İki defa kovanlardan geç-

tik – boyutlarını bilemeyeceğim. Kadim ve bölünmüş bir hâlleri vardı. Raraku'nun toprağına kadar işlemişlerdi. Bir ara deniz kokusu aldım..."

"Ben de," dedi Mappo geniş omuzlarını silkerek.

"Apsalar'ın yolculuğu gitgide yeniden doğum gibi şeylerin daha olası hâle geldiği bir seyir izliyor," dedi Crokus. "Bu konuda haklıyım, değil mi?"

"Belki," diye kabullendi Icarium. "Lakin bu düşünceli hava kararsızlığı da işaret ediyor, Crokus. Bunu aklından çıkarma."

"Apsalar bizden kaçmaya çalışmıyor," dedi Mappo. "Bizi peşinden sürüklüyor. Bu duruma nasıl bir önem vermeliyiz? İlahi yetenekleri sayesinde izini kolayca gizleyebilirdi – arkasında bıraktığı gölge ürünü tortu Icarium ile benim için bir İmparatorluk yolu kadar açık ve belirgin."

"Başka bir şey daha olabilir," diye mırıldandı Kemancı. Yüzler ona doğru çevrildi. Lağımcı derin bir nefes alıp yavaşça verdi. "Kız niyetimizi biliyor, Crokus. Kalam ile benim planladıklarımız ve –bildiğim kadarıyla– hâlâ uyguladığımız şeyi kastediyorum. Apsalar belki Sha'ik'in kılığına girerek dolaylı da olsa çabalarımıza destek verebileceği fikrini benimsemiştir. Onu bir zamanlar sahiplenen tanrı istediği için değil, tamamen kendi iradesiyle."

Mappo buruk bir tebessüm etti. "Benden ve Icarium'dan sakladığın çok şey var, asker."

"Bir İmparatorluk meselesi," dedi lağımcı, Trell'e göz göze gelmekten kaçınarak.

"Ama bu memleketin isyanında fırsat gören bir tane."

"Yalnızca kısa vadede, Mappo."

"Apsalar'ın Sha'ik olarak yeniden doğması bir kostüm değişikliğinden ibaret değil, Kemancı. Tanrıçanın ülküsü onun hem aklına hem de ruhuna kök salacak. Maruz kalacağı tasavvurlar ve ziyaretler onu değiştirecek."

"Korkarım bu olasılığı fark etmemiş olabilir."

"O aptal değil," diye çıkıştı Crokus.

"Olduğunu söylemiyorum," cevabını verdi Kemancı. "Hoşuna gitse de gitmese de Apsalar bir tanrının kibrinden bir parçaya sahip – Genabackis'teyken o kibre tüm çıplaklığıyla tanıklık ettim ve Apsalar'ın o lekeyi hâlâ içinde taşıdığını görebiliyorum.

Babasının peşinden Iskaral'ın tapınağını tek başına terk etme kararını düşün."

"Diğer bir deyişle," dedi Mappo, "sana göre Apsalar peygamber ve savaş lideri rolü üstlendiğinde bile tanrıçanın nüfuzuna karşı koyabileceğini düşünüyor olabilir."

Crokus kaşlarını çattı. "Aklım bir konudan diğerine yuvarlanıyor. Ya suikastçıların hami tanrısı onu tekrar sahiplendiyse? Eğer isyanın başına bir anda Kotilyon –ve onun aracılığıyla Ammanas– geçerse bu ne anlama gelir? Ölü İmparator öç almak için dönmüş olmaz mı?"

Sessizlik yaşandı. Kemancı günler önce akıl ettiğinden beri bu ihtimale kafa patlatıyordu. Öldürülüp eren bir İmparator'un tahtını geri almak için birdenbire gölgelerden uzanması hiç de hoş bir düşünce değildi. Laseen'e suikast düzenlemeyi planlamak ayrı şeydi – sonuçta bu fani bir meseleydi. Öte yandan tanrıların fani bir imparatorluğa hükmetmeleri diğer Ermişleri galeyana getirirdi ve o tür bir çekişmede koskoca uygarlıklar ortadan kalkardı.

Tek kelime daha konuşmadan yemeklerini bitirdiler.

Havayı dolduran toz yere çökmeyi reddediyor, sıcak ve cansız bir şekilde öylece asılı duruyordu. Icarium erzakları yeniden çantaya doldurdu. Kemancı kalkıp Crokus'un yanına gitti.

"Tasalanmanın kıymeti yok, delikanlı. Apsalar onca yıl sonra babasını buldu – bu hiç de azımsanacak bir şey değil, ne dersin?"

Darulu'nun tebessümü buruktu. "Ah, işin o tarafını ben de düşünüp taşındım, Kem. Ve evet, Apsalar için mutluyum. Ama bir o kadar da şüpheciyim. Harikulade bir kavuşma olması gereken şey kirletildi. Iskaral Pust tarafından. Gölge'nin manipülasyonu tarafından. Her şeyin tadı kaçtı."

"Sen hayalinde nasıl canlandırmış olursan ol, Crokus, bu Apsalar'ın kavuşması."

Delikanlı uzunca bir müddet sessiz kaldı, ardından kafa salladı.

Kemancı arbaletini alıp omzuna astı. "En azından Sha'ik'in askerlerinden ve D'iverler ile Tektutanlardan nihayet rahat bir nefes aldık."

"Apsalar bizi nereye götürüyor, Kem?"

Lağımcı omuz silkti. "Sanırım yakında öğreneceğiz."

*

Yıpranmış adam Raraku'ya dönük olarak hörgücümsü bir kayanın üstünde dikiliyordu. Sessizlik mutlaktı; adam düzenli ve şuursuz bir ritimle göğsünde atan kendi kalbini duyabiliyordu. Çıkan sesten usanmaya başlıyordu.

Sırtına taşlar sıçradı ve hemen sonra ortaya çıkan Toblakai ağarmış kayacın üstüne kol uzunluğunda bir çift kertenkele bıraktı. "Her şey etrafa göz gezdirmek için dışarı çıkmış," diye gürledi genç dev. "Bir kerecik olsun yenmeye değer bir yemeğe kavuştuk."

Toblakai durgundu. Sabırsızlıktan doğan öfke nöbetleri geçmişti ve Leoman buna minnettardı. Lakin sebebin dermansızlık olduğunun da farkındaydı. *Hood gelip bizi alıncaya kadar burada bekleyeceğiz*, diye birkaç gün önce fısıldamıştı koca barbar, Hortum yenilenmiş bir şevkle azıttığında.

Leoman buna verecek cevap bulamamıştı. İmanı tükenmişti. Sha'ik'in sarılı cesedi hâlâ rüzgârla yontulmuş taş sövenin arasında yatıyordu. Naaş küçülmüştü. Çadır bezinden kefen aralıksız, tırmalayıcı rüzgârda yırtılmıştı. Kadının eklemlerinin kuru yumruları aşınmış kumaşın altından çıkıntı yapıyordu. Haftalarca uzamayı sürdüren saçları serbest kalmış ve fırtınada hiç durmadan uçuşmuştu.

Fakat şimdi bir değişim baş göstermişti. Hortum baki nefesini tutuyordu. Taş iskeletinden bütünüyle kalkan çöl havayı doldurmuyor, çökmeye bir türlü yanaşmıyordu.

Toblakai bunu Hortum'un ölümü olarak görüyordu. Ona göre Sha'ik'in cinayeti uzadıkça uzayan bir sinir krizini tetiklemişti. Yenilgiye uğrayan bir tanrıça hüsranla ve hınçla tepinmişti. Ayaklanma kanlı harmaniyesini Yedi Kent'in üstüne sererken bile kalben ölüydü. Kıyamet'in orduları bir cesedin hâlâ seğiren uzuvlarıydı.

Açlık kaynaklı tasavvurların ve hezeyanların pençesindeki Leoman da aynı kanıya doğru ağır ağır sürüklenmeye başlamıştı.

Lakin...

"Bu yemek," dedi Toblakai, "bize gereken kuvveti verecek, Leoman."

Çekip gitmek için. Peki nereye gideceğiz? Ölü bir kadının ordusunun hâlâ beklediği Raraku'nun ortasındaki vahaya mı? Biz trajik

bir başarısızlığın seçilmiş habercileri miyiz? Yoksa onları terk mi etmeliyiz? Unutulmaya yapılan bir kaçışla Pan'potsun'a, oradan da Ehrlitan'a mı gitmeliyiz?

Savaşçı döndü. Bakışları yerde gezinerek Dryjhna Kitabı'nı buldu. Hortum'un el sürmediği Kitap, her şeyin içine kaçan toza karşı bile korunuyordu. *Güç dayanıyor. Sönmüyor. O kitaba bakarken bırakıp gidemeyeceğimi biliyorum...*

"*Ellerde bıçaklar ve el değmemiş bilgelik. Genç ama yaşlı. Bir can tam, bir diğeri eksik – yenilenmiş olarak çıkageleceğim...*" Bu sözcüklerin içinde gizliliğini koruyan gerçekler kalmış mıydı? Yoksa hayal gücü –kasıtlı özlemi– Leoman'a ihanet mi etmişti?

Ölü kertenkelelerin önünde çömelen Toblakai ilkini ters çevirdi ve karnına bir bıçak dayadı. "Batıya gideceğim," dedi. "Jhag Odhan'a..."

Leoman ona göz attı. *Jhag Odhan. Orada diğer devlerle yüz yüze gelecek. Jhagların ta kendileriyle. Trell'lerle. Diğer vahşilerle. Delikanlı o sahrada kendini evindeymiş gibi hissedecek.* "Bu iş daha bitmedi," dedi savaşçı.

Dişlerini sıkan Toblakai bir elini hayvanın karnındaki yarıktan içeri soktu. Dışarı çıkardığında parmakları kaygan bağırsaklar tutuyordu. "Bu dişiymiş. Kertenkele yumurtasının ateşi düşürdüğü söylenir, öyle değil mi?"

"Benim ateşim yok."

Dev konuşmasa da omuzlarındaki kasılma Leoman'ın gözünden kaçmadı. Toblakai bir karar almıştı.

"Avının hepsi sana kalsın," dedi savaşçı. "Ona benden daha çok ihtiyacın olacak."

"Şaka yapıyor olmalısın, Leoman. Kendini benim gördüğüm gibi görmüyorsun. Bir deri bir kemik kaldın. Kendi kaslarını tükettin. Sana bakarken yüzünün arkasında kafatasını görüyorum."

"Yine de zihnim berrak."

Toblakai ofladı. "Sıhhatli bir adam böyle bir katiyetle konuşmaz. Raraku'nun gizli vahyi de o değil mi? 'Delilik yalnızca bir ruh hâlidir.'"

"Soytarının Söylevleri, adını hak ediyor," diye mırıldanan Leoman'ın sesi kısılıp gitti. Sıcak, durgun havada bir elektriklen-

me oluyordu. Savaşçı kalbinin daha bir hızla ve şiddetle çarptığını hissedebiliyordu.

Koca elleri kana bulanmış Toblakai doğruldu.

İki adam yavaşça kadim kapıya doğru döndü. Kefenden dışarı taşan siyah saçlar kıpırdandı, teller nazikçe havalandı. Havada asılı duran toz, sütunların ötesinde girdap gibi dönmeye başladı. Ortasında aşıboyası bir harmaniyeyi süsleyen mücevherlere benzer kıvılcımlar çaktı.

"Neler oluyor?" diye sordu Toblakai.

Leoman dönüp Kutsal Kitap'a baktı. Deri cildi terlemişçesine ışıldıyordu. Savaşçı kapıya doğru bir adım attı.

Toz bulutundan bir şey çıkıyordu. Kollarını birbirine takmış iki figür yan yana yalpalayarak dosdoğru sütunlara –ve ağarmış kapı sövelerinin arasında yatan cesede– gidiyordu.

"Ellerde bıçaklar ve el değmemiş bilgelik..."

Figürlerden biri yaşlı bir adam, diğeriyse genç bir kadındı. Kalbi göğsünde gümbür gümbür atan Leoman bakışlarını kıza dikti. *Ne kadar da benziyor. Etrafına meşum bir tehdit saçıyor. Istırap ve ıstıraptan doğan öfke.*

Bir patırtı koptu ve savaşçının yanında taşlar birbirine sürtündü. Leoman döndüğünde Toblakai'yi yere diz çökmüş ve başını öne eğmiş hâlde buldu.

Kafasını kaldıran kadın önce Sha'ik'in sarılı naaşını gördü, ardından bakışlarını daha yukarı kaldırıp Leoman'a ve diz çöken deve odaklandı. Gelip cesedin neredeyse yanı başında dururken uzun siyah saçları âdeta statik bir yükle havalandı.

Daha genç. Lakin içindeki ateş... tıpatıp aynı. Ah, imanım...

Leoman da bir dizinin üstüne çöktü. "Yeniden doğdun," dedi.

Kadının alçak kahkahası utkuluydu. "Evet, doğdum," dedi.

Başını öne eğik, giysileri paçavralardan ibaret yaşlı adamı tuttu. "Onu yatırmama yardım edin," diye buyurdu. "Ama ellerinden sakının..."

DÖRDÜNCÜ KİTAP

ÖLÜHANE KAPILARI

Coltaine ilerler ağır ağır
yanan memlekette.
Rüzgâr ulur emrindekilerin
nefret dolu kemiklerinde.
Coltaine bir köpekler zinciri çeker
diş geçiren eline.

Coltaine'in yumruğu kanar yol alırken
kızıla boyalı kum nehirlerinde.
Konvoyu kemiklerinde ulur
kindarca bir serzenişle.
Coltaine bir köpekler zinciri çeker
diş geçiren eline.

Coltaine
Kemikavcıları'nın bir yürüyüş marşı

15

Fani toprakta yürüyen bir tanrı, arkasında kandan bir iz bırakır.

Soytarının Söylevleri
Thenys Bule

"Köpekler zinciri," diye hırıldadı denizci, ambarın havası kadar sert ve ağır bir sesle. "İşte sana en kötü düşmanın için bile istemeyeceğin bir lanet. Kaç, karnı aç otuz bin mülteci mi? Kırk bin? Ona buna mızmızlanan gıdısı terli asilzadeler de cabası. Bahse varım Coltaine'in saatindeki kumlar tükenmek üzeredir."

Alacakaranlıkta omuz silken Kalam ellerini nemli gövdede gezdirmeyi sürdürdü. *Bir gemiye* Çultıkaç *adını verirsen kaygı daha demir almadan başlar.* "Bunca zamandır sağ kaldı ya, sen ona bak," diye mırıldandı.

Denizci balya yığmaya ara verdi. "Şuna bir bak. Daha erzak ve su bile yüklenmeden deponun beşte üçü doldu. Korbolo Dom, Reloe ile ordusunu yanına aldı – onlar da eklenince kaç oldular? Toplamda elli bin kılıç mı? Altmış? Hain o zinciri Vathar'da yakalayacak. Bir de güneyde toplanan kabileleri hesaba kat... Bak buraya yazıyorum, Beru biliyor ya, o Wickan melezinin işi bitti sayılır." Adam oflayarak brandaya sarılı bir diğer balyayı kaldırdı. "Altın kadar ağır... ve bana kalırsa bu boş bir dedikodu değil. Kendine Baş Yumruk diyen o yağlı balina rüzgârı kokluyor – baksana, her şeyde herifin mührü var. Pis solucan ganimetiyle beraber tüyüyor. Yoksa İmparatorluk Hazinedarı ne diye gemiye binsin ki, ha? Hem de yanında yirmi bahriyeliyle..."

"Haklı olabilirsin," dedi suikastçı dalgın bir edayla. Henüz kuru bir kalas bulabilmiş değildi.

"Sen kalafatçının adamısın galiba. Aren'de bir hatunun var mı? Bahse varım bizimle gelmeye can atıyorsundur. Gerçi hazinedar ve iki züppe yolcuyla yeteri kadar kalabalık olacağız ya."

"Züppe yolcu mu?"

"Evet, birini daha on dakika önce gemiye binerken gördüm. Pek havalıydı. Fiyakasından geçilmiyordu. Ama ne kadar parfüm sıkarsan sık bok kokusunu gizleyemezsin, bilmem anlatabildim mi."

Kalam karanlıkta sırıttı. *Pek değil, seni gidi ihtiyar puşt ama ne kastettiğini tahmin edebiliyorum.* "Peki ya diğeri?" diye sordu.

"Herhalde aynıdır ama onu daha görmedim. Duyduğum kadarıyla gemiye kaptanla beraber binmiş. Yedi Kentli'ymiş, bilmem inanır mısın. Biz o sırada limandaki kodesteydik – tutuklanmayı hak ettiğimizden de değil hani. Hood aşkına, bir manga asker gelip de sana afra tafra yaptığında yumruğunu ağızlarına sokmandan daha doğal ne olabilir ki, ha? Daha iskele kalasından on adım bile uzaklaşmamıştık – yemişim böyle kıyı iznini!"

"Uğradığınız son liman?"

"Falar. Kadınları hep kızıl saçlı ve iriyarıydı. Tam da hoşuma gittiği gibi hırçın ve kaslıydılar. Ah be, keyfime diyecek yoktu!"

"Yükünüz?"

"Silah. Tavore'un filosu gelmeden önce. Bak sana söylüyorum, dalgaları zor aştık. Galiba bu sefer de öyle olacak – hem de ta Unta'ya kadar. Geminin karnı o kadar şişince ustanın eli ayağı epey ıslanıyordur, ha? Ama bahse varım iyi para kazanıyordur."

Kalam doğruldu. "Tam bir onarıma yetecek kadar vakit olmayacak," dedi.

"Zaten hiç olmaz ama Beru'nun izniyle elinden geleni yap."

Suikastçı genzini temizledi. "Kusura bakma ama beni başka biriyle karıştırdın. Ben kalafatçının adamlarından biri değilim."

Denizci bir balyanın başında durakladı. "Ha?"

Kalam ellerini harmaniyesine silerek kuruttu. "Ben diğer züppe yolcuyum."

Ambarın öbür tarafına sessizlik çöktü. Bunu hafif bir homurdanma izledi. "Affedersin, bayım."

"Ona hiç gerek yok," dedi suikastçı. "Kaptanın misafirlerinden birini burada kalaslara bastırırken bulma ihtimali nedir ki? Ama ben ihtiyatlı bir adamım ve maalesef endişem geçmedi."

"Doğru, su alır," dedi denizci, "ama kaptan pompaların başına saatin her çevrilişinde çalışan üç kişi diker, bayım. Bu gemi şimdiye kadar her türlü badireyi atlattı. Bundan sonra da atlatır. Görüyorsun ya, kaptanın şanslı bir gömleği var."

"Gördüm," diyen Kalam her biri Baş Yumruk'un mührünü taşıyan bir dizi sandığın üzerinden aştı. Kaportaya kadar gidip bir elini merdiven tırabzanına koydu, sonra durakladı. "Sahul'da asi etkinliği ne düzeyde?"

"Giderek kızışıyor, bayım. Tanrılar o bahriyelilerin yardımcısı olsunlar çünkü bu kadar yüklüyken bir mavnayı bile atlatamayız."

"Eskortumuz olmayacak mı?"

"Pormqual filoya bu limanın tutulmasını emretti. En azından Aren Körfezi'nden geçip Dojal Hading Denizi'nin kenarına çıkarken arkamız sağlam olacak."

Kalam bunu duyunca surat ekşitse de bir şey demedi. Merdivenden ana güverteye tırmandı.

Çultıkaç, İmparatorluk kuşetinde hantalca sallanıyordu. Hamallar ve tayfa harıl harıl çalışıyorlar, suikastçının ayak altında olmayacağı bir yer bulmasını güçleştiriyorlardı. Kalam en sonunda kıç kasarasında gözlem yapabileceği dümene yakın bir noktayı gözüne kestirdi. Geniş taş rıhtımın karşı tarafında suya pek batmayan devasa bir Malazan taşıma gemisi vardı. Geminin Quon'dan getirdiği atlar bir saat önce indirilmiş, uzun yolculuğu sağ atlatamayıp kesilmiş hayvanların kalıntılarını temizleme görevi bir düzine liman işçisine bırakılmıştı. Geminin baytarı yenilebilir olduğuna karar verdiği takdirde, o tür kayıplardan elde edilen etleri tuzlamak yaygın bir uygulamaydı. Hayvanların postları da gemide sayısız kullanım alanına sahipti. Kellelerin ve kemiklerin kaldığı liman işçileri, İmparatorluk bariyerinin öbür tarafında limanı dolduran hevesli kalabalığa bakılırsa alıcı sıkıntısı çekmeyecekti.

Kalam iki gün önce gemiye bindikleri sabahtan beri kaptanı görmemişti. Suikastçı, Salk Elan'ın onun için kiraladığı küçük kamaraya götürülmüş, hemen sonrasında da kaptan hapisteki mürettebatının salıverilmesini halletmeye giderken kendi hâline bırakılmıştı.

Salk Elan... seninle tanışmayı beklemekten usandım...

İskele kalasında biri bağırdı. Kalam dönüp baktığında kaptanın gemiye çıktığını gördü. Ona orta yaşlarda uzun boylu, kambur bir adam eşlik etmekteydi. Adamın keskin hatlı yüzü fazlasıyla inceydi ve çöküк yanakları yeni bir sosyete modasına uygun olarak mavi pudrayla kaplıydı. Üstüne büyük gelen bir Napan deniz kıyafeti giymişti. Onu aralarına almış korumalarının her ikisi de çam yarması gibiydi. Adamların kızarık yüzleri siyah, kıvırcık sakalların ve kabaca örülmüş bıyıkların içinde gömülüydü. Üzerlerine burun muhafazalı çanak miğferler ve tam boy zırhlı gömlekler geçirmişler, bellerine de geniş yalımlı tulvarlar takmışlardı. Kalam korumaların kültürel kökenini tahmin edemedi. Ne onlar ne de efendileri hafifçe sallanan güvertede rahat hissediyor gibiydiler.

"Ah," dedi yumuşak bir ses suikastçının arkasından, "işte Pormqual'ın hazinedarı."

İrkilen Kalam döndüğünde konuşmacıyı kıç küpeştesine yaslanırken buldu. *Bir saplama mesafesinde.*

Adam gülümsedi. "Tarifin iyi yapılmış."

Suikastçı yabancıyı inceledi. İnce yapılı ve genç adam bol, açık yeşil bir ipek gömlek giymişti. Yüzü yakışıklı sayılabilecekse de dostane denemeyecek kadar keskin hatlıydı. Uzun parmaklarında yüzükler ışıldamaktaydı. "Kim tarafından?" diye tersledi Kalam, adamın birdenbire ortaya çıkmasından duyduğu rahatsızlıkla.

"Ehrlitan'daki ortak bir dostumuz. Ben Salk Elan."

"Benim Ehrlitan'da hiç dostum yok."

"Demek ki sözcüklerimi doğru seçmemişim. Sana borçlu olan ve benim de ona borçlu olduğum birini kastediyorum. Sonuç itibarıyla Aren'den ayrılışını ayarlamakla görevlendirildim. Şimdi bu görevi tamamladım ve daha başka bir yükümlülüğüm kalmadı. Bu arada zamanlamanın çok iyi denk geldiğini eklemeliyim."

Adamın üstüne bariz bir silah olmaması çok şey anlatıyordu. Kalam dudak büktü. "Gene oyun üstüne oyun."

Salk Elan iç geçirdi. "Mebra'nın sana emanet ettiği Kitap gerektiği gibi Sha'ik'e teslim edildi. Mebra o işi bitirdikten sonra Aren'e gideceğin sonucuna vardı. Dahası, şey, becerilerine da-

yanarak Kutsal Dava'yı İmparatorluk'un kalbine –daha doğrusu tek bir kalbe– taşıyamaya azmettiğinden şüphelendi. Diğer hazırlıklara ek olarak İmparatorluk Kovanı'nın girişine tetiklendiği zaman çeşitli olayları devreye sokacak bir tür gergi teli kurdurdum." Adam başını çevirerek kentin geniş çatılarını taradı. Tebessümü genişledi. "Görünen o ki Aren'deki faaliyetlerim son zamanlarda sekteye uğratılarak böyle düzenlemeleri sürdürmem güçleştirildi. Daha da endişe verici olanı, kelleme bir ödül biçildi. Seni temin ederim ki tüm bunlar bir yanlış anlaşılmadan kaynaklanıyor. Yine de İmparatorluk adaletine pek itimadım yok – hele ki Baş Yumruk'un kendi İnzibatı işe karışmışsa. Nitekim ilkinin ardından bir kuşet daha ayırttım – hem de seninkinin tam karşısındakini."

"Kaptan bana sadakati ucuz biri gibi gelmedi," dedi Kalam, kaygısını gizlemekte zorlanarak. *Eğer Mebra, İmparatoriçe'yi öldürmeyi planladığımı çözmüşse aynı şeyi daha başka kimler yapmış olabilir? Ve şu Salk Elan her kimse belli ki çenesini ne zaman kapatması gerektiğini bilmiyor... tabii amacı benden bir tepki koparmak değilse. Kaldı ki burada klasik bir taktik uygulanıyor olabilir. Bocalarken doğruluğunu sınamaya vakit yok...*

Arkasındaki ana güverteden hazinedarın tiz sesi yükselerek kaptana çok çeşitli şikâyetlerde bulunuyordu. Kaptan onlara cevap verdiyse bile bunu bıyık altından yaptı.

"Hayır, ucuz değil," diye doğruladı Salk Elan. "Hiç yok desek daha doğru olur."

Kalam hem başarısızlıkla sonuçlanan ağız aramanın hüsranıyla hem de kaptanın kişiliğine yönelik değerlendirmesinin tasdikinden duyduğu memnuniyetle homurdandı. *Hood aşkına, İmparatorluk beratlarının bugünlerde üzerlerine yazıldıkları parşömen kadar bile değeri yok...*

"Bir diğer tasa kaynağı da," diye sözlerini sürdürdü Elan, "adamın ortalamanın çok üstündeki zekâsı ve yegâne entelektüel uğraşın gizli kapaklı işler çevirmekmiş gibi görünmesi. Kuşkusuz handaki esrarengiz görüşmeniz esnasında da abartılı davranmıştır."

Kalam elinde olmadan sırıttı. "Tevekkeli görür görmez ona kanım ısındı."

Elan'ın kahkahası yumuşak fakat kadirşinastı. "Çıkacağımız bu deniz yolculuğunun her gecesi onun masasında yiyeceğimiz akşam yemeklerini iple çekiyor olmam seni şaşırtmamalı."

Kalam tebessümünü bozmadan konuştu. "Bir daha sırtımı sana açık bırakma hatasına düşmeyeceğim, Salk Elan."

"Aklın başka yerdeydi tabii," dedi adam hiç istifini bozmadan. "Öyle potansiyel bir fırsatın nüksetmesini beklemiyorum."

"Anlaştığımıza sevindim çünkü şu âna kadarki açıklamaların bu gemiden daha fazla su sızdırıyor."

"Sevinmek ne kelime, Kalam Mekhar! Böyle apaçık anlaşabilmemiz beni zevkten dört köşe ediyor!"

Kalam bir kenara çekilip yeniden ana güverteye göz attı. Hazinedar kaptana veryansın etmeyi sürdürüyordu. Bütün mürettebat hareketsiz bekleyerek sahneyi seyrediyordu.

Salk Elan cıkcıkladı. "Korkunç bir adabı muaşeret ihlali, sence de öyle değil mi?"

"Geminin komutası kaptanda," dedi suikastçı. "İsteseydi şimdiye kadar buna bir son verirdi. Bana kalırsa alttan alarak fırtınanın dinmesini bekliyor."

"Yine de senin ve benim duruma müdahale etmemizi öneririm."

Kalam başını iki yana salladı. "Mesele bizi ilgilendirmiyor ve burnumuzu sokmamızın bir yararı olmaz. Yine de görüşlerimin seni durdurmasına izin verme."

"Ah ama mesele bizi pekâlâ ilgilendiriyor, Kalam. *Tüm* yolcuların mürettebat tarafından katrana bulanmasını mı yeğlersin? Tabii yulaf lapanda aşçının balgamını bulmak istiyorsan o ayrı."

Piç kurusu haksız değil.

Salk Elan'ın tasasızca ana güverteden inmesini seyretti ve az sonra peşinden gitti.

"Muhterem bayım!" diye seslendi Elan.

Hazinedar ile iki koruması ona doğru döndüler.

"Umarım kaptanın gösterdiği sabrı takdir ediyorsunuzdur," diye sözlerini sürdürdü Elan, yürümesine ara vermeden. "Çoğu gemide siz ve efemine hizmetkârlarınız şimdiye kadar denize atılırdı ve en az ikiniz safra taşları gibi dibe batardınız – hayal etmesi bile insanı keyiflendiriyor."

Korumalardan biri hırlayarak öne çıktı. İri ve kıllı ellerinden biri tulvarının sapını kavradı.

Fok derisi kapüşonunun altında hazinedarın cildi nedense solgundu. Sıcağa ve cılız vücudunu kaplayan Napan yağmurluğunun kalınlığına rağmen yüzünde tek bir damla bile ter yoktu. "Seni gidi yengeç makatından bozma küstah serseri!" diye cıyakladı. "Liman yargıcını çağırıp seni zincire vurdurmadan önce hangi delikten çıktıysan oraya dön, kanlı kaka!" Adam soluk, uzun parmaklı ellerinden birini kaldırdı. "Megara, şu herifi bayıltana kadar döv!"

Elini silahında tutan koruma bir adım attı.

"Ağır ol!" diye gürledi kaptan. Yarım düzine denizci yerinden fırlayıp bıyıklı koruma ile Salk Elan'ın arasına girdi. Sopalar ve bıçaklar tehditkârca sallandı. Koruma tereddüt etti, ardından geri çekildi.

Kaptan gülümseyerek ellerini beline dayadı. "Şimdi," dedi sakin ve makul bir ses tonuyla, "ben ve sikke sayıcı görüşmemize kamaramda devam edeceğiz. O esnada mürettebatım bu iki hizmetkârın giydiği Hood'un belası zırhları çıkarıp güvenli bir yere kaldıracak. Bahsi geçen hizmetkârlar bunun ardından yıkanacaklar ve geminin baytarı üzerlerinde haşarat araması yapacak – *Çultıkaç*'ta öyle şeylere asla göz yummam. Bit temizliği de tamamlanınca efendilerine ait malzemelerin gemiye yüklenmesine yardım edebilirler – tabii kalkışımızı kolaylaştırmak için gümrük memuruna bağışlayacağımız kurşuntahta oturak hariç. Son olarak artık bu gemide –ne kadar yaratıcı olursa olsun– bütün küfürler sadece ve sadece benim ağzımdan çıkacak. Hepsi bu kadar, beyler."

Hazinedar kafa tutmaya niyetliyse bile aniden güverte yığılması buna mâni oldu. Çıkan patırtı üzerine korumalar hızla döndüler, sonra da yerde yatan baygın efendilerine bakarak kalakaldılar.

Kaptan uzunca bir duraksamanın ardından konuştu. "Eh, anlaşılan hepsi bu kadar değilmiş. Sikke sayıcıyı aşağıya indirip o fok derilerini çıkarın. Gemi baytarına daha fazla iş çıktı – üstelik henüz demir bile almadık." Salk Elan ve Kalam'a doğru döndü. "Şimdi siz iki beyefendi kamaramda bana katılabilirsiniz."

*

Oda suikastçınınkinden çok da büyük değildi ve neredeyse her türlü eşyadan yoksundu. Kaptan ancak birkaç dakikada bulabildiği üç maşrapaya bir kil testiden yerel ekşi bira koydu. Kadeh kaldırmalarını teklif etmeden kendi maşrapasının yarısını bir dikişte içti, sonra da elinin tersiyle ağzını sildi. Huzursuzca sağa sola çevrilen gözleri bir kez olsun önündeki iki adama uğramadı. "Kurallar basit," dedi surat ekşiterek. "Hazinedarın ayağının altında dolanmayın. Durum... karmaşık. Amiral tutuklandığından beri—"

İçtiği bira Kalam'ın boğazına kaçtı. "Ne? Kimin emriyle?"

Kaptan çatık kaşlarla Elan'ın pabuçlarına bakıyordu. "Tabii ki Baş Yumruk'un. Görüyorsunuz ya, filoyu körfezde tutmanın başka yolu yoktu."

"İmparatoriçe—"

"Muhtemelen durumdan haberi yok. Şehre aylardan beri bir Pençe uğramadı – sebebini kimse bilmiyor."

"Ve sanırım yoklukları," dedi Elan, "Pormqual'ın kararlarına dolaylı bir yetki katıyor."

"Aşağı yukarı," diye kabullendi kaptan, gözlerini bu sefer bir çapraz kirişe odaklayarak. Birasını bitirip daha da koydu. "Her halükârda Baş Yumruk'un şahsi hazinedarı ona bu yolculukta kumandan statüsü veren bir fermanla geldi. Yani isterse beni azledebilir. Gelin görün ki bir İmparatorluk beratı taşımama rağmen ne ben ne de gemim ve mürettebatım İmparatorluk Donanması'na mensup değiliz. Bu da dediğim gibi durumu karmaşıklaştırıyor."

Kalam maşrapasının odadaki tek masanın üstüne koydu. "Hemen karşımızda yelken açmaya bizim kadar hazır bir İmparatorluk taşıma gemisi var. Pormqual neden hazinedarını ve ganimetini ne halt yemeye ona bindirmedi? Sonuçta o gemi bundan daha büyük ve daha sıkı korumalı."

"Evet, öyle. Zaten Baş Yumruk ona el koydu ve bizden kısa süre sonra o gemi de Unta'ya doğru yola çıkacak. İçinde Pormqual'ın hane halkını ve pek kıymetli damızlık atlarını taşıyacak. Dolayısıyla da çok kalabalık olmakla kalmayıp leş gibi kokacak." Omuzları görünmez eller tarafından yukarı çekilmişçe-

sine kalkıp indi. Kapıdan tarafa tedirgin bir bakış attıktan sonra karamsar denebilecek bakışlarını yeniden tepedeki çapraz kirişe çevirdi. "*Çultıkaç* mecbur kaldığında hızlıdır. Şimdilik hepsi bu kadar. İçkilerinizi bitirin. Bahriyeliler her an gelebilirler ve niyetim bir saat içinde yelken açmamız."

Kaptan kamarasının dışındaki geçiş merdiveninde Salk Elan başını iki yana sallayıp homurdandı. "Sözlerinde ciddi olamaz."

Suikastçı onu süzdü. "Ne demek istiyorsun?"

"Bira berbattı. Bir de kalkmış 'içkilerinizi bitirin' diyor."

Kalam kaşlarını çattı. "Demek şehirde hiç Pençe yok – neden acaba?"

Adamın ilgisizce omuz silkti. "Maalesef Aren'in eski hâlinden eser kalmadı. Ortalık keşişlerden, rahiplerden ve askerlerden geçilmiyor. Hapishaneler masumlarla dolup taşarken Sha'ik'in yobazları –elbette yalnızca en kurnazları sağ kaldı– cinayet işleyip kargaşa çıkarıyor. Üstelik kovanların da eskisi gibi olmadıkları söyleniyor. Ama herhalde sen bu konuda benden daha çok bilgi sahibisindir." Elan gülümsedi.

"Soruma cevap vermedin."

"Ne yani, Pençe faaliyetleri hakkında uzman olduğumu mu sanıyorsun? O dehşetengiz gırtlak kesicilerden biriyle hiç karşılaşmadığım gibi onlar hakkında meraka kapılmamaya özen gösteririm." Ansızın şenlendi. "Belki hazinedar bu sıcak çarpmasından sağ çıkamaz! İşte sevindirici bir düşünce!"

Kalam başka bir şey söylemeden arkasına dönüp kamarasına doğru yürüdü. Salk Elan'ın iç geçirdiğini, sonra da aksi istikamete yollanıp geçiş merdiveninden ana güverteye çıktığını duydu.

Suikastçı arkasından kapattığı kapıya sırtını dayadı. *Görebildiğin bir tuzağa düşmek göremediğin bir tanesine düşmekten iyidir.* Yine de böyle düşünmek pek içini rahatlatmadı. Bunun bir tuzak olduğundan bile emin değildi. Mebra'nın ağı kocamandı – Kalam bunu eskiden beri bilirdi ve kendisinin de o tellere birden fazla kez asılmışlığı vardı. Hem göründüğü kadarıyla Dryjhna Kitabı'nı almasının ardından Ehrlii casus ona ihanet etmemişti – sonuçta Kitap'ı Sha'ik'e kazasız belasız teslim edebilmişti.

Salk Elan muhtemelen bir büyücüydü ve ayrıca bir dövüşte

başının çaresine bakabilecek birine benziyordu. Hazinedarın koruması üstüne yürüdüğünde kılını bile kıpırdatmamıştı.

Bunların hiçbiri yüreğime su serpmiyor.

Suikastçı iç geçirdi. *Üstüne üstlük herif kötü birayı iyisinden ayırt edebiliyor...*

Baş Yumruk'un damızlık aygırları kapıdan geçirilip İmparatorluk rıhtımına sokulduğunda kızılca kıyamet koptu. Tepinen tedirgin atlar seyislerle, liman işçileriyle, askerlerle ve çeşitli memurlarla itişip kakıştılar. Başseyis'in biraz düzen sağlama gayretiyle avazı çıktığı kadar bağırarak koşuşturması, kıpır kıpır kalabalığı daha da karıştırdı.

Azametli bir aygırın dizginlerini tutan kadın yalnızca temkinli soğukkanlılığıyla dikkat çekiyordu ve Başseyis nihayet bindirmeyi ayarlayabildiğinde hayvanını geniş iskele kalasından İmparatorluk taşıyıcısına ilk çıkaranlardan biri de o oldu. Başseyis emrindeki işçilerden ve yetiştiricilerden her birini bilmesine rağmen dikkatini meşgul eden o kadar çok şey vardı ki ne kadını ne de atı tanımadığını fark edebildi.

Minala iki saat önce *Çultıkaç*'ın iki bahriyeli mangasının ve teçhizatlarının yüklenmesine müteakip demir almasını seyretmişti. Yelken açmasına izin verilmeden önce limanın dışına kadar çekilen ticari geminin iki yanındaki İmparatorluk kadırgaları ona Aren Körfezi'ni geçinceye dek eşlik edecekti. Çeyrek fersah açıkta onlara benzer dört savaş gemisi İmparatorluk taşıyıcısını beklemekteydi.

İmparatorluk taşıyıcısındaki en az yedi mangalık Bahriyeli birliği hayli büyüktü. Dojal Hading Denizi'nin güvenli olmadığı belliydi.

Kalam'ın aygırı ana güverteye adım atarken başını savurdu. Ambara açılan devasa kaporta aslında vinçlerle yükseltilip alçaltılan bir asansördü. İlk dört at platforma çıkarılmıştı bile.

Minala'nın yakınında duran saçı başı ağarmış yaşlı bir seyis onu ve aygırı süzdü. "Baş Yumruk'un yeni satın aldıklarından mı?" diye sordu.

Kadın kafa salladı.

"Harikulade bir hayvan," dedi yaşlı adam. "Baş Yumruk'ta da iyi göz var."

Bahse değer başka bir şeyi de yok. Piç kurusu yaklaşan kaçışını göstere göstere yapıyor ve nihayet gittiğinde hiç şüphesiz koca bir savaş gemisi filosunu refakatçi olarak yanında götürecek. Ah, Keneb, seni neye teslim ettik böyle?

Aren'den çık git, demişti Kalam. Minala veda etmeden önce aynı şeyi Selv'e de söylemişti ama Keneb artık kara kuvvetlerinin safları arasındaydı. Blistig'in Şehir Garnizonu'na dahil edilen yüzbaşının ve ailesinin hiçbir yere gittikleri yoktu.

Minala onları bir daha göremeyeceğinden kuşkulanıyordu.

Sırf anlamadığım bir adamın peşinden koşmak için. Hoşlandığımdan emin bile olmadığım bir adamın. Of, be kadın, böyle işlere kalkışmayacak kadar yaşlısın...

Güney ufku yoldan yükselen sıcaklık dalgalarının titreştirdiği ince, gri yeşil bir damarı andırıyordu. O damarın önüne serili çorak toprakları bezeyen taşlara İmparatorluk Yolu'ndan ayrılan çömlek kırıkları saçılmış ticaret patikasında rastlanmıyordu.

Öncü kol atlarını kavşakta bekletiyordu. Doğu ile güneydoğuda köy, kasaba ve Ubaryd Kutsal Şehri'nin kümelendiği sahil uzanıyordu. O istikametteki ufuk çizgisi yükselen dumanlarla kararıyordu.

Eyerinde kaykılmış oturan Duiker diğerleriyle beraber Yüzbaşı Sulmar'ın sözlerini dinliyordu.

"—ve bu konudaki mutabakat kesin, Yumruk. Nethpara ile Pullyk'e kulak vermekten başka seçeneğimiz yok. Ne de olsa en büyük eziyeti mülteciler çekecekler."

Yüzbaşı Lull homurdanarak horgörüsünü belli etti.

Toz kaplı yüzü solsa da Sulmar konuşmayı sürdürdü. "Tayınları zaten kıtlık seviyesinde – evet, Vathar'da su olacak ama ya ötesindeki sahrada?"

Bult parmaklarıyla sakalını taradı. "Bağcılarımız hiçbir şey sezmediklerini söylüyorlar ama hâlâ uzağız – kuru topraklarla aramızda bir orman ve geniş bir nehir var. Belki oradaki toprak cinleri derine gömülüdür, hepsi bu. Sormo o görüşte."

Duiker sesini çıkarmayan bağcıya göz attı. Bir kabile büyüğünün harmaniyesine sarılı hâlde atının sırtında oturan Sormo'nun yüzü kukuletasının gölgelerinde saklıydı. Tarihçi onun eyer boy-

nuzunu tutan uzun parmaklı ellerinin artık devamlı titrediğini görebiliyordu. Gelor Sırtı'ndaki badirelerinin etkisini henüz atlatamamış Nil ile Nether onları taşıyan üstü kapalı at arabasından bir kez bile çıkmamışlardı ve Duiker hâlâ yaşadıklarından bile şüphe etmeye başlamıştı. *Son üç büyücümüzün ikisi ya ölü ya da yürüyemeyecek kadar takatsizken üçüncüsü bu Hood'un belası yolculuğun her haftasında on sene yaşlandı.*

"Taktiksel avantajları açıkça görebiliyor olmalısın, Yumruk," dedi Sulmar az sonra. "Ubaryd'in duvarları ne kadar yıkık olursa olsun tepelerden bile yoksun bir araziye kıyasla daha iyi bir savunma—"

"Yüzbaşı!" diye çattı Bult.

Dudaklarını sıkarak ince, kansız bir çizgiye dönüştüren Sulmar sustu.

Duiker gün sona erdikçe yavaş yavaş serinleyen havayla ilgisiz bir ürpertiye kapıldı. *Bir Wickan savaş liderinin daha düşük rütbeli birinden beklediği saygı kurallarından nasıl bu denli ödün verebiliyorsun, Yüzbaşı? Seni böylesine küstahlaştıran ne? Nethpara ve Pullyk Alar'la şaraplarınızı yudumlarken hiç şüphesiz çabucak ayak değişiyorsundur...*

Coltaine, yüzbaşıya ağzının payını vermedi. Zaten hiç vermezdi. Diğer her şeyle nasıl başa çıkıyorsa asilzadelerin hadsizliğinden ve kibrinden doğan bütün sataşmalarla ve iğnelemelerle de öyle başa çıkardı: Soğuk bir aldırışsızlıkla. Tavrı Wickanlara karşı etkili olabilirdi ama gerek Sulmar'ı gerekse onun gibileri cesaretlendirdiği kesindi.

Üstelik yüzbaşı daha hızını alamamıştı. "Bu sadece askeri bir mesele değil, Yumruk. Durumun sivil unsuru—"

"Beni terfi ettir, Kumandan Bult," dedi Lull. "Ettir ki postu anılarda kalıncaya dek şu iti kırbaçlayabileyim." Akranına dişlerini gösterdi. "Olmadı gel seninle bir yerde baş başa konuşalım, Sulmar..."

Adam ona suskun bir dudak bükmeyle karşılık verdi.

Coltaine konuştu. "Sivil unsur diye bir şey yok. Ele geçirmemiz hâlinde Ubaryd bizim için ölümcül bir tuzak olur. Hem karadan hem de denizden gelecek bir saldırıya asla karşı koyamayız. Son görevin olarak bunu Nethpara'ya izah et, Yüzbaşı."

"Son görevim mi, komutanım?"

Yumruk ağzını açmadı.

"Son," diye gürledi Bult. "Aynen o anlama geliyor. Rütben söküldü. Ordudan atıldın."

"Yumruk kusura bakmasın ama bunu yapamazsınız."

Coltaine başını çevirdi. Duiker yüzbaşının nihayet Yumruk'u zıvanadan çıkarıp çıkarmadığını merak etti.

Sulmar omuz silkti. "İmparatorluk memuriyetim bana bir Baş Yumruk tarafından verildi, komutanım. Buna dayanarak yargılanmayı istemek hakkım. Yumruk Coltaine, disiplin ilkelerimizin bizi daima açık konuşmaya teşvik etmesi Malazan Ordusu'nun üstünlüklerinden biri olagelmiştir. Ne emir verirsen ver –ki onlara harfiyen uyacağım– görüşlerimin aynen beyan edildiği gibi usulen kayıt altına alınması hakkına sahibim. İstersen sana o hakları hatırlatmak için ilgili Tüzükleri sıralayabilirim, komutanım."

Bir sessizlik yaşandı. Derken Bult eyerinde Duiker'e doğru döndü. "Tarihçi, bu söylenenlere aklın erdi mi?"

"Seninkinin erdiği kadar, Amca."

"Görüşleri usulen kayıt altına alınacak mı?"

"Evet."

"Ayrıca sanırsam yargılama avukatlar kadar bir Baş Yumruk'un da iştirakini gerektirir, öyle değil mi?"

Duiker kafa salladı.

"En yakın Baş Yumruk nerede?"

"Aren'de."

Bult düşünceli bir edayla kafa salladı. "Öyleyse şu yüzbaşının memuriyeti meselesini çözümlemek için bir an önce Aren'e gitmeliyiz." Sulmar'a doğru döndü. "Tabii Soylular Konseyi'nin görüşleri, kariyerinin geleceği konusuna ağır basmıyorsa, Yüzbaşı."

"Ubaryd'i ele geçirmek Amiral Nok'un filosundan destek almamıza imkân tanıyacaktır," dedi Sulmar. "Bu sayede Aren'e tez ve güvenli bir yolculuk gerçekleştirilebilir."

"Amiral Nok'un filosu Aren'de," diye belirtti Bult.

"Evet, komutanım. Lakin Ubaryd'de olduğumuz haberi oraya ulaştığında izlenmesi gereken yol apaçık ortaya çıkacak."

"Yani apar topar bizi kurtarmaya geleceklerini mi kastediyorsun?" Bult'un kaş çatışı abartılıydı. "İşte şimdi kafam karış-

tı, Yüzbaşı. Baş Yumruk ordusunu Aren'de tutuyor. Bütün Yedi Kent donanmasını da. Her ikisi de aylardır yerinden kıpırdamadı. Pormqual'ın her iki kuvveti de yardımımıza göndermek için sayısız fırsatı oldu. Söyle bana, Yüzbaşı; ailenin av sahalarında hiç fener ışığına yakalanmış bir geyik gördün mü? Hiçbir şey yapamadan öylece donakalmasını? Baş Yumruk Pormqual işte o geyik. Coltaine bu konvoyu Aren'in beş kilometre yakınına kadar götürse bile Pormqual bize yardıma gelmez. Senin bizi Ubaryd'de düşürmeyi hayal ettiğine benzer daha kötü bir durumun Baş Yumruk'u utandırarak harekete geçireceğine cidden inanıyor musun?"

"Ben daha ziyade Amiral Nok'a—"

"Amiral Nok ya öldü, ya hastalandı ya da bir zindana atıldı, Yüzbaşı. Yoksa şimdiye kadar çoktan buraya gelirdi. Aren'i tek bir kişi yönetiyor. Canını onun ellerine teslim etmeyi göze alır mısın, Yüzbaşı?"

Sulmar'ın yüzü asılmıştı. "Göründüğü kadarıyla her halükârda çoktan etmiş bulunuyorum, Kumandan." Binici eldivenlerini taktı. "Yine göründüğü kadarıyla artık görüş bildirmeye izinli değilim."

"İzinlisin," dedi Coltaine. "Ama aynı zamanda Yedinci'nin bir askerisin."

Yüzbaşının kafası inip kalktı. "Densizliğim için özür dilerim, Yumruk. Bunlar sahiden de zor zamanlar."

"Bak hiç farkında değildim," dedi Bult sırıtarak.

Sulmar ansızın Duiker'e doğru döndü. "Tarihçi, tüm bunlar hakkındaki görüşlerin nedir?"

Tarafsız bir gözlemci olarak... "Ne hakkındaki görüşlerim, Yüzbaşı?"

Adamın ağzı bir tebessümle kıvrıldı. "Ubaryd mi, yoksa güneydeki Vathar Nehri, orman ve sahra mı? Mültecilerin sıkıntılarını iyi bilen bir sivil olarak öyle zorlu bir yolculuğu sağ salim tamamlayabileceklerine gerçekten inanıyor musun?"

Duiker uzun bir dakika boyunca konuşmadı, ardından genzini temizleyip omuz silkti. "Her zamanki gibi tehditlerin en büyüğü isyancı ordusu. Gelor Sırtı'ndaki zafer bize yaralarımızı sarmak için biraz zaman kazandır—"

"Hiç de bile," diye sözünü kesti Sulmar. "Bilakis o zamandan beri kendimizi daha da zorluyoruz."

"Evet, zorluyoruz ama boşu boşuna değil. Artık peşimizdeki kişi Korbolo Dom. Kendi çabalarıyla Yumruk pozisyonuna kadar yükselmiş biri. Aynı zamanda çok yetenekli bir komutan ve taktikçi. Kamist Reloe bir lider değil, büyücü – sadece sayı üstünlüğüne güvenebileceğini zannederek ordusunu heba etti. Korbolo o kadar budalaca davranmayacak. Eğer düşman Vathar Nehri'ne bizden önce varırsa işimiz biter."

"İşte bu yüzden oraya gideceğimize Ubaryd'i ele geçirerek onu şaşırtmalıyız!"

"Öyle bir zafer kısa ömürlü olur," karşılığını verdi Duiker. "Korbolo gelmeden önce şehrin savunmalarını hazırlamamız için en fazla iki günümüz kalır. Dediğin gibi ben bir taktikçi değil, bir sivilim. Fakat ben bile Ubaryd'i ele geçirmenin intiharla sonuçlanacağını görebiliyorum, Yüzbaşı."

Bult eyerinde kıpırdanarak etrafa bakınırmış gibi yaptı. "Gelin bir çoban köpeği bulalım da bir fikir daha alalım. Sormo, seni sahibi belleyen o çirkin hayvan nerede? Hani bahriyelilerin Yamuk adını taktıkları?"

Bağcı hafifçe kafasını kaldırdı. "Gerçekten öğrenmek istiyor musun?" Sesi gıcırtılıydı.

Bult kaşlarını çattı. "Evet. Neden istemeyeyim ki?"

"Senden yedi adım uzakta otların arasında saklanıyor, Kumandan."

Coltaine de dahil herkes ister istemez etrafa bakınmaya başladı. Sonunda Lull parmağıyla gösterdi ve Duiker oraya biraz daha baktıktan sonra nihayet çayırdaki uzun çayır otlarının arasında sarımsı bir gövde seçer gibi oldu. *Hood aşkına!*

"Korkarım ki," dedi Sormo, "fikir namına fazla bir şey sunacağı yok, Amca. Sen bizi nereye götürürsen Yamuk da oraya gelir."

"Demek ki gerçek bir asker," dedi Bult kafa sallayarak.

Duiker kavşağa vardığında atını döndürdü ve kuzeye doğru uzanıp giden devasa kola göz gezdirdi. İmparatorluk Yolu orduların hızla yolculuk etmeleri için tasarlanmıştı. Geniş ve düz olup parke taşları geometrik bir düzenle yerleştirilmişti. Yan

yana giden on beş atlı savaşçılık bir kıtayı enine sığdırabilirdi. Üç Wickan klanı yolun her iki tarafındaki çayırlardan gitmesine rağmen Coltaine'in Köpekler Zinciri bir İmparatorluk fersahından daha uzundu.

"Görüşme bitmiştir," diye duyurdu Yumruk.

"Bölüklerinize dönün, yüzbaşılar," dedi Bult. *Vathar Nehri'ne yürüyoruz*, diye eklemesine gerek yoktu. Komuta toplantısında duruşlar –özellikle de Sulmar'ın çelişkili bağlılıkları– ortaya koyulmuştu ve kıta düzeni, malzeme meseleleri, vs. gibi sıradan konuların ötesinde hiçbir şey tartışmaya açık değildi.

Sulmar'ın Nethpara ve Pullyk Alar'dan nasıl bir baskı gördüğünü tahmin edebilen Duiker kendini ona acımaktan alamadı. Sonuçta yüzbaşı bir asilzadeydi ve ailesine yöneltilebilecek öfkenin tehdidi onu çok zor bir duruma düşürmekteydi.

"*Malazan Ordusu tek bir düstur bilecek*," diye saltanatının başlarında duyurmuştu İmparator Kellanved, ordunun ilk "arındırma" ve "yeniden yapılandırma" süreci sırasında. "*Tek bir düstur ve tek bir hükümdar...*" Onun ve Dassem Ultor'un sadece liyakate göre rütbe atlanabileceği baskısı Kara ve Deniz Kuvvetleri hiyerarşilerinde bir kontrol mücadelesi tetiklemişti. *Saray basamaklarında kan aktı. Laseen'in Pençesi o ameliyatın neşteriydi. Laseen'in o olaydan ders çıkarması gerekirdi. İkinci kıyımımızı da yaptık ama bunda çok geç kaldık.*

Yüzbaşı Lull, tarihçinin düşüncelerini böldü. "Benimle at sür, ihtiyar. Görmen gereken bir şey var."

"Gene ne oldu?"

Lull'un harap olmuş yüzündeki sırıtış ürkütücüydü. "Sabır lütfen."

"Ah, peki. Nasılsa ondan bol bol edindim, Yüzbaşı." *Hem de ölmeyi bekleye bekleye. Bu öyle uzun bir bekleyiş oldu ki.*

Lull belli ki Duiker'in yorumunu anlamıştı. Tek gözünü kısarak ovanın karşısına, Korbolo Dom'un ordusunun üç günden daha yakın mesafede olduğu ve arayı hızla kapattığı kuzeybatıya baktı. "Bu resmi bir istek, Tarihçi."

"Pekâlâ. Gidelim öyleyse."

Coltaine, Bult ve Sormo ticaret patikasına sapmışlardı. İmparatorluk Yolu'ndan çıkmak için hazırlıklara başlanırken

Yedinci'nin ileri unsurlarından bağrışlar yükseldi. Duiker çoban köpeği Yamuk'un üç Wickan'ın önünde koştuğunu gördü. *Biz de onu takip ediyoruz. Sahiden de iyi adlandırılmışız.*

"Onbaşı ne durumda?" diye sordu Lull, atlarını onun bölüğüne doğru koridor boyunca sürerlerken.

Duiker kaşlarını çattı. List, Gelor Sırtı'nda pis bir yara almıştı. "İyileşiyor. Şifacılarla sorunlar yaşıyoruz – yıpranıyorlar, Yüzbaşı."

"Evet."

"Kovanlarına o kadar çok başvurdular ki kendi vücutları zarar görmeye başladı – içlerinden birinin, ateşteki bir demliği kaldırırken kolunun dal gibi kırıldığını gördüm. Bu beni şimdiye dek tanık olduklarımdan daha fazla korkuttu, Yüzbaşı."

Adam çıkmış gözünü örten bandı çekiştirdi. "Bak o konuda yalnız değilsin, ihtiyar."

Duiker sustu. Lull neredeyse bir enfeksiyona kurban gitmişti. Zırhının altında bir deri bir kemik kalmıştı ve suratındaki yara izleri yüz hatlarına yabancıları irkilten acılı bir ifade kazandırmıştı. *Hood aşkına, bir tek yabancıları değil. Eğer Köpekler Zinciri'nin bir çehresi varsa o Lull'unki.*

Asker sıralarının arasından geçerlerken kendilerine yöneltilen bağrışlara ve yavan esprilere gülümseseler de Duiker'in tebessümü zorakiydi. Morallerin yüksek ve zaferin getirdiği o tuhaf melankolinin geçiyor olması iyiydi hoştu ama onları bekleyen zorluklar canavarca bir katiyetle önlerinde yükseliyordu. Tarihçi kendi moralinin yerlerde süründüğünü hissediyordu zira körü körüne inanabilme yeteneğini kaybedeli çok olmuştu.

Yüzbaşı tekrardan konuştu. "Nehrin ötesindeki o orman hakkında ne biliyorsun?"

"Sedir," cevabını verdi Duiker. "Ubaryd'in gemi yapımındaki şöhretinin kaynağı. Orman eskiden Vathar Nehri'nin her iki yakasını da kaplarmış ama artık sadece güney yakası kalmış ve o bile körfez civarında iyice azalmış."

"Budalalar ağaç dikmeye hiç zahmet etmemişler mi?"

"Tehlike nihayet anlaşıldığında tek tük girişimlerde bulunulmuş ama o zamana kadar çobanlar o topraklara çoktan sahip çıkmışlarmış. Keçiler, Yüzbaşı. Keçiler kaşla göz arasında bir cenneti çöle çevirebilirler. Filizleri yerler, ağaç gövdelerinin ka-

buklarını çepeçevre kemirerek onları bir orman yangını kadar kesinkes öldürürler. Her şeye rağmen nehrin yukarısında bol bol orman kalmış – içinde en az bir hafta yolculuk edeceğiz."

"Ben de öyle duydum. Eh, biraz gölgeye hayır demem..."

En az bir haftaymış. Ebediyen demek daha doğru olur. Bakalım Coltaine upuzun, yılankavi konvoyunu iki adımda bir pusuların kurulacağı, askerlerin hızlı ve tertipli bir şekilde dönerek tepki veremeyecekleri bir ormanda nasıl koruyacak? Bana göre Sulmar'ın ormandan sonraki kuru topraklara dair endişeleri farazi. Acaba böyle düşünen tek kişi ben miyim?

Yaralı askerlerle dolu arabaların arasından geçtiler. Zorla şifanın enfeksiyonları önleyemediği mekân leş gibi çürük et kokuyordu. Ateşi çıkmış askerler kendi kendilerine sayıklıyorlar, geçirdikleri hezeyan zihinlerindeki kapıları daha başka sayısız âleme açıyordu – *bu kâbusumsu dünyadan sayısız diğerine. Huzur sunan tek şey Hood'un armağanı...*

Sollarındaki düz merada konvoyun hızla azalan sığır ve keçi sürüleri yoğun toz bulutlarının arasında ilerliyordu. Kenarlarda Sansar Klanı atlılarının eşlik ettikleri çoban köpekleri devriye geziyordu. Sürünün tamamı Vathar Nehri'nde kesilecekti zira ormanın ötesindeki topraklarda beslenemezlerdi. *Çünkü orada hiç toprak cini yok.*

Tarihçi sürüye bakarken düşüncelere kapılmadan edemedi. Hayvanlar ruhu yok eden bu yolculuk boyunca onlara ayak uydurmuşlardı ve aylardır eziyet çekiyorlardı. *Hepimiz aynı laneti paylaşıyoruz – yaşama arzusu.* Kaderleri çoktan belirlenmişti ama neyse ki onlar bunun farkında değildi. *Lakin son anlarda bu bile değişecek. Sanki en beyinsiz hayvan bile kendi ölümünün yaklaştığını sezebiliyor. Hood yolun sonunda her canlıya şuur bahşediyor. Bu nasıl bir lütuf?*

"Atın kanı damarlarında yanarak kararmıştı," dedi Lull birdenbire.

Kafa sallayan Duiker yüzbaşının hangi atı kastettiğini sorma gereği duymadı. *Hayvancağız diğer hepsini sırtında taşıdı. Yaşam gücü öyle bir çekildi ki içten dışa kavruldu.* Bu tür düşünceler tarihçiyi sözün ötesine taşıyor, ham acıyla dolu bir yere götürüyordu.

"Söylentilere göre," dedi devam etti Lull, "o ikisinin elleri kapkara kesilmiş. Ebediyen lekelenmişler."

Tıpkı benim gibi. Duiker'in aklına Nil ile Nether geldi. İki çocuk at arabasının üstü örtülü kasasında, sessiz soydaşlarının ortasında birer cenin gibi kıvrılmış yatıyordu. *Wickanlar güç armağanının asla bedava olmadığını biliyorlar. Aralarındaki seçilmişlere gıpta etmiyorlar çünkü gücün ne bir oyun ne de şana ve servete dikilecek ışıltılı bir bayrak olduğunun farkındalar. Hiçbir şeyi allayıp pullayarak saklamadıkları için hepimiz de görmek istemediğimizi görüyoruz: Güç zalimdir, demir ve kemik kadar serttir ve de yıkımdan beslenir.*

"Ben de senin suskunluklarına kapılır oldum, ihtiyar," dedi Lull usulca.

Duiker yine sadece kafa sallayabildi.

"Kendimi Korbolo Dom için sabırsızlanırken buluyorum. Tüm bunların sona ermesi için. Coltaine'in gördüğünü artık göremiyorum, Tarihçi."

"Göremiyor musun?" diye sordu Duiker, adamın gözünün içine bakarak. "Coltaine'le aynı şeyi görmediğinizden emin misin, Lull?"

Yüzbaşının yamru yumru yüz hatlarına yavaş yavaş yılgı çöktü.

"Korkarım ki," diye sözlerini sürdürdü Duiker, "Yumruk'un suskunlukları artık zaferden bahsetmiyor."

"Senin giderek derinleşen suskunlukların gibi desene."

Tarihçi omuz silkti. *Bütün bir kıta peşimizde. Bunca zaman sağ kalmamamız gerekirdi. Düşüncelerimi bundan daha ileriye taşıyamıyorum ve o gerçek karşısında ufalıyorum. Okuduğum tüm o tarihler... her biri savaşa, haritaların durmaksızın tekrar çizilmesine yönelik entelektüel bir saplantı. Kahramanca hücumlar ve ezici yenilgiler. Bizler bir acı nehrindeki çile büklümlerinden başka bir şey değiliz. Hood aşkına, be ihtiyar, sözlerin kendini bile usandırıyor – neden onları başkalarına çektiriyorsun ki?*

"Düşünmekten vazgeçmeliyiz," dedi Lull. "O noktayı çoktan aştık. Artık yalnızca varlığımızı sürdürüyoruz. Şuradaki hayvanlara bir bak. Sen ve ben onlarla aynıyız. Güneşin altında uğraşıp didiniyor, dur durak bilmeden kesileceğimiz yere doğru güdülüyoruz."

Duiker başını iki yana salladı. "Biz şuursuzluğun saadetini tadamamakla lanetlenmişiz, Yüzbaşı. Korkarım selameti baktığın yerde bulamayacaksın."

"Selamete ilgi duymuyorum," diye homurdandı Lull. "Tek isteğim yaşayıp gitmenin bir yolu."

Yüzbaşının bölüğüne ulaştılar. Yedinci'nin piyadelerinin ortasında sayıları belki elliyi bulan gelişigüzel silahlanıp zırhlanmış bir erkek ve kadın yumağı vardı. Yüzler beklentiyle Lull'a ve Duiker'e doğru çevrildi.

"Yüzbaşılık zamanı," diye bıyık altından mırıldandı Lull. Ses tonu öylesine şevksizdi ki tarihçinin yüreği sızladı.

Bekleyen bir çavuş esas duruş emri bağırdı ve karman çorman kalabalık düzensiz ama azimli bir çabayla o emri uyguladı. Lull onları biraz daha süzdü, sonra atından inip yanlarına yaklaştı.

"Altı ay önce soyluların önünde diz çöküyordunuz," diye onlara hitap etti. "Bakışlarınızı kaçırıyordunuz, dilinizde tozlu zeminlerin tadını taşıyordunuz. Sırtlarınızı kamçılara açık bırakıyor, yüksek duvarlardan ve derme çatma kulübelerden ibaret bir dünyada yaşıyordunuz. Orada uyuyor, seviyor ve sizden daha iyi bir geleceğe kavuşamayacak çocuklar doğuruyordunuz. Altı ay önce topunuza birden teneke bir jakata bile heba etmezdim." Lull duraksayıp çavuşuna kafa salladı.

Yedinci'nin askerleri öne çıktılar. Her biri katlı üniformalar taşıyordu. O üniformalar solmuş, lekelenmiş ve silahlarla delinen yerleri tekrar dikilmişti. Her bir bohçanın üstüne demir bir amblem bırakılmıştı. Duiker birini daha yakından incelemek için eyerinde öne eğildi. Yaklaşık on santim çapındaki madalyon, zincir bir halkanın taklit bir Wickan tasmasına tutturulmasıyla yapılmıştı. Merkezindeki çoban köpeği kafası hırlamıyor, sadece sarkık gözlerle dışa bakıyordu.

Tarihçinin için öyle bir burkuldu ki kendini zor tuttu.

"Dün gece," dedi Yüzbaşı Lull, "Soylular Konseyi'nin bir temsilcisi Coltaine'e geldi. Yanında bir sandık dolusu altın ve gümüş jakata vardı. Görünen o ki soylular kendi yemeklerini pişirmekten, kendi sökük lerini dikmekten ve... kendi kıçlarını silmekten bıkmışlar."

Böyle bir yorum başka bir zamanda sert bakışlara ve kısık

homurdanmalara hedef olurdu – bir ömür boyunca tükürülmüş suratlara atılan bir tükürük daha. Fakat eski uşaklar tam tersine güldüler. *Onlar çocukken yaptıkları huysuzluklardı. Artık çocuk değiller.*

Lull gülüşmelerin kesilmesini bekledi. "Yumruk ağzını bile açmadı. Yumruk onlara sırtını döndü. Yumruk değer biçmeyi bilir..." Duraksayarak kaşlarını yavaşça çattı. "Bir canın parayla satın alınamayacağı bir zaman gelip çatar. O çizgi geçildikten sonra geri dönüş yoktur. Sizler artık askersiniz. Yedinci'nin askerleri. Her biriniz piyade bölüğümün muvazzaf mangalarına katılıp asker arkadaşlarınızla omuz omuza duracaksınız – daha önce ne olduğunuz hiçbirinin zerre kadar umurunda değil." Çavuşa doğru döndü. "Bu askerleri görevlendir, Çavuş."

Duiker töreni ses çıkarmadan seyretti. Bir erkeğin veya kadının adı bağırılarak üniformalar teker teker teslim edildi ve mangalar öne çıkıp yeni mensuplarını aralarına aldılar. Abartılı, zoraki hiçbir şey yapılmadı. Eylemin üstünkörü profesyonelliğinin kendince bir ağırlığı vardı ve sahne derin bir sessizlik içerisinde cereyan etti. Tarihçi kırklı yaşlarda erler görse de hiçbiri kifayetsiz değildi. Onlarca yıllık ağır işin ve iki muharebenin ayıklamasının ardından geriye sadece hayata sıkı sıkıya tutunan inatçı insanlar kalmıştı.

Ayakta duracaklar. Hem de dimdik.

Yüzbaşı yanında belirdi. "Uşaklar olarak," diye alçak sesle konuştu Lull, "sağ kalabilirler, diğer soylu ailelere satılabilirlerdi. Şimdi ellerinde kılıçlarla can verecekler. Şu sessizliği duyabiliyor musun, Duiker? Ne anlama geldiğini biliyor musun? Bence biliyorsun – hem de çok iyi."

Ne yaparsak yapalım sonunda gülümseyen Hood olur.

"Bunları yaz, ihtiyar."

Duiker, yüzbaşıya göz attığında bitik bir adam gördü.

Gelor Sırtı'nda Onbaşı List bir ok salvosundan kaçınmak için toprak tapmanın yanındaki hendeğe atlamıştı. Sağ ayağı toprağa dik saplanmış bir cirit başına denk gelmişti. Demir uç önce çizmesinin tabanına, ardından ayak başparmağı ile yanındakinin arasındaki ete batmıştı.

Tamamıyla talihsizlikten kaynaklanan yara küçüktü ama delinmeler tüm savaş yaralarının en korkulanıydı. Çenedekiler de dahil insanın eklemlerini kaskatı kesen bir sıtmaya sebep olurlar, ağzı açılamaz hâle getirerek boğazı her türlü besine kapatırlar ve böylece acı dolu bir ölüm getirirlerdi.

Wickan at ebeleri o tür yaralanmaların tedavisinde tecrübeliydiler. Fakat güçleri ve şifalı ot stokları çoktan tükendiği için geriye tek bir tedavi yöntemi kalmıştı: Yaranın yakılması – hem de adamakıllı. Gelor Sırtı muharebesinden sonraki saatlerde yanık kıl ve hem tüyler ürpertici hem de iç gıcıklayıcı pişmiş et kokusu geçmek bilmemişti.

Duiker onbaşıyı süzgün, boncuk boncuk terli yüzünde azimli bir ifadeyle topallayarak turlarken buldu. List başını yaklaşan tarihçiye çevirdi. "At da binebiliyorum, komutanım ama her seferinde sadece bir saatliğine. Ondan sonra ayağım uyuşuyor. Dikkat etmezsem enfeksiyonun geri gelebileceğini söylediler."

Tarihçi dört gün önce List'i taşıyan sedyeyle yan yana yürüyerek öleceğinden emin olduğu bir delikanlıya bakmıştı. İşi başından aşkın bir Wickan at ebesi konvoyun ilerleyişi sırasında onbaşıyı kontrol etmişti. Parmaklarıyla List'in sakalı daha yeni çıkmış çenesinin altındaki şiş salgı bezlerini yoklarken kadının kırışık yüzüne yerleşen karamsar ifade Duiker'in gözünden kaçmamıştı. Ebe muayenesinin ardından başını kaldırıp tarihçiye bakmıştı.

O anda Duiker ebeyi, ebe de onu tanımıştı. *Bu bir keresinde bana yiyecek veren kadın.*

"Durumu iyi değil," demişti tarihçi.

Kadın tereddüt etmiş, ardından elini güderi harmaniyesinin kıvrımları arasına sokup Duiker'e küflü bir ekmek topağı gibi görünen parmak eklemi iriliğinde biçimsiz bir cisim çıkarmıştı. "Hiç şüphesiz cinlerin bir şakası," demişti Malazanca. Sonra eğilmiş ve List'in sarılmayıp sıcak, kuru havaya açık bırakılmış yaralı ayağını kavramıştı. Topağı delinme yarasına bastırarak deri bir kayışla oraya bağlamıştı.

Hood'a kaş çattıracak bir şaka.

"Öyleyse yakında tekrar saflara katılmaya hazır olursun," dedi Duiker şimdi.

List kafa sallayarak yaklaştı. "Size söylemem gereken bir şey var, komutanım," dedi usulca. "Sıtmam bana ileride bizi neyin beklediğine dair tasavvurlar gösterdi."

"Bazen olur öyle."

"Karanlıktan bir tanrının eli uzanıp ruhumu tuttu ve onu günlerce, haftalarca ileriye taşıdı. Tarihçi—" List duraksayıp alnındaki teri sildi. "Vathar'ın güneyindeki memleket... eski hakikatlere sahip bir yere gidiyoruz."

Duiker'in gözleri kısıldı. "Eski hakikatler mi? Bu ne anlama geliyor, List?"

"Orada feci bir şey olmuş, komutanım. Uzun zaman önce. Toprak... cansız."

Bu ancak Sormo'nun ve komuta kademesinin bilebileceği bir şey. "Bahsettiğin o tanrının elini gördün mü, Onbaşı?"

"Hayır ama hissettim. Parmaklar uzundu – fazla uzun. Olması gerekenden daha çok eklem vardı. El bazen geri gelip bir hayaletinki gibi beni kavrıyor ve parmakları arasında titremeye başlıyorum."

"Sekala Geçişi'ndeki o kadim katliamı hatırlıyor musun? Gördüğün tasavvurlar onların bir yankısı mıydı, Onbaşı?"

List kaşlarını çattı, ardından başını iki yana salladı. "Hayır, şimdi bizi bekleyen şey çok daha eski, Tarihçi."

Konvoy, İmparatorluk Yolu'ndan çıkıp ticaret patikasına geçmeye hazırlanırken bağrışlar yükseldi.

Duiker güneydeki taşlarla bezeli düzlüğe göz gezdirdi. "Sedyenin yanında yürüyeceğim, Onbaşı," dedi. "Tasavvurlarını bana ayrıntılarıyla anlatırsın."

"Sıtmanın getirdiği sanrılardan ibaret olabilirler, Tarihçi."

"Ama sen öyle düşünmüyorsun... ve ben de." Duiker bakışlarını düzlükten ayırmadı. *Çok eklemli bir el. Bir tanrının eli değil, Onbaşı. Ama o kadar güçlü birine ait ki öyle sanmakta haksız değilsin. Her ne sebepten olursa olsun, bir Ata tasavvuruna tanıklık etmen için seçildin. Karanlıktan çıkan o soğuk el bir Jaghut'un.*

Felisin kadim şehir kapısından düşmüş bir taş bloğun üstünde kollarını gövdesine dolamış oturuyor, gözlerini yere dikerek yavaş bir tempoyla ileri geri sallanıyordu. Suyla dolu bir kaptan fazlası değilmişçesine yaptığı bu hareket zihnine huzur veriyordu.

Heboric ile dev savaşçı tartışıyorlardı. Onun hakkında, kehanetler ve kötü talih hakkında, yobazların çaresizliği hakkında. İki adam arasında tanışır tanışmaz doğmuşa ve her geçen saniye daha da derinleşire benzeyen karşılıklı bir horgörü kaynıyordu.

Diğer savaşçı –Leoman– yakında bir yerde çömelerek onun suskunluğuyla yarışıyordu. Önünde açık duran Dryjhna Kutsal Kitabı'nı genç kızın namına koruyor, onun eninde sonunda Sha'ik'in yeniden doğmuş hâli olduğunu kabul etmesini bekliyordu.

Yeniden doğmuş. Yenilenmiş. Kıyamet'in Kalbi. Tanrıça nefesini tutarken el değmeden teslim edilmiş. Tanrıça hâlâ bekliyor. Leoman'ın beklediği gibi bekliyor. Felisin, dünyanın menteşesi.

Genç kızın yüzü bir tebessümle yarıldı.

Sallanırken kısık haykırışlar, ani ve ruh sarsıcı ölümlerden kalmış kadim yankılar duyar gibi oluyordu – artık sanki çok uzaklardan geliyorlardı. Kıpır kıpır bir fare yığınının yuttuğu Kulp. Kemirilmiş kemikler ve kırmızıya bulanmış bir tutam ak saç. Baudin'in kendi yaktığı bir ateşte yanması – *ah, ironinin bu kadarı. Kendi kuralları doğrultusunda yaşadı ve aynı tanrı tanımazlıkla öldü. Bir başkası için canını feda ederken bile. Yine de sorsan andını kendi rızasıyla içtiğini söyler.*

Bunlar durgunluk getiren şeyler.

Ölümler sonu gelmez, tozlu patika boyunca çekip gideli çok oluyordu; artık taleplerinin duyulamayacağı veya hissedilemeyeceği kadar uzaktılar. *Gam akla tecavüz eder ve ben tecavüzü iyi bilirim. Bu bir rıza meselesi. O nedenle hiçbir şey hissetmeyeceğim. Tecavüz yoksa gam da yok.*

Yanında taşlar gıcırdadı. Heboric. Yaşlı adamın varlığına aşina olduğu için başını kaldırmasına gerek yoktu. Bir zamanların Fener rahibi bıyık altından homurdanıyordu. Sonra kızın sessizliğine uzanmak için metanetini toplarcasına sustu. *Tecavüz.* Az sonra ağzını açtı. "Artık işe koyulmak istiyorlar, evlat. İkisi de gideli çok oluyor. Sha'ik'in kampının bulunduğu vaha uzun bir yürüyüş gerektiriyormuş. Yol üzerinde su bulunabilirmiş ama yiyecek bakımından pek bir şey yokmuş. Toblakai avlanacakmış ama hayvanlar çok azalmış – sanırsam Tektutanlar ve D'iverler yüzünden. Her halükârda Kitap'ı açsan da açmasan da artık harekete geçmemiz lazım."

Kız hiçbir şey demeden sallanmayı sürdürdü.

Heboric genzini temizledi. "Onların çılgınca, ipe sapa gelmez fikirlerine çok kızmama ve sözlerini dinlememeni sana canı gönülden tavsiye etmeme rağmen... o ikisine ve vahaya ihtiyacımız var. Raraku'yu biliyorlar – hem de diğer herkesten daha iyi. Sağ kalmak için bir şans yakalamak istiyorsak..."

Sağ kalmak.

"Doğru," diye az sonra devam etti Heboric, "körlüğümün yükünü hafifleten bazı... duyular edindim. Ayrıca ellerim yeniden doğdu. Mamafih, Felisin, seni tek başıma koruyamam. Hem zaten o ikisi yanlarından ayrılmamıza izin verecekler diye bir kural yok, bilmem anlatabildim mi."

Sağ kalmak.

"Uyansana, evlat! Vermen gereken kararlar var."

"Sha'ik kılıcını İmparatorluk'a çekti," dedi genç kız, gözlerini tozlu topraktan ayırmadan.

"Aptalca bir jest—"

"Sha'ik fırsatını bulsaydı İmparatoriçe'nin karşısına dikilir, İmparatorluk ordularını kan dolu bir cehenneme gönderirdi."

"Tarih benzer isyanlara sahne olmuştur, evlat ve onların öyküsü sonsuz bir yankıdır. Şanlı idealler Hood'un yüzünü güldüren birer yanılsamadan fazlası değildir. Fazilet—"

"Fazilet kimin umurunda, ihtiyar? İmparatoriçe, Sha'ik'in meydan okumasına karşılık vermek zorunda."

"Evet."

"Ve bunun için Quon Tali'den bir ordu gönderecek."

"Büyük ihtimalle çoktan yola çıkmıştır."

"Peki," diye sözlerini sürdürdü Felisin, soğuk bir nefesin tenine değdiğini hissederek, "o orduya kim komuta ediyor?"

Heboric'in irkilerek ani bir nefes aldığını işitti.

"Evlat—"

Felisin arı kovarcasına bir elini sallayıp ayağa kalktı. Döndüğünde Leoman'ı kendisine bakarken buldu. Bir anda savaşçının güneşte kavrulmuş yüzünü Raraku'nunkine benzetti. *Beneth'inkinden daha sert ve ondaki gösterişlerden tamamıyla yoksun. Baudin'inkinden daha keskin bakışlı. Ah, o soğuk ve kara gözlerde zekâ var.* "Sha'ik'in kampına gidiyoruz," dedi.

Leoman yerdeki Kitap'a göz attı, sonra tekrar kıza baktı.

Felisin bir kaşını kaldırdı. "Yoksa bir fırtınada yürümeyi mi yeğlersin? Bırak tanrıça tekrar öfkelenmeden önce biraz daha beklesin, Leoman."

Savaşçının kendisini tekrardan tarttığını gördü. Gözlerinde yeni beliren kararsızlık hoşuna gitti.

"Felisin," diye tısladı Heboric, "ne yaptığına dair bir fikrin var mı?"

"Senden daha çok, ihtiyar. Artık dilini tut."

"Belki yollarımızı şimdiden ayırmalıyız."

Felisin hızla eski rahibe doru döndü. "Hayır. Sanırım sana ihtiyaç duyacağım, Heboric."

Yaşlı adam ona buruk bir tebessüm etti. "Vicdanın olarak mı, evlat? Ben kötü bir seçimim."

Evet, kötü bir seçimsin. İyi ki de öylesin.

Eskiden bir yol olduğuna dair izler taşıyan kadim patika, uzak bir mesaya doğru çarpık bir omurga gibi kıvrılan bir sırt boyunca uzanıyordu. Rüzgârın kumlu toprağı süpürdüğü yerlerde kemiği andıran parke taşları görünüyordu. Patikaya saçılmış kırmızı sırlı çömlek kırıkları ayak altında çıtırdıyordu.

Beş yüz adım ileride keşif yapan Toblakai aşıboyası pusta görünmezken Leoman nadiren konuşarak Felisin ve Heboric'i ölçülü bir tempoda yürütüyordu. Korkutucu derecede cılız adam o kadar sessizce yürüyordu ki Felisin onun bir heyula olabileceğinden kuşkulanmaya başlıyordu. Peşinden gelen Heboric de körlüğüne rağmen tökezlemiyordu.

Felisin arkasına göz attığında eski rahibi gülümserken buldu. "Hoşuna giden bir şey mi var?"

"Bu yol kalabalık, evlat."

"Gömülü şehirdeki gibi hayaletlerle mi?"

Heboric başını sağa sola salladı. "O kadar eski değil. Bunlar İlk İmparatorluk'u izleyen bir çağın anıları."

Leoman bunu duyunca durup ondan tarafa döndü.

Heboric'in ağzı bir sırıtışla genişledi. "Evet, Raraku bana sırlarını gösteriyor."

"Neden?"

Eski rahip omuz silkti.

Felisin çöl savaşçısını süzdü. "Bu seni tedirgin ediyor mu, Leoman?" *Çünkü etmeli.*

Leoman kara ve tartıcı gözleriyle ona şöyle bir baktı. "Bu adam senin neyin oluyor?"

Bilmiyorum. "Yoldaşım. Tarihçim. Raraku'yu yuvam belleyeceğime göre benim için çok değerli."

"Kutsal Çöl'ün sırlarına sahip olmak ona düşmez. Onları ecnebi bir akıncının yapacağı gibi yağmalıyor. Raraku'nun hakikatlerini arzuluyorsan kendi içine bak."

Felisin bu söz karşısında gülecek gibi oldu ama kahkahasındaki burukluğun kendisini bile korkutacağını biliyordu.

İlerlemeyi sürdürdüler. Sabah havası ısınıyor, gökyüzü altın sarısı bir ateşe dönüyordu. Sırt daraldıkça kadim yolun her iki yanında ve en az üç metre aşağıda bulunan temel taşları meydana çıkıyordu. Ötedeki yamaç bir on beş yirmi metre daha aşağıya iniyordu. Toblakai onları yol yatağının çökerek toprakta geniş, karanlık çukurlar açmış olduğu bir yerde bekliyordu. O çukurların birinden hafif bir su şırıltısı geliyordu.

"Yolun altında bir su kemeri var," dedi Heboric. "Bir zamanlar oluk oluk akardı."

Felisin, Toblakai'nin kaş çattığını gördü.

Leoman su tulumlarını toplayıp çukura indi.

Heboric dinlenmek için oturdu. Az sonra başını yan yatırdı. "Bizi beklemen gerektiği için üzgünüm, adı-gizli-Toblakai ama sanırım zaten kafanı o mağara ağzına sığdıramazdın."

Dev vahşi alaycı bir ifadeyle törpülenmiş dişlerini gösterdi. "Öldürdüğüm kimselerden yadigârlar alıp kemerime bağlarım. Bir gün senden de alacağım."

"Kulaklarını kastediyor, Heboric," dedi Felisin.

"Ah, biliyorum, evlat," dedi eski rahip. "Bu piç kurusunun gölgesinde eziyet çeken ruhlar kıvranıyor – öldürdüğü her adamın, kadının ve çocuğun ruhu. Söyle bana, Toblakai, o çocuklar hayatlarını bağışlaman için yalvardılar mı? Ağlayıp annelerine seslendiler mi?"

"Yetişkin adamlardan daha fazla değil," dedi dev ama renginin solması Felisin'in dikkatinden kaçmadı. Öte yandan kız

Toblakai'yi rahatsız edenin çocuk öldürmek olmadığını sezinledi. Hayır, Heboric'in söylediği başka bir şeydi.

Eziyet çeken ruhlar. Öldürdüklerinin hayaletlerinden kurtulamıyor. İçimden sana acımak gelmezse kusuruma bakma, Toblakai.

"Burası Toblakai'nin memleketi değil," dedi Heboric. "Seni buraya İsyan'ın katliam çağrısı mı getirdi? Hangi cehennemden geldin, piç kurusu?"

"Sana söyleyeceğimi söyledim. Bir dahaki sefere sana hitap ettiğimde seni öldürüyor olacağım."

Leoman çukurdan çıktı. Örülü saçlarına örümcek ağları takılmıştı ve sırtında şişkin su tulumları vardı. "Ben söyleyinceye kadar kimseyi öldürmeyeceksin," diye Toblakai'ye hırıldadı, sonra da Heboric'e bir bakış attı. "Ve henüz öyle bir şey söylemedim."

Devin yüzünde sarsılmaz bir katiyetle karışık muazzam bir sabrı işaret eden bir ifade vardı. Dimdik doğrulup Leoman'dan bir su tulumu aldı ve önden gitti.

Heboric görmeyen gözlerle onun arkasından baktı. "O silahın tahtasından acı damlıyor. Geceleri iyi uyuduğunu hiç sanmam."

"Neredeyse hiç uyumaz," diye mırıldandı Leoman. "Onu kızdırmayı bırakacaksın."

Eski rahip surat ekşitti. "Sen yoldaşının topuklarına bağlı çocuk hayaletlerini görmüyorsun, Leoman. Yine de çenemi kapalı tutmak için çaba harcayacağım."

"Kabilesi çok az ayrım yapardı," dedi Leoman. "Bir yandan hısımları vardı ve hısımları olmayanlar düşmanlarıydı. Bu kadar laflamak yeter."

Yüz adım ileride yol aniden genişleyerek mesanın düzlüğüne açıldı. Her iki yanda kızarıncaya kadar ateşte pişirilmiş iki metre yüksekliğe ve bir metre genişliğe sahip sıra sıra dikdörtgen tümsekler yükseliyordu. Havada asılı tozun kısalttığı ufuklara rağmen Felisin düzinelerce derinlikteki sıraların platoyu –ve de önlerinde uzanan harabeye dönmüş şehri– tamamen çevrelediğini görebiliyordu.

Artık tamamen açığa çıkmış parke taşları dümdüz uzanan geniş bir şoseyi gözler önüne seriyordu. Şosenin sonunda eskiden görkemli bir şehir kapısıyken asırların rüzgârlarıyla aşınarak diz hizasına kadar kısalmış bir taş yığını mevcuttu. Ötedeki şehir de kapıyla aynı durumdaydı.

"Yavaş bir ölüm," diye fısıldadı Heboric.

Toblakai daha şimdiden uzak şehir kapısına doğru yürüyordu.

"Şehrin karşısına geçip limana inmemiz gerekiyor," dedi Leoman. "Orada gizli bir kamp bulacağız. Ve de bir zula... tabii yağmalanmadıysa."

Şehrin anacaddesi kırık çömleklerden oluşan tozlu bir mozaikti: kırmızı sırlı gövde kırıkları ile de gri, siyah ve kahverengi ağızlar. "Gelecek sefer bir çanak çömleği dikkatsizce kırdığımda bunu düşüneceğim," dedi Felisin.

Heboric homurdandı. "Böyle kalıntılar vasıtasıyla ortadan kalkmış kültürleri haritalandırabildiklerini öne süren âlimler tanıyorum."

"Al sana bir ömür dolusu heyecan," diye dalga geçti Felisin.

"Keşke onlardan biriyle yer değiştirebilseydim!"

"Ciddi olamazsın, Heboric."

"Nedenmiş? Fener'in dişleri aşkına, evlat, ben maceraperest biri değilim."

"Belki eskiden değildin ama daha sonra değiştin. Bu çömlekler gibi kırılıp tuzla buz oldun."

"Gözlemin için teşekkürler, Felisin."

"Evvela kırılmadan tekrar yaratılamazsın."

"Bakıyorum da ilerlemiş yaşında tam bir filozof olup çıkıyorsun."

Hem de sandığından daha fazla. "Bana hiçbir hakikat öğrenmediğini söyleyebilir misin, Heboric?"

Yaşlı adam alaycı bir homurtu çıkardı. "Evet, bir tane öğrendim. Hakikat diye bir şey yok. Yıllar sonra Hood'un gölgesi senden tarafa uzadığında bunu sen de anlayacaksın."

"Hakikatler elbette var," dedi Leoman önlerinden, arkasına dönmeyip yoluna devam ederek. "Raraku. Dryjhna. Hortum ve Kıyamet. Elde tutulan silah, kanın akışı."

"Sen bizim çıktığımız yolculuğa çıkmadın, Leoman," diye hırıldadı Heboric.

"Kızın da dediği gibi yolculuğunuz bir yeniden doğumdu ve o yüzden acılar içeriyordu. Sadece budalalar aksini bekler."

Yaşlı adam bu sözlere cevap vermedi.

Şehrin kabir sessizliğinde yürüdüler. İç duvarların temel taşları ve alçak sırtları her iki yandaki binaların yerleşim düzenlerini ortaya koyuyordu. Caddelerin ve ara sokakların düzeninde titiz bir geometrik plan görülebiliyordu: Düz tarafını limanın oluşturduğu eşmerkezli bir yarım daireler halkası. İleride büyük, bir sarayı andıran bir yapının harabesi görülebiliyordu; merkezdeki devasa taşlar yüzyılların erozyonuna karşı koymakta daha başarılı olmuştu.

Felisin başını çevirip Heboric'e göz attı. "Hayaletler halen başına musallat oluyorlar mı?"

"Kimse kimseye musallat olmuyor, evlat. Burada korkunç bir hunharlık gerçekleşmemiş. Yalnızca keder var ve o bile bir dip akıntısından fazla değil. Şehirler ölür. Şehirler her canlının yaşam döngüsünü taklit eder: doğum, zinde bir gençlik, yetişkinlik, ihtiyarlık ve nihayet... toz ile çömlek kırıkları. Buranın son asrında deniz çoktan çekilmeye başlamışken yeni ve ecnebi bir nüfuz gelmiş. Kısa bir yükseliş dönemi yaşanmış – kanıtlarını ilerideki limanda göreceğiz. Ama değişim kısa sürmüş." Heboric bir düzine adım kadar sessiz kaldı. "Biliyor musun, Felisin, Ermişlerin yaşamlarını biraz anlamaya başlıyorum. Yüzlerce, ardından binlerce yıl yaşamak. Tüm bu tomurcuklanmanın beyhude güzelliğine tanıklık etmek. Ah, kalplerinin nasır bağlamasında şaşılacak bir şey var mı?"

"Yolculuğumuz seni tanrına daha da yaklaştırdı, Heboric."

Bu yorum eski rahibin içine oturarak onu susturdu.

Şehrin limanına vardıklarında Felisin yaşlı adamın az evvel ne kastettiğini anladı. Bir zamanlar körfez olan yere alüvyon yığılmış, lakin uzayıp giderek pusun içinde gözden kaybolan dört muazzam kanal inşa edilmişti. Kanalların her biri üç şehir sokağı genişliğinde olup hemen hemen bir o kadar da derindi.

"Son gemiler denize bu kanallardan açılmış," dedi Heboric yanı başında. "En ağır taşıyıcılar karşı ağızlarda dibe sürtermiş ve ancak medcezrin en yüksek olduğu zamanlarda yol alabilirmiş. Birkaç bin şehir sakini geride kalmış ama sonunda su kemerleri de kurumuş. Bu Raraku'nun tek öyküsü değil ama diğerleri maalesef çok daha şiddetli, çok daha kanlı. Yine de merak ediyorum, hangisi daha trajik?"

"Düşüncelerini geçmişle heba ediyor—" diye başladı Leoman ama Toblakai'den gelen bir bağrışla sözü kesildi. Dev, bir kanalın başında bekliyordu. Susan çöl savaşçısı yoldaşının yanına koştu.

Felisin onun peşinden gitmeye davranırken Heboric onu kolundan tuttu. Görünmez elin teması serin ve karıncalandırıcıydı. Eski rahip Leoman'ın işitme menzilinden çıkmasını bekledi. "Korkularım var, ev—"

"Şaşırmadım," diye lafını kesti Felisin. "Toblakai seni öldürmeye niyetli."

"O ahmağı değil, Leoman'ı kastediyorum."

"Leoman, Sha'ik'in korumasıydı. Sha'ik'in yerine geçeceksem korumasının sadakatinden kuşku duymaya ihtiyacım yok, Heboric. Benim tek endişem onun ve Toblakai'nin geçen sefer Sha'ik'i doğru dürüst koruyamamış olmaları."

"Leoman bir yobaz değil," dedi eski rahip. "Evet, seni aksine inandıracak laflar edebilir ama onda bir ikircikliklik var. Sha'ik'in seninle yeniden doğduğunu düşündüğüne bir an bile olsun inanmıyorum. İşin aslı şu ki ayaklanmanın bir sembole ihtiyacı var. Hem de genç ve güçlü bir sembole; Sha'ik'in muhtemelen olduğu gibi yaşını başını almış bir kadına değil. Hood aşkına, onun borusu bu çölde yirmi beş yıl evvel ötüyordu. Bu iki korumanın onu savunmaya pek uğraşmadıkları ihtimalini aklından çıkarmamalısın."

Felisin adama baktı. Heboric'in dövmeleri yıpranmış, kurbağayı andıran yüzünde neredeyse yekpare bir girdap deseni oluşturuyordu. Kızarık gözleri kurumuş çapakla çevriliydi ve donuk gözbebekleri ince, gri bir tabakayla kaplıydı. "Öyleyse bu sefer işlerini yapmak için daha iyi bir sebepleri olduğunu farz edebilirim."

"Ancak istedikleri oyunu oynarsan. Daha doğrusu Leoman'ın istediği oyunu. Kampta seni orduya o tanıtacak – öyle yapmak için bir sebebi olursa kuşku duyduğunu ima edebilir ve oracıkta öldürülürsün."

"Leoman'dan korkmuyorum," dedi Felisin. "Onun gibi adamları anlıyorum, Heboric."

Yaşlı adamın dudakları kapanarak ince bir çizgi hâlini aldı.

Felisin kolunu o anormal tutuştan çekip kurtardı ve yürümeye başladı.

"Beneth şu Leoman'a kıyasla bir çocuk bile değildi," diye arkasından tısladı eski rahip. "O bir haydut, bir zorba, bir avuç mazlumun başına belaydı. Mevkii ne kadar acınası olursa olsun, her insan büyük hırslara kapılabilir, Felisin. Sen Beneth'in hatırasına tutunmaktan daha beterini yapıyorsun – birer yanılgıdan ibaret olmalarına rağmen onun takındığı tavra tutunuyorsun."

Kız hızla arkasına döndü. "Hiçbir şey bildiğin yok!" diye tısladı, öfkeden titreyerek. "Bir erkeğin neler yapabileceğinden korktuğumu mu sanıyorsun? Herhangi bir erkeğin? Beni tanıdığını mı zannediyorsun? Aklımdan geçenleri, neler hissettiğimi bildiğini? Sen haddini bilmez piçin tekisin, Heboric."

Adamın kahkahası şok edici bir tokat gibi inerek Felisin'i susturdu. "Sevgili yavrum," dedi Heboric, "beni yanında tutmak istiyorsun? Ne olarak? Bir süs eşyası mı? Korkutucu bir acibe mi? Körlüğümü dengelemek için dilimi de yakar mısın? Herhalde beni hadsizlikle suçladığında bile seni eğlendirmek için buradayım. Ah, ne kadar da hoş bir—"

"Sus artık, Heboric," dedi Felisin usulca, ansızın usanarak. "Günün birinde birbirimizi anlarsak bunu konuşmadan yapacağız. Sen ve ben böyle dillere sahipken kılıca kim ihtiyaç duyar? Gel onları kınlarına sokalım ve konuyu burada kapatalım."

Heboric başını devirdi. "Öyleyse son bir soru. Kalmamı niye istiyorsun, Felisin?"

Onun böyle bir doğruyu nasıl karşılayacağını merak eden genç kız cevap vermeden önce duraksadı. *Eh, bu da bir şeydir. Kısa bir süre önce umurumda bile olmazdı.* "Çünkü kalırsan yaşarsın, Heboric. Bunu... Baudin için teklif ediyorum."

Eski rahip başını doğrultmadan önkoluyla tozlu alnını sildi. "Her şeye rağmen," dedi, "belki bir gün birbirimizi gerçekten anlarız."

Kanal ağzı yüzü aşkın geniş taş basamaktan belli oluyordu. Merdivenin dibinde, eskiden deniz yatağının olduğu yerde inşa edilmiş daha yeni bir taş duvar branda bir barınak için bağlantı noktaları sağlıyordu. Yakındaki kül lekeli bir ateş çukurunu taşlardan bir halka çevreliyordu. Bir zamanlar zulanın üstünü kapatan eski parkeler sökülüp atılmış, geriye içi boş bir kurgan kalmıştı.

Toblakai'nin haykırışının sebebi, kampın orasına burasına saçılıp sinek yığınlarına dönen yedi tane kısmen yenmiş cesetti. Yerdeki ince, beyaz kumlara fışkırmış kanlar sadece birkaç saatlik olup dokunulduğunda halen parmaklara yapışmaktaydı. Puslu havaya boşalmış bağırsakların pis kokusu hâkimdi.

Leoman basamaklarda çömelip şehre kadarki kanlı çıkışın hayvani ayak izlerini inceledi. Uzunca bir sürenin ardından Toblakai'ye göz attı. "Bu seferkinin peşine düşeceksen yalnız başınasın," dedi.

Dev, dişlerini gösterdi. "Zaten başka birinin ayağıma dolaşmasını istemem," cevabını verdi ve su tulumu ile döşeği çözerek yere düşmelerine müsaade etti. Kınından çektiği tahta kılıcını bir dal parçasından fazlası değilmiş gibi tutuyordu.

Heboric taş duvara yaslandığı yerden hıhladı. "O Tektutan'ı avlamayı mı planlıyorsun? Kabilende beklenen ortalama yaşam süresinin sonuna yaklaşıyor olmalısın – tabii hısımların da senin kadar aptallarsa. Eh, şahsen ben yasını tutacak değilim."

Toblakai yeminini bozmayarak Heboric'e hitap etmese de sırıtışı genişledi. Leoman'a doğru döndü. "Ben böyle işgalcilere karşı Raraku'nun intikamıyım."

"Eğer öyleysen soydaşlarımın öcünü al," karşılığını verdi çöl savaşçısı.

Yerinden fırlayan Toblakai basamakları üçer üçer çıktı ve tepeye varıp da ayak izlerini incelemek için duraklayıncaya dek hiç yavaşlamadı. Az sonra aşağıdakilerin görüş hattından çıktı.

"Tektutan onu öldürecek," dedi Heboric.

Leoman omuz silkti. "Olabilir. Lakin Sha'ik onun geleceğini uzaklara kadar gördü..."

"Peki orada neyle karşılaştı?" diye sordu Felisin.

"Söylemedi. Fakat gördükleri onu... dehşete düşürdü."

"Kıyamet Kâhinesi *dehşete düştü*, öyle mi?" Felisin dönüp Heboric'e baktı. Kendisinin de kıt kanaat sezinlediği bir gelecek az evvel doğrulanmışçasına eski rahibin yüz ifadesi gergindi. "Bana Sha'ik'in diğer vizyonlarından bahset, Leoman," dedi genç kız.

Adam soydaşlarının ölülerini bir kenara çekmeye koyulmuştu. Kızın sorusu üzerine durup ona göz attı. "Kutsal Kitap'ı aç-

tığında onları göreceksin. Dryjhna'nın armağanlarından biri de bu olacak."

"Kampa ulaşmadan önce o ayini tamamlamamı bekliyorsun."

"Tamamlamalısın. Ayin gerçekten Sha'ik'in yeniden doğmuş hâli olduğunu ispatlayacak."

Heboric homurdandı. "Bu tam olarak ne anlama geliyor?"

"Eğer sahteyse ayin onu öldürecek."

Kadim ada çatlak bir kil düzlüğünde üstü düz bir hörgüç gibi yükseliyordu. Gri, aşınmış çotuklar palamar direklerinin ve eskiden kıyı çizgisi olan hattın hemen ötesindeki daha büyük iskelelerin yerlerini belli ediyor, etrafta gemilerin yanından denize dökülmüş alışılageldik çöplerin kalıntıları göze çarpıyordu. Bir zamanlar körfezin çamurlu dibi olan topraktaki kumbatanlar üst üste birikmiş balık pullarıyla ışıldıyordu.

Kemancı'nın yanında çömelen Mappo bir deniz duvarının harabesine doğru ilerleyen Icarium'u seyrediyordu. Crokus ayakları birbirine bağlanmış atların yakınında, Trell'in hemen arkasında dikiliyordu. Delikanlı son yemek molalarının ardından nedense sessizliğe bürünmüş, bir sabır andı içmişçesine hareketleri belirli bir ekonomi kazanmıştı. Ayrıca Darulu görünüşte farkına bile varmaksızın Icarium'un konuşma tarzını ve tavırlarını taklit etmeye başlamıştı. Mappo bunu fark ettiğinde ne rahatsızlık ne de memnuniyet duymuştu. Jhag eskiden beri karşı konulması zor bir kişiliğe sahip olagelmişti – özellikle de gösterişe ve yapmacıklığa başvurmadığı için.

Yine de Crokus, Kemancı'yı örnek alsa daha iyi eder. Bu asker de başlı başına bir harika.

"Icarium nereye gittiğini biliyormuş gibi tırmanıyor," diye gözlemde bulundu lağımcı.

Mappo gerildi. "Ben de aynı sonuca vardım," diye esefle itiraf etti.

"Siz ikiniz buraya daha önce de gelmiş miydiniz?"

"Ben gelmedim, Kemancı. Ama Icarium... Eh, o bu memleketi daha önce de gezdi."

"İyi ama eskiden ayak bastığı bir yere geri döndüğünü anlaması gerekmez mi?"

Trell başını iki yana salladı. *Anlamamalı. Daha önce hiç anlamadı. O mübarek bariyerler artık yıkılıyor mu? Düşler Kraliçesi, yalvarırım Icarium'u bilmemenin saadetine kavuştur...*

"Gel yanına gidelim," diyen Kemancı yavaşça doğruldu.

"Ben gitmemeyi—"

"Nasıl istersen," cevabını veren asker deniz duvarının ötesindeki dikenli çalılarla kaplı şehir harabesine girerek gözden kaybolmuş Jhag'ın peşine takıldı. Az sonra Crokus da Mappo'nun yanından geçti.

Trell surat ekşitti. *Tasalanmanın beni böyle yıldırmasına göz yumduğuma göre yaşlanıyor olmalıyım.* İç geçirip çömeldiği yerden kalktı ve hantal adımlarla ötekilerin arkasından gitti.

Deniz duvarının dibindeki döküntü yamacı tahta kırıklarından, sıva tabakalarından, tuğlalardan ve çömlek kırıklarından oluşan tehlikeli bir kayşattı. Kemancı yokuşun yarısında homurdanarak durakladı, elini aşağıya uzattı ve gri bir tahta çomağı çekip aldı. "Yeni bir değerlendirme yapmam gerekiyor," dedi aşağıya göz atarak. "Bütün bu tahtalar taş gibi sertleşmiş."

"Taş kesmişler," dedi Crokus. "Amcam bir keresinde süreci bana tarif etmişti. Tahta mineralleri emermiş. Ama bu on binlerce yılda olabilecek bir şeymiş."

"Eh, bir D'riss Kovanı Baş Büyücüsü aynı şeyi göz açıp kapayıncaya dek yapabilir, delikanlı."

Mappo bir çömlek parçasını çekip çıkardı. Yumurta kabuğundan pek de kalın olmayan parça gök mavisi renginde ve çok sertti. Yüzeyinde yeşil hatlı siyah bir figürün göğsü vardı. İmge dimdik ve stilize olmakla beraber hiç şüphesiz insandı. Trell çömlek kırığını elinden bıraktı.

"Bu şehir deniz kurumadan çok önce ölmüş," diyen Kemancı tırmanışına kaldığı yerden devam etti.

Crokus arkasından seslendi. "Nereden biliyorsun?"

"Çünkü sular her şeyi aşındırmış, evlat. Bu deniz duvarını dalgalar ufalamış. Asırlar boyunca. Unutma, ben bir liman şehrinde büyüdüm. Suyun neler yapabildiğini kendi gözlerimle gördüm. İmparator, İmparatorluk rıhtımlarını inşa ettirmeden önce Malazan Körfezi'nin dibini taratmıştı. Eski deniz duvarları falan ortaya çıkmıştı." Zirveye ulaştığında soluklanmak için durakla-

dı. "Herkese Malaz Şehri'nin sanıldığından çok daha eski olduğunu göstermişti."

"Ve de deniz seviyesinin o zamandan beri yükseldiğini," diye gözlemde bulundu Mappo.

"Evet."

Deniz duvarının tepesinde şehri karşılarına aldılar. Harabeler epey aşınmışsa da şehrin kasten yıkıldığı belliydi. Her binanın moloz yığınına çevrilmiş olması afetten aşağı kalır bir yanı olmayan bir kuvvet ve hiddet kullanımının işaretiydi. Kalan bütün açık alanları çalılar doldurmuş, eğri büğrü ağaçlar temel taşlarına tutunup enkaz tümseklerini aşmıştı.

Geniş pasajların yanlarına ve her bina duvarındaki nişlere dikilmiş heykeller mimarinin başlıca unsuruydu. Dört bir tarafa saçılmış mermer vücut parçaları, Mappo'nun çömlek kırıklarında gördüğü o kaskatı tarzı yansıtıyordu. Trell tasvir edilen insan figürü çeşitliliğinde bir aşinalık sezmeye başlıyordu.

Jhag Odhan'da kabilemin büyüklerince anlatılan bir efsane...

Icarium ortalarda yoktu.

"Şimdi nereye?" diye sordu Kemancı.

Kafasında yükselen titrek bir feryatla koyu cildini ter basan Mappo öne çıktı.

"Bir koku aldın, değil mi?"

Trell soruyu hayal meyal duydu.

Geriye kalanlara bakarak şehrin düzenini kestirmek zordu. Buna rağmen Mappo efsaneye, onun ritmine, kulağa sert ve uyumsuz gelen antik Trell lehçesiyle okunduğunda taşıdığı belirgin ölçüye dair anılarından doğan kendi zihinsel haritasına başvurdu. Yazılı dilden yoksun bir halk, konuşmanın kullanımını hayret verici seviyelere çıkarırdı. Kelimeler sayılara, sayılar kodlara, kodlar da formüllere dönüşürdü. Kelimelerde gizli haritalar; tempoların ölçümü; fani zihinlerin, tarihlerin, şehirlerin, kıtaların ve kovanların örüntüleri bulunurdu.

Mappo'nun yüzyıllar önce benimsediği kabile, Trell'leri sıkıntıya sokan değişimleri reddederek eski âdetlere geri dönmüştü. Büyükler Mappo ile diğerlerine kaybedilme tehlikesine düşen şeyleri, öykülerin anlatımında yatan gücü, hafızanın törenle ortaya dökülmesini göstermişlerdi.

Mappo, Icarium'un nereye gittiğini biliyordu. Jhag'ın ne bulacağını da. Kalbi göğsünde gümbür gümbür atarak adımlarını hızlandırdı, molozların üstünden aşıp bir Trell'in sert postunu bile yırtabilen dikenli çalıların içinden geçti.

İlk İmparatorluk'un her kentinde yedi anacadde. Gök cinlerinin tepeden baktıkları kutsal sayı. Yedi akrep kuyruğu, kum halkasına dönük yedi iğne. Yedi Kutsallara adakta bulunacak herkes kum halkasına baksın.

Kemancı arkasında bir yerden seslense de Trell tepki vermedi. Kıvrık caddelerden birini bulmuştu ve şehir merkezine doğru ilerliyordu.

Bir zamanlar kapalı alana tepeden bakan yedi akrep iğnesi tahtın her biri yetmiş yedi kulaç yüksekliğindeydi. Her biri de parçalanmıştı... *kılıç darbeleriyle. Neredeyse akıl ermez bir öfkeden güç alan kırılmaz bir silahla.*

Eskiden kum halkasını dolduran adaklardan ve bağışlardan geriye pek bir şey kalmamıştı. Bunun bir tek istisnası vardı ve Icarium şimdi onun önünde duruyordu. Karşısında yükselen muazzam yapıyı daha iyi görebilmek için kafasını yukarı çevirmiş olan Jhag kıpırtısız bekliyordu.

Demir çarklarında en ufak bir paslanmanın, en ufak bir aşınmanın olmadığı yapı fani gözlerin göremeyeceği bir ölçekte halen hareket ediyordu. Yapıya egemen eğik devasa diskin mermer yüzeyi kazınmış sembollerle doluydu. Güneş gökyüzünün altın sarısı pusunda zar zor seçilebilse de disk o ateşten küreye dönüktü.

Yavaş yavaş Icarium'a doğru yürüyen Mappo onun iki adım arkasında durdu.

Varlığı sezilmiş olacak ki Icarium konuştu. "Bu nasıl olabilir, dostum?"

Konuşan ses kayıp bir çocuğa aitti ve dikenli bir ok gibi Trell'in yüreğini deşti.

"Bak, bu benim," diye sözlerini sürdürdü Jhag. "Benim... *armağanım*. En azından şu kadim Omtose yazısı öyle diyor. Dahası mevsimini, inşa yılını –bilerek– işaretlemişim. Diskin nasıl dönmüş olduğuna bak. Bu senenin Omtose tekabülünü görüp ona göre hesap yapmamı sağlıyor..."

Sesi kısılıp gitti.

Kollarını kendi gövdesine dolayan Mappo konuşamıyor, hatta düşünemiyordu. İçi elem ve korkuyla dolarken o da kendini bir kâbusla karşı karşıya kalmış bir çocuk gibi hisseder oldu.

"Söyle bana, Mappo," diye uzunca bir sürenin ardından devam etti Icarium, "bu şehri yok edenler neden bunu da yok etmemişler? Doğru, yüklenen efsun onu zamanın tahribatına karşı bağışıklı kılmış... ama aynı şey yedi taht ve bu halkadaki diğer pek çok adak için de geçerli. Sonuçta her şey kırılabilir. Neden, Mappo?"

Trell dostunun arkasına dönmemesi, yüzünü ve gözlerini göstermemesi için dua etti. *Çocuğun en büyük korkuları, kâbusun yüzü – tüm sevgisi ortadan kalkmış, yerini soğuk bir maksat veya kör bir umursamazlık almış bir anne, bir baba. İlginin yalın noksanlığı... ve böylece çocuğun çığlık çığlığa uyanması...*

Arkana dönme, Icarium. Yüzünü görmeye dayanamam.

"Belki bir hata yapmışımdır," dedi Icarium yine o kısık, masum ses tonuyla. Mappo arkasındaki kumlara Kemancı ile Crokus'un geldiklerini duydu. Havadaki bir şey ikilinin konuşmasına mâni oldu, ilerleyişlerini durdurdu. "Ölçümde bir hata, bir yazım yanlışı. Omtose eski bir lisan. Hafızamda silik – belki o zamanlar, yani bunu ilk inşa ettiğimde de o kadar silikti. Aklımda kalmış gibi görünen bilgiler... doğru geliyor ama kusursuz olduğum söylenemez, değil mi? Katiyetim bir yanılsama olabilir."

Hayır, Icarium, kusursuz değilsin.

"Geçen sefer burada durduğumdan beri doksan dört bin yılın geçtiğini hesaplıyorum, Mappo. Doksan dört bin. Bunda bir hata olmalı. Hiçbir şehir harabesi o kadar dayanamaz, değil mi?"

Mappo kendini omuz silkerken buldu. *Dayanıp dayanamayacağını nasıl bilebiliriz ki?*

"Belki de efsun yüklemesi..."

Belki.

"Acaba bu şehri kim yok etti?"

Sen, Icarium. Lakin gözünün döndüğü o anda bile bir parçan kendi ellerinle inşa ettiğin şeyi tanıyıp onu sağlam bıraktı.

"Her kimlerse büyük bir güce sahipmişler," diye sözlerini sürdürdü Jhag. "T'lan Imasslar düşmanı geri püskürtme amacıyla

buraya gelmişler – bu şehrin sakinleri ile Sessiz Güruh arasında eski bir ittifak varmış. Kırık kemikleri altımızdaki kumların derinliklerinde yatıyor. Hem de binlercesinin. Böyle bir şeyi nasıl bir güç yapabilir, Mappo? Jaghutlar olamaz – bin milenyum önce güçlerinin doruğundayken bile. K'Chain Che'Mallelerin soyları daha bile önce tükendi. Buna aklım ermiyor, dostum..."

Nasırlı bir el Mappo'nun omzuna inip onu şöyle bir sıktı, sonra tekrar kalktı. Lağımcı, Trell'in yanından geçti.

"Bana cevap apaçık ortadaymış gibi geliyor, Icarium," dedi Jhag'ın yanında duran asker. "Ermiş bir güç. Bu yıkıma bir tanrının veya tanrıçanın hışmı yol açmış. Kadim imparatorlukların aşırı bir gururla fazla yükseğe uzandıklarına dair kaç öykü duydun? Yedi Kutlular daha en başta kimdiler? Her kimlerse bu şehirde ve hiç şüphesiz onun Raraku'daki kardeş şehirlerinde onlara hürmet ediliyormuş. Yedi tahtın her birine yöneltilmiş öfkeye bir bak. Açıkçası bana... şahsiymiş gibi görünüyor. Burayı bir tanrının veya tanrıçanın eli tokatlamış, Icarium – fakat o her kimse uzun zaman önce fani zihinlerden çıkmış zira en azından ben fani düzleme burada gördüğümüz gibi bir güç salabilecek herhangi bir Ermiş düşünemiyorum."

"Ah, salabilirler elbet," dedi Icarium, sesinde yeni bir şevkle. "Ama fanilerin faaliyetlerine müdahale ederken gizliliğin daha büyük bir değer taşıdığını zamanla öğrendiler – eski yöntem her bakımdan daha tehlikeliydi. Sanırım soruma cevap vermiş bulunuyorsun, Kemancı..."

Lağımcı omuz silkti.

Mappo kalbinin yavaşladığını hissetti. *Yeter ki sağlam kalmış o yegâne eseri bir daha düşünme, Icarium.* Ürperen Trell kumlara pıtır pıtır ter damlatarak derin bir nefes aldı ve Crokus'a göz attı. Delikanlı öyle yapmacık bir ilgisizlikle dikkatini başka bir tarafa vermişti ki Mappo onun ruhsal durumunu merak etmekten kendini alamadı.

"Doksan dört bin yıl – ortada bir hata olmalı," dedi Icarium. Yapıya sırtını çevirip Trell'e hafif bir tebessüm etti.

Sahne Mappo'nun gözleri önünde bulanıklaştı. Kafa salladı ve içini kaplayan yeni bir keder dalgasını bastırmak için bakışlarını kaçırdı.

"Eh," dedi Kemancı, "Apsalar'ı ve babasını takibimize devam edelim mi?"

Icarium silkindi, ardından mırıldandı. "Evet. Yakınız... görünen o ki pek çok şeye."

Sahiden de tehlikeli bir yolculuk.

Asırlar önceki veda gecesinde, eski sadakatlerinin son kalıntılarının da törenle ayıklandığı saatlerde Mappo kabilenin en yaşlı omuz-kadınının dumanlı yurduna* girip onun önünde diz çökmüştü. "Daha fazlasını bilmeliyim," diye fısıldamıştı. "Benden böyle bir talepte bulunan İsimsizler hakkında. Kendilerini adadıkları bir tanrı var mı?"

"Eskiden vardı ama artık yok," diye cevaplamıştı yaşlı kadın. Mappo'nun gözlerinin içine bakamıyor veya bakmak istemiyordu. "Dışlandılar, sürgün edildiler. Gerçekte ilk olmayan –çünkü T'lan Imasslar o unvanı çok daha önce hak etmişlerdi– İlk İmparatorluk zamanında. Onlar sol, başka bir mezhep de sağ eldi – ikisi de yol göstericiydi ve el ele tutuşmaları gerekiyordu. Onun yerine ileride Adlandırılmayanlar diye bilinecek olanlar gizemlere yaptıkları yolculuklarda—" Kadın bir eliyle kesme işareti yaptı. Mappo bu hareketi kabilenin büyükleri arasında daha önce hiç görmemişti. Bunun bir Jhag jesti olduğunu şaşırarak fark etti. "Bir başkasının gizemleri onları yoldan çıkardı. Yeni bir efendinin önünde eğildiler. Söyleneceklerin hepsi bu kadar."

"Kimdi o yeni efendi?"

Kadın ona bakmadan başını iki yana salladı.

"Taşıdıkları değneklerde kimin gücü var?"

Omuz-kadını yine yanıt vermedi.

Mappo zaman içerisinde o sorucunun cevabını bulduğu kanaatindeydi ama bu huzur veren bir bilgi değildi.

Gündüzün ışığı semadan yavaş yavaş silinirken kadim adayı geride bırakıp kil düzlükte ilerlediler. Atlar eziyet çekiyor, Icarium ile Mappo'nun çöl becerilerinin bile bulamadığı suya ihtiyaç duyuyordu. Apsalar ile babasının yollarına nasıl devam edebildiklerine dair Trell'in hiçbir fikri yoktu ama ikisi günbegün önlerinde kalmayı beceriyordu.

---

* Dikey duvarlara ve konik bir tavana sahip büyük bir çadır türü. –çn

Bu yolun ve amacının Sha'ik'le bir ilgisi yok. O tür faaliyetlerin yürütüldüğü yerlerden, Sha'ik'in öldürüldüğü noktadan, vahadan çok uzaklara sürüklendik. Kemancı hedefimizi biliyor. Sakladığı sırlar her neyse bu bilgiyi onlardan çıkardı. Aslında hepimiz tahmin etsek de dile getirmiyoruz – belki bir tek Crokus'un haberi yoktur ama delikanlıyı pekâlâ hafife alıyor olabilirim. O da kendi çabasıyla epey büyüdü... Mappo, lağımcıya göz attı. *Başından beri aradığın yere gidiyoruz, asker.*

Günbatımı araziyi karartsa da ayak izlerinin tüyler ürpertici bir kavuşumunu göstermeye yetecek kadar ışık kaldı. Kafa yorulamayacak kadar korkutucu sayıdaki Tektutanlar ve D'iverler genç kadın ile babasının çifte izlerini takip ediyorlardı.

Atlarını yürütürlerken Crokus bir düzine adım geride kaldı. Mappo buna pek aldırış etmedi; ta ki kısa bir süre sonra Darulu'dan gelen bir bağrışla apar topar arkasına dönünceye dek. Crokus tozlu alacakaranlıkta yere yıktığı bir adamla boğuşuyordu. Çatlak kil zeminde gölgeler uçuştu. Delikanlı bileklerinden tuttuğu adamı yere mıhlamayı başardı.

"Sinsice etrafta gezindiğini biliyordum, seni gidi sansar!" diye hırıldadı Crokus. "Saatlerdir – adaya varmamızın öncesinden beri! Tek yapmam gereken beklemekti. İşte seni enseledim!"

Diğerleri Iskaral Pust'un üstüne çıkan delikanlıya geri gittiler. Baş Rahip kaçma çabasıyla debelenmeyi bırakmıştı. "Bin adım daha!" diye tısladı. "Dalavere o zaman tamamlanacak! Muhteşem zaferimin izlerini gördünüz mü? Herhangi biriniz? Hepiniz birden yarım akıllı mısınız? Ah, böyle alçakça düşünerek kırıcı davranıyorum! Ama bak onların ithamlarına nasıl da erkeksi bir suskunlukla tepki vereceğim, hah!"

"Bırak da ayağa kalksın," dedi Icarium genç adama. "Artık kaçmaz."

"Bırakayım da ayağa mı kalksın? Öyle yapmaktansa onu sallandırsam nasıl olur?"

"Rastlayacağımız bir sonraki ağaçta, evlat," dedi Kemancı sırıtarak. "Sözüm söz."

Darulu hırsız, Baş Rahip'i bıraktı. Yerden apar topar kalkan Iskaral hangi yöne fırlayacağına karar verme derdindeki bir fare gibi sindi. "Ölümcül bir çoğalma! Onlara eşlik etme cüretini gös-

terecek miyim? Dâhiyane çabalarımın meyve vermesine bizzat tanık olmanın şanını göze alacak mıyım? Bu belirsizlik iyi bir gizleme. Hiçbir şeyden haberleri yok!"

"Bizimle geliyorsun," diye homurdanan Crokus'un elleri kemerine takılı iki hançerdeydi. "Ne olursa olsun."

"Elbette, evlat!" Iskaral kafa sallayarak Darulu'ya doğru döndü. "Zaten size yetişmek için acele ediyordum!" Başını eğdi. "Bana inanıyor; yüzünden okuyabiliyorum. Kuş beyinli salak! Iskaral Pust'la kim boy ölçüşebilir ki? Hiç kimse! Usulca utkulu kalmalıyım, hem de çok usulca. Anlamanın anahtarı kovanların bilinmeyen doğasında yatar. Kırıklara ayrılabilirler mi? Ah evet, kesinlikle. Raraku'nun sırrı da bu! Farkına bile varmadan birden fazla dünyada geziyorlar... ve önümüzde, ah, buranın kalbi olan uykudaki dev! Gerçek kalbi – Sha'ik'in kokuşmuş vahası değil. Of, ortalık budaladan geçilmiyor!" Duraksayıp diğerlerine göz gezdirdi. "Neden bana öyle bakıyorsunuz? Yürümemiz gerek. Gönlünüzden geçene bin adımdan fazla kalmadı, he he!" Dans etmeye başlayan yaşlı adam dizlerini yukarı çekerek durduğu yerde hopladı.

"Of, Hood aşkına!" Crokus onu yakasından tuttu ve ileri iterek tökezletti. "Hadi gidelim."

"Gençliğin tatlı dilli, güler yüzlü itiş kakışları," diye mırıldandı Iskaral. "Bunlar ne kadar da sıcak ve samimi hareketler. Oy, içim eridi, değil mi ya?"

Mappo, Icarium'a göz attığında Jhag'ı kendisine bakarken buldu. Göz göze geldiler. *Kırılmış bir kovan. Bu memlekete ne olmuş böyle?* Soru sessizlik içinde paylaşılsa da Trell'in zihninde bir tane daha peydahlandı. *Efsanelerde Icarium'un buradan, Raraku'dan çıktığı söylenir. Paramparça edilmiş bir kovan – Raraku, çatlak toprağında yürüyen herkesi değiştirir. Tanrılar aşkına, yoksa gerçekten de Icarium'un canlı kâbusunun doğduğu yere mi geldik?*

Yollarına devam ettiler. Yukarıda gökyüzünün solgun bronz tonu kararıp aşılmaz bir siyahlığa, yavaş yavaş batarak üzerlerine çökermiş gibi görünen yıldızsız bir boşluğa dönüştü. Iskaral Pust'un mırıldanmaları gece tarafından yutulmuşçasına kesildi. Mappo hem Kemancı'nın hem de Crokus'un güçlük çektiğini gö-

rebiliyor, buna rağmen iki yoldaş kör adamlar gibi ellerini önlerinde tutarak yürümeyi sürdürüyordu.

Ötekilerin bir düzine adım önündeki Icarium durdu, arkasına döndü.

Mappo başını eğerek kendisinin de elli adım daha ileride dikilen iki figürü gördüğünü belirtti. Apsalar ile Uşak – *o yaşlı adamı tanıdığım tek isim. Basit ama meşum bir unvan.*

Jhag yanlarına gelip Crokus'un uzanmış ellerinden birini kavradı. "Onları bulduk," derken sesi alçak olsa da yayılarak herkesi durdurdu. "Görünen o ki," diye sözlerini sürdürdü, "bir eşiğin önünde bizi bekliyorlar."

"Eşik mi?" diye çıkıştı Kemancı. "Tez Ben öyle bir şeyden hiç bahsetmemişti. Neyin eşiği?"

"*Düğümlü, yırtık bir kovan parçasının!*" diye tısladı Iskaral Pust. "Ah, bak Eller Yolu nasıl da oraya çıktı – bu ahmaklar da hep beraber onu izlediler! Gölge Baş Rahibi sahte bir iz bırakmakla görevlendirildi ve bak, ah, bak görevini nasıl da becerdi!"

Crokus, yaşlı adamın sesine doğru döndü. "İyi ama babası bizi neden buraya getirdi? Bir Tektutan ve D'iver sürüsünün saldırısına uğrayıp katledilelim diye mi?"

"Uşak evine yolculuk ediyor, seni gidi pörsümüş köstebek leşi!" Baş Rahip yine durduğu yerde dans etti. "Tabii kavuşum onu daha önce öldürmezse! He he! Sonra kızı ve lağımcıyı almazsa – ve seni, delikanlı. Seni! Jhag'a kovanda neyin beklediğini sor! Bu âlem kırığını tutan sıkılı bir yumruk gibi beklediğini!"

Apsalar ile babası yan yana yaklaştılar.

Mappo bu kavuşmayı merak etmişse de kafasında kurduğu hiçbir beklenti gerçekliğe uymuyordu. Henüz ikilinin farkına varmamış olan Crokus hançerlerini çekerek Baş Rahip'in sesine doğru atılmaya hazırlanıyordu. Icarium her an silahsızlandırmak üzere delikanlının arkasında dikiliyordu. Sahne neredeyse gülünçtü zira Crokus hiçbir şey göremiyordu ve Iskaral Pust hoplayıp sıçrayarak dansına devam ederken sesini yayıyor ve bir düzine farklı yerden gelmesini sağlıyordu.

Bıyık altından söverek çantasından eski püskü bir fener çıkaran Kemancı şimdi de bir çakmaktaşı arıyordu.

"Yolda yürümeye cesaretiniz var mı?" diye şarkı söyledi Iskaral Pust. "Cesaretiniz var mı? Cesaretiniz var mı?"

Apsalar gelip Mappo'nun önünde durdu. "Başaracağınızı biliyordum," dedi. Başını çevirdi. "Crokus, buradayım!"

Delikanlı hızla döndü, hançerlerini kınlarına soktu ve arayı kapattı.

Kemancı'nın çömeldiği yerden kıvılcımlar saçıldı.

Trell, genç adamın uzanan kollarının Apsalar tarafından tutulmasını ve sımsıkı bir kucaklaşmayla gövdesine dolanmasını seyretti. *Of, evlat, körlüğünün ne kadar dokunaklı olduğunun farkında değilsin...*

Kıza, bir tanrının yankısı olan bir ayla hâkimdi ama Apsalar onu tamamen benimsemişti. Aylayı sezmek Trell'e huzur vermedi.

Icarium, Mappo'ya yaklaştı. "Tremorlor," dedi.

"Evet."

"Kimileri Azathların aslında iyi huylu olduklarını, gücü kontrol altında tuttuklarını, ihtiyaç duyulan yerlerde ve zamanlarda ortaya çıktıklarını iddia ederler. Dostum, o iddialarda epey bir doğruluk payı görmeye başlıyorum."

Trell kafa salladı. *Şu yırtık kovan öyle bir ıstıraba sahip. Eğer gezebilseydi, sürüklenebilseydi dehşet ve kargaşa yayardı. Tremorlor onu burada tutuyor – Iskaral Pust doğruyu söylüyor. Fakat buna rağmen Raraku dört bir yandan nasıl da eğrilip bükülüyor...*

"İçeride Tektutanlar ve D'iverler seziyorum," dedi Icarium. "Hane'yi arayarak yaklaşıyorlar."

"Onun bir kapı olduğuna inanıyorlar."

Fener nihayet yanarak herhangi bir yönde birkaç adımdan daha uzağa ulaşmayan donuk sarı bir ışık saçmaya başladı. Kemancı gözlerini Mappo'nun üstünde tutarak doğruldu. "Orada sahiden bir kapı var ama şekildeğiştirenlerin aradıkları değil. Ona erişemeyecekler de – Azathların toprakları onlara hadlerini bildirecek."

"Bize de bildirebileceği gibi," diye konuştu yeni bir ses.

Döndüklerinde Apsalar'ın babasının yakında dikildiğini gördüler. "Şimdi," diye hırıltılı bir sesle konuştu adam, "kızımı daha ileriye gitmekten caydırma çabalarsanız minnettar kalırım – kapıdan geçmeyi deneyemeyiz çünkü Hane'nin içinde..."

"Yine de kızını buralara kadar getirdin," dedi Kemancı. "Evet, her halükârda Tremorlor'u arıyorduk ama böyle davranmana Iskaral Pust sebep oldu, değil mi?"

Mappo söz aldı. "Bir adın var mı, Uşak?"

Yaşlı adam surat ekşitti. "Rellock." Tekrar Kemancı bakıp başını iki yana salladı. "Baş Rahip'in gerekçelerini bilemem. Ben yalnızca benden isteneni yaptım. Baş Rahip için son bir görevi yerine getirerek borcumu sildim. Ben kimseye borçlu kalmam – tanrılara bile."

"Sana kaybettiğin kolunu geri vermişler," dedi lağımcı.

"Tazıların geldikleri gün benim ve kızımın canını da bağışladılar. Belki biliyorsundur, başka kimse sağ kalmadı..."

Kemancı homurdandı. "Tazılar *onlara* aitti, Rellock."

"Fark etmez, fark etmez. Görüyorsunuz ya, bu yol sahte. Şekildeğiştirenleri yanlış yönlendiriyor. Onları—"

"Gerçek kapıdan uzaklaştırıyor," dedi Icarium kafa sallayarak.

Rellock da kafa salladı. "Benim ve kızımın sahte yolu tamamlamamız gerekiyordu, hepsi bu. Belirtiler, ayak izleri falan bırakarak. Artık o iş bitti. Şekildeğiştirenler içeri dalarlarken gölgelerde saklandık. Alnımda Itko Kan'a gidip köyümdeki kendi yatağımda ölmek yazıyorsa yürüyüşün ne kadar uzun süreceği önemli değil."

"Rellock eskisi gibi balık avlamak istiyor, he he!" diye şarkı söyledi Iskaral Pust. "Ama ayrıldığın yer ile döneceğin yer aynı değil, ah hayır. Yılları boş ver, günden güne bile. Rellock tanrıların kılavuzluğunda bir iş başardı ama yine de yüzünde güneşle ve ayak parmaklarının arasında misinalarla ağ atmayı düşlüyor! O İmparatorluk'un kalbi – Laseen not alsa iyi eder! İyi eder!"

Kemancı atına geri döndü, arbaleti eline aldı, manivelayı kurdu, sonra da yerine kilitledi. "Siz istediğinizi seçebilirsiniz ama ben içeri girmeliyim." Duraklayıp atlara göz attı. "Ve hayvanları salıvermeliyiz." Bineğinin yanına gitti ve bel kayışlarını gevşetmeye başladı. İç geçirip Gral beygirinin boynunu sıvazladı. "Göğsümü kabarttın ama burada durmaman daha iyi – diğerlerini Sha'ik'in kampına götür, dostum..."

Az sonra ötekiler de kendi bineklerine yürüdüler.

Icarium, Trell'e doğru döndü. "Ben de gitmeliyim."

Gözlerini yuman Mappo iç çalkantısını dindirmeye uğraştı. *Tanrılar aşkına, ben tam bir korkağım. Hayal edilebilir her açıdan bir korkağım.*

"Dostum?"

Trell kafa salladı.

"Ah, hepiniz gideceksiniz!" diye şakıdı dans etmeyi sürdüren Gölge Baş Rahibi. "Boyuna cevaplar arıyorsunuz! Ama sessiz düşüncelerimde kıs kıs gülüyorum ve hepinizi işitmeyeceğiniz sözlerle uyarıyorum – *el çabukluğuna dikkat. Baki efendilerim Azathlara kıyasla beceriksiz çocuklar gibidirler!*"

16

Kum Tahtı Tremorlor'un
bulunduğu söylenir Raraku'da.
Bir Azath Hanesi, altüst olmuş
toprakta yükselir tek başına.
Orada tüm yollar hayalettir
Ve her hayalet çıkar
Tremorlor'un kapısına.

Azathlarda Örüntüler
İsimsizler

Duiker'in görebildiği kadar batıya ve doğuya yayılan sedir ormanı kelebeklerle doluydu. Ağaçların tozlu yeşili kıpır kıpır bir bitki örtüsünün soluk sarısında belli belirsiz seçilebiliyordu. Vathar'ın temizlenmiş eşiği boyunca iskeletimsi dalların arasında yükselen eğreltiotları, nehre doğru uzanan ticaret patikasının deldiği yekpare bir bariyer teşkil ediyordu.

Tarihçi konvoydan ayrılmış ve atını taşlarla bezeli düzlükten yükselen alçak bir tepenin zirvesinde durdurmuştu. Köpekler Zinciri uzuyor, halkaları yorgunluktan gerildikçe geriliyordu. Üzerindeki boşluğu ruhani bir pelerin gibi kaplayan toz bulutu rüzgâr tarafından tutularak kuzeye sürükleniyordu.

Duiker gözlerini uzak manzaralardan ayırıp altındaki tepe zirvesini taradı. İri, köşeli kayalar kabaca eşmerkezli halkalar şeklinde yerleştirilmişti: Zirvenin tacı. Tarihçi bu tür oluşumları daha önce de görmesine rağmen nerede gördüğünü hatırlamıyordu. Tepenin zirvesindeki havada bir huzursuzluk asılı duruyordu.

Konvoydan tırısla yaklaşan bir atlı, üzengilerin üstündeki her yükselişinde bariz bir rahatsızlık sergiliyordu. Duiker kaşlarını çattı. Onbaşı List dinç olmaktan çok uzaktı. Genç adam tüm bu aceleci faaliyetle kendini kalıcı bir topallama riskine soksa da aklını çelmek mümkün olmamıştı.

"Tarihçi," dedi List dizginlere asılırken.

"Onbaşı, sen bir ahmaksın."

"Öyleyim, komutanım. Artçı ucun batı kanadından haber geldi. Korbolo Dom'un öncü unsurları görülmüş."

"Batı mı? Demek ki Coltaine'in tahmin ettiği gibi Korbolo nehre bizden önce ulaşmayı planlıyor."

List alnındaki teri silerek kafa salladı. "Evet. Süvariler. En az otuz bölük."

"Fordu ele geçirmek için otuz bölük dolusu süvariyi yarmak zorunda kalırsak yavaşlarız."

"Ve Korbolo'nun ana kuvveti çenesiyle kuyruğumuzu kıstırır, evet. Yumruk o nedenle Avanak Köpek'i önden gönderiyor. Sizin de onlara katılmanızı istiyor. Zorlu bir yolculuk olacak, komutanım ama kısrağınız zinde – en azından çoğu attan."

Bel kayışları iki delik daraldı. Omuzlarındaki kemikler dizlerime batıyor. Yine de çoğundan daha zinde. "Altı fersah mı?"

"Yediye yakın, komutanım."

Normal şartlar altında rahat bir ikindi gezintisi. "Varır varmaz atları döndürüp bir hücumu karşılamamız gerekebilir."

"Onlar da yorgun olacaklar, komutanım."

Bizim yarımız kadar bile değil, Onbaşı ve bunu sen de biliyorsun. Daha da beteri üç katımızdan daha kalabalık olacaklar. "Desene hatırlamaya değer bir yolculuk yapacağız."

Kafa sallayan List'in ilgisi ormandaydı. "Hiç bu kadar çok kelebeği bir arada görmemiştim."

"Onlar da kuşlar gibi göç eder."

"Nehrin çok sığ olduğu söyleniyor."

"Güzel."

"Ama her halükârda geçiş dar. Nehrin büyük bölümü bir koyağı yarıyormuş."

"Atını da bu tarzda mı sürersin, Onbaşı? Bir o tarafa, bir bu tarafa çekerek?"

"Sadece durum değerlendirmesi yapıyorum, komutanım."

"Tasavvurların sana o nehirle ilgili ne gösteriyor?"

List'in yüz ifadesi sertleşti. "O bir sınır, komutanım. Ötesinde geçmiş yatıyor."

"Peki ya bu tepedeki taş halkalar?"

Şaşıran genç adam aşağı baktı. "Hood aşkına," diye mırıldandı, sonra da tarihçiyle göz göze geldi.

Duiker çarpık bir sırıtışla dizginleri eline aldı. "Bakıyorum da Avanak Köpek yola çıkmaya hazırlanıyor. Onları bekletmemiz doğru olmaz."

Öncü ucun orada ortalık tiz bir havlamayla çınladı. Tarihçi tırısa kaldırdığı atıyla bir araya toplanmış subayların yanına giderken çoban köpeklerinin arasında küçük, uzun kıllı bir süs köpeği görüp şaşırdı. Hayvanın bir zamanlar kusursuzca taranan kürkü artık bir düğüm ve diken karmaşasıydı.

"O sıçanın şimdiye kadar köpeklerden birine yem olduğunu sanmıştım," dedi Duiker.

"Keşke olsaymış," dedi List. "Havlaması kulağı acıtıyor. Şuna bakın, sürüyü yönetir gibi çalım satıyor."

"Belki yönetiyordur. Tavır asla hafife alınmaması gereken belirli bir etkiye sahiptir, Onbaşı."

Coltaine yaklaşan ikiliyi görünce atını onlara doğru döndürdü. "Tarihçi. İstihkâmcılar bölüğünün kumandanını yine çağırdım. Herifin var olmadığını düşünmeye başlıyorum – söyle bana, onu hiç gördün mü?"

Duiker başını iki yana salladı. "Korkarım görmedim. Yine de yaşadığına dair temin edildim, Yumruk."

"Kimin tarafından?"

Tarihçi kaşlarını çattı. "Şey... aslına bakarsan hatırlamıyorum."

"Aynen. Bana lağımcıların bir kumandanı yokmuş ve bundan sonra da olmamasından yanalarmış gibi geliyor."

"Öyle bir dalavere çevirmek hiç de kolay olmaz, Yumruk."

"Yani altından kalkamayacaklarını mı düşünüyorsun?"

"Ah hayır, Yumruk. Hiç öyle düşünmüyorum."

Coltaine beklese de tarihçi bu konuda başka bir laf etmedi ve

Yumruk az sonra iç geçirdi. "Avanak Köpek'le beraber at sürer misin?"

"Sürerim, Yumruk. Lakin Onbaşı List'in burada, ana kolun yanında kalmasını istiyorum."

"Ama komutanım—"

"Tek kelime daha etme, Onbaşı," dedi Duiker. "Yumruk, onbaşı henüz iyileşmekten çok uzak."

Coltaine kafa sallayarak onayladı.

Bult'un atı Yumruk ile tarihçinin arasına daldı. Gazinin kargısı elinden fırladı ve gözle takip edilemeyecek bir hızla patikanın yanındaki uzun otları yardı. Tiz sesiyle havlayıp duran süs köpeği panikle cıyakladı, sonra da biçimsiz bir çamur ve saman topu gibi seke seke uzaklaştı. "Hay Hood belasını versin!" diye hırıldadı Bult. "Yine ıskaladım!"

"Sen onu böyle her gün öldürmeye çalışırken," diye yorum yaptı Coltaine, "susmamasına şaşmamak lazım."

"Yoksa bir süs köpeği seni faka mı bastırdı, Amca?" diye kaşlarını kaldırarak sordu Duiker.

"Sözlerine dikkat et, ihtiyar," diye homurdandı yara izli Wickan.

"Yola çıkma zamanı," dedi Coltaine, tarihçiye, gözleri yeni gelen birine çevrilerek. Duiker döndüğünde Nether'i gördü. Solgun kız kendi içine çekilmiş gibiydi. Eyerinde dik oturmasına rağmen kara gözlerinde hâlâ ham bir acı vardı. Tırnaklarının altı da dahil elleri katrana batırılmışçasına simsiyahtı.

İçi kederle dolan tarihçi bakışlarını kaçırmak zorunda kaldı.

Ormanın sınırına ulaştıklarında patikadaki kelebekler bir anda uçuşmaya başladılar. Atlar şaha kalktı, birkaçı arkalarından gelenlerin çarpmasıyla yalpaladı. Birkaç saniye öncesine kadar olağanüstü bir güzellik içeren sahnede kargaşa ve yaralanma tehlikesi doğdu. Atlar kayarken, tökezlerken, itişip kakışırken ve kafa sallarken iki düzine çoban köpeği ileri fırlayıp öne geçti. Köpeklerin saldırdığı böcekler havalanarak yolu boşalttı.

Ağzına kaçmış tebeşir tadındaki sert kanatları tüküren Duiker'in bir anlığına görür gibi olduğu bir köpek şaşkın şaşkın bakmasına ve kafasını iki yana sallamasına neden oldu. *Hayır,*

gördüğümü sandığım şeyi görmüş olamam. Absürt. Gözüne takılan hayvan Yamuk adıyla bilinendi ve ağzında dört uzuvlu bir tüy yumağı taşır gibiydi.

Köpeklerin yolu açmasıyla düzen sağlandı ve eşkin kaldığı yerden devam etti. Duiker az sonra kendini sabit bir tempoya girerken buldu. Alışıldık bağrışmalardan, şakalaşmalardan veya Wickan seyahat marşlarından eser yoktu. Toynak gümbürtülerine yalnızca üzerlerindeki havayı okşayan binlerce kelebek kanadının ürkünç fısıltısı eşlik ediyordu.

Üstlerindeki ve altlarındaki gürültünün arasından akan bir sessizlik nehrindeymişler gibi zaman kavramından yoksun bir ritim kazanan yolculuk gerçek dışı bir hâl aldı. Her iki yandaki eğreltiotları ve ölü ağaçlar yerlerini nehrin bu yakasında bir orman denemeyecek kadar seyrek genç sedir korularına bıraktı. Olgun ağaçlardan geriye yalnızca çotuklar kalmıştı. Korular sonu gelmeyen bir devinimle uçuşan ve başı ağrıyıncaya dek Duiker'in göz ucunu dolduran soluk sarı kelebekler için bir fon olup çıktı.

Çoban köpeklerinin temposunda yol aldılar ve o yorulmak bilmeyen hayvanların peşlerindeki atlardan yahut binicilerden çok daha zinde oldukları anlaşıldı. Her saat bir molayla son buldu. Yavaşlatılarak yürütülen bineklere mumlanmış hayvan postundan tulumlardaki son su stokları içirildi. Öyle anlarda köpekler sabırsızlıkla bekledi.

Ticaret patikası Klan'a nehir geçişine düşmandan önce varması için en iyi fırsatı sunmaktaydı. Korbolo Dom'un süvarilerinin seyrek sedir korularından geçmeleri gerekecekti. Yine de onları asıl yavaşlatacak şey kelebeklerdi.

Dört fersahtan biraz daha fazla yol almışlardı ki kulaklarına batıdan yeni bir ses geldi. Duiker garip hışırtıyı ilk başta belli belirsiz algıladı ama sonunda sesin anormal düzensizliği dikkatini çekti. Atını dürterek Nether'in yanına yanaştı.

Kızın selam mahiyetindeki bakışı kaçamaktı. "Onlarla beraber yolculuk eden bir büyücü yolu açıyor."

"Öyleyse kovanlar artık duruldu."

"Üç gündür, Tarihçi."

"O büyücü kelebekleri nasıl yok ediyor? Ateş? Rüzgâr?"

"Hayır, sadece kovanını açık tutuyor ve kelebekler içine girip

kayboluyor. Dikkat edersen her bir çabanın arasındaki zaman uzuyor – adam yoruluyor."

"Eh, bu iyi."

Bağcı kafa salladı.

"Geçişe onlardan önce ulaşabilecek miyiz?"

"Öyle sanıyorum."

Kısa bir süre sonra ağaçlardan temizlenmiş ikinci bir eşiğe geldiler. Ötede kayalıklar doğuya ve batıya doğru toprağı delerek böcek dolu göğün önünde tırtıklı bir hata oluşturmuştu. Patika tam karşıda çakıl dolu bir moren boyunca inişe geçiyor ve geniş bir açıklığa çıkıyordu. Onun da ötesinde sapsarı bir kelebek halısı doğu istikametinde kayıp gidiyordu.

Vathar Nehri. Suda boğulmuş böceklerin denize giden cenaze alayı.

Nehrin bir yakasından diğerine kadar sıralanmış bir çift tahta direk dizisi geçişin yerini belli ediyordu. Her bir direğe boğulmuş bir ordunun soluk sancağını andıran birer paçavra bağlıydı. Doğuda, direklerin hemen ötesinde pruvası akıntıya çevrili büyük bir gemi demirlemişti.

Onu görünce Nether bir tıslamayla soluk verdi. Duiker de huzursuza ürperdi.

Gemi yanmış, bir uçtan diğerine kadar ateşte kavrularak kapkara kesilmişti. Üstüne tek bir kelebek bile konmamıştı. Taşıtın yanlarından farklı açılarda çıkıntı yapan küreklerin pek çoğu kırılmıştı. Hâlâ palalı olanlarsa suya girmişti ve ölü böcekler onlara yapışarak kümelenmişti.

Klan nehir geçişinin o tarafındaki açık alana doğru at sürdü. Fosur fosur duman çıkaran küçük bir kamp ateşinin yakınına yelken bezinden bir tente kurulmuştu. Eğreti tentenin altında üç adam oturuyordu.

Çoban köpekleri arada temkinli bir mesafe bırakarak adamların etrafını sardı.

Duiker aniden yükselen tiz bir havlamayla irkildi. *Tanrılar aşkına, olacak iş değil!*

Tarihçi ile Nether atlarını yabancıların çevresinde huzursuzca gezinen köpeklerin yakınında durdurdular. Yüzü ve önkolları tuhaf bir bronz tonuna bürünmüş bir adam üstünde oturduğu halat kangalından kalktı ve tentenin altından çıktı.

Süs köpeği adama doğru koştu, sonra kayarak durup havlamayı bıraktı. Sıçanımsı bir kuyruk yarım yamalak sallandı.

Adam çömeldi ve köpeği yerden alıp hırpani kulaklarının arkasını kaşıdı. Wickanları süzdü. "Bu korkutucu sürüyü yönettiğini iddia edecek başka biri var mı?" diye Malazanca sordu.

"Var. Ben," dedi Nether.

Adam kaşlarını çattı. "Hiç şaşırmadım," diye söylendi.

Duiker kaşlarını çattı. Bu adamlarda çok tanıdık gelen bir şey vardı. "O da ne demek?"

"Amirane küçük kızlardan nasibimi aldım diyeyim, gerisini sen anla. Ben Onbaşı Gesler. Bu da gemimiz *Silanda*."

"Bugünlerde o ismi çok az kimse seçer, Onbaşı," dedi tarihçi.

"Bir lanete davetiye çıkardığımız yok. Bu o *Silanda*. Ona... buradan çok uzak bir yerde rastladık. Eee, siz Hissar'a çıkan Wickanlardan geriye kalanlar mısınız?"

Nether söz aldı. "Bizi burada beklemeniz gerektiğini nasıl anladınız, Onbaşı?"

"Anlamadık, evlat. Kendimizi Ubaryd Körfezi'nin hemen dışında bulduk ama şehir çoktan kaybedilmişti ve etrafta birden fazla düşman gemisi vardı. Biz de bu gece nehirden geçmeyi planlayarak buraya sığındık. Niyetimiz Aren'e git—"

"Hood aşkına!" dedi Duiker heyecanla. "Siz köydeki o bahriyelilersiniz! Hani isyanın çıktığı gece..."

Gesler tarihçiyi çatık kaşlarla süzdü. "Kulp'un yanındaki sendin, değil mi?"

"Evet, bu o," diyen Bulutlu taburesinden kalkıp yaklaştı. "Fener'in toynakları aşkına, seni bir daha göreceğimi hiç sanmazdım."

"Herhalde," diyebildi Duiker, "anlatacak ilginç bir hikâyeniz vardır."

Tecrübeli asker sırıttı. "Bak onu iyi bildin."

Nether konuşurken gözleri *Silanda*'daydı. "Onbaşı Gesler, kaç kişisiniz?"

"Üç."

"Geminin mürettebatı?"

"Ölü."

Tarihçi o kadar bitkin olmasaydı verilen cevapta belirli bir alaycılık fark ederdi.

*

Avanak Köpek'in sekiz yüz atlı savaşçısı hayvanlar için açıklığın merkezinde üç ağıl kurdu, ardından sınır savunmaları tesis etmeye başladı. Batıdaki korulara giden gözcüler neredeyse hemen geri dönerek Korbolo Dom'un ileri izcilerinin geldiğini haber verdiler. Bir dış savunmacılar hattında silahlar hazırlanırken savaşçıların geri kalanı tahkimat yapımına devam etti.

Nether gibi Duiker de tentenin yakınında atından indi. Hakikat tentenin önündeki Bulutlu ile Gesler'e katılırken Duiker üçünün de cildinin aynı bronz tonunda olduğunu fark etti. Her üç bahriyeli de sakalsızdı ve kafa derileri daha yeni çıkmaya başlamış kısacık saçlarla kaplıydı.

Kafasına doluşan soru korosuna rağmen tarihçinin gözleri *Silanda*'ya çevrildi. "Hiç yelkeniniz kalmamış, Onbaşı. Hem kürekleri hem de dümeni sadece üçünüzün idare ettiğini mi öne sürüyorsun?"

Gesler, Bulutlu'ya doğru döndü. "Silahları hazırlayın – bu Wickanlar daha şimdiden yorgun düşmüşler. Hakikat, sandala git – buradan apar topar ayrılmamız gerekebilir." Yeniden tarihçiye baktı. "*Silanda*'nın kendi başına gittiği söylenebilir – lakin açıklama yapacak kadar zamanımız kaldığından kuşkuluyum. Görünüşe bakılırsa bu kılıksız Wickan ayaktakımı son bir direniş göstermeye hazırlanıyor – kimlerle beraber yolculuk edeceğiniz konusunda mızmızlık etmezseniz yüz kadarını gemiye alabiliriz."

"Onbaşı," diye çattı Duiker, "bu 'kılıksız ayaktakımı' Yedinci'nin bir parçası. Siz de Bahriyeliler olarak—"

"Sahil Güvenlik. Unuttun mu? Yedinci'ye resmen dahil değiliz ve Kulp'un kayıp kardeşi bile olsan umurumda değil – eğer benimle bu şekilde konuşmaya niyetliysen üniformanın trajik kaybını anlat ki hizaya girip sana 'komutanım' demeye başlayayım ve burnunu kırmayayım."

Duiker gözlerini kırpıştırdı – *daha önce de aramızda buna benzer bir muhabbet geçtiğini hatırlar gibiyim.* Ardından sözlerini yavaşça sürdürdü. "Siz Bahriyelilersiniz ve Yumruk Coltaine hikâyenize pekâlâ ilgi duyabilir – tabii İmparatorluk Tarihçisi olarak ben de. Sahil Güvenlik müfrezelerinin karargâhı Sialk'tay-

dı. Bu durumda Yüzbaşı Lull komutanınız oluyor. Hiç şüphesiz o da raporunuzu duymak isteyecektir. Son olarak Yedinci'nin geri kalanıyla ve iki ilave Wickan klanıyla beraber kırk beş bine yakın mülteci buraya doğru yolda. Baylar, her nereden geldiyseniz gelin artık buradasınız. Dolayısıyla da yine İmparatorluk Ordusu'nun bir parçasısınız."

Bulutlu öne çıktı ve Duiker'i kısık gözlerle süzdü. "Kulp senin hakkında çok şey söyledi, Tarihçi ama ağzından iyi bir laf çıktığını hatırlamıyorum." Tereddüt etti, sonra arbaletini koluna dayayıp kalın ve kılsız ellerinden birini uzattı. "Yine de başımıza gelen onca şey için suçlayabileceğim piç kurusuyla karşılaşmayı düşlüyordum. Tabii keşke belirli bir huysuz ve yaşlı adam yanımızda olsaydı da onu kurdelelere sarıp götüne sokabilseydim."

"Bütün bunlar iyi niyetle söylendi," diye dalga geçti Gesler.

Duiker uzatılan ele aldırış etmedi ve asker az sonra omuz silkerek onu indirdi. "Kulp'a ne olduğunu öğrenmem gerekiyor," dedi tarihçi alçak bir sesle.

"Keşke biz de bilsek," dedi Bulutlu.

Klan'ın savaş liderlerinden ikisi Nether'le konuşmaya geldi. Genç kız söylenenlere kaş çattı.

Duiker dikkatini bahriyelilerden ayırdı. "Neler oluyor, Nether?"

Kızın el etmesiyle savaş liderleri oradan ayrıldılar. "Süvariler nehrin yukarısında, üç yüz adımdan daha yakında bir kamp kuruyorlar. Saldırı hazırlığı yapmıyorlar. Ağaçları kesiyorlar."

"Ağaçları mı? Orada nehrin her iki yakası da yüksek birer uçurum."

Bağcı kafa salladı.

Belki yüzen bir köprü değil de bir duvar inşa ediyorlardır. Zaten köprü yapmaları saçma olur – koyağın iki yakasını birleştiremezler, değil mi?

Gesler arkalarında konuştu. "Sandalla nehrin yukarısına çıkıp daha yakından bakabiliriz."

O tarafa dönen Nether sert bir bakışla gözlerini onbaşıya odakladı. "Geminizin sorunu ne?" diye hararetli bir tonla sordu.

Gesler omuz silkti. "Birazcık kavruldu ama hâlâ yüzebilir."

Bağcı bir şey söylemeden ona bakmayı sürdürdü.

Onbaşı yüzünü buruşturdu, elini yanık yeleğinin altına soktu ve kordonla boynuna bağlı bir kemik düdük çıkardı. "Mürettebat ölü ama bu onları hiç yavaşlatmıyor."

"Kafaları da kesik," diyen Bulutlu şen bir sırıtışla tarihçiyi ürküttü. "Zaten hep iyi denizcilerin durdurulamayacağını söylemişimdir."

"Çoğu Tiste Andii," diye ekledi Gesler. "Sadece birkaçı insan. Ve kamaradaki bazıları... Bulutlu, Heboric onlara ne demişti?"

"Tiste Edurlar, komutanım."

Kafa sallayan Gesler'in dikkati artık tarihçideydi. "Evet, tam da istediğin gibi Kulp'la beraber Heboric'i adadan aldık. Onu ve iki kişiyi daha. Gel gör ki onları bir fırtınada kaybettik ve—"

"Denize mi düştüler?" diye telaşla sordu kafası laçka olan Duiker. "Öldüler mi?"

"Eh," dedi Bulutlu, "emin değiliz. Yandan atladıklarında suya düştüler mi bilmiyoruz – senin anlayacağın o sırada yanıyorduk ve üstünde yüzdüğümüz şey ıslak dalgalar olabilirdi de olmayabilirdi de."

Tarihçinin bir parçası her iki adamı da boğazlamak istiyor, askerlerin küçümsemeye olan düşkünlüklerine sövüp sayıyordu. Diğer bir parçasıysa duyduklarının sarsıcı şokuyla onu çamurlu, kelebek kaplı toprağa kıçüstü oturttu.

"Tarihçi, sandallarında bu bahriyelilere eşlik et," dedi Nether, "ama kıyıdan uzak durmaya özen gösterin. Büyücüleri yorgun düştüğü için ondan endişelenmenize gerek yok. Neler döndüğünü öğrenmeliyim."

Ah, bak o konuda hemfikiriz, evlat.

Gesler uzanıp Duiker'i nazikçe kaldırdı. "Gel bakalım, komutanım. Giderken Bulutlu ve ben öykümüzü anlatırız. Görüyorsun ya, bizler utangaç değiliz. Sadece aptalız."

Bulutlu homurdandı. "Sözümüz bitince sen de bize Coltaine'in ve ötekilerin bunca zamandır nasıl sağ kaldıklarını anlatırsın. Dinlemeye değer bir öykü olacağına hiç şüphe yok."

"Sebep kelebekler," diye homurdandı Bulutlu, küreklere asılırken. "Kalınlıkları otuz santimi buluyor ve alttaki akıntıdan daha yavaş hareket ediyorlar. Onlar olmasaydı hiç yol alamazdık."

"Daha kötüsünde de kürek çektik," diye ekledi Gesler.

"Belli oluyor," dedi Duiker. Bir saati aşkın zamandır küçük sandalın içinde oturuyorlardı. Bu süre zarfında Bulutlu ile Hakikat boğulmuş kelebeklerin yoğun tabakası üstünde onları akıntıya karşı yüz elli adımdan biraz daha fazla götürmeyi becermişlerdi. Kuzey yakası çabucak yükselerek oyuklu yamacı sarmaşıklarla kaplı sarp bir yar hâlini almıştı. Koyağın o tarafındaki yeni denebilecek bir çökmenin yarattığı keskin bir dönemece yaklaşıyorlardı.

Bulutlu kıt bir anlatım becerisiyle öyküsünü dillendirmişti ve onu inanılır kılan başlıca şey apaçık belli hayal gücü eksikliğiydi. Sonrasında Duiker bu askerlerin tanık oldukları hadiselerin boyutunu idrak etmeye çalışmak gibi tatsız bir işle baş başa kaldı. İçinden sağ çıktıkları ateş kovanının üç adamı değiştirdiği ortadaydı ve bu değişim ciltlerinin garip renginden ibaret değildi. Bulutlu ile Hakikat küreklerin başında yorulmak bilmiyorlardı ve onlara sayılarının iki katına uygun bir kuvvetle asılıyorlardı. Duiker *Silanda*'ya çıkmaya hem can atıyor hem de korkuyordu. Nether'in büyüyle keskinleşmiş hassasiyeti olmadan bile gemiye hâkim dehşet aylası tarihçinin duyularını rahat bırakmıyordu.

"Şuna bir bak, komutanım," dedi Gesler.

Nehrin o biçimsiz kıvrımına sokulmuşlardı. Uçurum yamacının çökmesiyle kanal daralarak arada çalkantılı, beyaz köpüklü bir sel meydana gelmişti. On kulaç yükseklikte iki banketin arasına bir düzine halat gerilmişti. Koşum takmış bir düzine Ubaydli okçu o halatlara tutunarak karşıya geçmekteydi.

"Kolay hedefler," dedi Gesler yekeden, "ve Bulutlu bu iş için biçilmiş kaftan. Bizi sabit tutabilir misin, Hakikat?"

"Deneyebilirim," dedi genç adam.

"Bekleyin," dedi Duiker. "Bu kızıştırmak istemeyeceğimiz bir yabanarısı yuvası, Onbaşı. Öncü kuvvetimizden açık ara daha kalabalıklar. Üstelik öbür yakaya bakın – en az yüz asker çoktan karşıya geçmiş." Susup düşüncelere daldı.

"Eğer ağaç kestilerse bunu bir köprü inşa etmek için yapmamışlar," diye mırıldanan onbaşı ara sıra figürlerin belirip kaybolduğu kuzey uçurum kenarına kısılı gözlerle baktı. "Üst rütbeli biri bize bir göz atmaya geldi, komutanım."

Duiker'in gözleri de figüre odaklandı. "Muhtemelen o büyücüdür. Eh, biz ısırmazsak belki o da ısırmaz."

"Yine de iyi bir hedef teşkil ediyor," diye belirtti Gesler.

Tarihçi başını iki yana salladı. "Artık geri dönelim, Onbaşı."

"Tamamdır, komutanım. Hadi bakalım, çocuklar."

Korbolo Dom'un kuvvetlerinin büyük bölümü gelip fordun her iki yakasına konuşlanmıştı. Görüş alanındaki her ağaç kesildikçe, dallar budanıp kütükler kampın daha içlerine taşındıkça seyrek orman hızla yok olmaktaydı. İki kuvveti birbirinden ayıran tarafsız bölge yetmiş adımdan daha dardı. Ticaret patikası açık bırakılmıştı.

Duiker onu bulduğunda Nether tentenin altında bağdaş kurup gözlerini yummuştu. Kızın Sormo'yla efsunlu bir iletişim hâlinde olduğundan şüphelenen tarihçi bekledi. Bağcı birkaç dakikanın ardından iç geçirdi. "Haberler ne?" diye gözlerini açmadan sordu.

"Koyağın üzerine halatlar germişler ve karşı yakaya okçular gönderiyorlar. Neler oluyor, Nether? Korbolo Dom neden saldırmadı? Hiç yorulmadan bizi ezebilir."

"Coltaine'in gelmesine iki saatten az var. Anlaşılan düşman komutanı beklemekten yana."

"Kamist Reloe'nin kibrinden ders çıkarmalıydı."

"Yeni bir Yumruk ve asi bir Yumruk – Korbolo Dom'un bu rekabeti şahsileştirmesi seni şaşırtıyor mu?"

"Hayır ama İmparatoriçe Laseen'in Dom'u görevden almasını kesinlikle açıklıyor."

"Yumruk Coltaine ona tercih edildi. Hatta İmparatoriçe, Korbolo'nun İmparatorluk Komuta Kademesi'nde asla daha fazla yükselemeyeceğini açıkça ifade etti. Asi kendini ispatlaması lazımmış gibi hissediyor. Kamist Reloe'yle karşı karşıyayken kaba kuvvet muharebelerine tutuştuk. Ama şimdi akıl muharebeleri göreceğiz."

"Coltaine yanımıza gelirse bir ejderhanın çenesi arasına girecek. O kadarı apaçık belli."

"Geliyor da."

"Öyleyse belki her iki komutan da kibirle lanetlemiş."

Nether gözlerini açtı. "Onbaşı nerede?"

Duiker omuz silkti. "Buralarda bir yerlerde."

"*Silanda* taşıyabileceği kadar yaralı asker alacak – tabii zamanla iyileşebilecek olanlardan. Sonra da Aren'e gidecek. Coltaine senin de onlara eşlik etmek isteyip istemediğini soruyor, Tarihçi."

Demek ki kibir değil, ölümü kabulleniş. Duiker tereddüt etmesi, teklifi düşünüp taşınması gerektiğini bilse de ağzından, "Hayır," yanıtının çıktığını duydu.

Bağcı kafa salladı. "Coltaine böyle cevap vereceğini ve hiç düşünmeyeceğini biliyordu." Kaşlarını çatarak Duiker'in yüzünü inceledi. "Coltaine böyle şeyleri nasıl biliyor?"

Duiker şaşırdı. "Bana mı soruyorsun? Hood aşkına, be evlat, adam bir Wickan!"

"Bize de size olduğundan daha anlaşılır değil, Tarihçi. Klan ağzını açmadan onun dediğini yapıyor. Suskunluğumuzun kaynağı özgüven veya karşılıklı anlayış değil. Huşu."

Duiker'in buna verecek cevabı yoktu. Kakışlarını kaçırmaktan kendini alamadı. Gözleri semayı kaplayan soluk sarı lekelere takıldı. *Göç ediyorlar. İçgüdünün yaratıkları. Ölümcül akımlara yapılan şuursuz bir dalış. Hood'a adanan her adımı önceden belirlenmiş güzel ama dehşetengiz bir dans. Her adımı...*

Yumruk geldiğinde hava kararmıştı. Karga savaşçılarının sessizce yayılarak açtıkları koridordan evvela öncü uç, ardından *Silanda* için seçilmiş yaralılarla dolu at arabaları geçti.

Yüzü yorgunluktan süzülüp sararmış Coltaine, tentenin yakınında bekleyen Duiker, Nether ve Gesler'in yanına geldi. Yumruk'u Bult, yüzbaşılar Lull ile Sulmar, Onbaşı List ve de bağcılar Sormo ile Nil izledi.

Lull, Gesler'in karşısına geçti.

Bahriyeli onbaşı kaşlarını çattı. "Hatırladığım kadar yakışıklı değilsin, komutanım."

"Şöhretini duydum, Gesler. Eskiden bir yüzbaşıyken sonra bir çavuş, şimdi de bir onbaşı oldun. Çizmelerin merdivende göğe çevriliyken—"

"Başım bokun içinde, evet, komutanım."

"Mangandan geriye iki kişi mi kaldı?"

"Şey, resmi olarak bir, komutanım. Delikanlı bir tür er ama daha doğru düzgün yemin etmedi. O yüzden sadece ben ve Bulutlu kaldık, komutanım."

"Bulutlu mu? Cartheron Yumruğu Muavini Bulutlu değildir herhalde?"

"Bir zamanlar."

"Hood aşkına!" Lull, Coltaine'e doğru döndü. "Yumruk, burada İmparator'un yandaşlarından ikisi var... Sahil Güvenlik Bahriyelileri olarak."

"Tenha bir görevdi, komutanım. En azından isyana kadar."

Lull miğfer kayışını gevşetti, miğferini başından çıkardı ve bir elini terden kafa derisine yapışmış seyrek saçlarında gezdirdi. Yeniden Gesler'e doğru döndü. "Sizin şu delikanlıyı çağır, Onbaşı."

Gesler'in el etmesiyle Hakikat görüş alanına girdi.

Lull kaşlarını çattı. "Artık resmen Bahriyelilerdesin, evlat."

Hakikat baş ile serçeparmağını birbirine değdirerek asker selamı verdi.

Bult alaycı bir homurtu çıkardı. Yüzbaşı Lull'un kaşları daha da çatıldı. "Bunu nereden – of, boş ver." Bir kez daha Gesler'e hitap etti. "Sana ve Bulutlu'ya gelince—"

"Rütbemizi yükseltirsen, komutanım, suratından geriye kalana yumruğu indiririm. Yerde kıvranırken de muhtemelen Bulutlu'dan tekmeyi yersin. Komutanım." Gesler bunun ardından gülümsedi.

Lull'u itip geçen Bult onbaşıyla yüz yüze durdu. Burunları neredeyse birbirine değecekti. "Peki Onbaşı," diye tısladı komutan, "beni de yumruklar mısın?"

Gesler'in tebessümü bozulmadı. "Evet, komutanım. Ve Hood canımı alsın ki kibarca rica edersen Yumruk'u bile tokatlarım."

Kimseden çıt çıkmadı.

Coltaine kahkahalara boğuldu. Hem Duiker hem de oradaki diğerleri bunun şokuyla Wickan'a aval aval bakakaldılar.

Şaşkınlıkla homurdanan Bult, onbaşının karşısından çekildi, tarihçiyle göz göze geldi ve başını iki yana sallamakla yetindi.

Coltaine'in gülüşü köpekleri ulumaya sevk etmişti. Hayvanlar bir çırpıda yaklaşıp solgun hayaletler gibi etrafta gezinmeye başladılar.

Ne zamandır ilk defa keyfi yerine gelen Coltaine gülmeyi sürdürerek onbaşıya doğru döndü. "Cartheron Crust böyle konuştuğunu duysa ne yapardı, asker?"

"Suratıma yumruğu—"

Gesler daha fazla konuşamadı çünkü Coltaine'in hızla gelen yumruğu burnunun tam üstüne indi. Başı geriye savrulan bahriyelinin ayakları yerden kesildi. Adam sırtüstü yere serildi. Coltaine ise az evvel bir taş duvara vurmuşçasına elini tutarak arkasına döndü.

Sormo öne çıktı ve Yumruk'un bileğini tutarak elini inceledi. "Aşağıdaki cinler aşkına, kırılmış!"

Bütün gözler yerde yatan onbaşıya çevrildi. Burnundan kanlar akan Gesler doğrulup oturdu.

Hem Nil hem de Nether tıslayarak adamdan uzaklaştılar. Duiker omzundan tuttuğu kızı kendisine doğru çevirdi. "Ne var, evlat? Sorun ne?"

Cevabı bir fısıltıyla Nil verdi. "O kan – o adam neredeyse ermiş!"

Gesler bu yorumu duymadı. Bakışları Coltaine'deydi. "Sanırım artık rütbemi yükseltmene ses çıkarmam, Yumruk," dedi patlak dudaklarla.

—*neredeyse ermiş. Yine de Yumruk...* Her iki bağcı da bön bön Coltaine'e bakıyor, Duiker ilk defa yüz ifadelerinde bariz bir huşu görebiliyordu.

Coltaine, Gesler'in yüzünü kırdı. Onbaşı, Ermişlik'in sınırındaki bir adam... ama erip de neye dönüşecek? Tarihçinin aklına Bulutlu ile Hakikat'in sandalın küreklerine nasıl asıldıkları geldi... ayrıca olağanüstü kuvvetleri ve yanan kovanın öyküsü. *Altımızdaki Abis aşkına, üçü birden... Ve de... Coltaine?*

Gruba öyle bir şaşkınlık hâkimdi ki hiçbiri yaklaşan atları duymadı; ta ki Onbaşı List fısıldayıncaya dek. "Kumandan Bult, ziyaretçilerimiz var."

Coltaine ile Sormo hariç döndüklerinde yarım düzine Karga atlı savaşçısı tarafından çevrelenmiş gümüş kakmalı zırh giyen Ubarydli bir subay gördüler. Yabancının esmer yüzünü kaplayan sakalı ve bıyığı siyaha boyanmıştı. Silahsızdı ve avuçları ileri bakacak şekilde her iki elini de ileri uzatmıştı.

"Sha'ik'in Mütevazı Hizmetkârı, Kıyametin Güney Ordusu Komutanı Korbolo Dom'dan Yumruk Coltaine'e ve Yedinci Ordu'nun subaylarına selam getirdim."

Bult öne çıksa da ilk Coltaine konuştu. Yumruk artık dik duruyor ve kırık elini arkasında tutuyordu. "Eksik olmasın. Ne istiyormuş?"

Bir avuç yeni figür koşarak oraya geldi. Grubun başındaki Nethpara ile Pullyk Alar'ı tanıyan Duiker kaşlarını çattı.

"Korbolo Dom yalnızca barış istiyor, Yumruk Coltaine ve onurunun kanıtı olarak bugün daha erken saatlerde bu geçişe gelen Wickan atlılarının canlarını bağışladı – hem de onları tümüyle yok edebilecekken. Malazan İmparatorluğu, Yedi Kutsal Kent'in altısından atıldı. Buranın kuzeyindeki bütün topraklar artık özgür. Katliamın sona ermesini istiyoruz, Yumruk. Aren'in bağımsızlığı, İmparatoriçe Laseen'in kârlı çıkacağı bir şekilde müzakere edilebilir."

Coltaine konuşmadı.

Elçi tereddüt etti, ardından sözlerini sürdürdü. "Barışçıl niyetlerimizin ilave bir kanıtı olarak mültecilerin güney yakasına geçmeleri engellenmeyecek – neticede Korbolo Dom sana ve kuvvetlerine en büyük zorluğu o unsurların çıkaracağını iyi biliyor. Askerlerin kendilerini pekâlâ koruyabilirler – bunu kazandığınız zaferlerle hepimize gösterdiniz. Öyle ki kendi savaşçılarımız bile kahramanlığınıza hürmeten şarkılar söylüyorlar. Siz sahiden de tanrıçamıza meydan okumaya layık bir ordusunuz." Duraksadı ve eyerinde dönüp orada toplanmış soylulara baktı. "Fakat bu saygın vatandaşlar... ah, bu onların savaşı değil." Yeniden Coltaine'e baktı. "Ormanın ötesindeki sahralarda yapacağınız yolculuk yeterince zor olacak – sizi kovalayarak çilelerinizi katmerlemeyeceğiz, Yumruk. Esenlikle gidin. Yarın mültecileri Vathar'ın karşısına gönderin ve kendi askerlerinizi tehlikeye atmadan Korbolo Dom'un merhametini kendi gözlerinizle görün."

Pullyk Alar öne çıktı. "Konsey bu konuda Korbolo Dom'un sözüne güveniyor," diye duyurdu. "Yarın nehri geçmemize izin ver, Yumruk."

Duiker kaşlarını çattı. *Arada bir iletişim gerçekleşmiş.*

Yumruk, asilzadeyi görmezden geldi. "Sözlerimi Korbolo Dom'a ilet, Elçi. Teklif reddedilmiştir. Söyleyeceğimi söyledim."

"Ama Yumruk—"

Pejmürde kuştüyü pelerini ateş ışığında bronz pullar gibi parlayan Coltaine sırtını döndü.

Karga atlı savaşçıları elçinin çevresini sardılar ve adamın bineğini dönmeye zorladılar.

Pullyk Alar ve Nethpara subaylara koştular. "Tekrar düşünmeli!"

"Yıkılın karşımızdan," diye hırıldadı Bult, "yoksa derilerinizi yüzüp yeni bir çadır yaparım. Defolun!"

Asilzade çifti geri çekildi.

Bult, Gesler'i buluncaya kadar sert gözlerle etrafına bakındı. "Gemini hazırla, Yüzbaşı."

"Emredersin, komutanım."

Bulutlu, tarihçinin yanında mırıldandı. "Bunların hiçbiri içime sinmiyor, komutanım."

Duiker yavaşça kafasını sallayarak onayladı.

Leoman onları karanlık düzlükte hiç şaşmadan yürüterek başka bir erzak zulasına götürdü. Bu seferkisi yekpare bir kireçtaşı tabakasının altına gizlenmişti. Leoman peksimetleri, kurutulmuş etleri ve de meyveleri çıkarırken Felisin de serin toprağa oturdu ve titremeyi bırakma gayretiyle kollarını gövdesine sardı.

Heboric gelip yanına oturdu. "Toblakai'den hâlâ bir iz yok. Oponn'un şansı bizden yanaysa vücut parçaları o Tektutan'ın midesini bozuyordur."

"Toblakai'nin dövüşteki becerisi başka kimseninkine benzemez," dedi Leoman, yiyecekler paylaştırırken. "Sha'ik onu bu yüzden seçmişti."

"Belli ki hata etmiş," dedi eski rahip. "Kadın öldü."

"Üçüncü koruyucusu bunu önlerdi ama Sha'ik onun bağını çözdü. Fikrini değiştirmeyi denedim ama beceremedim. Her şey öngörüldü; her birimiz kendi rolümüze hapsolduk."

"Güzel bir bahane. Söyle bana, kehanet isyanın sonu hakkında da bu kadar net mi? Bizi sonu gelmeyen muzaffer bir Kıyamet çağı mı bekliyor? Evet, bu ifadede fıtri bir çelişki var ama orasını boş ver."

"Raraku ile Dryjhna aynıdır," dedi Leoman. "Kaos ve ölüm

kadar ebedidir. Sizin şu Malazan İmparatorluğu şimdiden sönmeye başlamış kısacık bir ateştir. Karanlıktan doğar ve karanlığa geri döneriz. Bunlar korktuğunuz gerçeklerdir ve korkunuzdan onları hiçe sayarsınız."

"Ben kimsenin kuklası değilim," diye tersledi Felisin.

Leoman'ın yegâne cevabı yumuşak bir kahkahaydı.

"Eğer Sha'ik olmak için gereken buysa sen iyisi mi kapıdaki o pörsümüş cesede geri git ve başka birinin çıkagelmesini bekle."

"Sha'ik olmak bağımsızlık hayallerini yıkmayacak," dedi Leoman, "tabii sen istemedikçe."

Şu hâlimize bak. Hava hiçbir şey göremeyeceğimiz kadar karanlık. Bu çöl sahnesinde boşu boşuna atışan üç sahipsiz sesten başka bir şey değiliz. Kutsal Raraku bedenlerimizle dalga geçiyor, bizi derin bir sessizlikle savaş hâlindeki seslerden ibaret kılıyor.

Yumuşak ayak sesleri yaklaştı.

"Gel de karnını doyur," diye seslendi Leoman.

Islak bir şey Felisin'in yakınına bir yere çarparak şapırdadı. Kızın burnuna çiğ et kokusu çalındı.

"Beyaz kürklü bir ayı," diye gürledi Toblakai. "Bir an için Laederon'daki yurduma döndüğümü düşledim. Öyle hayvanlara nethaur deriz. Ama kumda ve taşta dövüştük, karda ve buzda değil. Postunu, kellesini ve pençelerini getirdim zira hayvan şimdiye dek gördüklerimden iki kat daha iriydi."

"Güneşin doğması için sabırsızlanıyorum," dedi Heboric.

"Vahaya ulaşmamıza iki şafak kaldı," dedi dev vahşi, Leoman'a. "Kız ayini yapmalı."

Bir suskunluk yaşandı.

Heboric genzini temizledi. "Felisin—"

"Dört ses," diye fısıldadı kız. "Ne kemik ne de et; sadece var olduklarını iddia eden bu zayıf gürültüler. Dört bakış açısı. Toblakai'nin saf bir imanı var ama günün birinde onu tamamen yitirecek."

"Yitirmeye başladı bile," diye mırıldandı Leoman.

"Ve Heboric, imanı tükenmiş ama günün birinde onu yeniden keşfedecek olan rahip. Leoman, dünyaya Heboric'in münasip körlüğüyle yaptığından daha karamsar bakan ama devamlı karanlık... ve de umut arayan usta düzenbaz.

"Ve son olarak Felisin. Ah, kim bu çocuk kılığındaki kadın? Vücudun zevkten yoksun zevkleri. Birbiri ardına pes eden benlikler. Ağzından çıkan her zalimce sözün arkasında bir şefkat özlemi. Hiçbir şeye inancı yok. Yakılarak temizlenmiş, boşaltılmış bir pota. Heboric görülmeyen ellere sahip ve artık tuttukları şey henüz sezemediği bir güç ile bir hakikat. Felisin'in elleriyse... ah, tuttular ve dokundular, yapış yapış oldular ve kirlendiler; lakin hiçbir şey tutmadılar. Hayat tıpkı bir hayalet gibi parmaklarının arasından kayıp gidiyor.

"Heboric ve ben ayağınıza gelinceye dek her şey eksikti, Leoman. Sen ve trajik çocuk yoldaşın. Kitap, Leoman."

Felisin savaşçının tokaları açtığını, kitabı hayvan derisi paketinden çıkardığını duydu. "Aç onu," dedi.

"Sen açmalısın – üstelik daha güneş doğmadı! ayin—"

"Aç."

"Sen—"

"İmanın nerede, Leoman? Anlamıyorsun, değil mi? Bu sadece benim imtihanım değil. Her birimizin. Burada. Şimdi. Kitap'ı aç, Leoman."

Adam hızlı hızlı alıp verdiği soluklarını yavaşlattı, amansız bir iradeyle düzene soktu. Deri cilt hafifçe gıcırdadı.

"Ne görüyorsun, Leoman?"

Adam homurdandı. "Elbette hiçbir şey. Görmemi sağlayacak bir ışık yok."

"Tekrar bak."

Felisin, onun ve diğerlerinin nefeslerinin kesildiğini duydu. Dryjhna Kitabı zerbaf rengi bir parıltı saçmaya başladı. Dört bir yandan uzak bir fısıltı, ardından bir uğultu geldi. "Hortum uyanıyor – ama burada, yani Raraku'nun kalbinde değil. Kitap, Leoman. Ne görüyorsun?"

Savaşçı elini uzatıp ilk sayfaya dokundu, onu çevirdi. Sonra aynı şeyi iki kez tekrarladı. "Ama bu mümkün değil – Kitap bomboş! Her sayfası!"

"Sen öyle görüyorsun, Leoman. Şimdi Kitap'ı kapat ve Toblakai'ye ver."

Dev öne çıkıp çömeldi ve kocaman, kanlı elleriyle Kitap'ı aldı. En ufak bir tereddüt bile etmedi.

İlk sayfaya bakarken yüzüne sıcak bir ışık vurdu. Felisin onun gözlerinin dolduğunu ve yaşların yara izleriyle kaplı yanaklarından aşağı zikzaklar çizdiğini gördü.

"Nasıl da bir güzellik," diye fısıldadı deve. "Güzellik seni ağlatıyor. Neden böyle kederlendiğini biliyor musun? Hayır, daha değil. Günün birinde... Kitap'ı kapat, Toblakai.

"Heboric, sıra—"

"Hayır."

Leoman bir hançer çekse de Felisin'in eli onu durdurdu.

"Hayır," diye yineledi eski rahip. "Dokunuşum—"

"Evet," dedi kız. "*Dokunuşun.*"

"Hayır."

"Daha önce de sınandın, Heboric ama çuvalladın. Of, hem de ne çuvallamak. Şimdi tekrar çuvallayacağından korkuyorsun."

"Hayır, korkmuyorum, Felisin." Heboric'in sesi sert ve kendinden emindi. "En az korktuğum şey o. Ne bu ayine iştirak edeceğim ne de ellerimi o lanetli Kitap'a sürmek gibi bir riske gireceğim."

"Kitap'ı açsa ne fark eder?" diye homurdandı Toblakai. "Nasılsa bir enkar'al kadar kör. Bırak onu öldüreyim, Yeniden Doğmuş Sha'ik. İzin ver kanı bu ayini sonlandırsın."

"Yap yapacağını."

Toblakai bir çırpıda harekete geçti. Tahta kılıç neredeyse gözle görülemeyecek bir hızla Heboric'in kafasına doğru savruldu. Eğer çarpsaydı yaşlı adamın kafatasını tuzla buz eder, parçalarını en az on adım uzağa saçardı. Öyle olacağına Heboric'in elleri parlayıverdi. Biri kurumuş kan tonunda, diğeriyse hayvani ve kürklüydü. Derhal yukarı kalkan ellerin her biri devin bileklerine kapandı – ve hamleyi zınk diye durdurdu. Tahta kılıç Toblakai'nin parmakları arasından fırladı ve Kitap'ın soluk ışığının ötesindeki karanlıkta gözden kayboldu.

Dev acıyla homurdandı.

Heboric onun bileklerini bıraktı, devi boynundan ve kemerinden tuttu, sonra da ani bir hareketle onu karanlığa fırlattı. Toblakai yere çakıldığında bir patırtı koptu ve ayaklar altındaki killi toprak sarsıldı.

Geçirdiği şokla yüzü çarpılan Heboric geriye sendeledi. Ellerini saran harlı ateş söndü.

"Bak, hepimiz de görebiliyoruz," dedi Felisin ona. "Ellerini. Sana asla sırt çevrilmedi, Heboric – rahipler yapacaklarını yaptıklarında neye inanmış olurlarsa olsunlar. *Hazır ediliyordun*, hepsi bu."

Eski rahip dizlerinin üstüne yığıldı.

"Böylece bir adamın imanı yeniden doğmuş oldu. Şunu bil ki Fener asla sadece ve sadece seni donatmak gibi bir riske girmez, Eli Hafif Heboric. Bunu düşün ve müsterih ol..."

Toblakai karanlıkta inledi.

Felisin ayağa kalktı. "Artık Kitap'ı alabilirim, Leoman. Şafak geldi." *Felisin kendini bir kez daha teslim ediyor. Baştan yaratılıyor. Yeniden doğuyor. Bu son sefer mi? Hayır, kesinlikle değil.*

Şafağa bir saat kala Icarium diğerlerini kovanının kenarına kadar götürdü. Arbaletinin dipçiğini beline dayayan Kemancı feneri Crokus'a verdi, ardından Mappo'ya göz attı.

Trell omuz silkti. "Bariyer kesif – ötede ne var görünmüyor."

"Olacaklardan haberleri yok," diye fısıldadı Iskaral Pust. "Müebbet bir acı ateşi. Ama onları hazırlama çabasıyla kelimelerimi heba edecek miyim? Hayır, katiyen, asla. Kelimeler heba edilemeyecek kadar kıymetlidir. Nitekim onlar durağan bir cehalet kriziyle tereddüt ederken mahcup bir suskunluğa bürüneceğim."

Kemancı arbaletiyle işaret etti. "Önden sen git, Pust."

Baş Rahip'in ağzı açık kaldı. "Ben mi?" diye cıyakladı. "Delirdin mi?" Başını eğdi. "Yine aldandılar – o suratsız asker bozuntusu bile. Ah, bu kadarı da çok kolay!"

Tıslayan Crokus feneri yüksekte tutarak öne çıktı, sonra da bariyerden geçerek gözden kayboldu. Icarium hiç vakit kaybetmeden onu takip etti.

Kemancı bir homurtuyla Iskaral Pust'u ileriye itti.

İkisi ortadan kaybolurken Mappo dönüp Apsalar ve babasına baktı. "Siz ikiniz karşıya daha önce de geçmişsiniz," dedi. "İkinizin de üstünde kovanın aylası kalmış."

Rellock kafa salladı. "Sahte yol. D'iverlerden ve Tektutanlardan emin olmamız gerekiyordu."

Trell bakışlarını Apsalar'a çevirdi. "Bu hangi kovan?"

"Bilmiyorum. Sahiden de parçalanmış. Mevcut durumu sebebiyle doğasını belirleme ümidi pek yok. Ayrıca anılarım bana bu kadar zarar görmüş bir kovanla ilgili hiçbir şey söylemiyor."

İç geçiren Mappo kaslarındaki gerginliği azaltmak için omuzlarını yuvarladı. "Ah, neyse, Ata kovanlarının bildiklerimizden –Tellann, Omtose Phellack, Kurald Galain– ibaret olduğunu niye farz edelim ki?"

Bariyer hava basıncındaki bir değişiklikten anlaşılıyordu. Mappo yutkunduğunda kulaklarının zonkladığını hissetti. Duyuları onlara hücum eden selle başa çıkmakta zorlanınca gözlerini kırpıştırdı. Trell diğerleriyle birlikte upuzun ağaçların bulunduğu bir ormanda dikiliyordu. Alaçam, sedir ve kızılağaç karışımı ağaçların hepsi de yosunlarla örülüydü. Yaprakların arasından mavimsi gün ışığı sızıyordu. Hava çürüyen bitkilerin kokusunu taşıyor, böcekler vızıldıyordu. Sahnenin uhrevi güzelliği Mappo'da serinletici bir merhem etkisi yaratıyordu.

"Ne bekledim bilmiyorum," diye mırıldandı Kemancı, "ama bu değildi."

Icarium'dan daha uzun bir dolomit kayası tam ilerideki malçtan yükseliyordu. Gün ışığı kayayı soluk yeşile boyayarak yüzeyine oyulmuş çizgilere, girintilere ve diğer şekillere gölge düşürüyordu.

"Güneş hiç kıpırdamıyor," dedi Trell'in yanındaki Apsalar. "Işık devamlı o açıdan, yani şu oymaları gözlerimizin önüne seren tek açıdan vuruyor."

Kayanın dibini ve yanlarını kaplayan el ve pati izlerinin hepsi de kan rengiydi.

Eller Yolu. Mappo, Iskaral Pust'a doğru döndü. "Yine aldatmacalarından biri mi, Baş Rahip?"

"Bir ormandaki yalnız bir kaya mı? Likenden ve yosundan yoksun, başka bir dünyanın acımasız güneşiyle ağarmış bir kaya? Trell akıl almayacak kadar kalın kafalı ama şunu bir dinle!" Mappo'ya geniş bir tebessüm etti. "Kesinlikle hayır! Böyle bir kütleyi nasıl yerinden oynatabilirim? Hem şu kadim oymalara, şu çukurlara ve helezonlara bak. Böyle şeylerin sahtesi nasıl yapılabilir?"

Icarium gidip kayanın önünde durmuştu. Oluklardan birinin

kıvrımlı güzergâhını izledi. "Hayır, bunlar yeterince gerçek. Lakin T'lan Imasslar için kutsal bir alanda bulacakların gibi bu da Tellann – böyle kayalar genellikle bir tundradaki veya ovadaki bir tepe doruğunda yer alır. Tabii D'iverlerin ve Tektutanların böyle bir uyuşmazlığın farkına varmalarını beklemem."

"Elbette varmazlar!" diye çıkıştı Iskaral, ardından Jhag'a kaşlarını çattı. "Neden durdun?"

"Nasıl durmayayım. Sözümü kestin."

"Yalan! Ama hayır, hıncımı bir torbaya tıkmalıyım. Trell'in taşıdığı o ilginç çuvala benzer bir torbaya – o ne ilginç bir çuval öyle! Acaba içine başka bir kırık hapsolmuş mudur? Öyle bir olasılık... olası. Evet, olası bir olasılık, kesin bir kesinlik! Alçakça hakaretine nasıl sabrettiğimi göstermek için Jhag'a safça bir tebessüm etsem yeter. Varsın büyüklük bende kalsın, ah evet. Tüm havaları, tüm çalımları, iyi gizleyemediği arkadan konuşmaları – hey!" Iskaral Pust hızla arkasına döndü ve kayanın ötesindeki ormana gözlerini kıstı.

"Bir şey mi duyuyorsun, Baş Rahip?" diye sakince sordu Icarium.

"Duymak mı?" Pust kaşlarını çattı. "Bana bunu neden soruyorsun?"

"Bu ormanın ne kadar derinlerine girdiniz?" diye Apsalar'a sual etti Mappo.

Genç kadın başını iki yana salladı. *Fazla derinlerine değil.*

"Ben önden gideyim," dedi Kemancı. "Sanırsam bu kayayı geçince dümdüz?"

Alternatif bir öneride bulunan çıkmadı.

Yola koyuldular. Yuvasına bir Moranth oku sürülmüş arbaletini bel hizasında hazır tutan Kemancı önde keşif yaptı. Onu yayı sırtında, kılıcı kınında bekleyen Icarium izledi. Arkasından Pust, Apsalar ve babası gelirken Crokus kolun artçısı Mappo'nun birkaç adım ilerisinde yürüyordu.

Mappo bir tehdide Jhag kadar çabuk tepki verebileceğinden emin olmadığı için kemik topuzu çuvalından çıkardı. *Sahiden de bu yırtık pırtık torbada bu kovanın bir kırığını mı taşıyorum? Eğer öyleyse bahtsız kurbanlarım ne durumdalar? Belki onları cennete göndermişimdir – işte vicdanımı rahatlatacak bir düşünce...*

Trell daha önce de yaşlı ormanlarda yolculuk etmişti ve bu onlardan pek farklı değildi. Kuş şakımaları tek tük olup böceklerin, ağaçların ve bitkilerin dışında bir yaşam belirtisi yoktu. Kişi öyle bir şeye meyilliyse bu tür bir yerde hayal gücünün dizginlerini elinden kaçırmak ve ilkel atmosferden tekinsiz bir varlık tasarlamak zor olmazdı. *Karanlık efsaneler türetecek, bizi korkutucu masallar dinlerken tir tir titreyen çocuklara dönüştürecek bir yer... pöh, saçmalığın daniskası! Burada tekinsiz tek şey benim.*

Ayak altındaki bitki kökleri gürdü ve ağaçların arasındaki her boşluk sağda solda humuslu toprağın altından kendini belli eden bu dantel işiyle kaplıydı. Grup yola devam ettikçe serinleyen hava yoğun kokusunu kaybetti ve zamanla ağaçların seyreldiği anlaşıldı. Aralarındaki boşluk birkaç adımdan yarım ve sonra bir düzineye çıktı. Buna rağmen yerdeki boğumlu köklerin örgüsü sıklığını korudu. Sadece ormanla açıklanamayacak kadar çok sayıdaki bitki kökünü görmek hafızasında rahatsız edici anılar tetikler gibi olsa da Mappo o anıların kaynağını belirleyemedi.

Artık beş yüz adım ilerisini görebiliyorlardı. Birer nöbetçi gibi dikilen ağaç gövdelerinin ve tuhaf güneşin izgesel ışığı altında maviye çalan rutubetli havanın manzarasında hiçbir şey kıpırdamıyordu. Gruptaki hiç kimse konuşmuyor, yalnızca alıp verilen solukların, hışırdayan giysiler ile zırhların ve de birbirine dolanık ağaç köklerinin sonu gelmez hasırında atılan adımların sesi duyuluyordu.

Bir saat sonra ormanın dış kenarına ulaştılar. İleride koyu, inişli çıkışlı bir düzlük uzanıyordu.

Kemancı grubu durdurdu. "Bu konuda bir fikri olan var mı?" diye sordu çorak ve engebeli araziye bakarak.

Önlerindeki toprak yekpare bir örgüyle kaplıydı. Kıvır kıvır köklerden oluşan halı göz alabildiğine yayılmıştı.

Icarium çömelip bir elini kalın, sarmal tahta parçalarından birine koydu. Gözlerini yumdu, sonra kafa salladı. Doğruldu. "Azathlar," dedi.

"Tremorlor," diye mırıldandı Kemancı.

"Daha önce bir Azath'ın kendini bu şekilde cisimleştirdiğini hiç görmemiştim," dedi Mappo. *Hayır, bir Azath görmedim ama tahta değnekler gördüm...*

"Ben gördüm," dedi Crokus. "Darujhistan'da. Oradaki Azath Hanesi bir ağaç çotuğu gibi topraktan büyüdü. Kendi gözlerimle gördüm. Büyüyüp bir Jaghut'un Finnest'ini hapsetti."

Mappo, delikanlıyı uzunca bir müddet süzdü, ardından Jhag'a doğru döndü. "Daha başka ne seziyorsun, Icarium?"

"Direnç. Acı. Azath kuşatma altında. Bu kırık kovan, Hane'nin elinden kurtulmaya çalışıyor. Ve şimdi ona bir tehdit daha eklendi..."

"Tektutanlar ve D'iverler."

"Tremorlor kendisini arayanların... farkında."

Iskaral Pust gıdaklarcasına güldü, sonra Crokus'tan gelen sert bir bakışla boynunu büktü.

"Öyleyse bizim de farkımızda olsa gerek," dedi Kemancı.

Icarium kafa salladı. "Farkında."

"Ve kendini korumaya niyetli," dedi Trell.

"Yapabilirse."

Mappo çenesini sıvazladı. *Yaşayan bir varlığın tepkileri.*

"Burada mola vermeliyiz," dedi Kemancı. "Biraz uyuyup—"

"Hayır, uyumamalısınız!" dedi Iskaral Pust. "Aciliyet!"

"İleride her ne varsa bekleyebilir," diye hırıldadı lağımcı. "Eğer dinlenmezsek—"

"Kemancı'yla hemfikirim," dedi Icarium. "Birkaç saat..."

Gelişigüzel bir kamp kuruldu, döşekler sessiz sedasız serildi, kıt bir öğün paylaşıldı. Mappo geriye bir tek kendisi ve Rellock kalıncaya dek ötekilerin uykuya dalmasını seyretti. Trell kendi döşeğini hazırlamakta olan yaşlı adamın yanına gitti.

Konuşurken sesini kısık tuttu. "Iskaral'ın buyruklarına neden itaat ettin, Rellock? Kızını buraya... bu şartlara sürüklemen..."

Yüzünü buruşturan balıkçı bir cevaba doğru gözle görülür bir mücadele verdi. "Bana bu kol armağan edildi, bayım. Ayrıca canlarımız bağışlandı."

"Senin de daha önce söylediğin gibi Iskaral'a, çöldeki bir kaleye teslim edildin. Orada zorla da olsa tek çocuğunu tehlikeye soktun... Seni rencide ediyorsam özür dilerim, Rellock. Yalnızca akıl erdirmeye çabalıyorum."

"O eskisinden farklı. Artık benim küçük kızım değil. Hayır."

Tereddüt eden adamın döşekte duran elleri seğiriyordu. "Hayır," diye tekrarladı, "olan oldu ve artık dönüş yok." Başını kaldırdı. "Bundan sonra yapabileceğimizin en iyisini yapmalıyız. Kızım bazı şeyler biliyor..." Başını çevirdi ve sadece kendisinin görebildiği bir şeye bakarak gözlerini kıstı. "Feci şeyler. Ama, eh, içinde hâlâ bir çocuk var – bunu görebiliyorum. Bildikleri... Eh—" Mappo'ya sert bir bakış attı. "Bilmek yetmez. Yetmez işte." Kaşlarını çattı, sonra da başını iki yana sallayarak gözlerini ayırdı. "Açıklayamıyorum."

"Şu âna kadar ne kastettiğini anladım."

Rellock iç geçirip devam etti. "Kızıma sebepler lazım. Her şey için. En azından bana öyle geliyor. Ben onun babasıyım ve bence öğrenecekleri var. Bu, denize açılmaktan farklı değil – hiçbir yerin güvenli olmadığını öğrenirsin. Gerçek bir öğrenme değil. Güvenli bir yer yok, Trell." Silkinip ayağa kalktı. "Bak ne yaptın; başıma ağrılar girdi."

"Beni affet," dedi Mappo.

"Eğer şanslıysam o da günün birinde beni affeder."

Trell adamın döşeğini serme işini tamamlamasını seyretti, ardından doğrulup çuvalını bıraktığı yere gitti. "*Hiçbir yerin güvenli olmadığını öğrenirsin.*" *Sana hangi deniz tanrısı bakarak oluyorsa, ihtiyar, artık muhakkak gözünü kayıp çocuğunun üstünde tutmalı.*

Döşeğinde içi sıkılan ve bir türlü uyuyamayan Mappo arkasındaki bir hareketlenmeyi, sonra da Icarium'un sesini duydu.

"Biraz daha uyusan iyi edersin, evlat."

Trell, genç kadının karşılığında buruk bir keyif işitti. "Sen ve ben birbirimize çok benziyoruz."

"Nasıl yani?" diye sordu Icarium.

Apsalar iç geçirdi. "İkimizin de birer koruyucusu var – bizi korumaktan aciz birer koruyucu. Özellikle de kendimizden. O yüzden çaresizce peşimizden sürükleniyorlar. Dikkati elden bırakmıyorlar ama bir şey de yapamıyorlar."

Icarium'un cevabı ölçülü ve ifadesizdi. "Mappo benim yoldaşım, dostum. Rellock ise senin baban. Seni koruma çabasını anlıyorum – bir baba daha başka ne yapabilir ki? Ama Mappo ile benim durumumuz farklı."

"Öyle mi?"

Mappo nefesini tutarak kalkmaya, konuşmayı derhal sonlandırmaya hazırlandı.

Apsalar az sonra sözlerini sürdürdü. "Belki de haklısındır, Icarium. İlk bakışta göründüğü kadar birbirimize benzemiyoruz. Söyle bana, anılarını bulduğun zaman onlarla ne yapacaksın?"

Trell'in sessiz huzuru kısa sürdü. Lakin bu sefer bir müdahale dürtüsüne kapılmadı. Öyle yapmaktansa hiç kıpırdamadan Icarium'a sormaya asla cüret edemediği bir sorunun cevabını duymak için bekledi.

"Sorun beni... şaşırttı, Apsalar. Sen kendi anılarınla ne yapıyorsun?"

"Onlar benim değil ki – en azından çoğu. Hafızamda bir balıkçı kızı olarak yaşadığım hayattan kalan bir avuç imge var. Misina için bir çarşıda pazarlık yapmam. Aşınmış taşlarına çiçekler bırakılmış bir kurganın önünde babamın elini tutmam ve değdiğim bir yerde liken hissetmem. Üzüntü, şaşkınlık – herhalde yaşım çok küçüktü.

"Diğer anılar bir mum cadısına, Kotilyon'un sahiplenmesi sırasında beni korumaya çalışmış yaşlı bir kadına ait. Kocasını ve çocuklarını İmparatorluk uğruna kaybetmiş. Öyle bir burukluğun diğer her şeyi bastırmasını beklersin, değil mi? Ama hayır. Sevdiklerini koruyamaması sebebiyle uzun zamandır içine attığı içgüdüleri beni kucakladı. Ve hâlâ da kucaklıyor, Icarium..."

"Fevkalade bir armağan, evlat..."

"Evet, öyle. Son ödünç anılarımsa en kafa karıştırıcıları. Bir suikastçıya aitler. Eskiden fani, sonrasında Ermiş. Suikastçılar verimliliğe taparlar, Icarium ve verimlilik acımasızdır. Daha büyük bir ihtiyaç olarak her neyi görüyorsa onun uğruna fani canları hiç düşünmeden feda eder. En azından Dansçı öyleydi. O para için değil, tahmin edilenden daha az bencilce bir dava için can alırdı. Kendi zihninde işleri yoluna koyan biriydi. Kendini onurlu görürdü. Dansçı namuslu bir adamdı. Ama verimlilik soğukkanlı bir efendidir. Son bir ironi daha var. Dansçı'nın bir parçası Laseen'den öç alma ihtiyacını hiçe sayarak ona... sempati besliyor. Sonuçta Laseen daha büyük bir ihtiyaç olarak gördüğü şeye –İmparatorluk'unkine– boyun eğdi ve o ihtiyaca cevaben dostu saydığı iki adamı feda etmeyi seçti."

"Öyleyse zihnin karmakarışık."

"Evet, Icarium. O tür anılar sel olup akıyor. Bizler basit yaratıklar değiliz. Sen anıların bilgi, bilginin de kavrayış getirmesini düşlüyorsun. Ama bulduğun her cevaba karşılık bin yeni soru çıkıyor. Eskiden olduğumuz kişiler bizi şu an bulunduğumuz yere getirdiler ama bundan sonra nereye gideceğimizi söylemiyorlar. Anılar bir türlü bırakamadığın birer yüktür."

Mırıldanırken Icarium'un sesine inatçı bir ton hâkimdi. "Yine de o yükü kabul ediyorum."

"İzin ver sana bir tavsiyede bulunayım. Mappo'nun kalbini daha da kırmak istemiyorsan bunu ona söyleme."

Trell'in kanı damarlarında sel olmuş akıyordu. Göğsü fazla tutulmuş bir nefesle ağrıyordu.

"Anlamıyorum," dedi Icarium usulca, bir süre sonra, "ama asla öyle bir şey yapmam, evlat."

Kendini kontrol etmekte zorlanan Mappo ciğerlerindeki havayı yavaşça verdi. Yaşların göz kenarlarından akarak yüzünde zikzaklı yollar izlediğini hissetti.

"Anlamıyorum." Sözcük bu sefer bir fısıltıdan ibaretti.

"Ama anlamak istiyorsun."

Buna cevap verilmedi. Aradan bir dakika geçti, sonra Mappo'nun kulağına bir hareketliliğin sesi geldi. "Hadi, Icarium," dedi Apsalar, "sil o gözleri. Jhaglar asla ağlamaz."

Gözüne uyku girmeyen Mappo, grupta dertli düşüncelerinden istirahatle kurtulamayan başkalarının da olduğu kanaatindeydi. Eğer iniltiyi andıran horultuları gerçeği yansıtıyorsa sadece Iskaral Pust'un rahat bir hâli vardı.

Mappo fazla geçmeden yine bir hareketlilik duydu ve Icarium sakin, ölçülü bir sesle konuştu. "Vakit geldi."

Kampı çabucak topladılar. Mappo daha çuvalının ağzını bağlarken Kemancı yola koyuldu. Lağımcı bir cenk meydanına yaklaşan bir asker gibi temkinli fakat azimliydi. Gölge Baş Rahibi seke seke onun peşinden gitti. Icarium takibe hazırlanırken Mappo uzanıp Jhag'ı kolundan tuttu.

"Dostum, Azath Haneleri güç taşıyan herkesi hapsetmek ister – nasıl bir riske girdiğinin bilincinde misin?"

Icarium gülümsedi. "Riske giren tek kişi ben değilim, Mappo. Kendini, bunca yüzyıl sonra neye dönüştüğünü hafife alıyorsun. Yolumuza devam etmek istiyorsak Azath'ın kötü bir niyetimiz olmadığını anlayacağına güvenmeliyiz."

Diğerleri oradan ayrılmışlardı. Onlardan tarafa meraklı bir bakış atmasının ardından Apsalar da ikiliyi yalnız bıraktı.

"Akıl erdiremediğimiz bir şeye nasıl güvenebiliriz?" diye öğrenmek istedi Trell. "Tremorlor'un 'farkında' olduğunu söyledin. Nasıl? Farkında olan şey nedir?"

"Hiçbir fikrim yok. Bir varlık seziyorum, hepsi bu. Ve ben onu sezebiliyorsam o da beni sezebiliyordur. Tremorlor acı çekiyor, Mappo. Yapayalnız savaşıyor ve haklı bir mücadele veriyor. Niyetim Azath'a yardım etmek. Bu yüzden seçim Tremorlor'a kalmış – yardımımı kabul edebilir de etmeyebilir de."

Trell sıkıntısını gizlemekte zorlandı. *Of, dostum, o kılıcın ne kadar çabuk ters dönebileceğini anlamadan yardım teklif ediyorsun. Cehaletinle öyle saf, öyle asilsin ki. Eğer Tremorlor seni senin kendini tanıdığından daha iyi tanıyorsa teklifini kabul etme cesaretini gösterir mi?*

"Sorun ne, dostum?"

Jhag'ın gözlerinde kasvetli bir şüphe belirdi ve Mappo bakışlarını kaçırmak zorunda kaldı. *Sorun ne? Seni uyarmak isterdim, dostum. Tremorlor seni alırsa dünya muazzam bir tehditten kurtulur ama ben bir dostumu yitiririm. Hayır, kalleşlik ederek seni ebedi hapse çarptırıyorum. Beni bu işe koşan kabile büyükleri ve İsimsizler bana kesin bir emir verirler. Onlar sevgiyi umursamazlar. Andını hiç çekinmeksizin içmiş genç Trell savaşçısı da en ufak bir tereddüt göstermez – zira o peşine düşeceği adamı tanımıyordu. Zaten kuşkuları da yoktu. Aradan ne kadar çok zaman geçti.* "Sana yalvarırım, Icarium; gel artık geri dönelim. Risk çok büyük, dostum." Trell düzlüğe bakarken gözlerinin dolduğunu hissetti. *Dostum. En sonunda, sevgili Büyükler, size gerçek yüzümü gösteriyorum. Yanlış bir seçim yaptınız. Ben korkağın tekiyim.*

"Keşke," diye yavaşça, kesik kesik konuştu Icarium, "keşke anlayabilseydim. Kendi içinde verdiğini gördüğüm savaş yüreğimi parçalıyor, Mappo. Şimdiye kadar anlamış olmalısın..."

"Neyi anlamış olmalıyım?" diye fısıldadı Trell, hâlâ Jhag'ın gözlerine bakamadan.

"Senin için canımı feda edeceğimi. Tek dostum için. Kardeşim için."

Mappo kollarını gövdesine sardı. "Hayır," diye fısıldadı. "Böyle deme."

"Savaşını bitirmeme izin ver. Ne olur."

Trell derin, titrek bir nefes aldı. "İlk İmparatorluk'un şehri... hani eski adadaki..."

Icarium bekledi.

"Yok edildi, Icarium. Senin elinle. Seninki kör bir cinnet... ve de emsalsiz. O kadar harlı bir ateşle yanıyor ki yaptıklarının bütün anıları kül oluyor. Seni seyrettim – o soğuk külleri eşelemeni, kim olduğunu keşfetmeye çalışmanı seyrettim. Lakin tekrar öyle bir eylemde bulunmanı önlemeye yeminli olarak burada, yanında duruyorum. Şehirleri, koskoca halkları ortadan kaldırdın. Öldürmeye başladın mı duramıyorsun; ta ki karşındaki her şey... cansız oluncaya kadar."

Ne Jhag bir şey söyledi ne de Mappo dostuna bakabildi. Trell'in kolları kendi koruyucu, çaresiz sarılışıyla sızlıyordu. İçinde fırtına gibi bir ıstırap kopuyor, onu tüm gücüyle zaptetmeye çalışıyordu.

"Ve Tremorlor biliyor," dedi Icarium soğuk, ifadesiz bir sesle. "Azath'ın beni almaktan başka çaresi yok."

Tabii becerebilirse. Üstelik daha çabalamaya bile başlamadan bu kadar ağır bir imtihandan geçiyor. Öfkelendiğinde onu yok edebilirsin – aşağıdaki cinler aşkına, burada neleri riske atıyoruz böyle?

"Bu kovanın seni biçimlendirdiğine inanıyorum, Icarium. Bunca zaman sonra nihayet yuvana döndün."

"Bu iş başladığı yerde bitecek. Tremorlor'a gidiyorum."

"Dostum—"

"Hayır. Öğrendiklerimin ardından özgürce gezemem – bunu görebiliyor olmalısın, Mappo. Ben—"

"Tremorlor seni alırsa ölmeyeceksin, Icarium. Esaretin ilelebet sürecek. Yine de... *farkında* olacaksın."

"Evet, suçlarıma yakışır bir ceza."

Trell bunu duyunca feryat etti.

Icarium'un eli omzuna indi. "Benimle hapishaneme gel, Mappo. Cinnetimi önlemek için yapman gerekeni –belli ki daha önce de yaptığını– yap. Direnmeme müsaade edilmemeli."

Lütfen—

"Bir dostun yapacağını yap. Ve karşılığında sana bir hediye vermemi mazur görürsen kendini kurtar. Bunu sona erdirmeliyiz."

Mappo her şeyi inkâr etme gayretiyle başını iki yana salladı. *Korkak! Onu yer yık! Buradan çok uzaklara sürükle. Nasılsa bilinci açıldığında bunlardan hiçbirini hatırlamaz. Onu başka bir tarafa yönlendirebilirim ve yine eskisi gibi, her zaman olduğumuz gibi olabiliriz.*

"Kalk, lütfen. Ötekiler bizi bekliyorlar."

Trell yerde tortop olduğunu fark etmemişti. Ağzında kan tadı vardı.

"Kalk, Mappo. Son bir görev."

Sağlam, kuvvetli eller ayağa kalkmasına yardım etti. Mappo sarhoşmuş veya ateşi çıkmış gibi sallandı.

"Mappo, sana başka türlü dostum diyemem."

"Bu hiç adil değil," diye fısıldadı Trell.

"Evet, anlaşılan seni kendime benzetmeliyim. Bırak öfken azmini kuvvetlendirecek demir olsun. Şüpheye yer bırakma – zaten hep fazlasıyla duygusal olageldin, Trell."

Saldırırken ettiğin laflar bile şefkatle söyleniyor. Ah, tanrılar aşkına, bunun altından nasıl kalkabilirim?

"Ötekiler gördükleriyle derinden sarsıldılar – onlara ne diyeceğiz?"

Mappo başını iki yana salladı. *Hâlâ pek çok açıdan bir çocuksun. Icarium. Biliyorlar.*

"Gel hadi. Yuvam bu gecikmiş dönüşü bekliyor."

"İllâ ki böyle olacaktı," dedi Kemancı yanına geldiklerinde. Mappo her birini tek tek incelediğinde vukufun her çeşidini gördü. Iskaral Pust'un ateşli bir sırıtışla kıvrılmış buruşuk yüzünde korku, beklenti ve isteseydi ancak kendisinin açıklayabileceği daha başka bir sürü duygu vardı. Apsalar daha önceden hissettiği sempatiyi bir kenara koymuşa benziyor ve artık Icarium'a potansiyel bir rakibi değerlendirircesine bakıyordu; kendi becerilerine duyduğu güvensizlik ilk defa meydana çıkıyordu. Kızının karşı karşıya kaldığı tehlikeyi apaçık görebilen Rellock'un

gözlerinde tevekkül mevcuttu. Sadece Crokus vukufa bağışıklı gibiydi ve genç adamın kendi içinde keşfetmişe benzediği özgüven Mappo'yu bir kez daha şaşırttı. *Delikanlı sanki Icarium'a hayranlık duyuyor – iyi de Jhag'ın hangi parçasına hayran?*

Ayakları altındaki köklerin karmakarışık olduğu bir tepede duruyorlardı. *Altımızda kadim bir yaratık hapis tutuluyor. Tüm bu tepeler...* İleride arazi değişiyor, kökler dar sırtlar hâlinde yükselerek kalın duvarlar yaratıyor, o duvarlar geniş ve vahşi bir labirent oluşturuyordu. Duvarlardaki köklerden bazıları sanki kıpırdıyordu. O aralıksız hareketi incelerken Mappo'nun gözleri kısıldı.

"Tremorlor beni almak isterse yardımıma gelmeyin," diye duyurdu Icarium. "Hatta o çabalara elinizden geldiğince destek verin."

"Budala!" diye gakladı Iskaral Pust. "Azath'ın öncelikle sana ihtiyacı var! Tremorlor, Oponn'un bile göze alamayacağı bir zar atma riskine giriyor! Çaresizlik! Bin Tektutan ve D'iver kavuşuyor! Tanrım da ben de elimizden geleni yaptık! Peki bize kim teşekkür edecek? Fedakârlıklarımızı kim kabullenecek? Böyle bir zamanda bizi yüzüstü bırakmamalısın, kerih Jhag!"

Icarium surat ekşiterek Mappo'ya doğru döndü. "Azath'ı savunacağım – söyle bana, o... o yakıcı cinnet olmadan da dövüşebilir miyim?"

"Bir eşiğe sahipsin," diye kabullendi Trell. *Ama bu öyle dar bir eşik ki.*

"Geride dur," dedi Kemancı, arbaletini kontrol ederek. "Geri kalanımız elimizden geleni yapıncaya kadar."

"Iskaral Pust," diye çıkıştı Crokus. "Buna sadece sen değil, tanrın da dahil."

"Hah! Bize emir mi veriyorsun? Biz oyuncuları bir araya getirdik. Dahasını isteyemez—"

Darulu genç, Baş Rahip'in üstüne yürüdü. Aniden beliren bir bıçağın ucu Pust'un boynuna hafifçe dayandı. "Yetmez," dedi delikanlı. "Tanrını çağır, kahrolasıca. Daha fazla yardıma ihtiyacımız var!"

"Riskler—"

"Hiçbir şey yapmadan beklerseniz daha büyük be! *Ya Icarium, Azath'ı öldürürse?*"

Crokus'un durumu ne kadar iyi anladığına hayret eden Mappo nefesini tuttu.

Bir sessizlik yaşandı.

Icarium sarsılmış bir hâlde geri çekildi.

Ah evet, dostum. Gerçekten de o kadar güçlüsün.

Iskaral Pust gözlerini kırpıştırdı, ağzını açtı, sonra şak diye kapattı. "Beklenmedik," diye en sonunda sızlandı. "Serbest kalacak onca şey... amanın! Beni bırak artık."

Crokus geri çekilip bıçağını kınına soktu.

"Gölgetaht... şey... muhterem Gölge Lordum... düşünüyor. Evet! Harıl harıl düşünüyor! Dehası öyle büyük ki kendini bile faka bastırabilir!" Gözleri kocaman açılan Baş Rahip hızla arkalarındaki ormana doğru döndü.

Ormandan uzak bir uluma geldi.

Iskaral Pust gülümsedi. "İnanılır gibi değil," diye mırıldandı Apsalar. "Söz dinleyeceğini hiç sanmazdım."

Beş Gölge Tazısı ağaçların arasından bir kurt sürüsü gibi koşturarak çıksa da her biri bir midilli kadar yüksekti. Doğal her şeyle dalga geçercesine başlarını Kör adındaki solgun ve gözü görmeyen tazı çekiyor, eşi Baran ise onun arkasında ve sağında koşuyordu. Dişli ile Shan kabaca kanatlarda dururken sürünün lideri Rood aheste adımlarla arkadan geliyordu.

Mappo ürperdi. "Yedi taneler sanıyordum."

"Anomander Rake ikisini Rhivi Ovası'nda öldürdü," dedi Apsalar. "Kotilyon'un vücudumdan çıkmasını talep ettiğinde."

Crokus şaşkınlıkla ona doğru döndü. "Rake mi? Bak bunu bilmiyordum."

Mappo, delikanlıya bakarak bir kaşını kaldırdı. "Ay Tohumu Lordu Anomander Rake'i tanıyor musun?"

"Bir keresinde tanışmıştık," diye açıkladı Crokus.

"Günün birinde o öyküyü dinlemek isterim."

Delikanlı dudaklarını sıkarak kafa salladı.

Mappo, burada bundan sağ çıkacağımıza inanan tek budala sensin. Trell bir kez daha bakışlarını yaklaşan Tazılara çevirdi. Icarium'la yaptığı tüm o yolculuklarda efsanevi Gölge yaratıklarıyla yolları hiç kesişmemişti. Buna rağmen isimlerini ve tarifle-

rini biliyor, içlerinde en çok Shan'dan korkuyordu. Gözleri parlak kırmızı yarıklardan ibaret olan dişi Tazı sıvı karanlık gibi hareket ediyordu. Ötekiler kaslı gövdelerine yayılmış yara izleriyle dövüşçülerin yabani yırtıcılığını taşırken o gerçek bir katilin, bir suikastçının zarif yaklaşımını sergiliyordu. O ölümcül gözler kısacık bir anlığına kendisine çevrilince Trell'in ensesindeki tüyler diken diken oldu.

"Hoşnutsuz değiller," diye mırıldandı Iskaral Pust.

Mappo gözlerini hayvanlardan ayırdığında Kemancı'yı kendisine bakarken yakaladı. Aralarında geçen vukuf ani ve kesindi. Lağımcı başını belli belirsiz eğdi. Trell iç geçirdi, yavaşça gözlerini kırptı, ardından Icarium'a doğru döndü. "Dostum—"

"Onlarla bir alıp veremediğim yok," diye gürledi Jhag. "Bu konuda daha fazla konuşmayacağız, Mappo."

Sessizce oraya gelen Tazılar dağılarak grubu çevrelediler.

"Yürüyün labirente," dedi Iskaral Pust, sonra uzaktan gelen tekinsiz bir çığlığın onlara kadar ulaşmasıyla kıkırdadı. Tazılar sesi duyunca başlarını kaldırıp durgun havayı koklasalar da başka bir tepki vermediler. Her bir hayvanın etrafında demir kablolar gibi engin bir antiklikle örülmüş dehşetengiz bir kifayet aylası vardı.

Gölge Baş Rahibi tekrar dansa başladı. Bu dans Baran'ın gözle takip edilemeyecek bir hızla gelip ona baş ve omuz vurmasıyla aniden sona erdi. Iskaral Pust yere serildi.

Kemancı ıhlayarak rahibin kalkmasına yardım etti. "Tanrının tepesini attırdın, Pust."

"Hadi oradan," dedi yaşlı adam soluk soluğa. "Sevgi gösterisi. Kuçu beni gördüğüne öyle sevindi ki aşırı heyecanlandı."

Cilalı demir rengindeki bir göğün altında labirente doğru ilerlediler.

Gesler sulu bir bitkisel çay içmekte olan Duiker, Bult ve Yüzbaşı Lull'un yanına gitti. Onbaşının kırık burnunun çevresi kızarık ve şişkin, sesi sert bir zırıltıydı. "Gemiye başka kimseyi sığdıramayız. O nedenle deniz çekilmeden önce demir alıyoruz."

"O namevt kürekçiler sizi Aren'e ne kadar çabuk götürebilirler?" diye sordu Lull.

"Uzun sürmez. En fazla üç gün. Endişelenme, komutanım. Yaralılardan hiçbirini yolda kaybetmeyeceğiz."

"Bundan nasıl böyle emin olabiliyorsun, Onbaşı?"

"*Silanda*'da zaman durmuş gibidir, komutanım. Kesileli aylar, yıllar, hatta belki de on yıllar olmasına rağmen tüm o kellelerden hâlâ kan damlıyor. Hiçbir şey çürümüyor. Fener aşkına, gemideyken sakallarımız bile uzamıyor, komutanım."

Lull homurdandı.

Şafağa bir saat vardı. Korbolo Dom'un kampındaki harıl harıl faaliyetin gürültüsü kesilmemişti. Efsunlu müdafaalar Wickan bağcılarının ne tür bir faaliyet yürütüldüğünü keşfetmelerini engelliyor, bilgi eksikliği herkesin sinirlerini geriyordu.

"Fener sizi korusun," dedi Gesler.

Duiker başını kaldırıp adamın gözünün içine baktı. "Yaralılarımızı sağ salim teslim et, Onbaşı."

"Peki, Tarihçi. Aynen öyle yapacağız. Belki Nok'un filosunu limandan çıkarabilir veya Pormqual'ı mahcup ederek yardımınıza gönderebiliriz de. Şehir Garnizonu kumandanı –Blistig– iyi adamdır. Aren'in korunmasından sorumlu olmasaydı şimdiye kadar buraya gelirdi. Her neyse, belki ikimiz Baş Yumruk'u biraz yüreklendirebiliriz."

"O biraz zor," diye söylendi Lull. "Artık bas git, Onbaşı. Neredeyse benim kadar çirkinsin ve sana bakmak içimi kaldırıyor."

"Birini deneyip ölçü almak istersen gemide bol bol yedek Tiste Andii gözü var, komutanım. Bak bu son şansın."

"Yok, kalsın, Onbaşı. Ama teklifin için sağ ol."

"Rica ederim. Hoşça kal, Tarihçi. Kulp ve Heboric'e daha fazla yardım edemediğimiz için kusura bakma."

"Beklenebileceğinden daha fazla yardım ettiniz zaten, Gesler."

Adam omuz silkip kendisini bekleyen sandala doğru döndü. Sonra durakladı. "Şey, Kumandan Bult."

"Evet?"

"Elini kırdığım için Yumruk'tan özür dilerim."

"Sormo onu zorla iyileştirmeyi becerdi, Onbaşı. Yine de özrünü iletirim."

"Biliyor musun, Kumandan," dedi Gesler sandala binmeden

hemen önce, "bir şey fark ettim – senin ve yüzbaşının toplamda üç gözünüz, üç kulağınız ve neredeyse bir kafa dolusu saçınız var."

Bult hızla dönüp onbaşıya kötü kötü baktı. "Eee, ne olmuş?"

"Hiçbir şey. Sadece dikkatimi çekti. Hepinizle de Aren'de görüşürüz."

Duiker adamın kürek çekerek nehrin sarı balçığında uzaklaşmasını seyretti. *Hepinizle de Aren'de görüşürüz. Olmadık bir temenni, Onbaşı Gesler ama en azından niyetin iyi.*

"Ömrümün geri kalanı boyunca," deyip iç geçirdi Lull, "Gesler'i sırf suratına nispet olsun diye burnunu kırdıran adam olarak hatırlayacağım."

Bult sırıtarak çayının tortusunu çamurlu toprağa döktü ve eklem çıtırtıları eşliğinde ayağa kalktı. "Bunu duymak yeğenimin hoşuna gidecek, Yüzbaşı."

"Sebep yalnızca güvensizlik miydi, Amca?" diye sordu Duiker başını kaldırarak.

Bult ona bir müddet baktı, sonra omuz silkti. "Eğer öyleyse Coltaine sana söyler, Tarihçi."

"Ama sen ne düşünüyorsun?"

"Hiçbir şey düşünemeyecek kadar yorgunum. Yumruk'un Korbolo Dom'dan gelen teklife nasıl baktığını öğrenmeye kararlıysan ona kendin sormayı deneyebilirsin."

Kumandanın yürüyüp gitmesini seyrettiler.

Lull of çekti. "Köpekler Zinciri hakkında yazacaklarını okumak için sabırsızlanıyor, ihtiyar. Gesler'le beraber bir sandık dolusu tomar göndermemen kötü oldu."

Duiker ayağa kalktı. "Görünüşe bakılırsa bu gece hiç kimse el ele tutuşmak istemiyor."

"Belki yarın gece şansın daha yaver gider."

"Belki."

"Bir kadın buldun sanıyordum. Bir bahriyeli – neydi adı?"

"Bilmiyorum. Bir geceyi birlikte geçirdik..."

"Ah, yoksa kılıç kına çok mu küçük geldi?"

Duiker gülümsedi. "O geceyi tekrarlamamanın daha iyi olacağına karar verdik. İkimizin de başa çıkılması gereken yeterince kaybı var..."

"Öyleyse ikiniz de budalasınız."

"Sanırım öyleyiz."

Duiker huzursuz, uykusuz kampı katetti. Sadece birkaç sohbet duymasına rağmen etrafında karamsar bir şuur uğulduyor, bu sesi bir tek kemikleri algılayabiliyordu.

Coltaine'i, komuta çadırının önünde Sormo, Nil ve Nether'le görüşürken buldu. Yumruk'un sağ eli hâlâ şiş ve mordu. Boncuk boncuk terle kaplı solgun yüzü zorla şifanın travmasını açığa vuruyordu.

Sormo, tarihçiye hitap etti. "Senin şu Onbaşı List nerede?"

Duiker gözlerini kırpıştırdı. "Emin değilim. Neden?"

"Tasavvurlar görüyor."

"Evet, görüyor."

Bağcının süzgün yüzü buruştu. "Bizi neyin beklediğine dair hiçbir şey sezmiyoruz. Bu kadar boş bir yöre doğal değildir, Tarihçi. Burası arıtılmış, ruhu yok edilmiş. Nasıl?"

"List ormanın ötesindeki düzlükte bir savaşın yaşanmış olduğunu söylüyor. Bu savaş çok uzun zaman önceymiş. Lakin geriye bir yankısı kalmış. Altımızdaki kayacın içine kadar işlemiş."

"O savaşta kimler çatışmış, Tarihçi?"

"Korkarım henüz belli değil. Bir hayalet List'e rüyalarında rehberlik ediyor ama ona kesin bir bilgi vermiyor." Duiker tereddüt etti, ardından iç geçirdi. "Hayalet bir Jaghut."

Coltaine solmakta olan ufuk hattını incelercesine doğuya göz attı.

"Yumruk," dedi Duiker az sonra, "Korbolo Dom—"

Yakınlarda bir curcuna koptu. Döndüklerinde bir asilzadenin koşarak yaklaştığını gördüler. Tarihçi kaşlarını çattı, sonra adamı tanıdı. "Tumlit—"

Gözlerini kısarak simaları teker teker tarayan yaşlı soylu nihayet gelip Coltaine'in önünde durdu. "Korkunç bir şey oldu, Yumruk," dedi soluk soluğa, sesi titreyerek.

Duiker ticaret patikasına yayılmış mülteci kampından gelen şamatayı ancak o zaman işitti. "Tumlit, neler oldu?"

"Korkarım bir elçi daha geldi. Gizlice getirildi. Konsey'le görüştü – onları caydırmaya çalıştım ama maalesef başaramadım. Pullyk ile Nethpara ötekileri ikna ettiler. Yumruk, mülteciler Korbolo Dom'un mülayim koruması altında nehri geçecekler."

Coltaine hemen bağcılarına doğru döndü. "Klanlarınızın başına. Bult'u ve yüzbaşıları yanıma gönderin."

Mülteci yığınının forda doğru hareketlenerek orduya baskı yapmasıyla birlikte açıklıktaki Wickanlardan da bağrışlar yükseldi. Yumruk yakındaki bir askeri durdurdu. "Klan savaş reislerine adamlarını mültecilerin yolundan çekmelerini söyle – onlara engel olamayız."

Coltaine haklı – o ahmakları durdurmamız mümkün değil.

Bult ile yüzbaşılar apar topar geldiklerinde Coltaine emirlerini sıraladı. Duiker o emirlere dayanarak Yumruk'un en kötü ihtimale hazırlandığını anladı. Subaylar koşarak uzaklaşırlarken Coltaine tarihçiye doğru döndü.

"Lağımcılara git. Emrimle mülteci konvoyuna katılacaklar. Rütbe nişanlarını ve üniformalarını sıradan giysilerle değiştirip––"

"Hiç gerek yok, Yumruk – zaten hepsi de muhtelif paçavralar ve sağdan soldan toplanmış teçhizatlar taşıyor. Ama miğferlerini kemerlerine bağlatırım."

"Yürü."

Duiker oradan ayrıldı. Gökyüzü aydınlanıyordu ve artan ışıkla beraber kelebekler dört bir yanda hareketleniyor, bu sessiz dalgalanma durduk yerde tarihçinin tüylerini ürpertiyordu. Kıpır kıpır konvoya kadar gidip bir kenardan dolaştı ve geride durarak mültecileri ifadesizce seyreden piyade saflarının arasına karıştı.

Patikanın epeyce gerisinde, neredeyse kanattaki piket hattının kenarında oturan karman çorman bir asker yumağı gördü. Bölük mültecilere aldırış etmeden halat sarma işiyle meşguldü. Birkaçı kafasını kaldırıp oraya gelen Duiker'e baktı.

"Coltaine mültecilere katılmanızı emrediyor," dedi tarihçi. "İtiraz yok. Hemen miğferlerinizi çıkarıp—"

"İtiraz eden var mı ki?" diye homurdandı bodur, geniş omuzlu bir asker.

"Halatlarla ne yapmayı planlıyorsunuz?" diye öğrenmek istedi Duiker.

Başını kaldıran lağımcının geniş, hırpalanmış yüzündeki gözleri dar birer yarıktan ibaretti. "Biz de kendi başımıza biraz keşif

yaptık, ihtiyar. Şimdi çeneni kapa da hazırlanabilelim, tamam mı?"

Orman tarafından koşar adım gelen üç asker belirdi. Birinin saç örgülerinden tuttuğu kesik bir baş yere kan damlatmaktaydı. "Bu herif nöbet yerinde son kez uyuyakaldı," diye yorumda bulunan askerin elinden bıraktığı ganimeti şap diye yere düşüp yuvarlandı. Bunu başka hiç kimse fark etmediği gibi o üç lağımcı kimseye bilgi vermedi.

Bölüğün tamamı hazırlıklarını aynı anda bitirmiş gibi göründü. Halat kangalları omuzlara geçirildi, miğferler kemerlere bağlandı, arbaletler hazır edilip bol yağmurlukların ve telabaların altına gizlendi. Askerler sessizce ayağa kalkıp mülteci kalabalığına doğru ilerlediler.

Duiker tereddüde kapıldı. Dönüp aşağıdaki nehir geçişine baktı. Mülteci kolunun başı çoktan forda girmişti. Bel derinliğinde olduğu ortaya çıkan su en az kırk adım genişliğindeydi ve dibi yoğun, yapışkan bir çamurla kaplıydı. Kelebekler soluk sarı gün ışığı patlamalarıyla sürüler hâlinde insan yığınının üzerinde uçuşuyordu. Önden konvoya rehberlik etmeleri için gönderilen bir düzine Wickan atlı savaşçısı gidiyordu. Binicilerin arkasından soyluların arabaları geliyor, mülteciler arasında bir tek onlar kuru ve keşmekeşin dışında kalıyordu. Duiker lağımcıların çalkantılı konvoya karıştıkları yere baksa da kalabalığın yuttuğu askerler görünürde yoktu. Ticaret patikasının ilerisinden bir yerden kesilen sığırların feci böğürtüleri yükseliyordu.

Kanatlardaki piyadeler silahlarını hazırlıyorlardı – Coltaine belli ki sahanlıkta bir artçı uç savunması bekliyordu.

Tarihçi yine de tereddüt içerisindeydi. Mültecilere katılır ve en kötü senaryo gerçekleşirse patlak verecek olan panik, Korbolo Dom'un kuvvetlerinin yapacağı bir katliam kadar ölümcül sonuçlar doğururdu. *Hood aşkına! Artık sahiden de o piç kurusunun insafına kaldık.*

Koluna bir elin kapanmasıyla döndü ve isimsiz bahriyelisini yanında buldu.

"Gel," dedi kadın. "Kalabalığın içine – lağımcılara destek vereceğiz."

"Ne desteği? Mültecilerin başına henüz bir şey gelmedi – üstelik yolu yarılamak üzereler."

"Evet ama nehirden aşağı çevrilen kafalara bak. Asiler yüzen bir köprü yaptılar – hayır, buradan göremezsin ama orada. Üstü tebercilerle dolu."

"Teberciler mi? Ne yapıyorlar ki?"

"İzliyorlar. Bekliyorlar. Gel bakalım, sevgilim. Kâbus başlamak üzere."

Sahanlığa doğru akan insan nehrine girerek mülteci kalabalığına karıştılar. Ani bir uğultu ve boğuk silah çınlamaları artçı ucun saldırıya uğradığını duyurdu. İnsan nehri hızlandı. İtiş kakışın ortasında kalan Duiker ne iki tarafı doğru düzgün görebiliyordu ne de arkayı. Fakat tıpkı önlerindeki yamaç gibi bir çığ hızıyla sürüklendikleri Vathar Nehri de apaçık ortadaydı. Ford mültecilerle tıklım tıklım doluydu. Kenarlardakiler derin sulara itiliyorlardı – Duiker kelebek balçığına batıp çıkan kafalar ve çırpınan kollar görebiliyor, akıntı o insanları köprüdeki tebercilere doğru sürüklüyordu.

Nehirdekilerden büyük bir yılgı çığlığı koptu. Yüzler bu sefer nehrin yukarısında tarihçinin henüz göremediği bir şeye çevrildi.

Bir düzine atlı savaşçı karşı yakadaki açıklığa çıktı. Duiker onların telaşla oklarına yay sürerek banketin daha yukarısındaki ağaç hattına doğru dönmelerini seyretti. Hemen sonra Wickanlar art arda sarsıldılar ve vücutlarına saplanan tüylü oklarla bineklerinden düştüler. Atlar da kişneyerek yere yığıldılar.

Soyluların arabaları takır tukur kıyıya çıktı, sonra onları çeken öküzlerin bir ok yağmuru altında ölmesiyle kalakaldı.

Ford tıkandı.

Bir insan dalgası şeklinde sahanlığa inmekte olan mültecileri panik aldı. Böğüren Duiker sarıya çalmış sulara doğru taşınmaktan kendini alamadı. Nehrin yukarısından neyin geldiğini görür gibi oldu: Tebercilerle ve okçularla dolu bir diğer yüzen köprü. Her iki banketteki ekipler halatlara asılarak akıntının forda doğru sürüklediği köprüyü yönlendiriyordu.

Kelebek bulutlarını delip geçen oklar mülteci yığınına yağdı. Saklanacak, gidecek hiçbir yer yoktu.

Tarihçi kendini bir kâbusun içinde buldu. Okların ürkünç ıslığı ve takırtısı arasında dört bir tarafındaki zırhsız siviller can verdi. Korku ve çaresizlik girdaplarına kapılan insanlar artık her

yöne kaçışıyorlardı. Çocuklar ayak altında kayboluyorlar, ezilerek bulanık sulara gömülüyorlardı.

Geri geri yürüyen bir kadın Duiker'e çarptı. Tarihçi dik tutma çabasıyla kollarını ona doladı, ardından bir okun kollarındaki bebeği delip geçtikten sonra kadının göğsüne saplanmış olduğunu gördü. Duiker'in ağzından bir dehşet çığlığı kaçtı.

Kadın piyade tekrar yanında belirip ellerine bir halat verdi. "Al şunu!" diye bağırdı. "Sıkı tut... karşıya geçiyoruz... sakın bırakma!"

Duiker ipi bileklerine doladı. Bahriyelinin önünde halat uzayıp gidiyor, sudaki bedenlerin arasından geçip gözden kayboluyordu. Tarihçi onun gerildiğini hissetti, sonra ileriye sürüklendi.

Ok yağmuru hiç dinmedi. Biri tarihçinin yanağını sıyırdı, bir başkası omzunu koruyan deri kaplı zincir zırhtan sekti. Duiker kopup düşeli çok olmuş miğferini kafasına takmayıp kemerine bağladığına bin pişmandı.

Halattaki gerilim düzenli ve devamlıydı. Duiker'i insanların arasından, üstünden ve altından sürükledi. Tarihçi birden fazla kez suya battı ve dört beş metre ileride öksürüp tıksırarak tekrar yüzeye çıktı. Bir ara fıkır fıkır kalabalığın üstünden aşarken ileride bir yerde efsun ışığı çaktı ve bir gümbürtü koptu. Derken Duiker tekrar aşağıya çekildi ve bir omzunu öne vererek haykıran iki sivilin arasından sertçe geçti.

Bitmek bilmeyen yolculuk Duiker'i gerçek dışı kesitlerle örseledi; öyle ki bir süre sonra uyuşan tarihçi kendini insanlık tarihi –sonsuz bir acı, çile ve adice ölüm kafilesi– boyunca savrulan bir hayalet gibi hisseder oldu. Kaderde yalnızca gökten gelen demir uçlu oklar veya aşağıda bekleyen nisyan yazıyordu. *Kaçış yok – tarihin verdiği bir diğer ders. Fanilik arayı asla açmayan bir konuk.*

Derken çamura bulanmış ıslak cesetlerin ve kanla kaplı kilin üstünde sürüklendi. Oklar artık gökten düşmüyor, yerin biraz yukarısından hızla gelerek dört bir yandaki tahtaya ve ete saplanıyordu. Duiker derin ve kıvrık bir teker izine yuvarlandı, sonra da bir at arabasının ispitli tekerleğini kendine siper aldı.

"İpi bırak!" diye buyurdu bahriyeli. "Geldik, Duiker."

Geldik.

Gözlerindeki çamuru silen tarihçi başını alçakta tutarak ilk

defa çevresine bakındı. Wickan atlı savaşçıları, lağımcılar ve bahriyeliler gerek ölü gerekse yaralı atların arasında yatıyorlardı. Her yer o kadar çok okla bezeliydi ki sahanlığın tamamı bir sazlıktan farksızdı. Soyluların arabaları fordun ucundan çekilerek bir savunma hilali şeklinde dizilmişti ama çatışma ilerideki ormana kadar kaymıştı.

"Kimler savaşıyor?" diye nefes nefese sordu Duiker.

Yanında yatan kadın homurdandı. "Sadece lağımcılar ile bahriyelilerden sağ kalanlar... ve de birkaç Wickan."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Başka kimseyi karşıya geçiremedik – hem zaten Yedinci ile klanların en az ikisi artçı uçta çatışıyor. Kendi başımızayız, Duiker ve eğer bu ağaçlıktan çıkamazsak..."

İmha edileceğiz.

Kadın yakındaki bir cesede uzandı ve onu yakınına çekip ölü Wickan'ın miğferini çıkardı. "Bu senin başına benimkinden daha uygun görünüyor, ihtiyar. Al."

"Neyle karşı karşıyayız?"

"En az üç bölük. Ama çoğunlukla okçular – sanırım Korbolo konvoyun önünde asker olmasını beklemiyordu. Planı mültecileri kullanarak intikalimizi engellemek ve bizi bu yakaya çıkmaktan alıkoymaktı."

"Korbolo sanki Coltaine'in teklifi reddedeceğini ama soyluların etmeyeceklerini biliyordu."

"Evet. Ok atışı kesildi – o lağımcılar düşmanı geri püskürtüyorlar. Tanrılar aşkına, kasırga gibiler! Gel gidip birkaç faydalı silah bulalım ve eğlenceye katılalım."

"Sen git," dedi Duiker. "Ben burada, nehrin görüş alanında kalacağım. Görmem gerek..."

"Şişleneceksin, ihtiyar."

"Riski göze alıyorum. Yürü artık!"

Kadın tereddüt etti, ardından kafa salladı ve cesetlerin arasında sürünerek uzaklaştı.

Yuvarlak bir kalkan bulan tarihçi en yakındaki arabaya tırmanırken neredeyse büzülmüş bir figürün üstüne basacaktı. Tir tir titreyen adama baktı. "Nethpara."

"Ne olur beni kurtar!"

Asilzadeye aldırış etmeyen Duiker dikkatini tekrar nehre yöneltti.

Güney yakasına ulaşmış mülteci akını daha fazla ilerleyemediği için kıyı hattı boyunca yayılmaya başlamıştı. Duiker aralarından bir grubun nehrin yukarısındaki köprüyü çeken halat ekibini keşfettiğini ve hem zırh hem de silah noksanlıklarını hiçe sayan bir hışımla düşmana hücum ettiğini gördü. Ekiptekiler kelimenin tam anlamıyla paramparça edildiler.

Katliam nehrin aşağısını pembe bir böcek ve ceset çorbasına çevirmişti ve sayılar halen artmaktaydı. Nehrin yukarısındaki köprüden gelen okların giderek azalmasıyla Korbolo'nun planındaki bir diğer kusur meydana çıktı: Okçular daha şimdiden ok stoklarını tüketmişlerdi. Nehrin yukarısındaki yüzen platform sürüklenmeye bırakılmış, aradaki boşluğun kapanmasıyla teberciler nihayet forddaki silahsız sivillerle temas sağlamışlardı. Fakat kendilerini karşılayan kükremeli öfkeyi hesaba katmamışlardı. Uzanıp teber başlarını tutan eller kesilse de silahları bırakmadı. Diğer siviller bocalayan teberci hattının arkasındaki okçulara ulaşmak için öndekilerin üzerlerine çıkarak ileri atıldılar. Köprü kalabalığın ağırlığı altında büküldü, ardından yan yattı. Hemen sonra devrilip dağılarak nehri çırpınan, debelenen figürlerle – hem mültecilerle hem de Korbolo'nun askerleriyle– doldurdu.

Tüm bunların üzerinde rüzgârın savurduğu bir milyon sarı taçyapraklı çiçek gibi kelebekler uçuşuyordu.

Başka bir efsun patlamasıyla Duiker başını sesin geldiği tarafa çevirdi. Atının sırtındaki Sormo'yu kalabalığın ortasında gördü. Bağcıdan yayılan güç nehrin aşağısındaki köprüye kadar gidip asi askerleri dikenli tel gibi biçen kıvılcımlar saçtı. Havaya kanlar püskürdü ve köprünün yukarısındaki kelebekler sarıdan kırmızıya döndü. Lekeli böcek bulutu bir battaniye gibi dalgalanarak aşağı düştü.

Fakat Duiker seyretmeyi sürdürürken bağcıya dört ok isabet etti. Bunlardan biri delikanlının boynunu deşti. Vücuduna saplanmış yarım düzine okla haykıran Sormo'nun atı başını salladı. Hayvan yalpalayarak sığlıkların ucuna kadar yan yan yürüdü, ardından derin sulara düştü. Kasılan Sormo eyerden yavaşça kayarak ölü böcek tabakasının altında gözden kayboldu. At onun üstüne devrildi.

Duiker'in nefesi kesildi. Derken akıntının bir düzine metre aşağısında ince, kaslı bir kolun sudan çıkarak göğe uzandığını gördü.

Kelebeklerin üşüştüğü zorla, hasretle uzanan o kol tekrar suya battı. Binlerce, ardından yüz binlerce böcek orada toplandı. Dört bir yanda cereyan eden çatışma, katliam âdeta durup bu olayı seyretti.

Hood aşkına, onu almaya geldiler. Ruhunu almaya. Olması gerektiği gibi kargalar değil. Tanrılar merhamet etsinler!

Tarihçinin altından ürkek bir ses geldi. "Neler oluyor? Kazandık mı?"

Duiker'in ciğerlerine çektiği hava titrekti. Sormo'nun battığı yerde toplanan kelebek kalabalığı kıpır kıpır bir tümsekten farksızdı. Bir höyük yüksekliğindeki bu tümsek geçen her saniyede, tarihçinin tekleyen kalbinin her atışında daha da büyümekteydi.

"Kazandık mı? Coltaine'i görebiliyor musun? Onu buraya çağır. Onunla konuşmak isti—"

Her şeyin kıpırdamadan ve sessizce durup beklediği o an, yoğun bir Wickan oku salvosunun nehrin aşağısındaki askerleri vurmasıyla sona erdi. Sormo'nun başladığı işi soydaşları tamamladılar: Son okçular ve teberciler de ortadan kaldırıldılar.

Duiker nehri geçişte düzeni sağlamaları için artçı uçtaki çatışmadan el çektirilmiş üç piyade mangasının kuzey yamacından aşağı koşar adım indiğini gördü. Sansar Klanı'nın atlı savaşçıları zafer zılgıtlarıyla yanlardaki ağaçlıklardan çıktılar.

Duiker arkasına döndü. Malazan askerleri siperden sipere koşarak geri çekiliyorlardı. Aralarında topu topu bir avuç bahriyeli ve otuzdan az lağımcı vardı. Ok ateşi yoğunlaşıyor, giderek yaklaşıyordu. *Ey tanrılar, zaten imkânsızı başardılar – onlardan daha fazlasını isteyemezsiniz.*

Tarihçi bir nefes aldı, sonra arabanın yüksek oturağına çıktı. "Millet!" diye bağırdı banketi dolduran mülteci kalabalığına. "Eli ayağı tutan herkes! Bir silah bulup ormana koşun, yoksa katliam baştan başlayacak! Okçular geri—"

Daha fazlasını söyleyemedi zira ortalık vahşice ve hayvani bir kükremeyle çınladı. Duiker yüzlerce sivilin silah toplamakla uğraşmadan ileri atılmasını seyretti. Mültecilerin niyeti okçu bö-

lükleriyle arayı kapatmak ve en az o gün uğradıkları kıyım kadar korkunç bir intikam almaktı.

Hepimiz deliliğin pençesindeyiz. Böyle bir şeyi daha önce ne gördüm ne de duydum – tanrılar aşkına, neye dönüştük böyle...

Mülteci dalgaları Malazan mevzilerini aştı ve ağaç hattından gelen telaşlı, yıkıcı ok salvoları karşısında hiç tereddüt etmeden ormana daldı. Havada ürkütücü çığlıklar ve feryatlar yankılandı.

Nethpara da arabanın üstüne çıktı. "Coltaine nerede? Onu derhal—"

Duiker bir eliyle uzanıp asilzadenin boynuna sarılı ipek fuları kavradı. Nethpara'yı yakınına çekti. Cıyaklayan adam tarihçinin elini faydasızca tırmaladı.

"Nethpara. Coltaine seni önden gönderebilirdi. Karşıya geçirebilirdi. Yapayalnız. Korbolo Dom'un o anlı şanlı *merhametinin* koruması altında. Bugün kaç kişi öldü? Bu askerlerin, Wickanların kaçı senin postunu korumak için canlarını feda etti?"

"Bı-bırak beni, aşağılık köle tohumu!"

Duiker'in gözlerinin önünde kıpkırmızı bir sis peydahlandı. Ellerini asilzadenin bıngıl bıngıl boynuna sarıp sıkmaya başladı. Nethpara'nın gözlerinin pörtlemesini seyretti.

Biri eline vurdu. Biri bileklerine asıldı. Biri önkolunu onun boynuna dayadı ve demir sertliğindeki kaslarla gırtlağına bastırdı. Hava kararıyormuşçasına sis sönükleşti. Tarihçi bir çift elin kendininkileri Nethpara'nın boynundan ayırmasını, soylunun nefes nefese devrilmesini seyretti.

Derken hava tamamen karardı.

17

Çok olan biri
Kan yolunda
Kendi sesini avlamaya geldi
Vahşice cinayet
Güneşte vızıldayan elçiler
Kendi sesini avlamaya geldi
Ama tek duyduğu
Hood'un müziği
Sessizliğe çağıran
Cezbedici ezgi.

Seglora'nın Anlatımı
Seglora

Kaptan sallanmaya başladıysa da geminin yükselip alçalışına ayak uyduramadı. Şişedeki şarabı önüne dizili dört kadeh kadar masanın üstüne de döktü. "Kalın kafalı denizcilere emirler yağdırmak insanı epey susatıyor. Yemekler az sonra gelir."

Adını beraberindekilerle paylaşmaya tenezzül etmeyen Pormqual'ın hazinedarı boyalı kaşlarını kaldırdı. "Ama Kaptan, yedik zaten."

"Yedik mi? Bak bu masadaki dağınıklığı açıklıyor. Yine de dağınıklığın hâlâ açıklaması gerekenler var çünkü nevale berbat olsa gerek. Hey sen," dedi Kalam'a. "Sen bir Fenn ayısı kadar sağlam yapılısın. Yemekler lezzetli miydi bari? Neyse, boş ver. Sen ne anlarsın? Yedi Kent yerlilerinin sırf içlerindeki larvaları yemek için meyve yetiştirdiklerini duymuştum. Kurtçuğu yut, elmayı at, ha? Halkınızın dünyaya ne gözle baktığını öğrenmek

istiyorsan her şey o âdetten anlaşılıyor. Artık canciğer kuzu sarması olduğumuza göre hangi konuda konuşuyorduk?"

Salk Elan uzanıp kadehini aldı ve temkinli bir koklamanın ardından bir yudum içti. "Sevgili hazinedar bizi bir şikâyetle şaşırtıyordu, Kaptan."

"Demek öyle?" Kaptan küçük masanın üstüne eğilerek gözlerini hazinedara dikti. "Bir şikâyet mi? Benim gemimde mi? Onları bana bildir, bayım."

"Az önce bildirdim ya," dedi adam dudak bükerek.

"Ben de onunla bir kaptanın yapması gerektiği gibi ilgileneceğim." Kaptan hoşnut bir havayla karasına yaslandı. "Başka ne hakkında konuşmamızı istersiniz?"

Salk Elan, suikastçıya bakıp göz kırptı. "Bizi takip eden o iki korsan gemisine değinsek nasıl olur?"

"Takip etmiyorlar," dedi kaptan. İçkisini bitirip dudaklarını şapırdattı, sonra kadehini fileli testiden tekrar doldurdu. "Bize ayak uyduruyorlar, bayım ve bu senin de rahatlıkla anlayabileceğin gibi bambaşka bir şey."

"Eh, itiraf etmeliyim ki aradaki farkı senin kadar net göremiyorum, Kaptan."

"Ne büyük bir talihsizlik."

"Bizi," diye asabice konuştu hazinedar, "aydınlatmaya çabalayabilirsin."

"Ne dedin ne dedin? Çaba mı? Fevkalade, ahbap!" Kaptan yüzünde memnun bir ifadeyle sandalyesinde arkasına yaslandı.

"Daha kuvvetli bir rüzgâr bekliyorlar," diye fikir yürüttü Kalam.

"Hızlanmak için," dedi kaptan. "Evet, o bira işeyen ödlekler çevremizde dans etmek istiyorlar. Ben işlerimi burun buruna halletmekten hoşlanırım ama hayır, onlar kaçamak davranmaktan yanalar." Dönüp şaşırtıcı derecede sabit bakışlarla Kalam'ı süzdü. "Bu yüzden şafakta onları gafil avlayacağız! Saldır! Dümen kır! Bahriyeliler, düşman gemisine çıkmaya hazırlanın! *Çultıkaç* hakkında şikâyet duymak istemiyorum. Bir tane bile. Gelecek sefere kulağıma bir mızırdanma çalındığında o mızmız bir parmağını kaybedecek. Bir mızırdanma ve bir tane daha. İşte böyle. O parmakların her biri güverteye çivilenecek. Tak tak!"

Kalam gözlerini yumdu. Dört gündür eskortsuz yolculuk ediyorlar, alize rüzgârları tarafından altı deniz millik sabit bir süratle itiliyorlardı. Denizciler ellerindeki her brandayı direklere germişlerdi ve gemi meşum bir gıcırtı korosu gibiydi. Yine de iki korsan kalyonu hâlâ *Çultıkaç*'ın etrafında daireler çizebilirdi.

Ve bu deli kalkmış onlara saldırmak istiyor.

"Saldırı mı dedin?" diye kocaman açılan gözlerle fısıldadı hazinedar. "Öyle bir şeyi yasaklıyorum!"

Kaptan, adama doğru dönüp bir baykuş gibi gözlerini kırpıştırdı. "Bayım," dedi sakin bir sesle, "teneke aynama baktım, öyle değil mi? Parlaklığını yitirmiş, ciddi söylüyorum. Üstelik dünden bugüne kadar. Ben de bundan istifade etmeyi planlıyorum."

Yolculuk başladığından beri Kalam çoğu zaman kamarasında kalmayı becermiş, güverteye yalnızca en tenha saatte –şafaktan önceki son nöbetin sonlarında– çıkmayı seçmişti. Mürettebatla beraber yemekhanede karnını doyurması da gerek Salk Elan'la, gerekse hazinedarla karşılaşmalarının sayısını azaltmıştı. Lakin bu gece kaptan akşam yemeğini birlikte yemelerinde ısrar etmişti. Öğleyin korsanların ortaya çıkışıyla kaptanın bu tehditten nasıl kurtulacağını merak eden suikastçı da razı olmuştu.

Aralarındaki sürtüşme tek tük laf atmanın ötesine hiç geçmediği için Salk Elan ile hazinedarın bir tür ateşkese vardıkları belliydi. Birbirleriyle konuşurken abartılı söylemlere başvurmaları, ikilinin otokontrol çabalarını gözler önüne sermekteydi.

Fakat *Çultıkaç*'taki asıl gizem kaptanın ta kendisiydi. Kalam yemekhanedeyken adama hem saygıyla hem de çarpık bir sevgiyle bakıldığını anlayacak kadar ikinci ve üçüncü kaptanlar arasındaki sohbetlere kulak misafiri olmuştu. *Tıpkı alıngan bir köpeğe yaklaşacağın tarzda. Bir defa okşarsan kuyruğunu sallar, iki defa okşarsan elini kaybedersin.* Adam rasgele bir hevesle rol değiştiriyor, görgü kurallarını hiçe sayıyordu. Ayrıca idrak kabiliyetini zorlayan bir espri anlayışı sergiliyordu. Onunla çok fazla zaman geçirdiğinde –özellikle de içecek olarak şarap tercih edildiğinde– onun dolambaçlı yollarını izleme çabasıyla suikastçının başı ağrıyordu. Daha da beteri Kalam bu dağınık örgüde soğukkanlı bir maksat ipliği sezinliyordu. Kaptan sanki biri gürbüz ve ayrık, diğeriyse ipeksi sırlarla dolu iki farklı dil konuşuyordu. *Yemin*

ederim piç kurusu bana bir şey anlatmaya çalışıyor. Çok önemli bir şey. Kalam az bilinen kovanların birinden gelen, insanın aklına bir tılsım –mutlak ve eziyetli bir farkındalıkla etrafında turlar atsan bile asla aşamadığın bir tür zihinsel engel– koyabilen belirli bir efsunculuk duymuştu. *Ah, işte şimdi fazla ileri gidiyorum. Paranoya suikastçının yatak arkadaşıdır ve yaygara koparan öyle bir engerek yuvasında istirahat edilmez. Ah keşke Tez Ben'le konuşabilseydim.*

"—gözlerin açık mı uyuyorsun, be adam?"

İrkilen Kalam kaptana bakarak kaşlarını çattı.

"Bu harikulade yelkenli geminin efendisi," diye kedi gibi mırıldandı Salk Elan, "açık sulara çıktığımızdan beri günlerin geçişinde bir tuhaflık olduğunu söylüyordu. Sana akıl danışıyordu, Kalam."

"Aren Körfezi'nden ayrılalı dört gün oldu," diye homurdandı suikastçı

"Öyle mi?" diye sordu kaptan. "Emin misin?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Senin anlayacağın biri hışırtacı devirip duruyor."

"Neyi?" *Ah, kumların hışırtısı – yemin ederim herif aklına estikçe kelimeler uyduruyor.* "Çultıkaç'ta tek bir kum saati olduğunu mu söylüyorsun?"

"Resmi zaman tek bir saatle ölçüldü," dedi Elan.

"Ama gemidekilerin hiçbiri hemfikir değil," diye ekledi kaptan, kadehini bir kez daha doldurarak. "Dört gün mü... yoksa on dört mü?"

"Bu bir tür felsefi münazara mı?" diye kuşkuyla öğrenmek istedi hazinedar.

"Hiç de," diyebildi kaptan bir geğirti sırasında. "Limandan bir çeyrek ayın ilk gecesinde ayrıldık."

Kalam önceki geceyi anımsaya çalıştı. Baş kasarasında, apaçık bir göğün altında durmuştu. Ay çoktan batmış mıydı? Hayır, ufukta, Hançer olarak bilinen takımyıldızın ucunun tam altındaydı. *Dört üçlük bir ayın sonu. Ama bu mümkün değil.*

"Buğday bitleri de işe yarar," diye sözlerini sürdürdü kaptan. "Zamanı ölçmekte bir hışırtaç kadar etkilidirler. İki haftada sayıları on katına çıkar – tabii un daha en başta kurtlanmadıysa. Aşçı öyle olmadığına yeminler ediyor."

"Tıpkı bu akşam bize yemek pişirdiğine edeceği gibi," dedi Salk Elan gülümseyerek. "Lakin ağrıyan karınlarımız az önce yediklerimizin yiyecekten başka her şeye benzediğini söylüyor. Her halükârda kafalardaki soru işaretlerini giderdiğin için teşekkürler."

"Bayım, dilin insanın derisini delebilecek kadar sivri. Yine de benimki çoğu kimseninkinden daha kalındır ve inatçılıkta üstüme yoktur."

"Zaten ben de bu vasfına hayranım, kaptan."

Hood aşkına, bu ikisi böyle ne hakkında konuşuyor? Daha doğrusu ne hakkında konuşmuyor?

"İnsan bazen öyle bir hâle geliyor ki kendi kalp atışlarına bile güvenemiyor – gerçi zaten on dörtten fazla sayamam. O yüzden hesabı şaşırmamak elimde değil ve yanılmıyorsam burada hesabı şaşırmaktan bahsediyoruz."

"Kaptan," dedi hazinedar, "sözlerinle beni çok tasalandırıyorsun."

"Bak o konuda yalnız değilsin," diye yorum yaptı Salk Elan.

"Seni gücendirdim mi, bayım?" Hazinedara dik dik bakan kaptanın yüzü kızarmıştı.

"Gücendirmek mi? Hayır. Şaşkına çevirmek daha doğru bir ifade. Zannedersem aklını kaçırdın. Dolayısıyla bu geminin güvenliğini sağlamak için tek seçeneğim—"

"Tek seçeneğin mi?" diye çıkışan kaptan sandalyesinden kalktı. "Bunlar kum gibi sözler. Parmaklarının arasından akanlar seni devirebilir! Ben sana güvenlik neymiş gösteririm, seni gidi terli donyağı akıntısı!"

Kaptan kamara kapısına gidip harmaniyesini giyerken Kalam geriye yaslanarak masadan uzaklaştı. Yerinden kıpırdamayan Salk Elan olup bitenleri zoraki bir tebessümle seyretti.

Kaptan az sonra kamara kapısını açıp koridora fırladı ve bağırarak yardımcısını çağırdı. Mutfağa giderken çizmeleri duvara vuran yumruklar gibi patırtı çıkarıyordu.

Kamara kapısı gıcırdayarak menteşelerinde ileri geri sallandı.

Hazinedar ağzını açtı, kapattı, sonra tekrar açtı. "Başka ne seçeneğim var?" diye ortaya fısıldadı.

"Seçim yapmak sana kalmamış," diye istifini bozmadan konuştu Elan.

Asilzade hızla ona doğru döndü. "Bana kalmamış mı? Aren'in hazinesinin emanet edildiği adama değilse kime—"

"Onun resmi adı artık bu mu? Pormqual'ın haksız yollardan elde edilmiş ganimetine ne dersin? Aşağıdaki sandıklara vurulmuş mühürlerde İmparatorluk asası değil Baş Yumruk'un damgası var."

Demek sen de ambara indin, Salk Elan. İlginç.

"O sandıklara el sürmek ölümle cezalandırılır," diye tısladı hazinedar.

Elan tiksintiyle dudak büktü. "Bir hırsızın kirli işini yapıyorsun. Bu durumda sen ne oluyorsun?"

Soylu bembeyaz kesildi. Konuşmadan ayağa kalktı, sallanan gemide elleriyle dengesini sağlayarak küçük odayı katetti, sonra da koridora çıktı.

Salk Elan dönüp Kalam'a göz attı. "Eee, benim hevessiz dostum, Kaptanımız hakkında sen ne düşünüyorsun?"

"Seninle paylaşacak bir şey düşünmüyorum," diye gürledi Kalam.

"Devamlı benden kaçınma çabaların pek çocuksu."

"Eh, ya öyle yapacağım ya da seni buracıkta öldüreceğim."

"Senin adına harcadığım onca emekten sonra böyle davranman ne kadar nahoş, Kalam."

Suikastçı ayağa kalktı. "İçin rahat olsun; borcumu ödeyeceğim, Salk Elan."

"Onu sırf ahbaplığınla da yapabilirsin – bu gemide zekice sohbetlere zor rastlanıyor."

"Senin için yüreğim kan ağlıyor," diyen Kalam kamara kapısına yollandı.

"Bana haksızlık ediyorsun, Kalam. Düşmanın değilim. Bilakis birbirimize çok benziyoruz."

Suikastçı kapı aralığında durakladı. "Eğer aramızda dostluk kurmak istiyorsan, Salk Elan, bu gözleminle geriye doğru büyük bir adım attın." Sözünü bitirince koridora adım atıp oradan uzaklaştı.

Kalam ana güverteye çıktığında kendini harıl harıl bir faaliyetin ortasında buldu. Tertibatlar sağlama alınıyor, bazı denizciler selviçeleri kontrol ederken diğerleri yelkenle ilgileniyordu.

Onuncu çan çoktan çalmıştı ve tek bir yıldızın bile görünmediği gece göğü bulutlarla kaplıydı.

Kaptan yalpalayarak Kalam'ın yanına geldi. "Sana demedim miydim? Parlaklığını yitirdi!"

Bir kasırga geliyordu – suikastçı bunu artık havanın gidecek hiçbir yeri yokmuşçasına hortum yapan rüzgârda hissedebiliyordu.

"Güneyden," diye gülen kaptan Kalam'ın omzuna bir şaplak attı. "Avcıların üstüne gideceğiz, hem de ne gitmek! Fırtına flokunu açıp bahriyelileri baş kasarasına doluşturacağız ve onlara bodoslayacağız! Hood o sırıtkan yavşakların canlarını alsın – bakalım suratlarına bir kısa kılıç saplanınca ne kadar daha sırıtabilecekler, ha?" Öne eğilen adamın nefesi leş gibi şarap kokuyordu. "Hançerlerini elinin altında tut, ahbap; bu gece onlara iş düşecek." Yüzü aniden kasıldı ve kendini geriye atıp mürettebatına bağırmaya başladı.

Suikastçı, kaptanın arkasından bakakaldı. *Belki de paranoyaklık falan etmiyorumdur. Herifin aklından zoru var.*

Çark ederlerken güverte eğildi. Aynı anda fırtınanın rüzgârı bastırarak *Çultıkaç*'ın gergin, kısaltılmış yelkenlerini doldurdu ve gemiyi önüne kattı. Fenerlerin kapakları kapatıldı ve mürettebat görevinin başına geçti. Gemi kuzey yönünde hızla ilerlemeye başladı.

Şiddetli fırtınada bir deniz çatışmasına gireceğiz. Kaptanımız bahriyelilerin düşman gemisine çıkmalarını ve sallanan, dalgalarla kamçılanan bir güvertede durup korsanlarla dövüşmelerini bekliyor. Bu kadarına da pes artık.

Arkadan gelen iriyarı iki figür suikastçının iki yanında durdu. Kalam yüzünü buruşturdu. Hazinedarın korumaları daha ilk günden deniz tutmasına yakalanıp etkisiz hâle gelmişlerdi ve her ikisi de midelerinde ne varsa suikastçının çizmelerine kusmaktan başka bir şey yapabilecekmiş gibi görünmemekteydi. Yine de elleri silahlarında durdular.

"Efendi seninle konuşmak istiyor," diye hırıldadı biri.

"Bana ne," diye aynı şekilde karşılık verdi Kalam.

"Hemen."

"Yok ne yapacaksınız? Beni ağız kokunuzla öldürecek misiniz? Efendi cesetlerle konuşabiliyor galiba?"

"Efendinin emirleri—"

"Konuşmak istiyorsa buraya gelebilir. Yoksa dediğim gibi bana ne."

İki kabileli oradan uzaklaştı.

Kalam yerinden ayrılıp ana direğin ilerisine, iki bahriyeli mangasının baş kasarası önünde otururak bekledikleri yere gitti. Suikastçı, İmparatorluk seferlerine iştirak ederken kalyonlarda, kadırgalarda ve taşıma gemilerinde –hem de üç okyanusta ve yarım düzine denizde– payına düşenden daha fazla kasırga atlatmıştı. Bu fırtına –en azından şimdilik– nispeten hafifti. Kapaklı bir fenerin kısık ışığında taarruz arbaletlerini hazırlamakta olan bahriyeliler bir çatışmadan önce bekleneceği gibi asık suratlıydılar ama bunun dışında sakin görünüyorlardı.

Kalam, teğmeni buluncaya kadar bakışlarını üzerlerinde gezdirdi. "Komutanım, seninle iki çift laf etmek—"

"Şimdi olmaz," diye tersleyen kadın miğferini taktı ve yanak muhafazalarını yerlerine kilitledi. "Alt güverteye in."

"Kaptan bodoslamaya niyet—"

"Neye niyetli biliyorum. Ve işler çığırından çıktığında ihtiyaç duyacağımız son şey korumamızın gerekeceği bir sivil."

"Emirlerini kaptandan mı alıyorsun... yoksa hazinedardan mı?"

Bunu duyunca başını kaldıran kadının gözleri kısıldı. Diğer bahriyeliler işlerine ara verdiler. "Alt güverteye in," diye tekrarladı teğmen.

Kalam iç geçirdi. "Ben bir İmparatorluk askeriyim, Teğmen."

"Hangi ordu?"

Suikastçı tereddüt etti. "İkinci. Dokuzuncu Manga, Köprüyakanlar."

Bahriyeliler hep beraber geriye yaslandılar. Artık bütün gözler onun üstündeydi.

Teğmen kaşlarını çattı. "Ufak at da civcivler yesin."

"Çavuşun kim?" diye sertçe sordu saçına ak düşmüş başka bir bahriyeli. "Birkaç isim ver bakalım, yabancı."

"Alakarga. Diğer çavuşlar? Fazla kalmadı. Tezcanlı. Tormin."

"Sen Onbaşı Kalam'sın, değil mi?"

Suikastçı gaziyi inceledi. "Sen kimsin?"

"Hiç kimse, komutanım. Uzun zamandır da öyleyim." Adam, teğmenine bakarak kafasıyla onayladı.

"Bize destek verir misin?" diye Kalam'a sordu kadın.

"Ön saflarda değil ama yakınlarda bulunacağım."

Kadın etrafına bakındı. "Hazinedarın bir İmparatorluk Beratı var – ona itaat etmeye elimiz mahkûm, Onbaşı."

"Hazinedarın size güvendiğini sanmam. Onunla kaptan arasında bir seçim yapmanız gerekebilir."

Kadın kötü bir tat almışçasına yüzünü buruşturdu. "Bu saldırı delilik ama akıllıca bir delilik."

Kalam kafa sallayıp bekledi.

"Hazinedarın kendince bir sebebi olsa gerek."

"İş oraya varırsa," dedi suikastçı, "korumaları bana bırakın."

"İkisini de mi?"

"Evet."

Yaşlıca gazi tekrar söz aldı. "Köpekbalıklarının midesini hazinedarla bozarsak asılırız."

"Olay gerçekleştiğinde başka bir yerde bulunun yeter – hepiniz."

Teğmen sırıttı. "Sanırım bu dediğini yapabiliriz."

"Şimdi," dedi Kalam her bahriyelinin duyabileceği kadar yüksek bir sesle, "ben sadece o yüzü yağlı sivillerden biriyim, tamam mı?"

"Şu kanun kaçağı ilan edilme meselesinin gerçek olabileceğine hiç inanmadık," dedi aralarından biri. "Dujek Tekkol'a öyle şey yapılmaz. Mümkünatı yok."

Hood aşkına, belki de haklısındır, asker. Kalam yine de kararsızlığını eğreti bir asker selamıyla gizleyip güverte boyunca geri gitti.

Çultıkaç ona paldır küldür koşturarak çalılıkları yarıp geçen bir ayıyı hatırlatıyor, geniş ve ağır gemi açık denizde etrafına sular püskürterek aheste aheste ilerliyordu – *ininden çıkalı bir saat olmuş, kızarık gözleri uyku mahmuru, sersefil ve açlıktan midesi kazınan bir bahar ayısı. İlerideki karanlıkta sinsi sinsi gezinen iki kurt var. Onları bir sürpriz bekliyor...*

Kıç kasarasında duran kaptan dümenin başındaki tayfaya tutunmuştu. Bir kolunu kıç direğine sarmış olan yardımcısı ya-

kınında dikiliyordu. İkisi de ilerideki karanlığa gözünü dikmiş bakıyor, avlarından bir işaret bekliyordu.

Kalam konuşmak için ağzını açsa da ikinci kaptandan gelen bir bağrış onu durdurdu.

"İskeleye bir kerte, Kaptan! Orsa üç çeyrek! Hood aşkına, neredeyse tepesine çıkacağız!"

Korsan gemisi –karanlıkta belli belirsiz görülebilen alçak, tek direkli bir muhrip– yüz adımdan daha yakında, *Çultıkaç*'ın tam önünden geçecek bir tiramoladaydı. Pozisyon nefes kesecek kadar kusursuzdu.

"Tekmil tayfa!" diye fırtınanın uğultusunda böğürdü kaptan. "Bodoslamaya hazırlanın!"

İkinci kaptan mürettebata emirler bağırarak ileri fırladı. Kalam, bahriyelilerin güverteye sinerek çarpışmaya hazırlandıklarını gördü. Kulağına korsan gemisinden hafif haykırışlar ulaştı. Cıvadra edilmiş gergin seren yelkeninin aniden şişmesiyle geminin pruvası aksi istikamete dönmeye başladı ve korsanlar çarpışmadan kaçınmak için boş yere son bir çaba harcadılar.

Tanrılar sahneye sırıtarak bakıyorlardı ama bu bir kafatasının ölüm sırıtışıydı. Büyük bir dalga temastan hemen önce *Çultıkaç*'ı havaya kaldırdı, sonra da ticaret gemisini muhribin aşağı borda tirizine –kalkık pruvanın hemen arkasına– bıraktı. Tahtalar patlayarak paramparça oldu ve gemi sarsıldı. Eli sancak kıç küpeştesinden boşalan Kalam ileriye uçarak kıç kasarasından aşağı düştü. Ana güverteye çakılmadan önce omzunu öne aldı ve düşüşün ivmesiyle takla attı.

Yukarıda bir yerde direkler kırıldı, yelkenler yağmurlu havada hayalet kanatlar gibi uçuştu.

Çultıkaç sürtünerek, gacırdayarak, epeyce meylederek yerine yerleşti. Denizciler dört bir yanda çığlık çığlığa bağırıyorlardı ama Kalam yattığı yerden neler olduğunu pek göremiyordu. İnleyerek güç bela doğruldu.

Son bahriyeliler de ön iskele küpeştesinden aşarak gözden kayboluyorlardı. Atladıkları yer muhtemelen muhribin güvertesiydi – *veya ondan geriye kalan.* Rüzgârın uğultusu arasında boğuk silah çınlamaları yükseldi.

Suikastçı dönüp baksa da kaptanı göremedi. Dümen yekesi-

nin başında da kimse yoktu. Kış kasarasına kırık bir serenin enkazı saçılmıştı.

Kalam arka tarafa yollandı.

Kenetlenen gemiler dönme kabiliyetlerini yitirmişti. *Çultıkaç*'ın sancak tarafını döven dalgalar ana güverteyi köpüklü bir su tabakasıyla kaplıyordu. Biri o tabakada yüzükoyun yatıyor, akan kanı çalkantılı sulara bir ağ gibi yayılıyordu.

Adamın yanına varan Kalam onu ters çevirdi. Kurban ikinci kaptandı ve alnında derin bir göçük vardı. Kan burnundan ve boğazından sızmaktaydı; sular ölümcül yarayı yıkayıp temizlemişti. Suikastçı yarım düzine kalp atışı boyunca hasara baktı, sonra da kalkıp cesedin üstünden aştı.

Anlaşılan o kadar da deniz tutmamış.

Kış kasarasına çıkan suikastçı enkazda bir arama yaptı. Yekedeki adam kafasının büyük bölümünü kaybetmiş, birkaç et ve deri tabakası kalan parçanın gövdeden ayrılmasını engellemişti. Kalam boyundaki kesiği inceledi. *Çift elli bir silah. Bir adım geride ve soldan gelmiş. Seren üstüne düştüğünde zaten ölüymüş.*

Kaptanı ve hazinedarın korumalarından birini yelkenin altında buldu. Göğsünden ve gırtlağından tahta kırıklarının çıkıntı yaptığı adam hâlâ çift elli tulvarını tutuyordu. Kaptanın yalımı kavrayan elleri lime lime doğranmış olup onlardan akan kan güvertedeki deniz suyunu kırmızıya boyuyordu. Alnına kocaman bir morluk yayılmışsa da düzenli bir şekilde nefes alıp veriyordu.

Kalam, kaptanın parmaklarını tulvarın yalımından ayırdı ve adamı sürükleyerek enkazın içinden çıkardı.

Çultıkaç tam o anda muhripten ayrılıp bir dalga çukuruna düştü, ardından dalgaların gövdesini dövmesiyle çılgınca sallandı. Kış kasarasında beliren figürlerden biri yekeye geçerken bir diğeri suikastçının yanına çömeldi.

Kalam başını kaldırdığında kendini Salk Elan'ın sırılsıklam yüzüne bakarken buldu.

"Sağ mı?"

"Evet."

"Henüz beladan kurtulmadık," dedi Elan.

"Kimin umurunda! Bu adamı aşağıya indirmeliyiz."

"Ön taraftan su sızdırıyoruz – bahriyelilerin çoğu pompaların başında."

Kaptanı iki ucundan tutarak kaldırdılar. "Peki ya muhrip?"

"Çarptığımız mı? Parçalara ayrıldı."

"Diğer bir deyişle," dedi suikastçı, kaptanı kaygan basamaklardan aşağı taşırlarken, "işler hazinedarın planladığı gibi gitmedi."

Salk Elan durup gözlerini kıstı. "Demek ki sen ve ben aynı yolun yolcusuyuz."

"Piç kurusu nerede?"

"Komutayı devraldı... şimdilik. Görünen o ki bütün subaylar bir görünmez kazaya kurban gitmişler – her neyse, üstümüze gelen başka bir gemi var; o yüzden dediğim gibi eğlence henüz sona ermedi."

"Her şey sırayla," diye homurdandı Kalam.

Mutfaktan geçip koridora indiler. Sular ayak bileklerine kadar geliyordu ve suikastçı *Çultıkaç*'ın ne kadar hantallaşmış olduğunu hissedebiliyordu.

"Bahriyeliler karşısında rütbeni konuşturdun, öyle değil mi?" diye sordu Elan, kaptan kamarasının kapısına ulaştıkları sırada.

"Rütbem teğmeninkinden yüksek değil."

"Olsun. İstersen buna kötü şöhretin gücü de – kadın daha şimdiden hazinedarla tartıştı."

"Niye?"

"Elbette ki piç kurusu teslim olmamızı istediği için."

Kaptanı karyolasına kadar götürdüler. "Bu rüzgârda kargo transferi mi yapacaklar?"

"Hayır, dinmesini bekleyecekler."

"Öyleyse daha vaktimiz var. Yardım et de şunun üstündekileri çıkaralım."

"Elleri kötü durumda."

"Evet, şimdi onları saracağız."

Salk Elan, suikastçının kaptanı battaniyeyle örtmesini seyretti. "Sence yaşayacak mı?"

Cevap vermeyen Kalam kesikleri incelemek için kaptanın ellerini battaniyenin altından çıkardı. "Bunlarla bir darbeyi durdurdu."

"Bak bu hiç de yapılması kolay bir şey değil. Dinle, Kalam, şimdi ne yapacağız?"

Suikastçı önce tereddüt etti. "Nasıl demiştin? 'Aynı yolun yolcusuyuz' mu? Anlaşılan ikimiz de bir köpekbalığının midesine inmek istemiyoruz."

"Yani en iyisi işbirliği yapmamız."

"Evet, şimdilik. Yeter ki sana bir iyi geceler öpücüğü vermemi bekleme, Elan."

"Bir kerecik bile olmaz mı?"

"Yukarı çıkıp neler döndüğünü öğrensen iyi olur. Ben bu işi hallederim."

"Oyalanma, Kalam. Kaşla göz arasında kan akabilir."

"Evet."

Kaptanla yalnız kalan suikastçı bir dikiş seti buldu ve kesikleri dikmeye başladı. Tam bir eli bitirip diğerine geçmişti ki kaptan inledi.

"Hood aşkına," diye söylendi Kalam. "On dakika daha yeterdi."

"İhanet," diye gözlerini açmadan fısıldadı kaptan.

"O kadarını biz de tahmin ettik," diyen suikastçı yaraları kapatmaya devam etti. "Şimdi ağzını açma da bırak çalışayım."

"Zavallı Pormqual'ın hazinedarı bir sahtekâr."

"Dedikleri gibi, tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş."

"Sen ve o süslü zırtapoz... birbirinizin aynısısınız."

"Eksik olma. Hep aynı lafı ediyorlar."

"Artık her şey siz ikinize kaldı."

"Ve de teğmene."

Kaptan yine gözlerini kapalı tutarak gülümsemeyi becerdi. "Güzel."

Kalam geriye kaykılıp sargı bezlerine uzandı. "İşim neredeyse bitti."

"Benimki de."

"Duymak herhalde hoşuna gider; o koruma öldü."

"Evet. Salak herif kendi kendini öldürdü. İlk hamleyi eğilerek atlattım. Yalım yanlış halatı kesti. Hissedebiliyor musun, Kalam? Düzeliyoruz – tanrılara şükür yukarıda birileri ne yaptıklarını biliyorlar. Hâlâ çok ağırız... ama gemim dayanacak."

"Demek ki yeterince çulunuz var."

"Bak onu iyi bildin."

"Tamamdır, bitti," diyen Kalam ayağa kalktı. "Biraz uyu, Kaptan. Bize dinç lazımsın. Hem de çabucak."

"O biraz zor. Diğer koruma fırsatını bulur bulmaz beni haklayacak. Hazinedar beni ayak altında istemiyor."

"Biz o meselenin icabına bakarız, Kaptan."

"Bu kadar basit mi?"

"Bu kadar basit."

Kalam kapıyı arkasından sonra durakladı ve uzunbıçağını kınında gevşetti. *Bu kadar basit, Kaptan.*

Kasırga dinmişti ve doğudaki bulutsuz gökyüzü sapsarı bir ışıkla aydınlanıyordu. Alize rüzgârlarının geri dönmesiyle *Çultıkaç* tekrar yola koyulmuştu. Kıç kasarasındaki dağınıklık giderilmişti ve mürettebat her şeyi kontrol altına almışa benziyordu. Yine de Kalam tayfaların gergin olduğunu görebiliyordu.

Hazinedar ile sağ kalan koruması ana direk civarında duruyorlardı. İlki sancak tarafında, güvertesinden onları seyreden figürlerin görülebileceği kadar yakında *Çultıkaç*'a paralel giden muhripten gözünü ayırmıyordu. Lakin korumanın dikkati baş kasarası basamaklarında aylaklık eden Salk Elan'daydı. Tayfaların hiçbiri iki adamı birbirinden ayıran on adımlık boşluktan geçmeye yanaşmıyordu.

Kalam, hazinedarın yanına gitti. "Demek komutayı devraldın?"

Sertçe kafa sallarken suikastçıyla göz göze gelmekten kaçınan adamın çekimserliği apaçık ortadaydı. "Niyetim fidye ödeyerek yolumuzu açmak."

"Herhalde hazineden payını almak demek istiyorsun. Peki o ne kadar olacak? Yüzde seksen, doksan mı? Tabii sen de rehine gideceksin." Kalam, adamın yüzünün bembeyaz kesilmesini seyretti.

"Bunlar seni ilgilendirmez," dedi hazinedar.

"Haklısın. Ama kaptanı ve subaylarını öldürmek ilgilendirir çünkü öyle bir şey bu yolculuğu tehlikeye sokar. Mürettebat gerçeği kesinkes bilmese de şüphelendiğinden emin olabilirsin."

"Bahriyeliler onlarla başa çıkabilirler. Bu işten sağ çıkmak istiyorsan geri bas. Müdahale edersen canından olursun."

Kalam muhribi inceledi. "Peki onların payı? Onları senin gırtlağını kesip hazinenin tamamıyla çekip gitmekten ne alıkoyacak?"

Hazinedar gülümsedi. "Amcamın ve kuzenlerimin öyle davranacaklarını hiç sanmam. Artık kamarana dönmeni ve orada kalmanı öneririm."

Kalam öneriyi hiçe sayıp bahriyelileri bulmaya gitti.

Korsanlarla girilen çatışma kıran kırana geçmiş ama kısa sürmüştü. Gemi ayaklarının altında parçalanırken paniğe kapılan mürettebat etkili bir savunma gösterememişti.

"Daha ziyade bir katliamdı," diye homurdandı teğmen, suikastçı karşında çömelirken. Ön ambarda, su sızdıran kalasların arasında oturan iki manga gövdedeki deliklere paçavralar sokuşturmakla meşguldü. "Burnumuz bile kanamadı."

"Şimdiye kadar nasıl bir sonuca vardınız?" diye usulca sordu Kalam.

Kadın omuz silkti. "Varmamız gerekene, Onbaşı. Bizden ne yapmamızı istersin?"

"Hazinedar dövüşmemenizi emredecek. Korsanlar da silahlarınızı toplayacaklar."

"Ve sonra gırtlaklarımızı kesip bizi denize atacaklar – İmparatorluk Beratı olsun veya olmasın, herif vatana ihanet suçu işliyor."

"Eh, sonuçta o da bir hırsızdan çalıyor ama haksız değilsin." Kalam doğruldu. "Mürettebatla konuşup sana dönüş yapacağım, Teğmen."

"Neden hazinedarı ve korumasını hemencecik halletmiyoruz, Kalam?"

Suikastçının gözleri kısıldı. "Kurallara bağlı kal, Teğmen. Cinayeti ruhları zaten lekeli olanlarımıza bırak."

Kadın dudağını ısırarak onu uzun bir müddet süzdü, ardından yavaşça kafa salladı.

Suikastçı, Aren'deki iskelede ambara kargo yüklenirken konuştuğu o denizciyi buldu. Adam kış kasarasında kendini meşgul tutması gereken birinin tavrıyla halat sarıyordu.

"Duydum ki kaptanın hayatını kurtarmışsın," dedi denizci.

"Yaşıyor ama durumu ağır."

"Evet. Aşçı kamarasının kapısı önünde nöbet tutuyor, bayım. Hem de elinde bir satırla. Kime istersen sor; onu kullanmayı iyi bilir. Beru şahidim olsun ki bir defasında onunla tıraş olduğunu gördüm. Yanakları bir bakirenin memeleri kadar kaymaktı."

"Subayların yerine kim bakıyor?"

"Kimin düzeni sağladığını ve mürettebatı görevi başında tuttuğunu soruyorsan o benim, bayım. Gel gör ki yeni kumandanımız benimle çene çalmaya pek ilgi duymuyor. Silahşoru bir ara gelip deniz biraz durulduktan sonra gemiyi faça etmeye hazırlanmamı söyledi."

"Kargo aktarımı için."

Denizci kafa salladı.

"Ya sonra?"

"Eh, eğer kumandan sözünün eriyse bizi bırakıp gidecekler."

Kalam homurdandı. "Peki neden öyle kibar davransınlar?"

"Evet, o konuya ben de kafa yoruyorum. Gözlerimiz rahat bir nefes alamayacakları kadar keskin. Üstelik kaptana yapılanlar var. O olay biraz tepemizi attırdı."

Orta kısımdan çizme patırtıları gelince ikili o tarafa doğru döndü ve korumanın bahriyelileri ana güverteye çıkardığını gördü. Teğmenin pek de mutlu bir hâli yoktu.

"Üstümüz başımız tanrıların kusmuğuna bulandı, bayım," diye söylendi denizci. "Muhrip arayı kapatıyor."

"Demek vakit geldi," dedi Kalam bıyık altından. Karşıdaki Salk Elan bakınca onunla göz göze geldi. Suikastçı başını aşağı yukarı salladı. Elan ellerini harmaniyesinin altında tutarak tasasızca başını çevirdi.

"O muhripte bir dolu adam var, bayım. En az elli kişi sayıyorum. Hepsi de kılıçlarını hazır ediyor."

"Sen onları bahriyelilere bırak. Mürettebatın geri duracak – herkese haber ver."

Denizci oradan ayrıldı.

Kalam ana güverteye indi. Hazinedar, teğmenle atışıyordu.

"Size silah bırakmanızı söyledim, Teğmen!" diye çattı hazinedar.

"Hayır, komutanım. Bırakmayacağız."

Öfkeden titreyen hazinedar korumasına el etti.

İriyarı kabileli fazla ileri gidemedi. Bir boğulma gurultusuyla ellerini boğazından çıkıntı yapan bıçak ucuna götürdü. Sonra da dizleri üstüne düşüp yere kapaklandı.

Salk Elan öne çıktı. "Planlar değişti, sevgili bayım," derken bıçağını almak için eğildi.

Suikastçı, hazinedara arkadan yaklaştı ve uzunbıçağının ucunu adamın beline dayadı. "Tek kelime etme," diye hırıldadı, "ve kıpırdama." Ardından bahriyelilere doğru döndü. "Teğmen, istilacıları geri püskürtmeye hazırlanın."

"Emredersin, komutanım."

Muhrip bordaya gelirken gemilerin arasındaki boşluktan atlamaya hazırlanan korsanlar itişip kakışıyorlardı. Aradaki yükseklik farkı nedeniyle tırmanmaları gerekecekti. Aynı şekilde güvertedekiler kendilerini *Çultıkaç*'ta neyin beklediğini göremiyorlardı. Muhripteki bir tayfa tek yelken direğinin ufacık çanaklığına doğru tembel bir tırmanışa başlamıştı.

Artık çok geç, budalalar.

Korsanların kaptanı –Kalam'ın tahminince hazinedarın amcası– karşıdan bir selam bağırdı.

"Selam ver," diye hırıldadı suikastçı. "Kimbilir, eğer kuzenlerin yeterince becerikliyse hâlâ galip gelebilirsiniz."

Hazinedar bir elini kaldırıp selamını seslendi.

Artık iki gemi arasında on adımdan daha az vardı. Salk Elan tayfalardan bahriyelilerin yakınında bekleyenlere sokuldu. "Yeterince yaklaştıklarında fırlatma kancalarını kullanın. Sıkıca bağlandığımızdan emin olun çünkü elimizden kaçarlarsa buradan Falar'a kadar peşimizi bırakmazlar."

Direğe tırmanmakta olan korsan yolu yarılayınca *Çultıkaç*'ın ana güvertesine daha iyi göz gezdirebilmek için arkasına döndü.

Muhribin mürettebatı karşıya halat attı. Gemilerin arası kapandı.

Gözcünün ikaz haykırışı bir arbalet okuyla kesildi. Adam direkten düşüp muhribin güvertesini dolduran silah arkadaşlarının arasına çakıldı. Kızgın bağrışlar yükseldi.

İlk korsanlar karşıya atlayıp *Çultıkaç*'a çıkarken Kalam hazinedarı yakasından tutup geri sürükledi.

"Feci bir hata yapıyorsun," diye tısladı hazinedar.

Bahriyeliler taarruza ölümcül bir yaylım ateşiyle karşılık verdiler. İlk korsan hattı aşağı düştü.

Salk Elan'ın ikaz bağrışı üzerine Kalam derhal döndü. İskele tarafının hemen dışında, gruplanmış bahriyelilerin tam arkasında uçan bir tayf vardı. Kanat açıklığı üç metreden fazla olan yaratığın ışıltılı pulları parlak sarıydı ve sabah güneşi altında göz kamaştırıcıydı. Uzun sürüngenimsi kafa âdeta bir diş yığınıydı.

Hood aşkına, bir enkar'al – hem de Raraku'dan bu kadar uzakta!

"Seni uyarmıştım!" diye güldü hazinedar.

Yaratık bir çırpıda bahriyelilerin arasına daldı. Pençeleriyle zincir zırhları ve miğferleri çatır çatır parçalamaya başladı.

Kalam yeniden hızla dönüp yumruğunu sırıtan hazinedarın suratına gömdü. Burnundan ve gözlerinden kanlar fışkıran adam bayılarak güverteye yığıldı.

"Kalam!" diye bağırdı Salk Elan. "Büyücüyü bana bırak – sen bahriyelilere yardım et!"

Suikastçı yerinden fırladı. Enkar'allar yeteri kadar faniyse de zor öldürülmeleriyle ünlüydüler ve anavatanları olan çöllerde bile nadiren görülürlerdi. Suikastçı onlardan biriyle daha önce hiç karşılaşmamıştı.

Daha şimdiden yedi bahriyeli can vermişti. Yaratık gök gürültüsü gibi kanat çırpışlarla diğerlerinin yukarısındaki boşlukta asılı duruyor, sivri tırnaklı iki uzvuyla kalkanlara vuruyordu.

Çultıkaç'a doluşmakta olan korsanlara artık teğmen de dahil topu topu yarım düzine bahriyeli karşı koyuyordu.

Kalam'ın ne ayrıntılı bir plan kurmaya ne de Salk Elan'ın ne durumda olduğuna bakmaya zamanı vardı. "Kalkanları birleştirin!" diye kükredi, sonra da ileri atılıp o kalkanların üstüne çıktı. Enkar'al vücudunu kıvırarak jilet kadar keskin pençeleriyle onun suratına saldırdı. Suikastçı eğildi ve uzunbıçağını yaratığın bacaklarının arasına soktu.

Bıçağın ucu pullara çarpıp bir dal parçası gibi kırıldı.

"Yuh!"

Silahı bırakan Kalam yukarı sıçrayıp pürüzlü, pullu posta tırmandı. Çene açılıp kapansa da ona erişemedi. Suikastçı yanlamasına giderek hayvanın sırtına çıktı.

Muhribin güvertesinden kulaklarına efsun sarsıntıları ulaşıyordu.

Kalam bir kolunu enkar'alın yılankavi boynuna sardı ve diğer elinde tuttuğu bıçakla çırpan kanatları doğramaya başladı. Yalım zar dokuyu yararak gitgide genişleyen kesikler açtı ve enkar'al güverteye düştü. Sağ kalmış bahriyeliler yaratığın üstüne çullanıp kısa kılıçlarıyla ona girişti.

Uzunbıçağın beceremediğini pulların arasına batan daha ağır silahlar becerdi. Kanlar fışkırdı. Haykıran yaratık ölüm sancılarıyla çırpındı.

Korsanlar kalan son bahriyelileri de haklamaya koşarlarken çatışma dört bir tarafa yayıldı. Kalam can çekişen enkar'alın sırtından indi, bıçağını sol eline aktardı ve ölü bir bahriyelinin yanında duran kısa kılıcı alıp iki korsanın hücumunu son anda karşıladı. Adamların ağır palaları her iki taraftan üstüne savruldu.

Suikastçı, rakiplerinin arasına sıçrayarak gardlarını aştı ve iki silahı birden hızla batırdı. Geçip giderken de yalımları döndürerek çıkardı.

Bunun ardından korsan kalabalığının içine daldı ve etrafındakileri kestikçe, biçtikçe, şişledikçe her şey birbirine karıştı. Kaburgaların arasına sıkışan bıçağını kaybetti. Boştaki eliyle yere yığılmakta olan bir savaşçının miğferini çekip aldı ve kendi kafasına geçirdi. Takke çok küçük geldi ve havada ıslık çalan bir palanın sıyırıp geçen darbesiyle başından fırladı. Kalam kanla kayganlaşmış zeminde kalabalığı yararak yoluna devam etti.

Yarım düzine korsan ona saldırmak için döndü.

Salk Elan ellerinde birer uzunbıçakla gruba yandan daldı. Daha ilk saldırıda üç korsan yere yığıldı. İleri fırlayan Kalam kılıcıyla vurarak bir yalımı önünden çekti, sonra da sıkıca birleştirdiği parmaklarını korsanın gırtlağına batırdı.

Az sonra silah çınlamaları kesildi. Dört bir yana figürler serilmişti. Bazıları inliyor, bazılarıysa çığlıklar atıp acıyla geveliyordu. Fakat çoğu sessizce yatıyordu.

Soluklanmakta zorlanan Kalam bir dizinin üstüne çöktü.

"Şu hâle bak!" diye söylendi Salk Elan, bıçaklarını silmek için çömelerek.

Suikastçı başını kaldırıp onu inceledi. Elan'ın kaliteli giysileri kavrulmuş ve kana bulanmıştı. Yüzünün yarısı alazlanarak kızarmış, o taraftaki kaşı bir kül lekesine dönmüştü. Hızlı hızlı nefes alıp veriyor, her solukta canının yandığı anlaşılıyordu.

Kalam adamın ilerisine göz attı. Tek bir bahriyeli bile ayakta kalmamıştı. Bir avuç denizci bedenlerin arasında gezinerek hâlâ yaşayanları toplamaktaydı – şimdiye kadar iki kişi bulmuşlardı ve teğmen aralarında değildi.

İkinci kaptan vekili suikastçının yanına geldi. "Aşçı öğrenmek istiyor?"

"Neyi?"

"O koca kertenkele lezzetli midir?"

Salk Elan'ın kahkahası bir öksürük hâlini aldı.

"Hem de nasıl," diye mırıldandı Kalam. "Pan'potsun'da yarım kilosu yüz jakataya satılır."

"Muhribe geçebilir miyiz, bayım?" diye devam etti denizci. "Oradan ikmal yapabiliriz."

Suikastçı kafa salladı.

"Ben de sizinle geleyim," dedi Salk Elan zar zor.

"Memnun oluruz, bayım."

"Hey," diye seslendi denizcilerden biri, "hazinedarı ne yapacağız? Puşt sağ kalmış."

"Siz onu bana bırakın," dedi Kalam.

Üzerine sikke çuvalları bağlanırken hazinedarın bilinci açık, gözleri fal taşı gibiydi. Ağzının bağlı olmasına rağmen sesler çıkarmaktan vazgeçmemişti. Kalam ile Salk Elan onu iki ucundan tutup küpeşteye kadar taşıdılar ve kayıtsızca denize attılar.

Köpekbalıkları adamın su sıçrattığı yerde toplansalar da onu dibe kadar takip etmek, karınları çoktan doymuş yaratıklara zor geldi.

İşe yarar nesi varsa alınmış muhrip ufkun ötesinde kaybolurken hâlâ bir duman sütununun altında yanıyordu.

Hortum gözün alabileceğinden daha yüksek ve bir buçuk kilometreden daha geniş bir duvar şeklinde yükselerek Raraku Kutsal Çölü'nün etrafını sarmıştı. Sahranın kalbindeyse ortalık sütliman, hava apaydınlıktı.

İlerideki kumlardan kararmış kemikleri andıran örselenmiş kayaç sırtlar yükseliyordu. Yarım düzine adım önden yürüyen Leoman duraklayıp arkasına döndü. "Cinli bir yerden geçmemiz lazım," dedi.

Felisin kafa salladı. "Bu çölden daha eskiler... Uyanmışlar ve şimdi bizi seyrediyorlar."

"Niyetleri bize zarar vermek mi, Yeniden Doğmuş Sha'ik?" diye soran Toblakai'nin eli silahına gitti.

"Hayır. Meraka kapılabilirler ama hiçbir şeyi umursadıkları yok." Kız, Heboric'e doğru döndü. Eski rahip halen dövmelerinin altında kendi içine çekilmiş vaziyetteydi. "Ne seziyorsun?"

Heboric kulağına çalınan her kelime sivri bir dartmış gibi kızın sesinden irkildi. "Umursamamak için baki bir hayalet olmana gerek yok," diye mırıldandı.

Felisin onu süzdü. "Yeniden doğmanın neşesinden ilelebet kaçamazsın, Heboric. Seni korkutan tekrar insan olmak."

Adamın kahkahası buruk ve küçümseyiciydi.

"Benden böyle düşünceler duymayı beklemiyorsun," diye belirtti genç kız. "Eski hâlimden ne kadar hazzetmesen de o çocuğu bırakmaya gönlün varmıyor."

"Sen hâlâ edindiğin gücün heyecanını yaşıyorsun, Felisin ve o heyecan seni beraberinde hikmet de getirdiğine ikna etti. Hibeler vardır, bir de hak edilmesi gereken şeyler."

"Bu adam seni zincire vuruyor, Yeniden Doğmuş Sha'ik," diye hırıldadı Toblakai. "Öldür onu."

Felisin gözünü eski rahipten ayırmaksızın başını sağa sola salladı. "Hikmet bana hibe edilemeyeceğine göre hikmet sahibi bir adam edildi. Yoldaşlığıyla, sözleriyle."

Eski rahip bunu duyunca başını kaldırdı. Kalın bir rafı andıran kaşlarının altında gözleri kısıldı. "Bana seçme şansı bırakmadığını sanıyordum, Felisin."

"Belki sana öyle gelmiştir, Heboric."

Felisin, yaşlı adamın içinde eskiden beri var olan mücadeleyi seyretti. *Savaşın mahvettiği bir memleketi katettik ve bütün o zaman zarfında kendimizle savaştık. Dryjhna bize bir ayna tutmaktan başka bir şey yapmadı...* "Senden bir şey öğrendim, Heboric," dedi.

"Neymiş?"

"Sabır." Felisin dönüp Leoman'a yürümesini işaret etti.

Kıvrık, hasarlı kayalıklara yaklaştılar. Geldikleri mekânda eskiden dini ayinler düzenlendiğine dair pek bir delil yoktu. Bazaltlı kayaç tabakası işlek ellerin sık sık kutsal alanlardaki taşlarda açtığı alışıldık oyuklara ve yivlere dayanıklıydı. Etrafa dağılmış az sayıdaki kayada da herhangi bir desen yoktu.

Yine de Felisin cinlerin bir zamanlar güçlüyken artık birer yankıdan ibaret olan varlığını sezinleyebiliyordu ve onların sönük ilgisi grubu görmeyen gözlerle izliyordu. Yükseltinin ötesinde çöl yayılarak devasa bir havzaya iniyordu. Havza kadim zamanlarda küçülen bir denizin nihayet kurumasıyla oluşmuştu. Havada asılı bir toz tabakası engin çöküntünün üstünü kaplıyordu.

"Vaha merkeze yakın," dedi Leoman, kızın yanında.

Felisin kafa salladı.

"Artık yedi fersahtan az kaldı."

"Sha'ik'in eşyalarını kim taşıyor?" diye sordu kız.

"Ben."

"Onları bana ver."

Leoman konuşmadan çantasını yere koydu, ağzını açtı ve eşyaları çıkarmaya başladı. Giysiler; fakir bir kadının yüzükler, bilezikler ve küpelerden oluşan birkaç parça takısı; bilenmiş ağzı haricinde demiri siyaha çalmış ince yalımlı bir uzunbıçak.

"Kılıcı bizi kampta bekliyor," dedi Leoman işini bitirdiğinde. "Sha'ik bilezikleri yalnızca sol bileğine, yüzükleri de sol eline takardı." Bazı deri kayışları işaret etti. "Bunları sağ bileğine ve önkoluna sarardı." Duraksadı ve sert bakışlarla kafasını kaldırdı. "Onun giyim kuşamını örnek alsan iyi olur. Aynen."

Kız gülümsedi. "Aldatmacayı desteklemek için mi, Leoman?"

Savaşçı bakışlarını indirdi. "Biraz... dirençle karşılaşabiliriz. Baş Büyücüler—"

"Davayı kendi arzuları doğrultusunda şekillendirirler, kamp dahilinde hizipler yaratırlar, sonra da herkese kimin hükmedeceğini kararlaştırmak için birbirleriyle çatışırlar. Şimdiye dek öyle yapmadılar zira Sha'ik'in sağ olup olmadığını belirleyebilmiş değiller. Yine de gerekli zemini hazırladılar."

"Kâhine—"

"Ah, en azından o kadarını kabul ediyorsun."

Leoman, kızın önünde eğildi. "Hiç kimse kazandığın gücü inkâr edemez. Lakin..."

"Lakin Kutsal Kitap'ı kendim açmadım."

Savaşçı onun gözünün içine baktı. "Açmadın."

Felisin başını çevirdi. Toblakai ile Heboric biraz ileride onları seyrediyor ve dinliyorlardı. "Açacağım şey o kapakların arasında değil, kendi içimde. Henüz vakit gelmedi." Yeniden Leoman'a baktı. "Bana güvenmelisin."

Çöl savaşçının göz kenarlarındaki deri gerildi.

"Oldun olası kolay kolay boyun eğemedin, değil mi, Leoman?"

"Konuşan kim?"

"Biziz."

Adam sessiz kaldı.

"Toblakai."

"Efendim, Yeniden Doğmuş Sha'ik?"

"Senden kuşku duyan birine ne kullanırsın?"

"Kılıcımı," cevabını verdi dev.

Heboric alaycı bir homurtu çıkardı.

Felisin ona doğru döndü. "Ya sen? Sen ne kullanırsın?"

"Hiçbir şey. Olduğum gibi davranırım ve eğer hak ediyorsam o kişi zamanla bana güvenir."

"Ya güvenmezse?"

Eski rahip kaşlarını çattı. "O zaman kendine de güvenemiyor demektir, Felisin."

Kız yönünü tekrar Leoman'a çevirip bekledi.

Heboric genzini temizledi. "Birine inanmasını buyuramazsın, evlat. İtaat tamam; fakat inanç hayır."

Kız, Leoman'a hitap etti. "Bana güneyde bir adam olduğunu söyledin. Bir ordunun hırpalanmış kalıntısına ve on binlerce mülteciye liderlik eden bir adam. Emrindekiler ne derse yapıyorlar, ona tüm kalpleriyle güveniyorlar – o adam bunu nasıl başardı?"

Leoman başını iki yana salladı.

"Sen hiç öyle bir liderin peşinden gittin mi, Leoman?"

"Hayır."

"Yani gerçekten de bilmiyorsun."

"Bilmiyorum, Kâhine."

Felisin üç adamın bakışlarına aldırış etmeden soyunup Sha'ik'in giysilerini kuşandı. Kararmış gümüş ziynet eşyalarını tuhaf bir aşinalıkla takıp takıştırdı, sonra da üstünden çıkardığı paçavraları fırlatıp attı. Çöl havzasını uzunca bir müddet inceledi. "Gelin, Baş Büyücüler sabırsızlanmaya başlıyorlar."

"İkinci kaptana göre Falar'dan yalnızca birkaç gün uzaktayız," dedi Kalam. "Herkes alize rüzgârlarını konuşuyor."

"Ona ne şüphe," diye homurdandı kaptan, ekşi bir şey yutmuş gibi görünerek.

Suikastçı maşrapaları yeniden doldurup arkasına yaslandı. Kaptanı hâlâ sıkıntıya sokan ve onu günlerden beri karyolasına hapseden her neyse korumanın açtığı yaraların ötesine geçiyordu. *Gerçi baş yaraları beklenmedik sorunlar doğurabilir. Yine de...* Adam konuşurken titrese de dilini döndürmekte zorlanmıyor veya başka bir engelle karşılaşmıyordu. Daha ziyade kelimeleri ağzından çıkarmakta, onları cümleye benzer bir düzene sokmakta sıkıntı yaşıyordu. Her şeye rağmen Kalam'a eskisinden daha kıt bir zekâyla karşı karşıyaymış gibi gelmiyordu.

Suikastçı ne yapacağını bilemese de içgüdüsel olarak oradaki varlığının kaptana güç verdiğini, onu çabalamaya teşvik ettiğini hissediyordu. "Gözcü gün günbatımından hemen önce peşimizden gelen bir gemi tespit etti – bir Malazan hızlı ticaret gemisi olduğunu düşünüyor. Eğer öyleyse gece vakti ışık yakmadan veya selam vermeden geçip gitmiş olmalı. Bu sabah ondan hiçbir iz yoktu."

Kaptan homurdandı. "Hiç daha hızlı yol almadık. Bahse varım gözleri kocaman açıktır ve her saat başı kafası koparılmış horozları sancak tarafından Beru'nun gülümseyen ağzına atıyorlardır."

Kalam sulandırılmış şarabından ağız dolusu içerken maşrapanın çökük kenarının üzerinden kaptanı süzdü. "Dün gece son iki bahriyeliyi de kaybettik. Senin şu gemi şifacısından şüphe duyar oldum."

"Son zamanlarda Lord'un şanssızlığından bir türlü kurtulamıyor. Böyle değildi."

"Eh, korsanların birasından içe içe sızıp kaldı."

"O içki içmez."

"Artık içiyor."

Kaptanın ona attığı bakış ilerideki resifleri haber veren parlak ve uzak bir işaret ateşi gibiydi.

"Anladığım kadarıyla her şey yolunda değil," diye usulca gürledi suikastçı.

"İşin aslı şu ki kaptanın aklı başında değil. Dili diken dolu, malcın altındaki meşe palamutları gibi kulaklarına yakın, görülmeden yumurtadan çıkmaya hazır. Yumurtadan çıkmaya."

"Elinden gelse bana söylerdin."

"Ne söyleyeceğim?" Adam titreyen bir elle maşrapasına uzandı. "Hep demişimdir, orada olmayanı tutamazsın. Bir rüzgârda da tutamazsın. Bak, palamut yuvarlanıyor ve düşüp gidiyor."

"Ellerin epey iyileşmiş gibi."

"Evet, epey iyileşti." Konuşmaya çabalamak nihayet fazla gelmişçesine kaptan başını öteye çevirdi.

Suikastçı tereddüt etti. "Bir kovan duydum..."

"Tavşanlar," diye mırıldandı kaptan. "Sıçanlar."

"Pekâlâ," diyen Kalam iç geçirerek doğruldu. "Falar'a vardığımızda sana doğru düzgün bir şifacı –bir Denul şifacısı– buluruz."

"Oraya hızlı gidiyoruz."

"Evet, gidiyoruz."

"Alize rüzgârlarıyla."

"Evet."

"Ama Falar'ın bu kadar yakınında alize rüzgârları olmaz."

Güverteye çıkan Kalam kısa bir süreliğine yüzünü göğe çevirdi, ardından baş kasarasına gitti.

"Durumu nasıl?" diye sordu Salk Elan.

"İyi değil."

"Kafa yaralanmaları öyledir. Ters bir darbe alırsan kendini süs köpeğine evlilik yemini ederken bulursun."

"Falar'da icabına bakarız."

"Bantra'da iyi bir şifacı bulursak şanslıyız."

"Bantra mı? Hood aşkına, neden ana adalar sadece birkaç fersah ilerideyken Bantra'ya gidiyoruz?"

Elan omuz silkti. "Anlaşılan *Çultıkaç*'ın limanı orasıymış. Fark etmediysen ikinci kaptan vekilimiz bir batıl inançlar yumağı. Adam sanki bir yığın evhamlı denizcinin tek bir kişide toplanmış hâli, Kalam. Bu konuda ona fikrini değiştirtemezsin – Hood biliyor ya, ben çoktan denedim."

Gözcüden gelen bir bağrış diyaloglarını yarıda kesti. "Yelkenler! Pruvanın iki kerte iskele tarafında! Altı... yedi... on – Beru yardımcımız olsun, bir filo!"

Kalam ile Elan baş kasarasının iskele küpeştesine yanaştılar. Henüz dalgalardan başka bir şey seçilmiyordu.

İkinci kaptan ana güverteden yukarı seslendi. "İstikametleri ne, Vole?"

"Kuzey, amirim! Biraz da batı. Arkamızdan geçecekler!"

"Yaklaşık on iki saat sonra," diye mırıldandı Elan. "Eğer yol boyunca tiramola ederlerse."

"Bir filo," dedi Kalam.

"İmparatorluk. Muavin Tavore geliyor, dostum." Adam dönüp suikastçıya zoraki bir tebessüm etti. "Anavatanında kanın gövdeyi götürdüğünü sanıyorsan... Eh, tanrılara şükür ki biz aksi yönde gidiyoruz."

Artık ilk yelkenleri görebiliyorlardı. *Tavore'un filosu. At ve asker taşıcıları; fersah uzunluğunda alışıldık çöp, atık ve hem insan hem de hayvan ölüsü kuyruğu; dalgalarda çırpınan köpekbalıkları ve dhenrabiler. Uzun deniz yolculuklarının ardından asabı bozuk ve işe koyulmaya hevesli bir ordu karaya çıkar. Hiç şüphesiz ruhlarındaki merhameti yakıp yok etmeye yetecek kadar vahşet öyküsü dinlemişlerdir.*

"O, upuzun İmparatorluk boynunun ucundaki yılanın başı," dedi Elan usulca. "Söyle bana, Kalam, oradaki bir güvertede dikilerek Falar tarafına giden yalnız bir ticaret gemisine kıt bir ilgi gösterme hasreti çeken bir parçan var mı? Farz et ki içinde yavaş yavaş o ölümcül azmin biriktiği bir askersin ve Laseen'in cezasını çektirmeye gidiyorsun. Hani her zaman çektirdiği, imparatoriçe kimliğiyle çektirmekten başka çaresinin olmadığı o cezayı: On misliyle öç. Şu an iki arada bir derede kalıyor musun, Kalam?"

"Düşüncelerimi sana talan ettirecek değilim, Elan – hayal gücün ne denli coşarsa coşsun. Beni tanımadığın gibi asla da tanımayacaksın."

Adam iç geçirdi. "Seninle omuz omuza dövüştük, Kalam. Ölümcül bir ekip olduğumuzu ispatladık. Ehrlitan'daki müşterek dostumuz niyetinin ne olduğuna dair şüphelere sahip – yanında yer alırsam başarma şansının ne kadar artacağını bir düşün..."

Kalam yavaşça ona doğru döndü. "Neyi başarma şansımız?" diye sorarken sesi belli belirsiz duyuluyordu.

Salk Elan'ın omuz silkişi rahat ve kaygısızdı. "Neyi olursa olsun. Ortaklıklara karşı değilsin herhalde? Tez Ben'den evvel –Karaschimesh'teki İmparatorluk öncesi günlerinde– Porthal K'nastra vardı. Hood biliyor ya, geçmişine bakan biri ortaklıklara bayıldığını düşünür. Eee, ahbap, ne dersin?"

Suikastçının cevabı gözlerini yavaşça kırpıştırmak oldu. "Şu an yalnız olduğumu nereden çıkardın, Salk Elan?"

Kalam kısacık fakat fazlasıyla tatmin edici bir anlığına Elan'ın yüzünün kararsızlıkla çarpıldığını gördü. Hemen ardından telaşsız bir tebessüm belirdi. "Peki ortağın nerede saklanıyor? Ne idüğü belirsiz o gözcüyle beraber çanaklıkta mı?"

Kalam başını öteye çevirdi. "Başka nerede olacak?"

Oradan uzaklaşırken Salk Elan'ın bakışlarını sırtında hissetti. *Her büyücüde görülen kibir sende de var, dostum. Onda çatlaklar açmaktan zevk almamın kusuruna bakma.*

18

Durdum bir yerde
tüm gölgelerin toplandığı
Eller Yolu'nun sonunda
Tektutanlar ile D'iverlerin
hakikatin kapısından geçtikleri
tüm gizemlerin
karanlıktan çıktığı.

Yol
Trout Sen'al'Bhok'aral

Muazzam bir labirentin girişine benzeyen bir kök kümesinin kenarında dört cesede rastladılar. Figürler eğrilip bükülmüş, uzuvları tuzla buz olmuş, koyu cüppeleri kırışmış ve kuruyan kanla kaskatı kesilmişti.

İdrak Mappo'nun zihnine ağır aksak, pek şaşırtmayan şüphelerin bir cevabı olarak geldi. İsimsizler... Azathların rahipleri – tabii öyle varlıkların rahipleri olabilirse. *Bizi buraya kaç soğuk el yönlendirdi? Ben... Icarium... Tremorlor'a yolculuk eden yamuk yumuk iki kök.*

Icarium bir homurtuyla öne çıktı. Gözü cesetlerden birinin yanında duran kırık değnekteydi. "Bunları daha önce de gördüm," dedi.

Trell kaşlarını çatarak dostuna baktı. "Nasıl? Nerede?"

"Bir rüyada."

"Rüya mı?"

Jhag ona yarım bir tebessüm etti. "Evet, Mappo. Ben de rüya görürüm." Yeniden ölülere doğru döndü. "O tür bütün rüyaların

başladıkları gibi başladı. Yalpalıyorum. Acı çekiyorum. Lakin hiç yaram yok ve silahlarım temiz. Hayır, içimde hissediyorum acıyı. Bir zamanlar edinilen, sonra tekrar yitirilen bir bilgi olarak."

Duyduklarına anlam vermekte zorlanan Mappo gözünü dostunun sırtından ayırmadı.

"Bir kasaba dolaylarına geliyorum," diye ifadesiz bir ses tonuyla devam etti Jhag. "Ovadaki bir Trell kasabası. Yok edilmiş. Toprakta... ve havada efsun yaraları var. Sokaklarda cesetler çürüyor ve Koca Kuzgunlar beslenmeye gelmişler – kahkahaları âdeta o leş kokusunun sesi."

"Icarium—"

"Derken bir kadın ortaya çıkıyor. Önümüzdeki bu kişiler gibi giyinmiş. Bir rahibe. Elindeki değnekten hâlâ menfur bir güç sızıyor.

"'Ne yaptın böyle?' diye ona soruyorum.

"'Gerekeni,' diye yumuşak bir sesle cevap veriyor. Bana bakarken yüzünde büyük bir korku görüp üzülüyorum. 'Jhag, yalnız başına gezmemelisin.'

"Sözleri korkunç anılar çağrıştırır gibi oluyor. Ve imgeler, çehreler – saymakla bitmeyecek yoldaşlar. Sanki nadiren yalnız kalmışım. Yanımda erkekler ve kadınlar yürümüş hep. Bazen teker teker, bazen ordu gibi. O yoldaşların her biri tarafından ihanete uğramışım gibi bu anılar içimi kederle dolduruyor." Durakladı ve Mappo başının yavaşça aşağıya yukarı sallandığını gördü. "Artık gerçeği anlıyorum. Onların hepsi de senin gibi birer koruyucuydu, Mappo. Ve hepsi başarısız oldu. Belki de ellerimde can verdiler."

Jhag silkinerek kendini toparladı. "Rahibe yüzümde yazanı görüyor zira yüzü onun aynası hâline geliyor. Sonra kafa sallıyor. Değneğinden efsun saçılıyor... ve cansız bir ovada yapayalnız geziyorum. Acım geçmiş – içimde kapladığı yer artık boş. Ve anılarımın dağılmasını... sürüklenip gitmesini hissederken sadece rüya görmüşüm gibi bir hisse kapılıyorum. Ve bunun üzerine uyanıyorum." Sözünü bitirince dönüp Mappo'ya feci bir tebessüm etti.

İmkânsız. Gerçeğin çarpıtılması. Katliamı kendi gözlerimle gördüm. Rahibeyle konuştum. Rüyalarında hercai bir şer tarafından ziyaret edilmişsin.

Kemancı genzini temizledi. "Görünüşe bakılırsa bu girişi koruyorlarmış. Onları her ne bulduysa üstelerinden gelmiş."

"Jhag Odhan'da," dedi Mappo, "İsimsizler olarak bilinirler."

Icarium'un Trell çevrili bakışları sertleşti.

"O tarikatın," diye mırıldandı Apsalar, "ortadan kalkmış olması gerekiyordu."

Ötekiler ona baktılar. Genç kadın omuz silkti. "Dansçı'nın bilgisi."

Iskaral celallendi. "Çürüyen ruhlarını Hood alsın! Topu birden haddini bilmez birer piç kurusu – ne cüretle öyle iddialarda bulunurlar?"

"Ne iddiaları?" diye hırıldadı Kemancı.

Baş Rahip kollarını gövdesine sardı. "Önemli değil. Sözünü etmeye değmez, evet. Azathların hizmetkârlarıymış – pöh! Bizler bir oyun tahtasındaki taşlardan fazlası değil miyiz? Efendim onları İmparatorluk'tan söküp attı, evet. Tam Kıskaçlara göre bir iş. Efendime sorsanız söyler. Gerekli bir temizlik – İmparator'a batan bir dikenin çıkarılması. Katliam ve hürmetsizlik. Acımasızca. Birbirinden değerli çok fazla sır... güç koridorlar... of, efendimizin Ölühane'ye girmesi nasıl da ağırlarına git—"

"Iskaral!" diye çıkıştı Apsalar.

Rahip tokat yemişçesine büzüldü.

Icarium, genç kadına doğru döndü. "O uyarıyı kim yaptı? Senin ağzından kim konuştu?"

Apsalar onu soğukkanlı gözlerle süzdü. "Bu anıları taşımak bir sorumluluk getirir, Icarium. Tıpkı taşımamanın vicdanı akladığı gibi."

Jhag irkildi.

Crokus yavaşça öne çıkmıştı. "Apsalar?"

Genç kadın gülümsedi. "Veya Kotilyon? Hayır, sadece benim, Crokus. Korkarım tüm bu kuşkulardan bıktım usandım. Sanki bir zamanlar beni sahiplenen tanrının lekelemediği bir tarafım kalmamış gibi. Alındığımda henüz bir küçük bir kızdım. Bir balıkçının kızı. Ama artık sıradan bir kız değilim."

Babasının iç çekişi yüksek oldu. "Kızım," diye gürledi, "hiçbirimiz eskisi gibi değiliz ve buraya ulaşıncaya kadar atlattıklarımızın basit bir tarafı yok." Kelimeleri bulmakta zorlanırcasına

kaşları çatıldı. "Ama şu Dansçı'nın –Kotilyon'un– saklamak isteyeceği sırları korumak için Baş Rahip'e çenesini kapatmasını buyurdun. O yüzden Icarium'un kuşkuları yeterince doğaldı."

"Evet," karşılığını verdi kız, "eskiden olduğum kişinin kölesi değilim. Taşıdığım bilgiyle ne yapacağıma *ben* karar veririm. Ben kendi davalarımı kendim seçerim, Baba."

Icarium söz aldı. "Boyumun ölçüsünü aldım, Apsalar." Yeniden Mappo'ya doğru döndü. "Şu İsimsizler hakkında daha başka ne biliyorsun, dostum?"

Mappo önce tereddüt etti. "Kabilemiz onları misafir olarak kucakladı ama ziyaretleri enderdi. Lakin sanırım kendilerini sahiden de Azathların hizmetkârları olarak görüyorlardı. Eğer Trell efsanelerinin doğruluk payı varsa, tarikat pekâlâ İlk İmparatorluk zamanında kurulmuş olabi—"

"İmha edilmişlerdi!" diye cıyakladı Iskaral.

"Belki Malazan İmparatorluğu sınırları içerisinde," diye kabullendi Mappo.

"Dostum," dedi Icarium, "gerçekleri saklıyorsun. Onları duymak istiyorum."

Trell iç geçirdi. "Koruma edinmeyi kendilerine vazife bilmişler, Icarium. Üstelik bunu baştan beri yapmışlar."

"Niye?"

"Orasını bilmiyorum. Ama madem ki söz açıldı..." Mappo kaşlarını çattı. "İlginç bir soru. Asil yeminlere bağlılıktan mı? Azathları korunmak için mi?" Omuz silkti.

"Hood'un kısacık ayak bilekleri aşkına!" diye homurdandı Rellock. "Kimbilir, belki vicdan azabındandır."

Bütün gözler ona çevrildi.

Kemancı uzun ve sessiz bir duraksamanın ardından silkindi. "Hadi öyleyse. Labirente giriyoruz."

Kollar ve uzuvlar. Bağlayıcı kökleri çekiştirenler, ümitsizce bir kurtulma çabasıyla kıvrılıp bükülenler, suskun bir başvuruyla ve dört bir yandan gelen ölümcül bir yaltaklanmayla niyaz edenler hapsolmuş bir yaşam koleksiyonuna dönüşmüş korkunç bir hareketlilik hâlindeki o izdüşümlerden çok azı insan kökenliydi.

Örülü duvarların içinde saklı şeylerin en kötü kâbuslarını

bile gölgede bırakacağını bilmesine rağmen o uzuvlara gövdeler, kafalar ve çehreler yakıştırma arzusuna kapılan Kemancı'nın hayal gücü onu yarı yolda bıraktı.

Tremorlor'un yamru yumru kök hapishanesi iblislerin ve kadim Ermişlerin yanı sıra öyle bir yabancı varlık çeşitliliği barındırmaktaydı ki gerek kendisinin gerekse türünün önemsizliğini fark eden lağımcı ister istemez titremelere kapıldı. İnsanlık akıl almayacak kadar büyük bir ağacın ufacık ve narin bir dalından ibaretti. Bunun şoku Kemancı'yı yıldırıp o delice, karmakarışık hapishanede mahsur kalmış çağların ve âlemlerin sonu gelmez yankısıyla onun arsızlığını alaya aldı.

Dört bir yanda süregiden çatışmaların gürültüsünü duyabiliyorlardı. Neyse ki bunlar şimdilik eziyetli labirentin diğer kısımlarındaydı. Azath her yönden saldırıya uğruyor, kırılan ve parçalanan tahtanın çatırtısı havada çınlıyordu. Hayvani gırtlakların çıkardığı haykırışlar yukarıdaki kurşuni göğü yırtıyor, bu dehşet verici savaştan sadece onlar kaçabiliyordu.

Ağır ağır ilerleyen Kemancı'nın elindeki arbalet dipçiği terden sırılsıklam olmuştu. Lağımcı o uzandıkça uzanan insandışı ellerin erişim menzili dışında kalmaya özen göstererek yolun ortasından gidiyordu. Az ileride keskin bir dönüş mevcuttu. Kemancı çöktü, sonra diğerlerine göz attı.

Geriye yalnızca üç Tazı kalmıştı. Shan ile Dişli farklı yollara saparak gruptan ayrılmışlardı. Artık nerede olduklarına ve başlarından neler geçtiğine dair Kemancı'nın en ufak bir fikri yoktu. Lakin Baran, Kör ve Rood kardeşlerinin eksikliğinden kaygılanıra benzemiyorlardı. Kör dişi iyi eğitilmiş bir evcil hayvandan fazlası değilmişçesine Icarium'un yanında tıpış tıpış yürüyordu. Baran artçı uç olarak geride duruyor, solgun ve benekli bir kas yığınını andıran Rood ise Kemancı'dan topu topu beş adım uzakta hareketsiz bekliyor, ıslak koyu kahverengi olan gözlerini onun üstünden ayırmıyordu.

Ürperen Kemancı bir kez daha Kör'e göz attı. *Icarium'un hemen yanı başında... ona öyle yakın ki...* Mappo gibi lağımcı da bu yakınlığın sebebini çok iyi biliyordu. Eğer bir Azath Hanesi'yle anlaşmaya varılabilirse Gölgetaht bunu becermişti. Tazılar hapsedilmeyeceklerdi – Tremorlor öyle bir mükâfatı, o kadim katil-

lerin ani ve mutlak azlini ne kadar arzu etse de ortada çok daha büyük bir ödül vardı...

Mappo elindeki cilalı uzun-kemik sopayla Jhag'ın öteki tarafında duruyordu. Kemancı'nın içi ansızın şefkatle doldu. Trell'in yüreği parçalanıyordu. Onun tek derdi şekildeğiştirenler değildi – kardeş gibi sevdiği yoldaşı da cabasıydı.

Apsalar ile dövüş bıçaklarını hayranlık uyandıracak kadar sakin parmaklar arasında tutan Crokus genç kadının babasını aralarına almışlardı. Pust ürkek adımlarla onların bir adım gerisinden geliyordu.

İşte biz buyuz. Sadece ve sadece bu.

Kemancı inkâr edilemeyecek bir inatla yüreğini saran içgüdüsel bir tereddüde cevaben dönemecin önünde durmuştu. *Daha fazla ilerleme. Bekle.* Lağımcı iç geçirdi. *Neyi bekleyeyim?*

Hâlâ arkasındaki grupta gezdirdiği gözleri bir şeye takıldı ve odaklandı.

Rood tüylerini kabartmaya başlamıştı.

"Hood aşkına!"

Ortalık bir anda hareketlendi. Tam ileride paldır küldür görüş alanına giren devasa bir şekil, Kemancı'nın kemiklerini buzdan kazıklara çeviren bir kükreme çıkardı. Onun yukarısındaki boşlukta da köselemsi kanatlarını gök gürültüsü gibi çırpan başka bir yaratık kocaman pençelerini uzatarak dalışa geçti.

Hücuma geçmiş Tektutan bir asilzade faytonu kadar iri bir boz ayıydı. Koşarken her iki yanı da labirentin kök duvarlarına sürtüyor, oralardan yaratığa kollar uzanırken eller gür kürkünü çekiştiriyordu. Lağımcı bir insandışı uzvun omzu oluşturan üçlü eklemden koptuğunu, dışarıya kadim ve siyah bir kanın fışkırdığını gördü. Tüm bu çabalar yanıklardan ve dikenlerden öteye geçmiyormuşçasına hiç oralı olmayan ayı hücumunu sürdürdü.

Kemancı kendini köklerle kaplı zemine attı – altındaki ağaç kabukları sıcak ve bir tür terle yağlıydı. Bir ikaz bağırmaya bile nefesi yetmedi. Zaten gerek de kalmadı.

Ayının alt kısmı bir çırpıda üzerinden geçip gitti. Hayvanın kürkü soluk ve kanla kaplıydı. Lağımcı onun saldırısını takip etmek için sırtüstü döndü.

Bütün dikkatini yukarıda uçan enkar'ala –hiddetle haykıran bir diğer Tektutan'a– vermiş olan ayı pençesini savurdu. Ka-

natlı sürüngen geri kaçarak kendini kurtardı – ve öyle yaparak Mappo'nun sopasının erişim menziline girdi.

Kemancı, Trell'in iki eliyle birden tutarak en geriden savurduğu sopaya nasıl bir kuvvet aktardığını idrak bile edemedi. Silahın sivri dişli başı enkar'alın tırtıklı göğsüne çarptı ve kemikleri kırarak içeri girdi. Kendisi de bir öküz iriliğinde olan enkar'al âdeta çökerek o darbenin etrafında katlandı. Kanat kemikleri kırıldı, boynu ve başı ileri savruldu, gözlerinden ve burun deliklerinden kanlar fışkırdı.

Sürüngenimsi Tektutan daha kök duvara çarpmadan ölmüştü. Pençeler ve eller onu kavrayıp sıkıca tuttu.

"Hayır!" diye kükredi Mappo.

Kemancı'nın gözleri hemen Icarium'a çevrildi – fakat Trell'in haykırışının sebebi Jhag değildi zira Tazı Rood dev ayıya saldırarak ona yandan girişmişti.

Tektutan bir çığlıkla yanlamasına sendeleyip kök duvara çarptı. Oradaki uzuvlardan çok azı öyle bir hayvanı zaptedebilirdi; lakin fırsat kollayan yeşil derili uzun bir tanesi, Tektutan'ınkini bile aşan bir kuvvetle ayının kalın boynuna dolandı.

Rood çırpınan bir ayı patisini çenesi arasına alıp kemikleri ezdi, sonra da başını vahşice sallayarak uzvu kopardı.

"Messremb!" diye böğürdü Trell, kendisini zapteden Icarium'un kollarında debelenerek. "Bir müttefik!"

"Bir Tektutan!" diye dans ederek cıyakladı Iskaral Pust.

Mappo ansızın gevşedi. "Bir dost," diye fısıldadı.

Kemancı anladı. *Bugün yitirilen ilk dost. İlk...*

Uzanan köklerin yeni gelenleri sarmalamasıyla Tremorlor her iki şekildeğiştirene de sahip çıktı. İki hayvan artık kendi duvarlarında *–ebedi istirahatlerinde–* karşılıklı duruyorlardı. Bir uzvunun ucundaki yaradan kanlar fışkıran Tektutan ayı çırpınmayı sürdürse de muazzam kuvveti Azath'ın uhrevi kudreti karşısında faydasızdı ve onu tutan kol artık sıkıyor, Messremb'in daralan boğazı nefes almakta zorlanıyordu. Yaratığın koyu kahverengi gözlerinin etrafındaki kırmızı halkalar morarıyor, göz küreleri kürk kaplı ıslak yuvalarından uğruyordu.

Geri çekilmiş olan Rood kopuk patiyi etiyle, kemiğiyle ve kürküyle uslu uslu yiyordu.

"Mappo," dedi Icarium, "onu boğan o yabancı kola bak – anlıyor musun? Bu Messremb için ebedi bir hapishane değil. Hood onu kucaklayacak – ölüm tıpkı enkar'al gibi onu da alacak..."

Zıt duvarlardaki kıvır kıvır kökler uzanarak neredeyse birbirine dokundu.

"Labirent yeni bir duvar buldu," dedi Crokus.

"Çabuk öyleyse," diye çattı Kemancı, daha yeni ayağa kalkarak. "Herkes bu tarafa."

Bir kez daha konuşmadan yollarına devam ettiler. Kemancı'nın acınası silahını tutan elleri artık durmaksızın titriyordu. Dakikalar evvel tanıklık ettiği kuvvetler ve vahşet onu öyle bir kaygıya sevk etmişti ki zihni uyuşmuştu.

Buradan canlı çıkamayacağız. Yüz Gölge Tazısı bile yetmez. Az öncekiler gibi şekildeğiştiren yaratıklardan binlercesi geldi. Hapsi de burada, Tremorlor'da – kaçı Hane'ye ulaşacak? Sadece en güçlüleri. En güçlüleri... Peki biz neye cüret ediyoruz? Hane'nin içine adım atmaya, bizi Malaz Şehri'ne –Ölühane'nin ta kendisine– götürecek olan kapıyı bulmaya. Tanrılar aşkına, bizler altı üstü ufacık birer piyonuz. Tek istisnamız ipini koparmasını göze alamayacağımız, Azathların bile korktukları bir adam.

Dört bir yanlarından kıran kırana çatışma sesleri geliyordu. Bu kâbusa benzeyen labirentin diğer koridorları, Kemancı'nın yakında kendilerinin de kaçınamayacaklarını bildiği bir çıngara ev sahipliği yapıyordu. Zaten duydukları feci gürültüler giderek yükseliyor, yaklaşıyordu. *Hane'ye az kaldı. Hep beraber kavuşuyoruz...*

Durup ötekilere doğru döndü. İkazını dile getirmedi zira her çehre, onunkilerle buluşan her çift göz aynı bilgiye sahipti.

İleride pençeler takırdadı. Lağımcı hızla döndüğünde Shan'ın geldiğini gördü. Telaşla koşturan Tazı çabucak yavaşladı. Hızla inip kalkan böğrü sayısız yarayla kaplıydı.

Of, Hood aşkına...

Kulaklarına yolun ilerisinden, Tazı'nın daha şimdi geldiği yerden başka bir ses ulaştı.

"İkaz edilmişti!" diye haykırdı Icarium. "Gryllen! İkaz edilmiştin!"

Mappo kollarını Jhag'a sarmıştı. Icarium'un ani öfke krizi ortalığı durgunlaştırdı – sanki kovanın tamamı derin bir nefes almıştı. Jhag o sarılışın içinde hareket etmese de Trell'in kollarının zorlanması, görülmeyen bir kuvvetle gerilmesi lağımcının dikkatinden kaçmadı. Mappo'dan öyle bir acı, öyle bir sıkıntı ve korku sesi çıktı ki gözleri dolan Kemancı gevşeyerek kalakaldı.

Tazı Kör, Jhag'ın yanından ayrıldı. Kuyruğunu indirdiğini görmek Kemancı'da şok etkisi yarattı.

Rood ile Baran kardeşlerine katılarak Kemancı'nın yanlış tarafında durduğu tedirgin bir bariyer oluşturdular. Lağımcı damarlarında dolaşan bir litre şarapla zayıf düşmüşçesine kesik kesik hareket ederek ve bakışlarını Icarium'dan ayırmayarak geri kaçtı. Hep beraber kıyısında durdukları uçurumun nihayet dehşet vadiyle kendini göstermişti.

Tazıların üçü birden irkilip bir adım geri çekildi. Kemancı hızla arkasına döndü. İlerideki yol yeni bir duvarla –kıpır kıpır oynayan bir taneyle– kapanıyordu. *Of, yine karşılaştık.*

On bir on iki yaşından büyük olmayan kız çocuğu, üstüne örtüşen bronz pullar –daha doğrusu yassılaştırılmış sikkeler– dikili deri bir yelek giyiyordu. Ellerindeki ağır mızrağı ancak titreterek tutabilse de nöbet duruşunu azimle koruyordu.

Felisin kızın çıplak, tozlu ayaklarının yanındaki bir sepet dolusu çiçek örgüsüne baktı. "Bu işte beceriklisin," dedi.

Genç nöbetçi tekrar Leoman'a, ardından Toblakai'ye göz attı.

"Silahını indirebilirsin," dedi çöl savaşçısı.

Mızrağın titreyen ucu kumlara dayandı.

Toblakai'nin sesi sertti. "Yeniden Doğmuş Sha'ik'in önünde diz çök!"

Kız derhal secdeye yattı.

Felisin uzanıp çocuğun başına dokundu. "Kalkabilirsin. Adın ne?"

Çekinerek doğrulan kız cevaben başını iki yana salladı.

"Herhalde yetimlerden biridir," dedi Leoman. "Adlandırma ayininde onun yerine konuşacak biri olmadığından ismi yoktur. Yine de senin uğruna canını verir, Yeniden Doğmuş Sha'ik."

"Madem uğruma canını verir, bir adı hak ediyor. Diğer yetimler de."

"Nasıl istersen – onların yerine kim konuşacak?"

"Ben konuşacağım, Leoman."

Vahanın kenarı kerpiçten yapılma alçak, yıkık duvarlardan ve altlarındaki kuru yaprakların arasında kum yengeçlerinin gezindiği seyrek palmiye ağaçlarından belli oluyordu. Yakındaki gölgelerde açık gri gözleriyle yeni gelenlere bakan bir düzine beyaz keçi bekliyordu.

Felisin aşağıya uzanıp çiçeklerden örülmüş bileziklerden birini eline aldı. Onu sağ bileğine taktı.

Vahanın merkezine doğru yollarına devam ettiler. Hava serinledi; onca zaman kesintisiz gün ışığı aldıktan sonra içinden geçtikleri gölge havuzları şoke ediciydi. Uçsuz bucaksız harabeler eskiden orada yükselen bir şehri gözler önüne sermekteydi. Ferah bahçelerin ve avluların, havuzların ve çeşmelerin hepsi de çotuklara ve alçak sırtlara indirgenmişti.

Kamp ağıllarla çevriliydi. İçlerindeki atlar sağlıklı ve dinç görünmekteydi.

"Bu vaha ne kadar büyük?" diye sordu Heboric.

"Hayaletlere danışamaz mısın?" dedi Felisin.

"Danışmamayı yeğlerim. Bu şehrin yıkımı hiç de barışçıl olmamış. Kadim istilacılar İlk İmparatorluk'un ada yerleşkelerinden sonuncusunu da yıkmışlar. Ayaklarımızın altındaki incecik ve gök mavisi çömlek kırıkları İlk İmparatorluk'tan, kalın ve kırmızı olanlarsa fatihlerden kalma. Öylesine narin bir şeyden öylesine kaba bir şeye geçiş – tarih boyunca tekrarlanan bir düzen. Bu gerçekler beni ruhumun derinliklerine kadar yoruyor."

"Vaha kocaman," dedi Leoman, eski rahibe. "Hakiki toprağın olduğu yerler var; oralara sebze meyve ektik. Taşlaşmış çotukların arasında birkaç kadim sedir öbeği hâlâ duruyor. Suları temiz ve tükenmez göletler ve göller de cabası. İstersek buradan asla ayrılmayabiliriz."

"Kaç kişisiniz?"

"On bir kabile. Bu dünyanın görüp gördüğü en iyi eğitimli kırk bin süvari."

Heboric hıhladı. "Peki süvariler piyade lejyonlarına karşı ne yapabilirler, Leoman?"

Çöl savaşçısı sırıttı. "Savaşın gidişatını değiştirmekten başka hiçbir şey, ihtiyar."

"Bu daha önce de denendi," dedi Heboric. "Malazan ordusunu böylesine başarılı kılan şey uyum sağlama, taktik değiştirme becerisi – savaş meydanında bile. İmparatorluk'un daha önce atlı kültürlerle karşılaşmadığını mı sanıyorsun, Leoman? Karşılaştı ve dize getirdi. Wickanlar ve Setiler buna iyi bir örnek."

"Peki İmparatorluk nasıl başarı sağladı?"

"Bir tarihçi olarak öyle ayrıntılar beni aşar – eskiden beri ilgimi çekmezler. İmparatorluk metinleri –Duiker ile Tallobant'ın eserlerini– içeren bir kütüphaneniz olsaydı kendin okuyabilirdin. Tabii Malazanca okuma yazma biliyorsan."

"Bölgelerinin sınırlarını, mevsimsel hareketlerinin haritasını belirlersin. Su kaynaklarını ele geçirir, kaleler ve ticari üsler kurarsın – zira ticaret düşmanının tecridini, yani gücünün asıl kaynağını zayıflatır. Ve ne kadar sabır gösterebileceğine bağlı olarak ya çayırları yakıp dört bacaklı her hayvanı kesersin ya da bekleyip yerleşim yerlerine gelen her genç grubuna savaşın şanını ve ecnebi memleketlerde kazanılacak ganimeti teklif edersin. Ayrıca grubu bir savaş birimi olarak bir arada tutmaya söz verirsin. Bu tür bir yem o kabilelerin çiçeklerini tek tek koparır. Sonunda geriye bir zamanlar sahip oldukları özgürlüğü yad eden yaşlı adamlardan ve kadınlardan başka kimse kalmaz," karşılığını verdi Leoman.

"Ah, demek birileri okumayı ihmal etmemiş."

"Evet, bir kütüphanemiz var, Heboric. Hem de kocaman bir tane. Eski Sha'ik'in ısrarıyla kuruldu. 'Düşmanını onların kendilerini tanıdıklarından daha iyi tanı.' İmparator Kellanved böyle derdi."

"Muhakkak. Lakin sanırsam o ilk değildi."

Grup, at ağıllarının arasındaki bir caddeden çıktığı zaman dört bir yanda kabilelerin kerpiç konutları belirdi. Çocuklar kumlu sokaklarda koşuyor, çarşı o günlük dağıldığı için katırların ve öküzlerin çektiği ticaret arabaları dolambaçlı bir güzergâh izleyerek merkezden yavaş yavaş uzaklaşıyordu. Köpek sürüleri meraklarını gidermek için yaklaştı, sonra da Toblakai'nin geniş omuzlarında duran dürülmüş beyaz ayı kürkünün ağır kokusu karşısında oradan kaçtı.

Yerleşim yerinin kalbine doğru yol alırlarken toplanmaya

başlayan bir kalabalık onları takibe koyuldu. Felisin üstünde bin çift göz hissetti, kararsız mırıldanmaları duydu. *Sha'ik ama Sha'ik değil. Ama Sha'ik de zira iki gözde korumasına bakın: Toblakai ve Sahraların Leomanı. Çöldeki seyahatleri o yüce savaşçıları zayıflatmış. Kehanet bir yeniden doğumdan, bir yenilenmeden söz etmişti. Sha'ik geri dönmüş. Nihayet yeniden doğmuş. Yeniden Doğmuş Sha'ik...*

"*Yeniden Doğmuş Sha'ik!*" Bu üç sözcük tıslamalı bir ölçü, dalgaları andıran ve giderek büyüyen bir ritim buldu. Haber kulaktan kulağa yayıldıkça kalabalıklar büyüdü.

"Umarım merkezde bir açıklık veya amfi tiyatro vardır," diye mırıldandı Heboric. İronik bir sırıtışla Felisin'e baktı. "En son ne zaman kalabalık bir sokakta yürümüştük, evlat?"

"Utançtan utkuya geçmek aksinden iyidir, Heboric."

"Bak ona karşı çıkacak değilim."

"Saray çadırının önünde bir tören alanı var," dedi Leoman.

"Saray çadırı ha? Ah, bir geçicilik mesajı, gelenekleri selamlayan bir sembol – yaşamın eski âdetlerinin gücü falan filan."

Leoman, kıza doğru döndü. "Yoldaşının saygı eksikliği sorun yaratabilir, Yeniden Doğmuş Sha'ik. Baş Büyücülerle buluştuğumuzda—"

"Uslu durup çenesini kapalı tutacak."

"Tutsa iyi eder."

"Dilini keselim gitsin," diye hırıldadı Toblakai. "O zaman kaygılanmamıza gerek kalmaz."

"Öyle mi?" Heboric güldü. "Beni hâlâ hafife alıyorsun, hanzo. Körüm ama yine de görebiliyorum. Dilimi keserseniz of, nasıl da konuşurum! Gevşe, Felisin; aptal değilim."

"Onun eski adını kullanmaya devam edersen öylesin," diye uyardı Leoman.

Nihayet birbirlerine ettikleri lafların keskin kenarlarına rağmen üç adamın arasında bir ilişkinin geliştiğini sezinleyen Felisin onları didişmeye bıraktı. O ilişki dostluk kadar basit bir şey olmayıp –sonuçta Toblakai ile Heboric birbirlerine nefret zincirleriyle bağlıydılar– paylaşılan deneyimlere dayanıyordu. *Bir üçgenin köşelerinde durmalarına rağmen yeniden doğuşumu paylaşıyorlar. Leoman o üçgenin zirvesinde yer alıyor. Leoman, inanç-*

lardan yoksun adam. Yerleşim yerinin ortasına yaklaşıyorlardı. Felisin kenarda bir platform –bir süs havuzunu çevreleyen disk şeklinde bir podyum– gördü. "İşte, oradan başlayacağız."

Leoman şaşkınlıkla döndü. "Ne?"

"Bu müritlere hitap edeceğim."

"Şimdi mi? Baş Büyücülerle görüşmeden önce mi?"

"Evet."

"Bu kamptaki en güçlü üç adamı bekletecek misin?"

"Öyle yapmak Sha'ik'i ırgalar mı, Leoman? Yeniden doğumum onların iznini mi gerektiriyor? Maalesef orada yoklardı, öyle değil mi?"

"Ama—"

"Çeneni kapatma zamanı, Leoman," dedi Heboric, yumuşak bir üslupla.

"Bana bir yol aç, Toblakai," dedi Felisin.

Dev aniden dönüp dosdoğru platforma yöneldi. Konuşmadı zira konuşmasına gerek yoktu. Varlığı kalabalığı ayırmaya, çıt çıkarmadan iki tarafa çekmeye yetti.

Podyuma ulaştılar. "Başlamak için ciğerlerine ihtiyacım olacak, Toblakai. Yukarı çıktığımda adımı bir kez söyle."

"Söylerim, Seçilmiş."

Heboric hafifçe dudak büktü. "Ne kadar münasip bir unvan."

Basamaklardan taş platforma çıkarken Felisin'in aklında düşünceler birbirini kovaladı. *Dryjhna'nın serdiği kara örtü Yeniden Doğmuş Sha'ik. Unta'nın soylu veledi, maden çukurunun orospusu Felisin. Kutsal Kitap'ı aç ve böylece ayini tamamla. O genç kız Abis'in çehresini görüp o korkunç yolculuğu arkasında bıraktı – ve şimdi önündekiyle yüzleşmesi talebiyle karşı karşıya. Genç kız hayatından vazgeçmeli. Kutsal Kitap'ı aç – tanrıçanın bir anlaşmaya bu kadar bağlı kalacağını kim düşünürdü? Kalbimden geçenleri biliyor ve anlaşılan bu bilgiden edindiği güvenle onu sahiplenmeyi erteliyor. Anlaşmaya varıldı. Güç bahşedildi – bir sürü tasavvurla beraber. Lakin Felisin yerini koruyor. Kaya kadar sert ve yaralı ruhu uçsuz bucaksız Abis'te özgürce süzülüyor.*

Ve Leoman biliyor...

"Yeniden Doğmuş Sha'ik'in önünde diz çökün!" Toblakai'nin kükremesi sıcak, durgun havada gök gürültüsü etkisi yarattı. Binler aynı anda yere çöküp başını önüne eğdi.

Felisin devin yanından geçti. Dryjhna'nın gücü içine sızıyordu – *ah, sevgili tanrıça, kıymetli hami, şimdi armağanlarını vermekte tereddüt mü ediyorsun? Bu kalabalık gibi, Leoman gibi sen de sözlerimin, niyetimin kanıtını mı bekliyorsun?*

Yine de o güç alçak sözlerini apaçık bir fısıltıyla oradaki herkesin kulaklarına taşımak için yeterliydi. Dinleyicilerine artık tören alanı kemerinin altında dikilen üç Baş Büyücü de dahildi – *ayakta duruyorlar, diz çökmüyorlar.* "Kalkın, vefalılarım."

Felisin uzaktaki üç adamın bu söz üzerine tam da istediği gibi irkildiklerini hissetti. *Ah evet, siz üçünüzün duruşunu biliyorum...* "Raraku Kutsal Çölü geri dönüşümün mukaddesliğini sağlamak için Hortum halkası dahilinde korunuyor. Dışarıdaysa isyanın egemenlik –Malazan zorbalarından meşru bir bağımsızlık– mücadelesi oluk oluk kan dökmeyi sürdürüyor. Hizmetkârlarım koskoca ordular yönetiyorlar. Yedi Kutsal Kent'ten biri hariç hepsi kurtarıldı." Kısa bir müddet duraksayıp içinde biriken gücü hissetti. Lakin tekrar konuştuğunda sesi alçak bir fısıltıdan ibaretti. "Hazırlanma zamanımız sona erdi. Yürüme, bu vahadan ayrılma vakti gelip çattı. Uzak tahtındaki İmparatoriçe bizi cezalandırmak istiyor. Yedi Kent'e bir filo yaklaşıyor ve gelen orduyu onun seçili Muavini yönetiyor. Zihnini kendiminkinde bir harita gibi taşıdığım bu komutan bilmediğim hiçbir sırra sahip değil..."

Üç Baş Büyücü kıpırdamamıştı. Ancak eski Sha'ik'e ait olabilecek bir bilgi akışının hediye edildiği Felisin onları bir anda tanıdı. Yüzlerini sanki her birinin bir adım uzağında duruyormuş gibi görebiliyor ve bu ani yakınlık hissini artık onların da paylaştığını biliyordu. Bir parçası titremeyi reddetmelerine hayranlık duydu. Üçünün en yaşlısı kadim, pörsümüş Bidithal'dı. Kendi tasavvurlarına cevaben Sha'ik'i daha çocuk yaşında ilk o bulmuştu. Perde düşmüş gözleri Felisin'inkilere çevriliydi. *Bidithal, o çocuğu hatırlıyor musun? Hani o ilk ve tek gece hunharca kullanarak bedenin bütün zevklerinden arındırdığını? Onu kendi vücudu dahilinde yıktın, geride hiçbir şey hissetmeyen yara izleri bıraktın. Sırf dikkati dağılmasın, kendi çocukları olmasın, yanında tanrıçaya duyduğu sadakati çalacak bir adam bulunmasın diye. Bidithal, senin de iyi bildiğin gibi sana ateşli Abis'te bir yer ayırdım. Ama şimdilik bana hizmet edeceksin. Diz çök.*

Felisin yaşlı adamın cüppesini katlayarak yere çökmesini iki farklı noktada seyretti – biri yakından, diğeriyse platformdaki uzak bakış açısından. Dikkatini bir sonraki adama yöneltti. *Febryl, Baş Büyücülerimin en namerdi ve fesadı. Beni üç defa zehirlemeye çalıştın ve Dryjhna'nın gücü damarlarımdaki zehri üç defa yaktı – yine de bir kez bile olsun seni suçlamadım. Çabalarından habersiz olduğumu mu sandın? Ve en kadim sırrını –son muharebeden önce Dassem Ultor'dan kaçıp davaya ihanet ettiğini– bilmediğimi mi zannettin? Her şeye rağmen sana ihtiyacım var çünkü sen nifakın, bana ihanet edebileceklerin mıknatısısın. Diz çök, piç kurusu!* Buyruğuna eklediği güç akımı görünmeyen dev bir elle bastırılmışçasına adamı yere çökertti. Febryl sızlanarak yumuşak kumlarda kıvrandı.

Sonunda sana geldik, tek gerçek gizemim L'oric. Efsunculuk sanatında, özellikle de etrafına aşılmaz bir duvar örmekte maharetlisin. Zihninin içeriği, hatta sadakatinin genişliği ve derinliği benim için bir bilinmez. Lakin inançsız görünmene rağmen en güvenilir bulduğum sensin. Zira sen bir pragmatistsin, L'oric. Tıpkı Leoman gibi. Her kararımla, her sözümle tartındayım. O yüzden şimdi hakkımda hüküm ver, Baş Büyücü ve bir karara var.

Adam bir dizinin üstüne çöküp başını eğdi.

Felisin gülümsedi. *Bir taviz. Ne kadar da pragmatik. Seni özlemişim, L'oric.*

Adam kukuletasının gölgelerinden alaycı bir tebessümle cevap verdi.

Üç Baş Büyücü'yle işini bitiren Felisin dikkatini bir sonraki beyanını bekleyen kalabalığa geri çevirdi. Ortalığa sessizlik hâkimdi. *Geriye ne kaldı?* "Yürümeliyiz, çocuklarım. Lakin bu kadarı yetmez. Ne yapacağımızı cümle âleme *duyurmalıyız*."

Tanrıça hazırdı.

Felisin –Yeniden Doğmuş Sha'ik– kollarını kaldırdı.

Uçuşan sapsarı toz zerreleri yukarısında burgu yaparak bir sütuna dönüştü. Sütun uzadıkça uzadı. Büyüyerek semaya tırmanan şiddetli rüzgâr ve toz gayzeri, çölün altın yaldızlı örtüsünü kendine çekti. Engin gök kubbenin dört bir yanda açılmasıyla aylardır görülmemiş masmavi bir boşluk meydana çıktı.

Buna rağmen sütun büyümeyi sürdürerek yükseldikçe yükseldi.

Hortum buna hazırlıktan başka bir şey değildi. Buna – Dryjhna'nın sancağının, adına Kıyamet denen mızrağın dikilmesine. O sancak ki bütün bir kıtaya tepeden bakacak, herkesçe görülecek. Şimdi, nihayet savaş başlıyor. Benim savaşım.

Başını geriye yatıran genç kız göğün ta ucuna kadar yükselen şeyle efsunlu görüsüne ziyafet çekti. *Ablacığım, bak bakalım eserini beğenecek misin.*

Arbalet, Kemancı'nın ellerinde sarsıldı. Kabarık fare yığınında gerçekleşen alev patlaması yaratıklardan düzinelercesini karartıp kızarttı.

Grup Gryllen'in kâbus gibi takibinden kaçarken az önce en baştaki lağımcı şimdi artçı uç hâline gelmişti. "D'iver güçlü canlar çalmış," dedi Apsalar.

Geri çekmeye çalıştığı Icarium'la boğuşan Mappo kafa salladı. "Gryllen daha önce hiç böyle bir... kapasite göstermemişti."

Kapasite. Sözcüğü kafasında evirip çeviren Kemancı hıhladı. Bu D'iver'i son gördüğünde sıçanlardan yüzlerce vardı. Şimdiyse binleri, belki on binleri bulmuşlardı – Kemancı asıl sayıyı ancak tahmin edebilirdi.

Tazı Dişli de yanlarına dönmüş olup yan koridorlarda ve dar tünellerde yaptıkları yolculuğun başını çekiyordu. Gryllen'in etrafından dolaşmaya çalışıyorlardı – ellerinden başka bir şey gelmezdi.

Tâ ki Icarium kontrolünü kaybedinceye kadar. Ve tanrılar aşkına, öyle yapmaya çok yaklaştı. Hem de çok.

Elini mühimmat çantasına sokan lağımcının parmakları son küfürgecine dokundu, sonra ona sürterek geçip başka bir alevgeç buldu. Patlayıcıyı bir oka takmaya zaman yoktu – zaten onlar da hızla tükeniyordu. Sürünün ona doğru seğirten en ön yaratıkları yarım düzine adımdan daha uzakta değildi. Kemancı'nın kalbi göğsünden fırlayacak gibiydi – *Yoksa bu sefer fazla yaklaşmalarına izin mi verdim? Hood aşkına!* El bombasını fırlattı.

Kızarmış fare.

Sıvı ateşin yuttuğu leşler ona doğru savrulup yuvarlandı.

Lağımcı arkasına döndüğü gibi koşmaya başladı.

Neredeyse Shan'ın kanlı çenesinin içine dalacaktı. Feryat eden Kemancı kendini yana atıp çizmelerin ve mokasenlerin ara-

sına düştü. Grup aniden durmuştu. Lağımcı yerden apar topar kalktı. "Kaçmamız gerek!"

"Nereye?" Soru ifadesiz, ağır bir ses tonuyla Crokus'tan gelmişti.

Bir dönemeçteydiler ve yolun her iki ucu da yekpare birer sıçan duvarıyla tıkalıydı.

Tazıların dördü karşı sürüye saldırırken Shan grubun yanında kaldı ve Kör'ün yerini alarak Icarium'a tehlikeli derecede yaklaştı.

Bir hiddet narası savuran Jhag görünüşte zahmetsiz bir omuz silkişle Mappo'yu üstünden attı. Tökezleyen Trell dengesini kaybetti ve sarsıcı bir patırtıyla kök zemine kapaklandı.

"Herkes yere yatsın!" diye haykıran Kemancı'nın mühimmat çantasına karambole daldırdığı eli büyük, pürüzsüz bir nesneyi kavradı.

Icarium haykırarak kılıcını çekti. Cevaben tahta çatırtıları yükseldi. Kurşuni gök kızıla çaldı ve tam üzerlerinde girdap gibi dönmeye başladı. Duvarlardan sulusepken gibi fışkıran reçine herkese sıçradı.

Shan saldırsa da bir tokatla fırlatılıp atıldı. Jhag onun neredeyse farkına bile varmadı.

Icarium'a biraz daha aval aval bakan Kemancı sonunda küfürgeci çantasından çıkardı ve hızla dönüp D'iver'e fırlattı.

Fakat fırlattığı şey bir küfürgeç değildi.

Kemancı fal taşı gibi açılan gözlerle deniz kabuğunun kök zemine çarpmasını ve cam gibi kırılmasını seyretti.

Arkasında şiddetli bir çatırtı işitmesine karşın onu düşünmeye vakti yoktu. Parçalanmış kabuktan fısıltılı bir insan sesinin –bir Tano Ruhgezeri'nin verdiği hediyenin– yükselmesiyle de diğer bütün sesler kayboldu. Kısa sürede havayı dolduran bir kemik şarkısına benzer fısıltı etrafa yayıldıkça güçlendi.

Her iki uçtaki çalkantılı fare yığını geri çekilmeye çalıştı ama kaçacak bir yer kalmamıştı – ses her şeyi sarmıştı. Yaratıklar buruşmaya başladı, bedenleri çürüdükçe geriye yalnızca kürkleri ve kemikleri kaldı. Şarkı o eti de içine katarak daha da büyüdü.

Gryllen'in bin sesli çığlığı ıstıraplı bir acı ve dehşet patlamasıydı. O da yutuldu, tüketildi.

Şarkı ısrarla içinde yankılanırken Kemancı ellerini kulaklarına kapattı. Duyduğu ses insanlıktan, fanilikten çok uzaktı. Başını geriye çevirerek dizlerinin üstüne yığıldı. Gözleri hâlâ kocaman açık olsa da gördüklerini zar zor algıladı.

Yoldaşları da yere yığılıyorlar, tortop oluyorlardı. Tazılar siniyorlar, dev hayvanlar tir tir titreyerek kulaklarını yatırıyorlardı. Mappo yerde hareketsiz yatan Icarium'un başında bekliyordu. Trell kemik sopasını ellerinde tutuyordu. Silahın başının düz tarafına taze kan sıçramış ve uzun, kızılımsı saç telleri yapışmıştı. Mappo silahı nihayet bırakıp ellerini kulaklarına bastırdı.

Tanrılar aşkına, bu hepimizi öldürecek – dur! Dur artık, kahrolasıca!

Kemancı delirmekte olduğunu fark etti. Gözleri ona ihanet ediyordu zira artık bir duvar görüyordu. Köpük köpük olmuş sulusepken grisi su duvarı koridorun aşağısından üzerlerine geliyor, gitgide yükselerek kök duvarlardan kurtuluyor ve çevreye yayılıyordu. Ayrıca Kemancı artık sıvı cama dönüşmüşçesine duvarın içini de görebiliyordu. Enkazlar, su yosunlarının yumuşattığı temel taşları, batık gemilerin çürümüş kalıntıları, oksitlenip kabuk bağlamış biçimsiz metal cisimler, kemikler, kafatasları, fıçılar ve bronz şeritli sandıklar, kırık yelken direkleri ve donanımlar – sayısız uygarlığın sulara gömülü anıları, zevalden ve eskimeden doğmuş bir trajik olaylar çığı.

Dalga onları gömerek muazzam ağırlığıyla, aman vermez kuvvetiyle hepsini birden yere yapıştırdı.

Sonra da herkesi toz kadar kuru bırakarak kayboldu.

Havayı hızla alıp verilen solukların, hayvani sızlanmaların, giysilerden ve silahlardan çıkan boğuk hışırtıların böldüğü bir sessizlik doldurdu.

Başını kaldıran Kemancı elleri ve dizlerin üstünde doğruldu. Sanki selin ruhani kalıntıları içine işlemiş, tarifsiz bir kederle yüreğine nüfuz etmişti.

Koruyucu efsun?

Ruhgezer gülümsemişti. *Sayılır.*

Ve ben o lanet şeyi G'danisban'da satmayı planlamıştım. Son küfürgecim kahrolası bir deniz kabuğuymuş – bir kez bile kontrol etmedim. Hay Hood beni bildiği gibi yapsın!

Kemancı geç de olsa ortama yeni bir gerilimin yayıldığını sezinledi. Başını kaldırdı. Baygın durumdaki Icarium'un başında dikilen Mappo sopasını tekrar eline almıştı. Tazılar çevrelerini sarmışlardı. Hepsinin de tüyleri kabarmıştı.

Kemancı arbaletine atıldı. "Iskaral Pust! Şu Tazıları geri çek, lanet olasıca!"

"Anlaşma! Azath onu alacak!" dedi Baş Rahip soluk soluğa. Tano efsununun sersemletici akıbetinde hâlâ sarhoş gibi yalpalıyordu. "Şimdi tam zamanı!"

"Hayır," diye hırıldadı Trell.

Kemancı tereddüde kapıldı. *Anlaşma, Mappo. Icarium ne istediğini açıkça belirtti...* "Onları geri çek, Pust," deyip tedirgin dikleşmeye doğru yürüdü. Bir elini mühimmat çantasına soktu ve deri çuvalı önüne alıp karnına bastırdı. "Son bir küfürgecim var. O Tazılar sapasağlam mermerden yapılmış olsalar bile ellerimdeki şeyin üstüne düştüğümde bu onları kurtarmaz."

"Kahrolası lağımcılar! Onları kim icat etti? Zırdelilik!"

Kemancı sırıttı. "Kim mi icat etti? Kellanved elbette, başka kim edecek. Sonrasında da ererek tanrın hâline geldi, Pust. Böyle bir ironiyi takdir edersin sanırdım, Baş Rahip."

"Anlaşma—"

"Biraz daha bekleyecek. Mappo, ona ne kadar sert vurdun? Daha ne kadar baygın kalacak?"

"Ben istediğim kadar, dostum."

Dostum. Ve o sözcükte yatan anlam: "Teşekkürler."

"Peki öyleyse. İtlerini geri çek, Pust. Hadi Hane'ye gidelim."

Baş Rahip yalpalayarak tur atmayı bıraktı; yavaşça ileri geri sallanarak durakladı. Apsalar'a göz attı ve ona kocaman sırıttı.

"Askerin dediğini yap," diye konuştu genç kadın.

Sırıtış kayboldu. "Günümüz gençliği sadakat nedir bilmiyor. Yazıklar olsun. Eskiden böyle değildi. Sen de aynı fikirdesin ya, Uşak?"

Apsalar'ın babası surat ekşitti. "Onu duydun."

"Bu ne müsamaha! Kızının ne isterse yapmasına göz yumuyorsun. Onu şımartmışsın, be adam! Vah vah, kendi neslimin ihanetine uğradım! Bakalım daha neler göreceğiz."

"Tek göreceğin buradan gitmemiz olacak," dedi Kemancı.

"Ve fazla gitmemiz gerekmeyecek," diyen Crokus yolun ilerisini işaret etti. "Bakın. Hane'yi görüyorum. Tremorlor'u görüyorum."

Lağımcı, Mappo'nun silahını omzuna asmasını, ardından Icarium'u nazikçe kaldırmasını seyretti. Jhag o kütük gibi kolların arasında gevşekçe sarktı. Davranışları öylesine şefkatliydi ki Kemancı başını çevirmek zorunda kaldı.

19

Saf Kan Günü
Yedili'den bir hediyeydi
kum kabirlerinden verdikleri.
Talih bir nehirdi
şan da gün boyunca
sarı ve kırmızı akan
Yedili'den bir hediyeydi.

Köpekler Zinciri
Thes'soran

Yerel Can'eld dilinde adına Mesh'arn tho'ledann denirdi: Saf Kan Günü. Katliamdan sonraki bir hafta boyunca Vathar Nehri'nin ağzından Dojal Hading Denizi'ne kan ve ceset aktı. Kıyıya vuran dalgalar solgun, şişmiş cesetlerle koyulaşarak kırmızıdan siyaha çaldı. O sularda avlanan balıkçılar arasında bu dönem Köpekbalıkları Mevsimi adıyla bilindi ve tüyler ürpertici bir hasadın güverteye çekilmemesi için bir sürü ağın kesilmesi gerekti.

Dehşet ayrım yapmadı, taraf tutmadı. Bir leke gibi kabileden kabileye, bir şehirden diğerine yayıldı. Ve o tiksintiyle beraber Yedi Kent yerlilerinin içine bir korku düştü. Demir kadar sert bir kadının yönettiği bir Malazan filosu geliyordu. Vathar Geçişi'nde yaşananlar onun ölümcül bıçağını keskinleştiren bir bileğitaşıydı.

Yine de Korbolo Dom henüz işini bitirmemişti.

Nehrin güneyindeki sedir ordusu teraslı kireçtaşı basamaklar şeklinde yükseliyor, ticaret patikası o sarp ve zorlu yamaçlarda çılgınca zikzaklar çiziyordu. Ve bitip tükenmiş konvoy daha de-

rinlere girdikçe orman daha kadim, daha tekinsiz bir hâle bürünüyordu.

Duiker kısrağını dizginlerinden tutarak yürütüyor, bastığı taşlar kaydıkça tökezliyordu. Yanında yaralı askerlerle dolu bir kağnı takırdıyordu. Onbaşı List arabanın sürücü oturağında oturuyor, elindeki dal boyundurukları altında çabalayan öküzlerin akan terlerle yol yol olmuş tozlu sırtlarında şaklıyordu.

Vathar Geçişi'ndeki kayıplar tarihçinin zihninde donuk bir teraneydi. Önemli bir bölümünü çocukların oluşturduğu yirmi binden fazla mülteci can vermişti. Avanak Köpek Klanı'nda eli silah tutabilen beş yüzden az dövüşçü kalmış, diğer iki klan da neredeyse onun kadar hırpalanmıştı. Yedinci'nin yedi yüz askeri ölmüş, yaralanmış veya kaybolmuştu. Ayakta durabilen topu topu bir düzine istihkâmcı ve en fazla yirmi bahriyeli mevcuttu. Üç soylu aile ortadan kalkmıştı – Konsey'e göre bu son rakam kabul edilemez bir zayiattı.

Ve Sormo E'nath. Tek bir adamda sekiz yaşlı bağcı. Sadece gücün değil, bilginin, deneyimin ve hikmetin de yitirilmesi. Wickanları yıkan bir darbe.

O günün daha erken saatlerinde, kervan kısa bir mola verdiğinde Yüzbaşı Lull biraz istihkak paylaşmak için tarihçiye katılmıştı. Vathar Geçişi'ndeki hadiseler bir salgın hastalık gibi her düşünceyi kaplarken ve etraflarındaki her sahnede, kamptan çıkan her seste yankılanırken dahi konuşulacak bir mevzu değilmişçesine çok az laflamışlardı.

Lull yemekten geriye kalanları topladı. Sonra duraksadı ve Duiker adamın titremeye başlayan kendi ellerini incelediğini fark etti. İçini kaplayan ani utancın şaşırttığı tarihçi başını çevirdi. Oturakta uyuyakalmış, rüyaların hapishanesine tıkılmış List'i gördü. *Merhamet edip delikanlıyı uyandırabilirim. Lakin bilgiye duyduğum açlık beni ağına düşürdü. Bugünlerde zalimlik etmek çok kolay.*

Yüzbaşı az sonra iç geçirdi ve işini alelacele tamamladı. "Tüm bunlara bir cevap bulma ihtiyacı hissediyor musun, Tarihçi?" diye sordu. "Okuduğun tüm o kitaplar, başka adamların ve kadınların düşünceleri. Başka zamanlar. Bir fani kendi türünün kadir olduğu şeylere nasıl açıklama getirebilir? Asker olalım veya olmayalım, her birimiz tüm gördüklerimizin, atlattıklarımızın

bizi içten içe değiştirdiği bir noktaya ulaşır mıyız? Yani temelli değiştirdiği. O zaman neye dönüşürüz? Daha mı az insan oluruz, yoksa daha *fazla* mı? Yeterince insan, yahut çok fazla insan?"

Duiker gözlerini üstünde oturduğu kayayı çevreleyen taşlık toprağa dikerek uzun bir dakika boyunca sessiz kaldı. Sonra genzini temizledi. "Her birimizin kendi eşiği vardır, dostum. Asker olalım veya olmayalım, o eşiği alıp da... başka bir yere adım atmadan önce ancak bir yere kadar dayanabiliriz. Öyle yaptığımızda da etrafımızdaki dünya farklılaşmış gibi gelir ama sadece bize göre. Bakış açımız değişse de bu değişikliğin akılla bir ilgisi yoktur – görürsün ama hissetmezsin; veya ağlarsın ama kendi elemine sanki başka bir yerde, dışarıdaki bir noktadan bakarsın. Orası cevap bulunacak bir yer değildir, Lull zira orada bütün sorular yanıp kül olur. Daha fazla veya daha az insan olmak – karar sana kalmış."

"Herhalde âlimler, rahipler... filozoflar bu konuda yazmışlardır?"

Duiker gözünü topraktan ayırmaksızın gülümsedi. "Gayret edilmedi değil. Ama o eşiği bizzat geçenler... Eh, buldukları yeri tarif edecek çok az sözleri ve durumlarını açıklamaya teşebbüs etmek için daha bile kıt sebepleri olmuştur. Dedim ya, orası aklın bulunmadığı, düşüncelerin biçim ve bağlantıdan yoksun bir şekilde sürüklendiği –yollarını kaybettiği– bir yerdir."

"Yolunu kaybetmek," diye tekrarladı yüzbaşı. "Tam da beni tarif ettin."

"Lakin sen ve ben, Lull, yolumuzu ilerlemiş yaşımızda kaybettik. Bir de çocukların hâlini düşün ve hayıflan."

"Buna nasıl cevap bulacağız? Bilmeliyim, Duiker, yoksa aklımı kaçıracağım."

"El çabukluğuyla," dedi tarihçi.

"Ne?"

"Yaşamımız boyunca gördüğümüz efsunculuğu düşün. Açığa çıkarılmalarına tanıklık ettiğimiz engin, dizginlenemez, ölümcül güçleri. Bizi nasıl huşuya ve dehşete düşürdüklerini. Sonra hani çocukken karşılaştıklarına benzer bir gözbağcı düşün – elleriyle gerçekleştirip bizi hayran bıraktıkları illüzyon ve hüner oyunlarını."

Yüzbaşı sessiz ve hareketsiz kaldı. Ardından ayağa kalktı. "Aradığım cevap bu mu?"

"Aklıma başka bir şey gelmiyor, dostum. Yeterli değilse kusuruma bakma."

"Hayır, ihtiyar, yeterli. Zaten öyle olmak zorunda, değil mi?"

"Evet, zorunda."

"El çabukluğu."

Tarihçi kafa salladı. "Daha fazlasını isteme zira dünya –bu dünya– sana istediğini vermez."

"İyi ama öyle bir şeyi nerede bulacağız?"

"Beklenmedik yerlerde," cevabını veren Duiker de kalktı. İleride bir yerden bağrışlar yükseldi ve konvoy yarım bıraktığı tırmanışına devam etti. "Gözyaşlarını ve tebessümünü aynı anda bastırmaya çalıştığında onu bulacaksın."

"Sonra görüşürüz, Tarihçi."

"Görüşürüz."

Duiker, yüzbaşının bölüğüne doğru uzaklaşmasını seyrederken adama söylediklerinin sadece birer yalan olup olmadığını merak etmekten kendini alamadı.

Saatler sonra yolda ayak sürüyerek yürüdüğü şu zamanda o ihtimali tekrar hatırladı. Zihninin altüst olmuş arazisini niteleyen o rasgele, bağımsız düşüncelerden biri de buydu. Düşünce geri geldi, kısa bir müddet oyalandı, sonra çekip gitti.

Yolculuk toz bulutlarının ve sağ kalmış az sayıdaki kelebeğin altında devam etti.

Korbolo Dom peşlerinden gelerek konvoyun yaralı kuyruğunu taciz ediyor, bir diğer büyük çaplı çatışmadan evvel daha iyi bir zemin beklemekle yetiniyordu. Hatta belki o bile Vathar Ormanı'nın açığa vurmaya başladığı şeyden tırsıyordu.

Uzun sedirlerin arasında taşlaşmış başka bir türün ağaçları mevcuttu. Taş kesmiş yamru yumru tahtaların sarmaladığı cisimler de fosile dönmüştü – uzun zaman önce adakların asıldığı ağaçlar büyüdükçe onları kucaklamıştı. Duiker böyle bir şeyi son gördüğü zamanı iyi hatırlıyordu. Hissar'ın hemen kuzeyinde, bir vahanın göbeğindeki kutsal mekânda karşılaştığı koç boynuzları birbirine dolanık dalların arasına sıkışmıştı ve onlardan burada

da bol bol bulunmasına rağmen Vathar'ın adakları arasında çok daha fazla huzur kaçıranlar vardı.

T'lan Imasslar. Şüpheye yer yok – namevt çehreleri dört bir yandan bize bakıyor. Kafatasları ve pörsük suratlar kristalleşmiş ağaç kabuklarının altından dışarısını seyrediyor, gözlerinin karanlık çukurları geçişimizi takip ediyor. Burası bir gömü alanı – T'lan Imassların et kemikten cetlerinin değil, ölümsüz yaratıkların ta kendilerinin.

List'in kadim savaş tasavvurları – burada onun akıbetini görüyoruz. Etrafta çökmüş platformlar vardı ve taş payandaların etrafında uzayan dallar taştan ellerin parmakları gibi kemik yığınlarının üstüne kapanmıştı.

Savaşın sonunda sağ kalanlar ayakta duramayacak kadar kırık silah arkadaşlarını taşıyarak buraya gelmişler ve bu ormanı ebedi yuvalarına dönüştürmüşler. *T'lan Imassların ruhları Hood'a katılamaz, hatta kemik ve pörsümüş et hapishanelerinden kaçamaz. Öyle şeyler gömülmezler – kara toprak onlara huzur getirmez. Onun yerine bırak o kalıntılar tüneklerinden birbirlerine ve bu patikadan nadiren geçen fanilere baksınlar...*

Onbaşı List gereğinden daha açık görüyor, tasavvurları ona unutulsa daha iyi bir tarih sunuyordu. Bilgi onu haşat ediyordu – *tıpkı aşırı derecede alındığında hepimizi ettiği gibi. Yine de açlığını çekiyorum.*

Kurganlar, totemsi kafataslarıyla taçlandırılan kaya yığınları belirmeye başlamıştı. *Höyükler değil*, demişti List. *Çeşitli klanların çatışma alanları. Jaghutların kaçmayı bırakıp saldırıya geçtikleri yerler.*

Son zirveye ulaştıklarında havanın kararmasına az kalmıştı. Çıktıkları geniş, engebeli bazolit âdeta kireçtaşı paltosundan sıyrılmıştı ve koyu şarap renginde bir kayaç tabakası açığa çıkmıştı. Düz, ağaçsız alanlara spiraller, elipsler ve koridorlar şeklinde kayalar dizilmişti. Sedirlerin yerini çamlar almıştı ve taşlaşmış ağaçların sayısı daha azdı.

Duiker ile List kolun son üçte birlik bölümünde –yaralıların hırpalanmış bir artçı piyade birliği tarafından korundukları kısımda– yolculuk etmişlerdi. Son arabalar ve sağ kalan az sayıdaki besi hayvanı da yamaçtan düz alana geçtiğinde piyadeler

çabucak sırta çıktılar, mangalar çeşitli gözetleme noktalarına ve yaklaşıma hâkim potansiyel mevzilere dağıldılar.

Kağnısını durduran List freni çekti, sonra da oturaktan kalkıp gerindi ve dertli gözlerle Duiker'e baktı.

"Hem buradaki görüş hatları daha iyi," diye fikir belirtti tarihçi.

"Zaten hep öyleydi," dedi onbaşı. "Kolun başına gidersek onlardan ilkine rastlayacağız."

"Neyin ilkine?"

Delikanlının yüzünün sararması zihnini dolduran başka bir tasavvuru, insandışı gözlerden görülen bir dünyayı ve zamanı ele verdi. Onbaşı az sonra ürperdi ve yüzündeki teri sildi. "Gelin size göstereyim."

Tenha kalabalıkta sessiz sedasız ilerlediler. Dört bir tarafta cereyan eden kamp kurma çabaları zoraki görünüyor, hem mülteciler hem de askerler birer makine gibi hareket ediyordu. Hiç kimse çadır kurmakla uğraşmıyordu; düz kayaya döşeklerini serip geçiyorlardı. Çocuklar kıpırdamadan oturuyorlar, etrafı yaşlı adamların ve kadınların gözleriyle seyrediyorlardı.

Wickan kamplarında vaziyet daha iyi değildi. Olup bitmişlerden, imgelerden ve hayal gücünde insafsızca tekrarlanarak ikide bir hatırlanan sahnelerden kaçış yoktu. Normal yaşantının her yavan ve olağan hareketi bilginin ağırlığı altında ezilmişti.

Lakin akkor hâlde derinlere, üstü toprakla kapatılmışçasına gözlerden uzağa gömülü öfke dinmemiş ve herhangi bir tesire sahip son yakıt hâline gelmişti. *Böylece günbegün yaşamayı sürdürüyor, her muharebede –dışarıdakiler kadar içeridekilerde de– yılmaz bir hışım ve azimle çatışıyoruz. Artık hepimiz Lull'un yaşadığı o yerde, mantıklı düşünceden arındırılmış bir mekândayız. Tutarlılıktan yoksun bir dünyada mahsur kalmış durumdayız.*

Öncü uca ulaştıklarında bir sahneyle karşılaştılar. Coltaine, Bult ve Yüzbaşı Lull oradaydılar. Son kalan İstihkâmcılar on adım önlerine eğri büğrü dizilmişlerdi.

Yumruk yanlarına gelen Duiker ve List'e doğru döndü. "Ah, bu iyi oldu. Tanıklık etmeni istiyorum, Tarihçi."

"Ne kaçırdım?"

Bult sırıttı. "Hiçbir şey; az önce lağımcıları bir araya topla-

mak gibi zorlu bir işi başardık – Kamist Reloe'yle yapılan muharebelerin taktiksel birer kâbus olduğunu sanırsın. Neyse, işte buradalar. Pusuya düşürülmeyi veya daha beterini bekler gibi bir hâlleri var."

"Peki düşürülecekler mi, Amca?"

Kumandanın sırıtışı genişledi. "Belki."

Coltaine orada toplanmış askerlere doğru bir adım attı. "Cesaret sembolleri ve takdir sözleri kulağa boş gelir – bunun farkındayım. Lakin elimde daha başka ne var? Üç klan lideri yanıma geldi. Hepsi de klanlarına resmen katılmanız için siz erkek ve kadınlara yalvarmak istedi. Belki böyle emsalsiz bir ricanın nasıl bir anlam taşıdığını bilmiyorsunuzdur... veyahut yüz ifadelerinize bakılırsa belki de biliyorsunuzdur. Sizin adınıza cevap verme ihtiyacı hissettim zira siz askerleri çoğu Wickan'ın tanıdığından daha iyi tanırım – o klan liderleri de dahil. Sözlerimin ardından her biri tevazuyla ricasını geri çekti."

Yumruk uzunca bir süre konuşmadı.

"Mamafih," diye nihayet sözlerini sürdürdü, "size saygılarını sunduklarını bilmenizi isterim."

Ah, Coltaine, sen bile bu askerleri yeterince anlamıyorsun. Karşında gördüğün çatık kaşlar kesinlikle kınamaya, hatta tiksintiye benziyor. Ama zaten onların gülümsediği nerede görülmüş ki?

"Böylece bana bir tek Malazan İmparatorluğu'nun gelenekleri kalıyor. Nehir geçişinde edimlerinizin kilimini ayrıntılarıyla dokumaya yetecek kadar görgü tanığı vardı ve ölen silah arkadaşlarınız da dahil hepinizin arasında bir kişinin sergilediği doğal liderlik tekrar tekrar dikkatleri çekti. O kişi olmasaydı sonumuz çoktan gelmişti."

Lağımcılar kıpırdamadılar, hatta kaşlarını daha da çattılar.

Coltaine gelip bir adamın önünde durdu. Duiker bahsi geçen adamı iyi hatırlıyordu – bodur, saçsız, gözleri incecik yarıklardan ibaret, burnu basık bir açılar ve kıvrımlar yayıntısına dönmüş son derecede çirkin bir lağımcı. Adam ne ilginçtir ki Duiker'in bir Kıyamet komutanından alındığını anladığı bir zırhın parçalarını takıp takıştırmışsa da kemerine bağlı miğfer Darujhistan'daki bir antikacının raflarını süsleyebilirdi. Kemerinden sarkan bir diğer cismi tanımlamak kolay değildi ve tarihçi onun haşatı çıkmış bir

kalkanın hurdası olduğunu ancak birkaç saniyede anlayabildi: Arkasına iki tutamağın takılı olduğu tabak ebatlarında yamuk yumuk bir disk. Omzuna asılı büyük, karartılmış bir arbalet öyle çok yaprakla, dal parçasıyla ve diğer kamuflaj malzemeleriyle kaplıydı ki adam sırtında bir çalı taşır gibiydi.

"Bana kalırsa bir terfi zamanı geldi," dedi Coltaine. "Artık bir çavuşsun, asker."

Hiçbir şeye demeyen adamın gözleri daha da kısıldı.

"Bence bir selam vermen uygun olacaktır," diye homurdandı Bult.

Diğer lağımcılardan biri genzini temizledi ve bıyığını tedirgince çekiştirdi.

Yüzbaşı Lull adama doğru döndü. "Bu konuda söyleyecek bir şeyin mi var, asker?"

"Pek yok," diye mırıldandı adam.

"Çıkar ağzındaki baklayı."

Asker omuz silkti. "Şey, o... daha iki dakika önce bir yüzbaşıydı, komutanım. Yumruk az önce onun rütbesini düşürdü. O Yüzbaşı Kıyım, komutanım. İstihkâmcıların kumandanıdır. Veya öyleydi."

Kıyım nihayet ağzını açtı. "Ve artık bir çavuş olduğuma göre kumandanlığı bu askere geçmesini öneririm." Elini uzattı ve yanındaki kadını kulağından tutup çekti. "Eskiden *o benim* çavuşumdu. Adı Beceriksiz'dir."

Coltaine ikiliye bir müddet süzdü, sonra dönüp Duiker'in gözlerine öyle gülünç bir zevkle baktı ki tarihçinin bezginliği bir anda yanıp kül oldu. Yumruk ciddiyetini korumakta zorlanırken Duiker de dudağını ısırmak zorunda kaldı. Gözleri Lull'a takılınca onun suratında da aynı mücadeleye rastladı. Yüzbaşı göz kırptı ve ağzını sessizce oynatarak iki kelime telaffuz etti.

El çabukluğu.

Coltaine'in şimdi ne yapacağı hâlâ bir muammaydı. Yüzüne ciddi bir ifade oturtan Yumruk tekrar önüne döndü. Kıyım'ı, ardından Beceriksiz adlı kadını süzdü. "Nasıl istersen, Çavuş," dedi. "Yüzbaşı Beceriksiz, sana her konuda çavuşunun sözünü dinlemeni öneririm. Anlaşıldı mı?"

Kadın başını iki yana salladı.

Kıyım surat ekşitti. "Hiç öyle bir tecrübe edinmedi, Yumruk. Korkarım ben ona bir kez bile akıl danışmadım."

"Anladığım kadarıyla yüzbaşıyken *hiç kimseye* akıl danışmazdın."

"Evet, doğru."

"Kurmay toplantılarına da katılmadın."

"Hayır, komutanım."

"Peki o neden?"

Kıyım omuz silkti.

Yüzbaşı Beceriksiz söz aldı. "Güzellik uykusu, komutanım. Hep öyle derdi."

"Hood biliyor ya, herifin öyle bir şeye herkesten çok ihtiyacı var," diye mırıldandı Bult.

Coltaine bir kaşını kaldırdı. "Peki uyur muydu, Yüzbaşı? Yani toplantı zamanlarında?"

"Hem de nasıl, komutanım. Yürüdüğümüzde bile uyur – benzerini hiç görmedim. Horlaya horlaya bir ayağını diğerinin önüne atar. Hem de sırtında taş dolu bir çanta varken."

"Taş mı?"

"Kılıcı kırıldığında kullanmak için, komutanım. O zaman taş atar. Vuramayacağı hiçbir şey de yoktur."

"Yanlış," diye hırıldadı Kıyım. "O süs köpeği..."

Bult boğulacak gibi oldu, ardından sempatiyle yere tükürdü.

Coltaine ellerini arkasında kavuşturmuştu ve parmak eklemlerinin bembeyaz kesilmiş olması Duiker'in gözünden kaçmadı. Yumruk bu ilgiyi sezmişçesine başını çevirmeden seslendi. "Tarihçi!"

"Buradayım, Yumruk."

"Burada olanları kayıtlara geçirecek misin?"

"Evet, komutanım. Hem de kelimesi kelimesine."

"Fevkalade. İstihkâmcılar, gidebilirsiniz."

Grup homurdanarak oradan ayrıldı. Bir adam Kıyım'ın omzunu sıvazladı ve davranışı sert bakışlarla karşılandı.

Coltaine uzaklaşmalarını seyretti, sonra da Duiker'in yanına gitti. Bult ile Lull da peşinden geldiler.

"Altımızdaki cinler aşkına!" diye tısladı Bult.

Duiker gülümsedi. "Hepsi de senin askerin, Kumandan."

"Evet," diyen Bult aniden gururla gülümsedi. "Evet, öyleler."

"Ne yapacağımı bilemedim," diye itirafta bulundu Coltaine.

Lull homurdandı. "Tepkin mükemmeldi, Yumruk. Bundan daha iyisini yapamazdın. Daha şimdiden Hood'un belası bir efsane olup çıkmışsan hiç şaşırmam. Daha önceleri senden hoşlanıyorlarsa artık sana bayılıyorlar, komutanım."

Wickan şaşkınlığını korudu. "İyi de neden? Az önce üstün cesaretinden dolayı bir adamın rütbesini düşürdüm!"

"Onu eratların arasına döndürdün. Ve o sayede hepsinin de moralini yükselttin, anlamıyor musun?"

"Ama Kıyım—"

"Bahse varım hayatı boyunca hiç bu kadar eğlenmemiştir. Daha bile çirkinleşmelerinden anlayabilirsin. Hood biliyor ya, açıklama getiremiyorum – bir lağımcının hâlinden ancak başka bir lağımcı anlar. Hatta bazen onlar bile anlamazlar."

"Artık Beceriksiz adında bir yüzbaşın var, yeğenim," dedi Bult. "Sence bir sonraki brifinge kadar üstüne başına çekidüzen verir mi?"

"Mümkünatı yok," diye fikir yürüttü Lull. "Herhalde daha şimdiden pılını pırtını topluyordur."

Coltaine başını iki yana salladı. "Onlar kazandılar," dedi aşikâr bir hayretle. "Mağlup oldum."

Duiker üç adamın az önce yaşananlar hakkında konuşmayı sürdürerek oradan uzaklaşmasını seyretti. *Demek ki yalan değilmiş. Gözyaşları ve tebessümler. Bu kadar küçük, bu kadar saçma bir şey... olası tek cevap...* Tarihçi silkinerek kendini toparladı ve List'i buluncaya dek etrafına bakındı. "Onbaşı, galiba bana gösterecek bir şeyin vardı."

"Evet, komutanım. İleride. Fazla uzakta değil. Sanırım."

İleri uçtaki çevre piketlere varmadan önce kule harabesine denk geldiler. Bir Wickan mangası o konuma el koymuş, halkalı kayaç zemini malzemelerle doldurup başına yalnız, tek kollu bir genç dikmişti.

List elini devasa temel taşlarından birine koydu. "Jaghut," dedi. "Bilirsin, birbirlerinden ayrı yaşarlardı. Köyleri, şehirleri olmazdı. Sadece müstakil, sapa meskenleri vardı. Bunun gibi."

"Herhalde mahremiyetlerine düşkündüler."

"Neredeyse T'lan Imasslardan korktukları kadar birbirlerinden de korkarlardı, komutanım."

Duiker, Wickan gencine göz attı. Delikanlı uyuyakalmıştı. *Bugünlerde bunu çok sık yapıyoruz. İçimiz geçiveriyor.* "Ne kadar eski?" diye sordu onbaşıya.

"Emin değilim. Yüz, iki yüz, hatta belki üç yüz."

"Ama yıl değil."

"Hayır. Bin yıl."

"Demek Jaghutlar burada yaşarlarmış."

"İlk kule. Buradan tekrar tekrar geri püskürtülmüşler. Son savunmaları –son kuleleri– ormanın ötesindeki ovanın merkezinde."

"Geri püskürtülmüşler ha?" diye tekrarladı tarihçi.

List kafa salladı. "Her kuşatma asırlar sürmüş. T'lan Imasslar arasındaki zayiatlar korkunçmuş. Jaghutlar hiç de göçebe değillermiş. Bir yer seçtiklerinde..." Sesi kısılıp gitti. Omuz silkti.

"Bu tipik bir savaş mıymış, Onbaşı?"

Genç adam tereddüt etti, ardından başını iki yana salladı. "Jaghutlar arasındaki eşine benzerine rastlanmayan garip bir bağ. Anne tehlikeye düştüğünde çocuklar geri gelip savaşa katılmışlar. Sonra da babaları. Olaylar... büyümüş."

Duiker kafa sallayarak çevresine göz gezdirdi. "Anne... özel biri olsa gerek."

Ağzı kapalı ve rengi solgun List miğferini çıkarıp bir elini terli saçlarında gezdirdi. "Evet," diye en sonunda fısıldadı.

"Rehberin o mu?"

"Hayır. Eşi."

Sanki havadaki belli belirsiz bir ürpertiye cevaben bir şey tarihçiyi arkasına dönmeye itti. Kuzeye, ağaçların arasına, sonra da üzerlerine baktı. Zihni gördüğü şeyi idrak etmekte zorlandı: Bir sütun. Yükseldikçe yükselen altın sarısı bir mızrak.

"Hood aşkına!" diye mırıldandı List. "Bu da ne?"

Duiker'in kafasında tek bir sözcük gürledi, zihnini doldurarak diğer bütün düşünceleri dışarı attı. İşin doğrusunu mutlak bir katiyetle anladı ve List'in sorusunu tek bir kelimeyle yanıtladı.

"Sha'ik."

*

Kasvetli kamarasında oturan Kalam gemiyi döven dalgaların sesinden ve rüzgârın uğultusundan bıkmış usanmıştı. *Çultıkaç* kuduruk denizin her insafsız tokadında sarsılıyor, suikastçının içinde bulunduğu oda sanki aynı anda bir düzine farklı yöne yatıyordu.

Peşlerinde bir yerde hızlı bir ticaret gemisi de aynı fırtınayla boğuşuyordu ve –yeşil ve ne gariptir ki ışıltılı bir bulut üzerlerini kaplamadan yalnızca dakikalar önce gözcünün duyurduğu– varlığı Kalam'ın içini inatla kemiriyordu. *Daha önce de gördüğümüz ticaret gemisi. Yoksa çevap basit miydi? Biz o bok çukurundan farksız menşe limanında oyalanırken o Falar'daki İmparatorluk rıhtımında sakin sakin bekliyor, sen kıyı iznine çıkarken o hiç acele etmeden ikmal yapıyordu.*

Fakat bu, suikastçının kafasından atamadığı daha başka bir sürü detayı açıklamıyordu. O detayların her biri kendi başına ahenksiz bir notayla çınlarken bir araya geldiklerinde Kalam'ın içinde alarm zilleri çalan bir kakofoni yaratıyorlardı. Belki de bu yolculuğu bir an önce tamamlama arzusundan dolayı zamanın geçişini bulanık bir şekilde algılaması, öyle bir yolculuğun gece gündüz aralıksız devam eden monotonluğuyla savaşıyordu.

Ama hayır, ortada bir perspektif uyuşmazlığından fazlası var. Kum saatleri, azalan gıda ve içme suyu stokları, kaptanın bu kahrolası gemide bir terslik olduğuna yönelik eziyetli imaları...

Hem o hızlı ticaret gemisi uzun zaman önce yanımızdan geçip gitmeliydi.

Salk Elan. Bir büyücü – kokusundan belli. Lakin bütün bir mürettebatın kafasını bu kadar etraflıca karıştırabilen bir efsuncu... Öyle biri bir Baş Büyücü olmalı. İmkânsız değil. Sadece Mebra'nın gizli casuslar ve ajanlar şebekesi dahilinde çok düşük bir ihtimal.

Kalam'a göre Elan'ın etrafına bir dalavere ağı ördüğüne, üstelik de gerekmese bile bunu sırf tabiatından ötürü yaptığına dair hiç şüphe yoktu. Lakin suikastçı hakikat arayışında hangi yoldan gitmeliydi?

Zaman. Bu yolculuk ne zamandır devam ediyor? Olmaması gereken bir yerde alize rüzgârları, şimdi de bizi habire güneydoğuya iten ve öyle yaptığı için denizin çiğnenemez kuralları icabı okyanu-

sun açıklarından değil de Falar Adaları'ndan gelmiş olması gereken bir fırtına. Hem de Adalar'ın kesintisiz bir sükûnetle geçen kuru mevsiminde.

Peki öyleyse burada bizimle kim oyun oynuyor? Ve Salk Elan'ın bu oyunda bir rolü varsa o rol ne?

Suikastçı homurdanarak karyolasından kalktı, kancasında sallanmakta olan sırt çantasını kaptı ve yalpalayarak kapıya yollandı.

Ambar kesintisiz bir kaya yağmuruna tutulan bir kuşatma kulesi gibiydi. Tuzlu, boğucu hava pusluydu ve karina, incikkemiklerine kadar gelen suyla doluydu. Etrafta kimsecikler yoktu; tayfa *Çultıkaç*'ı bir arada tutmak gibi yıldırıcı bir işle meşguldü. Biraz yer açan Kalam oradaki bir sandığı ortaya çekti. Küçük ve yamuk yumuk bir taş parçasını buluncaya dek çantasını eşeledi, sonra da onu çıkarıp sandığın üstüne koydu.

Taş yuvarlanarak sandıktan düşmedi; hatta hiç kıpırdamadı.

Suikastçı bir hançer çekip elinde ters çevirdi, sonra da demir topuzu taşın üstüne vurdu. Taş tuzla buz oldu. Sıcak, kuru bir havanın çarptığı Kalam iyice yere sindi.

"Tez! Tez Ben, seni gidi piç kurusu, vakit geldi!"

Kulağına fırtınanın fasılasız uğultusundan başka bir ses ulaşmadı.

Büyücülerden nefret etmeye başlıyorum. "Tez Ben, hay canın çıksın!"

İçerideki hava bir çöl zemininden yükselen sıcaklık gibi âdeta dalgalandı. Suikastçının kulağı tanıdık bir sesle gıdıklandı. "En son ne zaman uyumaya fırsat bulduğuma dair bir fikrin var mı? Burada her şey boka sardı, Kalam – neredesin ve ne istiyorsun? Acele et – bu beni öldürüyor!"

"Cebimdeki kesik zarsın sanıyordum, lanet olasıca!"

"Unta'da mısın? Sarayda? Oraya ulaşabileceğin aklımın ucundan bile—"

"Güvenin için sağ ol," diye dostunun sözünü kesti suikastçı. "Hayır, o Hood'un belası sarayda değilim, budala. Denizdeyim."

"Zaten hepimiz öyle değil miyiz? İyi halt yedin, Kalam – bunu birden fazla kez yapamam."

"Biliyorum. Yani oraya vardığımda tek başımayım. İyi, yeni

bir durum değil. Dinle, şu an bulunduğum yere dair ne sezinliyorsun? Bu gemide büyük bir terslik var ve o tersliğin ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Kimin sorumlu olduğunu da."

"Hepsi bu mu? Tamam, tamam, bana bir dakika ver..."

Kalam bekledi. Dostunun varlığının iyi tanıdığı bir yoklama yayılımıyla içeriyi doldurduğunu hissedince ensesindeki tüyler diken diken oldu. Sonra his geçti.

"Hımm..."

"O da ne demek, Tez?"

"Başın dertte, dostum."

"Laseen mi?"

"Emin değilim. Doğrudan değil – o gemi leş gibi bir kovan kokuyor, Kalam. Hem de faniler arasında çok nadir bir kovan. Son zamanlarda kafan karışıyor mu, dostum?"

"Haklıymışım demek! Kim?"

"Belki gemideki biri, belki de değil. Belki aynı kovan içerisinde, hemen yanı başınızda başka bir gemi vardır ama onu asla göremiyorsundur. Değerli bir şeyler taşıyor musunuz?"

"Kıçımın haricinde mi demek istiyorsun?"

"Evet, elbette kıçının haricinde."

"Bir zorbanın serveti, o kadar."

"Ah, öyleyse biri onun çabucak bir yere ulaşmasını, oraya ulaştığında da gemideki herkesin o yeri unutmasını istiyor. Tahminim bu yönde, Kalam. Tabii yanılıyor olabilirim."

"İçim rahatladı. Orada sorun yaşadığınızı mı söylemiştin? Alakarga? Dujek, manga?"

"Şimdilik idare ediyoruz. Kemancı nasıl?"

"Hiçbir fikrim yok. Yollarımızı ayırmaya karar verdik..."

"Hayır, Kalam!"

"Evet, Tremorlor. Hood aşkına, fikir senden çıktı, Tez!"

"Eğer Hane'de... ortalık sakinse. Evet, işe yaraması lazımdı. Kesinlikle. Sanırım. Ama orada işler sarpa sardı – kovanların hepsi de azıttı, Kalam. Son zamanlarda bir Ejderhalar Destesi'ne bakma fırsatı buldun mu?"

"Hayır."

"Kendini şanslı say."

Gerçeğin farkına varan suikastçı ani bir nefes aldı. "Eller Yolu..."

"Eller... ah." Büyücünün sesi yükseldi. "Kalam! Madem biliyordun—"

"Hiçbir halt bilmiyorduk, Tez!"

"Bir şansları olabilir," diye az sonra mırıldandı Tez Ben. "Üzgün yanlarındayken—"

"Apsalar demek istiyorsun herhalde."

"Her neyse. Bırak da düşüneyim, kahrolasıca."

"Oh ne güzel," diye homurdandı Kalam. "Daha çok entrika..."

"Burada hâkimiyetimizi kaybediyorum, dostum. Çok yorgunum... galiba dün çok fazla kan kaybettim. Tokmak diyor ki..."

Ses kısılıp gitti. Suikastçının etrafını yine serin bir pus sardı. Tez Ben ortadan kaybolmuştu. *Hepsi bu kadar. Artık gerçekten yalnız başımayım. Kemancı... of, seni gidi piç kurusu. Tahmin etmemiz, durumun ayırdına varmamız gerekirdi. Kadim kapılar... Tremorlor.*

Suikastçı uzun bir müddet yerinden kıpırdamadı. Sonunda iç geçirdi, sandığın üstünü eliyle silerek nemli yüzeydeki son taş kırıklarını da süpürdü ve ayağa kalktı.

Kaptan uyanıktı ve yalnız değildi. Kalam daracık odaya girerken Salk Elan ona sırıttı. "Biz de az önce senden bahsediyorduk, ortak," dedi. "Nasıl kafanın dikine gittiğini bildiğimiz için haberi nasıl karşılayacağını merak ediyorduk..."

"Pekâlâ, dinliyorum. Ne haberi?"

"Bu fırtına bizi rotamızdan çıkarıyor. Hem de epeyce."

"Yani?"

"Görünüşe bakılırsa dindiği zaman farklı bir limana yanaşacağız."

"Unta'ya değil."

"Ah, elbet daha sonra oraya da."

Suikastçının bakışları kaptana çevrildi. Adamın mutsuz fakat mütevekkil bir hâli vardı. Kalam zihninde Quon Tali'nin bir haritasını canlandırdı, kısa bir süre inceledi, sonra da iç geçirdi. "Malaz Şehri. Ada."

"O efsanevi lağım çukurunu hiç görmedim," dedi Elan. "Sa-

bırsızlıktan yerimde duramıyorum. Eminim bana şehri gezdirme cömertliğini gösterirsin, dostum."

Kalam adama uzun uzun baktı, ardından gülümsedi. "Emin olabilirsin, Salk Elan."

Labirentteki diğer koridorlardan yükselen haykırışları ve çığlıkları artık neredeyse kanıksayan grup bir mola verdi. Mappo, baygın dostunu yere yatırıp yanında diz çöktü. Tremorlor'un Jhag'a duyduğu arzu apaçık ortadaydı. Trell gözlerini kapadı. *Bizi buraya İsimsizler yönlendirdiler. Bir keçiyi bir tepe tanrısına kurban edercesine Icarium'u Azathlara teslim ettiler. Lakin bu edimde onların ellerine kan bulaşmayacak. Lekelenecek olan benim.*

Yıkılmış kasabayı –doğum yerini– zor da olsa hayalinde canlandırdı ama mekân artık gölgelerin istilası altındaydı. İnancın yerini kuşku almıştı. Mappo artık kendi anılarına güvenmiyordu. *Bu ne aptallık! Icarium sayısız can aldı. Kendi kasabamın ölümünün altında yatan gerçek her ne olursa olsun...*

Yumruklarını sıktı.

Kabilem –omuz-kadınları– bana ihanet etmezler. Icarium'un rüyaları ne kadar ciddiye alınabilir? Jhag hiçbir şey hatırlamıyor. Gerçek hiçbir şey. Ilımlılığı hakikati yumuşatıyor, çerçeveyi bulandırıyor... her rengi sulandırarak sonunda yeni bir anı kanyor. Nitekim elimi ayağımı bağlayan şey Icarium'un şefkati...

Yumrukları sızlayan Mappo yoldaşına bakarak Jhag'ın kanlı yüzündeki dingin huzur ifadesini inceledi.

Tremorlor seni alamayacak. Bu şekilde kullanılmaya göz yummayacağım. Eğer İsimsizler seni ona teslim etmek istiyorlarsa bizzat gelmeleri ve öncelikle beni aşmaları gerekecek.

Başını kaldırıp labirentin merkezine dik dik baktı. *Tremorlor. Köklerini ona uzatırsan savaş düşleri açığa çıkan, kadim cinlerin bedeninde bir kıyım dansı ettikleri bir Trell savaşçısının hiddetini tadarsın. Sözüm söz olsun. Uyarmadı deme.*

"Azathların," diye yanında mırıldandı Kemancı, "tanrıları bile aldıkları söylenir."

Mappo kısılı gözlerini askere dikti.

Kemancı dört bir yanlarındaki karmakarışık duvarları süzdü. "Acaba burada adları binlerce yıl önce unutulmuş hangi Ata tan-

rılar hapis? En son ne zaman ışık gördüler? En son ne zaman uzuvlarını oynatabildiler? Böyle katlanılan bir sonsuzluğu hayal edebiliyor musun?" Arbaletinin ağırlığını bir elinden ötekine aktardı. "Eğer Tremorlor ölürse... dünyaya salınacak çılgınlığı var sen düşün."

Trell bir müddet sessiz kaldı. "Bana attığın bu oklar ne?" diye fısıldadı.

Kemancı'nın kaşları kalktı. "Ok atmak mı? Öyle bir niyetim yoktu. Buradayken kendimi engereklerden bir harmaniye giyermiş gibi hissediyorum, hepsi bu."

"Tremorlor sana aç değil, asker."

Kemancı'nın sırıtışı çarpıktı. "Bazen bir hiç olmanın faydaları yok değil."

"Şimdi de hakikati alaya alıyorsun."

Lağımcının sırıtışı silindi. "Duyularını genişlet, Trell. Buradaki tek açlık Tremorlor'unki değil. Bu tahta duvarlara hapsedilmiş her tutsak geçişimizi hissediyor. Senden ve Icarium'dan irkiliyor olabilirler ama geri kalanımıza duydukları ilgi öyle bir korkuyla kısıtlanmıyor."

Mappo bakışlarını kaçırdı. "Beni affet. Senin de fark ettiğin gibi başkalarının hâlini pek düşünmedim. Yine de gerekirse seni savunmakta tereddüt edeceğimi zannetme. Yoldaşlığının onuruna leke sürecek değilim."

Kısaca kafa sallayan Kemancı dik durdu. "Benimki sadece bir askerin pragmatizmi. Nasıl davranacağını bilmem gerekiyordu."

"Anlıyorum."

"Seni gücendirdiysem kusuruma bakma."

"Sözlerin bir bıçak ucunun dürtüşünden fazlası değildi – beni uyandırarak kendime getirdin."

Birkaç adım uzakta çömelen Iskaral Pust daha fazla dayanamadı. "Su birikintisini bulandır, evet! Sadakatini bir o yana bir bu yana çekerek sündür – harika! Suskunluğun stratejisine tanık ol – müstakbel kurbanlar da o esnada lüzumsuz, bölücü söylemlerle birbirlerini yıpratsınlar. Ah evet, Tremorlor'dan çok şey öğrendim ve o yüzden benzer bir strateji benimsedim. Suskunluk, bildiğimden daha fazlasını bildiğimi öne süren alaycı bir tebessüm, evet ve menfur bir vukuf. Kafa karışıklığımı, çok

sayıda sanrılı illüzyonumu ve kaçamak sanrımı hiç kimseler tahmin edemez! Mermer bir kabuk, ufalanan bir kumtaşı çekirdeği gizliyor. Bak beni nasıl da merakla seyrediyorlar. Hepsi de irfan pınarımın sırrını merak ediyor..."

"Gelin şu herifi gebertelim," diye söylendi Crokus. "Sırf çektiği çileyi sona erdirmek için bile olsa."

"Ne yani, böyle bir eğlenceden mahrum mu kalalım?" diye homurdandı Kemancı. Tekrar grubun önüne geçti. "Gitme zamanı."

"Sırların zırvalanması," diye bambaşka bir sesle konuştu Gölge Baş Rahibi. "Hakkımda yalan yanlış hüküm versinler diye."

Diğerleri hızla ona doğru döndüler.

Iskaral Pust şen bir tebessüm etti.

Dolanık kök duvarın arkasından bir yabanarısı sürüsü fırladı ve onlara aldırış etmeksizin başlarının üzerinden hızla geçip gitti. Kemancı tekleyen kalbinin tekrar atmaya başladığını hissetti. Titrek bir nefes aldı. Diğerlerinden daha çok korktuğu bazı D'iverler vardı. *Hayvanlar tamam ama böcekler...*

Başını çevirip arkasındakilere göz attı. Icarium hâlâ Mappo'nun kollarından gevşekçe sarkıyordu. Jhag'ın başına kan bulaşmıştı. Trell'in bakışları lağımcının ötesine uzanarak onları bekleyen yapıya ulaşıyordu. Mappo'nun elemle buruşmuş yüzündeki ifade öylesine çıplak, öylesine savunmasızdı ki Trell'in çehresi bir çocuğunkini andırıyor, o ifadeye sırf bilinçsizce yüzüne oturduğu için daha bile talepkâr görünen bir ihtiyaç eşlik ediyordu. Dilsiz yakarışına direnmek zordu.

Kemancı silkinerek dikkatini Mappo ile yükünün gerisine verdi. Apsalar, babası ve Crokus koruyucu bir kordon gibi Trell'in arkasında yan yana yürürlerken onların da ötesinden Tazılar ve Iskaral Pust geliyordu. Beş çift hayvan, bir çift de insan gözü kasıtla parlıyordu –*artçı ucumuzda güvenilmez müttefikler var. Zamanlaması kötü bir nifak diye buna denir*– ve o kasıt Mappo'nun kollarındaki baygın bedeni hedef alıyordu.

Icarium bunu kendisi istedi ve öyle söyleyerek Trell'in yüreğini parçaladı. Rızanın bedeli, reddin acısıyla kıyaslanamaz bile. Yine de Mappo bu yolda canını verecek ve muhtemelen bir de aynı şeyi

yapacağız. Hiçbirimiz –Apsalar dahi– geride duracak, Jhag'ın alınmasını seyredecek kadar taş kalpli değiliz. Hood aşkına, hepimiz de budalayız ve en budalamız Mappo...

"Aklından ne geçiyor, Kem?" diye sordu Crokus. Ses tonundan cevabı büyük ölçüde tahmin edebildiği anlaşılıyordu.

"Lağımcıların bir sözü vardır," diye mırıldandı asker. "Gözü dört açık aptallık."

Darulu yavaşça kafa salladı.

Labirentin diğer koridorlarında alınmalar başlamıştı. Şekildeğiştirenler –buraya kadar sağ kalabilmiş en güçlüler– Azath Hanesi'ne taarruza geçmişlerdi. Havada yankılanan bir haykırış kakofonisi gruptakilerin duyularını örseliyordu. Tremorlor kendini elinden gelen tek yöntemle –yutarak, hapsederek– savunuyordu. *Ama çok kalabalıklar ve akın akın geliyorlar.* Tahtalar kırılıyor; örgü kafesler parçalanıyor; daldan dala, ağaçtan ağaca imha edilen bir ormanın gürültüsü duyuluyordu. Durdurulamaz ilerleyiş Hane'ye giderek yaklaşıyordu.

"Vaktimiz tükeniyor!" diye tısladı Iskaral Pust. Etrafındaki Tazılar asabice kıpırdandılar. "Arkamızdan gelen şeyler var. *Şeyler!* Daha ne kadar açık konuşabilirim?"

"Ona hâlâ ihtiyaç duyabiliriz," dedi Kemancı.

"Ah, tabii ya!" diye yanıtladı Baş Rahip. "Trell onu bir buğday çuvalı gibi fırlatabilir."

"Onu çabucak ayıltabilirim," diye hırıldadı Mappo. "Tapınağındaki o Denul iksirlerinden birkaçını hâlâ üstümde taşıyorum, Iskaral Pust."

"Biraz acele edelim," dedi lağımcı. Sahiden de arkalarından bir şey geliyor, havayı iç gıcıklayıcı bir baharat kokusuyla doldurıyordu. Dikkatlerini Mappo ile Icarium'dan ayırıp öbür tarafa dönmüş olan Tazılar yer değiştirdikçe gerginliklerini ele veriyorlardı. Patika dev hayvanların bulundukları yerin yirmi adım ilerisinde keskin bir dönüş yapıyordu.

O dönemecin hemen ötesinden gelen kulak delici bir çığlık havayı yırttı. Onu kıran kırana bir dövüşün sesleri izledi. Gürültü aniden kesildi.

"Çok fazla bekledik!" diye tısladı Iskaral Pust, tanrısının Tazılarının arkasına sinerek. "İşte geliyor!"

Kemancı arbaletini arkasına doğrulttu ve gözlerini takipçilerin belireceği noktaya dikti.

Onun yerine ufak tefek, ceviz kahverengisi bir yaratık kâh kanat çırpıp kâh seğirterek görüş alanına girdi. Postundan dumanlar yükselmekteydi.

"Ayy!" diye çığlığı bastı Pust. "Başımın belaları!"

Yerinden fırlayan Crokus bir çift katırdan fazlası değillermiş gibi Shan ile Dişli'yi iterek aralarından geçti. "Moby?"

Familyar, Darulu'ya doğru koştu ve son anda sıçrayarak delikanlının kucağına atladı. Kanatları seğirerek oraya sımsıkı tutundu. Crokus başını hızla geri çekti. "Of, leş gibi kokuyorsun!"

Moby, o kahrolası familyar... Kemancı'nın bakışları Mappo'ya kaydı. Trell'in kaşları çatıktı.

"Bhok'aral!" Sözcük Iskaral Pust'un ağzından bir küfür gibi çıktı. "Bir evcil? Bir *evcil?* Zırdelilik!"

"Amcamın familyarı," dedi Crokus, yanlarına yaklaşarak.

Tazılar önünden alelacele çekildiler.

Görünüşe bakılırsa ondan çok daha fazlası, evlat.

"Öyleyse bir müttefik," dedi Mappo.

Crokus kafa sallasa da tereddüdü her hâlinden belliydi. "Bizi nasıl bulduğunu ancak Hood bilir. Nasıl hayatta kaldığını..."

"Yalancı!" diye suçladı Pust, genç adama sokularak. "Bir familyar ha? Gerideki o ölü şekildeğiştirenin fikrini alalım mı? Ah hayır, alamayız, değil mi? *Çünkü paramparça edildi!*"

Crokus konuşmadı.

"Siz onu boş verin," dedi Apsalar. "Vakit harcıyoruz. Hane'ye—"

Baş Rahip hızla ona doğru döndü. "Boş mu verelim? Aramıza nasıl işbirlikçi bir dalavere karıştı? Nasıl aşağılıkça bir ihanetin pençesindeyiz? İşte, delikanlının gömleğine tutunan o—"

"Yeter!" diye çattı Kemancı. "İstersen burada kal, Pust. Sen de Tazıların da." Lağımcı yeniden Hane'ye doğru döndü. "Ne düşünüyorsun, Mappo? Henüz hiçbir şey oranın yanına yaklaşabilmiş değil – eğer acele edersek..."

"Denemekten başka çare yok."

"Sence kapı bize açılır mı?"

"Bilmiyorum."

"Öyleyse gidip öğrenelim."

Trell kafa salladı.

Tremorlor'u açıkça görebiliyorlardı. Yapıyı çevreleyen alçak duvar tırtıklı ve sivri bir volkanik kayadan oluşmuş gibiydi. O duvardaki tek bariz gedik, üzerinde sarmaşıklardan bir kemerin bulunduğu dar bir kapıydı. Hane'nin kendisi sarımsı bir renkte olup muhtemelen kireçtaşından yapılmıştı. Girişi iki kat yüksekliğindeki bir çift bodur, asimetrik kulenin arasına gömülüydü. Kulelerin her ikisinde de pencere yoktu. Parke taşlarıyla kaplı dolambaçlı bir patika bahçe kapısını gölgelere boğulmuş bina kapısına bağlıyordu. Bahçede her birinin kamburu çıkmış kısa, yamru yumru ağaçlar mevcuttu.

Malaz Şehri'ndeki Ölühane'nin bir kardeşi. Darujhistan'dakinden pek farklı değil. Hepsi de aynı türden. Hepsi de Azath – tabii bu ismin nerede ve ne zaman ortaya çıktığını bilmediğimiz gibi asla da öğrenemeyeceğiz.

Lağımcının yanındaki Mappo alçak sesle konuştu. "Azathların âlemleri –her âlemi– birbirine bağladıkları söylenir. Duvarları arasında zamanın bile durduğu da."

"Ve o kapıların bilinmeyen sebeplerden dolayı sadece birkaç kişiye açıldığı." Kemancı kendi sözlerine kaş çattı.

Apsalar, lağımcının yanından geçip öne adım attı.

Şaşıran Kemancı homurdandı. "Acelen mi var, evlat?"

Genç kadın başını çevirerek ona baktı. "Beni sahiplenen kişi, Kemancı... Bir zamanlar bir Azath ona kucak açmıştı."

Doğru söylüyor. Peki bunu duymak beni neden şimdi ve burada böylesine tedirgin ediyor? "Eee, içeri nasıl gireceğiz? Kapıyı belirli bir şekilde mi çalacağız? Gevşek bir parkenin altında bir anahtar mı saklı?"

Kızın tebessümü lağımcının kaygısına bir merhem gibi etki etti. "Hayır, çok daha basit bir yolla. Gözüpeklik."

"Eh, bizde ondan bol bol var. Sonuçta buralara kadar geldik, öyle değil mi?"

"Evet, öyle."

Kız önden gitti ve diğer herkes onu izledi.

"O deniz kabuğu," diye gürledi Mappo. "Tektutanlara ve

D'iverlere müthiş bir hasar verdi. Anlaşılan hâlâ da veriyor. Azath için bu kadarı yetebilir."

"Ve sen yetmesi için dua ediyorsun."

"Evet, ediyorum."

"İyi ama o ölümcül şarkı neden bizi de ortadan kaldırmadı?"

"Bana mı soruyorsun, Kemancı? Armağan sana verilmişti, değil mi?"

"Evet. Küçük bir kızı kurtarmıştım – Ruhgezer'in akrabasıydı."

"Hangi Ruhgezer'in, Kemancı?"

"Kimloc."

Trell yarım düzine adım konuşmadı, sonra da gırtlağından bir hüsran hırıltısı çıktı. "Bir kız dedin. Ne kadar yakın akrabası olursa olsun, Kimloc'un mükâfatı yaptığın jestten katbekat fazla. Dahası tam da böyle bir durumda kullanılmak üzere tasarlanmışa benziyor – o şarkıdaki efsun boyutluydu, Kemancı. Söyle bana, Kimloc senin Tremorlor'u aradığını biliyor muydu?"

"Ona kesinlikle o kadar çok bilgi vermedim."

"Sana hiç dokundu mu – mesela bir parmağını koluna sürttü mü?"

"Hatırladığım kadarıyla dokunup dokunamayacağını sordu. Öykümü öğrenmek istiyordu. Reddettim. Ama Hood aşkına, Mappo, tesadüfi bir temas gerçekleşti mi anımsamıyorum."

"Bence gerçekleşmiş olmalı."

"Eğer öyleyse yaptığı patavatsızlığı affediyorum."

"Muhtemelen bunu da öngörmüştür."

Tremorlor dört bir yandan gelen saldırılara karşı koymasına rağmen çatışmalar hiç de bitmiş değildi ve bazı yerlerde parçalanan tahta sesleri durdurulamaz bir ilerleyişle giderek yükselir gibiydi.

Kemerli bahçe kapısına doğru yol alan o görünmez, yıkıcı çığlardan biri gruba yaklaşırken Apsalar adımlarını açtı. Az sonra yükselen bir uğultu arasında hep beraber koşmaya başladılar.

"Nerede?" diye uğultunun geldiği yeri öğrenmek isteyen Kemancı başını telaşla sağa sola çevirerek etrafına bakındı. "Hood aşkına, nerede?"

Cevap aniden yağan buz gibi soğuk bir sulusepkenle geldi.

Yukarıda bir kovan şiddetle açılmıştı. Havada –elli adım arkalarında– asılı duran o tuhaf püskürtüden bir dhenrabinin devasa kafası ve ağzı çıktı. Yaratığın gövdesi kökünden sökülmüş otlarla, yosunlarla ve iskeletimsi dallarla kaplıydı.

Dhenrabinin önüne bir yabanarısı sürüsü yükseldi ve en ufak bir duraksama olmadan yutuldu.

Seli andıran o geçitte üç dhenrabi daha belirdi. Yaratıkları havada tutan köpük köpük su taşkını labirentin köklerine yağdıkça sanki buharlaşıp kayboluyordu ama yine de yaratıklar havada asılı kalmayı, uslayan girdapta yüzmeyi sürdürüyorlardı.

Tek bir kalp atışı içerisinde Kemancı'nın zihninden imgeler geçti. *Kansu Denizi. Velhasıl tek bir Tektutan değilmiş – tek bir hayvandan ziyade bir sürüymüş. Bir D'iver. Ve benim hiç küfürgecim kalmadı...*

Hemen sonra Gölge Tazılarının o zamana dek kendilerini ne kadar dizginledikleri ortaya çıktı. Kemancı beş hayvandan dalga dalga güç fışkırdığını hissetti. O güç ejderhalarınkine o kadar çok benziyordu ki bir nefes gibi yayılıyor, gözün takip edemeyeceği bir hızla yerlerinden fırlayan Tazıların önünden ham bir efsun akımı gidiyordu.

En öndeki dhenrabiye ilk ulaşan ve onun kocaman açılmış dişlerle bezeli ağzına ilk dalan Shan oldu – ve o dipsiz karanlıkta gözden kayboldu. Yaratık şimşek hızıyla şahlandı ve eğer o devasa, duygusuz çehre şaşkınlık gösterebilseydi şimdi gösterirdi.

Dişli bir sonrakine ulaştı ve dhenrabi yutmak değil, ısırmak, bini aşkın tırtıklı dişleriyle avını parçalamak için ona doğru atıldı. Tazı'nın gücü kapanan o çenenin arasında esnese de dağılmadı. Hemen sonra Dişli de o dişleri aşıp yaratığın içine gömüldü – ve oranın altını üstüne getirdi.

Diğer Tazılar kalan iki dhenrabiye yöneldiler. Sadece Kör grubun yanından ayrılmadı.

Öndeki dhenrabi artık çırpınıyor, muazzam gövdesiyle havayı kamçılıyordu. Kovanının seliyse aşağıya akarak labirentin düz duvarlarını eziyor, uzun zamandır hapis tutulan kurbanlar enkazın arasında kıpırdandıkça çamurlu suların içinden göğe uzanan pörsümüş uzuvlar boşluğu tırmalıyordu. İkinci dhenrabi de aynı panikle debelenmeye başlıyordu.

Bir el Kemancı'yı kolundan tutarak sertçe çevirdi.

"Hadi artık," diye tısladı Crokus. Moby hâlâ delikanlının gömleğine tutunuyordu. "Başka misafirlerimiz de var, Kem."

Lağımcı, Darulu'nun bahsettiği şeyi gördü. Sağında, Tremorlor'un neredeyse arkasında bir kansineği sürüsü mevcuttu. Aradaki mesafe hâlâ bin adım olmasına rağmen hızla kapanıyordu. Bir fırtına bulutu ebatlarındaki emsalsiz sürü şiştikçe şişiyor, hızla üzerlerine geliyordu.

Dhenrabileri arkalarında vahşice bir ölümle can çekişmeye terk eden grup Hane'ye doğru depara kalktı.

Lağımcı yapraksız sarmaşık kemerinin altından geçerken Apsalar'ın kapıya ulaştığını, sonra da halka şeklindeki geniş ve ağır kulpu tutup çevirdiğini gördü. Kızın tüm gücüyle zorladığı önkollarındaki kaslar kabardı.

Derken genç kadın kovulurcasına, aşağılarcasına itilmiş gibi bir adım geriye yalpaladı. Crokus'un, yüküyle beraber Mappo'nun, Apsalar'ın babasının, son olarak da Pust ile Kör'ün peşinden geldikleri Kemancı düz ve taş döşeli sahanlığa ulaştığında kızın hızla arkasına döndüğünü gördü. Apsalar'ın yüzünde bir şok ve hayret ifadesi vardı.

Açılmıyor. Tremorlor bizi geri çevirdi.

Lağımcı kayarak durdu ve hızla arkasına döndü.

Gökyüzü simsiyah ve capcanlı olup dosdoğru üzerlerine geliyordu.

Bazolit kayaç tabakasının bir kez daha kireçtaşı bir derinin altına battığı, bulundukları yüksek noktanın önünde ve aşağısında güneye uzanan taşlarla bezeli arazinin rüzgârlı, kavruk bir kil tabakasından fazlası olmadığı Vathar'ın seyrek ağaçlı ve gözenekli kenarında Jaghut kabirlerinden ilkine denk geldiler.

İzcilerden ve kolun başındakilerden çok azı bu duruma ilgi gösterdi. Bir kurgan işaretçisinden fazlasına benzemeyen kocaman, ince uzun taş lahtin güney ucu Nenoth Odhan'ın ötesindeki Aren'i veya daha başka, daha yakın bir hedefi işaret edercesine yukarı kalkıktı.

Ötekiler arabaları sarp, dolambaçlı yamaçtan ovanın çıplak ta-

banına indirecek halat donanımının hazırlanmasına yardım ederken Onbaşı List hiç konuşmadan tarihçiyi oraya götürmüştü.

"En genç oğul," dedi List, ilkel kabre bakarak. Yüzüne bakmak korkutucuydu zira çocuğunu daha dün kaybetmiş bir babanın ham kederini –aradan geçen iki yüz bin yılın eziyetli, akıl almaz zaman diliminde daha bile büyümüş bir kederi– taşıyordu.

O Jaghut'un hayaleti hâlâ burada nöbet tutuyor. Sessizce telaffuz edilen bu beyan hem basit hem de bariz olmasına rağmen tarihçinin nefesini kesti. *İnsan böyle bir şeyi nasıl idrak edebilir...*

"Öldüğünde kaç yaşındaymış?" Duiker'in sesi onları bekleyen Odhan kadar kuruydu.

"Beş. T'lan Imasslar ona burayı seçmişler. Ailenin geri kalanı hâlâ onları beklediği için onu öldürme çabası çok pahalıya patlarmış. Bu yüzden çocuğu buraya sürüklemişler ve kemiklerini –hem de her birini– öyle küçük bir bedende yapabilecekleri kadar çok kere kırmışlar. Sonra da onu bu kayanın altına sıkıştırmışlar."

Duiker artık şok geçiremeyeceğini, hatta yılgıya bile kapılamayacağını sansa da List'in ifadesiz sözleri karşısında boğazı düğümlendi. Tarihçinin böyle bir şey için fazla keskin olan hayal gücünün canlandırdığı imgeler zihnini ezici bir üzüntüyle dağladı. Duiker kendini başka tarafa bakmaya, otuz adım uzaktaki askerlerin ve Wickanların faaliyetlerini seyretmeye zorladı. Hepsinin de çoğunlukla sessiz sedasız çalışması, yalnızca işleri gerektirdiğinde konuşması ve nedense bunu alçak, çekingen tonlarla yapması dikkatinden kaçmadı.

"Evet," dedi List. "Babanın duyguları zamanın aşındıramadığı bir kefen – o duygular öylesine güçlü, öylesine acıklı ki toprak cinleri bile kaçmak zorunda kalmış. Ya öyle yapacaklarmış, yahut delireceklermiş. Coltaine bilgilendirilmeli – bu diyarı çabucak aşmalıyız."

"Ya ilerisi? Nenoth Ovası?"

"Daha bile fena. T'lan Imassların canlı canlı kayaların altına sıkıştırdıkları tek kişi o çocuk değil."

"İyi ama neden?" Soru sanki Duiker'in boğazından yırtıldı.

"Soykırımların sebebe ihtiyacı yoktur, komutanım – en azından sorgulanmaya göğüs gerebilecek olanlara. Tür farklılığı ilk

teşhistir. Hatta başkasına ihtiyaç duyulmaz. Toprak, egemenlik, ilk saldıran olmak – hepsi de birer bahane, o basit ayrımı gizlemekten başka bir işe yaramayan alelade birer gerekçedir. Onlar biz değiller. Biz de onlar değiliz."

"Jaghutlar onlarla müzakere etmeye çalışmışlar mı, Onbaşı?"

"Pek çok kez. Tiranlar gibi gücün tamamen yozlaştırmadığı bazıları bunu denemişler. Ama Jaghutlar eskiden beri kibirliymişler ve bu yüz yüzeyken kanlarına girebilen türde bir kibirmiş. Her bir Jaghut'un ilgi duyduğu yegâne kişi kendisiymiş. Neredeyse tamamen. Ayak altındaki karıncalara, otlaklardaki sürülere, hatta otların ta kendisine ne gözle bakıyorlarsa T'lan Imasslara da o gözle bakarlarmış: Arazinin yaygın bir parçası. T'lan Imasslar gibi güçlü, yeniyetme bir halk bundan ister istemez gocunmuş."

"Ölmek bilmeyen bir ant içecek kadar mı?"

"T'lan Imassların imha işinin ne kadar zor olacağını ilk başta anladıklarını sanmam. Jaghutlar bir açıdan daha çok farklıymışlar – güçleriyle gösteriş yapmazlarmış. Ayrıca meşru müdafaa gayretlerinin çoğu... pasifmiş. Buz bariyerleri –buzullar– etraflarındaki toprakları, hatta denizleri yutmuş. Kıtaları bir uçtan diğerine kadar kaplayarak onları aşılmaz, fani Imassların ihtiyaç duydukları gıdayı yetiştiremez hâle getirmiş."

"Onlar da kendilerini baki kılacak bir ayin yaratmışlar."

"Ve de toz gibi özgürce savrulmalarını sağlayacak – zaten o buz çağında toz bolmuş."

Duiker'in gözü patikanın kenarına yakın bir noktada dikilen Coltaine'e takıldı. "Bu... bu keder bölgesinden çıkmamıza ne kadar var?" diye sordu yanındaki adama.

"En fazla iki fersah. Ötede Nenoth'un gerçek çayırları ve tepeleri var. Oralardaki kabileler sahip oldukları az miktardaki suya çok düşkünler."

"Galiba gidip Coltaine'le konuşsam iyi olacak."

"Evet, komutanım."

Daha sonraları Kuru Yürüyüş adıyla anılacak olan yolculuk da başlı başına bir keder abidesiydi. Onları bekleyen üç büyük, güçlü kabile vardı. Bunlardan ikisi –Tregyn ile Bhilard– sıkın-

tıda içindeki kola engerekler gibi saldırdı. Düzlüklerin en batı kenarında konuşlu üçüncüsüyle –Khundryl– herhangi bir temas sağlanmasa da bu durumun uzun sürmeyeceği fikri yaygındı.

Köpekler Zinciri'ne eşlik eden acınası hayvan sürüsü o yürüyüşte can verdi. Wickan çoban köpekleri canlı veya cansız ayağa kalkıp yola devam etmeleri yönündeki azılı ısrarlarıyla başlarında toplansalar bile hayvanlar oldukları yere yığılıp kalıyordu. Karkaslar kesildiğinde de köselemsi et parçalarından fazlasını vermiyordu.

İnsanı mahveden feci susuzluğa açlık da eklendi zira Wickanlar atlarını kesmeyi reddettiler ve onları kimsenin karşı çıkmaya cesaret edemediği ağdalı bir inatla savundular. Savaşçılar atlarını canlı tutmak için fedakârlıklarda bulunuyorlardı. Nethpara'nın Konseyinden gelen yüz at satın almaya yönelik başvuru insan dışkısına bulanmış vaziyette soylu lidere geri gönderildi.

İkiz engerekler tekrar tekrar saldırarak her fersahı zora soktu. Saldırıların şiddeti ve sıklığı arttıkça sadece günler sonra büyük çaplı bir çatışmanın yaşanacağı belli oldu.

Konvoyun peşinden gelen Korbolo Dom'u ordusu gerek Tarxian'dan gerekse diğer kıyı yerleşim merkezlerinden gönderilen ilave kuvvetlerle büyüdükçe büyümüştü ve artık Coltaine'in Yedincisi ile Wickan klanlarının en az beş misliydi. Asi komutanın telaşsız takibi –saldırıları vahşi ova kabilelerine bırakması– başlı başına bir endişe kaynağıydı.

Korbolo'nun yaklaşan muharebede bulunacağı kesindi ve o zamana dek beklemeye itirazı yoktu.

Bylan'dan kaçmış mültecilerle sayısı daha da artan Köpekler Zinciri yoluna ağır aksak devam ederek haritalarda Nenoth Odhan'ın sonu diye gösterilen, tepelerin güney ufku boyunca bir duvar gibi yükseldiği yerin görüş alanına girdi. Ticaret patikası kayda değer tek geçitten, yani doğudaki Bylan'sh Tepeleri ile batıdaki Saniphir Tepeleri arasındaki geniş bir nehir vadisinden geçiyordu. Patika o şekilde yedi fersah boyunca uzanıp kadim Sanimon talına bakan bir ovaya çıkıyordu. Sonra da o ovanın etrafında kıvrılarak Sanith Odhan'ı ve ardından daha ileride Geleen Ovası'nı, Dojal Odhan'ı ve kadim Aren şehrinin ta kendisini kapsıyordu.

Sanimon Vadisi'nden bir destek ordusu çıkmadı. Gündüzün azalan ışığı vadinin iki yanındaki tepelerde her ikisi de devasa boyutlardaki iki kabile kampını –Tregyn ile Bhilard ana kuvvetlerini– göstermeye başlarken dahi konvoyun üstüne kefene benzer derin bir yalnızlık hissi çöktü.

Anlaşılan her şey orada, kadim vadinin ağzında olup bitecekti.

"Geberiyoruz," diye mırıldandı Lull, brifinge gitmekte olan tarihçinin yanına yaklaşarak. "Bunu mecazen söylemiyorum, ihtiyar. Bugün on bir asker kaybettim. Boğazları o kadar şişmişti ki nefes alamıyorlardı." Yüzünün önünde uçuşan bir sineği kovaladı. "Hood aşkına, zırhımın içinde yüzer gibiyim – işimiz bittiğinde hep beraber T'lan Imasslara benzeyeceğiz."

"Yaptığın benzetmeden hoşlandığımı söyleyemem, Yüzbaşı."

"Hoşlanmanı da beklemiyordum."

"At sidiği. Wickanların bugünlerde içtikleri o."

"Evet, bölüğüm de aynını yapıyor. Uykularında kişniyorlar ve şimdiye kadar birden fazlası can verdi."

Üç köpek yanlarından koşarak geçti: Yamuk adındaki koca bir tane, bir dişi ve de onların peşinden seğirten süs köpeği.

"Hepimizden uzun yaşayacaklar," diye homurdandı Lull. "Kahrolasıca hayvanlar!"

Hava kararırken gök mavisi tülbentte ilk yıldızlar belirdi.

"Tanrılar aşkına, öyle yorgunum ki."

Duiker kafa salladı. *Aynen, dostum. Uzun bir yol katettik ve şimdi Hood'la yüz yüzeyiz. O, yorgunları da serkeşler kadar kolayca bağrına basar. Herkesi aynı sıratışla karşılar.*

"Bu gece havada bir şey var, Tarihçi. Hissedebiliyor musun?"

"Evet."

"Belki Hood'un Kovanı yaklaşmıştır."

"Sahiden de insana öyle geliyor, değil mi?"

Yumruk'un komuta çadırına ulaşıp içeri girdiler.

Karşılarında alışıldık simaları buldular. Kalan son bağcılar Nil ile Nether, Sulmar, Chenned, Bult ve de Coltaine'in kendisi. Her biri de eskiden çok çeşitli çehrelerinde mevcut iradenin ve metanetin kupkuru bir taklidi hâline gelmişti.

"Beceriksiz nerede?" diye sordu Lull, her zamanki kamp taburesine kurulurken.

"Herhalde çavuşunun sözünü dinliyordur," dedi Bult silik bir tebessümle.

Coltaine'in geyik muhabbetine vakti yoktu. "Bu gece bir şey yaklaşıyor. Bağcılar onu sezdiler ama tüm söyleyebilecekleri bu kadar. Bize de ona hazırlanmak düşüyor."

Duiker bakışlarını Nether'e çevirdi. "Ne tür bir sezgi?"

Kız omuz silkti, ardından iç geçirdi. "Muğlak. Sıkıntı, hatta gazap – bilmiyorum, Tarihçi."

"Daha önceleri böyle bir şey sezmiş miydiniz? Hatta bir benzerini?"

"Hayır."

Gazap.

"Mültecileri daha yakına çekin," diye yüzbaşılarına buyurdu Coltaine. "Piketleri iki katına çıkarıp—"

"Yumruk," dedi Sulmar, "yarın bir muharebeye gireceğiz."

"Ve istirahate ihtiyaç var. Evet, biliyorum." Wickan volta atmaya başladı ama temposu her zamankinden daha yavaştı. Adımlarındaki akıcılık da kaybolmuş, o rahatlık ve zarafetten eser kalmamıştı. "Dahası çok zayıf düştük – su fıçıları kupkuru."

Duiker yüzünü buruşturdu. *Muharebe mi? Hayır, yarın bir katliam olacak. Dövüşemeyen, kendilerini savunamayan askerlerin katliamı.* Tarihçi genzini temizledi, konuşmaya davrandı, sonra durdu. *Tek bir kelime. Lakin onu seslendirmek bile illüzyonların en zalimini sunmak olur. Tek bir kelime.*

Coltaine ona bakıyordu. "Yapamayız," dedi usulca.

Biliyorum. Bizim kadar isyanın askerleri için de bu işi kanla bitirmekten başka çare yok.

"Askerler hendek kazabilecek durumda değiller," dedi Lull içerideki ağır, fazlasıyla bilinçli sessizliğe.

"Öyleyse çukurlar kazsınlar."

"Emredersin, komutanım."

Çukurlar. Atlı hücumları durdurmak, bacakları kırmak, hayvanları çığlık çığlığa yere yıkmak için.

O sırada havanın elektriklenmesiyle brifing aniden sonlandı. Gelmekle tehdit eden şey her neyse gevrek bir çıtırtıyla ve

ter kokusunun havayı doldurması gibi yağlı bir buğuyla kendini duyurdu.

Coltaine'in peşinden dışarı çıktıklarında gecenin yıldızlı örtüsü altında on kat daha gergin bir atmosfer buldular. Atlar tepiniyor, çoban köpekleri uluyordu.

Kamptaki askerler silah şıngırtıları eşliğinde birer hayalet gibi yerlerinden kalkıyorlardı.

En ön piketlerin hemen ötesindeki açık alanda hava şiddetli bir cart sesiyle yırtıldı.

O yırtıktan dışarı gümbür gümbür koşturan üç solgun at fırladı. Onları üç tane ve sonra üç tane daha takip etti. Hepsi de koşumluydu ve hepsi de dehşetle haykırıyordu. Arkalarından alevlerle kavrulmuş kocaman bir fayton geldi. Cırtlak renklere boyanmış canavarı yetişkin bir insandan daha yüksek altı ispitli tekerlekler taşıyordu. Hem faytondan, hem atlardan hem de son üç aygırın arkasında oturan üç figürden işlenmemiş yüne benzer fosur fosur dumanlar çıkıyordu.

Beyaz, gürültülü kervan dörtnala koşuyordu –sanki geldiği kovan her neyse oradan paldır küldür kaçıyordu– ve hayvanlar dosdoğru piketlerin üstüne giderlerken fayton endişe verecek kadar sallanıyordu.

Wickanlar sağa sola kaçıştılar.

Gördüklerine inanamayan Duiker her üç figürün de avaz avaz bağırarak ve sarsıntılı banklarının arkalığına yaslanarak dizginlere var gücüyle asıldığını fark etti.

Atlar toynaklarını toprağa gömerek hız kestiler. Dev fayton peşleri sıra kayarak bir duman ve toz bulutu kaldırdı. Taşıttan *gazap* olarak algıladığı bir yayılım alan tarihçi şaşkınlıkla irkildi. Gazabın bir kovana –ve onun tanrısına– ait olduğunu anlaması uzun sürmedi.

Ön faytonun peşinden bir başkası, sonra bir başkası daha çıkageldi. Her biri de kayarak yavaşlarken önündekine çarpmamak için yön değiştirdi.

Ön fayton son sürat ilerlemeyi keser kesmez içinden bağıran ve göründüğü kadarıyla kimsenin kulak asmadığı buyruklar kükreyen figürler –zırhlı erkek ve kadınlar– fırladı. Ellerinde

sağa sola salladıkları kararmış, kirlenmiş silahlardan şıpır şıpır su damlamaktaydı.

Hemen sonra henüz diğer iki fayton tamamıyla durmamışken yüksek bir çan sesi duyuldu.

Figürlerin telaşlı, görünüşte amaçsız faaliyetleri derhal sona erdi. Silahlar indirildi ve çanın yankıları kayboldukça havayı ani bir sessizlik doldurdu. Kulakları seğiren, burun delikleri genişleyip daralan ağızları köpürmüş atlar homurtular çıkardılar ve toynaklarını yere vurarak başlarını salladılar.

Ön fayton Duiker ile diğerlerinin durdukları yerden olsa olsa on beş adım uzaktaydı.

Tarihçi faytonun bir yanındaki süslü bir çıkıntıya takılı kesik bir baş gördü. Kelle az sonra yere düştü.

Ufacık bir parmaklıklı kapı açıldı ve bir adam hatırı sayılır cüssesini o aralıktan geçirmekte zorlanarak dışarı çıktı. Üstündeki ipek giysiler terden sırılsıklamdı. Yuvarlak ve ışıltılı yüzü bütün gücünü tüketmiş muazzam bir çabanın dinme aşamasındaki yankılarını açığa vuruyordu. Bir elinde ağzı tıpalı bir şişe taşıyordu.

Adam faytondan birkaç adım uzaklaştı, Coltaine'e doğru döndü ve şişeyi havaya kaldırdı. "Senin, bayım," dedi garip bir aksana sahip Malazancasıyla, "hesabını verecek çok şeyin var." Ardından sırıtarak altın uçlu, elmas süslü bir sıra dişi meydana çıkardı. "Kahramanlıkların kovanları sarstı! Yolculuğunuz Darujhistan'a ilaveten hiç şüphesiz ne kadar uzak olursa olsun, her şehrin sokaklarında bir yangın gibi yayıldı! Kaç kişinin senin adına tanrısına yakardığına dair bir fikrin var mı? Sandıklar altınla doldu taşı! Görkemli kurtarma planları aldı başını gitti! Devasa organizasyonlar kuruldu ve liderleri çıkacağımız tehlikeli yolculuğun masraflarını karşılamak için bize, Trygalle Ticaret Loncası'na başvurdu – tabii aslında," diye daha alçak bir sesle ekledi, "Lonca'nın *tüm* yolculukları tehlikelidir. Zaten bizi böylesine pahalı kılan da budur." Şişenin tıpasını çıkardı. "Büyük Darujhistan şehri ve onun saygıdeğer vatandaşları –İmparatorluğunuzun onlara yönelik açgözlü arzularını hiç düşünmeden göz ardı ederek– size bu armağanları gönderdiler! Ve bunu Trygalle'ın hissedarları—" Elini artık arkasında toplanmakta

olan çeşitli erkek ve kadınlara doğru salladı. "—yani hayal edilebilecek en asabi, en tamahkâr yaratıklar aracılığıyla yaptılar. Yine de bunun konumuzla bir ilgisi yok zira işte buradayız, öyle değil mi? Kimse Darujhistan vatandaşlarının harikulade şeylere karşı vurdumduymaz olduklarını söylemesin ve sen, sevgili bayım, sahiden de harikuladesin."

Acayip adam ansızın ciddileşerek öne çıktı ve yumuşak bir sesle konuştu. "Simyacılar, büyücüler, efsuncular hep beraber katkıda bulunarak mütevazı ebatlarını yalancı çıkaran kaplar sundular. Karga Klanı'ndan Coltaine, Köpekler Zinciri, size yiyecek getirdim. Size su getirdim."

Trygalle Ticaret Loncası'nın kurucularından biri olan Karpolan Demesand, Genabackis kıtasındaki Lamatath Ovası'nın güneyinde konuşlu aynı isimdeki küçük kale şehrinin bir vatandaşıydı. Karpolan da dahil bir avuç büyücü ile şehrin hayırseverleri –emekli korsanlardan ve enkazcılardan müteşekkil karma bir topluluk– arasındaki zayıf bir ittifaktan doğan Lonca zaman içerisinde sıradan bir tüccarı bembeyaz kesecek kadar riskli seferlerde uzmanlaşmıştı. Her kervan ağır silahlı bir hissedarlar –girişimde doğrudan pay sahibi olmaları sebebiyle yeteneklerinden tümüyle yararlanılabilen muhafızlar– grubu tarafından korunurdu. Üstelik o yeteneklere çok ihtiyaç duyulurdu zira Trygalle Ticaret Loncası'nın kervanları –daha ilk bakışta açıkça anlaşılabileceği gibi– kovanlarda yolculuk ederdi.

"Bizi zorlu bir görevin beklediğini biliyorduk," dedi Karpolan Demesand neşeli, ışıl ışıl bir tebessümle. Coltaine'in komuta çadırında ona sadece Yumruk ve Duiker eşlik ediyorlardı zira diğer herkes dışarıda kervanın hayat verici yükünü bir an önce boşaltmakla uğraşıyordu. "Hood'un o berbat kovanı içinden geçenleri bir cesede giydirilen kefenden daha sıkı sarmalıyor – kullandığım benzetmenin kusuruna bakmayın. İşin sırrı hızlı yol almak, hiçbir şey için durmamak ve mümkün olan en kısa sürede dışarı çıkmak. Ben ön arabada sahip olduğum bütün efsunculuk becerisiyle bizi yolda tutarım. Evet, seyahatlerimiz meşakkatlidir ama sonuçta ucuza gitmeyiz."

"Bin beş yüz fersah uzaktaki Darujhistan vatandaşlarının,"

diye konuştu Duiker, "burada olup bitenleri umursamak bir yana, bildiklerini bile idrak etmekte halen zorlanıyorum."

Karpolan'ın gözleri kısıldı. "Eh, belki bir nebze abartmışımdır – biraz fevri davrandığımı itiraf ediyorum. Anlamanız lazım – kısa bir süre öncesine kadar Darujhistan'ı fethetmeye kararlı askerler şimdi Pannion Domin'le, yani elinden gelirse Mavi Kent'i seve seve yutacak bir despotlukla savaşa tutuşmuş durumdalar. Bir zamanlar İmparatorluk Yumruğu iken şimdilerde aynısının kanun kaçağı olan Dujek Tekkol bir müttefik hâline geldi. Darujhistan'daki belli başlı şahsiyetler bunu iyi biliyorlar ve takdir ediyorlar..."

"Fakat dahası da var," dedi Coltaine usulca.

Karpolan ikinci defa gülümsedi. "Bu su ne tatlı değil mi? İşte, izin verin size birer bardak daha koyayım."

Bekleyip tüccarın aralarındaki sehpaya dizili üç minik bardağı yeniden doldurmasını seyrettiler. Karpolan işini bitirdiğinde iç geçirdi ve faytondan indirilmiş pelüş koltukta arkasına yaslandı. "Dujek Tekkol." İsmi kısmen takdirle, kısmen de buruk bir yeisle telaffuz etti. "Sana selamı var, Yumruk Coltaine. Darujhistan'daki büromuz yeni açıldı ve henüz küçük, bilmem anlatabiliyor muyum. Hizmetlerimizin reklamını yapmayız. En azından alenen. Açıkçası o hizmetlere kimi zaman doğası gereği gizli kapaklı faaliyetler de dahildir. Yalnızca maddi mal değil, bilgi ticareti de yaparız. Hediyeler ve kişiler teslim ederiz... ve de yaratıklar."

"Öyleyse bu görevin arkasındaki kuvvet Dujek Tekkol," dedi Duiker.

Karpolan kafa salladı. "Evet, Darujhistan'daki belirli bir cemiyetin finansal desteğiyle. Dujek aynen şunları söyledi: 'İmparatoriçe, Karga Klanı'ndan Coltaine gibi liderleri kaybedemez.'" Tüccar sırıttı. "Ölüm cezasına çarptırılmış bir kanun kaçağı için olağanüstü, ne dersiniz?" Öne eğilip bir elini uzattı. Yukarı bakan avucunda ışıltılı bir şey belirdi: Gümüş bir zincire takılı, dumanlı gri camdan yapılma küçük ve dörtgen bir şişecik. "Ayrıca Köprüyakanlar bünyesindeki kaygı verecek kadar gizemli bir büyücü bu armağanı hazırladı." Şişeciği Coltaine'e uzattı. "Senin için. Boynuna tak ve hiç çıkarma, Yumruk."

Kaşlarını çatan Wickan cismi almaya davranmadı.

Karpolan'ın tebessümü efkârlıydı. "Dujek bu konuda rütbe üstünlüğünü kullanmaya hazır, dostum."

"Bir kanun kaçağının rütbe üstünlüğünü mü kullanacak?"

"Ah, şey, itiraf etmeliyim ki aynı soruyu ben de dile getirdim. Cevabı şu oldu: 'İmparatoriçe'yi asla hafife alma.'"

Beyanın taşıdığı anlam kafalarda yavaş yavaş şekillenirken çadıra bir sessizlik çöktü. *Koca bir kıtayla savaşa tutuşmuşken daha bile büyük bir tehditle karşılaşmak – Pannion Domin. İmparatorluk düşman bir memleket uğruna tek başına mı savaşacak? Lakin... düşmanlar arasında nasıl müttefikler bulmalı? Velveleyi ve güvensizliği asgariye indirerek daha ciddi bir tehlikeye karşı nasıl birleşmeli? İşgalci ordunu kanun kaçağı ilan ettir ki Laseen'in gölgesinden çıkmaktan başka "çaren kalmasın." Dujek, daima sadık Dujek. Son İmparator yandaşını öldürmeye yönelik kötü düşünülmüş bir plan –Tayschrenn'in ahmaklığının ve dar görüşlülüğünün bir ürünü– bile onu İmparatorluk'a sırt çevirtmeye yetmedi. Böylece artık müttefikleri var –eskiden onu düşman bilenler– hatta belki Caladan Brood ve Anomander Rake de dahil...* Duiker dönüp Coltaine'e baktı ve aynı idraki onun süzgün, sert çehresinde de gördü.

Wickan uzanıp hediyeyi aldı.

"İmparatoriçe seni *asla* kaybetmemeli, Yumruk. Bunu tak, bayım. Sürekli. Ve zamanı geldiğinde şişeciği kır, kendi göğsüne bastırarak. Bu yapacağın son şey olsa bile – yine de o kadar geç kalmamanı öneririm. Şişeciğin yaratıcısının dediği dedik talimatları böyle." Karpolan tekrar sırıttı. "O yaratıcı ne adam öyle! Bir düzine Ermiş onun kellesini bir tepside görmeyi canı gönülden ister. Gözlerini turşu yapmak, dilini şişe geçirip biberlerle beraber kızartmak, kulaklarını pişirip—"

"Derdini yeterince anlattın," diye tüccarın sözünü kesti Duiker.

Coltaine zinciri boynuna geçirdi ve şişeciği geyik derisi gömleğinin altına soktu.

"Şafakta sizi zorlu bir muharebe bekliyor," dedi Karpolan bir süre sonra. "Burada kalamam, kalabilsem de kalmam. En üst düzeyde bir büyücü ve kurnaz mı kurnaz bir tüccar olmama rağmen duygusal tarafımı inkâr edemem, beyler. Kalıp da bu trajediye tanıklık etmek gibi bir niyetim yok. Dahası dönüş yol-

culuğumuza başlamadan önce yapacağımız bir teslimat daha var ve başarısı tüm becerilerimi gerektirdiği gibi onları aşabilir de."

"Loncanı şimdiye dek hiç duymamıştım, Karpolan," dedi Duiker, "ama günün birinde serüvenlerini dinlemek isterim."

"Belki öyle bir fırsat çıkar, Tarihçi. Fakat şimdilik hissedarlarımın toplandıklarını duyuyorum. Gidip atların canlandırılmalarıyla ve yatıştırılmalarıyla ilgilenmeliyim – yine de sınırsız dehşete yönelik bir düşkünlük kazanmışa benzediklerini itiraf etmeliyim. Bizden pek farkı yok, ha?" Adam ayağa kalktı.

"Sana ve hissedarlarına teşekkürlerimi sunarım," diye homurdandı Coltaine.

"Dujek Tekkol'a bir sözün var mı, Yumruk?"

Wickan'ın tepkisi Duiker'i şaşırttı, yüreğine inatçı ve korkutucu bir kuşku düşürdü.

"Yok."

Karpolan bir anlığına gözlerini fal taşı gibi açtı, ardından kafa salladı. "Maalesef artık gitmeliyiz. Umarım düşmanların yarın sabah ağır bir bedel öderler, Yumruk."

"Ödeyecekler."

Alınan beklenmedik nimetin büsbütün bir tazelenme gerçekleştirmesi mümkün değildi. Fakat şafakta döşeklerinden kalkan ordu, Duiker'in Gelor Sırtı'ndan beri görmediği soğukkanlı bir hevese sahipti.

Mülteciler vadi ağzının hemen kuzeyindeki bir havzaya doluşturuldular. Sansar ve Avanak Köpek klanları o konumu savunmak için Korbolo Dom'un bir araya toplanmış kuvvetlerine dönük bir yükselti boyunca konuşlandı. Her bir Wickan atlı savaşçısına meydan okumaya hazır otuzdan fazla asi asker vardı ve öyle bir çatışmanın kaçınılmaz neticesi o kadar bariz, o kadar acımasızca açıktı ki mülteci kalabalığını bir panik aldı. Ümitsizlik bir o yana bir bu yana dalga dalga yayıldı ve üzerlerindeki tozlu hava yeis feryatlarıyla çınladı.

Coltaine'in amacı vadi ağzını tıkayan kabilelileri delip geçmek ve bunu çabucak yapmaktı. Dolayısıyla kendi Karga Klanını ve Yedinci'nin büyük bölümünü öne yığdı. Hızlı, şiddetli bir yarma harekâtı artçı uçtaki klanlar kadar mültecilerin de tek umuduydu.

Duiker patikanın biraz doğusundaki alçak bir yükseltiye çıkardığı bir deri bir kemik kalmış kısrağının sırtında oturuyordu. Bulunduğu yerden kuzeydeki iki Wickan klanını zar zor görebiliyordu – Korbolo Dom'un ordusu onların ötesinde bir yerde bekliyordu.

Trygalle Ticaret Loncası'nın faytonları çekip gitmiş, doğu ufku soluk uyanışına başlamadan önce karanlığın son dakikalarında gözden kaybolmuştu.

Onbaşı List atını yükseltiye çıkarıp tarihçinin yanında durdurdu. "Ne güzel bir sabah, komutanım!" dedi. "Yeni bir mevsim başlıyor – havada değişim kokusu var. Siz de alabiliyor musunuz?"

Duiker onu süzdü. "Senin kadar genç biri böyle bir günde bu kadar neşeli olmamalı, Onbaşı."

"Sizin kadar yaşlı biri de bu kadar surat asmamalı, komutanım."

"Seni gidi Hood'un belası zıpçıktı. Samimiyetten bu mu doğacaktı?"

List'in sırıtışı yeterli cevaptı.

Duiker'in gözleri kısıldı. "Peki ya senin şu Jaghut hayaleti kulağına neler fısıldadı, List?"

"Kendisinin asla taşımadığı bir şey, Tarihçi. Umut."

"Umut mu? Nasıl? Nereden? Pormqual nihayet geliyor mu?"

"Bilmiyorum, komutanım. Sizce gelmesi mümkün müdür?"

"Hayır, değildir."

"Bence de, komutanım."

"Öyleyse Fener'in kıllı hayaları aşkına, gene ne saçmalıyorsun, List?"

"Emin değilim, komutanım. Sadece uyandığımda..." Onbaşı omuz silkti. "Kutsanmışız gibi hissediyordum. Sanki bize bir tanrı falan dokunmuştu..."

"Son şafağımızı karşılamak için iyi bir yöntem," diye mırıldanan Duiker iç geçirdi.

Tregyn ve Bhilard kabileleri son hazırlıklarını yapıyordu. Fakat Yedinci'den yükselen ani borazan uğultuları Coltaine'in onları beklemek gibi bir nezaket göstermeyeceğini ortaya koydu. Karga kargıcıları ve atlı okçular önlerindeki hafif yokuşu tırmanarak Bhilardların doğusundaki tepeye yöneldiler.

"Tarihçi!"

List'in ses tonu Duiker'e başını çevirtti. Kargaların ilerleyişine ilgi göstermeyen onbaşı kuzeybatıya dönmüştü. O istikamette daha şimdi başka bir kabileye mensup atlılar ortaya çıkmıştı. İlerledikçe yayılan binicilerin sayısı dehşet verecek kadar çoktu.

"Khundryller," dedi Duiker. "Vathar'ın güneyindeki en güçlü kabile oldukları söylenir – artık bizim de kabulleneceğimiz gibi."

At toynakları yükseltiye doğru gümbürderken dönüp baktıklarında Coltaine'in oraya bizzat yaklaştığını gördüler. Gözleri kuzeybatıya çevrili Yumruk'un yüzü ifadesiz, hatta neredeyse sakindi.

Artçı uçta çatışmalar başlamıştı – o gün akan ilk kan büyük ihtimalle Wickanlardan çıkacaktı. Mülteciler vadinin sadece irade gücüyle açılabileceğini görme umuduyla daha şimdiden güneybatıya yollanmışlardı.

On binlerce Khundryl biri Sanimon'un ağzının tam batısında, diğeriyse daha kuzeyde –Korbolo Dom'un ordusunun bir kanadında– olmak üzere iki ayrı küme oluşturdular. O iki kümenin arasındaki küçük bir savaş reisleri grubu atlarını dosdoğru Duiker'in, List'in ve Coltaine'in bekledikleri yükseltiye sürdü.

"Görünüşe bakılırsa bir düello arzulanıyor, Yumruk," dedi Duiker. "Artık geri gitsek iyi olacak."

"Hayır."

Tarihçi başını çevirdi. Coltaine kargısını sırtından almıştı ve siyah tüylü yuvarlak kalkanını sol önkoluna takmaktaydı.

"Eh be, Yumruk – bu yaptığın düpedüz delilik!"

"Diline hâkim ol, Tarihçi," dedi Wickan dalgın bir üslupla.

Duiker'in gözleri adamın boynunun etrafındaki kısa gümüş zincire odaklandı. "Taktığın hediye her neyse yalnızca bir kez işe yarayacak. Şu an bir İmparatorluk Yumruğu değil, Bir Wickan savaş reisi gibi davranıyorsun."

Adam bir anda döndü ve tarihçi kargının sivri ucunu gırtlağında buldu.

"Peki arzuladığım yoldan ölmeyi ne zaman seçebilirim?" diye hırıldayarak konuştu Coltaine. "Bu melun incik boncuğu kullanacağımı mı sanıyorsun?" Kalkan tutan elini boşaltıp yukarı kaldırdı ve zinciri boynundan koparıp aldı. "Al sen tak, Tarihçi.

Öyküsü anlatılmadıkça tüm bu yaptıklarımızın hiçbir anlamı olmaz. Dujek Tekkol'u Hood alsın! İmparatoriçe'yi de!" Şişeciği Duiker'e fırlattı ve cisim hiç hedef sapmadan yaşlı adamın sağ avucuna çarptı. Parmaklarını şişeciğin üstüne kapatan tarihçi yılankavi zinciri nasırlarında hissetti. Boynunu öpen kargı ucu henüz kıpırdamamıştı.

İkili karşılıklı bakıştı.

"Affedersiniz, baylar," dedi List. "Görünen o ki bu bir düello girişimi değil. Eğer dönüp bakarsınız..."

Coltaine silahı geri çekti ve o tarafa doğru döndü.

Khundryl savaş reisleri otuz adımdan daha kısa bir mesafede yan yana dizilmişlerdi. Kuşandıkları postların, kürklerin ve fetişlerin altında neredeyse sürüngenimsi görünen tuhaf, grimsi zırhlar vardı. Hepsi de siyah olan uzun bıyıklar, düğümlü sakallar ve sivri uçlu saç örgüleri yüz hatlarını büyük ölçüde gizlese dahi geriye kalan kısımlar esmer ve çıkıktı.

Biri midillisini dürterek bir adım yaklaştırdı ve bölüm pörçük bir Malazancayla konuştu. "Siyahkanat! Bugünkü ihtimallere ne diyorsun?"

Coltaine belden yukarısını çevirip artık hem kuzeyden hem de güneyden yükselen toz bulutlarını inceledi, sonra tekrar önüne döndü. "Bahis oynayacak değilim."

"Bugünü uzun zamandır bekliyorduk," dedi savaş reisi. Üzengileri üstünde ayağa kalktı ve güney tepelerini işaret etti. "Hem Trgynler hem de Bhilardlar." Elini kuzeye doğru salladı. "Ayrıca Can'eldler, Semkler ve hatta Tithanlar – yani onlardan geriye kalanlar. Güney odhanların büyük kabileleri. Lakin aralarında en güçlüsü kim? Cevap bugün belli olacak."

"Acele etseniz iyi edersiniz," dedi Duiker. *Karşılarında üstünlüğünüzü ispatlayacağınız askerlerimiz tükenmek üzere, seni gidi kibirli piç kurusu.*

Coltaine'in de aklından benzer düşünceler geçer gibiydi ama onun tavrı daha sakindi. "O soru size ait. Cevabı ne olursa olsun umurumda değil."

"Yani Wickan klanları böyle şeylere kafa yormazlar mı? Siz de bir kabile değil misiniz?"

Coltaine kargısının küt ucunu yavaşça yuvasına soktu. "Hayır, biz Malazan İmparatorluğu'nun askerleriyiz."

Hood aşkına, ona söz geçirebilmişim.

Aldığı cevaptan rahatsız olmayan savaş reisi kafa salladı. "Öyleyse bugün gözünü açık tut, Yumruk Coltaine."

Atlılar geriye döndüler ve birbirlerinden ayrılıp kendi klanlarına yöneldiler.

"Sanırım," dedi Coltaine etrafına bakınarak, "iyi bir gözlem noktası seçmişsin, Tarihçi. O yüzden burada kalacağım."

"Yumruk?"

Adamın süzgün yüz hatlarına hafif bir tebessüm dokundu. "Kısa bir süreliğine."

Karga Klanı ile Yedinci canlarını dişlerine taktılar ama vadinin ağzını tutan kuvvetler –her iki yandaki yüksek konumlarından ve vadinin boğazının daha aşağısından– geri adım atmadılar. Köpekler Zinciri, Korbolo Dom'un çekici ile Tregyn ve Bhilardların örsü arasında sıkışık kaldı. Artık her şey bir zaman meselesiydi.

Khundryl klanlarının davranışı tüm bunları değiştirdi. Zira geldiklerinde bunu Malazanları katletmek için değil, gururlarının ve onurlarının gerektirdiği yegâne soruya cevap bulmak için yaptılar. Güney kümesi Tregyn mevzilerini kindar bir tanrının tırpanı gibi biçti. Kuzeydeki bir mızrak olup Korbolo Dom'un kanadına saplandı. O zamana dek kendini göstermeyen üçüncü bir kuvvetse vadiden, Bhilardların arkasından bastırdı. Kusursuzca zamanlanmış temaslardan dakikalar sonra Malazan kuvvetleri kendilerini rakipsiz hâlde bulurken dört bir yanda savaşın kargaşası yaşanıyordu.

Korbolo Dom'un askerleri çarçabuk toparlanıp ellerinden geldiği kadar düzene girdiler ve dört saatten uzun süren kıran kırana bir çatışmadan sonra Khundrylleri geri püskürttüler. Lakin amaçlardan birine ulaşıldı: Semklerin, Can'eldlerin ve Tithanlardan geriye kalanların yok edilmesi. *Yarım bir cevap*, diye bir ara mırıldandı Coltaine, tam bir şaşkınlık içerisinde.

Güney kuvveti bir saat sonra Tregynleri ve Bhilardları dağıtıp kaçanların peşlerine düştü.

Günbatımına bir saat kala tek bir Khundryl savaş reisi aheste bir eşkinle üzerlerine geldi ve yaklaşırken adamın daha önceki konuşmacı olduğunu gördüler. Muharebeye iştirak etmiş kabile-

linin üstünü başını kaplayan kanın yarısı kendine aitti. Yine de eyerinde dik oturuyordu.

Coltaine'den on adım uzakta durdu.

İlk olarak Yumruk konuştu. "Anlaşılan cevabınızı almışsınız."

"Aldık, Siyahkanat."

"Khundryller."

Savaşçının hırpalanmış yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. "Bizi onurlandırıyorsun ama hayır. Korbolo Dom adındakini alt etmeye çalıştık ama başaramadık. Cevap Khundryller değil."

"Öyleyse Korbolo Dom'u mu onurlandırıyorsunuz?"

Savaş reisi bunu duyunca hayretle hırıldayıp yere tükürdü. "Altımızdaki cinler aşkına! Bu kadar ahmak olamazsın! Bugün cevap..." Savaş reisi tulvarını deri kınından çekerek kabzanın yirmi beş santim yukarısında kırılmış bir yalımı meydana çıkardı. Silahı başının üzerine kaldırıp böğürdü. "*Wickanlar! Wickanlar! Wickanlar!*"

20

Bu yol tekinsiz bir yol,
çıktığı kapı
sanki bir ceset
on bin kâbusun
boşu boşuna
uğrunda atıştığı.

Yol
Trout Sen'al'Bhok'aral

Üzerlerinde uzun zamandır gördükleri ilk martılar turluyordu. Gündüzün tez bir sona yaklaşmasına karşın izledikleri güney güneydoğu rotasında ilerideki ufuk giderek büyüyen eğri büğrü bir leke içeriyordu.

Gökte tek bir bulut bile yoktu. Rüzgâr hızlı ve sabit esiyordu.

Salk Elan baş kasarasındaki Kalam'ın yanına geldi. İkisi de dalga çukurlarına bodoslama dalan *Çultıkaç*'ın düzenli aralıklarla püskürttüğü su damlacıklarına karşı harmaniyelere bürünmüştü. Ana güvertede ve kıçta görevleri başındaki denizciler için onların bir çift Koca Kuzgun gibi pruvada dikildiğini görmek hayra alamet değildi.

Tüm bunlardan habersiz Kalam'ın bakışları onları bekleyen adaya çevriliydi.

"Gece yarısına kadar," dedi Salk Elan yüksek bir iç çekişle, "Malazan İmparatorluğu'nun kadim doğum yerine ulaşmış olacağız."

Suikastçı burun kıvırdı. "Kadim mi? İmparatorluk'un kaç yıllık olduğunu sanıyorsun? Hood aşkına'"

"Tamam, fazla romantik konuştum. Amacım gerilimi biraz almaktı, o kadar."

"Neden?" diye sert bir dille sordu Kalam.

Elan omuz silkti. "Belirli bir sebepten değil. Belki bu karamsar beklenti... hayır, sabırsızlık atmosferini yumuşatmak hariç."

"Karamsarlık edecek ne var ki?"

"Onu sen bana söyle, dostum."

Yüzünü buruşturan Kalam konuşmadı.

"Malaz Şehri," diye sözlerini sürdürdü Elan. "Ne beklemeliyim?"

"Deniz kenarında bir mezbele hayal et yeter. Çürümüş, cerahatli, böcek dolu bir bataklık—"

"Pekâlâ, pekâlâ! Sorduğuma pişman oldum."

"Kaptan?"

"Maalesef aynı."

Acaba neden şaşırmadım? Efsunculuk – tanrılar aşkına, efsunculuktan öyle çok nefret ediyorum ki!

Salk Elan uzun parmaklı ellerini küpeşteye koyarak cırtlak yüzüklere takılı yeşilimtırak pırlantalara olan düşkünlüğünü bir kez daha sergiledi. "Hızlı bir gemi bizi bir buçuk günde denizin karşısındaki Unta'ya götürebilir..."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Bir denizciye sordum, Kalam. Başka nasıl bilebilirim ki? Senin idareyi eline almış gibi davranan şu deniz kurdu arkadaşının adı neydi?"

"Sorduğumu hatırlamıyorum."

"Sendeki de cidden takdire değer bir yetenek."

"Neymiş o?"

"Kendi merakını bastırma becerin, Kalam. Bazı açılardan hayli kullanışlı, diğerlerindense son derece riskli. Tanıması zor, öngörmesi daha bile zor birisin."

"Doğru bildin, Elan."

"Yine de benden hoşlanıyorsun."

"Öyle mi?"

"Evet, hoşlanıyorsun. Ve buna memnunum çünkü ilişkimize önem—"

"Eğer o tür biriysen git kendine bir denizci bul, Elan."

Diğer adam gülümsedi. "Öyle demek istemedim ama elbette bunun pekâlâ farkındaydın. Karşındakine laf sokmamak elinde değil. Anlatmaya çalıştığım şey takdire değer bulduğum biri tarafından hoşlanılmanın—"

Kalam hızla döndü. "Benim neyimi bu kadar takdire değer buluyorsun, Salk Elan? Bütün o üstü kapalı varsayımlarında pohpohlanmaya açık olduğum kanaatine mi vardın? Neden bir ortaklığa bu kadar heveslisin?"

"İmparatoriçe'yi öldürmek kolay olmayacak," karşılığını verdi adam. "Ama başardığını bir düşünsene! Herkesin imkânsız sandığı amaca ulaşmayı! Evet, ben de bunun bir parçası olmak istiyorum, Kalam Mekhar! Seninle beraber dünyanın en güçlü imparatorluğunun kalbine bıçak saplamak istiyorum!"

"Sen aklını kaçırmışsın," dedi Kalam denizin gürültüsünde zar zor duyulabilen alçak bir sesle. "İmparatoriçe'yi öldürmek ha? Böyle bir çılgınlıkta sana katılacağım, öyle mi? Çok beklersin, Salk Elan."

"Bana martaval okumayı bırak," dedi adam dudak bükerek.

"Bu gemi nasıl bir efsunun pençesinde?"

Salk Elan'ın gözleri istemsizce kocaman açıldı. Sonra adam başını iki yana salladı. "Yeteneklerimi aşıyor, Kalam. Hood biliyor ya, denemedim değil. Pormqual'ın ganimetinin her santimini inceledim ama hiçbir şeye rastlamadım."

"Ya geminin kendisi?"

"Tespit edebildiğim kadarıyla o da temiz. Bak, Kalam, tahminimce bir kovandaki biri tarafından izimiz sürülüyor. Kargonun güvenliğini sağlama almak isteyen biri tarafından. Bu yalnızca bir teori ama elimde daha fazlası yok. İşte böylece, dostum, bütün sırlarım açığa çıkmış bulunuyor."

Kalam uzun bir müddet sessiz kaldı, ardından silkindi. "Malaz Şehri'nde irtibatlara sahibim – programın çok ilerisinde gerçekleşecek beklenmedik bir kavuşma ama durum bu."

"İrtibatlar. Harika – onlara ihtiyaç duyacağız. Nerede?"

"Malaz Şehri'nin kapkara bir kalbi var. Bütün vatandaşların bahsetmekten kaçındığı, bilerek görmezden geldiği bir yer. Her şey yolunda giderse müttefiklerimizi orada bekleyeceğiz."

"Dur tahmin edeyim: Sırıtkan'ın Tavernası denen adı kötüye

çıkmış taverna. Sahibi günün birinde İmparator olacak adamdan başkası değildi – denizciler bana oranın yemeklerinin berbat olduğunu söylüyorlar."

Kalam adama hayretle bakakaldı. *Ya benimle dalga geçiyor ya da... ya da ne yapıyor? Abis aşkına, cevabı ancak Hood bilir.* "Hayır, Ölühane adlı bir yer. Ve içinde değil, önünde buluşacağız. Yine de çok istiyorsan bahçesini keşfe çıkmaktan çekinme, Salk Elan."

Adam her iki kolunu da küpeşteye dayadı ve kısılı gözlerle Malaz Şehri'nin donuk ışıklarına baktı. "Dostlarını uzun zaman beklememiz gerekirse belki çıkarım. Belki aynen öyle yaparım."

Kalam'ın yırtıcı sırıtışını fark etme ihtimali düşüktü.

Iskaral Pust kapı kulpunu iki eliyle birden tuttu, ayaklarını kapıya dayadı ve dehşetle sayıklayarak var gücüyle asıldı. Fakat çabası boşa çıktı. Mappo bir homurtuyla Tremorlor'un önüne yatırmış olduğu Icarium'un üzerinden aştı ve Baş Rahip'i geçit vermez bariyerden ayırdı.

Kemancı onun da kulpa asıldığını işitti ama dikkati kansineği sürüsündeydi. Tremorlor onlara dirense de sürünün ilerleyişi amansızdı. Yanında duran Kör'ün kafası havaya kalkık, tüyleri diken dikendi. Diğer dört Tazı yeniden patikada belirmişti ve sarmaşık kaplı bahçe kapısına doğru koşmaktaydı. D'iver'in düşürdüğü gölge simsiyah bir sel gibi üzerlerini kapladı.

"Ya dokunduğunda açılır," dedi Apsalar parmak ısırtacak kadar sakin bir sesle, "ya da hiç açılmaz. Geri çekil, Mappo. Bırak hepimiz deneyelim."

"Icarium kıpırdanıyor!" diye haykırdı Crokus.

"Tehlikeden dolayı," diye yanıtladı Trell. "Tanrılar aşkına, şimdi olmaz!"

"Bundan daha iyi zaman zor bulunur!" diye cıyakladı Iskaral Pust.

Apsalar yeniden söz aldı. "Crokus, Kemancı haricinde denemeyen bir sen kaldın. Buraya gel, çabuk."

Buna müteakip sessizlik Kemancı'ya bilmesi gereken her şeyi söyledi. Arkasına, Icarium'un başında çömelen Mappo'ya göz atma riskine girdi. "Onu uyandır," dedi, "yoksa sonumuz geldi demektir."

Trell yüzünü ona çevirince lağımcı orada yazılı ıstıraplı kararsızlığı gördü. "Tremorlor'a bu kadar yakınken... risk çok büyük, Kemancı."

"Ne—"

Kemancı daha fazlasını söyleyemedi.

Jhag'ın bedeni yıldırım çarpmışçasına silkindi ve ağzından tiz bir feryat yükseldi. Ses ötekilere çarparak onları yere yıktı. Başındaki yaradan taze kanlar akan ve gözlerini açmaya çabalayan Icarium ayağa fırladı. Tek ağızlı kadim, uzun kılıç kınından sıyrıldı ve parlak yalım açığa çıktı.

Tazılar ve D'iver bahçeye aynı anda vardılar. Toprak ile cılız ağaçlar âdeta patladı. Göğe yükselen karmakarışık kök ve dal ağları siyah yelkenler gibi şişti, genişledi. Diğer köklerse Tazılara saldırdı – hayvanlar çığlığı bastı. Kör, lağımcının yanından fırladığı gibi kardeşlerinin yanına koştu.

Kemancı o anda, tüm bu olanların arasında içten içe sırıttı. *Kalleşlik Gölgetaht'a özgü değil – bir Azath, Gölge Tazıları'na nasıl direnebilir ki?*

Bir el omzunu kavradı.

"Kulp!" diye tısladı Apsalar. "Kapıyı dene, Kem!"

D'iver taarruz etti. Tremorlor son ve vahim bir savunma yaptı. Patlayan tahta parçaları etrafa saçıldı.

Lağımcı sırtından iten bir çift elle kapıya bastırılmadan evvel Mappo'yu bir anlığına görür gibi oldu. Icarium'un ağzından çıkan feryadın giderek yükselmesine ve beraberinde ezici, durdurulamaz bir gücün filizlenmesine rağmen Trell kollarını dostunun gövdesinden hâlâ ayırmamıştı. Basınç Kemancı'yı kapının terli, koyu tahtasına çarptı ve onu zahmetsiz bir küçümsemeyle orada tutarak imha vaadini fısıldadı. Kolunu kulpa doğru uzatmakta zorlanan lağımcı her kasını bu işe yoğunlaştırdı.

Tazılar bahçenin en uzak köşelerinden utku kadar öfkeyle de uludular. Icarium'un gazabı diğer her şeyi yuttukça çıkardıkları ses korkuya doğru yükseldi. Kemancı tahtanın titrediğini, o titremenin tüm Hane'ye yayıldığını hissetti.

Teri Tremorlor'unkine karışan lağımcı başarı sağlama, kolunu oynatıp elini kulpa kapatma gayretiyle bütün gücünü topladı ve son bir girişimde bulundu.

Ve başarısız oldu.

Arkasından kan dondurucu başka bir ses –kansineklerinki– geldi. Yaratıklar tahta ağları kırarak gitgide yaklaşıyorlardı ve Icarium'un ölümcül öfkesiyle çakışmalarına saniyeler kalmıştı. *Jhag işte o zaman uyanacak –başka çare yok– ve yitirilen tek can bizimkiler olmayacak. Azath, labirent ve bütün tutsaklar... Of, ipini kopar koparabildiğin kadar Icarium. Zira sadece bu dünyanın değil, diğerlerinin kaderi de senin eller—*

Kemancı'nın eline tersine sanki bıçak saplandı –*Kansinekleri!*– fakat acının arkasında bir ağırlık vardı. Acının kaynağı iğneler değil, tenini kavrayan minicik tırnaklardı. Lağımcı başını çevirince kendini Moby'nin dişlek sırıtışına bakarken buldu.

Familyar tırnaklarıyla cildini dele dele onun kolu boyunca indi. Yaratık, Kemancı'nın gözleri önünde bir silikleşip bir netleşiyordu ve her silikleşmede koluna aniden müthiş bir yük biniyordu. Lağımcı fark etti ki haykırıyordu.

Moby onun kolundan kapıya geçti, sonra da minicik ve buruşuk bir elini uzatıp kulpa dokundu.

Kemancı nemli, sıcak döşeme taşlarına kapaklandı. Hane dört bir yanda gıcırdarken arkasından yükselen bağrışlar ve çizme paıtıtıları işitti. Sırtüstü döndü ve öyle yaparken vücut ağırlığı altında kırılıp çıtırdayan bir şeyin üstüne çıktı. Burnuna acı bir toz kokusu çalındı.

Derken Icarium'un ölümcül feryadı her şeyi bastırdı.

Tremorlor sarsıldı.

Kemancı doğrulup oturdu.

Bir koridordaydılar. Kireçtaşı duvarlar yanıp sönen donuk sarı bir ışık saçıyordu. Mappo, hâlâ dostunu tutuyor ve kollarının açılmaması için çabalıyordu. Jhag az sonra sakinleşip yeniden Trell'in kucağına yığıldı. Altın sarısı ışık yanıp sönmeyi bıraktı, duvarlar duruldu. Icarium'un hiddeti dinmişti.

Mappo yere çöktü ve başını dostunun baygın bedeninin üstüne eğdi.

Kemancı zayiatları olup olmadığını görmek için yavaşça çevresine bakındı. Apsalar babasının yanına çömelmişti ve ikilinin sırtları artık kapalı olan kapıya yaslıydı. Crokus sinip kalmış Iskaral Pust'u beraberinde içeri sürüklemişti. Baş Rahip kafasını kaldırıp hayretle gözlerini kırpıştırdı.

Kemancı'nın sesi gıcırtılıydı. "Tazılar, Iskaral Pust?"

"Kaçtılar! Lakin ihanetin orta yerinde bile güçlerini D'iver'e karşı kullandılar!" Duraksayıp rutubetli havayı kokladı. "Kokuyu alabiliyor musunuz? Tremorlor hoşnut – D'iver hapsedilmiş."

"Belki de o içgüdüsel bir ihanetti, Baş Rahip," dedi Apsalar. "Hane'nin bahçesinde beş Ermiş vardı – Gölge'nin ihanete ne kadar meyilli olduğu düşünülürse Tremorlor büyük bir tehlike içerisindeydi."

"Yalan! Sözümüze sadık kaldık!"

"Her şeyin bir ilki vardır," diye mırıldanan Crokus karşısındaki Kemancı'ya baktı. "Kapının sana açılmasına sevindim, Kem."

İrkilen lağımcı koridora göz gezdirdi. "Açılmadı. Onu Moby açtı ve öyle yaparken kolumu lime lime etti – nerede o kahrolası cüce? Buralarda bir yerde—"

"Bir cesedin üstünde oturuyorsun," diye gözlemde bulundu Apsalar'ın babası.

Kemancı aşağıya göz attığında kendini bir kemik ve çürümüş giysi yığınının üstünde buldu. Küfrederek oradan apar topar çekildi.

"Onu görmüyorum," dedi Crokus. "Moby'nin içeri girebildiğinden emin misin, Kem?"

"Evet, eminim."

"Öyleyse Hane'nin daha derinlerine gitmiş olmalı."

"Kapıyı arıyor!" diye cıyakladı Pust. "Eller Yolu!"

"Moby bir famil—"

"Yine yalan. O iğrenç bhok'aral bir Tektutan, seni ahmak!"

"Gevşe. Burada bir şekildeğiştirene yarar sağlayacak hiçbir kapı yok," diyen Apsalar yavaşça doğrulurken gözlerini Kemancı'nın arkasındaki kurumuş cesette tuttu. "O buranın Bekçisi olmalı – her Azath'ın bir muhafızı vardır. Hep baki olduklarını sanırdım..." Öne çıkıp kemiklere tekme attı ve homurdandı. "İnsan değil – bu uzuvlar çok uzun. Hem eklemlere bakın – çok fazlalar. Bu şey her yöne bükülebilirmiş."

Mappo başını kaldırdı. "Forkrul Assail."

"Yani Ata Irkların en az bilineni. Şimdiye kadar duyduğum Yedi Kent efsanelerinde adları bile geçmez." Genç kadın dikkatini koridora yöneltti

Kapıdan beş adım uzakta koridor bir T kavşağına çıkıyordu ve girişin tam karşısında çift kanatlı bir kapı bulunuyordu.

"Tasarımı neredeyse tıpatıp aynı," diye fısıldadı Apsalar.

"Neyle?" diye sordu Crokus.

"Malaz Şehri'ndeki Ölühane'yle."

Kavşağa pıtır pıtır ayak sesleri yaklaştı ve az sonra Moby sağirterek görüş alanına girdi. Yaratık kanatlarını çırparak kendini Darulu'nun kollarına attı.

"Tir tir titriyor," dedi Crokus, familyara sarılarak.

"Aman ne güzel," diye söylendi Kemancı.

"Jhag," diye Mappo ile Icarium'un birkaç adım uzağında diz çöktüğü yerden tısladı Pust. "Onu kollarında ezdiğini gördüm – öldü mü?"

Trell başını iki yana salladı. "Bayıldı. Bir süre uyanacağını sanmam."

"Öyleyse bırak Azath onu alsın! Şimdi! Tremorlor'un içindeyiz. Ona olan ihtiyacımız sona erdi!"

"Hayır!"

"Salak!"

Dışarıda bir yerde bir çan çaldı. Oradaki herkes şaşkınlıkla bakıştı.

"Doğru mu duyduk?" diye merakla sordu Kemancı. "Bir *tüccar* çanı mı çaldı?"

"Neden bir tüccar?" diye homurdandı Pust, kuşkuyla sağa sola göz gezdirerek.

Fakat Crokus kafa sallıyordu. "Bir tüccar çanı. Yani Darujhistan'dayız."

Lağımcı kapıya gitti. İçeriden tuttuğu kulpu kolayca döndürdü ve kapıyı çekerek açtı.

Bahçeden ince katmanlar hâlini almış dolanık bitki kökleri yükseliyor, bunlar bir açı ve düzlem karmaşasıyla Hane'ye tepeden bakıyordu. Dört bir yanda altüst olmuş topraktan buharlar çıkıyordu. Kemerli bahçe kapısının hemen dışında her biri dokuz beyaz at tarafından çekilen üç tane kocaman, süslü püslü fayton bekliyordu. Kemerin altında ipekler giyen şişmanca bir figür dikiliyordu. Figür bir elini Kemancı'ya doğru kaldırıp Daruca seslendi. "Maalesef daha fazla yaklaşamam! Sizi temin ederim ki burada ortalık sütliman. Kemancı adlı kişiyi arıyorum."

"Neden?" diye bağırdı lağımcı.

"Bir hediye getirdim. Aceleyle ve büyük bir masrafla hazırlanmış bir hediye. Her şey göz önüne alınırsa alışverişi bir an önce tamamlamamızı öneririm."

Crokus, lağımcının yanına geldi ve faytonları çatık kaşlarla süzdü. "Onların üreticisini tanıyorum," dedi usulca. "Göl Kenarı'nın hemen gerisinde oturan Bernuk. Ama daha önce hiç bu kadar büyüklerini görmemiştim – tanrılar aşkına, memleketimden amma da uzun zaman ayrı kaldım."

Kemancı iç geçirdi. "Darujhistan."

"Adım gibi eminim," dedi Crokus, başını iki yana sallayarak.

Kemancı dışarı çıkıp etrafa göz gezdirdi. Tüccarın da dediği gibi ortalık sakin, hatta durgundu. Yine de huzursuzluğu geçmeyen lağımcı patikada ilerledi. Kemerden iki adım uzakta durup tüccarı ihtiyatla süzdü.

"Karpolan Demesand, bayım. Trygalle Ticaret Loncası'ndanım. Ben ve hissedarlarım asla pişmanlık duymayacağımız ama asla da tekrarlamamayı umduğumuz bir yolculuktan geliyoruz." Adamın bitkinliği apaçık ortadaydı ve ipek giysileri terden sırılsıklamdı. Eliyle işaret etmesi üzerine zırh giyen ölü gibi bembeyaz yüzlü bir kadın ellerinde küçük bir kasayla yanından geçti. Karpolan sözlerini sürdürdü. "Köprüyakanlar'dan belirli bir büyücünün ikramı. Müşterek onbaşınız kendisine durumunuzu genel hatlarıyla –vakitlice– anlattı."

Kutuyu alan Kemancı artık sırıtıyordu. "Bu teslimatın çabası beni aşar, bayım," dedi.

"Sizi temin ederim ki beni de. Artık kaçmalıyız – ah, kaba bir patavatsızlık ettim. 'Yola çıkmayı' kastettim. Artık yola çıkmalıyız." Tüccar iç geçirip arkasına döndü. "Beni affedin. Çok yorgunum. Hem de beklenen medeniyet kurallarına bile uyamayacak kadar."

"Özre hiç gerek yok," dedi Kemancı. "Buraya nasıl geldiğinize ve Darujhistan'a nasıl geri döneceğinize dair en ufak bir fikrim olmasa da size güvenli ve süratli bir yolculuk dilerim. Lakin son bir sorum olacak: Büyücü bu kasanın içeriğinin nereden geldiğini söyledi mi?"

"Ah, şu işe bakın ki söyledi, bayım. Mavi Kent'in sokakla-

rından. Gördüğüm kadarıyla sizin derhal anlayacak kadar şanslı olduğunuz muğlak bir referans."

"Büyücü bu paketin kullanımına yönelik herhangi bir uyarıda bulundu mu, Karpolan?"

Tüccar surat ekşitti. "Fazla sarsmamanız gerekiyormuş lakin yolculuğumuzun bu son ayağı bir nebze... zorluydu. Kasanın içindekilerin bir kısmının kırılmış olabileceğini üzülerek bildiririm."

Kemancı gülümsedi. "Öyleyse sağlam kaldıklarını memnuniyetle söyleyebilirim."

Karpolan Demesand kaşlarını çattı. "Henüz içindekileri kontrol etmediniz bile. Nereden biliyorsunuz?"

"Bu konuda bana güvenebilirsin, bayım."

Kemancı kasayı içeri taşıdıktan sonra Crokus kapıyı kapattı. Lağımcı kabı özenle yere bırakıp kapağını kaldırdı. "Ah, Tez Ben," diye fısıldadı, gözleri kutuya yerleştirilmiş eşyaları tararken, "günün birinde adına bir tapınak dikeceğim." Yedi küfürgeç, otuz taş çatlatıcı ve dört alevgeç saydı.

"İyi ama o tüccar bunu buraya nasıl getirdi?" diye sordu Crokus. "Tâ Darujhistan'dan! Hood aşkına be, Kem!"

"Bilmez miyim." Lağımcı doğrulup diğerlerine göz attı. "Kendimi iyi hissediyorum, yoldaşlar. Hem de çok iyi."

"İyimserlik!" diye tiksinti dolu bir sesle hırıldadı Pust. Baş Rahip tek tük kalmış saçlarına asıldı. "O pis maymun, delikanlının kucağında dehşet işerken! *İyimserlik!*"

Crokus artık familyarı uzağında tutuyor ve döşeme taşlarından etrafa sıçrayan akıntıya hayretle bakıyordu. "Moby?" Yaratık mahcupça sırıtıyordu.

"Herhalde Tektutan demek istiyorsun!"

"Anlık bir dalgınlık," dedi Apsalar, kıpırdanan yaratığı süzerek. "Olup bitenlerin idraki. Veya garip bir espri anlayışı."

"Yahu sen ne zırvalıyorsun?" diye öğrenmek istedi Pust, gözlerini kısarak.

"Yol'u bulduğunu, kendisini buraya çağıranın kadim bir Ermişlik vaadi olduğunu zannetti. Bir bakıma öyle düşünmekte haklıydı da. Ellerinde tuttuğun bhok'aral, Crokus, iblissel. Gerçek biçiminde o da seni öyle tutabilirdi."

Mappo hıhladı. "Ah, artık anlıyorum."

"Öyleyse neden bizi de aydınlatmıyorsun?" diye çattı Crokus.

Apsalar ayakları dibindeki cesedi dürttü. "Tremorlor'un yeni bir bekçiye ihtiyacı vardı. Daha açık konuşmama gerek var mı?"

Crokus gözlerini kırpıştırarak Moby'ye, ellerinde titreyen yaratığa baktı. "Yani seçe seçe amcamın familyarını mı seçti?"

"Kendisinden beklenilenden şimdilik bir nebze gözü korkmuş bir iblis. Ama zamanla rolüne alışacağından eminim."

Kemancı o esnada Moranth mühimmatlarını deri çantasına doldurmakta uğraşmıştı. Sonunda doğruldu ve çantayı dikkatle omzuna astı. "Tez Ben burada bir yerde bir geçit, bir kovan kapısı bulacağımıza inanıyordu."

"Hane'yi diğerlerine bağlayan!" diye öttü Pust. "Müthiş bir arsızlık – senin şu kurnaz büyücünü beğendim, asker. Gölge'nin bir hizmetkârı olması gerekirmiş!"

Eskiden öyleydi ama sen orasını boş ver. Tanrın isterse sana söyler – yine de öyle yapacağından pek ümitli değilim... "O kapıyı bulma zamanı geldi."

"T kavşağına ve sol dehlizden çifte kapıya. Soldaki bizi kuleye götürecek. En üst kata." Apsalar gülümsedi.

Kemancı ona uzun uzun baktı, ardından kafa salladı. *Ödünç anıların...*

Moby geri gelen bir cesaret ve mülkiyet gururuna benzer bir şey sergileyerek önden gitti. Kavşağın hemen ötesinde, sol taraftaki dehlizde duvara gömülü bir niş, onun içinde de üç metreyi aşkın bir boya ve muazzam bir cüsseye sahip birine uygun göz kamaştırıcı bir zırh vardı. Zırhın her iki yanındaki niş duvarlarına çift başlı iki birer balta dayalıydı. Moby orada duraklayıp minik, sevgi dolu bir elle demir kaplı çizmelerden birini okşadı, ardından efkârla yoluna devam etti. Bir anlığına bütün dikkatini oraya veren Crokus nişin önünden geçerken tökezledi.

Kapıyı açıp kulenin zemin katına girdiler. Ortada spiral çizerek yukarı çıkan taş bir merdiven mevcuttu. İçbükey basamakların dibinde genç, esmer tenli bir kadına ait başka bir ceset yatıyordu. Oraya henüz bir saat önce koyulmuşa benzeyen ceset iç çamaşırı oldukları besbelli şeyler giyse de eskiden onların üzerini kaplayan zırh görünürde yoktu. Kadının ince bedeninde birbiriyle kesişen fena yaralar göze çarpıyordu.

Apsalar yaklaştı ve çömelip bir elini kadının omzuna koydu. "Onu tanıyorum," diye fısıldadı.

"Ha?" diye homurdandı Rellock.

"Beni sahiplenenin anıları sayesinde, Baba," dedi kız. "Fani anıları..."

"Dansçı," dedi Kemancı.

Apsalar kafa salladı. "Bu Dassem Ultor'un kızı. Anlaşılan Hood onunla işini bitirdikten sonra İlk Kılıç kızını geri alıp buraya getirmiş."

"Hood'a ettiği yemini bozmadan evvel."

"Evet, Dassem bir zamanlar hizmet ettiği tanrıya lanet okumadan evvel."

"Bu olay yıllar önceydi, Apsalar," dedi Kemancı.

"Biliyorum."

Hepsi de sessizce basamakların dibinde yatan narin genç kadını inceledi. Mappo taşıdığı Icarium'un ağırlığını bir kolundan diğerine aktardı. Dönüşmüş olduğu yankıdan endişe duyar gibi bir hâli vardı ama Dassem Ultor'un yaptığını kendi yüküne yapmayacağı anlaşılıyordu.

Apsalar doğruldu ve gözlerini merdivene çevirdi. "Eğer Dansçı'nın anıları doğruysa kapı bizi bekliyor."

Kemancı ötekilere doğru döndü. "Mappo? Bizimle gelecek misin?"

"Evet ama belki gideceğiniz yere kadar değil – tabii istendiğinde o kovandan çıkmanın bir yolu olduğunu varsayarsak."

"Epey iyimser bir varsayım," dedi lağımcı.

Trell omuz silkmekle yetindi.

"Iskaral Pust?"

"Ah, evet. Elbette, elbette! Neden gelmeyeyim ki? Labirentten geri mi gideyim? Delilik! Sizin de iyi bildiğiniz gibi Iskaral Pust hiç de deli değildir. Evet, size eşlik edeceğim... ve içimden şunu ekleyeceğim: Belki hâlâ bir ihanet fırsatı doğar! Neye ihanet? Kime? Fark eder mi? Zevk veren şey amaç değil, ona ulaşmak için çıkılan yolculuktur!"

Kemancı sinirlenen Crokus'la bakıştı. "Gözünü üstünden ayırma," dedi.

"Ayırmam."

Lağımcı bunun ardından Moby'ye göz attı. Familyar kapı aralığında çömelerek gürültü yapmadan kendi kuyruğuyla oynuyordu. "Bir bhok'arala nasıl veda edilir?"

"Kıçına atacağın bir tekmeyle. Başka nasıl olacak?" diye öneride bulundu Pust.

"O dediğini bunda denemeye razı mısın?" diye sordu Kemancı.

Kaşlarını çatan Baş Rahip öyle bir şeye yanaşmadı.

"Biz fırtınada yolculuk ederken o da yanımızdaydı, değil mi?" diye soran Crokus minik ve buruşuk yaratığa yaklaştı. "Göremediğimiz o dövüşleri hatırlıyor musun? Moby yol boyunca bizi koruyordu."

"Evet," dedi lağımcı.

"Art niyetle!" diye tısladı Pust.

"Olsun varsın."

"Tanrılar aşkına, öyle yalnız kalacak ki!" Crokus, bhok'aralı kollarına aldı. Ağlamaklı olmak onu utandırmadı.

Kemancı gözlerini kırpıştırarak başını çevirdi ve asık bir suratla merdiveni inceledi. "Vedayı uzatmanın sana yararı olmaz, Crokus," dedi.

"Ziyaretine gelmenin bir çaresini bulacağım," diye fısıldadı Darulu.

"Gördüklerini bir düşün, Crokus," dedi Apsalar. "Yeterince hoşnut görünüyor. Yalnız kalmasına gelince, öyle olacağını nereden biliyorsun? Başka Haneler, başka bekçiler var..."

Delikanlı kafa salladı. Kollarını yavaşça gevşetip familyarı yere bıraktı. "Kısmetse etrafta bir çanak çömlek olmaz."

"Ne?"

Crokus gülümsedi. "Moby'nin çanak çömlekle arası hiç iyi olmamıştır. Yoksa aksini mi söylemeliyim?" Yaratığın küt, saçsız başını sıvazladı ve ayağa kalktı. "Hadi gidelim."

Bhok'aral, grubun merdivenden çıkmasını seyretti. Az sonra yukarıda gece karası bir ışık çakmasıyla ortadan kayboldular. Yaratık minik başını yatırıp dikkatle kulak kabarttı ama yukarıdaki odadan başka bir ses gelmedi.

Moby birkaç dakika daha kıpırdamadan oturarak aylakça kuyruğunu çekiştirdi, sonra da dönüp koridora seğirtti ve zırh takımının önünde durdu.

Vizörü kapalı koca miğfer hafif bir gıcırtıyla çevrildi ve içinden boğuk bir ses geldi. "Yalnızlığım sona erdiği için memnunum, ufaklık. Tremorlor seni canı gönülden karşılıyor... koridor zeminini berbat etmene rağmen."

Savrulan toz toprak ve çakıllar Duiker'in kalkanında pıtırdarken Wickan atlı savaşçısı yere çarpıp yuvarlandı ve tarihçinin ayakları dibinde durdu. Bir delikanlıdan daha büyük olmayan Karga'nın neredeyse huzurlu bir hâli vardı. Sanki biraz kestirmek için gözlerini yummuştu. Fakat artık onun için bütün rüyalar sona ermişti.

Duiker, cesedin üstünden aştı ve kaldırdığı toz bulutunda kısa bir süreliğine durdu. Ne zaman parmaklarını oynatsa sağ eline kanla yapışmış olan kısa kılıç sert bir şapırtı çıkarıyordu.

Tarihçinin önündeki toynaklarla ezilmiş alanda atlılar tur atıyorlardı. Oklar havada ıslık çalarak aralarındaki boşluklardan vızır vızır geçiyordu. Duiker yüzüne doğru gelen bir tanesini durdurmak için kalkanını hızla kaldırdı. Kalkanın post kaplı kenarı ağzına ve çenesine sertçe çarpıp ikisini de yarınca ıhladı.

Tarxian süvarileri hattı yarmışlardı ve kalan bir düzine mangayı bölüğün geri kalanından ayırmalarına saniyeler kalmıştı. Karga karşı saldırısı amansız ve şiddetli olmuş ama bir o kadar da pahalıya patlamıştı. En kötüsü de Duiker ihtiyatla ilerlerken çabaların boşa çıkabileceğini görebiliyordu.

Piyade mangaları dağılmış ve –sadece biri büyükçe olan– dört gruba ayrılmıştı. O dört grup şimdi yeniden birleşme gayretindeydi. Hâlâ ayakta duran Karga atlı savaşçılarının sayısı yirmiden azdı ve her biri onlara geniş yalımlı tulvarlarla saldıran Tarxianlılarla kuşatılmıştı. Atlar dört bir yanda kişneyerek debelenmekte, yerde acıyla kıvranmaktaydı.

Bir süvari atı kıçıyla tarihçiyi neredeyse yere yıkacaktı. Hayvanın çevresinden dolaşan Duiker yaklaştı ve kılıcını bir Tarxianlı'nın deri kaplı uyluğuna batırdı. Hafif zırh bir an dayandı, sonra tüm ağırlığını silahına veren tarihçi sivri ucun eti deldiğini, derinlere kadar girerek kemiğe sürttüğünü hissetti. Kılıcı çıkarmadan döndürdü.

Aşağıya savrulan bir tulvar Duiker'in kalkanına saplandı. Ta-

rihçi eğilerek sıkışmış silahı beraberinde çekti. Kendi kılıcını çekip çıkarırken o eline taze kan fışkırdı. Adamın kalçasını tekrar tekrar kesip biçtiği sırada at yana çekilerek binicisini onun erişim menzilinden çıkardı.

Duiker miğferinin kenarını kaldırarak yüzünün önünden çekti, toz toprak ve ter kaçmış gözlerini kırpıştırdı, sonra da en kalabalık piyade kümesine doğru yoluna devam etti.

Sanimon Vadisi'nden ve Khundryl kabilesinin onlara bahşettiği kanlı moladan bu yana üç gün geçmişti. Beklenmedik müttefikleri o muharebeyi rakip kabilelerden kalanları akşam saatlerine kadar kovalayarak kapatmışlar, ardından büyük ihtimalle kendi topraklarına yollanarak ortadan kaybolmuşlardı. O zamandan beri de görülmemişlerdi.

Hırpalanmak Korbolo Dom'u küplere bindirmişti – o kadarı apaçık belliydi zira saldırılar artık aralıksızdı. Çatışma kırk saatten uzun süredir devam ediyordu ve yakın bir zamanda sona ereceğine dair herhangi bir belirti yoktu.

Başı dertteki Köpekler Zinciri kanatlardan, arkadan, hatta bazen iki üç farklı yönden tekrar tekrar saldırıya uğruyordu. Kindar kılıçların, kargıların ve okların yapamadığını yorgunluk yapıyordu. Askerler lime lime olmuş zırhlarıyla, takatlerini son damlasına kadar tüketen ufak tefek sayısız yaralarıyla durdukları yere yığılıp kalıyorlardı. Kalpler duruyor, derinin altındaki ana damarlar patlayarak askerlerin arasında feci bir veba kol geziyormuşçasına kapkara morluklar oluşuyordu.

Duiker'in tanıklık ettiği sahneler dehşeti, idrak kabiliyetini aşıyordu.

Tarihçi, piyadelerin yanına vardığı esnada diğer gruplar da arayı kapatıp birleşmeyi başardılar ve –ne kadar iyi eğitimli olursa olsun– hiçbir atın geçemeyeceği kılıçlı bir teker düzeni aldılar.

Halka dahilinde bir asker kılıcını kalkanına vurmaya ve böğürerek sesini darbelerinin ritmine katmaya başladı. Sırası gelen her askerin adımını atmasıyla teker döndü, döndü ve yavaş yavaş bölüğün hâlâ o tarafta –Zincir'in batı kanadında– hattı tuttuğu yere geri döndü.

Duiker de dış halkanın bir parçası olarak onlarla beraber hareket etti ve tekerin ezdiği yaralı düşman askerlerine ölüm dar-

beleri indirdi. Beş Karga atlısı onlara ayak uydurdu. Bunlar karşı saldırıdan sağ çıkan son Wickanlardı ve içlerinden ikisi bir daha savaşamayacaktı.

Kısa bir süre sonra teker hatta ulaştı, dağıldı ve onların arasına karıştı. Wickanlar mahmuzlarını ağızları köpürmüş atlarına batırıp güney yönünde hızla uzaklaştılar. Duiker safları yara yara ilerledi ve sonunda yalpalayarak açık alana çıktı. Titreyen kollarını indirdi, yere kan tükürdü, sonra yavaşça başını kaldırdı.

Mülteci kalabalığı biraz önünde yürüyor, kafile onun dikildiği yerden ağır ağır geçip gidiyordu. Toza bulanmış yüzlerce çehre ondan tarafa çevrilerek arkasındaki incecik piyade kordonunun –katliamla aralarındaki tek engelin– dalgalanmasını, bükülmesini, geçen her dakika daha da incelmesini seyrediyordu. İfadesiz suratlar düşüncenin ve duygunun ötesinde bir yere savrulmuştu. Onlar cezrin mümkün olmadığı bir med taşkınına dahillerdi. Fazla geride kalmak ölümcül sonuçlar doğuracağı için düşüp kalkarak, sahip oldukları son ve en değerli şeyi –çocuklarını– bağırlarına basarak yollarına devam ediyorlardı.

Öncü uçtan gelen iki figür mülteci akımıyla ters yönde yürüyerek Duiker'e yaklaştı. Onlara bön bön bakan tarihçiye ikiliyi tanıması gerekirmiş gibi geldi – fakat her sima bir yabancının siması olup çıkmıştı.

"Tarihçi!"

Ses onu içine düştüğü uyuşukluktan çıkardı. Konuşurken patlak dudağı sızladı. "Yüzbaşı Lull."

Fileli bir testi uzatıldı. Duiker kısa kılıcını ite kaka kınına sokup testiyi aldı. Serin su ağzını acıyla doldursa da buna aldırış etmeden kana kana içti.

"Geleen Ovası'na vardık," dedi Lull.

Diğer kişi Duiker'in isimsiz bahriyelisiydi. Kadın durduğu yerde sallanıyordu. Duiker onun sol omzunda pis bir yara gördü. Bir kargı ucu kalkanının üst kısmını aşmış, zincir zırhından kopan kırık halkalar yaranın içine kaçmıştı.

Göz göze geldiler. Duiker bir zamanların o güzelim açık gri gözlerinde canlı hiçbir şeye rastlamadı. Yine de kendisini asıl hayrete düşüren gördükleri değil, hiç şok geçirmemesiydi. Yılgı da dahil her türlü histen yoksun olması korkutucuydu.

"Coltaine seni çağırıyor," dedi Lull.

"Demek hâlâ nefes alıyor?"

"Evet."

"Herhalde bunu istiyordur." Duiker gümüş zincire takılı cam şişeciği çıkardı. "Al."

"Hayır," dedi Lull kaşlarını çatarak. "O seni istiyor, Tarihçi. Bir Sanith Odhan kabilesiyle karşılaştık – şimdiye dek seyretmekle yetindiler."

"Görünen o ki isyan buralarda o kadar ciddiye alınmıyor," diye mırıldandı Duiker.

Kanat hattındaki çatışma gürültüleri azaldı. Bir mola daha. Soluklanmak, zırhları onarmak, kanamaları durdurmak için birkaç kalp atışı.

Yüzbaşı el edince mültecilerle yan yana yürümeye başladılar.

"Hangi kabileymiş?" diye az sonra sordu tarihçi. "Daha da önemlisi bunun benimle ne ilgisi var?"

"Yumruk bir karar verdi," dedi Lull.

Bu sözler Duiker'i ürpertti. Ağız aramayı düşünse de bu fikirden vazgeçti. Bahsi geçen kararın ayrıntıları Coltaine'e aitti. *Adam ölmeyi reddeden bir orduya komuta ediyor. Otuz saattir düşman saldırılarında tek bir mülteci bile kaybetmedik. Her tanrının suratına tüküren beş bin asker...*

"Şehrin bu kadar yakınındaki kabileler hakkında ne biliyorsun?" diye sordu Lull, yollarına devam ederlerken.

"Aren'den hazzetmezler," dedi Duiker.

"İmparatorluk yönetimdeyken durum onlar için daha mı kötüydü?"

Yüzbaşının konuyu ne tarafa çektiğini anlayan tarihçi homurdandı. "Hayır, daha iyiydi. Malazan İmparatorluğu sınır topraklarını, taşrada yaşayanların farklı ihtiyaçlarını anlar – sonuçta İmparatorluk'taki koca koca bölgeler göçebe kalmıştır ve haraç istenirken asla aşırıya kaçılmaz. Dahası kabile topraklarından geçiş için ödenen ücretler hep cömert ve vakitlidir. Coltaine'in bunları zaten biliyor olması lazım, Yüzbaşı."

"Herhalde biliyordur – asıl ikna edilmesi gereken benim."

Duiker sollarındaki, daimi toz örtüsünün içindeki mültecilere göz gezdirerek genciyle yaşlısıyla sıra sıra çehreleri taradı.

Düşünceleri bitkinliğini aştı ve Duiker bir eşikte sallandığını hissetti. Eşiğin ötesini –Coltaine'in son çare olarak oynayacağı kumarı– artık açıkça görebiliyordu.

Yumruk bir karar verdi.

Ve subayları o karara sıcak bakmıyorlar, tereddüt içerisinde kalakalıyorlar. Acaba Coltaine ümitsizliğe teslim mi oldu? Yoksa her şeyi bizden daha mı net görüyor?

Beş bin asker...

"Sana ne söylememi istiyorsun, Lull?" diye sordu Duiker.

"Başka çare kalmadığını."

"Buna kendin de cevap verebilirsin."

"Vermeye cesaretim yok." Adam yara izli suratını ekşitirken tek gözü bir kırışıklık yuvası içinde kısıldı. "Burada çocuklardan bahsediyoruz. Ellerinde kalan son şey onlar. Duiker—"

Yüzbaşıya insaf eden tarihçinin kısaca kafa sallaması başka bir laf etme ihtiyacını ortadan kaldırdı. Duiker o çehreleri görmüş, onları inceler gibi olmuştu – sanki oraya ait gençliği, hürriyeti, masumiyeti arayıp bulmaya çalışmıştı. Fakat aradığı da o değildi, bulduğu da. Lull onu sözcüğün ta kendisine götürmüştü. Yalın, değişmez, şimdilik hâlâ kutsal.

Beş bin asker o sözcük uğruna canını feda edecek. Ama bu bir tür romantik ahmaklık mı – bu basit askerler arasında tanınmaya mı özlem duyuyorum? Gerçekten basit asker diye bir şey olabilir mi – dünyayı ve onun içerisindeki kendi yerini görmenin ayrı, pragmatik bir yoluna sahip olmak açısından? Ve artık bu yıpranmış, ayaklarına kara sular inmiş adamlarda ve kadınlarda var olduğuna inandığım köklü şuur öyle bir görüşe dahil midir?

Duiker bakışlarını isimsiz bahriyeliye çevirdi ve sanki kadın onun –düşüncelerinin, kuşkularının ve korkularının– gelip kendisini bulmasını beklemişçesine göz göze geldiler.

Kadın asker omuz silkti. "Körüz de ondan mı göremiyoruz, Duiker? Onların *haysiyetini* savunuyoruz. İşte, bu kadar basit. Dahası bu bizim gücümüz. Bunu mu duymak istiyordun?"

Bu ufak çaplı azarı kabul ediyorum. Bir askeri asla hafife alma.

Devasa bir tal olan Sanimon hemen hemen bir kilometre genişliğinde ve otuz kulaç yüksekliğinde düz doruklu bir tepeydi. Allak

bullak olmuş platosu çorak ve rüzgârlıydı. Zincir'in o esnada çabaladığı hemen güneyindeki Sanith Odhan'da talın müreffeh bir şehir olduğu zamanlardan kalma iki adet kadim yükseltilmiş yol vardı. Her ikisi de sağlam yontma taş temellere kadar bir mızrak gibi dümdüz uzanmaktaydı. Sırf kupkuru tepelerdeki başka bir tala çıktığı için artık kullanılmayan batıdakine Painesan'm adı verilmişti. Güneybatıya uzanan Sanijhe'm adlı diğeriyse hâlâ Clatar adındaki içdenize karadan bir güzergâh sunmaktaydı. On beş kulaç yüksekliğindeki yollar birer şose hâlini almıştı.

Coltaine'in Karga Klanı talın yakınında Sanijhe'm'e konuşlanarak onu bir duvar misali doldurmuştu. Sanimon'un üçte birlik güney bölümü artık Avanak Köpek ve Sansar klanlarının savaşçıları ile okçularını içeren bir Wickan mukavemet noktasıydı. Mülteciler, Sanimon'un doğu kenarı boyunca yürütülürlerken talın yüksek uçurumu o tarafın korunma ihtiyacını ortadan kaldırıyor, askerler artçı ucu ve doğu kanadını takviyeye gönderiyordu. Her iki unsurla da uzun soluklu bir muharebe yürüten Korbolo Dom'un kuvvetleri bir kez daha boyunun ölçüsünü almıştı. Azalmış sayısına, bünyesindeki bazı askerlerin görünür bir yaraları olmaksızın yığılıp kalmalarına, diğerlerininse düşmanlarını öldürürken bile feryat edip ağlamalarına rağmen Yedinci hâlâ dimdik ayaktaydı. Atlı Wickan okçularının intikaliyle bozgun tamamlanmıştı ve bir kez daha istirahat vakti gelmişti.

Yumruk Coltaine güneydeki odhana dönük olarak tek başına dikiliyordu. Tüy pelerini rüzgârda uçuşuyor, tiftilmiş kenarları havanın nefesiyle titreşiyordu. Yumruk'un baktığı yönün iki bin adım uzağındaki bir tepe hattında başka bir kabilenin atları bekliyor, barbarca savaş bayrakları soluk mavi göğe karşı kıpırtısızca sarkıyordu.

Yanına yaklaşırlarken Duiker'in gözleri adama odaklandı. Kendini Coltaine'in yerine koymaya, Yumruk'un artık yaşadığı yeri bulmaya çalıştı – ve zihnen irkildi. *Hayır, hayal gücümün kıtlığından değil. İsteksizlikten. Bir başkasının yükünü taşıyamam – bir an bile olsa. Artık her birimiz kendi içimize çekilmiş durumdayız. Hepimiz de yapayalnızız...*

Coltaine dönmeden konuştu. "Kherahn Dhobriler – en azından haritada öyle adlandırılmışlar."

"Aren'in gönülsüz komşuları," dedi Duiker.

Yumruk sert bakışlarla ona doğru döndü. "Antlaşmalarımıza hep bağlı kaldık."

"Evet, Yumruk, kaldık – hem de Aren yerlilerini kızdırma pahasına."

Coltaine yeniden uzak kabileye doğru dönüp uzun bir dakika boyunca konuşmadı.

Tarihçi, isimsiz bahriyelisine göz attı. "Bir baytar bulmalısın," dedi.

"Hâlâ bir kalkan tutabilirim."

"Şüphesiz. Ama enfeksiyon riski..."

Kadının gözleri kocaman açılınca Duiker'in dili tutuldu, içini bir keder seli kapladı. Bakışlarını ayırdı. *Sen aptal bir ihtiyarsın.*

Coltaine tekrar konuştu. "Yüzbaşı Lull."

"Yumruk."

"Arabalar hazır mı?"

"Evet, komutanım. Şimdi geliyorlar."

Coltaine kafa salladı. "Tarihçi."

"Yumruk?"

Wickan yavaşça ona doğru döndü. "Sana Nil ile Nether'in yanı sıra üç klandan toplanmış bir birlik veriyorum. Yüzbaşı, Kumandan Bult yaralıları bilgilendirdi mi?"

"Evet, komutanım. Ama verdiğin emirlere uymayı reddettiler."

Göz çevrelerindeki deri gerilse de Coltaine yavaşça kafa salladı.

"Tıpkı," diye devam etti Lull, Duiker'e bakarak, "Onbaşı List gibi."

"Ne yalan söyleyeyim," deyip iç geçirdi Yumruk, "kendi halkımın arasından seçtiklerim de hiç hoşnut değiller – lakin savaş liderlerine itaatsizlik etmeyecekler. Tarihçi, birliğe uygun bulduğun şekilde komuta edeceksin. Lakin tek bir sorumluluğun var: Mültecileri Aren'e ulaştırmak."

Demek bu noktaya geldik. "Yumruk—"

"Sen Malazan'sın," diye sözünü kesti Coltaine. "Belirlenmiş prosedürlere uy."

"Peki ya ihanete uğrarsak?"

Wickan gülümsedi. "Öyleyse burada hep beraber Hood'u boylarız. Eğer bu iş bitecekse varsın layıkıyla bitsin."

"Dayanabildiğiniz kadar dayanın," diye fısıldadı Duiker. "Mecbur kalırsam Pormqual'ın derisini yüzerim ve emri onun dudaklarından veririm."

"Baş Yumruk'u İmparatoriçe'ye bırak – ve de onun Muavinine."

Tarihçi boynundaki cam şişeciğe uzandı.

Coltaine başını iki yana salladı. "Bu senin öykün, Tarihçi ve şu anda hiç kimse senden daha önemli değil. Eğer günün birinde Dujek'i görürsen ona şunu söyle: İmparatoriçe'nin yitirmeyi göze alamayacağı şey İmparatorluk'un askerleri değil, hatırası."

Atlı bir Wickan kıtası oraya geldi. Yanlarında yedek binekler getiriyorlardı – Duiker'in vefakâr kısrağı da dahil. Ötelerinde mültecilerin ilk arabaları toz bulutunun içinden çıktı. Bir yanda Duiker'in Nil ile Nether tarafından korunduğunu görebildiği üç ilave araba vardı.

Tarihçi derin bir nefes aldı. "Onbaşı List konusunda—"

"Fikrini değiştirmeyecek," diye araya girdi Yüzbaşı Lull. "Sana selam söyledi, Duiker. Artık her ne demekse, omzundaki bir hayaletten bahsetti. Sonra da şunu dedi: 'Tarihçiye aradığım savaşı bulduğumu söyle.'"

Coltaine bu sözler diğer hiçbirinin yapamayacağı bir yerinden vurulmuş gibi oldu. "Yüzbaşı, bölüklere haber sal: Bir saate kadar taarruz edeceğiz."

Taarruz. Hood aşkına! Duiker'e kendini kendi vücudunda bir yabancı gibi hissetti. Kendi eti kemiğiyle ne yapacağı –bundan sonra nasıl davranacağı– sorusu onu bir krize sürüklemişçesine elleri iki yanında kurşun ağırlıklar gibi sarktı.

Lull'un sesi aklını başına getirdi. "Atın geldi, Tarihçi."

Duiker titrek bir nefes verdi. Yüzbaşıya dönüp başını yavaşça iki yana salladı. "Tarihçi mi? Hayır, belki bir hafta sonra yine bir tarihçi olurum. Ama şu anda ve şimdi yaşanacaklarda..." Başını ikinci kez sağa sola salladı. "Şu anda bana ne denmesi gerektiğini bilmiyorum." Gülümsedi. "Sanırım 'ihtiyar' yeter de artar."

Tebessümü Lull'u rahatsız etmiş gibiydi. Yüzbaşı, Coltaine'e doğru döndü. "Yumruk, bu adam bir unvanı yokmuş gibi hissediyor. 'İhtiyar' sözcüğünü seçti."

"Kötü bir seçim," diye homurdandı Wickan. "İhtiyarlar bilgedir – ahmak değil." Duiker'e kaşlarını çattı. "Akranların arasında senin kim ve ne olduğuna karar veremeyen bir kişi bile yok. Biz seni bir asker olarak tanıyoruz. Bu unvan seni gocunduruyor mu, bayım?"

Duiker'in gözleri kısıldı. "Hayır. En azından sanmıyorum."

"Mültecileri güvenli bir yere götür, asker."

"Emredersin, Yumruk."

İsimsiz bahriyeli söz aldı. "Sana verecek bir şeyim var, Duiker."

Lull homurdandı. "Ne yani, burada mı?"

Kadın, tarihçiye bir kumaş parçası uzattı. "Bunda yazanları okumadan önce bir süre bekle. Lütfen."

Duiker kumaşı kemerine sıkıştırırken sadece kafa sallayabildi. Karşısındaki üç figüre bakarken Bult ile List'in orada olmamalarına hayıflandı. Fakat yapmacık vedalar, takınılacak teselli edici roller yoktu. Diğer her şey gibi o an da karmakarışık, sıkıntılı ve noksandı.

"Çık artık şu cılız atına," dedi Lull. "Ve Hood'un gözüne görünme."

"Ben de aynını dilerim. Hepiniz için."

Coltaine tıslayarak kuzeye döndü ve dişlerini gösterdi. "O biraz zor, Duiker. Kendimize kanlı bir yol açmaya niyetliyiz... hem de piç kurusunun ta gırtlağına kadar."

İki yanında Nil ve Nether'le mülteci kervanının başında yer alan Duiker atını tepe hattına doğru sürdü. Hem Wickan izcilerinin hem de tıngır mıngır ilerleyen seçilmiş arabaları koruyanların hepsi de çok gençti – hâlâ ilk silahlarını taşıyan oğlanlar ve kızlar. Klanlarından gönderilmiş olmaya duydukları toplu öfke sessiz bir fırtına gibiydi.

Lakin Coltaine'in oynadığı bu kumarı kaybedersek silahlarını bir kez daha kullanacaklar... ve bu son olacak.

"İki atlı geliyor," dedi Nil.

"İyi bir işaret," diye homurdanan Duiker'in gözleri bir eşkinle yanlarına gelmekte olan Kherahn çiftine odaklandı. Biri kadın diğer erkek olan kabilelilerin ikisi de yaşlı ve sırım gibiydi.

Yıpranmış tenleri, giydikleri geyik postlarıyla aynı tondaydı. Sol koltukaltlarına kanca uçlu kılıçlar asılıydı ve başları süslü demir miğferlerle kaplıydı. Gözleri sağlam yanak levhalarıyla çerçevelenmişti.

"Burada kal, Nil," dedi Duiker. "Nether, lütfen benimle gel." Kısrağını dürterek yürüttü.

Ön arabaların ilerisinde buluştular ve birkaç adım mesafeyle karşılıklı durdular.

İlk Duiker konuştu. "Bunlar antlaşmayla tanınan Kherahn Dhobri toprakları. Malazan İmparatorluğu antlaşmalarına sadık kalır. İsteğimiz topraklarınızdan geçip—"

Gözleri arabalara çevrili olan kadın aksansız bir Malazancayla sordu. "Ne kadar?"

"Yedinci'nin bütün askerlerinden toplanmış bir bağış," dedi Duiker. "İmparatorluk parasıyla toplam kırk bir bin gümüş jakata."

"Tam tekmil bir Malazan ordusunun yıllık maaşı," dedi kadın kaşlarını çatarak. "Bu bir 'bağış' değil. Askerlerin geçiş için maaşlarından ne kadar çaldığınızı biliyorlar mı?"

Duiker gözlerini kırpıştırdı. "Askerler ısrar ettiler, Hanım. Bu sahiden de bir bağıştı," dedi hafifçe.

Nether söz aldı. "Üç Wickan klanından da ilave bir ödeme: ziynet eşyaları, çanak çömlek, hayvan postları, keçe ruloları, at nalları, kabaralar, deriler ve de Hissar'dan buraya yaptığımız uzun yolculukta yağmalanmış hemen hemen yetmiş üç bin gümüş jakata değerinde muhtelif sikkeler. Hepsi de sizindir."

Kadın uzun bir müddet sessiz kaldı, sonra yoldaşı ona kendi dillerinde bir şeyler söyledi. Kadın cevaben başını iki yana salladı ve boz renkli ifadesiz gözlerini tekrar tarihçiye çevirdi. "Ve bu teklifle mültecileri, Wickan klanlarını ve Yedinci'yi bu topraklardan geçirmek istiyorsunuz."

"Hayır, Hanım. Sadece mültecileri – ve de burada gördüğün bu küçük muhafız kıtayı."

"Teklifinizi reddediyoruz."

Lull bu âna sıcak bakmamakta haklıydı. Hay—

"Bu çok fazla," dedi kadın. "İmparatoriçe'yle yaptığımız antlaşmanın şartları belli."

Ne diyeceğini şaşıran Duiker ancak omuz silkebildi. "Öyleyse onun bir kısmını—"

"Kalanını Aren'e sokacaksınız ve Korbolo Dom şehir kapısını kırıncaya kadar boş yere saklayacaksınız. Sonunda da sizi katletme ayrıcalığı için ona para ödemiş olacaksınız."

"O zaman," dedi Nether, "paranın kalanıyla sizi refakatçi olarak tutalım."

Duiker'in kalbi tekledi.

"Şehir kapısına kadar mı? Çok uzak. Sizi Balahn köyüne ve Aren Yolu olarak bilinen yolun başına kadar götüreceğiz. Lakin geriye bir kısım para daha kalacak. O yüzden size erzak satacağız ve at ebelerimizin becerileri dahilinde yaralarınızı iyileştireceğiz."

"At ebeleri mi?" diye sordu Nether, kaşlarını kaldırarak.

Kabile büyüğü kafa salladı.

Nether gülümsedi. "Biz Wickanlar, Kherahn Dhobrileri tanımaktan mutluluk duyuyoruz."

"Öyleyse halkınızla beraber gelin bakalım."

İkili soydaşlarının yanına döndü. Duiker onları kısa bir süre seyretti, ardından atını çevirdi ve üzengilere basarak doğruldu. Çok daha kuzeyde, Sanimon'un üstünde bir toz bulutu asılı duruyordu. "Nether, Coltaine'e bir mesaj yollayabilir misin?"

"Evet, ona bir malumat sunabilirim."

"Sun öyleyse. Ona de ki: Haklıymış."

Hissiyat herkesin kaskatı kesildiğini sandığı bir bedenden yükselircesine yavaş yavaş belirdi. İdrak yükselerek havayı, aralardaki boşlukları doldurdu. Suratlar bir hayrete, koruyucu bariyerlerini indirmekten çekinen bir uyuşukluğa büründü. Çöken alacakaranlık otuz bin mültecilik bir kampta iki sessizliği buluşturdu – biri toprağın ve cam kırıklarına benzer yıldızlarla bezeli gece göğünün, diğeriyse insanların. Asık suratlı Kherahnallar kalabalığın içinde gezinerek armağanlarıyla ve jestleriyle hem yüz ifadelerini hem de tavırlarını yalancı çıkardılar. Ve gittikleri her yere dokunuşlarıyla âdeta bir boşalım götürdüler.

O ışıl ışıl gece göğünün altında gür otlarla çevrili olarak oturan Duiker karanlığı delen, yüreğini sızlatan hıçkırıkları dinledi.

Sevince karanlık ve kavruk bir ıstırap, sözsüz çığlıklar, kontrolsüz feryatlar karıştı. Bir yabancı, kampta bir dehşetin gezdiğini zannedebilirdi. Bir yabancı, Duiker'in işittiği boşalımı anlayamazdı. Kendi ruhu o sesleri yakıcı bir acıyla cevapladı, yukarıdaki yıldızlar bulanıp iç içe geçerken gözlerini kırpıştırmak zorunda kaldı.

Selametten doğan boşalım yine de eziyetliydi ve Duiker bunun sebebinin pekâlâ farkındaydı. Tıpkı kuzeyden neyin geldiğinin de farkında olduğu gibi – kaçınılmaz bir sürü hakikat. Orada, karanlıkta bir yerde mahvolmuş zırhlar giyen, hâlâ Korbolo Dom'a kafa tutan, bu feci selameti canları pahasına satın almış ve hâlâ almakta olan bir insan duvarı duruyordu. Bu bilgiden kaçış yoktu.

Yakınındaki otlar hışırdadı ve yaşlı adam yanına tanıdık bir varlığın çöktüğünü hissetti.

"Coltaine ne durumda?" diye sordu.

Nether iç geçirdi. "Bağlantı koptu," dedi.

Tarihçi gerildi. Uzunca bir sürenin ardından titrek bir nefes koyverdi. "Yani öldü mü?"

"Bilmiyoruz. Nil çabalarını sürdürüyor ama böylesine yorgunken kan bağlarımızın yetersiz kaldığından korkuyorum. Bir ölüm çığlığı sezmedik. Atılsaydı muhakkak sezerdik, Duiker."

"Belki esir alınmıştır."

"Belki. Tarihçi, eğer Korbolo Dom yarın sabah çıkagelirse bu Kherahnlar bizimle aralarındaki mukavelenin bedelini çok ağır öderler. Ayrıca yeterli... yeterli—"

"Nether?"

Kız boynunu büktü. "Üzgünüm, kulaklarımı durduramıyorum – hâlâ kendilerini kandırıyor olabilirler. Balahn'a, Aren Yolu'na varsak bile şehre kadar üç fersah daha gitmemiz gerekecek."

"Kaygılarını paylaşıyorum. Ama burada önemli olan şey yapılan iyilik, anlamıyor musun? Her şeye rağmen hâlimize şükretmeliyiz."

"Vaktimiz çok kısıtlı, Duiker!"

"Olabilir ama elimizden hiçbir şey gelmez."

Bazı konuşmalar duyup başlarını çevirdiler. Kamptan bir

grup figür oraya geliyordu. Aralarında süregiden fısıltılı tartışma yaklaştıklarında kesildi.

Duiker yavaşça ayağa kalktı. Yanındaki Nether de aynını yaptı.

"Umarım münasebetsizce bir şeye mâni olmuyoruzdur!" diye küçümseyici bir üslupla seslendi Nethpara.

"Konsey'in gidip yatmasını öneririm," dedi Tarihçi. "Yarın bizi uzun bir yürüyüş bekliyor."

"Zaten biz de," dedi Pullyk Alar aceleyle, "o sebepten buradayız."

"Aramızda bir miktar parası kalanlar," diye açıkladı Nethpara, "Kherahnlardan faytonlarımız için dinç atlar satın almayı başardık."

"Hemen gitmek istiyoruz," diye ekledi Pullyk. "Yani küçük bir grup hâlinde bir an evvel Aren'e —"

"Şehre ulaştığımızda Baş Yumruk'un geri kalanınızı koruyacak bir kuvvet yollamasında ısrar edeceğiz," dedi Nethpara.

Duiker o iki adama, sonra da arkalarındaki bir düzine figüre uzun uzun baktı. "Tumlit nerede?" diye sordu.

"Maalesef üç gün önce hastalanıp aramızdan ayrıldı. Vefatından büyük bir üzüntü duyuyoruz."

Ona ne şüphe. "Öneriniz akla yatkın ama reddedildi."

"İyi de—"

"Nethpara, şimdi yola çıkarsanız paniğe sebep olursunuz ve bu hiçbirimizin göze alamayacağı bir durum. Hayır, bizimle beraber yolculuk edeceksiniz ve şehir kapısından konvoyun en başında girmekle yetinmeniz gerekecek."

"Bu tam bir rezalet!"

"Yıkıl karşımdan, Nethpara, yoksa Vathar Geçişi'nde başladığım işi bitiririm."

"Ah, o olayı unuttum sanma, Tarihçi!"

"Talebini reddetmem için bir sebep daha. Faytonlarınıza dönüp biraz uyuyun – yarın zorlu bir gün olacak."

"Orası kesin!" diye tısladı Pullyk. "Korbolo Dom'un bizimle işi bitmedi! Artık Coltaine ve ordusu öldüğüne göre canlarımızı bu kokuşmuş göçebelere mi emanet edeceğiz? Peki ya yanımızdan ayrıldıklarında ne olacak? Hem de Aren'in üç fersah uzağında! Hepimizi birden ölüme yolluyorsun!"

"Evet," diye hırıldadı Duiker. "Hepimiz ya da hiçbirimiz. Söyleyeceklerim bu kadar. Gidin."

"Ah, yoksa o Wickan iti öldü de seninle yeniden mi doğdu?" Elini kemerindeki meçe uzattı. "Seni bir düelloya davet—"

Tarihçinin kılıcı bir anda kınından fırladı. Yalımın yassı tarafı Pullyk Alar'ın şakağında patladı. Asilzade baygın hâlde yere yığıldı.

"Hayır, ben Coltaine'in yeniden doğmuş hâli değilim," diye fısıldadı. "Ben sadece bir askerim."

Nether yerdeki bedene bakarak konuştu. "Konseyinizin o yarayı iyileştirmek için yüksek bir bedel ödemesi gerekecek, Nethpara."

"Aslında daha sert vurup sizi masraftan kurtarabilirdim," diye homurdandı Duiker. "Çekilin gözümün önünden."

Konsey baygın sözcülerini de beraberlerinde taşıyarak oradan ayrıldı.

"Nether, Wickanlara söyle de onları gözlesinler."

"Emredersin, komutanım."

Balahn, bodur kerpiç evlerden oluşan virane bir köydü. Topu topu kırk kişilik nüfusu günler evvel oradan kaçmıştı. Bir asırdan daha yeni tek bina Aren Yolu'nun başlangıcında yer alan Malazan yapımı kemerli bir kapıydı. Yol'un kendisi de fethin başlarında Dassem Ultor'un emriyle inşa edilen yükseltilmiş bir askeri yoldu.

Aren Yolu'nun iki yanında derin hendekler ve onların da ötesinde yüksek, üstü düz toprak banketler mevcuttu. On beş kilometrelik o banketler boyunca ve iki düzgün sıra hâlinde yükselen uzun sedir ağaçları oraya Clatar Denizi'ndeki Geleen'den getirilip dikilmişti.

Kherahn sözcüsü, Yol'un kapısının önündeki geniş meydanda bekleyen Duiker ile iki bağcının yanlarına geldi. "Ücret alındı ve aramızdaki bütün anlaşmalara uyuldu."

"Teşekkür ederiz, Hanım," dedi tarihçi.

Kadın omuz silkti. "Basit bir alışveriş yaptık, asker. Teşekküre gerek yok."

"Doğru. Gerek yok ama yine de ediyoruz."

"Öyleyse bir şey değil."

"İmparatoriçe bunu duyacak, Hanım. Hem de mümkün olan en saygılı üslupla."

Kadın bunu duyunca sabit bakışlarını kaçırdı. Tekrar konuşmadan önce tereddüt etti. "Asker, kuzeyden büyük bir kuvvet yaklaşıyor – artçı ucumuz kaldırdıkları tozu gördü. Süratle geliyorlar."

"Ah, anlıyorum."

"Belki bazılarınız kurtulursunuz."

"Elimizden geleni yapacağız."

"Asker?"

"Efendim, Hanım?"

"Aren'in kapılarını size açacağından emin misin?"

Duiker'in kahkahası sertti. "Sanırım bunu oraya vardığımız zaman düşüneceğim."

"Sözlerin bilgece." Kadın kafa salladı, ardından dizginleri topladı. "Hoşça kal, asker."

"Elveda."

Kherahn Dhobriler oradan ayrıldılar. Bu iş beş dakikadan uzun sürmedi ve arabalara kabalık bir grup eşlik etti. Duiker mülteci konvoyunun görebildiği kadarlık kısmını süzdü. Konvoy o kadar büyüktü ki ufacık köyün eğri büğrü sınırlarından dışarı taşıyordu.

Mültecilere bir gün ve bir gece boyunca kısacık molalar hariç hiç ara verilmeyen zorlu, meşakkatli bir yürüyüş yaptırtmıştı. Ve belli ki Aren'in sapasağlam surlarının arkasında güvende olacakları mesajı hepsine ulaşmıştı.

Üç fersah kaldı – o mesafeyi katetmemiz şafağı bulacak. Onları zorladığım her fersah arkadakileri yavaşlatıyorum. Lakin başka çarem var mı? "Nil, Wickanlarına haber sal – bütün konvoyun güneş batmadan önce bu kapıdan geçmiş olmasını istiyorum. Savaşçıların bunu başarmak için öldürmek veya sakatlamak dışında ellerindeki her imkândan yararlanacaklar. Mülteciler sizden korkmayı unutmuş olabilirler – akıllarını başlarına getirin."

"Kıta altı üstü otuz kişilik," diye ona hatırlattı kız. "Üstelik hepsi de gencecik."

"Daha iyi ya. Gel o kızgın gençlere öfkelerini çıkarabilecekleri bir şey verelim."

*

Aren Yolu ilerleyişlerini kolaylaştırdı zira o bölgede Rampa olarak bilinen, ilk üçte biri şehrin bulunduğu ovaya doğru inen hafif bir eğim vardı. Doğularında külah biçimli tepeler bulunuyordu ve Aren'in kuzey surunun bin adım yakınına kadar daha olacaktı. Sayısı düzineleri bulan tepeler doğal olmayıp birer toplu mezardı ve Kellanved'in zamanında T'lan Imassların şehir halkını yanlışlıkla katletmelerinden kalmaydı. Aren'e en yakın tepe aynı zamanda en büyüklerinden biri olup hem şehrin hükümdar ailelerinin hem de Kutsal Koruyucu ile Falah'dan'ın kabriydi.

Duiker öncü ucu Nil'e emanet edip atını kervanın en gerisine sürdü. Orada Nether ve üç Wickan'la beraber en hâlsiz ve yavaş mültecileri hızlandırma çabasıyla sesi kısılıncaya dek bağırıp çağırdı. Yaptığı yürek parçalayıcı bir işti ve o tempoyla pes edip yere yığılmış birden fazla kişinin yanından geçmeleri gerekti. Ne cenazeleri gömecek kadar zamanları ne de onları taşıyacak kadar dermanları vardı.

Kuzeyde ve biraz doğuda toz bulutları giderek yaklaşmaktaydı.

"Yolu kullanmıyorlar," dedi Nether nefes nefese, atını döndürüp toza bakarken. "Araziden geliyorlar – çok daha yavaşça."

"Ama harita üzerinde daha kısa bir güzergâh izliyorlar," dedi Duiker.

"Tepeler işaretli değil ya?"

"Hayır, İmparatorluk harici haritalar burayı bir ova olarak gösteriyor – herhalde höyükler yeni bir eklenti."

"İnsan, Korbolo'nun elinde bir Malazan haritası olacağını düşünüyor."

"Görünüşe bakılırsa yok – ve bizi kurtaracak tek şey bu olabilir, evlat..."

Böyle konuşmasına rağmen sözleri Duiker'in kendi kulaklarına bile inandırıcı gelmiyordu. Düşman çok yakındı – tahmininice üçte bir fersahtan daha uzak değillerdi. Gömü höyüklerine rağmen atlı askerler o mesafeyi bir iki saatte katedebilirlerdi.

Kulaklarına öncü uçtan gelen kısık Wickan savaş naraları çalındı.

"Aren'i gördüler," dedi Nether. "Nil bana kendi gözlerinden gösteriyor."

"Şehir kapısı?"

Kız kaşlarını çattı. "Kapalı."

Duiker sövdü. Kısrağını geride kalanların arasına soktu. "Şehir görülmüş!" diye bağırdı. "Fazla kalmadı! *Kıpırdayın!*"

Tarihçinin sözlerine cevaben gizli, beklenmedik bir yerde enerji rezervleri boşaldı. Duiker kitlelerde bir dalgalanma yaşandığını önce sezdi, sonra gördü. Tempoda, beklentide –ve korkuda– hafif bir artış oldu. Tarihçi eyerinde arkasına döndü.

Toz bulutu külah biçimli höyüklerin üzerinde asılı duruyordu. Yakındı ama olması gerektiği kadar değil.

"Nether! Aren'in surlarında askerler var mı?"

"Evet. Hem de her santiminde."

"Kapı?"

"Hayır."

"Konvoyun başı oraya ne kadar yakın?"

"Bin adım – insanlar artık koşuyorlar."

"*Hood aşkına, askerlerin derdi ne?*"

Duiker bir kez daha toz bulutuna baktı. "Hay Fener onları bildiği gibi yapsın! Nether, Wickanlarını yanına al – Aren'e at sürün!"

"Ya sen?"

"Sen beni boş ver, kahrolasıca! Git! Çocuklarınızı kurtar!"

Kız tereddüt etti, ardından atını çevirdi. "Siz üçünüz!" diye bağırdı Wickan gençlerine. "Benimle gelin!"

Duiker grubun yorgun atlarını Yol'un bir kenarı boyunca koşturmasını, düşe kalka ilerleyen mültecilerin yanından hızla geçip gitmesini seyretti.

Konvoy sünmüştü. Daha hızlılar her geçen dakika arayı biraz daha açıyordu. Tarihçinin çevresindeki yaşlılar için her adım eziyetli bir mücadeleydi. Pek çoğu dayanamayıp durdu ve yola çöküp kaçınılmazı beklemeye koyuldu. Duiker onlara haykırdı, tehditler savurdu ama sonuç alamadı. On sekiz aylıktan büyük olamayacak kaybolmuş bir çocuk gördü. Kollarını açarak kuru gözlerle başıboş gezinen çocuk dehşet verecek kadar suskundu.

Duiker yanına yanaştı, eyerinden sarktı ve çocuğu bir koluyla yerden aldı. Minik eller yırtık pırtık gömleğini kavradı.

Artık hem onu hem de konvoyun arka ucunu takipteki ordudan son bir höyük sırası ayırıyordu.

Kaçış yavaşlamamıştı ve tarihçi için şehir kapısının nihayet açılıp mültecilerin içeri alındığına dair tek kanıt buydu. *Ya o ya da telaşlı, umutsuz bir dalga gibi surlar boyunca yayılıyorlar – ama hayır, öyle bir şey akıl sınırlarını aşan bir ihanet olur.*

Artık görebiliyordu: Bin adım uzaktaki Aren. İki yanında sağlam kulelerin yükseldiği kuzey kapı aralığının dörtte üçlük üst kısmı boştu – en alt çeyreğiyse itişen, yığılan, o panikle birbirinin üstüne çıkan mültecilerle tıklım tıklım doluydu. Fakat insan seli girişin tıkanamayacağı kadar güçlü ve durdurulamazdı. Aren dev bir ağız gibi mültecileri yutuyordu. Her iki yanda at süren Wickanlar can havliyle insan nehrini kontrol altında tutmaya çalışıyorlardı ve Duiker artık aralarındaki Aren Şehir İnzibatı üniformalı askerlerin de onlara yardım ettiğini görebiliyordu.

Peki ya ordu? Baş Yumruk'un ordusu?

Onlar surlarda bekliyor, seyrediyorlardı. Sıra sıra çehreler, kuzey surunun bir ucundan diğerine kadar bir gözlem noktası bulmak için itişip kakışan figürler. Kapının iki yanındaki kulelerin tepesinde bulunan platformlarda ışıl ışıl giyimli kişiler durmuş, şehir girişini dolduran cılız, pejmürde, gürültücü kalabalığa bakıyorlardı.

Hâlâ içeri girmeye çalışan son mültecilerin arasında aniden Şehir Garnizonu inzibatları belirdiler. Duiker dört bir yanında sert yüzlü askerlerin insanları kaldırıp kapıya doğru koşar adımlarla taşıdıklarını gördü. Yüzbaşı rütbeli bir inzibat tespit edince atını ona doğru sürdü. "Sen! Al şu çocuğu!"

Adam yukarıya uzanıp gözleri fal taşı gibi açılmış suskun çocuğu kavradı. "Sen Duiker misin?" diye sordu.

"Evet."

"Derhal Baş Yumruk'un yanına gitmeniz isteniyor, bayım. Şu soldaki kulede—"

"O piç kurusunun beklemesi gerekecek," diye hırıldadı Duiker. "Evvela her mültecinin şehre girdiğinden emin olacağım! Şimdi git, Yüzbaşı. Ama önce bana adını söyle zira o çocuğun halen sağ bir anası veya babası olabilir."

"Keneb, bayım. O zamana kadar bu kızcağıza gözüm gibi bakacağım, yemin ederim." Adam tereddüt etti, sonra bir elini boşaltıp Duiker'i bileğinden tuttu. "Bayım..."

"Ne?"

"Üz... üzgünüm, bayım."

"Korumaya ant içtiğin şehre sadık kaldın, Yüzbaşı."

"Biliyorum, bayım. Fakat surlardaki o askerler – şey, ancak bu kadar yaklaşmalarına izin verildi, bilmem anlatabiliyor muyum. Ve bu onları hiç mutlu etmedi."

"O bakımdan yalnız değiller. Git artık, Yüzbaşı Keneb."

Şehre en son Duiker girdi. Kapı aralığı nihayet boşaldığı zaman surların dışında canlı bir tek bir mülteci bile kalmamıştı – tabii yolun çok daha aşağısında görebildikleri hariç. Hâlâ parke taşlarında oturan, yerlerinden kıpırdayamayan, son nefeslerini alan insanlar gidip getirilemeyecek kadar uzaktaydılar ve Aren askerlerinin kapıdan ne kadar uzaklaşabileceklerine dair kesin emirler aldıkları belliydi.

Duiker şehrin otuz adım uzağında ve kapı aralığına dizilmiş inzibatları bakışları karşısında atını son bir kez döndürdü. Kuzeye, evvela artık en son ve en büyük höyüğü tırmanmakta olan toz bulutuna, ardından onun ötesindeki Hortum denen ışıltılı mızrağa uzun uzun baktı. Hayal gücü onu daha da uzaklara, kuzeye ve doğuya götürdü; nehirlerden, ovalardan ve bozkırlardan geçirip başka bir sahildeki başka bir şehre taşıdı. Lakin çabasının pek bir faydası dokunmadı. Yaptıkları olağanüstü, ruh paralayıcı yolculuk çok hızlı geçmiş, onlara akıl almayacak kadar çok şey yaşatmış, çok ani son bulmuştu.

Yüzlerce fersah uzunluğunda bir cesetler zinciri. Hayır, sanırım bu kadarı beni aşar. Herkesi aşar...

Atını geriye çevirip açık duran kapıyı ve orada toplanmış inzibatları süzdü. Adamlar ikiye ayrılarak ona yol verdiler. Duiker topuklarını kısrağının böğrüne vurdu.

Surlardaki askerlere aldırış etmedi – ağızlarından zincirini koparmış bir hayvana benzer utku naraları çıktığında bile.

Gölgeler çorak tepelerin üstünde sessiz dalgalar gibi akıp gidiyordu. Apt'ın parlak gözü kısa bir süre daha ufku taradı, sonra iblis ince uzun başını eğip ön uzvunun yanında oturan oğlana baktı.

O da çıkık alnının altında ışıldayan kendi tek, petekli gözüyle Gölge Âlem'in ürkütücü arazisini inceliyordu.

Oğlan bir süre sonra başını kaldırıp iblisle göz göze geldi. "Anne," diye sordu, "burası yuvamız mı?"

Bir düzine adım uzakta biri konuştu. "Meslektaşım bu âlemin doğal sakinlerini hep hafife almıştır. Ah, işte çocuk."

Oğlan döndü ve siyahlara bürünmüş uzun boylu adamın yaklaşmasını seyretti. "Aptoryan," dedi yabancı, "ne kadar iyi niyetli olursan ol, bu delikanlıyı cömertçe şekillendirmen gelecek yıllarda onu incitmekten başka bir işe yaramayacak."

Apt bir cevap tıkırdayıp tısladı.

"Ah ama tam tersini başardın, Leydi," dedi adam. "Zira artık her ikisine de ait değil."

İblis yeniden konuştu.

Adam başını yan yatırıp onu uzun bir müddet süzdü, ardından yapmacık bir tebessüm etti. "Haddini aşıyorsun." Bakışları oğlana çevrildi. "Pekâlâ." Çömeldi. "Merhaba."

Oğlan selama utangaçça karşılık verdi.

Bıkkın gözlerle Apt'a son bir bakış atan adam çocuğa elini uzattı. "Ben... Kotilyon amcayım."

"Olamazsın," dedi oğlan.

"Öyle mi? Nedenmiş?"

"Gözlerin... farklı. Öyle küçükler ki. İkisi bir görmek için uğraşıyor. Bana kalırsa zayıflar. Yaklaşırken bir taş duvardan, sonra da ağaçların içinden geçtin. Hayalet dünyanın burada bulunma hakkından habersizmişsin gibi onu dalgalandırdın."

Kotilyon'un gözleri kocaman aralandı. "Duvarlar? Ağaçlar?" Apt'a göz attı. "Aklını mı kaçırdı?"

İblis uzun uzun cevap verdi.

Kotilyon'un beti benzi attı. "Hood aşkına!" diye nihayet mırıldandı. Tekrar çocuğa doğru döndüğü zaman yüzünde bir huşu ifadesi vardı. "Adın ne, evlat?"

"Panek."

"Demek bir ada sahipsin. Söyle bana, isminden başka... diğer dünyayla ilgili ne hatırlıyorsun?"

"Cezalandırıldığımı hatırlıyorum. Babamın yanında kalmam söylendi—"

"Peki baban nasıl biriydi?"

"Hatırlamıyorum. Diğer yüzlerden hiçbirini hatırlamıyorum.

Bize ne yapacaklarını görmeyi bekliyorduk. Ama sonra biz çocukları alıp götürdüler. Askerler babamı iterek aksi yöne sürüklediler. Onun yanında kalmam gerekiyordu ama çocuklarla beraber gittim. Beni –bütün çocukları– cezalandırdılar. Söz dinlemediğimiz için."

Kotilyon gözlerini kıstı. "Babanın fazla bir seçme şansı olduğunu sanmam, Panek."

"Ama düşmanlar da babaydı. Aralarında anneler ve nineler de vardı. Hepsi de bize öyle kızgındı ki. Giysilerimizi çıkardılar. Sandaletlerimizi. Bizden her şeyimizi aldılar. Çok ama çok kızgındılar. Sonra bizi cezalandırdılar."

"Peki onu nasıl yaptılar?"

"Bizi çarmıhlara çivilediler."

Kotilyon uzun süre konuşmadı. Nihayet ağzını açtığında sesi nedense ifadesizdi. "Demek hatırlıyorsun."

"Evet. Ve yemin ederim bundan böyle büyük sözü dinleyeceğim. Annem ne derse yapacağım. Sözüm söz."

"Panek. Amcanı dikkatle dinle. Söz dinlemediğin için cezalandırılmadın. Bak – biliyorum bunu anlaman zor ama denemelisin. Canını yaktılar çünkü yakmaya güçleri yetiyordu ve onları durdurabilecek kimse yoktu. Baban mutlaka denerdi – hatta eminim denemiştir. Ama senin gibi o da çaresizdi. Artık burada, yanındayız – annen ve Kotilyon amcan. Bir daha asla çaresiz kalmamanı sağlamak için buradayız. Anlıyor musun?"

Panek başını kaldırıp annesine baktı. İblis hafif bir tıkırtı çıkardı.

"Pekâlâ," dedi oğlan.

"Öyleyse birbirimizi eğiteceğiz."

Panek'in kaşları çatıldı. "Ben seni nasıl eğitebilirim ki?"

Kotilyon surat ekşitti. "Bana ne gördüğünü öğret... burada, bu diyarda. Senin şu hayalet dünyandan bahsediyorum. Bir zamanların Gölge Kalesinden. Kalan eski yerler—"

"Hani görmeden içinden geçtiğin."

"Evet. Tazıların neden dosdoğru koşmadıklarını sık sık merak etmişimdir."

"Tazılar mı?"

"Onlarla er geç tanışacaksın, Panek. Hepsi de pek sevimlidir."

Panek gülümseyerek sivri dişlerini gösterdi. "Köpeklerden hoşlanırım."

Kotilyon hafifçe irkildi. "Eminim onlar da senden hoşlanacaklardır." Doğrulup Apt'a baktı. "Haklıymışsın, bunun altından tek başına kalkamazsın. Bırak ben ve Ammanas biraz düşünüp taşınalım." Bir kez daha oğlana döndü. "Annenin şu an yapması gereken başka işleri var. Ödeyecek borçları. Onunla gitmek mi istersin, benimle gelmek mi?"

"Nereye gideceksin, Amca?"

"Diğer çocuklar yakınlara bırakıldılar. Onları yerlerine yerleştireceğim. Bana yardım etmeye ne dersin?"

Panek cevap vermeden önce tereddüt etti. "Onları yine görmek isterim ama hemen değil. Annemle gideceğim. Ondan bizi kurtarmasını isteyen adama göz kulak olunması lazım – bunu bana annem açıkladı. O adamla tanışmak isterim. Annem rüyalarında beni gördüğünü söyledi. Beni ilk gördüğü zamanı."

"Eminim görüyordur," diye mırıldandı Kotilyon. "Benim gibi o da çaresizliğe katlanamıyor. Pekâlâ, şimdilik hoşça kal." Dikkatini son bir kez kaydırıp Apt'ın gözünün içine uzun uzun baktı. "Erdiğimde, Leydi, bunu hissetmenin kâbuslarından kaçmak için yaptım..." Yüzünü buruşturdu. "Şimdi beni yine aynı zincirlere vurduğun için sana ne kadar teşekkür etsem azdır."

Panek araya girdi. "Amca, senin hiç çocuğun var mı?"

Adam tedirginleşerek bakışlarını kaçırdı. "Bir kızım var. Daha doğrusu var gibi." İç geçirdi, sonra buruk bir tebessüm etti. "Korkarım aramız açıldı."

"Onu affetmelisin."

"Kahrolasıca zıpçıktı!"

"Birbirimizi eğitmemiz gerektiğini söyledin, Amca."

Kotilyon oğlana çevrili gözlerini iyice araladı, sonra başını sağa sola salladı. "Affetmesi gereken kişi maalesef o."

"Öyleyse onunla tanışmalıyım."

"Şey, her şey mümkün—"

Apt konuştu.

Kotilyon'un kaşları çatıldı. "Haksızlık ediyorsun, Leydi." Arkasını dönüp harmaniyesine sarındı.

Yarım düzine adım ileride duraklayıp arkasına göz attı. "Kalam'a selamımı söyleyin." Hemen sonra gölgeler onu yuttu.

Panek arkasından bakmayı sürdürdü. "Acaba," diye sordu annesine, "şimdi görülmeden yürüdüğünü mü zannediyor?"

Yağlanmış çapa zinciri zahmetsizce kayarak siyah, yağlı sulara gömüldü ve *Çultıkaç*, Malaz Limanı'nda, rıhtımlardan yüz metre uzakta durdu. Donuk sarı ışık serpintisi aşağı mahallenin ön sokağını ve oradaki iskelelere dönük köhne tavernalarla, hanlarla ve de apartmanlarla karışık kadim depoları belli ediyordu. Kuzeyde şehrin tüccarlarını ve soylularını barındıran sırt bulunuyordu – büyükçe malikâneler yamaç duvarına ve Mock'un Kalesi'ne çıkan zikzaklı merdivene dayanıyordu. O eski tabyada sadece birkaç ışık yansa da Kalam karanlıkta renkleri seçilemeyen bir sancağın yüksek bir rüzgârda sertçe dalgalandığını görebiliyordu.

O sancağa bakarken içinden bir önsezi ürpertisi geçti. *Biri burada... önemli biri.*

Tayfalar arkasında istirahate çekiliyorlar, oraya geç saatte gelmeleri sebebiyle derhal liman sokaklarına çıkamamaktan yakınıyorlardı. Liman amiri bir filikayla gelip gemiyi incelemek ve denizcilerin sıhhatli –enfeksiyon ve benzeri rahatsızlıklardan yoksun– olduklarını sağlama almak için sabahı beklerdi.

Gece yarısı çanı donuk notasını daha birkaç dakika önce çalmıştı. *Lanet olasıca Salk Elan doğru tahmin etmiş.*

Malaz Şehri'ne uğramak asla planın bir parçası olmamıştı. Kalam ilk başta Kemancı'yı Unta'da beklemeyi ve orada onunla beraber plana son şeklini vermeyi tasarlamıştı. Tez Ben, lağımcının Ölühane'den geçebileceğinde ısrar etmişse de her zamanki gibi ayrıntıya girmemişti. Suikastçı, Ölühane seçeneğini her şeyden çok işler ters giderse kullanabilecekleri potansiyel bir kaçış güzergâhı –ve öyle bir durumda bile son çare– olarak düşünmeye başlamıştı. Azathlardan oldu olası hazzetmezdi ve o kadar iyi huylu görünen bir şeye bel bağlayacak değildi. Dostane tuzaklar, hasmanelerden hep çok daha ölümcül sonuçlar doğururdu.

Artık arkasından çıt çıkmıyordu. Suikastçı ana güverteye serilmiş yatan adamların nasıl bu kadar çabuk uykuya daldıklarını merak eder gibi oldu. *Çultıkaç* hareket etmiyor, selviçeler ve gövde alışıldık doğal seslerini mırıldanıyordu. Kalam gözlerini

karşısındaki şehirden, kuşetlerinde bekleyen gemilerin siyah kütlelerinden ayırmaksızın baş kasara küpeştesine yaslandı. İmparatorluk İskelesi yamacın denizle buluştuğu sağındaydı. Orada gözüne herhangi bir gemi takılmadı.

Kalam sancağın Kale üzerindeki kara kanadına tekrar göz atmayı düşündü ama bunun için gereken çaba fazla geldi. Hem zaten hava fazlasıyla karanlıktı ve zihni bilmediklerinden doğabilecek en kötü sonuçları hayal etmekle meşguldü.

Kulağına körfezin daha açıklarındaki bazı sesler çalındı. Tıpkı onlar gibi geç gelen başka bir gemi karanlıkta ağır ağır ilerliyordu.

Suikastçı küpeşteye dayalı ellerine baktı. O parlak, koyu kahverengi eller sanki ona değil, başka birine aitti. Orada burada birbiriyle kesişen solgun yara izlerini sanki kendisinin değil, başka birinin davranışları bırakmıştı.

Kalam silkinerek bu histen sıyrıldı.

Ada şehrinin kokuları burnuna kadar geldi. Bir limanın alışıldık aroması: çürümeyle yarışan lağım, körfeze boşalan aheste nehrin acı esansıyla karışık tuzlu deniz suyu. Gözleri bir kez daha liman önü binalarının karanlık, çarpık dişli sırıtışına odaklandı. Birkaç sokak içeride, apartman bloklarının ve balıkçı tezgâhlarının arasındaki virane bir köşede Ölühane'nin olduğunu biliyordu. Adı anılmayan, bütün şehir sakinlerince uzak durulan, dışarıdan bakıldığında tamamen terk edilmiş görünen, bahçesini yabani ot bürümüş, siyah renkli taş blokları sarmaşıklara boğulmuş bir bina. İkiz kulelerinde hiç ışık yanmayan geniş pencereler.

Oraya ulaşabilecek biri varsa o da Kemancı'dır. Piç kurusu hep şanslı olageldi. Hayatı boyunca lağımcılık yaptı ve anlaşılan bir lağımcının ilave duyusuna sahip. Şimdi yanımda dursa ne derdi? "Hiç içime sinmiyor, Kal. Ortada bir terslik var. Ellerini boş tutma..."

Kalam kaşlarını çatarak tekrar ellerine baktı, onları küpeşteden kaldırmaya çalıştı.

Hiçbir şey olmadı.

Geriye bir adım atma teşebbüsünde bulundu ama komutlarına kulak tıkayan kasları isteneni yapmayı reddetti. Suikastçının giysilerinin altını ter bastı, ellerinin üstünde boncuk boncuk toplandı.

Yanında yumuşak bir ses konuştu. "Bu olanlarda öyle bir ironi var ki, dostum. Görüyorsun ya, sana ihanet eden şey zihnin. Suikastçı Kalam Mekhar'ın o yaman, ölümcül zihni." Salk Elan yanında küpeşteye yaslanıp şehri inceledi. "Çok uzun zamandır hayranınım. Kahrolası bir efsanesin. Pençe'nin sahip olduğu –ve daha sonra kaybettiği– gelmiş geçmiş en iyi katil. Ah, en çok can yakan da o kayıp. İsteseydin, Kalam, şimdiye kadar bütün teşkilatın başına geçerdin. Evet, Topper buna karşı çıkardı ve ne yalan söyleyeyim, bazı açılardan senden çok daha üstün olduğu kesin. O nasıl bir risk taşıdığımdan emin olsun veya olmasın, daha ilk geceden beni öldürürdü. Buna rağmen," diye az sonra sözlerini sürdürdü, "bıçak bıçağa seninle boy ölçüşemez, dostum.

"İşte sana bir ironi daha, Kalam. Yedi Kent'e seni bulmaya gelmedim – açıkçası orada olduğundan haberimiz bile yoktu. Ta ki haberi olan bir Al Kılıç'la karşılaşıncaya dek. Seni Ehrlitan'ın öncesinden beri takip ediyordu. Henüz Kitap'ı Sha'ik'e vermemiştin – Al Kılıçlar'ı dosdoğru o cadıya götürdüğünü biliyor muydun? Peki ya ona başarıyla suikast düzenlediklerini? Aslına bakarsan Aren'de talihsiz bir olay yaşanmasaydı o Al Kılıç şimdi yanımda olacaktı. Ama zaten yalnız çalışmayı yeğlerim.

"Salk Elan isminden gurur duyduğumu itiraf ediyorum. Ama elbette şimdi kibrim sana gerçek adımı bilmende ısrar ediyor: İnci." Duraksayıp etrafına bakındı ve iç geçirdi. "Tez Ben'in valizinde saklanıyor olabileceğine dair o kurnazca imayla elimi ayağıma dolaştırdın. O zaman neredeyse paniğe kapılacaktım. Ama sonra doğru söyleseydin çoktan ölmüş olacağımı anladım – foyam meydana çıkar ve köpekbalıklarına yem edilirdim.

"Pençe'den hiç ayrılmamalıydın, Kalam. Reddedilmeyi pek içimize sindiremeyiz. Bilmem farkında mısın, İmparatoriçe seni görmek istiyor. Hatta seninle konuşmak. Sonra da herhalde diri diri derini yüzmek. Ne yazık ki işler o kadar basit değil, ne dersin?

"Sonuçta durum bu..."

Kalam gözucuyla adamın bir hançer çektiğini gördü. "Bilirsin, Pençe'nin değişmez yasaları vardır. Özellikle de biri. Eminim onu iyi biliyorsundur..."

Yalım donuk, uzak bir acıyla Kalam'ın böğrüne saplandı. İnci

silahı çekip çıkardı. "Ah, ölümcül değil. Sadece bol bol kan akacak. Bir güçten düşürme diyebiliriz. Malaz Şehri bu gece oldukça tenha, öyle değil mi? Şaşırtıcı değil – havada bir şey var. Her yankesici, sokak çocuğu ve haydut onu hissedebiliyor. Hiçbiri ortalıkta gezinmiyor. Seni avın başlamasına hevesli üç El bekliyor, Kalam. O değişmez yasa, Kalam... Pençe'de kendi işimizi kendimiz hallederiz."

Elleri suikastçıyı tuttu. "Suya çarpınca kendine geleceksin, dostum. Evet, epeyce yüzmen gerekecek – hem de giydiğin zırhla. Kanın da faydası dokunmayacak – bu körfez köpekbalıklarıyla ünlüdür, değil mi? Ama sana güvenim tam, Kalam. Karaya ulaşacağını biliyorum. En azından oraya kadar. Ondan sonraysa, eh..."

Kalam kaldırıldığını, küpeşteden aşırıldığını hissetti. Aşağıdaki siyah sular artık gözlerinin önündeydi.

"Çok yazık," diye kulağına yakın fısıldadı İnci. "Kaptana ve bu mürettebata yapmam gerekeni kastediyorum. Ama başka seçeneğim olmadığını eminim anlıyorsundur. Elveda, Kalam Mekhar."

Suikastçı hafif bir şapırtıyla denize çakıldı. İnci oluşan çalkantı geçene dek aşağıya baktı. Kalam'a duyduğu güven sarsıldı. Sonuçta adamın üstünde zincir zırh vardı. Sonra omuz silkti, bir çift gırtlak şişi çekti ve ana güvertede hareketsiz yatan figürlere doğru döndü. "Maalesef iyi bir adamın işi asla bitmez," deyip bir adım attı.

Gölgelerden çıkıp karşısına geçen şekil kocaman, köşeli, siyah uzuvluydu. At burunlu bir kafada tek bir göz ışıldıyor, o kafanın arkasında yüzü bineğinkinin taklidi olan bir binici oturuyordu.

İnci geri çekilip gülümsedi. "Ah, Semklere karşı gösterdiğin çabaya karşılık sana bir teşekkür fırsatı doğdu. Nereden çıktığını, buraya nasıl veya neden geldiğini bilmiyorum ama lütfen şükranlarımı kabul—"

"Kalam," diye fısıldadı binici. "Az evvel buradaydı."

İnci'nin gözleri kısıldı. "Ah, şimdi anladım. *Beni* takip etmiyordun, değil mi? Hayır, tabii ki etmiyordun. Amma da aptalım! Eh, soruna cevap vermem gerekirse, çocuk, Kalam şehre git—"

İblis ileri atılarak onun sözünü kesti. İnci hızla kapanan çeneden eğilerek sakındı – ve savrulan ön pençenin tam önüne çıktı.

Darbe Pençe'yi yedi metre fırlatarak ters çevrilmiş bir filikaya çarptı. Omzu bıçak saplanmışçasına yerinden çıktı. Yuvarlanan İnci kendini doğrulup oturmaya zorladı ve iblisin üstüne yürümesini seyretti.

"Bakıyorum da sert kayaya toslamışım," diye fısıldadı. "Pekâlâ." Elini gömleğinin altına soktu. "Öyleyse bir de bunu dene."

Minik şişe aralarındaki güverteye çarpıp tuzla buz oldu. İçinden çıkan dumanlar toplanmaya başladı.

"Kenryll'ah şevkli görünüyor, öyle değil mi? Eh" –zorlanarak ayağa kalktı– "sanırım sizi artık baş başa bırakacağım. Malaz Şehri'nde görmek için yanıp tutuştuğum belirli bir taverna var."

Yaptığı el hareketiyle bir kovan açıldı ve onu içine aldı. Kapandığında İnci gitmişti.

Apt, İmparatorluk iblisinin şekil almasını seyretti. Ondan iki kat daha ağır yaratık dev gibi ve hayvaniydi.

Çocuk aşağıya uzanıp Apt'ın tek omzunu sıvazladı. "Bunu çabucak halledelim, olur mu?"

Bir sarsıntı ve patlama korosu kaptanı uyandırdı. O karanlıkta gözlerini kırpıştırırken *Çultıkaç* çılgınca sallanıyor, güvertede birileri bağrışıyordu. Kaptan inleyerek yataktan kalktı. Zihninde aylardır tatmadığı bir berraklık, İnci'nin nüfuzunun kaybolduğunu apaçık gösteren bir eylem ve düşünce serbestisi vardı.

Kullanılmamaktan zayıf düşmüş uzuvlarla kamara kapısına kadar yalpaladı ve koridora çıktı.

Güverteye ayak bastığında kendini korkudan sinmiş bir denizci kalabalığının arasında buldu. İki dehşetengiz yaratık tam önlerinde kapışıyordu. İkiliden daha iri olanı lime lime doğranmış bir et yığınına benziyor, rakibinin şimşek hızıyla boy ölçüşemiyordu. Delicesine sağa sola savurduğu kocaman, çift başlı baltası güverteyi ve küpeşteleri un ufak ediyordu. Daha önceki bir darbe yelken direğini kesmişti ve yukarıdaki selviçelere takılı kalan direk hâlâ dik dursa da tehlikeli bir şekilde eğiliyor, ağırlığıyla gemiyi yan yatırıyordu.

"Kaptan!"

"Çocuklar kalan filikaları kurtarıp kıça taşısınlar, Palet. Onları oradan denize indiririz."

"Emredersin, kaptan!" İkinci kaptan vekili gereken emirleri sıraladı, sonra dönüp kaptana sırıttı. "Aramıza dönmeden sevindim. Carther—"

"Kapa çeneni, Palet – oradaki Malaz Şehri'nin ta kendisi ve ben yıllar önce boğuldum, unuttun mu?" Dövüşen iblisleri kısılı gözlerle süzdü. "*Çultıkaç* bundan sağlam çıkamayacak."

"İyi ama ganimet—"

"Ganimetin Hood'a kadar yolu var! Gemiyi daha sonra denizden çıkarabiliriz – ama öyle yapabilmek için canlı kalmamız lazım. Hadi, şu filikalara biz de el atalım. Su alıyoruz ve hızla batıyoruz."

"Ağzından Beru alsın! Deniz köpekbalığı kaynıyor!"

Elli metre daha açıkta hızlı ticari geminin kaptanı, yardımcısıyla yan yana duruyor, ikili biraz ilerideki şamatanın kaynağını seçmeye uğraşıyordu.

"Kürekler siya," dedi kaptan. "Gemiyi durdurun."

"Emredersin, komutanım."

"O gemi batıyor. Kurtarma ekipleri hazırlayıp filikaları suya indi—"

Arkalarındaki ana güverte at toynaklarıyla takırdadı. Her iki adam da o tarafa doğru döndü. İkinci kaptan öne çıktı. "Hey sen! Mael aşkına ne halt yediğini sanıyorsun? O kahrolası hayvanı güverteye nasıl çıkardın?"

Kadın bel kayışını bir delik daha sıktı, sonra eyere çıktı. "Üzgünüm," dedi. "Ama bekleyemem."

Atı koşturmasıyla denizciler ve bahriyeliler önünden kaçıştılar. Hayvan yan küpeştenin üzerinden atlayıp karanlığa daldı. Hemen sonra yüksek bir şapırtı çıktı.

İkinci kaptan ağzı bir karış açık hâlde kaptanına doğru döndü.

"Git gemi büyücüsü ve bir keçi getir," diye çıkıştı kaptan.

"Komutanım?"

"O kadının az önce yaptığı kadar cesurca ve aptalca bir şey yapabilen biri her türlü yardımımızı hak eder. Gemi büyücüsü köpekbalıklarının ve onu daha başka ne bekliyorsa onların arasında bir yol açsın. Çabuk ol!"

21

Her taht bir hedef tahtasıdır.

Kellanved

Hortum'un upuzun kulesi altında kamp bozan ordunun kaldırdığı daha alçak bir toz kütlesi vardı. Başıboş esintilerin savurduğu aşıboyası bulutlar, vahadan yayılarak aşınmış harabelerin sağına soluna çökmekteydi. Çöl servet ve şan anılarını nihayet gün yüzüne çıkarmış ama öyle yaparak onların gerçekte bir yanılsama olduğunu belli etmiş gibi hava dört bir yanda altın yaldızlıydı.

Sha'ik, saray meydanının yakınındaki tahta bir gözcü kulesinin düz çatısında dikiliyor, altındaki koca bir şehrin telaşlı koşuşturmasını neredeyse hiç dikkat etmeden güneydeki kesifliğe bakıyordu. Evlat edindiği küçük kız yakında diz çökerek yeni annesini keskin, sabit bakışlarla seyrediyordu.

Birinin zahmetli tırmanışıyla aşağıdaki merdivenin devamlı gıcırdamakta olduğunu yavaş yavaş algılayan Sha'ik dönünce Heboric'in başının ve omuzlarının aralıktan dışarı çıktığını gördü. Eski rahip platforma ayak bastı ve görünmez bir elini küçük kızın başına koyduktan sonra dönüp Sha'ik'e gözlerini kıstı.

"Asıl gözlemen gereken kişi L'oric," dedi yaşlı adam. "Diğer ikisi sinsi olduklarını sanıyorlar ama hiç bile değiller."

"L'oric," diye mırıldandı genç kadın, bakışlarını yeniden güneye çevirerek. "Onun hakkında ne sezinliyorsun?"

"Vukufun benimkinden üstün, evlat."

"Yine de..."

"Sanırım pazarlığı seziyor."

"Pazarlığı mı?"

Heboric gidip onun yanında durdu ve dövmeli önkollarını ince tahta tırabzana dayadı. "Tanrıçanın seninle yaptığını. Hani gerçekte yeniden doğuş diye bir şey olmadığını ispatlayan—"

"Olmadı mı, Heboric?"

"Hayır. Hiçbir çocuk doğmayı seçmez. Hiçbir çocuk o konuda söz sahibi olmaz. Sen her ikisini de yaptın. Sha'ik yeniden doğmadı, *yeniden yaratıldı*. L'oric zırhında bir gedik bulduğunu düşünerek bundan yararlanabilir."

"O zaman tanrıçanın gazabını üstüne çeker."

"Evet ve bundan habersiz olduğunu düşünmüyorum, evlat. Zaten o nedenle izlenmeli. Hem de dikkatle."

Bir müddet sessiz kalarak güneyin aşılmaz perdesini süzdüler. Sonunda Heboric genzini temizledi. "Belki yeni yeteneklerinle bazı soruları yanıtlayabilirsin."

"Ne gibi?"

"Dryjhna seni ne zaman seçti?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Manipülasyon ne zaman başladı? Burada, Raraku'da mı? Kafatas'ta mı? Yoksa uzak bir kıtada mı? Tanrıça seni ilk ne zaman gözüne kestirdi, evlat?"

"Hiç kestirmedi."

Heboric şaşırdı. "Bu hayli—"

"İhtimal dışı mı? Evet ama doğru. Yolculuğu tek başıma yaptım. Anlaman gereken bir şey var: Tanrıçalar bile beklenmedik ölümleri, faniliğin o cilvelerini, alınan kararları, izlenen veya izlenmeyen yolları öngöremezler. Eski Sha'ik kâhinlik yeteneğine sahipti ama öyle bir yetenek bahşedildiğinde bir tohumdan fazlası değildir. Bir insan ruhunun özgürlüğünde filizlenir. Sha'ik'in tasavvurları Dryjhna'yı çok rahatsız etti. Onlardan bir anlam çıkaramadı. Bir tehlike ima ediliyordu ama ortada kesin hiçbir şey yoktu. Hem zaten," diye omuz silkerek ekledi kız, "strateji ve taktik Kıyamet'e aykırıdır."

Heboric surat ekşitti. "Bu hiç hayra alamet değil."

"Yanılıyorsun. Kendi yolumuzu çizmekte özgürüz."

"Tanrıça sana rehberlik etmediyse bile biri ya da bir şey etti. Yoksa o tasavvurlar Sha'ik'e asla verilmezdi."

"Şimdi kaderden bahsediyorsun. Git bunu diğer âlimlerle tar-

tış, Heboric. Sen aksine ne kadar inansan da her gizem çözülemez. Eğer bu dediğim kalbini kırıyorsa üzgünüm..."

"Benim yarım kadar bile üzgün olamazsın. Fakat bana öyle geliyor ki nasıl faniler bir oyun tahtasındaki birer piyonsa tanrılar da öyleler."

"'Birbirine zıt esas kuvvetler,'" dedi genç kız gülümseyerek.

Heboric kaşlarını kaldırdı, sonra da onları çattı. "Bir alıntı. Tanıdık geliyor..."

"Gelmeli de. Ne de olsa Unta'daki İmparatorluk Kapısı'nda yazıyor. Kellanved'in kendi sözleri. Yok oluşu yaradılışla dengelemeyi –İmparatorluk'un doymak bilmez görkemiyle genişlemesini– haklı çıkarmak için."

"Hood aşkına!" diye tısladı yaşlı adam.

"Yoksa kafanı mı karıştırdım, Heboric?"

"Evet."

"Eh, boşa nefes tüketme. Bunu bir sonraki tezine konu et – o adı sanı bilinmez ihtiyar ahmaklar hiç şüphesiz heyecanla dans edeceklerdir."

"İhtiyar ahmaklar mı?"

"Meslektaşın olan âlimler. Okurların, Heboric."

"Ah."

Yine bir süre konuşmadılar. Sonunda eski rahip ağzını tekrar açtı. "Ne yapacaksın?" diye usulca sordu.

"Orada olup bitenler hakkında mı?"

"Hâlâ olanlar hakkında. Korbolo Dom senin adına anlamsız bir katliam yürütüyor."

"Tanrıça adına," diye düzeltti Sha'ik. Kendi sesindeki öfke dikkatinden kaçmadı. Bu konuda zaten Leoman'la atışmıştı.

"'Yeniden doğuş' haberi muhtemelen kulağına gitmiştir."

"Hayır, gitmedi. Raraku'yu karantinaya aldım, Heboric. Etrafımızı saran fırtına, etleri kemiklerden ayırabilir. T'lan Imasslar bile içinden sağ salim geçemezler."

"Mamafih bir duyuru yaptın," dedi yaşlı adam. "Hortum'u kastediyorum."

"Onu görmek Korbolo Dom'da kuşkular uyandırdı. Ve de korku. Yapması için seçildiği görevi tamamlamaya çok hevesli. Henüz dizginlenmediği için de saplantılarını eyleme dökmekte serbest."

"Peki öyleyse ne yapacaksın? Evet, yürüyüşe geçebiliriz ama Aren Ovası'na ulaşmamız aylar sürer ve Korbolo o zamana dek Tavore'a acımasızca bir ceza vermesi için ihtiyaç duyduğu mazereti sunmuş olur. İsyan kanlıydı ama şimdiye kadar yaşananlar, ablanın yapacaklarının yanında bir çimdik gibi kalacak."

"Ablamın benden üstün olduğunu farz ediyorsun, Heboric, öyle değil mi? Taktiksel açıdan—"

"Ablanın zalimlikte ne kadar ileri gidebileceğinin teamülleri var, evlat," diye homurdandı eski rahip. "Senin burada duruyor olman bunun bir örneği."

"En büyük avantajım da o, ihtiyar. Tavore hiç tanımadığı bir çöl cadısıyla yüzleşeceğini sanıyor. Cehaleti onu öyle bir yaratığı hakir görmekten alıkoymayacak. Lakin ben *kendi* düşmanımdan bihaber değilim..."

Arkalarında yükselen Hortum'un uzak uğultusunda küçük bir değişiklik oldu. Sha'ik gülümsedi. Heboric o anki değişimi saniyeler sonra fark etti. Döndü. "Neler oluyor?"

"Aren'e ulaşmamız aylar sürmeyecek, Heboric. Hortum'un ne olduğunu hiç merak etmedin mi?"

O toz ve rüzgâr sütununa bakarken eski rahibin kör gözleri kocaman açıldı. Sha'ik adamın doğaüstü duyularının fenomeni nasıl algıladığını merak etti. Fakat Heboric'in bir sonraki sözleri doğru gördüğünü ele verdi. "Tanrılar aşkına, *devriliyor!*"

"Dryjhna'nın Kovanı, Heboric. Güneye giden fırıl fırıl yolumuz."

"Bizi oraya zamanında ulaştırabilecek mi, Fel... Sha'ik? Korbolo Dom'un çılgınlığını durdurmamız için?"

Kız cevap vermedi zira daha şimdiden çok geçti.

Duiker şehir kapısından geçerken eldivenli eller uzanıp yuları ve dizginleri kavradı, asılarak kısrağı durdurdu. Daha küçük bir el tarihçinin bileğine kapanıp onu çaresizce çekiştirdi. Aşağı bakıp Nether'in bembeyaz yüzünde bir yılgı ifadesi gören Duiker'in damarları buz kesti.

"Kuleye," diye yakardı kız. "Çabuk!"

Aren'in surlarını garip bir mırıltı alıyor, bir karanlık sesi tozlu havayı dolduruyordu. Eyerinden aşağı kayan Duiker kalbinin

gümbürdemeye başladığını hissetti. Nether'in eli onu Garnizon İnzibatı ve mülteci kalabalığının içinde çekerek götürdü. Tarihçi daha başka ellerin uzanarak takdis edercesine veya beklercesine kendisine hafifçe dokunduğunu hissetti, sonra onları geride bıraktı.

Ansızın önünde kemerli bir kapı aralığı belirdi. Ötesindeki alacakaranlık sahanlıkta kulenin iç duvarı boyunca yükselen taş basamaklar mevcuttu. Şehir surlarından gelen ses bir uğultu – sözsüz bir hınç, dehşet ve ıstırap çığlığı– hâlini alıyordu. Kulenin içinde delice bir niyetle yankılanıyor, bağcının ve tarihçinin tırmandıkları her basamakta tınısı yükseliyordu.

T biçimli ok yarıklarını bulunduğu orta sahanlıkta kız, Duiker'i dar pencerelere dayanmış bir çift okçunun arkasından geçirdi, sonra da aşınmış merdiveni çıkmaya devam etti. Her iki okçu da onların farkına bile varmadı.

Tavan kapağının tam altındaki parlak ışık huzmesine yaklaşırlarken aşağıya titrek bir ses yansıdı.

"Çok kalabalıklar... Elimden bir şey gelmez. Hayır, tanrılar beni bağışlasınlar – çok kalabalıklar, çok kalabalıklar..."

Nether peşinde Duiker'le ışık huzmesini tırmandı. Geniş platforma çıktılar. Dış surun önünde üç figür duruyordu. Duiker soldaki Mallick Rel'i tanıdı. En son Hissar'dayken gördüğü danışmanın ipek giysileri sıcak rüzgârda dalgalanıyordu. Yanındaki uzun ince, çökük omuzlu adam muhtemelen Baş Yumruk Pormqual'dı. Kralları bile kıskandırabilecek bir kıyafet giyen Pormqual'ın solgun elleri tuzağa düşmüş kuşlar gibi mazgalın tepesinde kıpır kıpır oynuyordu. Sağında işlevsel bir zırh giyen, sol kolundaki halkadan binbaşı rütbesi taşıdığı anlaşılan bir asker bekliyordu. Binbaşı kendi kemiklerini kırmaya çalışırcasına kalın kollarını gövdesine sımsıkı sarmıştı. İçinde biriken stresten neredeyse patlayacaktı.

Kapağın yakınında karmakarışık bir uzuv yuvağını andıran Nil oturuyordu. Genç bağcı gri, yaşlanmış yüzünü Duiker'e çevirdi. Nether koşup kardeşini sımsıkı kucakladı. Hâlini gören onu bir daha istese de bırakamayacağını sanırdı.

Her iki yandaki surlara dizili askerler artık haykırıyorlardı. Çıkardıkları ses Hood'un kendi tırpanı gibi havayı biçiyordu.

Duiker gidip binbaşının yanında durdu. Elleri uzanıp mazgalın güneşte pişmiş taşını tuttu. Ötekilerin pür dikkat bakışlarını takip ettiğinde nefesi kesildi. Gözleri en yakın defin höyüğünün yamacında yaşanan sahneyi anlamlandırırken içini bir panik kapladı.

Coltaine.

Giderek küçülen dört yüzden daha az sayıdaki bir asker kalabalığının üzerinde üç sancak dalgalanıyordu: Yedinci'ninki; Avanak Köpek Klanı'na ait cilalı, eklemli köpek iskeleti; Karga'nın gün ışığında parlayan bronz bir diskin tepesindeki siyah kanatları. İnatçı ve mağrur sancaktarlar onları dimdik tutmayı sürdürüyorlardı.

Korbolo Dom'un binleri hayvani bir cinnetle dört bir yandan bastırıyordu. Her türlü disiplinden yoksun piyade yığınlarının tek derdi katliamdı. Atlı bölükler her iki görülür kenar boyunca onların yanından geçip gidiyor, şehir surları ile höyük arasındaki boşluğu dolduruyordu – tabii Aren okçularının atış menziline girmemeye dikkat ederek. Korbolo Dom'un kendi muhafızları –ve hiç şüphesiz asi Yumruk'un ta kendisi– sondan bir önceki höyüğün zirvesinde konuşlanmıştı ve âdeta yakındaki höyükte cereyan eden hadiseleri daha net görmek için bir platform kaldırılıyorlardı.

Mesafe kuledeki yahut şehir surlarındaki tanıklara insaf edecek kadar fazla değildi. Duiker orada, Kıyım'ın istihkâmcılarından ve Lull'un bir avuç bahriyelisinden müteşekkil küçük bir grubun arasında Coltaine'i gördü. Adamın sol kolundaki yuvarlak kalkanı kırık bir tahta parçasına dönmüş, sağ elinde tuttuğu uzunbıçağı kırılarak bir kısa kılıç boyuna inmiş, kuştüyü harmaniyesi katrana bulanmışçasına ışıltılı bir hâl almıştı. Tarihçi ricatı höyüğün zirvesine doğru yönlendiren Kumandan Bult'u da gördü. Üzerlerine dalga dalga ok gelmesine rağmen çoban köpekleri telaşlı korumalar gibi Wickan gazisinin etrafında dört dönüyordu. Yaratıkların arasında kocaman bir tanesi oklarla bezeli olmasına rağmen yıkılmak bilmezcesine mücadeleyi sürdürüyordu.

Atlardan eser yoktu. Sansar Klanı'ndan da. Sayıları en fazla yirmiyi bulan Avanak Köpek savaşçıları yarım düzine yaşlı adamı ve at ebesini –tükenmiş, kesilip atılmış bir yüreğin son parça-

sını– çevreliyorlardı. Karga'dan geriyeyse belli ki yalnızca Coltaine ile Bult'un kalmışlardı.

Çokazının üstünde zırh namına birşey kalmış olan Yedinci'nin askerleri ötekilerin etrafında sağlam bir halka oluşturmuşlardı. Pek çoğu artık silahını bile kaldıramasa da dilim dilim doğranırlarken bile geri adım atmıyorlardı. Kimseye merhamet edilmiyor, yere düşen her asker oracıkta parçalanıyordu – miğferleri sökülüp atılıyor, saldırıları savuşturmak için kaldırdıkları kolları kırılıyor, kafatasları çok sayıda darbeyle eziliyordu.

Duiker'in ellerinin altındaki taş yüzey kaygan, yapış yapış olmuştu. Kollarından yukarı âdeta demir kazıklar saplanıyor, yine de bunun farkına bile varmıyordu.

Tarihçi müthiş bir çabayla geri çekilip kırmızı parmaklarını Pormqual'a doğru uzattı ve—

Garnizon komutanı önüne geçip onu zaptetti.

Baş Yumruk onu görünce irkildi. "Anlamıyorsun!" diye haykırdı. "Onları kurtaramam. Çok kalabalıklar! Çok kalabalıklar!"

"Kurtarabilirsin, piç kurusu! Bir sortiyle o höyüğe kadar gidilebilir – bir kordon oluşturulabilir, kahrolasıca!"

"Hayır! İmha ediliriz! Yapamam!"

Binbaşının alçak hırıltısı Duiker'e ulaştı. "Haklısın, Tarihçi. Ama yapmayacak. Baş Yumruk onları kurtarmamıza izin vermeyecek."

Duiker kendini adamın ellerinden kurtarmaya çalışsa da geri itildi.

"Hood aşkına!" diye çattı binbaşı. "Denedik – hep beraber denedik!"

Mallick Rel yaklaşıp usulca konuştu. "Yüreğim kan ağlıyor, Tarihçi. Baş Yumruk'a bir türlü söz dinletemedik."

"Bu düpedüz cinayet!"

"Ve Korbolo Dom onun bedelini ödeyecek. Hem de çok ağır."

Hızla dönen Duiker yalpalayarak sura kadar gitti.

Ölüyorlardı. Orada, neredeyse erişim mesafesinde – hayır, bir *askerin* erişim mesafesinde. Eza kapkara parmaklarını tarihçinin karnına kapattı. *Bakamayacağım.*

Ama mecburum.

Hâlâ ayakta duran yüzden az asker vardı ama çatışma bir katliam olup çıkmıştı – tek mücadele ölüm darbelerini indirmek

ve edinilen yadigârları muzaffer naralarla havaya kaldırmak için Korbolo'nun kuvvetleri arasında yaşananlardı. Yedinci düşüyor, düşüyor, etinden kemiğinden başka bir şey kullanmaksızın liderlerini –onları sırf şimdi, Aren'in yüksek surlarının neredeyse gölgesinde ölsünler diye koskoca bir kıtadan geçirenleri– savunuyordu.

Ve o surlarda bir ordu dizilmiş bekliyor, on bin asker buna –Bir Malazan Baş Yumruğu'nun işlediği gelmiş geçmiş en büyük suça– tanıklık ediyordu.

Coltaine'in nasıl buraya kadar gelebildiği Duiker'in idrak kabiliyetini aşıyordu. Seyrettikleri şey günlerce dur durak bilmeden devam etmiş olması gereken ve mültecilerin sağ kalmalarına imkân veren bir muharebenin sonuydu. *Demek toz bulutu bu yüzden o kadar yavaş gelmiş.*

Yedinci'nin son fertleri de üzerlerine çullanan bedenlerin altında kayboldu. Bult ellerinde birer Dhobri tulvarıyla sırtını bir sancaktara vermişti. Bir kalabalık ona hücum etti ve kargılarını gaziye saplayarak onu köşeye kıstırılmış bir yaban domuzu gibi şişledi. Bult o anda bile kalkmaya çalışarak bir tulvarıyla düşmanlarından birinin bacağını biçti – ve adam uluyarak yere devrildi. Fakat kargılar daha derine batarak Wickan'ı geriye itip yere mıhladı. Hızla savrulan kılıçlar onu doğrayarak öldürdü.

Sancaktar konumunu terk etti –tabii sancağı dik bir şekilde cesetlerin arasına sıkıştırdıktan sonra– ve komutanına ulaşmak için can havliyle ileri atıldı. Bir yalım tek vuruşta başını uçurdu ve kellesi yuvarlanarak sancağın dibindeki kanlı et yığınına katıldı. Aylar evvel Hissar'da sayısız sahte ölüm tecrübe eden Onbaşı List işte böyle can verdi.

Avanak Köpek'in mevzii bir insan yığınının altında kayboldu. Sancak da saniyeler sonra devrildi. Kanlı kafa derileri havaya kaldırılıp sallandı, yadigârlardan etrafa kıpkırmızı bir yağmur saçıldı.

Çevresi son istihkâmcılar ve bahriyeliler tarafından sarılı olan Coltaine dövüşü bırakmadı. Korbolo Dom'un savaşçıları son müdafacıları da öldürdükten sonra birkaç saniye daha mücadele etti, ardından şuursuz bir kuduruklukla üstüne çullanan düşmanları tarafından yutuldu.

Oklarla bezeli o kocaman çoban köpeği Coltaine'in yıkıldığı yere doğru atıldı. Fakat bir kargı hayvanı şişleyerek havaya kaldırdı. Köpek kıvranarak sırıktan aşağı kayarken bile son bir can aldı. Silahı tutan düşman askerinin gırtlağını parçaladı.

Sonra o da son nefesini verdi.

Karga sancağı sallandı, bir tarafa eğildi, derken devrilip kalabalığın içinde kayboldu.

Gözlerine inanamayan Duiker kıpırdamadan bekledi.

Coltaine.

Arkasından tiz bir feryat yükselen tarihçi yavaşça döndü. Nil hâlâ bir bebekmişçesine Nether'in kucağındaydı. Fakat kız başını geriye yatırmış, kocaman açtığı gözlerle yüzünü semaya çevirmişti.

Üzerlerinden bir gölge geçti.

Kargalar.

Ve orada, Unta'nın surlarında Baş Bağcı Sormo'ya tam on bir karga geldi zira büyük adamın ruhunu tek bir yaratığın içinde taşıması mümkün değildi. On bir.

Aren'in üzerindeki gök kargalarla doldu. Simsiyah bir kanat denizi her yönden gelerek orada toplanıyordu.

Nether'in feryadı gitgide yükseliyor, sanki ruhu sökülüp boğazından dışarı çıkarılıyordu.

Duiker geçirdiği şokla sarsıldı. *Bitmedi – daha bitmedi.* Hızla arkasına döndüğünde bir çarmıhın dikildiğini, ona halen canlı bir adamın çivilenmiş olduğunu gördü.

"*Onu azat etmeyecekler!*" diye haykırdı Nether. Aniden tarihçinin yanında bitip höyüğe baktı. Saçlarını çekiştirdi, yüzünden aşağı kanlar akıncaya dek kendi kafa derisini cırmaladı. Duiker kızın bileklerini kavradı –öyle inceler, parmakları arasında öyle çocuksuydular ki– ve gözlerini oymasına fırsat kalmadan onları çekerek kızın suratından uzaklaştırdı.

Kamist Reloe platformda Korbolo Dom'la yan yana durmaktaydı. Efsun filizlendi – zehirli, vahşi bir dalga kabardı ve yaklaşan kargalara çarptı. Siyah şekiller döne döne gökten düştü.

"*Hayır!*" diye haykırdı Nether. Duiker'in kollarında kıvranarak kendini surdan aşağı atmaya çalıştı.

Karga bulutu dağıldı, tekrar toplandı ve bir kez daha yaklaşmaya çalıştı.

Kamist Reloe yüzlercesini daha hakladı.

"Ruhunu bedeninden salın! *Salın!*"

Yanlarındaki garnizon komutanı dönüp buz gibi bir sesle yaverlerinden birine seslendi "Bana Kısık'ı getir, Onbaşı. Derhal!"

Yaver merdivenlerden aşağı koşmakla uğraşmadı. Karşı duvara gitmekle yetindi ve yandan sarkarak bağırdı. "Kısık! Hemen buraya gel, kahrolasıca!"

Bir diğer efsun dalgası daha başka kargaları da gökten süpürdü. Kuşlar hiç ötmeden tekrar toplandılar.

Aren'in surlarından yükselen uğultu kesilmişti. Artık havaya sadece suskunluk hâkimdi.

Nether kollarındaki bir çocuk gibi Duiker'e dayanıp kalmıştı. Tarihçi, Nil'in kapağa yakın bir noktada hiç hareket etmeden tortop yattığını gördü – oğlan ya baygın ya da ölüydü. Altına kaçırmıştı ve etrafa bir birikinti yayılmaktaydı.

Basamaklarda çizmeler patırdadı.

Yaver, binbaşıya doğru döndü. "Kısık, mültecilere yardım ediyordu, komutanım. Sanırım neler olduğundan haberi yok..."

Duiker tekrar dönüp çarmıha çivili figüre baktı. Coltaine hâlâ sağdı – ölmesine, ruhunun serbest kalmasına izin vermeyeceklerdi. Kamist Reloe ne yaptığını, o ruhun taşıyıcılarını sistemli bir şekilde yok ederken ne kadar dehşetengiz bir suç işlediğini tamı tamına biliyordu. Bağrışan savaşçılar dört bir yandan bastırıyorlar, höyüğün üstünde böcekler gibi kaynaşıyorlardı.

Çarmıhtaki figüre kırmızı lekeler bırakan cisimler çarpmaya başladı. *Tanrılar aşkına, et parçaları – et parçaları. Ordusundan geriye kalanlar...* Tanık olduğu gaddarlık Duiker'in aklını başından aldı.

"Buraya gel, Kısık!" diye binbaşının hırıldadığını duydu. Duiker'in yanına kısa boylu, bodur, kırçıl saçlı biri iteklendi. Adamın birer kırışıklık yuvasına gömülü gözleri o uzak figüre odaklandı. "İnsaf," diye fısıldadı.

"Eee?" diye öğrenmek istedi binbaşı.

"Arada beş yüz adım var, Blistig."

"Biliyorum."

"Birden fazla atış gerekebilir, komutanım."

"Öyleyse bir an önce başla, kahrolasıca."

Onlarca yıldır yıkanmamış veya onarılmamış gibi görünen bir üniformanın içindeki yaşlı asker omzuna asılı uzunyayı indirdi. Boştaki kirişi tuttu ve bir ucuna bastığı yayı bacağına dayayarak sertçe büktü. Kolları titreyerek kirişi diğer uçtaki yuvasına geçirdi. Ardından doğruldu ve belindeki kayışa takılı okları inceledi.

Kargalar bir diğer efsun dalgası yedi.

Kısık, uzunca bir süre sonra bir ok seçti. "Göğse nişan alacağım. En büyük hedef o, komutanım. Atışlarım yeterince isabetli olursa o zavallının işini bitirebilirim."

"Tek kelime daha edersen, Kısık," diye fısıldadı Blistig, "dilini koparırım."

Asker oku yaya sürdü. "Öyleyse bana biraz yer açın."

Duiker tarafından bir adım geriye sürüklenirken Nether'in kılı kıpırdamadı.

Askerin yayı bükülüyken bile onun kadar uzundu. Kirişe asılırken Kısık'ın önkolları kenevir halatlar gibi sımsıkı gerildi, boğum boğum oldu. Kirişi kısa sakallı çene hattına değdirerek çekişi tamamladı, ardından yavaşça nefes verip kendini kastı.

Duiker adamın ansızın titrediğini, gözlerinin fal taşı gibi açılarak ilk defa ortaya çıktıklarını gördü. Kızarmış yuvalarındaki küreler siyah, ufacık misketleri andırıyordu.

Blistig'in sesine katıksız bir korku karıştı. "Kısık—"

"O Coltaine olmalı, komutanım!" diye fısıldadı yaşlı adam. "Benden Coltaine'i mi öldürmemi istiyor—"

"Kısık!"

Nether başını kaldırdı ve kanlı ellerinden birini yalvarırcasına uzattı. "Onu azat et. *Ne olur.*"

Yaşlı asker, genç bağcıyı kısa bir süre inceledi. Onun suratından da yaşlar akmaktaydı. Titremeyi bıraktı – yay bir santim bile yerinden oynamamıştı.

"Hood aşkına!" diye tısladı Duiker. Herif ağlıyor. *Nişan alamaz – piç kurusu bu hâlde nişan—*

Kiriş tınladı. Uzun ok havada süratle yol aldı.

"Tanrılar aşkına!" diye inledi Kısık. "Çok yüksek – çok yüksek!"

Ok yükseldi, kargalara değmeksizin sürünün içinden geçti ve alçalmaya başlayarak boşlukta bir yay çizdi.

Duiker tam o anda Coltaine'in başını kaldırdığına, bakışlarını o hediyeye çevirdiğine yemin edebilirdi. Okun demir ucu Wickan'ın alnına isabet ederek kemiği kırdı ve beyninin derinlerine kadar girerek onu ânında öldürdü. Coltaine'in başı tahta direklerin arasında geriye savruldu ve ok arka taraftan dışarı çıktı.

Höyüğün yamaçlarındaki savaşçılar hep birlikte irkildiler.

Kargalar ürkütücü çığlıklarıyla havayı sarstılar ve çarmıhtaki gevşek figüre doğru dalarak yamaçları dolduran savaşçıların üzerinden hızla geçtiler. Onları hırpalayan efsun saptırılmış, artık yükselerek kuşlara katılan kuvvet –*Coltaine'in ruhu?* – tarafından dağıtılmıştı.

Kuş bulutu, Coltaine'in üstüne çökerek onu büsbütün yutmakla kalmadı, çarmıhı da kapladı. Duiker o mesafeden onları bir et parçasına üşüşen sineklere benzetti.

Ve göğe doğru patlarcasına havalandıklarında Karga Klanı'nın savaş lideri artık yoktu.

Yalpalayan Duiker taş duvara yaslandı kaldı. Nether onun kıpırtısız kollarından aşağıya kaydı, ayakları dibine yığıldığında kanlı saçları yüzünü sakladı.

"Onu öldürdüm," diye inledi Kısık. "Coltaine'i öldürdüm. O adamın canını kim aldı? Baş Yumruk'un ordusundaki ezik, yaşlı bir asker. Coltaine'i o öldürdü... Of, Beru, ne olur ruhuma merhamet et..."

Tarihçi, yaşlı askeri kollarına alıp ona sıkıca sarıldı. Yay yere düşüp platformun tahta kalaslarında takırdadı. Duiker kollarındaki adamın kemikleri toza dönmüş, aldığı her titrek nefeste içine asırlar kaçmış gibi gevşediğini hissetti.

Binbaşı Blistig, okçuyu yakasının arkasından tuttu ve asılarak ayağa kaldırdı. "Bugün sona ermeden önce, piç kurusu," diye tısladı, "on bin asker senin ismini sayıklıyor olacak." Sesi titriyordu. "Bir dua gibi, Kısık. Hood'un belası bir dua gibi."

Tarihçi gözlerini sımsıkı yumdu. O günü yıkılmış insanları kucaklayarak geçirmişti.

Peki beni kim kucaklayacak?

Duiker gözlerini açtı, kafasını kaldırdı. Baş Yumruk Pormqual sessiz bir af duası edercesine ağzını oynatmaktaydı. Adamın ince, yağlı yüzünde şok yazılıydı ve tarihçiyle göz göze geldiğinde çehresinden katıksız bir korku ifadesi geçti.

Höyükte Korbolo Dom'un ordusu bir nehirdeki sazlar gibi huzursuz, anlamsız bir devinimle kımıldanıyordu. Olan olmuştu. Sözsüz haykırışlarla sesler yükselse de bunlar dehşetengiz suskunluğu ve onun arttıkça artan gücünü bozamayacak kadar tek tüktü.

Kargalar gitmişti. Kanlı gövdeleriyle kalabalıklara tepeden bakan çatılmış tahta direkler boştu.

Yukarıda hava kararmaya başladı.

Duiker'in bakışları tekrar Pormqual'a çevrildi. Baş Yumruk, Mallick Rel'in gölgesinde büzülüre benziyor, o günü inkâr edercesine başını iki yana sallıyordu.

Üçüncüde de olmadı, Baş Yumruk.

Coltaine öldü. Hepsi de öldü.

22

Gördüm güneşin okunun
adamın alnına kadar
şaşmaz bir yay çizdiğini.
Vurduğunda kargalar
üşüştüler oraya
gecenin nefes alması gibi.

Köpek Zinciri
Seglora

Rıhtımların altındaki çöp kaplı çamuru hafif dalgalar yalıyordu. Gece böcekleri suyun erişim menzilinin hemen dışında dans ediyordu ve banket yumurta bırakma telaşındaki bir tür yılanbalığıyla kaynıyordu. Siyah ve parlak yaratıkların binlercesi dans eden böceklerin altında kıvrılıp bükülüyordu. Liman kıyısına yapılan bu sessiz çıkarma harekâtına insanların nesillerdir neredeyse hiç ilgi duymamalarının tek sebebi yılanbalıklarının tamamen yenilmez olmalarıydı.

Karanlığın ötesinden su şapırtıları yükseldi. Sahile vuran dalgalar daha büyük, daha çalkantılı bir hâl aldı. Bir yabancının sahneyi bozmaya geldiğinin tek belirtisi bu oldu.

Sendeleyerek kıyıya çıkan Kalam altındaki kıpır kıpır çamura yığıldı. Bıçak yarasına bastırdığı sağ elinin parmakları arasından hâlâ kan sızıyordu. Suikastçı gömlek giymiyordu ve zincir zırhı o esnada arkasındaki Malaz Körfezi'nin çamurlu dibine çöküyor, onu sadece geyik derisi pantolonu ve mokasenleriyle bırakıyordu.

Derinliklere yaptığı ani dalışta zırhından sıyrılırken kemerini ve bıçak koşumunu da çıkarmak zorunda kalmıştı. Yüzeye dön-

me, ciğerlerine hava çekme telaşıyla her şeyin parmakları arasından kayıp gitmesine izin vermişti.

Ve böylece silahsız kalmıştı.

Körfezde bir yerde bir gemi parçalanıyor, çıkan vahşice sesler suyun karşısından oraya kadar ulaşıyordu. Kalam meraklansa da bu durum kısa sürdü. Aklını meşgul eden başka şeyler vardı.

Minik ısırıklar ona yılanbalıklarının bu ihlale kızdıklarını söyledi. Solumasını yavaşlatmaya uğraşan Kalam sürünerek kaygan banketi biraz daha tırmandı. Taş dalgakıranların ilkine çıkarken etine çömlek kırıkları battı. Sırtüstü dönüp iskelenin yosun sakallı alt tarafına baktı. Hemen sonra gözlerini kapadı ve konsantre olmaya başladı.

Böğründeki kanama yavaşlayarak incecik bir sızıntıya dönüştü, ardından tümüyle kesildi.

Birkaç dakika sonra doğrulup oturdu ve birer sülük gibi üstüne yapışan yılanbalıklarını çekip almaya, liman sıçanlarının koşuşturduklarını duyduğu karanlığa fırlatmaya başladı. Tüylü yaratıklar yaklaşıyorlardı ve suikastçı bu yeraltı dünyasının korkusuz sürülerinden hiç de güvende olmadığını bilecek kadar çok öykü dinlemişti.

Kalam daha fazla bekleyemezdi. Yerden destek alarak çömelme pozisyonuna geçti ve mendireğin ötesinde yükselen aşınmış dubaları süzdü. Sular yükselmiş olsaydı o tahta direklerin dörtte üçlük hizasına çivilenmiş dev bronz halkalar erişim menziline girerdi. Gemilerin çarptığı yerlerde dubaların üstünü kaplayan siyah katran kalkmış, ham ve ıslak tahta açığa çıkmıştı.

Öyleyse yukarı çıkmanın tek bir yolu var...

Bariyerin tabanı boyunca ilerleyen suikastçı sonunda kendini bir ticaret gemisinin karşısında buldu. Geniş gövdeli gemi çamurun içinde yana eğik duruyor, pruvasından atılmış kalın bir kenevir halat dubaların yukarılarındaki pirinç halkalardan birine uzanıyordu.

Yapacağı tırmanış normal şartlar altında basit olurdu. Fakat Pençe eğitiminde öğretilen iç disiplinle bile Kalam halata tırmanırken böğründen kan akmasını engelleyemedi. Halkaya yaklaştıkça zayıf düştüğünü hissetti ve hedefine vardığında gücünü toplamak için uzuvları titreyerek durakladı.

Salk Elan onu denize attıktan sonra düşünmeye vakti olmamıştı ve artık zamanı daha bile kısıtlıydı. Kendi aptallığına sövüp sayması işe yaramazdı. Malaz Şehri'nin karanlık, dar yollarında ve arka sokaklarında onu katiller beklemekteydi. Önündeki birkaç saat büyük ihtimalle Hood'un Kapısı'nın bu tarafında geçireceği son saatleriydi.

Kalam'ın kolay hedef olmaya hiç niyeti yoktu.

Dev halkaya yaslanarak bir kez daha solumasını yavaşlatmaya, böğründen ve sayısız sülük yarasından sızan kanları durdurmaya çabaladı.

Depoların çatılarında efsunla keskinleştirilmiş gözler var ve ben vücut sıcaklığımı saklayacak bir gömlek bile giymiyorum. Yaralı olduğumu ve bunun üst disiplinleri güçleştirdiğini biliyorlar – gençliğinde Surly'nin dahi bu hâldeyken vücudunu soğutmayı becerebileceğini sanmam. Peki ben becerebilir miyim?

Gözlerini bir kez daha yumdu. *Kanı yüzeyden çek. Aşağı çekip kasların arasına, kemiğin yakınına sakla. Aldığın her nefes buz kesmeli. Parkeye ve taşa her dokunuşun onlara denk bir sıcaklıkta olmalı. Arkanda bir iz, hareketlerinde bir yayılma bırakmamalısın. Yaralı bir adamdan ne beklerler?*

Bunu değil.

Gözlerini açtı, bir elini halkadan ayırdı ve önkolunu oyuklu metale dayadı. Halka sıcak geldi.

Artık harekete geçme vaktiydi.

Dubanın üstü kolayca erişebileceği bir yükseklikteydi. Doğrulan Kalam kendini yavaşça kuş pisliğiyle kaplı yüzeye çekti. Ön Sokak karşısında uzanıp gidiyordu. Depoların sokağa dönük kilitli kapılarının önü yük arabalarıyla doluydu. Bunların en yakını yirmi adım mesafedeydi.

Koşmak ölüme davetiye çıkarırdı çünkü vücudu sıcaklık değişimlerine yeteri kadar çabuk uyum sağlayamazdı ve adımlarının sıcaklık yayılımı gözlerden kaçmazdı.

O yılanbalıklarından biri kıyıdan fazla uzaklaştı ve daha da uzaklaşmak üzere. Yere yüzükoyun uzanan Kalam nemli parke taşlarında sürünerek ilerledi, nefesini altına verirken yüzünü onlardan ayırmadı.

Efsun bir avcıyı tembelleştirir. Onu yalnızca keskin duyuları ne-

deniyle bariz olmasını beklediği şeye odaklar. Gölgelerin ve karanlığın oyununu, en hafif emareleri unutturur... umarım.

Başını kaldırıp yukarı bakamazdı ama gerçekte taş döşeli bir patikadan geçen bir solucan gibi tümüyle açıkta kaldığının farkındaydı. Zihninin bir parçası paniğini haykırmakla tehdit etse de suikastçı onu ezerek bastırdı. Üst disiplin insafsız bir efendiydi – kendi zihninin, kendi vücudunun, kendi ruhunun.

En büyük korkusu, şehrin üzerindeki bulutların dağılmasıydı. Ay düşmanı hâline gelmişti ve eğer uyanırsa en tembel gözlemci bile Kalam'ın parke taşlarına düşüreceği gölgeyi gözden kaçırmazdı.

O sokağın karşısına sürünürken dakikalar işkence gibi ağır ağır geçti. Ötedeki kent sessizdi – *hem de anormal derecede. Ulaşabilmesi hâlinde onu bir avcılar labirenti beklemekteydi. Aklından bir düşünce geçti – çoktan görüldüm ama oyun neden bozulsun ki? Bu av uzatmalı bir zevk, camianın intikam hırsını tatmin edecek bir eğlence olarak tasarlandı. Sonuçta kurbanını ona ulaşmasına bile fırsat kalmadan öldürürsen niye bir labirent hazırlayasın ki?*

Bu düşüncenin buruk mantığı sıcak bir hançer gibi göğsüne saplanarak kamuflajını diğer her şeyden daha enikonu bozmakla tehdit etti. Yine de yerden kalkarken ağırdan almayı, yukarı bakmadan önce nefesini tutmayı becerdi.

Bir at arabasının altındaydı. Başı kasanın alt kısmına sürtüyordu.

Durakladı. Bir kurnazlık müsabakası bekliyorlardı ama el çabukluğu Kalam'ın yeteneklerinden sadece biriydi. *O diğer beklenmedik olanlar hep bir avantajdır...* Suikastçı emekleyerek o arabadan sonra üçünün daha altından geçti ve depo kapısının önüne geldi.

Yük girişi elbette kale duvarına benzer bir çift paneldi. Kapı kanatları kocaman bir asma kilitle birbirine zincirlenmişti. Lakin onların bir yanında yine asma kilitle kapatılmış daha küçük bir kapı vardı.

Kalam oraya koşup kendini aşınmış tahtaya yapıştırdı. Her iki elini de asma kilide kapattı.

Suikastçının sahip olduğu kaba kuvvetin gizli saklı hiçbir tarafı yoktu. Asma kilit onun kıvırarak uyguladığı baskıya dirense

de onu orada tutan eklentiler direnemedi. Vücudunu kilide ve kapı kulpuna bastırması da çıkan sesi boğdu.

Kilit ve eklentileri parmakları arasında dağıldı. Kalam onları avuçlayarak uzandı ve kapıyı sadece ötedeki karanlığa sızabileceği kadar araladı.

Ana boşlukta yürüttüğü hızlı bir arama onu büyük bir âlet askısına götürdü. Oradan bir pense, bir nacak, bir çıkın dolusu çivi ve de ucu kırılmış, ağzı epeyce çentilmiş neredeyse işlevsiz bir iş bıçağı topladı. Bulduğu deri bir demirci önlüğünü de taktı. Arka odada deponun arkasındaki ara sokağa açılan bir kapı keşfetti.

Ölühane'nin yaklaşık altı sokak uzakta olduğunu kestirdi. *Fakat Salk Elan bunu biliyor – ve beni bekliyor olacaklar. Dosdoğru oraya gitmem ahmaklık olur – ve bunu da biliyorlar.*

Eğreti silahlarını gömleğin âlet ilmiklerine takan Kalam kapı kulpuna bastırdı ve kapıyı azıcık aralayıp dışarı göz attı. Herhangi bir hareketlilikle karşılaşmayınca onu birkaç santim daha itip önce en yakındaki damları, ardından göğü taradı.

Kimsecikler yoktu ve bulutlar kalın bir örtüye benziyordu. Panjurlu birkaç pencereden sızan loş ışık, diğer her yerdeki karanlığı daha da koyulaştırmak gibi bir etki yaratıyordu. Uzaklarda bir köpek havlıyordu.

Kalam dışarı çıktı ve kasalarla bezeli sokağın bir kenarında hafif adımlarla ilerledi.

İlerideki sokak ağzının yakınında bulunan bir girinti daha koyu bir karanlıkla doluydu. Kalam'ın gözleri onu buldu, oraya kilitlendi. Bıçağı ve nacağı çekip hiç duraksamadan dosdoğru oraya koştu.

Girintiye dalmasıyla efsunlu karanlık onu sarmaladı. Saldırısı o kadar ani, o kadar beklenmedik oldu ki içerideki iki kişi silahlarına davranamadı bile. İş bıçağının ağır yalımı bir adamın gırtlağını parçaladı. Nacak da yukarıdan aşağıya savrularak bir köprücükkemiğini yardı, kaburgaları kırdı. Kalam o silahı bıraktı, sol avucunu adamın ağzına kapattı ve düşmanının kafasını duvara çarptı. Diğer Pençe –bir kadın– ıslak gurultular çıkararak yere yığıldı.

Saniyeler sonra cesetlerin üstünü arayan Kalam fırlatma yıldızları ve bıçakları, iki çift kısa ve geniş yalımlı şiş, bir boğma

ipi ve de hepsinden daha değerli bir ganimet topladı: Kirişi olmayan yaylı, kompakt ve –en azından yakın mesafede– ölümcül bir Pençe arbaleti. Arbalete eşlik eden sekiz okun hepsi de Beyaz Paralt adlı zehirle ışıldayan demir bir uca sahipti.

Kalam erkek cesedindeki ince, siyah harmaniyeye el koydu ve onu giydikten sonra tül kaplı delikleri kulaklarının üstüne denk getirerek kukuletayı başına geçirdi. Çevresel görüşe imkân tanıyan kukuletanın ucu da tüldendi.

O giyinip kuşanmayı tamamlarken efsun kayboluyor, kurbanlarından en az birinin bir büyücü olduğunu ele veriyordu. *Bu ne dikkatsizlik – Topper hımbıllaşmalarına göz yumuyor.*

Ara sokaktan çıktığında başını kaldırıp havayı kokladı. Bir El bağlantısı kopmuştu – sorun çıktığını anlayacaklardı ve şimdi bile yavaşça, ihtiyatla oraya geliyor olmaları lazımdı.

Kalam gülümsedi. *Bucak bucak kaçacak bir av istediniz. Sizi hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm.*

Geceye karışarak Pençe avına çıktı.

El lideri başını devirdi, sonra açığa adım attı. Az sonra ara sokaktan iki figür daha çıktı ve bir görüşme için ona sokuldu.

"Kan akmış," diye mırıldandı lider. "Topper bunu duyunca—"

Hafif bir tıkırtı onu arkasına döndürdü. "Ah, şimdi ayrıntıları öğreneceğiz," diyen adam harmaniyeli yoldaşının yaklaşmasını seyretti.

"Katil şehre vardı," diye homurdandı yeni gelen.

"Ben de Topper'a haber vermek üzereydim."

"Güzel. Anlamasının vakti geldi."

"Ne—"

Liderin her iki yoldaşı parke taşlarına devrildi. Liderin suratına da koca bir yumruk indi. Kemik ve kıkırdak çatırdadı. Lider kanla dolu görmeyen gözlerini kırpıştırdı. Burun kemiği ön beynine saplanan adam yere yığıldı.

Kalam çömelip ölü adamın kulağına fısıldadı. "Beni duyabildiğini biliyorum, Topper. İki El kaldı. İstediğin kadar kaçıp saklan – seni yine de bulacağım."

Doğrulup silahlarını aldı.

Ayakları dibindeki ceset ıslak bir kahkaha attı. Dudaklarının arasından ruhani bir sesin çıkmasıyla suikastçı ona baktı. "Hoş geldin, Kalam. İki El mi dedin? Artık değil, eski dostum."

"Seni ürküttüm galiba?"

"Görünen o ki Salk Elan sana pek dokunmamış. Korkarım ben o kadar kibar davranmayacağım."

"Yerini biliyorum, Topper ve yanına geliyorum."

Uzun bir sessizlik yaşandı, ardından ceset son bir kez konuştu. "Buyur gel, dostum."

Pençe Elleri şehre birbiri ardına çıkarma yaptıkça İmparatorluk Kovanı o gece kevgire döndü. O kapılardan biri tam da yalnız bir adamın önünde açıldı – ve beş figür gelişlerini atılan nidalarla ve sıçrayan kanlarla duyurdu. Ölenlerin çıkardıkları sesler çabucak kesildi. Teki bile bedeni serin gece havasında soğumaya başlamadan evvel Malaz Şehri'nin ıslak parke taşlarında birden fazla adım atamadı.

Sokağa çıkma cesaretini gösterecek kadar ahmak şehir sakinleri bu yaptıklarının bedelini canlarıyla ödedikçe yollarda ve ara sokaklarda çığlıklar yankılandı. Pençe o gece daha fazla riske girmedi.

Kalam'ın tersine çevirdiği oyun yine tersine çevrildi.

Ayakları altındaki mozaiğin sonu yoktu. Rengârenk taşlar idrake kafa tutan bir desen yaratıyor, tuhaf zemin her ufka doğru yayılıp gidiyordu. Çizmelerin yankısı tol ve boğuktu.

Kemancı bir omuz silkişle arbaletini sırtladı. "Belayı bir fersah uzaktan görebileceğiz," dedi.

"Hepiniz Azathlara ihanet ediyorsunuz," diye tısladı Iskaral Pust, grubun etrafında turlayarak. "Jhag kök ağlı bir höyüğün altına ait. Anlaşma, uzlaşma, entrika buydu..." Sesi kısa bir süreliğine kesildi, ardından farklı bir ton kazandı. "Ne uzlaşması? Gölgetaht sorusuna herhangi bir cevap aldı mı? Azath kadim taş yüzünü gösterdi mi? Hayır. Her şeye aynı cevap verildi: Sessizlik. Efendim Hane'nin kapısına sıçmaya niyetli olduğunu bile duyursa yanıt değişmezdi. Sessizlik.

"Eh, bir fikir birliğine varılmış gibi *göründüğü* kesin. Bir itiraz

seslendirilmedi, değil mi? Hayır, hiç. Evet, belli başlı varsayımlar gerekliydi, çok gerekli. Ve sonunda bir tür zafer kazanıldı, değil mi? Trell'in kollarındaki o Jhag'ı saymazsan." Nefes nefese kalan Baş Rahip durup soluklandı. "Tanrılar aşkına, durmadan yürüyoruz!"

"Artık yolculuğumuza başlamalıyız," dedi Apsalar.

"Bana uyar," diye mırıldandı Kemancı. "Ama hangi yöne?"

Rellock mozaik fayanslarını incelemek için diz çökmüştü. Tek ışık kaynağı onlardı – yukarısı zifiri karanlıktı. Her bir fayans bir elden daha geniş değildi. Saçtıkları parıltı yavaş fakat düzenli bir ritimle zonklamaktaydı. Yaşlı balıkçı en sonunda homurdandı.

"Baba?"

"Buradaki desen—" Özellikle fayanslardan birini işaret etti. "Şu alacalı hat..."

Kemancı da çökûp zemini inceledi. "Bir patikaya göre fazla eğri büğrü."

"Bir patika mı?" Balıkçı kafasını kaldırdı. "Hayır, burayı diyorum. Bu taraf. O gördüğün Kan sahil şeridi."

"Ne?"

Yaşlı adam kût parmak ucunu zikzaklı hatta gezdirdi. "Quon kıyısından başlıyor, Kan'a iniyor, sonra da Cawn Vor'a çıkıyor. Şuradaki Kartool Adası. Güneydoğudaki, yani fayansın merkezindeki de Malaz Adası."

"Yani bana burada, ayaklarımızın altındaki bu fayansta Quon Tali kıtasının büyük bölümünün bir haritasının olduğunu mu söylemeye çalışıyorsun?" Lakin lağımcı daha bunları söylerken bile desen netleşti ve Apsalar'ın babasının iddiasını haklı çıkardı. "Öyleyse," diye usulca sordu Kemancı, "geri kalanların üstündekiler ne?"

"Eh, tutarlı değiller – tabii merak ettiğin oysa. Kopukluklar var – sanırım daha başka yerlerin daha başka haritaları. Hepsi de karmakarışık ama bana kalırsa ölçekleri aynı."

Kemancı yavaşça doğruldu. "Ama bunun anlamı..." Her yöne fersahlarca uzanan o sonu gelmez zemine göz gezdirirken sesi kısılıp gitti. *Abis'teki tüm tanrılar aşkına! Bunlar bütün âlemler mi? Her dünya – bir Azath Hanesi'nin bulunduğu her yer mi? Düşler Kraliçesi, bu nasıl bir güç?*

"Demek Azathların Kovanı dahilinde... *her yere* gidilebilir," dedi Mappo huşu dolu bir sesle.

"Emin misin?" diye sordu Crokus. "Evet, haritalar burada ama" –Quon Tali kıtasını gösteren fayansı işaret etti– "kapı nerede? Giriş yolu?"

Uzun süre kimseden ses çıkmadı. Derken Kemancı genzini temizledi. "Bir fikrin var mı, delikanlı?"

Darulu omuz silkti. "Harita haritadır – buradakinin de bir masanın üstünde durandan farkı yok, bilmem anlatabiliyor muyum."

"Öyleyse ne önerirsin?"

"Ona aldırış etmeyin. Bu fayansların ifade ettiği tek şey her yerdeki her Hane'nin bir örüntüye, büyük bir plana ait olduğu. Ama bunu bilmek dahi ondan bir anlam çıkarabileceğimiz anlamına gelmez. Azathlar tanrıları bile aşarlar. Onlara çok kafa yorarsak faraziyelerde, bizi hiçbir yere götürmeyecek bir akıl oyununda kaybolabiliriz."

"Doğru söylüyorsun," diye homurdandı lağımcı. "Hem daha hangi yöne gideceğimizi bile belirleyebilmiş değiliz."

"Belki Iskaral Pust'un fikri isabetliydi," dedi Apsalar. Arkasına dönerken fayanslara sürten çizmeleri gıcırdadı. "Fakat maalesef ortadan kaybolmuşa benziyor."

Crokus sağına soluna bakındı. "O kahrolası piç kurusu!"

Durmaksızın etraflarında turlayan Gölge Baş Rahibi sahiden de ortalarda yoktu. Kemancı surat ekşitti. "Demek çıkış yolunu buldu ve gitmeden önce açıklamaya zahmet etmedi."

"Bekleyin!" dedi Mappo. Icarium'u yere yatırdı, ardından bir düzine adım attı. "İşte," dedi. "İlk başta seçmesi zor ama artık açıkça görüyorum."

Trell ayakları dibindeki bir şeye bakar gibiydi. "Ne buldun?" diye sordu Kemancı.

"Yaklaşın – mantıklı değilse de öteki türlü görmek neredeyse imkânsız..."

Diğerleri oraya gittiler.

Yerde geniş bir çukur, Iskaral Pust'un içine düşüp kaybolduğu yamuk bir gedik vardı. Kemancı diz çöküp çukurun kenarına sokuldu. "Hood aşkına!" diye ofladı. Fayansların kalınlığı

iki parmağı geçmiyordu. Altlarında sağlam bir zemin de yoktu. Altlarında... hiçbir şey yoktu.

"Sence çıkış yolu bu mu?" diye arkasından sordu Mappo.

Geri çekilirken kaygan fayanslar lağımcıya incecik bir buz tabakası gibi geliyordu. "Biliyorsam ne olayım. Fakat aşağı atlayıp öğrenmeyi planlamıyorum."

"Temkinini paylaşıyorum," diye gürledi Trell. Icarium'un yattığı yere doğru dönüp yoldaşını bir kez daha kucağına aldı.

"O delik genişleyebilir," dedi Crokus. "Gitmemizi öneririm. Hangi yöne fark etmez. Buradan uzaklaşalım yeter."

Apsalar tereddüt etti. "Peki ya Iskaral Pust? Sakın bir kornişte falan baygın yatıyor olmasın?"

"Mümkünatı yok," karşılığını verdi Kemancı. "Gördüğüm kadarıyla adamcağız halen düşüyor olmalı. Daha ilk bakışta vücudumdaki her kemik *hiçlik* diye haykırdı. Sanırım bu konuda içgüdülerime güveneceğim, evlat."

"Hazin bir son," dedi genç kadın. "Ona neredeyse kanım ısınmıştı."

Kemancı kafa salladı. "Evet, kendi evcil akrebimizdi."

Crokus'un önderliğinde delikten uzaklaştılar. Birkaç dakika daha bekleselerdi karanlık gedikten donuk sarı bir pusun yükseldiğini ve kesifleşinceye dek yoğunlaştığını görürlerdi. Pus orada bir müddet kaldı, sonra dağılmaya başladı. Nihayet kaybolduğunda delik de hiç var olmamışçasına gitmişti. Mozaik bir kez daha eksiksizdi.

Ölühane. Malazan İmparatorluğu'nun kalbi Malaz Şehri. Orada bize göre hiçbir şey yok. Dahası kulağa mantıklı gelen bir açıklama benim deneyimli yaratıcılığımı bile zorlar. Korkarım buradan ayrılmalıyız.

Bir şekilde.

Fakat bu –bu kovan– beni fazlasıyla aşar. Daha da kötüsü suçlarım kapanmayı reddeden bir yara gibi. Ödlekliğimden kaçamam. Sonuçta bencilce arzularım şerefimi, yeminlerimi anlamsız kıldı – ve buradaki herkes dile getirmese de bunun farkında. Tehdidi ebediyen sonlandırmamı sağlayacak bir şansım vardı.

Dostluk öyle bir fırsatı nasıl alt edebilir? Nasıl olur da değişikli-

ğin ta kendisi şeytani bir şey hâline gelmişçesine aşinalığın konforu bir tanrı gibi serpilebilir? Ben bir ödleğim – özgürlük teklifi, bir ömürlük yeminin iç çekişli sonu en büyük dehşet hâlini aldı.

Ve böylece basit gerçek... uzun zaman yürüdüğümüz yollar bir süre sonra hayatımız olup çıkıyor ve bir nevi hapishaneye dönüşüyor.

İleri sıçrayan Apsalar'ın parmak uçları omza, ardından saç örgülerine, sonra da boşluğa dokundu. İvmesi onu ileriye, Mappo ile Icarium'un bir saniye evvel oldukları yere götürdü. Genç kadın dipsiz bir karanlığa düştü.

Haykıran Crokus, kızın ayak bileklerine doğru atıldı. Tuttuğu Apsalar onu geniş deliğe doğru fayansların üstünde sürükledi. Derken bir balıkçının kuvvetli elleri delikanlıyı yakalayıp sabitledi.

İki adam birlikte Apsalar'ı deliğin kenarından çekti. Kemancı bir düzine adım ötedeydi – Darulu'nun çığlığı bir sorun çıktığının ilk emaresi olmuştu.

"Kayboldular!" diye bağırdı Crokus. "Aşağı düştüler – en ufak bir uyarı olmadan. Kem! Hiçbir uyarı yoktu!"

Usulca küfreden lağımcı huzursuzca çömeldi. *Burada birer işgalciyiz...:* İçlerine girmeye cüret eden fanileri ânında öldüren havasız kovanlara dair söylentiler duymuştu. Var olan her âlemin insan ihtiyaçlarına boyun eğdiği varsayımında bir kibir mevcuttu. *İşgalciler – bu mekân bizi zerre kadar umursamadığı gibi bize alışmasını talep eden bir kanun da yok.*

Gerçi aynı şey her dünya için söylenebilir.

Tıslayarak yavaşça doğrulurken dost bildiği iki adamın ani kaybının üzüntüsüne kapıldı. *Acaba sırada hangimiz varız?* "Yanıma gelin," diye hırıldadı. "Üçünüz de. Dikkatli olun." Sırt çantasını yere koydu ve bir kangal halat buluncaya dek için eşeledi. "Kendimizi birbirimize bağlayacağız – birimiz aşağı düşerse ya onu kurtaracağız ya da hep beraber gideceğiz. Anlaştık mı?"

Ona müsterih kafa sallamalarla cevap verdiler.

Evet, bu kovanda tek başına gezinme düşüncesi hiç de iç açıcı değil.

Halatı çabucak aralarına gerdiler.

Dört yolcu bin adım daha gitmişti ki kovana girdiklerinden beri ilk defa havada bir kıpırdanma oldu. Devasa bir şeyin tam üzerlerinden geçmesiyle hep beraber başlarını eğdiler.

Hemen arbaletine davranan Kemancı dönüp göğe baktı. "Hood aşkına!"

Fakat üç ejderha aşağıdaki insanlara hiç aldırış etmeyerek çoktan geçip gitmişti. Bir kaz sürüsü gibi üçgen düzeninde uçuyorlardı ve hepsi de aynı cinsti. Aşıboyası pullara sahip yaratıkların kanat açıklığı ucuca dizilmiş beş at arabası kadardı. Arkalarından uzun, yılankavi kuyruklar çıkıntı yapmaktaydı.

"Bu âlemden sadece bizim yararlandığımızı düşünmek aptalcaydı," diye mırıldandı Apsalar.

Crokus homurdandı. "Daha büyüklerini de gördüm..."

Kemancı'nın yüz hatları hafif bir sırıtışla yarıldı. "Evet, evlat. Gördüğünü biliyorum."

Ejderhalar görüş mesafelerinin neredeyse sınırına varmışken hep birlikte döndüler, aşağıya dalışa geçtiler ve fayansları kırıp gözden kayboldular.

Uzun bir dakika boyunca kimse konuşmadı. Sonra Apsalar'ın babası genzini temizledi. "Bence az evvel bir şey öğrendik."

Lağımcı kafa salladı. "Evet." *Gittiğin yere vardığında yolcu ediliyorsun – öyle bir planın olmasa bile.* Aklına Mappo ile Icarium geldi. Trell'in onlara Malaz Şehri'ne kadar eşlik etmek için bir sebebi yoktu. Sonuçta Mappo iyileştirecek, aklını başına getirecek bir dosta sahipti. Bunu yapmak için de güvenli bir yer ararlardı. Iskaral Pust'a gelince... *Muhtemelen şu an uçurumun dibinde bhok'arallara ip sarkıtmaları için bağırıp çağırıyordur...*

"Pekâlâ," dedi Kemancı doğrularak. "Anlaşılan yola devam etmekten başka çaremiz yok... en azından uygun zamana ve yere gelinceye kadar ."

"Mappo ile Icarium ne kayboldular ne de öldüler," dedi Crokus tekrar yürümeye başlarlarken. Delikanlının yüreğine su serpildiği her hâlinden belliydi.

"Baş Rahip de öyle," diye ekledi Apsalar.

"Eh," diye söylendi Darulu, "galiba iyiyle kötüyü bir arada kabullenmemiz gerekecek."

Kemancı kısa bir süre o üç ejderhaya –nereye gittiklerine, on-

ları nasıl bir işin beklediğine– kafa yordu, ardından omuz silkti. Gelişleri, gidişleri, en önemlisi de o ikisi arasında aşağıdaki dört faniye *aldırışsızlıkları* lağımcıya dünyanın onların hayatlarından, arzularından ve amaçlarından ibaret olmadığının çarpıcı bir hatırlatıcısıydı. Bu yolculuğun dönüştüğü bodoslama dalış aslında ufacık bir adım silsilesiydi ve bir karıncanın çabalamalarından daha önemli değildi.

Dünyalar bizden bağımsız olarak dönüp duruyor, sayısız öykü vuku buluyor.

Kemancı zihninde ufuklarının dört bir yönde yayıldığını ve onlar büyüdükçe kendisinin giderek daha küçük, daha naçiz bir hâl aldığını gördü.

Hepimiz de yalnız birer ruhuz. Tevazu kazanmak faydalı bir şey, yoksa insan kendini kontrol ve hâkimiyet illüzyonuna kaptırıyor. Ve bizler o sanrıya tekrar tekrar kapılmaya yatkın bir türmüş gibi görünüyoruz...

Coltaine'in ölümünden sonra Korbolo Dom'un savaşçıları gece boyunca zaferlerini kutladılar. Cümbüşlerinin gürültüsü Aren'in surlarını aştı ve havaya ılık gecenin fiziki gerçekliğiyle hiçbir ilgisi bulunmayan bir soğukluk kattı.

Şehrin içinde kuzey kapısına bakan ve genellikle bir kervan toplanma alanı olarak kullanılan geniş bir meydan vardı. Bu açık alan artık mültecilerle tıklım tıklım doluydu. İnsanları barındırma görevinin besin, su ve tıbbi yardım gibi daha acil ihtiyaçları beklemesi gerekecekti.

Binbaşı Blistig garnizonunu o işlere koşmuştu ve yorulmak bilmeden çalışan askerleri, surların ötesindeki düşmanların zaferine bir tepki vermeye ihtiyaç duyarcasına olağanüstü bir şefkat sergiliyorlardı. Coltaine, onun Wickanları ve de Yedinci, şimdi inzibatların bakımını üstlendikleri insanlar uğruna canlarını feda etmişlerdi. Vesvese hızla ayyuka çıkıyordu.

Lakin etrafta başka gerginlikler de kol geziyordu.

Son fedakârlık gereksizdi. Bize komuta eden korkak olmasaydı onları kurtarabilirdik. İki güçlü fazilet zıtlaşmıştı: silah arkadaşlarının hayatını kurtarmaya yönelik görev aşkı ve Malazan komuta yapısının disiplini. Ve o zıtlaşma sonucunda yaşayan, nefes alıp

veren, iyi eğitimli on bin askerin morali allak bullak olmuştu.

Duiker meydandaki kalabalıkların arasında amaçsızca geziyordu. Ara sıra karşısına figürler çıkıyor, bulanık yüzler anlamsız sözler mırıldanıyor, onu teselli edeceğine inandıkları –umdukları– bilgiler sunuyordu. Nil ile Nether'i alıp götürmüş olan Wickan gençleri şimdi onları hiç kimsenin meydan okumaya cesaret edemediği bir hışımla koruyordu. Sayısız mülteci Hood'un Kapısı'nın eşiğinden alınmıştı ve her biri yabanıl bir başkaldırı kaynağıydı – hazlarını ışıldayan gözlerinden ve gösterdikleri dişlerinden okumak mümkündü. Son kaçışın –ve belki kurtuluştan doğan boşalımın– bitap düşmüş, mahvolmuş bedenlerine fazla geldiği az sayıdaki kişi için yılmaz bir telaşla mücadele ediliyordu. Şifacılar sahip oldukları her beceriyi sonuna kadar konuştururlarken Hood'un uzanması, o bocalayan ruhları kapması ve çeke çeke hiçliğe sürüklemesi gerekiyordu.

Duiker ruhunun derinliklerinde kendi hiçliğini bulmuştu ve onun uyuşturucu konforundan ayrılmak gibi bir arzusu yoktu. Keder o yerin kenarlarını kemirmekten başka bir şey yapamıyordu ve o kenarlar sanki giderek uzaklaşıyordu.

Tarihçi, Temul adlı bir Wickan gencinden yaralı askerlerle dolu *Silanda*'nın şehre gelmediğini öğrendi. Muavin Tavore'un filosunun oraya varmasına bir haftadan az kalmıştı. Korbolo Dom büyük ihtimalle bir kuşatma başlatacaktı zira Sha'ik, asi Yumruk'un kuvvetlerinden iki kat büyük bir orduyla Raraku'dan yola çıkmıştı. Mallick Rel, Baş Yumruk Pormqual'ı saraya geri götürmüştü. Bir intikam planı kurulmaktaydı ve yalnızca saatler sonra—

Duiker gözlerini kırpıştırarak karşısındaki çehreye –ivedi bir ses tonuyla ona bu haberi veren çehreye– odaklanmayı denedi. Fakat tarihçinin zihni daha ilk tanıma belirtisinde tekrardan kendi içine kaçtı. O tanımaya yakından bağlı anılar çok fazla keder yüklüydü. Duiker bir adım geri çekildi.

Figür kuvvetli bir elle uzanıp Duiker'i yırtık pırtık gömleğinden tuttu ve tekrar yanına çekti. Sakallı ağız oynuyor, talepkâr ve kızgın sözcükler şekillendiriyordu.

"—senin ağzından, Tarihçi! Mesele varsayımlar, anlamıyor musun? Elimizdeki yegâne raporlar Nethpara denen o asilzade-

den geliyor. Ama bize bir askerin değerlendirmesi lazım – dediklerimi anlıyor musun? Eh be, neredeyse gün ağaracak!"

"Ne? Sen neyden bahsediyorsun?"

Blistig'in yüzü çarpıldı. "Mallick Rel, Pormqual'a söz geçirdi. Nasıl yaptığını ancak Hood bilir ama geçirdi işte! Korbolo'nun ordusuna saldıracağız – bir saatten kısa süre sonra. Askerleri hâlâ sarhoş, hâlâ yorgunken. Dışarı çıkıyoruz, Duiker! Beni anlıyor musun?"

Gaddarca... çok gaddarca—

"Kaç kişiler? Güvenilir tahminlere ihtiyacımız—"

"Binlerce. On binlerce. Yüz—"

"Düşün, kahrolasıca! Sha'ik gelmeden önce o yavşakları alt edebilirsek—"

"Bilmiyorum, Blistig! O ordu her Hood'un belası fersahta biraz daha büyüdü!"

"Nethpara sayılarının on binden biraz az olduğu kanaatinde."

"Herif ahmağın teki."

"Ayrıca binlerce masum mültecinin ölümünü Coltaine'e yıkıyor."

"N-ne?" Tarihçi yalpaladı. Blistig tutmasaydı yere yığılacaktı.

"Görmüyor musun? Sen devreye girmezsen orada olup bitenlerin o versiyonu akıllarda kalacak. Daha şimdiden eratların arasında dedikodular aldı başını gitti. Durum endişe verici. Kararlılık kayboluyor. Öç arzusu geçip—"

Bu kadarı yeterdi. Tarihçi gerildiğini hissetti. Gözlerini kocaman açıp dik durdu. "Nerede o? Nethpara! Nerede—"

"Son iki çandır Pormqual ve Mallick Rel'le beraber."

"Beni yanlarına götür."

Arkalarında bir dizi borazan çaldı. Toplanma çağrısı yapılıyordu. Duiker'in bakışları binbaşıdan ayrılıp düzene giren saflarda gezindi. Göğe bakınca ağaran bir gökte yıldızların sönmekte olduğunu gördü.

"Fener'in dişleri aşkına," diye hırıldadı Blistig. "Şimdiden çok geç kalmış olabiliriz."

"Beni Pormqual'a götür... Mallick Rel'e—"

"Öyleyse peşimden gel."

Garnizon askerleri kıpırdanmaya başlayan mültecilerin ara-

sında geziniyorlar, Baş Yumruk'un ordusuna yer açmak için meydanı boşaltıyorlardı.

Blistig arkasındaki Duiker'le beraber kalabalığı yardı. "Pormqual garnizonuma onlarla gitmemizi emretti," dedi binbaşı omzu üzerinden. "Artçı uç olarak. Sorumluluklarıma aykırı bir şekilde. Benim görevim bu şehri savunmak. Lakin Baş Yumruk bir süredir askerlerimden adam toplayarak bölükleri tüketiyor. Artık üç yüz kişi kaldık. Surları tutmaya ancak yetecek kadar. Özellikle de bütün Al Kılıçlar tutukluyken."

"Tutukluyken mi? Neden?"

"Yedi Kentli oldukları için – Pormqual onlara güvenmiyor."

"Salak! İmparatorluk'ta onlardan daha sadık askerler tanımıyorum!"

"Aynı fikirdeyim, Tarihçi. Ama sözlerime kulak asmıyorlar."

"Benimkilere assalar iyi ederler," dedi Duiker.

Blistig duraklayıp arkasına döndü. "Baş Yumruk'un taarruz kararını destekliyor musun?"

"Hood aşkına, hayır!"

"Neden?"

"Çünkü orada kaç kişi olduklarını bilmiyoruz. Tavore'u beklememiz daha akıllıca. Korbolo'nun savaşçılarını bu duvarlara atmasına izin vermek daha bile öyle."

Blistig kafa salladı. "Dediğini yaparsak onları dilim dilim doğrarız. Asıl soru Pormqual'ı az önce söylediklerine ikna edip edemeyeceğin."

"Sen onu tanıyorsun," diye tersledi Duiker. "Ben tanımıyorum."

Binbaşı surat ekşitti. "Yürü gidelim."

Meydandan ayrılan anacaddenin ağzına yakın bir grup atlı figürün iki yanında Baş Yumruk'un ordusuna ait sancaklar yükseliyordu. Blistig, tarihçiyi dosdoğru oraya götürdü.

Duiker, Pormqual'ın muhteşem bir atın sırtında oturduğunu gördü. Baş Yumruk'un süslü püslü zırhı işlevselden ziyade dekoratifti. Belindeki kından bir Gris genişkılıcının pırlantalı kabzası çıkıntı yapıyor, miğferinin cilalı demir takkesinde sırmalı bir güneş sembolü bulunuyordu. Yüzü sapsarı ve kansız görünüyordu.

Onun yanında beyaz bir ata binen Mallick Rel ipek harmani-

yeli ve silahsız olup başına deniz mavisi bir bez sarmıştı. Etraflarında kimisi atlı kimisi yaya çeşitli subaylar vardı ve Duiker o grubun içinde Nethpara ile Pullyk Alar'ı da gördü.

Duiker gözlerini iki asilzadeye diktiğinde karşısındaki sahneye kıpkırmızı bir sis çöktü. Adımlarını hızlandıran tarihçi tam Blistig'i itip geçerken binbaşı onu tutup geri çekti.

"O işi sonraya bırak, ahbap. Öncelikle ilgilenmen gereken daha acil bir sorumluluğun var."

Duiker titreyerek öfkesini bastırdı. Güçlükle de olsa kafa salladı.

"Gel hadi, Baş Yumruk bizi gördü."

Duiker'e bakarken Pormqual'ın ifadesi sertti. Konuştuğunda sesi tiz çıktı. "Tarihçi, tam vaktinde geldin. Bugün bizi bekleyen iki vazife var ve ikisi de senin varlığını gerektiri—"

"Baş Yumruk—"

"Sus! Bir daha sözümü kesersen dilini koparttırırım!" Pormqual duraksadı, sakinleşti, ardından beyanını sürdürdü. "Evvela önümüzdeki muharebede bize bizzat eşlik edeceksin. O ayaktakımıyla nasıl başa çıkılacağına tanıklık etmek için. Masum mültecileri feda etmek *benim* başvurmayacağım bir yöntem – önceki trajediler, önceki ihanet suçları tekrarlanmayacak! Dışarıdaki ahmaklar daha yeni yattılar – ve seni temin ederim ki bu ahmaklıklarının bedelini ödeyecekler.

"Asiler kılıçtan geçirildikten sonra da diğer sorumluluklarımızı yerine getireceğiz. Bunların başında da gerek senin gerekse Nil ve Nether adındaki o iki bağcının –Coltaine'in beş para etmez kurmay heyetinden kalan son 'subayların'– tutuklanması gelecek. Ve seni temin ederim ki mahkûmiyetini verilecek ceza, suçlarının vahametine denk olacak." El etmesiyle bir yaver Duiker'in kısrağını oraya getirdi. "Maalesef bineğin böyle bir kumpanyaya uygun değil ama idare etmesi gerekecek.

"Binbaşı Blistig, askerlerini yürümeye hazırla. Artçı ucumuzun üç yüz adımdan ne eksik ne de fazla bir mesafeden bizi takip etmesini istiyoruz. Bunu sağlamanın becerilerin dahilinde olduğuna güveniyorum – eğer değilse beni şimdi bilgilendir ki garnizonun başına seve seve başka birini getireyim."

"Evet, Baş Yumruk, verdiğin görev becerilerim dahilinde."

Bakışlarını Mallick Rel'e çeviren Duiker rahibin yüzündeki hoşnut ifadenin sebebini merak etse de merakı kısa sürdü. *Bozuşulacak biri değilsin, ha, Rel?*

Tarihçi konuşmadan atına gidip eyere çıktı. Bir elini kısrağın tımar edilmemiş cılız boynuna koydu, sonra dizginleri eline aldı.

Orta donanımlı süvarilerin ön bölükleri kapıda toplanmıştı. Şehirden çıktıklarında fazla vakit kaybetmeyecekler, atlı savaşçılar hemen ikiye ayrılıp bir kuşatma manevrasıyla Korbolo'nun kampını çevreleyeceklerdi. Piyadeler de o esnada kapıdan dışarı üşüşüp sıkı falankslar* hâlinde toplanacaklar, sonra da düşman mevzilerine doğru yürüyüşe geçeceklerdi.

Blistig arkasına bile bakmadan orayı terk etmişti. Duiker gözünü uzaktaki kapıya dikip orada toplanmış askerleri taradı.

"Tarihçi."

Başını çevirip aşağı baktığında Nethpara'yla karşılaştı.

Asilzade gülümsüyordu. "Bana daha saygılı davranmalıydın. Herhalde artık hatanı anlamışsındır. Ama artık çok geç."

Nethpara, tarihçinin çizmesini üzengiden çıkardığını fark etmedi.

"Şahsıma ettiğin hakaretlerden... bana el sürmenden dolayı, Tarihçi, cezanı çekecek—"

"Muhakkak," diye adamın sözünü kesti Duiker. "Ve işte son bir hakaret daha." Attığı tekmeyle çizmesinin ucunu asilzadenin bıngıldak boğazına vurdu. Nethpara'nın soluk borusu içe çöktü, kafası bir çırpıyla geriye savruldu. Sırtüstü devrilen adam parke taşlarına pat diye düştü, görmeyen gözleri solgun göğe bakakaldı.

Pullyk Alar çığlığı bastı.

Askerler silahlarını çekip tarihçinin etrafını sardılar.

"Hiç durmayın," dedi Duiker. "Artık tüm bunlara bir son vermek canıma minnet."

"O kadar şanslı olmayacaksın!" diye tıslayan Pormqual öfkeden bembeyaz kesilmişti.

Duiker adama dudak büktü. "Beni çoktan bir cellat ilan ettin. Bir kişiyi daha öldürsem ne yazar, seni gidi sünepe bok yığını?"

---

* Orj. *phalanx*; Askerlerin birbirine yakın sıralar halinde dizilerek oluşturdukları dörtgen savaş düzeni. *–çn*

Duiker bakışlarını Mallick Rel'e çevirdi. "Sana gelince, Jhistal; yanıma yaklaş – hayatımda hâlâ bir eksik var."

Ne tarihçi ne de diğerleri Blistig'in garnizonuna mensup bir yüzbaşının gelişini fark etmedi. Adam Duiker'e bir çocuğun sağ salim dedesine teslim edildiğini bildirecekti. Fakat "Jhistal" lafını duyunca gerildi ve gözlerini kocaman açıp bir adım geri çekildi.

Şehir kapısı tam o sırada açıldı ve süvari kıtaları dışarıya fırladı. Silahlar hazırlanırken piyade lejyonlarında bir dalgalanma yaşandı.

Duyduğu sözcük zihninde yankılanan Keneb bir adım daha geriledi. Kelimeyi bir yerden hatırlıyordu ama beyninde alarm zilleri çalmasına karşın nereden hatırladığını bir türlü çıkaramıyordu. Kafasındaki bir ses Blistig'i bulması gerektiğini bağırıyordu – nedenini bilmese de öyle yapması çok önemliymiş gibi geliyordu.

Fakat zamanı dolmuştu.

Keneb kapıya doğru hareketlenen orduya aval aval baktı. Emirler verilmişti ve ivme artık durdurulamazdı.

Duiker'e söyleyeceklerini unutan yüzbaşı bir adım daha çekildi. Nethpara'nın cesedine takılıp sendelediğini fark bile etmedi. Sonra arkasına dönüp koştu.

Altmış adım ileride "Jhistal" sözünü en son nerede duyduğu aniden kafasına dank etti.

Duiker, atlı subaylarla beraber ovaya çıktı.

Korbolo Dom'un ordusu paniğe kapılmış gibiydi. Yine de tarihçi höyüğün ve şehre dönük yamacının üstünden aşarak kaçarlarken silahlarını bırakmadıklarını fark etti. Baş Yumruk'un süvarileri düşmanı kuşatmak için her iki tarafa süratle yayıldılar ve piyadeleri çarçabuk geride bıraktılar. Her iki kanat da gömü alanının düzenli aralıklarla yükselen tepelerinin arasına girerek görüş hattından çıktı.

Baş Yumruk'un lejyonları sessizce ve azimle koşar adım ilerliyordu. Süvariler kuşatmayı tamamlayıp tüm kaçış yollarını kesinceye dek kaçan orduyu yakalama imkânları yoktu.

"Tam tahmin ettiğin gibi oldu, Baş Yumruk!" diye Pormqual'a bağırdı Mallick Rel, eşkin bir tempoda piyadelere refakat ederken. "Bozguna uğratıldılar!"

"Yine de kaçamayacaklar, değil mi?" diye güldü Pormqual. Giderken eyerinde bir sağa bir sola yatıyordu.

Tanrılar aşkına, Baş Yumruk daha at binmesini bile bilmiyor.

Takip onları ilk höyüğün üstünden aşırtırken Yedinci'nin ve Wickanların cesetleri arasından geçtiler. Yağmalanmış cesetler geniş bir yayılımla kuzeye doğru uzanarak Coltaine'in uzun soluklu çatışmasının güzergâhını gösteriyordu. O güzergâh bir sonraki höyüğün üstünden geçiyor, sonra da ötedekinin çevresinden dolaşıyordu. Duiker cesetleri taramamak, gözüne yabancı gelen ölüm ifadelerinde tanıdık simalar aramamak için kendini zor tuttu. Dümdüz ileriye bakarak kaçan asileri inceledi.

Pormqual piyadelerin ortasında kalabilmek maksadıyla tempolarını belirli aralıklarla yavaşlattı. İleride bir yerdeki süvari kanatları tekrar ortaya çıkmamıştı. O sırada kaçan binlerce asker falanksların önünde kalıyor, höyüklerin etrafından dolaşırken ganimetlerini arkalarında bırakıyordu.

Takibe inatla devam eden Baş Yumruk ile ordusu geniş bir havzaya indi. Bozguna uğratılmış düşman askerleri hafif eğimli yamaçları tırmanmaya başlamıştı. Havzanın çevresi doğuda, batıda ve tam ileride toz bulutlarıyla kaplıydı.

"Kuşatma tamamlandı!" diye haykırdı Pormqual. "Toz bulutlarını görüyor musunuz?"

Duiker toza kaşlarını çattı. Kulağına kısık çatışma gürültüleri çalındı. Hemen sonra o gürültüler azalmaya başladı. Aynı anda toz bulutları büyüdü, yoğunlaştı.

Piyadeler havzaya indiler.

Bir terslik var...

Kaçan askerler artık güney hariç her yönde yakalara ulaşmışlardı. Fakat panik hâlinde kaçmayı sürdüreceklerine yavaşladılar, silahlarını hazırladılar ve arkalarına döndüler.

O savaşçıların arkasındaki toz perdesi yükseldikçe yükseldi, derken atlı figürler belirdi – Pormqual'ın süvarileri değil, kabileli atlılar. Hemen sonra art arda yeni safların katıldığı piyade halkası kalınlaştı.

Duiker eyerinde arkasına döndü. Güneydeki ufuk çizgisine dizilen Yedi Kent süvarileri arka kapıyı da kapatıyorlardı.

Ve böylece tuzakların en basitine düşerek Aren'i savunmasız bırakıyoruz...

"Mallick!" diye haykıran Pormqual dizginlere asıldı. "Neler oluyor? Neler oldu?"

Ağzı bir karış açık rahip başını bir o yana bir bu yana çeviriyordu. "İhanet!" diye tısladı. Beyaz atını döndürüp gözlerini Duiker'e dikti. "Bu senin suçun, Tarihçi! Nethpara'nın ima ettiği anlaşmanın bir parçası! Dahası artık çevrendeki efsunu görebiliyorum – Korbolo Dom'la iletişim hâlindeydin! Tanrılar aşkına, amma da budalaymışız!"

Adama aldırış etmeyen Duiker kısılı gözlerle güneydeki sahneyi inceledi. Pormqual'ın ordusunun en geri unsurları artık arkalarındaki tehditle yüzleşmek için dönüyordu. Belli ki Baş Yumruk'un süvari kanatları ortadan kaldırılmıştı.

"Sarıldık! Sayıları on binleri buluyor! Katledileceğiz!" Baş Yumruk işaretparmağını tarihçiye doğrulttu. "Öldürün onu! Hemen öldürün onu!"

"Bekleyin!" diye bağırdı Mallick Rel. Pormqual'a doğru döndü. "Ne olursun, Baş yumruk, o işi bana bırak. Sana yalvarırım! Hak ettiği cezayı vereceğimden emin olabilirsin!"

"Nasıl istersen. Ama—" Pormqual çatık kaşlarla etrafına bakındı. "Şimdi ne yapacağız, Mallick?"

Rahip kuzeyi işaret etti. "Bak, beyaz bayrak altında gelen atlılar var – izin ver Korbolo Dom'un teklifini dinleyelim, Baş Yumruk! Ne kaybederiz ki?"

"Onlarla konuşacak durumda değilim!" diye sızlandı Pormqual. "Hiçbir şey düşünemiyorum! Mallick – lütfen!"

"Pekâlâ," diye razı oldu Jhistal rahibi. Atını döndürdü, mahmuzlu topuklarını hayvanın böğrüne batırdı ve Baş Yumruk'un kapana kısılmış ordusunun çalkantılı safları arasında ilerledi.

Atlılar karşıdaki kuzey yamacının ortalarında buluştular. Müzakere bir dakikadan kısa sürdü. Bittiğinde Mallick dönüp geri geldi.

"Hücum edersek güneydeki unsurları dağıtabiliriz," diye Baş Yumruk'a usulca hitap etti Duiker. "Şehir kapısına kadar savaşarak yapacağımız bir ricat—"

"Ağzından tek kelime daha çıkmasın, hain!"

Mallick Rel umut dolu bir yüz ifadesiyle yanlarına vardı. "Korbolo Dom kan dökmekten bıkıp usanmış, Baş Yumruk! Dünkü katliam içine oturmuş!"

"Öyleyse ne teklif ediyor?" diye öne eğilerek öğrenmek istedi Pormqual.

"Tek umudumuzu, Baş Yumruk. Orduna silah bırakmasını emretmelisin. Askerler silahlarını kenarlara kadar götürüp bırakacaklar, sonra da bu havzanın merkezinde toplanacaklar. Savaş esirleri olacaklar ve böylece onlara merhamet gösterilecek. Sen ve ben ise rehin alınacağız. Tavore çıkageldiğinde sağ salim iade edilmemiz için anlaşma yapılacak. Baş Yumruk, elimizdeki tek seçenek bu..."

Söylenenlere kulak verirken Duiker'i garip bir bezginlik aldı. Ne dese Baş Yumruk'un fikrini değiştirmeyeceğinin farkındaydı. Atından yavaşça indi, kısrağın altına uzandı ve bel kayışını çözdü.

"Ne yapıyorsun, hain?" diye öğrenmek istedi Mallick Rel.

"Atımı özgür bırakıyorum," dedi tarihçi makul bir dille. "Düşman ona ilişmez – hiçbir işe yaramayacak kadar yıprandı. Gerisingeri Aren'e dönecektir. Onun için en azından bu kadarını yapabilirim." Eyeri kaldırıp yere bıraktı, ardından kısrağın ağzındaki gemi çıkardı.

Rahip kaşlarını hafifçe çatarak onu biraz daha süzdü, sonra tekrar Baş Yumruk'a doğru döndü. "Yanıtımızı bekliyorlar."

Duiker atının başına yanaştı ve yumuşacık burnunu okşadı. "Kendine iyi bak," diye fısıldadı. Ardından geri çekilip hayvanın sağrısına bir şaplak attı. Yerinden fırlayan kısrak döndü ve Duiker'in tahmin ettiği gibi güney yönünde tırısa kalktı.

"Tek seçenek," diye fısıldadı Pormqual. "Coltaine'in aksine askerlerimi düşünmeliyim. Onların canı her şeyden önemli. Bu diyara er veya geç barış gelecek..."

"Binlerce karı ve koca, anne ve baba sana dua edecek, Baş Yumruk. Yok eğer şimdi savaşıp da acı ve faydasız bir sona kavuşursak, ah, ömürlerinin sonuna dek sana lanet okurlar."

"Öyle bir şeye göz yumamam," diye kabullendi Pormqual. Subaylarına doğru döndü. "Silahlarınızı bırakın. Emirleri iletin – bütün silahlar kenarlara götürülüp bırakılacak. Sonrasında saflar havzanın ortasına çekilecek."

Duiker adamın buyruklarını sessizce dinleyen dört yüzbaşıya baktı. Kısa bir duraksama yaşandı, ardından subaylar selam verip oradan ayrıldılar.

Duiker arkasına döndü.

*

Silahsızlanma neredeyse bir saati buldu. Malazan askerleri silahlarından sessiz sedasız vazgeçtiler. O silahlar falanksların hemen ötesinde yere bırakıldı. Sonrasında askerler havzanın merkezine gidip sıkı, huzursuz saflar oluşturdular.

Kabileliler atlarını aşağıya sürüp silahları topladılar. Yirmi dakika sonra on bin askerlik bir ordu silahsız ve savunmasız bir hâlde havzanın ortasında bekliyordu.

Korbolo Dom'un öncü ucu kuzey yakasındaki kuvvetlerden ayrıldı ve Baş Yumruk'un konumuna doğru at sürdü.

Duiker yaklaşan grubu inceledi. Kamist Reloe'nin yanı sıra bir avuç savaş reisi, büyük ihtimalle büyücü olan iki silahsız kadın ve Korbolo Dom'un ta kendisini gördü. Bodur bir yarı Napanlı olan Dom, vücudundaki bütün kılları tıraş ederek iç içe geçmiş örümcek ağlarına benzer yara izlerini meydana çıkarmıştı. Yoldaşlarıyla beraber Baş Yumruk'un, Mallick Rel'in ve diğer subayların önünde dizginlere asılırken yüzünde bir tebessüm vardı.

"Aferin," diye homurdanırken bakışları rahibe çevriliydi.

Jhistal atından inip öne çıktı ve eğilerek selam verdi. "Sana Baş Yumruk Pormqual'ı ve onun on bin adamını teslim ediyorum. Dahası Sha'ik aşkına sana Aren şehrini teslim ediyorum."

"Yanlış," diyen Duiker gevrek gevrek güldü.

Mallick Rel ona doğru döndü.

"Aren'i kimseye teslim etmiyorsun, Jhistal."

"Gene ne saçmalıyorsun, ihtiyar?"

"Fark etmemene şaşırdım," dedi tarihçi. "Herhalde böbürlenmekle fazla meşguldün. Etrafındaki bölüklere yakından bak. Özellikle de güneydekilere..."

Bir araya toplanmış lejyonları tararken Mallick'in gözleri kısıldı. Derken beti benzi attı. "Blistig!"

"Görünen o ki binbaşı ve garnizonu geride kalmaya karar vermişler. Evet, sayıları topu topu iki veya üç yüz ama bunun yeteceğini ikimiz de biliyoruz – en azından Tavore bir hafta kadar sonra gelinceye dek. Aren'in surları yüksek ve sanırım şu aralar efsuna karşı Otatarala iyice bulanmış durumda. Düşünüyorum da herhalde artık garnizonla beraber Al Kılıçlar da o surları tutuyorlardır. İhanetinde hezimete uğradın, Jhistal. Hezimete."

İleri atılan rahip elinin tersiyle Duiker'in suratına tokadı bastı. Şiddetli darbe tarihçiyi fırıldak gibi döndürmekle kalmadı, Rel'in parmaklarındaki yüzükler yanağını yırtarak dudaklarındaki ve çenesindeki daha yeni yeni iyileşen yaraları tekrar açtı. Yere sertçe Duiker toprak ile göğüs kemiğinin altında bir şeyin kırıldığını hissetti.

Hasarlı yüzünden kanlar akan tarihçi kollarından destek alarak başını kaldırdı. Kırık cam parçacıkları görme beklentisiyle altındaki toprağa baktı ama öyle bir şeyle karşılaşmadı. Boynundaki deri sırım artık boştu.

Eller onu kabaca ayağa kaldırdı ve bir kez daha Mallick Rel'e doğru döndürdü.

Rahip hâlâ titriyordu. "Ölümün çok fena—"

"Sus!" diye çattı Korbolo. Duiker'i süzdü. "Sen Coltaine'le yolculuk eden o tarihçisin."

Duiker ona baktı. "Öyleyim."

"Bir askersin de."

"Sen öyle diyorsan öyleyimdir."

"Diyorum. O yüzden bu askerlerle beraber öleceksin. Onlarla aynı şekilde—"

"On bin silahsız erkek ve kadını katletmeye mi niyetlisin, Korbolo Dom?"

"Daha bu kıtaya adımını bile atamadan Tavore'u sakatlamaya niyetliyim. Onu doğru düzgün düşünemeyeceği kadar kızdırmaya niyetliyim. Gece gündüz kuracağı intikam hayalleri her kararını zehirlesin diye maskesini düşürmeye niyetliyim."

"Kendini hep İmparatorluk'un en haşin Yumruk'u olarak gördün, öyle değil mi, Korbolo Dom? Sanki bu bir erdemmiş gibi..."

Soluk mavi tenli komutan omuz silkmekle yetindi. "Artık gidip öbürlerine katılsan iyi olacak, Duiker – Coltaine'in ordusundan bir asker o kadarını hak ediyor." Bunun ardından Mallick'e doğru döndü. "Lakin merhametim okuyla Coltaine'i hazzımızdan çalan o askeri kapsamıyor. Nerede o, Rahip?"

"Ne yazık ki ortadan kayboldu. En son o olaydan bir saat sonra görülmüş – Blistig askerlerine onu her yerde aratsa da sonuç alamamış. Şimdiye kadar bulunduysa bile korkarım artık garnizondadır."

Asi Yumruk kaşlarını çattı. "Bugün hayal kırıklıkları birbirini izliyor, Mallick Rel."

"Korbolo Dom, bayım!" dedi Pormqual, hâlâ yüzünde bir hayret ifadesiyle. "Neler oluyor anlamıyorum."

"O kadarı belli," diye onaylayan komutanın yüzü tiksintiyle buruştu. "Jhistal, bu ahmak için aklında belirli bir ceza var mı?"

"Hayır. Senindir."

"Askerleri için tasarladığım şerefli eceli ona bahşedemem. Korkarım öyle bir şey ağzımda çok acı bir tat bırakır." Korbolo Dom tereddüt etti, sonra iç geçirip eliyle küçük bir hareket yaptı.

Baş Yumruk'un arkasında bir savaş reisinin tulvarı parladı. Pormqual'ın başı omuzlarından ayrılıp havada fırıl fırıl döndü. Savaş atı panikle yerinden fırladı ve asker halkasını yarıp geçti. Güzelim hayvan silahsız askerlerin arasında dörtnala koşarak kelleden yoksun yükünü onların ortasına kadar taşıdı. Baş Yumruk'un ölüsünün eyerde canlıyken boy ölçüşemeyeceği bir zarafetle oturması Duiker'in dikkatinden kaçmadı. Ceset bir müddet sağa sola sallanmasının ardından eller uzanıp ürkmüş atı durdurdu ve Pormqual kendisini bekleyen kollara devrildi.

Hayal görüyor olabilirdi ama Duiker'e bir tanrının sert kahkahalarını duyuyormuş gibi geldi.

Kazık kıtlığı çekilmemesine rağmen çığlık çığlığa bağıran son tutsağın Aren Yolu'nun kenarındaki son kalabalık sedire mıhlanması bir buçuk günü buldu.

Ölen veya can çekişen on bin Malazan özenle tasarlanmış o geniş İmparatorluk yoluna bakıyordu. Gözlerinin ya görmüyor ya da gördüğünü idrak edemiyor olması pek bir fark yaratmıyordu.

Duiker sonuncuydu. Bileklerine ve üst kollarına geçirilen paslı demir kazıklar onu ağacın kana bulanmış gövdesinin yükseklerinde tuttu. Ayak bileklerine ve uyluklarının dış kısmındaki kaslara da kazıklar çakıldı.

Tarihçi daha önce hiç böyle bir acı çekmemişti. Lakin en kötüsü bilincini kaybedinceye dek o acının son yolculuğuna eşlik edeceğini bilmekti. Zihnine kazınan görüntülerin ilave travması da cabasıydı – neredeyse kırk saat boyunca Aren Yolu'nda yürü-

tülerek o on bin askerden her birinin üç fersahı aşkın bir mesafeye yayılan bir eziyet zincirinde toplu çarmıha germe törenine dahil edilmesini seyretmişti. Zincirin her bir halkası her ağaca, o uzun ve geniş gövdelerdeki her boş alana çakılan düzinelerce erkek ve kadındı.

Nihayet insan zincirini kapatacak son asker olarak sıra kendisine geldiğinde tarihçi şok geçirme kabiliyetini yitirmişti. Ağaca sürüklendi, iskeleden yukarı çıkarıldı, pütürlü kabuğa bastırıldı, kolları iki yana açıldı ve tenine değen demir kazıkların soğuk temasını hissetti. Sonra tokmaklar sallandığında acı patlaması bağırsaklarını boşaltarak onu pislik içinde kıvrandırdı. En büyük acı, iskele altından çekildiğinde ve tüm vücut ağırlığı kazıklara bindiğinde geldi. Duiker o âna kadar bir insanın çekebileceği kadar acı çektiğini sanmıştı.

Ama yanılmıştı.

Sonsuzluk gibi gelen bir sürenin ardından hırpalanmış bedeninin fasılasız feryadı ruhundaki diğer her şeyi bastırdı ve donuk, sakin bir zihin açıklığı ortaya çıktı. Kapanmakta olan bilincine dağınık ve başıboş düşünceler karıştı.

Jaghut hayaleti... neden şimdi onu düşünüyorum? O kahır ebediyetini? Ondan bana ne? Artık herhangi bir kişiden veya şeyden bana ne? Nihayet Hood'un Kapısı'ndan geçiyorum – anıların, pişmanlıkların ve kavrayışların zamanı geride kaldı. Bunu görebiliyor olmalısın, ihtiyar. İsimsiz bahriyelin seni bekliyor. Tıpkı Bult, Onbaşı List, Lull, Sulmar ve Kıyım gibi. Muhtemelen Kulp ve Heboric de. Artık bir yabancılar mekânından ayrılıp bir yoldaşlar, bir dostlar mekânına gidiyorsun.

En azından Hood rahiplerine göre.

Bu son armağan. Bu dünyayla işim bitti zira onun içinde yapayalnızım. Yapayalnız.

Tarihçinin hayalinde silik, domuz dişli bir çehre belirdi ve onu daha önce hiç görmemesine rağmen Jaghut'un kendisini bulduğunu anladı. Yaratığın insandışı gözleri olup olabilecek en ciddi şefkatle, Duiker'in akıl erdiremeyeceği bir şefkatle doluydu.

Neden üzülüyorsun, Jaghut? Senin yaptığın gibi ebediyete musallat olmayacağım. Ne buraya geri geleceğim ne de bir faninin ha-

yatta ve o hayatı yaşadığında katlandığı sıkıntılara bir daha katlanacağım. Hood beni kutsamak üzere, Jaghut – üzülmene hiç gerek yok...

Bu düşünceler kısacık bir süre daha yankılanırken Jaghut'un mahvolmuş çehresi silindi ve tarihçinin etrafını karanlık sardı. O karanlık çöktükçe çöktü ve sonunda onu yuttu.

Ve beraberinde şuur son buldu.

23

Laseen yolladı Tavore'u
denizleri aşıp tutsun diye
Coltaine'in elini
Ve parmaklarını kapattığında
avucunda kemikler buldu
kargaların didiklediği

Sha'ik İsyanı
Wu

Kalam kendini alçak, yıkık bir duvarın dibindeki gölgelere attı ve henüz soğumamış cesetle kısmen üstünü örttü. Başını eğdi, ardından kıpırtısız yatarak solumasını yavaşlatmaya uğraştı.

Az sonra sokağın parke taşlarında hafif ayak sesleri duyuldu. Öfkeli bir ses durulmasını tısladı.

"Peşinden gittiler," diye fısıldadı başka bir avcı. "Ve herif onları pusuya düşürdü – hem de burada. Tanrılar aşkına! Bu nasıl bir adam?"

Konuşan üçüncü Pençe bir kadındı. "Fazla uzaklaşmış olamaz."

"Elbette yakınlarda," diye çattı ilk başta durmalarını emreden lider. "Kanatları yok, değil mi? O bir baki değil. Silahlarımıza karşı bağışıklığı yok – artık öyle şeyler zırvalamak yok, beni duyuyor musunuz? Şimdi dağılın – sen, o tarafa ve sen, şu tarafa." Efsun soğuk nefesini üfledi. "Ben ortadan gideceğim," dedi lider.

Ve görülmeyeceksin. Yani ilk seni geberteceğim, piç kurusu.

Kalam diğer ikisinin oradan uzaklaşmasını dinledi. Nasıl bir düzen takınacaklarını biliyordu. Kanatlardakiler önden giderler-

ken kendini efsunla gizleyen lider geride kalacak, bakışlarını iki avcının arasında gezdirerek her elinde kirişsiz birer arbaletle ara sokak ağızlarını ve çatıları tarayacaktı. Kalam biraz daha bekledi, sonra yavaşça ve sessizce cesedin altından sıyrılıp çömelik pozisyona geçti.

Çıplak ayaklarıyla hiç gürültü yapmadan sokağa çıktı. Neye bakacağını bilen biri için yirmi adım ileride ağır ağır ilerleyen siyah leke belli belirsiz seçilebilirdi. Sürdürülmesi kolay olmayan büyü arkada daha zayıftı ve Kalam karanlığın içinde hareket eden silik bir figür görür gibi oluyordu.

Aradaki mesafeyi hücum eden bir leopar gibi kapattı. Dirseklerinden biri liderin ense köküne inerek adamı ânında öldürdü. Kalam arbaletlerden birini yere düşmeden önce havada yakalamasına rağmen diğerini elinden kaçırdı. Silah parkelere çarparak takırdadı. İçinden küfreden suikastçı hücumuna devam ederek sağa, o taraftaki kanatçının yirmi adım gerisinde bulunan bir ara sokak ağzına doğru saptı.

Bir arbaletin boğuk tıkırtısını duyunca balıklama daldı ve okun harmaniyesini delip geçtiğini hissetti. Sonra bir takla atarak daracık ara sokağa girdi ve çürümüş sebzelerin üstünde kaydı. O ayağa kalkıp daha derin gölgelere sığınırken sıçanlar önünden kaçıştı.

Solunda bir girinti vardı. Kalam dönüp onun karanlığına çekildi ve kendi arbaletini çekti. Çifte silahlarını doğrultup bekledi.

Görüş alanına bir figür girdi ve onun karşısında, iki metreden yakında durakladı.

Kalam ateş ederken kadın eğilerek döndü – ve suikastçı ıskaladığını anladı. Lakin kadının hançeri ıskalamadı. Elinden fırlayan bıçak sağ köprücükkemiğinin hemen altına saplandı. İkinci bir fırlatma silahı –demir bir yıldız– Kalam'ın yüzünün yanından geçip girintideki tahta kapıya gömüldü.

Suikastçı ikinci arbaletin tetiğini çekti. Ok rakibinin karnına isabet etti. Kadın geriye devrildi ve daha kıpırdamayı bile bırakmadan Beyaz Paralt onu öldürdü.

Zehir aynı şeyi Kalam'a yapmadı – göğsüne saplı silah temiz olmalıydı. Suikastçı çömelip arbaletleri yere bıraktı. Sonra uzanıp hançeri göğsünden çıkardı ve elinde ters çevirdi.

Diğer silahlarını çoktan kullanmışsa da pense ve içi çivi dolu çıkın hâlâ üstündeydi.

Yakınlardaki son avcı Kalam'ın yerinden ayrılmasını bekliyordu – ve onun tamı tamına nerede saklandığını biliyordu. Az ileride yatan ceset bunu apaçık gösteriyordu.

Ya şimdi?

Gömleğinin sağ tarafı ıslak ve yapış yapıştı. O taraftan akan kanın sıcaklığını hissediyordu. Bu bir gece içinde aldığı üçüncü hafif yaraydı – sondan bir önceki kapışmada sırtına bir fırlatma yıldızı isabet etmişti. O tür silahlara asla zehir sürülmezdi – eldiven takarken bile fırlatıcı için risk çok yüksekti. Ağır önlük darbeyi büyük ölçüde emmişti ve Kalam bir duvara sürterek yıldızı sırtından çıkarmıştı.

Muhtelif yaralardan akan kanı yavaşlatmakta kullandığı zihinsel disiplini tükenmişti. Zayıf düşüyordu. Hem de hızla.

Kalam dosdoğru yukarı baktı. Tam üzerinde tahta bir balkonun alt tarafı vardı. Boyası dökülmüş iki payanda yerden yaklaşık iki buçuk metre yüksekteydi. Sıçrayarak belki onlardan birine erişebilirdi ama öyle bir eylem gürültü çıkarırdı ve başarması hâlinde savunmasız kalırdı.

Penseyi ilmiğinden çekip aldı. Kanlı bıçağı dişleri arasına sıkıştırıp yavaşça doğruldu ve penseyi yukarı uzattı. Pensenin ağzı payandayı kıstırdı.

Bakalım kahrolasıca şey ağırlığımı taşıyacak mı.

Pensenin sapını sıkıca kavrayarak omuzlarını ihtiyatla kastı, kendini iki santim yukarı çekti, sonra bunu yineledi. Payanda gıcırdamadı bile – Kalam tahta kirişin büyük ihtimalle taş duvara gömülü deri bir sokete takılı olduğunu anladı. Kendini yukarı çekmeyi sürdürdü.

Asıl zorluk ses çıkarmamaktı zira herhangi bir hışırtı veya tıkırtı avcısını durumdan haberdar ederdi. Kolları ve omuzları titreyen Kalam bacaklarını santim santim yukarı kaldırdı, dizini kıvırarak sağ bacağını daha da yükseltti, sonra ayağını önde tutarak payandanın üstündeki üçgen boşluğa soktu.

O bacağı oraya geçirip çekti ve nihayet kolları ile omuzlarındaki yükü azaltabildi.

Uzun bir dakika boyunca orada kıpırtısız asılı kaldı.

Pençeler beklemekten hoşlanırlardı. Sabır müsabakalarında üzerlerine yoktu. Kalam'ın avcısı belli ki bunun o müsabakalardan biri olduğu sonucuna varmıştı ve niyeti kazanmaktı.

Eh, yabancı, senin kurallarına göre oynayacak değilim.

Suikastçı penseyi açtı ve balkon zeminine doğru kaldırdı. En büyük risk buydu zira balkonda kimin olabileceğini bilmiyordu. Daha ileriye uzanamayıncaya dek penseyle balkonu milim milim yokladı, ardından âleti orada bıraktı.

Dişlerinin arasında sıktığı bıçak ağzını kendi kanının tadıyla doldurdu. Her iki eli de boşalan Kalam balkonun kenarını kavradı, ağırlığını payandadan yavaşça aldı ve kendini yukarı çekti. Elleriyle tırabzana tırmanıp bir bacağını onun üstünden aşırdı ve az sonra pensenin yanına çömeldi.

Alanı bakışlarıyla taradı. Çeşitli otlar içeren kil saksıların bulunduğu balkonun bir ucunda tuğla bir tabana sahip yuvarlak bir ekmek fırını vardı. Fırından yayılan sıcaklık suikastçının terle serinlemiş yüzüne kadar ulaşmaktaydı.

Ötedeki odaya girmenin tek yolu ancak sürünerek geçilebilecek parmaklıklı bir delikti.

Ekmek fırınına göre balkonun diğer ucunda oturan küçük bir köpekle göz göze gelmesiyle Kalam'ın taraması son buldu. Siyah kıllı, kompakt yapılı hayvanın tilkimsi bir burnu ve kulakları vardı. Yarım bir sıçanı çiğniyor, bir yandan da o keskin siyah gözlerle Kalam'ın her hareketini seyrediyordu.

Kalam çok hafif bir iç geçirdi. *Malaz Şehri'nin bir diğer şüpheli ünü: Korkusuz deliliği için beslenen Malazan sıçancısı.* Yemeğini bitirdiğine karar verdikten sonra köpeğin ne yapacağını kestirmek mümkün değildi. Suikastçının elini yalayabileceği gibi burnunu ısırıp koparabilirdi de.

Kalam hayvanın içi dışına çıkmış et parçasını patileri arasında kokladığını, sonra onu ağzına atıp çiğnediğini ve bir yandan da kendisini alıcı gözle süzdüğünü gördü. Sıçanın kuyruğunu da yerken bir anlığına boğulur gibi olan –ve fısıltıyı geçmeyen bir ses çıkaran– köpek nihayet kuyruğu boylu boyunca yuttu.

Sıçancı ön patilerini yaladı, doğrulup oturdu, başını eğerek başka bir yerini daha yaladı, sonra da kan kaybeden suikastçıya baktı.

Gecenin sessizliği hâvlamalarla darmadağın oldu. Kuduran köpek harcadığı çabayla hoplayıp zıplıyordu.

Kalam balkon tırabzanına sıçradı. Altındaki ara sokaktan hızla bir şey geçti. Suikastçı sol elinde fırlatma bıçağıyla dosdoğru onun üstüne atladı.

Daha havada düşerken işinin bittiğinden emindi. Yalnız avcısı kendine müttefikler –hem de bütün bir El– bulmuştu.

Aşağıdan gelen bir efsun dalgası Kalam'a dev bir yumruk gibi çarptı. Bıçak hissiyatsız parmakların arasından uçup gitti. Büyücünün saldırısıyla rotasından çıkan Kalam hedefini ıskaladı ve sol yanının üstüne sertçe düştü.

Yukarıdaki manyakça havlamalar aralıksız sürdü.

Kalam'ın müstakbel hedefi elinde bıçaklarla ona hücum etti. Suikastçı bacaklarını kendine çekip aniden ileri uzattı. Fakat adam ustaca bir hareketle kendini sakındı. Bıçaklar Kalam'ın her iki yanındaki kaburgalar boyunca birer kesik attı. Avcının alnı hızla burnuna indi. Suikastçının gözlerinin önünde şimşekler çaktı.

Avcı onun üstüne çıktı ve dik oturup her iki bıçağı da havaya kaldırdı. Tam o anda hırlayan simsiyah bir yumak adamın kafasına kondu. Yüzünün bir tarafı jilet keskinliğindeki aşırı uzun köpekdişleriyle yırtılan Pençe çığlığı bastı.

Kalam düşmanının bileklerinden birini yakalayıp kırdı ve kasılan elden bıçağı çekip aldı.

Avcı can havliyle diğer bıçağını sıçancıya saplamaya çalışsa da pek başarı sağlayamadı. Sonunda silahı fırlatıp attı ve elini debelenen köpeğe uzattı.

Kalam bıçağını avcının kalbine sapladı.

Cesedi yana ittikten sonra sallanarak ayağa kalktı – ve kendini kuşatılmış hâlde buldu.

"Artık köpeğini geri çağırabilirsin, Kalam," dedi bir kadın.

Kalam hayvana göz attı – köpeğin yavaşlamaya niyeti yoktu. Cesedin başının ve boynun etrafındaki parkelere hâlâ kanlar sıçrıyordu.

"Maalesef benim değil," diye hırıldadı Kalam. "Yine de keşke bunun gibi yüz hayvanım olsaydı." Kırılmış burnu acıyla zonkluyor, gözlerinden akan yaşlar dudaklarından ve çenesinden damlayan kana karışıyordu.

"Of, Hood aşkına!" Kadın yanındaki avcılardan birine doğru döndü. "Gebert şu kahrolası şeyi."

"Gerek yok," diyen Kalam hayvana yaklaştı, onu ensesinden tutup kaldırdı ve balkona gerisingeri fırlattı. Cıyaklayarak tırabzanı kıl payı aşan sıçancı gözden kayboldu. İnişini telaşlı pençe tıkırtılarıyla duyurdu.

Balkon kapısındaki delikten çıkan titrek bir ses aşağıya kadar ulaştı. "Çiçek, canım, sakin ol bakayım. Aferin oğluma."

Kalam, lideri süzdü. "Pekâlâ," dedi. "Yap yapacağını."

"Zevk—"

Okun darbesi kadını Kalam'ın kollarına fırlattı. Pençenin göğsünden dışarı çıkan iri, kancalı uç neredeyse onu da şişleyecekti. Neyin geldiğini bilmeyen diğer dört avcı hemen siper alırken ara sokakta toynak sesleri yankılandı.

Dörtnala üstüne gelen kendi aygırını ve eyerde öne eğilerek Bahriyeli malı arbaletin kurma koluna asılan Minala'yı görünce Kalam'ın ağzı bir karış açık kaldı.

Suikastçı ezilmeden hemen önce kenara çekildi, eyerin bir kenarına tutundu ve hayvanın ivmesinin kendisini yerden kaldırıp Minala'nın arkasına oturtmasına izin verdi. Kadın arbaleti onun ellerine tutuşturdu. "Arkamızı koru!"

Kıvrılan Kalam peşlerinden koşan dört şekil gördü ve arbaleti ateşledi. Avcılar hep beraber yere yattılar. Ok bir duvardan sekti ve karanlıkta tıkırdayarak uzaklaşıp gitti.

Ara sokak bir caddeye açıldı. Minala aygırı sola döndürdü. Toynaklar yerde kayarak kıvılcımlar çıkardı. Dengesini sağlayan at tekrar ileri fırladı.

Malaz Şehri'nin liman semti dar, dolambaçlı sokakların ve yolların bir düğümü gibiydi. Böyle bir yerde, hele hele gece karanlığında bir atın dörtnala koşması görünüşte imkânsızdı. Sonraki birkaç dakika Kalam'ın o güne kadar tecrübe ettiği en heyecanlı yolculukla geçti. Minala'nın kabiliyeti nefes kesiciydi.

Kalam kısa bir süre sonra öne eğilerek kadına sokuldu. "Yahu bizi nereye götürüyorsun? Şehir baştan aşağı Pençe kaynıyor, kadın."

"Biliyorum, canı çıkasıca!"

Minala aygırı tahta bir koprude koşturdu. Suikastçı başını

kaldırdığında üst semti, onun ötesindeyse siyah bir şeklin yükseldiğini gördü: uçurum – ve de Mock'un Kalesi.

"Minala!"

"İmparatoriçe'yi istiyordun, değil mi? Eh, kendisi işte orada, piç kurusu – Mock'un Kalesi'nde!"

Of, Hood aşkına!

Fayanslar ses çıkarmadan kayboldu. Dört yolcu soğuk bir karanlık tarafından yutuldu.

Düşüş düzgün ve cilalı parke taşlarına kemik sarsıcı bir çarpmayla aniden son buldu.

Mühimmat çantası hâlâ omuzlarına asılı olan Kemancı bir inilтiyle doğrulup oturdu. Yere çarptığında daha yeni yeni iyileşen ayak bileğini incitmişti ve acı dayanılır gibi değildi. Lağımcı dişlerini sıkarak etrafına bakındı. Görünüşe bakılırsa diğer herkes hâlâ tek parçaydı ve yavaş yavaş ayağa kalkıyorlardı.

İçinde bulundukları yuvarlak oda Tremorlor'da bıraktıklarının kusursuz bir kopyasıydı. Lağımcı bir an için oraya geri döndüklerinden korktu ama sonra burnuna havadaki tuz kokusu çalındı.

"Geldik," dedi. "Ölühane."

"Nasıl o kadar emin olabiliyorsun?" diye öğrenmek istedi Crokus.

Kemancı bir duvara kadar emekledi ve oraya tutunarak doğruldu. Ağırlığını bacağına verince suratını buruşturdu. "Malaz Körfezi'nin kokusunu alıyorum – ve havanın ne kadar rutubetli olduğunu hissediyorum. Burası Tremorlor değil, evlat."

"Ama bir körfezin yakınındaki herhangi bir Hane'de olabiliriz."

"Evet," diye doğruladı lağımcı.

"Tek yapmamız gereken çıkıp bakmak," diye makul bir çözüm önerisi sundu Apsalar. "Bileğini gene mi incittin, Kemancı."

"Evet. Keşke Mappo iksirleriyle beraber yanımızda olsaydı..."

"Yürüyebilecek misin?" diye sordu Crokus.

"Başka seçeneğim yok."

Apsalar'ın babası merdivenlere yaklaşıp aşağıya göz attı. "Yalnız değiliz," dedi. "Fener ışığı görüyorum."

"Aman ne güzel," diye söylenen Crokus bıçaklarını çekti.

"Kaldır onları," dedi Kemancı. "Ya misafir edileceğiz ya da öldürüleceğiz. Gelin gidip kendimizi tanıtalım, ne dersiniz?"

Zemin kata indiler –Kemancı bunu Darulu'nun desteğiyle yaptı– ve açık bir kapıdan geçerek koridora çıktılar. Koridor boyunca dizili nişlerde fenerler yanıyor, girişin karşısında açık duran çift kanatlı kapıdan da titrek bir ateş ışığı yayılıyordu.

Tıpkı Tremorlor'da olduğu gibi devasa bir zırh takımı koridorun ortasındaki bir girintiyi dolduruyordu. Üstelik bu seferkinin şiddetli bir çatışmadan çıktığı hemen anlaşılıyordu.

Grup kısa bir süreliğine duraklayıp zırhı sessizce inceledi, ardından açık kapıya doğru yola devam etti.

Apsalar'ın öncülüğünde salona girdiler. Taş şöminedeki alevler yakıta ihtiyaç duymazmış gibi görünüyordu ve şöminenin kenarlarındaki garip bir siyahlık onun aslında sönmeyen bir yangına sahip bir kovana açılan küçük bir kapı olduğunu belli ediyordu.

Sırtı onlara dönük bir figür ayakta dikilerek o alevlere bakıyordu. Solgun aşıboyası bir cüppe giyen adam sağlam yapılı, geniş omuzlu ve iki metreden daha uzundu. Atkuyruğu yaptığı demir grisi saçlarını omuzlarının arasından sarkıtmıştı ve saç tutamı belinin hemen yukarısında donuk bir zincirle bağlıydı.

Muhafız arkasına dönmeden alçak ama gür bir sesle konuştu. "Icarium'u hapsetmekteki başarısızlığınız dikkatlerden kaçmadı."

Kemancı hıhladı. "Sonunda karar bize kalmadı. Mappo—"

"Ah evet, Mappo," diye onun sözünü kesti muhafız. "Trell. Anlaşılan Icarium'un yanında çok fazla yürüdü. Dostluğa ağır basan vazifeler vardır. Büyükler koca bir kasabayı yok edip suçu Icarium'a atarak onu derinden yaraladılar. Bunun yeterli olacağını düşündüler. Acilen bir Bekçi'ye ihtiyaç vardı. Daha önce o sorumluluğu taşıyan kişi kendi canına kıymıştı. Icarium aylarca yapayalnız yolculuk ederek büyük bir tehdit oluşturdu."

Duydukları Kemancı'nın yüreğini sızlattı. *Hayır, Mappo dostunun yuvasını yok ettiğine, ailesini ve tanıdığı diğer herkesi öldürdüğüne inanıyor. Hayır, nasıl böyle bir şey yapabildiler?*

"Azathlar o esareti uzun zamandır planlıyorlardı, faniler."

Adam nihayet arkasına döndü. Alt dudağından çıkıntı yapan iri domuz dişleri ince ağzını çerçeveliyordu. Yıpranmış teninin yeşilimsi tonu şöminenin parlak ışığına rağmen ona ruhani bir görünüm kazandırıyordu. Onları kirli buz rengi gözler süzüyordu.

Gözlerine inanamayan Kemancı'nın ağzı açık kaldı – aradaki benzerlik apaçık ortadaydı. Her yüz hattı öncekinin bir yankısı gibiydi. Lağımcının zihni allak bullaktı.

"Oğlum durdurulmalı – öfkesi bir zehir," dedi Jaghut. "Bazı sorumluluklar dostluğa, hatta akrabalığa ağır basar."

"Özür dileriz," dedi Apsalar usulca, uzunca bir sürenin ardından. "Fakat öyle bir iş bizi, karşında gördüklerini aşıyordu."

Soğuk, insandışı gözler kızı inceledi. "Belki haklısındır. Özür dileme sırası bende. Büyük... umutlarım vardı."

"Neden?" diye fısıldadı Kemancı. "Neden Icarium böylesine lanetli?"

Jaghut başını devirdi, sonra aniden ateşe doğru döndü. "Yaralı kovanlar tehlikeli şeylerdir. Birini *yaralamaksa* çok daha tehlikelidir. Oğlum beni Azathlardan kurtarmanın bir yolunu aradı. Bulamadı. Ve... zarar gördü. Burada hâlimden hoşnut olduğumu anlamadı – ve artık asla anlamayacak. Bütün âlemlerde bir Jaghut'a huzur –daha doğrusu bize huzur gibi gelen şeyi– verebilen çok az yer bulunur. Türünüzün aksine bizler yalnızlığa hasret duyarız zira tek güvenliğimiz odur."

Yeniden onlara doğru döndü. "Elbette Icarium için başka bir ironi söz konusu. Anıları olmadan bir zamanlar kendisini neyin motive ettiğini bilmiyor. Yaralı kovanlardan yahut Azathların sırlarından haberi yok." Jaghut'un tebessümü ıstırap doluydu. "Tabii benden de."

Apsalar aniden başını kaldırdı. "Sen Gothos'sun, değil mi?"

Jaghut cevap vermedi.

Kemancı'nın gözü yakındaki duvara dayalı bir banka takıldı. Oraya kadar topallayıp oturdu. Başını sıcak taş duvara yasladı ve gözlerini yumdu. *Tanrılar aşkına, mücadelelerimiz bir hiç. İçimizdeki yaralar birer çizikten fazlası değil. Fanilik armağanın için sana şükürler olsun, Hood. Asla bu Ermişler gibi yaşayamazdım – ruhuma böyle işkence edemezdim...*

"Artık gitme vaktiniz geldi," diye gürledi Jaghut. "Yaralardan

mustaripseniz ön kapının yakınında bir kova su bulacaksınız – suyun iyileştirici özellikleri var. Bu gece dışarıdaki sokaklar tatsızlıklarla kaynıyor. O yüzden kendinize dikkat edin."

Apsalar dönüp Kemancı'ya baktı. Lağımcı yaşlarla dolu gözlerini kırpıştırarak odaklamaya çalıştı. *Of, Mappo, Icarium... ne kadar da iç içeler...*

"Gitmeliyiz," dedi genç kadın.

Kafa sallayan Kemancı banka tutunarak ayağa kalktı. "Biraz su içmeye hayır demem," diye mırıldandı.

Gitmeden önce etrafa göz gezdiren Crokus solmuş goblenleri, süslü bankı, kornişlere yerleştirilmiş taş ve tahta parçalarını, son olarak da çift kanatlı kapının karşısındaki duvara dayalı bir masaya istiflenmiş çok sayıda tomarı inceledi. İç çekip geri çekildi. Apsalar'ın babası da onu takip etti.

Koridora geri dönüp girişe yaklaştılar. Bahsi geçen kova bir kenarda duruyordu. Yukarısındaki bir kancaya tahta bir kepçe asılıydı.

Apsalar alıp suya batırdığı kepçeyi Kemancı'ya uzattı.

Lağımcı kana kana içti, ardından dehşet verecek kadar hızlı bir iyileşmenin ayak bileğini sarmasıyla bir acı nidası attı. His az sonra geçti. Vücudunu ter basan Kemancı oracığa çöküp kaldı. Ötekilerin gözü üstündeydi. "Hood aşkına," dedi nefes nefese, "mecbur kalmadıkça içmeyin."

Apsalar kepçeyi yerine astı.

Kapı ilk dokunuşta açılarak bir gece göğünü ve içler acısı hâldeki bir bahçeyi meydana çıkardı. Döşeme taşlarıyla kaplı dolambaçlı bir patika kemerli bir bahçe kapısına kadar gidiyordu. Alçak bir taş duvar bahçeyi çevreliyor, ötede her panjuru kapalı apartmanlar yükseliyordu.

"Eee?" diye sordu Crokus, Kemancı'ya doğru dönerek.

"Evet. Malaz Şehri."

"Amma çirkinmiş."

"Öyledir."

Ayak bileğini sınayan ve en ufak bir sızıyla bile karşılaşmayan Kemancı patikadan kemerli bahçe kapısına yürüdü. Kapının gölgesinin karanlığında sokağa göz gezdirdi.

En ufak bir kıpırtı yoktu. Etraftan çıt çıkmıyordu.

"Bu hiç içime sinmiyor."

"Bu şehre efsun dokunmuş," diye duyurdu Apsalar. "Ve tadını tanıyorum."

Kemancı'nın ona dönük gözleri kısıldı. "Pençe?"

Kız kafasıyla onayladı.

Lağımcı çantasını önüne aldı ve elini içine soktu. "Bu yakın dövüşe girebileceğimiz anlamına gelir."

"Eğer şanssızsak."

Kemancı çantadan iki delergeç çıkardı. "Evet."

"Nereye gidiyoruz?" diye fısıldadı Crokus.

Biliyorsam ne olayım. "Gelin Smiley'nin Tavernası'nı deneyelim – orası Kalam'ın da benim de iyi bildiğimiz bir tavernadır..."

Kemerin altından çıktılar.

Önlerindeki gölgeler açılarak hantal görünümlü kocaman bir şekli ortaya çıkardı.

Apsalar hızla uzanıp bombaları fırlatmaya hazırlanan Kemancı'nın kolunu tuttu. "Hayır, bekle."

İblis, at burunlu başını onlara doğru çevirip grubu tek bir gümüşi gözle süzdü. Derken omzunda oturan bir figür öne eğilerek kendini gösterdi. Gencin üstü başı kurumuş kanla kaplıydı. Yüzü yaratığın insansı bir versiyonuydu.

"Aptoryan," diye selam verdi Apsalar.

Gencin sivri dişli ağzı açıldı ve içinden hırıltılı bir ses çıktı. "Kalam Mekhar'ı arıyorsunuz."

"Evet," diye yanıtladı Apsalar.

"Yardaki kaleye gidiyor."

Kemancı irkildi. "Mock'un Kalesi'ne mi? Neden?"

Binici başını devirdi. "İmparatoriçe'yi görmek istediğinden olmasın?"

Hemen o tarafa dönen lağımcı yükseklerdeki tabyaya dikkatle baktı. Rüzgârgülünde koyu bir sancak dalgalanmaktaydı. "Hood canımızı alsın, sahiden de burada!"

"Size yol gösterelim," diyen binici tüyler ürpertici bir tebessüm etti. "Gölge'nin içinde – Pençe'den güvende."

Apsalar da cevaben gülümsedi. "Öyleyse önden buyurun."

Uçurum yamacından yukarı çıkan geniş taş basamaklardan ilkine doğru at binerlerken tempolarını yavaşlatmadılar.

Kalam, kadının kolunu sıkıca tuttu. "Yavaşlasan iyi eder—"

"Sen sıkı tutun yeter," diye hırıldadı Minala. "O kadar dik değiller."

O kadar dik değiller mi? Fener aş—

Aygırın ileri atılmasıyla atlarındaki kaslar şişti. Lakin hayvanın toynakları taşa basmadan önce dünya biçimsiz bir griye büründü. Aygır kişneyerek şahlansa da artık çok geçti. Kovan onları yuttu.

Toynaklar yerde çılgınca kaydı. Oturduğu yerden fırlayan Kalam bir duvara çarpıp sekti. Onu karşılamak için yükselen cilalı zemin ciğerlerindeki havayı boşalttı. Arbalet ellerinden uçtu ve takırdayarak uzaklaştı. Nefes nefese kalan suikastçı yüzükoyun döndü.

Küflü bir koridora gelmişlerdi ve aygır hâlinden hiç de hoşnut değildi. Yüksek ve kemerli tavan ile şahlanan hayvan arasında bir kol mesafesinden daha fazla boşluk vardı. Minala her nasılsa eyerde kalmıştı. Aygırı sakinleştirmeye uğraşan kadın az sonra bunu başardı ve öne eğilerek bir elini atın açılıp kapanan burun deliklerinin hemen arkasına koydu.

Kalam inleyerek ayağa kalktı.

"Neredeyiz?" diye tısladı Minala, uzun ve boş koridorda ileri geri bakınarak.

"Yanılmıyorsam Mock'un Kalesi'nde," diye mırıldanan suikastçı gidip arbaleti aldı. "İmparatoriçe geldiğimizi biliyordu – anlaşılan sabırsızlandı..."

"Eğer öyleyse öldüğümüzün resmidir, Kalam."

Ona hak verse de bir şey söylemeyen suikastçı atın yanından geçti ve karşı uçtaki kapıyı süzdü. "Sanırım burası Eski Hisar."

"Boşuna her taraf toz içinde değil – yine de içerisi bir ahır gibi kokuyor."

"Şaşırmadım – bu binanın yarısı ahıra çevrilmişti. Yine de ana salona el sürülmemişti." Başıyla çift kanatlı kapıyı işaret etti. "Şuradan geçeceğiz."

"Başka yol yok mu?"

Kalam başını iki yana salladı. "Hiçbiri sağlam kalmadı. Hem zaten arka kapı bir kovan olacaktır."

Minala of çekerek eyerden indi. "Sence İmparatoriçe bizi seyrediyor mudur?"

"Sihirle mi? Belki – senden haberdar olup olmadığını merak ediyorsun." Suikastçı tereddüt etti, sonra arbaleti ona verdi. "Gel olmadığını farz edelim. Geride dur – atı kapıdan ben geçireyim."

Minala kafa sallayarak silahı kurdu.

Kalam ona baktı. "Buraya nasıl geldin?"

"İmparatorluk taşıyıcısı *Çultıkaç*'tan bir gün sonra yelken açtı. Bu at Pormqual'ın damızlıklarından farklı değildi. Biz de o lanet olasıca fırtınaya yakalandık ama sadece körfezde karaya çıkarken sorun yaşadık. Bir daha öyle bir yerde yüzmek istemem. Asla."

Suikastçının gözleri kocaman açıldı. "Hood aşkına, be kadın!" Bakışlarını kaçırdı, sonra yüzünü tekrar ona çevirdi. "Neden?"

Minala dişlerini gösterdi. "Sahiden de bu kadar kalın kafalı mısın, Kalam? Öyleysen bile yanıldım mı?"

Suikastçının asla aşılmasını beklemediği bazı duvarlar vardı. Bu ani çöküş soluğunu kesti. "Pekâlâ," dedi en sonunda, "ama bil ki oyunlar oynamaktan hiç anlamam."

Kadının kaşları kalktı. "Duy da inanma."

Kalam yeniden kapıya doğru döndü. Tek bir bıçaktan başka silahı yoktu ve çok fazla kan kaybetmişti. *Bir imparatoriçeye suikast düzenlemeye uygun donandığımı söyleyemem ama artık idare edeceğiz...* Minala'ya tek kelime daha etmeden aygırın dizginlerini eline aldı ve yerinden ayrıldı. Çift kanatlı eski kapıya yaklaşırlarken hayvanın toynakları yüksek takırtılar çıkardı.

Suikastçı bir elini tahta yüzeye koydu. Kararmış kalaslar terliyordu. *Öteki tarafta efsun var. Güçlü bir efsun.* Geri çekildi, on adım geride duran Minala'yla göz göze geldi, sonra başını iki yana salladı.

Omuz silken kadın arbaleti doğrulttu.

Kalam tekrar kapıya döndü ve sol kanadın kulpunu tuttu. Kulp sessizce kalktı.

Kalam kapıyı iterek açtı.

Kapıdan dışarı buz gibi bir karanlık aktı.

"İçeri gir, Kalam Mekhar," diye davet etti bir kadın sesi.

Suikastçı fazla bir seçenek göremedi. İşin son ayağının bu şekilde cereyan etmesini istemezdi ama buraya bunun için gelmişti. Peşinde aygırla karanlığa daldı.

"Orada dur. Topper'ın ve Pençesinin aksine ben seni hafife almıyorum."

Kalam hiçbir şey göremiyordu ve ses sanki aynı anda her yerden geliyordu. Arkasındaki azıcık aralık kapıdan biraz ışık sızsa da o ışık ancak bir iki adım gidebiliyor, sonra karanlık onu tamamen yutuyordu.

"Beni öldürmek için bunca yol teptin, Köprüyakan," dedi İmparatoriçe Laseen soğuk, ifadesiz bir sesle. "Neden?"

Sorusu Kalam'ı şaşırttı.

Sözlerini sürdürürken kadının sesinde buruk bir keyif vardı. "Cevabı bulmakta zorluk çektiğine asla inanmam, Kalam."

"Köprüyakanların kasten öldürülmeleri," diye hırıldadı suikastçı. "Dujek Tekkol'un kanun kaçağı ilan edilmesi. Alakarga'yı, beni ve Dokuzuncu Manga'nın geri kalanını öldürme teşebbüsü. Ortadan kaybolan insanlar. Dassem Ultor'un ölümünde parmağının olduğu şüphesi. Dansçı'nın ve İmparator'un suikastı. Kifayetsizlik, cehalet, ihanet..." Veryansınını orada kesti.

İmparatoriçe Laseen uzunca bir müddet sessiz kaldı, ardından alçak sesle konuştu. "Ve sen yargıcım olacaksın. Sonra da celladım."

"Aynen öyle."

"Kendimi savunmama müsaade var mı?"

Kalam dişlerini gösterdi. Ses her yönden gelmekteydi – biri hariç. Solundaki köşeden ses çıkmadığını fark eden Kalam oraya dört adımda ulaşabileceğini kestirdi. "Deneyebilirsin, İmparatoriçe." *Hood aşkına, ayakta zor duruyorum. Üstelik muhtemelen müdafaaları vardır. Tez Ben'in de dediği gibi, elinden bir şey gelmiyorsa blöf yap...*

Laseen'in ses tonu sertleşti. "Baş Büyücü Tayschrenn'in Genabackis'te izlediği yol hatalıydı. Köprüyakanların imhası planımın bir parçası değildi. Manganda beni öldürmek isteyen bir tanrının sahiplendiği genç bir kadın vardı. Muavin Lorn onun hakkından gelmesi için gönderil—"

"Haberim var, İmparatoriçe. Boşa vakit harcıyorsun."

"Fani âlemde kalan bütün vaktim bundan ibaret olabileceği için bana boşa harcıyormuşum gibi gelmiyor. Neyse, ithamlarına yanıt vermeye devam edeyim. Dujek'in kanun kaçağı ilan edil-

mesi geçici bir tedbir, hatta bir hileydi. Pannion Domin tehdidinin farkına vardık. Lakin Dujek onun üstesinden tek başına gelemeyeceği kanaatindeydi. Düşmanlarımız arasında müttefikler bulmamız gerekiyordu, Kalam. Darujhistan'ın kaynaklarına ihtiyacımız vardı. Caladan Brood ile onun Rhivilerine ve Barghastlarına, Anomander Rake ile onun Tiste Andiilerine de. Kızıl Muhafızları yakamızdan düşürmemiz gerekmesine değinmiyorum bile. O yaman kuvvetlerden hiçbiri pragmatizme yabancı değildir – hepsi de Kâhin Pannion'un ve onun büyüyen imparatorluğunun yarattığı tehdidin farkındaydı. Fakat aramızda güven eksikliği vardı. Dujek'in onunla ve ordusuyla bağlarını koparma planını uygun buldum. Kanun kaçakları hâline gelerek Malazan İmparatorluğu'yla ve onun arzularıyla aralarına filhakika mesafe koydular. Güven sorununu böylece bir çözüme kavuşturduk."

Kalam'ın gözleri düşünceli bir edayla kısıldı. "Peki bu hileden kimlerin haberi var?"

"Yalnızca Dujek'in ve Tayschrenn'in."

Suikastçı az sonra homurdandı. "Peki ya Baş Büyücü ne olacak? Onun tüm bunlardaki rolü ne?"

Kalam, kadının konuşurken gülümsediğini işitti. "Eh, o şimdilik geri planda, gözden uzakta bekliyor. Fakat ihtiyaç hâlinde yardıma etmeye hazır. Tayschrenn, Tekkol'un emrinde. Siz askerler ne diyordunuz – Baş Büyücü onun cebindeki kesik zar."

Kalam uzun bir dakika konuşmadı. Odadaki yegâne sesler alıp verdiği solukları ve yavaşça ama mütemadiyen döşeme taşlarına damlayan kanıydı. Sonunda ağzını tekrar açtı. "Cezasız kalmış daha eski suçlar da var..." Kaşlarını çattı. *Yegâne sesler...*

"Kellanved ile Dansçı'ya düzenlenen suikastlar mı? Evet, Malazan İmparatorluğu'ndaki saltanatlarını sonlandırdım. Tahtı ele geçirdim. Açıkçası yaptığım korkunç bir ihanetti. Bir imparatorluk tek bir faniden daha önemlidir."

"Sen de dahil."

"Ben de dahil. Bir imparatorluk kendi ihtiyaçlarını dayatır, görev aşkına taleplerde bulunur. Bu bir asker olarak senin muhakkak anlayabileceğin bir yüktür. O iki adamı çok iyi tanırdım, Kalam – sen böyle bir iddiada bulunamazsın. Kaçınamayacağım bir ihtiyaca gönülsüzce, ıstırapla cevap verdim. O günden beri

çok ağır muhakeme hataları yaptım – ve onlarla yaşamaya mecburum."

"Dassem Ultor—"

"Bir rakipti. Kendini Hood'a adamış hırslı bir adamdı. İç savaş riskine girmek istemediğimden önce ben saldırdım. Öyle bir iç savaşı önledim ve bu yüzden pişman değilim."

"Anlaşılan," diye tasasızca mırıldandı suikastçı, "bu görüşmeye hazırlanmışsın." *Hem de nasıl.*

İmparatoriçe az sonra sözlerini sürdürdü. "Söyle bana, Kalam; eğer burada benim yerime Dassem Ultor olsaydı sence bu kadar yakınına yaklaşmana izin verir miydi? Seni ikna etmeye çalışır mıydı?" Birkaç saniye konuşmadı. "Görünen o ki sesimin yönünü saklama çabalarım boşa çıktı zira dosdoğru bana bakıyorsun. Üç, bilemedin dört adımda İmparatoriçe Laseen'in saltanatını sonlandırabilirsin, Kalam. Neyi seçiyorsun?"

Kalam gülümseyerek sağ elindeki bıçağı oynattı. Pekâlâ, suyuna gideceğim. "Yedi Kent—"

"Layığını bulacak," diye çattı kadın.

Suikastçı işittiği öfke karşısında gözlerini kocaman açılmasına mâni olamadı. *Vay be, kim tahmin edebilirdi? İmparatoriçe, velhasıl illüzyonlarına ihtiyacın yokmuş. Av böylece sona eriyor.* Bıçağını kınına soktu.

Ve kadın bir şaşkınlık nidası atınca takdirle gülümsedi.

"İmparatoriçe," diye gürledi.

"Şaşırdığımı... şaşırdığımı itiraf etmeliyim..."

Rol kesmenin yeteneklerin arasında olduğunu sanmazdım, Laseen... "Canını bağışlamam için yalvarabilirdin. Daha başka sebepler sunabilir, bahaneler bulabilirdin. Öyle yapmaktansa konuştun – kendi sesinle değil, bir imparatorluğunkiyle." Arkasına döndü. "Gizlenme yerin güvende. Artık... huzurundan ayrılıyorum."

"Bekle!"

Duraksayan suikastçı Laseen'in sesindeki ani kararsızlık üzerine kaşlarını kaldırdı. "İmparatoriçe?"

"Pençe – elimden bir şey gelmez. Onları geri çağıramam."

"Biliyorum. Kendi işlerini kendileri görürler."

"Nereye gideceksin?"

Kalam karanlıkta gülümsedi. "Bana duyduğun güven gurur verici, İmparatoriçe." Aygırı da çevirip kapı aralığına doğru yürüdü, ardından son bir kez arkasına döndü. "Asıl öğrenmek istediğin senin için tekrar gelip gelmeyeceğimse cevap hayır."

Minala birkaç adım uzaktan girişi tutuyordu. Kalam'ın koridora çıkmasıyla yavaşça doğruldu. Suikastçı, aygırı dışarı çekerken ve hayvanın etrafından dolaşıp geçip kapıyı kapatırken arbalet inmedi.

"Eee?" diye tıslayarak öğrenmek istedi kadın.

"Ne e'si?"

"Boğuk ve mırıltılı konuşmalar duydum. O öldü mü? İmparatoriçe'yi öldürdün mü?"

Belki de bir hayaleti öldürdüm. Hayır, Laseen'in kılığına girmiş bir bostan korkuluğunu. Bir suikastçı, kurbanın maskesinin arkasındaki çehreyi asla görmemelidir. "O odada alaycı yankılardan başka bir şey yoktu. Burada işimiz bitti, Minala."

Kadının gözleri çakmak çakmak oldu. "Tüm olup bitenlerden sonra... *alaycı yankılar* ha? Bunu yapmak için üç kıta aştın!"

Kalam omuz silkti. "Doğamız böyle, değil mi? Basit çözümlerin olduğu gibi ahmakça bir inanca tekrar tekrar tutunuruz. Evet, dramatik ve tatmin edici bir hesaplaşma bekledim – çakan bir efsun, püsküren kanlar. Bir can düşmanını kendi ellerimle öldürmek istedim. Onun yerine" –bir kahkaha gürledi– "fani bir kadının huzuruna çıktım. Daha doğrusu fani sayılabilecek bir kadının..." Silkindi. "Her halükârda Pençe'nin imtihanı bizi bekliyor."

"Harika. Peki şimdi ne yapacağız?"

Suikast sırıttı. "Çok basit – heveslerini kursaklarında bırakacağız."

"Hood sonumuzu hayır etsin..."

"Etsin. Gel hadi."

Aygırı peşleri sıra çekerek koridorda ilerlediler.

Ana salondaki anormal karanlık yavaşça dağıldı. Bir köşede pörsümüş bir cesedin oturduğu bir sandalye meydana çıktı. Dudakları sıyrılmış, göz yuvaları iki dipsiz kuyuya dönmüş cesedin tek tük saçı hafif bir esintiyle sallandı.

Arka duvarın yakınında bir kovan açıldı ve koyu yeşil bir harmaniye giyen uzun boylu bir adam geçitten dışarı çıktı. Adam salonun merkezinde durakladı, başını karşı taraftaki çift kanatlı kapıya çevirdi, sonra da sandalyedeki cesede doğru döndü. "Eee?"

O cansız dudaklardan İmparatoriçe Laseen'in sesi çıktı. "Artık bir tehdit değil."

"Emin misin, İmparatoriçe?"

"Diyaloğumuzun bir noktasında Kalam burada bizzat bulunmadığımı, avına başka yerde devam etmesi gerekeceğini anladı. Lakin görünen o ki sözlerimin etkisi oldu. Sonuçta o mantıksız biri değil. Şimdi bir zahmet avcılarını geri çağır."

"Bu konuyu konuştuk – öyle bir şeyin imkânsız olduğunu biliyorsun."

"Onu kaybetmek istemiyorum, Topper."

Adamın kahkahası sertti. "Avcılarımı geri çağıramayacağımı söyledim, İmparatoriçe – bu *gerçekten* başarıya ulaşmalarını beklediğim anlamına gelmez. Hood biliyor ya, Dansçı bile Kalam Mekhar'a bulaşmadan önce iki defa düşünürdü. Hayır, bu talihsiz geceyi camianın zayıf unsurlarına yönelik çok geç kalınmış bir ayıklama olarak görmekte fayda var..."

"Ne kadar da cömertsin."

Topper'ın tebessümü buruktu. "Bu gece ölüm bize dersler verdi, İmparatoriçe. Düşünüp taşınılacak çok şey var. Hem zaten öfkemi çıkarabileceğim bir kurbana sahibim."

"Herhalde gözde yardımcın İnci'den bahsediyorsun."

"Artık gözden düştü."

Laseen'in ses tonuna bir ikaz tınısı karıştı. "Umarım gösterdiğin ilgiden sağ çıkar, Topper."

Adam iç geçirdi. "Evet ama şimdilik onu terlemeye... ve Kalam'dan aldığı dersi değerlendirmeye bırakacağım. Bana kalırsa bir miktar tevazu insana hep iyi gelmiştir. Sen ne dersin, İmparatoriçe?

"İmparatoriçe?"

Bir cesetle konuşuyormuşum. Ah, Laseen, zaten senin en çok bu yönünden hoşlanırım – karşındakine tükürdüğünü yalatmadaki olağanüstü becerinden...

*

İnzibat kumandanı Eski Hisar'ın dış duvarı boyunca ağır ağır ilerleyen ikiliyle resmen burun buruna geldi. Minala arbaletini doğrulttu ve adam ellerini ihtiyatla iki yana açtı. Kalam onu tutup gölgelere sürükledi, sonra da çarçabuk silahsızlandırdı.

"Pekâlâ, Kumandan," diye tısladı suikastçı, "bana Kale'nin istenmeyen misafirlerinin nerede saklandıklarını söyle."

"Herhalde kendinizi kastetmiyorsunuz," diyen adam iç geçirdi. "Eh, nizamiye muhafızı merdivenlerdeki bazı figürlerden bahsediyordu – tabii ihtiyar puşt yarı kör, o ayrı. Ama bahçede... kimsecikler yok."

"Hadi ama, bundan daha fazlasını biliyor olmalısın, Kumandan...?"

Adam kaşlarını çattı. "Aragan. Yeni bir göreve atanmama da sadece günler kalmıştı..."

"Biraz işbirliği yaparsan bunun değişmesi gerekmez."

"Az önce devriye gezdim – görebildiğim kadarıyla her yer tenhaydı. Gerçi öyle olması hiçbir anlama gelmez, değil mi?"

Minala, Kale'nin tepesindeki rüzgârgülünde uçuşan sancağa imalı bir bakış attı. "Peki ya resmi konuğun? Hiç muhafızı yok mu?"

Kumandan Aragan sırıttı. "Ah, herhalde İmparatoriçe'yi kastediyorsun." Ses tonu oldukça keyifliydi. "Hiç de güzel yaşlanmamış, öyle değil mi?"

Avluya zifiri karanlık yayıldı. Minala daha bir ikaz bağırırken ellerindeki arbalet sarsıldı. Bir ses acıyla haykırdı.

Kalam kumandanı iterek bir kenara fırlattı, ardından hızla bıçağını çekip o döndü.

Dört Pençe Eli ortaya çıkmıştı – yirmi katil birden üzerlerine geliyordu. Karanlıkta fırlatma yıldızları ıslık çaldı. Bir çığlık atan Minala arbaleti ellerinden düşürüp geriye yalpaladı. Parkelerin üzerinden bir efsun dalgası aktı – ve aynı hızla kayboldu.

Ellerin ortasında filizlenen gölgeler kargaşayı daha da artırdı. Kocaman ve biçimsiz bir şeyin belirmesiyle Kalam'ın gözleri kocaman açıldı. Yaratığı tanımıştı. *Apt!* İblis saldırıya geçti. İnsanlar dört bir yana savruldu. En uzaktaki El bu yeni tehditle başa çıkmak için hep beraber döndü. Taş büyüklüğündeki bir nesne

onlara doğru uçtu. Beş avcı etrafa kaçıştı ama çok geç kalmışlardı. Delergeç parke taşlarına çarptı.

Patlamanın saçtığı demir kıymıklar grubu delik deşik etti.

Yalnız bir avcı Kalam'la arayı kapattı. İnce yalımlı iki bıçak süratle ileri atıldı. Biri suikastçının sağ omzuna isabet ederken diğeri yüzünü birkaç santimle ıskaladı. Uyuşan parmaklarının arasındaki bıçağı düşüren Kalam geri geri yalpaladı. Avcı onun üstüne atladı.

İçi çivi dolu çıkın mide bulandırıcı bir çatırtıyla adamın başının önüne çıktı. Avcı yere yığılıp kıvranmaya başladı.

Yakınlarda bir diğer delergeç infilak etti. Avlu yine haykırışlarla çınladı.

Eller Kalam'ı önlüğünden tutup gölgelerin içine çekti. Suikastçı dermansızca debelendi. "Minala!"

Yakınında tanıdık bir ses fısıldadı. "Onu aldık – Crokus da aygırı götürdü."

Kalam gözlerini kırpıştırdı. "Üzgün?"

"İsmim bugünlerde Apsalar, Onbaşı."

Gölgeler üzerlerine kapandı. Sesler kısıldı.

"Delik deşik olmuşsun," diye gözlemde bulundu Apsalar. "Galiba hareketli bir geceydi."

Omzundaki bıçak yavaşça çıkarılırken Kalam inledi ve yarada toplanan kanı hissetti. Görüş alanına kırçıl düşmüş kızıl bir sakalı olan bir çehre girdi. Bir askerin hırpalanmış yüzü ona sırıttı.

"Hood aşkına!" diye mırıldandı Kalam. "Amma da çirkinsin be, Kem."

Sırıtış genişledi. "Komik," dedi Kemancı, "ben de senin için aynı şeyi düşünüyordum – zaten o yüzden böyle güzel bir bayanı nasıl buldun aklım ermiyor."

"Yaraları—"

"Ufak tefek," dedi Apsalar yakından.

"İşini bitirdin mi?" diye sordu Kemancı. "İmparatoriçe'yi öldürdün mü?"

"Hayır, fikrimi değiştirdim."

"Kahretsin, keşke – *ne yaptın ne yaptın?*"

"Meğerse Laseen pırlanta gibi biriymiş, Kem. Bir ara hatırlat da sana bütün öyküyü anlatayım – tabii sen de aynını yaparsan zira Azath kapılarından yararlanmayı becermiş gibisiniz."

"Evet, becerdik."

"Hiç sorun çıktı mı?"

"Kayda değer bir şey olmadı."

"En azından birimizin rahat etmesine sevindim." Kalam doğrulup oturmaya çalıştı. "Neredeyiz?"

Yeni bir ses konuştu. Bu seferki ıslıklı ve alaycıydı. "Gölge Âlem'de... benim âlemimde!"

Kemancı oflayarak başını kaldırdı. "Sen Gölgetaht mısın? Kellanved demek daha doğru olur! Bizi kandıramazsın, anladın mı? O süslü püslü gölgelerde istediğin kadar saklanabilirsin ama sonuçta kahrolası İmparator'dan başkası değilsin!"

"Ayy, foyam meydana çıktı!" Silik figür aniden kıkırdayarak geri çekildi. "Peki ya sen Malazan İmparatorluğu'nun bir askeri değil misin? Bir ant içmedin mi? *Bana* sadakat yemini etmedin mi?"

"İmparatorluk'a ettim!"

"Öyle önemsiz detaylara neden girelim ki? Sonuçta aptoryan sizi bana teslim etti... bana, bana, bana!"

ni tıkırtılar ve vızıltılar tanrıyı iblise doğru döndürdü. Apt'tan çıkan sesler kesildiğinde Gölgetaht yeniden gruba baktı. "Akıllı kaltak! Ama bunu zaten biliyorduk, değil mi? O ve ona binen şu çirkin çocuk, ıyy! Köprüyakanlar'dan Onbaşı Kalam, anlaşılan kendine bir kadın bulmuşsun – ah, şu gözlere bak! Bu ne hiddet! Etkilendim, hem de ne etkilenme. Herhalde artık bir yuva kurmak istersiniz, ha? Sizleri ödüllendiresim geliyor!" Takdis edercesine ellerini açtı. "Hepiniz de sadık kullarsınız!"

Apsalar kendine has soğukkanlı, ilgisiz üslubuyla konuştu. "Ne ben ne de babam herhangi bir ödül peşindeyiz. Seninle, Kotilyon'la ve diğer tüm Ermişlerle aramızdaki bağları koparsak yeter. Bu kovandan ayrılıp Kan sahiline dönmek istiyoruz, Ammanas."

"Ben de onlarla gideceğim," dedi Crokus.

"Ah, fevkalade!" dedi tanrı neşeyle. "Senkronize zarafet diye buna derler. Her şey başa dönüyor! Öyleyse yürüyün Kan sahiline! Üstelik tam da ilk karşılaştığımız yola! Sizi en yumuşak hareketimle yolcu ediyorum. Gidin!" Bir kolunu kaldırdı ve uzun, ruhani parmaklarla havayı okşadı.

Üç figürün üstünü gölgeler kapladı. Çekildiklerinde Apsalar, babası ve Crokus ortadan kaybolmuşlardı.

Tanrı yeniden kıkırdadı. "Kotilyon duyduğunda öyle keyiflenecek ki. Peki ya sen, asker? Bonkörlüğüm nadiren görülür – o kadar kıttır ki! Çabuk ol, yoksa bütün bu eğlenceden bıkacağım."

"Onbaşı?" diyen Kemancı, suikastçının yanına çömeldi. "Kalam, bir tanrının tekliflerde bulunması pek içime sinmiyor, bilmem anlatabiliyor muyum."

"Eh, daha o teklifleri duymadık, değil mi? Kell... Gölgetaht, senin için sakıncası yoksa bir istirahata hayır demem." Karşısındaki Minala'yla göz göze geldi. Kadın kafa salladı. "Şöyle güvenli bir yer—"

"Güvenli ne demek! Daha güvenli bir yer bulamazsın! Apt her zamanki teyakkuzuyla yanınızda olacak! Konfor da cabası. Ah evet, konfora doyacaksınız."

"Hıh," dedi Kemancı. "Kulağa ölüm kadar bayık geliyor. Ben almayayım."

Tanrı başını devirir gibi oldu. "Aslında sana hiçbir borcum yok, lağımcı. Gel gör ki Apt sana arka çıkıyor. Ve maalesef elinde bir... koz var. Neyse, zaten sanırım yeteri kadar sadık bir askerdin. Köprüyakanlar'a geri dönmek istiyorsun, değil mi?"

"Hayır."

Şaşkınlıkla dönen Kalam, dostunu kaşlarını çatarken buldu.

"Mock'un Kalesi'ne çıkarken," diye açıkladı lağımcı, "nöbet değişimi yapan bir grup inzibata kulak misafiri olduk – görünen o ki Tavore'a katılmak için Malaz Körfezi'nde bekleyen son bir acemiler müfrezesi varmış." Kalam'ın gözlerine baktı. "Affedersin, Onbaşı ama ben vatanındaki o isyanın bastırılmasına iştirak etmekten yanayım. O yüzden tekrar askere yazılacağım."

Kalam kana bulanmış ellerinden birini uzattı. "Öyleyse canlı kal yeter. Senden tek isteğim bu."

Lağımcı kafa salladı.

Gölgetaht iç geçirdi. "Böyle askerler varken dünyanın yarısını fethetmiş olmamız boşuna değil – hayır, Kemancı, dalga geçmiyorum. Bu seferlik dalga geçmiyorum. Laseen'in senin gibi birini hak etmemesine rağmen. Mamafih bu sis dağıldığında kendini Smiley'nin Tavernası'nın arka sokağında bulacaksın."

"Bana uyar, Kellanved. Eksik olma."

Az sonra lağımcı da yok oldu.

Suikastçı bezgin gözlerle Gölgetaht'a doğru döndü. "Artık Laseen'i öldürmeye çalışmayacağımın farkındasındır umarım – avım sona erdi. Hatta seni ve Kotilyon'u ondan uzak durmanız yönünde uyarasım var – İmparatorluk'u İmparatoriçe'ye bırakın. Nasılsa sizin burada kendi imparatorluğunuz var."

"Bizi uyarasın var mı dedin?" Tanrı ona yaklaştı. "Uyarını kendine sakla, Kalam, yoksa pişman olursun." Gölgelere bürülü suret tekrar geri çekildi. "Biz canımız ne isterse onu yaparız. Bunu asla unutma, fani."

Minala, suikastçıya sokuldu ve titreyen ellerinden birini onun sağlam omzuna koydu. "Tanrıların armağanları beni tedirgin ediyor," diye fısıldadı. "Özellikle de bununkiler."

Ona canı gönülden katılan Kalam kafa salladı.

"Hadi ama," dedi Gölgetaht, "böyle yapmayın! Teklifim hâlâ geçerli. Güvenli bir yer, yuva kurmak için gerçek bir fırsat. Karı koca olarak, hehe! Hayır, anne baba! Üstüne üstlük çocuk yapmayı beklemenize hiç gerek yok – Apt sizin için birkaç tane buldu!"

Etraflarındaki sis aniden dağıldı ve Apt ile binicisinin ilerisindeki alçak bir tepenin zirvesine kurulu derme çatma bir kamp gördüler. Çadır sıralarının arasında ufak tefek figürler geziyor, sayısız ateşten odun dumanı yükseliyordu.

"Canlarını istedin," diye neşeyle tısladı Gölgetaht. "En azından Apt öyle diyor. Eh, artık senin oldular. Çocuklarınız sizi bekliyor, Kalam Mekhar ve Minala Eltroeb – hem de bin üç yüzü birden!"

24

Ata Mael rahibi
düşler denizlerin yükselişini...

Günbatımı
Sethand

Hortum'un fırıl fırıl dönen tüneli bir toz patlamasıyla ovaya açıldı. Konvoyunun başını çeken Sha'ik'in önündeki arazi incecik ve ne gariptir ki siyah otlarla kaplıydı. Kız az sonra atını yavaşlattı. İlk başta hörgücümsü tümsekler sandığı şeylerin gerçekte güneşin altında çürüyen cesetler olduğunu anladı. Bir savaş meydanına, Korbolo Dom ile Coltaine arasındaki son çatışmalardan birine denk gelmişlerdi.

Otlar kuruyan kanla kararmıştı. Sahnenin orasında burasında kepgüveler uçuşuyor, sıcakta şişen cesetlerin üstünde başında sinekler vızıldıyordu. Koku dayanılır gibi değildi.

"Lime lime olmuş ruhlar," dedi yanındaki Heboric.

Sha'ik, yaşlı adama göz attı, sonra Leoman'ı diğer yanına çağırdı. "Bir izci grubu topla," dedi çöl savaşçısına. "Bak bakalım ileride ne var."

"İleride ölüm var," dedi Heboric, sıcağa rağmen titreyerek.

Leoman homurdandı. "Zaten ölümle çevriliyiz."

"Hayır. Bu... bu bir hiç." Eski rahip görmeyen gözlerini Sha'ik'ten tarafa çevirdi. "Korbolo Dom ne yaptı böyle?"

"Yakında öğreneceğiz," diye çıkışan Felisin elini sallayarak Leoman'a ve kıtasına ilerlemelerini işaret etti.

Kıyamet ordusu Hortum Kovanı'ndan çıktı. Sha'ik üç büyücüden her birini bir taburun başına geçirmiş, onları birbirlerin-

den ayrı ve kendisinden uzakta tutmayı yeğlemişti. Adamlar bu yürüme düzeninden hiç hoşlanmamışlardı ve Sha'ik, üç büyücünün pekişmiş duyularıyla ileriyi yokladıklarını hissedebiliyordu. Hissettiği bir diğer şey de irkilerek geri çekilmeleri oldu. Önce L'oric, ardından Bidithal, son olarak da Febryl. Bu üç kaynaktan dehşetengiz bir tiksintinin yankıları geldi.

İstersem aynı şeyi ben de yapabilirim. Görünmeyen parmaklarla uzanıp ileride bizi bekleyene dokunabilirim. Lakin öyle yapmamayı seçti.

"İçinde bir tedirginlik var, evlat," diye mırıldandı Heboric. "Yapmış olduğun seçimlerden nihayet pişman mısın?"

Pişmanlık? Ah, evet. Pek çok pişmanlık. En başta da Unta'dayken ablamla girdiğim kıran kırana bir tartışma, kardeşler arasında fazla ileri giden bir didişme. Ablasını her iki ebeveynlerini de sırayla öldürmekle suçlayan kalbi kırık bir çocuk. Önce birini, ardından diğerini, Baba. Anne. Gülümsemek için hiç sebebi kalmamış kalbi kırık bir çocuk. "Artık bir kızım var."

Kız, Heboric'in ilgisinin aniden kendisine yöneldiğini hissetti. Yaşlı adam bu garip düşünce değişikliğine merakla kafa yordu, sonra yavaş yavaş –elemle– gerçeği anladı.

Sha'ik sözlerini sürdürdü. "Ona bir isim bile koydum."

"Henüz duymuş değilim," dedi eski rahip, her kelime incecik bir buz tabakasında santim santim kayıyormuşçasına.

Kız kafa salladı. Leoman ile izcileri bir sonraki yükseltinin arkasında gözden kayboldular. Onları orada hafif bir duman bulutu bekliyordu. Sha'ik bu alametin anlamını merak etti. "Nadiren konuşur. Fakat konuştuğunda... kelimelere doğuştan yeteneklidir, Heboric. Bir şairin gözüne sahiptir. Hür olsaydım bazı açılardan benim de dönüşebileceğim biridir..."

"Kelimelere doğuştan yetenekli olduğunu söylüyorsun. Bu sana göre bir lütuf bile olsa ona göre hürriyetle hiçbir ilgisi bulunmayan bir lanet olabilir. Bazı insanlar isteseler de istemeseler de huşu uyandırırlar. Öyleleri çok yalnız kalır, kendi içlerine kapanırlar, Sha'ik."

Tekrar ortaya çıkan Leoman atını yükseltinin zirvesinde dizginledi. Onlara ellerini çabuk tutmalarını işaret etmedi – ordusunun başında giden Sha'ik'i seyretmekle yetindi.

Az sonra çöl savaşçının yanında başka bir atlı grubu belirdi. Gruptakiler kabile sancakları taşıyorlardı – yabancılar. Yeni gelenlerden ikisi Sha'ik'in dikkatini çekti. Hâlâ yüz hatlarının seçilemeyeceği kadar uzaktaydılar ama kız yine de onları tanıdı: Kamist Reloe ile Korbolo Dom.

"Yalnız kalmayacak," dedi kız, Heboric'e.

"Öyleyse huşu duyma," cevabını verdi eski rahip. "Eğilimi iştirakten ziyade gözlem. Öyle bir mesafelilik gizemlere açıktır."

"İstesem de huşu duyamam, Heboric," dedi Sha'ik kendi kendine gülümseyerek.

Bekleyen atlılara yaklaştılar. Hayvanları hafif yokuştan çıkarırlarken eski rahibin dikkati genç kızda kaldı.

"Ve," diye devam etti Sha'ik, "mesafeliliği anlarım. Hem de çok iyi."

"Ona Felisin ismini koydun, değil mi?"

"Evet." Kız başını çevirip onun görmeyen gözlerine baktı. "Güzel bir isim, değil mi? Öyle çok... ümit vadediyor ki. Taze bir masumiyet – tam da ebeveynlerin çocuklarında, onların parlak ve hevesli gözlerinde karşılaşacakları gibi."

"Ben bilmem," dedi adam.

Sha'ik, eski rahibin yıpranmış, dövmeli yanaklarından aşağı gözyaşlarının akmasını seyrederken onların ehemmiyetine ilgi duymasa da Heboric'in gözleminin bir kınama anlamı taşımadığının farkındaydı. *Sadece kayıp.* "Ah, Heboric," dedi. "Üzüldüğüne değmez."

Sha'ik bu sözleri söylemeden önce azıcık daha düşünseydi onların yaşlı adamı diğer her şeyden çok inciteceğini anlardı. Vücudu sarsılan Heboric, kızın gözleri önünde âdeta çöktü. Sha'ik'e onun göremediği ellerinden birini uzattı. Tam ona dokunacakken elini geri çekti – ve aynı anda bir iyileşme fırsatının kaçtığını hissetti.

Pişmanlıklar? Pek çok. Sayısız.

"Sha'ik! Gözlerinde tanrıçayı görüyorum!" Bu utkulu iddianın sahibi Kamist Reloe'ydi. Adamın yüzü gerginlikle çarpılmasına rağmen gülüyordu. Sha'ik, büyücüye aldırış etmeden gözlerini Korbolo Dom'a dikti. *Yarı Napanlı – ifadesindeki soğukkanlı horgörüye kadar bana eski mürebbiyemi hatırlatıyor. Eh, bu adamın*

bana öğretecek bir şeyi yok. İki adamın çevresinde davaya sadık çeşitli kabilelerin savaş liderleri toplanmıştı. Yüzlerinde şoka yakın dehşet ifadeleri vardı. Artık başka bir binici daha görülebiliyordu. Bir rahibin ipek cüppesini giyen adam bir katırın sırtında metanetle oturuyordu. Bir tek onun tasasız bir hâli vardı ve Sha'ik ona bakarken bir huzursuzluk ürpertisine kapıldı.

Leoman atını grubun biraz uzağında tutmuştu. Sha'ik, çöl savaşçısı ile asi Yumruk arasında daha şimdiden bir çekememezlik olduğunu sezebiliyordu.

Yanında Heboric'le zirveye ulaştı ve ötede neyin olduğunu gördü. Ön planda harabeye dönmüş bir köy vardı – dumanı tüten tek tük evler ve binalar, ölü atlar, ölü askerler. Aren Yolu'nun taştan yapılma girişi dumandan kararmıştı.

Yol muntazam bir eğimle güneye uzanıyordu. Her iki yanındaki ağaçlar...

Sha'ik, atını ilerlemesi için dürttü. Sessizce ve kamburunu çıkararak ona ayak uyduran Heboric o sıcakta titriyordu. Leoman da kızın diğer yanına geçti. Hep beraber Aren Kapısı'na yaklaştılar.

Arkalarındaki grup çıt çıkarmadan dönerek peşlerine düştü.

Kamist Reloe sesinde belli belirsiz bir titremeyle konuştu. "Bu mağrur geçide ne yapıldığını görüyor musun? Malazan İmparatorluğu'nun Aren Kapısı artık Hood'un Kapısı, Kâhine. Bunun önemini anlıyor musun? Buna—"

"Sus!" diye hırıldadı Korbolo Dom.

Evet, sus. Bırak bu öyküyü sessizlik anlatsın.

Kemerin altındaki serin gölgeden geçip ağaçlardan ve onlara çakılı şişmiş, çürüyen cesetlerden ilkine geldiler. Sha'ik durdu.

Leoman'ın izcileri hızlı bir eşkinle oraya geliyorlardı. Az sonra ulaşıp dizginlere asıldılar.

"Rapor verin," dedi Leoman sertçe.

Dört solgun çehre onlara baktı, sonra içlerinden biri söz aldı. "Değişiklik yok, komutanım. Üç fersahtan fazla – göz alabildiğine. Sayıları bin... binleri buluyor."

Heboric atını bir kenara çekti, dürterek oradaki bir ağaca kadar yürüttü ve gözlerini kısarak en yakındaki cesedi süzdü.

Sha'ik uzun bir dakika boyunca sessiz kaldı. Sonrasında arkasına dönmeden konuştu. "Ordun nerede, Korbolo Dom?"

"Şehrin görüş alanında kamp kurdu."

"Demek Aren'i fethetmeyi başaramadınız."

"Evet, Kâhine, başaramadık."

"Peki ya Muavin Tavore?"

"Filo körfeze ulaştı, Kâhine."

Bakalım buna ne diyeceksin, abla.

"Ahmaklar teslim oldular," dedi Korbolo Dom. Sesi kendi şaşkınlığını ele veriyordu. "Baş Yumruk Pormqual'ın emriyle. İmparatorluk'un yeni zayıflığı da bu – eskiden bir üstünlük olmasına rağmen: O askerler emre itaat ettiler. İmparatorluk en büyük liderlerini kaybetti."

"Demek öyle?" Sha'ik nihayet ona doğru döndü.

"Coltaine onların sonuncusuydu, Kâhine," diye öne sürdü asi Yumruk. "Bu yeni Muavin daha toy – Hood aşkına, kadın bir asilzade. Onu Aren'de kim bekliyor? Ona kim akıl verecek? Yedinci ortadan kalktı. Pormqual'ın ordusu da. Tavore bir acemiler ordusuna sahip. Onlardan üç kat kalabalık tecrübeli kuvvetlerle kapışmak üzereler. İmparatoriçe aklını kaçırmış, Kâhine. O soylu zıpçıktının Yedi Kent'i tekrar ele geçirebileceğini zannediyor."

Kız ona arkasını dönüp Aren Yolu'ndan aşağıya baktı. "Ordunu geri çek, Korbolo Dom. Burada kuvvetlerimle birleş."

"Kâhine?"

"Kıyamet'in tek bir komutanı var, Korbolo Dom. Dediğimi yap."

Ve sessizlik bir kez daha öyküsünü anlatsın.

"Elbette, Kâhine," dedi asi Yumruk bir süre sonra, dişlerini sıkarak.

"Leoman."

"Kâhine."

"Kendi adamlarımıza da kamp kurdur. Ovadaki ölüleri gömsünler."

Korbolo Dom genzini temizledi. "Birleşmemizin ardından ne yapmamızı önerirsin?"

Önermek? "Tavore'la karşılaşacağız. Ama yeri ve zamanı o değil, ben seçeceğim." Duraksadı. "Raraku'ya dönüyoruz."

Şaşkınlık ve yeis bağrışlarını, kendisine yöneltilen ve hatta yükselerek birer talep hâlini alan soruları duymazdan geldi. *Ra-*

raku – yeni keşfedilmiş gücümün kalbi. Eğer ablama duyduğum korkuyu –dehşeti– yenmek istiyorsam o kucağa ihtiyacım olacak. Ah, Tanrıça, ne olursun bana yol göster...

Tepkisiz kalan itirazlar yavaş yavaş kesildi. Arkalarındaki kemerden uğuldayarak geçen bir rüzgâr çıkmıştı.

Heboric'in sesi o uğultuyu bastırdı. "Kim bu?" dedi ağaçtaki cesedi kastederek. "Hiçbir şey göremiyorum – hiçbir şey sezemiyorum. Kim bu adam?"

İpeklere bürünmüş şişman rahip nihayet konuştu. "Yaşlı bir adam, Elsiz Kişi. Altı üstü bir asker. On binin arasındaki sıradan biri."

"Bir... bir..." Heboric ağır ağır döndü. Süt beyazı gözleri ıslakmışçasına ışıldıyordu. "Bir tanrının kahkahalarını duyuyor musunuz? Bir tanrının kahkahalarını duyan var mı?"

Jhistal rahibi başını devirdi. "Maalesef tek duyduğum rüzgâr."

Heboric'e bakan Sha'ik kaşlarını çattı. Eski rahip ansızın... ufalmış gibiydi.

Kız az sonra atını çevirdi. "Gitme zamanı. Emirlerinizi biliyorsunuz."

Herkes gittikten sonra kendisine hiçbir şey söylemeyen bir cesede bakarak atında çaresizce oturan Heboric orada yalnız kaldı. Kafasında çınlayan, arkasındaki Aren Kapısı'ndan esen rüzgârın taşıdığı kahkahaların ardı arkası kesilmiyordu.

Görmemem gereken ne? Artık beni sahiden kör eden sen misin, Fener? Yoksa içimde sessizce akan o zümrüt yabancı mı? Bu zalimce bir şaka mı... yoksa bir nevi insaf mı?

Serkeş oğlun ne hâllere düştü bir bak, Fener. Ve eve dönmeyi tüm kalbimle istediğimi bil.

Eve dönmek istiyorum.

Binbaşı Blistig balkonda durmuş, Muavin'in ve maiyetinin tam altındaki saray kapısına çıkan geniş kireçtaşı basamakları tırmanmalarını seyrediyordu. Muavin onda güven uyandırmayacak kadar genç olsa da Blistig o mesafeden bile kadının meşhur sertliğine dair bir şeyler sezinleyebiliyordu. Muavin'in yanında daha bile genç ve çekici bir kadın –dedikodulara göre Tavore'un yaveri

ve sevgilisi– yürüyordu ama binbaşı şimdiye dek onun ismini duyup duymadığını hatırlamıyordu. Muavin'in diğer tarafındaysa kendi ailesinin özel hane muhafızlarının kumandanı mevcuttu. Adı Gimlet midir Gamet midir nedir olan adamın kıdemli bir askere benzemesi güven vericiydi.

Yüzbaşı Keneb çıkageldi. "Sonuç alamadık, Binbaşı."

Blistig kaşlarını çattı, ardından iç geçirdi. Yanmış geminin mürettebatı limana yanaştıktan ve Coltaine'in Yedincisine mensup askerleri karaya çıkardıktan neredeyse hemen sonra ortadan kaybolmuştu. Garnizon komutanı Muavin'in gelişinde onların da hazır bulunmalarını istemişti – içinden bir ses Tavore'un onları sorgulamayı arzulayacağını söylüyordu. *Hem Hood biliyor ya, biri o saygısız yavşaklara hadlerini bildirse hiç fena olmaz...*

"Yedinci'den sağ kalanlar teftiş için içtimaya çıktılar, komutanım," dedi Keneb.

"Ya Wickanlar?"

"Evet. Her iki bağcı da dahil."

Blistig bunaltıcı sıcağa rağmen ürperdi. Bağcılar korkutucu bir çiftti. Öyle kayıtsız, öyle sessizdiler ki. *Çocukluktan çıkmış iki çocuk.*

Ayrıca Kısık halen kayıptı – binbaşı büyük ihtimalle onu bir daha asla göremeyeceğinin farkındaydı. Tek kalemde hem kahramanlık hem de cinayet hiç kimsenin kolay kolay sineye çekebileceği bir şey değildi. Blistig'in tek umudu yaşlı okçuyu limanın sularında yüzükoyun bulmamalarıydı.

Keneb genzini temizledi. "Sağ kalanlar, komutanım..."

"Biliyorum, Keneb, biliyorum." *Bitik vaziyetteler. Kraliçe hepsine insaf etsin, öyle bitikler ki. Bedeni iyileştirmek ancak bir yere kadar işe yarar. Gerçi benim de garnizonla sorunlarım yok değil – daha önce bir bölüğü hiç bu kadar... kırılgan bir durumda görmemiştim.*

"Artık aşağıya insek iyi olacak, komutanım – Muavin kapıya vardı."

Blistig iç geçirdi. "Peki, gel gidip şu Muavin Tavore'la tanışalım."

Mappo, Icarium'u kumbatanın yumuşak kumlarına yatırdı. Baygın dostunun üzerine gölge etmeye yetecek bir tente germişti

ama durgun havada asılı kalan kokuşmuşluğa dair yapabileceği pek bir şey yoktu. Ayıldığında Jhag'ın daha iyi bir koku almasını isterdi...

Yıkık köy artık arkalarındaydı. Siyah geçidin gölgesi, Mappo'nun yolun ve oradaki tüyler ürpertici nöbetçilerin yanına kurduğu kampa ulaşamıyordu. Azath Kovanı günler önce onları on fersah kuzeye tükürmüştü. Trell dostunu ta oradan kollarında taşıyarak ölümden yoksun bir yer aramıştı. Öyle bir yeri şimdiye kadar bulacağını ummuştu ama dehşet arttıkça artmıştı.

Mappo yolda takırdayan araba tekerleklerinin sesini duyunca doğruldu. Gün ışığına karşı gözlerini kıstı. Yalnız bir öküz üstü açık bir arabayı Aren Yolu'ndan yukarı çekiyordu. İki kişilik bankta bir adam kamburunu çıkarmış oturuyordu. Arkasında bir hareketlilik mevcuttu – arabanın kasasında öne eğilmiş daha başka iki adam görünmeyen bir işle meşguldü.

İlerleyişleri yavaştı zira sürücü arabayı her ağaçta durduruyor, gövdeye çakılı cesetleri bir dakika kadar inceliyor, ardından bir sonrakine geçiyordu.

Mappo çuvalını eline alıp onlara doğru yürüdü.

Trell'i görünce sürücü arabayı durdurup freni çekti. Telaşsızca geriye uzandı ve oradan devasa bir çakmaktaşı kılıç aldı. Silahı uyluklarının üstüne yanlamasına bıraktı.

"Bela arıyorsan, Trell," diye hırıldadı sürücü, "hemen geri çekil, yoksa pişman olursun."

Diğer iki adam bunu duyunca doğruldu. İkisi de arbaletlerle silahlanmıştı.

Mappo çuvalını yere bırakıp ellerini iki yana açtı. Her üç adam da garip bir tondaydı ve Trell içlerinde kendisini tedirgin eden gizli bir güç sezebilmekteydi. "Sizi temin ederim ki belanın tam aksini arıyorum. Günlerdir ölülerin arasında yürüdüm – siz bu zaman zarfında karşılaştığım ilk canlı insanlarsınız. Sizi görmek yüreğime su serpti zira Hood'un kâbuslarından birinde kaybolduğumdan korkuyordum..."

Sürücü kızıl sakallı çenesini kaşıdı. "Kaybolmadığını kim söyledi?" Adam kılıcını bırakıp arkasına döndü. "Sanırım her şey yolunda, Onbaşı – hem belki elimizdekilerle takas edebileceğimiz sargı bezleri falan vardır."

Kasadaki iki adamdan yaşça daha büyük olanı yere atlayıp Mappo'ya yaklaştı.

"Yaralı askerleriniz mi var?" diye sordu Trell. "Şifa konusunda biraz yetenekliyimdir."

Onbaşının tebessümü gergin ve sıkıntılıydı. "Yeteneklerini bizimle heba etmek isteyeceğini sanmam. Arabada yaralı insanlar yok – bir çift köpek var."

"Köpek mi?"

"Evet. Onları Yıkım'da bulduk. Anlaşılan Hood onları istememiş... en azından şimdilik. Şahsen niye canlı kaldıklarını çözemedim – o kadar delik deşik olmuşlar ve doğranmışlar ki..." Başını iki yana salladı.

Sürücü de aşağıya inmişti ve her cesedi tek tek inceleyerek yolun sonuna doğru ilerlemekteydi.

Mappo ondan tarafı işaret etti. "Birini arıyorsunuz."

Onbaşı kafa salladı. "Evet ama cesetler epey çürüdüğü için emin olması zor. Yine de Bulutlu onu görünce tanıyacağını söylüyor – tabii buradaysa."

Mappo'nun bakışları onbaşıdan ayrılıp Aren Yolu'ndan aşağıya indi. "Bu böyle ne kadar sürüyor?"

"Yolun sonuna kadar, Trell. Aşağı yukarı on bin asker."

"Ve siz..."

"Hepsini kontrol ettik." Onbaşı gözlerini kıstı. "Eh, daha doğrusu etmek üzereyiz. Bulutlu son birkaçına bakıyor. Aslında belirli birini aramasaydık bile... eh, hiç olmazsa..." Omuz silkti.

Bakışlarını kaçıran Mappo'nun da yüzü gerildi. "Dostun Yıkım diye bir şeyden bahsetti. Nedir o?"

"Coltaine ile Yedinci'nin mağlup edildiği yer. Bir tek köpekler canlı kaldı. Coltaine otuz bin mülteciyi Hissar'dan Aren'e götürdü. Öyle bir şeyin imkânı yoktu ama yine de becerdi. O nankör piçlerin hayatını kurtardı ve ödülü şehir kapısından beş yüz adım uzakta katledilmek oldu. Kimse ona yardım etmedi, Trell." Onbaşının gözleri Mappo'nunkileri buldu. "Bunu aklın alıyor mu?"

"Korkarım açıkladığın hadiselerden haberim yok."

"Ben de öyle tahmin ettim. Son zamanlarda nerede saklandığını ancak Hood bilir."

Mappo kafa salladı. Az sonra da iç geçirdi. "İstersen köpeklerinize bir bakayım."

"Pekâlâ ama pek ümit beslediğimiz yok. Gel gör ki delikanlının onlara kanı ısındı, bilmem anlatabildim mi."

Trell arabaya gidip kasaya çıktı.

Delikanlıyı haşatı çıkmış kıpkırmızı bir et ve kemik yığınının üzerine eğilerek uçuşan sinekleri dermansızca kovalarken buldu.

"Hood aşkına," diye fısıldadı Mappo, eskiden bir çoban köpeği olan şeyi inceleyerek. "Öbürü nerede?"

Genç adam bir örtüyü kaldırarak bir tür süs köpeğini meydana çıkardı. Hayvanın dört bacağı da kasten kırılmıştı. Açıktaki yaralar cerahat kaplıydı ve yaratık ateşten titremekteydi.

"Şu ufaklık," dedi genç. "Bunun üstüne bırakılmıştı." Sesi ıstırap ve hayret doluydu.

"İkisi de sağ kalmayacak, evlat," dedi Mappo. "Şu büyük olanın uzun zaman önce ölmesi gerekirdi – belki çoktan ölmüştür de."

"Hayır. Hayır, yaşıyor. Kalbinin attığını hissedebiliyorum ama yavaşlıyor. Yavaşlıyor ve elimizden hiçbir şey gelmiyor. Gesler ona, o yavaşlamaya yardım etmemiz, onu acı çekmekten kurtarmamız gerektiğini söylüyor ama belki... belki..."

Mappo, delikanlının bahtsız yaratıklarla ilgilenmesini, narin denebilecek uzun parmaklı ellerinin kana bulanmış bir bezle yaraları silmesini seyretti. Trell az sonra doğruldu ve dönüp upuzun yolun ilerisine baktı. Arkasından, geçidin yakınından gelen bir bağrış duydu, sonra da Gesler adlı onbaşının koşarak Bulutlu'nun yanına gittiğini gördü.

Ah, Icarium. Yakında uyanacaksın ve ben hâlâ üzülüyor olacağım. Bu da seni meraka sevk edecek. Üzüntüm seninle başlıyor, dostum. Anılarının kaybıyla. Dehşet anılarından değil, seve seve bahşedilen ihsanların anılarından bahsediyorum. Öyle çok ölü var ki... Buna nasıl cevap verilecek? Sen buna nasıl cevap verirsin, Icarium?

Mappo uzun bir süre daha Aren Yolu'nun aşağısına baktı. Arkasındaki delikanlı çoban köpeğinin başında beklemeyi sürdürürken yolun yukarısından çizme sesleri yaklaştı. Bulutlu banka çıkıp otururken araba sallandı. Gesler de ifadesiz bir yüzle kasaya bindi.

Delikanlı başını kaldırdı. "Onu buldunuz mu, Gesler? Bulutlu onu buldu mu?"

"Hayır. Bir an bulduğumuzu sandık ama... hayır. Burada değil, evlat. Aren'e geri dönme zamanı."

"Kraliçe'ye şükürler olsun," dedi delikanlı. "Demek ki hâlâ bir şans var."

"Evet. Kimbilir, Hakikat, kimbilir.

Delikanlı –Hakikat– dikkatini yeniden çoban köpeğine verdi.

Yavaşça dönüp onbaşının gözlerine bakan Mappo oradaki yalanı apaçık gördü. Trell kafa salladı.

"Köpeklere göz attığın için sağ ol," dedi Gesler. "Biliyorum, işleri bitik. Sanırım içimizden... Eh, belki bir ihtimal..." Sesi kısılıp gitti, sonra adam omuz silkti. "Bizimle Aren'e gelmek ister misin?"

Başını iki yana sallayan Mappo kasadan yol kenarına indi. "Teklifin için teşekkürler, Onbaşı. Türüm Aren'de istenmediği için kabul edemeyeceğim."

"Öyle olsun."

Mappo arabayı döndürmelerini seyretti.

Buna nasıl cevap verirsin...

On metre kadar uzaklaşmışlardı ki Trell peşlerinden bağırdı. Araba durdu ve Gesler ile Hakikat onun koşar adım yaklaşmasını, bir yandan da çantasını eşelemesini seyrettiler.

Taşlık, tozlu patikada yürüyen Iskaral Pust duraksayıp elini yırtık pırtık cüppesinin altına soktu. Önce bir noktayı, ardından bir diğerini, sonra da bir tanesini daha hatır hatır kaşıdı. Az sonra cıyaklayarak giysilerini yırtmaya başladı.

Örümcekler. Baş Rahip çırpındıkça üstünden dökülen yüzlerce yaratık yerdeki çatlaklara ve yarıklara kaçıştı.

"Biliyordum!" diye haykırdı Iskaral. "Biliyordum! Göster kendini! Sana meydan okuyorum!"

Yeniden ortaya çıkan örümcekler güneşte pişmiş toprakta koşuşturdular.

Baş Rahip nefes nefese geri çekildi ve D'iver'in insana dönüşmesini seyretti. Sonunda kendini incecik, siyah saçlı bir kadınla karşı karşıya buldu. Kadın ondan iki parmak kısa olmasına rağmen vücut yapısı ve yüz hatları rahibinkine parmak ısırtacak kadar benziyordu. Iskaral Pust kaşlarını çattı.

"Beni kandırdığını mı sandın? Ortalıkta kol gezdiğini bilmiyorum mu sandın?"

Kadın dudak büktü. "Seni *pekâlâ* kandırdım! Ah, nasıl da dört döndün! Kalın kafalı salak! Tanıdığım diğer her Dal Honlu gibisin! Kalın kafalı bir salaksın!"

"Sadece Dal Honlu bir kadın böyle söyler!"

"Evet. Zaten kim ondan daha iyi bilebilir ki?"

"Adın ne, D'iver?"

"Mogora. Aylardır seninle beraberdim. Aylardır! Sahte iz bırakmanı, taşlara el ve pati izleri çizmeni seyrettim! O kayayı ormanın kenarına kadar götürdüğünü gördüm! Soydaşlarım salak olabilirler ama ben değilim!"

"Gerçek kapıya asla ulaşamayacaksın!" diye haykırdı Iskaral Pust. "Asla!"

"Ulaşmak da istemiyorum!"

Yaşlı adam, D'iver'in keskin hatlı yüzüne çevrili gözlerini kıstı. Kadının etrafında turlamaya başladı. "Demek öyle," diye mırıldandı. "Peki neden?"

Rahibi önünde tutmak için durduğu yerde dönen kadın kollarını göğsünde kavuşturdu ve onu aşağılayıcı bakışlarla süzdü. "Dal Hon'dan kaçmamın tek sebebi salaklardan kurtulmak içindi. Neden Erip de *diğer* salaklara hükmedeyim?"

"Sen gerçekten de Dal Honlu bir cadalozsun, değil mi? Kindar, kibirli, her açıdan alaycı bir kaltaksın!"

"Sen de Dal Honlu bir hanzosun. Şinsi, güvenilmez, kaypak—"

"O kelimelerin hepsi de aynı anlama geliyor!"

"Bende dahası da var!"

"Öyleyse konuş da duyalım."

Mogora veryansınına kaldığı yerde devam ederken beraber yürümeye başladılar. "Yalancı, hilekâr, madrabaz, kaypak—"

"Onu zaten söylemiştin!"

"Ne olmuş yani? *Kaypak*, yılışık, dönek..."

Dev namevt ejderha mesanın zirvesindeki tüneğinden sessizce havalandı. Açık kanatları güneşin ışığıyla parlarken zar dokudan geçen renkler solgundu. Siyah, ifadesiz gözler yamaca doğru seğirten iki figüre çevrildi.

İlgisi anlıktı. Havada süzülen yaratığın önünde kadim bir kovan açıldı, onu büsbütün yuttu, sonra da kayboldu.

Iskaral Pust ile Mogora gökteki noktaya bir süre daha baktılar. Baş Rahip'in yüz hatları yarım bir sırıtışla seğirdi. "Ah, *sen* sahiden de kanmadın, değil mi? Gerçek kapıyı korumak için buraya geldin. Zaten siz T'lan Imasslar hep vazifenize bağlısınızdır. Siz Kemikbakarlar sırlarınızla beni delirteceksiniz!"

"Sen zaten deli doğmuşsun," diye söylendi Mogora.

Onu duymazdan gelen Baş Rahip gözden kaybolmuş ejderhaya hitap etmeyi sürdürdü. "Eh, kriz geçti, öyle değil mi? Karşı koyabilir miydin? Bütün o çocuklarınıza birden? Iskaral Pust olmadan asla! Bensiz mümkün değil!"

Mogora küçümseyici bir kahkaha patlattı.

Iskaral ona sert bir bakış attı, sonra önden gitti.

Uçurumun yükseklerindeki yalnız pencerenin altında durup avazı çıktığı kadar bağırdı! "Ben geldim! Ben geldim!" Sözleri bir müddet kasvetlice yankılandı.

Hareketsiz bekleyemeyecek kadar tez canlı Gölge Baş Rahibi durduğu yerde dans etmeye başladı. O dans ederken bir dakika geçti, sonra bir tane daha. Mogora adamı bir kaşını kaldırarak seyretti.

Sonunda pencereden dışarı ufak, kahverengi bir kafa çıktı ve aşağıya baktı.

Dişlerini gösteren yaratık gülümsüyor olabilirdi fakat Iskaral Pust bundan emin değildi. Asla da emin olamamıştı.

"Hey, bak," diye mırıldandı Mogora, "o yaltakçı kullarından biri."

"Çok komiksin."

"Ben asıl açım. Artık Uşak gittiğine göre yemekleri kim hazırlayacak?"

"Tabii ki sen."

Tepesi atan kadın ağzından tükürükler saçarak sayıp sövdü. Iskaral Pust onun öfke nöbetini yüzünde bir tebessümle seyretti. *Ah, cazibemi kaybetmediğime sevindim...*

Kocaman, süslü püslü araba yolun epey uzağındaki bir toz bu-

lutunun içinde duruyordu. Dehşetleri bir türlü geçmeyen atlar ayaklarını yere vuruyorlar, başlarını kaldırıp indiriyorlardı.

Diz boyunda iki yaratık arabadan indi ve uzun kollarını iki yana açarak yola doğru çarpık bacaklarla badi badi koştu. Dışarıdan bhok'arallara benziyorlar, küçük ve buruşuk suratlarını çarpıtarak parlak gün ışığında gözlerini kısıyorlardı.

Yine de Daruca konuşuyorlardı.

"Emin misin?" dedi ikilinin daha kısa boylusu.

Diğeri hüsranla hırladı. "Bağlı olan benim, değil mi? Sen değilsin, Irp; benim. Baruk asla aptallık edip de seni bir işe koşmaz – tabii ayak işleri hariç."

"Doğru bildin, Rudd. Ayak işleri. Onlardan iyi anlarım, değil mi? Ayak işleri. Ayak, ayak, ayak – bundan emin misin? Yani gerçekten?"

Bankete çıkıp yol kenarındaki son ağaca yaklaştılar. Her iki yaratık da onun önünde çömeldi ve gövdeye çakılı kurumuş cesede konuşmadan baktı.

"Hiçbir şey görmüyorum," diye mırıldandı Irp. "Bence yanılıyorsun. Bence hata yaptın ama bunu itiraf etmeyeceksin. Bence—"

"Tek kelime daha edersen seni öldürürüm, Irp. Yemin ediyorum."

"Peki. Hem bilirsin ben iyi ölürüm. Ölürüm de ölürüm."

Rudd paytak adımlarla ağacın dibine kadar gitti. Kızgınlığının tek emaresi, ensesindeki tek tük sert kılın diken diken olmasıydı. Yukarı tırmandı, cesedin göğsüne çıktı ve bir eliyle çürümüş gömleğin altını yokladı. Oradan yırtık, krli bir kumaş parçası çekip aldı. Katlı kumaşı açınca kaşlarını çattı.

Aşağıdan Irp'in sesi geldi. "Ne oldu?"

"Burada bir isim yazıyor?"

"Kimin ismi?"

Rudd omuz silkti. "'Sa'yless Lorthal.'"

"Bu bir kadın adı. Ağaçtaki bir kadın değil ki."

"Elbette değil!" diye çattı Rudd. Az sonra kumaşı yine gömleğin altına sıkıştırdı. "Faniler ne ilginç," diye mırıldanarak gömleğin altını bir kez daha yoklamaya koyuldu. Aradığını çabucak buldu ve bu sefer içi dumanlı bir şişecik çıkardı.

"Eee?" diye öğrenmek istedi Irp.

"Kırılmış kırılmasına," dedi Rudd memnuniyetle. "Çatlakları görebiliyorum." Öne eğildi ve sırımı ısırarak kopardı. Daha sonra cismi bir elinde tutarak aşağıya indi. Ağacın dibine çömeldi ve güneşe tuttuğu şişeciği kısık gözlerle inceledi.

Irp homurdandı.

Rudd şişeciği sivri kulaklarından birine dayayıp salladı. "Ah! Evet, sahiden de içeride!"

"Güzel. Hadi artık gidelim."

"Daha değil. Cenaze bizimle geliyor. Faniler bu bakımdan titizdirler – Baruk başka birini istemez. O yüzden git onu al, Irp."

"Kahrolası şeyden geriye hiçbir halt kalmamış ki!" diye viyakladı Irp.

"Öyleyse sana ağır gelmez, değil mi ya?"

Irp homurdanarak ağaca tırmandı ve kazıkları sökmeye başladı.

Rudd onun homurtularını memnuniyetle dinledi, sonra ürperdi. "Acele et, kahrolasıca! Burası pek ürkütücü."

Jhag'ın gözleri titreşerek açıldı ve yukarıdan kendisine bakan geniş, hayvansı çehreye ağır ağır odaklandı. Bunu şaşkın bir teşhis izledi. "Mappo Trell. Dostum."

"Kendini nasıl hissediyorsun, Icarium?"

Hafifçe kıpırdayan Jhag surat ekşitti. "Yaralı... yaralıyım."

"Evet. Korkarım son iki iksirimi başkalarına verdim. O yüzden seni doğru düzgün iyileştiremedim."

Icarium kendini gülümsemeye zorladı. "Her zamanki gibi ihtiyacın büyük olduğundan eminim."

"Duyunca fikrini değiştirebilirsin. İki köpeğin hayatını kurtardım."

Icarium'un tebessümü genişledi. "Öyleyse çok değerli hayvanlar olmalılar. Öykünü dinlemek için sabırsızlanıyorum. Lütfen kalkmama yardım et."

"Emin misin?"

"Evet."

Mappo zorlanarak yerden kalkan dostuna destek verdi. Jhag biraz sallandıktan sonra dengesini buldu. Başını kaldırıp etrafına

bakındı. "Nerede... neredeyiz?"

"Ne hatırlıyorsun?"

"Hiç... hiçbir şey. Hayır, bekle. Bir iblis gördük. Bir aptoryan. Ve onu takip etmeye karar verdik. Evet, o kadarını hatırlıyorum."

"Eh, artık çok güneydeyiz, Icarium. Bir kovandan dışarı atıldık. Başını bir kayaya çarpıp bayıldın. O aptoryanın peşinden gitmekle hata ettik."

"Belli. Ne kadar... ne kadar oldu?"

"Bir gün, Icarium. Sadece bir gün."

Toparlanan Jhag gözle görülür ölçüde kuvvetini geri kazandı. Sonunda Mappo geri çekilmeyi uygun bulsa da bir elini Icarium'un omzundan ayırmadı.

"Buranın batısında Jhag Odhan var," dedi Trell.

"Evet, iyi bir istikamet. Ne yalan söyleyeyim, Mappo, bu sefer yakın hissediyorum. Çok yakın."

Trell kafasıyla onayladı.

"Vakit şafak mı? Kampımızı topladın mı?"

"Evet ama bugün kısa bir mesafe yürümemizi öneririm – sen tamamen düzelinceye dek."

"Evet, akıllıca bir karar."

Gitmeye hazırlanmaları bir saati daha buldu zira Icarium'un yayını yağlaması ve kılıcını bilemesi gerekti. Mappo bir kayanın üstünde otururak onu sabırla bekledi. Nihayet Jhag doğruldu ve ona dönüp kafa salladı.

Batı yönünde yola koyuldular.

Bir süre sonra ovada yürürlerken Icarium yoldaşına göz attı. "Sen olmasan ne yaparım, dostum?"

Göz kenarlarındaki çizgilerin gerildiği Trell vereceği cevabı düşünürken esefle gülümsedi. "Ağzından yel alsın."

Önlerindeki dümdüz ova Jhag Odhan adıyla bilinen sahraya açıldı.

KAPANIŞ

Hood'un elçileri çıkar meydana
karmakarışık bir güruh
Ölüm fısıldar
kanat çırpan bir koro

Kasvetli müziğin kendi güzelliği
vardır zira yıkım şarkısı
en bereketli olandır.

Wickan Ağıtı
Balıkçı

Ellerinde küçük bir kil testi tutan genç dul, at ebesinin yurdundan çıktı ve kampın ötesindeki çayıra gitti. Yukarıdaki gökyüzü boş ve kadının gözünde cansızdı. Yürürken çıplak ayaklarını yere sertçe basıyor, sararmış otlar ayak parmaklarına dolanıyordu.

Otuz adım katettiğinde durdu ve dizlerinin üstüne çöktü. Uçsuz bucaksız Wickan ovasına bakarken elleri şiş karnında duruyor, at ebesinin pürüzsüz ve cilalı testisi nasırlarını ısıtıyordu.

Arayış tamamlanmıştı ve sonuçlar kaçınılmazdı. Karnındaki çocuk... *boştu.* Bir ruhu yoktu. Genç kadının hayalinde at ebesinin solgun, terli yüzünün görüntüsü belirdi. Ebenin sözleri bir rüzgârın fısıltısı gibiydi. *Bir bağcı bile bir ruha binmelidir – yerleştikleri çocuklar yerleşmediklerinden farksızdı. Anlıyor musun? İçinde büyüyen varlık hiçbir şeye sahip değil. Lanetlenmiş – ancak ruhların bileceği sebeplerden dolayı.*

İçindeki çocuk toprağa geri verilmeli.

Genç kadın testinin tıpasını çıkardı. En azından başlangıç-

ta canı yanacak, sonra da serinletici bir uyuşukluk çökecekti. Kamptaki hiç kimse onu seyretmeyecekti. Bütün gözler bu utanç zamanından sakınılacaktı.

Kuzey ufkunda bir fırtına bulutu asılıydı. Genç kadın onu daha önce fark etmemişti. Yaklaştıkça büyüyen bulut simsiyah ve kocamandı.

Dul testiyi dudaklarına götürdü.

Omzunun üstünden hızla geçen bir el bileğini yakaladı. Çığlık atan genç kadın döndüğünde at ebesini gördü. Soluk soluğa kalmış ebenin fırtına bulutuna bakan gözleri fal taşı gibi açıktı. Testi yere düştü. Kamptaki figürler artık iki kadına doğru koşuyordu.

Genç dul, at ebesinin yaşlanmış yüzüne baktığında korku ve... *umut* gördü. "Ne? Ne oldu?"

At ebesi konuşamaz gibiydi. Gözleri hâlâ kuzeye çevriliydi.

Fırtına bulutu inişli çıkışlı tepeleri kararttı. O tarafa doğru dönen dul bir nida attı. Bulut aslında bir bulut değildi. Bir sürüydü. Simsiyah, kıpır kıpır kütle bir dev gibi hızla üzerlerine geliyordu. Bazen içinden dallar ayrılıyor, sonra yeniden ana gövdeye katılıyordu.

Genç dul korkuya kapıldı. At ebesinin bileğini tuttuğu yerden koluna bir acı yayıldı. Yaşlı kadın neredeyse kemikleri kıracaktı.

Sinekler! Ah, aşağıdaki cinler aşkına – sinekler...

Sürü uğuldayan, çalkalanan bir kâbus gibi giderek yaklaştı.

At ebesi yas tutan bin ruhu seslendirircesine sözsüz bir ezayla haykırdı. Dulun bileğini bırakıp dizlerinin üstüne yığıldı.

Genç kadının kalbi ani bir idrakle gümbür gümbür çarptı.

Hayır, bunlar sinek değil. Karga. Binlerce karga—

İçinde bir yerde çocuk kımıldadı.

SÖZLÜK

Yedi Kent Kabileleri

Arak: Pan'potsun Odhan
Bhilard: Nenoth Odhan'ın doğusu
Can'eld: Ubaryd'in kuzeydoğusu
Debrahl: kuzey yöreleri
Dhis'bahl: Omari ve Nahal Tepeleri
Gral: Pan'potsun'a kadar Ehrlitan'ın etekleri
Kherahn Dhobri: Geleen Ovası
Khundryl: Nenoth Odhan'ın batısı
Pardu: Geleen Çayırları'nın kuzeyi
Semk: Karas Tepeleri ve Bozkırları
Tithan: Sialk'ın güneyi
Tregyn: Sanimon'un batısı

Yedi Kent (Bisbrha ve Debrahl) Dili (Seçili Kelimeler)

Beyaz Paralt: örümceklerden elde edilen bir zehir
bhok'aral: yarlarda yaşayan kanatlı maymun
dhenrabi: büyük bir deniz etoburu
Dryjhna: Kıyamet
durhang: bir uyuşturucu
ekin pireleri: çöl rüzgârlarında yolculuk eden pireler
emrag: Trell'lerin sevdikleri yenilebilir bir kaktüs
emülör: çiçeklerden elde edilen bir zehir
enkar'al: çok nadir görülen at ebatlarında kanatlı bir sürüngen
esanthan'el: köpek ebatlarında kanatlı bir sürüngen
guldindha: geniş yapraklı bir ağaç

jegura: şifalı bir kaktüs
kansineği: sokan bir böcek
kethra bıçağı: bir dövüş silahı
Marrok: kuru mevsimde çekilen öğle uykusu
Mezla: Malazanlar için kullanılan kısmen aşağılayıcı isim
odhan: ova, sahra
rhizan: sincap ebatlarında kanatlı bir sürüngen
sawt'ak: soğuk servis edilen sulu, hafif bir bira
sepah: mayasız ekmek
She'gai: kuru mevsimde esen sıcak bir rüzgâr
simharal: çocuk satıcısı
tapu: yiyecek satan işportacı
tapuharal: pişmiş keçi eti satan işportacı
tapusepah: ekmek satan işportacı
taputasr: unlu mamuller satan işportacı
tasr: ballı sepah
telaba: Dosiilerin giydikleri deniz harmaniyesi
tralb: mantarlardan elde edilen bir zehir

Yer Adları

Aren: Kutsal Kent ve İmparatorluk Karargâhı'nın konumu
Balahn (Muharebesi)
Bat'rol: Hissar yakınlarında küçük bir köy
Caron Tepasi: iç kesimlerdeki bir şehir
Dojal Pınarı (Muharebesi)
Dosin Pali: Otataral Adası'nın güney kıyısındaki bir şehir
Ehrlitan: Kutsal Kent
Eller Yolu: Tektutanlar ve D'iverler için Ermişlik'e çıkan bir yol
G'danisban: Pan'potsun yakınlarında bir şehir
Geleen: Clatar Denizi'nin sahilindeki bir şehir
Gelor Sırtı (Muharebesi)
Guran: iç kesimlerdeki bir şehir
Hissar: doğu sahilindeki bir şehir
Karakarang: Otataral Adası'ndaki bir Kutsal Kent
Köpekler Zinciri: Coltaine'in Hissar'dan Aren'e götürdüğü as-

ker ve mülteci konvoyu
Nenoth (Muharebesi)
Pan'potsun: Kutsal Kent
Raraku Kutsal Çölü: Pan'potsun Odhan'ın batısında bir bölge
Rutu Jelba: Otataral Adası'nın kuzeyindeki bir liman kenti
Sanimon (Muharebesi)
Sekala Ovası (Muharebesi)
Silak: doğu sahilindeki bir şehir
Tremorlor: Sahralar'da Odhanhane adıyla da bilinen bir Azath Hanesi
Ubaryd: güney sahilinde bir Kutsal Kent
Vathar Geçişi (Coltaine'in Geçişi, Vathar Katliamı): Saf Kan Günü, Mesh'am tho'ledann
Vin'til Havzası: Hissar'ın güneybatısında bir havza

Sihir Dünyası

Kovanlar (Yollar - insanlara açık kovanlar)

Denul: Şifanın Yolu
D'riss: Taşın Yolu
Hood'un Yolu: Ölümün Yolu
Meanas: Gölgenin ve İllüzyonun Yolu
Rashan: Karanlığın Yolu
Ruse: Denizin Yolu
Serc: Göğün Yolu
Tennes: Toprağın Yolu
Thyr: Işığın Yolu

Ata Kovanları

Kurald Galain: Tiste Andii Karanlığın Kovanı
Omtose Phellack: Jaghut kovanı
Starvald Demelain: Tiam kovanı, İlk Kovan
Tellann: T'lan Imass kovanı

Unvanlar ve Gruplar

Baş Yumruk: bir Malazan seferindeki orduların komutanı
İmparatorluk İlk Kılıcı: Malazanlar ve T'lan Imasslar arasında bir imparatorluk şampiyonunu ifade eden unvan
Kâhin Pannion: Darujhistan'ın güneyindeki topraklara hükmeden gizemli bir peygamber
Köprüyakanlar: Malazan 2. Ordusu'nda efsane olmuş seçkin bir tümen
Kron T'lan Imass: Kron'un komutası altındaki klanların adı
Logros T'lan Imass: Logros'un komutası altındaki klanların adı
Pençe: Malazan İmparatorluğu'nun gizli örgütü
Savaş Beyi: Caladan Brood'un diğer bir adı
Yumruk: Malazan İmparatorluğu'nda askeri bir vali

Halklar (insan ve insan harici)

Barghast (insan harici): göçebe bir yaşam sürdüren pastoral bir savaşçı toplum
Forkrul Assail (insan harici): soyu tükenmiş efsanevi bir halk (Dört Kurucu Irk'tan biri)
Jaghut (insan harici): soyu tükenmiş efsanevi bir halk (Dört Kurucu Irk'tan biri).
Moranth (insan harici): merkezi Bulut Ormanı'nda yer alan son derece kuralcı bir uygarlık
T'lan Imass: dört Kurucu Irk'tan artık baki olan biri
Tiste Andii (insan harici): bir Ata Irk
Tiste Edur (insan harici): bir Ata Irk
Trell (insan harici): göçebe bir yaşam sürdüren pastoral bir savaşçı toplum

Ejderhalar Destesi - Fatid (ve ilgili Ermişler)

Yaşam Üst Hanesi
Kral

Kraliçe (Düşler Kraliçesi)
Şampiyon
Rahip
Haberci
Asker
Dokumacı
Taş Ustası
Bakire

Ölüm Üst Hanesi
Kral (Hood)
Kraliçe
Şövalye (bir zamanlar Dassem Ultor)
Büyücü
Haberci
Asker
Eğirici
Taş Ustası
Bakire

Işık Üst Hanesi
Kral
Kraliçe
Şampiyon
Rahip
Kumandan
Asker
Terzi
İnşacı
Bakire

Karanlık Üst Hanesi
Kral
Kraliçe
Şövalye (Karanlığın Oğlu)
Büyücü
Kumandan

Asker
Dokumacı
Taş Ustası
Karı

Gölge Üst Hanesi
Kral (Gölgetaht/Ammanas)
Kraliçe
Suikastçı (Urgan/Kotilyon)
Büyücü
Tazı

Bağımsız
Oponn (Şansın Maskaraları)
Dikilitaş (Burn)
Taç
Asa
Küre
Taht

D'iver: üst düzey bir şekildeğiştirme disiplini
Kaos Kovanları: Kovanlar arasındaki miyasmalı yollar
Kemikbakar: T'lan Imassların bir şamanı
Otataral: Yedi Kent'teki Tano Tepeleri'nden çıkarılan ve sihri bastıran kızılımsı bir maden
Tektutan: bir şekildeğiştirme disiplini

Ermişler

Apsalar, Hırsızların Leydisi
Beru, Fırtınaların Lordu
Burn, Toprağın Leydisi, Uyuyan Tanrıça
Caladan Brood, Savaş Beyi
Kotilyon/Urgan (Gölge Üst Hanesi Suikastçısı)
D'rek, Güz Solucanı (bazen Hastalığın Kraliçesi olarak da geçer,

bakınız Poliel)
Dessembrae, Trajedilerin Lordu
Düşler Kraliçesi (Yaşam Üst Hanesi Kraliçesi)
Fanderay, Kışın Dişi Kurdu
Fener, Yaban Domuzu (*ayrıca bakınız* Tennerock)
Gedderone, Baharın ve Yeniden Doğuşun Leydisi
Gölgetaht/Ammanas (Gölge Üst Hanesi Kralı)
Hood (Ölüm Üst Hanesi Kralı)
Jhess, Örgünün Kraliçesi
K'rul, Ata Tanrı
Kallor, Üst Kral
Karanlığın Oğlu/Ayın Lordu/Anomander Rake (Karanlık Üst Hanesi Şövalyesi)
Koca Kuzgunlar, sihirle hayatta kalan kuzgunlar
Mael, Ata Tanrı
Mowri, Dilencilerin, Kölelerin ve Serflerin Leydisi
Nerruse, Sakin Denizlerin ve Uygun Rüzgârların Leydisi
Oponn, Şansın İkiz Maskaraları
Osserc, Göğün Lordu
Poliel, Salgınların Hanımı
Sakat Tanrı, Zincirler Kralı
Shedenul/Soliel, Sıhhatin Leydisi
Soliel, Şifanın Hanımı
Tazılar (Gölge Üst Hanesi'nin)
Tennerock/Fener, Beş Dişli Yaban Domuzu
Togg (bakınız Fanderay), Kış Kurdu
Trake/Treach, Yazın ve Muharebenin Kaplanı
Treach, İlk Kahraman